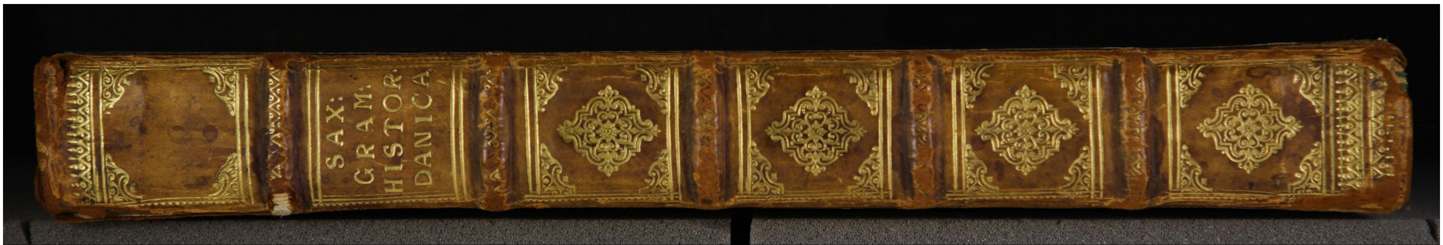
Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

DA Bot

LN 240
ex. 3

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Luxdorph. Authentici Islandorum Historici, quorum authoritate antiquam Daniæ historiam emendavit Torfæus, sequentes sunt:

1. Arius Polyhystor, Are frode. Natus A. Chr. 1068. primus historiam Islandiæ conscripsit. V. Olufs Saga ap. Barthol. L. 1. C. 2. p. 11
it. Landnama et Snorr. Sturl. adjutus adversariis Isleifi, primi Islandiæ Episcopi ; qui ab Adalberto Archi Episcopo Bre
mensi 1056 consecratus, 1080 obiit ; adversaria hæc a filio Isleifi Teito accepit Arius. Supersunt ejus Schedæ, scrip
tæ 1134. Obiit 1148.

2. Sæmundus frode, Natus 1056. Turbulentissimis temporibus in variis Germaniæ locis operam studiis navavit et inde
in Gallias profectus est. V. Steph. not. ad Sax. p. 17. Eddam ejus habemus.

3. Kolskeggus frode. Ario Synchronus. Hunc descripsisse Quadrantis (: fierding :) orientalis et australis Islandiæ, Ari
um vero occidentalis et septentrionalis refert Biorno de Skardza.

4. Brandus, quartus Dioeceseos Holanæ antistes, ordinatus 1163. mortuus 1201. Saxoni Synchronus. Multa collegit teste B. de Sk.

5. Eiricus Oddifilius. Scripsit post 1161, gesta filiorum Haraldi Gillii, ut et Magni cæci et Sigurdi Slembidiaconi vitas,
ultimam ex relatione Halli, Regis Ingii Satellitis, qui supplicio Sigurdi interfuit 1139.

6. Karl, Abbas Monasterii Thingeyrensis, ordinatus 1169. mortuus 1213. Autor Historiæ Suerreris

7. Oddus Monachus. Vixit Sec. XII. Scripsit Vitam Olafi Tryggvini

8. Snorrius Sturlæus. Celeber ab initio Seculi XIII ad 1241, quo occisus est. Scripsit Historiam Norvagiæ usque ad Suerrerem.

9. Styrmer, Legifer Islandiæ 1210 et 1232. Decessit 1245. Scripsit Origines Islandiæ

10. Sturla, Legifer Islandiæ, Snorrii frater. Author Historiæ Sturlungorum et Vitæ Haconis Senioris Norvagiæ Regis Decessit 1284.

Torf. Ser. Lib. 1. C. 5 p. 38 seqq

Inter fundamenta, quæ Saxo secutus est, pauca illi carmina ad manus fuere, quæ omnia metris reddidit. Habuit tamen
egregias Odas, quæ Islandis interierunt, uti Biarkamal, et Starkatheri carmen, quod secutus prælium Bravallense satis
accurate describit, et convenienter fragmento Torfæi historico, quod tamen Thylenses athletas ignorat. Nec inscriptiones
in saxis aut rupibus plus ei suppetiarum ferre potuerunt, utpote adeo exesæ et intricatæ, ut tam visum quam intel
lectum fugiant, ipso fatente Bartholino in Antiqu. Dan. Lib. 1. Cap. 9. p. 145, quod et ex diversis Wormii et Verelii explicationibus videre.
Monumenta Islandica parum accurate pervolvisse videtur Saxo. In paucissimis enim ei suffragantur. Sueno Aggonis, qui et
eorundem meminit Islandis magis consentit. Credibile est, Saxonem, quæ de antiquissimis rebus scripsit, talia in mo
numentis Islandicis non invenisse, sed gloriæ Gentis suæ studiosum antiquitatem profundiorem ei conciliare voluisse.

Torf. Ser. L. 1. C. 7. p. 61. seqq

Vetustissimorum Regum et Dynastarum Catalogi Langfedgatal dicuntur. Horum unus Daniæ Regeam invenitur in Codi
ce pergameno Resenii, alter in Codice Flateyensi. Vid. Tab. Geneal. ad calcem. Torf. Ser. L. 3. C. 1. p. 209.

Vid. Nachrichten von einer Hallischen Bibliothek. Halle 1750. 8vo. 6. B. 36. St. No 792. p. 510.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Danorum Regũ heroũq3 Hiſtorię ſtilo elegãti a Sax one Grammatico natione Sialandico necnõ Roſkil denſis eccleſię prępoſito. abhinc ſupra trecentos an nos cõſcriptę et nũc primũ literaria ſerie illuſtratę ter ſiſſimeq3 impreſſę.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Lago ꝟrne dei gratia Electus ad Eccleſiā Roſkildeñ. præſtātiſſimo viro magiſtro
Chriſtierno Petri metropolitanæ Lūdeñ. eccleſię Canonico amico nr̄o ſyncero. S.

VEnerabilis vir doctiſſimi ac clariſſimi Saxonis noſtri fulgētiſſimū opus, ꝗ diui
niſſimo dicēdi genere Danię regū hiſtorias cōſcripſerit / multis retro annis in
obſcuro delituiſſe dolemus. Cuius digniſſimas laudes & p̄conia: cuius diſer⸗
tiſſimū ac facūdiſſimū ſcribēdi genꝰ ſicuti nos ſtudioſiſſimo honore ſemꝑ excoluimꝰ &
amplexati ſumꝰ: Ita quoqꝫ vniuerſi docti & illuſtres viri Saxonē Danorū hiſtoricū ſum
mis veneratiōis officiis ꝓſequunť. Igiť mi Chriſtierne ꝗ torpētibꝰ cōmilitonibꝰ tuis ꝑ⸗
cipiēdarū lr̄arū gr̄a ſicuti vetuſtatū es vigilātiſſimꝰ indagator: Ita etiā illuſtrādæ pr̄iæ
nr̄ę ꝓ viribꝰ deſiderio mirabili te flagraſſe cōꝑerimꝰ. Affectuoſiſſima p̄ce rogātes vt tā
diuinū latinę eruditiōis culmē & ſplēdorē Saxonē noſtrū Sialādicū (iā vt accepimꝰ) a
te diligēter caſtigatū elimatūve vt in lucē feliciter ꝓdeat ad manꝰ accuratiſſimorū bi
bliopolarū ꝓmoueas. Ne vel tā eximiꝰ ſapiētię fulgor atra poſthac nube deliteſcat. Ne
vel inuicta perpetuo Danici noīs virtus obliuione inuida obumbreť. Quo tibi honorē
ſummū: & patriæ gloriam concilies immortalem. Vale. Ex caſtro noſtro Hiortholm.
Decima Maii. Anno duodecimo ſupra Milleſimū quingenteſimū.

Chriſtiernus Petri liberaliū artiū mgr̄ Metropolitanæ Lundeñ Eccleſię Canonicus
Reuerendo in Chriſto patri dn̄o Lagoni ꝟrne dei gratia Roſkildeñ. Epiſcopo dn̄o
ſuo præſtātiſſimo cū omni veneratione ac obſeruātia Salutē.

CVrſitanti mihi ſpōte / peneqꝫ volāti admouit p̄ſtātia tua Præſul clariſſime nō
parui momēti calcaria: dū ad Saxonis nr̄i hiſtoriā chalcographa arte diuulgā
dā excitare dignata ē: ad quā ꝓuinciā nemo (vti arbitror) mortaliū me fuit
vnꝗ̄ ꝓpēſior paratiorqꝫ: qppe ꝗ Parrhiſiis agēs boniſqꝫ lr̄is operā nauās ꝓprio īpēdio ta
bellariū bis miſerī ꝗ exēplū fidele quātiuis emptū ad me referret. Qua via cū nihil ꝓfi⸗
cerē / ipe illiꝰ ergo patriā repetii: bibliothecas oēs viſi & reuolui: nec tn̄ Saxonē blattis /
tineis ſitu / & puluere obſitū eruere potui: tā obſtinato aīo eiꝰ poſſeſſores eū occluſerāt:
vnus oīm & is religione & doctrina īſignis: Sacrę theologiæ doctor / ac ꝓfeſſor eximius
Magr̄ nr̄ Andreas Chriſtierni natiōe Iutus ꝓfeſſione āt Carmelita: & ꝓuicię Danię or
dinis ītemeratę virginis ac Chriſti matris Marię de mōte Carmelo prior digniſſimus
conatꝰ meos miſerāti reſpexit oculo: ꝗ cū nullo ære redimēdū videret exēplar: potiꝰ ſe
id manibꝰ ſuis trāſcripturū obtulit ꝗ̄ tātū totius Danię lumē āpliꝰ deliteſcere ſineret:
habui tn̄ tātę dignitatis rōnē / nec cōditionē accepi: ſperās faciliorē alicūde tādē emerſu
rā. Reuerēdiſſimꝰ ergo in Chriſto pr̄ dn̄s Birgerus dei gr̄a Archieps̄ Lūdeñ. Suetię pri
mas & apl̄icæ ſedis legatꝰ / mirabili ad Danię gloriā accēſus amore: exēplar / pio tandem
repperit cōpēdio quod ad publicā vtilitatē fidei meę trāſcribēdū: īprimēdūqꝫ cōmiſit:
Deerat itaqꝫ ſola authoritas tanti opis diuulgandi / quā liberaliſſime mihi imꝑtiuit il⸗
luſtriſſimꝰ pīceps nr̄ Chriſtiernꝰ dei ꝓuidētia Daniæ / Suetiæ / Noruagiæ / Sclauorum
Gottorūqꝫ rex potētiſſimus dux Sleſuiceñ. & Holſatię / Stormariæ ac Ditmerciæ. Co⸗
mes ī Oldenborg & Delmenhorſt: id ſolū īpans vt a docto peritoqꝫ chalcographo excu
dereť. Norat eteni īdignū fore / tātū virū ieptis / aut minꝰ fidelibꝰ characteribꝰ īpſſū iri.
Pręſerti id affirmātibꝰ cōſultiſſime Reuerēdiſſimo ī Xp̄o pr̄e dn̄o Erico ꝟalkendorff
Archiep̄o Nidroſieñ. & apl̄icæ ſedis legato digniſſimo: necnō Regio Cancellario / viro
nobiliſſimo mgr̄o Auone bille Eccl̄iarū Lūdeñ. & Vibergeñ. pręposito. Mādatis itaqꝫ re
giis ſapiētięqꝫ tuę Pręſul digniſſime / adhortatiōibꝰ grauiſſimis obtēꝑās Saxonis īpri
mēdi munꝰ cōmiſi excellētiſſimo viro Magr̄o Iodoco Badio Aſcēſio lr̄arū bonarū apd̄
Parrhiſios īterp̄ti / chalcographoqꝫ ꝑitiſſimo. ꝗ quale nūc vides opꝰ tuo noī feliciſſimo
pręſcriptū emiſit: Regū oīm catalogo / & totiꝰ hiſtorię indice lr̄ario illuſtratū. Quapp̄t
effeci vt ꝗ ab vnis & iis paucis Danis hactenus legi potuit: ad Italos / Hiſpanos / Gallos /
Germāos: oēs dēiqꝫ chriſtiāos facile poſſit ꝑferri. Habe itaqꝫ molimīa mea cōmēdata ac
Vale Danię decꝰ p̄ſidiūqꝫ meū Ex Parrhiſiāorū. academia clariſſima. xiiii. martii. 1514.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Iodocus Badius Aſcenſius, Lagoni Wrne longe Reuerendo & cum
primis docto ſapientiq; Roſkildeñ. eccleſiæ antiſtiti. S.

PRobabili plauſibiliq; coniectura ducor / p̄ſulū
clariſſime / vt optimi maximi dei noſtri ꝓui=
dētia / arcanoq; fatorū calculo cōtigiſſe rear:
inclytā Danicorum regum hiſtoriā a Saxone
Grāmatico Sialādo / viro diſertiſſimo / abhinc
annos ſupra trecentos conſcriptā: iis potiſſi=
mū diebus in lucē chalcographa arte ꝓdiiſſe /
quibus inuictiſſimo animo, p̄claris pro ætate
geſtis, & ſpe eximia Chriſtiernus certiſſima
Danorū Regis proles / Danica iamiā rectur⁹
eſt ſceptra / accepturuſq; regnorum inſignia:
Tuq; heros / vt antiqua Hurnorū nobilitate
nulli ſecūdus / ita facūda ſapiētia & magnarū
rerū prudētia apud Danos facile primus, Roſkildeñ. eccleſię epiſcopalē ſuſceperis gu=
bernationem. Siqdē vti ſub Waldemaro rege inuictiſſimo iubente Abſalone itidē Roſ=
kildeñ. epo prudentiſſimo / & duce ac bellatore in Chriſtiani noīs hoſtes incōparabili /
olim edita eſt, ita ſub Chriſtierno illuſtriſſimo Rege / Waldemarum illū / & factis & aīs
æquāte / tuo eiuſdē diœceſeos epi meritiſſimi fauſtiſſimo auſpicio nūc demū emittitur
non ſine melioris doctioriſq; in Dania ſæculi p̄ſagio. Quēadmodū eñ ſub CHRISTI
Domini noſtri cūctis mortalibus adorandū natalem, claruerūt Romæ ſumma latinæ
linguæ lumina. M. Cicero. M. Varro. Q. Hortenſius & ſexcenti alii: & inclyta cū pacis
tū belli culmina. Cn. Pōpeius Magnus. C. Iulius Cæſar. Octaui⁹ Auguſtus Cęſar: aliiq;
p̄terea multi: In Dania vero (quā diuerſam a Dacia puto) Frotho terti⁹ / belli paciſq;:
Iuſtitiæ & militaris diſciplinæ ſplendor cōſpicuus: Ita nūc Chriſtierni regis vel noīe
amabilis ſingulari felicitate, tuoq; præſul generoſe ductu & auſpicata dexteritate ꝓpe
diē fore cōfidimus / vt Dania nō ſolū armis & imꝑio / qbus ſemꝑ excelluit, liberaq; fuit:
ſed & literis cultioribus euadat ꝑſpicua: multoſq; Saxones & Kanutos / viros inquā do
ctrina p̄ſtātes educet. Qđ idcirco iam iāq; futurū autumo / ꝙ vt illi quos modo dixi in
Parrhiſiorū clari euaſerūt academia: ita nūc quoq; nō pauca in eadē e Dania cōſpici=
mus ingenia / quorū bona pars eſt Magiſter Chriſtiernus Petri Lundeñ. eccleſiæ cano=
nicus / mihi longa cōſuetudine & amicitia chariſſimus: cuius p̄cipua cura & ſingulari
impēdio hoc opus tuo nomini nūcupatū emittimus: illud lectores ignotos / ne forſitan
errent / p̄monētes: Saxonis iſtius vocabulū / nō patriū eſſe nomē (in Sialandia eñ quæ
pars Daniæ nō in Saxonia fuit ortus) & Grāmatici titulū / ꝓfeſſionis qdē eſſe / ſed neq; — Saxo. Grāmaticus.
leue neq; cōtēptibile / p̄coniū. Eñuero authore Suetonio, Grāmaticus eſt, q diligēter,
acute, ſcienterq; norit aut dicere aut ſcribere. Quo noīe Cornelius nepos appellādos
cēſuit poetarū oratorūq; interp̄tes: q tātū authoritatis apud priſcos p̄ripuerūt: vt cē=
ſores & iudices eſſent ſcriptorū oīm ſoli: critici ob id vocati: ſic vt nō verſus mō (ita — Grammatici critici dicebantur.
eñ Quintilian⁹ ait) cēſoria quadā virgula notarēt: ſed libros etiā q falſo viderentur
inſcripti, tāq̄ ſubdititios e familia ſubmouerēt. Ideoq; ſūmi poetarū iterp̄tes & vrbiū
magiſtri: vt Seruius, Donatus, aliiq; nō pauci: grāmatici nūcupatione cōtēti bractea=
tis phaleratiſq; plus æquo abſtinuerūt titulis, quocirca iniquo ferēdū eſt aīo tātę ꝓfeſ=
ſionis gloriā ad ineptulos primorū elemētorū recidiſſe p̄ceptorculos. Curaui itaq; Sa
xonē nō eo fraudādū titulo / quē tāto iudicio ſibi delegiſſe viſus fuerit. Vtcūq; aūt hęc
acceperit imꝑiti, p̄ſtātia tua pater doctiſſime: boni cōſulet: noſtrāq; opellā hāc ꝓbabit
qđ præſertim exoratum volui. Vale. E chalcographia noſtra apud Parrhiſios ad Idus
Martias. M. D. XIIII. Iuxta Romanæ ſupputationē Curiæ.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Reges Danię qua ſerie regnauerunt.

DAn.i.rex a quo cęteri dicti.Fo.iii.
Humblus Rex.ii.fo. eodem.
Lotherus Rex.iii.fo. eodem.
Skyoldus Rex.iiii.fo. eodem.
Gram ſeu Gramus.rex.v.fo. iiii.&.v.
Swidagerus quē ꝙ cum Gramo regnabat præteriuimus: rex.vi.fo. v.
Gothormus ſimiliter ꝙ parū regnauit p̄termiſſus rex.vii.f.vi.vbi eſt Hadingꝰ.
Hadingus ſignatus rex.vi. cū ſit.viii.f.vi.
Frotho.i.rex.ix.ſignatus.vii.fo. xi.
Haldanus.i.rex.x.ſignatus.viii.fo. xv.
Roe rex.xi.ſignatus nonus.fo. xv.
Helgo rex.xii.ſignatus.x.fo. xv.
Roluo rex.xiii.fo. xvi.
Hiartuarus.xiiii.& Hotherus.xv.fo. xxi.
Othinus deus putatꝰ habet̄.rex.xvii.f.xxv
Røricus Slyngebon d rex.xviii.fo. xxv.
Hor wendillus rex.xix. Fengo.xx.fo.xxvii.
Amlethus rex.xxi.fo.xxx.Eiꝰ geſta.f.xxvii.
Viglethus rex per tyrānidē.xxii.fo. xxxii.
wermundus rex.xxiii. fo. xxxii.
Vffo q & Olauus primus rex.xxiiii.f.xxxv
Dan ſecundus rex.xxv.fo. xxxvi.
Hugletus rex.xxvi.fo. xxxvi.
Frotho.ii.cognomento fortis rex.fo. eodē.
Dan.iii.rex.xxviii.fo. xxxvi.
Fridleuꝰ.i.rex.xxix.ſignatꝰ.xxxix f.xxxvi.
Frotho.iii.rex.xxx.errore ſignatꝰ.xl.f.37.
Hiarnus rex.xxxi.ſignatus.xli.fo. lii.
Fridleuus ſecūdus rex.xxxii.fo. lii.
Frotho.iiii.cognomīto largꝰ rex.xxxiii.f.lv
Ingellus rex.xxxiiii.fo. lvii.
Olauus primus rex.xxxv.fo. lxiiii.
Frotho quintus rex.xxxvi.fo. eodem.
Haraldus primus rex.xxxvii.fo. eodem.
Haldanus ſecundus rex.xxxviii.fo. lxv.
Vnguinus rex.xxxix.fo. lxvi.in fine.
Syualdus.i.rex.xli.fo. lxvii.
Sygarus rex.xli.fo. eodem.
Syualdus ſecūdus rex.xlii.fo. lxxi.
Principes ex plæbe ꝑ regibus creati.f.lxxi.
Haldanus tertius rex.xliii.fo. lxxi.
Haraldus Hildetan.iii.rex.xliiii.fo. lxxiii.
Ringo rex,xlv.Folio lxxviii.
Hetha regno p̄ficitur. rex.xlvi.fo.lxxviii.
Olo rex.xlvii.fo. lxxviii.
Ormundus rex.xlviii.fo. lxxix.
Syuardus primus rex.xlix.ſo. lxxxii.
Buthlus rex.l.fo. lxxxiii.
Iarimarus rex.li.fo. lxxxiii.
Broderus rex.lii.fo. lxxxiiii.
Syualdus tertius rex.liii.fo. lxxxiiii.
Snio rex.liiii.fo. lxxxiiii.
Biorno rex.lv.fo. lxxxv.
Haraldus tertius rex.lvi.fo. lxxxv.
Gormo primus rex.lvii.fo. lxxxv.
Gøtricus rex.lviii.fo. lxxxviii.
Olauus ſecundus rex.lix.fo. lxxxix.
Hemmingus rex.lx.fo. lxxxix.
Syuardus ſecundus rex.fo. eodem.
Regnarus Lodbrog rex.lxii.fo. xc.
Iuarus rex.lxiii.fo. xciiii.
Siuardus tertius rex.lxiiii.fo. xciiii.
Ericus primus tyrānꝰ & rex.lxv.fo.xciiii.
kanutus primus rex.lxvi.fo. xcv.
Frotho.vi.rex.lxvii.fo. eodem.
Gormo ſecundus rex.lxviii.fo. eodem.
Haraldus quartus rex.lxix.fo. eodem.
Gormo tertius rex.lxx.fo. eodem
Haraldus quintus rex.lxxi.fo. xcvi.
Sueno primus rex.lxxii.fo. xcix.
kanutus.ii.cogno.durus rex.lxxiii.fo.cii.
kanutus tertius rex.lxxiiii.fo. cvii.
Magnus rex.lxxv.fo. eodem.
Sueno ſecundus rex.lxxvi.fo. cix.
Haraldus ſextus rex.lxxvii.fo. cxiii.
kanutus.iiii.& ſanctꝰ rex.lxxviii.f. cxiiii.
Olauus tertius rex.lxxix.fo. cxviii.
Ericus.ii.dictus bonus rex.lxxx.fo. cxix.
Nicolaus rex.lxxxi.fo. cxxii.
Ericus.iii. Emūdi filiꝰ rex.lxxxii.f.cxxxi.
Haraldus.vii.fit Iutiæ rex.lxxxiii.ibidem
Ericus.iiii.Lam dictꝰ rex.lxxxiiii.f.cxxxii.
Sueno tertius rex.lxxxv.fo. clxxxiiii.
kanutus.v.rex.lxxxv.fo. cxlii.
waldemarus primus rex.lxxxvii.f. cxlvii.
kanutꝰ.vi.rex.lxxxviii.f. clxiii.&. cxciiii.

De his Saxo qua ſerie poſiti ſūt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Tabula Alphabetica.

Rerum & nominũ pręcipue illuſtriũ hiſtoriæ Danicæ index ſerie literaria collectus

Incœptorum ab A.

ABſalonis archiepiſcopi Lũdeñ. & epi Roſkildeñ. viri ĩ toga & armis clariſſimi iuſſu ſcripſit hiſtoriã Danicã Saxo grãmaticus vt atteſtatur in principio p̃fationis ſuæ fo. i.
Abſalonis eiuſdẽ mater & ſoror piũ edide rũt in Waldemarũ facinus fol. cxlvi.
Abſalonis lepidũ cauilliũ & creatio ĩ epiſcopũ Roſkildeñ. cxlviii. Eiuſdẽ reſpõſio & viſum cliii. In exercitu loc⁹. clxiii. Cõſilia bona fo. clxix. Fidutia. clxx. Sollertia.
Abſalonis p̃ plębẽ criminatio & (clxxiii per Scorronẽ defenſio. clxxiiii. Animoſũ cõſiliũ: ibidẽ. Calliditas. clxxix.
Abſalõ refugit primatũ Danię clxxxv. Cogit̃ ſuſcipe cũ ep̃atu Roſkildẽſi. clxxxvii.
Abſalon vincit plebẽ pręferẽdo vexillum crucis fo. clxxxix.
Abſalonis laus ab innocẽtia & eloquẽtia. cxc. Eiuſdẽ luct⁹ ĩ morte Waldema. cxciii
Abſtinẽtia & ſobrietas Starcatheri lxi.
Achonis importunitas cxlvii.
Acies oculorũ monſtruoſa. lvi.
Adagium apud Danos fo. clxxv.
Aenigmaticus ſermo & ei⁹ ĩterp̃tatio. xli.
Agnerus procus ſororis Roluonis. xvii.
Agneri cędes fo. xciiii.
Agri culti laus. lx.
Alemanni videantur theutones.
Alfi p̃ſtantia & victoria ĩ viperã &c. lxvii.
Alricus ſueonũ rex bellũ ciet fo. xlviii.
Alrici cędes. xlix.
Aluildę verecũdia fo. lxvii.
Aluilda piraticã exercet & vincit̃ lxviii.
Amicitię ſpecimẽ in milite Magni. cxxxi.
Amlethus futurus rex ſe ſtolidũ ſimulat more Bruti fo. xxvii.
Amlethi ad matrẽ verba. xxviii. calliditas xxix. rex fit. xxi. fo. xxx. & xxxi.
Amlethus Britanniam repetit. xxxi.
Amlethi cędes indigna. xxxii.
Alueri Sueonũ regis mors lxxiiii.
Amoris aditus. xxii. Vis. ciii.
Anachi primi Roſkildeñ. ep̃i mors. cix.
Andreas archiep̃s Lundẽſis laudat̃ per occaſionẽ ĩ p̃logo fo. i. Eius opera literaria ſignant̃ inferius ĩ margine eiuſdẽ folii.
Anduanus rex regias opes nauibus ĩpoſitas demerſit fo. xii.
Animarũ noſtrarũ ĩmortalitas. lxxxvii.
Animaduerſio pręclara. fo. ciii.
Anglorum origo & nomen iii.
Angli quomodo ſint libertatẽ nacti. cviii.
Angli vincunt & vincuntur cx.
Anglorꝫ ſubactio a danis p̃ria fo. xiii. Scđa xiiii. Tertia. xv. Quarta xxxiii. Quĩta lii Sexta. lxxiiii. Septima xci. Octaua. xciii. & xciiii. Nona xcvi. Decima ciii.
Angli & anglia videantur in Britanni
Annonę caritas ĩ Dacia. lxxxiiii. & cxviii.
Anſgarii ſancti ĩ Daniã aduentus. xcv.
Antrũ dearum ſeu nympharum fol. xxiii.
Anundi exitus liiii.
Aquarũ natura mirabilis ii. bis.
Aquarum vafra diductio xii.
Aquili ſatyri ĩ ſpecu reperti lxxxvii.
Aquilę caſus cviii.
Araneę ſimilitudo ſumitur cxxxix.
Arkon tentatur obſidione cxlvii.
Armillę duę a Frothone expoſitę xlix.
Arngrimi victoria l.
Arnoldi Tyleñ. p̱ritia pręſaga. clxv.
Ars noua ĩ ſeruandis pupillis clxiiii.
Aſcerus fit epiſcopus fo. cxviii. fit primus archiepiſcopus Lundeñ. cxx.
Aſlaci miranda virtus cx.
Aſmundi cędes fo. viii. poſt carmina.
Aſmundus & aſuitus fo. xlix.
Aſmundus cum amico ſepelitur ibidem.
Atila pater Ringi lxvii.
Atiſli auaritia xvi. Simulata munificẽtia paulo poſt. mors xxiii.
Atiſlus Sueticus xxxiii. cęditur ibidẽ.
Aulę regis Britannię ornatus l.
Auo ſagittarius prouocat regem liiii.
Aurifabri cuiuſdã ſuperba petulãtia lvii.
Aurum rurſus a Frothone expoſitum li.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

In Saxonem Grammaticum.

BAlderus victor nouos latices aq̃rum aperuit.fol. xxiii.
Balderus tyrãnus.xxiii.Eius caſus viſio mors & mirum.fo. xxiiii.
Baldes Brynde Danice fons ca[illegible]lus.xxiii.
Barchonis virtus.fo. cxxxvi.
Bedę venerabilis ſcripta.fol. iii.
Bellum noruagicũ ſub waldemaro.clxvi.
Bellum ſueticum lxxvi.fit hyeme.cxxxix.
Bellum pręcipuum Sclauicũ.fol. cxcv.
Bellatorum genera quatuor.fo. xxxiii.
Bellatores Haraldi.lxxvi.Rũgonis.lxxvii
Benedicti Alemãni ſtoliditas. clxxii.
Bero pirata fo. lxxix.
Beſſus Grami coniugẽ duxit.fo. iiii.
Blacconis pfidia ĩ Kanutũ & cædes.cxvii.
Blekingia pars Scanię.fo. ii.
Biarconis robur inauditũ. xvii.
Biarmia regio miranda. lxxxvi.
Biarmorũ rebellio & magica peritia.xcii.
Bibacis hominis calliditas lxxxiiii.
Bicconis cõmentum nouũ.fo. lxxxiii.
Biornonis equus canis & ſomnium.fo.lii.
Biorno aſſumitur a fridleuo ſocius. liii.
Biornonis Auoniſq; cõciliatio. liiii.
Biorno rex in prouincia wik.fo. xlix.
Biornus ſeu Biorno rex lv.fo.lxxxv.
Biorni in patrem affectus.fo. xciiii.
Bogø.clxxvii.Bogiſlaui dolus. cxcvii.
Boi othini filii cędes.xxv.tumulus. xxvi.
Britanni regis in iureiurando ſeruãdo religio.fol. xxxi.
Botildę reginę patientia clara. cxix.
Britannorum rex fraudulenter cum Frothone tertio agit.fo. l.& li.
Britannus rex gallo ſubditus. clix.
Broderus rex.lii. fo.lxxxiiii.
Buchi ſeu Buchus ducit filiam dęmonis. (fo.lxxxvii.
Bugiſlaui fuga.clxxv.
Buriſii captio.fo. clxiiii.
Buſtum & cędes haconis.fo. lxxi.
Buthlus rex.l.fo. lxxxiii.
CAdauera eqs ſuppoſita fugãt britãnos nouos ſtratagemate.xxii.
Cędes mirãda & ſpatioſa.xlviii.
Cęſar Saxonię principẽ tẽtat.cxci. Eius & waldemari coitio. cxcii.In Kanutũ.vi. dolus. cxcv.
Cęſorum in acie numerus. lxxviii.
Calũburgi conſtructio. clxv.
Camini oppugnatio. clxxiii.
Canum mores.xli.Canis Biornonis. lii.
Canũ ſpecie nutriti infantes. lxiiii.
Canis pręficitur victis. lxxi.
Canis & accipitris dolores. lxxxiiii.
Cantoris in Kanutum fides. cxxvi.
Caroli regis Suetię ortus. cxxix.
Caroli cędes clxxxviii.
Carolus magnus imperator. lxxxix.
Cauillia Petri & Rauonis. clii.
Cautibus & rupibus olim inſcribebantur res Danicę ne exciderent memoria. i.
Certamine ſingulari decernebant olim viri fortes qui ducum mos. x.
Cerui iugales. xxii.
Ceruiſię vſu interdictum. lxxxiiii.
Chriſti domini natiuitas. li.
Chriſtiarnus legatus antipapę. clvii.
Cypri iſulę natura ĩ reſpuẽdis cadauerib⁹ (fo.cxxi.
Claſſis mirãda narrat.xlvii.
Claſſis Sueticę inſtructio. lxxvii.
Claſſis danica. ibidem.
Claſſis.cclx.nauium. cxlix.
Claua haldani. lxv.
Clypei mirabilis caſus. xlv.
Colleri & Her wendilli congreſſus.xxvii. Eius cędes.ibidem.
Collis lapidum. xlix.
Collo pyrata inſignis. x.
Concio vide oratio.
Conditiones fœderis noruagici. clxxii.
Conditiones Bogiſlauo factę. cxcix.
Coniuratio in Kanutum ducem. cxxvi.
Conrardi dictum imperatorium. cxlii.
Continentia gigantum in dacia. lvi.
Coruorum miraculum. cxlvii.
Cozcoa inceditur. clxxxvii.
Craca maga & venefica. xxxix.
Cryſztoam cęditur a Danis. clxxiii.
Cuſo Finnorum Byarmorũq; rex. xxii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Tabula Alphabetica.

DAlbiēſis epātus ceſſauit & trāſla
tus eſt ob epm̄ ebrioſum fo.clx.
Dan ſeu Danꝰ primꝰ: primꝰ quo
qꝫ ī Dania regnauit & eā denoīauit fo.iii
Dan ſecundus rex xxv.fo. xxxvi.
Dan.iii.rex.xxviii.fo. xxxvi.
Daniæ quæ longe alia eſt a Dacia ſitus &
prouinciȩ fol'. ii.
Dania fit vectigalis lxxxii.
Daniā laudat Hēricus fo. clix.
Danorū origo & reges primi fo. iii.
Danicarū fœminarum mores lxviii.
Danorū miſerabilis euentus fo. ix.
Danorū gloria.li. Rebellio. xci.
Dani vīcunt̃.xcviii. Vaſtāt Sēbriā xcviii.
Danorū captorū virtus fo. eodem
Dani ſubiguntur iugo a rege. xcix.
Danorū ad fidē & mores bonos conuerſio
Danorū ſubmerſio.ciiii. (ci.
Danorū fides in iureiurando cviii.
Danorum cȩdes per fraudem ibidem.
Danorū militia apud bizantium fol'.cxxi.
Dani reges nunq̃ īperio ſubiecti.cxxxviii.
Danorum perſeuerantia fol'. cxlii.
Danici regni diuiſio cxliiii.
Danici equitis virtus clii.
Dani a pyratis oppreſſi fo. clxxi.
Danorū militandi mos & virtus clxxviii.
Daxon capitur fo. xciii.
Dȩmon horrendȩ formȩ viſus. clxii.
Dȩmoniū ſimulacro exire viſum clxix
Dȩmonū ſcelerata inſtituta clxx.
Dearū ſeu nympharum antrum. xxiii.
Dei vincuntur a mortali. ibidem
Dei priſci Danorū Othinus & Thor. lv.
Delectus habēdi noua ratio xci.
Dierū Mercurii & Iouis priſca noīa lv.
Dierū longitudo ſub ſolſtitio.fo. clxvi.
Diſciplina militaris. cv.
Diuitiarū opumqꝫ deteſtatio fo. cxxiii.
Doctum ſe aſſerit alutarius fo. cxxix.
Dombori rugieñ.facundia cliii.
Dornonis curetum regis oratio xi.
Draco ſtupendus a Fridleuo ſuperat̃.liiii.
Ducum priſcorum mos fo. x.
EBbonis mors fo. cxxxv.
Echteri infeſtatio & cȩdes. lxvi.
Edictū crudele lxxxv.Nouū.xcii
Eduardi regis Angliȩ cȩdes ciii.
Eginus & wilhelmus epiſcopi. cx.
Eydorus flu.interſecat Daniam a Theu-
tonia fo. ii.
Enari ſagittarii virtus ſtupenda fo. cii.
Epiſcopatus in Dania fo. ci.& cv.
Epiſcopi bibacis pœna fo. cix.
Epiſcopi ī regem libertas fo. cxi.
Epiſcoporum cōplurium mors. cxxx.
Epiſcopus noruagiȩ primus.fo. cxxxix.
Epi ꝑſtātia qa duci ꝑfertur fo. cxcvii.
Epulum ab Henrico datum cliiii.
Epulandi luxus e theutonia ī Daniā tranſ
latus.lxi.Rugianorum crapula clxvii.
Eques britānus ad ꝑdam hortatur. xiiii.
Equitū duorum temerarius auſus. clxii.
Equitis Saxonici dictū inſigne clxv.
Equini capitis cōmentum magicum. xli.
Eq primū maritiȩ expeditiōi additi cxxxi.
Equus Biornonis ꝑſtantiſſimus fo. lii.
Equus idoli ſuantouiti noīe.fo. clxvii.
Erici diſerti oratio. xxxviii.
Ericus ferarū voces interp̄tatur xxxix.
Erici ſtratagema & victoria.xl. Aſtus no-
uus ibidē. donū ſimulatum xli.
Erici facetū dictum & ſtratagema fo.xliii.
Ericus ducit ſororē Frothonis tertii xliiii
Ericus diſertus moritur lii.
Ericus fit primus Suetiȩ rex.fo. xlix.
Ericus alter capitur & moritur fo. lxv.
Ericus cognomento verhat. xciii.xciiii.
Ericus primꝰ tyrānꝰ & rex Danorū īpius
lxv.fo.xciiii.Eius conuerſio xcv.
Ericꝰ ſecūdꝰ cognomēto bonꝰ rex lxxx.fo.
cxix.Eiuſdē magnitudo fortitudo.facun
dia ibi.Furor ob cātū. Bizātiū appulſus
cxxi.ad danos illic īuētos adhortatio:ho
nor ab īpatore ſuſceptꝰ.& ſepultura cxxi
Erici tertii modeſtia fol'.cxxviii.oppreſſio
cxxix. Charitas ī filiū & effugium.cxxx.
Ericus tertius emundi filius rex.lxxxii.fo.
cxxxi.Eius leges & cȩdes fo. cxxxii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Erici filii Haquini facinus fo. cxxxii.
Ericus quartus cognomẽto lã rex lxxxiiii.
fo.cxxxii.Fit monachus fo. cxxxiii.
Erotema.i.interrogatũ cautum fo. xlii.
Eſbernus kialmonis nepos. cxliii.
Eſberni fratris abſalonis virtus.fo. clii.
Eſberni in piratas virtus. clxxi.clxxiii.
Eſkilli epi in regẽ fides cxxxii.quem tamẽ
templo pepulit. ibidem.
Eſkillus capitur.fo. cxxxiiii.
Eſkilli ſuſpicio falſa. clvi.
Eſkilli equitis celeritas fo. clxiii.
Eſkillus archiepiſcopus fit monachꝰ Cla-
ręuallis.clxxx. Eius perplexitas. clxxxii.
abit pontificatu. clxxxiiii.
Eſkilli epiſcopi liberalitas. clxxxv. Corre-
ptio a ſacro igni fo. clxxxvi.
Exercitus centuriandi ſeu inſtruendi peri
tiam a ſene didicit rex. x.
Expeditio in piratas clxxi.
Experimentum mirandum. cxxix.
FAcinus mirabile fo. clx.
Fengo rex.xx.fo.xxvii.eiꝰ ĩ fratrẽ
inſidię ibidem.cędes. xxx.
Filii grami qui poſt eum regnarunt fol.v.
Filii.xii.ex Oſura cęſi l.
Fionię quæ prouincia Danię ſitus fo. ii.
Finni ĩprobitatis arguuntur fo. v.
Finni gens acerrima.l.Infida. cxl.
Finni Regnerũ affligunt fo. xcii.
Flandreñ.pfecti Roberti filiam duxit Ka-
nutus ſanctus cxiiii.
Flandreñ.filię noĩe Ethlę generatio clara ĩ
Dania fo. cxxvii.
Fœderis feriendi apud antiquos ritus.vii
Fœderis barbarici ſpecies. cliii.
Fœminę Danicę & carũ mores. lxvii.
Folconis facinꝰ cruorẽ ppriũ bibẽtis xxxiii
Fons mirabilis naturæ oĩa demoliẽs vitio
aquæ fumigantis. ii.
Fontes duo miraculoſi cxxvii.
Forma ſimulacri Rugiani. clxvii.
Fortuna duplex in Regnero. xciiii.
Fratrũ per vxores diſcordia. lxiiii.
Fratrũ hallandicorum ſcelus. lxxxii.
Freſia ſeu Friſia minor.fo. ii.
Friſię prima a Danis ſubactio fo. xiiii.
Friſię minoris quæ ad Daniam ſpectat ſi-
tus & cõmendatio cxxxvii.
Friſii ſubacti tributũ pendunt. lxxxix.
Friderici ĩperatoris fraus.fo. cxxxviii.
Friderici epi apud Sorã ſepulti merſio &
miraculũ in cadauere eius. clxxxvii.
Fridleui ſecũdi regis xxxii.aſtus fol. lii.
Fridleuus pri.rex.xxix.nõ xxxix.fo.xxxvi.
Frigus horrendũ in Suetia. cxxxix.
Frigga Othini vxor. viii.
Friga longobardorũ dea. lxxxv.
Frøco legatus & eius prodigiũ. liii.
Frø quidã pro deo habitus fo. ix.
Frogerus Othini filius. xxxvi.
Frotho.i.rex.ix.ſignatus.vii.fo.xi.Eiꝰ ſtra
tagema.xii.prouocatio & cędes fo. xv.
Frotho.ii.cognomẽto Starke rex xxvii.fo.
xxxvi. Eius & Frogeri certamen ibidẽ.
Frotho.iii.rex.xx.non.xxx.fo.xxxvii. Eius
caſus & oratio.xliii.vxorẽ repudiat Gø-
tari filiũ petens.xliiii.Rudis adhuc belli
cę rei pacis extitit author: proficiſcit̃ ta
mẽ ĩ bellũ cũ exercitu & apparatu maxi-
mo fo.xlv.Eiꝰ lex.xlvi.& l. Gloria.poten
tia. regni extẽſio(nã triginta regibus ſe
quẽtibus ĩperauit)fo.xlviii.Aurũ non ſe
mel expoſuit furibus fo.l. Eius exitus mi
ſerandus.fo.li.Sepulcrum fo. lii.
Frotho quartus cognomento largus rex.
xxxiii.fo.lv.Eius cędes lvii.
Frotho.v.rex.xxxvi.fo. lxiiii.&.lxv.
Frotho.vi.rex lxvii.fol. xcv.
FroWini cędes fol. xxxiii.
Fugę ardor mirandus fo. clxxix.
Furor e cantu muſico conceptus fo. cxx.
GAlli Iuarũ pellunt fol. xciiii.
Genera.iiii.bellatorum. xxxiii.
Genius loci fabuloſus fol. cxxxiii.
Geomãtia apud Suantouitum fo. clxvii.
Geruthi dęmonis ſedes & opes fo. lxxxv.
Geruthus & Guthmũdus lxxxvi.
Geruthi regia fo. eodem
Geſtiblindus gothoꝝ rex bellũ ciet xlviii.

Tabula Alphabetica.

Gelderus Saxonię rex. xxii.
Geuari cędes. xxv.
Gygantes fuiſſe olim in dania. iii.
Gigantum in Dania ſobrietas.fol.lv.Con
tinentia.fo. lvi.
Gyuthę viduitas ſancta & opera pia. cxi.
Glacies mirabilis duplex. ii.
Glaciem calcandi aſtus. lxviii.
Glacie occiſę copię. clxi.
Gladius Snyrtir mirãdus. xx.
Gladii & armillę vis mira. xxii.
Gladius ſkrep nomine. xxxv.
Gladii duo haldani tertii. lxxiii.
Gloria Frothonis tertii.fo. xlviii.
Gloria danorum.fol. li.
Gormo primꝰ rex.lvii.fol. lxxxv.
Eius mors.fol. lxxxviii.
Gormo ſecũdus rex.lxviii.fol. xcv.
Gormo tertius rex impius.lxx.fo. xcv.
Gøtherus rex noruagię. xxxviii.
Gøtarus rex Noruagię. xliiii.
Gøtari cędes. xlvi.
Gøtricus rex.lviii.fo. lxxxviii.
Eius cędes.fo. lxxxix.
Gøtwara Garrula & procax. xxxvii.
Gram ſeu Gramus rex.v.fo. iiii.
Gram regnare incipit.fo. v.moritur au-
tem.fol. vi.
Granduicus terminus danię. iii.
Grep fratres tres lubrici. xxxvii.
Gro virago gyganti deſponſa.fo. iiii.
Eius carmina ibidem.& ſequenti.
Grubbus filiam Fridleuo deſpondet. liiii.
Grũmonis immanitas.fol. lxvi.
Gunnarę fidutia. xliiii.
Gũnarus rex Suetię Drotam opprimit &
ex ea Hildagerũ ſuſcipit fol.lxxi.Drota
autem Brocaro nubit. ibidem.
Gunnildę Aſmũdi cõiugis mors. viii.
Gunwara regis ſoror pulchra. xxxvii.
Gurithę propoſitũ.lxxii.Sterilitas. lxxiii.
Guthormꝰ qui poſt gramũ regnauit. v.
Guthſcalcus ſclauicꝰ eximię ĩduſtrię ciiii.
Guthſcalci ſucceſſus. cviii.
Guthrune venefica. lxxxiiii.

HAconis athletæ crudelitas: cæ-
des:& Buſtum.fo. lxxi.
Hadingus ſcribendus rex. viii.
fo.v.&.vi.Eius calliditas.fol.viii.Facinꝰ
necando beluam.fo. ix.
Hadingus nõ Haraldus a fœmina ad infe
ros fert.& redit.fol.ix.Moritur. xi.
Hagbarthus pugil. lxviii.
Hagbarthus Sygnes ſtuprator ſuſpendi-
tur.fo. lxix.&.lxx.
Haldani.i.regis.x.ſignati.viii.crudel.xv.
Haldanꝰ erico ſuccedit ĩ regnũ Suetię. lii.
Haldanus ſecũdus rex.xxxviii.fo.lxv.eius
claua/virtꝰ/excellẽtia ibidẽ.ꝓbitas.lxvi.
E thorilda Aſmundum genuit. ibidem.
Haldanus tertius rex.xliii.fol. lxxi.
Haldani tertii vulnus lxxii.
Haldanus duodecim pugiles cędit. lxxiii.
Haldani tertii mors. lxxiii.
Hallandia pars ſcanię. ii.
Hallãdicorum fratrum ſcelus. lxxxii.
Hama ſaxo fortis.fo. lvi.
Handwanus rex helleſponti. vii.
Hanef cęditur. lvi.
Hano pręficitur fionię.fo. lxxi.&. lxxii.
Haquini alterius rebellio. xcvii. malitia.
fo.xcviii.virtuti cedit. ibidem.
Haquinus Haraldi fil.dux fortis. xcviii.
Haquini cędes. xcvii.
Haquinus nõ aſſentitur cõiuratiõi. cxxvi
Haraldus primus.rex.xxxvii.fol. lxiiii.
Haraldi cędes. lxiiii.
Haraldi ſecundi ortus & genius. lxxiii.
Haraldus ſecũdus cognomento hildetan
rex.xliiii.fo. lxxiii.
Haraldi ſub pace.l.annorum exercitatio.
Haraldus pręſenio cęcus.lxxvii. (lxxiiii.
Haraldi mors. lxxviii.
Haraldus tertius rex.lvi.fo. lxxxv.
Haraldus occupans regiũ nomen fit chri
ſtianus & mox apoſtata. xciii.
Haraldus quartus rex.lxix.fo. xcv.
Haraldi & Kanuti natiuitas & geſta.xcvi
Haraldus.v.rex.lxxi.fo. xcvi.
Haraldus.v.fit Chriſtianus. xcvii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Haraldi ſoboles ſeu proles. xcviii.
Haraldi pœnitētia ſera. xcix.exiliū & cę-
des.ibidem.
Harald⁹ frater ſancti Olaui ad beſtias dā-
natus euaſit. cix.
Haraldus ſextus rex.lxxvii.fol. cxiii.
Haraldi inertia. cxiii.
Haraldi ſexti leges. cxiii.
Haraldi vulnera.cxxii.Vitia. cxxiiii.
Haraldus reiicitur. cxxviii.
Haraldus hibernicus. cxxix.
Haraldi defectio.cxxix.euaſio. ibidem.
Haraldus fit rex Iutię.lxxxiii.fo.cxxxi.mo
ritur.ibidem.eius celeritas ibidem
Haraldi filii necantur. cxxxi.
Haraldus ſeditionis princeps fugit & dā-
natur.fo. cxciiii.
Harthbenus & ei⁹ lōgitudo & furioſitas.
Hartuicus Bremeñ.eps̄.cxlii. (lxvi.
Hęreditatis ius fœminis datum. c.
Helga ab aurifabro petita. lvii.
Helgę conſiliū impium. lx.
Helgo rex.xii.ſignatus.x.fo. xv.
Helgo rex halogię. xxii.
Helgo noruagienſium rex. lviii.
Hellę quē galli iuuabāt ſęuitia. xciii.
Hellę ſupplicium. xciiii.
Hemmingus rex.lx.fo. lxxxix.
Hemmingi periculū & virtus. clxxxvii.
Henric⁹ impator duxit gunnildā Kanuti
duri filiam. ciiii.
Henricus ſcoteler. cxxiiii.
Henrici perfidia. cxxvi.
Hērici a Bauaria reuerſi inſolētia. clxxix.
& clxxx.
Heroth⁹ rex Sueonū āgues filię affert.xc.
Hetha dux. lxxvi.
Hetha p̄ficit̃ rex.xlvi.fo. lxxviii.
Hialto procerū optim⁹. xvii.
Hiarno ob carmen fit rex.xxxi.fo. lii.
Hiarno regno cedere cogitur.. liii.
Hiarnonis fraus.dolus & exitus. liii.
Hiartuarus rex.xiiii.cęſus. xxi.
Hiarth Warus iuuenis. xvii.
Hibernorū ſubactio fo.li.lii.lvi. xcvi.
Hedigiſleuus procus. lxviii.
Hedigiſleuus ſauciis natib⁹ fugit. lxix.
Hiſtorię peritia q̄ ſit vtilis. clxxii.
Hithnius rex noruagicę partis xlviii.
Homerus ripeñ. cxciii.
Hor Wendilius rex.xix.fo. xxvii.
Hothbrodus Suetię rex. xvi.
Hotherus rex.xv. & eius pueritia & indu
ſtria.fo. xxi.
Hotherus nymphas adit. xxii.
Hotheri cum diis pugna. xxiii.
Hotherus rex.xv.regnare incipit. xxiii.
Høtingi meminit.fo. xx.
Høthin⁹ & Høgin⁹ ſe mutuo cędūt.xlviii
Hugletus rex.xxvi.fol. xxxvi.
Hugletus hibernię rex.fo.lvi. cędit̃.ibidē.
Humblus rex ſecundus.fol. iii.
Hunnorum rex. xxxvii.
Hun rex hunorum.fo.xlvii. et xlviii.
Hunorum fames fœda. xlviii.
Hundingus p̄ficitur regno danię. x.
Hundingi regis Suetię mors. xi.
Hundingus p̄ficitur Sialandię. lxxi.
Hurnēſium nobilitas antiqua e qua Lago
Roſkildeñ.eps̄ ortus. clxxviii.
IArmericus rex.li.fol.lxxxiii.eius
arx ibidem.
Iarmericus capt⁹ ruſticat̃.lxxxii.
eius ſucceſſus. ibidem.
Ignes admirabiles. ii.
Incendiorum vis. clxxxvi.& clxxxvii.
Ingellus rex.xxxiiii.fo. lvii.
Ingell⁹ carpit̃ a ſtarcathero.lxii.mutat mo
Iugonis fatū. cxxii. (res.lxiii.
Ingeldi mors. lxxiiii. Ingo. clx.
Ingratitudinis deteſtatio. cxc.
Inſomniū viſum thirę. xcv.
Iſlandia regio & eius ſitus. ii.
Iuari pueri ſeptēnis virtus xc.
Iuarus rex.lxiii.fo. xciiii.
Iuarus pellitur a gallis. xciii.
Iuari aſtus in petendo aruo.equino quan-
tum poſſet circūdare tergo. xciiii.
Iulii cæſaris liberalitas. lii.
Iuriſiurandi ſeruandi ſtudiū danis. cviii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Tabula Alphabetica.

Iutię quæ pars eſt Danię deſcriptio. ii.
Iutorum ſtrages. cx.
Iuteñ. in Abſalonẽ querelę. clxxiiii.
Iuuenis ignoti facinus nobile. clxviii.
KAnuti ſancti cõmendatio. folio. i.
Kanutus prim⁹ rex. lxvi. fol. xcv.
Eius cędes. fo. xcvi.
Kanutus ſecũdus cognomento durus rex lxxiii. fol. cii. Sex obtinuit tandem regna fol. ciiii. Eius familia. fo. cv. Lex militaris ibidem. Legis per ipſum tranſgreſſio. & pœna quã dedit. fo. cvi. Eius apud Rhotomagum in Neuſtria ſeu normãnia ſepultura & pręconia. fo. cvii.
Kanutus tertius rex. lxxiiii. fo. cvii.
Kanuti quarti Suenonis regis filii indoles folio. cxii. Geſta. fo. cxii. Suſceptio regni: erat eñ rex. lxxviii. fol. cxiiii. Duxit filiã Roberi comitis Flandreñ. ibidem.
Kanuti ſancti pietas & paſſio. fo. cxvii.
Eiuſdem miracula: ibidem conſequẽter.
Kanuti ducis / qui itidẽ ſanct⁹ eſt vulnera fo. cxxii. Sentẽtia & ſubtile reſpõſum. fo. cxxv. Inſidię quę ipſi intẽtant. fo. eodem.
Purgatio modeſta ab obiectis Nicolai regis fo. cxxv. Cõiuratio facta in eũ. cxxvi.
Kanuti ducis ſancti integra ſimplicitas & vera religio. fo. cxxvi. Paſſio ſeu cędes indigna. cxxvii. Filius q illi nat⁹ eſt. cxxvii.
Miracula poſt cędẽ. cxxvii. Aſcriptio catalogo ſanctorũ. clxxi. cõſecratio. clxxii.
Kanutus quintus fit rex. lxxxvi. fol. cxlii.
Proficiſcitur ad imperatorẽ dolo illect⁹. cxxxviii. Eius mors. cxlv.
Kanutus. vi. naſcit. fo. clx. fit rex. lxxxviii. fo. clxiii. Eius geſta & regnũ. fo. cxciiii.
Eiuſdem moderatio. fo. cxcv.
Kanuti proditoris carcer. fo. clxxxviii.
Karentina vrbs. fo. clxx.
Kazimarus opum oſtentator futilis. folio. clxxiiii.
LAcus cuiuſdã ꝓfunditas. clxxiii.
Lamię vincuntur. lxxxvii.
Latgerthę mira fortitudo. xc.
Lathgerthę facinus. xci.
Laurẽtii vigiliã Dani ieiunio ſingulari celebrare promittunt. fo. cxxiii.
Lectis prandebant priſci. fo. xv.
Leges Erici. fol. cxxxii.
Leges mirabiles Frothonis tertii. prima. fo. xlvi. Secunda fo. xlvii. Tertia fo. l. Vltima fo. li.
Lex Finnorum & Biarmorum. fo. l.
Lex militaris Kanuti duri. cv. & eius trãſgreſſio per ipm regem ac pœna. fo. cvi.
Leges Haraldi ſexti. fo. cxiii.
Lethra olim ſedes regalis. fo. xvii.
Libidinis caninę ſpecies per dęmonũ illuſiones apud Rugianos. clxx. in fine.
Limicus ſinus vulgo Lymfiord. fol. ii.
Literę adulterinę fo. clvii.
Lodouici imperatoris pietas. fo. xciii.
Longobardorũ origo & nomen. lxxxv.
Lotherus rex. III. & eius tyrannis fo. iii.
Luctę noua ſpecies. xlii.
Ludificatio magica. fol. l.
Lundeñ. eccleſię primatus. fo. cxxi.
Lundeñ. primatus. cxxxix.
Lundeñ. factiones. fo. cxciiii.
Lundonię ſeu Lundini ciuitatis in Anglia clariſſimę expugnatio. fol. xv.
Lupus cum fure viuus ſuſpendebatur ſub Frothone tertio. fo. l.
Luxus epulandi e theutonia traductus in Daniam. fol. lxi.
MAchinamẽta bellica. fo. cxxix.
Magicę artis illuſiones fo. vi.
Magica factũ caput equinũ. xli.
Magica vis rurſum. fo. lxv.
Mallei quos Iouiales vocant fol. cxxv.
Magnus theutonicorũ auctor. fo. ciiii.
Magnus rex lxxv. fo. cvii.
Magnus ſancti Olaui filius rex noruagiæ fo. cvii. Eius mors cviii.
Magni fuga. fo. cxxii.
Magni religio. fo. cxxv.
Magni perfidia. cxxvi. Inſolentia. cxxvii.
Magni dãnatio cxxvii. exilium. cxxviii.
Magni ſaxonici fides. fo. cxxx.
Magni ſaxonici virtus cxxx. cędes ibidem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Magni norici in vxorem crudelitas. cxxx.
qui capitur. cxxxi. Fit monachus. cxxxii.
Moritur. cxliii.
Magno alteri datur venia. cxlvii.
Magni in regẽ cõſpiratio & ĩſidiæ. clxxxi.
Aſtutia. clxxxiii. Accuſatio & purgatio
ibidẽ. cõiurationis defectio. clxxxiiii.
Magni nũtius. clxxxvi. Captio ibidem.
Margareta regina. cxxii. Eiuſdem exhor=
tatio. fol. cxxv.
Maris danici reflexus. ii.
Mathematici triplices. fo. v.
Mendacii deteſtatio. xxxiiii.
Mendicans proci partes agit. lxxxiiii.
Mira & vix credenda narrat. xlvii.
Miraculũ manium Balderi. xxiiii.
Miracula ĩcredibilia apd̃ geruthũ. lxxxvii
Miraculũ in ferrum candens. ci.
Miracula ꝑ p̃dicatores minꝰ ſanctos. clxxi
Miraculũ in cadauere ep̃i. clxxxvii.
Miranda tria cõſpiciũtur lxxxviii.
Miroci in nauali p̃lio virtus. clxxx.
Mithothyn ſe deũ eſſe mentitus. viii.
Monachi in Daciã aduecti a ſuenone. cvii.
Monachi cuiuſdã imprudẽtia. clvi.
Monſtroſi duo ſenes viſi. ix.
Mons hegle vt æthna ardens. ii.
Mulierũ danicarũ in regẽ indulgẽtia. c.
Murium & ſoricũ omen. clxxxviii.
Muſices inſolens laudator fo. cxx. eiuſdem
vis ſtupenda in plectro. ibidem.
NAnnę ſpecies miranda. xxii.
Naſus cõcubinę abſcidit̃ xvii.
Nauiũ Ringonis numerꝰ. lxxvii
Nicolaus rex. lxxxi. fol. cxxii.
Nicolaus kanutũ criminatur. cxxv.
Nicolai regis cędes. cxxx.
Nicolaus legatus ap̃l'icus. cxxxix.
Nicolai Razi ſcelus. clvii.
Nicolai Sialandeñ. ſtrenuitas. clxiii.
Nicolai Bouis verba futilia. clxvi.
Nicolai filii Sticonis cędes. clxxii.
Nymphę recipiunt hotherũ. xxii.
Noctes clarę in ſolſtitio ęſtiuali. clxvi.
Normãni victi a danis. xxxix.
Normãnię pręfecti filia nubit kanuto. ciii
Noruagia quæ & Noruegia & vulgo nor
wegia vocat̃ deſcribitur. fo. ii.
Noruagicorũ regum origo. lxvi.
Noruagia vaſtiſſima orbis pars xlix.
Noruagicę gentis ſuggillatio. ci.
Noruagię ſubactio. xciii. cii.
Noruagicus epiſcopus primus. cxxxix.
Nucleti cædes. cliiii.
Nuntiorũ accelerandorũ nouũ cõpendiũ
ſeu inuentum. xlvi.
OBſeſſio dura. fo. cxxxviii.
Oculi ferrũ hebetãtes. lvi.
Olaui filii Fridleui educatio. liiii
Olauus a parcis fata ſortit̃. liiii. fit parcus
Olauus pri. rex. xxxv. fo. lxiiii. (fo. lv.
Olauus Throndorũ rex. lxxiiii.
Olauus wermorum rex. lxxv.
Olauus ſecũdus rex. lix. fol. lxxxix.
Olaui ſup̃ſtitio. fo. ci. dolus in ſyrithã. ibi=
dem. ſubmerſio. fol. cii.
Olauꝰ ſctũs & eiꝰ geſta. ciii. ac cędes. ciiii.
Olaui ambitio & infidelitas. cxv. Ablega=
tio in flandriam. cxvi.
Olauus tertius rex. lxxix. fo. cxviii.
Olauus cõtemnitur. cxviii. Morit̃. cxix.
Olauus Haraldi filius. cxxxii.
Olauo interdicitur ſacris fo. cxxxiii.
Olimarus rex orientalium. xlvi.
Ollerus in Suetiã aufugit & cędit̃. xxv.
Olonis vegetii origo. lxxiiii. Gladiꝰ. lxxv.
Olo. lxx. maritimos reges extinxit. lxxvi.
Olonem ſeptem reges ſecuti. lxxvii.
Olo rex. xlvii. occupat regnũ. fo. lxxviii.
Oloni parant̃ inſidię a. xii. ducibꝰ. lxxviii.
Olonis acies oculorũ & cędes. lxxix.
Omundus rex. xlviii. fo. lxxix.
Oppidum terribile. lxxxvi.
Or̃o ſeu concio Dornonis curetũ regis. xi.
Torkilli. xiiii. Amlethi. xxx. weſtmari. fo.
xxxvii. Erici diſerti. xxxviii. Frothonis
tertii. xliii. Rigonis & olonis. lxxvii. Re=
gneri. lxxxix. Haraldi. cxiiii. Suenonis.
cxliiii. waldemari. cl. Priſzlaui. fol. cliiii.
Dombori. cliii. clv. Maſconis. clvii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Tabula Alphabetica.

Origo Danorum et reges primi. folio.iii.
Origo Anglorum. ibidem.
Oſtmarus præficitur Scaniæ. lxxi.
Oſuræ filii duodecim cæduntur. l.
Othar⁹ procat̄ Syrithā pudiciſſimā.lxvii
Othari virtus. lxvii.
Othincari pietas. cii.
Othinus quem pro deo ſtulta coluit gen=
tilitas apparuit primū. folio.vii.
Othini vt deus putetur aſtutia. vii.
Othini vxor et noua ars. viii.
Othinus rex.xvii. habitus. folio. xxv.
Othini expulſio.xxv.Reditio. ibidē.
Eius q ſe Othinū ſimulauit exitus.ibidē
Othini filius nomine Frogerus. xxxvi.
Othinus an Mercurius fuerit. lv.
Othinus opem fert. lxxxiiii.
Otho Imperator ſeu Cæſar. xcvii.
Oznenſium metus. cxcviii.
PAcis cōditiōescū Rugianis.clxix
Palliatio facti. xxxiiii
Parcę tresolauooblatę &viſę.liiii
Patientiæ in Roluone commendatio.xvi.
Patiētiæ exēplū in Syritha mirādū. lxvii.
Pediſſequæ pietas. xvi.
Petra mirabiliter inſcripta. ii.
Petrus Roſkildenſis epiſcopus. cxxviii.
Petri Eliui virtus et fatum. clxii.
Petulantia obſcœna aulicorum. xxxvii.
Pipinus rex Francorum. lxxxix.
Pyratæ Danos vincunt. clxxi.
Plæbis Danicæ furor. clxxxix.
Plogi facinus.cxxxii.Ei parcitur.cxxxviii.
Pœnarum locus vulgo exiſtimatus. ii.
Pomeranorum virtus. clxviii.
Poppo rem Chriſtianam iuuat. ci
Poreuitus et Porenutus. clxx.
Prādendi in lectis priſcorum modus. xv.
Prædæ mira cupiditas in Danis. cxcviii.
Præſtigia diuerſa.folio. vi.et.lxv.
Principes loco regū creant̄ ex plæbe. lxxi.
Priſzlaui in fidē contra patrē pietas.cliiii.
Oratio prudens. ibidem.
Prodigium. xcvi.xcvii.
Proditoris merces. cxliii.
Pugnandi apud priſcos mos. xvii.
Pugna acris. lxviii.&. cxlvii.
Pulmenti e ſerpentibus vis. xxxix.
Purgatorius locus vulgo creditus. ii.
RAdulphi equitis ſtrenuitas. cxli.
Raſno occiditur. xxxix.
Reges Danię qualiter olim elige
bantur. fol.iii.
Reges.clxx.vincuntur a Dano. xlviii.
Regis Suenonis pnīa et recōciliatio. cxii.
Regnaldus Normanniæ rex. lxxi.
Regnerus Suetiæ regnum occupat. xiii.
Regnerus Lodbrog rex.lxii.fol. xc.
Regneri robur in angues. xc.
Regneri victoria:amores: & lex. xci.
Regnerus Romanorum victor afflígitur
a Finnis populis agreſtibus. xcii.
Regneri ſucceſſus.xciii. Mors.xciiii.
Refonis cædes. lxxxix.
Reliquiæ ſanctorum ab Erico ſecundo in
Daniam deportatæ. cxxi.
Reto primipilus Frowini. xxxiii.
Richardi fuga. cvii.
Rindæ puellæ obſtinata pudicitia. xxiiii.
Ringo vir Sialādicus olim nobilis. v.
Ringo rex.xlv.folio. lxxviii.
Ringo Normanniæ præfectus. lxxix.
Ringonis et Syuardi ſecundi cædes. xc.
Ringo imperium affectat. lxxxix
Roe rex moritur. xvi.
Rollerus frater Erici diſerti. xxxix
Rollerus Reginam repudiatā ducit. xliiii
Rollerus rex Noruagiæ. xlvi.
Rolpho genitus ex vrſo. xv.
Roluo rex.xiii. Cognomento Krage.xvi.
Eius patientia. ibidem.
Røricus et Haterus Iutię præfecti.fo.lxxi
Roluonis mira liberalitas. fo.xvi.
Roſkildia conditur a Roe. xv.
Roſkildia prius Appelſtade dicta. lxxi.
Roſkildia capitur improuiſa. cxxxv
Roſkildenſis piratica. cxxxvii.
Roſtarus ſibi animas dicari petit.fol. xci.
Roſtockenſis ſtatua peruſta. fo.clv.
Rotho pirata. lxxii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Tabula Alphabetica.

Rugianorum ſimulacrũ. cxxxi.clxx.defectio.clxvi.expugnatio.plena. clxxi.
Rupibus inſcriptæ res Danicæ. i.et fol'.ii.
Ruſilam viraginẽ vicit Fridleuus. xxxvi.
Ruſilæ ſeu Ruſlæ exitus.fo. lxxix.
Ruthenorum periculũ et ſubactio.xii. Cõtra Danos nauigia et ſtrages. xlvii.
SAcerdotum honoratio. fo.cxiiii.
Sacrificia impia ex hoĩbus. xxiii.
Sagittarii cuiuſdã virtꝰ mira.cii
Sanguine redundat mare.liii.Prodigium
Satyrus quidam vincitur. xxii.
Satyri aquili in ſpecu reperti. lxxxvii.
Saxo grammaticus ſe Italos imitari et veritatem amplecti in hoc opere profitetur.folio. i.
Saxones vltro fugiunt. cxliii.
Saxum admirabile. fol'. iii.
Saxones victi.vide Theutones.
Scania pars Daniæ piſcoſa. ii.
Scanienſiũ fuga.cx. ſeditio.cxc.cxciiii
Scati et Hialli violentia. lxxv.
Scythæ victi.xcii. Scytale Dañ. clxxxvi.
Sclauorum ſubactio vide Theutonũ.irriſio et cupiditas.cxli. Naufragium.cxlvi.
Sclauorum fides mutabilis.clxi. ſubactio et metꝰ turpis.cxvi.deditio ſũma. cxcix.
Sclauię diuiſio.clxii.libertatꝫ amiſſio.cxcii
Scotiæ et Britãniæ ſubactio a Danis. xiiii xci.et.xciii. Vide Anglorum.
Scotti a Scotto Dano vocati. xiiii.
Scottus maritus Vluildæ. xv.
Scriptorum in Dania inopia. xxxv
Sculdæ mulieris facinus. xvii.
Scuti Amlethi pictura miranda. xxxi.
Senex quidam Othinus putatus, inſtruere exercitum docet Hadingum.folio. x.
Senex fatidicus aciem inſtruit. lxxiiii.
Senum duorum diſpar ſtudium. lxix.
Sententiæ ſingulares Erici. xlii.
Serpentes Sclauorum. clxiiii.
Serui cuiuſdam mira fides. cix.
Sialandia Daniæ pars:et ſitus eius.fol'. ii.
Sialandiam eſſe locum electionis. cxxxiiii
Syfridus dux Iutorum. x.
Sifridus Thyringus. cxcii
Sygatus rex.xli.fol'. lxvii.lxxi.
Signe ſe ſuſpendit cũ pediſſequis. lxx.
Simulacrũ Rugianorũ dictũ Suantouitus.cxxxi.clxvii.cõburitur.clxviii. Rugięuitus. clxx.
Simulacrũ Arconeñ. cxlix
Syrithã pudiciſſimã ꝓcaẗ Otharus.lxvii.
Syrithæ periculum.ci. Kanutũ parit.cii.
Syualdus nouis rebus ſtudẽs occidiẗ.lxvi.
Syualdus primus rex.xl.fo. lxvii.
Syualdus ſecũdus rex.xlii.fo. lxxi.
Syualdus tertius rex.liii.fo. lxxxiiii.
Syuardus Scottorũ rex.fo. lxvii.
Syuardus primus rex.xlix.fo. lxxxii
Syuardus ſecũdus rex.lxi.fo. lxxxix.
Syuardi vulnus.xc. Præſagium. xci.
Syuardi in patrem affectio. xciiii.
Syuardus tertius rex.lxiiii.fo. xciiii.
Syuardi tumulus. xciiii.
Siuardi Noruagici fortitudo.clx. confeſſio.ibidem.exitus.ibidem.
Skyalmo cãdidus capiẗ.cx. cõcionaẗ. cxx.
Skyoldus rex.iiii.fol'. iii.
Skricfinni populi mirandi. iii.
Oleſauci deſtructio. cxliii.
Snio rex.liiii.fol'. lxxxiiii.
Snyrtir gladius mirabilis. xx.
Sobrietas gygantum in Dacia. lv.
Solis expers regio vbi ĩopia ignis. lxxxvii.
Somniũ Suenonis Roſkildeñ. cxiiii.
Somnium ſatellitis. cxxxii.
Sortium vſus apud Rugianos. clxvii.
Spectacula apđ Geruthũ ĩaudita. lxxxvii.
Speculatio callida. cxcvii.
Starcatheri pugilis ĩſignis ortus.lv.necat Wicarũ.ibidẽ.vulneraẗ.lvi.eiꝰ alũna.lvii
Starchaterꝰ.ix.frẽs athletas necat.lix.Eiꝰ forma ſaxo ĩpſſa.lix. Magnaĩtas.lx.dictũ facetũ.lx.abſtinẽtia et ſobrietas.lxi.cõſtãtia.lxi.carmẽ.lxii.lxiii.et.lxiiii.fuga.67.
Starcatheri reatus.lxxvii.Pnĩa.fol'. lxxix.
Starcatheri exitus. lxxix.lxxxi.
Strages miranda. xlix.
Stratagema.i.militarꝫ aſtutia Hadigi.vii Trannonis. xii. Rørici. xxvi. Amlethi.xxxii. Fridleui.xxxvi. Erici.xl.xliiii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Tabula Alphabetica.

Stratagema rurſum.fol. lxviii.xcii.xcviii. cxxxiiii.clxxiii.clxxix.et.cxcviii.
Studia priſcorum. lxv.
Sturbiorni cædes. xcvii.
Suanuitæ puellæ indoles. xii.
Suantouitus.i.ſanctus Vitus. clxvii.
Suauildæ ſpecies et cædes. lxxxiiii.
Sueno.i.rex.lxxii.fo.xcix. Eiꝰ impietas et captiões.xcix.et.c.Miſeria et cõuerſio ad pietatẽ.c.pplexitas.ci.exitꝰ bonꝰ.cii.cvii
Suenonis ſecundi ortus.ciiii. Eius regnũ: et filii nothi ibidem. Mors.cxiii.
Sueno epũs illiteratus lr̃as didicit factus regi charus et ſeuerus.fo. cxi.cxiii.
Sueno regni affectator moritur. cxxi.
Sueno tertius rex.lxxxv.fo.cxxxiiii. In ſu‐pbiã lapſus æmulat̃ luxũ Theutonicorũ. fuerat em̃ prius de familia Cõradi impa‐toris.fo.cxxxviii. Eius auaritia.ibidem.
Suenonis tertii ſucceſſus.cxl. Inſidię ĩ Wal demarum.cxli.In Kanutum.cxlv.Mors. cxlvii.Idoli p poculum veneratio.clxvii.
Suenonis epi tẽpla:et mors Rhodi. cxviii.
Suenonũ ĩ Danos dolꝰ.x.calliditas.cxxxix
Suerco imponitur Suetiæ rex. cxxix.
Suerco filiã cũ regno deſpõdet Kanuto.v. fol.cxl. Cæditur.folio. cxliii.
Suertingi facinus turpe. lvi.
Suerus quidam ſe regis filiũ mẽtit̃. clxxx.
Suetia pars Daniæ.fol. ii.et.iii.
Sueticum bellum. lxxvi.
Suetiæ ſubactio prima.fo.vii. Secunda.x. Tertia.xvii. Quarta licet ſcribat̃ quĩta. lxv.Quinta licet ſcribatur ſexta. lxxxiii Sexta.lxxxix.Septima.xci.
Suetica chriſtianitas. ci.
Sueticæ gentis praui mores. cxxxvi.
Sueno vir loquax capitur. cxxxv.
Sunonis integritas. cxlii.
Superſtitio priſca. cxxv.cliii.
Supſtitio Rugianorum miranda. clxvii.
Supplicium dirum. xciii.
SWibdagerus rex opprimitur. vii.
Sutoris Theutonici aſtus. cxxix.
Suſa amnis. lxx.
SWibdagerus rex.vi.folio. v.
T Anna gigas Bizãtinꝰ occidit̃.lvi
Tempeſtas ſæua. cxlix.
Tergor | egni iſtar aruũ petit̃.94
Thetleui vecordia. cxlvii.
Theutonum pietas et iuſtitia. iiii.
Theutonũ ſeu Alemãnoꝝ/Saxonũ et Sla‐uorũ ſubactio a Danis.pria.fo.iiii. Secun da.xiiii.Tertia.xv.Quarta.xxxv.Quin‐ta q̃ ẽ Sclauorũ.fo.xlvi. Sexta.lv.Saxonũ lvi.Sclauoꝝ q̃.vii.fo.lxxiiii.Octaua.lxxix Nona et decia ſubactio Sclauoꝝ. lxxxiii. Vndecia ibidẽ. Duodecia q̃ eſt Saxonũ. lxxxviii.Decima tertia q̃ Saxonũ.lxxxix. Deciaquarta.xci. Decia quĩta q̃ eſt Scla‐uorũ.xcvi.Deciaſexta eorundẽ.cii.Decia ſep.cviii.Deciano.cxxx. Vigeſima.cxxiiii Vigeſimaprima.clxiii. Vigeſimaſecũda Sclauoꝝ.clxxxvii. Vigeſimaquarta. q̃ p̃‐cipua.fol. cxcvii.et.cxcix.
Theutonum ſupplicium. cxxix.
Thira virago fidelis. xcv.xcviii.
Thyræ munimentum Dãne Wirck.xcvii.
Theſauri regii ſubmerſio. cxxiii.
Thoræ facinus in vlciſcendo ſtupro. xv.
Thorildæ in priuignos ſæuitia. xii.
Thor pro deo habitus. xiii.lv.
Thoris dei fabuloſa vltio. lxxxvi.
Thorkillꝰ dux itineris ad Geruthũ.lxxxv
Thorkilli propoſitiones.lxxxvii.Dicta le‐pida eiuſdem.fo. lxxxviii
Thorkillus fit chriſtianus. lxxxviii
Throndus et Ruſla. lxxix.
Tylenſis populi induſtria in rebus cogno ſcendis:et ſterilitate ſoli ſuperanda.fo.i.
Tymmonis anteſignani virtus. cii.
Toko ſagittarius optimus.xcviii.Eius li‐bertas in reſpondendo. xcix
Tokonis in dicendo fœlicitas. cxl.
Tonitrui vis et eius coniectura. cxcix.
Toſto vir facinoroſus in Iutia. x.
Tranno Rutenorum rex. xii.
Tributum a Saxonibus pendẽdũ. lxxxviii
Tumultus et cædes plæbis. cxci.
Tunica ferrea. xxxvi.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

In Saxonem Tabula Alphabetica.

VAframentum pium.fo. cxlv.
waldemarꝰ q et valdemarꝰ & vol
demarꝰ ſcribit̃ adhuc tyro. 135.
waldemarus ſancti Kanuti ducis filius.
cxxxvi. Eius erratum. cxxxviii.
waldemari et Kanuti ratio. cxl.
waldemari querela. cxli.
waldemari reſponſio. cxliiii.
waldemari effugiũ.cxlv.conatus ibidem.
periculum in nauigando. cxlvi.
waldemarus primꝰ rex.lxxxvii.fo. cxlvii.
waldemari prudẽtia. cxlvii.
waldemari oratio ad amicos. cl.
waldemari lapſus. clii.
waldemari in Eſkillum verba. clvi.
waldemarus Cæſarem adit. clviii.
Aeſtimatur plurimi a Theu.fol. clix
waldemari iuſtitia. clix.
waldemarus capit regiũ nomen. clxi.
waldemari regꝪ modeſtia.clxxix.&.clxxx.
waldemari cum imperatore coitio. cxcii.
waldema.legata ĩ morte& cõmẽdatio. 193
walφgoſtũ deſertum capitur. clxii.
walφgoſtum obſidetur rurſum. cxcvii
wandali.S.Kanutũ pſequuntur.fol. cxvi.
wandalorum incurſationes. cxli.
waſche athleta ſuperatur. lvi.
Vaticinium de theſauro. xi.
Vaticinium mulierculæ. xci.
Vatiſzlaui pietas. clxxv.
Vbbo Daniã occupat. xiiii.
Vbbo Freſicus. lxxiiii.
Vbbo naſcit̃.xcii. regnũ affectat et pluri-
mos fundit.ibidem.Moritur. xciii.
Vbbonis alterius mors. lxxviii.
Vbbonis victus. xxvi.
Veh patriæ cuius rex puer. xxxviii.
Veneficę in Frothonẽ tertiũ fraus. li.
Veneficorum vires. lxvi.
Venti vehementia. cxciiii.
Verindia regio petroſa. ii.
wermundus rex.xxiii.fo. xxxii.
wermundi liberalitas. xxxiii.
Verſutia impia. cxxvi.
Veſpaſii regis cædes. xii.
Veſtis impenetrabilis.Folio. xv.
Vffo Aſmundi filius fugit. fo. viii.
Vffo futurus rex.xxiiii.naſcitur. xxxii.
Vffonis indoles. xxxiiii. qui ex muto fit
vocalis. xxxv. Robur. ibidem.
Vffo qui & Olauus.i.rex.xxxiiii. fo.xxxv.
Vgarthilocꝰ deꝰ oli hitꝰ.lxxxvii.lxxxviii.
wiberga mœnibus ſepitur. cxxxvi.
Vicus captus. clxxix.
Vggerus vates mirandus. xlviii.
wiggonis de Roluone ſcomma. xvii.
wiggonis facinus. xxi.
Vigletus rex aut tyrannus.xxii.fo. xxxii.
Vigleti mors. xxxii.
wilhelmi epi pphenticꝰ ſpũs & mors.cxiii.
wilhelmi reliquiæ odoriferæ.cxv.Eius ſe-
pulcri violati vindicta. ibidem.
Vincula ignominioſa apud Danos. cxvi.
Viſio Magni regis. cviii.
wiſinnus cæditur. lvi.
withſerci virtus & magnanimitas. xciii.
Viti ſancti ſtatua. clxviii.
Vluilde in patrẽ fraus.xi. Eiuſdem exhor
tatio in maritum. xi.
Vittho Freſorum pirata carpitur. xiiii.
Vluidæ conſilium peſſimũ. xiiii.
Vluonis ortus ex vrſo.ciii. inſolentia. cv.
Vluonis ſupplicium. cxlvii.
Vnguinus rex.xxxix. fo. lxvi.in fine.
Vnno Bremeñ.epus. ci.
Voldemari ſeu waldemari laus. folio. i.
Voluptas & ſuperbia carpuntur. lxiiii.
Voto ſe aſtringẽdi mos priſcorũ. xvii.
Vpſale ſedes epalis in Suetia. vii.
Vrbium fortuitum incendium. clxxxvi.
Vrnica cõcio Haraldũ regẽ Iutię creat.131
wrneñ.nobilitas antiqua. clxxviii.
Vrſꝰ amator puellę & gẽitor vluonis.ciii
Vrſa Rolphonẽ genuit.xv. Eius aſtꝰ.xvi.
Vrſæ fuga & pecuniæ abiectio. xvi.
Vrſini cruoris potandi ratio. xvii.
Vrſi ſylueſtris ferę progenies. ciii.
Vxoratos eſſe timidos. cxl.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Doctiſſimi & eloquentiſſimi Saxonis Grãmatici Sialandici,
Inſignis Eccleſiæ cathedralis Roſkildenſis olim
Prępoſiti: In Geſta Danorum Præfatio.

VM cæteræ nationes rerum ſuarũ titulis glo-
riari, voluptatemq́ ex maiorum recordatione
percipere ſoleant: Danorum maximus põtifex
Abſalon patriam noſtrã, cuius illuſtrandę ma-
xima ſemper cupiditate flagrabat: eo clarita-
tis & monumenti genere fraudari non paſſus:
mihi comitum ſuorum extremo, cæteris ope-
ram abnuentibus res Danicas in hiſtoriã con-
ferendi negociũ intorſit: inopemq́ ſenſum ma-
ius viribus opus ingredi, crebrę exhortationis
imperio cõpulit. Quis enim res Danię geſtas,
literis proſequeretur? quę nuper publicis initia-
ta ſacris: vt religiõis ita latinę quoq́ vocis alie-
na torpebat. At vbi cum ſacrorum ritu latialis etiam facultas acceſſit: ſegnicies par
imperitię fuit: nec deſidiæ minora, q̃ antea pœnurię vitia extitere. Quo euenit vt par-
uitas mea q̃uis ſe prędictæ moli imparem animaduerteret: ſupra vires niti, q̃ iubenti
reſiſtere pręoptaret: ne finitimis factorum traditione gaudentibus: huius gentis opi-
nio potius vetuſtatis obliuiis reſperſa, q̃ literarum monumentis prædita videretur.
Igitur oneri cunctis præteriti ęui ſcriptorib[9] inexperto rudes labori humeros ſubiice-
re coactus, imperiumq́ negligere verit[9], audacius q̃ efficacius parui: q̃q̃ ingenii mei
imbecillitas fiduciam negabat: ab hortatoris amplitudine mutuatus. Cuius fatis cœ- Laus Andreę archiepiſcopi Lundeñ.
pti mei metam pręcurrentibus: te potiſſimum Andrea, penes quem ſaluberrim[9] ſuf-
fragiorum conſenſus honoris huius ſucceſſionem ſacrorumq́ ſummam eſſe voluit:
materiæ ducem auctoremq́ depoſco: obtrectationis liuorem, qui maxime conſpicuis
rebus inſultat: tanti cognitoris præſidio fruſtraturus. Cuius fertiliſſimum ſcientię pe-
ctus ac venerabilium doctrinarum abundantia inſtructum veluti quoddam cęleſtiũ
opum ſacrarium exiſtimandum eſt. Tum Galliam Italiamq́ cum Britãnia percipien-
dæ literarum diſciplinæ, colligendæq́ earum copię gratia perſcrutatus: poſt diutinã
peregrinationem ſplendidiſſimum externæ ſcholę regimen appręhendiſti: tantumq́
eius columen euaſiſti: vt potius magiſterio ornamentum dare, q̃ ab ipſo recipere vi-
dereris. Hinc ob inſignium culmen meritaq́ virtutũ, regius Epiſtolaris effectus: offi-
cium mediocritatis liminibus cõtentum tantis induſtrię operibus exornaſti: vt idem
poſtmodum ampliſſimæ dignitatis viris ad eum quem geris honorem tranſlatis be-
neficii nomine expetendum relinqueres. Quãobrem Scaniam tripudio diſſultare cõ-
pertum eſt, q̃ pontificem potius a finitimis mutuata ſit, q̃ ex indigenis legerit. quip-
pe quæ laudabiliter delectum egit: iocunditatem ex ſuffragio ſuo meruit. Itaq́ cum
genere, literis, ingenioq́ niteas: ac plebem fœcundiſſimis doctrinę ſtipẽdiis regas: ma- Hexamerõ & de. vii. ſacramentis opus cõpoſuit metrice
ximum tibi gregis amorem conciliaſti: ſuſceptiq́ miniſterii partes glorioſę executio-
nis fiducia ad laudis cumulum perduxiſti. Et ne rerum dominium poſſeſſione vſur-
pare videreris: ampliſſimum patrimonium ſacris ædibus religioſę liberalitatis teſta-
mento legaſti. Obſitaſq́ curis opes decenter abiicere: q̃ earum auiditate & pondere

Opera pſignata ſunt.

implicari maluiſti. Tu item mirificum reuerendorum dogmatum opus complexus: priuatiſq; curis publicę religionis officia anteponere auidus: pertinentium ad eam rerum ſolutionem abnuentes: ſalutarium conſiliorum doctrina, debitis ſacrorum obſequiis adegiſti, veteremq; diuinarum ędium iniuriam religioſo lucri beneficio rependiſti. Præterea laſciuioris vitę ſtudioſos intemperantięq; plus ęquo viribus indulgētes: ſaluberrimę exhortationis perſeuerantia, ac ſplendidiſſimis frugalitatis exemplis ad honeſtiorem mentis habitum ab eneruí mollitudine reuocatos, dictis ne an factis ma

Cõmendat Voldemarũ ſecundũ regem.

gis inſtruxeris dubium reliquiſti. Ita qđ tuorum nulli prædeceſſorum obtinere tributum eſt: ſolis prudentiæ monitis impetraſti. Nec ignotum volo Danorum antiquiores conſpicuis fortitudinis operibus editis, gloriæ ęmulatione ſuffuſos: Romani ſtili imitatione non ſolum rerum a ſe magnifice geſtarum titulos exquiſito contextus genere veluti poetico quodam opere perſtrinxiſſe: verũetiam maiorũ acta patrii ſermonis carminibus vulgata linguę ſuę literis ſaxis ac rupibus inſculpenda curaſſe. Quo-

Italos imitatur.

rum veſtigiis ſeu quibuſdam antiquitatis voluminib⁹ inhęrens, tenorēq; veris trāſlationis paſſibus æmulatus: metra metris reddenda curaui: quibus ſcribendorum ſeries

Nouũ op⁹ hoc veritatem geſtorũ profitetur.

ſubnixa, non tã recenter conflata q̃ antiquitus edita cognoſcatur. Quia preſens opus non nugacem ſermonis luculentiã: ſed fidelem vetuſtatis notitiam pollicetur. Quãtum porro ingenii illius homines hiſtoriarum edituros putemus: ſi ſcribēdi ſitim latinitatis peritia pauiſſent? Quibus tametſi Romanæ vocis notitia abeſſet: tanta tradē-

Cautib⁹ inſcripta.

dæ rerum ſuarũ memoriæ cupido inceſſit: vt voluminũ loco vaſtas moles amplecterentur, codicũ vſum a cautib⁹ mutuantes. Nec Tylenſium induſtria ſilentio oblitte-

Tyleñ. induſtria.

randa. Qui cum ob natiuã ſoli ſterilitatē luxuriæ nutrimentis carentes: officia continuę ſobrietatis exerceāt, omniaq; vitæ momēta ad excolendã alienorũ operũ notitiã conferre ſoleāt: inopiã ingenio pēſant. Cunctarũ quippe nationũ res geſtas cognoſſe, memoriæq; mãdare, voluptatis loco reputāt: nõ minoris glorię iudicãtes alienas virtutes diſſerere q̃ proprias exhibere. Quorũ theſauros hiſtoricarũ rerũ pignorib⁹ refertos curioſius conſulens: haut paruã præſentis operis partē ex eorũ relationis imitatione contexui. Nec arbitros habere contempſi: quos tanta vetuſtatis peritia callere cognoui. Nec minus Abſalonis aſſerta ſectando, quæ vel ipſe geſſit vel ab aliis geſta perdidicit: docili animo ſtiloq; cõplecti curę habui, venerandæ eius narrationis documē-

Cõmendatio regis Voldemari

tũ perinde ac diuinũ aliquod magiſteriũ amplexatus. Te ergo ſalutaris princeps ac parens noſter, cuius illuſtriſſimã a priſcis temporibus proſapiã dicturus ſum: clariſſima lux patrie Voldemare, dubiũ laboris hui⁹ progreſſum fauore proſequi rogo: quia propoſiti pondere conſtrictus, vereor ne magis imperitię meæ habitum, ingeniiq; debilitatem patefaciã, q̃ tuam (ſicut par eſt) originem reprę ſentem. Siquidem pręter paternæ hæreditatis amplitudinē, conſpicua regni incremēta finitimorũ oppreſſiõe ſortitus Albięq; reciprocos fluctus propagatę dominationis labore complexus: haut me-

Multa regna Voldemarus ſubegit.

diocre claritatis momentũ celeberrimus laudis tuę titulis adieciſti. Ita anteceſſorũ famam atq; opinionē operũ magnitudine ſupergreſſus, ne Romani quidē imperii partes armis intentatas liquiſti. Cumq; fortitudine & liberalitate inſtructiſſimus habearis, plus ne hoſtes bellis terreas: an ciues humanitate demulceas ambiguũ reddidiſti. Tuus quoq; fulgētiſſimus auus publicę religionis titulis cõſecratus: immeritęq; mor-

Cõmendatio ſãcti Kanuti regis.

tis beneficio immortalitatis gloriã cõſequutus: nũc ſanctitatis fulgore pſtringit quos olim victoriis adquiſiuit. Ex cuius ſanctiſſimis vulnerib⁹ plus virtutis q̃ cruoris effluxit. Cęterũ priſco atq; hęreditario obſequēdi iure: ſaltem ingenii viribus tibi militare

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

conſtitui: cuius clariſſimi patris caſtrenſem militiam parens auuſq; meus fidiſſimus
bellici laboris operibus coluiſſe noſcuntur. Tuo igitur ductu reſpectuq; ſubnixus, quo
cętera liquidiꝰ exequar initium a patrię noſtrę ſitu deſcriptuq; petere ſtatui: ſpecioſiꝰ
ſingula perſtricturus, ſi narratiõis procurſus cõpetentia rebus loca permetiens, ab eo- De ſitu Da
rum poſitione, dicendorũ inchoamẽta deduxerit. Huius itaq; regionis extima par nię.
tim ſoli alterius confinio limitantur, partim propinqui maris fluctibus includũtur. In
terna vero circũfuſus ambit oceanus: qui ſinuoſis interſtitiorũ anfractibus nunc in an
guſtias freti contractioris euadens, nunc in latitudinẽ ſinu diffuſiore procurrẽs, cõplu
res inſulas creat. Quo fit: vt Dania mediis pelagi fluctibus interciſa, paucas ſolidi con Dania.
tinuiq; tractus partes habeat: quas tanta vndarum interruptio pro varia freti reflexio
ris obliquitate diſcriminat. Ex his Iutia grãditatis inchoamẽtiq; ratione Danici regni Iutia.
principium tenet: quæ ſicut poſitione prior: ita ſitu porrectior Theutonię finibꝰ admo
uetur. A cuius complexu fluminis Eydori interriuatione diſcreta, cum aliquanto lati Eydorus.
tudinis excremento ſeptentrionem verſus in Norici freti littus excurrit. In hac ſinus
qui Lymicus appellatur, ita piſcibus frequens extitit: vt non minus alimentorum in- Lymfiord
digenis: q̄ ager omnis exoluere videatur. Huic etiam Freſia minor adiacet, quæ a Iu- Freſia mi-
tię prominentia ſubſidentium camporum ac gremii deuexioris inclinata receſſu, ma- nor.
ximos frugum prouentus beneficio oceani inundantis aſſequitur. Cuius refluxionis Refluxus
vis, plus vtilitatis an periculi incolis afferat ambiguum extat. Siquidem tempeſtatis maris
magnitudine perruptis ęſtuariis quibus apud eos maritimi fluctus intercipi ſolẽt, tan
ta aruis vndarum moles incedere conſueuit, vt interdũ nõ ſolum agrorum culta: ve-
rũetiam homines cum penatibus obruat. Poſt Iutiam inſula ad orientẽ verſus Fionia Fionia.
reperitur quam a continenti anguſti admodum † ęquoris interiectus abrumpit. Hæc Medelfar
ſicut ab occaſu Iutiam, ita ab ortu Sialandiam proſpectat: conſpicua neceſſariarum re ſund.
rum vbertate laudandam. Quæ inſula amœnitate cunctas noſtrę regionis prouin- Sialandia.
cias antecedens, medium Danię locum obtinere putatur: ab extimæ remotionis limi
te pari ſpaciorum intercapedine diſperata. Ab huius ortiuo latere occaſiuum Scanię Scania
media pelagi diſciſcit interruptio: opimã prædæ magnitudinem quotannis piſcan- Piſcoſa.
tium retibus adigere ſoliti. Tãta ſiquidem ſinus omnis piſcium frequentia repleri con
ſueuit: vt interdum impacta nauigia vix remigii conamẽ eripiat. Nec iam præda ar-
tis inſtrumẽto ſed ſimplici manus officio capiatur. Cęterum Hallandia ac Blekingia Hallandia
ab integritate Scaniæ ſeu rami duplices ex vnius arboris ſtipite promeantes Gothyæ Blekingia
Noruagięq; longæ declinationis ſpaciis, diuerſiſq; receſſuũ interſtitiis adnectuntur. Gothya
Verum apud Blekingiam apta meantibus rupes mirandis literarũ notis interſtincta Noruagia
conſpicitur. Siquidẽ a meridiano mari in deſerta Verundię petroſa porrigitur ſemita. q̄ & Nor-
quam binę lineę exiguo diſcretę ſpatio protractis in longum ductibus amplectuntur. uegia.
Inter quas medium loco planum factis ad legendum figuris vndiq; ſecus exaratum Verindia
oſtenditur. Quod licet adeo ſitu inęquale exiſtat vt modo montium alta proſcindat, Mirabilis
modo vallium ima prætereat, eodem tamẽ tenore literarum veſtigia ſeruare dinoſci- Petra.
tur: quarum ſignificationem Rex Voldemarus ſacri kanuti fauſta proles ammiratio-
nis cauſa cognoſcere cupiens miſit qui rupem permeantes patentium illic characterũ
ſeriem, curioſiori indagatione colligerẽt, ac poſtmodũ virgulis quibuſdam ſub iiſdem
formarum apicibus adnotarent. Qui ideo nihil ex eis interpretamenti comprehende
re potuerunt, ꝙ ipſa cęlaturæ concauitas partim cœno interlita, partim cõmeantium
adeſa veſtigiis figuratæ protractionis ſpeciem obtrito calle confuderat. Vnde conſpi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

cuum eſt etiam petrinę ſoliditatis rimas diutino madore complutas aut ſordium col-

Suetia.

luuione, aut irrigua nimborum inſtillatione concreſcere. At quoniam regio hæc Sue-
tiam Noruagiamq; tam vocis q̄ ſitus affinitate cōplectitur: earum quoq; ſicut & Da
niæ partes ac climata memorabo. Quæ prouinciæ Septentrionali polo ſubiectę bootē
q; & arcton reſpicientes ipſum frigentis zonæ paralellum vltima ſui porrectione con-
tingunt. Poſt quas humanis ſedibus locum inuſitata algoris ſæuitia nō relinquit. Ex

Noruagia.

Refert idem Paulus Warnefridus L. 1. C. 5. Stephan. p. 22. 1685 d. 11 Junii [illegible] 5. Nidrosiæ hora noctis media sine luminibus cœnavi.

quibus Noruagia ſaxei ſitus deformitatem naturę ſortita diſcrimine, rupibus infœcū
da ac ſcopulis vndiq; ſecus obſita glebarum vaſtitate triſtes locorum ſalebras repræ-
ſentat. In cuius parte extima ne noctu quidem diurnum ſydus occulitur, ita vt conti-
nui ſolis pręſentia alternos horarum dedignata ſucceſſus vtriq; tempori pari luminis
adminiſtratione deſeruiat. Ab huius latere occidētali inſula quæ glacialis dicitur ma

Iſlandia.

gno circunfuſa reperitur Oceano, obſoletæ admodum habitationis tellus rerumq; ve
ri fidem excedentium, & inſolitorum euentuū miraculis prædicanda. Illic fons eſt qui

Fons mirabilis.

Conferantur Arngrimi Jonæ et Brynjolphi Suenonii testimonia apud Stephanium p. 23 seqq.

fumigantis aquæ vitio natiuam rei cuiuſlibet originem demolitur. Sane quicquid fu-
mi huius exhalatione reſpergitur, in lapideę naturæ duritiam tranſmutatur. quæ res
mirabilior an periculoſior exiſtat in dubio poſitum conſtat: cum fluidam aquę teneri-
tudinem tantus obſiderit rigor: vt admotum quidlibet fumidoq; eius vapore perfu-
ſum in lapidis proprietatem forma duntaxat ſuperſtite ſubita conuerſione tranſmu-

Aquarū mirabilis natura.

tet. Ibidemq; complures alii latices referuntur: qui modo creſcētis limphę copiis adau
cti pleniſq; exundātes alueis crebras in ſublime guttas iaciunt, modo torpentibus ſca
tebris vix ab imo conſpecti profundis ſubductioris terræ latibulis abſorbētur. Quo fit
vt exuberantes proxima quęq; ſpumarum candore cōſpergāt exinaniti nullo viſus in
genio capiantur. In hac itidem inſula mons eſt qui rupem ſydeream perpetuæ flagra-
tionis ęſtibus imitatus incendia ſempiterna iugi flammarum eructatione continuat.

De monte hegle ſicuti ęthna ī ſicilia ardēte

Cuius rei ammiratio ſupradictis ęquatur / cum tellus extremis ſubiecta frigoribus tan
ti caloris fomentis exuberet: vt igniū perennitatem arcanis inſtruat nutrimentis, ęter
numq; fouendis ardoribus prębeat incentiuum. Huic etiam inſulę certis ſtatutiſq; tē-
poribus infinita glaciei aduoluitur moles: quæ cum aduentans ſcabris primum cau-

Glacies mirabilis.

tibus illidi cœperit perinde ac remugientibus ſcopulis fragoſę ex alto voces ac varii
inuſitatę conclamationis ſtrepitus audiuntur. quāobrē animas ob nocentis vitæ cul-
pam ſuppliciis addictas, illic algoris magnitudine delictorum pēdere pœnas exiſtima

Locus pœnarum.

tum eſt. Huius itaq; molis exciſa particula quantiſcunq; nodorum cōdulis obſeretur
mox vt ſupradicta glacies terris auellitur clauſtra cuſtodiamq; fruſtratur. Stupet ani

Miraculū.

Sunt in Islandia montes ex mera glacie constantes, quos Jöckull dicunt. Horum ea natura est, ut novas continuo rimas agant, prioribus interim clausis, adeo ut incertum sit, an semita, quam hodie pedes viatorum, vel equorum fecerunt ungula, post biduum reperiri queat, adeo facies loci mutabilis. Sæpe accidit ut rimæ vel hiatus oves, aliave animalia improviso absorbeant, quorum cadavera ab aliis longe distantibus rimis postea evomuntur.

mus ammiratione plenus dum res inextricabilibus ſeris obſita ac multiplici impedi-
mentorum perplexione concluſa: ſic molis cuius pars erat diſceſſum inſequitur vt om
nem obſeruationis diligentiam ineuitabilis fugę neceſſitate decipiat. Eſt & illic aliud
glaciei genus montium iugis ac rupibus interſertum quod certis vicibus conſtat ſu-

Glacies altera.

perioribus ad ima deiectis infimiſq; rurſum ad ſuperna reflexis verſili quadam muta-
tione tranſponi. In cuius aſſertionis fidem affertur ꝙ quidam dum planum forte gla-
ciale percurrerent in obiectas voragines hyantiumq; rimarum penita prouoluti pau-

Aqua venenata.

lo poſt exanimes fuerint nulla glaciei rimula ſuperſtante reperti. Quāobrem a com-
pluribus exiſtimari ſolet ꝙ quos fundę glacialis vrna deſorbuit eoſdem poſtmodum

Aqua Cerealis.

ſupinata reddiderit. Illic etiam fama eſt peſtilentis vndę laticem ſcaturire quo quis gu
ſtato perinde ac veneno proſternitur. Sunt & alii fontes quorum ſcatebra cerealis po-

Ignes mirabiles.

culi proprietatē imitari perhibetur. Sunt & ignes qui cū linum conſumere nequeant

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

aquę mollíciem depaſcuntur. Eſt & Saxum quod montium prę̄rupta non extrínſeca Saxū̃ mira-
agitatione,ſed propria natiuaq; motione peruolitat. Et vt paulo altius Noruagię de bile.
ſcriptio replicetur:Sciēdum ꝙ ab ortu Suetiæ Gothyęq; contermina aquis vtrinq; ſe
cus oceani vicinantis includitur.Eadem a ſeptentrione regionem ignoti ſitus ac no-
minis intuetur humani cultus expertē. Sed monſtruoſę nouitatis populis abundan-
tem.quā ab aduerſis Noruagię partibus interflua pelagi ſeparauit immēſitas. Quod
cum incertę nauigationis exiſtat perpaucis eam ingredientibus ſalutarem reditū tri-
buit. Cæterum oceani ſuperior flexus Daniā interſecando prætermeans Auſtralem
Gothyę plagā ſinu laxiore cōtingit:inferior vero meatus eius Noruagięq; latus ſeptē
trionale pręteriens ad ortū verſus magno cum latitudinis incremento ſolido limita-
tur anfractu.quem maris terminum gentis noſtrę veteres Grāduicū dixere.Igitur in
ter Granduicū & meridianum pelagus breue cōtinentis ſpacium patet maria vtrinq; Grāduicus
ſecus allapſa proſpectans:quod niſi rerum natura limitis loco congreſſis pene flucti-
bus obieciſſet:Suetiam Noruagiamq; conflui fretorum ęſtus in inſulam redegiſſent.
Harum ortiuas partes Skricfinni incolūt.Quæ gens inuſitatis aſſueta vehiculis mō Skricfinni.
tium inacceſſa venationis ardore ſectatur:locorūq; complacitas ſedes diſpendio lubri
cę flexionis aſſequitur. Neq; enim vlla adeo rupes prominet quin ad eius faſtigiū cal
lida curſus ambage perueniat.Primo ſiquidem vallium profunda relinquens ſcopulo
rum radices tortuoſa giratione perlabitur: ſicq; meatum crebrę declinationis obliqui
tate perflectit donec per ſinuoſos callium anfractus deſtinatū loci cacumen exſuperet.
Eadem apud finitimos mercium loco quorūdam animalium pellibus vti conſueuit.
Suetia vero Daniam ab occaſu Noruagiāq; reſpiciēs. A meridie & multa oriētis par- Suetia.
te vicino pręterit̃ oceano.Poſt quā ab ortu quoq; multiplex diuerſitatis barbaricę cō-
ſertio reperitur.Danicam vero regionem giganteo quōdam cultu exercitam,eximiæ Gygantes
magnitudinis ſaxa veterum buſtis ac ſpecubus affixa teſtantur. Quod ſi quis vi mō in Dania.
ſtruoſa patratum ambigat quorūdam mōtium excelſa ſuſpiciat:dicatq; ſi callet quis
eorum verticibus cautes tantæ granditatis inuexerit.Inopinabile nanq; quiuis mira-
culi huius ęſtimator aduertet vt molem ſuper plano minime vel difficile mobilem in
tantum montanę ſublimitatis apicem ſimplex mortalitatis labor aut vſitatus huma
ni roboris conatus extulerit. Vtrum vero talium rerum auctores poſt diluuialis inun
dationis excurſum gigantes extiterint:an viri corporis viribus ante alios præditi:pa-
rum notitię traditum. Talibus vt noſtri autumant ſubitam mirandāq;,nunc propin-
quitatis,nunc abſentię poteſtatem comparendiq; ac ſubterlabendi viciſſitudinē ver-
ſilis corporum ſtatus indulget.qui hodieq; ſcrupeam inacceſſamq; ſolitudinem (cu-
ius ſupra mentionem fecimus) incolere perhibentur. Eiuſdem aditus horrendi ge-
neris periculis obſitus raro ſui expertoribus incolumitatē regreſſumq; conceſſit.Nūc
ſtilum ad propoſitum transferam.

Finis prefationis.

Saxonis Grammatici

Saxonis Grāmatici profeſſione, Sialandici natione: ſua tempeſtate longe diſertiſſimi hiſtorię Danicę multo labore acriq; iudicio ex danicis monumētis recollectę, de Origine Danorum. Liber. I.

Origo Danorum.

Dan igitur & Angul, a quibus Danorum cœpit origo, patre Humblo procreati: non ſolum conditores gentis noſtræ, verumetiam rectores fuere. Q̄q̄ Dudo rerum aquitānicarū ſcriptor Danos a Danais ortos nuncupatosq; recenſeat. Hi licet fauentib⁹ patriæ votis regni dominio potirentur: rerumq; ſummā ob egregia fortitudinis merita aſſentientib⁹ ciuium ſuffragiis obtinerent: regii tamen nominis expertes degebāt. Cuius vſum nulla tunc temporis apud noſtros conſuetudinum frequentabat auctoritas.

Origo Anglorum.

Ex quibus Angul, a quo gentis anglicę principia manaſſe memorię proditum eſt: Nomen ſuum prouincię cui pręerat aptandum curauit: leui monumenti genere perennem ſui notitiam traditurus. Cuius ſucceſſores poſtmodum britannia potiti priſcum inſulę nomen nouo patrię ſuę vocabulo permutarunt. Magni id factum a veteribus ęſtimatum.

Bedę ſcripta.

Teſtis eſt Beda non minima pars diuini ſtili, qui in Anglia ortus ſanctiſſimis ſuorum voluminum theſauris res patrias ſociare curæ habuit: æque ad religionem pertinere iudicans: patriæ facta literis illuſtrare: & res diuinas conſcribere.

Dan. I.

Verum a Dan (vt fert antiquitas) regum noſtrorum ſtemmata ceu quodam deriuata principio: ſplendido ſucceſſionis ordine profluxerūt.

Humblus ſecūdus rex Danię.

Huic filii Humblus & Lotherus fuere: ex Grytha ſummę inter theutones dignitatis matrona ſuſcepti.

Qualiter reges antiq̄t⁹ eligebātur.

Lecturi regem veteres affixis humo ſaxis inſiſtere, ſuffragiaq; promere cōſueuerant ſubiectorum lapidum firmitate facti conſtantiam ominaturi. Quo ritu Humblus decedente patre, nouo patriæ beneficio Rex creatus. Sequentis fortunæ malignitate ex rege priuatus euaſit. Bello ſiquidem a Lothero captus: regni depoſitione ſpiritum mercatus eſt. hæc ſola quippe victo ſalutis conditio reddebatur.

Lother⁹ tertius rex.

Ita fraternis iniuriis imperium abdicare coactus: documentum hominibus præbuit: vt plus ſplendoris ita minus ſecuritatis aulis q̄ tuguriis ineſſe. Cęterum iniurię tam patiens fuit vt honoris damno tanq̄ beneficio gratulari crederetur. Sagaciter vt puto regię conditionis habitum cōtemplatus.

De tyranni de Lotheri.

Sed nec Lotherus tolerabiliorem regem q̄ militem egit: vt prorſus inſolentia ac ſcelere regnum auſpicari videretur. Siquidem illuſtriſſimum quēq; vita aut opibus ſpoliare patriamq; bonis ciuibus vacuefacere probitatis loco duxit. Regni æmulos ratus quos nobilitate pares habuerat. Nec diu ſcelerum impunitus, patriæ conſternatione perimitur: eadem ſpiritum eripiente quæ regnum largita fuerat.

Skyoldus quartus.

Cuius filius Skyoldus naturam ab ipſo non mores ſortitus: per ſummam tenerioris ętatis induſtriam cuncta paternæ contagionis veſtigia ingenitis erroris deuio præteribat. Igitur vt a paternis vitiis prudenter deſciuit, ita auitis virtutibus feliciter reſpondit remotiorem pariter ac pręſtantiorem hæreditarii moris portionem amplexus. Huius adoleſcentia inter paternos venatores immanis beluæ ſubactione inſignis extitit: mirandoq; rei euentu futuræ eius fortitudinis habitum ominata eſt.

4. Islandi, ultimam antiquitatis gloriam non captantes, ea demum de majoribus, et origine eorum tradiderunt, quæ ex veterum Poetarum carminibus aut aliis veris fundamentis hauserunt. His igitur Odini, Principis Asiani, migratio e Scythia Asiatica in Arctoum orbem, pro epocha est. Quamvis non dissimulent, habuisse Septentrionem ante hæc tempora, suos incolas, utpote cum quibus Asiani bella gesserint. Unde vero, aut quo tempore, quave occasione in Septentrionem irruperint, perinde atque ipsorum mores, instituta, et vivendi rationem, silentio prætereunt. Cujus rei ratio, quod Odinus, dum partem Septentrionis admirando successu in potestatem redigit, magnam divinitatis opinionem a fascinata plebe reportavit. Facili itaque negotio filios et Comites suos amplis provinciis præfecit, quas illi postea jure hæreditario possederunt, et sic omnis eorum memoria, qui antea loca hæc habitarunt, deleta est: unde factum, ut posteritas nullos Asianis antiquiores agnoverit, eosque adeo, ut veros Deos, coluerit. Torf. L. 2. C. 2. p. 99.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Nam cum a tutoribus forte quorum ſummo ſtudio educabatur inſpectandæ venationis licentiam impetraſſet: obuium ſibi inſolitæ granditatis vrſum telo vacuus, cingulo cuius vſum habebat religandum curauit necandumq; comitibus præbuit Sed & complures ſpectatę fortitudinis pugiles per idem tempus viritim ab eo ſuperati produntur. E quibus Attalus & Scatus clari illuſtreſq; fuere. Quindecim annos natus inuſitato corporis incremento perfectiſſimum humani roboris ſpecimen prȩferebat: tantaq; indolis eius experimenta fuere vt ab ipõ cȩteri Danorum reges cõmuni quodam vocabulo Skioldungi nũcuparentur. Idem perditam & eneruam vitam agentes continentiamq; luxu labefacere ſolitos, ad capeſſendam virtutem rerum agitatione ſedulus excitabat. Præcurrebat igitur Skioldus virium complementum animi maturitate: conflictuſq; geſſit: quorum vix ſpectator ob teneritudinem eſſe poterat. in quo annorum virtutiſq; procurſu ob Auildam quam ſummæ pulchritudinis intuitu poſtulabat: cum Scato alemanniæ ſatrapa eiuſdem puellæ competitore theutonum danorumq; exercitu inſpectante ex prouocatione dimicauit: interfectoq; eo omnem Alemãnorum gentem perinde ac ducis ſui interitu debellatam tributaria ditione perdomuit. Hic non armis modo, verum etiam patriæ charitate conſpicuus extitit. Siquidem impias leges abrogauit, ſalutares tulit. & quicquid ad emẽdandum patrię ſtatum attinuit, ſumma diligentia prȩſtitit. Sed & regnum patris improbitate amiſſum: virtute recuperauit. Primus reſcindendarum manumiſſionum legem edidit. Serui quem libertate donauerat clandeſtinis inſidiis petitus acrem pœnã exegit: tanq̃ in omnium libertorum pœnam vnius crimen redundare par eſſet. Omnium ȩs alienum ex fiſco ſuo ſoluebat: & quaſi cum aliorum regum fortitudine, muníficentia ac liberalitate certabat. Aegros fomentis proſequi, remediaq; grauiter affectis benignius exhibere ſolebat. Se non ſui ſed patrię curam ſuſcepiſſe teſtatus. Proceres non ſolum domeſticis ſtipendiis colebat: ſed etiam ſpoliis ex hoſte quæſitis: affirmare ſolitus: Pecuniam ad militȩs: Gloriam ad ducem redundare debere. Puellam cuius amore conflixerat acerrimo nuptiarum ȩmulo liberatus in pugnę præmium recepit. eamq; ſibi matrimonio copulauit. Ex qua paulo poſt Gram filium ſuſtulit. Cuius mirifica indoles ita paternas virtutes redoluit: vt prorſus per earum veſtigia decurrere putaretur. Corporis animiq; prȩſtãtiſſimis dotibus præditam adoleſcentiam ad ſummum gloriæ ſtatum prouexit: tantumq; magnitudini eius a poſteris tributũ eſt: vt in vetuſtiſſimis Danorum carminibus ipſius vocabulo regia nobilitas cenſeatur. Quicquid ad firmandas acuendaſq; vires attinuit acerrima ingenii exercitatione tractabat. A gladiatoribus vitandi inferendiq; ictus conſuetudinẽ ſtudioſo exercitii genere cõtrahebat. Educatoris ſui Roarii filiã coȩuam ſibi collactaneamq; quo maiorem incunabulis gratiam referret: vxorem adſciuit. quam poſtmodum Beſſo cuidam ꝙ eius ſtrenua opera ſæpenumero vſus fuerat, mercedis loco coniugẽ tribuit. Quo bellicorum operum ſocio fretus plus gloriæ ſua an Beſſi virtute contraxerit: incertum reliquit. Qui cũ forte Sueonum regis Sicthrugi filiam Gro Gigantum cuidam deſponſam cognoſceret: tam indignam regio ſanguine copulam execratus bellum Suethicum auſpicatur Herculeȩ virtutis exemplo monſtrorum niſibus obſtaturus Inita Gothia cum deturbandorum obuiorum gratia caprinis tergoribus amict9 incederet: ac variis ferarum pellibus circũamictus: horrificũq; dextra geſtamẽ cõplexus Giganteas ſimularet exuuias: ipſam Gro ſilueſtres forte latices cum paucis admodum pediſſequis lauandi gratia petentem equo obuiam habuit. Quæ ſponſum

Skiold [illegible] ner.

Alemãnorũ ſubiugatio prima.

Pietas & iuſtitia.

Gram gnt9

Beſſus.

Gro.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

adeſſe rata: ſimulq; tam inſoliti cultꝰ horrore muliebriter territa: ſuccuſſis frenis maxima cum totius corporis trepidatione patrio carmine ſic cœpit.

Conſpicor inuiſum regi veniſſe gigantem
  Et greſſu medias obtenebrare vias:
Aut oculis fallor: nam tegmine ſæpe ferino
  Contigit audaces delituiſſe viros.

Cui Beſſꝰ ſic orſꝰ.
Virgo caballi
Quę premis armos
Verba viciſſim
Mutua fundens
Quod tibi nomen
Qua fueris dic
Gente creata!
Ad hæc Gro.
Gro mihi nomen:
Rex pater extat
Sanguine fulgens
Fulgidus armis.
Tu quoq; qui ſis
Aut ſatus vnde
Promito nobis.
Cui Beſſus.
Beſſus ego ſum
Fortis in armis
Trux inimicis
Gentibus horror
Atq; alieno
Sæpe refundens
Sãguine dextram.
Tum Gro.
Quis rogo veſtrũ
Dirigit agmen!
Quo duce ſigna
Bellica fertis!
Quis moderatur
Prælia princeps
Quove paratur
Præſtite bellum!
Cõtra ſic Beſſus.
Gram regit agmẽ
Marte beatus:
Quẽ metꝰ aut vis
Flectere neſcit
Nec rogus ardens
Nec ferus enſis
Aut maris vnq̃
Terruit æſtus.
Hoc duce belli
Signa leuamus
Aurea virgo.
Rurſum Gro.
Hinc remeantes
Vertite curſum
Ne proprio vos
Opprimat omnes
Agmine Sictrug:
Inq; feroci
Stipite figat
Illaqueato
Guttura nexu
Detq; rigenti
Corpora nodo
Ac male toruus
Trudat edaci
Funera coruo.
Iterum Beſſus.
Gram prior illum
Manibus addet
Ac dabit orcho:
Qꝫ ſua fatis
Lumina claudat
Inq; pauenda
Vertice plexum
Tartara mittet.
Nulla Sueuorum
Caſtra timemus
Quid minitaris
Triſtia nobis
Funera virgo!
Ad quem Gro.
En ferar iſtinc
Nota reuiſens
Tecta parentis
Ne venientis
Conſpicer audax
Agmina fratris.
Vos remeantes
Vltima queſo
Fata morentur.
Ad quam Beſſus
Leta reuiſe
Nata parentem
Nec cita nobis
Fata precare:
Nec tua bilis
Pectora pulſet.
Namq; petenti
Aſpera primum
Difficiliſq;
Sępe ſecundo
Fœmina cedit.

Poſt hæc Gram horrendæ monſtruoſęq; vocis habitum trucioris ſoni modulis ęmulatus, ſilentiiq; diuturnioris impatiens, talibus puellam dictis aggreditur.

Ne timeat rabidi germanum virgo gigantis:
  Me neq; contiguum palleat eſſe ſibi.
A Grip miſſus enim nunq̃ niſi compare voto
  Fulcra puellarum concubitumq; peto.

Forte Grip gigas fuit, cui Gro desponsata erat, cuiusque se fratrem Gram praedicat

Cui Gro.

Quæ ſenſus exors ſcortum velit eſſe gigantum
  Aut quæ monſtriferum poſſit amare thorum!
Quæ coniunx fore dæmonum Poſſit monſtrigeni conſcia ſeminis!
Suumq; gigantifero conſociare velit cubile!
Quis ſpina digitos fouet! Quis ſyncęra luto miſceat oſcula!
Quis membra iungat hiſpida lęuibus impariter locatis!
Cum natura reclamitat: haud plenum Veneris carpitur otium:
Nec congruit monſtris amor fœmineo celebratus vſu.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Gram contra.
Regum colla potentium victrici toties perdomui meorum
Faſtus reorum turgidos: exuperatis potiore dextra.
Hinc aurum rutilans cape: quo perpes maneat pactio munere:
Ac firma conſiſtat fides
Coniugiis adhibenda noſtris.

Quo dicto diſcuſſis laruis natiuũ oris decorẽ confeſſus tantum pene voluptatis vno ſui aſpectu puellę attulit: quãtum adulterino terroris incuſſit: quã etiã formæ ſuæ luculentia ad concubitũ prouocatam amatoriis donis proſequi non omiſit. Progreſſus ex obuiis cognoſcit binis callem latronibus obſideri. Quos ad ſe ſpoliãdum cupidius proruentes ſolo exanimauit impulſu. Quo facto ne vllum hoſtili ſolo beneficium attuliſſe videretur: peremptorũ corpora ſubiectis affixa ſtipitibus ſimulata pedũ erectione diſtendit: vt quibus re nocuerant viui: ſpecie minarẽtur extincti. Poſt fata quoq; formidabiles forent. Nec iter imagine minus q̃ opere prępedirẽt. Quãobrem cõſtat eum latrones interimẽdo ſibi, nõ Suetię conſulere ſtuduiſſe. cuius quãto odio tenerẽt, tam inſignis facti ĩdicio patefecit. Qui cũ ab aruſpicibus accepiſſet niſi auro Sictrugum ſuperare nõ poſſe: cõtinuo ligneę clauę nexilem auri nodum adiecit, eaq; bello quo regem aggrediebatur inſtructus voti ſe compotem fecit. Q d̃ factum Beſſus impenſiori laudationis genere proſecutus ſic cecinit.

Gram ferus clauę gerulus beatę
Neſcius ferri celebrabat ictu
Enſis obtentum pepulitq; trunco
 Tela potentis.
Fata ſectatus ſuperumq; mentem
Sueonum preſſit decus impotentum
Dum neci regem dedit & rigenti
 Contudit auro.
Namq; pugnaces meditatus arces
Robur amplexu rutilum gerebat
Et ducem victor nitido ſupinum
 Verbere torſit.
Fata quem ferro perimi vetabant
Aureo prudens domuit rigore.
Enſe dum caſſus potiore geſſit
 Bella metallo.
Clarius poſt hoc Agathum manebit
Agnitum late meliore fama
Cui ſuus laudem decoriſq; culmen
 Arrogat auctor.

Occiſo Suetię rege Sictrugo, Gram quęſitũ armis imperiũ poſſeſſione firmare cupiẽs Suarinũ Gothię prętectũ ob affectati regni ſuſpitionẽ in pugnæ certamẽ deuocatum oppreſſit: Fratreſq; eius ſeptẽ matrimonio, nouem pellice procreatos impari dimicationis genere, fraternę necis vltionẽ petẽtes abſumpſit. Hunc pater vltimę iam ętatis ob res egregie geſtas imperii cõſortione donauit: regniq; ſummam cum ſanguine ſuo cõmunicare: q̃ in occiduę vitæ ſtatu ſine participe gerere: tum vtilius, tum etiam cõ-

Ringo.

modius duxit. Igitur cum Ringo ſplẽdido Sialandię loco natus alterum ex his honori
intempeſtiuum, alterum iam virium curſu defunctum putaret: infirmã vtriuſq; ætatem cauſatus nouarum rerum ſtudio maiorem Danorum partem ſollicitat. Hũc pue
rilis illum ſenilis animi deliramento regię poteſtati inhabilem proteſtando. A quibus
bello obtritus documento hominibus fuit nullam ętatis partem virtuti incongruam

Sumblus. Gram rex quintus. Swibdagerus.

exiſtimari debere. Alia quoq; complura Gram regis facinora fuere. Aduerſus Sumblũ
Phinnorum regem bellum profeſſus ad aſpectũ filię eius Signes depoſitis armis ex ho
ſte procus euaſit, eumq; promiſſo coniugis ſuę repudio pactus deſpondit. Quã cum
bello Noruagico qđ aduerſum Swibdagerum regem ob ſororis filiæq; ſtuprum ſuſce
perat admodum occupatus Saxonię regi Henrico Sumbli perfidia ĩ matrimoniũ pro
miſſam nũcio didiciſſet: propior virginis q̃ militum charitati: relicto exercitu tacitus
in Phinniam contendit. Inchoatiſq; iam nuptiis ſuperueniẽs, extremæ vilitatis veſte
ſumpta, deſpicabili ſedendi loco diſcubuit. Rogatus quidnam afferret, medendi ſoler
tiam profitetur. Ad poſtremum omnibus ebrietate madentibus puellam intuens me
diis perſtrepentis conuiuii gaudiis per ſummam fœmineę leuitatis execrationem ma
ximamq; virtutum ſuarum gloriationem indignationis magnitudinem huiuſmodi
carmine patefecit.

Solus in octo pariter ſpicula mortis egi
Atq; nouenos gladio corripui reducto
Quãdo Suarinũ exanimaui titulis abuſum
Nec meritum conciliantis ſibi nomen. vnde
Sępe cruentum nece ferrum madidumq; cęde
Sanguine tinxi peregrino: timuiq; nunq̃
Ad crepitus enſiculi: vel galeę nitorem.
Nunc male me proiiciens fert aliena vota
Filia Sumbli fera Signe: vetus execrata
Fœdus: & incompoſitum conci piẽs amorem
Fœmineę dat leuitatis facinus notandum
Quę proceres illaqueat: pellicit atq; fœdat.
Ante alios ingenuos pręcipue refellens
Nec ſtabilis permanet vlli, titubatq; ſemper
Ancipites parturiens, diuiduoſq; motus.

Et cum dicto diſcubitu euolãs Henricum inter ſacra menſę & amicorum complexus
obtruncat. Sponſamq; mediis abſtractam pronubis magna conuiuarũ parte proſtra-

Cõtra Finnos.

ta ſecum nauigio deportat. Igitur nuptiis in exequias verſis, doceri Finni potuerunt
alienis amoribus man⁹ iniici nõ oportere. His geſtis a rege noruagię Swibdagero dũ
ſtupratę ſororis iniuriã ac laceſſitã filię pudicitiã vlciſci conatur opprimitur. Hoc pręlium Saxonis inſigne copiis fuit: quas ad auxilia Swibdagero ferenda non tam ipſius
charitas q̃ Henricianę vltionis cupiditas prouocabat. Filii Gram Guthormus & Ha

Filii Gram. Guthorm⁹. Hadingus. Signe.

dingus quorum alterum Gro, alterum Signe enixa eſt Swibdagero Daniã obtinẽte:
per educatorem ſuum Brache naue Suetiam deportati Vagnophto & Haphlio Gi-
gantibus non ſolum alendi: verumetiam defenſandi tradũtur. Quorum ſummatim
opera perſtricturus ne publicę exiſtimationi contraria aut veri fidem excedentia fidẽ-

Mathematici triplices

ter aſtruere videar: noſſe operępretium eſt. Triplex quondam Mathematicorum gen⁹
inauditi generis miracula diſcretis exercuiſſe pręſtigiis. Horũ Primi fuere monſtruoſi

generis viri, quos Gigantes antiquitas nominauit. Humanæ magnitudinis habitum eximia corporum granditate vincentes. Secundi poſt hos primā phyſiculandi ſolertiam obtinentes: artem poſſedere Phitonicam. Qui q̃tum ſuperioribus habitu ceſſere corporeo: tantū viuaci mentis ingenio pręſtiterunt. Hos inter Gigantesq; de rerum ſumma bellis certabatur aſſiduis, quoad magi victores giganteum armis genus ſubigerent, ſibiq; non ſolum regnandi ius, verūetiam diuinitatis opinionem conſciſcerent. Horum vtriq; per ſummam ludificandorum oculorum peritiam proprios alienosq; vultus variis rerum imaginibus adumbrare callebant, illicibusq; formis veros obſcurare conſpectus. Tertii vero generis homines: ex alterna ſuperiorum copula pullulantes: auctorum ſuorum naturæ: nec corporum magnitudine: nec artium exercitio reſpondebant. His tamen apud deluſas pręſtigiis mētes diuinitatis acceſſit opinio. Nec mirandum ſi prodigialibus eorum portētis adducta barbaries, in adulterinę religionis cultum conceſſerit: Cum latinorum quoq; prudentiam perlexerit talium quorundam diuinis honoribus celebrata mortalitas. Hæc idcirco tetigerim ne cum pręſtigia portēta ve perſcripſero lectoris incredula refragetur opinio. His prętermiſſis, propoſitum repetam. Occiſo Gram Swibdagerus Danię Suetięq; imperiis auctus: fratrem coniugis Guthormum: eadem ſępius flagitante exilio abductum, tributaq; pollicitum Danis pręfecit: Hadingo patris vltionem hoſtis beneficio pręferente. Hic primis adoleſcentię temporibus fœliciſſimis naturæ incrementis ſummam virilis ętatis perfectionem ſortitus omiſſo voluptatis ſtudio, continua armorum meditatione flagrabat, memor ſe bellicoſo patre natum: omne vitæ tempus ſpectatis militiæ operibus exigere debere. Cuius fortem animum Harthgrepa Vagnhofthi filia amoris ſui illecebris emollire conata ſedula affirmatione certabat, oportere eum primum genialis thori munus ſuis erogare connubiis, quę infantię eius exactioris curę fomēta porrexerit: primaq; ſubminiſtrarit crepundia. Nec ſimplici verborum exhortatione contēta: carminis quoq; modo ſic orſa.

De diuerſis pręſtigiis.

De morte Gram.

Hadingus ſextus rex.

Quid tibi ſic vaga vita fluit?
Quid cęlebs tua luſtra teris?
Arma ſequens iugulum ſitiens?
Nec ſpecies tua vota trahit.
Eximia raperis rabie
Labilis in venerem minime.
Cędibus atq; cruore madens
Bella thoris potiora probas.
Nec ſtimulis animum recreas:
Ocia nulla fero ſubeunt.
Luſus abeſt: feritas colitur:
Nec manus impietate vacat
Dum venerem coluiſſe piget.
Cedat odibilis iſte rigor
Adueniat pius ille calor
Et veneris mihi necte fidem
Quę puero tibi prima dedi
Vbera lactis opemq; tuli.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Officium genitricis agens:
Vſibus officioſa tuis.

Quo corporis eius magnitudinem humanis inhabilem amplexibus referente: cuius naturæ contextum dubium non eſſet Giganteo germini reſpondere. Non te moueat (inquit) inſolitus meę granditatis aſpectus. Nunc enim contractioris: nũc capacioris: nunc exilis: nunc defluentis ſubſtantię: modo corrugati: modo explicati corporis ſitum arbitraria mutatione trãſformo. Nunc proceritate cęlis inuehor: nunc in hominem anguſtioris habitus ditione componor. Adhuc heſitante eo: fidemq; dictis habere cunctante: tale carmen adiecit.

Ne paueas noſtri iuuenis commercia lecti:
Corpoream gemina vario ratione figuram:
Et duplicem neruis legem preſcribere ſueui.
Nam ſequor alternas diuerſo ſchemate formas
Arbitrio variata meo: nunc ſidera ceruix
Aequat: & excelſo rapitur vicina tonanti.
Ruſus in humanum ruit inclinata vigorem:
Contiguumq; polo caput in tellure refigit.
Sic leuis in varios tranſmuto corpora flexus
Ambiguis conſpecta modis: nunc colligit anceps
Strictum membra rigor: nunc gratia corporis alti
Explicat: & ſummas tribuit contingere nubes.
Nunc breuitate premor: nunc laxo poplite tendor
Verſilis: inq; nouos conuerti cęrea vultus.
Nec me mirari debet: qui Protea nouit.
Nunc premit effuſos: modo clauſos exerit artus
Forma ſitus incerta ſui ſpecieſq; biformis.
Quę nunc extricat: nunc membra reuoluit in orbem.
Exero contractos artus, tenſoſq; ſubinde
Corrugo: vultum formis partita gemellis
Et ſortes complexa duas, maiore feroces
Territo concubitus hominum breuiore capeſſo.

His aſſertis Hadingi concubitu potita: tãto iuuenis amore flagrauit: vt cum eum reuiſendæ patriæ cupidum comperiſſet: virili more culta proſequi non dubitaret, laboribuſq; eius ac periculis intereſſe voluptatis loco duceret. Quo comite, ſuſceptum iter ingreſſa penatibus forte pernoctatura ſuccedit: quorum defuncti hoſpitis funus mœſtis ducebatur exequiis: vbi magicę ſpeculationis officio ſuperũ mentem rimari cupiens diris admodum carminibus ligno inſculptis iiſdemq; linguæ defuncti per Hadingum ſuppoſitis hac voce eum horrendum auribus carmen edere coegit.

Nota de arte magica.
V. Steph. p. 45.

Sequitur carmen magice editum.

Inferis me qui retraxit execrandus oppetat
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.
Quiſquis ab inferna ſede reuocauit
Me functum fatis exanimem'q;
Ac rurſum ſuperas egit in auras
Sub ſtyge liuenti triſtibus vmbris
Perſoluat proprio funere pœnas.
En pręter placitum propoſitumq;
Quędam grata parum promere cogor.
Ex hac nãq; pedem ſede ferentes
Anguſtum nemoris aduenientis
Paſſim dęmonibus pręda futuri.
Tunc quæ noſtra chao fata reduxit
Et dedit hoc rurſum viſere lumen
Mire corporeis nexibus indens
Manes elicitos ſollicitando,
Quod niſa eſt temere flebit acerbe.
Inferis me qui retraxit execrandus oppetat
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.
Nam cum monſtrigeni turbinis atra lues
Intima conatu preſſerit exta graui:
Atq; manus viuos verrerit vngue fero:
Artubus auulſis corpora rapta ſecans:
Tunc Hadinge tibi vita ſuperſtes erit
Nec rapient manes infera regna tuos:
Nec grauis in ſtygias ſpiritus ibit aquas.
Fœmina ſed noſtros crimine preſſa ſuo
Placabit cineres, ipſa futura cinis.
Quę miſeris vmbris huc remeare dedit.
Inferis me qui reduxit execrandus oppetat
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.

Igitur cũ apud prędictũ nemus compacto ramalibus tecto noctem agerent: inuſitatę granditatis manus domicilium penitus pererrare conſpecta. Quo monſtro territus Hadingus nutricis opem implorat. Tunc Harthgrepa arcus explicans, ac magno ſe turgore diſtendens: manum arctius apprehenſam alumno præbuit abſcindendam. Ex cuius teterrimis vulneribus plus tabi q̃ cruoris manauit. Cuius facti poſtmodum ab originis ſuæ conſortibus laniata pœnas pependit. Neq; illi aut naturæ cõditio: aut corporis magnitudo: quo minus infeſtos hoſtium vngues experiretur opitulata eſt. Spoliatum nutrice Hadingum grandęuus forte quidam altero orbus oculo, ſolitariũ miſeratus, Liſero cuidam piratę ſolẽni pactionis iure conciliat. Siquidem icturi fœdus veteres veſtigia ſua mutui ſanguinis aſperſione perfundere conſueuerant amicitiarum pignus alterni cruoris commercio firmaturi. Quo pacto Liſerus & Hadingus arctiſſimis ſocietatis vinculis colligati Lokero Curetum tyranno bellum denunciant. Quibus ſuperatis fugientem Hadingum prædictus ſenex ad penates ſuos equo deuehendum curauit: ibiq; ſuauiſſimę cuiuſdã potionis beneficio recreatũ vege

Hic primo apparuit Othinus.

Ritus feriendi fœderis antiquorũ.

vel. 3. 6. De Odino. Immigrationis Odinianæ tempus satis monstrat præfatio antiquissimi carminis Grottasaungr: Skioldus erat Odini filius, ex quo Skioldungi. Is aulam habuit, et regnavit, ubi nunc Danmarchia, tunc Gothlandia vocabatur. Skioldi filius fuit Friedleifus, qui regnavit post eum. Fridleifi filius Frodius regnavit, cum Cæsar Augustus pacem toti mundo imposuit. Tunc Christus natus est. Sed quia Frodius omnium regum septentrionalium potentissimus fuit, illi pax hæc adscripta est, quousque Danica lingua se extendebat, quare et Nordmanni hanc, Frodii pacem vocant. Hactenus Grottasaungr, unde patet Frodium pacificum, ab Odino donec tempore Christi vixisse. Torf. L. 2. C. 2. p. 104.

Odinus patrio solo egressus est. A°. ante Christum 79, tempore belli Mithridatici; et quod Prologus Eddæ refert, illam migrationem in Pompeji Magni tempora incidisse, conciliari potest. Habitavit tunc Odinus in Syndica, ad Bosphorum Cimmerium. Cf. Skeringham

tiori corporis firmitate cōſtaturum prędixit. Cuius augurii monitum huiuſmodi carmine probauit.

Hinc te tendentem greſſus profugum ratus hoſtis
Impetet vt teneat vinclis: faucíſqꝫ ferinę
Obiectet depaſcendum laniatibus: at tu
Cuſtodes variis rerum narratibus imple.
Cunqꝫ ſopor dapibus functos exceperit altus:
Iniectos nexus, & vincula dira relide.
Inde pedem referens: vbi ſe mora paruula fundet
Viribus in rapidum totis aſſurge leonem
Qui captiuorum iactare cadauera ſueuit:
Inqꝫ truces armos validis conare lacertis:
Et cordis fibras ferro rimare patenti:
Protinus admiſſa vapidum cape fauce cruorem
Corporeamqꝫ dapem mordacibus attere malis.
Tunc noua vis membris aderit, tunc robora neruis
Succedent inopina tuis: ſolidiqꝫ vigoris
Congeries penitus neruoſos illinet artus.
Ipſe ſtruam votis aditum, famuloſqꝫ ſopore
Conficiam/ & lenta ſtertentes nocte tenebo.

Et cum dicto relatum equo iuuenem priſtino loco reſtituit. Tunc Hadingus amiculi eius rimas ſub quo trepidus delitebat, per ſummā rerū admirationē viſus perſpicuitate traiiciens animaduertit equinis freta patere veſtigiis: prohibituſqꝫ rei inconceſſę captare conſpectum: plenos ſtuporis oculos a terribili itinerum ſuorum contemplatione deflexit. Qui cum a Lokero captus omnem prędictionis euētum certiſſimis rerum experimentis circa ſe peractum ſenſiſſet Handwanum Helleſponti regem apud Dunam vrbem inuictis murorum pręſidiis vallatū mœnibuſqꝫ nouatię reſiſtentem bello pertentat. Quorum faſtigio oppugnationis aditum prohibente, diuerſi generis aues loci illius domiciliis aſſuetas per aucupii peritos prendi iuſſit: earumqꝫ pennis accenſos igne fungos ſuffigi curauit. Quę propria nidorum hoſpitia repetentes vrbem incendio compleuere. Cuius extinguendi gratia concurrentibus oppidanis vacuas defenſoribus portas reliquerunt. Adortus Handwanum cepit, eiqꝫ redemptionis nomine corpus ſuum auro rependendi poteſtatem fecit. Cumqꝫ hoſtem tollere liceret: ſpiritu donare maluit, adeo ſęuitiam clementia temperabat. Poſt hęc multo orientaliū robore debellato, Suetiam reuerſus Swibdagerum apud Gudlandiam ingenti claſſe obuium pugna adortus oppreſſit. Sicqꝫ non ſolum exterorum manubiis: verūetiam paternę fraternęqꝫ vindictę tropheis ad eminentem claritatis gradum prouectus: exilio regnum mutauit: cui patriam non ante repetere q̄ regere cōtigit. Ea tempeſtate cum Othinus quidam europa tota falſo diuinitatis titulo cenſeretur: apud Vpſalā tamen crebriorem diuerſandi vſum habebat. Eamqꝫ ſiue ob īcolarum inertiam ſiue locorum amœnitatem ſingulari quadam habitationis conſuetudine dignabatur. Cuius numē ſeptētrionis reges propenſiore cultu proſequi cupientes: effigiem ipſius aureo cōplexi ſimulacro ſtatuam ſuæ dignationis indicem maxima cum religionis ſimulatione Bizantium tranſmiſerunt. Cuius etiam brachiorum lineamenta, conſertiſſimo armillarum pondere perſtringebant. Ille tāta ſui celebritate gauiſus mittentium charitatē

Handwanus rex Helleſpōti.

Hadingi ſtratagema.

Swibdagerus opprimitur.

Aſtutia Othini.

Vpſala ſedes epiſcopalis eſt in Suetia.

Petr. Albinus in Progymnasm. nov. Saxonum Histor: Vodenvel Bodonem antiquissimum Saxonum Regem circa A. Chr. 260 vixisse ait. Idem in Aulaeo: Emicat in fela gemmante Bodonis imago. Hic Rex consiliis ingens, ingentior armis etc. Torf. ibid p. 107, ubi consensum Saxonicorum Scriptorum cum norvegicis monstrat, excepta Chronologia.

Diversus ab hoc nostro Odino qui cum Sigtunensi idem est, imo antiquior est Odinus Boræ filius, in Eddæ Mythol. 5, sub cujus nomine Sol adorabatur. V. Verel. ad Gotrici Hist. p. 40. ibid. p. 114.

Edda Myth. 49 refert, recentiores Asas antiquorum Deorum nomina sibi arrogasse, et inter alia Odini. Ibid. p. 117.

Biornus de Scardza, ex Annalibus Sæmundi Oddensibus, Odin seu Otthi in Dania regnasse perhibet A. M. 3449, nempe A°. 667 a diruta Troja. Ib. p. 121.

Duo itaque fuere Odini, unus antiquus ille, seu Sol, alter, qui vulgo Upsalensis. Ad hunc Reges Dani, Norwegi, et Sueci genus suum referunt. Haraldus pulericomus (: natus 853 :) per 27 generationes ab illo descendit. Ab eodem veterum Anglicorum Regum stemmata derivantur, sed inæquali graduum proportione. Offa, Merciorum Rex (: vixit 793 :) per 15. Ida Northumbriæ (: rex 547 :) per 9. Ella quid. (: v. 559 :) per 11 gradus ab illo descendit. David Rex Scotiæ (: regn. 1124 :) 31 generationibus ab eo distat. Graduum disparatio nonnullorum defectum arguit. Torf. L. 2. C. 3. p. 123.

Apud Saxonem septem Odinos invenimus, sive verius, Odinum ejusve vicarios, septies apparuisse.
1°. Odinus Upsalensis, Hadingo Daniæ regi coævus. Regnavit Hadingus juxta Suaningium Ante Chr. 816. et hoc juvene Odinus grandævus fuit. Steph. not. p. 47.
2°. Mith-Odin, de quo fol. 8. a.
3°. Odinus Hothero synchronus pater Boi ex Rinda. Regnavit Hotherus juxta Lyschandr. 538, Suaning. 525 ante Chr. V. fol. 22 a. 24 b. sequ.
4°. Ollerus, Odino suffectus per decennium et ejus nomine insignitus. fol. 25 b.
5°. Odinus, Frogeri pater. Frogerus, Frothoni Vegeto coævus, 310 annis post Hotherum regnavit. fol. 36. a.
6°. Odini consilio Starchaterus usus est sub Frothone IV, qui 175 vel 190 annis Frothone vegeto inferior fuit. f. 55. b.
7°. Odinus, sub Brunonis persona, pugnæ Bravallensi interfuit, post 300 a Frothone IV. annos fol. 78 a. Torf. L. 2. C. 5. p. 149 seq.

Odinus ex Asia tractu, circa Syndicam ad Bosphorum Cimmerium sito, urbe Asgarda, cum magna hominum multitudine per immensa terrarum spatia in Septentrionem migravit. Post magnam interjacentium terrarum partem, et novissime Saxoniam devictam filium Skioldum, juxta Skenngh. p. 363, Reidgotalandiæ solum præfecit, sed, juxta Sturlæum, universo Daniæ territorio. Singulis provinciis nova nomina Odinus imposuit. Sic Sueciam Swithiod, de gentilitio nomine Swithiod nominavit. Ipse conjectis, hinc inde 140 titulis clarus, prudentiaque alios supergressus, falsam sibi divinitatem asseruit, Deorumque collegium Sigtunis in Suecia instituit. Torf. L. 3. C. 3. p. 244. Cf. Brynolf. ap. Steph. p. 49.

cupide exoſculatus eſt. Cuius coniunx Frigga quo cultior progredi poſſet adcitis fabris aurum ſtatuę detrahendũ curauit. Quibus Othinus ſuſpendio conſumptis Statuam in crepidine collocauit: quã etiam mira artis induſtria ad humanos tactus vocalem reddidit. At nihilominus Frigga cultus ſui nitorem diuinis mariti honoribus anteponens vni familiarium ſe ſtupro ſubiecit: cuius ingenio ſimulacrum demolita, aurum publicę ſuperſtitioni conſecratum ad priuati luxus inſtrumentum conuertit. Nec penſi duxit impudicitiam ſectari: quo promptius auaritia frueretur. Indigna fœmina quæ numinis coniugio potiretur. Hoc loci quid aliud adiecerim q̃ tale numen hac coniuge dignum extitiſſe! Tanto quondam errore mortalium ludificabantur ingenia. Igitur Othinus gemina vxoris iniuria laceſſitus, haut leuiꝰ imaginis ſuę q̃ thori lęſione dolebat. Duplici itaqꝫ ruboris irritamento perſtrictus plenum ingenui pudoris exilium carpſit. Eoqꝫ ſe cõtracti dedecoris ſordes aboliturum putauit. Cuius ſeceſſu Mithotyn quidam pręſtigiis celeber: perinde ac cęleſti beneficio vegetatus: occaſionem & ipſe fingendę diuinitatis arripuit. Barbaraſqꝫ mentes nouis erroris tenebris circũfuſas pręſtigiarum fama ad cerimonias ſuo nomini perſoluendas adduxit. Hic deorum iram aut numinum violationem confuſis permixtiſqꝫ ſacrificiis expiari negabat. Ideoqꝫ eis vota communiter nuncupari prohibebat: diſcreta ſuperum cuiqꝫ libamenta conſtituens. Qui cum Othino redeunte: relicta præſtigiarum ope, latendi gratia Pheoniam acceſſiſſet: concurſu incolarum occiditur. Cuius extincti quoqꝫ flagitia patuere. Siquidem buſto ſuo propinquantes repentino mortis genere conſumebat, tantaſqꝫ poſt fata peſtes edidit/ vt pene tetriora mortis q̃ vitę monimenta dediſſe viderentur. Perinde ac necis ſuę pœnas a noxiis exacturus. Quo malo obfuſi incolæ egeſtum tumulo corpus capite ſpoliant acuto pectus ſtipite trãſfigentes. Id gẽti remedio fuit. Poſt hęc Othinus coniugis fato priſtinę claritatis opinione recuperata, ac veluti expiata diuinitatis infamia ab exilio regreſſus: cunctos qui per abſentiam ſuam cæleſtium honorum titulos geſſerãt: tanq̃ alienos deponere coegit: ſubortoſqꝫ magorum cœtus veluti tenebras quaſdam ſuperueniente numinis ſui fulgore diſcuſſit. Nec ſolum eos deponendę diuinitatis, verũetiam deſerendę patrię imperio conſtrinxit: merito terris extrudendos ratus qui ſe cęlis tam nequiter ingerebant. Interea Aſmundus Swibdageri filius in vltionem patris pugna cum Hadingo congreſſus: vt filium Henricũ cuius charitatẽ etiam proprio ſpiritui pręferebat fortiſſime dimicantem occidiſſe cognouit: auido fati animo lucem peroſus tali carmen voce compegit.

De Frigga vxore Othini.

Mithotyn

Othini noua ars.

Aſmundus

Quis noſtra fortis auſit arma ſumere!
Nil proficit caſſis vacillanti nitens.
Lorica iam nec commode fuſum tegit.
Armis ouemus interempto filio.
Cuius mori me cogit imminens amor.
Charo ſuperſtes ne relinquar pignori:
Vtraqꝫ ferrum comprimi iuuat manu.
Nunc bella pręter ſcuta nudo pectore
Exerceamus fulgidis mucronibus.
Ferocitatis fama noſtrę luceat
Audacter agmen obteramus hoſticum.
Nec longa nos exaſperent certamina:
Fugaqꝫ fractus conquieſcat impetus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Quo dicto geminã capulo manũ inſiciens abſq; periculi reſpectu reflexo in tergũ clypeo cõplures in necẽ egit. Igit̃ Hadingo familiariũ ſibi numinũ ꝓſidia poſtulante, ſubito Vagnoſtus partibus eius propugnaturus aduehitur. Cuius adũcum Aſmundus gladiũ contẽplatus hoc in vocẽ carmine clamabundus erupit.

Quid gladio pugnas incuruo?
Enſiculus fato tibi fiet:
Framea torta necẽ generabit.
Hoſtem nãq; manu ſuperandum
Carminibus lacerari fidis:
Plus verbis q̃ vi conniſus:
In magna vires ope ponens.
Quid me ſic vmbone retundis
Audaci iaculo minitando?
Cum ſis criminibus miſerandis
Obſitus & maculis refertus.
Infamis ſic te nota ſparſit
Putentem vitiis labeonem.

Hæc vociferantẽ Hadingus haſta traiicit amẽtata. Sed nec mortis Aſmundo ſolatiã defuere. Siquidẽ inter exiguas vitę reliquias, vulneratum interfectoris pedẽ perpetua claudicatione mulctauit: cladẽq; ſuã, paruulo vltionis momento memorabilẽ reddidit. Ita alterum mẽbri debilitas, alterũ vitę finis excepit. Corpus eius ſolẽni funere elatũ apud Vpſalã regiis procuratur exequiis. Cuius coniunx Gũnilda ne ei ſupereſſet: ſpiritũ ſibi ferro ſurripuit. Virũq; fato inſequi: q̃ vita deſerere præoptauit. Huius corpus amici ſepulturę mandantes: mariti cineribus adiunxerunt. Dignã eius tumulo rati cuius charitatẽ vitę prętulerat. Iacet itaq; Gũnilda aliquãto ſpecioſius virũ buſti q̃ thori ſocietate complexa. Poſt hęc Hadingo victore Suetiã populante Aſmũdi filius Vffo nomine conſerendę manus diffidẽtia adductus: in Daniã exercitũ traiicit: hoſtileſq; lares inceſſere: q̃ proprios tueri ſatius duxit: opportunũ propulſandarũ iniuriarũ genus exiſtimans, qđ ab hoſte pateretur inferre. Ita Danis ad propria defenſanda redire cõpulſis, ſalutẽq; patrię exterarũ rerũ dominio pręferẽtibus domeſticũ ſolũ hoſtilibus armis vacuefactũ repetiit. Igitur cũ Hadingus e bello Suetico regreſſus ærarium ſuũ quo bellis ac ſpoliis quęſitas opes excipere conſueuit: furto violatũ animaduerteret: continuo cuſtodẽ eius Glumerũ ſuſpendio conſumpſit: callidoq; cõmenti genere edixit: vt ſi quis e noxiis ablata referre curaſſet honoris locum quẽ Glumerus poſſederat obtineret. Quo promiſſo ſontiũ quidã beneficii percipiendi q̃ criminis tegendi ſtudioſior redditus: pecuniã regi reportandã curauit. Quem conſcii in ſummã principis amicitiã receptum putantes: nec vberius q̃ fidelius honoratum credẽtes: & ipſi pari pręmii ſpe relatis pecuniis reatũ detegunt. Quorũ cõfeſſio primũ honoribus ac beneficiis excepta mox ſuppliciis punita, haut paruũ vitãdę crudelitatis documẽtum reliquit. Dignos dixerim qui ſolutę taciturnitatis pœnas patibulis luerent. Quos cum ſilentii ſalubritas tutos pręſtare poſſet, vocis ſtoliditas in exitium pertraxit. His geſtis Hadingus per ſummũ integrandi belli apparatũ hyberna permenſus verno ſole frigoribus liquatis Suetiã repetit: ibiq; luſtrũ militando confecit. Cuius milites diuturnæ expeditionis negotio conſumptis alimẽtis ad vltimã pene tabem redacti: ſyluestribus fungis famẽ lenire cœperunt. Tandẽ per ſummã neceſſitatis indigentiam cõmandu-

Marginal notes:

De morte Gũnildę.

Vffo. (handwritten: filius Asmundi)

Calliditas Hadingi.

(handwritten: Redit Hadingus in Sueciam.)

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

catis equis, ad poſtremum canina cadauera corporibus indulſerūt. Sed neqꝫ huma nis artubus veſci nephas habitum. Itaqꝫ Danis ī extremas deſperationis anguſtias compulſis: nocte concubia ſine auctore tale caſtris carmen inſonuit.

De miſerabili euētu.

Tetro penates omine patrios
Liquiſtis: hoc rus marte ſequi rati.
Quæ vana mentes ludit opinio!
Quæ ceca ſenſus corripuit fides!
Hoc arbitrantes poſſe ſolum capi!
Non amplitudo Suetica cedere:
Non exterorum marte valet quati.
At ſumma veſtri defluet agminis
Cum marte veſtros cœperit aggredi:
Nam cum ferocem vim fuga ſoluerit
Et preliorum pars vaga labitur
In terga dantes marte prioribus
Cędis poteſtas liberior datur.
Maiorqꝫ ferri parta licentia
Cum ſors rebellem pręcipitem fugat:
Nec tela tendat: quem metus abſtrahit.

Quod præſagiū crebra Danorū cęde ſequens lucis euētus impleuit. Nocte poſtera vocem huiuſmodi incerto auctore editā Suetica auribus iuuentus excepit.

Quid me ſic Vffo prouocat ſeditione graui
Pœnas daturus vltimas! confodietur enim
Multa premendus cuſpide, exanimiſqꝫ ruet
Audaciam cœpti luens, nec petulantis erit
Liuoris intactum ſcelus, augurioqꝫ meo
Cum bella primum geſſerit: contuleritqꝫ manum:
Excepta membris ſpicula corpus vbiqꝫ petent
Crudoſqꝫ hyatus vulnerum faſcia nulla premet
Nec ampla plagarum loca contrahet vlla ſalus.

Eadē nocte cōgreſſis exercitibꝰ duo Senes humano hitu tetriores capitibꝰ comaua cuis īter ſiderū micatꝰ triſte viſu caluitiū ꝑferētes cōtrariis votorꝫ ſtudiis mōſtri feros diuiſere conatꝰ. Siqdē alter Danorꝫ ꝑtibꝰ ītēdebat: alter Sueonū ſtudioſꝰ extabat. Victꝰ Hadīgꝰ cū ī helſingiā cōfugiſſet: ibiqꝫ ſolis feruore ꝑcalefactū corpꝰ frigida maris aqua ſublueret: īauditi gn̄is beluā crebris ictibꝰ attētatā opp̄ſſit: necatāqꝫ in caſtra perferēdā curauit. Quē facto ouātē obuia fœmina hac voce compellat.

Monſtroſi duo.

Hadingi facinus.

Helſingia longe poſt hæc, de qua hic Saxo loquitur, tempora sibi cœpit. Ó.J. nempe a Thorone Helſingo, nepote Ketillis Jamtii, qui Jamtiæ nomen dedit, coæuo Eysteno aſtuto, Norvegiæ Odini Synchroni, pronepoti, adeoque Odino inferior. p. 254.

Seu pede rura teras ſeu ponto carbaſa tendas
Infeſtos patiere deos: totumqꝫ per orbem
Propoſitis inimica tuis elementa videbis.
Rure rues: quatiere mari: dabiturqꝫ vaganti
Perpetuus tibi turbo comes, nec deſeret vnq̄
Vela rigor, nec tecta tegent, quæ ſi petis icta
Tempeſtate ruent, diro pecus occidet algu.
Omnia pręſentis ſortem vitiata dolebunt.
Vt ſcabies fugiere nocens, nec tetrior vlla

Peſtis erit.tantum pœnę vis cœlica penſat.
Quippe vnum e ſuperis alieno corpore tectum
Sacrilegę necuere manus.ſic numinis almi
Interfector ades.Sed cum te exceperit ęquor
Carceris ęolici laxos patiere furores.
Te Zephyrus boreaſq; ruens,te proteret auſter:
Et cōiuratos certabunt edere flatus
Donec diuinū voto meliore rigorem
Solueris: & meritā tuleris placamine pœnam.

Regreſſus igit̄ Hadingus eodēq; cūcta tenore ꝑpeſſus trāquilla quęque ꝓprio tur-
bidabat aduētu. Siqdē nauigāte eo oborta nimbi vis īgēti claſſē tēpeſtate cōſūpſit
Naufragū hoſpitia petentē:ſubita penatiū ſtrages excepit.Nec ante malo remediū
fuit q̄ ſcelere ſacrificiis expiato cū ſuperis ī gratiā redire potuiſſet.Siquidē ꝓpi-
De frø deo # ciādorū numinū gratia/Frø deo rē diuinā furuis hoſtiis fecit.Quē litationis mo-
Vid. Brynolfum ap. Steph. p. 57. # rē annuo feriarū circuitu repetitū:poſteris imitādū reliqt.Frø blod Sueōes vocāt
Cūq; forte gigantū quendā nitherorū Regis Haquini filiā Regnildā pactū animad-
uerteret:indignam rei conditionem peroſus per ſummam futuræ copulę deteſta-
tionem ingenuo auſu nuptias pręcucurrit.Noruagiāq; profectus: tam fœdum re-
gię virginis amatorem armis oppreſſit.Adeo nanq; virtutē ocio prętulit :vt cum
regiis deliciis frui liceret non ſolum ſuas,verum etiā alienas iniurias propulſare
omni voluptate iocundius duceret.Auctorē beneficii puella crebris obtuſum vul-
neribus ignara medendi cura proſequitur.Cuius ne notitiam ſibi tēporis interie-
ctus eriperet:crus eius annulo vulneri incluſo obſignatū reliquit. Eadē poſtmodū
a patre eligendi mariti libertate donata:cōtractā cōuiuio iuuētutē curioſiore cor-
porū attrectatione luſtrabat.depoſita quōdā inſignia ꝑquirēs.Spretis oībus.Hadī-
gū latentis annuli indicio depręhēſum amplectitur.eiq; ſe cōiugē donat.qui cōiu-
gio ſuo gigātē potiri paſſus nō fuerat.Apud quā diuerſantē Hadingo,mirū dictu
De mirabili prodigio — prodigiū incidit. Siquidē cœnāte eo:fœmina cicutarū gerula:ꝓpter foculū humo
caput extuliſſe cōſpecta:porrectoq; ſinu percūctari viſa:qua mūdi parte tā recētia
gramina brumali tempore fuiſſēt exorta.Cuius cognoſcendi cupidū regē proprio
obuolutum amiculo refuga ſecum ſub terras abduxit. Credo diis infernalibus ita
Haraldꝰ [dingus] viuus ductus ē ad īferos. — deſtinantibus vt in ea loca viuus adduceretur: quę moriēti petenda fuerat.Primū
igitur vapidę cuiuſdā caligis nubilū penetrātes:perq; callē diuturnis adeſū meati-
bus īcedētes:quoſdā prætextatos amictoſq; oſtro ꝓceres cōſpicātur.quibꝰ ꝑtetitis
loca demū aprica ſubeūt:quę delata a fœmina gramina ꝓtulerūt. Progreſſiq; ꝑcipi-
tis lapſus ac liuētis aquę fluuiū diuerſi generis tela rapido volumine detorquentē
eūdēq; pōte meabilē factū offēdūt.Quo ꝑtrāſito binas acies mutuis viribus cōcur-
rere cōtēplātur.Quarū cōditionē a fœmina ꝑcūctāte Hadingo,ii ſunt inquit qui
ferro in necē acti cladis ſuę ſpeciē cōtinuo proteſtant̄ exēplo:præſentiq; ſpectaculo
pręteritę vitę facinus ęmulant̄.Prodeūtibꝰ murus aditu tranſcenſuq; difficilis ob-
ſiſtebat.Quē fœmina nequicq̄ trāſilire conata cū ne corrugati quidē corporis exili-
tate proficeret/galli caput quē ſecū forte deferebat abruptū vltra mœnium ſepta
iactauit:ſtatimq; rediuiuus ales reſumpti fidem ſpiraculi claro teſtabat̄ occentu.
Hadingi reditꝰ — Regreſſus igitur Hadingus patriāq; cū cōiuge repetere orſus īminētiū ſibi pira-
tarum inſidias celeri nauigatione caſſauit.Qui licet iiſdē pene flatibus iuuarētur

ipſum tñ̄ ęquora p̄ſulcātē paribꝰ velis occupare nō poterāt. Inter hęc Vffo cū mirę pulcritudinis filiā haberet: potiturū ea q vita Hadingū ſpoliaret edixit. Quo pacto Thuningus qdā admodū ſollicitatꝰ adcita Byarmēſiū manu votiuū ſtuduit ipetrare ꝓgreſſum. Quē exceptutus Hadingus dū claſſe Noruagiā p̄teriret: aīaduertit ī littore Senē crebro amiculi motu appellādi nauigii monitꝰ afferētē. Quē repugnātibꝰ ſociis dānoſumq; ꝓfectiōis diuerticulū affirmātibꝰ, naue ſuſceptū cēturiādi exercitꝰ auctorē habuit: ī ordināda agminū ratiōe curioſius attēdere ſolitū / vt prima per Dyadē phalāx, ac p̄ tetradē ſecūda cōſtaret: tertia vero octoadis adiectione ſuccreſceret: ſempq; priorē īſequens duplicitatis augmēto trāſcēderet. Idē quoq; funditorū alas in extremā aciē cōcedere iuſſit: eiſq; ſagittariorū ordines ſociauit. Ita digeſtis in cuneū cateruis, ipſe poſt bellatorū terga cōſiſtēs ac folliculo quē ceruici īpēſum habebat, balliſtā extrahēs: q̄ primū exilis viſa: mox cornu tēſiore ꝓminuit: denos neruo calamos adaptauit. Qui vegetiore iactu pariter ī hoſtē detorti, totidē numero vulnera cōfixerūt. Tūc Byarmēſes arma artibꝰ ꝑmutātes carminibus ī nymbos ſoluere cœlū lętāq; aeris faciē triſti imbriū aſpergine cōfuderūt. Ecōtrario Senex obortā nymbiū molē obuia nube ꝓellebat: madorēq; pluuię nubilo caſtigabat obiectu. Victorē Hadigū dimiſſus Senex: nō vi hoſtili: ſed volūtario mortis genere cōſumēdū p̄dixit, clariſq; bellis obſcura ac longinquis finitima p̄ponere vetuit. Quo relicto Hadingus ab Vffone p̄ colloquii ſimulationē ī Vpſalā accerſitus amiſſis p̄ inſidias ſociis: noctis habitu ꝓtectus auſugit. Nā Danis ędis ī quā cōuiuii noīe cōtracti fuerāt / exceſſum petētibꝰ: p̄ſto erat q cuiuſq; exertū foribus caput ferro demeteret. Cuiꝰ facti īiuriā ꝑlio īſecutꝰ Vffonē oppreſſit: eiuſq; corpꝰ depoſito odio cōſpicui operis Mauſoleo mādauit: amplitudinē hoſtis elaborato buſti ſplēdore confeſſus. Ita quē viuum hoſtili ſtudio inſectari ſolebat: extinctū honoris impendio decorabat. Et vt ſibi deuictæ gentis animos cōciliaret: fratrē Vffonis Hundingum regno pręfecit, ne imperium potius in exteros tranſfuſum: q̄ in Aſmundi familia continuatum videretur. Cunq; ſublato iam ęmulo cōplures annos per ſummā armorum deſuetudinē rerum agitatione vacuus exegiſſet: tandem diutinū ruris cultum nimiamq; maritimarū rerum abſtinentiā cauſatus, & quaſi bellum pace iocundius ratus: talibus ſeipſum culpare deſidię modis aggreditur.

Quid moror in latebris opacis
Collibus implicitus ſcruposis:
Nec mare more ſequor priori:
Eripit ex oculis quietem
Agminis increpitans lupini
Stridor: & vſq; polum leuatus
Queſtus inutilium ferarum
Impatienſq; rigor leonum.
Triſtia ſunt iuga vaſtitaſq;
Pectoribus truciora ſiſis.
Officiunt ſcopuli rigentes
Difficiliſq; ſitus locorum
Mentibus ęquor amare ſuetis.
Nam freta remigiis probare
Officii potioris eſſet:

De quodā Sene.

Dolus Sueonū cōtra Danos.

Suetia victa eſt a Danis ſecūdo.

Hundingꝰ p̄ficitur regno.

Torf. series p. 3.

Saxonis Grammatici.

Mercibus ac ſpoliis ouare
Aera aliena ſequi locello
Aequoris inhiare lucris
Qꝫ ſalebras nemorumq; flexus
Et ſteriles habitare ſaltus.

Hos versus Edda aſcribit Skadæ uxori primum Mordi de Noatun, deinde post divortium Odini. C.S.

Cuius vxor ruralis vitę ſtudio maritimarũ auiũ matutinos pertęſa concẽtus quã
tum in ſiluestrium locorum vſu voluptatis reponeret: hac voce detexit.

Me canorus angit ales immorantem littori
Et ſoporis indigentem garriendo concitat.
Hinc ſonorus æſtuoſę motionis impetus
Ex ocello dormientis mite demit ocium.
Nec ſinit pauſare noctu mergus alte garrulus
Auribus faſtidioſa delicatis inſerens:
Nec volentem decubare recreari ſuſtinet
Triſtiore flexione diræ vocis obſtrepens.
Tutius ſiluis fruendum dulciuſq; cenſeo
Quis maior quietis vſus, luce, nocte carpitur
Qꝫ marinis immorari fluctuando motibus.

Toſto facinoroſus. Eodẽ tpe Toſto qdã obſcuro lutię loco ortus ferocitate clar⁹ emerſit. plębe nãq; va-
rio petulãtię gñe laceſſita, late crudelitatis famã extulit: tãtaq; malignitatꝭ opinio
ne pcrebuit: vt facinoroſi cognoĩe notareť. Sed nec exteroꝝ ĩiuriis abſtinẽs: poſt foe
Syfridus dux. dã patrię vexationẽ: etiã Saxoniã tẽtat. Cui⁹ duce Syfrido laborãtibus ꝑlio ſociis
pacẽ petẽte: fore qđ ab ipſo poſcebať aſſeruit: dũmodo ſibi gerẽdi cũ Hadingo belli
ſocietatẽ polliceri voluiſſet. Refragãtẽ illũ, cõditiõiq; parere metuẽtẽ, acri minarũ
gñe ad eã quã optabat ꝓmiſſionẽ pduxit. Fit eñ vt qđ blãde nõ ſtruiť: minaciter ĩ-
petreť. A quo terreſtri negocio ſupatus Hadingus, cũ victoris claſſem iter fugiẽdũ
reptã pfoſſis laterib⁹ nauigationi inutilẽ reddidiſſet: cõceſſam ſcaphã in altũ dire
xit. Quẽ Toſto occidiſſe ratus cũ diu iter ꝓmiſcua necatorũ cadauera q̃ſitũ reperi-
re nõ poſſet / ad claſſem regreſſus aĩaduertit emin⁹ myoparonẽ mediis maris æſti-
bus fluctuantẽ. Quẽ cũ adductis ĩ altũ nauigiis pſequi ſtatuiſſet: fractiõis piculo re
uocatus ęgre littus repetiit. Tũc correptis ĩtegris cœptũ vię gen⁹ exequiť. Hadin-
gus occupari ſe vidẽs: pcontari comitẽ cœpit an nandi vſum calleret, negãteq; eo
fugę diffidẽtia ſpõte euerſi nauigii cõcauas ptes amplexus mortis fidẽ ĩſequẽtibus
fecit. Securũ deinde Toſtonẽ inopinatũq; & ſpoliorũ reliquiis auidi⁹ ĩcubãtẽ ador
tus: pſtrato exercitu ṗdã deſerere coegit, ſuãq; ei⁹ fuga vlciſciť. Nec Toſtoni ĩ vin-
dictã ſui anim⁹ defuit. Nã cũ ob accepti vulneris magnitudinẽ reparãdarũ ĩtra pa
triã viriũ copiã nõ haberet: legati titulo Britãniã petiit. In qua pfectiõe nauigatio
nis ſocios ĩ aleę luſum p laſciuiã cõtraxit: rixãq; a teſſerarũ iactib⁹ ortã funeſta cæ-
de finire docuit. Ita placido exercitii genere diſcordiã per totũ nauigium diffudit,
cruentãq; pugnã mutat⁹ lite iocus ꝓgenuit. Et vt aliquod ex alieno malo cõmodũ
Collo. caperet: correptis ĩterfectorũ pecuniis Collonẽ quendã piratica tũc tẽporis ĩſignẽ
adciuit. Quo comite paruo poſt in patriã reuerſus cũ Hadingo ſuã q̃ militũ fortu
Priſcorum ducũ mos. nã expẽdere prǫptãte ex ꝓuocatione cõgreſſus occidiť. Nolebãt eñ priſcę fortitu
dinis duces vniuerſorũ diſcrimine exequi qđ paucorũ ſorte peragi potuiſſet. His
geſtis Hadingo defunctę cõiugis ſpecies per quietẽ obſeruata, ſic cecinit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Belua nata tibi eſt rabiem domitura ferarum:
Queq; truci rapidos atteret ore lupos.
At poſt pauca ſubiunxit.
Fac caueas. ex te nocuus tibi prodiit ales
Felle ferox bubo: voce canorus olor.

Rex mane ſopore diſcuſſo cuidā cōiecturarū ſagaci viſum exponit. Qui lupi noīe futurę ferocitatis filiū interꝑtatꝰ: Oloris vocabulo filiā denotauit. illū hoſtibꝰ ꝑnicioſū: hāc pr̄i īſidioſā fore ꝑſagiēs. Euētus augurio r̄ndit. Siqdē Hadigi filia Vluilda ꝑuato cuidā Guthormo denupta ſiue copulę īdignitate ſiue claritatꝭ affectatione ꝑmota maritū ī parētꝭ cędē abſq; pietatꝭ reſpectu ſollicitat. Reginā ſe ꝗ regꝭ filiā cēſeri malle ꝑfata. Cuiꝰ exhortatiōis modū iiſdē pene verbis qbus ab ipſa editꝰ fuerat explicare cōſtitui. Qui fere hmōi erat. O miſerā me cuius nobilitatē diſpar copulę nexus obtenebrat. O infelicē cuius ſtēmati ruſtica iugat̄ humilitas. O infortunatā principis prolē quā thori lege plębeius æquiparat. Miſerandā regis filiā: cuiꝰ decorē ignauus pr̄ in abſoletos ac deſpicabiles trāſmiſit amplexus. Infauſtā matris ſobolē: cuiꝰ felicitati thori cōmerciū derogat. cuius mūditiā īmūditia ruralis attrectat: dignitatē indignitas vulgaris inclinat: īgenuitatē / conditio maritalis extenuat. At ſiquis tibi vigor ineſt. Si qua mentē virtus poſſidet: ſi dignum te regis generū probas ſocero faſces eripe. genus probitate redime. Proſapię defectū virtute æſtima. Sanguinis dānum animo penſa. Fœlicior eſt honos audacia ꝗ hæreditate quęſitus. Melius virtute culmen: ꝗ ſucceſſione conſcenditur. Aptius honores meritū: ꝗ natura conciliat. Adde ꝙ ſenectutē ſubruere nephas non eſt: quæ proprio in ruinā pondere ſuppreſſa deuergit. Sufficient ſocero tot tēporum faſces: ſenilis tibi poteſtas obueniat. Quę ſi te fruſtrata fuerit: alteri cedet. Lapſui vicinū eſt / quicquid ſenio cōſtat. Sat illi regnaſſe ſit. Tibi quādoq; pręeſſe conueniat. Malo pręterea virū regnare ꝗ patrē. Malo regis cōiunx ꝗ nata cenſeri. Melius eſt principē intus amplecti ꝗ exterius venerari. Glorioſius nubere regi ꝗ obſequi. Ipſe quoq; tibi ſceptrū ꝗ ſocero malle debeas. Proximū ſibi quęq; natura cōſtituit. Aderit cœpto facultas: ſi facto voluntas acceſſerit. Nihil eſt qđ nō ingenio cedat. Inſtaurādū epulū eſt. exornandū cōuiuiū. prouidēdi paratus. Inuitādus ſocer. fraudi viā familiaritas ſimulata pręſtabit. Nullo melius ꝗ affinitatis nomine inſidię tegūtur. adde ꝙ temulentia promptū cędi iter aperiet. Cunq; rex capitis cultui intētus fabulis mentem barbæ manū intulerit: pilorūq; perplexionē crinali ſpico ſeu pectinis enodatiōe diſcreuerit: applicari ferrū viſceribus ſentiat. Minor occupatis ſolet cautela ꝑquiri: dextera tua tot ſcelerū vindex accedat. Piū eſt vltricē miſerorū manū extēdere. Talibus inſiſtēte Vluilda: vir ſuggeſtiōe victus īſidiis operā pollicet̄. Interea Hadingus generi dolū cauere ſomnio monitꝰ: petito cōuiuio qđ ei filia charitatis ſimulatione parauerat: armatorū nō longe ꝑſidia ſtatuit. Quibꝰ aduerſum īſidias cū res exigeret vteret̄. Quo cibū capiēte: ſatelles ī fraudis miniſteriū adcitus occultato ſub veſte ferro opportunū ſceleri tēpus tacitus expectabat. Quo rex aīaduerſo collocatis in vicino militibꝰ ſignū lituo dedit. Quibus cōtinuo opē ferētibꝰ dolū in authorē retorſit. Interea rex Sueonū Hundingus occaſum Hadingi falſo acceptū nūcio inferiis exceptur ꝰ optimatibꝰ cōtractis eximię capacitatis doliū cereali liquore cōpletū delitiarū loco mediū conuiuiis apponi pręcepit. Et ne quid celebritatis deeſſet ipſe miniſtri partibus aſſumptis pincernam agere cunctatus non eſt. Cumq; exe-

Vluildę in patrē fraus

Vluildę adhortatio

* de Fiolnero Sveciæ Rege a Frodio Pacifico ad convivium invitato Snorrius refert, cum cum hesterna crapula madens, cubiculo egrederetur in eximiæ capacitatis dolium, mellita aqua repletum incidisse atque animam efflavisse cap. 4. L.3.C.3.p.254.

Mors Hundingi regis Suetiæ. Mors Hadigi regis Daciæ.

quēdā officii gratia regiā* perluſtraret: offenſo gradu ī doliū collapſus intercluſum humore ſpiritū reddidit: deditq; pœnas ſiue orcho quē falſa exequiarū actiōe placabat/ſiue Hadigo cuiꝰ īteritū mētitꝰ fuerat. Quo cognito Hadigus parē veneratori gratiā relaturꝰ extīctoq; ſupeſſe nō paſſus: ſuſpēdio ſe vulgo īſpectāte conſumpſit.

Finis Libri primi. Sequitur Secundus de Frothone Hadingi filio/qui erat ſeptimus rex Daciæ & vulgo dicebatur Frothe geffmylde.i.liberalis.

Frotho rex ~~ſeptimus.~~ nonus

VII

Fuit quidem Frodius ... et Halfdani pater, avusque Roaris et Helgii, sed ille Frodio pacifico, tempore multo sequior, ac in Frodiorum ordine quartus. ... L. 3. C. 3. p. 254.

Adingo filiꝰ Frotho ſuccedit: cuiꝰ varii inſigneſq; caſus fuere. Pubertatis annos emenſus iuuenilīū pferebat cōplemēta virtutū. Quas ne deſidiæ corrūpēdas pberet: abſtractū voluptatibꝰ animū aſſidua armorū intētione torquebat. Qui cū paterno thezauro bellicis operibus abſumpto/ſtipēdiorū facultatē qua militem aleret nō haberet: attētiuſq; neceſſarii vſus ſubſidia circūſpiceret: tali ſubeuntis indigenæ carmine concitatur.

Frotho r. a. c.

Vaticiniū de theſauro.

Inſula non longe eſt præmoilibus edita cliuis
Collibus æra tegens: & opimæ conſcia prædæ.
Hic tenet eximium montis poſſeſſor aceruū
Implicitus giris ſerpens crebriſq; reflexus
Orbibus: & caudæ ſinuoſa volumina ducens:
Multipliceſq; agitans ſpiras: viruſq; profundens.
Quem ſuperare volens clypeo: quo conuenit vti
Taurinas intende cutes, corpuſq; bouinis
Tergoribus tegito: nec amaro nuda veneno
Membra patere ſinas. ſanies quod conſpuit vrit.
Lingua triſulca micans patulo licet ore reſultet
Triſtiaq; horrifico minitetur vulnera rictu:
Intrepidum mentis habitum retinere memento.
Nec te permoueat ſpinoſi dentis acumen:
Nec rigor aut rapida iactatum fauce venenum.
Tela licet temnat vis ſquamea: ventre ſub imo
Eſſe locum ſcito quo ferrum mergere phas eſt.
Hunc mucrone petens medium rimaberis anguem.
Hinc montem ſecurus adi: preſſoq; ligone
Perfoſſos ſcrutare cauos. mox ære crumenas
Imbue, completamq; reduc ad littora puppim.

1. Svec. C. 3. b.
2. Fridleifus I. natus A° ante Chr. 60. Patri decennis succesit A° 50. Frodium Pacificum generavit anno ... 30. ante Chr. 30 vixit ... 27 ... ante ch: XXIII ... L. 37. cap. 2.
3) Frodius I. Pacificus. fol. 37. a.

De Fridleifo I. idem ... et Edda Myth. 66. ... fragmina, quod Saxo de Frodio f. 156 refert. ... L. 3. C. 4. p. 255. ... fol. 37 a.

Credulꝰ Frotho ſolitariꝰ ī īſulā traiicit: ne cōitatior beluā adoriret̃ q̄ atlethas aggredi moris fuerat. Quæ cū aqs pota ſpecū repeteret īpactū Frothōis ferrū aſpo cutis horrore cōtēpſit. Sed & ſpicula q̄ ī eā cōiecta fuerāt: eluſo mittētis conatu læſiōis irrita reſultabāt. At vbi nil tergi duritia ceſſit: vētris curioſius ānotati mollities ferro patuit. q̄ ſe morſu vlciſci cupiēs: clypeo dūtaxat ſpīoſū oris acumē īpegit. Crebris deīde līguā micatibꝰ ducēs: vitā pit ac virꝰ efflauit. Repte pecūiæ regē locupletē fecere. qbꝰ īſtructꝰ: claſſe Curetū ptibꝰ admouet̃. Quoꝝ rex Dorno piclosi belli metu hmōi ad milites oſonē habuiſſe fert̃. Extnū pceres hoſtē & totiꝰ ferme occidētis ar

Cf. Lib. IV fol. 34 b. A Stephan. p. 63.

Dornonis Curetū regis oratio.

mis opibuſq; ſuccinctũ ſalutarem pugnę cunctationẽ ſectantes inediæ viribus obti
nẽdũ curemus. Internũ hoc malum eſt, difficillimũ ęre domeſticũ debellare pericu-
lum. Facile famelicis obuiatur. Melius aduerſariũ eſurie q̃ armis tentabimus. Nul
lũ hoſti inedia acrius iaculũ adacturi. Edax viriũ peſtis edendi pœnuria nutritur:
Armorũ opem alimentorũ inopia ſubruit. Illa quieſcẽtibus nobis tela contorqueat
illa pugnæ ius officiũq; ſuſcipiat: diſcriminis expertes diſcrimen licebit inferre.
Exangues abſq; ſanguinis detrimẽto p̄ſtare poterimus. Inimicũ ocio ſuperare phas
eſt. Quis dãnoſe q̃ tuto dimicare maluerit? Quis cũ ĩpune certare liceat: pœnã ex-
periri contẽdat? Felicior armorũ ſucceſſus aderit ſi p̄uia fames bellũ cõmittit. Hac
primã cõfligẽdi copiã duce captemus. Caſtra noſtra tumultꝰ expertia maneãt. Illa
noſtri loco decernat. Quę ſi victa ceſſerit: ociũ rũpendũ eſt. Facile ab ĩdefeſſo laſſitu
dine cõcuſſus opprimit. Adeſa marcore dextera pigrior ĩ arma ꝑueniat. Lentiores
ferro manꝰ dabit quẽ quiſpiã priꝰ labor exhauſerit. Pręceps victoria eſt vbi tabe cõ
ſumptus cũ robuſto cõgredit. Taliter indẽnes aliis danorũ auctores fore poterimꝰ.
His dictis q̃cũq; tutatu difficilia aĩaduertit defenſiõis diffidẽtia populatus: adeo
hoſtilẽ ſęuitiã ĩ vaſtãda patria p̄cucurrit: vt nihil qđ a ſupuenientibꝰ occupari poſ
ſet ĩtactũ relinqueret. Maiorẽ deĩde copiarũ partẽ indubitatę firmitatis municipio
cõplexus: ab hoſte ſe circũſideri ꝑmittit. Cuiꝰ Frotho oppugnãdi diffidẽtia cõcita
tus: cõplures ĩſolitę ꝓfunditatis foſſas ĩtra caſtra fieri, latẽterq; ꝑ corbes humũ ege
ri & ĩ fluuiũ mœnibꝰ ꝓpĩquũ tacite diſiici iuſſit. Quẽ dolũ crebro ceſpite foſſis ſu
peraddito, occultãdũ curauit: incautũ hoſtẽ p̄cipitio cõſumpturꝰ: futurũq; ratꝰ vt
ignaros deſidẽtis glebę lapſus obrueret. Poſt hęc ſimulato metu caſtra pauliſper de
ſerere cœpit. Quibꝰ ĩminẽtes oppidanos paſſimq; eluſis veſtigiis ĩ foueas ꝓuolutos
ĩgeſtis deſuꝑ iaculis trucidauit. Inde ꝓfectꝰ ĩ Trãnonẽ Rutenę gẽtis tyrãnũ ĩcidit:
cuiꝰ maritimas copias ſpeculaturꝰ: crebros clauos ex fuſtibꝰ creat: iiſdẽq; carabũ
onerat. Quo hoſtilẽ noctu claſſem ſubiẽs imas nauigiorũ ꝑtes terebro ſautiat. Quę
ne repẽtinũ vndarũ paterent ĩcurſum, patẽtia foraminũ loca ꝓuiſis ãtea clauis ob-
ſtruit: terebriq; dãnũ ſtipitibꝰ p̄ſat. At vbi foraminũ copiã mergẽdę claſſi ſuffice
re credidit: dẽptis obſtaculis prõptũ aquis aditũ patefecit, hoſtilẽq; claſſem ſua cir
cũfundere ꝓperauit. Ancipiti ꝑiculo circũuẽti Ruteni: armis priꝰ an vndis reſiſte
rẽt hęſitabãt. Naufragio ꝑeũt dũ nauigiũ ab hoſte vĩdicare cõtẽdũt. Internũ diſcri
mẽ externo atrociꝰ erat: dũ foris ferrũ ſtrĩgũt: ĩtus fluctibꝰ cedũt. Bina ſimul ĩ mi-
ſeros ꝑicula graſſabant. Incertũ erat celeriꝰ nando ſalꝰ an dimicãdo peteret. Mediũ
pugnę certamẽ noua fati diremit occaſio. Geminę mortes vno ferebant ĩceſſu: duæ
leti vię ſociũ egere ꝑiculũ. Ambiguũ erat ferrũ magis an fretũ afficeret: gladios ꝓ
pulſantẽ tacitꝰ fluctuũ allapſus excepit. Ecõtrario fluctibꝰ obuiãtẽ obuius enſis ĩpli
cuit. Aquarũ eluuies cruoris aſꝑgine fœdabat. Victis itaq; Rutenis patria Frotho
ni repetit. Qui cũ legatos in Ruſciã exigẽdi tributi ſtudio miſſos incolarũ ꝑfidia
atroci mortis genere cõſumptos aĩaduerteret: duplici iniuria permotus: vrbẽ Ro
talã arcta admodũ obſidione perſequitur. Qua ne fluuii interſtitio prohibẽte tar-
dius potiret: vniuerſam aquę molẽ noua riuorũ diuerſitate partitus ex ignotę pro
funditatis alueo meabilia vada perfecit. Nec ante deſtitit q̃ rapidior vortex diui-
duo minoratus excurſu languidiore vndas lapſu ageret: ac per exiles flexus vadoſa
paulatim cõſtrictione rareſceret. Ita amne domito oppidũ naturę p̄ſidio vacuũ in-
offenſa militũ irruptione proſternit. His geſtis ad vrbẽ Paltiſcã exercitũ contulit.

Frothonis Stratagema.

Trãno Rutenorũ rex.

Rutenorũ periculum

Ruteni vincuntur.

Aquarum diductio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Stratagema nouum

Stephan. p. 66.

Quã viribus inuictã ratus: bellum fallacia mutauit. Siquidem paucis admodum conſciis ignotæ opacitatis latebras petiuit: extinctũq; ſe quo minꝰ hoſti terroris afferret: vulgo nuntiari pręcepit. Additę in fidẽ exequię tumuluſq; conſtructus. Sed & milites conſcio fraudis mœrore ſimulatum ducis obitũ proſequuntur. Qua fama Rex vrbis

Veſpaſii regis cędes.

Veſpaſius perinde ac victoria potitus: tam languidã ac remiſſam defenſionẽ egit: vt hoſtibus irrũpendi poteſtate facta, inter luſus ac ocia necaret. Vrbe capta Frotho ſpe orientis imperium cõplexus: Anduani mœnibus admouetur. Qui quondã ſuccenſæ per Hadingum vrbis admonitus cunctos eius penates domeſticis auibus vacuefecit: quo minus ſimilis iacturę periculo mulctaretur. Nec noua Frothoni calliditas defuit.

Stratagema recens.

Quippe permutata cum ancillulis veſte: peritã ſe pugnandi puellã ſimulat: depoſitoq; virili cultu: fœmineum ęmulatus tranſfugę titulo oppidum petit. Illic omnibus curioſius exploratis poſtridie emiſſo comite exercitum muris affore iubet, portaſq; ſua pandendas opera pollicetur. Taliter eluſis vigilibus: Vrbs ſomno ſepulta diripitur: ſecuritatis pœnas interitu luẽs, deſidiaq; ſua q̃ hoſtium virtute miſerior. Nihil enim in re militari pernicioſius animaduertitur: q̃ per ocium metu vacuum ſolutis neglectiſq;

De Anduano rege.

rebus nimia fiducię prężumptione torpeſcere. Anduanus cum patrię res perditas euerſaſq; conſpiceret: Regias opes nauibus impoſitas vt vndas potius q̃ hoſtem ditaret in altũ demerſit: q̃q̃ ſatius fuerat aduerſariorũ fauorem pecunię largitionibꝰ occupare q̃ eius commodum mortalitatis vſibus inuidere. Poſt hęc Frothone filiam in matrimonium per legatos poſcente: cauendum reſpondit: ne rerum proſperitate corruptus victoriæ ſucceſſum in ſuperbiam vertat. Sed potius victis parcere & in deiectorum conditione priſtinum fulgoris habitum venerari meminerit. Diſcatq; in miſerorum ſorte # præteritam æſtimare fortunam. Curandum itaq; ne cuius affinitatem expetat: imperium rapiat: & quã nuptiis illuſtrare geſtiat: obſcuritatis ſordibus reſpergat: matrimonii dignitatem auaritiæ ſtudio corrupturus. Cuius dicti comitate & victorem generũ

l. Hundingi.

Thorildę i priuignos ſęuitia.

adſciuit & regni libertatem obtinuit. Interea Sueonum regis Hadingi coniunx Thorilda cum priuignos ſuos Regnerum & Thoraldum: quorum ĩfinito odio tenebatur: vt variis periculorum generibus implicaret: regio tandem pecori pręfeciſſet: Hadingi

Suanhuitæ indoles.

filia Suanhuita ſororibus in famulitium ſumptis Suetiã petit clariſſimę indolis exitiũ muliebri ingenio pręcurſura. Cumq; pręedictos adoleſcentes nocturnis gregum excubiis occupatos diuerſi generis portentis circũfundi videret: ſorores equis deſcendere cupientes tali poematis ſono vetuit.

Monſtra quidem video celerem captantia ſaltum:
    Corpora nocturnis pręcipitare locis.
Bella gerit dęmon: & iniquę dedita rixę
    Militat in mediis turba nephanda viis.
Effigie ſpectanda truci: portenta feruntur:
    Hæcq; hominum nulli rura patere ſinunt.
Agmina pręcipiti per inane ruentia curſu
    Hac nos progreſſum ſiſtere ſede iubent.
Flectere lora monent ſacriſq; abſiſtere campis:
    Aruaq; nos prohibent vlteriora ſequi.
Trux lemurum chorus aduehitur pręcepſq; per auras
    Curſitat: & vaſtos ędit ad aſtra ſonos.

In ipſo cantilenæ textu: Alfer, Dverge, Land Vætter, Thorner, Trolder, Dverge, Jetter, Thuſſer, Bergboer, Riſer etc. priori idiomate nominatos fuiſſe non dubitat P. F. Suhm, Origin. P. III. p. 233.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Accedunt fauni ſatyris: panumq; caterua
Manibus admixta militat ore fero.
Siluanis coeunt aquili larueq; nocentes v. Stephan. p. 66. 67.
Cum lamiis callem participare ſtudent.
Saltu librantur furię. glomerantur eiſdem
Laruę: quas ſimis ſantua iuncta premit.
Calcandus pediti trames terrore redundat
Tutius excelſi terga premantur equi.

Ad hęc Regnerus ſeruũ regiũ ſe profeſſus tam longinqui a domo exceſſus cauſam aſtruxit ꝙ cum paſtoralis operis gratia rus relegatus pecus cui pręerat amiſiſſet: deſperata recuperatione reditu abſtinere q̃ vltionis pœnã incurrere pręoptaſſet. Et ne fratris conditionẽ ſilentio pręteriret: tale dictis poema ſubiunxit.

Nos homines non monſtra puta: ſeruoſq; manentes
Per loca paſcendos exagitaſſe greges.
At cum per teneros ageremus tempora luſus:
Forte remota vagum ceſſit in arua pecus.
Cumq; petita diu ſpes deforet inueniendi:
Inceſſit miſeris ſollicitudo reis.
Cumq; boum nuſq̃ veſtigia certa paterent:
Obtinuit mœſtus ſontia corda pauor.
Hinc eſt ꝙ virgę vulnus pœnale verentes,
Duximus in proprios triſte redire lares.
Credidimus q̃ ferre manum pœnamq; ſubire
Tutius aſſuetis abſtinuiſſe focis.
Sic pœnam differre iuuat: reditumq; peroſis
Hac dominum latebra fallere cura manet.
Hac ope neglecti pecoris vitabitur vltor:
Solaq; ſtat noſtris hęc fuga tuta viis.

Tunc Suanhuita ſpecioſiſſimũ lineamentorũ eius habitũ curioſiori cõtẽplatione luſtratum impenſius ammirata: regibus te inquit nõ ſeruis editũ pręradiãs luminum vibratus eloquitur. Forma proſapiam pandit. Et in oculorũ micatu naturæ venuſtas elucet. Acritas viſus ortus excellentiã pręfert. Nec humili loco natum liquet: quẽ certiſſima nobilitatis index pulchritudo cõmendat. Exterior pupillarũ alacritas interni fulgoris geniũ confitetur. Facies fidem generi facit: & in luculẽtia vultus / maiorũ claritudo reſpicitur. Neq; eñ tam comis, tãq; ingenua ſpecies: ab ignobili potuit authore profundi. Sanguinis decus cognato frontẽ decore perfundit: & in oris ſpeculo conditio natiua reſultat. Minime ergo tam ſpectati cęlaminis ſimulacrũ obſcurus opifex abſoluit. Nunc itaq; celerrima declinatione crebros viæ exceſſus petentes mõſtrigenos vitate cõcurſus. Ne elegãtiſſimorũ corporum pręda ſordidiſſimis paſtũ agminibus præbeatis. At Regnero maximus ob deformitatẽ cultus rubor inceſſerat. Cuius vnicũ in obſcuranda nobilitate remediũ ducebat. Seruitutẽ itaq; nõ ſemp virilitate vacuã reperiri ſubiunxit. Sæpe eñ ſordido cultu robuſtã obtegi manũ: fortẽq; dextram atra veſte cõcludi interdũ: itaq; naturæ vitium virtute redimi, dãnũq; generis animi ingenuitate penſari. Se ergo Thor deo excepto nullã mõſtrigenæ virtutis potentiã expauere: cuius virium

pulchritudo generis nobilitatem arguit

Thor deus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

magnitudini nihil humanarũ diuinarũve rerum digna poſſit ęqualitate cõferri. Sed neq; laruas liuido tantũ ſqualore terribiles, a maſculis debere pectorib⁹ formidari. quarũ effigies adulterino diſtincta pallore momẽtaneum corporis habitũ ab aeris teneritudine mutuari conſueuerit. Falli igit̃ Suãhuitã: quę ſolidũ virorũ robur muliebriter emollire, vireſq; vici inſolitas effœminato pauore perfundere conetur. Ammirata iuuenis conſtantiã Suanhuita ablegato nubilæ inumbrationis vapore prętentas ori tenebras ſuda perſpicuitate diſcuſſit. enſemq; variis cõflictibus opportunũ ſe ei daturã pollicita, mirã virginei cãdoris ſpeciem nouo mẽbrorũ iubare ꝑferebat. Taliter acceſſi iuuenis cõnubiũ pacta ꝓlato mucrone ſic cepit.

De ſpectris vide Stephan. p. 67.

In gladio quo monſtra tibi ferienda patebunt:
 Suſcipe Rex ſponſę munera prima tuæ.
Hoc dignum te rite proba, manus ęmula ferri
 Geſtamen ſtudeat condecorare ſuum.
Ferrea vis tenerum mentis confortet acumen:
 Atq; animus dextrę nouerit eſſe comes.
Aequet onus lator: & vt enſi congruat actus
 Accedat grauitas, par in vtroq; tibi.
Framea quid prodeſt vbi languet debile pectus
 Et telum trepidę deſtituere manus?
Ferrum animo coeat corpuſq; armetur vtroq;:
 Iungatur capulo conſona dextra ſuo.
Hęc celebres edunt pugnas, quia iuncta vigoris
 Plus retinere ſolent: diſſociata minus.
Hinc tibi ſi volupe eſt belli clareſcere palma:
 Conſectare auſu quod premis ipſe manu.

Cunq; multa ad hunc modũ coaptato Rithmorũ canore prõpſiſſet: dimiſſis comitibus aduerſum obſcœniſſimas portentorũ cateruas noctẽ dimicãdo permenſa: luce reddita varias laruarũ formulas, & iniuſitata ſpecierũ figmẽta paſſim aruis incidiſſe cognoſcit. Inter quas & ipſius Thorildę crebris obfuſa vulnerib⁹ effigies viſebatur. Quas in struem cõgeſtas ingenti pyra accenſa cremauit. Ne teter obſcœnorum cadauerũ odor peſtifera exhalatiõe diffuſus: propius accedẽtes corruptionis contagio ſauciaret. Quo facto Regnero Suetię regnũ, ſibi vero Regneri torũ conciliauit. Qui licet tirociniũ nuptiis auſpicari deforme exiſtimaret: ſeruatę ſalutis ſuę reſpectu prouocat⁹ promiſſum beneficio excoluit. Inter hæc Vbbo quidã ſororẽ Frothonis Vluildam iam pridẽ matrimonio cõplexus Danię Regnũ cuius procurationẽ perfunctorię gerebat, vxoris nobilitate fretus occupat. Quãobrem Frotho orientis bella deſerere coactus: apud Suetiam cũ Suanhuita Sorore graue prelium facit. Quo afflictus noctu cõſcenſa cymba per occultos nauigatiõis anfractus perforandę hoſtiũ claſſis aditum quęrebat. Deprẽhẽſus a ſorore rogatuſq; cur tacito remigio varias meatuũ ambages ſequeretur: ſimili queſtionis modo percõtantem abſoluit. Nã Suanhuita quoq; eodem noctis tempore ſolitariã nauigationem ingreſſa, ancipiti declinatiõis giro multiplices ſenſim adit⁹ receſſuſq; captabat. Fratrẽ itaq; dudũ ab eo collatę ſibi libertatis ammonitũ rogare cœpit. vt quã bellum Ruthenicũ petiturus arbitraria nubẽdi poteſtate donauerat: aſſumpto cõiuge frui permittat, ratũq; poſt factum habeat, quod fieri ipſe conceſſerit. Tam iu=

Regnerus Suetiæ regnũ obtinet.

Vbbo Daniã occupat.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſtis precibus ꝑmotus Frotho pacem cū Regnero cōponit: iniuriamq; quā ex ſoro-
ris petulantia ſuſcepiſſe videbatur: rogatui remiſit. A quibꝰ etiā manu quātā per
eos amiſerat donatus deforme vulnus ſpecioſo beneficio penſatū gaudebat. Daniā
ingreſſus capto ꝑductoq; ad ſe Vbboni ignouit: veniāq; ꝗ pœnam mali merito re
pendere maluit: ꝙ regnū potius vxoris impulſu ꝗ propria cupiditate tentaſſe: nec
tam autor iniuriæ: ꝗ imitator fuiſſe videretur. Vluildā eidē ademptā amico ſuo
Scotto, qui & ipſe Scottici nominis cōditor fuit: nubere coegit thori varietatem
ſupplicii loco reputans. Cuius diſceſſum regiis etiā vehiculis proſequutus iniu-
riam beneficio penſauit. Sororis ſiquidē naturam nō ingeniū intuens: ſuę potiꝰ fa
mę ꝗ illius nequitię cōſulebat. Quę fraternis meritis nihil ex conſueti odii ꝑtina-
cia remittens: noui mariti animū occidendi Frothonis occupādiq; Danorū impe
rii conſilio fatigabat. Segniter eñ deſerere ſolet animꝰ quicquid ſolido fuerit amo
re complexus. Neq; fluidis annis molitū cōtinuo crimē elabitur. Primęuā quippe
mentē poſterior imitatur affectio. Nec cito vitiorum veſtigia pereūt/quæ tenera
moribus ętas impreſſerit. Cū vacuas mariti aures haberet: inſidias a fratre in vi-
rum cōuertit: mercede conductis qui iugulum dormientis confoderēt. Qua de re
Scottus per pediſſequā certior factus: nocte qua cędis miniſteriū circa ſe peragen
dum acceperat lecto loricatus inceſſit. Rogatꝰ ab Vluilda quidita aſſuetę quietis
vſum/ferreo cultu mutaſſet! Sic ad præſens ſibi collibitū retulit. Cum ſomno obfu
ſus putaretur: irrūpentes inſidiarū miniſtros lecto delapſus obtruncat. Quo eue-
nit vt Vluildā inſidiis fratri nectendis abſtraheret: & aliis vxorū perfidiā cauen-
di documentū prębēret. Quę dū geruntur adoriendę bello Freſiæ Frothoni conſi-
lium incidit: claritatē orientis diuictione quęſitā occidentis oculis infundere aui
do. Oceanū petenti prima aduerſum Vitthonē Freſorū piratā congreſſio fuit. In
qua ſociis primos hoſtiū impetus ſolo clypeorū obiectu patienter excipere iuſſis,
non ante miſſilibus vtendū edixit ꝗ penitus hoſtiū iaculorū imbrem exhauſtum
aduerterēt. Quę tanto a Freſis auidius emiſſa: quāto a Danis tolerabilius excepta:
Vitthone Frothonis patiētiā a pacis cupiditate ꝓfectā exiſtimāte. Oritur ingēs
claſſicū: & immēſo pila ſtridore diſſultant. Cum nullū incautis iaculū ſupeſſet: da
norum telis obfuſi vincūtur. Fuga littus amplexi inter flexuoſos foſſarū ambitus
obtrūcātur. Rhenū deinde claſſe rimatus extremis Germanię partibꝰ manus inie
cit. Repetito oceano Freſorū claſſem vadoſis inflictā vorticibus adortus cęde nau
fragiū cumulauit. Nec tantas hoſtiū acies obtriuiſſe contentus: Britāniam tētat.
Cuius rege deuicto, Melbricū Scotticę regionis pręfectū aggreditur. Cui cum bel
lum illaturꝰ Britannorū regem imminere ex ſpeculatore cognoſſet: tergoq; ſimul
ac pectori conſulere nequiret: militibus ad concionem vocatis deſerēda vehicula,
abiiciendā ſupellectilē, aurūq; quod ab eis geſtaretur paſſim per arua diſiiciēdum
edixit: affirmās ſolā in opum effuſione opem reſtare. Nec aliud concluſis ſubſidiū
ſupereſſe, ꝗ hoſtē ab armis in auaritiam pellicere. Libēter prędā apud exteros quę-
ſitam ſupremę neceſſitati impendi debere. Fore eñ vt hoſtes non minore auiditа-
te collectā abiicerēt ꝗ repertā corriperēt oneri potius ꝗ vſui futurā. Tūc Torkil-
lus auaritia ante alios inſignis cęteriſq; eloquio pręſtans: capite galea nudato cly-
peo innixus: Mouet inquit rex plęroſq; tuę pręceptiōis auſteritas: Qui magni ęſti
mant quod ſanguine pepererūt. ægre proiicitur qđ maximo conſtat periculo quę-
ſitum. Inuiti deſerūt: quod vitę diſcrimine emerunt. Extremę eñ dementię eſt vi-

Scotti a Scotto Dano vocati ſunt.

Malū conſiliū Vluildę

In Vitthonē Freſorū piratā.

Subactio Freſię a danis.

Secūda debellatio Alemanorū a Danis.

Subactio Scotię & Britannię.

Torkilli cōcio.

Oratio Torkilli ad Regem

rili aīo ac manu parta muliebriter ſpernere:opeſqꝫ hoſti inſperatas afferre. Quid deformius q̃ belli fortunā prędę quā gerimus contēptu pręcurrere! certūqꝫ & prę ſens bonū dubii mali metu relinquere! Nondū Scottos aſpeximus:& aruum auro ſpargemus! Quales in pręlio exiſtimādi ſunt: quos bellū petentes ſola bellorū ener uat opinio! An qui hoſti formidoloſi fuimus:ridiculi erimus:claritatēqꝫ contēptu mutabimus! Mirabitur Britannus ab his ſe victū:quos ſolo vinci timore conſpexe rit. Illorū metu prememur quibus metū priores ingeſſimus! Quorū pręſentiā cō tēpſimus:abſentiā metuemꝰ! Quādo opes probitate mercabimur:quas timore vi tamus! Pecunias pro quibus pugnauimꝰ pugnā vitando tēnemus! Quos pauperta ti ſubiicere debuimꝰ diuitiis imbuemus! Spolia fortiter cepimus: molliter iacie mus! Quid turpius a nobis cōmitti poterit:q̃ aurū erogare quibus ferrū infligere debemus! Pauor nūq̃ eximet quod virtꝰ peperit. Quod bello quęſiuimus:bello lin quendū eſt. Tanti pręda vęneat quanti empta eſt. ferro preciū ponderetur. Pręſtat ſpecioſa defungi morte:q̃ lucis auiditate vileſcere. a vita paruulo temporis momē to deſerimur:pudor etiā fatū inſequitur. huic accedit ꝙ iactātes aurū, hoſtis hoc auidiꝰ inſequetur:quo maiore metu vrgeri crediderit. Pręterea neutra nobis for tuna auri odiū facit. Victores nāqꝫ ære quod geſtamus ouabimus:victi ſepulturæ pręmio relinquemꝰ. Hęc Senior. At milites regis potius q̃ ſodalis conſiliū intuen tes prioremqꝫ exhortationē poſterę pręferentes:quod cuiqꝫ opum erat certatim lo culis egerunt. Mannos quoqꝫ varię ſupellectilis gerulos oneribus adſoluūt:ſicqꝫ va cuefactis crumenis:armis habilius accingūtur. Quibus progreſſis ſuccedētes Bri tanni in patentē late prędam diſſiliūt. Quos rex circa pecunię raptū auidius ęquo occupatos conſpiciens: cauere iubet ne deſtinatas pręlio manus opum onere fati gent:ſcientes triūphum ante carpendū q̃ cenſum. Proinde auro ſpreto:auri domi nos inſequātur. Nec ęris ſed victorię fulgorē mirentur:meminerintqꝫ ſatius tro phęum pēſare q̃ quęſtū:potiorē eſſe metallo virtutē:ſi rite amborū habitū metian tur. hoc nāqꝫ exteriorē ornatū conciliari:illam interno externoqꝫ cultui preciū af ferre. Quāobrem remotos a pecunię contēplatione oculos habeant:abſtractūqꝫ aua ritia animū belli ſtudiis impendāt. Pręterea nouerint prędā ab hoſtibus de indu ſtria reiectā: aurūqꝫ inſidiis potius q̃ vſui ſeminatū. Sed & ſimplicē argenti nito rem latentis hami fraude implicitū teneri. Neqꝫ eñ facile fugiſſe exiſtimandū qui fortē Britannorū gentē fugę prior adegerit. Cæterū nihil indignius opibus eſſe: quę raptorē captiuāt:dum ditare creduntur. Siquidem Danos quibus opes obtu liſſe videantur:ferro cędeqꝫ mulctandos duxiſſe. Itaqꝫ ſi ſparſa rapiant eo hoſtē in ſtruere viderētur. Si eñ ęris in medio poſiti ſpecie tangerētur: nō ſolum id, ſed & ſiquid eis proprię pecunię ſupereſſet amitterēt. Quid eñ colligere prodeſſet:quę protinus erogare cogātur! Sin pecunia proſterni renuerint: hoſtē haut dubie pro ſtraturos. Potius itaqꝫ virtute arduos q̃ cupiditate pronos exiſtere debere:nec oc ciduos in auaritiā animos:ſed erectos in gloriam habendos eſſe. armis nō auro cer tandum fore. Finiente rege Eques Britannicus cunctis onuſtū auro gremiū oſten dens:colliguntur inquit rex ex oratione tua gemini rerum affectus:vnus timoris alter maliuolentię teſtis. cum & opibꝰ propter hoſtem vti prohibeas:noſqꝫ egenos tibi q̃ locupletes militare ſatius ducas. Quid hac deformius volūtate! quid exhor tatione ſtolidius! Domeſticas hic gazas agnoſcimus. agnitas tollere dubitabimus! Quod armis repetere ꝑgebamus:qđ ſanguine recuperare contēdimus:vltro reſti

Regis a pręda dehortatio.

Eqtis Britāni verba.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

tutum vitabimus: propria vendicare cunctabimur! Vter timidior eſt: qui parta
fundit: an qui fuſa legere ꝑtimeſcit! En quod neceſſitas ademit: caſus reddidit. Nō
hoſtiū ſed noſtra hęc ſpolia ſunt. nō attulit aurum Britannię Danus: ſed abſtulit.
Quæ ſubacti inuitiq; perdidimꝰ: gratis redeuntia fugiemus! Nephas eſt tantum
fortunę beneficiū indignāter excipere. Quid em̄ veſanius q̄ opes in patulo conſti
tutas deſpicere: concluſas ac vetitas affectare! Ante oculos collocata faſtidio dabi=
mus: fugientia capturi! In medio poſitis abſtinebimꝰ: longinqua atq; extera pe=
tituri! Quando peregrina p̄dabimur: ſi propria refutamꝰ! Nūq̄ deos tam infeſtos
experiar: vt ſinū paterna auitaq; pecunia refertū tam iuſto onere vacuefacere com
pellar. Noui Danorū luxum: nūq̄ plena meri vaſa liquiſſent: ni timor aufugere cō
puliſſet. Facilius vitā deſeruiſſent q̄ vinū. Cōmunis hic nobis affectio eſt: hac illis
imagine reſpondemus. Eſto fugā finxerint: ante tamen in ſcottos incident q̄ regre
di queant. Nūq̄ porcis proculcādum aut beluis hoc aurū rure ſqualebit / humano
meliꝰ vſui ſeruiturū. Pręterea ſi exercitꝰ a quo victi ſumꝰ ſpolia rapimꝰ: fortunā in
noſmet victoris trāſferimus. Quod em̄ certius victorię p̄ſagium accipi poſſet: q̄
pugnā p̄da p̄currere: caſtraq; ab hoſtibus deſerta ante p̄lium capere! Satius eſt me=
tu viciſſe q̄ ferro. Finierat vix eques: & ecce omniū effuſę in p̄dam manus nitida
paſſim ęra carpſere. Mireris illic obſcœnę auiditatis īgeniū: ſpeculari poſſes im=
moderatū cupiditatis exemplū. Videres cum gramine pariter aurū cōuelli: inte=
ſtinū diſſidiū naſci. immemores hoſtiū ciues ferro decernere. familiaritatis iura,
ſocietatis reſpectū negligi. auaritiā omnes: amicitias neminē intueri. Interea Fro
tho ſiluā quæ Scottiam Britāniāq; ſecernit: vaſto itinere ꝑmenſus: arma milites
capere iubet. Cuiꝰ aciem ſpeculati Scotti cū ſibi leuia tantū pila ſuppetere: Danos
vero p̄ſtantiori armaturę genere cultos conſpicerēt: pugnā fuga p̄ueniunt. Quos
Frotho Britannicę effuſionis metu modicū inſecutus: Vluildę virū Scottum cū
ingenti exercitu obuiū recepit: quē e remotiſſimis ſcottię finibus auxilii danis fe
rendi cupido ꝑduxerat. Per hūc ſcottorū inſectatiōe relicta: curſum in Britanniā
reflectere iuſſus: prędā quā vafre reiecerat acriter recuperauit. Igitur quo ęquio=
re animo opes deſeruit: hoc faciliꝰ recepit. Pœnituit tūc oneris Britānos: ſangui
ne pœnas auaritię dantes. Piguit inexpleta auiditati brachia porrexiſſe. Puduit
minus regię exhortationis q̄ propriæ indulſiſſe cupiditati. Poſt hæc celeberrimū
inſulę oppidū Lūdoniam petit. Cuius murorū firmitate expugnationis facultatē
negante: mortis ſimulatiōe facta: vires ab aſtutia mutuatus eſt. Siquidem p̄fectus
Lundonię Dalemannus cū falſum de eius obitu nuntiū accepiſſet: receptis in dedi
tionē danis ducem ex indigenis offert. Quem vt ex magno aceruo legerent oppi=
dum intrare permiſit. Quibus electionis diligentiā ſimulantibus: nocturnis inſi=
diis circūuentus opprimitur. His geſtis regem in patriam regreſſum Scato qui=
dam cōuiuio excipit bellicis eius laboribus voluptatis licentiā ꝑmixturus. Apud
quem Frotho dū regio more ſtratis auro puluinaribus accubaret: per Hundingū
quēdam ad dimicādū prouocatus, q̄q̄ cōuiuialibus mentē gaudiis impendiſſet:
plus pugnę ꝓpinquitate q̄ epularū pręſentia delectatus, duello cœnā, victoria duel
lum abſoluit. In quo dubię ſalutis vulnere ſuſcepto: rurſum haquini pugilis adhor
tatione ꝑſtrictus prouocantis nece vltionē irritatę quietis exegit. Duos ex cubicu
lariis palā inſidiarū conuictos ingentibus ſaxis affixos pelago obruit, pōderoſum
animi crimē annexa corporibus mole mulctando. Ferunt quidā Vluildam tunc ei

Scottus.

Expugna=
tio ciuita=
tis lūdonię
in anglia.

Modus prā
dēdi ī lectis
priſcorū.
Frotho ad
dimicādū
prouocat̄.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Veſtis mira. **Mors Frothonis primi.**

inſecabilē ferro veſtē donaſſe qua circūamictus nullo telorū acumine lęderet. Nec
ꝑtereundū Frothonē contuſis cōmolitiſq; auri fragminibus cibos reſpergere ſoli-
tū. quibꝰ aduerſum familiares veneficorū inſidias vteretur. Hic dū Regnerū Sue
tię regem falſo ꝓditionis inſimulatū bello laceſſit: nō telorū vi ſed armorū pōde-
re & corporis ęſtu ſtrāgulatꝰ interiit: haldano, Roe, & Scato, filiis relictis. His vir
tute paribus, ęqua regnādi inceſſit auiditas. Imperii cuiq; cura extitit. fraternus
nullum reſpectus aſtrinxit. Quem enim nimia ſui charitas ceperit/aliena deſerit:

Haldani octaui regis crudelitas.

nec ſibi quiſꝗ ambitioſe atq; aliis amice conſulere pōt. Horū maximus Haldanus
Roe & Scato fratribꝰ interfectis: naturā ſcelere polluit: regnū parricidio carpſit.
Et ne vllum crudelitatis exemplū omitteret: cōprehenſos eorū fautores prius vin
culorū pœna coercuit: mox ſuſpendio cōſumpſit. Cuius ex eo maxime fortuna am
mirabilis fuit: ꝙ licet oīa tēporū momēta ad exercēda atrocitatis officia cōtuliſ
ſet: ſenectute vitā nō ferro finierit. Huiꝰ filii Roe, & Helgo fuere. A Roe Roſkildia

Roſkildia conditur a Roe rege nono. **Helgo rex. x.**

condita memoratur: quā poſtmodū Sueno furcatæ barbæ cognomento clarus ci-
uibꝰ auxit: amplitudine ꝓpagauit. Hic breui anguſtoq; corpore fuit: Helgonē ha
bitus procerior cepit. Qui diuiſo cum fratre regno maris poſſeſſionē ſortitus: re-
gem ſclauię Scalcū maritimis copiis laceſſitū oppreſſit. Quā cum in ꝓuinciā re-
degiſſet: varios pelagi receſſus vago nauigationis genere ꝑluſtrabat. Hic licet fe-
rocioris ingenii eſſet: luxuria tamē ſęuitiā ęquabat. Adeo ſiquidē proiectus in ve-
nerem extitit: vt ambiguę exiſtimationis eſſet tyrannide magis an libidine arſe-
rit. Apud inſulā Thoro virgine Thora ſtuprū pati coacta filiā ſuſcepit: cui poſt-

Tertia ſubiugatio teutonicorū a Danis.

modū vrſę vocabulū aptauit. Hundingū ſaxoniæ regis ſyrici filiū apđ Stadiū op
pidum ꝑlio vicit. eūdemq; ex prouocatione adortus duello ꝓſtrauit. Ob quod hū-
dingi interemptor vocatus: victorię decus cognomine vſurpauit. Iutię ſaxonibus
ereptę ius ꝓcurationēq; Heſcę, Eyr & Lerī ducibꝰ cōmiſit. Apud ſaxoniā ingenui ac
liberti necē pari ſumma rependendā cōſtituit: ꝑinde ac liquido cōſtare volens ꝙ
cūctas theutonū familias ęqua ſeruitus teneret: omniūq; corrupta libertas parem

Thorę facinus.

cōditionis ignominiā redoleret. Cum ad īſulam thoro piraticā reflexiſſet: Thora
necdū amiſſę virginitatis mœrore depoſito turpi cōmento nephariā ſtupri vltio
nem excogitauit. Siquidē filiā nubilis ętatis de induſtria littori immiſſam cōcu-
bitu patrē maculare ꝑcepit. Qui licet inſidioſę voluptatis illecebris corpus dediſ
ſet: animi tamē integritatē exuiſſe credēdus nō eſt. cū ei promptiſſimā erroris ex-
cuſationē ignorātię beneficiū afferret. O ſtolidā matrē: quæ filiæ pudicitiā vt ſuā
vlciſceretur: exulare ꝑmiſit. nec ſanguinis ſui caſtitatē curauit. dum modo inceſti
efficeret reum per quē prior ipſa ꝑdiderat cœlibatum. Atrocē fœminę mentē quę
veluti ſecūdā ſui corruptionē in pœnā corruptoris expendit. cū hoc ipſo potiꝰ in-
iuriam augere ꝗ extenuare videretur. Quippe quo ſe vltionē aſſequi credidit: cul
pam conſtruxit. Et dū noxam detrahere geſtit: nephas adiecit: ſobolis ſuę nouercā
agēdo: cuius vt propriā expiaret infamiā flagitio nō pepercit. Nec dubiū eandem
refertū impudētia animū geſſiſſe: cuius tantus a pudore exceſſus erat: vt iniuriæ
ſolatiū filię probro petere nō erubeſceret. Magnum ſed vno expiabile ſcelus: ꝙ con
cubitus noxam fauſta proles deterſit: neq; opiniōe triſtius ꝗ fructu iocūdius fuit.

Rolpho.

Siquidē genitus ex Vrſa Rolpho ortus ſui īfamiam cōſpicuis probitatis operibꝰ
redemit. quorū eximiū fulgorē omnis ęui memoria ſpecioſo laudū præconio cele-
brat. Fit eñ vt lętis lugubria finiantur & in ſpecioſos exitꝰ turpiter auſpicata cō-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

cedant. Igitur vt flagitioſus ita fœlix patris error extitit. quẽ tãta luce mirificus
poſtmodũ filiꝰ expiauit. Interea Regnero apud ſuetiã defuncto: cõiunx eius Suan
huita paruo poſt & ipſa morbo ex mœſtitia cõtracto decedit: fato virũ inſecuta a
quo vita diſtrahi paſſa non fuerat. Fieri nãq; ſolet vt quidã ob eximiam charita-
tẽ quã viuis impenderãt: etiã vita excedentes comitari cõtendãt. his filius Hoth- Hothbrodus Suetię rex.
brodus ſuccedit: qui proferẽdi imperii ſtudio orienti bellũ intulit: ac poſt immen
ſam populorũ cladẽ: Atiſlum & høtherũ filios procreauit. Hiſdem Geuarũ quen-
dam egregiis ſibi meritis deuinctũ pędagogum adciuit. Nec oriẽtis victoria con
tentus: daniã petit. eiuſq; regem Roe tribus p̄liis ꝓuocatum occidit. His cognitis Mors Roe.
Helgo filiũ Roluonẽ Lethrica arce cõcluſit hęredis ſaluti cõſulturus: vtcũq; ſuam
fortunam tractaſſet. Deinde p̄ſides ab Hothbrodo immiſſos vt externo patriã do-
minio liberaret miſſis per oppida ſatellitibꝰ cæde ſubegit. Ipſum quoq; Hothbro
dum cũ omnibus copiis nauali pugna deleuit. nec ſolũ fratris: ſed etiã patriæ iniu
riam plenis vltionis armis penſauit. Quo euenit vt cui nuper ob hundingi cædẽ
agnomẽ inceſſerat: nũc Hothbrodi ſtrages cognomẽtũ inferret. Præterea ſueones
perinde ac parũ p̄liis afflictos abiectiſſimo conditionis inſtituto mulctauit: lege
ſanciens. ne cuiuſpiam eorũ iuxta legitimarum cõpoſitionum formulã lęſio ſarci-
retur. His geſtis ob ſuperioris flagitii ruborem patriam penateſq; peroſus: repe-
tito oriente decedit. Opinãtur quidã ꝙ exprobratę ſibi turpitudinis anxius: ſup
diſtrictũ gladiũ incũbendo: voluntaria ſe morte conſumpſerit. Huic filius Roluo Roluo rex xiii. cognomẽto krage
ſuccedit: vir corporis animiq; dotibus venuſtꝰ: qui ſtaturę magnitudinẽ pari vir
tutis habitu cõmendaret. Cuius temporibus cum danorum imperio ſuetia ſubia-
ceret: Atiſlus Hothbrodi filius liberandę patriæ ratione callidius quæſita: matrẽ
Roluonis Vrſam coniugio ſibi ſociandam curauit: intercedente cõnubii affinita-
te efficaciores priuigno monitus ſuper tributi laxatione daturus. Nec fortunam
votis aduerſam habuit. Hic a puero liberalitatis odio imbutus adeo pecuniæ te- Atiſli auaritia.
nax extitit: vt munificũ haberi infamię loco duceret. Quem cum Vrſa tantis aua
ritiæ ſordibus obſuſum videret: ideoq; eo carere cuperet: inſidiis agendum rata: Vrſę aſtus.
mira artis ſuperficie fraudis formulã texit. Impietatis quippe ſimulationẽ ample
xa: maritum capeſſendę libertatis ammonitũ: nouarum rerum exhortatione ſolli
citat: filiũq; maximis muneribus promiſſis, Suetiã arceſſiri curat. Ita nãq; ſe vo-
tis maxime potiturã credebat: ſi filio aurum victrici nacto: regias opes fugiendo
conuellere: virũq; non tantum thoro: ſed etiam pecunia fraudare potuiſſet. Neq;
enim auaritiam vllo melius q̃ opum ſubtractione mulctandã putabat. Cuius doli
profunditas ab intimis aſtutiæ modis profecta: haud facile ex hoc diſcerni pote-
rat, ꝙ permutandi thori ſtudium, affectatę libertatis imagine colorabat. Cęcam
viri mentẽ quæ matrem aduerſum filii caput exarſiſſe putauit: nec ſuam potius
ſtrui perniciem intellexit. Stolidum mariti ſenſum, qui peruicacem vxoris indu-
ſtriam non aduertit: transſferendi cõnubii copiam filialis odii ſpecie molientem.
Cum enim nulla muliebribus animis fiducia debeatur: is tanto ſtolidiorem fœmi
nę fidẽ detulit: quanto facilius eam ſibi fidam, filio inſidioſam putauit. Igitur pro
miſſorũ magnitudine excitus Roluo / cum Atiſli forte penates ingreſſus ob abſen
tiæ diuturnitatem conuictuſq; diſſuetudinem parum a matre cognoſceretur: le-
niendæ famis ſubſidium per iocum petere cepit. Qua prandium a rege poſcẽdum
hortante: laceram veſtis ſuę partem exerens operam conſuentis expoſcit. Cum ob

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Steph. p. 72. l. fratri

feratas matris aures haberet difficile inquit veram ac ſolidam amicitiam reperi-
ri:cum filio mater epulum:fatu ſoror ſuendi obſequium neget. Ita matris errore
mulctato:magnum eidem negatę humanitatis ruborem iniecit. Quem cū Atiſlus
inter epulas matri diſcubitu iunctū aſpiceret: vtrūq; laſciuiæ increpans impudi-
cum fratris ſororiſq; cōſeſſum aſſeruit. Cui Roluo honeſtum in filio maternę cha
ritatis amplexum reſpondit:laceſſitę integritatis defenſionē ab arctiſſimo naturę
vinculo mutuatus. Idem percunctantibus cōuiuis quod fortitudinis genus cæte-
ris ante ferret:patientiā nominauit. Interrogatus ab iiſdem Atiſlus cui potiſſimū
virtuti votorum ſuorum ſtudium obligaſſet? Liberalitatis ſibi profeſſionem apta
uit. Exigūtur igitur hinc animoſitatis:inde munificētię pacta: priorq; Roluo vir
tutis experimentū edere iubetur. Qui cum igni applicaretur: parmulā parti qua
acrius vrgebatur obiecit: alteroq; laterū defenſo: reliquum munimento vacuum.
vnico patientię duramento firmauit. Magna viri ſolertia leniendi ardoris præſi-
dium a clypeo mutuantis. vt inde expoſito flāmis corpori propugnaret:vnde eidē
inter ſtridentia quandoq; tela conſuluiſſet. Aeſtus tamen telis acrior cū vallatam
clypeo partem expugnare nō poſſet:defectum munimine latus inuaſit. Quem pe-
diſſequa quę forte propter focum aſtabat intolerabili coſtarum ardore torreri cō
ſpiciens:egeſta dolio clepſedra fuſo flammā humore ſopiuit mediaſq; incēdii pœ-
nas tēpeſtiuo liquoris beneficio repreſſit. Roluo patiētiæ cōſummatiōe laudatur.
Poſt hęc Atiſli munera requirūtur. ferunt illum collatis in priuignū opibꝰ ad vl-
timū ingentis ponderis torquē quo donū cumulatius redderet expendiſſe. Igitur
vrſa tertio cōuiuii die edendę fraudis copiam aucupata: ſuſpicato nil tale coniu-
ge:regia pecunia vehiculis impoſita propriis ſe penatibus furtiuo ſubduxit egreſ
ſu. ſubluſtriſq; nocte fugam cum filio conſecuta diſcedit. Inſequentis ſe viri metu
percita:per ſummā vlterioris fugę diffidentiam comites abiiciendę pecunię iuſ-
ſu ſollicitat:vita vel opibus carituros affirmans: vnicū ſalutis ſtipendium in ęris
abiectione repoſitū. nec fugę ſubſidiū niſi rerum damno carpendum. Eodem itaq;
exemplo vtendum: quo ſibi Frothonē apud britannos conſuluiſſe proditum erat.
Adiecit etiam non magno conſtare ſi propria ſuetis reſumenda deponerent, dum
inde ſibi fugæ profectus vnde eis inſecutionis defectus accederet: magiſq; aliena
reſtitui. q̄ ſua deſeri viderentur. Nec mora quo fuga celerius carperetur. reginæ
iuſſa complentur. Aurum crumenis egeritur. opes hoſtium raptui relinquūtur.
Sunt qui aſſerant Vrſam retētis pecuniis ęs auro oblitum: fugæ ſuæ veſtigiis in-
ſtrauiſſe. Credi namq; poterat fœminam ingentia molitam facinora: metallum
quoq; iactui deſtinatum inani fulgore pinxiſſe verarum opum pretia mēdacis au-
ri iubare ſimulantem. Videns igitur Atiſlus donatū Roluoni torquem inter alia
auri inſignia relictum intimū auaritię ſuæ pignus curioſius contēplatus: vt præ-
dam exciperet: affixis humo genibus cupiditati maieſtatem inclinare ſuſtinuit.
Quem Roluo tollendæ pecunię gratia pronum dimiſſumq; conſpiciens:propriis
proſtratum muneribus riſit, perinde ac cupide repetentem quod callide tribuiſ-
ſet. Contentis prępda ſuetis: ocius ad naues ſe recipit fugamq; vehemēti remorum
conatu captauit. Ferunt autem illum quicquid præſtare poſceretur primę ſuppli-
cationi prompta liberalitate tribuere ſolitum: nec vnq̄ ad ſecundam petentis vo-
cem diſtuliſſe rogatum. Siquidem precum iterationem munificentiæ velocitate
præcurrere:q̄ beneficium tarditate notare maluit. Quę res ei maximam athleta-

Cōmendatio patiētię i Roluone.

Steph. p. 72.

Pediſſequę pietas.

: Epistomio. Steph. p. 72

Atiſli ſimulata munificentia.

Vrſę fuga & pecunię abiectio.

Atiſli cupiditas.

Stephan. p. 72.

Roluonis mira liberalitas.

rum frequentiam conciliauit. Plærunq; enim virtus: aut prȩmiis paſcitur: aut laudibus incitatur. Per idem tempus Agnerus quidam Ingelli filius ſororem Roluonis Rutam nomine matrimonio ducturus, ingenti cõuiuio nuptias inſtruit. In quo cum pugiles omni petulantiæ genere debacchantes in Ialtonem quendam nodoſa paſſim oſſa coniicerent: accidit vt eius conſeſſor Biarco nomine iacentis errore vehementem capite ictum exciperet. Qui dolore pariter ac ludibrio laceſſitus / oſſe inuicem in iacientem remiſſo: frontem eius in occuput reflexit. idemq; loco frontis intorſit tranſuerſum hominis animum vultus obliquitate mulctando. Ea res contumelioſam ioci inſolentiam temperauit: pugileſq; regia abire coegit. Qua conuiuii iniuria permotus ſponſus: ferro cum Biarcone decernere ſtatuit: violatæ hilaritatis vltionẽ duelli noĩe quȩſiturus: in cui⁹ ingreſſu vtri prior feriẽdi copia deberetur diutule certatum eſt. Non enim antiquitus in edendis agonibus crebrȩ ictuum viciſſitudines petebantur: Sed erat cum interuallo temporis etiam feriendi diſtincta ſucceſſio. rariſq; ſed atrocibus plagis certamina gerebantur: vt gloria potius percuſſionum magnitudini: q̃ numero deferretur. Prȩlato ob generis dignitatem Agnero: tanta vi ictum ab eo editum conſtat: vt prima caſſidis parte conſciſſa: ſupremam capitis cuticulam vulneraret: ferrumq; mediis galeæ interclusum foraminibus dimitteret. Tunc Biarco mutuo percuſſurus quo plenius ferrum libraret pedem trunco annixus: medium Agneri corpus: prȩſtãtis acuminis mucrone trãſegit. Sunt qui aſſerant morientem Agnerum ſoluto in riſum ore: per ſummam doloris diſſimulationem ſpiritum reddidiſſe. Cuius vltionem pugiles auidius expetentes, ſimili per Biarconem exitio mulctati ſunt. Vtebatur quippe præſtantis acuminis inuſitateq; longitudinis gladio, quem Løui vocabat. Talibus operum meritis exultanti nouam de ſe ſilueſtris fera victoriam præbuit. Vrſum quippe eximiæ magnitudinis obuium ſibi inter dumeta factum iaculo confecit: comitemq; ſuum Ialtonem: quo viribus maior euaderet: applicato ore: egeſtum bellu̧ȩ cruorem haurire iuſſit. Creditum nanq; erat: hoc potionis genere corporei roboris incrementa præſtari. His facinorum virtutibus clariſſimas optimatum familiaritates adeptus: etiam regi percharus euaſit: ſororem eius Rutam vxorem adciuit: victiq; ſpõſam victoriȩ prȩmiũ habuit. Ab Atiſlo laceſſiti Roluonis vltionẽ armis exegit. euq; victum bello proſtrauit. Tunc Roluo magni acuminis iuuenem Hiarthwarum nomine ſorore Sculda ſibi in matrimonium data: annuoq; vectigali impoſito: Suetiæ præfectum conſtituit: libertatis iacturam affinitatis beneficio leniturus. Hoc loci quidam memoratu iocundum operi inſeratut. Adoleſcens quidam Wiggo nomine corpoream Roluonis magnitudinem attentiori contemplatione ſcrutatus: ingentiq; eiuſdem admiratione captus: percontari per ludibrium cœpit: quiſnam eſſet iſte krage, quem tanto ſtaturæ faſtigio prodiga rerum natura ditaſſet. faceto cauillationis genere inuſitatum proceritatis habitum proſecutus. Dicitur enim lingua danica. krage. truncus cuius ſemicæſis ramis faſtigia conſcenduntur. Ita vtpes præciſorum ſtipitum obſequio perinde ac ſcalȩ beneficio nixus: ſenſimq; ad ſuperiora prouectus: petitæ celſitudinis compendium aſſequatur. Quem vocis iactum Roluo perinde ac inclytũ ſibi cognomen amplexus: vrbanitatem dicti ingentis armillæ dono proſequitur. Qua Wiggo dexteram excultam extollens lȩua per pudoris ſimulationem poſt tergũ reflexa ridiculũ corporis inceſſum præbuit. præ-

Agnerus.

Modus pugnãdi priſcorum.

Biarconis robur.

De vrſo & eius cruore potando.

Hiarth.

Suetia tertio a danis ſubacta.

Wiggonis de Roluone dicterium.

fatus exiguo lętari munere, quem ſors diutiuæ tenuiſſet inopiæ. Rogatus cur ita ſe
gereret: inopem ornamenti manum nulloq; cultus beneficio gloriantem / ad aſpectũ
reliquæ: verecũdo paupertatis rubore perfundi dicebat. Cuius dicti calliditate cõ-
ſentaneum priori munus obtinuit. Siquidem Roluo manum quę ab ipſo occultaba
tur exemplo reliquę in medium accerſendam curauit. Nec Wiggoni rependendi be
neficii cura defuit. Siquidem arctiſſima voti nuncupatione pollicitus eſt: ſi Roluo-
nem ferro perire contingeret: vltionem ſe ab eius interfectoribus exacturum. Nec
prætereundum ꝙ olim ingreſſuri curiam proceres: famulatus ſui principia: ali-
cuius magnę rei voto principibus obligare ſolebant: virtute tirocinium auſpican-
tes. Interea Sculda tributarię ſolutionis pudore permota / diris animum cõmentis
applicans maritum exprobrata cõditionis deformitate, propulſandę ſeruitutis mo
nitu cõcitatum, atq; ad inſidias Roluoni nectendas perductum, atrociſſimis noua-
rum rerum conſiliis imbuit. plus vnũquenq; libertati: q̃ neceſſitudini debere teſta-
ta. Igitur crebras armorum maſſas diuerſi generis tegminibus obuolutas tributi
more per hiarth Warum in daniam perferri iubet. occidendi noctu regis materiam
prębituras. Refertis itaq; falſa vectigalium mole nauigiis: Lethram pergitur: quod
oppidum a Roluone conſtructum eximiiſq; regni opibus illuſtratum: cæteris con-
finium prouinciarum vrbibus regię fundationis & ſedis auctoritate pręſtabat. Rex
aduentum hiarth Wari conuiualis impenſæ deliciis proſecutus: ingenti ſe potione
proluerat. Hoſpitibus præter morem ebrietatis intemperantiam formidantibus.
Cæteris igitur altiorem carpentibus ſomnum, ſueones quibus ſceleſti libido propo
ſiti communem quietis vſum ademerat: cubiculis furtim delabi cœpere. Aperitur
ilico telorum occluſa congeries: & ſua ſibi quiſq; tacitus arma connectit. deinde re-
giam petunt: irruptiſq; penetralibus in dormientium corpora ferrum deſtringũt.
Experrecti cõplures quibus non minus ſubitæ cladis horror, q̃ ſomni ſtupor inceſ-
ſerat: dubio niſu diſcrimini reſtitere, ſocii an hoſtes occurrerent: noctis errore in-
certum reddente. Eiuſdem forte ſilentio noctis Hialto qui inter regios proceres
ſpectatæ probitatis merito præeminebat: rus egreſſus ſcorti ſe complexibus dede-
rat. Hic cum obortum pugnę fragorem ſtupida procul aure ſenſiſſet fortitudinem
luxuriæ prætulit: maluitq; funeſtum martis diſcrimen appetere q̃ blandis veneris
illecebris indulgere. Quanta hunc militem regis charitate flagraſſe putemus: qui
cum ignorantiæ ſimulatione excuſationem abſentiæ pręſtare poſſet: ſalutem ſuam
manifeſto periculo obiicere, q̃ voluptati ſeruare ſatius exiſtimauit? Diſcedentem
pellex percunctari cœpit ſi ipſo careat: cuius ætatis viro nubere debeat. Quam
Hialto perinde ac ſecretius allocuturus, propius accedere iuſſam: indignatus amo-
ris ſibi ſucceſſorem requiri præciſo naſo deformem reddidit: erubeſcendoq; vulne-
re libidinoſæ percunctationis dictum mulctauit: mentis laſciuiam oris iactura tem
perandam exiſtimans. Quo facto liberum quęſitę rei iudicium a ſe ei relinqui dixit
Poſt hęc repetito ocius oppido: confertiſſimis ſe globis immergit: aduerſaſq; acies
mutua vulnerum inflictione proſternit. Cũq; dormientis adhuc Biarconis cubicu-
lum præteriret: expergiſci iuſſum tali voce compellat.

Ocius euigilet quiſquis ſe regis amicum
Aut meritis probat: aut ſola pietate fatetur.
Diſcutiant ſomnum proceres, ſtupor improbus abſit:

Voto ſe aſtringẽdi mos priſc⁹.

Sculdę facinus.

Lethra regalis olim ſedes. Vide ejus delineationem ap. Steph. p. 74.

Hialto.

Naſus concubinę ſic meritę abſcinditur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Incaleant animi vigiles: ſua dextera quenq;
Aut famæ dabit: aut probro perfundet inerti.
Noxq; hæc aut finis erit: aut vindicta malorum.
Non ego virgineos iubeo cognoſcere ludos
Nec teneras tractare genas: aut dulcia nuptis
Oſcula conferre: & tenues aſtringere mãmas.
Non liquidum captare merum: tenerumve fricare
Fœmen & in niueos oculum iactare lacertos.
Euoco vos ad amara magis certamina Martis.
Bello opus eſt, nec amore leui, nihil hic quoq; facti
Mollities eneruis habet: res prælia poſcit.
Quiſquis amicitiam regis colit: arma capeſſat.
Penſandis animis belli promptiſſima laus eſt.
Ergo viris timidum nihil aut leue fortibus inſit.
Deſtituatq; animos armis ceſſura voluptas.
In pretio iam fama manet: laudis ſibi quiſq;
Arbiter eſſe poteſt, propriaq; niteſcere dextra.
Inſtructum luxu nihil aſſit: plena rigoris
Omnia præſentem diſcant exoluere cladem.
Non debet laudis titulos aut præmia captans
Ignauo torpere metu: ſed fortibus ire
Obuius: & gelidum non expalleſcere ferrum.
Ad hãc vocem expergefactus Biarco cubicularium ſuum Scalcum ocyus excitatũ
hoc alloquitur modo.
Surge puer: crebroq; ignem ſpiramine paſce:
Verre larem ligno: & tenues diſpelle fauillas:
Scintillas extunde focis: igniſq; iacentes
Erige relliquias & opertas elice flammas.
Languentem compelle larem producere lumen:
Ardenti rutilas accendens ſtipite prunas:
Proderit admota digitos extendere flamma.
Quippe calere manu debet qui curat amicum
Et nocui penitus liuoris pellere frigus.

Rurſum Hialto.

Dulce eſt nos domino percepta rependere dona:
Acceptare enſes: famæq; impendere ferrum.
En virtus ſua quenq; monet meritum bene regem
Rite ſequi: dignaq; ducem grauitate tueri.
Enſes theutonici: galeæ armillæq; nitentes
Loricæ talo immiſſę: quas contulit olim
Roluo ſuis: memores acuant in prælia mentes.
Res petit & par eſt: quæcunq; per ocia ſumma
Nacti pace ſumus: belli ditione mereri:
Nec lętos curſus mœſtis pręponere rebus:
Aut duris ſemper caſus præferre ſecundos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Mente pari proceres ſortem capiamus vtranq;.
Nec mores fortuna regat.quia condecet ęque
Delicias ac dura pati.vultuq; ſub illo
Ducamus triſtes quo dulces hauſimus annos.
Omnia quæ poti temulento prompſimus ore
Fortibus edamus animis & vota ſequamur
Per ſummum iurata iouem,ſuperoſq; potentes.
Danorum primus herus eſt meus.aſſit eidem
Vt probus eſt quiſq;.procul hic ꝓcul eſte fugaces.
Forti opus eſt ſtabiliq; viro,non terga ferente
In dubium.bellive truces metuente paratus.
Maxima ſæpe duci virtus ex milite pendet.
Tanto etenim princeps aciem ſecurior intrat
Quanto illum melius procerũ ſtipauerit agmen.
Arripiat digitis pugnacibus arma ſatelles
Iniiciens dextram capulo,clypeumq; retentans.
Inq; hoſtis ruat:& nullos expalleat ictus.
Nemo ſe retro feriendum prębeat hoſti:
Nemo enſes tergo excipiat.pugnacia ſemper
Pectora vulneribus pateant.certamina prima
Fronte gerunt aquilę.& rapidis ſe rictibus vrgent
Anteriore loco.ſpecies vos alitis ęquet
Aduerſo nullam metuentes corpore plagam.
Ecce furens ęquoq; ſui fidentior hoſtis
Ferro artus,faciemq; aurata caſſide tectus:
In medios fertur cuneos:ceu vincere certus
Intimiduſq; fugæ:& nullo ſuperabilis auſu.
Suetica(me miſerum)danos fiducia ſpernit.
Ecce truces oculis gotthi,viſuq; feroces
Criſtatis galeis haſtiſq; ſonantibus inſtant
In noſtro validam peragentes ſanguine cladem.
Diſtringunt gladios:& acutas cote bipennes.
Quid te hiaruare loq̄r?quē Sculda nocēte repleuit
Conſilio tantaq; dedit crudeſcere culpa?
Quid te infande canam noſtri diſcriminis auctor
Proditor eximii regis:quem ſęua libido
Imperii,tentare nephas:furiiſq; citatum
Coniugis æternam pepulit prętendere noxam?
Quis te error factum danis dominoq; nocentem
Præcipitauit in hoc rerum ſcelus? vnde ſubibat
Impietas tanto fraudis constructa paratu?
Quid moror? extremam iam deguſtauimꝰ eſcam.
Rex perit & miſeram ſors vltima corripit vrbem.
Illuxit ſuprema dies.niſi forte quis aſſit
Tam mollis ꝙ ſe plagis præbere timeſcat:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Aut imbellis ita vt domini non audeat vltor
Eſſe ſui: dignoſq; animo proſcribat honores.
Tu quoq; conſurgens niueum capit exere Ruta:
Et latebris egreſſa tuis in prælia prodi.
Cędes te foris acta vocat. iam curia bellis
Concutitur diroq; ſtrepunt certamine portę.
Loricas lacerat ferrum. dirumpitur hamus
Nexilis & crebro cedunt præcordia telo.
Iam clypeum regis vaſtę minuere ſecures.
Iam longi reſonant enſes: crepitatq; bipennis
Humanis impacta humeris, & pectora findens.
Quid pauitāt animi? quid hebeſcit languidus enſis?
Porta vacat noſtris, externo plena tumultu.

Cunq; Hialto magna admodum ſtrage edita prælium cruentaſſet: tertio tabernaculum Biarconis offenderat: quem metus cauſa auidū quietis ratus tali ignauiæ exprobratione pertentat.

Vt quid abes Biarco? num te ſopor occupat altus?
Quid tibi quęſo morę eſt? aut exi. aut igne premeris.
Elige quod pręſtat. eia concurrite mecum.
Igne vrſos arcere licet. penetralia flammis
Spargamus. primoſq; petant incendia poſtes.
Excipiat torrem thalamus. tectiq; ruina
Fomentum flammis: & alendo præbeat igni.
Fundere damnatis fas eſt incendia portis.
At nos qui regem voto meliore veremur
Iungamus cuneos ſtabiles. tutiſq; phalangem
Ordinibus menſi: qua rex præcepit eamus
Qui natum bøki Røricum ſtrauit auari:
Implicuitq; virum leto virtute carentem.
Ille quidem præſtans opibus: habituq; fruendi
Pauper erat: probitate minus q̃ fœnore pollens:
Aurum militia potius ratus. omnia lucro
Poſthabuit. laudiſq; carens congeſſit aceruos
Aeris: & ingenuis vti contempſit amicis.
Cunq; laceſſitus Roluonis claſſe fuiſſet
Egeſtum ciſtis aurum deferre miniſtros
Iuſſit, & in primas vrbis diffundere portas:
Dona magis q̃ bella parans, quia militis expers
Munere non armis tentandum credidit hoſtem:
Tanq̃ opibus ſolis bellum geſturus & vſu
Rerum non hominum Martem producere poſſet.
Ergo graues loculos & ditia clauſtra reſoluit:
Armillas teretes & onuſtas protulit arcas
Exitii fomenta ſui. ditiſſimus ęris
Bellatoris inops: hoſtiq; adimenda relinquens

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Pignora quę patriis præbere pepercit amicis.
Annellos vltro metuens dare,maxima nolens
Pondera fugit opum.veteris populator acerui.
Rex tamen hũc prudẽs, oblataqꝫ munera ſpreuit:
Rem pariter vitamqꝫ adimens:nec profuit hoſti
Cenſus iners quẽ longo auidus cumulauerat ęuo.
Hunc pius inuaſit Roluo:ſummaſqꝫ perempti
Cepit opes.inter dignos partitus amicos
Quicquid auara manus tantis cõgeſſerat annis:
Irrumpenſqꝫ opulenta magis q̄ fortia caſtra:
Præbuit eximiam ſociis ſine ſanguine prędam.
Cui nil tam pulchrũ fuit aut non funderet illud:
Aut charum quod non ſociis daret:ęra fauillis
Aſſimulans:famaqꝫ annos non fœnore menſus.
Vnde liquet regem claro iam funere functum
Præclaros egiſſe dies.ſpecioſaqꝫ fati
Tempora.pręteritos decoraſſe viriliter annos.
Nam virtute ardens dum viueret omnia vicit
Egregio dignas ſortitus corpore vires.
Tam pręceps in bella fuit:q̄ concitus amnis
In mare decurrit.pugnamqꝫ capeſſere promptus
Vt ceruus rapidum bifido pede tendere curſum.
Ecce per infuſas humana tabe lacunas
Cęſorum excuſſi dentes rapiente cruoris
Profluuio toto:& ſcabris limantur arenis.
Splendeſcunt limo alliſi.lacerataqꝫ torrens
Sanguinis oſſa vehit.trũcoſqꝫ ſuperfluit artus.
Danicus humeſcit ſanguis.ſtagnatqꝫ cruenta
Latius eluuies.& corpora ſparſa reuoluit.
Eliſus venis validum ſpumãtibus amnis
Impiger inuehitur.danis hyuarus amator
Martis.& extenta pugnantes prouocat haſta.
Attamen hic inter diſcrimina fataqꝫ belli
Frothonis video lętum arridere nepotem
Qui ſirtuallinos auro conſeuerat agros.
Nos quoqꝫ lętitię ſpecies extollat honeſta
Morte ſecuturos generoſi fata parentis.
Voce ergo ſimus alacres:auſuqꝫ vigentes.
Namqꝫ metum par eſt animoſis ſpernere dictis:
Et memorabilibus letum conciſcere factis.
Deſerat os animũqꝫ timor.fateamur vtroqꝫ
Intrepidos niſus:ne nos nota iudicet vlla
Parte aliqua ſignum dubii pręſtare timoris.
Librentur ſtricto meritorum pondera ferro.
Gloria defunctos ſequitur:putriqꝫ fauillę

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Regibus usque ad Ivarem coævi fuere. /. p. 239: / Nequeunt vero hi Reges, totius Daniæ Principes constitui, quamdiu Sælandia, Jutia, Scania, peregrinis Regibus subjectæ fuere. /. p. 293: / Duravit autem Status polyarchicus trium Sueciæ Regum, Yngvaris, Aunundi, et Ingialdi ætati temporibus, nec ultra extremum Haraldi grandævi, integrum Halfdani diserti, et partem ævi Ivaris Vidfadmii extenditur. L. 3. C. 7. p: 307. fol. 71.
Quæ post interregnum acta vid. fol. 65 a. b.

Fama ſuperſtes erit.nec in vllum decidet ęuum:
Quod perfecta ſuo patrauit tempore virtus.
Quid clauſis agitur foribus:quid peſſula valuas
Iuncta ſeris cohibent?etenim iam tertia te vox
Biarco ciet:clauſoq́ꝫ iubet procedere tecto.

Contra quæ Biarco.

Quid me Roluonis generum:quid bellice Hialto
Tanta voce cies?etenim qui magna profatur
Grandiloquiſq́ꝫ alios verbis inuitat ad arma
Audere & dicta factis ęquare tenetur:
Vt vocem fateatur opus.ſed deſine donec
Armer,& horrendo belli præcingar amictu.
Iamq́ꝫ enſem lateri iungo:iam corpore primum
Lorica galeaq́ꝫ tegor.dum tempora caſſis
Excipit:& rigido conduntur pectora ferro:
Nemo magis clauſis refugit penetralibus vri
Cunq́ꝫ ſua rogus eſſe domo.licet inſula memet
Ediderit:ſtrictęq́ꝫ habeam natalia terræ:
Biſſenas regi debebo rependere gentes
Quas titulis dedit ille meis.attendite fortes
Nemo lorica ſe veſtiat interituri
Corporis.extremum perſtringat nexile ferrum:
In tergum redeant clypei:pugnemus apertis
Pectoribus:totoſq́ꝫ auro denſate lacertos:
Armillas dextrę excipiant,quo fortius ictus
Collibrare queant,& amarum figere vulnus.
Nemo pedem referat:certatim quiſq́ꝫ ſubire
Hoſtiles ſtudeat gladios,haſtaſq́ꝫ minaces:
Vt charum vlciſcamur herum.ſuper omnia felix
Qui tanto ſceleri vindictam impendere poſſit:
Et fraudem iuſto punire piacula ferro.
Ecce mihi videor ceruum penetraſſe ferocem
Theutonico certe qui ſnyrtir dicitur enſe — De gladio ſnyrtir.
A quo belligeri cepi cognomen:vt Agner
Ingelli natum fudi,retuliq́ꝫ trophęum.
Ille meo capiti impactum perfregit Høthingum — De høtigo.
Eliſum morſu gladium:maiora daturus
Vulnera:ſi melius ferri viguiſſet acumen.
Cui contra lęuam lateris cum parte ſiniſtri
Diſſecui,dextrumq́ꝫ pedem:labenſq́ꝫ ſub artus
Incidit in medias ferrum penetrabile coſtas.
Hercule nemo illo viſus mihi fortior vnq̃.
Semiuigil ſubſedit enim cubitoq́ꝫ reclinis
Ridendo excepit letum:mortemq́ꝫ cachinno
Spreuit & eliſium gaudens ſucceſſit in orbem.

Magna viri virtus,quæ riſu calluit vno
Supremam celare necem:ſummumq; dolorem
Corporis ac mentis lęto compeſcere vultu.
Nunc quoq; cuiuſdam præclaro ſtemmate nati
Vitales fibras ferro rimabar eodem:
Et ferrum penitus intra præcordia merſi.
Filius hic regis:& auito ſanguine lucens
Indole clarus erat:teneriſq; nitentior annis.
Non illi hamatum poterat prodeſſe metallum:
Non enſis non vmbo teres:tam viuida ferri
Vis erat:obiectis tardari neſcia rebus.
Ergo duces vbi ſunt gotthorum:militięq;
Hiartuari?veniant.& vires ſanguine penſent.
Qui iaciunt:qui tela rotant:niſi regibus orti.
Surgit ab ingenuis bellum:clariſſima martem
Stemmata conficiunt.nec enim vulgaribus auſis
Res agitur.quam ſola ducum diſcrimina tentant.
Illuſtres obeunt proceres.en maxime Roluo
Magnates cecidere tui.pia ſtemmata ceſſant.
Non humile obſcurumve genus,non funera plæbis
Pluto rapit:vileſq; animas.ſed fata potentum
Implicat & claris complet phlegethonta figuris.
Non memini certamen agi:quo promptius eſſet
Alternare enſes.partiriq; ictibus ictus.
Dans vnum tres accipio:ſic mutua gotthi
Vulnera compenſant.ſic dextra potentior hoſtis
Vindicat acceptam cumulato fœnore pœnam.
Qꝫq̃ adeo ſolus multorum funere leto
Corpora tradiderim pugnans:vt imagine collis
Editus e truncis excreſceret arcubus agger:
Et ſpeciem tumuli congeſta cadauera ferrent.
Et quid agit qui me nuper prodire iubebat
Eximia ſe laude probans:alioſq; ſuperba
Voce terens & amara ſerens opprobria tanq̃
Vno biſſenas complexus corpore vitas?

Ad hęc Hialto.

Qꝫq̃ ſubſidio tenui fruor.haud procul abſum
Hac quoq; qua ſtamus opus eſt ope.nec magis vſq̃
Vis aut lecta manus promptorum in bella virorum
Exigitur:iam durę acies & ſpicula ſcutum
Fruſtatim ſecuere meum.parteſq; minutim
Auulſas abſumpſit edax per prælia ferrum.
Prima ſibi teſtis res eſt.ſeq; ipſa fatetur.
Fama oculo cedit.viſuſq; fidelior aure eſt.
Rupti etenim clypei retinacula ſola ſuperſunt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Sectus & in giro remanet mihi peruidus vmbo:
Et nunc Biarco viges: q̄q̄ cunctatior ęquo
Extiteris, damnumq; morę probitate repenſas.

At Biarco.

Carpere me necdum: probriſq; laceſſere ceſſas?
Multa moras afferre ſolent: namq; obuius enſis
Cunctandi mihi cauſa fuit: quem ſueticus hoſtis
In mea pręualido contorſit pectora niſu.
Nec parce gladium capuli moderator adegit.
Nam quantum in nudo vel inermi corpore fas eſt
Egit in armato: ſic duri tegmina ferri
Vt molles traiecit aquas. nec opis mihi quicq̄
Aſpera loricę poterat cōmittere moles.
Et nunc ille vbi ſit qui vulgo dicitur othin
Armipotens vno ſemper contentus ocello?
Dic mihi Ruta precor vſq̄ ſi conſpicis illum?

Ad hæc Ruta.

Adde oculum propius: & noſtras proſpice chelas [V. Steph. p. 78. seqq.]
Ante ſacraturus victrici lumina ſigno
Si vis pręſentem: tuto cognoſcere martem.

Tum Biarco.

Si potero horrendum friggę ſpectare maritum
Quantūcunq; albo clypeo ſit tectus: & altum
Flectat equum: lethra nequaq̄ ſoſpes abibit.
Fas eſt belligerum bello proſternere diuum:
Ante oculos regis clades ſpecioſa cadentes
Excipiat. dum vita manet ſtudeamus honeſte
Poſſe mori. clarumq; manu decerpere funus.
Ad caput extincti moriar ducis obrutus. ac tu
Eiuſdem pedibus moriendo allabere pronus
Vt videat quiſquis congeſta cadauera luſtrat:
Qualiter acceptum domino penſauimus aurum.
Pręda erimus coruis: aquiliſq; rapacibus eſca.
Veſceturq; vorax noſtri dape corporis ales.
Sic belli intrepidos proceres occumbere par eſt
Illuſtrem ſocio complexos funere regem.

Hanc maxime exhortationum ſeriem idcirco metrica ratione compegerim: ꝙ earūdem ſententiarum intellectus: Danici cuiuſdam carminis compendio digeſtus [# Biarkemal, cujus reliquias vid. ap. Stephan. p. 82.] a compluribus antiquitatis peritis memoriter vſurpatur. Cōtigit autem potitis victoria gothis omne Roluonis agmē occumbere: neminemq; excepto wiggone ex tanta iuuentute reſiduum fore. Tantum enim excellentiſſimis regis meritis ea pugna: a militibus tributum eſt: vt ipſius cędes omnibus opperendę mortis cupiditatem ingeneraret: eiq; morte iungi vita iucundius duceret. Lętus Hiartuarus prandendi gratia poſitis menſis conuiuium pugnę ſuccedere iubet: victoriā epulis proſecuturus. Quibus oneratus magnę ſibi ammirationis eſſe dixit: ꝙ ex tanta Roluo

nis militia nemo qui ſaluti fuga/aut captione cõſuleret: repertus fuiſſet. Vnde liquidum fuiſſe quãto fidei ſtudio regis ſui charitatem coluerint: cui ſuperſtites eſſe paſſi non fuerint. Fortunam quoqꝫ qđ ſibi ne vnius quidem eorum obſequium ſupereſſe permiſerit cauſabatur, q̃ libentiſſime ſe talium virorum famulatu vſurum teſtatus. Oblato wiggone perinde ac munere gratulatus, an ſibi militare vellet perquirit. Annuenti deſtrictum gladium affert. Ille cuſpidem refutãs capulum petit. Hunc morem Rouolni in porrigendo militibus enſe extitiſſe prefatus. Olim nãqꝫ ſe regum clientelę daturi tacto gladii capulo obſequiũ polliceri ſolebant. Quo pacto wiggo capulum complexus: cuſpidem per Hiartuarum agit: vltionis compos cuius Roluoni miniſterium pollicitus fuerat. Quo facto ouans irruentibus in ſe Hiartuari militibus cupidius corpus obtulit: plus voluptatis ſe ex tyranni nece q̃ amaritudinis ex propria ſentire vociferãs. Ita conuiuio in exequias verſo: victoriæ gaudium funeris luctus inſequitur. Clarum ac ſemper memorabilem virum, qui voto fortiter expleto: mortem ſponte complexus ſuo miniſtros: menſas tyranni ſanguine maculauit. Neqꝫ enim occidentium manus viuax animi virtus expauit: cum prius a ſe loca quibus Roluo aſſueuerat interfectoris eius cruore reſperſa cognoſceret. Eadem itaqꝫ dies Hiartuari regnum finiuit ac peperit. Fraudulenter enim quęſitæ res eadem ſorte defluunt qua petuntur: nulluſqꝫ diuturnius eſt fructus qui ſcelere ac perfidia partus fuerit. Quo euenit vt ſueones paulo ante Danię potitores ne ſuę quidem ſalutis potientes exiſterent. Protinus enim a ſyalandenſibus deleti lęſis Roluonis manibus iuſta exoluere piacula. Adeo plærunqꝫ fortunę ſęuitia vlciſcitur, quod dolo ac fallacia patratur.

wiggonis facinus.

Hiartuar⁹ rex.xiiii. occiditur.

Finis libi Secundi.

Sequitur Tertius.

Hotherus regum.xv.

Hother a. c. 523.

Hotherus tam Frotho quam Hadingo et Hundingo longe antiquior fuit, utpote Odino coevus, et Balderi interfector De quo vid. Eddam. l.3. c.7. p.293.301.

Otherus Athiſli frater idemqꝫ Geuari regis alumnus cuius menſionẽ prẽmiſi: poſt Hiartuarum vtriuſqꝫ regni imperium ſumit. Huius tempora ſi ab ætatis eius origine cœpero aptius explicabuntur. Pulchrius ẽm pleniuſqꝫ extrema annorũ illius curricula perſtringuntur: vbi prima ſilentio non damnantur. Interfecto ab Helcone Hodbroddo: filius Hotherus ſub tutela Geuari regis pueritiæ procurſum exegit. Adoleſcẽs collacteis ac coeuis ſumma corporis firmitate præſtabat. Cæterum ingenium eius crebræ dotauerãt artes. Quippe natationis: arcus: cæſtuũqꝫ peritia, nec non quantãcunqꝫ ea ætas capere poterat agilitate pollebat. Haud minus exercitio, q̃ viribus potens. Immaturã adhuc ætatẽ vberrimis animi beneficiis tranſcendebat. Nemo illo chelis: aut lyrę ſciẽtior fuerat. Præterea ſiſtro ac barbyto omniqꝫ fidium modulatione callebat, ad quoſcunqꝫ volebat motus variis modorum generibus humanos impellebat affectus. Gaudio: mœſtitia: miſeratione: vel odio, mortales afficere nouerat. Ita aurium voluptate aut horrore animos implicare ſolebat.

Hotheri pueritia & induſtria.

Hotheri ſtudium.

Tot iuuenis artibus Geuari filia Nanna admodum delectata: amplexum eius expetere cœpit. Fit enim vt virtute iuuenum virgines incaleſcant, & quorum minus complacet forma: probitas acceptetur. Multiplices enim amor aditus habet. Aliis amor decor, aliis animi virtus, quibuſdam artium vſus voluptatis iter aperit. Non nullis comitas Veneris copiam parat. Complures famæ candor acceptos facit. Nec leuius vulnus fortes q̄ pulchri puellis infligere ſolent. Accidit autem vt Othini filius Balderus Nannæ corpus abluentis aſpectu ſollicitatus: infinito amore corriperetur. Vrebat illum venuſtiſſimi corporis nitor: animumq; perſpicuæ pulchritudinis habitus inflammabat. Validiſſimum nanq; libidinis irritamentum eſt decor. Hotherum itaq; per quem maxime votum interpellandum timebat ferro tollere conſtituit: ne moræ impatiens amor vllo fruendæ libidinis obſtaculo tardaretur. Eodem forte tempore Hotherus inter venandum errore nebulę perductus: in quoddam ſiluestrium virginum conclaue incidit: a quibus proprio nomine ſalutatus quænam eſſent perquirit. Illę ſuis ductibus auſpiciiſq; maxime bellorum fortunam gubernari teſtantur. Sæpe enim ſe nemini conſpicuas præliis intereſſe, clandeſtiniſq; ſubſidiis optatos amicis præbere ſucceſſus. Quippe conciliare proſpera: aduerſa infligere poſſe pro libito memorabant, adiecto qualiter in collacteam eius Nannam inter lauandum conſpectam Balderus exarſerit. Hortatęq; ne eum q̄uis infeſtiſſimo odio dignum: armis laceſſeret. ſemideū hunc eſſe teſtantes arcano ſuperum ſemine procreatum. His acceptis Hotherus labentis hoſpitii tegmine defectus ſub dio ſe relictum totiuſq; expertem vmbraculi mediis repente campis expoſitum conſpicatur. Præcipue vero puellarum præpetem fugam, lociq; verſilem ſitum, ac fallacem ædis imaginem mirabatur. Ignorabat enim quæ circa ſe geſta fuerant ludibrium tantum inaneq; præſtigioſarum artiū extitiſſe commentum. Vnde rediens Geuaro ordinem inſecutæ errorem ſuum ludificationis exponit, filiamq; eius continuo poſtulauit. Cui Geuarus q̄ libentiſſime ſe fauturum ſubiunxit: ni Balderi iram repulſa contracturum metueret: priorem illum ſibi conſentaneas preces porrexiſſe teſtatus. Nam ne ferro quidem ſacram corporis eius firmitatem cedere perhibebat. Adiecit tamen ſcire ſe gladium arctiſſimis obſeratum clauſtris quo fatum ei infligi poſſit. Hunc a Mimingo ſiluarum ſatyro poſſideri. Eidem quoq; armillam eſſe mira quadam arcanaq; virtute poſſeſſoris opes augere ſolitam. Horum præterea locorum aditum inuium impedimētis obſuſum, haud facile mortalibus patere poſſe. Maiorem ſiquidem itineris partem inuſitati frigoris vi perenniter obſideri. Iubet itaq; ceruis iugalibus currum inſtruat cuius celeritate eximio gelu rigentia iuga tranſcendat. Quo cū peruenerit tabernaculum ſuum ita a ſole auerſum conſtituat: vt vmbram ſpecus cui Mimingus aſſueuiſſet excipiat: nec ipſum mutua tamen obumbratione contingat: ne ſatyrum inſolitæ obſcuritatis iactus exitu deturbaret. Ita armillam enſemq; in expedito fore: quorum alterum opum, alterum belli fortuna comitaretur: in vtroq; ingens poſſeſſori præmium eſſe. Hactenus Geuarus. Nec inerter Hotherus quæ ab ipſo didicerat executus: tabernaculo ad prædictum modum locato, noctu curas, interdiu venationes agebat. Vtramq; temporis vicem peruigil exſomniſq; ducebat ita diſcrimina lucis noctiſq; partitus: vt hanc rerum meditationi tribueret: illam conuectandis corporis alimentis impenderet. Cumq; forte pernox attonita curis mente langueſceret: obumbrātem tabernaculo ſuo ſatyrum haſta petiuit, obrutūq;

Amoris aditꝰ multi

Nannę ſpecies.

Nymphas adit Hotherus.

Hother a. c. 523.

Cf. Edda Myth. 43, et Steph. p. 88.

Gladii & armillę vis mira.

De ceruis iugalibus. Rangifero. Rerum Dyr. Steph. p. 88.

Satyrus vincitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Gelderus Saxoniæ rex.

ictu nec ſatis fugæ potentem vinculis intercepit. Vltima deinde per ſummam ver
borum atrocitatem minatus: enſem armillaſq; depoſcit. Nec ſegniter ſatyrus ſalu-
tis redemptionem, quæ ab ipſo petebatur, exhibuit. Adeo cunctis re prior eſt vita
cum nihil apud mortales ſpiritu charius exiſtere ſoleat. Høtherus/opum adeptio-
ne lętatus: patriam repetit paucis ſed inſignib⁹ ſpoliis fœlix. Quibus eũ Gelderus
Saxoniæ rex potitum comperiens, milites in tam illuſtris prędæ raptũ crebro con
citabat hortatu. Paruit iuuentus regi properanter inſtruens claſſem. Quod pręui
dens Geuarus quippe diuinandi doctiſſimus erat induſtriaq; pręſagiorum excul-
tus: vocato Høthero iubet congreſſuri ſecũ Gelderi iacula patienter excipiat, non
ante ſua remiſſurus: q̃ hoſtem miſſilibus carere conſpiciat. Cæterum roſtratas ad-
moueat falces quibus nauigia lacerari caſſideſq; & ſcuta militibus detrahi poſſint
Cuius conſilio obſecutus Høtherus: ſalutarem eius exitum expertus eſt. Siquidem
ad primos Gelderi impetus ſubſiſtere ſuos ac corpora ſcutis protegere iubet: præ-
ſentis pugnæ victoriam patientia capeſſendam teſtatus. At hoſtis miſſilibus nulla
ex parte cohibitis: iiſdemq; per ſummam pugnandi cupiditatem effuſis: hoc aui-
dius haſtas ac ſpicula torquere cœpit: quo Høtherum in his excipiendis patiẽtius
ſe gerere comperit. Quæ partim ſcutis, partim nauigiis infixa rarum dedere vul-
nus: complura innoxia ac fruſtra videbãtur excuſſa. Siquidem Hœtheri milites re-
gis imperium exequentes receptam telorum vim conſerta clypeorum teſtudine
repellebant: nec rarus quidem eorum numerus erat quæ leui ictu vmbonibus im-
pacta fluctibus incidebant. Quorum omnium copia vacuefactus Gelderus: dum ea
dem ab hoſtibus correpta alacrius in ſe retorqueri conſpiceret: mali cacumen puni
ceo ſcuto complexus/indicium id pacis erat/ſaluti deditione conſuluit. Quem Hø
therus amiciſſimo vultu benigniſſimoq; ſermone exceptum non minus humani-
tate q̃ arte perdomuit. Ea tempeſtate Helgo Halogię rex Cuſonis Finnorum Byar
morumq; principis filiam nomine Thoram crebrę legationis officio procabatur.
Adeo quod per ſe minus validum eſt alieni indigum noſcitur. Nam cum eius tem
poris iuuenes matrimonii poſtulationem propria voce proſequendi conſuetudinẽ
haberent: hic tanto oris vitio obſitus erat: vt non ſolum exteras ſed etiam domeſti-
cas aures erubeſceręt. Adeo calamitas omnis conſcios vitat. Eo ſiquidẽ naturæ dã-
na moleſtiora ſunt/quo liquidius patent. Huius Cuſo legatione ſpreta coniugio in
dignum reſpondit: qui propria parum virtute ſubnixus: ad id impetrandum pre-
caria mutuaretur officia. Quod audiens Helgo: Høtherum quem politioris facũ-
dię nouerat: ſuis fauere ſtudiis obſecrabat. alacriter ſe quicquid is ĩperaſſet execu-
turum pollicitus. Ille ſedula iuuenis ſupplicatione deuictus: armata claſſe Norua-
giam petit, quod verbis non poſſet viribus peracturus. Cũq; pro Helgone per ſum
mam eloquii ſuauitatem egiſſet: refert Cuſo mentem filiæ conſulendã: nequid con-
tra nolentem paterna videretur ſeueritate pręſumptum. Accerſitamq; an proco al
lubeſceret percõtatus annuentis Helgoni nuptias pollicetur. Igitur Høtherus ob-
ſeratas Cuſonis aures ad ea quæ precabatur exaudienda rotundę volubiliſq; facun
dię dulcedine patefecit. Quæ dum in Halogia geruntur: Balderus poſtulandę Nã
nę gratia Geuari fines armatus ingreditur. A quo cum ipſius Nannę mentem co-
gnoſcere iuberetur: exquiſitis verborum delenimẽtis puellam aggreſſus: cum nul-
lum votis locum efficere potuiſſet: repulſę cauſam cognoſcere inſtitit. Quæ reſpõ-
dit nuptiis deum mortali ſociari non poſſe: ꝗ ingens naturæ diſcrimen copulę cõ

Helgo rex Halogię. Cuſo Fin-norũ Byar morũq; rex

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

mercium tollat.Sed & ſuperos iterdum pacta reſcindere ſolitos ſubitoq; vinculum
diſiici:qđ impares cõtraxiſſent. Neq; enim ſtabilem diſſonis ineſſe nexum,cũ apud
excelſos humilium ſemper fortuna ſordeſcat.Præterea abundantię & egeſtatis di-
uiduum contubernium eſſe:nec inter ſplendidas opes obſcuramq; pauperiem fir-
ma ſocietatis iura conſiſtere.Ad vltimum ſupernis terreſtria non iugari: quæ tan
to originis interuallo diſcors rerum natura ſecreuerit:ꝙ a diuinæ luculentia ma
ieſtatis infinitum diſtet humana mortalitas. Hac reſponſi cauillatione eluſis Bal-
deri precibus detrectandi coniugii prudens argumenta texebat.Quod cũ Høthe-
rus ex Geuaro cognoſceret multa ſuper Balderi petulantia apud Helgonem queru
lus diſſerebat:incerti ambo quid facto opus eſſet:variis ſententiam conſiliis agita-
bant.Amica ſiquidem in aduerſis collocutio tametſi periculum non tollit:ęgritu-
dinem minuit.Inter cætera animi vota fortitudinis ſtudio prępondérante manus
claſſe cum Baldero conſeritur.Hominibus aduerſum deos certatum crederes. Nã Pugna Høtheri cum diis.
Baldero Othinus ac Thoro ſacraq; deum agmina propugnabant. Diuinis huma-
niſq; viribus permixtum aſpiceres bellum.At Høtherus tunica ferrum ſpernente
ſuccinctus:conſertiſſimos deorum cuneos irrumpebat.& q̃tum terrenus in ſuper-
na poterat:graſſabatur.Sed & Thoro inuſitato clauę libratu cuncta clypeorum ob
ſtacula lacerabat:tantũ ad ſe inceſſendum hoſtes inuitãs q̃tum ſocios ad tuendum.
Nullum erat armaturæ genus quod impellenti non cederet.Nemo ferientem tuto
excipere poterat.Quicquid ictu arcebat obruit.Non clypei,nõ caſſides impactum
pertulere robur.Nulli corporis aut virium magnitudo ſubſidio fuit. Proinde vi- Dei victi.
ctoria ad ſuperos conceſſiſſet ni Høtherus inclinata ſuorum acie celerius aduolãs
clauam pręciſo manubrio inutilem reddidiſſet.Quo telo defecti diui ſubitã dede-
re fugam.Inimicum opinioni eſſet niſi fidem antiquitas faceret:deos ab hominibꝰ
ſuperari.Deos autem potius opinatiue:q̃ naturaliter dicimus. Talibus nanq; non
natura ſed gentium more diuinitatis vocabulum damus.Cæterum Balderum fu-
ga curſu quęſita ſeruauit.Cuius nauigiis victores aut ferro laceratis/aut fluctu ob
rutis non contenti deos viciſſe:claſſis reliquias ſęuitia inſequuntur, earum iactu-
ra funeſtam belli cupidinem expleturi.Adeo plærũq; inſolentiam ſucceſſus exaſpe
rat.Teſtis belli portus Balderi fugam vocabulo refert.Gelderum quoq; Saxonię re
gem eodem conſumptum bello remigum ſuorum cadaueribus ſuperiectum ac ro-
go nauigiis extructo impoſitũ pulcherrimo funeris obſequio extulit. Cineres eius De veteri sepeliendi ritu apud Sep
perinde ac regii corporis reliquias non ſolum inſigni tumulo tradidit:verũ etiam tentrionales consule Steph. p. 96, et
plenis venerationis exequiis decorauit.Poſt hęc ne connubii ſpem vlterior rerum nota vocem Roifs, unde hodie
importunitas moraretur: repetito Geuaro cupitis Nannæ complexibus fruitur. Reysen
Deinde Helgonem ac Thoram plenis liberalitatis officiis proſecutus:nouam Sue
tiæ nuptam aduexit:cunctis tam venerabilis victoria q̃ Balderus ridiculus fuga.
Quo tempore cum ſueonum magnates ſoluendi tributi gratia Daniam petiuiſ-
ſent:ob egregia patris merita a popularibus loco regio cultus fallax fortunæ leno-
cinium expertus eſt.Siquidem a Baldero quem pauloante deuicerat prelio ſupera
tus ad Geuarum decurrere neceſſe habuit victoria poſt regnum amiſſa quã priua
tus adeptus fuerat.Victor Balderus vt afflictum ſiti militem opportuni liquoris Balderus victor.
beneficio recrearet,nouos humi latices terram altius rimatus aperuit. Quorum
erumpentes ſcatebras ſitibundum agmen hianti paſſim ore captabat. Eorundem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Baldes Brynde.

veſtigia ſempiterno firmata vocabulo q̄q̄ priſtina admodū ſcaturigo deſierit nondum prorſus exoleuiſſe creduntur. Idem laruarum Nannæ ſpeciem ſimulantium continua noctibus irritamenta perpeſſus, adeo in aduerſam corporis valitudinem incidit: vt ne pedibus quidem incedere poſſet. Quãobrem biga rhedave emetiendorum itinerum conſuetudinem habere cœpit. Tanta amoris vi ſuffuſum pectus ad extremam pene eum tabem redegerat. Nihil enim ſibi victoriam dediſſe credidit: cuius Nanna præda non fuerit. Frø quoq; deorum ſatrapa ſedem haud procul Vpſala cepit: vbi veterem litationis morem tot gẽtibus ac ſæculis vſurpatum

Sacrificia impia.

triſti infandoq; piaculo mutauit. Siquidẽ humani generis hoſtias mactare aggreſſus: fœda ſuperis libamenta pſoluit. Inter hęc Høtherus defectam ducibus Daniam hiartuarumq; celeres perempti Roluonis pœnas dediſſe cognoſcens: quod vix ſpe complecti poſſet caſu ſibi collatum dicebat. Nam & Roluonem quem ꝙ ab eius patre ſuum interfectum meminiſſet vita ſpoliare debuerat: aliena opera ſupplicium

Høtherus rex. xv. regnat.

luiſſe & ſibi potiendę Danię copiam inſperato rerũ beneficio patuiſſe. Quippe regnum eius auito ſibi iure competere ſi rite maiorum ſtemmata reuoluantur. Inde Sialandiæ portum Iſoram ingenti claſſis numero occupat imminentis fortunę beneficio vſurus. Vbi rex ab occurrente ſibi Danorum populo conſtitutus paulopoſt

Athiſli mors.

Athiſli fratris quem Suetis præeſſe iuſſerat, exceſſu cognito ſueticum Danico imperium ſociat. Cæterum Athiſlum mors ignominioſa conſumpſit. Dum enim Roluonis inferias per ſummam animi hilaritatem conuiuio celebraret: potione auidius ſumpta ſubito fine ſordidę intemperantię pœnas pependit. Ita dum alienum fatum impenſioribus lętitiæ modis excolit: proprium irrumpere coegit. Balderus quoq; claſſe Sialandiam petens cum & armis celeber & maieſtate conſpicuus haberetur Høthero Suetiam tenente quicquid ſuper regni faſtigio poſtulabat promptiſſimis Danorum ſuffragiis impetrauit. Tam ancipiti cẽſura maiorum noſtrorum ſententia fluctuata eſt. Huic Høtherus a Suetia regreſſus infeſtum intulit bellum. Acerrimum imperii cupidis de rerum ſumma certamen inceſſerat. Eidẽ Høtheri fuga finem impoſuit. Qui cum in Iutiam conceſſiſſet vicum in quo manendi vſum habuit, nomine ſuo nuncupandum curauit. Vbi hybernis peractis ſolitarius incomitatuſq; Suetiam repetit. Ibi magnatibus accerſitis ob infœlices rerum curſus quibus ipſum Balderus bis victor afflixerat lucis ac vitæ pigere ſe dixit.

Balderus tyrannus.

Deinde cõſalutatis omnibus difficilia aditu loca deuio calle ſectatus expertes humani cultus indagines perluſtrabat. Fit enim vt quibus inſolabilis animi dolor inciderit obſcuros externoſq; ſeceſſus quaſi quoddam pellendæ triſtitiæ remedium captent: Nec magnitudinem mœroris inter humanos queant tolerare conuictus. Adeo plærunq; amica eſt ęgritudini ſolitudo. Præcipue enim illuuies ac ſqualor delectant quos aduerſa animi valitudo concuſſerit. Conſueuerat autem in æditi montis vertice conſulenti populo plæbiſcita depromere. Quãobrem venientes occultantis ſe regis inertiam cauſabantur: abſentiaq; eius grauiſſimis omnium querelis lacerata eſt. At Høtherus extrema locorum deuia peruagatus inſuetumq;

Antrum dearum.

mortalibus nemus emenſus: ignotis forte virginibus habitatum reperit ſpecum. Eaſdem eſſe conſtabat quæ eum inſecabili veſte quondam donauerãt. A quibus cur eo locorum venerit interrogatus: infauſtos belli declarat euentus. Itaq; fide earum damnata geſtarum infœliciter rerum fortunam triſteſq; caſus deflere cœpit ſecus ſibi ceſſiſſe queſtus q̄ ab ipſis promiſſum accepit. At nymphæ eum q̄q̄ raro victor

extiterit: ȩquam tamen hoſtibus cladem ingeſſiſſe dicebant: nec minoris ſtragis auctorem fuiſſe q̃ complicem. Cæterum in expedito victoriæ gratiam fore ſi inuſitatæ cuiuſdam ſuauitatis edulium augendis Balderi viribus excogitatum prȩripere potuiſſet. Nihil enim factu difficile futurum dummodo hoſti in augmentum roboris deſtinato potiretur obſonio. Ex quarum dictis Høtherus promptiſſimam inferendi Balthero belli fidutiam mente præſumpſit: q̃q̃ deos armis inceſſere terrenis arduum niſibus videretur. Fuere quoq; ex ſuis qui illum tuto bellum cum ſuperis commiſſurum negarent. Atq; illi infinitus animi calor reſpectum maieſtatis ademerat. Apud fortes enim non ſemper impetum ratio ſubruit: aut conſilio temeritas ſuccumbit. Vel fortaſſe meminerat Høtherus excellentiſſimis viris incertiſſimam extare potētiam: exiguamq; glebam ingentes arietare currus. Contra Balderus Danis in arma contractis Høtherum acie excipit. Ingenti vtrinq; clade geſta ac fere pari partium ſtrage edita nox prælium ſoluit. Cuius tertio ferme peruigilio Høtherus clam cunctis res hoſtium exploraturus egreditur. Somnum quippe eius profecta ab imminenti diſcrimine cura diſcuſſerat. Ita plærunq; ingens animi motus quieti corporis aduerſatur: nec alterius requiem vnius inquietudo patitur. Igitur in hoſtium caſtra perueniens tres nymphas arcanæ dapis gerulas Balderi caſtris exceſſiſſe cognoſcit. Quas curſim inſequens (nam earum fugam roſcida prodidere veſtigia) tandem tecta quibus aſſueuerant ſubit. Igitur ab his quiſnam eſſet rogatus: citharœdum ſe dixit. Nec experimentum profeſſioni diſſonum fuit. Oblatam nãq; chelim inflexis ad muſam neruis compoſitiſq; plectro fidibus moderatus gratum auribus melos promptiſſima modulatione fundebat. Cæterum tres illis colubræ fuere quarum tabo ſolidatiuȩ confectionis epulum Baldero temperare ſolebant. Iamq; anguium aperto ore multa pulmento ſanies influebat. Sed & nympharum quædã humanitatis ſtudio Høtherum epulo compertiuiſſent: ni trium maxima vetuiſſet: fraudem Baldero fieri proteſtans: ſi ipſius hoſtem corporei roboris incrementis auxiſſent. Ille ſe non Høtherum ſed Høtheri comitem dicebat. Eȩdem nanq; nymphæ accurati nitoris cingulum potentemq; victoriæ zonam clementi benignitate ei largitæ ſunt. Qui cum priſtinum iter remetiendo calle quo venerat repedaret: obuii ſibi Balderi latus hauſit, eumq; ſeminecē proſtrauit. Quo militibus nuntiato totis Høtheri caſtris alacer exultantium clamor inſonuit: Danis Balderi fortunam publico mœrore proſequentibus. Qui cum indubitatum ſibi fatum imminere ſentiret: dolore vulneris accenſus die poſtera prȩlium renouat. Quo feruente lectica ſe in aciem deferri iuſſit ne intra tabernaculum obſcura morte defungi videretur. Poſtera nocte eidem proſerpina per quietem aſtare aſpecta poſtridie ſe eius complexu vſuram denuntiat. Nec inane ſomnii præſagium fuit. Nam Balderum elapſo triduo nimius vulneris cruciatus abſumpſit. Cuius corpus / exercitus regio funere elatũ facto colle condendum curauit. Hunc quidam noſtri temporis viri quorum prȩcipuus Haraldus erat vigente veteris ſepulturæ fama ſpe reperiendæ pecuniæ noctu adorti: repentino cœptum horrore liquerunt. Ex ipſo nanq; perrupti montis cacumine ſubita torrentis vis magno aquarum ſtrepitu prorumpere videbatur: cuius rapidior moles incitatiſſimo lapſu ſubiectis infuſa campis quicquid offendebat in-

Balderi caſus. Steph. p. 93.

Steph. p. 95.

Balderi viſum.

Balderi mors. Steph. p. 94.

Steph. p. 96.

Miraculũ manium Balderi.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

uolueret. Ad cuius impetum deturbati foſſores abiectis ligonibꝰ variam carpſe-
re fugam irruentis aquæ vorticibus implicandos ſe rati ſi cœptum diutius exe-
qui niterentur. Ita a diis loci illius præſidibus incuſſus ſubito metus iuuenum
animos auaritia abſtractos ad ſalutis curã conuertit, neglectoq; cupiditatis pro-
poſito vitæ ſtudioſos eſſe docuit. Huius autem ſcaturiginis ſpeciem adumbra-
tam non veram fuiſſe conſtat: nec ab imis terræ viſceribus genitam ſed præſti-
gioſa quadam adminiſtratione productam. cum in arido liquidos manare fontes
natura non ſinat. Omnes hunc poſteri collem ad quos fractionis eius fama tranſ
ierat intentatum liquere. Quãobrem an quicq̃ opum contineat parum comper
tum: cum nemo opacam eius crepidinem obſtante periculi metu poſt Haraldum
tentare præſumpſerit. At Othinus q̃q̃ deorum præcipuus haberetur: diuinos
tamen & aruſpices cæteroſq; quos exquiſitis pręſcientiæ ſtudiis vigere compe-
rerat ſuper exequenda filii vltione ſollicitat. Plęrunq; enim humanæ opis indiga
eſt imperfecta diuinitas. Cuius Roſtiophꝰ phinnicus alium ex Rinda ruthenorũ
regis filia ſuſcitandum prædixit qui fraternæ cladis pœnas exigere debebat. De-
os ſiquidem conſortis ſui vltionem orituri fratris officio deſtinaſſe. Hoc audito
Othinus os pileo ne cultu proderetur obnubens prædictum regem ſtipendia
meriturus accedit. A quo magiſter militum effectus recepto exercitu pulcher-
rimam ex hoſtibus victoriam retulit. Quem rex ob pugnam ſtrennue editam in
primum amicitiæ gradum adciuit: haud parcius donis q̃ honoribus cultum.
Idem poſt paruulum temporis interuallum ſolus hoſtium acies in fugam propu
lit mirificeq; cladis auctor pariter ac nuntius rediit. Admirationi omnibus erat
ꝙ tanta de innumeris ſtrages vnius accipi viribus potuiſſet. Quibus meritis fre

Rindę auſtera pudicitia.

tus: tacite regem amoris ſui conſcium facit. Cuius benigniſſimo fauore recrea-
tus dum a puella oſculum peteret alapam recepit. Nec eum aut contumeliæ de-
formitas: aut iniuriæ dolor propoſito depulit. Poſtero ſiquidem anno ne quod
auide orſus erat ignominioſe deſereret: peregrina veſte ſumpta regis contuber-
nium repetit. Neq; enim facile ab occurrẽtibus dignoſci poterat cum veras oris
notas falſus ſqualor abſtergeret: veterem habitum noua furaretur illuuies. Roſte
rum ſe vocitari fabriliumq; rerum officio callere perhibuit. Itaq; multiplices re-
rum formas ſpecioſiſſimis ęris lineamentis complexus adeo profeſſionem artifi-
cio cõmẽdauit: vt recepto a rege magni põderis auro matronarũ ornamẽta pro
cudere iuberet. Igit cõplura fœminei cultus inſignia fabricatus, tãdẽ armillã cę-
teris operoſius expolitã annuloſq; cõplures pari ſtudio decuſatos puellę prębuit.
Sed nullis flecti meritis ĩdignatio poteſt. Quẽ Rinda baſiũ ſibi porrigere cupiẽtẽ
colapho percuſſit. Minus em̃ acceptant dona q̃ pſtat iuiſus. Sane gratiora ſunt q̃
ab amicis porrigunt. Adeo ĩterdũ ex offerente oblati pciũ pẽdet. Non dubitauit
em̃ puicacis animi puella quĩ ſubdolꝰ ſenex libidinis aditũ ficta liberalitate capta
ret. Pręterea acre eidẽ atq; ĩtractabile ĩgeniũ fuit. Siqdẽ dolũ obſequio ĩſtrui dono
rũq; ſtudio flagitiis votũ ſubeſſe cognouit. Quã pater plurimũ obiurgare ꝙ nu-
ptias detractaret aggreſſus. Illa ſenile peroſa cõnubiũ teneris puellarũ annis prę
properos cõplexus negabat ab ĩfirmioris ætatis excuſatiõe reſpuẽdarũ nuptiarũ
ſubſidiũ mutuata. At Othinꝰ nihil amãtiũ ſtudiis pſeuerãtię robore efficacıꝰ ex
pertꝰ q̃q̃ geminę repulſę ignominia affectꝰ fuiſſet: tertio regẽ priori ſpecie cõfuſa

perfectiſſimam rei militaris induſtriam profeſſus acceſſit. Eundem in hanc curam
non voluptas modo: ſed etiam demendę ignominiæ cupido perduxerat. Ita præſti-
giarum peritis verſili vultu varios habitus p̄ ſe ferendi promptiſſima quondã po-
teſtas inceſſerat. Quippe præter naturalem corporis ſpeciem cuiuſlibet ætatis ſta-
tum ſimulare callebant. Igitur ſenex iocundum profeſſionis ſuæ ſpectaculum edi-
turus: inter promptiſſimos inſolentius obequitare ſolebat: nec eo quidem officii ge
nere puellæ rigor inflecti potuit. vix ſiquidem animus ſyncere in gratiam redit: cũ
quo vehemens ſemel odium geſſit. Quam cum diſceſſurus oſculo petere vellet: ita
ab ea propulſus eſt: vt mentum terræ nutabundus impingeret. Quã protinus cor
tice carminibus adnotato contingens: lymphanti ſimilẽ reddidit: receptam toties
iniuriam modeſto vltionis genere inſequutus. Adhuc tamen propoſitũ exequi nõ
cunctatus: quippe ſpem eius fiducia maieſtatis inflauerat: puellari veſte ſumpta
quarto regem viator indefeſſus petiuit. A quo receptus non modo ſedulum ſe: ſed
etiam importunum exhibuit. Qui ꝙ muliebriter propemodum cultus eſſet: a plæ
riſqꝫ fœmina credebatur. Cæterum ſe vocabulo Wecham arte medicam teſtabatur
profeſſionem quoqꝫ promptiſſimis commendabat officiis. Tandem in reginæ fa-
mulitium adſcitus: puellæ pediſſequam egit. Cuius etiam pedum ſordes ſerotinis
horis abluere ſolebat. Licebat quoqꝫ lympham pedibus miniſtranti ſuras ac ſupe-
riores femorum partes contingere. At quoniam vario fortuna paſſu graditur:
quod arte promptum non erat: in expedito caſus conſtituit. Accidit enim puellam
corporis firmitate defectam circũſpectis morbi remediis in ſalutis præſidium ma-
nus quas ante damnauerat aduocare: queqꝫ ſemper faſtidio habuerat ſeruatorem
adſciſcere. Qui curioſius cuncta doloris indicia perſcrutatus: vt morbo q̃primum
occurreretur medicata potione vtendum aſſeruit. Cæterum eius temperamenti
tantam acerbitatem fore: vt niſi puella vinculis ſe continendam dediſſet curatio-
nis vim perferre non poſſet. Ab intimis enim fibris, morbi propulſandam eſſe mate
riam. Quo pater audito filiam vincire nõ diſtulit: iniectamqꝫ thoro ad omnia quæ
medicus admouiſſet patientiam præſtare iuſſit. Fallebat illum fœminei ſpecies cul
tus: quo ſenex ad obumbrandam artis ſuæ peruicaciam vtebatur. Quæ res medi-
camenti ſpeciem ad ſtupri licentiam tranſtulit. Medicus nanqꝫ veneris occaſione
ſumpta, mutato curationis officio, prius ad exercendæ libidinis, q̃ pellendæ febris
negocium procurrit. Aduerſa puellæ valitudine vſus: cuius inimicam ſibi incolu-
mitatem expertus fuerat. Aliam quoqꝫ ea de re opinionem ſubtexere non pigebit.
Aiunt enim quidam ꝙ cum rex laborantem amore medicum tanto animi ac corpo
ris impendio nihil profeciſſe cognoſceret, ne bene meritum debita mercede frauda
ret: clandeſtino filiæ concubitu potiri permiſerit. Adeo interdum paterna in pro-
lem graſſatur impietas cum naturæ clemẽtiam violenta corrumpit affectio. Quẽ
errorẽ edito filiæ partu plena ruboris pœnitentia inſecutus eſt. At dii quibus præ- Othini ex-
cipua apud Bizantium ſedes habebatur: Othinũ variis maieſtatis detrimentis di pulſio.
uinitatis gloriam maculaſſe cernentes collegio ſuo ſubmouendum duxerunt. Nec
ſolum primatu eiectum: ſed etiam domeſtico honore cultuqꝫ ſpoliatum proſcri-
bendum curabant: ſatius exiſtimantes probroſi antiſtitis potentiam ſubrui q̃ publi
cæ religionis habitũ prophanari: ne vel ipſi alieno crimine implicati inſontes no-
centis crimine punirentur. Videbant enim apud eos quos ad deferendos ſibi diui-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

nitatis honores illexerant vulgato maioris dei ludibrio obſequium contemptu: re-
ligionem rubore mutari, ſacra pro ſacrilegio duci, ſtatas ſolenneſq; cerimonias pue
rilium deliramentorum loco cenſeri. Mors præ oculis: metus in armis erat: & in
omniũ caput vnius culpam recidere putares. Hunc itaq; ne publicam religionem
exulare cogeret exitio mulctantes: Ollerum quendam, non ſolum in regni, ſed etiã
in diuinitatis infulas ſubrogauere. tanq̃ deos ac reges creare in æquo poſitum fo-
ret. Quem licet perfunctorie flaminem creauiſſent integro rerum honore dona-
bant: ne alieni officii procurator, ſed legitimus dignitatis aduerteretur eſſe ſucceſ
ſor. Et nequid amplitudinis deeſſet: Othini quoq; ei nomen imponunt vocabuli

Simulator Othini.

fauore inuidiam nouitatis excluſuri. Quo denis ferme annis diuini ſenatus magi-
ſtratum gerente: tandem Othinus diis atrocitatem exilii miſerantibus: ſatis iam

Othini reuocatio ad diuinitatẽ quẽ & regẽ xviii. q̃dam ponunt.

graues pœnas dediſſe viſus ſqualoris deformitatem priſtino fulgoris habitu per-
mutauit. Iam enim ſuperioris infamiæ notam medii temporis interuallum exede-
rat. Extitere tamen qui ipſum recuperandæ dignitatis aditu indignum cenſerent:
ꝙ Scænicis artibus, & muliebris officii ſuſceptione teterrimum diui nominis op-
probrium edidiſſet. Sunt qui aſſerant eum quoſdam deorum adulando/ quoſdam
præmiis permulcendo amiſſæ maieſtatis fortunam pecunia emercatum fuiſſe: &
ad honores quibus iam pridem defunctus fuerat ingentis ſummæ pretio reditum
comparaſſe. Quos ſi quanti emerit rogas: illos conſule qui quanti diuinitas væneat
didicerunt. Mihi minus conſtare fateor. Igitur Ollerus ab Othino Bizantio pul-

Ollerus in Suetiam aufugit & cæditur.

ſus, in Suetiam conceſſit. Vbi veluti nouo quodam orbe opinionis ſuæ monumen-
ta reſtaurare conniſus: a Danis interfectus eſt. Fama eſt illum adeo præſtigiarum
vſu calluiſſe vt ad traiicienda maria oſſe quod diris carminibus obſignauiſſet/ na-
uigii loco vteretur: nec eo ſegnius q̃ remigio præiecta aquarum obſtacula ſupera-
ret. At Othinus recuperatis diuinitatis inſignibus tanto opinionis fulgore cũctis
terrarum partibus innitebatur: vt eum perinde ac redditum mũdo lumen omnes
gentes amplecterentur: nec vllus orbis locus extaret qui numinis eius potentiæ nõ
pareret. Qui cum filium Boum quem ex Rinda ſuſtulerat bellici laboris ſtudio-

Bous Othini filius.

ſum cognoſceret: accerſitum fraternę cladis memorem eſſe iubet: potius a Balderi
interfectoribus vltionem exacturum, q̃ armis innoxios oppreſſurum. ꝙ aptior, ac
ſalubrior pugna competeret: vbi pium belli locum iuſta vindictæ licentia tribuiſ-
ſet. Interea Geuarus Gunnonis ſatrapæ ſui dolo nuntiatur oppreſſus. Cuius cla-

Geuari cædes.

dem Hotherus acerrimis vltionis viribus inſequuturus: interceptum Gunnonem
atq; ardẽti pyræ iniectum cremauit: ꝙ ipſe Geuarum ante per inſidias occupatum
nocturno viuum igni conſumpſerat. Taliter educatoris manibus parentando: fi-
lios demum Herletum, Geritumq; Noruagiæ prætulit. Poſt hæc vocatis in con-
cionem maioribus bello, quo Boum excipere debeat, periturum ſe refert: idq; non
dubiis coniecturæ modis, ſed veris vatum prædictionibus expertum. Orat proin-

Roricus Slyngebõd rex. xviii.

de filium ſuum Roricum regno præficiant: ne ius hoc ad externas, ignotaſq; fami-
lias improborum cenſura transfunderet: plus voluptatis ſe ex filii ſucceſſione, q̃
amaritudinis ex propinqua morte percepturum teſtatus. Quo ocyus impetrato
pugna cum Boo congreſſus occiditur. Nec iocunda Boo victoria extitit. Quippe

Boi interitus.

tam grauiter affectus acie exceſſit: vt ſcuto exceptus, atq; a peditibus viciſſim ſub-
euntibus domum relatus poſtridie vulnerum dolore conſumeretur. Cuius corpus

magnifico funeris apparatu/ Rutenus tumulauit exercitus nomine eius inſignem Tumulus
extruens collem, ne tanti iuuenis monumenta a poſterorum memoria citius di- Boi.
laberentur. Igitur Curetes, ac Sueones perinde, ac Hotheri morte tributa-
riæ ſortis onere liberati: Daniam quam annuis vectigalium obſequiis ample-
cti ſolebant: armis aggredi animum induxerunt. Ea res Sclauis quoq; defectio-
nis audaciam miniſtrauit, alioſq; complures: ex obſequentibus hoſtes effecit.
Cuius iniuriæ propulſandæ gratia Roricus contractam in arma patriam recenſi-
tis maiorum operibus ad capeſſendam virtutem impenſo hortationis genere con-
citabat. At Barbari ne bellum abſq; duce committerent: capite opus eſſe cernentes
creato ſibi rege cæteris militiæ viribus oſtenſis obſcuriore loco, binos armatorum
manipulos condunt. Nec Roricum inſidiæ fefellere. Qui cum claſſem ſuam vadoſi
cuiuſdam gurgitis arctis faucibus inhęrere conſpiceret, harenis quibus inſidebat
abſtractam profundo adegit: ne limoſis inflicta paludibus diuerſa ab hoſtibus par- Stratage-
te peteretur. Præterea latebras ſociis interdiu captandas conſtituit, quibus inſiſtē- ma.
tes ex improuiſo nauium ſuarum irruptoribus inſultarent: fore poſſe præfatus vt
in auctorum caput proprię fraudis euentus recideret. Barbari vero qui inſidiis ad
dicti fuerant: Danicæ circūſpectionis ignari, irruptione temere edita/ omnes op-
preſſi ſunt. Reliqua Sclauorum manus ignorata ſociorum ſtrage ſuper Rorici mo-
ra multa anceps admiratione pendebat. Quem inter ægras mentium fluctuationes
diutule expectatum cum præſtolatio indies moleſtior fieret: claſſe tandem petendū
ducebat. Erat autem inter eos vir corporis habitu inſignis: officio magus: qui pro
ſpectis Danorum turmis, vt paucorū impendio (inquit) complurium pericula re-
dimantur, publicā ſtragem priuato diſcrimine pręcurrere liceat. Ego vero in hanc
confligendi legem non deero ſi cui veſtrum mutuus decernendi mecum auſus in-
ceſſerit. In primis autem prætaxata a me conditione vtendum poſtulo: cuius talem
ſane formulam texui. Si vicero vectigalium nobis concedatur immunitas. Si vin-
car priſtina vobis tributa ſoluantur. Aut enim hodie patriam ſeruitutis iugo vi-
ctor exuam/ aut victus inuoluam. In vtrāq; fortunam prædem me, vadéq; recipite.
Quod audiens Danorum quidam animi q̄ corporis viribus robuſtior percunctari
Roricum cœpit quid ei præmii foret: qui pugna prouocantem exciperet. At Rori-
cus cum ſenas forte armillas haberet: ita mutuis nexibus inuolutas, vt ab inuicem
ſequeſtrari nequirent: nodorum inextricabiliter ſerie cohærente: eaſdem certamen
audenti in præmium pollicetur. At iuuenis parum fortunæ certus: ſi inquit Rori-
ce rem proſpere geſſero tua vincentis mercedem liberalitas æſtimet. tu palmam ar
biter metiaris. Sin propoſitum mihi parum ex ſententia ceſſerit: quid victo præ-
mii debes quem aut ſæua mors, aut ignominia grauis inuoluet? has imbecillitas ha
bere comites conſueuit: hæc ſuperatorum ſtipēdia ſunt: quos quid niſi extremum
dedecus manet? Quænam ſoluenda merces? Quæ gratia referenda: cui fortitudi-
nis pretium adeſt: Quis impotentem Martis hedera redimiuit/ præmiis victrici-
bus decorauit? virtuti, non ignauiæ palma tribuitur. Gloria infelicitas caret. Illam
quippe triumphus laudis: hanc aut finis iners/ aut vita deformis inſequitur. Ego
vero qui quorſum duelli fortuna vergat ambigo præmium audacter expetere non
præſumo. quod an iure mihi debeatur ignoro. Neq; enim incerto victoriæ certum
victoris præmium occupare conceditur. Superſedeo tropheo dubius coronæ con-

d ii

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſtanter meritum flagitare. Recuſo lucrum qđ mihi mortis æque ac vitæ ſtipẽdium
eſſe poterit. Stoliditatis eſt immaturo fructui manus iniicere: eumqꝫ decerpere vel
le quem necdum quis ſatis ſibi debitum nouerit. Hæc manus aut palmam mihi
præſtabit, aut finem. Hæc fatus gladio barbarum ferit fortuna minus, q̃ ingenio
promptus. Ab eo ſiquidem repercuſſus primi ictus magnitudine exanimatus eſt.
Quo triſte Danis ſpectaculum dante victorem ſocium Sclaui ingenti donatum
pompa magnificis excepere tripudiis. Idem die poſtera ſiue recentis victoriæ ſuc-
ceſſu elatus: ſiue alterius adipiſcendæ cupidine accenſus: hoſtes cõminus aditos pri
ſtinæ prouocationis verbis laceſſere inſtitit. Fortiſſimum nanqꝫ Danorum a ſe
proſtratum ratus: nemini illorum ſecum vlterius prouocatione dimicandi ſpi-
ritum ſupereſſe credebat. Vnius quoqꝫ pugilis occaſu: totius ſe exercitus vires la-
befactaſſe confiſus: nihil ad quos poſteriores ſui conatus intenderent executione
difficile arbitrabatur. Nihil enim ſucceſſu magis inſolentiam nutrit: nec vllum
proſperitate efficacius ſuperbiæ incitamentum eſt. Dolebat itaqꝫ Roricus: vnius
viri petulantia publicam labefactari virtutem: illuſtreſqꝫ victoriis Danos, non mo
do a quondam victis inſolenter excipi: verum etiam ignominioſe contemni. Præ-
terea neminem ita animo promptum / aut manu ſtrenuum in tanto militum nu-
mero reperiri. cui ſalutem ſuam pro patria deuouendi cupido ſuppeteret. Tam
probroſam Danicæ cunctationis infamiam prima Vbbonis magnanimitas repu-
lit. Præſtabat etenim corpore incantandi artibus pollens. Huic quoqꝫ de indu-
ſtria certaminis præmium perquirenti rex armillas ſpopondit. Tum ille quam, in-
quit, promiſſo fidem deferam cum ipſe pignus in manibus habeas, nec ſub aliena
munus cuſtodia deponas! Præſto ſit cui pignoris depoſitum credas ne promiſſum
retractandi fas ſit. Accendit enim pugilum animos irreuocabilis præmii certitu-
do. Quod eũ profecto per ludibrium dixiſſe cõſtabat: quem in propulſandã patriæ
contumeliam ſola virtus armauerat. Quem Roricus auri cupidine captum ra-
tus: ne præter regiam conſuetudinem reuocaturus donum, aut promiſſum reſciſ-
ſurus videretur: vt erat in nauigio collocatus armillas ingenti excuſſas iactu pe-
titori porrigere ſtatuit. Sed conatum eius fefellit interſtitii magnitudo. Armillæ
enim languido, ac parum vegeto motu, citra deſtinatum locum collapſæ flucti-
bus interceptæ ſunt: vnde Rorico Slyngebond inoleuit agnomen. Quæ res Vb-
boni magno virtutis indicio fuit. Neqꝫ enim eum obrutæ mercedis damnum au-
daci mentis propoſito exuit, ne virtutem auaritiæ ſtipendiis obnoxiam feciſſe vi-
deretur. Igitur auide petito certamine, ſe potius honeſtati intentum, q̃ quęſtui de-
ditum, pecuniæ cupiditati fortitudinem prætuliſſe: monſtrabat: fiduciam ſui non
in pretio, ſed magnanimitate repoſitam oſtenſurus. Nec mora circuatur campus/
milite circus ſtipatur: concurrunt pugiles: fit fragor: fremit ſpectatrix turba vo-
torum ſuffragiis diſcors. Excandeſcunt igitur athletæ animis: & mutuis in vul-
neribus ruentes, eundem lucis, ac pugnæ exitum ſortiuntur. Credo procurante
fortuna ne alter alterius exitio gloriam, voluptatemqꝫ perciperet. Quæ res Rori-
co rebelliũ animos conciliauit, tributaqꝫ reſtituit. Eodem tempore Horwendillus
et Fengo, quorum pater Gerwendillus Iutorum præfectus extiterat, eidem a
Rorico, in Iutiæ præſidium ſurrogantur. At Horwendillus triennio tyrannide ge
ſta, per ſummam rerum gloriam piraticæ incubuerat: cum rex Noruagiæ Colle-

Vbbonis virtus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

rus operum eius ac famæ magnitudinem emulatus: decorum ſibi fore exiſtimauit
ſi tam late patentem Piratæ fulgorem ſuperior armis obſcurare quiuiſſet. Cuius
claſſem varia fretum nauigatione ſcrutatus offendit. Inſula erat medio ſita pelago
quam Piratæ collatis vtrinq; ſecus nauigiis obtinebant. Inuitabat duces iocunda
littorum ſpecies. Hortabatur exterior locorum amœnitas interiora nemorum ver
na perſpicere: luſtratiſq; ſaltibus ſecretam ſyluarum indaginem pererrare: vbi for
te Collerum Hor wendillumq; inuicem ſine arbitris obuios inceſſus reddidit. Tūc
Hor wendillus prior regem percontari niſus quo pugnæ genere decernere libeat
præſtantiſſimum affirmans quod pauciſſimorum viribus ederetur. Duellum ſi=
quidem ad capeſſendam fortitudinis palmam omni certaminis genere efficacius
fore: ꝙ propria virtute ſubnixum alienæ manus opem excluderet. Tam fortem iu
uenis ſententiam ammirans Collerus: cum mihi (inquit) pugnę delectum permi=
ſeris maxime vtendum iudico: quæ tumultuationis expers duorum operam capit.
Sane & audacior, & victoriæ promptior æſtimatur. In hoc communis nobis ſenten
tia eſt: hoc vltro iudicio conuenimus. At quoniam exitus in dubio manet inuicem
humanitati deferendum eſt: nec adeo ingeniis indulgendum: vt extrema negligā=
tur officia. Odium in animis eſt: adſit tamen pietas quæ rigori demum opportuna
ſuccedat. Nam etſi mentium nos diſcrimina ſeparant: naturæ tamen iura conci=
liant. Horum quippe conſortio iungimur, quantuſcūq; animo liuor diſſociet. Hæc
itaq; pietatis nobis conditio ſit: vt victum victor inferiis proſequatur. His enim
ſuprema humanitatis officia ineſſe conſtat: quæ nemo pius obhorruit: vtraq; aci=
es id munus rigore depoſito concorditer exequatur: faceſſat poſt fatum liuor, ſi=
multaſq; funere ſopiatur. Abſit nobis tantæ crudelitatis ſpecimen: vt q̄q̄ viuis
odium interceſſerit: alter alterius cineres perſequamur. Glorioſum victori erit ſi
victi funus magnifice duxerit. Nam qui defuncto hoſti iuſta perſoluerit ſuperſti=
tis ſibi fauorem adſciſcit: viuumq; beneficio vincit: quiſquis extincto ſtudium hu=
manitatis impenderit. Eſt & alia non minus luctuoſa calamitas: quæ viuos inter=
dum damnata corporum parte contingit. Huic non ſegnius q̄ vltimæ ſorti ſuc=
currendum exiſtimo. Sæpe enim incolumi ſpiritu membrorum clades pugnanti=
bus incidit. Quæ ſors omni fato triſtior duci ſolet: ꝙ mors omnium memoriam
tollat: viuens vero proprii corporis ſtragem negligere nequeat. Hoc quoq; ma=
lum ope excipiendum eſt. Conueniat igitur alterius ab altero læſionem denis au=
ri talentis ſarciri. Nam ſi pium eſt alienis calamitatibus cōpati: quanto magis pro=
priis miſereri? Nemo naturæ non conſulit. Quam qui negligit: ſui parricida eſt.
In hæc data acceptaq; fide pugnam ineunt. Neq; enim eis aut metui occurſus no=
uitas, aut vernantis loci iocunditas quo minus inter ſe ferro occurrerent reſpe=
ctui fuit. Hor wendillus appetendi hoſtis q̄ muniendi corporis nimio animi ca=
lore auidior redditus, neglecta clypei cura ambas ferro manus iniecerat. Nec au=
daciæ euentus defuit. Collerum ſiquidem ſcuto crebris ictibus abſumpto ſpolia=
tum deſecto tandem pede exanimem occidere coegit. Quem ne pacto abeſſet re=
gio funere elatum magnifici operis tumulo, ingentiq; exequiarum apparatu pro=
ſecutus eſt. Deinde ſororem eius Selam nomine Piraticis exercitam rebus, ac
bellici peritam muneris perſecutus occidit. Triennium fortiſſimis militiæ ope=
ribus emenſus, opima ſpolia, delectamq; prædam Rorico deſtinat, quo ſibi pro=
piorem amicitiæ eius gradum conſciſceret. Cuius familiaritate fultus filiæ eius

Collerus & Hor wendillus.

Colleri cædes.

Hor wendillus rex. xix.

Fengo. xx.
Fengonis inſidiæ in fratrem.

Geruthę connubium impetrauit:ex qua filium Amlethum ſuſtulit. Tantæ felici-
tatis inuidia accenſus Fengo:fratrem inſidiis circūuenire conſtituit. Adeo ne a ne
ceſſariis quidem ſecura eſt virtus. At vbi datus parricidio locus: cruenta manu
funeſtam mentis libidinem ſatiauit. Trucidati quoq; fratris vxore potitus ince-
ſtum parricidio adiecit. Quiſquis enim vni ſe flagitio dederit:in aliud mox procli-
uior ruit. Ita alterum alterius incitamentum eſt. Idem atrocitatem facti tanta cal-
liditatis audacia texit:vt ſceleris excuſationem beniuolentiæ ſimulatione compo-
neret,parricidiumq; pietatis nomine coloraret. Geruthā ſiquidem q̄q̄ tantæ man-
ſuetudinis eſſet:vt neminem vel tenui lęſione commouerit: incitatiſſimum tamen
mariti odium expertam: ſaluandæq; eius gratia fratrem a ſe interfectum dicebat
ꝙ mitiſſimam & ſine felle fœminam grauiſſimum viri ſupercilium perpeti in-
dignum videretur. Nec irrita propoſiti perſuaſio fuit. Neq; enim apud principes
fides mendacio deeſt vbi ſcurris interdum gratia redditur:obtrectatoribus honos
Nec dubitauit Fengo:parricidales manus flagitioſis inferre complexibus:geminæ
impietatis noxam pari ſcelere proſecutus. Quod videns Amlethus ne prudentius

Amlethus ſe ſtolidū ſimulat.

agendo patruo ſuſpectus redderetur/ſtoliditatis ſimulationem amplexus extremū
mentis vitium finxit: eoq; calliditatis genere, non ſolum ingenium texit: verum
etiam ſalutem defendit. Quotidie maternum larem pleno ſordium torpore com-
plexus abiectū humi corpus obſcœni ſqualoris illuuie reſpergebat. Turpatus oris
color:illitaq; tabo facies ridiculæ ſtoliditatis dementiam figurabant. Quicquid vo
ce edebat deliramentis conſentaneum erat. Quicquid opere exhibuit profundam
redolebat inertiam. Quid multa? Non virum aliquem:ſed delirantis fortunæ ri-
dendum diceres monſtrum. Interdum foco aſſidens,fauillaſq; manibus verrens: li-
gneos vncos creare,eoſdēq; igni durare ſolitus erat. Quorū extrema cōtrariis qui-
buſdam hamis,quo nexuum tenaciores exiſterent informabat. Rogatus quid age-
ret:acuta ſe referebat in vltionem patris ſpicula præparare. Nec paruo reſponſum
ludibrio fuit. ꝙ ab omnibus ridiculi operis vanitas contemneretur:q̄q̄ ea res pro-
poſito eius poſtmodum opitulata fuerit. Quæ ſolertia apud altioris ingenii
ſpectatores primam ei calliditatis ſuſpitionem iniecit. Ipſa nanq; exiguæ artis in-
duſtria,arcanum opificis ingenium figurabat. Nec credi poterat obtuſi cordis eſ-
ſe:cui tam exculto manus artificio calluiſſet. deniq; exactiſſima cura præuſtorum
ſtipitum congeriem aſſeruare ſolebat. Fuere ergo qui illum vegetioris ingenii aſſe
rentes ſapientiam ſimplicitatis prætextu occulere, profundumq; animi ſtudium
calliditatis commento obſcurare putarent: nec aptius aſtum depræhendi poſſe q̄
ſi illi inter latebras vſq̄ excellentis formæ fœmina applicaretur quæ animum eius
ad amoris illecebras prouocaret. Naturæ ſiquidem tam præceps in venerem eſſe
ingenium:vt arte diſſimulari non poſſit:vehementiorem quoq; hunc motum fore,
q̄ vt aſtu interpellari queat:ideoq; ſi is inertiam fingeret,futurum:vt occaſione ſuſ
cepta voluptatis ilico viribus obtemperaret. Procurantur igitur qui iuuenem in
longinquas nemorum partes equo perductum eo tentamenti genere aggrederen-
tur. Inter quos forte quidam Amlethi collacteus aderat, a cuius animo nondum ſo
ciæ educationis reſpectus exciderat. hic præteriti cōuictus memoriam pſenti impe
rio anteponens, Amlethū inter deputatos comites inſtruendi potius q̄ inſidiandi
ſtudio proſequebatur. ꝙ eum vltima paſſurum non dubitaret. ſi vel modicum ſen-
ſati animi indicium præbuiſſet. Maxime vero ſi Veneris palam rebus vteretur.

Quod ipſi quoq; Amletho obſcurum non fuit. Equũ ſiquidem conſcendere iuſſus
ita ſe de ceruice induſtria collocauit vt ſuum ipſius ceruici dorſum obuertens: ad-
uerſa caudã frõte ſpectaret. Quã frenis quoq; cõplecti cœpit perinde atq; ea parte
ruentis equi impetum moderaturus. Qua aſtutiæ meditatione patrui cõmentum
illuſit: inſidias expugnauit. Ridiculum ſatis ſpectaculũ fuit, cum idem habenæ ex-
pers, regente caudam ſeſſore procurreret. Procedens Amlethus cum obuiũ inter
arbuſta lupum habuiſſet: comitibus tenerioris ætatis equum occurriſſe dicentibus
perpaucos huiuſmodi in Fengonis grege militare ſubiunxit: vt modeſto ita faceto
imprecationis genere patrui diuitias inſecutus. Qui cũ illo prudẽti reſpõſo vſum
aſtruerent: ipſe quoq; ſe de induſtria locutum aſſeueuerabat ne aliqua ex parte mẽ-
dacio indulgere videretur. Falſitatis enim alienus haberi cupiens ita aſtutiam veri
loquio permiſcebat: vt nec dictis veracitas deeſſet/ nec acuminis modus verorum
iudicio proderetur. Idẽ littus præteriens cũ comites inuento periclitatæ nauis gu
bernaculo cultrum a ſe eximiæ granditatis repertum dixiſſent: eo inquit prægrã-
dem pernam ſecari conuenit: profecto mare ſignificans, cuius immenſitati guberna
culi magnitudo congrueret. Harenarum quoq; præteritis cliuis/ ſabulum perinde
ac farra aſpicere iuſſus eadem albicantibus maris procellis permolita eſſe reſpon-
dit. Laudato a comitibus reſponſo: idem a ſe prudenter editum aſſeuerabat. Ab hiſ-
dem quo maiorem exercendæ libidinis audaciam ſumeret de induſtria relictus, im
miſſam a patruo fœminam perinde ac fortuitu oblatam obſcuro loco obuiam rece-
pit: conſtupraſſetq; ni collactens eius tacito conſilii genere inſidiarum indicium de
tuliſſet. Conſiderans enim quonam aptius modo occultum monitoris officium ex-
equi, periculoſamq; iuuenis laſciuiam præcurrere poſſet: repertam humi paleam:
œſtri præteruolantis caudę ſubmittendam curauit. Egit deinde ipſum in ea potiſ-
ſimum loca quibus Amlethum ineſſe cognouit: eoq; facto maximum incauto bene-
ficium attulit, nec callidius trãſmiſſum indicium: q̃ cognitum fuit. Siquidẽ Amle
thus viſo Oeſtro: ſimulq; ſtramine quod caudæ inſitum geſtabat: curioſius perno-
tato tacitum cauendæ fraudis monitum intellexit. Igitur inſidiarum ſuſpitione cõ
territus, quo tutius voto potiretur exceptam amplexibus fœminã: ad paluſtre pro
cul inuium protrahit. Quam etiam peracto concubitu: ne rem cuiq̃ proderet: im-
penſius obteſtatus eſt. Pari igitur ſtudio petitum ac promiſſum eſt ſilentium. Ma-
ximam enim Amletho puellæ familiaritatem vetus educationis ſocietas concilia-
bat: q vterq; eoſdẽ infantię procuratores habuerit. Domũ itaq; reductus cunctis an
veneri indulſiſſet per ludibrium interrogantibus: puellam a ſe conſtupratam fate-
tur. Interrogatus rurſum quo rem loco egerit, quoue puluino vſus fuerit: vngulæ
iumenti, criſtæq; Galli: laquearibus quoq; tecti innixum ſe dixit. Horum enim om-
nium particulas vitandi mendacii gratia cum tentandus proficiſceretur, contra-
xerat. Quæ vox multo circũſtantium riſu excepta eſt, q̃q̃ nihil rerum veritati per
iocum detraxerit. Puella quoq; ea de re interrogata: Nihil eum tale geſſiſſe perhi-
buit. Fides negationi habita eſt eo quidem pronius quo minus ſatellites facti con-
ſcios fuiſſe conſtabat. Tum is qui præſtandi indicii gratia Oeſtrum ſignauerat vt
ſalutem Amlethi vaframenti ſui beneficio conſtitiſſe monſtratet nuper ſe eius vni-
ce ſtudioſum extitiſſe dicebat. Nec inepta iuuenis reſponſio fuit. Ne enim indicis
meritum negligere putaretur, quiddam ſtraminis gerulum ſubitis adlapſum pen
nis quodq; paleam poſteriore corporis parte defixam geſtaret ſibi cõſpectũ retulit.

Quod dictũ eſt vt cæteros cachinno concuſſit ita Amlethi fautorẽ prudentia dele-
ctauit. Superatiſq; omnibus archanãq; iuuenilis induſtriæ ſerã patefacere nequeũ-
tibus: quidã amicorum Fengonis præſumptione q̃ ſolertia abundantior fore nega-
bat: vt inextricabile calliditatis ingeniũ vſitato inſidiarum genere proderetur. Ma
iorem quippe eius peruicaciam eſſe q̃ vt leuibus experimẽtis attingi debeat. Quã-
obrem multiplici illius aſtutiæ ſimplicem tẽtationis modum afferri non oportere.
Subtiliorem itaq; rationis viam altiore animi ſenſu a ſe repertam dicebat: executio
ni non incõgruam & propoſitæ rei indagationi efficaciſſimam. Fengone ſiquidem
per ingentis negotii ſimulationem de induſtria abſentiam præſtante ſolum cũ ma-
tre Amlethum cubiculo claudi oportere/procurato antea viro qui ambobus inſciis
in obſcura ædis parte conſiſteret. Quid illis colloquio foret attentius excepturus.
Futurum enim vt ſi quid filius ſaperet: apud maternas aures eloqui nõ dubitaret,
nec ſe genitricis fidei credere pertimeſceret. Idem ſe explorationis miniſtrum cupi-
dius offerebat, ne potius auctor conſilii q̃ executor videretur. Delectatus ſententia
Fengo facta longinquæ profectionis ſimulatione diſcedit. Is vero qui conſilium de-
derat: conclaue quo cum matre Amlethus recludebatur tacite petiuit, ſubmiſſuſq;
ſtramento delituit. Nec inſidiarum Amletho remedium defuit. Veritus enim ne
clandeſtinis cuiuſpiam auribus exciperetur: primũ ad ineptæ conſuetudinis ritum
decurrens: obſtrepentis Galli more occentum edidit: brachiiſq; pro alarum plauſu
concuſſis cõcenſo ſtramento corpus crebris ſaltibus librare cœpit: ſi quid illic clau
ſum deliteſceret experturus. At vbi ſubiectam pedibus molem perſenſit: ferro lo-
cum rimatus ſuppoſitum confodit, egeſtumq; latebra trucidauit. Cuius corpus
in partes conſciſſum aquis feruentibus coxit, deuorandumq; porcis per os cloa-
cæ patentis effudit, atq; ita miſeris artubus cœnũ putre conſtrauit. Taliter eluſis
inſidiis conclaue repetit. Cunq; mater magno eiulatu queſta præſentis filii ſocor-

Amlethi ad matrẽ verba.

diam deflere cœpiſſet: quid inquit mulierum turpiſſima grauiſſimi criminis diſſi-
mulationem falſo lamenti genere expetis quæ ſcorti more laſciuiens nefariã ac de-
teſtabilem thori conditionem ſecuta viri tui interfectorem pleno inceſti ſinu ample
cteris: & ei qui prolis tuę parentem extinxerat obſcœniſſimis blandimentorum ille
cebris adularis. Ita nempe equæ coniugum ſuorũ victoribus maritãtur: brutorum
natura hæc eſt vt in diuerſa paſſim coniugia rapiantur: hoc tibi exẽplo prioris ma-
riti memoriam exoleuiſſe conſtat. Ego vero non ab re ſtolidi ſpeciem gero cũ haut
dubitem quin is qui fratrem oppreſſerit: in affines quoq; pari crudelitate debac-
chaturus ſit vnde ſtoliditatis q̃ induſtriæ habitum amplecti præſtat & incolumita
tis præſidium ab extrema deliramentorum ſpecie mutuari. In animo tamen pater
næ vltionis ſtudium perſeuerat: ſed rerum occaſiones aucupor: temporũ opportu-
nitates opperior. Nõ idem omnibus locus cõpetit. Cõtra obſcurũ immitẽq; animũ
altiorib9 ingenii modis vti cõuenit. Tibi vero ſuperuacuũ ſit meã lamẽtari deſipiẽ
tiã quæ tuã iuſtius ignominiã deplorare debueras. Itaq; nõ alienæ ſed ꝓpriæ mẽtis
vitiũ defleas: neceſſe eſt. Cætera ſilere memineris. Tali cõuitio laceratã matrem ad
excolẽdum virtutis habitum reuocauit. præteritoſq; ignes præſentibus illecebris
præferre docuit. Reuerſus Fengo inſidioſæ explorationis auctorem nuſq̃ repertum
diutinæ inqſitionis ſtudio proſequebat̃: nemine ſe eũ vſpiã cõſpexiſſe dicẽte Amle
thus quoq; an vllũ ipſius veſtigiũ dep̃henderit per iocũ rogat9 in cloacã illũ iuiſſe
retulit pq; ei9 ima collapſum: ac nimia cœni mole obrutũ a ſubeũtib9 paſſim porcis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

eſſe conſumptũ.Quod dictũ tametſi veri confeſſionẽ exprimeret: quia ſpecie ſtolidum videbatur,auditoribus ludibrio fuit.Cunqꝫ Fengo priuignũ indubitatæ fraudi ſuſpectũ tollere vellet:ſed id tum ob aui eius Rorici,tũ ob cõiugis offenſam exequi nõ auderet:Britãniæ regis officio necandũ duxit/innocentiæ ſimulationẽ alieno miniſterio quæſiturus.Ita dũ occultare ſæuitiã cupit,amicũ inqnare, q̃ ſibi infamiã conſciſcere maluit. Diſcedẽs Amlethus matri tacite iubet,textilibus aulã nodis inſtruat,ſuaſqꝫ poſt annũ inferias falſo ꝑagat:eoqꝫ tempore reditum pollicetur. Proficiſcũtur cũ eo bini Fengonis ſatellites/literas ligno inſculptas (nã id celebre quondam genus chartarũ erat) ſecũ geſtantes:ꝗbus Britannoꝝ regi tranſmiſſi ſibi iuuenis occiſio mãdabatur.Quorũ Amlethꝰ quietẽ capientiũ loculos ꝑſcrutatꝰ literas depræhendit:quarũ ꝑlectis mandatis,ꝗcquid chartis illitũ erat curauit abradi:nouiſqꝫ figurarũ apicibus ſubſtitutis,dãnationẽ ſuã in comites ſuos,mutato mãdati tenore,cõuertit.Nec mortis ſibi ſentẽtiã ademiſſe/et in alios ꝑiculũ trãſtuliſſe cõtentus/preces huiuſmodi falſo Fengonis titulo ſubnotatas adiecit:vt Britãniæ rex prudentiſſimo ad ſe iuueni miſſo filiam in matrimoniũ erogaret. At vbi in Britanniã ventũ,adeũt legati regẽ:literaſqꝫ,quas alienæ cladis inſtrumentũ putabant,ꝓpriæ mortis indices obtulerũt.Quo diſſimulato rex hoſpitali illos humanitate ꝓſequitur. Tũc Amlethus oẽm regiarũ dapũ apparatũ ꝑinde ac vulgare edulium aſꝑnatus:ſummã epularũ abundantiã miro abſtinentiæ genere auerſatus eſt:nec minus potioni,q̃ dapibus peꝑcit. Admirationi oĩbus erat: ꝙ alienigenæ gentis iuuenis accuratiſſimas regiæ mẽſæ delitias/et inſtructiſſimas luxu epulas:tãq̃ agreſte aliquod obſoniũ,faſtidiret.Soluto cõuiuio rex quũ amicos ad quietẽ dimitteret per quendã cubiculo immiſſũ,nocturna hoſpitũ colloquia clandeſtino explorati õis genere cognoſcẽda curauit.Interrogatus igit̃ a ſociis Amlethus: ꝗd igit̃ ita heſternis epulis ꝑinde ac venenis abſtinuiſſet? panẽ cruoris cõtagio reſꝑſum:potioni ferri ſaporẽ ineſſe:carneas dapes humana cadaueris oliditate ꝑfuſas: ac veluti quadam funebris nidoris affinitate corruptas dicebat.Addidit quoqꝫ regẽ ſeruilibus oculis eſſe:reginã tria ancillaris ritus officia p̃ ſe tuliſſe:nõ tã cœnã, q̃ eiꝰ auctores plenis opprobrii cõuitiis inſecutꝰ. Cui mox ſocii priſtinũ mẽtis vitiũ exprobrãtes,variis petulantiæ ludibriis inſultare cœperũt:ꝙ ꝓbanda culparet:cauſaret̃ idonea:ꝙ inſignẽ regẽ,excultãqꝫ moribus fœminã parũ honeſto ſermone laceſſeret: laudẽqꝫ meritos extremi dedecoris opprobrio reſꝑſiſſet.Quibus rex ex ſatellite cognitis,taliũ auctorẽ ſupra mortalem habitũ,aut ſapere,aut deſiꝑe teſtatus eſt:tam paucis verbis ꝑfectiſſimã induſtriæ altitudinẽ cõplectendo.Accerſitũ deinde villicũ vnde panẽ adſciuerat percõtatur.Qui quũ eũ domeſtici piſtoris oꝑa cõfectũ aſſereret,ſciſcitatur item vbi materiæ eius ſeges creuiſſet:et an vllum illic humanæ ſtragis indiciũ extaret.Qui reſpondit haud ꝓcul abeſſe campũ vetuſtis interfectorũ oſſibus obſitũ:et adhuc manifeſta antiquæ ſtragis veſtigia p̃ ſe ferentẽ: quẽ a ſe ꝑinde ac cæteris feraciorẽ opimæ vbertatis ſpe,verna fruge cõſertũ dicebat. Itaqꝫ ſe neſcire an panis hoc tabo vitioſi ꝗcq̃ ſaporis contraxerit. Quo audito rex Amlethũ vera dixiſſe cõiectãs:vnde lardũ quoqꝫ allatũ fuiſſet cognoſcere curæ habuit.Ille ſues ſuos per incuriã cuſtodia elapſos putri latronis cadauere paſtos aſſeuerabat. Ideoqꝫ forte eorũ carnibus corruptioni affinẽ inceſſiſſe ſaporẽ. Quũ rex in hoc quoqꝫ veracẽ Amlethi ſententiã cõperiſſet:quonã liquore potionẽ miſcuiſſet inquirit. Vt farre, et aqua temperatã cognouit,demonſtratum ſibi ſcaturiginis locũ in altum fodere

Calliditas Amlethi.

aggreſſus,complures gladios rubigine adeſos repperit: ex quorũ odore lymphas
vitium traxiſſe exiſtimatum eſt.Alii ideo potionẽ notatam referunt:ꝙ in eius hau
ſtu apes abdomine mortui alitas depræhenderit: vitiumqꝫ referri guſtu, qđ olim
fauis inditum extitiſſet.A quo rex culpati ſaporis cauſas competẽter editas vidẽs,
quũ ab eodẽ exprobratam ſibi oculorũ ignominiam ad generis fœditatem pertine-
re cognoſceret,clam conuenta matre,quis ſibi pater extitiſſet inquirit.Qua nemi-
nem ſe præter regem paſſam dicente,rem quæſtione ex ea cognoſcendam minatus
ꝙ ſeruo ortus eſſet accepit:notatæ originis ambiguitatẽ extorto cõfeſſionis indi-
cio ꝑſcrutatus.Igitur vt cõditionis ſuæ rubore cõtuſus: ita iuuenis prudentia de-
lectatus: eundem cur reginã ſeruilium morũ exprobratiõe maculaſſet,interrogat.
Sed dum cõiugis comitatẽ nocturno hoſpitis ſermone laceſſitam doluit,eandẽ an-
cilla matre creatã didicit.Siquidẽ ille tria ſe circa eam ſeruilis ritus vitia denotaſſe
dicebat.Vnũ ꝙ ancillæ more pallio caput obduxerit.Alterũ ꝙ veſtẽ ad greſſũ ſuc-
cinxerit.Tertiũ ꝙ ciborum reliquias dentium anguſtiis inhærentes ſtipite eruerit
erutaſqꝫ commanducauerit.Matrẽ quoqꝫ eius in ſeruitutem captiuitate redactam
memorabat:ne potius ſeruili more,q̃ genere eſſe videretur.Cuius induſtriam rex
perinde ac diuinum aliquod ingenium veneratus,filiam ei in matrimonium dedit
Affirmationem quoqꝫ eius tanq̃ cœleſte quoddã teſtimonium amplexatus eſt.Cæ
terũ comites ipſius vt amici mandatis ſatiſfaceret,proxima die ſuſpendio cõſum-
pſit.Quod beneficiũ Amlethus tanq̃ iniuriam ſimulata animi moleſtia ꝓſecutus:
aurum a rege cõpoſitiõis nomine recepit:quod poſtmodũ igni liquatũ clã cauatis
baculis infundendũ curauit.Apud quẽ annũ emenſus impetrata ꝓfectionis licẽtia
patriã repetit:nihil ſecũ ex omni regiarũ opum apparatu præter gerulos auri ba-
cillos deportãs.Vt Iutiã attigit pñtem cultũ priſtinis ꝑmutauit moribus:qbus ad
honeſtatẽ vſus fuerat ĩ ridiculæ cõſuetudinis ſpẽm deĩduſtria cõuerſis.Cũqꝫ tricli
niũ in quo ſuę ducebãt exeqæ ſqualore obſitus intraſſet,maximũ oĩbus ſtuporẽ inie
cit:ꝙ obitũ eius falſo fama vulgauerat.Ad vltimũ horror in riſum cõceſſit expro-
brãtibus ſibi mutuo ꝑ ludibriũ cõuiuis viuũ affore:quẽ ipſi ꝑinde ac defunctũ infe
riis ꝓſequerent.Idẽ ſuꝑ comitibus interrogatus: oſtẽſis quos geſtabat baculis,hic
inqt et vnus et alius eſt.Qđ vtrũ verius,an iocoſius ꝓtulerit neſcias.Siqdẽ ea vox
q̃q̃ a plæriſqꝫ vana exiſtimata fuerit,a veri tñ habitu nõ deſciuit: q̃ ꝑemptorꝫ loco
ꝑẽſationis eorꝫ pretiũ demõſtrabat.Pincernis deinde quo maiorẽ cõuiuis hilarita-
tẽ afferret cõiũctus,curioſiore ꝓpinãdi officio fungebãt. Et ne greſſũ laxior veſtis
offenderet latus gladio cinxit:quẽ plærunqꝫ de induſtria diſtringẽs,ſupremo digi-
tos acumine vulnerabat.Quãobrẽ a circũſtãtibus curatũ:vt gladius cũ vagina fer
reo clauo traiiceret.Idẽ quo tutiorẽ inſidiis aditũ ſtrueret,petitã poculis nobilita-
tẽ crebris potionibus onerauit:adeoqꝫ cũctos mero obruit:vt debilitatis temulẽtia
pedibus intra regiã quieti ſe traderẽt,eundẽqꝫ cõuiuii et lecti locũ haberẽt.Quos
quũ inſidiis opportunos aĩaduerteret: oblatã ꝓpoſiti facultatẽ exiſtimans,p̃ꝑatos
olim ſtipites ſinu excipit:ac deinde ædẽ in qua ꝓceres paſſim fuſis humi corporibꝰ
ꝑmixtã ſomno crapulã ructabant,ingreſſus,cõpactã a matre cortinã,quæ etiam in
teriores aulæ ꝑietes obducebat,reſciſſis tenaculis decidere coegit.Quã ſtertenti-
bus ſuꝑiectam,adhibitis ſtipitum curuaminibus adeo inextricabili nodorꝫ artificio
colligauit:vt nemo ſubiectorum tametſi validius adniteretur cõſurgẽdi effectum
aſſequi poſſet.Poſt hæc tectis ignem iniicit:qui crebreſcentibus flammis late incen

dium ſpargens totos inuoluit penates: regiam conſumpſit, omneſq; aut profundū
carpentes ſomnum/aut fruſtra aſſurgere conantes, cremauit. Inde petito Fengo-
nis cubiculo: qui prius a comitibus in tabernaculum perductus fuerat, gladiū for-
te lectulo cohærentem arripuit, ſuumq; eius loco defixit. Excitato deinde patruo,
ꝓceres eius igne perire retulit: adeſſe Amlethum veterum vncorum ſuorum ope Fengonis cædes.
ſuccinctum: et iam debita paternæ cladis ſupplicia exigere auidum. Ad hanc vocē
Fengo lectulo deſiliens dum ꝓprio defectus gladio nequicq̄ alienum diſtringere co
natur opprimitur. Fortem virum, æternoq; nomine dignum: qui ſtultitiæ commē
to prudenter inſtructus, auguſtiorē mortali ingenio ſapiētiam admirabili inepti̇a
rum ſimulatione ſuppreſſit: nec ſolum propriæ ſalutis obtentum ab aſtutia mutua
tus, ad paternæ quoq; vltionis copiam eadem ductum præbente peruenit. Itaq; et
ſe ſolerter tutatus: et parentem ſtrenue vltus: fortior, an ſapientior exiſtimari de-
beat, incertum reliquit.

Explicitus eſt liber Tertius: Incipit Quartus.

PEracta vitrici ſtrage Amlethus facinus ſuū Amlethus rex. xxi.
incerto popularium iudicio offerre veri-
tus, latebris vtendum exiſtimauit: donec
quorſum inconditæ plæbis vulgus procur
reret didiciſſet. Igitur vicinia quæ noctu
incendium ſpeculata fuerat / mane cauſam
conſpecti ignis noſſe cupiens, collapſam in
cineres regiam aīaduertit: ruinaſq; eius
adh uc tepidas perſcrutata nihil præter in
formes combuſtorum corporum reliquias
repperit. Adeo autem vor ax flamma om-
nia perederat: vt ne index q̄dem extaret: ex
quo tantæ cladis cauſa accipi poſſet. Cor-
pus quoq; Fengonis ferro confoſſum inter cruentas ſpectabat̄ exuuias. Aliis indi-
gnatio patens: aliis mœror: q̄buſdam gaudium occultum inceſſerat. Hi ducis la-
mentabantur interitum: hi ſopitam parricidæ tyrannidem gratulabantur Ita re-
giæ necis euētus diuidua ſpectatorum ſentētia excipiebatur. Ea vulgi trāquillita-
te Amlethus relinquēdarū latebrarū fidutiā adeptus, accerſitis q̄bus arctiorē pr̄is
memoriā inhærere cognouerat, cōcionē petit: in qua orōnē hmōi habuit. Non vos Amlethi oratio.
moueat ꝓceres pn̄s calamitatis facies: ſi quos miſerabilis Hor wēdilli exitus mouet
nō vos inquā moueat: q̄bus in regē fides: in parentē pietas ſeruata eſt. Parricidæ,
nō regis intueamini funus. Luctuoſior ſiq̄dē illa facies erat, quū ipi regē nr̄m ab in-
iq̄ſſimo parricida (ne dicā fratre) flebiliter iugulatū vidiſtis. Ipi laceros Hor wēdil
li artus: ipi corpus crebris vulneribus abſūptū plenis miſerationis oculis aſpexiſtis
Quē ab atrociſſimo carnifice ſpū ſpoliatū vt patria libertate exueret: quis dubitet?
vna man⁹ ei fatū/et vobis ſeruitutē iniecit. Quis igit̄ tā amēs: vt Fengonis crudeli
tatē Hor wendillianæ præferat pietati? Memētote qua vos Hor wendillus beniuolē
tia fouerit: iuſtitia coluerit: hūanitate dilexerit. Memineritis adēptū vobis mitiſſi-
mū regē: iuſtiſſimū patrē: ſubrogatū tyrannū: ſuffectū parricidā: erepta iura: cōta-
minata oīa: pollutā flagitiis patriā: impoſitū ceruicibus iugū: ereptū libertatis arbi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

trium:Et nunc his finis :quū ſuis auctorē criminibus obrutū ſuorum pœnas ſcele=
rum parricidā pependiſſe cernatis.Quis mediocriter prudens ſpectator beneficiū
iniuriæ loco duxerit!Quis mentis compos propriū in auctorem ſcelus recidiſſe cō
doleat!Quis cruentiſſimi lictoris cladem defleat:aut crudeliſſimi tyranni iuſtū la=
mentetur interitū!Præſto eſt auctor rei,quē cernitis.Ego quidē et parētē et patriā
vltione ꝑſecutum me fateor.Opus:quod veſtris ꝑiter manibus debebatur,exercui.
Qđ vos mecū cōmuniter cōdecebat,ſolus impleui.Adde ꝙ neminē tā præclari fa
cinoris ſociū habui:nec cuiuſpiā mihi comes oꝑa fuit:q̄q̄ haud ignorē vos huic ma
nū daturos negotio:ſi petiſſem a q̄bus fidē regi:beniuolētiā principi ſeruatā nō du
bito.Sed ſine veſtro diſcrimine nefarios puniri placuit : neq; em̄ alienos humeros
oneri ſubiiciendos putabam:cui ſuſtentando ꝓprios ſuffecturos credebā.Incinera
ui ego alios/ſolū Fengonis trūcū v̄ris manibꝰ cōcremādū reliqui:in quo ſaltē iuſtæ
vltionis cupidinē exſatiare poſſitis.Cōcurrite alacres:extruite rogum:exurite im
pium corpus:decoquite ſceleſtos artus:ſpargite noxios cineres:diſiicite immites
fauillas:nō vrna/nō tumulus nefandas oſſiū reliq̄as claudat.Nullū parricidii veſti
giū maneat:nullus cōtaminatis artibus intra patriā locus exiſtat: nulla cōtagiū vi
cinia cōtrahat:nō mare/nō ſolū dānati cadaueris hoſpitio polluat.Cætera ego prę
bui:id ſolū vobis pietatis officiū relictū eſt.His exequiis ꝓſequendus tyrānus : hac
pōpa parricidæ funus ducendū.Sed neq; eius cineres q̄ patriā libertate nudauerit
a patria tegi cōuenit.Præterea q̄d meas reuoluā erūnas! calamitates recenſeā! re=
texā miſerias!quas ip̄i me plenius noſtis.Ego a vitrico ad mortē q̄ſitus: a m̄re cōtē
ptus:ab amicis cōſputꝰ ānos flebiliter exegi:dies calamitoſe duxi:incertū vitæ tp̄s
ꝑiculis ac metu refertū habui.Poſtremo oēm ætatis ꝑtē maxima cū rerū aduerſita
te miſerabiliter emēſꝰ ſum.Sæpe me tacitis intra vos q̄ſtibus ſenſu vacuū gemeba
tis deeſſe vltorē p̄ri:parricidio vindicē.Quæ res occultū mihi v̄ræ charitati indi=
ciū attulit:in quorū animis necdū regiæ cladis memoriā exoleuiſſe cernebā.Cuius
itaq; tā aſperū pectus:tā ſaxeus rigor : quē nō paſſionū mearū cōpaſſio molliat/erū
narū miſeratio nō flectat! Miſeremini alumni v̄ri:moueamini īfortuniis meis:q̄ ab
Horwēdilli nece immunes geritis manꝰ.Miſeremini quoq; afflictæ genitricis meę
et reginæ quondā v̄ræ:extincto cōgaudete dedecori:q̄ viri ſui fratrē interſectorēq;
cōplexa/geminū ignominiæ pōdus fœmineo ꝑpeti corpore cogebat.Quāobrem vt
vltionis ſtudiū occultarē/obſcurarē ingeniū,adumbratū non verū inertiæ habitū
amplexatus ſum:ſtoliditatis figmēto vſus/ſapiētiæ cōmentū texui : q̄đ nūc an effi=
cax fuerit,vtrū finis ſui cōplemētū attigerit,veſtro cōſpectui patet:vos tātæ rei ar
bitros habere cōtentus ſum.Ip̄i parricidales fauillas pedibus ꝓculcatis:deſpicami=
ni cineres eius,q̄ iugulati fratris vxorē polluit/flagitio temerauit/ dn̄m læſit/ maie
ſtatē ꝓditionis ſcelere laceſſiuit/acerbiſſimā vobis tyrannidē intulit/libertatē ade=
mit/inceſto parricidiū cumulauit.Me tā iuſtæ vindictæ miniſtrū/ tam piæ vltionis
æmulum patricio ſuſcipite ſpiritu/debito ꝓſeq̄mini cultu/benigno refouete cōtui=
tu.Ego patriæ ꝓbrū dilui/matris ignominiā extinxi/tyrannidē reppuli/ parricidā
oppreſſi/inſidioſam patrui manū mutuis inſidiis eluſi:cuius ſi ſupeſſet,in dies ſcele
ra percbreſceret.Dolebā et patris et patriæ iniuriā : illū extinxi vobis atrociter:et
ſupra q̄ viros decuerat,imꝑantē.Recognoſcite beneficiū:veneramini ingeniū meū
regnum ſi merui date : habetis tanti auctorem muneris/ paternæ poteſtatis hære=
dem/non degenerem/non parricidam: ſed legitimū regni ſucceſſorem/et piū noxæ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

parricidalis vltorem. Debetis mihi recuperatum libertatis beneficium/excluſum
afflictantis imperium/ademptum oppreſſoris iugum / excuſſum parricidæ domi-
nium/calcatum tyrānidis ſceptrū. Ego ſeruitute vos exui/indui libertate:reſtitui
culmen:gloriam reparaui:tyrannū ſuſtuli:carnificē triumphaui. Præmium penes
vos eſt:ipſi meritum noſtis:a veſtra merces virtute requiritur. Flexerat hac ora-
tione adoleſcens omniū animos/quoſdam ad miſerationē/alios ad lachrymas vſq;
perduxit. At vbi quieuit mœror/rex alacri cunctorum acclamatione cenſetur. Plu- Amlethus
rimum quippe ſpei in eius induſtria ab vniuerſis reponebatur : qui tanti facinoris regnat rex
ſummam profundiſſimo aſtu texuerat incredibili molitione concluſerat. Mirari il- xxi.
lum complures videres, tanto temporis tractu ſubtiliſſimum texiſſe conſilium.
His apud Daniam geſtis, ternis nauigiis impenſius adornatis ſocerum viſurus ac Britanniā
coniugem, Britanniam repetit. In clientelam quoq; armis præſtantē iuuentutē ad repetit.
ciuerat exqſito decoris genere cultā: vt ſicut cuncta deſpicabili dudū habitu geſſe-
rat: ita nūc magnificis ad oīa paratibus vteretur: et qcqd olim pauptati tribuerat,
ad luxuriæ impenſam cōuerteret. In ſcuto quoq; ſibi parari iuſſerat oēm opm ſuoꝝ Scuti pictu
cōtextū ab ineūtis ætatis primordiis auſpicatus : exqſitis picturæ notis adūbrādū ra.
curauit. Quo geſtamie piā ac virtutū ſuarū teſte vſꝰ, claritatꝭ incremēta cōtraxit.
Iſtic depigi videres Horwēdilli iugulū: Fēgōis cū īceſtu ꝑricidiū: flagitioſū patruū
fratruelē ridiculū: adūcas ſtipitū formas: ſuſpicionē vitrici: diſſiīationē priuigni: ꝓ
curata tentamētoꝝ gnā: adhibitā inſidiis fœminā: hiātē lupū: inuētū gubernaculū
præteritū ſabulum: initū nemus: inſitā œſtro paleam: inſtructū indiciis adoleſcētē:
eluſis comitibus rē ſeorſum cū virgine habitā. Cerneres itaq; adumbrari regiā: ad
eſſe cū filio reginā: trucidari inſidiatorē: trucidatū decoqui : cloacæ coctū infundi:
infuſum ſuibus obiici: cœno artus inſterni: inſtratos belluis abſumēdos relinq. Vi-
deres etiā vt Amlethus dormiētiū comitū ſecretū deꝑhenderit: vt obliteratis api-
cibus/alia figurarū elemēta ſubſtituerit: vt dapē faſtidierit: potionēq; cōtēpſerit: vt
vultū regis arguerit: vt reginā ſiniſtri moris notauerit. Aſpiceres quoq; legatorū
ſuſpendiū: adoleſcentis nuptias figurari: Daniā nauigio repeti: inferias cōuiuio ce
lebrari: comitū loco baculos ꝑcontātibus oſtendi: Iuuenē pincernæ ꝑtes exeq: diſtri
cto ꝑ induſtriā ferro, digitos exulcerari: gladiū clauo ꝑtūdi: cōuiuales plauſꝰ auge-
ri: increbreſcere tripudia: aulęam dormiētibus iniici: iniectā vncorū nexibus obfir-
mari: ꝑtinacius ſopitos inuolui: tectis torrem immitti: cremari cōuiuas: depaſtā in
cendio regiā labefactari: Fengonis cubiculū adiri: gladiū eripi: inutilem erepti loco
conſtitui: regē priuigni manu proprii mucronis acumine trucidari. Hæc oīa excul
tiſſimo rerū artificio militari eius ſcuto opifex ſtudioſus illeuerat/res formis imita
tus/et facta figurarū adūbratione cōplexus. Sed et comites ipſius quo ſe nitidius ge
rerēt, oblitis tm̄ auro clypeis vtebāt. Quos Britāniæ rex benigniſſime exceptos re
gii apparatꝰ impēſis ꝓſeqt. Qui inter epulandū/an Fengo viueret/integriſq; fortu
nis eſſet cupide percontatus, cognoſcit e genero ferro ꝑiiſſe: de cuius fruſtra ſalute
perquireret. Cunq; interfectorem eius crebris percontationibus inueſtigaret, eun
dem cladis eius auctorem/ac nuntium extare didicit. Quo audito tacitum animi
ſtuporē contraxit: ꝙ ad ſe ꝓmiſſam quondam Fengonis vltionem pertinere cogno
ſceret. Ipſe equidē ac Fengo vt alter alterius vltorem ageret/mutua quōdā pactiōe Britāni re-
decreuerāt. Trahebat itaq; regē hinc in filiā pietas/in generū amor : inde charitas gis i iureiu
in amicū: et ꝓterea iuriſiurādi firmitas: ipſa quoq; mutuæ obteſtatiōis religio: quā rādo ſligio

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

violare nefarium erat. Tandẽ cum affinitatis contemptu iuratoria præpõderauit fides: conuerſuſqꝫ ad vltionẽ animus neceſſitudini religionẽ antepoſuit. Sed qm̃ hoſpitalitatis ſacra violare nefas credebatur, aliena manu vltiõis ꝑtes exequi pręoptauit, innocẽtiæ ſpeciẽ occulto facinore pretenturus. Igitur inſidias officiis texit: læſionisqꝫ curã adũbratis beniuolentiæ ſtudiis, obſcurauit. Et quia cõiunx eius nuper morbo conſumpta fuerat, Amlethũ reparandarũ nuptiarũ legationẽ ſuſcipere iubet admodũ ſe ſingulari ipſius induſtria delectatũ præfatus. Regnare ſiquidẽ in Scotia fœminã aſſerebat: cuius vehemẽter connubiũ affectaret. Sciebat nãqꝫ eã nõ mõ pudicitia cęlibẽ: ſed etiã inſolentia atrocẽ ꝓprios ſꝑ exoſam ꝓcos: amatoribus ſuis vltimũ irrogaſſe ſuppliciũ: adeo vt ne vnus ꝗdem e multis extaret ꝗ ꝓcationis eius pœnas capite nõ luiſſet. Proficiſcit̃ itaqꝫ Amlethus q̄q̄ ꝑiculoſa legatio imparetur/ iniuncti muneris obſequium nõ detrectans: ſed ꝑtim domeſticis ſeruis/ꝑtim regis vernaculis fretus. Ingreſſuſqꝫ Scottiam quũ haud procul reginę penatibus abeſſet recreandorũ equorũ gratia iunctum viæ pratũ acceſſit: ibiqꝫ loci ſpecie delectatus quieti cõſuluit iocundiore riui ſtrepitu ſomni cupidinẽ prouocante, ordinatis qui ſtationem eminus obſeruarent. Quo audito regina denos iuuenes exterorũ aduentum, apparatumqꝫ ſpeculaturos emittit. Quorum vnus vegetioris ingenii/eluſis vigilibus ꝑuicacius ſubiens clypeum Amlethi, quem capiti forte dormiturus affixerat tanta lenitate ſubmouit: vt ne ſupiacentis quidẽ quietem turbaret/aut cuiuſpiam ex tanto agmine ſomnum ꝑrumperet: dominã nõ modo nuntio/ſed etiã rerũ indicio certiorẽ redditurus. Delegatas quoqꝫ ei literas loculis ꝗbus aſſeruabant̃ pari calliditate ſubduxit. Quibus regina ad ſe ꝑlatis clypeũ curioſius contemplata ex affixis notulis totius argumẽti ſummã elicuit: eũqꝫ affore intellexit ꝗ exactiſſimo prudentiæ conſilio fretus, de patruo paternæ cladis pœnas accepit. Literas quoqꝫ nuptiarum ſuarum petitionem cõtinentes intuita, totos obliterauit apices: ꝙ ſenũ admodum connubium abhorreret: iuuenum complexus appeteret. Inſcripſit autẽ mandatum perinde atqꝫ a Britanniæ Rege ſibi tranſmiſſum/et eius titulo pariter ac nomine conſignatum: quo ſe latoris peti coniugio ſimularet. Quinetiam facta quæ ex eius ſcuto cognouerat, ſcripto complectenda curauit: vt et clypeum literarum teſtem, et literas clypei interpretes exiſtimares. Deinde eos quorum exploratione vſa fuerat ſcutum referre/literaſqꝫ loco ſuo reſtituere iubet: eodem fallaciæ genere Amlethum inſequuta, quo eum in cauillandis comitibus vſum acceperat. Interea Amlethus clypeum capiti fraude ſubductum expertus, occluſis de induſtria oculis quietem callidius ſimulat: quod vero ſopore amiſerat/ficto recuperaturus. Alteram quippe fallendi vicẽ hoc pronius ab inſidioſo quærendã putauit: quo ſolam ꝓſperius egerit. nec eum opinio fefellit. Speculatorẽ quippe clandeſtino aditu ſcutum ac chartam priſtino loco reponere cupientem profiliens corripit, captũqꝫ vinclorum pœna coercuit. Deinde excitatis comitibus Reginæ penates accedit. Cui ex ſoceri perſona conſalutatæ ſcriptum/eiuſdemqꝫ ſigillo obſignatum porrexit. Quod quũ accepiſſet Hermuthruda ꝑlegiſſetqꝫ (reginæ id nomen erat) operã Amlethi ĩduſtriãqꝫ verbis impẽſioribꝰ ꝓſecuta: iuſtas Fengonẽ pœnas pepẽdiſſe dicebat: ipm̃ vero Amlethũ rẽ hũana æſtimatione maiorẽ incõphẽſæ ꝓfũditatis ingenio molitũ: ꝙ nõ ſolũ p̃ni exitii/m̃niqꝫ cõcubitꝰ vltionẽ inſcrutabili ſenſꝰ altitudine cõmẽtꝰ fuiſſet: verũ etiã regnũ eiꝰ a quo crebras inſidias exptꝰ fuerat cõſpicuis ꝓbitatꝭ opibꝰ occupaſſet. Quãobrẽ mirari ſe tã eruditi ingenii virũ vno nuptiarũ

errore labefactari potuiſſe: q quū hūanas pene res claritate trāſcēdat, in ignobilem, obſcurāq; copulā ꝓlapſus videat. Quippe cōiugē eius ſeruis parētibus eſſe: q̄q̄ eos fortuna regiis honoribus exornaſſet. In expetēdis ſiqdē cōiugiis prudēti nō formæ fulgorē: ſed generis metiēdū. Quapropter ſi rite copulā appetat, ꝓſapiam ęſtimet: nec ſpecie capiat: quæ quū illecebrarū irritamentū ſit, multoꝝ candorē inaniter fucata deterſit. Eſſe vero quā ſibi nobilitate parē aſciſcere poſſit. Se ſiqdē nec reb⁹ tenuē nec ſanguine humilē eius amplexibus idoneā fore: vtpote quā nec regiis opib⁹ vincat: nec auito ſplēdore ꝑcellat. Quippe reginā ſe eſſe: & niſi refragaret ſexus, regē exiſtimari poſſe: immo qđ verius eſt: quēcunq; thoro ſuo dignata fuerit, regē exiſtere: regnūq; ſe cū āplexibus dare. Ita et nuptiis ſceptrū, et ſceptro nuptias reſpōdere. Nec ꝑui beneficii eſſe eā ꝓprios offerre amplexus: q̄ circa alios ferro repulſā exeq cōſueuerat. Hortat itaq; placēdi ſtudiū in ſe transferat/ in ſe votū nuptiale deflectat: genuſq; formæ ꝑferre diſcat. Hæc dicēs, aſtrictis in eū cōplexib⁹ ruit. Ille tā comi virginis eloquio delectat⁹, in mutua ꝓrūpit oſcula: alternos cōplexuū nodos cōſerit: ſibiq; qđ virgini placitū ꝓteſtat. Fit deinde cōuiuiū: accerſunt amici: corrogant primores: nuptiæ ꝑagunt. Quibus expletis, quū nupta Britāniā repetit, valida Scotthorū manu ꝓpius ſubſeq iuſſa: cuius opa aduerſum varios inſidiarū obiectus vteret. Redeunti Britānici regis filia: quā in matrimonio habebat, occurrit: q̄ q̄q̄ ſe ſupductæ pellicis iniuria læſam q̄reret, indignū tn̄ aiebat maritali gr̄æ pellicatus odiū anteferri: neq; ſe adeo virū auerſaturā: vt qđ ei fraudulentius intentari ſciat, ſilentio occultare ſuſtineat: habere em̄ ſe pign⁹ cōiugii filiū: cuius ſaltē reſpectus cōiugalē mr̄i charitatē cōmēdare debuerat. Ipē em̄ (inqt) matris ſuæ pellicem oderit, ego diligā: tuos in me ignes nulla calamitas ſopiet: nullus liuor extiguet: qn et in te ſiniſtre excogitata detegā/ et quas dep̄hēderim inſidias pandā. Quāobrē cauendū tibi ſocerū putes: q̄ ipē legationis ꝓuentū carpſeris: oēmq; eius fructū in temet, eluſo mittētis voto, ꝓuicaci vſurpatione tranſtuleris. Qua voce ſe cōiugali, q̄ paternæ charitati ꝓpiorē oſtendit. Hæc loquēte ea adeſt Britāniæ rex: generūq; arctius q̄ affectuoſius amplexatus, cōuiuio excipit/ liberalitatis ſpecie fraudis propoſitum celaturus. Amlethus cognita fraude metum diſſimulanter habuit, ducētiſq; equitibus in comitatum receptis, ſubarmalem veſtem indutus obſequitur inuitanti: maluitq; regiæ ſimulationi periculoſe parere, q̄ turpiter repugnare. Adeo honeſtatem in cunctis obſeruandam putabat. Quem cōminus obequitātem rex ſub ipa bipatentiū portarū teſtudine adortus iaculo tranſegiſſet, ni ferrū ſubarmalis togę durities reppuliſſet. Amlethus leui recepto vulnere, eo loci ſe cōtulit: vbi Scotticā iuuentutē expectādi officio fungi iuſſerat: captiuo nouæ cōiugis ſpeculatore ad regē remiſſo: q ſe deſtinatas dominæ literas loculorū cuſtodiæ furtim exemiſſe teſtādo, crimen in Hermutrudam refunderet: ipſumq; accurato genere excuſationis reatu proditionis abſolueret. Quem rex auidius fugientem inſequi non moratus, maiore copiarum parte priuauit: ita vt Amlethus die poſtero ſalutē prælio defenſurus, deſperatis admodum reſiſtendi viribus ad augendā multitudinis ſpeciē exanima ſociorum corpora / ꝑtim ſubiectis ſtipitibus fulta/ ꝑtim propinquis lapidib⁹ affixa: alia viuētum more equis impoſita, nullo armorum detracto perinde ac præliatura ſeriatim in aciem, cuneumq; digeſſerit. Nec rarius mortuorum cornu erat, q̄ viuentium globus. Stupenda ſiquidem illa facies erat: quum extincti raperentur ad prælia: defuncti decernere cogerentur. Quæ res auctori otioſa non

Papias: Subarmales tunicæ dicuntur succinctæ, id est curtæ. Steph. p. 103.

Amletho parantur a Britāno inſidiæ.

Stratagema nouum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Angliæ ſubiugatio tertia a Danis

fuit quū ipſa extinctorum imagines laceſſentibus ſolis radiis immenſi agminis ſpeciem darent. Ita enim inania illa defunctorum ſimulacra priſtinum militum numerum referebāt: vt nihil ex eorum grege heſterna ſtrage diminutum putares. Quo aſpectu territi Britanni pugnam præcurrere fuga/a mortuis ſuperati: quos viuos oppreſſerant. Quæ victoria neſcio callidior, an fœlicior exiſtimanda ſit. Rex dum ſegnius fugam intendit, ab imminentibus perimitur Danis. Victor Amlethus ingenti præda acta, conuulſiſqꝫ Britanniæ ſpoliis, patriam cum coniugibus petit. Interea defuncto Rorico, Vigletus regnum adeptus: Amlethi matrem omni petulātiæ genere fatigatam regiis opibus vacuefecerat: filium eius fraudato Lethrarum rege: cui dignitatū iura dandi tollendiqꝫ ius eſſet, Iutiæ regnum occupaſſe conqueſtus. Quam rem Amlethus tanta animi moderatione excepit: vt Vigleto ſplendidiſſimis victoriæ ſuæ manubiis donato, calumniam beneficio rependere videretur Quem poſtmodum exigendæ vltionis occaſione ſuſcepta, bello laceſſitum deuicit atqꝫ ex occulto hoſte manifeſtus euaſit. Fiallerum Scaniæ præfectum exilio adegit: quem ad locum cui Vndenſakre nomen eſt, noſtris ignotum populis; conceſſiſſe eſt fama. Poſt hæc quū a Vigleto Scaniæ Sialandiæqꝫ viribus recreato per legatos ad bellū ꝓuocaret, mirifica aī īduſtria duas circa ſe res: quarū alteri ꝓbrū: alteri ꝑiculū ineſſet, fluctuari peruidit. Sciebat qppe ſibi ſi prouocationem ſequeretur imminere vitæ ꝑiculum: ſi refugeret, inſtare militiæ probrum. Præponderauit tamen in contemplatore virtutū animo ſeruandæ honeſtatis cupido, obtuditqꝫ cladis formidinem impenſior laudis auiditas: ne ſolidus gloriæ fulgor meticuloſa fati declinatione corrumpetur. Animaduertebat quoqꝫ tantū pene inter ignobilem vitā et ſplendidam mortem diſcriminis intereſſe, quantū dignitas a contemptu diſtare cognoſcitur. Tanta aūt Hermutrudæ charitate tenebatur: vt maiorem futuræ eius viduitatis, q̄ propriæ necis ſolicitudinem animo inſitā geſtaret: omniqꝫ ſtudio circūſpiceret: qualiter ei ſecundas nuptias ante belli ingreſſum cōſciſceret. Quam ob rē Hermutruda virilem profeſſa fiduciam, ne in acie quidem ſe eum deſerturam ſpopondit: deteſtabilem inquiens fœminā, quæ marito morte cōſeri formidaret. Quā ꝓmiſſionis nouitatem parum executa eſt. Nam quum Amlethus apud Iutiam a Vigleto acie interemptus fuiſſet, vltro in victoris prædā, amplexūqꝫ cōceſſit. Ita votū omne fœmineum fortunæ varietas abripit: temporum mutatio diſſoluit: et muliebris animi fidem lubrico nixam veſtigio fortuiti rerum caſus extenuant: quæ ſicut ad pollicendum facilis, ita ad perſoluendum ſegnis: variis voluptatis irritamentis aſtringitur atqꝫ ad recentia ſemp auidius expetenda/veterū immemor: anhela/præceps cupiditate diſſultat. Hic Amlethi exitus fuit: qui ſi parem naturæ atqꝫ fortunæ indulgentiā expertus fuiſſet, æquaſſet fulgore ſupos: Herculea virtutibus opera tranſcendiſſet. Inſignis eius ſepultura ac nomine campus apud Iutiā extat. Vigletum tranquillam ac diutinā regni procurationē emenſum morbus cōſumpſit. Cui filius Wermundus ſuccedit. Hic ꝓlixis tranquillitatis otiis: fœliciſſima temporum quiete decurſis diutina domeſticæ pacis conſtantiā incōcuſſa rerum ſecuritate tractabat. Idem prolis exps iuuentam exegit: ſenior vero filium Vffonē ſero fortunæ munere ſuſcitauit: quū nullam ei ſobolem elapſa tot annorum curricula peperiſſent. Hic Vffo coæuos quoſqꝫ corporis habitu ſupergreſſus, adeo hebetis, ineptiqꝫ animi principio iuuentæ exiſtimatus eſt: vt priuatis ac publicis rebus inutilis videretur. Siquidem ab ineunte ætate nunq̄ luſus aut ioci conſuetudinem præ

Marginal notes (printed): Vigletus xxii. Rex aut potius tyrānus Iutiæ. — Amlethi cædes. — Vigleti mors. — Wermūdus rex. xxiii. — Vffo naſcit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

buit: adeoq; humanæ delectationis vacuus fuit: vt labiorum continentiã iugi ſilen-
tio ꝑmeret & ſeueritatẽ oris a ridendi prorſus officio temperaret. Verũ vt incuna-
bula ſtoliditatis opinione referta habuit ita poſtmodũ cõditionis contẽptũ clarita
te mutauit. Et quantũ inertiæ ſpectaculũ fuit: tantũ prudentiæ & fortitudinis exẽ
plum euaſit. Cuius pater ſocordiã contẽplatus: filiã ei Sleſuicenſiũ p̄fecti Frowini
in matrimoniũ adſciſcit. Illuſtriſſimi viri affinitate vtiliſſimũ gerendi regni ſubſi-
dium recepturo. Huic erant filii Keto & Wigo ſplendidiſſimæ indolis iuuenes, quo
rum Wermundus nõ minus/q̃ Frowini virtutẽ futuris filii profectibus deputabat.
Ea tempeſtate regnabat apud Suetiam Athiſlus vir fama ſtudioq; cõſpicuus. Qui Athiſlus Sueticus.
cum finitimos late bello p̄ſtriſſet: ne partũ virtutibus fulgorem ocio, deſidięq; corrũ
pendũ relinqueret: cõplura nouarũ rerũ officia ſedulo frequentationis ſtudio cele-
branda curauit. Inter quæ etiã inſigni armatura ſuccinctus quotidianã ſolitarii in
ceſſus conſuetudinem præbuit. Tum ꝙ in re militari, nihil crebro armorum vſu
præſtantius noſſet: tũ vt huius agitatione ſtudii claritatis incremẽta cõtraheret.
In quo nõ minus ſibi fiducia q̃ laudis cupido vendicauit. Tantã quippe nullius rei
violentiã exiſtimabat, vt eius obiectu mentis ſuæ robur quaſſandũ timeret. Qui cũ
traiectus in Daniam armis Frowinũ apud Sleſuicũ acie prouocaſſet: magniſq; in-
uicem cædibus copiæ funderentur: accidit ipſos agminũ duces ita inter ſe ferro cõ
currere: vt rem duelli more proſequerẽtur, & p̄ter publicam belli ſortẽ priuati cõ
flictus ſpecie decertarent. Hũc enim congreſſionis euentũ par amborum expetebat
affectus: vt virtutẽ non partiũ ope/ſed propria viriũ experientia teſtarentur. Quo
euenit vt crebreſcẽtibus vtrinq; plagis Athiſlus armis ſuperior proſtrato Frowi- Frowini cædes.
no priuatæ victoriæ publicã iungeret, paſſimq; diuulſa Danorũ agmina ꝓfligaret.
Inde Suetiam reuerſus Frowini necem: non ſolũ virtutũ ſuarũ imaginibus adſcri
pſit: verũ etiam impenſiore verborũ iactantia proſequi cõſueuit/gloriã facti vocis
petulantia demolitus. Aliquãdo enim ſpecioſius virtutes ſilentii verecũdia tegun
tur q̃ ſermonis petulantia publicantur. Frowini filios Wermundus paternæ digni
tatis honoribus euehit: extincti pro patria amici liberos iuſto admodum beneficio
proſecutus. Quę res Athiſlo referẽdi in Daniam belli monitum p̄buit. Rediit itaq;
ſuperioris pugnæ fiducia concitatus: non modo tenues, anguſtaſq; copias: verum
omne virtutis Sueticæ robur aduectans ꝑinde ac totius Daniæ imperiũ rapturus.
Qđ Frowini filius Keto per primipilum ſuũ Folconem nomine Wermundo, tunc Keto.
forte villam Ialungã tenenti nuntiandũ curauit. Qui regem cũ amicis epulantem
reperiens mandatum adhortatione proſecutus, adeſſe belli facultatem diutule po-
ſtulatam, & vltro ſe Wermundi votis ingerere dixit. cũ & prompta vincendi p̄ſte-
tur occaſio, & maturus triumphi titulus optionis eius arbitrio tribuatur. Magnã
itaq; & inopinam felicitatis dulcedinem eſſe quã ei longis affectatam ſuſpiriis p̄ſen
tis euentus auſpicia largiant̃. Veniſſe ſi quidẽ Athiſlum innumeris Sueonũ copiis
ſuccinctum ꝑinde ac victoriæ certitudinẽ indubitata animi p̄ſumptione cõplexũ.
Cũq; præliaturũ hoſtem fatum fugę anteferre dubiũ non ſit: felicem recentis vulne
ris vltionem oblata belli facultate præſtari. Quẽ Wermundus p̄clare, ac fortiter le-
gationis partes executũ teſtatus: pauliſper epulis refici iubet. ꝙ itinera ieiuniis offi
cere ſoleant. Qui cũ nequaq̃ ſibi capiendi cibi ociũ ſuppetere dixiſſet: potione ſitim
lenire depoſcitur. Quo præbito poculũ quoq; nam aureum erat adſeruare iubetur/ Wermundi liberalitas.
affirmante Wermũdo cõmeandi calore defeſſis cõmodius cratere q̃ palma lymphã

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

excipi:meliuſq; bibendi vſum ciphi q̃ manus ſubſidio celebrari.Quo tam beniuolis
verbis muneris magnitudinem proſequente, delectatus vtroq; iuuenis ſe prius
ad perceptę potionis menſuram proprii cruoris hauſtu vſurum q̃ regis conſpecti-
bus terga admoturum promittit. Tam fortem eius promiſſionem Wermundus
mercedis nomine veneratus aliq̃to plus voluptatis ex dato beneficio q̃ miles ex ac-
cepto percepit.Nec animoſius locutũ eum q̃ pręliatum expertus eſt.Cõmiſſo nãq;
bello contigit vt inter varios turmarũ ꝑcurſus cõcurrentibus Folcone & Athiſlo
manũq; diutile conſerentibus Sueonum exercitus ducis ſui euentum ſecutus fugã
ingrederetur. Athiſlus quoq; ſautius ad naues ex acie conuolaret. Cũq; folco vul
neribus ac labore hebetatus ſed & æſtu & labore pariter ſitiq; perfuſus fugam inſe
qui deſtitiſſet hoſtilem:recreandi corporis gratia ꝓprium caſſide cruorem excepit
hauriendũq; ori præbuit. Quo facto receptum a rege cruorem ſpecioſiſſime penſa

Folconis facinus.

uit.Quod videns forte Wermundus impenſius eum peractę promiſſionis laudauit
Cui folco ſpetioſa vota ad debitum finem perducenda reſpondit.Qua voce non mi
norem facti ſui cõmẽdationem q̃ Wermundus exhibuit. Cũq; victores vt poſt ꝑliũ
fit depoſitis armis ac quieſcentes variis inuicem ſermonibus vterẽtur:Sleſuicenſiũ
pręfectus Keto magnæ ſibi admirationis eſſe pręedicauit qualiter Athiſlus crebris
obſtantibus cauſis elapſionis copiam impetrauerit præſertim cũ is ante omnes bel-
la geſſerit primus:fuga vero poſtremus inceſſerit. Nec alius quiſpiam ex hoſtibus
fuerit cuius tantis danorum ſtudiis affectaretur occaſus.Ad hæc Wermundus noſ
ſe eum oportere aiebat omnẽ bellorum aciem quadrifaria dimicantiũ varietate di-
ſtingui.Eſſe enim primi generis bellatores qui fortitudinem modeſtia temperãtes:

Quattuor genera bellatorum.

rebelles acrius cædant:fugientibus inſtare erubeſcant.Hos ſiquidem quos diutur-
na armorum experientia certiore virtutis teſtimonio proſequatur, quiq; gloriam
ſuam non in victorum fuga ſed vincendorum expugnatione conſtituant. Eſſe præ

Primũ.

liantiũ & aliud genus qui corporis animiq; viribus freti ſed nulla miſerationis par

Secundum.

te præditi in hoſtium tam terga q̃ pectora cõmuni cædis atrocitate deſæuiant. Ta
les quippe eſſe qui iuuenilis animi calore prouecti Tyrocinii rudimenta bellorum
auſpiciis ornare contendant/quoſq; tã ætatis q̃ laudis ardor inflãmet/inq; fas & ne

Tertium.

fas pari niſus ſecuritate præcipitet.Eſſe etiam tertios quibꝰ inter metum pudorẽq;
anxiis progreſſum terror adimat:recurſum ruboris obſtaculũ tollat: qui ſanguine
clari/inaniq; tantũ proceritate conſpicui aciem numero non viribus denſent:hoſtẽ
vmbra potius q̃ armis feriant:& in bellatorum grege ſolo corporum ſpectaculo cẽ
ſeantur.Hos magnarum opum dominos fore genere q̃ animo præſtãtiores quos lu
cis auiditas rerum dominio contracta plus ignauiæ q̃ nobilitatis viribus indulge-
re compellat.Eſſe item & alios qui ſpeciem non rem in bellum perferant: ſeq; extre

Quartum.

mis ſociorum agminibus inſerentes primi fugã poſtremi ꝑlium gerant. In quibus
imbecillitatis habitũ certi pauoris indiciũ detegat cum ſemper q̃ſitis de induſtria
ſubterfugiis pugnantium terga timidioris ꝓgreſſus pigritia ſubſequantur. His
ergo de cauſis regem fuga ſeruatum exiſtimari debere cũ a primi ordinis militibus
nulla perſecutionis inſtantia fugiẽs ꝑmeretur:qui non victos arcere: ſed victoriam
cõſeruare curæ habeãt: perindeq; cuneos denſent vt Trophæi nouitas cõpetentibꝰ
nixa ꝑſidiis perfectã ſucceſſus copiã adſequatur.Secundi vero generis pugnatores
quibus obiecta q̃q; perimere ſtudiũ ſit non animi ſed opportunitatis inopia Athiſlũ
intactum liquiſſe: ꝙ eos non tam lædendi auſus q̃ facultas defecerit. Sed & tertii

ordinis viros qui ipſum pugnȩ tēpus trepido vagationis genere deducētes ſucceſ-
ſus etiā ſociæ partis impediūt q̄q̄ lȩdendi regis locū habuerūt: attētandi tamē auda
cia caruiſſe. His modis Wermundus ſtupidā Ketonis admirationē abſoluens veras
ſeruati regis cauſas aſſertione ſua editas memorabat. Poſt hæc Athiſlus Suetiam
refugus petit Frowini cædē ꝑtulātius iactās, ac facinoris huius memoriā verboſo
laudū ſuarū relatu inceſſanter oſtētans: nō ꝙ receptæ cladis ruborem æquo animo
ferret: ſed vt recētis fugæ vulnus antiquæ victoriæ titulis recrearet. Cui⁹ rei Keto
et Wigo (vt par erat) indignatione ꝑmoti in paternæ vltionis vota cōiurant. Quā
ſe parū bello exequi poſſe credētes ſumpto lenioris armaturæ paratu Suetiā ſolita-
rii ꝑtunt, ingreſſiq; nemus, in quo regē abſq; comite verſari ſolitū fama cognoue-
rāt: tela latebris mandāt: inde cū Athiſlo profugorū nomine diutule cōuerſati cū
ab eo quā patriā haberēt interrogarētur: Sleſuicenſes ſe eſſe, patriāq; cædis cauſa
liquiſſe teſtātur. Quod rex eos non de patrandi facinoris voto/ſed de patrati noxa
aſtruxiſſe credebat. Ea quippe fraude ꝑcūctātis ſtudiū eludere cupiebant, vt rela-
tionis certitudo caſſum quȩrēti pareret intellectum & reſponſionis veritas tacitis
adumbrata figmentis opinionē incuteret falſitatis. Plurimū quippe deformitatis
olim ab illuſtribus viris in mendacio reponebatur. Tum Athiſlus ſcire ſibi libitum
dixit: quis Danorū opinione Frowini interfector credatur. Ad hæc Keto dubitari
inquit, cui tāti facinoris claritatē arrogari cōueniat. Prȩſertim cū eū publica aucto
ritas acie extinctū perhibeat. Reſpōdit Athiſlus fruſtra aliis Frowini necē adſcribi
quā ipſe dūtaxat alterna manus conſertione ꝑegerit. Mox an vlla Frowino ſobo-
les ſupeſſet ꝑquirit. Ketone deinde duos eius filios extare dicēte/ȩtatis eorū ac ſta
turæ habitū ꝑq̄ libēter ſe cognoſcere dixit. Refert Keto hos ſibi corpore ꝓꝑe modū
æquales eſſe, ætate pares, proceritare ꝑſimiles. Tunc Athiſlus ſi mens īquit illis, ac
virtus paterna cōſtaret acerba mihi tēpeſtas ingrueret. Interrogante deinde eo an
crebrā paternæ necis mētionē haberēt: Keto q̄cq̄d remedio tēꝑari nō poſſit ſupua
cue verbis replicari ſubiūxit. Nihil ꝓdeſſe teſtatus inexpiabile malū aſſiduis itera-
re moleſtiis. Quo dicto documētū dedit vltionē minis p̄curri nō oportere. Cūq; re
gem acuēdi roboris gratia quotidie ſolitariæ digreſſionis officio vtentē videret: re
ceptis armis cū fratre p̄uiū eius cōſectatur inceſſum. Quibus Athiſlus viſis harenā
preſſit ꝙ īminētes vitare deforme exiſtimaret. Illis deinde ſe ꝑēpti ab eo Frowini
pœnas ſumpturos dicētibus p̄ſertim cū plurimo iactātiæ faſtu ſe ſolū necis eius fa-
teatur auctorē. Cauēdū eis (inqt) ne dū vltionis effectū appetāt: infirmas & inopes
viriū manus ſtulta ſecū audacia cōſerāt, dūq; alienū affectent exitiū ꝓpriū experiā-
tur occaſum, optimæ īdolis habitū p̄propera laudis cupidine cōſumpturi. Quāob-
rē parcant iuuētæ, parcāt & indoli, nec temere votū eis inceſſerit ꝑeundi. Itaq; pa
ternæ cladis iniuriā ꝑcunia a ſe rependi ꝑmittant: ingētiſq; gloriæ loco habeant ꝙ
tantū principē mulctȩ nomine coercuiſſe/& veluti quodā terroris impio cōcuſſiſſe
credātur. Hæc vero ſe nō timore ꝑcitū, ſed adoleſcētiæ eorū miſeratione motū do-
cere. A quo Keto fruſtra tēpus tāta verborū ambage deduci p̄fatus: ꝙ tā iuſtæ vl-
tionis affectū ꝑcuniȩ ꝓmiſſione labefactare conetur: ꝓgredi illū iubet: & ſiquid ſibi
viriū ſit: ſolitario ſecū experiri congreſſu. Nā & ſe remoto fratris adminiculo pro-
priis acturū viribus ne manu impari pugna conſeri videretur infamis. Duos ſiqdē
cū vno decernere vt iniquū, ita etiā probroſum apud veteres credebatur. Sed neq;
victoria hoc pugnȩ genere parta laudabilior habita ꝙ potius dedecori q̄ gloriȩ iū-

Facti palliatio.

Mendacii deteſtatio.

cta videretur. Quippe vnũ a duobus opprimi vt nulliꝰ negotii, ita maximi ruboris
loco ducebat̃. Tanta aũt Athiſlũ fiducia ceperat: vt ambos ad ſe pariter inceſſendũ
hortaretur: p̃fatus ſe tutioris pugnę poteſtatẽ facturũ, ꝗbus pugnãdi votũ detrahe
re nequeat. Quã indulgẽtiã Keto ita auerſatus ẽ vt prius ſe fato q̃ ea vſurũ teſtare-
tur oblatã certaminis conditionẽ vitio ſibi vertendã exiſtimans. Quẽ Athiſlus ma
nũ ſecum cupidius conſerentẽ modeſto pugnæ genere excipere cupiens clypeũ eius
dũtaxat adacto leuiꝰ mucrone cõuerberat animoſior ſalutis ſuæ q̃ efficacior defen
ſor. Quo diutule geſto monet vti fratrẽ cœpti conſortẽ adciſcat: nec alienæ manus
opẽ expoſcere erubeſcat cũ ſolitariã ſui conatus experientiã ſine effectu eſſe videat.
Abnuenti parcendũ negat: minaſq; opere proſecutus ſummis eum viribus tentat.
A quo tã valido ferri ictu exceptꝰ eſt: vt ipſum diffiſſa caſſide capiti illabi cogeret̃.
Quo vulnere irritatus: nã multus e vertice cruor profundebatur: Ketonẽ crebris
ac vegetis ictibus petitũ genibus humũ petere coegit. Qđ Wigo intueri nõ paſſus
propior priuatę charitati q̃ publicæ cõſuetudini ruborẽ pietati cedere coegit: inua
ſoq; Athiſlo fraternę imbecillitatis ꝓtector q̃ ſpectator eſſe maluit. Quo facto plus
obprobrii q̃ laudis contraxit: ꝙ in iuuãdo fratre ſtatutas duelli leges ſoluiſſet, eidẽ-
q; vtilius q̃ honeſtius opem tuliſſe videretur. Siquidem ex altera lance dedecoris,
Athiſli cædes. f. 23b. Ex altera pietatis partibus indulſit. Itaq; promptius q̃ ſpecioſius Athiſli cædes ab
ipſis peracta noſcebatur. Quæ ne vulgo clam eſſet corpus eius abſciſſo capite equo
impenſum extra nemus ferẽtes propinquioris pagi incolis tradunt. FroWini filios
paternæ necis vltionem ab Athiſlo Suconũ rege exegiſſe teſtantes. Talem præ ſe vi
ctoriam ferentes primis a Wermundo honoribus excipiũtur vtiliſſimũ ab eis opus
editum iudicante, ſublatiq; ęmuli gloriam q̃ admiſſi obprobrii famã cupidius in-
tuente: nec tyranni necem vllis ignominiæ partibus affinẽ cenſente. In prouerbiũ
apud exteros ductum: ꝙ priſcum dimicandi ius regius labefactaſſet interitus. Cũq;
Wermundus ætatis vitio oculis orbaretur: Saxoniæ rex Daniam duce vacuam ra-
tus: eiq; per legatos mandat regnum quod præter ætatis debitum teneat ſibi ꝓcu-
randum committat: ne nimis longa imperii auiditate patriam legibus, armiſq; de-
ficiat. Qualiter enim regem cenſeri poſſe: cui ſenectus animũ, cæcitas oculum pari
caliginis horrore fuſcauerit! Qđ ſi abnuat filiumq; habeat: qui cum ſuo ex prouo-
catione confligere audeat: victorem regno potiri permittat. Si neutrum probet: ar
mis ſecum non monitis agendum cognoſcat: vt tandem inuitus præbeat quod vl-
troneus exhibere contemnat. Ad hæc Wermundus altioribus ſuſpiriis fractus im-
pudentius ſe ætatis exprobratione lacerari reſpondit: quem non ideo huc infelici-
tatis ſenectus prouexerit: ꝙ pugnæ parcus timidius iuuentam exegerit. Nec apti-
us ſibi cæcitatis vitium obiectari: ꝙ plærunq; talem ætatis habitum talis iactura
conſequi ſoleat: potiuſq; condolendum calamitati q̃ inſultandum videatur. Iuſtius
autem Saxoniæ regi impatientiæ notam afferri poſſe: quem potius ſenis fatum ope
riri q̃ imperium poſcere decuiſſet: ꝙ aliquanto præſtet defuncto ſuccedere, q̃ vi-
uum ſpoliare. Se tamen ne tanq̃ delirus priſcæ libertatis titulos externo videatur
mancipare dominio: propria manu prouocationi pariturum. Ad hæc legati ſcire
ſe inquiunt regem ſuum conſerendæ cum cæco manus ludibrium perhorrere: ꝙ
tam ridiculũ decernẽdi genus rubori q̃ honeſtati propinquiꝰ habeatur. Aptius ve
Vffonis indoles. ro per vtriuſq; pignus & ſanguinem amborum negotio conſuli. Ad hæc obſtupe-
factis animo Danis ſubitaq; reſponſi ignorantia perculſis Vffo qui forte cũ cæteris

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

aderat reſponſionis a patre licẽtiã flagitabat: ſubitoq; velut ex muto vocalis euaſit. Ex muto fit vocalis.
Cũq; Wermũdus quiſnã talẽ a ſe loquẽdi copiã poſtularet ingreret: miniſtriq; eũ ab
Vffone rogari dixiſſent, ſatis eẽ phibuit vt infelicitatis ſuæ vulneribus alienorũ fa
ſtus illuderet, ne etiã a domeſticis ſimili inſultationis ꝑtulãtia vexaretur. Sed ſatel
litibus Vffonẽ hũc eſſe pertinaci affirmatione teſtãtibus liberũ ei ſit, inqt, quiſquis
eſt cogitata ꝓfari. Tũ Vffo fruſtra ab eorũ rege regnũ appeti, inqt, qđ tã ꝓprii re=
ctoris officio ꝗ fortiſſimorũ procerũ armis, induſtriaq; niteretur. Præterea nec re=
gi filiũ, nec regno ſucceſſorẽ deeſſe: ſciãtq; ſe nõ ſolũ regis eorũ filiũ: ſed etiã quẽcũ=
q; ex gẽtis ſuæ fortiſſimis ſecũ adſciuerit, ſimul pugna aggredi cõſtituiſſe. Quo au=
dito legati riſere vanã dicti animoſitatem exiſtimãtes. Nec mora, cõdicitur pugnæ
locus eidẽq; ſtata tẽporis meta ꝑfigitur. Tantũ autẽ ſtuporis Vffo loquẽdi ac ꝓuo=
cãdi nouitate p̄ſentibus iniecit: vt vtrũ voci eius an fidutiæ plus admirationis tri=
butũ ſit, incertũ extiterit. Abeũtibꝰ aũt legatis Wermũdus reſpõſionis auctore lau
dato ꝙ virtutis fidutiã, nõ in vnius: ſed duorũ ꝓuocatione ſtatuerit potius ſe ei q=
cũq; ſit ꝗ ſupbo hoſti regno ceſſurũ phibuit. Vniuerſis aũt filiũ eius eſſe teſtãtibus
qui legatorũ faſtũ fidutiæ ſublimitate cõtẽpſerit: ꝓpius eũ accedere iubet qđ oculis
nequeat manibus exꝑturus. Corpore deinde eius curioſius contrectato cũ ex artuũ
grãditate lineamẽtiſq; filiũ eſſe cognoſſet: fidẽ aſſertoribus habere cœpit, ꝑconta=
riq; eũ cur ſuauiſſimũ vocis habitũ ſummo diſſimulationis ſtudio tegẽdũ curaue=
rit, tantoq; ætatis ſpatio ſine voce/ & cũctis loquẽdi cõmerciis degere ſuſtinuerit vt
ſe linguæ ꝓrſus officio defectũ, natiuęq; taciturnitatis vitio obſitũ credi ꝑmitteret.
Qui reſpõdit ſe paterna hactenus defenſione cõtentũ nõ prius vocis officio opꝰ ha
buiſſe ꝗ domeſticã prudẽtiã externa loquacitate p̄ſſam aĩaduerteret. Rogatus item
ab eo cur duos ꝗ vnũ ꝓuocare maluit. Hũc iccirco dimicationis modũ a ſe exopta=
tũ reſpõdit: vt Athiſli regis opp̄ſſio, quę ꝙ a duobus geſta fuerat Danis opprobrio
extabat vniꝰ facinore ꝑnſaret. Nouũq; virtutis ſpecimẽ priſca ruboris monumẽta
cõuelleret. Ita antiquæ crimẽ infamiæ, recẽtis famæ litura reſpgendũ dicebat. Quẽ
Wermũdus iuſtã omniũ æſtimationẽ feciſſe teſtatꝰ armorũ vſum ꝙ eis parũ aſſue=
uiſſet ꝑdiſcere iubet. Quibus Vffo oblatis magnitudine pectoris anguſtos loricarũ
nexus explicuit: nec erat vllã repire ꝗ eũ iuſto capacitatis ſpatio cõtineret. Maiore
ſiquidẽ corpore erat ꝗ vt alienis armis vti poſſet. Ad vltimũ cũ paternã quoq; lori
cã violẽta corporis aſtrictione diſſolueret: Wermundus eã a læuo latera diſſecari, fi
bulaq; ſarciri p̄cepit: partẽ ꝗ clypei p̄ſidio muniat ferro patere parui exiſtimãs. Sed Vffonis ro
et gladiũ quo tuto vti poſſit ſũma ab eo cura cõciſſi iuſſit. Oblatis cõpluribꝰ Vffo bur.
manu capulũ ſtringẽs: fruſtatim ſingulos agitãdo cõminuit: nec erat qſꝗ ex eis tãti
rigoris gladius, quẽ nõ ad primæ cõcuſſionis motũ crebra ꝑtiũ fractione diſſolue=
ret. Erat aũt regi inuſitati acuminis gladiꝰ Skrep dictus: q qđlibet obſtaculi genus Gladius
vno feriẽtis ictu mediũ ꝑnetrãdo diffinderet: nec adeo qcꝗ ꝑdurũ foret: vt adactã Skrep.
eius aciẽ remorari potuiſſet. Quẽ ne poſteris fruẽdũ relinqret ꝑ ſũmã alienę cõmo
ditatis inuidiã in ꝓfunda defodera: vtilitatẽ ferri ꝙ filii icremẽtis diffideret: cæte
ris negaturꝰ. Interrogatus autẽ an dignum Vffonis robore ferrũ haberet: habere
ſe dixit. Q; ſi pridẽ a ſe terrę traditũ recognito locoꝝ habitu repire potuiſſet, aptũ
corporis eius viribꝰ exhiberet. In campũ deinde ꝑduci ſe iubẽs cũ interrogatis per
omnia comitibꝰ defoſſionis locũ acceptis ſignorũ indiciis compiſſet: extractũ cauo
gladiũ filio porrigit. Quẽ Vffo nimia vetuſtate fragilẽ exeſumq; cõſpiciẽs: ferien=

di diffidentia percontatur an hunc quoq; priorum exemplo probare debeat prius habitum eius q̃ rem ferro geri oporteat explorãdum teſtatus. Refert Wermundus ſi pręſens ferrũ ab ipſo vẽtilãdo collideret nõ ſupereſſe qđ viriũ eius habitui reſpõderet. Abſtinendũ itaq; facto cuius in dubio exitus maneat. Igitur ex pacto pugnæ locus expetitur. Hũc fluuius Eidorus ita aquarũ ambitu vallat: vt earũ interſtitio repugnãte nauigii dũtaxat aditus pateat. Quẽ Vffone ſine comite petẽte Saxoniæ regis filiũ inſignis viribus athleta cõſequitur crebris vtrinq; turbis alternos riparũ anfractus ſpectãdi auiditate cõplentibus. Cũctis igitur huic ſpectaculo oculos inferentibus Wermundus in extrema pontis parte ſe collocat: ſi filiũ vinci contigiſſet flumine periturus. Maluit enim ſanguinis ſui ruinã comitari q̃ patriæ interitũ plenis doloris ſenſibus intueri. Verũ Vffo geminis iuuenũ cõgreſſibus laceſſitus gladii diffidentia amborũ ictus vmbone vitabat: patiẽtius experiri cõſtituens, quem e duobus attẽtius cauere debuiſſet, vt hũc ſaltẽ vno ferri impulſu cõtingeret. Quẽ Wermundus imbecillitatis vitio, tantã recipiendorũ ictuũ patientiã p̃ſtare exiſtimans: paulatim in occiduã pontis orã mortis cupiditate ſe protrahit ſi de filio actũ foret fatũ p̃cipitio periturus. Tanta ſanguinis charitate flagrantẽ ſenẽ fortuna protexit. Vffo ſiquidẽ filiũ regis ad ſecũ auidius decernendũ hortatus claritatẽ generis ab ipſo conſpicuo fortitudinis opere æquari iubet ne rege ortũ plebeius comes virtute p̃ſtare videatur. Athletã deinde explorãdæ eius fortitudinis gratia ne domini ſui terga timidius ſubſequeretur, admonitũ: fidutiã a regis filio in ſe repoſitã egregiis dimicationis operibus penſare p̃cepit. Cuius delectu vnicus pugnæ comes adſcitus fuerit. Obtemperantẽ illum propiuſq; congredi rubore cõpulſum primo ferri ictu medium diſſecat. Quo ſono recreatus Wermundus filii ferrum audire ſe dixit: rogatq; cui potiſſimũ parti ictum inflixerit. referentibus deinde miniſtris eũ non vnam corporis partem, ſed totam hominis tranſegiſſe compagem: abſtractum præcipitio corpus ponti reſtituit eodem ſtudio lucem expetẽs quo fatũ optauerat. Tum Vffo reliquũ hoſtem prioris exemplo conſumere cupiens regis filiũ ad vltionem interfecti pro ſe ſatellitis manibus parẽtationis loco erogandã impenſioribus verbis ſollicitat. Quem propius accedere ſua adhortatione coactũ infligendi ictus loco curioſius denotato, gladioq; ꝙ tenuẽ eius laminã ſuis imparem viribus formidaret in aciem alterã verſo penetrabili corporis ſectione tranſuerberat. Quo audito Wermundus Screp gladii ſonũ ſecundo ſuis auribus inceſſiſſe perhibuit. Affirmantibus deinde arbitris vtrũq; hoſtẽ ab eius filio conſumptum: nimietate gaudii vultum fletu ſoluit: ita genas quas dolor madidare non poterat lætitia rigauit. Saxonibus igitur pudore mœſtis, pugilũq; funus ſumma cum ruboris acerbitate ducentibus: Vffonem Dani iocundis excepere tripudiis. Quieuit tum Athiſlanæ cædis infamia, Saxonũq; obprobriis expirauit. Ita Saxonię regnũ ad Danos tranſlatũ.

Saxones a Danis victi iã quarto. Vffo Olauꝰ mãſuetꝰ rex. xxiiii. Inopia ſcriptorum in Dania.

Poſt patrem Vffo regendum ſuſcepit vtriuſq; imperii procurator effectus qui ne vnũ quidem rite moderaturus credebatur. Hic a compluribꝰ Olauus eſt dictus atq; ob animi moderationem manſueti cognomine donatus. Cuius ſequentes actus vetuſtatis vitio ſolẽnẽ fefellere notitiã. Sed credi poteſt glorioſos eorũ proceſſus extitiſſe quorũ tam plena laudis principia fuerint. Tã breui factorũ eius proſecutiõe animaduerto quot illuſtriũ gẽtis noſtrę virorũ ſplendorẽ ſcriptorũ pœnuria laudi memorięq; ſubtraxerit. Qꝫ ſi patriã hanc fortuna latino quondã ſermone donaſſet innumera Danicorum operum volumina tererentur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

VFfoni Dan filius ſuccedit: Qui cum tranſfuſis in exteros prælijs trophęorum frequentia rerum dominiũ propagaſſet / partũ gloriæ fulgorem tetro ſuperbiæ ſqualore fuſcauit: ita a clariſſimi parentis honeſtate degenerans: vt cum ille cæteris moderatione pſtiterit: hic cæteros faſtuoſa tumidus elatione contempſerit. Sed & paterna bona vel quæ ipſe exterarũ gentium manubiis pepererat: flagitiis diſiiciebat. Opes q̃ regio ſplẽdori ſeruire debuerãt: voracib⁹ ſumptuũ impenſis tribuẽs. Sic interdũ a maioribus ſuis ſimilia portentis pignora deciſcunt.

Dan ſecũd⁹ rex. xxv.

POſt hunc regnat Hugletus qui Hømothum & Høgriniũ Suetiæ tyrannos maritimo fertur oppreſſiſſe conflictu.

Hugletus rex. xxvi.

QVi Frotho ſuccedit cognomento vegetus: qui ipſam cognominis ſpẽm corporis animiq; firmitate teſtatus denis Noruagiæ ducibus bello conſumptis inſulam q̃ ex eo poſtmodum nomen obtinuit ipſum poſtremo regẽ inuaſurus acceſſit. Frogerus hic erat gemina admodum ſorte conſpicuus: q non minus armis q̃ opib⁹ illuſtris regiam ditionem Athletico decoraret officio / tantumq; gymnicis palmis q̃tũ dignitatis ornamentis polleret. Hic vt qdã ferunt Othino patre natus a diis immortalibus beneficium pręſtare rogatis muneris loco obtinuit / non ab alio vinci q̃ qui certaminis tẽpore ſubiectum pedibus eius puluerẽ manu cõuellere potuiſſet. Quem Frotho tanta a ſuperis firmitate donatũ comperiens duelli poſtulatione ſollicitat deorum indulgentiam fallacia tẽtaturus. Primũ igitur imperitiæ ſimulatione dimicationis ab ipſo documentum efflagitat cuius eum vſu experientiaq; callere ſciat. Ille hoſtem profeſſioni ſuæ non ſolum cedere ſed etiam ſupplicare gauiſus: ſapere eum aſſeruit ſenili induſtrię iuuenilẽ animum ſubiiciendo: q ei facies cicatricibus vacua / fronſq; nullis armorum veſtigiis exarata tenuem huius rei notitiam extare teſtetur. Ita ediuerſo bina quadratæ formæ ſpacia cubitalibus figurata lateribus humi denotat a locorum vſu documenti initium editurus. Quibus deſcriptis aſſignatam vterq; ſibi partem complectitur. Tum Frogerum Frotho arma ſecum ac locum permutare iubet. Nec difficilis admiſſio fuit. Frogerum ſiquidem hoſtilium nitor concitabat armorum. q Frotho pręditum auro capulum loricamq; pari ſpecie radiantẽ: ſed & caſſidem in eundem modum eximio comptam fulgore geſtaret. Igitur Frotho loco quo Frogerus exceſſerat puluere correpto omen ſibi victoriæ datũ exiſtimauit. Nec augurio eluſus cõtinuo Frogerũ occidit tam paruulo vaframento maximã fortitudinis gloriam aſſecutus. Quippe quod nullius ante viribus licuit: aſtutia præſtitit.

Frotho ſtarke rex xxvii.

Othini fili⁹ Frogerus.

Frothonis & Frogeri certamen.

POſt hunc Dan regnũ capeſſit. Qui cum duodecimũ ætatis annũ ageret legationũ pętulãtia fatigatur Saxonibus bellũ aut tributũ afferre iuſſus. Sed rubor pugnã pẽſioni antepoſuit potius ad ſtrenue moriendũ, q̃ timide viuẽdũ impellens. Itaq; plata pugnandi ſorte Danorũ iuuẽtus Albyã fluuiũ tãta nauigiorũ frequẽtia cõpleuit vt facile eius tranſitum perinde, ac continuo ponte iuncta puppium tabulata præſtarent. Quo euenit vt Saxoniæ rex eadem quam a Danis exigebat conditione adigeretur.

Dan. iii. rex xxviii.

Fridleuus rex.xxxix.

Ruſilã ſuperauit.

POſt Dan Fridleuus cognomento celer imperium ſumit. Quo regnante Huyrwillus Holandiæ princeps icto cum Danis fœdere Noruagiam inceſſebat. Cuius operibus haud parua claritatis acceſſio fuit. ꝙ Ruſilam virginem militari voto res bellicas ęmulatam armis oppreſſit: virilemq́ gloriam ex muliebri hoſte corripuit. Sed & quinq́ ei⁹ cõplices: Broddonem, Bildum, Bugonem, Fãningum, & Gunholmũ/quorũ pater Fyn extitit, ob res ab ipſis præclare editas in ſocietatem adſciuit. Quorum collegio fretus fœdus quod cum Danis contraxerat ferro diſiicit. Cuius irruptio hoc nociuior quo fallacior fuit. Neq́ enim Dani tam repente eum ex amico hoſtem euaſurum credebant. Adeo facilis quorundam ex gratia ad odium tranſitus exiſtere conſueuit. Crediderim noſtri temporis mores huius viri auſpiciis inchoatos qui mentiri ac fallere inter vitia, ſordesq́ non ducimus. Quem Fridleuus auſtrales Syalandiæ partes adortum in portu: qui poſtmodum eius eſt nomine vocitatus prælio tentat. In quo ob glorię æmulationem tanta militum fortitudine concurſum eſt/ vt perpaucis periculũ fuga vitantibus ambæ penitus acies conſumerentur: nec in partem victoria conceſſit vbi par vtroſq́ vulnus implicuit. Adeo omnib⁹ maior glorię q̃ vitæ cupiditas fuit. Igitur q ex Huyrwilli agmine ſuperfuerãt ſeruandę ſocietatis gratia noctu claſſis ſuæ reliquias mutuis nexibus obligandas curabant. Eadem nocte Bildus & Broddo reciſſis, quibus rates cohæſere funiculis: tacite ſua a cæterorum complexu nauigia ſubmouere fratrum deſertione formidini conſulentes, magiſq́ timoris q̃ cõſanguineæ pietatis ductibus obtemperãtes. Luce reddita Fridleuus Huyrwillum/ Gunholmum, Bugonem & Fanningum ex tanta ſociorum clade relictos comperiens vnus cum omnibus decernere ſtatuit, ne laceræ copiarum reliquiæ denuo diſcrimen ſubire cogerentur.

Tunica ferrea.

Cui præter inſitam animo fortitudinem etiam contemptrix ferri tunica fiduciam miniſtrabat. hac in publicis priuatiſq́ conflictibus tãq̃ ſeruatore ſalutis cultu vtebatur: nec rem fortius q̃ proſperius executus, felicem pugnæ euẽtum habuit. Equidem Huyrwillo, Bugone, & Fãningo oppreſſis Gunholmum hoſtile ferrum carminibus obtũdere ſolitum crebro capuli ictu exanimauit. Dum autem mucroni manum cupidius inſerit eliſa neruorum officia reductos in palmam digitos perpetuo curuitatis vinculo perſtrinxerunt. Idem cum Duflynũ Hyberniæ oppidum obſideret: murorumq́ firmitate expugnationis facultatẽ negari conſpiceret: Hadingiani acuminis ingenium æmulatus: hirundinum alis: in-

Stratagema.

cluſum fungis ignem affigi pręcepit. Quibus propria nidificatione receptis: ſubito flammis tecta luxerunt. Quas oppidanis reſtinguere concurrentibus, maioremq́ ſopiendi ignis q̃ cauendi hoſtis curam p̃ſtantibus Duflyno potitur. Poſt hæc apud Britanniam amiſſis bello militibus: cum difficilem ad littus reditum habiturus videretur: interfectorum cadaueribus erectis, & in acie collocatis ita priſtinum multitudinis habitum repræſentabat: vt nil ex eius ſpecie tanto vulnere detractum videretur. Quo facto hoſti non ſolum conferendę manus fiduciam abſtulit, ſed etiam carpendæ fugæ cupidinem incuſſit.

Explicitus eſt Liber Quartus.

Incipit Liber Quintus.

Frotho .iii. rex.

DEfuncto Fridleuo filius Frotho ſeptē annos
natus concordi Danorū arbitrio ſubrogat.
Iidem concione præhabita, infantiam regis
a tutoribus excipiendā duxerūt: ne ob prin
cipis puerilitate rerum excideret ſumma.
Tantū ſiquidē ab vniuerſis Fridleui memo
riæ ac nomini tributum: vt tam tenero eius
ſanguini regnū daret. Habito ergo delectu,
Weſtmarus et Colo fratres in educatiōis re
giæ miniſteriū arceſſunt. Iſulſo quoq; et Ag
goni octoq; aliis illuſtribus viris non modo
regis tutela credita: verū etiā gerendi ſub
ipſo regni poteſtas indulta. abunde eis vi=
res/animiq; ſuppetebant: crebra non corporis tm̄, ſed etiam ingenii dote pollenti=
bus. Ita Danorū Rēp. expectato regis robore vicaria tutabātur officia. Vxor Colo
nis erat Gøtwara: quæ eximiæ procacitate facundiæ quātūlibet diſertos ac loqua
ces eneruare ſolebat. Altercando quippe efficax erat/et in omni diſceptationū gene
re copioſa. Pugnabat ſiquidē verbis nō modo quæſtionibus freta: verum etiā puica
cibus armata reſponſis. Imbellem nemo fœminā debellare poterat a lingua ſpicula
mutuantem. Quoſdā verboſitatis petulantia refellebat: alios veluti quibuſdam ca=
uillationum nexibus implicatos fallaciarū laqueis ſtrangulabat. Adeo vegetū mu=
lieri ingenium fuit. Cæterū condere pacta/aut reſcindere præpotens erat: vtriuſq;
horum efficaciā oris aculeo geſtans: quippe diſiicere fœdera ac ſociare callebat. Ita
ad vtrūlibet anceps linguæ cōmerciū fuit. Duodecim Weſtmaro filii erant: ex quo=
rum numero tribus cōmune Grep nomen inceſſit: hos ſimul conceptos idem part⁹
abſoluit/ortus æqualitatē vocabuli ſocietate teſtantes. His ſumma cæſtibus aut fer
ro dimicandi peritia extitit. Hoddoni quoq; Frotho maritimæ tyrannidis detule=
rat poteſtatē: hic regē ꝓximo neceſſitudinis ordine cōtingebat: Colo terna filiorꝫ
ſorte gaudebat. Eo tempore quidam Frothonis fratre genitus ꝓ tuenda patria ge
rebat rei nauticæ ſummam. Soror regis Gunwara erat: cui ob eximiam formæ pul
chritudinē Specioſæ cognomē extabat. Filii Weſtmari Coloniſq; quū et ætate im=
puberes et animis acres eſſent, fiducia in temeritatem verſa, ad obſcœnos ac dege=
neres ritus inquinatā flagitiis indolem cōtulerūt. Adeo em̄ inſolenter indomiteq;
geſſerunt: vt cōſtupratis aliorū nuptis ac filiabus, ꝓſcripſiſſe pudicitiam atq; in ꝓ=
ſtibulum relegaſſe viderent. Corruptis quoq; matronarū fulcris, ne thoris quidem
virginalibus abſtinebant. Suus nullum thalamus ſecuritate donabat: nec quiſq̄ fe=
re patriæ locus luxuriæ eorū veſtigiis vacuus erat. Mariti metu, coniuges corporū
ſuorū ludibrio vexabant. Iniuriis obtemperatum eſt. Ceſſit copularum reſpectus:
violenſq; amplexuū vſus extabat. Publicata eſt venus, coniugiorꝫ reuerentia pereū
te. Raptim luxuria petebatur. In cauſa otium erat: ꝙ expertia agitationis corpora
amica vitiis quiete diffluerent. Tandē Grep hoc noīe ꝑticipantiū maximus vt diſ=
fuſum libidinis motū certa ſpecie ſiſteret, errabundæ veneris portum in germanæ
regis amore petere auſus extitit. Nec apte quidē. nā ſicut vagabundā atq; erroneā

Gøtwara garrula et procax.

Tres Grep lubrici.

Gunwara pulchra.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

voluptatem verecundiæ frænis coerceri oportuit: ita a populari prolem regiam concupiſci temerarium fuit. Illa proci petulantiam pertimeſcens: quo tutior ab iniuria foret, ſeptum vallo conclaue petiuit. Adhibiti ſunt ei triginta vernaculi: qui iugem corporis eius cuſtodiam excubando præſtarent. Igitur contubernales Frothonis circa indumentorum vſum fœminea admodum ope defecti: quum non haberent vnde noua aſſuere/aut lacera reficere poſſent, Regem celebrandi coniugii monitis adhortantur. Ille primum excuſationis verba ab ætatis teneritudine mutuatus: ad poſtremum perſeuerantiori ſuorum rogatui ceſſit. Quo curioſius a monitoribus habilem connubio ſuo fœminam perquirēte, præcipue regis Hunnorū filia collaudat. Adhæc Frotho repugnandi rōne ꝑtinacius q̄ſita/a patre didiciſſe ſe refert, nō expedire regibus e longinquo copulam peti/ nec venerem niſi a finitimis poſci. Qđ audiens Gøtwara, callide regē amicis reluctari cognouit. Cuius vt vacillantē firmaret animū/fiduciāq; puſillæ mētis erigeret, Iunioribus, inq̄t, nuptiæ cōpetūt/ſenes ſepulchrū manet. Adoleſcētiæ greſſus votis fortunaq; ꝓficiunt inops ad buſtū ſenecta deuergit. Spes iuuentā cōſeq̄tur/ ſeniū expes inclinat occaſꝰ. Adoleſcit ſors puberū/nunq̃ infectū omiſſura qđ cœpit. Ob cuius dicti venerationē poſtulationis officiū ſuſcipe rogata, refragandi rōnē ſenii prætentione cōponit: nec ſe tā ardui mādati gerulā ob infirmū ętatis habitū fore poſſe teſtat̄. Rex pretio opus agnoſcēs, aureo torque ꝓlato, legatiōis p̄miū pollicet̄. Habebat nāq; torques nexilia bullarū cęlamina/interſitaq; regū ſimulacra: quæ ad interioris fili ductum nūc cōtrahi/nūc dirimi poſſent/ornamētū luxui potius, q̃ vſui p̄patū. Weſtmarum quoq; et Colonē cū eorū filiis in idē legationis opus acceſſiri placuit: ꝙ eorū ſolertiā Frotho repulſæ rubore cariturā putaret. Ii ſimul cū Gøtwara ꝓfecti, prius triduano ab Hūnorū rege cōuiuio excepti ſunt, q̃ legationis ſuæ cōſultū exprimerēt: is em̄ antiquitus recipiēdorū hoſpitū vſus extabat. Extracto in triduū epulo, virgo regia pleno comitatis alloquio legatis blāditura ꝓgredit̄: nec parū cōuiualibus hoſpitū gaudiis p̄ſentiæ eius iocūditas attulit. Cui Vveſtmarus crebreſcētibus poculis ꝓpoſiti ſeriē iocoſa admodū aſſertione detexit/puellæ mētē familiari collocutionis gn̄e tentaturus. Itaq; quo minus ſibi repulſam cōciſceret, cōpoſitis in riſum verbis, legationis negotiū p̄currebat/inter cōuiuales plauſus ludicrū auſus ſociare ſermonē. Illa ſe Frothonē tāq̃ famæ et claritudinis inopē faſtidire dicebat. Nulli etem̄ quondā illuſtriū fœminarū cōnubiis idonei cēſebant̄: niſi ꝗ ſibi ingens famæ pretiū geſtarū inſigniter rerū fulgore ſtruxiſſent. Sūmū i ꝓco vitiū deſidia fuit. Nihil magis in nuptiarū petitore q̃ claritatis inopia dānabat̄. Sola gloriæ vbertas cæterarū rerū opulentiā exhibebat. Puellæ quoq; nō tā ꝓcantiū ſe formas, q̃ edita ſpecioſe facinora mirabant̄. Igit̄ legati voti deſpatione torpētes/vlteriorē rei conatū Gøtwaræ prudētiæ tradūt. Illa nō verbis mō, ſed etiā ſuccis in venerē mixtis virginē eneruare conata, aſſerere cœpit Frothonem læua tanq̃ dextra vtentem nandi/dimicandiq; promptiſſimam habere peritiam: oblata quoq; potione rigorem puellæ cupidine permutauit: veneremq; et voluptatem abolitæ indignationis loco conſtituit. Deinde Weſtmarum/Colonemq; cum eorum liberis de induſtria adire regem/ iterandæq; legationi inſiſtere iubet. Poſtremo ſi difficilem accepiſſent pugnæ prouocatione præuenire repulſam. Igitur Weſtmarus regiam cum armatis ingreſſus, Iam aut precibus obſequi, inquit, aut pugna precantes aggredi neceſſe erit: elegimus ſpecioſe defungi, q̃ infecta legatione reuerti: ne repulſa fœdi/ propoſitoq; va

Hunnorū rex.

Oratio Weſtmari.

cui: vnde gloriam impetrare ſperauimus, eius contrarium referamus. Si natam ne=
gas, admitte pugnam: alterum neceſſe eſt præſtes. Mori aut exaudiri volumus.
Apud te ſi non læta/ſaltem triſtia percepturi ſumus. Gratius noſtram Frotho cla=
dem, q̃ repulſam excipiet. Nec plura elocutus, iugulum regis ferro ſe petiturum
minatur. Contra rex non decere ait amplitudinem regiam quem honore præcelle=
ret/æquare conflictu: nec oportere dignitate impares, pugnæ paritate conferri.
At Vveſtmarus nihil de certaminis exhortatione remittens, ad vltimum ipſam
virginis mentem explorare iubetur: ꝙ antiqui in matrimoniorum delectu libe=
ra nupturas optione donaſſent. Hærebat ſiquidem animo rex inter metum pugnæ
pudoremqꝫ trepida fluctuatione ſuſpenſus. Ita Vveſtmarus ad præcordialem puel
lę ſententiam relegatus/ſciens fœminam omnem vt volubilis animi/ita verſi=
lis eſſe propoſiti: tanto rem fidẽtius exequi cœpit, quanto virginum votis plus
varietatis ineſſe compertum habuit: auxit curæ eius fidutiam/adiecitqꝫ ſtudio
ſpem ſimplicitas virginis proprio permiſſa conſilio: libertaſqꝫ fœminæ politiori=
bus blanditiarum delenimentis palpanda: non modo abduci facilis/verum etiam
obſequi præceps. Pater vero quo certius filiæ mentem inſpiceret, legatos ſubſequi
cœpit. Illa prius in amorem proci latenti potionis operatione perducta plura ſe
de Frothonis indole referebat ſpe præſumpſiſſe, q̃ fama: quippe quum is ab illu=
ſtri genus parente duxerit/naturaqꝫ omnis ſuæ ſoleat origini reſpondere. Quam
obrem iuuenem ſibi non tam præſentis, q̃ futuri ſplendoris intuitu placuiſſe. Qui=
bus auditis mirabundus pater: ſed ne permiſſam quidem puellæ licentiam reſcin=
dere paſſus, Frothonis eam coniugio pollicetur. Quam poſtmodum, prouiſis
abunde commeatibus tollens magnifico rerum apparatu, conſequentibus ſe le=
gatis Daniam adire deproperat/ſciens neminem patre melius filiam nuptiis ob=
laturum. Frotho ſicut iocundiſſime ſponſam excepit: ita futuri quoqꝫ ſoceri ma=
ieſtatem ampliſſimis honoribus celebrauit: quem peractis tædis magna auri/ar=
gentiqꝫ ſumma donatum dimiſit. Igitur Hanunda vſus (Hunnorum hæc regis
filia erat) florentiſſima pace triennium duxit. Cuius cõtubernales otio petulan=
tiam nacti/partam quiete laſciuiam improbiſſimis extulere ſceleribus. Quoſdam
enim reſtibus in ſublime pertractos more agitabilis pilæ pendula corporum im=
pulſione vexabant. Aliis hedinum incedentibus corium ſubſternentes/lubrici
tergoris offendiculo per occultum funis raptum incautos ſubegere greſſus.
Alios veſte nudatos variis verberum ſuppliciis lacerabant. Alios claue affixos
laquei more ſuſpenſionis mulctauere ludibrio. Quorundam barbæ et verticis pi=
los faculis torruerunt. Aliis pubem atqꝫ inguina ſubiecto torre cremabant. Vir=
ginibus nubere non licebat: niſi quarum caſtitas eis ante delibata fuiſſet. Ad=
uenas oſſibus conuerberabant. Alios ad intemperantiam compulſos immodera=
ta potione rumpebant. Nemini filiam nuptum dare licebat: niſi gratia ipſorum
fauoreqꝫ mercato. Nulli matrimonium contrahendi fas erat: ſi eorum non pre=
tio præmiſſet aſſenſum. Præterea non in virgines modo: verum etiam in ma=
tronarum turbam paſſim diſſolutiſſimæ libidinis ſuæ flagitia porrexerunt. Mi=
xtam petulantiæ rabiem duplex furoris ſpecies agitabat: conuenis hoſpitibuſqꝫ re=
ceptuum loco conuitia præbebantur. Tot ludibriorum irritamenta a petulanti=
bus et laſciuis reperta ſunt. Adeo ſub rege puero temeritas libertate nutrita eſt.

Petulantia obſcœna aulicorum.

Veh patrię cuius Rex puer.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Nihil enim tantum peccandi licentiam protrahit, quantũ vltionis/pœneq; dilatio. Tam effrenata militum procacitas non exteris tantũ: ſed etiam patriæ inuiſum fecerat Regem. Dolenter ſiquidem ferebant Dani ſuperbe ſibi ac crudeliter imperari. Grep vero haud humili cõtentus Venere, eo ſe temeritatis effudit: vt cum Regina commercio libidinis habito tam Regi perfidus, q̃ cæteris violentus exiſteret. Adoleuit deinde paulatim infamia/tacitoq; gradu criminis ſuſpitio ſerpſit ante vulgo comperta q̃ Regi. Grep enim in omnes, qui vel modicam huius rei mentionem egiſſent animaduertere ſolitus, accuſationem ſui formidabilem fecerat. Opinio tamen ſceleris primum ſuſurris alita eſt: dehinc excepta rumoribus. Difficilis ſiquidem apud conſcios alieni criminis occultatio eſt. Procus Gunwaræ creber extabat. Igitur Grep repulſæ vltionem clandeſtinis artibus impetrare conatus, æſtimandi procos arbitrium flagitat/exquiſitiſſimis puellam nuptiis deberi, teſtando. Obſcurabat autem iram: ne virginis odio quæſitum videretur officium. Oranti rex merita iuuenum inſpectanda permittit. Primum itaq; cunctos Gunwaræ petitores conuiuii ſimulatione contraxit: ac deinde conclaue cui puella aſſueuerat deſectis eorum capitibus cingens crudele cæteris ſpectaculum præbuit. Nihil tamen eius apud Frothonem gratiæ detractum eſt: quo minus conſueto familiaritatis officio fungeretur. Conueniendi ſiquidem Regis copiam pretio peti debere conſtituit: neminem alloquio eius vſurum pronuntians/ni munera detuliſſet. Neq; enim tanti ducis aditum trito conſuetudinis genere: ſed plenis ambitionis ſtudiis impetrandum edixit: regiæ charitatis ſimulatione crudelitatis infamiam leuaturus. Taliter laceſſitum vulgus afflictationis ſuæ querelam tacitis gemitibus agitabat. Nulli miſeriæ tempora culpandi palam animus erat. Nemini ingruentem calumniam apertis efferendi querimoniis auſus inceſſerat. Internus omnium præcordia dolor hoc acrius, quo occultius lacerabat. Quo

Gøtherus rex Noruagiæ. Erici diſerti oratio.

cognito Gøtherus Noruagiæ Rex contractis concione militibus, refert proprium Danos faſtidire Regem/exoptare alium ſi copiam accepiſſent: ſeq; eo exercitum agere decreuiſſe: facile Daniam occupari poſſe, ſi armis adita foret. A Frothone enim tam auare, q̃ atrociter patriæ imperitatum eſſe. Tum exurgens Ericus contraria rem allegatione prohibuit, Sæpe inquiens alieni appetitores proprio priuari ſolere meminimus. Sæpe amborum captator vtriuſq; perditor fuit. Præualidum enim oportet alitem eſſe, qui prædam alius vnguibus extrahere cupiat. Animat te fruſtra internus regionis liuor: quem plærunq; hoſtilis explodit aduentus. Nam etſi nunc Dani diuiduis eſſe ſententiis videantur, vnanimes tamẽ mox excipient hoſtem. Crebro corrixantes porcos conciliauere lupi. Patrium quiſq; ducem extero præfert. Prouincia omnis Regem domeſticum q̃ aduenam impenſius colit. Neq; enim te Frotho domi præſtolabitur: ſed foris excipiet aduentantem. Extremis ſe aquilæ ſcalpunt. Anterius alites certant. Noſti ipſe pœnitentia vacuum debere contuitum eſſe prudentis. Proceribus abunde ſtiparis. Tua tibi quies maneat: per alios gerendi ſane belli facultatem propemodum exploratam habere poteris. Liceat militi regiam prætentare fortunam. Salutem tuam pacifice moderare/alieno negotium periculo moliturus. Satius eſt ſeruum deperire, q̃ herum. Quod fabro forceps, tuus tibi ſatelles agat. Ille ferramenti remedio manus cauterium cauet: atq; a digitorum ſibi incendio temperat. Tu quoq; tibi tuo=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

rum opera parcere et conſulere diſce. Hæc Ericus. Quem Gøtwarus vt imprudētem hactenus habitum reſponſionis ſuæ contextum exquiſita ſententiarum grauitate compreſſiſſe miratus, diſerti donat agnomine excellentem eius prudentiam appellationis honore iudicans proſequendam.

Ericus diſertus.

Frater ſiquidem eius Rollerus opinionem iuuenis eximio ſui fulgore ſuppreſſerat. Ericus nominis beneficio rem adiici petit vocabuli/largitionem muneris additione commutandam teſtatus. Rex nauigium donat Scrøter remiges vocitabant. Erant autem Ericus et Rollerus Regneri pugilis filii/patre eodem ſati/diuerſaq; editi matre. Matrē quippe Rolleri eandemq; Erici nouercam Cracam vocabant. Igitur Rafno cuidam permittente Gøtaro laceſſendi per piraticam Danos negotium ceſſit. Excipit illum Oddo cui tunc temporis apud Danos maxima piraticæ deferebatur auctoritas: vir magicæ doctus: ita vt abſq; carina altum pererrans, hoſtilia ſæpe nauigia concitatis carmine procellis euerteret. Itaq; ne cum piratis in maritimarum virium certamen deſcenderet, exaſperatos maleficio fluctus/ad naufragia iiſdem infligenda perducere ſolebat. Hic vt negotiatoribus atrox: ita clemens agreſtibus extitit: non eadem merces/qua ſtiuam æſtimatione commenſus, ruſtici operis munditias ſordidi quæſtus laboribus anteponens.

Normanni victi a Danis.

Idem inito cum Normannis conflictu, ita vi carminum hoſtilem hebetauit aſpectum: vt diſtrictos Danorum enſes eminus radios iacere: et tanq̄ flammabundos ſcintillare putarent. Cæterum adeo retuſis obtutibus erant: vt ne ferrum quidem vagina detractum viſu excipere poſſent: victa quippe fulgore acies præſtigioſæ coruſcaminis impatiens erat.

Rafno occiſus eſt.

Cæſo itaq; Rafno cum multa ſuorum parte/ſex ſolæ naues Noruagiam relapſæ documento fuere Regi haud facile Danos obteri poſſe. Ab his etiam Frothonem ſola pugilum ope ſubnixum inuito regnare populo vulgatum eſt, dominio in tyrannidem verſo.

Rollerus frater Erici diſerti.

Cuius famæ experiendæ gratia Rollerus, vt erat exterarum luſtrator rerum/ignotaq; viſendi auidus/Frothonis ſe vouit contubernio potiturum. Ericus illum (q̄q̄ habitu corporis eximius eſſet) temere votum nuncupaſſe firmabat. Ad vltimum pertinaciſſimam propoſiti eius perſeuerantiam conſpicatus, ſe quoq; ſimili voti nuncupatione conſtringit. Hiſdem ſe Rex pollicitus eſt quoſcunq; delectu probaſſent comites donaturum. Itaq; fratribus primo patrem adiri placuit/commeatuſq; et neceſſaria tam longinqui itineris ſubſidia poſtulari. A quo paterne ſuſcepti, die poſtera in nemus viſendi pecoris gratia perducuntur. Senex quippe armentis opulens erat. Aperiebantur quoq; illis gazæ: quas diu clauſæ telluris antra condiderant. E quibus ſiquæ placuiſſent ſublegi permiſſæ ſunt. Nec cupidius oblatum beneficium, q̄ receptum. Itaq; egeſtis humo opibus, complacitas tollunt. Horum interea remiges/aut curam egere corporis/aut iactis ſe molibus exercebant. Alii ſaltu: quidam curſu concitauere corpus. Hi vires valida ſaxorum iaculatione tentabant. Illi ſagittæ vſum tenſo experiebantur arcu. Ita roboris firmitatem vario agitationis genere proſequebantur. Fuere et qui ſomnum/quietemq; potione captarēt. Mittit deinde Rollerus a patre cognoſcēdi cauſa domi interim acta. Is vt maternum fumare tugurium vidit, foris accedens/paruulumq; foramen furtiua luminis applicatione traiiciens, introſpecta æde, animaduertit matrem informi cacabo coctilia pulmenta verſantem. Suſpexit præterea tres colubras ſuperne te-

Mirabilis pulmēti natura.

nui reſte depenſas: ex quarum ore profiua tabes guttatim humorem epulo mini-
ſtrabat. Duæ quippe colore piceæ erãt: tertia ſquammis albida videbatur/reliquis
modico eminentius penſa. Hæc nexum in cauda geſtabat: quum cæteræ immiſſo
ventri funiculo tenerentur. Ille rem maleficio conſentaneam ratus, ſilentio quod
viderat preſſit: ne matrem veneficii ream aſtruere putaretur. Ignorabat enim in-
nocuam anguium extitiſſe naturam/neſcius quantum illo vigoris epulo pararetur
Superuenientes deinde Regnerus et Ericus vt fumidum aſpexere caſam ingreſſi

Craca maga.

diſcubitum petiuere. Quibus ad menſam ſitis Craca priuigno, filioq; vna cibum
capturis catillum diſcoloris dapis admouit. Pars quippe picea: ſed croceis guttis
interlita: pars albida videbatur. Quippe pro varia ſerpentum ſpecie geminus pul-
tem color infecerat. Cuius quũ ſolam vterq; particulam delibaſſet, Ericus non ex
colorum habitu/ſed interni vigoris effectu epulas æſtimans, nigrantem dapis par-
tem: ſed ſucco potiore confectam catino q̃ celerrime verſo, ad ſe tranſtulit: albidãq;
ſibi admotã prius Rollero applicãs cœnã felicius geſſit. Et ne mutationis induſtria

Erici vafre dictũ.

notaretur, Taliter, inquit, æſtuante freto puppim in proram referri ſolitam. Nec
tenue viri ingenium fuit induſtrii operis diſſimulationem a nauigii conſuetudine
mutuãtis. Ericus itaq; fauſta iam dape refectus, interna ipſius opera ad ſummum
humanæ ſapientiæ pondus euaſit. Quippe epuli vigor ſupra q̃ credi poterat om-

Ericus ferarum voces iterp̃tabat.

nium illi ſcientiarum copiam ingenerauit: ita vt etiam ferinarum/pecudaliumq;
vocum interpretationẽ calleret. Neq; enim ſolum humanarum rerum pitiſſimus
erat: verum etiam ſenſuales brutorum ſonos ad certarum affectionum intelligen-
tiam referebat. Præterea tam comis atq; ornati eloquii erat: vt quicquid diſſerere
cuperet, continuo prouerbiorũ lepore poliret. At vbi ſuperueniens Craca concam
tranſpoſitam/partemq; pultis potiorem ab Erico comeſam cognouit, fortunam fi-
lio præparatam priuigno ceſſiſſe condoluit. Cui mox gemebunda ſupplicare cœ-
pit: ne vnq̃ ſua fratrem ope deficeret: quem ipſius mater tot nouæ fœlicitatis opi-
bus cumulaſſet. Quippe ſapido vnius epuli guſtu rationis atq; eloquentiæ ſummã
necnon gerendorum proſpere conflictuum gratiam aſſecutus videbatur. Adiecit
quoq; Rollerum propemodum conſilii capacem, futurũq; vt deſtinati ſibi obſonii
prorſus expers non eſſet. Monuit quoq;, ſi ſuprema neceſſitatis violentia poſtu-
laret, nominis ſui nuncupatione remedium celerius eſſe quærendum/affirmans
ſe diuina partim virtute ſubnixam: et quaſi conſortem cœlitum inſitam numinis
geſtare potentiam. Ericus ſe ad aſtandum fratri natura pertrahi dixit: probroſum
referens alitem, qui proprium polluat nidum. At Cracam magis propria mole-
ſtabat incuria, q̃ fortuna filio grauaret aduerſa. Artificem enim ingenio ſuo de-
ludi/magnum olim ruboris incitamentum fuit. Deinde hæc ipſa comitante viro
fratres ad mare profecturos abducit. Qui vno egreſſi nauigio/duo ſibi mox alia
deuinxerunt. et iam Danicum attigere littus quum explorato loco haud longe
ſeptem ſubiſſe nauigia diſcunt. Tum Ericus duos Danicæ facundos linguæ eo ſi-
ne veſte proficiſci iubet: qui rem certius ſpeculaturi nuditatis ſuæ tanq̃ per Eri-
cum factæ Oddoni querimoniam afferentes/cautius explorata referrent. Illi apud
Oddonem familiarius habiti, omne ducis ꝓpoſitum verſutis auribus venati ſunt.
Statuerat enim diluculo hoſtem improuidum aggredi: quo citius nocturnis impli
catum tegminibus obtruncaret/affirmans eo lucis tempore corporibus humanis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

plus ſtuporis atq; grauedinis ineſſe ſolere. Præcepit quoq; naues ſaxis ad iaciẽdum
habilibus onerari/futurã exitii ſui cauſam accelerans. Exploratores cõcubia nocte
delapſi nuntiant Oddonem exquiſitis ad iactum lapillis tota repleſſe nauigia/cæte
ra quæ acceperant intimantes. Ericus re admodum cognita, quũ claſſis ſuæ pauci= Stratage= ma audax.
tatem attenderet, aquas in hoſtium perniciem euocãdas / earumq; ſibi conciliandũ
putauit auxilium. Itaq; ſcapha exceptus ac tacita remorum niſu propius hoſtium
carinis aduectus, vicinas aquæ tabulas ſenſim intorto terebro cauat: ac mox remi=
gio vix auras pulſante, reditui cõſulit. Adeo autem circunſpecte ſe geſſit: vt excubi
torum nemo aditum eius/abſceſſumue deprehenderet. Quo enauigante/paulatim
Oddonis rates excepta rimatim vnda depreſſit. Eædem aqua latius introrſum ſta
gnãte recondi gurgite videbantur: nec parum deſcenſui addidit internum lapidũ
põdus: et iam trãſtra fluctibus diluebãt/foroſq; exæquabat mare. Quũ Oddo naui
gia ꝓpemodũ vndis æquata cõſpiciens/ receptũ immodice fretum vrceis egeri iu=
bet. Itaq; nauticis occiduas nauigii partes ab aquarum influxu defendere perſeue=
rantibus cõminus hoſtis apparuit. Igitur arma capeſſẽtibus acrior imminebat gur
ges. Parãtibus prælium enandi opus incidit: Erico bellum vndæ/non arma geſſere
Pugnabat pro eo mare: cui ipſe nocendi vires/aditumq; præbuerat. Itaq; Ericus flu
ctu fœlicius q̃ ferro vſus, efficaci aquarum opera pugnam abſens gerere videbatur
a pelago præſidium mutuatus. Victoria arti cõtributa eſt. Neq; enim offuſum vn Erici victo ria.
dis nauigium pugnæ patiens eſſe poterat. Taliter Oddone cum ſociis inter=
empto/captiſq; qui in ſtatione erant, neminem cladis nuntium euaſiſſe compertum
eſt. Ericus peracta iam ſtrage, maturato receſſu, Leſſø inſulam ſubit. Vbi non reper
to quo famem lenire poſſet, duobus prædam nauigiis domum dirigit /commeatus
in annũ alterum relaturis. Ipſe vno duntaxat adeundi regis copiam petit. Acceſſa
itaq; Syelandia diſcurrentes ꝑ littora nautici pecus ſternere aggreſſi ſunt. Aut enĩ
leuanda eſuries/aut fame periclitandũ erat. Armento cæſo, nudata in nauim cada=
uera detractis coniecere tergoribus. Quod quũ poſſeſſores pecoris comperiſſent,
claſſe prædones inſequi properarunt. Cunq; ſe Ericus ab armenti dominis impeti
cognouiſſet, cæſarum boum corpora ſignatis funibus alligata fluctibus occultanda
prouidit. Deinde ſiquid apud ſe quæſiti cadaueris eſſet/ ſuperuenientibus Syelan=
dicis perluſtrandi licentiam tribuit/affirmans occultandis rebus anguſtos nauiũ Aſt⁹ nou⁹ Erici.
angulos eſſe. Illi cadauere nuſq̃ reperto, ſuſpicione in alios relata, reos prædæ in=
nocuos arbitrati ſunt. Dum nulla rapinæ veſtigia patuiſſent/ alios ſibi nocuiſſe pu
tantes ſontibus ignouerunt. Quibus enauigantibus Ericus elatum vndis cadauer
excepit. Interea Frotho Oddonem cum ſuis occubuiſſe cognoſcit. Quippe ignora=
to facinoris auctore famoſus cladem rumor exceperat. Erant tamen qui ſe terna
vela littoribus appellentia: eademq; rurſum in boream abeuntia conſpexiſſe narra
rent. Tum Ericus portum a quo Frotho non longe diuerſabatur acceſſit: ſtatimq;
vt e naui veſtigium extulit, inopinato caſu correptus ruibũdo terram corpore pe=
tiuit. Ille ſibi in lapſu fauſtum ominatus euentum tenui principio meliores augura
batur exitus affuturos. Cuius quum Grep compertum habuiſſet aduentum, feſti=
nus ad mare contendit/quem cæteris diſertiorem acceperat exquiſitorum verbo=
rum acumine tentaturus. Quippe non tam præſtantis, q̃ procacis facundiæ perui
caci cunctos ſermone vincebat. Igitur a conuitio litigium orſus, talibus Ericum di
ctis aggreditur.

Grep.

Stulte quis es?quid inane petis?dic vnde iter aut quo?
  Quæ via?quod ſtudium?quis pater ?vnde genus?
Pręcipuus vigor iis/regumq; domeſticus eſt lar:
  Qui proprias nunq̃ deſeruere domos.
Acceptatur enim paucis:quod peſſimus edit:
  Inuiſi raro facta placere ſolent.

Ericus.

Regno mihi pater eſt habitus facundia linguæ:
  Cui ſolum virtus ſemper amata fuit.
Optaui ſapere tm̃ diſcrimina morum:
  Luſtraui varium per loca nactus iter.
In rebus mens ſtulta modum deprændere neſcit:
  Turpis et affectus immoderata ſui.
Remorum ductus velorum vincitur vſu:
  Aequora ventus agit:triſtior aura ſolum.
Nam freta remigium penetrat:mendacia terras:
  Iſtas ore premi conſtat:at illa manu.

Grep.

Vt gallus cœni ſic litis plenus haberis:
  Sorde grauis putes:nec niſi crimen oles.
Aduerſum ſcurram cauſam producere non eſt:
  Qui vacua vocis mobilitate viget.

Ericus.

Hercule(ni fallor)ad eum qui protulit ipſum
  Editus ignaue ſermo redire ſolet.
Ad prolatorem iuſto conamine diui
  Fuſa parum docte verba referre ſolent.
Quando lupi dubias primum diſcernimus aures,
  Ipſum in vicino credimus eſſe lupum.
Nulla fides fidei vacuo præſtanda putatur:
  Quem rumor ſontem proditionis agit.

Grep.

Dictorum temere pœnas puer improbe ſolues
  Bubo viæ vacuus:noctua luce carens.
Quæ nunc ructaris demens,emiſſa dolebis.
  Interitu*q*; tui dicta profana lues.
Exanimis coruos exangui corpore paſces:
  Eſca feris/auidæ præda futurus aui.

Ericus.

Augurium timidi:prauiq; aſſueta voluntas
  Nunq̃ ſe digno continuere loco.
Qui dominum fallit:qui fœdas concipit artes,
  Tam ſibi q̃ ſociis inſidioſus erit.
Aede lupum quicunq; fouet:nutrire putatur

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Prædonem proprio perniciemq; lari.
Grep.
Non ego reginam ſicut tu rere fefelli:
Sed teneræ tutor conditionis eram.
Hæc mihi res auxit:huius mihi gratia primum
Munera/robur/opes/conſiliumq; tulit.
Ericus.
En te cura premit culpæ rea:tutior huic eſt
Libertas/cui mens intemerata manet.
Decipitur quiſquis ſeruum ſibi poſcit amicum.
Sæpe ſolet domino verna nocere ſuo.

Ad hæc Grep reſpōſionis aptitudine deſtitutus,admiſſis equū calcaribus excipit. At vbi domū ꝑuenit,tumultuoſo clamoris impetu regiā cōplet: verbiſq; ſe victum vociferās,oēm in arma militē cōcitabat/tanq̄ manu infauſtū vocis certamē vlturꝰ. Iurabat eñ ſe aduenā aciē aqlarū vnguibus ſubſtraturū.Cōtra rex docet delibera=tionē furori dandā:improuida plærūq; nocere cōſilia: nihil caute ſimul ac celeriter geri poſſe:plurimū præcipites obeſſe niſus.ad vltimū multitudine paucos inceſſe=re nō decere.Cȩterū ſolertē eſſe,q furēti animo frȩnos iniciiat:ſæuientēq; ad tp̄s im petū interpellet.Taliter rex præcipitē iuuenis irā cōſilio cedere coegit:nec tñ con=citati animi rabiē adeo penitus ad modeſtiā euocauit:quin altercationū athleta pa rū ꝓſpera diſceptatione cōfuſus,negata armorū vindicta,ſaltē vltionis loco venefi cia ſibi patere depoſceret.Quo impetrato cū exqſita magorū turba littus repetere parat.Primū itaq; immolatis diis,equi abſciſum caput conto excipiēs,ſubiectis ſti=pitibus diſtētos fauciū rictus apuit/ſperās ſe primos Erici conatus atrocis ſpectacu li formidine fruſtraturū.Arbitrabatᷣ eñ ieptas barbaroꝝ mētes oblatæ ceruic[ter riculamēto ceſſuras.Et iā Ericus obuiū illis iter agebat.Qui ꝓſpecto eminꝰ capite obſcœnitatis apparatū intelligēs,ſilere ſocios,cautiuſq; ſe gerere iubet: nec quenq̄ temere p̄cipitare ſermonē:ne incauto effamine vllū maleficiis inſtruerēt locū/adii ciēs ſi ſermone opus incideret,verbū ſe ꝓ oībꝰ habiturū.Iāq; medius illos amnis ſe creuerat,quū magi vt Ericū pōtis aditu deturbarēt:cōtū quo equi caput refixerāt fluuio citimū locāt.Ille nihilominꝰ intrepide pōtē aggreſſꝰ,In latorē,inqt,geſtami nis ſui fortūa recidat:nos melior cōſequatᷣ euētꝰ:male maleficis cedat.iſauſtȩ molis gerulū onus obruat.nobis potiora tribuāt omina ſoſpitatē. Nec ſecus q̄ optabatur euenit.Cōtinuo nāq; excuſſa ceruice ruens ferentē ſtipes oppreſſit.Ita om̄is ille ma leficiorū paratus ad vnius execrationis imperiū ſpe ſua vacuus,expirauit.Deinde ꝓcedentē pauliſꝑ Ericū ſubit deſtināda regi eſſe ab aduenis dona.Igitur reptū for=te glaciale fruſtū veſte diligenter obuoluens muneris loco regi deferendū curauit. At vbi ad regiā ꝑuentū eſt,prior introitū petens / fratrē pone cōſequi iubet:et iam vernæ regis vt ludibrio venientē exciperēt,lubricā limini ſubſtrauere pellem: quā ingrediēte Erico celeri funis tractu corripiētes,lapſum inſiſtenti feciſſent: ni Rolle rus pone ſubiens pectore nutabundū excipet fratrē.Ericus itaq; ſemifuſus,nudum habere tergū fraternitatis inopē referebat.Cunq; Gunuara talia regi ꝑmittēda ne garet,ille ſtoliditatis legatū dānabat,apud quē inſidiarū cautela nō eſſet. Itaq; ludi brii excuſationē ludificari incuriā fecit. Ardebat intra ædē ignis vultui tp̄is haud indebitus,Quippe iā mediū hyemis fluxerat:hinc diſtinctis cōſeſſibus/hinc rex/in

Cōmentū magicū de capite equino.

* Vocabatur talis Contus, vel Hasta Niidstong. De toto huius maleficii apparatu Anotatione Steph. p. 115.

Erici cōmentū in dono ſimulato.

de pugiles aſſedere.Qui applicante ſe ipſis Erico,vlulantiū more horriſonas dedere
Canum mores. voces.Rex ſtrepitū inhibere cœpit,docēs nō debere pectoribus humanis ferinos in
eſſe ſonos.Subiūxit Ericus canū hunc eſſe morē:vt vno inchoante/cæteri latratum
Sententia. edant:ꝙ ꝓpriā cuncti moribus originē ꝓdant:ac ſuū qſq; genus fateat.Interrogat⁹
aūt a Colone:q delatorū regi munerū cuſtos erat,an vlla ſecum dona vexiſſet: gla-
ciem,quā ſinu occultauerat,ꝑmit. Quā quū illi trans foculū porrexiſſet,tanq̄ ma-
nu recipiētis elapſam flāmis de induſtria tradidit. Cūctis qui aderant cōſpicuū ni-
tore fruſtū cernentibus,viſum eſt igni liqdum incidiſſe metallū.Quod quū Ericus
receptoris incuria excuſſum eſſe cōtenderet,quid ſupplicii muneris amiſſori debea
tur ingrit.Rex reginæ ſententiā cōſulit. Quæ ſuadere cœpit ne ipſe legis a ſe latæ
ſtatutū ſolueret:qua tranſmiſſorū ſibi munerum perditores morte mulctandos ca-
uiſſet.Cæteri quoq; decretā lege pœnam remittendam eſſe negabāt.Itaq; rex ſup-
plicii neceſſitatem admittere monitus,Colonem laqueo conſumi permiſit. Deinde
Aenigmaticus ſermo. Frotho Ericū alloqui ſic orſus eſt.Tu qui verborum faſtu ac phaleratæ vocis oſten
tatione laſciuis:vnde huc te aut cur aductaſſe cōmemoras? Ad hæc Ericus. A Ren
Romerſøe Insula in Diœcesi Stavangriensi juxta Tabulam Chorographicam circa 1622 a Laurentio Cavenio Mathematico editam. Steph. p. 116. neſeo ꝓdii/ſedēq; apud lapidē cepi.Cōtra Frotho.Quo deinde cōceſſeris rogo? Cui
Ericus.Diuerti a lapide trabe vectus:identidēq; apud lapidē locū cepi.Ad hæc Fro
tho.Quorſum inde curſum direxeris? aut vbi te veſper excepit quæſo? Tū Ericus.
Profectus a petra ad ſaxū ꝑueni:itēq; apud lapidem cubui.Cui Frotbo. Creber illic
cautiū numerus erat? Ad hæc Ericus.Crebrior harena patēter cōſpicit.Cōtra Fro
tho.Quid tibi negotii fuerit:aut quorſum illinc declinaueris refer? Tū Ericus.Pro
fectus a petra delphinū curſitāte nauigio repperi.Cui Frotho.Iā noua ꝓmpſiſti q̄q̄
vtrūq; hoꝝ in mari frequēs ſit:ſed velim qs te deiñ trames abduxerit noſſe.Ad hęc
Ericus.A delphino delphinū petiui.Cōtra Frotho.Frequēs illic delphinoꝝ ē agmē
Tū Ericus.Frequētius vndis innatat.Cui Frotho.Libet ſcire quo te a delphinis ꝓ-
ficiſcentē viæ captauerit labor? Ad hæc Ericus.Arboreū mox trūcū offendi.Cōtra
Frotho.Quorſum poſt hæc iter emetiri cœpiſti? Tū Ericus.A trunco ad ſtipitē cō
ceſſi.Cui Frotho.Frequēs illic arboribus locus exiſtit: quū hoſpitū tuoꝝ ſedes tam
crebro trūcoꝝ nomine cōplectaris.Ad hęc Ericus.Frequētior nemoribus ineſt. Cō
tra Frotho.Quo deinde veſtigiū ꝓtuleris ede. Tum Ericus. Identidem ad trunca
ſyluarum robora penetraui.Me autē illic acquieſcente,exatiati humanis cadaueri-
Odd sc. Oddo. bus lupi ſuprema telorum acumina collambebant.Ibi cuſpis a robore regis excuſſa
eſt Fridleui nepos.Cui Frotho.Hæreo altercationis anceps,quum intellectū meū
obſcura admodū ambage fefelleris.Ad hæc Ericus.Præmiū a te peracti certaminis
Interpretatio. merui:cui ſub inuolucro quædā haud ſatis intellecta deprōpſi. Cædē eñ Oddonis
mea geſtam manu ſupiori cuſtodis appellatione ſignaui. Cui quū regina quoq; elo-
quētiæ palmā ac victricis facundiæ præmiū adiudicaſſet,cōtinuo rex armillā bra-
chio ſuo detractā decretę mercedis loco tradidit:atq; ſubiunxit. velim ex temet ha
bitā tibi cū Greppo diſceptationē cognoſcere:qua illum palam ſe victū ꝓteſtari nō
puduit.Tunc Ericus.Rubor illum exprobrati adulterii ꝑculit: cui quū defenſionē
afferre nō poſſet,cum tua ſe faſſus eſt vxore mœchatū. Et rex ad Hannundam con
uerſus,qua mente criminationem exciperet percontatur. Quæ non ſolum voce
crimen confeſſa:ſed etiam vultu teſtem reatus ruborem exerens, euidens culpæ in
dicium præbuit.Rex non verba modo:verum etiam oris ſigna conſpiciens:ſed qua
lege in ream animaduerteret hæſitans,debitam crimini pœnā reginæ cōtulit arbi

trio decernēdũ. Quæ quũ creditũ ſibi iudiciũ reatui ſuo affine cognoſceret, ideoq;
æſtimationem criminis aliquãdiu ſententiæ dubiæ volutaret, diſſiliens Greppus:
vt Ericum telo traiiceret, procurrit/criminantis cæde ſuã redimere cupiens. Quē
Rollerus diſtricto enſe occupans, molitionis ſuæ prædamnauit exemplo. Aitq; Eri
cus: optima eſt affinium opera opis indigo. Et Rollerus. Inter aſperos caſus officio
ſe adſciſcendi ſunt boni. Tum Frotho. Credo euenturũ vobis, quod vulgo dici aſſo
let: Ferienti interdum breue percuſſionis gaudium fore: nec diu manum ictu ex= Nota.
hilarari ſolere. Et Ericus. Non eſt arguendus, cuius operi excuſamentum iuſtitia
tribuit. Tantum enim inter meam atq; Greppi operam diſtat, quantum inter de=
fendentis ſe, atq; alium impetentis intereſt actionem. Deinde fratres Greppi freme
bundi diſſilire cœperunt/iurãtes ſe, aut in totam Erici claſſem vltores/aut pugnã
ei/deniſq; cũ ipſo pugilibus illaturos. Quibus Ericus. Aegris iter arte ꝓuidēdũ eſt.
Hebetē tenenti aciē, mollia ac tenera luſtrare cõuenit. Retuſum habēti cultrũ, ar=
tuatim ſectionis ꝑquirenda eſt via. Qm̄ ergo laboranti optima eſt mali mora: nec
qcq̄ in aduerſis neceſſitatis dilatione fœlicius, triduum apparatui peto: dummodo
aſſequi poſſim a rege recens mactatæ pecudis tergus. Cui Frotho. Coriũ meretur, Nota.
ꝗ corio cõcidit/aperte ſuperiorē petitori exprobrans caſum. At ille exhibita pelle,
crepidas creat: quas abietino gũmi interfuſis mixtim harenis obliniēs: quo firmius
veſtigia poneret, ſuis ſuorũq; pedibus adaptauit. Cõſiderato tãdē quē certamini lo
cũ legeret, terreſtris pugnæ et totius militaris opæ rudē ſe referēs cãpũ gelati ma=
ris expoſcit. In hũc vtriſq; cõſenſum eſt. Rex apparatibus inducias tribuēs, Weſtma
ri filios ſecedere iubet/incõgruum aſſerens/etiã male meritũ hoſpitio aduenã pelli.
Deinde ad inueſtigandũ ſupplicii modũ: cuius exigendi arbitrium reginæ manda=
uerat, redit. Quæ quũ omiſſa cenſura veniã lapſui precaretur, adiecit Ericus: Mu=
liebriter erratis ſæpius ignoſcendum eſſe: nec pœnam infligendum eſſe, niſi corre=
ctio culpã nequiuiſſet auertere. Ignouitq; Hãnundæ rex. Appetēte crepuſculo apđ
Gøtarũ, inq̄t Ericus, epulaturi in conuiuio militis non ſolum cœnacula procuran
tur: ſed etiam per aſſcriptos conſeſſus certi diſtinguuntur accubitus. Rex loca, qui
bus athletæ ſui inſederãt, occupãda cõcedit. Deinde verna epulũ affert. At Ericus
comitatis regiæ nõ ignarus: qua prãdiorũ vti reliquiis vetabatur, fruſtũ cuius par
ticulam delibaſſet, abiecit: integras eſcas/lacera ciborũ fragmēta nominãs. Ita rare
ſcentibus epulis, miniſtri alias inopiæ atq; verecundiæ ſuggerũt/ ꝑuulæ cœnæ im=
pendētes, qđ grandi cõuiuio ſufficere potuiſſet. Ait ergo rex. Aſſolet ne Gøtari mi
les tactã ſemel dapē tanq̄ amolita ciborũ cruſta diſperdere! primaq; fercula vltimo
rum ritu fragminum aſpernari! Ad hæc Ericus. Nihil ſibi de Gøtari moribus in=
cõdita vendicauit affectio: nihil aſſuetudo incõpoſita poſſidet. At Frotho. Ergo do
mini tui moribus diſcors nõ oēm argueris prudentiã attendiſſe. Qui eñ maiorum
exēplis obuiat, traſſugã ac defectorē ſe ꝓbat. Tũ Ericus. Sapiens a ſapientiori erudi Nota.
ri debet: diſcendo eñ doctrina ꝓficit: dogmate diſciplina ꝓuehitur. Cõtra Frotho.
Quid mihi exemplaris documenti hæc tuæ ſuperfluitatis imitatio dabit! Ad hæc
Ericus. Tutius regem fides paruula, q̄ ingens vallat perfidia. Cui Frotho. Ergo tu
nos accuratiore cæteris obſequio complecteris! Tum Ericus. Nemo non natum ſta
bulo/aut ingenitũ præſepio applicat. Necdum omniũ experientiã accepiſti. Præter
ea apud Gøtarũ potionis vſus epulo permixtus eſſe ſolet: liquor cibo cõiũctim ſuꝑ
additus comeſſabũdos iuuat. Cõtra Frotho. Impudētiorē potus aut epuli petitorē

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

non repperi. Ad hæc Ericus. Pauci tacentis egeſtatem æſtimant: aut ſilentis neceſſi
tudinem metiuntur. Tum ſoror regis ingenti patera potionem proferre iuſſa: cu-
ius Ericus dexteram cum oblato ſimul cratere corripiens, An hoc, inquit, regum
optime munus tua mihi delegauit humanitas? Num mihi quod teneo irreuocabi-
lis doni loco ceſſurũ eſſe confirmas? Rex pateram tm̃ poſtulari ratus, ꝓnuntiat do
num. At Ericus virginem ſibi veluti cum patera datam applicat. Quo viſo rex. Fa
tuum, inqt, opera prodit. Apud nos intacta virginum libertas haberi ſolet. Tunc
Ericus puellæ manum perinde ac poculi nomine traditam, ferro deſecturum ſe ſi-
mulans: et ſi, inquit, plura q̃ dederis ceperim/aut ſi totum temere teneo, ſaltem par
te potiri liceat. Rex promiſſi errore recognito, puellam tradidit/nolens incuriæ vi
tium leuitate reſcindere: quo grauior pollicẽtis videretur auctoritas: q̃q̃ inania pa
cta reuocare/maturitati potius, q̃ inconſtantiæ deputetur. Deinde illum ad naues
accepta reuertendi ſponſione, dimittit: tempore quod pugnæ debebatur inſtante.
Ericus cum ſuis cruſtatum glacie æquor aggreſſus, lubricum/inſtabilemq; gradu
hoſtem ſolearum nixus firmitate, proſtrauit. Statuerat em̃ Frotho, nequis inclina
tis/aut laborantibus auxilio foret. Deĩde victor repetit regem. Igitur Gøtuara cõ-
ſumptę infœliciter ſobolis exitio mœſta/ſimulq; eã vlciſci auida, ꝓnutiat aduerſus
Ericũ altercãdi collibitũ ſibi fore certamẽ: ita vt ipſa torquẽ magni põderis/ille vitã
in pignore poneret: aut aurum vincẽdo/aut letũ ſuccũbendo laturus. Cõprobante
certamen Erico, penes Gunuarã pignus deponitur. Igitur Gøtuara prior ſic orſa.

Quando tuam limas admiſſa cote bipennem
 Nonne terit tremulas mentula quaſſa nates?

Ericus ſic contra.

Vt cuiuis natura pilos in corpore ſeuit:
 Omnis nempe ſuo barba ferenda loco eſt.
Remigiis homines artus agitare neceſſe eſt:
 Motus quippe ſuos nam labor omnis habet.
Cum natis excipitur nate, vel quum ſubdita penem
 Vulua capit: quid ad hæc addere maius erit?

Ad hæc illa tanq̃ elocutionis inops cui necem deſtinauerat, aurum tradere coacta
eſt: filio ruminterfectori pœnæ loco eximium erogans munus. Cumulata ſiqdẽ in-
fœlicitas eſt/non vindicata malignitas. Primum em̃ orbitati adacta: ac deinde ver-
borũ violentia confutata: cum opibus ſimul eloquentiæ pretium perdidit. Beauit
liberorum ſublatorem/auctorem orbitatis ſuæ præmio munerata. Nihil pro re-
penſanda filiorum clade, præter inſcitiæ probrum/ac rerum inopiam referens.
Quo viſo, Vveſtmarus verbis ſuperiorem, viribus inceſſere ſtatuit/vincentis præ
mium in victi nece conſtituens: vt vtriuſq; ſalus in pignore poſita videretur. Nec
Ericus conditione vti abnuit: ne lingua, q̃ manu promptior exiſtimari poſſet. Erat
autẽ tale certaminis genus. Circulus vimine vel fune contextus magno pedũ ma-
nuumq; conatu decertaturis raptim diſtrahẽdus exhiberi ſolebat/fortiori tribuẽs
palmam: quem colluctantium ſiquis alteri detraxiſſet, victoria donabatur. In quem
modum agoniſans Ericus/correptã acrius reſtem manibus concertantis excuſſit.
Quod Frotho videns, Arduũ, inqt, reor cõtra fortẽ fune cõtendere. Et Ericus. Ar
duũ vtiq;: cũ corpi ſtruma inſidet/aut tergũ occupat gibb⁹. Statiq; ꝓpulſo pede ſe-
nẽ colli ſenilis ac dorſi fractione cõtriuit. Ita Weſtmarus inefficax vltionis molitor

Cautũ erotema.

Luctæ noua ſpecies.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

dum vindicẽ agere ſtuduit, in vlciſcendorũ ſortẽ incidit: quorũ vlciſci cupierat cæ-
dem imagine ꝓfligatus. At Frothone Ericũ iactu ſicæ traiicere meditante, conſcia
fraternæ mẽtis Gunuara ſponſum ꝑiculi præmonitura/ Neminẽ, inquit, ſapientem
fore, q̄ ſui prouiſor nõ ſit. Quo dicto Ericus propulſandæ fraudis ammonitus, ſug-
geſtam ſibi cautelam argutus excepit. Continuo nanq; exiliens, triumphalem ait fo-
re gloriam ſapientis dolum ſuimet vltorem exiſtere: modeſto vocationis genere in-
ſidiantis ingenium lacerans. Quem quũ rex repentino cultri iactu declinantẽ occu-
pare non poſſet, aduerſo parieti errabundũ incidit ferrum. Tunc ſic Ericus. Porri-
genda ſunt amicis munera/ nõ iactanda: ꝓbabile feciſſes donũ, ſi comitem ferro va-
ginam dediſſes. Quam rex cõtinuo cingulo detractam petenti tradidit/ moderatio-
ne hoſtis odium deponere coactus. Ita alienæ ſimulationis induſtria delinitus, emiſ-
ſum maligne telum/ benigne poſſidendum conceſſit. Sic Ericus exceptam diſſimu-
lanter iniuriam ad beneficium tranſtulit/ deſtinatum cladi ſuæ ferrum eximii mu-
neris loco complexus. Quod enim Frotho nocendi ſtudio geſſerat, hic liberalitatis
nomine colorabat. Deinde corporum curæ indultum eſt. Noctu Gunuara tacite
excitato eo, fuga opus eſſe proponit, perq̃ vtile referens/ rebus integris incolumi re-
dire curru. Qua comite littus ingreſſus, claſſem regiam illic forte ſubductam, dif-
fiſſa laterum parte, nauigationi inhabilem reddidit: inſertiſq; rurſum aſſerculis
ſarſit: quo minus ab intuentibus læſio noſceretur. Deinde nauigium: quo ſe/ comi-
teſq; receperat, haud procul littore depelli curat. Quem rex laceratis inſequi na-
uibus parans, mox fluctu foros æquante, q̃q̃ armis admodum onuſtus exiſteret,
enare inter alios cœpit/ propriæ ſalutis ſeruandæ, q̃ alienæ laceſſendæ cupidior ef-
fectus. Præcipitatis in altum proris, ſedibus ſuis remiges ſtagnãs introrſum æſtus
excuſſit. Quo Rollerus Ericuſq; conſpecto, cum contemptu periculi incunctanter
ſe profundo dedere/ natabundiq; fluctuantem excepere Regem. Ianq; eum ſuper-
fuſa ter vnda ſubruerat quum Ericus cęſarie compræhenſum pelago leuat. Cæte-
ra naufragorum turba/ aut aquis obruta/ aut ægre littori reſtituta eſt. Rex humi-
do nudatus cultu/ ſicca circumactus veſte contegitur. multus illi ab ore liquor cre-
bra pectoris ructatione manabat: vox quoq; eum continuis laſſata ſingultibus de-
ficere videbatur. Tandem redditus calor frigore hebetatos artus ſpiritu vege-
tiore firmabat. Reſidere ſiquidem/ nec aſſurgere poterat. Haud iuſte virium com-
pos. Paulatim priſtini roboris potentia ſubiit. Interrogatus tandem, an vitam/ pa-
cemq; depoſceret, admota oculis manu, deiectam luminum aciem attollere nite-
batur. At vbi ſenſim corpori virtus reddita eſt: et voci fiducia maior inceſſit:
Per hanc (inquit) lucem, quam inuitus excipio: per cælum, quod parum libenter
haurio/ ſuſpicioq;/ obſecro vos/ obteſtorq;: ne mihi vlteriorem eius vſum præſta-
re animum inducatis. Fruſtra volentem perire ſeruaſtis. Aquis mihi interire ne-
gatum eſt, ferri ſaltem officio moriar. A nemine victus, tuo primum Erice inge-
nio ceſſi. Hoc infœlicior: q qui illuſtribus viris inuictus extiti, plębeio de me vi-
ctoriam præbui. Ingens hoc regii pudoris irritamentum eſt. Sufficit hæc ſola du-
ci ad moriendum cauſa: cui nihil gloria magis placere conuenit. Qua ſi careat,
cæterorum inopem putes. Nihil enim in Rege celebrius fama. Credita mihi
erat rationis/ atq; eloquentiæ ſumma: Sed quorum vtroq; pollere videbar, vtro-
q; deſtitutus ſum. Eo calamitoſior: q regum victor, ab agreſti victus videor. Quid
vita donas, quem gloria ſpoliaſti? Sororem/ regnum/ gazam/ ſupellectilem/ et quod

Erici facetũ dictum.

Stratagema Erici.

Frothonis caſus.

Oratio Frothonis.

Nota.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

iis maius eſt/claritudinem ꝑdidi : tot infœlix caſibus,quot tu fortunatus agnoſce-
ris.Quid tanto ſuperſtes dedecori reſeruabor! Quæ mihi libertas tam fœlix erit:
vt captiuitatis ignominiā demat! Quid mihi ſequentia cōferent tempora:quæ ni-
hil niſi præteritorū miſeriam redolentia/longā animo pœnitētiā generabūt!Quid
vitæ productio proderit/ſolam triſtitiæ memoriam relatura!Nihil calamitoſis io-
cundius morte.Fœlix eſt obitus,qui ſuccedit optatus. Hic non temporum dulcedi
nem tollit:ſed rerum faſtidium conſumit. In proſperis ſalus : in aduerſis melius fa-
tum petitur. Nulla me meliorum ſpes ad viuendi cupiditatem adducit. Quis ad
ſolidum laceratam fortunæ meæ ſortem reſarciet caſus!Et iam horum niſi pericli-
tantē excepiſſetis,immemor eſſem.Reddideris regnū:ſororē reduxeris:inſtaurave
ris gazam,claritatem reparare nō poteris.Nihil quod reſartū eſt /integri ſplendo-
rem habebit.Captiuū fuiſſe Frothonē longæua recenſebit fama. Cæterū ſi inflictas
vobis ex me calumnias muneratis,vr̄is occidere manibus merui.Si damna recolitis
beneficii pœnitebit.Pudebit ſubuētū fuiſſe hoſti,ſi atrocitatis eius in vos magnitu
do taxet̄.Quid reo ꝑcitis!q̄d manū a ꝑſecutoris vr̄i iugulo cohibetis! Par ē: vt ī me
ſors quā vobis parauerā/recidat.Fateor ſi mihi ī vos ea:quā in me geritis poteſtas
incideret,nihil a me pietati deferendū eſſe.Qꝫ ſi vobis facto innocens ſum,volunta
te ſaltem reus teneor.Redundet in me quæſo nocēs animi culpa:qui interdū operis
loco cenſeri ſolet.Si fato ferrum negatis,ꝓpria mihi manu cladem conciſcendā cu-

Reſponſio Erici arguta.

rabo.Cōtra ſic Ericꝰ.Dii a te quæſo auertāt ſtolidā mētē:auertāt inquā:ne clariſſi-
mæ vitæ finē flagitio quæras. Sane q̄dem ab ipſis ꝓhibitū eſt: benignū in alios,in ſe
parricidā fore.Tentatus es a fortuna/quo mētis habitu aduerſa exciperes/explorā-
te.Probamentū tibi dedere fata/non caſum. Nihil tibi mœroris inflictū eſt:q̄d ſors
melior abolere nō poſſit.Cautela etem̄ præbita eſt/nō mutata fœlicitas.Nēo mode
ſte ſe in ꝓſperis agit,q̄ aduerſa tolerare nō didicit.Præterea om̄is bonorū vſus poſt
agnita gratius mala ꝑcipitur.Iocundior eſt voluptas,quæ rerū amaritudini ſucce-
dit.Salutem tuam auerſaberis:ſi ſuperfuſo ſemel æquore maduiſti!Qꝫ ſi aquis fran
geris:quādo ferrū æquanimiter tolerabis!Enaſſe armatū q̄s nō gl'iæ magis tribuat
ꝗ rubori!Quot ſe fœlices reputarēt:ſi tua ſorte infœlices eſſent!Sūma te rerū ma-
net:floret animus:pubeſcit ætas :plura ſpe cōplecti poteris,ꝗ geſſeris rebus. Nūꝗ
hoc tibi leuitatis ineſſe vellem:vt nō mō fugere aſpa:ſed etiā ob eoꝝ impatiētiā vi-

Nota. Replicatio color rhetoricus.

tā abiicere cupias.Quouis effœminatior eſt,q̄ aduerſorū metu viuēdi fiduciā ꝑdit
Nemo ſapientū morte res aduerſas redimere ſolet. Stulta eſt in aliū indignatio:te-
meraria in ſe.Ignauus eſt furor:qui ſuum condemnat auctorē. Qꝫ ſi vltro ob iniu-
riā/aut leuē animi cōmotionē fatū appetis,quē tui vindicē derelinquis! Quis tam
amens:vt dubiū fortunæ habitū ꝓprio vlciſci interitu velit!Quis adeo fœlix vixit
quin triſtior illum quandoqꝫ fortuna pulſaret! Inconcuſſa duxiſti tempora: conti-
nua fœlicitate vſus : et nunc ad modicam triſtitiæ ſalebram : vt dolori parcas, vi-
tam deſerere paras! Quo modo leuiorum impatiens,grauiora deinde ſupcilia fer-
re poteris!Inſipidus eſt,q̄ nunꝗ mœroris poculū deguſtauit.Nemo dura nō paſſus
tēperāter facilibus vtit̄. Qui fortitudinis columē eſſe debueras,eneruis animi ſpe-
cimē exhibebis! Fortiſſimo parente editus,vltimæ imbecillitatis ſpectaculum da-
bis!Sic a maioribus diſcrepabis,vt fœminis mollior fias! Necdum adoleſcere cœ-

Nota.

piſti,et iam te vitæ ſatietas cepit! Quis hanc prior imaginem præbuit! Clariſſi-
mi aui nepos inuicto patre editus,leuem contrariorum auram perpeti nō valebit!

Indoles tua auitæ virtutis habitū repræſentat. A nemine victus es: tua tibi ſolum
incuria nocuit. Periculo ꝑ nos erutus es/nō ſubactus. Amicitiā iniuriæ deputabis:
odium ꝓ gratia relaturus? obſequio placari debueras/nō moueri. Nunq̄ te dii eo fu
roris excedere velint: vt ſeruatorē inſidiatoris loco notare ſuſtineas. An eo tibi rei
erimꝰ, quo benefici ſumus/indignationē officiis cōtracturi? Reputabis hoſtē, cui ſa
lutis tuæ p̄miū debes? Neq; eñ te liberū captiuauimus, ſed ope præuenimus laborā
tē. Et ecce gazā/opes/ſupellectilem reddo. Soror tua ſi mihi temere deſpōſata credi
tur, cui decreueris nubat: eñuero intacta illi pudicitia manet. Cęterū militare tibi,
ſi acceptaueris volo. Caue ne ab re ira animū obſtines. Nulla te rerū iactura cōcuſ-
ſit. Nihil libertati tuæ detractū eſt. Obſequentē me tibi/nō imꝑantē agnoſces. Qua
lemcūq; de capite meo ſn̄iam decreueris cōprobo. Idē te hic, quod in regia poſſe cō
fide. Eandē hic, quā in aula, imperitandi potentiam tenes. Hoc de nobis in loco qc-
quid apud regiā placuiſſet/inſtitue. Proni ad parendū ſumus. Hactenus Ericus. At
regem hæc tā in ſe, q̄ in hoſtē manſuefecit oratio. Deinde cōpoſitis/pacatiſq; oībus
reditur in littus. Rex Ericū ac nauticos vehiculis excipi iubet. At vbi in regiam eſt
ventum, concionē aduocari facit: in quā accerſito Erico ſub ſponſaliū fide ſororem
ac centurionatum dedit. Adiecit deinde faſtidio ſibi fore reginā/filiā placuiſſe Gø-
tari. Ideoq; nouū illi legationis opus deberi: optime ab ipō negotiū expleri poſſe: cu
ius nihil arduū conatui videreť fore. Præterea ſe Gøtuaram ob celati criminis con
ſciam ſilicibꝰ obruturū. Hanundam vero redditurā patri: ne in Dania cōuerſantē
capitis ſui inſidiatricē haberet. Ericus cōſilium ꝓbat/ſuam imꝑatis operā pollicēs:
excepto ꝙ reginam repudio actā Rollero melius maritandā aſtrueret: a quo nulla
maieſtati ſuſpicio foret. Quam ſententiam Frotho perinde ac diuinitus datum do
cumentum venerabundus excepit. Regina quoq; ne violentia aſtringi videretur,
muliebriter obtemperauit/affirmans a natura dolendi neceſſitatē non eſſe: oēmq;
animi ægritudinē ab opinione ꝓficiſci ſolere. Cæterū plangēdā nō eſſe pœnā, q̄ me
ritis accidiſſet. Ita ergo fratres cōiūctas egere nuptias: altero ſororē regis: altero re
pudiatā reginā ducēte. Deiñ ſūptis ſecū cōiugibꝰ, nauigationē ī Noruagiā referūt
Neq; eñ illas a viroꝝ latere/aut viæ lōgingtas, aut futuri ꝑiculi metꝰ diuellere po
terat/affirmātes vt plumā hirto, ſic ſe maritis cohæſuras fore. Et iā Cracā demor-
tuo Regnero Brac cuidā nupſiſſe cōpiūt. Deiñ p̄rnæ gazæ memores, egeſtā humo
pecuniā tollūt. At Gøtarꝰ oēm Erici fortunā, fama virū ꝑeunte, didicerat. Vt autē
ipm̄ adueniſſe cognouit, veritꝰ vltia q̄q; in Noruagiēſes eximia ſui fiducia molitu-
rū/vxore priuare/ſuamq; illi filiā ademptæ cōiugis loco copulare ſtudebat. Regina
nāq; nuꝑ demortua nullas magis, q̄ germanę Frothōis nuptias affectabat. Cuiꝰ Eri
cus intētione cōpta, cōuocatis ſociis refert ſuā necdū cautibꝰ abſtitiſſe fortunā. Cæ
terū ſperare ſe faſcē labilē eſſe q vinculo nō firmeť: ꝑindeq; oīne pœnę pondus repē
te decidere quod culpæ catena non fixerit. Id eos apud Frothonē nuꝑ expertos eſſe
cernentes innocentiā ſuam inter ęgerrimos caſus diis opitulantibus fuiſſe defen-
ſam: eademq; vlterius conſeruata, conſimilem in aduerſis opem ſperare debere. De
inde fugam eos pauliſper fingere oportere, ſi primum a Gøtaro laceſſiti forent/iu-
ſtiorem belli titulum habituros. Manum ſiqdem capitis periculo obiici, omni iure
permiſſum eſſe. Raro aūt queñq̄ cōmiſſam cū innoxiis pugnā fœliciter exequi poſ-
ſe. Prius ergo hoſtē aduerſum ſe ꝓuocandū eſſe: quo iuſtior eundē impetendi cau-
ſa ſuccederet. Nec plura elocutus, domum Bracū inuiſere pergit. Deīde ad Gun-

Frotho faſtidit reginā: et Gøtari filiā petit

Ericus ſororem Regis Rollerus reginā repudiatā duxit Gøtarus rex Noruagiæ.

Fiducia Gunuaræ.

uarã cõuerſus experiendæ eius fidei gr̄a ꝑcontatur, an Gøtarũ cordi haberet: indi
gnum docẽs regiæ ſtirpis puellam thoro popularis aſtringi. Quem illa ꝑ deorꝝ nu-
mina impenſius obteſtari aggreſſa, fictim ne an veraciter excogitata haberet, eo ꝑ
ſeriũ ſe locutũ dicẽte: ergo, inq̄t, extremum mihi ruborẽ iniicere paras: quam virgi
nem adamaſti, viduam relicturus. Sæpe rebus contrariũ fama prædicat popularis:
me de te fefellit opinio/conſtanti nupſiſſe putabã: et nunc vẽtis leuiorem experior,
quem indubitatæ fidei fuiſſe ſperabã. Hęc fata, abunde lachrymas dedit. Grata Eri
co vxoris indignatio fuit: cui mox amplexum iniiciẽs, ſcire ait volebam, quantũ ti-
bi in me fidei eſſet: mors ſola dirẽptionis noſtræ ius poſſidet. Te tamẽ Gøtarus ra-
ptui deſtinat/amorem latrocinio quęſiturus. Quẽ quũ ꝑegerit, tua geſtũ ſimula vo
luntate: nihilominus nuptias dilatura/quouſq; filiã mihi tui loco tradiderit. Qua
impetrata, vno ego ac Gøtarus die nuptias acturi ſumus. Itaq; diſparata nobis ad
conuiuandum triclinia, ſed mediũ parietem cõmunicantia præbere curato: ne me
forte corã oculis habito, languidiore regẽ cõtẽplatione ꝑſtringas. Hoc em̄ ad eludẽ
dũ raptoris ſtudiũ ꝑq̃ efficax cõmẽtũ erit. Deinde Bracũ cũ delecta ꝓmptiſſimorũ
manu haud ꝓcul regia delitere præcepit/ſibi quum res poſceret auxilio futurum.
Poſt hæc adcito Rollero prouocandi regis gratia cum nupta ac ſupellectile, ſimula
to metu, fugã nauigio petiuit. Igit̃ Gøtari ſibi claſſẽ inſtare cõſpiciẽs, En, ait, arcus
doli inſidiarum ſpiculum iacit: ſtatimq; cõcitatis clamore nautis clauo puppim cõ
uertit. Quẽ Gøtarus propemodũ aduectus, quis rector eſſet nauigii ꝑcontat̃: Eri-
cum eſſe cognoſcit. Item exclamans, an ipſe ſit q̄ mirifico verborũ habitu cæterorũ
facundiã fruſtraret̃, inq̄rit. Quibus auditis Ericus olim ab ipſo ſe diſerti cognomi
ne donatum eſſe/nec fruſtra appellationis augurium excepiſſe ſubiunxit. Dehinc
ab vtriſq; ꝓximũ in littus cõceſſum eſt: vbi Gøtarus Erici legatione cognita Fro-
thonis ſe refert ſororẽ cupe: legato vero filiam exhibere malle: quo minus eum alii
ſuam ceſſiſſe cõiugem pœniteret. Itaq; nõ incõgruũ fore/ſi legatiõis fructus in ſuũ
recidiſſet latorem. Ericũ igit̃ ſibi generũ cõplacere: dummodo ꝑ Gunuarã Frotho
nis affinitatẽ impetrare potuiſſet. Ericus regis beniuolentiã exoſculatus, ſentẽtiã
ꝓbat: vltro ſibi offerri aſſerens, quo maius a diis immortalibus exoptare nõ poſſet
Ab ipo tñ Gunuaræ mentẽ arbitriumq; prænoſci debere. Illa adulantẽ ſe regem ſi-
mulato fauore excepit: petentiq; promptũ deferre videbatur aſſenſum/ obſecrãs vt
Erici nuptiis ſuas pręcurri pateretur: q̄bus primũ admiſſis, aptior regalibus ſuppe
teret loc⁹: ob hoc q̄dem maxime: ne denuo nuptura nouũ cõnubii pactũ reducta ve
teris memoria faſtidiret. Pręterea nõ expedire firmabat binos paratus vna celebra
tione cõfundi. Rex reſponſis euectus affatim, poſtulata collaudat. Qui quũ ex cre-
bris Erici colloquiis clariſſima ſentẽtiarũ ſchemata: q̄bus aĩo delectari ac refici poſ-
ſit/hauſiſſet, nõ cõtentus ei filiã in matrimoniũ dediſſe, Litharfulki quoq; ꝓuinciã
tradit, beneficiũ affinitati imꝑtiendũ exiſtimãs. Craca vero, quę Erico ob incãtatio
nũ ſolertiã itineris comes adcita fuerat, aduerſam oculorũ valitudinẽ ſimulans/ita
faciẽ peplo obſtrinxerat: vt ne ſola quidẽ cognoſcẽdi capitis particula promineret.
Rogata quænam eſſet, Gunuaræ ſe ſororem perhibuit/ eadem matre: diuerſo vero
patre ꝓgenitã. At vbi in Gøtari penates peruentũ, tædarũ Aluildæ (id filiæ eius
nomẽ erat) conuiuiũ exhibetur. Diuerſis Ericus ac rex ædibus accumbebant: qua-
rum tecta paries cõis exceperat. eædẽ deintus penſibilibus ꝑ totũ obductæ aulæis
erant. Aſſedit Gøtaro Gunuara: ſed Ericũ altrinſecus Craca cũ Aluilda ſtipabat

legit Stephanius Lytharfylk, hodie [illegible] p. 118

Qui inter iocandum ſubducto ſenſim e pariete aſſere: quantũ loci humanũ corpus
trãſmittere poſſet, aperuit: ignariſqꝫ cõuiuis ſpatiũ meatui ꝑuiũ fecit. Deinde ſpon
ſam an Frothoni an ſibi nubere mallet: curioſius ꝑcontari inter epulas cœpit: ma-
xime cũ obſeruato copularũ reſpectu regia proles cõſentaneæ nobilitatis amplexui
debeat: ne vnius cõiugũ dignitas: alterius indignitate depereat. Qua ſe incõceſſis
a patre nuptiis vſurã negãte: reginã eã fore: cęteraſqꝫ opibus exceſſurã ꝓmittẽs: ex
repugnãte obſequẽtẽ effecit: nõ minus opũ ſpe q̃ gloria captã. Cracã quoqꝫ traditũ
eſt exhibitæ potionis tẽperamẽto, Frothonis amori virgineã adegiſſe cupidinẽ. At
Gøtarus Erici poſt epulas cõuiuiũ petit nuptialis loci licẽtiã adaucturus. Quo ex-
eũte Gũuara ſicut ante iuſſa fuerat ſubducti aſſeris loco ꝑuiũ trãſgreſſa parietem:
proximũ Erico diſcubitũ occupat. Cui Gøtarus eã cõſeſſu iunctam miratus quali-
ter, & quare eo venerit percontari impenſius cœpit: illa ſororẽ ſe Gũuaræ, regemqꝫ
formarũ falli ſimilitudine memorabat. Cuius cũ rex cognoſcẽdi cauſa: ſubito regiã
repetiuiſſet: Gũuara poſtico ſe quo venerat referens priſtino in loco cũctis ſpectãda
conſedit. Qua viſa Gøtarus parũ luminibus credulus: maxima cũ agnitionis diffi-
dẽtia ad Ericũ iter remẽſus: relatã ſuo more Gũuarã præ oculis habuit. Ita quoties
aularũ aditus permutauit: toties vtrobiqꝫ quã quærebat offendit. Et iã nõ cõſimi-
lis: ſed eadẽ hinc inde facies ingẽti regẽ ammiratione torquebat. Impoſſibile eñ ad
omnẽ videbatur modũ: abſqꝫ notabili diſcrimine, eundẽ diuerſis habitũ ineſſe for-
marũ. Soluto tandẽ cõuiuio: filiam & Ericum nuptiali in cubiculum vſqꝫ comitate
proſequitur. Ipſe alias cubitũ redit. At Ericus Aliuldam Frothoni deſtinatã: ſeor-
ſum cubare permittit: Gũuaram vt ante deluſo rege cõplexus. Itaqꝫ Gøtarus in-
ſomnẽ agens noctẽ ſtupido, errantiqꝫ animo ludificationis ſuæ ſpeciẽ agitabat, neqꝫ
enĩ paritas ſpecierũ: ſed idẽtitas videbatur. Vnde incerta adeo atqꝫ anceps illũ æſti
matio ſubiit: vt errori tribueret: qđ reuera deꝑhenſum habebat. Tandem pariete
fraudem inſtrui potuiſſe: animo obuerſatũ eſt. Quẽ cũ diligentius inſpici, luſtrariqꝫ
iuſſiſſet: nulla fractionis veſtigia deꝑhendit. Inconcuſſa ſiquidem totius ędis inte-
gritas apparebat. Quippe Ericus nocte concubia, quo minus dolus cõſpicuus foret
ſoluti parietis ſarſerat læſionẽ. Deinde duos cognoſcendæ rei cauſa tacite Erici cu-
biculo intromiſſos: ac poſt aulæam cõſiſtere iuſſos: cũcta curioſius attendere iubet.
Iidem Ericum cũ Gũuara repertũ, occidendiqꝫ ꝑceptũ acceperãt. Qui inita latẽter
æde: velatis cortina angulis ꝑſentiã occultantes, Ericum ac Gũuaram nexis inuicẽ
brachiis cõmuni thoro fruentes conſpiciũt. Quos ſemiſopitos rati: profundiorem
quietis copiã expectabãt: operiri volentes, donec exequendi ſceleris occaſionem gra
uior porrigeret ſomnus: qui cũ ſtertente ſonorius Erico: cõcepti liberius ſomni ſpe
ciem agnouiſſent: cõtinuo trucidandi eius gratia: deſtrictis prodiere mucronibus.
Quorũ Ericus inſidioſo expergefactus accurſu: cũ imminẽtes capiti gladios ſuſpe-
xiſſet: dicto nouercæ nomine, qđ olim inter pericula nũcupare iuſſus fuerat: prõptũ
neceſſitatis remediũ expertus eſt. Clypeus enim eius qui ſublimius a trabe pende-
bat: illico in eũ collapſus: inerme corpus: quaſi de induſtria: ne a latronibus cõfode-
retur: obtexit. At ille fortuna haud fruſtra vſus ꝓximi latronis vtrunqꝫ pedẽ rapto
deſecuit ferro. Alterũ Gũuara nõ impetu minori haſta tranſfodit: muliebri corpo-
re, virilem animũ æquans. Taliter Ericus inſidiis liberatus: repetito mari nocturnę
nauigationi ſe ꝑparat. At Rollerus iis qui cominus excubare iuſſi fuerant: ſignũ ir-
rumpendæ regiæ lituo dedit. Quo rex audito hoſtiũ aduentũ indicari ratus: præ-

Clypei mi-
rabilis ca-
ſus.

ceps fugam nauigio tenuit. Interea Bracus & qui cum eo irruerant conuulſam re-
gis ſupellectilem/Erici manibus imponendã curabant: medium ferme noctis agen-
dis impenſum eſt prædis. Quorum mane rex cognita fuga inſecutionem molitus:
per amicorum quendam nequid ſubito pararet, aut cum impetu exequeretur: am-
monitus eſt: perſuadebatur quippe maiore inſtrumento opus eſſe: nec expedire, cũ
paucis in Daniam conſequi fugientes. Sed ne ſic quidem impatiens animus damni
impetum preſſit. Nihil enim magis mouerat regem: q̃ ꝙ alienæ cladis paratus re-
cidiſſet in ſuos. Enauigans autem rex: peruenit in portum: qui nunc ab ømi voca-
bulum tenet. vbi aduerſa tempeſtate oborta: alimẽtis defectus, ſatius arbitratus eſt
moriẽdi neceſſitatem ferro ſubire: q̃ fame. Itaqꝫ nautici manu in ſe ipſos verſa: alter
nis vulneribus accelerauere fatum. Rex cum paucis mõtium prærupta ſecutus ela
bitur. Indicium cladis: colles editi præbent. Interea Erico proſpere nauigationem
emenſo, Frothoni cum Alulda nuptiæ actæ ſunt. Poſt hæc Sclauorũ mandatur ir-
ruptio. Ad quam coercendam Ericus cũ octo nauigiis deſtinatur. Quippe Frotho
rudis adhuc rei bellicæ videbatur. Ericus igitur ne virilem vnq̃ operam detracta-
ret: ſuſceptum gratulanter officium: fortiter exequendũ curauit. Qui cum piratas
ſeptenis nauibus eſſe cognoſceret: vna tantum e ſuis aduectus: reliquas ligneis pro
pugnaculis cingi, tonſiſqꝫ arborũ ramalibus obduci iubet. deinde cũ hoſticæ claſſis
numerum plenius ſpeculaturus procederet: inſequentibus ſe Sclauis: ocius ad ſuos
refugere cœpit. At hoſtes vt inſidiarum ignari: ita fugientem comprehendere aui
di, crebro incunctantiqꝫ fluctus remigio concuſſere. Naues enim Erici liquido co-
gnoſci non poterant: frondentis ſyluæ ſpeciem præferẽtes. Qui cum anguſtioris ſe
maris flexui tradidiſſent: ſubito Erici claſſe concluſos vident. Sed primũ inuſitata
facie ſtupidi nauigio nemus agi putabant: deinde fraudem foliis ſubeſſe cognoſcũt.
Seram ergo incuriæ pœnitẽtiam agentes habitam incautius nauigationẽ remetiri
tentabant. Sed dum puppes obuertere parãt: ab hoſte eas inſiliri conſpiciũt. Ericus
vero ſubducto in littus nauigio: funda procul in hoſtes ſaxa torquebat. Igitur Scla-
uorum cæſi plærique: quadraginta capti fuere: qui poſtea vinculis, ac fame coerciti
inter varias cruciatus anguſtias, ſpiritum depoſuerunt. Interea Frotho traiicien-
dæ in Sclauiam expeditionis gratia: tam e Danis, q̃ ex finitimis ingentem adciue-
rat claſſem. Huius minima ratis exſtabat: quæ biſſenos veheret nauticos: totidẽqꝫ
remigiis agi poſſet. Poſt hæc Ericus ſociis patientius præſtolari iuſſis: actæ iam cla
dis famam Frothoni perlaturus occurrit. Cũqꝫ nauigãdo puppim forte piraticam
vadoſis ac minus altis gurgitibus inflictam hærere conſpiceret: ꝙ res fortuitas di-
ctorum grauitate proſequi ſolitus erat: obſcura eſt, inquit, ignobilium ſors, fortu-
naqꝫ vilium ſordida. deinde naue propius applicata: piratas proprium contis naui-
gium expedire conniſos: ac circa eius ſeruationem impenſius occupatos oppreſſit.
Quo peracto cum ad regiam claſſem rediſſet: Frothonem nuntia victoriæ ſaluta-
tione reficere cupiens: ſaluũ fore florentiſſime pacis auctorem iubet: Rex verũ eius
dictum fieri precatus: augurem eſſe ſapientis animũ affirmabat. Ericus vera a ſe di
ci, paruulaqꝫ victoria maioris omen afferri reſpondit: exiguis ſæpe rebus magna-
rum præſagia captari teſtatus: regem deinde manũ ſpargere hortatus, Iutiæ equi-
tatum terreno proficiſci itinere iubet: reliqua exercitus parte marinum ineunte
compendium. Tanta autem nauigiorum frequentia mare compleuerat: vt nec re-
ceptui portus, nec caſtris littora, aut cõmeatibus impenſæ ſuppeterent. Terreſtris

Frotho adhuc rudis rei bellicæ.

Frotho pacis auctor. Primus & idẽ admirabilis exit⁹ & apparatus Frothonis ad bellũ.

autem acies tanta fuiſſe fertur: vt compendii gratia complanaſſe montes: meabiles
effeciſſe paludes: lacunas aggeribus exæquaſſe: vaſtiſſimaſq; voragines iniectis mo
libus expleſſe dicatur. Interea Strunico Sclauorũ rege belli inducias per legatos pe=
tente: Frotho tẽpus apparatui negat affirmans hoſtẽ induciis inſtrui nõ oportere.
Præterea hactenus ſe bellicorum operũ expertem vixiſſe: nec debere eorum initia
ancipiti rerum expectatione ſuſpendere: ꝙ quiſquis primam feliciter militiã geſſe=
rit: conſimilem de cætero fortunã ſperare poſſit. Tale enim quęq; omen habiturũ
pugnæ: quale congreſſionũ principia dederint: cũ initiales bellorũ ſucceſſus ſequẽ=
tibus augurio fore ſoleant. Ericus reſponſi prudentiã laudat: affirmans ita ludũ fo
ris agi oportere prout domi fuerit inchoatus. Danos a Sclauis prouocatos eſſe ſi= **Quita Sclauorum ſubactio.**
gnificans. Qđ dictum acerrimo prælio proſecutus Strunico cum gentis ſuæ fortiſ
ſimis interfecto: reſiduos in fidem accepit. Tum Frotho conuocatis Sclauis per prę
conem edixit vt ſi qui inter eos rapinæ aut furto aſſuetuiſſent: ocyus exhiberentur:
promittens ſe talium mores primis honoribus donaturum. Iuſſit etiam vt quicũq;
malarum artium ſtudiis calluiſſent: præmia recepturi prodirent. Grata Sclauis ꝑ
miſſio fuit. Cuius ſpem quidam cupidius, q̃ conſideratius ſecuti: prius prodidere
ſeipſos: q̃ alieno poſſent indicio declarari. Quos tanta lucri cupiditas fefellit: vt ru=
borem quęſtui poſtponentes crimen pro gloria ducerent. Quibus ſponte exhibitis:
hanc, inquit, Sclaui voſipſos patriam peſte vacuefacere conuenit: continuoq; eos a
lictoribus abripi iuſſos in altiſſimas cruces ciuiũ manu ſubfigendos curauit. Plu=
res a paucioribus punitos crederes. Ita callidi ingenii rex dum veniam quam victis
hoſtibus tribuit: crimen confeſſis negauit: totam pene Sclauicæ gentis ſtirpem cõ=
ſumpſit. Sic indebiti præmii cupiditatem debita conſecuta eſt pœna, iuſtoq; ſuppli
cio indignę mercedis auiditas adacta eſt. Crediderim iure exitio traditos, qui cum
taciturnitatis munimento ſalutẽ ſeruare potuiſſent: voce periculũ adciuerũt. Rex
recentis victoriæ titulis euectus, ne iuſtitia q̃ armis defectior videretur: nouis exer
citum legibus formare conſtituit: quarum præſens quaſdam ritus vſurpat: quaſ=
dam arbitraria iuris nouitas aboleuit. Edixit enim vt primipilus quiſq; prædæ par **Lex Frothonis.**
titione facta maiorem cætero milite portionem acciperet: ducibus vero quibus in
acie ſigna anteferri ſolerent/ dignitatis cauſa captiuum conceſſit aurum. Grega=
rium vero militem argento voluit eſſe contentum. Arma ad pugiles redundare,
captiua nauigia popularibus cedere iuſſit, vtpote eis debita quibus condendi rates
inſtruendiq; ius eſſet. Præterea ſanxit, ne quis rem familiarem ſeris mandare præ=
ſumeret: Duplum ex fiſco regis amiſſorum pretium recepturus. Quam ſi quis ar=
carum clauſtris obſeruandam duxiſſet: aureæ libræ regi debitor fieret. Statuit
etiam vt in eum qui furi ignoſceret: furti pœna recideret. Præterea ſi quis in acie
primus fugam capeſſeret: a cõmuni iure alienus exiſteret. At vbi in Daniam rediit:
vt quicquid Grep ſiniſtra morum vſurpatione corruperat: bonis artibus expiaret:
arbitrariam fœminis nubendi poteſtatem indulſit: ne qua thori coactio fieret. Itaq;
lege cauit, vt eis in matrimonium cederent: quibus inconſulto patre nupſiſſent.
At ſi libera conſenſiſſet in ſeruum: eius conditionem ęquaret: libertatiſq; beneficio
ſpoliata ſeruilis fortunæ ſtatum indueret. Maribus quoq; quamcunq; primitus co=
gnouiſſent: ducendi legem inflixit. Adulteros a veris coniugibus corporum par=
te ſpoliandos conſtituit quo minus continentia flagitiis elideretur. Edixit quoq;
vt ſi Danus Dano rapinam infligeret: duplum rependeret: ac violatæ pacis crimi=

ne cenſeretur. At ſi quis rem furto quæſitam ad alienam domum perferret, hoſpes poſt illum ædis ſuæ fores obcluderet: bonorum omnium pœnam incurreret. Atq; in concione coram omnibus vapularet/ꝙ ſe eidem delicto obnoxium feciſſe videretur. Præterea qſquis exulum patriæ ſuæ hoſtis euaderet: aut inimicum ciuibus ſcutum afferret: rerum ac vitæ periculo pœnas lueret. Si quis autem ad exequendum regis imperium ob animi cõtumaciam piger exiſteret: exilio mulctaretur. Solebat nanq; ſagitta lignea ferreæ ſpeciem habẽs: nuntii loco viritim per omnes mitti quoties repentina belli neceſſitas incidiſſet. Qui vero ex popularibus primipilum in acie anteiret: ex ſeruo liber, ex agreſti illuſtris euaderet. At ſi ingenuus foret: ſatrapa crearetur. Tanta olim audaces ſtipendia merebantur. Adeo veteres nobilitatẽ fortitudini tribuendam putabãt. Siquidem non fortunę virtutẽ, ſed virtuti fortunã deferri oportere: exiſtimatum eſt. Pręcepit quoq; ne lis vlla iuriſiurandi fide aut pignerum poſitione contraheretur. Qui vero alium pignus ſecum ponere iuſſiſſet eidem aureæ libræ dimidium ſolueret. Alioqui grauem corporis mulctam ſubiret. Prouiderat enim rex ex pignerum poſitione maximas litium cauſas incidere poſſe. De qualibet vero controuerſia ferro decerni ſanxit: ſpecioſius viribus ꝙ̃ verbis cõfligendum exiſtimans. Quod ſi alter dimicantium relato pede pręnotati orbis gyrum excederet: perinde ac victus cauſæ detrimentum reciperet. Sin autem quauis de re pugilem popularis impeteret: ipſum armatus exciperet, cubitali dũtaxat ſtipite pugnaturum. Quinetiam cladem dani ab alienigena oppreſſi duorum extraneorum cæde ſarciendam inſtituit. Interea Gøtarus ſumẽdi de Erico ſupplicii gratia: pugnæ exercitum comparat. Econtrario Frotho cum magno claſſis apparatu Noruagiam petit. Cũ ad inſulam Renſø pariter appuliſſent: Gøtarus Frothoniani nominis magnitudine territus: pacẽ per legatos efflagitat. Ad quos Ericus inuerecundus (ait) eſt latro qui prior concordiã ꝗrit: aut bonis cõmunicare præſumit. Qui enim obtinere geſtit: obniti debet: ictus ictui opponendus eſt: liuorq; liuore pellendus. Cũq; hoc dictum Gøtarus attentis eminus auribus excepiſſet: ꝙ̃ poterat clara voce ita inquit quiſq; virtuti militat: prout beneficii meminit. Cui Ericus beneficentiam tuam reddito tibi conſilio repenſaui. Quo ſermone egregios monitus oĩ donorum genere præſtantiores indicabat. Et vt Gøtarum accepti conſilii ingratũ oſtenderet: quando coniugem mihi (inquit) cũ vita adimere cupiebas melioris exẽpli ſpeciem laceraſti. Solum inter nos ferrum decernendi ius obtinet. Poſt hæc Gøtarus parum proſpera congreſſione danorum claſſem adortus occiditur. Cuius regnũ Rollerus beneficii nomine poſtmodum a Frothone ſuſcepit: quod ſepteno ꝓuinciarum numero tendebatur. Eundem quoq; Ericus collata ſibi quondam a Gøtaro prouincia muneratus eſt. His geſtis Frotho per ſummam ac ſecuram pacem triennium geſſit. Inter hæc rex Hunorum audito gnatæ repudio adiuncto ſibi rege orientalium Olimaro aduerſum Danos biennio belli apparatum contraxit. Igitur Frotho non ſolum indigenas: ſed etiam Noruagienſes: ac Sclauos in copias vocat. A quo Ericus hoſtiles ſpeculatum acies miſſus, Olimarum qui claſſis magiſtratum acceperat Hunorum rege terreſtres ductante copias haud ptocul Ruſcia repperit: quem taliter affari cœpit.

Nuntiorũ nouũ compendium.

Gøtari cædes.

Rollerꝰ rex Noruagiæ.

Olimarus rex orientalium ſeu auſtraſtorum.

Quid ſibi vult quæſo belli grauis iſte paratus?
Aut quo claſſe potens rex Olimare ruis?

At Olimarus.

Fridleui natum nobis inceſſere cordi eſt.
Et quis es audaci talia voce rogans?
Ad quem Ericus.
Vincendi inuictum ſubiit ſpes irrita mentem
Frothonem nullus exuperare poteſt.
Contra Olimarus.
Quicquid contingit primo ſemel accidit, & res
Non ſperata ſatis ſæpe ſubire ſolet.

Qua ſententia a nemine nimiũ fidei in fortuna reponendum eſſe perdocuit. deinde Ericus Hunorum agmen exploraturus obequitat. Quod Ericum præteriens, inuicemq; ab ipſo præteritum primã ortiuo ſole aciem poſtremo occiduo prębuit. Itaq; penes quem tot milium regimen foret ab obuiis ſciſcitatus eſt. Quem Hun forte cõſpiciens: rex hic Hunorum erat: ſpeculandi miniſterium accepiſſe cognouit, perquiritq; qđ percunctatori vocabulum foret. Ericus ſe vbiq; aduentantem: nec vſq̃ compertum vocitari perhibuit: rex item admoto interprete quid Frotho operis exerceret interrogat. Cui Ericus. Nunq̃ Frotho domi inimicum pręſtolatur exercitum: nec hoſtem in ædibus operitur: pernox enim & peruigil eſſe debet alienum appetens culmen: nemo ſtertendo victoriam cepit: nec luporum quiſq̃ cubando cadauer inuenit. Quem rex exquiſitis dictorum ſententiis callere cognoſcẽs: hic ait fortaſſe Ericus eſt: a quo filiam meam falſi criminis inſimulatam accepi. Qui continuo prendi iuſſus non decere (inqt) vnũ a pluribus abripi. Quo dicto non modo regis animũ complacauit: ſed etiam ad ignoſcendi ſibi voluntatem perduxit. Cuius impunitatis cauſam potius a calliditate q̃ beniuolentia profectam conſtabat. cum ob hoc maxime dimitteretur: vt Frothonem nuntiatæ multitudinis rumore terreret. A quo cum reuerſus explorata referre iuberetur: ſex claſſium ſenos reges, earũq; quãlibet quina nauiũ milia complectentem vidiſſe ſe retulit: quarum vnãquãq; trecẽtorum remigium capacem eſſe conſtaret. Quẽlibet vero totius ſummę millenarium quaternis aliis contineri dicebat. Volebat autem millenarium mille, ac ducẽtorum capacem intelligi: cum ala omnis trecentorum numero compleatur. Cunctante vero Frothone: quid cõtra tot acturus eſſet, attẽtiuſq; ſubſidia circũſpiciẽte: probũ, inqt Ericus audacia iuuat: acri cane occupãdus eſt vrſus. Moloſſis quippe nõ imbellibus auiculis opus eſt. Quo dicto Frothoni contrahendæ claſſis conſilium præbuit. Qua inſtructa aduerſum hoſtem nauigatio tenditur. Igitur inſulas quæ Daniam orientẽq; interiacent: prælìis ſubigunt. Vnde procedentes naues aliquot Rutenæ claſſis offendunt. Quarum cum Frotho paucitatẽ inceſſere deforme duxiſſet: a macro inquit Ericus & tenui petendus eſt cibus. Raro pingueſcet qui cadit. Neq; enim mordendi potens eſt: quem vaſtus occupauerit follis. Quo documento regi irruptionis edendæ ruborem excuſſit: eumq; mox ad paucitatem multitudine laceſſandam perduxit: vtilitatem pudori præferendam ſignificans. Poſt hæc ad Olimarum proceſſum eſt. Qui multitudinis ſegnitie excipere hoſtem, q̃ aggredi præoptabat, Quippe Ruthenorum nauigia incompoſita minuſq; ob granditatem ad remigium habilia videbantur. Sed ne ei quidem numeroſitatis potentia profuit. Inuſitata nanq; Ruthenorum multitudo copiis q̃ virtute præſtantior robuſtæ Danorum paucitati victoriam tradidit. Frotho cum patriam repetere vellet: inauditum nauigationis impedimentum expertus eſt. Quippe crebra interfectorum corpora,

Hun rex Hunorũ.

#

Computat Laurenberg 2000,000 Hunnorum capita, quem numerum non pro incredibili habet. Steph. p. 121.

Mirabilia! et quaſi incredibilia. # + et stort Hundrede er 120.

Nauigia Ruthenorũ contra Danos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

nec minus ſcutorum, haſtarumq; fragmenta iactante æſtu vniuerſum maris conſtrauerant ſinũ. Itaq; portus non anguſti minus: q̃ olidi erant. Igitur mediis obſtrictę cadaueribus hæſere puppes. Nec putria quidem ac circũflua corpora remis abigere, aut contis propellere poterãt. quo minus vno ſublato mox aliud aduolutum impelleret claſſem. bellum cum mortuis obortum crederes. Nouum contra exanimes diſcrimen extabat. Igitur Frotho conuocatis quas vicerat gentibus: lege cauit vt quiſquis paterfamilias eo conciderat bello: cum equo omnibuſq; armaturæ ſuæ inſignibus tumulo mandaretur. Quem ſi quis veſpillonum ſceleſta cupiditate tentaſſet: pœnas non ſolum ſanguine, ſed etiam inhumato cadauere daret. Buſto atq; inferiis cariturus. Siquidem par eſſe credebat vt alieni corruptor cineris: nullo funeris obſequio donaretur: ſortemq; proprio referret corpore quam in alieno perpetraſſet. Centurionis vero, vel Satrapæ corpus rogo propria naue conſtructo, funerandum conſtituit. Dena autem gubernatorum corpora vnius puppis igne conſumi præcipit. Ducem quempiam aut regem interfectum proprio iniectum nauigio concremari. Tam ſcrupuloſam ducendis interfectorum funeribus obſeruationem præſtari voluit: ne promiſcuos exequiarum ritus exiſtere pateretur. Iamq; cuncti

Ruthenoꝝ regum ſtrages.

Ruthenorum reges Olimaro, Dagoq; exceptis Marte conciderant: bella quoq; Ruthenos ex Danorum imitatione celebrare præcepit: ac nequis vxorem niſi emptitiam duceret. venalia ſiquidem cõnubia plus ſtabilitatis habitura cenſebat: tutio-

Nouæ Frothonis leges.

rem matrimonii fidem exiſtimans ꝙ pretio firmaretur. Præterea ſi quis virginis ſtuprum vi petere auſus eſſet ſupplicia abſciſſis corporis partibus lueret: alioqui mille talentis concubitus iniuriam penſaturus. Decreuit etiam vt quiſquis militię deditus ſpectatæ virtutis titulum affectaret: impeteret vnum: exciperet duos: tres modica pedis retractione vitaret: quatuor fugere non erubeſceret. Aliam quoq; ſuper militum ſtipendiis conſuetudinem a ſubiectis ſibi regibus obſeruandam edixit. Patrium domeſticumq; militem hyberno tempore ternis argenti talentis donari iuſſit: gregarium aut conductitium binis: priuatum ac militiæ laboribus defunctum dũtaxat vno. Qua lege virtuti iniuriam afferebat: conditiones militum non animos æſtimans. In quo quidem erroris argui poterat cum familiaritates meritis anteferret. Poſt hæc interrogatus a rege Ericus an Olimari copias Hunorum æquaret exercitus: carmine ſic eloqui orſus eſt.

Hercule deprendi nulli numerabile vulgus:
    Vulgus cuius erat terra nec vnda capax.
Colluxere ignes crebri. Silua omnis obarſit.
    Index innumeræ flamma cohortis erat.
Calcibus obtrita tellus ſubſedit equinis.
    Edebant rapidos ſtridula plauſtra ſonos.
Ingemuere rotæ: ventos auriga premebat:
    Vt tonitrum currus aſſimulaſſe putes.
Vix armatorum cœtus ſine lege ruentes
    Ponderis impatiens preſſa ferebat humus.
Obmugire aer viſus mihi: terra moueri.
    Tantus in externo milite motus erat.
Nam quindena ſimul vexilla micantia vidi:
    Quodq; ex iis centum ſigna minora tenet.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Torf. Ser. L. 3.

Poſt quorum quoduis poterant bis dena videri
Signorum numero: par erat ordo ducum.

Igitur Frothone quid contra tot opponeret perquirente: redeſidum docet, patiendūq; hoſtes propria primū immanitate cōſumi. Obeditum monitui eſt. Neq; enim minore ſtudio probatum conſilium q̄ editum fuit. At Huni per auia ſolitudineſq; pgreſſi: nuſq̄ repertis cōmeatibus paſſim inedia periclitari cœperunt. Quippe regio vaſta ac paluſtris extabat: nec erat vllum egeſtatis ſubſidium reperire. Tandem fuſis comeſiſq; iumentis tam vehiculorum q̄ victus inopes ſpargebantur. Cæterū error par fami periculū erat. Non equis, non aſinis parcitur, non fœdis aut putribus abſtinetur. Poſtremo ne canibus quidem temperatū eſt: nephas omne morientibus licitū fuit. Nihil enim tam difficile qđ neceſſitas ſuprema non imperet. Ad vltimū fame exhauſtis publica clades inceſſit. Efferebātur abſq; ceſſatione corpora, cūctiſq; exitiū formidantibus: nulli miſeratio pereuntiū fuit: humanitatem quippe metus excluſerat. Primū itaq; regem paulatim defecere cohortes: deinde centuriatim defluxit agmē: deſeruit eū quoq; Vggerus vates vir ætatis incognitæ, & ſupra humanū terminū prolixæ: qui Frothonem tranſſugæ titulo petēs: quicquid ab Hunis parabatur: edocuit. Inter hæc Hithinus rex aliquantæ Noruagienſiū gentis Frothonis claſſem centū quinquaginta nauigiis accedebat. E quibus duodecim lectis: propius nauigationem cœpit habere erecto in malū ſcuto ſocios aduentare ſignificās. Qui regi in proximū amicitiæ gradum receptus, magnū copiis eius attulit ſupplementū. Eidem poſtmodū cū Hilda Høgini Iutorū Reguli filia ſpectatȩ admodū opinionis virgine mutuus amor inceſſit. Quippe nondū inuicē conſpectos: alterna incenderat fama. At vbi mutuæ conſpectionis copia incidit: neuter obtutū ab altero remittere poterat. Adeo pertinax amor oculos morabatur. Interea Frotho diſtributo per municipia milite: diligentius impēſas hibernis cōmeatibus neceſſarias conuectabat. Sed ne ſic quidē oneroſum impenſis exercitū ſuſtentare ſuffecit. Par propemodū Hunorum cladi pernicies incidit. Igitur ad inhibendū aduenarū confluxum claſſe in Albiam miſſa neqd traiiceretur curæ habuit. Cuius duces Reuillus & Meuillus fuere. Soluta hyeme Hithino, Høginoq; ſocialem exequi piraticam placuit. Ignorabat enim Høginus ſuam a ſodali filiam adamari. Erat autem is corporis habitu præſtans: ingenio peruicax: Hithinus vero corpore perq̄ decoro: ſed breui extitit. Cæterū cū Frotho ſuſtentandi exercitus ſumptū indies difficiliorē aduerteret. Rollerū in Noruagiā, Olimarū in Suetiam, øneuū regem, & Glomerum piratarū præcipuū ad Orcades petendorū cōmeatuū gratia dirigit: pprias cuiq; copias tribuens. Triginta reges ſequebātur Frothonē: q ipſum amicitia vel obſequio colerēt. Audiens autē Hun dimiſſas a Frothone copias: nouū recentēq; militem cōtrahit. At Høginus filiam ſuam Hithino deſpondit: coniurato inuicē vter ferro periſſet: alterū alterius vltorē fore. Autūno petitores cōmeatuū redeunt: trophæis q̄ alimētis locupletiores. Rollerus enim prouincias Sūmoriā & Normoriā: occiſo earū rege Arthorio vectigales effecerat. At Olimarus Thoriā lōgū Ianitorū atq; Helſinagorū regē: duoſq; alios haud inferioris potētiæ duces: Heſtiam quoq; & cū ølandia Curetiā: ſed & inſulas Suetiȩ ptentas celeberrimus Barbariæ domitor triūphauit. Itaq; ſeptingēta reducebat nauigia duplicato eductorū antea numero. ønef vero & Glemero Hithino quoq; & Høgino Orcadū trophȩa ceſſere. Hiſdē cum nongentis nauibus reditū eſt. Et iam quæſiti late ſumptus, conuectæq; raptu impenſæ alendis

Hunorū fames fœda.

Vggerus vates mirandus.

Hithinꝰ rex Noruagiæ partis.

De gloria Frothonis.

Trigita reges ſequebātur Frothonem.

[illegible] p. 190.

Hedinum et Hognium Islandi longe post hunc Frodinum vixisse muniunt cap. 4. p. 262. Edda Hognium tantum Regem vocat, nec ubi memorat, filiamque ei Hildem assignat, cum Hedino Regis Hiarandi filio conflixisse ait. Olai Tryggvini vita Hognium Halfdani Daniæ Regis filium facit, ille autem Halfdanus in Sorlii robusti vita Sveciæ Rex vocatur, et a Sorlio, in ultionem Agnaris Patrui occisus traditur. Hedinus autem, quem cum Hognio conflixisse nostrates tradunt, Hiarandi Serlandiæ insulam Hedino ex Tartaria & Russia interjacentem intelligi forsan putat: Regis filius fuit. de singulis autem quæ de Hognio et Hedino nostrates referunt ita judicat Torfæus. Relatio hæc male secum cohæret, ubi memoratos homines in Odini Asgardiæ adhuc commorantis tempora refert, mox Erlingum Sorlii qui cum Hognio militavit patrem, 24 annis post obitum Frodi pacifici floruisse memorat, atque adeo vergente seculo I. vixisse. Aiunt Hognium uxorem habuisse tradit Hervorem, Heidreci Ulfhami neptem, cujus amita Hildis Haraldi grandævi 13 gradu a Frodio Pacifico descendentis uxor erat. hac ratione Hognius et Hedinus Halfdano diserto coævi fuere et circa medium sec. VI. vixere. Olai Tryggvini vita pugna Hedini finem impositum tradit, Ao 995 cum 143 annis steterit, quo ejus initium in sec. 9 medium refertur. Saxo de his sodalibus veriora percepit, certe ubi Hognium Jutiæ Regulis accenset præ relationibus Islandorum fidem meretur. erravit autem in eo quod Hognii et Hedini ætatem in tempora hujus Frodii retulit, qui circa æræ christianæ initia regnavit. Etenim Heidreci Ulfhami neptis Hervora Hognii uxoris satis evincit eum seculo VI. vixisse vid. Append. II. ad Ser. 2. Dan:

Torf. Ser. L. 3.

De potẽtia Frothonis. abunde copiis ſuppetebant. Cæterum viginti regna imperio Frothonis adiecerant quorũ reges triginta ꝑdictis adiuncti Danorũ partibus militabant. Hac viriũ fiducia cũ Hunis pugna conſeritur. Cui⁹ prima dies tãta interfectorũ ſtrage recruduit: **Cædes mirandæ.** vt præcipui tres ruſciæ fluuii cadaueribus velut ponte conſtrati: peruii ac meabiles fierent. Præterea quantũ quis itineris per triduũ equo conficere poſſet: tantum **Spatioſa cędis veſtigia.** locorũ humanis cadaueribus completũ videres. Adeo ſpatioſa cædis veſtigia erãt. Itaq; prælio ſeptem dies extracto cecidit rex Hun. **Hun cæditur.** Cuius frater eodẽ nomine inclinatam Hunorum aciẽ cõſpicatus: cũ ſua ſe cohorte dedere cũctatus nõ eſt. Eo bello LXX. ac centũ reges qui aut ex Hunis erant, aut inter Hunos militauerant: ſubmiſere ſe regi. **Clxx. reges vincuntur.** Quẽ numerũ Ericus ſuperiori ſignorũ expreſſione cõplexus fuerat: cũ Hunorum multitudinẽ Frothone percontante diſtingueret. Igitur Frotho vocatis in concionẽ regibus ſub vno eodẽq; iure degendi normã imponit. Præfecit autẽ **Prouinciarum diſtributio.** Olimarũ Holingardiæ, øneuũ, Cønogardiæ, Hun vero captiuo Saxoniã tribuens: Reuillũ Orcadibus donat. Prouincias Helſingorũ, Iarnberorũ & Ianitorũ, cũ vtraq; Lappia Dimaro cuidã procurandas attribuit. Dago Heſtiæ regimen erogauit. Quorũ vnũquẽq; certis tributi legibus onerauit, obſequiũ beneficio applicãs. **Frothonis regni extẽſio.** Itaq; Frothonis regnũ Ruſciã ab ortu complectens: ad occaſum Rheno flumine limitatũ erat. Interea Aithinus apud Høginũ quorũdã obtrectatione inſimulatus eſt quaſi filiam eius ante ſponſaliũ ſacra ſtupri illecebris temeraſſet: qđ tunc immane cũctis gentibus facinus habebatur. Igitur Høginus credulus auribus rem falſo nuntiatã excipiens: Hithinũ regia apud Sclauos ſtipendia colligentẽ claſſe laceſſit: cõſertaq; manu victus Iutiam petiuit. Itaq; ſtatam a Frothone pacem internũ labefactauerat bellum: primiq; indigetes regiam detractauere legem. Quamobrẽ Frotho miſſis ꝗ ſimul eos accerſerent ſcrupuloſius cauſam ſimultatis inquirit. Qua cognita iuxta legis a ſe latæ formulam pronuntiauit. Videns autẽ ne ſic quidẽ eos in gratiã reduci poſſe patre filiam pertinacius repoſcente: litem ferro decidendã edixit. Id quippe ſolum dirimendæ controuerſiæ remediũ videbatur. Inita pugna Hithinus acerrima perſtrictus plaga cũ ſanguine & viribus corporis deficeret: inſperatã hoſtis clementiam expertus eſt. Høginus ſiquidẽ promptiſſimã occidendi ipſius facultatem adeptus: formæ tamẽ eius, & iuuentæ miſeratione ſæuitiam manſuetudini cedere coegit. Itaq; ne ephebum inter extremi ſpiritus momenta palpitantẽ extingueret: abſtinuit ferro. Olim nãq; impuberẽ, aut inualidũ vita ſpoliare rubori deputabat. **Høthin⁹ & Høginus ſe mutuo cædunt.** Adeo cuncta verecũdiæ momenta priſca pugilũ fortitudo ſeruabat. Ita Høthinus ſociorum opera ad naues relatus hoſtis beneficio ſeruat⁹ eſt. Iidem ſeptimo abinde anno apud inſulam Hithinſø pugnã exorſi: mutuis vulneribus conſumpti ſunt: felix Høginus foret: ſi circa deuictũ ſemel Hithinũ ſeueritate poti⁹ ꝙ̃ clementia vſus fuiſſet. Ferunt Hildam tanta mariti cupiditate flagraſſe: vt noctu interfectorũ manes reintegrandi belli gratia carminibus excitaſſe credatur. **Alricus Sueonũ rex & Geſtiblind⁹ Gothorum rex bellum cient.** Eodẽ tempore Alrico Sueonũ regi aduerſum Geſtiblindũ Gothorũ regem atrox incidit bellũ. At Geſtiblindus viribus minor: Frothonẽ ſupplex acceſſit ſe ac regnũ percipiendæ opis gratia dediturus. Qui mox Skalc, Scanico, atq; Erico in ſubſidiũ receptis: cum ſupplementis militũ redit. Cũq; militiæ procurſum in Alricum effundere ſtatuiſſet: Ericus prius filiũ eius Gunthionũ: Wermis ac Solongis ꝑlatũ cenſuit impetendũ: oportere aſſerens feſſum tempeſtate nautam proximũ captare littus. Præterea radicũ inopem raro virere truncum. Igitur irruptione facta perit Gunthionus, nomẽq; eius

Alricum istum Islandi Heidrecum vocant, illius antagonistam Gestum cognomine Blindum, i: coecum, hominem quidem privatum sed multum opulentum fuisse ferunt. Fuit autem Heidrecus non Sueciæ sed Jutiæ Rex, qui cum esset sapientissimus, tanti scientias habuit, ut gravissimi criminis impunitatem promitteret reo, si modo ænigma proponeret quod Rex solvere non posset. Itaq cum Gestus Blindus criminis cujusdam reus condemnari deberet, cum Odino pactus est, ut suo vultu assumto ad Regem accederet, qui regi parabolas promit, ast ab eo tandem agnitus, gladio petitur, Regiq ignobilissimum mortis genus, ut nimirum a servis suis occideretur, vindictæ loco imponit. Vixit autem Heidrecus aliquot post Frodii Pacifici tempora secula; nam Haraldus Granroerus descendenti linea a Frodio 13tius, Heidrei hujus proneptem uxorem duxit. Cap 4 p. 256.

Conf. Schöning Norg. Rig. Hist. 1 Deel p. 259.

tumulus refert. Audiẽs Alricus interemptionẽ filii, vltũ ire deproperat. Conſpica
tus hoſtes Ericũ clandeſtino accerſitũ colloquio recenſitis patrũ ſuorꝫ fœderibꝰ vt
Geſtiblindi militiã detrectaret/orabat. Qđ Erico ꝑtinaciꝰ abnuẽte, cũ Geſtiblindo
dimicandi licentiã flagitat/priuatã pugnã publice ꝓferendã exiſtimãs. Quẽ Ericꝰ
ſenectute armis inhabilem referens/triſteq; eius valitudinẽ maxima cũ ætatis excu
ſatione prætendẽs, ſe eius loco obtulit pugnaturũ: ꝓbroſum docens: ſi duellũ præ-
ſtare refugeret, ꝓ quo bellum cõmiſſurus veniſſet. Hinc abſq; cunctatione dimica-
tũ eſt. Occiſo Alrico Ericus q̃grauiſſime affectus, ægre comptis remediis, ſerũ inco
lumitatis regreſſum habuit. At Frothoni ipm occubuiſſe falſo fama vulgauerat:
mentemq; regis magno ob id mœrore torquebat. Quã triſtitiã Ericus reditus ſui
beneficio diſpulit. Quippe Suetiã/Wermiã/Helſingiã/atq; inſulas Solis opa ſua Fro
thonis adiectas impio nuntiabat. Quẽ mox Frotho deuictarũ ab eo gentium Regẽ
cõſtituit: ac præterea Helſingiã ei cũ vtraq; Lappia, Finniã quoq; et Eſtiam annuo
ſtipendiorũ iure cõtribuit. Nemo ante ipm Sueticorũ regũ Erici nomine cenſebat
ab ipo aũt in cæteros vocabulum fluxit. Eodẽ tpe regnabat Alf in Hethmarchia/fi
lium habẽs Aſmũdũ. Biorno vero in Wik ꝓuincia: cui Aſuitus filius erat. Accidit
aũt Aſmundũ parũ ꝓſpere venationi intentũ, dum feras aut canibus occupare/aut
caſſibus excipere ꝑgeret, irruente forte caligine longius a retiariis auio fuiſſe calle
diuulſum/ vaſtaq; ꝑerrantẽ iuga tandẽ equo et veſtibus deſtitutũ, fungos et tubera
ꝑediſſe: ad vltimũ in Biornõis regi penetralia fortuito deueniſſe ꝓgreſſu. Pręterea
ipe filiuſq; regis cõuictu pauliſꝑ habito ad cõfirmandũ inter ſe amicitiæ cultũ om-
nibus cõiurauere votis, quẽcunq; eorꝫ vita ꝓlixior excepiſſet/ mortuo cõtumulan-
dũ fore. Tantus em̃ ſocietatis eorum atq; amicitiæ vigor extabat; vt neuter altero
fatis abſumpto, lucem prorogare ſtatueret. Poſt hæc Frotho omnium ſubiectarum
ſibi gentium manu, contracta claſſe Noruagiam petit: Erico terrenum agmen du-
ctare iuſſo. Humanę ſiquidem cupiditatis more quo plura poſſederat, plus affectãs
etiam vaſtiſſimam atq; horridiſſimam orbis terrarũ partem ab hoc iniuriæ gene-
re intentatam exiſtere paſſus non eſt. Adeo opum acceſſio auiditati incrementum
afferre conſueuit. Igitur Noruagienſes abiecta defenſionis ſpe/ rebellandi fiducia
defecti, in Halogiæ fines maiore ex parte ꝓfugere cœperunt. Stikla quoq; virgo ſer
uandæ caſtitatis cauſa patriæ ſe ſubduxit/bellis q̃ nuptiis exerceri præoptans. In-
ter hæc Aſuitus morbo conſumptus, cum cane ac equo terreno mãdatur antro. Cũ
quo Aſmundus ob amicitię iuſiurandũ viuus cõtumulari ſuſtinuit, cibo quo veſce
retur illato. Iamq; Ericus cũ exercitu ſuperiora ꝑmenſus, Aſuiti forte tumulum ap-
petebat. Cui Sueones theſauros ineſſe rati, ligonibus ꝑfregere collem. Itaq; maioris
q̃ credebatur altitudinis ſpecum aperiri cõſpiciunt. Ad quẽ ꝑluſtrandũ opus erat
eo, qui ſe in illum pẽdulo circũligatum fune demitteret. Delectus eſt forte ex prom
ptiſſimis iuuenibus vnus. Quem quũ Aſmundus ſporta reſtim ſequente intromiſ-
ſum aſpiceret, protinus eiecto eo, corbem conſcendit. Deinde ſuperne aſtãtibus ac
moderantibus funem abſtrahendi ſignum porrexit. Qui ingentis pecuniæ ſpe re-
ducto corbe quum ignotam extracti ſpeciem animaduerterent/inuſitata facie terri
ti, defunctumq; rediſſe rati, proiecta reſte in diuerſa fugere. Quippe Aſmundus te
tro oris habitu/ac veluti funebri quodam tabo obſitus videbatur. Qui fugientes
reuocare conatus, vociferari cœpit/falſo eos formidare viuum. Quem videns Eri-
cus pręcipue cruentati oris eius imaginem mirabatur. In vultu ſiquidem profluus

Alrici cædes.

Ericus primus Sueticorum rex.

Aſmundus Aſuitus.

Biorno rex

Noruagia vaſtiſſima orbis pars bello petit.

Aſmundus cũ amico ſepelitur.

emicabat ſanguis. Quippe Aſuitus noctibus rediuiuus crebra colluctatione lęuam illi aurē abruperat, fœdumq; indigeſtæ ac crudæ cicatricis ſpectaculum apparebat Igitur a circunſtantibus accepti vulneris cām referre iuſſus, ſic orſus eſt fari.

Quid ſtupetis qui relictum me colore cernitis?
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.
Mala ſoli grauis vni manet omnis domus orbis.
Miſeri quos hominum ſubſidiis deſtituit fors.
Mihi ſpecus et iners nox/tenebręq; et vetus antrū
Oculis delitias eripuerunt/animoq;.
Humus horrēs/tumulus putris/et immūditiarū
Grauis æſtus minuerunt iuuenilis decus oris:
Habitumq;: et validi roboris vſum vitiarunt.
Sup hæc omnia cōtra exanimem conſerui vim:
Graue luctæ ſubiēs pondus et immane piculum:
Laceris vnguibus in me rediuiuus ruit Aſuit/
Stygia vi reparans poſt cineres horrida bella.
Quid ſtupetis, qui relictum me colore cernitis?
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.
Neſcio quo ſtygii numinis auſu
Miſſus ab inferis ſpiritus Aſuit,
Sæuis alipedem dentibus edit:
Infandoq; canem præbuit ori.
Nec contentus equi vel canis eſu,
Mox in me rapidos tranſtulit vngues:
Diſciſſaq; gena ſuſtulit aurem.
Hinc laceri vultus horret imago:
Emicat inq; fero vulnere ſanguis.
Haud impune tamen monſtrifer egit:
Nam ferro ſecui mox caput eius:
Perfodiq; nocens ſtipite corpus.
Quid ſtupetis, qui relictum me colore cernitis?
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.

Collis lapidum.

Iamq; Frotho in Halogiæ fines emouerat claſſem: vbi ad cognoſcendā multitudinis ſuæ ſpeciē: quæ numeri menſuram, capacitatemq; trāſcendere videbatur / collem a militibus cōgeri iubet viritim lapide in aceruū miſſo. Eundē quoq; haſtis numerādi agminis modū ſecutus eſt. Conſpicui adhuc colles fidem viſentibus præbēt. Hic Frotho cōſerta cū Noruagienſibus pugna, grauē cædibus diē egit. Noctu vtrinq; receptui cōſultū eſt. Appetēte diluculo terreſtria pmenſus ſupuenit Ericus. Hic regi certamē ſuggerit iterādū. Quo bello tanta de Danis ſtrages accepta eſt: vt e ternis nauiū milibus ſolæ centū ſeptuaginta ſupſtites fuiſſe credanť. Normanni vero tā vaſta clade deleti ſunt: vt fama ſit ne quintæ qdem vicor; pti remāſiſſe cultorem

De mirabili bello et ſtrage.

Victor Frotho pacē p oēs gētes reficere cupiēs: vt vniuſcuiuſq; rē familiarē a furū incurſu tutā præſtaret/ ociūq; regnis poſt arma dereſeret: armillā vnā in rupe, quā Frothonis petrā nominat, alterā apud Vvig puinciā habita cū Noruagienſib⁹ cōcione, defixit: edictæ a ſe innocentiæ expimētū daturas; ſubductis iiſdē, in oēs regio

De duabus armillis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

nis pſides aĩaduertendũ minatus. Itaq; ſummo cũ pfectorũ piculo aurũ abſq; cuſto
dia mediis affixũ triuiis magnũ auaritiæ irritamentũ extabat / opportuna rapinæ
præda plena cupiditatis ingenia puocãte. Statuit idẽ: vt nauigãtes reptis vbicũq;
remis licite fruerent. Amnẽ vero tranſituris vſum equi, quẽ vado pximũ repiſſent
liberũ eſſe cõceſſit. Eodẽ deſcẽdẽdũ fore cõſtituit, quũ priores eius pedes ſolũ attin=
gerẽt: poſtremos adhuc vnda ſublueret. Talium ſiqdem cõmodorũ beneficia poti⁹
humanitatis, q̃ iniuriæ noĩe cẽſẽda credebat. Cæterũ reũ capitis fieri: q ſupato am
ne equi vſum lõgius expetere pſumpſiſſet, inſtituit. Iuſſit etiã: neqs ædẽ vel arcã ſe=
ris obfirmatã haberet: aut rẽ vllã clauſtroꝝ cuſtodia cõtineret / triplicẽ amiſſoꝝ re
ſtitutionẽ pmittens. Præterea tantũ alieni cibi in cõmeatus aſſumi fas eſſe: quantũ
vni cœnæ ſufficeret / pmulgabat. Quã ſiqs in capiẽdo menſurã excederet, furto ob
noxius haberet. Furi vero traiectis ferro neruis in ſuſpendiũ acto, lupũ collateralẽ
affigi præcepit: vt malitiam hominis acerbitati belluȩ ſimilitudo exæquaret pœnȩ.
Eandem quoq; in furtorũ conſcios mulctam extendi curauit. Ibidem ſeptennio io=
cundiſſimũ ocii tempus emenſus, filiũ Aluonẽ / filiamq; Oſuram nomine pcreauit.
Iiſdem forte diebus Arngrim⁹ pugil Sueticus Frothonẽ acceſſerat: q Scalc ſcanicũ
ꝗ ab eo olim nauigio ſpoliatus fuerat, ex puocatione laceſſitum occidit. Quo faci=
nore ſupra modũ elatus, aggreſſus eſt Frothonis filiam poſtulare. Obſeratas regis
aures exptus, Erici Suetiam regentis ſubſidiũ flagitat. Quem Ericus hortari cœ=
pit: vt aliquo præclari operis merito Frothonis ſibi fauorem aſciſceret: pugnaretq;
aduerſum Egtherũ regem Biarmiæ / et Thengillum regem Finnimarchiæ: ꝗ ii ſoli
cæteris obſequentibus, Danicũ detrectare viderentur imperiũ. Nec mora: eo exer=
citũ egit. Sunt aũt Finni vltimi ſeptentrionis populi vix qdem habitabilem orbis
terrarũ ptem cultura ac manſione complexi. Acer iiſdem telorũ eſt vſus. Non alia
gens pmptiore iaculandi peritia fruitur. Grandibus et latis ſagittis dimicãt. Incã
tationũ ſtudiis incũbunt: venationib⁹ callent. Incerta illis habitatio eſt: vagaq; do
mus. Vbicunq; feram occupauerint locantibus ſedes. Pandis trabibus vecti / cõſer=
ta niuibus iuga pcurrunt. Hos Arngrimus conciliandæ ſibi claritatis cauſa ador=
tus / obtriuit. Qui quũ infœliciter dimicãdo fuga dilaberentur, tribus lapillis poſt
tergũ coniectis, totidem montiũ inſtar hoſtibus apparere fecerunt. Igitur Arngri
mus ludificati viſus errore pſtrictus, ab inſectando hoſte exercitum reuocauit / ma=
gnarũ ſe rupium interiectu coercitum putans. Iidem poſtera die congreſſi / victiq;
coniectæ in terram niui ingentis fluuii ſpeciem indiderũt. Itaq; Suetis p ſummum
viſus errorẽ falſa rerum opinione deluſis, inuſitata aquarũ moles obſtrepere vide=
batur. Ita victore vanã aquarũ imaginẽ formidãte, fugam impetrauere Finni. Ter
tio identidẽ die reparauere bellum: nec iã amplius vllum fugæ efficax remediũ fuit
Vidẽtes eñ ſuas inclinari acies / poteſtati ſe pmiſere victoris. Quibus Arngrimus
hanc tributi legẽ inſtituit: vt recenſito Finnorũ numero, rheda ferinis pellibus cõ=
ferta ab vnaquaq; decade loco cenſus, exacto triennio, penderet. Deinde Egtherum
Biarmiæ ducẽ duello puocatũ deuicit: indiditq; cõditionẽ Biarmis viritim pellem
p capite perſoluẽdi. Poſt hæc ſpoliis trophæiſq; auctus, ad Ericũ reuertitur. Quem
Ericus in Daniã cõſecutus, multã iuuenis laudẽ Frothonis auribus inſtillabat / di=
gnũ regis filia affirmans, qui imperio ipſius vltimos humanarũ rerum terminos
adieciſſet. Cuius egregia Frotho merita cõtemplatus, haud incõgruum duxit / eius
ſe ſocerũ exhibere, q ſibi tãtis operũ titulis / patentẽ late claritatẽ ſtruxiſſet. Suſtulit

Aurum po ſuit i biuio.

Lex Frothonis.

Res mirabilis lupũ furi affigi.

Arngrimi victoria.

Finni.

Ludificatio magica.

Lex Finnoꝝ.

Lex Biarmorum.

Sopita, et annulus aureus in campis Jalangrensibus [?] forte Frolingo, diu impune jacuit. Creditur Augustum, qui pacem toto orbe fundavit, sub Frodio Romæ regnasse. Tunc Christus natus est. Anno quadam Frodii, ætate provecti, ingentia tonitrua audita. Sol e cœlo disparuit. Terra tremuit. Rupes e loco mota. et omnes propheticæ confusæ sunt.

Cap. 52

Duodecim ex Oſura filii.

De Sampſo inſula.

aūt Arngrimꝰ .xii. ex Oſura filios: quorū hæc noīa ſubnotaui: Brāder/Biarbi/Brodder/Hiarrādi/Tāder/Tiruīgar/duo Haddingi/Hiorthuar/Hiarthuuar/Rani/Angantir. Hi ab adoleſcētia piratico muneri incūbētes/vno oēs forte nauigio Sampſo inſulā aduecti, duas ī maritimis naues Hialmeri atq; Aruaroddi piratarū reperiūt. Quas pugna adorti/remigibꝰ vacuefecere: atq; an gubernatores oppſſiſſēt incerti interfectorū corpa ſuis quæq; tranſtris aptātes/q̄ſitos abeſſe cognoſcūt. Qua de re mœſti, partā floccipendere victoriā/ſcientes ſibi cōſequētis pugnæ diſcrimē maiore ſalutis impēdio ſubeūdū. Quippe Hialmerus atq; Aruaroddus: quorū iāpridem abrupto gubernaculo tēpeſtas nauigia lacerauerat, alterius excidendi gratia nemꝰ ingreſſi/ligni rudē extenuauere materiā: eouſq; truncū dolabris ambientes, donec naualis inſtrumenti formā vaſtum robur indueret. Qđ quū humeris impoſitū ſociæ cladis ignari deferrent, ab Oſuræ filiis recenti oppreſſorū cruore madentibus laceſſiti, duo cū pluribus ferro decernere coacti ſunt. Nec par qdē cōgreſſꝰ extabat quū geminā biſſena manus excipet. Cæterū victoria numero non rn̄dit. Interfectis em̄ oībus Oſuræ filiis/oppreſſoq; ab hiſdē Hialmero victoriæ Aruaroddū titulus nō fefellit: quē ſolum ex tāto ſociorū agmine fortuna reſiduū fecit. Qui informē adhuc gubernaculi truncū incredibili libratū niſu tanta vi hoſtiū adegit corpibus: vt duodecim vnico eius impulſu cōtuſos elideret. Ita cūcta admodū bellicarū rerū tēpeſtate depulſa, oceanū manus adhuc piratica nō reliquit. Quæ res maxīe Frothonē ad occidentē armis inceſſendū adduxit: cuiꝰ vnicū in ꝓpagāda pace ſtudiū verſabaŧ. Acceſito ergo Erico cūctaq; famulātiū ſibi regnoꝶ claſſe cōcita, Britāniā inumera aduehiŧ puppi. Cuiꝰ inſulę rex manu ſe imparē noſcēs (qppe fretū nauigiis videbaŧ occludi) Frothone ꝑ deditiōis ſiľationē petito/nō ſolū magnitudinē eius adulationis officio ꝓſeq cœpit: ſed etiā domitoribꝰ gētiū Danis ſuā/patriæq; ſubiectionē ꝑmittit: pēſiones/cēſum/vectigalia, ſiue qcqd expeterēt/offerebat. Ad vltimū hoſpitaliter inuitādos curat. Grata Frothoni Britāni humanitas fuit: q̄q̄ doli ſuſpicionē aleret: tā facilis oīm abſq; coactione ꝑmiſſio: tā ꝓmpta hoſtiū ante bella deditio: q̄ raro ſyncera fide amminiſtrari ſolet. Laceſſebat quoq; conuiuii metus veritos ne clandeſtinis inſidiis appetereŧ ſubeūtis crapulæ laqueis implicata ſobrietas. Cæterū rarior inuitatoꝶ numerus videbaŧ, q̄ vt tuto inuitanti parere poſſent. Ineptū quoq; exiſtimatū inexptæ hoſtiū fidei credere ſalutē ſuā. Qua rex mētiū fluctuatione cōpta, denuo Frothonē accedit cū duobus milibus ac quadringētis viris epulaturū acceſſens, quē ante cū mille ducētis ꝓceribꝰ cōuiuiū inire popoſcerat. Frotho nōdū ſuſpitiōe depoſita: q̄q̄ adaucto inuitatoꝶ numero fretus, petēdi cōuiuii fidutiā mēte p̄ſumere poſſet, ſubornat q regionis abdita ꝑcurrētes/ſiqd inſidiarum ſpeculando depræhenderēt, ocyus intimandū curarēt. Cuius rei cauſa nemus ingreſſi repta caſtroꝶ acie: q̄ Britannorū copias attinebat: dubiū preſſere greſſū. At vbi res liqdius agnita eſt, pedē deferre depropant. Furua ſiqdē tētoria fuere: et q̄ſi piceis qbuſdā obſcurata tegminibꝰ: quo minus obtutū ꝓpinquātis offenderēt. Quo cognito Frotho validiore ꝓcerū manu mutuas diſpēſat inſidias: ne cōuiuio incautius adito, opportunis fraudareŧ auxiliis. Quibꝰ latebrā nactis ferendæ opis ſignū ad litui ſonitum prænotauit. Deinde cū ſtatuta manu leui armorū genere culta conuiuiū petit. Aula erat cultu magnificentiæ regalis inſtructa aulæis oſtro tinctis vndiq; ſecus obducta: in quibus mirifici luxus operam annotares. Cortina murice picta compactos ligno parietes adornabat. Conſtrata pallis nitidioribus pauimenta:

Oſuræ filii ad vnū ab Aruaroddo cæſi.

De Britannis.

Aula regia

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

quas pede premere perhorreres. Supne cerneres crebras micare lucernas: adultas
oleo lampades choruſcare. Ex acerris quoq; fragrantia fundebat: quã ſuauiſſimus
vapor exquiſitis cumulabat odoribus. Ambitum omnẽ frequentibus epulis menſæ
conſepſerant. Intextis auro puluinaribus ornabantur accubitus. Ceruicalibus ſedi
lia replebantur. Reuerendam aulæ faciem viſentibus arridere putares: nec quicq̃
in tanto paratu/aut viſu inconcinnum/aut olfactu triſte deprændi poterat. Media
dolium æde perſtabat explendis aptum poculis/et liquoris immodici capax: vnde
haurire eſſet, quod ingentis ora conuiuii ſatiaret. Miniſtri purpura culti aureos
geſtantes cyathos/propinandiq; munus comiter exequentes: compoſitis gradiebã-
tur ordinibus. Nec bubalinorum cornuum: quibus potio promeretur, vſus aberat.
Aureis cœna pateris refulgebat, nitidioribus onuſta poculis: quæ plærunq; fulgen
tes interſtinxerant gemmæ. Ingens omnia luxus repleuerat. Menſæ dapibus luxu-
riabant, crateris vario potionis genere redundantibus. Nec meri ſimplex vſus ex-
tabat: quũ petiti late ſucci vario nectar ſapore cõficerent. Sapidioribus lances epu-
lis renidebant: quos maxime venatica referſerat præda. Sed ne domeſticæ quidem
carnis obſonia deerant. Parcius domeſticis, q̃ conuenis bibendi ſtudium erat. Hos
enim ſecuritas incitabat ad crapulam: illis inſidiarum cõmentum ebrietatis illece-
bram dempſerat. Dani igitur (vt patriæ pace loquar) ſiccandis certatim calicibus
aſſueti, ingenti ſe onerauere vino. Quos Britanni potos admodum conſpicati, con
uiuio furtim elabi cœperunt: relictiſq; intra aulam cõuiuis, ſummis cõniti viribus — Nota dolũ
valuas regiæ admotis obicibus, variiſq; impedimentorũ generibus, obſerare. Dein — Anglorum
de tectis ignem inferre orſi. At Dani q intra ædem clauſi continebantur incendio
pullulante pulſatis neqcq̃ foribus ab egreſſu prohibiti, ipm̃ mox adorti prietẽ/eru
ptionis facultatem petebant. Quem Angli validiore Danorum impulſu labefacta-
ri cernentes, mutuis obniti viribus/molibuſq; extrinſecus applicatis, nutabundam
fulcire congeriem inſtiterunt: quo minus conuulſus paries clauſis exitum aperiret
Qui tandem robuſtiori Danorum manui cedens: quorum quo periculum maius/
hoc validior conatꝰ extabat, facilẽ pſſis eruptionẽ contribuit. Tum Frotho claſſicũ
ſuccinere iubet, quo manũ in inſidiis conſtitutam accerſiret. Quę litui ſono clangẽ
tis excita/dolum in auctores retorſit, Britannorum rege extremæ cladi cum innu- — Anglorum
meris ſuorum copiis tradito. Quo facto geminum Frothoni beneficium præbuit: — quarta a
quum et ſaluti ſociis/et hoſtibus exitio fuerit. Interea Hiberni, crebreſcẽte Danicæ — Danis ſub-
fortitudinis fama, perculſi: quo difficiliorem partium ſuarum irruptionem præſta — actio.
rent, ferreos terræ murices inſtrauerunt: quibus littorum vetaretur acceſſus. Vti — Hibernorũ
tur aũt Hibernorum gens leui et parabili armatura. Nouaculis comam extenuat: — aſtus.
totum occipitii crinem abradit: ne fugiens capillitio teneatur. Cæterum telorũ cu
ſpides obuertit inſtantibus/mucroniſq; acumina inſequentibus de induſtria oppo
nere aſſolet: ac plærunq; poſt tergum lanceas iaculari/doctior fuga ſuperare, q̃ bel-
lo. Quo fit vt quum victoriam tibi ceſſiſſe putes, diſcrimen immineat. Tam inſidio — Hibernorũ
ſam hoſtiũ fugã Frotho conſideratius q̃ cupidius inſectatus, ducẽ gentis Keruillũ — ſubactio.
acie fudit. Cuiꝰ ſupſtes frater, depoſita rebellãdi fidutia, patriã dedidit regi. Capti
uã rex prædã militi diſptiuit: vti ſe totiꝰ auaritiæ exptẽ/et a nimia rerũ cupiditate — Gloria Da-
auerſum/ſolius glĩæ lucrũ appetere teſtaretᷣ. Itaq; poſt Britãnicos triũphos/ Hiber — norum.
naſq; manubias in Daniã reditũ eſt: anniſq; tricenis ab omni belloꝝ negotio tempe
ratũ ẽ. Quo tpe cũctis pene terris eximia fortitudinis laude Danicũ nomẽ ĩclaruit

Volens itaq; Frotho fulgorem imperii ſui perpetuo firmitatis habitu prorogare/ primū aduerſum furta ac latrocinia tāq̄ familiaria mala ac domeſticas peſtes ſeueritatē ſuam diſtringere curæ habuit: q̄bus vacuefactæ gētes trāquilliorē vitæ vſū apphenderēt: ne ꝓpagatæ pacis inceſſus vllo malignitatis obſtaculo læderet. Prouidit quoq; ne ceſſante hoſte ciuilis patriā lues exederet: aut poſt exterā pacem domeſtica graſſaretur improbitas. Deniq; in Iutia tanq̄ in capite regni ſui magni ponderis aureā armillā triuiis affigi curauit/ edictæ a ſe innocētiæ expimentū tā inſignis prædæ documēto daturus. Cuius irritamentū q̄q̄ improbas laceſſeret mētes ac ſiniſtra ſollicitaret ingenia, ſupabat tamē indubitatus piculi metus. Tāta ſiq̄dē Frothonianæ maieſtatis auctoritas erat: vt etiā aurū rapinæ expoſitū pinde ac firmioribus clauſtris obſitū tueretur. Cuius rei nouitas ingentē auctori claritatē cōciuit. Qui quū patratis late cædibus inſignes vbiq; victorias edidiſſet, otiū oībus erogare cōſtituit: vt pacis iocūditas bellorꝝ atrocitati ſuccederet: et cladis finis ſalutis initiū foret. Sed et oīm opes ob hoc maxīe edicti munimēto vallādas curauit: ne domi raptorē inuenirēt, q̄ foris hoſtibus caruiſſent. Per idē tp̄s publicę ſalutis auctor mūdum petendo ſeruādorꝝ mortalium gr̄a mortalitatis habitū amplecti ſuſtinuit: cū iā terræ ſopitis bellorū incēdiis ſereniſſimo trāquillitatis otio fruerent. Creditū eſt tā pfuſę pacis amplitudinē vbiq; æqualē/ nec vllis orbis ptibus interruptā/ nō adeo terreno pricipatui, q̄ diuino ortui famulatā fuiſſe: cælituſq; geſtū: vt inuſitatū tp̄is beneficiū pn̄tem tp̄m teſtaretur auctorē. Inter hæc matrona q̄dā magicæ rei perita plus ſpei in arte ſua, q̄ metus in regis ſæuitia reponens/ filium petēdę furtim prędæ cupiditate ſollicitat/ impunitatē pmittēs: q; Frotho fato ꝓpemodū cōfinis extaret occiduo corpe ægras ſenilis animæ reliquias trahēs. Quo materno hortatui piculi magnitudinē opponēte, meli⁹ eū ſpare iubet/ aut maritimā bouē fœtū editurā, aut aliū quēpiā caſum vltioni repugnaturū affirmās. Qua voce ſolutū metu filiū hortamēto obſequi coegit. Quo facto Frotho pinde ac cōtumelia laceſſitus ad diripiendos matronæ penates maxīo impetu/ ſtudioq; cōtēdit, pmiſſis q eā cū liberis cōprahenſam adducerēt. Q d̄ præſciens fœmina, ludificatis præſtigio hoſtibus, fœmineā ſpeciē eq̄na pmutandā curauit. Accedēte vero Frothone/ maritimæ bouis figuram cōplexa, paſtū in littore vagabūda petere videbat̃. filios quoq; tanq̄ minores corpe vitulos adūbrabat. Cuius mōſtri rex admiratione captus, circuiri ip̄os/ reditūq; eis ad vndas negari iubet. Deniq; vehiculo, quo ob annoſi corpis inualitudinē vtebat̃ excedēs/ humi mirabūdus cōſedit. At mater, quæ maioris belluæ ſpeciē ſumpſerat, prætento cornu regē adorta, alterū eius latus cōfodit. Quo vulnere exanimatus in debitū tantæ maieſtati exitū habuit. Cuius mortē milites vltione ꝓſequi geſtiētes/ petita iaculis portenta cōfigūt. Quibus interemptis aīaduertunt humana cadauera ferinis capitibus prædita. Ea res maxime præſtigiū detexit. Hic Frothonis toto orbe clariſſimi regis exceſſus fuit. Huius egeſtis viſceribus ſallitū corpus triennio pceres aſſeruandū curabāt/ ꝓuinciarū defectionē vulgato regis exitu formidantes: mortēq; eius ob hoc maxime clam exteris eſſe cupiētes: vt vitę ſiſ̃atione ꝓpagati iā pridem imperii terminos tuerentur: priſtinaq; ducis auctoritate ſubnixi, conſuetam a ſubiectis penſionem elicerent. Deportabatur itaq; ab eis exanimum corpus vt iam non funebri lecto: ſed regali vehiculo geſtari videretur: tanq̄ inualido ſeni: nec ſatis virium compoti id muneris a milite deberetur. Tantum magnificentiæ etiā extincto ab amicis tributū eſt. At vbi putidos artus extrema corripuit ſanies,

Leges vltimæ Frothonis.

Aurū rurſum a Frothone expoſitum.

Natiuitas Chriſti.

Veneficæ fraus.

De morte Frothonis.

nec tabes reprimi poterat: ſecus Vveram Sialandiæ pontem regio funere tumulauere corpus/ affirmantes Frothonem eo loci mortis ac buſti copiam exoptaſſe: vbi regni eius præſtantiſſima haberetur prouincia.

Frothonis ſepulcrum

Explicitus eſt Liber Quintus.

Incipit Sextus.

Efuncto Frothone, Dani Fridleuum: q apud Ruſciam educabat, falſo extinctũ rati: quum iam regnũ hæredis inopia claudicare/ nec in regia gente cõtinuari poſſe videretur: hunc ſceptro digniſſimũ arbitrati ſunt: q illuſtrãdi Frothonis gratia recẽti eius tumulo plenum laudis carmẽ affigeret, famãq; extincti regis ſpecioſo poſteris titulo commendaret. Tunc qdem Hiarnus Danicæ admodũ poeſis peritus: vt claritatem viri inſigni dictorũ monumento proſequeretur/ præmii magnitudine concitatus, more ſuo barbarum condidit metrum. Cuius intellectum quatuor verſiculis editum in hæc verba tranſcripſi.

Hiarni carmen.

Frothonem Dani, quem longum viuere vellent
Per ſua defunctum rura tulere diu.
Principis hoc ſummi tumulatum ceſpite corpus:
Aethere ſub liquido nuda recondit humus.

Quo carmine edito auctorem Dani diademate munerati ſunt. Ita ab eis epitaphiũ regnõ repenſum, imperiiq; pondus paucarum literarum contextui donatum eſt. Adeo exili impendio ingens præmium ſtetit. Eximium exigui poematis precium famam quoq; Cæſarianæ retributionis exceſſit. Diuus ſiquidem Iulius victoriarũ ſuarum toto orbe editarum ſcriptorem/ illuſtratoremq; municipio donare contentus extitit. Nunc vero ruſticano regnum prodiga plæbis humanitas erogauit. Sed ne Africanus quidem in rependendis operum ſuorum monumentis/ munificentia Danos æquauit. Illic enim elucubrati voluminis merces auro ſimplici ſtetit. Hic agreſti ſceptrum incõdita verſuum paucitas miniſtrauit.

Hiarnus rex. xli.

De Iulio Cæſare.

Eodem tempore Ericus qui Suethiæ præfecturã gerebat morbo exanimatus eſt. Cuius filius Haldanus paterna procuratione functus, quũ. xii. fratrum Noruagiæ oriũdorum crebris congreſſibus terreretur/ nec oppreſſioni vindicta ſuppeteret, ſpe capeſſendæ opis Fridleui tunc Ruſciæ cõſiſtentis copiã profugio petiuit. Quem ſupplici vultu aggreſſ⁹ ſeq; ab externo hoſte confractum ac contuſum deplorans, triſtem iniuriarum querimoniam afferebat. Per quã Fridleuus accepto paternæ mortis nuntio, ſupplicem auxiliis ꝓſecutus: Noruagiam armis inſtructus accedit. Quo tempore prędicti fratres deficientibus a ſe ſociis, intra inſulam rapidiſſimo ambitam fluuio præaltum moliti vallum terreſtrem in plano munitionem extenderãt: cuius receptaculo freti, crebra vicinos irruptione laceſſerant. Excedentes eñ inſula, continentẽ extructo ponte petere conſueuerant. Quem portæ munitionis annexum ita quodã funiculorum regimine moderari ſolebant: vt quaſi volubili aliquo cardine circũuectus, modo trans flumẽ iter ſterneret: modo occulto reſtiũ ductu ſupne retractus ianuæ de-

Erici mors

Haldanus Erico ſucceſſit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſeruiret. Fuere autem iuuenes hi acres animis: robuſti iuuenta: præſtabiles habitu
corporis: gigãteis clari triumphis: trophęis gentiũ celebres: ſpoliis locupletes. Quo
De equo Biornonis.
rundã vero ex ipſis nomia (nã cætera vetuſtas abſtulit) ſubnotaui: Gerbiorn/Gun
biorn/Armbiorn/Stenbiorn/Eſbiorn/Thorbiorn/et Biorn. Hic equũ habuiſſe tra-
ditur prętantẽ corpꝫ/præpetẽ velocitate, adeo: vt cęteris amnem traiicere nequeũ
tibus, hic ſolus obſtrepentem indefeſſus verticẽ ſuparet. Cuius aquæ lapſus tam in
cito ac præcipiti volumine defertur: vt animalia nandi vigore defecta plærũqꝫ peſ
ſundare ſoleat. Ex ſũmis eñ mõtiũ cacuminibus manãs, dũ ꝑ cliuoꝝ ꝑrupta ſaxis ex
ceptus eliditur, in ꝓfunda vallium multiplicato aquarum ſtrepitu, cadit: verũ con
tinuo ſaxorũ obſtaculo repercuſſus, celeritatem impetus eadem ſemꝑ æquabilitate
cõſeruat. Itaqꝫ toto aluei tractu vndis vniformiter turbidatis, ſpumeus vbiqꝫ can-
dor exuberat. At vbi ſcopulorum anguſtiis euolutus laxius ſtagnãdo diffunditur,
ex obiecta rupe inſulam fingit. Præruptũ hincinde iugum eminet/ variis arborũ ge
neribus frequens: quarũ obiectus amnem eminus ꝓuideri nõ ſinat. Præterea Bior-
f. 54. b. De cane Biornonis.
noni inuſitatæ ferocitatis canis extabat: horrendæ ꝗdem acerbitatis bellua/atqꝫ hu
mano cõuictui formidoloſa: quæ ſæpius biſſenos ſola viros oppreſſerit. Sed qm̃ tra
dita magis q̃ cognita referunt, fidem arbiter penſet. Hæc ſiꝗdem, vt accepi, delitia-
rum quondã loco habita, Offoti gigantis inter paſcua tuebat armentum. At iuue-
nes latrocinio viciniam inceſſere ſoliti, magnas ſæpe ſtrages edebant: populari pe-
nates: armenta ſternere: diripere oĩa: ingentem agere prædã: ſpoliatas rebus ædes
exurere: mares paſſim cum fœminis obtruncare/ꝓbitatis loco curatum eſt. Quorũ
improuidam Fridleuus irruptionẽ excipiens, omẽs ad monimentũ refugos egit,
occupato eximiarũ viriũ equo: quem præceps metu ſeſſor maturandæ fugæ gratia
citra amnem relictum, pontẽ ſecũ traiicere nõ audebat. Deinde ſiꝗs fratrum illoꝝ
Nota.
quempiã interemiſſet, interfecti corpus auro ſe repenſurũ edixit. Qua ſpe quidam
regiorum pugilum incitati: nec tam auaritiæ q̃ virtutis ardore correpti, conuento
tacite Fridleuo operam ſe facinori daturos ꝓmittunt/ſalutem admodũ deuouẽtes
ni trũca prædonũ capita retuliſſent. Quorũ Fridleuus virtute & ꝓmiſſione lauda-
Fridleui aſtus.
ta, arbitris expectare iuſſis ſolo contentus comite, noctu fluuium petit. Ne eñ alie-
nis q̃ propriis viribus inſtructior videretur, auxilium virtute præcurrere ſtatuit.
Poſt hæc comitem crebro contuſum ſilice exanimauit, iniecitqꝫ exangue vndis cor
pus: cui etiam detractum ſibi cultum applicuit/eiuſdem exuuias mutuatus: vt in-
tuito cadauere, periclitationis regiæ ſpecies daretur. Iumentum quoqꝫ quod eũ ve
xerat elicito de induſtria cruore/conſperſit: eodẽ caſtra repetente necis ſuæ fidẽ fa-
cturus. Deinde calcaribus ſubditis mediis equum vorticibus adegit: eoqꝫ ſuperato
amne delapſus, prætentũ munimento vallum ꝑ ſubiectas aggeri ſcalas tranſcende-
re conabatur. At vbi ſuperne euectus propugnacula manu cõplecti poterat, illato
tacite pede ędẽ quã cõmeſſabundi prædones inſederant: ignaris vigilibus leui/ſuſpẽ
ſoqꝫ veſtigio petit. Cuius conclaue nactus ſub imminente foribus teſtudine cõſiſte-
bat. Iuuenes ſiquidem a munimenti firmitate profecta ſecuritas ad crapulam ꝓuo-
cabat: arbitrantes incitatiſſimi lapſus fluuiũ inacceſſum feciſſe præſidium: qui nec
nando traiici, nec ratibus ſuperari poſſe videretur. Neqꝫ enim vlla amnis pars per-
uiam vadi copiã dabat. Tum Biorno conuiuali hilaritate ſuffuſus: egreſſam vndis
Biornonis ſomnium.
belluam: per quietẽ ſibi conſpectã affirmat: quæ triſtes ore flammas egerens: conti-
nenti cuncta incendio daret. Quamobrẽ indagandã inſulæ latebram eſſe: adeo nec

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

locorum habitui confidendũ vt nimia ſecuritatis præſumptione extrema incautis
pernicies afferatur. Nihil enim ita ſitu munitũ eſſe, cui ſi humana deſit opera ſim-
plex naturæ tutela ſufficiat. Præterea ſummopere cauendũ ne ſomni ſui denuntia-
tionem triſtior cladis euentus excipiat. Igitur omnes munimentis egreſſi, totiuſq;
inſulȩ ambitũ curioſius ſpeculati: reperto caballo: Fridleuũ fluuialibus aquis obru-
tum coniectabant. Equum vero præcipitato ſeſſore tranſnaſſe rati perinde ac regiȩ
mortis nuntiũ portis gratulanter excipiũt. At Biorno nocturnarũ adhuc imaginũ
memoria territus: excubiis vtendũ hortatur: ꝙ periculi ſuſpitionẽ nondũ tuto de-
poſituri viderentur. Ipſe deinde capiendȩ quietis gratia cubiculũ petit: viſionẽ mẽ-
te altius repoſitam habens. Inter hæc equus quẽ Fridleuus ob vulgandã interitus
ſui fidem intercutis tantũ cruoris effuſione reſperſerat: militũ eius caſtra maculo-
ſus irrupit. Qui illico amnẽ petentes repertũ ſerui cadauer: regiũ exiſtimauere cor
pus: qđ nitida veſte cultũ ſtridulus ripȩ vortex adegerat. Quorũ maxime errorem
conuerberati corporis turgor adiuuit cum lacerata, contuſaq; ſilicibus cutis infor
mes oris notas exangui pallore confun deret. Huius rei indignatione permoti pugi
les, qui Fridleuo nuper delendorũ prædonũ curam ſpoponderant, præruptũ aquæ
periculũ accedebant: ne promiſſionis gloriã timidiore voti negligentia reſpergere
viderentur. Quorũ cæteri fidutiã imitati: pari cupidine fluuiũ petũt ni regem vl-
ciſcerentur extrema paſſuri. Quibus viſis Fridleuus pontẽ cõtinenti cõmittere p-
perauit: receptiſq; pugilibus: prima vigiles irruptione proſternit. Reſiduos quoq;
conſequẽter adortus Biornone excepto ferro conſumpſit. Quẽ impenſiori curatio-
ne e vulneribus recreatũ ſub ſacrȩ obteſtationis pignore collegam adciuit: operaq;
eius vti ꝗ exitio gloriari ſatius duxit. Indignum quoq; aſſerebat tantæ fortitudinis
florẽ prima pubertate decerptũ intẽpeſtiua nimis clade cõſumi. Dani vero Fridle-
uũ aduẽtantem experti cuius iamp̄ridẽ obitũ falſo didicerant nuntio, miſſis qui cũ
accerſerent: Hiarnonẽ regno cedere iubent: ꝙ ipm̄ precario, ac perfunctorie gerere
videretur. Qui tãto honore defungi non paſſus/ſpiritum pro gloria erogare: ꝗ in
obſcuram vulgi ſortẽ concedere præoptauit. Quamobrẽ ne regiis honoribus exu-
tus priſtinũ fortunæ habitũ recipere cogeretur: præſentem armis tueri conſtituit.
Itaq; diuidua regio præruptis conſternationis motibus agebatur. Alii ſiquidem ab
Hiarnonis partibus ſtabant. Alii Fridleui titulis ob egregia Frothonis merita aſti
pulati ſunt: hærebatq; vulgi diſcors ſuffragiũ: his præſentiũ habitum: illis præteri
torum memoriã venerantibus. præponderauit tamen Frothonianæ recordationis
intuitus, eiuſq; ſuauitas maiorem Fridleuo fauoris partẽ conciliauit. Plæriq; enim
quibus altior ſenſus extabat ruſticæ conditionis hominẽ ꝗꝗ ad inſperatũ rerũ cul-
men præter generis ius ſolo fortunæ beneficio perueniſſet: regno ſubmouendũ cen
ſebant: ne verum honoris hæredem adulterinus poſſeſſor elideret. Fridleuus vero
Danorum legatos redire iubet: Hiarnonem: aut regnũ deponere: aut acie ſecum
confligere rogaturos. At Hiarno lucis auiditatem honori anteferre: ſalutemq; glo
riæ diſpendio quærere morte triſtius ratus: dum bello Fridleuũ excipit: in Iutiam
obtritus aufugit: victoreq; denuo reparata manu aggreſſus, hauſtis ferro ſociis, fu
gam abſq; comite habuit. quã inſula, vocabulum ex eius nuncupatione ſortita, te-
ſtatur. Igitur humiliorem animo fortunã expertus cum ſe gemina ſtrage omnibus
propemodum copiis exutũ videret: traiecto in dolum ſtudio, obſcurato oris habi-
tu, Fridleuum accedit: ipſum quȩſitis per familiaritatem inſidiis necaturus. A quo

Biorno in ſocietatem adcitus.

Hiarno regno cedere cogitur.

Hiarnonis fraus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſuſceptus aliquãdiu ſeruitii ſimulatione propoſitũ occultabat. Siquidẽ decoquendi ſalis opificem profeſſus inter ſordidioris miniſterii famulos ignobilia exequebatur officia. Cibi quoq; capiendi tẽpore diſcubitu vltimus exiſtere ſolebat. Præterea balneis abſtinebat: ne nudato corpore crebris vulnerũ veſtigiis proderetur. Quo rex abſoluẽdæ ſuſpitionis gratia lauari compulſo: vt hoſtem ex cicatricibus cognouit: age (inquit) improbiſſime latro qualiter in me cõſulturus fores: ſi interficiẽdi tui cupidũ liquido comperiſſes. Ad hæc ſtupefactus Hiarno ex prouocatione te ait deprehenſum aggrederer: quo maiore demendæ criminationis copia potireris. Quẽ mox Fridleuus ſententiæ ſuæ exemplo: prouocatũ oppreſſit: tumulo cadauer obruens interfecti vocabulũ referente. Qui poſtmodũ a ſuis propagandæ ſobolis gratia: coniugio ſibi conſulere monitus: cælibẽ præſtare vitã: paterno contendebat exẽplo. ꝙ Frothoni coniugis petulãtia: graue probrũ affixerit. Ad vltimũ perſeuerantiſſimis omniũ precibus victus: per legatos aggreſſus eſt Noruagiæ regis Am̃ũdi filiã poſtulare. Quorũ vnus Frøco nomine fluctibus inter nauigandũ abſumptus: inuſitatũ moriens prodigiũ dedit. Quippe vbi illũ cõfluus vndarũ æſtus implicuit: ſanguis medio enatus gurgite: ita totã ponti faciẽ peregrino quodã rubore perfudit: vt ſpumeum paulo ante palagus proceliſq; albidum, mox puniceis fluctibus intumeſcens: alienũ a natura ſua colorem induere videretur. Amundus vero regię petitionis inexorabiliter vota fruſtratus: legatis indecentius habitis tyrãnidem Frothonis olim Noruagiæ grauius imminentẽ cauſam ſpernendæ legationis aſſeruit. Frogertha vero (filia hæc Amundi erat) nõ modo Fridleui genus intuita: ſed etiã factorũ claritudinem venerata: cõuitio patrẽ inſequi cœpit: ꝙ generũ habere ſpreuiſſet: cuius conſummata nobilitas nec virtute deficeret, nec ſanguine claudicaret. Adiecit quoq; ꝓdigialẽ illã maris faciẽ vndis repẽte in ſanguinẽ verſis. Quid aliud q̃ Noruagicæ cladis interpretẽ: Danicæ vero victoriæ liquidum extitiſſe portẽtũ? Quã cũ Fridleuus iteratæ legationis officio poſtularet: perſeuerãtia repulſam vincere cupiẽs: indignatus Amundus: rẽ a ſe ſemel negatã pertinacius flagitari: raptis ad necẽ legatis improbi petitoris ſtudio crudelius obuiãdũ curauit. Cuius iniuriæ Fridleuus famã expertus: Haldano ac Biornone adcitis: Noruagiã nauigatione cõplectitur. Contra Amundus patrio inſtructus præſidio: obuiã exerit claſſem Frøcaſund appellant ſinũ in quem claſſis vtraq; coierat: vbi Fridleuus noctu ſpeculãdi gratia caſtris egreſſus: cũ inuſitatũ quendã icti aeris ſonũ cominus percepiſſet: fixo gradu ſuſpiciens triũ olorũ ſuperne clangentiũ hoc aure carmen excepit.

Hiarnonis exitus.

De Frøcone legato.

Prodigiũ.

Dum mare verrit Hythin rabidoſq; interſecat æſtus.
Auro verna bibit: & lactea pocla ligurit.
Optima conditio ſerui cui rege creatus
Obſequitur: temere mutatis ſortibus hæres.

Deniq; poſt ipſas alituũ voces lapſum ab alto cingulũ literas carminis interpretes præferebat. Regis quippe Thialamarchiæ filium: pueriliter obludẽtem: gigas Hythin nomine vſitatum mortalium habitum mutuatus abduxerat. eoq; vſus remige cimba in proximũ littus traiecta Fridleuũ tunc forte ſpeculationis officio fungentem nauigio præteribat. Quem rex captiui adoleſcentis opera vti non paſſus: præda raptorem exuere geſtiebat. Aduerſum quem adoleſcens primũ acriori inuectionis genere vtendum eſſe præmonuit: facilius oppugnãdum promittens: dum ante cynico fuiſſet carmine laceſſitus. Tunc Fridleuus ſic orſus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Cum ſis gigas tricorpor inuictiſſimus:
Tuoq; cœlum pene exæques vertice:
Cur hoc ridendus enſis fœmen obligat?
Latuſq; grande curta cingit framea?
Quid forte munis pectus enſe debili?
Habituſq; corporalis inſtar negligis?
Sicæ breuis paruo fretus geſtamine?
Iam iam tuum fruſtrabor audax impetum
Ferro retuſo molientem prælia
Meticuloſa cum ſis ipſe belua:
Moleſq; digno deſtituta robore
Vmbræ fugacis more præceps tolleris
Spectabili claroq; nactus corpore
Imbelle pectus & pauore lubricum
Membriſq; ſumme diſſidentem ſpiritum.
Ex hoc tuæ compago nutat fabricæ.
Cum forma fœlix ſtrage mentis claudicet
Suiſq; ſit natura diſcor partibus.
Te laudis ex hoc munus omne deſeret:
Nec fortium clarus loco cenſeberis:
Obſcura computandus inter agmina.

Quo dicto gigãtẽ pede manuq; curtatũ liberato captiuo coegit in fugã. Cuiꝰ conſequẽter ꝓmõtoriũ petẽs, egeſtã antro pecuniã aſportauit. Quibꝰ ſpoliis ouãs erepti q; adoleſcẽtis in traiiciẽdo mari nauigatiõe vſus, hoc alacri carmẽ voce ſubtexuit,

Sanguine ſuffuſos enſes ferrumq; cruore
Puniceum rapidi verſauimus in nece monſtri
Dum te Noruagicæ cladis moderator Anunde
Excipit alta quies: quem cum ſine lumine mentis
Nox ignara premat: virtus dilapſa fefellit.
At nos defunctum membris, opibuſq; gigantem,
Contudimus: vaſtiq; chaos penetrauimus antri.
Illic congeſtum raptu, violauimus aurum.
Et iam fluctiuagum tunſis euerrimus æquor
Confertamq; ratem ſpoliis ad littus ouantes
Remigio reduces agimus: percurrimus vndas
Permenſore maris carabo: fulcemus alacres
Hoc pelagus: ne nos hoſti lux obuia prodat.
Ergo leues, totoq; manus conamine niſi
Rimemur mare: caſtra prius, claſſemq; petentes
Q; roſeum liquidis titan caput exerat vndis.
Vt cum rem rumor vulgauerit atq; Frogertha
Nouerit egregio partam conamine prædam
Blandior in noſtrum moueat præcordia votum.

Die poſtera Fridleuo aduerſus Anundũ magno copiarũ concurſu cruentum incidit bellum: qđ partim terreſtri, partim maritimo certamine gerebatur. Nam & in

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

campis acies explicabantur: & claſſi nihilominus bellator inceſſerat. Cũq; res plu-rimo ſanguinis impẽdio gereretur: Biorno demũ inclinata ſuorũ acie ſolutum ne-xibus Moloſſum cõcitauit in hoſtẽ: quã ferro obtinere nõ poterat: canino morſu vi-ctoriã adepturus. Quæ res aduerſariis probroſam pꝑerit ſtragẽ cũ fortiũ phalanx mordicus laceſſita ꝓfugeret: Quorũ fuga triſtior an turpior fuerit: neſcias. Erubeſ-cẽdus ſiqdẽ Normãnorũ exercitus erat: quẽ hoſtis opẽ a bellua mutuatus obtriuit: nec fraudi Fridleuo fuit labẽtẽ militũ virtutẽ canino reparare p̃ſidio. Occidit hoc

f. 52. b.

Anundi exitus.

bello Anũdus cuiꝰ aſſecla Auo cognomẽto ſagittarius: Fridleuũ ad ſecũ dimicãdũ hortatus: a Biornone ſequeſtris ordinis viro regẽ cũ plæbeio cõgredi ꝓhibẽte laceſ-

Auo ſagittarius ꝓuocat regem.

ſitur. Cũq; Biorno ſinuato arcu neruo ſagittam aptaret: ſubito emiſſum ab Auone ſpiculũ cordis ſumma trãſfixit. Cuius altera mox ſagitta comes mediis digitorũ cõ-cluſis impacta ſucceſſit. His tertia ſupueniẽs: in applicatã neruo ſagittã icidit. Auo quippe prõptiſſima ſagittãdi opa eminus vtẽs: de induſtria geſtamẽ tãtũ hoſtis of-fenderat: vt idẽ in ipm ſibi licere demõſtrãs: pugilẽ a ꝓpoſito reuocaret. Biorno ve-ro nihil ob hoc animi minuẽs: ſpreto corporis pꝑiculo cõſtãti mẽte & vultu: diſcri-men iniit: ita vt nec Auonis q̄cq̃ ingenio deferre: neq; ex cõſueta aliqd fortitudine deponere videret̃. Itaq; nulla ex pte ꝓpoſito deturbatus: intrepidus duello ſe credi-dit. Quo cũ vterq; ſautius exceſſiſſet: aliud itẽ apud Addarnes mutua laudis æmu-latione geſſerũt. Interfecto Anũdo: Fridleuus acerrimo hoſte liberatꝰ, ſummũq; & ſecurũ ociũ nactus: ferociſſimũ ingeniũ ſuũ voluptati cedere coegit: traiectoq; i ve-nerẽ ſtudio: claſſem inſtaurat: negatas olim nuptias pꝑiturus. Deniq; nauigationẽ

Grubbus filiã Fridleuo deſpondet.

ingreſſus cũ defecta vẽtis claſſe: vicos alimẽta pꝑiturus irrũpꝑet: A Grubbo quo-dã hoſpitaliter habitus: tãdẽq; filiæ eius cõnubio potitus: Olauũ vocabulo filiũ ꝓ-creauit. Interiecto quoq; tẽpore Frøgerthã adeptus, dũ patriã parũ ꝓſpera nauiga-tione repeteret, ignotę inſulæ littoribus appulſus: theſaurũ humi cõcluſum effode-

De dracone.

re, cuſtodẽq; eius draconẽ vitandi veneni gratia bouino tergore tectus appetere cu-iuſdã per quietẽ cõſpecti monitũ pdocet̃. Intentũq; ſcuto coriũ venenatis dentium morſibus obiectare p̃cipit̃. Igit̃ experiẽdæ viſionis cauſa anguẽ vndis emergẽtẽ ad-ortus: diu in ſquameũ latus irrita tela cõiecit. Quippe ſpiculorũ ĩpulſum cruſtrata corporis duricies fruſtrabat̃. Ipſe vero coluber crebras admodũ ſpiras agitãs orbi-culato caudę flexu tactas obiter arbores ſtirpitꝰ euertebat. Cæterũ crebro corporis tractu cauata ad ſolidũ humo p̃ruptũ hinc inde latus effecerat: vt qbuſdã in locis aduerſos colles media valle ſequeſtrari cõſpicimꝰ. Igit̃ Fridleuus ĩuicta belluæ ſup-ma cõſiderãs: ima gladio tẽtat: pfoſſaq; inguinis parte ſaniẽ palpitãtis elicuit. Qua extincta pꝑcuniã Hypogęo erutã nauigiis deportãdã curauit. Euoluto anno: Bior-

Biornonis Auoniſq; cõciliatio.

nonẽ atq; Auonẽ ſæpius ex ꝓuocatione cõgreſſos: maxima cura in gratiã reduxit: amicitiiſq; odia mutare cõpulit: qbus etiã filiũ Olauũ tres annos natũ nutricandũ cõceſſit. Pellicẽ vero Iurithã, eandẽq; Olaui matrẽ recepto in cõmilitiũ Auoni ma-

Olaui educatio.

trimonio copulauit: æquiori animo repudiũ laturã exiſtimãs: ſi tãto pugile marita-ta ꝓ regio: ſtrenuũ ſortiret̃ amplexũ. Mos erat antiquis ſup futuris liberorũ euẽti-

De tribus Parcis.

bus Parcarũ oracula cõſultare. Quo ritu Fridleuus Olaui filii fortunã exploraturꝰ, nuncupatis ſolẽniter votis: deorũ ædes precabũdus accedit: vbi introſpecto ſacello ternas ſedes totidẽ nymphis occupari cognoſcit. Quarũ prima indulgentioris ani-

Olaui deæ tres fatales.

mi liberalem puero formã, vberẽq; humani fauoris copiã erogabat. Eidem ſecunda beneficii loco liberalitatis excellentiã cõdonauit. Tertia vero proteruioris ingenii

inuidentioriſq; ſtudii fœmina ſororum indulgentiorē aſpernata cõſenſum: ideoq; earũ donis officere cupiens: futuris pueri moribus parſimoniæ crimen affixit. Ita aliarũ beneficiis triſtioris fortunæ veneno corruptis: accidit: vt Olauo pro gemina munerũ ratione permixta liberalitati parcitas tribueret cognomentũ. Quo euenit vt prioris indulgentiæ ſuauitatē inſerta beneficio nota cõfunderet. Cũq; regreſſus Noruagia Fridleuus iter per Suetiã haberet: vltro legati partibus aſſumptis cælibi adhuc Haldano Hythini filiam: quã monſtro quõdã exemerat: impetrauit. Interea coniunx eius Frogertha Frothonē enixa eſt: ab eximia mutuãtem largitate cognomen. Itaq; Frotho ob auitæ felicitatis memoriã quã ſuo nomine referebat, ab incunabulis, primiſq; infantię rudimētis adeo cũctis charus euaſit: vt ne humi quidē incedere: aut cõſiſtere toleratus: ſinu iugiter atq; oſculis foueretur. Ita nõ vni modo pædagogo addictus: ſed quaſi cõmunis omniũ alũnꝰ extabat. Defuncto vero patre cũ duodecimũ ætatis annũ ageret: Saxoniæ regulos Suertingũ, & Haneuũ impiũ detractãtes: ac palã rebellare cõniſos: acie ſupauit: deuictiſq; gētibꝰ ſeruitutis noīe pēdēdi ꝓ capite nũmi mulctã inflixit. Adeo nãq; liberalis extitit, vt recēti largitatis cõſuetudine priſca militiæ ſtipēdia duplicaret: neq; eñ ſe Tyrãnorũ more cõibus vitiorũ illecebris obiiciebat: ſed qcqd honeſtati ꝓximũ ꝓuidebat, ardēter appetere: opes in ꝓpatulo habere: cæteros largiēdo ꝑcurrere: omnes hũanitatis officiis antevenire: & qđ difficillimũ eſt: virtute inuidiã vincere cõtēdebat. Cuiꝰ rei gratia breui tãtã apud oēs claritatē cõtraxit: vt adoleſcētulus nõ modo fama maiorũ titulos exæquaret: ſed etiã vetuſtiſſima regũ monimēta trãſcēderet. Iiſdē tēporibꝰ Starcatherus qdã Storuerki filiꝰ periclitatis naufragio ſociis: ſolꝰ vi aut fortuna delapſus ob incredibilē corporis animiq; ꝑſtãtiã hoſpes a Frothone colligit. Cuiꝰ cũ aliquãdiu cõtubernalē egiſſet: indies cultius, ac decētius habitꝰ, tãdē ſpecioſo donatꝰ nauigio maritimas excubias ꝓcurãdo piraticũ munꝰ agitare ꝑcipit. Siqdē excellētius humano habitu corpus a natura ſortitus: ita id animi magnitudine æquabat: vt nulli mortaliũ virtute cedere putaret. Cuius tam late patēs claritas fuit: vt adhuc quoq; celeberrima factorũ eius, ac noīs opinio ꝑſeueret. Neq; eñ ſolũ apud noſtros egregiis operũ titulis choruſcabat: verũ etiã apud omnes Sueonũ Saxonũq; ꝓuincias ſpecioſiſſima ſibi monumēta pepererat. hũc in ea regione q̃ Suetiã ab oriēte cõplectit: quãq; nũc Eſtonũ aliarũq; gētiũ nũeroſa barbaries latis ſedibꝰ tenet: originē duxiſſe memoriæ ꝓditũ cõſtat. Fabuloſa autē & vulgaris opinio q̃dã ſuꝑ ipſius ortu rationi incõſentanea, atq; a veri fide penitus aliena cõfinxit. Tradunt eñ qdã q̃ a gigantibus editus mõſtruoſi generis habitũ, inuſitata manuũ numeroſitate prodiderit: aſſerũtq; Thor deum quatuor ex his effluentis naturæ vitio ꝓcreatas, eliſis neruorũ cõpagibus auulſiſſe: atq; ab integritate corporis prodigiales digitorũ eruiſſe cõplexus: ita vt duabus tãtũ relictis, corpus qđ ante in giganteæ grãditatis ſtatũ effluxerat: eiuſq; formã informi mēbrorũ multitudine repſentabat: poſtmodum meliore caſtigatum ſimulacro breuitatis humanæ modulo caperetur. Olim enim qdã magicæ artis imbuti Thor videlicet & Othinus, aliiq; cõplures mirãda prę̃ſtigiorũ machinatione callētes: obtētis ſimpliciũ animis diuinitatis ſibi faſtigiũ arrogare cœperũt. Quippe Noruagiã, Suetiã, ac Daniã vaniſſimæ credulitatis laqueis circũuentas ad cultus ſibi pēdēdi ſtudiũ cõcitãtes: ꝑcipuo ludificationis ſuæ cõtagio reſperſerũt. Adeo nãq; fallaciæ eorũ effectus ꝑcrebuit: vt in ipſis cęteri quãdam numinũ potentiam venerãtes: eoſq; deos, vel deorum complices autumantes

Olauus parcus.

De quarto Frothone cognomēto Largo.

Subactõ vi. Theutonicorum.

Initiũ Starcatheri pugilis.

Ortus Starcatheri.

De diis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

12 Fridlef. III f. 36.
13 Frodius IV ſeu Vegetus V. f. 11 b. 55a. natus 340. regnat. 348. Genuit Ingialdum 388, Halfdanum II. 397. Frodium V. 407. Regnavit annos 59. + 407. æt. 67. L. 3. c. 2 p 234
14 Ingialdus f. 57

Frodium Vegetum, eo nomine quartum Saxoni largimur, quod enim de Suertinga f. 55a lin. 13 et 56b. in fine legimus, in eum quadrat, et filium ejus Ingialdum Islandi Starkadar Saftri dicunt V. Sax. f. 60. b. lin. 11 a fine. Frodium hunc IV eundem esse cum Saxonis Frothone I f. 11 b., Halfdanus filius et Hroa Helgoq nepotes evincunt. Snorro refert, Ingilem Sueciæ regem, Aunii filium ad hunc Frothonem confugiſſe, ſed rectius hoc ad filium ejus Frodium V pertinet. Frodius enim IV natus 22 annis post expulsionem Aunii ab Ilio Frodii fratre. Sed Aunus, 20 annis absens, restitutus adhuc 110 annos vixit; Frodium IV igitur 108 annos vixiſſe neceſſe est, ſi Aunii filium restituere potuisset. Frodio IV Langfedgatal Ingialdum, et Halfdanum II, Hroarii et Helgii patrem, Vita vero Rolf Krakii Frodium V, filios aſſignant. L. 3 c. 6. p. 283-4.

veniſiciorū auctoribus ſolēnia vota dependerent: & errori ſacrilego reſpectū ſacris debitū exhiberēt. Quo euenit vt legitima feriarū ſeries apud nos eorūdē nominib⁹ cēſeatur: cū ipſis Latinorū veteres, ſiue a deorū ſuorū vocabulis, ſiue a ſepteno planetarū numero nūcupationē ſingulatim adaptaſſe noſcātur. Eos tamē qui a noſtris colebātur nō eſſe quos Romanorū vetuſtiſſimi Iouē Mercuriūq; dixere: vel quibus Græcia latiūq; plenū ſupſtitioſis obſequiū exſoluerūt: ex ipſa liquido feriarū appellatiōe colligit. Ea em̄ q̄ apud noſtros Thor, vel Othini dies dicit apud illos Iouis, vel Mercurii feria nūcupat. Si ergo Thor Iouē, Othinū Mercuriū: iuxta deſignatæ interptationis diſtinctionē accepimus: manēte noſtrorū aſſertione Iouē Mercurii filiū extitiſſe cōuincitur: apud quos Thor Othino genitus: vulgari ſentētia phibet. Cū ergo latini contrario opinionis tenore Mercuriū Ioue editū aſſeuerēt: reſtat vt cōſtāte eorū affirmatione Thor aliū q̄ Iouē, Othinū quoq; Mercurio ſentiam⁹ extitiſſe diuerſum. Sūt q dicāt deos quos noſtri coluere: cū iis quos Græcia vel latiū celebrabat: ſolū participaſſe vocabulū: ſed iſtos tanq̄ maieſtate ſuppares ab illis cultū cū noie mutuatos fuiſſe. Et hæc ſup Danicæ vetuſtatis numinibus diſſeruiſſe ſufficiat. Quę ideo pauliſper a me in cōmune deducta ſunt: vt legētibus liquidū fiat: qb⁹ patria noſtra ritibus pagana ſupſtitione paruerit. Nūc ꝓpoſiti diuerticulū repetā.

Dierum nomina.

Thor. Othinus.

Starcatherus Wicarū necat.

Tradūt veteres Starcatherū cuius ſupra memini in Wicari Noruagiēſiū regis iugulo: deorū fauori facinorū ſuorū principia dedicaſſe, cuius rei tenor tali quorūdā aſſertione cōtexit: volens quondā Othinus Wicarū funeſto interire ſupplicio, cū id aperte exequi nollet: Starcatherū inuſitata prius grādītate cōſpicuū: nō ſolū animi fortitudine, ſed etiā cōdendorū carminū peritia illuſtrauit: quo prōptiore eius opa ad pagendū regis exitiū vteret. Hanc quippe eū dignationi ſuæ gratiā relaturū ſperabat. Quē etiā ob hoc ternis ætatis humanæ curriculis donauit: vt in his totidē execrabiliū operū auctor euaderet. Adeo illi cōſequēte flagitio vitæ tēpora ꝓroganda cōſtituit. Qui mox Wicarū adiens, inq; eius aliquādiu cōtubernio diuerſatus: inſidias obſeqo texit. Tādē piraticū cū eo opus ingredit. Cūq; quodā in loco diutina tēpeſtatū ſæuitia vexaret: ita vētis nauigationē fruſtrātibus: vt maiorē anni ptē quieti tribuerēt, deos hūano ſanguine ꝓpiciādos duxerūt. Itaq; cōiectis in vrnā ſortibus: regiæ necis victimā depoſci contigit. Tūc Starcatherus facto ex viminibus laqueo regē īplicuit: pœnæ ſpeciē dūtaxat exiguo tēporis momēto daturū. Sed nodi rigor ſuū ius exequēs: ſupremū pēdētis halitū rapuit. Cui Starcatherus adhuc palpitāti ferro ſpiritus reliquias euulſit. Cūq; remediū afferre deberet perfidiā detexit. neq; em̄ illa mihi recēſenda videtur opinio quæ viminū molliciē ſubitis ſolidatā cōplexibus ferrei morē laquei pegiſſe cōmemorat. Deīde capto Wicari nauigio: Bemonū quēdā cūctis Daniæ piratis virtute pſtantē maritimū pdonē geſturus accedit. Bemoni nāq; collega Fraccus noie piratici laboris tedio nup ſe ei⁹ ſocietati īterpoſita pecuniæ pactione ſubduxerat. Tātā aūt Starcatherus, ac Bemonus: ſeruādæ ſobrietatis curā habebāt: vt nūq̄ ebrioſa ſibi potione indulſiſſe dicant: ne pcipuū fortitudinis vinculū cōtinētia/luxuriæ viribus elideretur. Cū ergo ꝓfligatis late ꝓuinciis ardore quoq; Tyrānico Ruſciam inuaſiſſent: incolæ parū mœnib⁹ armiſue cōfiſi ꝓhibēdis hoſtiū inceſſib⁹ inuſitati acuminis clauos obiicere cœperūt: vt quorū reprimere negrēt īpetū: morarent excurſum: taciteq; plātas hum⁹ elideret: qb⁹ palā acies reſiſtere trepidaſſet. Sed ne id qdē īpedimēti gen⁹ arcēdis hoſtib⁹ efficax fuit. Neq; em̄ Danis ad eludendā Rutenorū operā calliditas defuit: cōtinuo nāq; lignea pedi-

De ſobrietate gigantū.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

bus tegmina ſubmittētes ſubiectos plantis aculeos innocuis preſſere veſtigiis. Eſt autē ferrū hoc quatuor diſpertitū ſtilis: iiſdēq; taliter cōſtitutis: vt in quācūq; illud partem caſu ſe eiiciat, triū incūctāter pedū æqualitate ſubſiſtat. Tum ſaltus inuios ac nemorū denſiſſima quæq; penetrantes Ruthenorū principē Floccū montanis quibus erepſerat latebris eiecere. Quo in loco tanto prędæ potiti ſunt: vt ne vnus quidem extaret: qui nō auro argētoq; onuſtus claſſem repeteret. Mortuo autē Bemono Starcatherus ab athletis Biarmēſibus ob virtutē adcitus cū plurima apud eos memoratu digna edidiſſet facinora: Sueonū fines ingreditur: vbi cū filiis Frø ſeptēnio feriatus, ab his tandē ad Haconē Daniæ tyrannū ſe cōtulit: q apud Vpſalam ſacrificiorū tēpore cōſtitutus effœminatos corporū motus, Scęnicoſq; mimorū plauſus ac mollia nolarū crepitacula faſtidiret. Vnde patet q̃ remotū a laſciuia animū habuerit: q ne eius quidē ſpectator eſſe ſuſtinuit. Adeo virtus luxui reſiſtit. Itaq; cum Hacone claſſem in Hiberniā extulit: ne vel vltima rerū humanarū imperia Danicis armis intacta conſiſterēt. Ea tēpeſtate rex inſulæ Hugletus extabat. Qui cū frequēs opibus ęrariū haberet: adeo tamē auaritiæ obnoxius extitit: vt datis aliquādo calceis: quos ſtudioſi manus cōmēdaſſet opificis, ligamēta detraheret: ſubmotiſq; loco ſuo corrigiis: donū ad iniuriā trāſferret. Cuius rei deformitate tātū muneri crimi nis afferebat: vt odiū ꝓ gratia pcipere videret. Itaq; neminē ex honeſtis liberalitate proſequi ſolitus circa mimos ac ioculatores munificētiæ ſtudiis vti cōſueuit. Oportebat nāq; vt turpis turpibus cōmercia familiaritatis impēderet: & vitiorum tabo obſitus culpæ ſocios blādimētorū lenocinio demulceret. Fuere tamē ei ſpectatæ virtutis pceres. Gegathus & Suibdauus q inter effœminatorū cōſortia veluti gēmæ ſtercoribus inſitæ: cōſpicuo militariū operū fulgore pollebāt. Itaq; ſoli regiarū opū defenſores extabāt. Igit̄ ꝑlio inter Hugletū & Haconē cœpto mimorū greges qbus inſtabilitatē corporū leuitas peperit animorū trepidis aciē ſoluere decurſibꝰ, tātaq; regis beneficia ſola fugæ deformitate pēſarūt. Tūc Gegathus & Suibdauus ſoli tot hoſtiū milibus obiecti: incredibili bellū virtute geſſerūt: vt nō duorū modo militū: ſed vniuerſi agminis ptes agere viderent. Sed & Gegathus Haconē ſibi pertinacius imminētē tāto pectoris vulnere affecit: vt iocinoris ſupma detergeret. Illic Starcatherus dū ferro Gegathū petit: acerbiſſimū capite vulnus excepit: vnde poſt modū in quodā carmine: nō alias triſtiorē ſibi plagā incidiſſe perhibuit: qđ licet diſciſſi capitis ptes exteriore pellis ambitu necterētur: latens tamē in vulnere liuor clauſum putredinis cōtagiū occultabat. Victo occiſoq; Hugleto: ſed & Hiberniēſibꝰ in fugā actis: Starcatherus, quoſcūq; ex hiſtrionibꝰ captioni caſus obtulit: cædēdos curauit ſatius ratus in ſcurrarū agmē cuticulæ damno ridiculū dictare ſuppliciū: q̃ poena capitis funeſtū impetrare diſcrimē. Ita iocularis miniſterii, ſordideq; cōditiōis cateruā ꝓbroſo aīaduerſionis genere inſecutus: obſcœno verberū ludibrio mulctare cōtentus extitit. Tum Dani apud vrbē Duffliā regias opes ęrario egeſtas publico raptu conuelli iuſſerūt. Tātæ ſiquidē magnitudinis pecunia reperta fuerat: vt minor partitionis cura cūctis exiſteret. Poſt hæc Starcatherus ad inhibēdā oriētaliū defectionē vna cū Wino Sclauorū principe delegatur. Qui ſimul aduerſum Curetum, Semborū, Sangalorū, omniūq; poſtremo oriētaliū exercitus/pręliati, claras late victorias edidere. Eximiæ opinionis gladiator noīe Wiſinnꝰ apud Ruſciam rupē: quæ Anafial dicit̄ ſede & māſione cōplexꝰ: vicinas, lōgiquaſq; ꝓuincias oī iiuriæ genere vexauit. Hic omnē telorū aciē ad hebetudinis habitū ſolo cōſpectu redigere ſolebat.

Hugletus Hiberniæ rex.

Nota, de cōtinentia gigantum.

Starcatheri vulnus.

Hugleti cædes. Hibernorū ſubactio tertia.

Acies oculorum mōſtruoſa.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Quamobrē tātam viribus eius audaciam peperit exclusus vulnerū metus:vt etiam illustriū virorum coniuges maritis ſpectantibus raptas ad ſtuprum pertraheret. Cuius ſceleris Starcatherus rumore excitus: tollendi auctoris gratia Ruſciā petit.

Wiſinnus cęditur. Qui quoniā nihil expugnatu difficile habuit:petitū ex prouocatione Wiſinnū etiā artis ſuæ beneficio ſpoliatū oppreſſit. Ferrū quippe ne præſtigiatori conſpicuū foret/tenui admodū pelle cōtexit:neq; Wiſinno,aut præſtigii virtus,aut viriū magnitudo,quo minus Starcathero cederet,auxilio fuit.

Tanna vincitur. Deinde apud Bizantium inuictę opinionis gigantē, Tānā nomine corporis viribus fretus colluctando deuicit: ignotaſq; terrarū partes proſcripti titulo ꝑtere coegit. Igitur cum nulla fortunæ ſæuitia vires eius victoria fraudare potuiſſet:Poloniæ partes aggreſſus:athletam quem

Waſce athleta. noſtri Waſce Theuthones vero diuerſo literarum ſchemate Wilzce nomināt:duelli certamine ſuperauit. Interea Saxones defectionē moliri/ idq; maxime in animo habere cœperunt: qualiter inuictū bello Frothonē præter publici conflictus morē opprimerent. Qđ optime duello gerendū rati mittūt qui regē ex prouocatione laceſſerent.ſcientes eū diſcrimen omne prompta ſemper mēte cōplecti: animiq; eius magnitudinē nulli prorſus exhortationi ceſſuram.Quē tunc tēporis maxime adoriendum putabant:cū Starcatherū cuius plæriſq; formidoloſa virtus extabat:negotioſum abeſſe cognoſcerēt.Cunctāte vero Frothone: ſeq; cū amicis ſuper dando reſpōſo collocuturū dicente:ſuperuenit Starcatherus piratica iam regreſſus: qui ex hoc maxime prouocationis habitū reꝑhendit:ꝙ diceret regibus nō niſi in compares arma congruere:eadēq; aduerſum populares capienda non eſſe:per ſe vero tāq̄ obſcuriore loco natum , pugnā rectius amminiſtrandā exiſtere.

Hama. Igitur Saxones Hamam qui apud eos gymnicis palmis clariſſimus habebatur multis aggreſſi pollicitationibus ſi duello operam cōmodaret:molem corporis eius auro ſe repenſuros eſſe ꝑmittūt : illectūq; pecunia pugilem ad campū conflictui deputatū militaris pompæ tripudio proſequuntur:hinc Dani Starcatherū regis ſui partes exequuturū ad certaminis locū militiæ inſignibus ornati perducūt. Quē Hama ætate marcidum iuuentæ fiducia deſpicatus:defunctū viribus ſenem lucta q̄ armis excipere p̄optauit. Eundē adortus terræ nutabundū adegerat ni fortuna quæ vinci vetulū nō ſinebat iniuriæ reſtitiſſet.Ita enim impellentis Hamæ pugno obrutus memoratur: vt genibus nixus humū mento contingeret.Quā corporis nutationē egregia vltione penſauit.Nam vbi reſuſcitato poplite manū expedire,ferrūq; diſtringere licuit:mediū Hamæ corpus diſſecuit.Complures agri ſexagenaq; mancipia victoriæ præmiū extitere.

Subacto Saxonū ſexta. In Saxones vero poſt Hamæ cædē adeo Danorū inſoleuit imperiū:vt pro cubitaliū membrorū quolibet indicē ſeruitutis ſtipem quotannis pendere cogerētur. Qđ ægre ferens Hanef: bellū demendæ penſionis cupidine cum animo volutabat. Cūq; pertinax amor patriæ mentē in dies oppreſſorū miſeratione perfunderet: ſpiritum pro libertate ciuiū erogare cupiēs:rebellionis ſtudiū patefecit.

Hanef cæditur. Quē Frotho traiectis per Albiam copiis apud vicū Hanøfra taliter ab eo nuncupatum occidit. Suertingus vero q̄q̄ non minus ciuiū afflictatione moueretur:diſſimulato patriæ malo peruicaciori q̄ Hanef ingenio libertatis propoſitum agitabat.Quod quidem ſtudiū dubitari ſolet virtuti an vitio ꝓpius fuerit.

Suertingi facinꝰ turpe. Ego vero plane id ſceleris arguo qđ inſidioſa defectionis cupiditas edidit.Nam etſi patriæ libertatē quærere perutile videbatur:ad hanc tamē dolo ac proditione contēdere non licebat.Cū ergo Suertingi facinus plane ab honeſto deciuerit ne vtile id quidē extitiſſe conſtabit. Nam

ſpecioſius eſt aperte quem velis inceſſere odiumqꝫ in propatulo exercere: q̃ adulte-
rina familiaritate veram nocendi cupidinē obſcurare. Sed quicquid ſcelere paritur
gloria vacuum eſt, breueſqꝫ & occiduos fructus habet. Nam ſicut lubricus animus
eſt qui fallendi ſupercilium clandeſtinis artibus tegit: ita quicquid dolo affine eſt flu
xum ac fragile eſſe conuenit. Plęrũqꝫ enim crimen in auctorem recidere cognitum
eſt, qđ & Suertingo eueniſſe / fama compertum habetur. Qui cum conuiuii ſimula-
tione exceptum regem incendio conſumere ſtatuiſſet: ab eodem occupatus tametſi
ipſum mutuo peremiſſet occiditur. Quo euenit vt alterius ſcelus amborum interi-
tus foret. Itaqꝫ etſi dolus in hoſtem efficax fuerit auctorē tamen impunitatis pręſi-
dio non donauit.

Frothonis quarti cædes.

FRothoni filius Ingellus ſuccedit. Cuius tranſuerſus ab honeſto
animus relictis maiorum exemplis: totum ſe petulantiſſimi lu-
xus illecebris mancipauit. Igitur a bono rectoqꝫ diſcolor, vitiaqꝫ
pro virtute complexus, diſciſſis continentię neruis, intermiſſiſ-
qꝫ regię maieſtatis officiis: ſordidum luxurię mancipium euaſit.
Sane quicquid compoſitis moribus obuium: aut inconcinnum
erat / excoluit: paterna auitaqꝫ decora fœdiſſimarum libidinum
aſſuetudine polluebat. Clariſſimos maiorũ titulos improbiſſimis obſcurabat operi-
bus. Adeo nãqꝫ libidini ventris obnoxius erat: vt nec patris vltorē agere: nec hoſtiũ
iniurias propulſare geſtiret: nihilqꝫ dum gulę pareret / modeſte ac cōtinēter haben-
dũ putaret. Egregium ſtemma ocio inertiaqꝫ corrupit, fluxamqꝫ ac voluptariam vi
tam degens: degenerē ſpiritũ: atqꝫ a parētum veſtigiis obliquo longe calle diſtortũ
in obſcœniſſimas fœditatũ voragines ꝑcipitare gaudebat: fartores: lixas: frixoria:
gulę multiplices officinas varioſqꝫ torrendæ aut condiendæ dapis artifices legere:
claritatis loco ducebat. Arma vero, militiam, bella: nec ipſe quidem vſu diſcere: nec
alios exercitio celebrare ſuſtinuit. Ita abiecto virili ſtudio / fœmineum ęmulatus eſt:
quem in omnem culinę nidorem irreſtrictus palati pruritus accēderat. Semper cra
pulam proflans cunctiſqꝫ ſobrietatis partibus exutus: indigeſtam ventris ſaniem fœ
tido oris anhelitu ructabatur. Nec minus luxuria fœdus q̃ Frotho militia clarus ex
tabat. Adeo deliciis nimium intempeſtiua gulę corruptela molliuerat. Cuius intem
perantiæ faſtidio Starcatherus ad deſerendam Ingelli familiaritatem adductus: pe-
tito Sueonum regis Haldani contubernio: ocio negocium prętulit. Adeo ne nimiæ
quidē luxurię aſſenſor eſſe ſuſtinuit. Filii vero Suertingi veriti ne Ingello pœnas pa
terni facinoris darēt: ſororem ei in matrimonium contulerunt vltionem beneficio
pręcurſuri. Ex qua filios ſuſceptos Frothonem. Fridleuum. Ingellum atqꝫ Olauum.
quem quidem ipſius ſorore editum aſſeueranter iniquitas perhibet. Cuius ſororem
Helgam quidam auri opifex obſcurę ſtirpis blanditiis compoſitus ac variis inſtru-
ctus munuſculis quibus muliebris maxime cupiditas capitur in mutuas faces ama-
toria comitate pertraxerat. Quippe poſt obitum regis nõ exiſtentibus qui paterna
in prole merita colerent: cuſtodię inops tutoribuſqꝫ defecta fuerat. Quod cum Star
catherus ex aſſidua viatorum relatione cognoſceret: impunitum fabri luxum præ-
terire nõ ſuſtinēs. Quippe vt memorē beneficiorũ cultorē, ita prõptũ inſolētię vin-
dicē agere cõſueuerat. tã inuſitatę ꝓſumptionis audaciã vltũ ire deproperat orpha
nę alumnę vetuſta Frothonis merita repenſurus. Deniqꝫ peragrata Suetia fabri pe-
nates ingreſſus vicinũ limini locum occupat pilleolo ne proderet̃ obſcurãte. Quem

Ingellus rex. xxxiiii.

De Helgã. Aurifabri petulantia.

Alũna Starcatheri.

faber nõ ſatis doctus vili interdum amiculo validas ſubeſſe manus: obiurgatum ęde
ocyus excedere iubet: inter egẽtiũ gregem vltimis eſcarũ reliquiis potiturũ. At ſe=
nex ab inolita ſibi moderatione patientiã mutuatus nihilominus ibidem acquieſce
re paulatimq; petulantiã hoſpitis experiri ſtudebat. Procurſum nãq; furoris ſupe=
rior impetu ratio refrenabat. Tum faber aperta puellam procacitate aggreſſus: in
eius forte ſinũ iactauerat corpus: capitis comã virgineis manibus offerens depectẽ=
dam. Exerto quoq; lumbari operã eius demendis culicibus expetebat. Extorſitq; vt
ſplendidiſſimę familię fœmina pollentes amœnitate digitos ſordidiſſimis femorali=
bus inſerere nõ erubeſceret. deinde credita voluptatis licẽtia interiori ipſius togæ
prurientes inferre palmas, inſtabileſq; manus pectori propius admouere ſuſtinuit.
At illa noti quondã ſenis intuitu curioſiore pręſentiã capiens: concepto pudore libi
dinoſę cõtrectationis petulantiam ſpreuit, manuſq; reppulit impudicas: quinetiam
armis opus habendũ edocens, laſciuiori luſu deſiſtendum hortatur. Quo viſo Star=
catherus qui propter fores pileo caput obſcurante conſederat, iam tantũ hauſerat
irę: vt vlterius cohibendę manus impatiens: depoſito velamine dextram diſtringen
do iniiceret ferro. Tum faber qui nil niſi laſciuũ nouerat improuiſo fluctuans metu
vbi rem ad manus perueniſſe cognouit: abiecta defenſionis ſpe in fuga vnicum neceſ
ſitatis pręſidium circũſpexit. Itaq; tã foribus: quarũ hoſtis aditum tuebatur: erum
pere arduum erat: q̃ intra penates percuſſorem opperiri graue. Tandem obſtri=
ctus neceſſitate animus, finem cunctationi poſuit: cenſuitq; certo atq; euidenti peri
culo appetibilius eſſe diſcrimen cui vel modica ſalutis ſpes ſubeſſe poterat. Fugam
quoq; q̃q̃ periculi affinitate pręarduam, tamen quia miniſtra opis ſalutiq; propior
videbatur appetiit: morã quę tanq̃ expers ſubſidii malũ ineuitabiliſq; iacturę capax
videbatur abiiciens. Sed dum limen occupat a pręſidente foribus ſene medias cęſus
nates, lapſo feminecis veſtigio concidit. Quippe percuſſor magnopere cauendũ du=
xerat ne clariſſimas manus turpiſſimi ciniflonis exitio commodaret. improbi amo=
ris faces grauius ignominia q̃ morte mulctatas exiſtimans. Ita a quibuſdam calami=
toſus extincto punitior exiſtimatur. Quo effectum eſt vt puella parentũ officiis de=
fecta eruditiſſimam morib⁹ fœminam ageret: inq; ſemetipſam quaſi ſeduli tutoris
officium exerceret. Cumq; Starcatherus circũſpectam vndiq; familiam recenti ho
ſpitis iactura indoluiſſe cognoſceret: ignominiam ſautii inuectius exaggerẽdam cu=
rauit inſultandoq; ſic cœpit.

Quomodi plaga dicitur [illegible] Steph. p. 146

Vnde ſtupet taciturna domus? quę cauſa dolorem
Integrat: aut vbi nũc vxorius ille quieſcit:
Nuper ob indignũ ferro mulctatus amorẽ?
Nũquid adhuc faſtũ luxũq; reſeruat inertẽ?
Aut tenet ĩcœptũ, primaq; libidine feruet?
Extrahat alternis mecũ ſermonibus horã
Heſternũq; odium verbis cõponat amicis.
Lętior emergat facies. nec plãgor in ęde
Perſonet, aut mœſtos ſinat obtorpeſcere vultus.
Scire volens quis virgineo flagraret amore:
Dilectęq; mihi facibus premeretur alumnę:
Pilleolum ſumpſi ne noto proderet ore.
Cum faber ille procax laſciuis greſſibus intrat:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Hac illacq; agitans inſtructo fœmina geſtu
Nec minus ad varios intendens lumina nutus:
Caſtorio cui tegmen erat chlamys obſita limbo:
Inſtratę gemmis crepidę, toga cultior auro.
Splendida nexuerant tortum redimicula crinem
Et varicata vagum ſtringebat vitta capillum.
Hinc adoleuit iners animi tumor, ingeniumq;
Diuitias genus eſſe putans: aut ęra parentes.
Fortunamq; magis opibus q̃ ſanguine penſans.
Hinc ſubiit faſtus, habitumq; ſuperbia traxit.
Nam miſer ob cultum magni ſe credere cœpit.
Ingenuiſq; parem ciniflo. qui pellibus auras
Venatur, crebroq; ciet ſpiramina tractu.
Qui digitis cineres verrit: qui ſæpe reductis
Aera folliculis captat: tenuiq; flabello
Spiramenta creat: torpenteſq; excitat ignes.
Inde puellare gremium petit. appoſituſq;
Virgo inquit mihi pecte comã tactuſq; ſalaces
Compreſſa pulices: & quo cutis vritur aufer.
Hinc reſidens auro ſudantia brachia pandit
Puluino annixus tereti: cubitoq; reclinis
Ornatum iactare volens, ceu belua latrans,
Explicat obtortę contracta volumina caudę.
Illa mei noſcens compeſcere cœpit amantem:
Laſciuaſq; fugare manus. meq; eſſe profeſſa.
Parce precor digitis (inquit) ſtimulumq; coercens
Contiguum valuis vetulum placare memento.
In luctum recidet luſus. Starcherus adeſſe
Creditur. & lento quid agas diſquirit ocello.
Cui faber. imbellem noli palleſcere coruum
Pannoſumq; ſenem. nunq̃ validiſſimus ille,
Quem metuis tam vulgato vileſcere cultu
Suſtinuit. gaudet nitido vir fortis amictu.
Et veſtem pro mente petit. tunc tegmine dempto
Eripui ferrum fabriq; pudenda fugacis
Perſecui. patuere nates & ab oſſe reſectę
Viſcera nudabant. ſurgo mox. atq; puellæ
Ora premens pugno: contuſa nare cruorem
Elicio. tunc labra malis aſſueta cachinnis
Sanguine permixto lachrymis maduere: luitq;
Stultus amor quicquid blandis commiſit ocellis.
Luſerit infœlix, quę cęca libidine fertur
More furentis equę, ſepelitq; cupidine formam.
Gentibus externis precio venire mereris:
Digna mola: ni te falſo probet inſimulatam

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Elicitus mămis cruor, expugnetq́ꝫ reatum
Vber inops lactis: at ego te criminis huius
Arbitror immunē. ſed noli ſuſpitionis
Ferre notas. aut te falſis permittere linguis:
Et male carpendam populo pręſtare loquaci.
Rumor obeſt multis, nocuitq́ꝫ infamia mendax.
Fallitur exiguo vulgaris opinio dicto.
Defer auis. venerare patres, memor eſto parētum,
Et proauos metire tuos: ſtet gloria carni.
Quis furor inceſſit? quod te faber improbe fatum
Impulit ingenuam tentare cupidine ſtirpem?
Aut quis te virgo claris digniſſima fulcris:
Egit in obſcuram venerem / dic quo potes auſu
Os cinerem redolens roſeis guſtare labellis:
Vel fœdas carbone manus in pectore ferre?
Ac lateri ſociare tuo verſantia prunas
Brachia, & aſſidua duratas forcipe palmas
Sinceris adhibere genis, ſparſumq́ꝫ fauilla
Complecti caput: & nitidis mandare lacertis?
Quanta ſit in cunctis memini diſtantia fabris
Ictus ab his quondam: nomen quippe omnibus vnū
Officii commune manet. ſed pectora ſubſunt
Ingeniis diſcreta ſuis: me iudice pręſtant:
Qui gladios & tela viris ad pręlia cudunt:
Ingenioq́ꝫ animos produnt: & corda rigore
Officii ſignant: auſumq́ꝫ labore fatentur.
Sunt & nonnulli quibus ęs caua teſtula promit
Diuerſas fuſo ſpecies imitantibus auro:
Qui torrent venas recoquuntq́ꝫ metalla. ſed ipſis
Mollius ingenium finxit natura: manuſq́ꝫ
Eximia quas arte dedit formidine preſſit.
Tales ſępe dolo dum flatilis eliquat ardor
Aes teſtę immiſſum, ſubducunt aurea maſſis
Cruſtula, furtiuum concha ſitiente metallum.

His dictis Starcatherus non minorem ex voce: q̄ opere voluptatem ſortitus: Haldanum repetit, eiuſq́ꝫ militiam proxima familiaritate cōplexus. nunq̄ bellorum exercitio abſtitit. ita vt abſtractū delitiis animū continua armorum intētione torqueret. Fuere aūt Ingello ſorores Helga & Aſa: ex qbus Helga thoris admodū matura: Aſa vero annis minor / cōnubioq́ꝫ ĩhabilis erat. Tūc Helgo Noruagiēſis poſtulādę Helgę cupidine cōcitatus: nauē cōſcēdit. Cęterū nauigationē tanto inſtruxerat luxu: vt excultorū auro velorū apparatu vteref: q̄ etiā inauratis malis ſubnixa / purpureis reſtibus tenebātur. venienti Ingellus votū impetrandū promittit. ſi modo oblatos pugiles ad teſtandam opinionis ſuę experientiā pugna ſuſtinere pręſumeret. Nec cōditione ꝑmotus Helgo, q̄ libētiſſime ſe pacto operā daturū reſpōdit. Itaq́ꝫ ſolēni ſponſalium titulo futurę copulę pactio cōſecratur. Per idē tēpus apud inſulā Sialandiam

Helgo Noruagiēſis.

Conf: Schøning Norges Riges hist. 1 Deel p. 292.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

nouem ducis cuiuſdam filios inoleuiſſe memorię proditum eſt: apprime viribus: &
audacia p̃ditos quorũ maximus Angaterus exſtabat. Qui cũ eiuſdẽ puellę cõpetito-
rẽ ageret, negataſq; ſibi nuptias Helgoni ꝓmiſſas videret: paleſtrica illũ prouocatio
ne ſollicitat: ferro moleſtiã propulſurus. Approbat Helgo propoſitas pugnæ partes
& nuptiarũ die dimicandi tẽpus amborũ votis cõdicitur. Confundebatur eñ apud
omnes quiſquis certamẽ ad dimicandũ prouocatus abnueret. Quãobrem Helgonẽ
hinc detrectandę pugnę rubor / inde gerendę metus angebat. Siquidẽ prçter cõmu-
ne prouocatiõis ius impari manu ſe laceſſitum credebat, ꝙ ſolus aduerſum nouem
pugnã ſpopondiſſe videretur. Hęc voluentem ſponſa auxilio opus habiturũ docet,
hortaturq; pugna abſtineat: qua nihil prçter mortẽ aut ignominiam petiturus vi-
deatur: præſertim cum eorum aduerſum quos dimicaturus eſſet numerum: nulla
diffinitionis certitudine clauſiſſet. Quãobrem periculo parcat Starcatherũq; apud
Sueones agentem ſaluti conſulturus expoſcat: qui indigentibus adeſſe, & triſtes plæ
rũq; caſus felici interuẽtu redimere ſoleat. Gratum Helgoni conſilium fuit. Qui cũ
paruulo comitatu ſumpto Suetiam ingreſſus ad nobiliſſimam eius vrbem Vpſalam
perueniſſet: ingreſſu abſtinens prçmittit qui Starcatherum ſalutationis officio prę
tẽtatum ad Frothonis filiæ nuptias inuitaret. Qua comitate Starcatherus: perinde
ac iniuria laceſſitus: acrius inſpectũ iuuenem tam ineptę legatiõis pœnas daturum
reſpondit, niſi chariſſimi ſui Frothonis mentionem mandatis inſertam haberet: ꝙ
ſe ſcurræ vel paraſiti more lautioris alimonię gratia ad alienæ culinę nidorem de-
currere ſolitum exiſtimauerit. Quod poſtq̃ Helgo ex ſatellite cognouit: regiam in-
greſſus Frothonis filię titulo conſalutatum ſenem condictæ ex prouocatione pugnę
ſocium depoſcit: cui ob hoc ſe minus ſufficere dixit ꝙ cõflicturę ſecum partis nume
rum conditionis modus incertum reliquerit. Quem Starcatherus loco certaminis
ac tempore cognito non ſolum ſupplicem recepit: verumetiam auxilii promiſſione
firmatum Daniam cum comitibus repetere iuſſit: affirmans ſe eius aditum occulto
callis compendio quęſiturum. Quo diſcedente interiectis diebus profectionẽ orſus:
ſi famę credi fas eſt, velocitate greſſus tantum locorum diali itinere emenſus prodi-
tur, quantum prçcedẽtes diebus duodecim peragraſſe dicuntur: ita vtriq; fortuito
veſtigiorum concurſu vno eodemq; tempore deſtinatos: Ingelli penates attinge-
rant vbi cũ Starcatherus miniſtrorum more menſas conuiuiis obſitas præteriret:
præmemorati. ix. plenis deformitatis geſtibus toruos ore fremitus dantes ac more
ſcænico decurſantes in pugnam ſe mutua adhortatione firmabant. Sunt qui eos ve-
nienti athletæ ſæuientium canum exemplo oblatraſſe perhibeant. Quibus Star-
catherus increpatis ꝙ adulterino oris habitu ridiculam ſibi formam conciſcerent,
patuliſq; buccarum rictibus laſciuirent: taliter effœminatorum diſſolutam molli-
tiem intemperantiæ ſuæ luxum deducere prædicabat. Interrogatus igitur an ei
dimicandi virtus ſuppeteret: non vnum tantum verum quotlibet admiſſos exci-
piendi certiſſimas ſibi vires exſtare reſpondit. Quod audientes nouem: animad-
uertunt hunc eſſe quem in ſubſidium Helgonis e longinquo venturum accepe-
rant. Idem vt ſponſæ thalamum attentioribus vallaret excubiis: voluntariam vi-
giliarum curam amplexus: reductas cubiculi fores obicis loco gladio obſerat, ſta-
tionis ſuæ beneficio ſecuram nuptiis quietem daturus. Experrectus Helgo cum
ſomni ſtupore diſcuſſo: promiſſum memoriæ ſubieciſſet: armis corpus induen-
dum curauit. Animaduertens autem paruulam noctis adhuc ſupereſſe caligi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

nē cum prēſtolari vellet diluculi tēpus:cū animo propinqui diſcriminis negociū vo
lutaret:obrepentis furtim ſomni ſuauitate ꝑuentus grauatum ſtupore corpus lecto
reſtituit.Quē vt Starcatherus prima luce ſuperueniens dormientē vxoris ample⸗
xibus inhærere cognouit importunę concuſſionis moleſtia a quietis ocio reuocare
paſſus non eſt:ne per ignauiam excitandi officiū prēſumere & tam recentis copulæ
dulcedinē interpellare videretur. Solus itaq; periculum ꝑtere q̄ alienæ voluptatis
offenſione comitem quærere ſpecioſius duxit. Tacitus igitur veſtigium retulit,cā⸗
pumq; qui lingua noſtra Roliung dicitur cum contemptu aduerſariorū ingreſſus:
ſub montis cuiuſdā cliuo ſeſſione quęſita aduerſum ventis ac niuibus corpus ꝓbuit.
Tunc ac ſi verna cœli tēꝑies aſpiraret,depoſita veſte demendis operam pulicibus
dabat.Purpureū quoq; quo nuper ab Helga donatus fuerat ſentibꝰ amiculū iniecit:
ne contra ſæuientia grandinis tela indumentorū vmbracula mutuatus videretur.
Tunc venientes athletę:montē ex oppoſito ſubeunt:auerſumq; ventis ſedēdi locum
petentes accenſo frigus igne depellunt.Deniq; nō viſo Starcathero,quendā montis
faſtigio immittunt:qui tanq̄ e ſpecula liquidius eius contēplaretur aduentū. Is poſt
q̄ montanę celſitudinis verticē conſcendit:in deuexa eius parte ſenē proſpicit:ſcapu
lis tenus niuali deſuper reſperſione contectū.Percontatur itaq; an is ſit qui promiſ⸗
ſas pugnę partes agere debeat.Cumq; ſe hunc eſſe Starcatherus aſtrueret:ſuperue⸗
nientes cæteri pariter ne omnes an ſingillatim excipere ſtatuiſſet interrogāt. At il⸗
le quoties mihi(inquit)triſte canū agmen oblatrat,ſimul nō viciſſim eos abigere ſo
leo.Ita ſe cū vniuerſis q̄ ſingulis cōfligere malle ſignificās:aduerſarios prius dictis q̄
armis contēnēdos putabat.Inito cōflictu ſex eorū abſq; mutuo vulnerū receptu pro

Starcatherus ix. fratres athletas necat.

ſtrauit:tres vero reſiduos q̄q̄ decem ac ſeptem vulneribus ita ab eis affectus eſſet:
vt maior viſcerū pars ventre elaberetur,nihilominus fatrum exemplo conſumpſit.
Cumq; extis vacuus:labefactis viribus graui ſitis anguſtia premeretur:petendæ po
tionis cupiditate ꝑgenuans:labētis cominus riui lympham expoſcit. Quē vt cruo
re tabidum animaduertit:a polluto eius hauſtu faſtidita aquę ſpecie tēꝑauit. An⸗
ganturus ſiquidē inter amnis fluenta proſtratus:ita alueum eius ſanguinis ſui ru⸗
bore conſꝑſerat:vt iam nō aquis:ſed roſeo quodam liquore manare videretur.Ita
Starcatherus corporis viribus defici q̄ eas a tam fœda potione mutuari ſpecioſius
duxit. Igitur conſumpto pene robore ſaxo quod in vicino forte ſitum erat genibus

Starcatheri forma ſaxo īpreſſa.

aduolutus:pauliſꝑ eidē accliuis incubuit.Cuius caua adhuc ſuperficies cernitur:
ac ſi illam decubantis moles conſpicua corporis impreſſione ſignaſſet.Ego autē hāc
imaginem humana arte elaboratam reor cum veri fidem excedere videatur inſeca⸗
bilem ꝑtrę duritiam ita cęrę molliciem imitari potuiſſe,vt ſolo innitentis contactu
humanę ſeſſionis ſpeciem repræſentaret,habitumq; perpetuæ concauitatis indue⸗
ret. Cumq; Starcatherum quidam forte curru pręteriēs:toto pene corpore ſautia⸗
tum vidiſſet,horrore rei pariter atq; ammiratione permotus,propius lora deflectit
quærens quid ſibi præmii foret ſi plagas eius medendi officio proſequeretur. Sed
Starcatherus vulnerum acerbitate cruciari q̄ ſordidę conditionis hominum mini⸗
ſterio vti prępoptans:officium eius ac genus cognoſcere inſtitit. Quem cum præco⸗
nis partibus fungi didiciſſet:ſpernere non contentus:etiam conuitio proculcauit:ꝙ
cunctis honeſtatis partibus neglectis:ſcurrilitatis officia ſectaretur:omnemq; vitæ
curſum nefanda ſemper opinione reſperſerit:& quęſtus loco pauperum duxerit de⸗
trimenta:nemini innocentiam tribuere:cunctis accuſationis iniuriā irrogare para⸗

tus.tūc pręcipue lętus:cū quid alienis luctuoſum rebꝰ incideret.dū in hoc maxime
ſua deſudet intētione:vt omniū actus inſidioſę explorationis arte cognoſcat.& inno
cuos mores quęſitę fraudis occaſione perſtringat.Abeunte eo: ſuperuenit alius opis
medeleq; ꝓmiſſor: qui prioris exēplo cōditionē fateri iuſſus: Ancillā ſe cuiuſdā ī ma
trimonio habere,eiuſq; dn̄o emācipandę cōiugis gratia ruſticū opus depēdere teſta
batur.Cuius opera Starcatherus idcirco ſe vti nolle perhibuit ꝙ erubeſcēdo connu
bii genere ſeruiles ſibi cōciuiſſet amplexus.Cui ſi quid virtutis ſuppeteret:faſtidita
alieni ſaltem familiaritate mancipii libera thori participe frueretur.Quantā porro
huius viri magnitudinē exiſtimemus qui ſummis vitæ periculis implicatus:tātum — *Starcatheri magnanimitas.*
ſe in repellendis auxiliis geſſit quātū in excipiendis vulneribus geſſerat.Itaq; diſce-
dente eo ſubiens fœmina fortuito ſenē præteribat inceſſu. Quæ cū pertergendorū
eius vulnerū gratia propius acceſſiſſet: in primis quo genere aut officio eſſet expo-
nere iuſſa:ancillam ſe molendi officio aſſuetam perhibuit.Quā rurſum Starcathe-
rus an prolē haberet percōtatus, poſtq̃ fœmineā ei ſobolē eſſe cognouit:domū abi-
re:& vagienti filiæ māmas prębere iuſſit:perq̃ deforme exiſtimans:ab extremę ſor-
tis muliercula ſubſidiū mutuari. Quinetiā melius eā proprium ſanguinē lactis nu-
trimentis q̃ aliena vulnera remediis proſecuturā ſciebat.Hanc quoq; diſcedentē iu
uenis curru delatus inſequitur.Qui cū cōſpecti ſenis vulneribus opem laturus acce
deret:quiſnā eſſet rogatus.agricola ſe patre natū ruſticiq; laboris operibus aſſuefa-
ctum ſubiunxit.Cuius Starcatherus natalibus collaudatis:officiū quoq; veneratio — *Agriculturę laus.*
ne digniſſimū iudicauit. ꝙ talibus vitæ ſubſidia iuſto laboris cōmercio peterentur
qui nimirū quęſtum non noſſent:niſi quē fuſi ſudoris impendio peperiſſent.Nec im
merito ruralis vitę habitū etiam excellentiſſimis opibus præferendū putauit,cuius
integerrimi fructus inter ſplendidā abiectamq; fortunā mediocritatis gremio orti
educatiq; viderētur.Ne autē indonatam iuuenis humanitatē relinqueret:chlamy-
dē a ſe vepribus interiectam oblatę dignationis præmiū effecit. Accedens itaq; ru-
ricolę filius:euulſas ſtomachi partes priſtino loco reſtituit: elapſamq; extorū conge
riem nexili viminū complexione perſtrinxit.Deinde exceptū vehiculo ſenem ad re-
gios vſq; penates pleno venerationis ſtudio deportandū curauit.Interea Helga ver — *Helgę conſilium īpiū.*
bis magnā præ ſe cautelam ferētibus:virū inſtruere aggreſſa:ſcire ſe inquit Starca
therū mox vt victis pugilibus remearet:abſentię pœnas ab eo ſumpturū:a quo plus
ignauię & libidini q̃ condicti certaminis fidei indultū exiſtimet.Cui ideo acrius reſi
ſtendū fore:ꝙ fortibus parcere:ignauos odiſſe ſoleat.Cuius pręclictionē Helgo ęque
ac cōſilium veneratus:corpus animūq; capeſſendę virtutis ardore firmauit.Cunq;
Starcatherus ad regias eſſet ędes delatus:vulnerū dolore neglecto:ocyus curru de-
ſiliit:ac veluti toto integer corpore nuptialem irrūpens thalamū:pugno valuas per
fregit.Tunc lecto exiliens Helgo/vt coniugis erat conſilio doctus:aduerſę eius fron
ti ferrū immerſit.Cunq; ſecundi vulneris meditatione denuo ferrum adacturus vi
deretur:Helga thoro ocyſſime euolans ſenē ab imminenti exitio correpti vmbonis
interiectu defendit.Quod tn̄ ab Helgone validiore ferri impulſu medio tenus vm-
bone diſſectum eſt.Ita laudabilis fœmina ingenii amicum auxilio proſecuta,quem
conſilio lęſerat, manu ſeruauit: vtq; monitis maritum: ita factis ſenem protexit.
Quæ res Starcatherum ad incolumitatem Helgoni tribuendam adduxit. præfa-
tum parci oportere cui certum virtutis indicium præſens fortitudinis fides exhi-
beat. Morte ſiquidem indigniſſimum prædicabat: quem tanta reſiſtendi fidutia

pleṇum probitatis ingeniũ exornaſſet. Idem plagis nondũ medicamine procuratis:
nec vlla adhuc cicatrice reſperſis: occiſo ab ęmulis Haldano: Suetiam repetens, filiũ
eius Syuardũ deuicta quorundã rebellione: paternę dominationis hæredẽ cõſtituit.
Apud quem diutule cõuerſatus: cum Frothonis fraudulenter oppreſſi filiũ Ingellũ
tranſuerſo animo actũ patris interfectoribus animaduerſionis humanitatẽ atq; ami
citiam erogaſſe fama rei crebeſcente cognoſſet: ob tam horridũ facinus indignatio-
nis aculeis laceſſitus dolenterq; ferens tãtę indolis iuuenẽ tam inclyti patris filium
Starcatheri facetũ dictum.
exuiſſe: eximium carbonũ faſcem tanq̃ opimã ſarcinam humeris ſuis Daniã petitu-
rus impendit. Rogatus ab obuiis quid tam inſolitum onus deferret: Ingelli regis he
betudinẽ ad acuminis habitũ carbonib⁹ ſe perducturum aſtruxit. Itaq; expedita &
compendiaria ſemita velut vno ſpiritu rapidũ ac pręceps iter explicuit, tandẽq; In-
gelli hoſpitio vſus: ſedem maioribus deſtinatam ſuo more conſcendit. Quippe apud
prioris ſęculi reges ampliſſimũ dignitatis gradũ obtinere conſueuerat. Quem cum
regina ſqualore obſitum ſordidiſq; & agreſtibus pannis vtentem ingreſſa conſpice-
ret: ob deformitatem cultus parum curioſa hoſpitis ęſtimatrix effecta, ſimulq; virũ
ex veſte metiens ſtoliditatis increpitum q̄ maiores diſcubitu præcurriſſet / ac ſedẽ
ruſtico cultu ĩdignã occupaſſet / loco excedere iuſſit, ne puluinaria tetriore q̃ par eſ-
ſet habitu contractaret. Quod em̃ ille ex fiducia agebat ſtoliditati atq; impudentiæ
deputabat, ignara aliquanto ſplẽdidius mentem q̃ veſtem in ſublimi lucere cõſeſſu.
Paruit animoſus ſenex tametſi repulſa ęger indebitamq; fortitudini ſuæ contume-
liam egregio animi temperamento ſuppreſſit. Acceptũ ruborem nec voce nec gemi
tu proſecutus. Nec tamen tacitã doloris acerbitatem: prorſus occultare ſuſtinuit.
Exurgens enim atq; in vltimã ędis partem ſecedens: adeo ipſa parietũ robora dimiſ
ſi corporis impulſu contudit: vt tectũ ruina pene eximia tignorũ trepidatione ſub-
mitteret. Quo euenit vt non ſolũ repulſa: ſed etiã exprobratę ſibi paupertatis igno-
minia laceſſitus: iram ſuã aduerſum contumelioſam reginæ vocem irreuocabili ſe-
ueritate deſtringeret. Quem cũ Ingellus a venatione regreſſus curioſioribus oculis
colluſtratum: nec os vſq̃ hilariter circũferentem: nec ſe aſſurgendi officio veneran-
tem animaduerteret: Starcatherũ eſſe parũ blandæ frontis annotatione cognouit.
Nam cũ manus eius bellico opere duratas: cicatrices aduerſo corpore exceptas acer
rimũq; oculorum vigorem attenderet: animaduertit nequaq̃ eneruí animo eſſe, cu
ius corpus tanta vulnerum veſtigia confodiſſent. Obiurgatam igitur vxorem im-
penſius monuit: vt abiecto irarũ ſupercilio quẽ conuicio inſecuta fuerat: blandimen
tis permulſum liberalitatis officiis deleniret, ciboq; & potione firmatũ benigno re-
crearet alloquio: pręfatus hunc ſibi olim a patre tutorem datum infantię ſuę indul-
gentiſſimũ extitiſſe cuſtodem. Tum ſera ſenilis animi cognitrix rigore in mãſuetu-
dinem verſo, quem repulſa affecerat / conuitii amaritudine lacerauerat / miniſtran-
di ſtudio venerata eſt: atq; ex hoſpita indignante: obſequentiſſimã adulatricẽ agere
cœpit: curioſitatẽ ſuã irę eius apponere cupiens: eo quidẽ minus errore culpabilis:
quo illũ celerius obiurgata deſeruit. Nec tamen leues eius pœnas pependit: cũ loca
in quibus fortiſſimũ ſenẽ diſcubitus repulſa ſugillauerat: poſtmodũ fatrũ ſuorũ cla
dibus cruentata conſpiceret. Nocte vero Ingello cibũ cum Suertingi filiis capiente:
apparatiſſimis dapibus inſiſtens luxurioſo menſas epulo cumulauit, ſenẽq; ne matu
rius ſe conuiuio ſubtraheret, familiari inuitatione retinuit, tanq̃ operoſioris eſcę ob
lectamẽta ſolidum virtutis rigorem excauare potuiſſent. Quibus cũ Starcatherus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

oculos inſeruiſſet: eorum vſu laſciuiore contēpto: ne quid externo ritui indulgeret:
tēperantia qua plurimū pollebat appetitum ſuum aduerſus deliciarum irritamen-
ta firmauit. ne bellicā claritatem cōuiualibus illecebris abſumendam permitteret.
Erat enim fortitudo eius frugalitatis amatrix: aliena nimiæ ciborum abundantiæ
& ab immoderato dapum vſu auerſa. vtpote quæ aliquo in momēto ponendi luxu-
riam nūq̃ vacauit: ſemperq; voluptate omiſſa, virtutis reſpectum egit. Cū ergo ve-
tuſtos continentię mores: omnēq; priſtinæ cōſuetudinis habitū nouo luxu ac lauti-
tia corrūpi animaduerteret: ruſticioris eſcę paratū appetens: cœnæ ſumptuoſioris
impendium faſtidiuit. Igitur profuſam dapum indulgētiā aſpernatus fumidoq; ac
rancidulo cibo vſus: famē eo ſapidius quo ſimplicius pepulit: ne veræ virtutis ner-
uos externarū deliciarū cōtagione, tanq̃ adulterino quodā dulcore remitteret: aut
priſcę frugalitatis normā īuſitatis gulæ ſuperſtitionibꝰ obrogaret. Cæterū indignā-
ter ferebat aſſam dapem: eādēq; elixā vniꝰ cœnę ſumptibꝰ erogari: eduliū pro mon-
ſtro accipiens quod culinæ nidoribus delibutum, fartoris induſtria multiplicis tē-
peramenti varietate ꝑfricuit. Ecōtrario Ingellus proiectis maiorū exemplis inno-
uando menſarū ritu licentius ſibi q̃ mos patrius permittebat indulſit. Poſtq̃ ſe em̄
theutoniæ moribus permiſit: effœminatę eius laſciuiæ ſuccūbere non erubuit. Ex
cuius ſentina in patrię noſtrę fauces haud parua luxurię nutrimenta fluxerunt. In-
de enim ſplēdidiores mēſę: lautiores culinæ: ſordida cocorū miniſteria: varięq; far-
ciminū ſordes manauere. Inde licentioris cultus vſurpatio a ritu patrio ꝑegrinata
eſt. Itaq; regio noſtra quæ continentiam in ſe tanq̃ naturalem aluit: luxum a finiti-
mis depopoſcit. Cuiꝰ Ingellus illecebra captꝰ: iniurias beneficiis repēdere erubeſcē-
dum nō duxit. neq; illi miſera parētis clades cum aliquo amaritudinis ſuſpirio ob-
uerſata eſt. At regina ne propoſiti irrita abiret: iram ſenis donis optime propulſan-
dam exiſtimans mirifici operis vittam ꝓprio capiti detractā gremio cœnitantis ap-
poſuit, beniuolentiā eius quia virtutē hebetare nequiuerat: mercari cupiēs. Quam
Starcatherus necdum offenſę acerbitate depoſita: in os ferentis reiiciens plus con-
temptꝰ q̃ venerationis in eo munere repoſitū arbitrabatur. prudentiq; animo egit
ne cicatricibus conſito, galeiſq; aſſueto capite inſolitum effœminati cultus ornamē-
tum exciperet. ſciens virilibꝰ comis muliebre redimiculū iniici non oportere. Itaq;
repulſam repulſa vltus contēptum ſuum mutua aſpernatione penſauit: tantū ſe pe-
ne in vindicādo rubore gerens: quantū geſſerat in ſuſtinendo. Veterani nāq; bella-
toris animus Frothonis cultū inextricabilibus amicitiæ hamis complexus / totq; ac
tantis munificētię eius meritis inuitatꝰ / ad abiiciendū vltionis ꝓpoſitū nullo indul-
gentię blandimēto ſeduci poterat: quo minus debitā beneficiis eius gratiā etiā poſt
fata referre ſatageret: extinctoq; viciſſitudinē humanitatis repēdere curaret: cuiꝰ
adhuc extātis amātiſſimū animū liberaliſſimāq; amicitiam expertus fuerat. Adeo
quippe miſerrimā Frothonianę cladis imaginē alte pectori inſertam gerebat: vt ab
intimo præcordiorum eius receſſu: clariſſimi ducis reſpectus cōuelli nequiret. atq;
ob hoc p̄ſenti beneficio priſtinę familiaritatis titulū anteponere nō dubitaret. Cęte-
rum ſuperioris cōtumelię memoria nihil gratię ſequēti obſequio reddidit: laceſſiti
pudoris ignominiā deponere nequiens. Tenacius em̄ iniuriarū vel beneficiorū ima-
gines fortiū q̃ molliū animis inhęrere cōſueuerūt. Neq; em̄ illorū inſueuit moribꝰ:
qui amicorū ꝓſperū vitæ curſum comitātur: aduerſū deſerūt: quiq; fortunę magis
q̃ charitati cultū tribuūt: propriis cōmodis q̃ alienę beniuolētię ꝓpiores. Aīaduer-

De abſtinē-
tia & ſobrie-
tate Starca-
theri.

Luxus epu-
lādi e theu-
tonia in da-
niam trāſla-
tus.

tens autē pertinax ꝓpoſiti fœmina : ne ſic quidē cōuiualē a ſene hilaritatē elici poſ-
ſe:vt blāditiarū cœptū liberaliori comitate proſequeret̄:cumulatiorēq; hoſpiti ho-
norem redderet:tibicine de induſtria modulari iuſſo:muſam qua indignationis eiꝰ
perſeuerātia flecteretur inſtituit. Artificialis ſoni miniſterio naturales inclementię
neruos elidere cupiens. Sed fiſtulę aut chordarū lenociniū in hebetāda viri pertina
cia parū efficax manſit. Auditor enim exhibitū ſibi cultū figmentū magis q̄ chari-
tatem redolere cognouit. Quo euenit vt eluſus opinione ſua mimus ſtatuę magis q̄
homini canere putaretur: diſceretq; ponderoſiſſimæ ſeueritatis ſtatū fruſtra ſcur-
rarum luſibus attentari. inaniq; oris ſpiraculo maximæ rei molem labefactari non
poſſe. Adeo enim Starcatherus oris habitū indignationis ꝑtinacia firmauerat:vt

Conſtantia Starcatheri.

nulla ex parte cōſueto infractior videret̄. Quippe debitus votis rigor nec tibię can
tu nec gulę lenimēto ꝑmulſus/plus ſtrēnuo viriliq; ꝓpoſito q̄ auriū aut epuli blā-
dimētis tribuēdū putauit. Oſſe itaq; quod veſcēdo carne ſpoliauerat in vultū geſti-
culantis proiecto:plenas aurarū buccas:violenta flatus excuſſione laxauit. Quo fa-
cto:quantū ſeueritas ſcænicos plauſus faſtidiret edocuit. Ira ſiquidē obſeratæ aures
nulli voluptatis effectui patuerūt. Dignū hiſtrione munus turpi præmio deforme
mulctauit obſequiū. Siquidē optimus meritorū ęſtimator muneris loco tibicini ty-
biam erogauit. ac durū mercedis genus molli officio retulit. Itaq; mimus neſcias ſo
norius cecinerit an fleuerit. q̄ parū in luxurioſis pectoribus fortitudo poſſideat: ef-
fuſa lachrymarū acerbitate teſtatus. Neq; em̄ qui totū ſe voluptati ſubſtrauerat:
quādoq; calamitatis incurſum tolerare didicerat. Cuius lęſio futuras cœnę clades
ominata eſt. Et bene quidē cultor ſeueritatis animus vindictæ cōſtātiā ꝑtinaci gra-
uitate cōplexus:qui quātū alii ſuauitatis: tātū ex fidibus faſtidii traxit ꝓbroſo oſſis
iactu ingratū ꝑnſauit officiū:plus ſe valentis amici ſpecioſis cineribus q̄ improbis
turpiſſimi alūni moribꝰ debuiſſe cōfeſſus. Deinde in āpliorē hiſtriōis ſuggillationē:
mox citādū carmē ſubtexuit. Regina vero virtutē quā debilitare nequerat ſtupens:
eius quē fruſtra beneficiis coluit, āmiratrix euaſit. Vidēs autē Stracatherus eos qui
Frothonē oppreſſerāt in ſumma regis dignatiōe verſari:cōcepti furoris magnitu-
dinē acerrimo oculorū habitu ꝓdidit. internoſq; motꝰ externo oris indicio patefe-
cit:occultā animi ꝓcellā apta luminū ſęuitia teſtatus. Deniq; Ingello ſe regiis dapi-
bus delenire cupiēte: eduliū reppulit. ꝙ vulgaris cibi vilitate cōtētꝰ ꝑegrina ad-
modū obſonia faſtidiret. cōmunibuſq; epulis aſſuetꝰ:nulliꝰ gulā ſaporis oblectatiōe
palparet. Interrogatꝰ cur fronte tā nubila regię liberalitatis obſequio vti noluiſſet:
reperiēdi Frothonis filii gratia, Daniā ſibi petitā aſſeruit:nec eius qui petulātis ſto
machi ingluuiem operoſa dapū vbertate farciret. hoc em̄ familiaris regi theutonū
luxꝰ egerat:vt excoctas aqs epulas: delicioſę ſatietatis ſtudio rurſum igni torrēdas
p̄beret. Poſt hęc Ingelli mores intactos p̄terire nō paſſus:in eiꝰ caput omnē rep̄hen-
ſionis amaritudinē trāſtulit:īpietatis dānatū ꝙ nimię ſaturitatis vſu oſcitās partā
edēdo crapulā fœda ructatiōe exhalaret:ſaxonicāq; imitatꝰ illecebrā āpliſſimis a ſo
brietate exceſſibꝰ oberraſſet. adeo virtute vacuꝰ, vt ne minimā qdē eiꝰ vmbrā cōſe-
ctaret̄. Maxime aūt illi turpitudinis cumulū accedere mēorabat:ꝙ ī ip̄o militię tyro
cinio vlciſcēdi parētis īmēor neglecta naturę lege paterni ſanguinis carnifices beni
uolētia atq; officio āplecteret̄:iniqſſime meritos amātiſſima charitate cōplexꝰ. eoſq;
ī quos q̄acerrime aīaduertere debuerat: nō modo īpunitate donaſſet:verūetiā cōui
ctu ac mēſę honore dignos iudicaſſet:a qbꝰ potiꝰ capitale ſuppliciū ſumēdū fuiſſet.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Præterea hic hoc carmine vſus aſſeritur.

Cedat imbellis vetulo iuuentus,
Et ſenis crebros veneretur annos:
In viro forti numeroſa nemo
Tempora culpet.
Albicet q̄q̄ ſenio capillus
Permanet virtus eadem vetuſtis.
Nec fluens ætas poterit virile
Carpere pectus.
Me grauis ſeſſor cubito repellit:
Qui boni formam vitio prophanat
Dum gulę parens nihilum diurnis
Prorogat eſcis.
Quando Frothonis comes annotabar
Militum ſemper medius reſedi
Aede ſublimis: procerumq; primus
Prandia duxi.
Sorte nunc verſa melioris æui:
Angulo claudor ſimuloq; piſcem
Qui vago captat latebram recurſu
Abditus vndis.
Sęculo certe ſolitus priore
Cultius ſtrato recubare fulcro:
Inter extremos premor & referta
Pellor ab aula.
Pellerer forſan foribus ſupinus
Ni latus pulſum paries referret
Et fugam truſo facilem negaret
Obuius aſſer.
Aulici riſu populi laceſſor
Aduenę digno vacuus receptu
Aſpero carpor ſale: dum loquaci
Mordeor auſu.
Quid noui rumor celeber volutat:
Quis tenor rerum: patrię quis ordo
Gliſcerem veſtræ regionis actus
Aduena noſſe.
Vt quid Ingelle vitio ſepultus
Vindicem patris remoraris auſum
Num pii cladem genitoris ęquo
Pectore duces?
Quid dapem deſes colis? ocioq;
Mollior ſcortis, ſtomachum reclinas?
An tibi paruo patris interempti
Vltio conſtat?
Proximo quando Frotho te reliqui
Mente præſaga didici ꝙ armis
Hoſtium certe periturus eſſes
Maxime regum.
Cunq; rus longum tererem viator
Præſcius mentem gemitus ſubibat
Qui ꝙ hinc eſſes mihi non videndus
Omine finxit.
Pro dolor ꝙ tunc aberam remotus
Extimos orbis populos laceſſens
Cum dolo regis iugulum petebat
Perfidus hoſpes.
Aut enim vindex domini probarer
Aut comes pœnę: ſociuſq; fati:
Et pari gaudens ſequerer beatum
Funere regem.
Non gulam veni dapibus beare:
Cuius enitar vitium ferire:
Nec cutis curam ſequar: aut obeſi
Gaudia ventris.
Nemo me regum prius inclytorum
Exteros iuxta medium locauit
Cui frui primis licuit cathedris
Inter amicos.
Suetia veni: ſpatioſa menſus
Rura mercedem ratus affuturam:
Si modo chari fruerer reperta
Prole Frothonis.
Sed probum quęrens adii guloſum
Deditum ventri vitioq; regem:
Cuius in luxum ſtudium refudit
Fœda voluptas.
Claret Haldani ratus eſſe ſermo
Qui breui nobis cecinit futurum
Qꝫ patri gnaro generandus eſſet
Filius excors.
Degener q̄q̄ reputetur hęres
Non opes magni patiar Frothonis
Aduenis lucro fore: vel rapinę
More patere.

Ingellum carpit.

Ad hāc vocē tremefacta regina: detractū capiti ſuo redimiculū: quo ſorte capillitiū muliebriter adornabat: efferato ſeni tanq̄ beneficio bilem auerſura porrexit. Quo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Starcatherus q̄ turpiſſime in os offerentis cum indignatiōe reiecto, clara rurſum voce recinuit.

Amoue quæſo muliebre donum
Et tuo mitram capiti repone:
Infulas nemo venerem decentes
Fortis adoptat.
Abſonum namq; eſt vt in arma prōptis
Nexili crinis religetur auro.
Mollibus cultus teneriſq; turbis
Competit iſte.
At tuo munus refer hoc marito
Cui placet luxus: digituſq; prurit
Dum nates verſans volucris rubellę
Viſcera tractat.
Vxor Ingelli leuis ac petulca
Theutonum ritus celebrare geſtit:
Inſtruit luxus & adulterinas
Præparat eſcas.
Nam nouis palpat dapibus palatum:
Captat ignoti libitum ſaporis:
Aeſtuans ferclis onerare menſas
Lautius omnes.
Hæc viro vinum pateris propinat:
Cuncta propenſo meditans paratu:
Cocta torreri iubet & ſecundo
Deſtinat igni.
Paſcit vt porcum petulans maritum
Impudens ſcortum: natibuſq; fidens
Gratis admiſſum tolerare penem
Crimine ſtupri.
Aſſat elixum: recoquitq; toſta
Prodigo cœnam meditata luxu:
Negligens morum, vitiiq; cultrix
Fœmina turpis.
Hæc procax faſtu Veneriſq; miles
Appetens eſcę, bene temperatos
Abdicat ritus. ſimul & guloſas
Inſtruit artes.
Rapulum lęui patina liquatum
Præditas ſucco tenui placentas
Pruriens aluo petit: ordineſq;
Conchiliorum.
Non ego magnum memini Frothonē
Dexteram fibris volucrum dediſſe:
Podicem cocti laceraſſe galli
Pollice curto.
Quis prior regum potuit guloſus
Viſcerum putres agitare ſordes!
Aut manu carptim fodicare fœdum
Alitis anum!
Fortium crudus cibus eſt virorum:
Nec reor lautis opus eſſe menſis
Mens quibus belli meditatur vſum
Pectore forti.
Aptius barbam poteras rigentem
Mordicus preſſo lacerare dente:
Q̄z vorax lactis vacuare ſinum
Ore capaci.
Fugimus lautę vitium popinę
Rancidis ventrem dapibus fouentem.
Coctiles paucis placuere ſucci
Tempore priſco.
Diſcus hęrboſi vacuus ſaporis
Arietum carnes dabat & ſuillas
Temperans vſus nihil immodeſto
Polluit auſu.
Lacteum qui nunc adipem ligurris
Induas mentem petimus virilem
Eſto Frothonis memor & paterni
Funeris vltor.
Occidet nequā pauidumq; pectus
Nec fugax fati ſtimulum refellet
Valle condatur licet, aut opacis
Incubet antris.
Vndecim quondam proceres eramus
Regis Haconis ſtudium ſecuti:
Hic prior Helgo Begathus reſedit
Ordine cœnæ.
Hic famis primę ſtimulum licebat
Aridis pernę natibus leuare:
Ventris ardorem rigidi domabat
Copia cruſti.
Offulam nemo vapidam petebat
Quiſq; communes celebrabat eſcas
Simplici tantum ſtetit apparatu
Cœna potentum.
Vulgus externum fugiebat eſum
Nec fuit ſummis epuli libido:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Ipſe rex paruo meminit modeſtam
Ducere vitam.
Mellei temnens ſpeciem ſaporis
Combibit toſtum cereris liquorem
Nec parum coctis dubitabat vti
Aſſa peroſus.
Menſa perſtabat modico paratu
Exhibens ſumptũ tenui ſalino
Nequid externo variaret vſu
Docta vetuſtas.
Amphoras nemo pateraſue quondam
Intulit menſis: dolio profudit
Poculum promus: nec erat catillis
Copia pictis.
Nemo tranſacti venerator ęui
Cantharis iunxit teretes diotas
Nec cibis lancem cumulauit olim
Comptus agaſo.
Non breui concha ciathove lęui
Prandium vanus decorabat hoſpes:
Nunc recens morum facies pudenter
Omnia preſſit.
Aere quis ſumpto toleraret vnq̃
Funus amiſſi redimi parentis,
Aut loco patris peteret necati
Munus ab hoſte!
Quis valens hęres, ſobolesq́ fauſta
Talibus iunctum latus applicaret:
Vt viri neruos vacuaret omnes
Pactio turpis!
Vnde cum regum tituli canũtur
Et ducum vates memorant triumphos
Pallio vultum pudibũdus abdo
Pectore triſti.
Cum tuis nil eniteat tropheis
Quod ſtilo digne queat annotari:
Nemo Frothonis recitatur hęres
Inter honeſtos.
Improbis quid me laceras ocellis
Qui reum patris veneratus hoſtem
Panibus tantum tepidoq́ iuri
Crederis vltor!
Vindices quando ſcelerum probantur
Quo minus mentem pudeat ꝓphanam
Aurium prompto vacuatus vſu
Eſſe peropta.
Sæpe nam virtus aliena ſueuit
Conſcium culpæ lacerare pectus:
Et boni fama premitur malignus
Pectore ſenſus.
Appetas ortum licet, aut remotus
Occidentali regione degas:
Seu ſitum mundi medium ſequaris
Concitus iſtinc.
Seu plagam cœli gelidam reuiſas
Qua poli vertex patet: impetuq́
Verſili ſphęram rapit: & propinquam
Deſpuit vrſam:
Te pudor late comes inſequetur
Et graui vultum feriet rubore
Quando magnorum ſociata ludit
Concio regum.
Dedecus quem cum maneat perenne
Inter illuſtres medius venire
Non potes turmas reprobuſq́ in omni
Climate degas.
Fata Frothoni ſobolem dedere
Editam mundo ſuperis ſiniſtris
Cuius affectum ſcelus & libido
Sordida cepit.
Sicut in naui fit vt obſoletum
Fœda ſentinę gremium requirant:
Sic in Ingellum vitioſa rerum
Copia fluxit.
Ergo vulgatum veritus ruborem
Angulis preſſus patrię iacebis
Torpidus fœdo lare nec videndus
Agmine claro.
Sorte tum barbam quaties ſiniſtra
Concubinarum ſtimulis repreſſus
Cum tibi pellex querulis perurat
Vocibus aurem.
Cum pauor mentem gelidus repigret
Et patris vindex fieri timeſcas.
Degener plane, pariliſq́ ſerui
Ritibus extas.
Obrui paruo poteras paratu:
Vt quis arreptum iugularet hœdum:
Aut ouem cultro teneram trucidet
Gutture ſecto.

Ecce Suertingo genitus tyranno
Dania poſt te potietur hęres:
Cuius ignauam retines ſororem
Fœdere turpi.
Dum grauem gemmis nitidaq; cultu
Aureo gaudes celebrare nuptam:
Nos dolor probro ſociatus vrit:
Turpia queſtos.
Quando te pręceps agitat voluptas
Anxius nobis animus prioris
Temporis formam reuocat: monetq;
Multa dolere.
Nam ſecus ꝗ tu ſcelus ęſtimamus
Hoſtium quos nunc veneraris. vnde
Priſca noſcenti facies moleſta eſt
Temporis huius.
Re magis nulla cuperem beari
Si tui Frotho iuguli nocentes
Debitas tanti ſceleris viderem
Pendere pœnas.

Ingelli mo-
rũ mutatio

Tantum autē monitus ſui incitamēto profecit: vt ab enerui & frigeſcēti animo ve-
luti quadā repręhenſionis ſilice flagrantiſſimū fortitudinis ignē extūderet. Primū
enim rex vacuas carmini aures p̄buit: deinde impenſiori educatoris ſui hortamine
cōcitatus, ferum vltionis calorē animo traxit: oblituſq; conuiuę, hoſtem induit. Ad
vltimum diſcubitu euolans: omnem iræ ſuæ ꝓcurſum in conſeſſores effudit: ita vt
ferrum aduerſus Suertingi filios cruenta ſeueritate nudaret: & quorū gulam men
ſę delitiis fouerat: deſtricto mucrone iugulum peteret. His naq; continuo trucida-
tis: ſacra mēſę ſanguine inuoluit: infirmum ſocietatis vinculum diremit: erubeſcē-
dumq; conuiuiū egregia crudelitate mutauit: atq; ex hoſpite hoſtis, ex abiectiſſimo
luxurię mancipio truculētiſſimus vltionis miniſter euaſit. Siquidem induſtria hor
tatoris oratio/ molli ac teneræ iuuentæ animoſitatis ſpiritū ingenerauit: latebriſq;
ſuis extractā recreauit audaciā, extuditq; vt grauiſſimę cladis auctoribus pœna fa-
ctis debita rependeret. Exulauerat ſiquidē ꝓbitas iuuenis nō expirauerat: quę in lu
cem ſenili ſuffragatione ꝓducta: opus eo maius quo tardius edidit, aliquāto ſpecio-
ſius cruore ꝗ mero calices imbuens. Q; porro induſtrium exiſtimemus ſenē qui di-
ſertiſſima ammonitione immēſum regalis animi vitiū expugnauit: eiuſq; loco per-
ruptis nequitię clauſtris, efficaciſſimā virtutis ſementem inſeruit. Ipſe quoq; manū
regis pari facinore proſecutus: fortitudinē non ſolum in ſe pleniſſimā exhibuit: ſed
etiam ex alieno pectore erutam reuocauit. Quo peracto ſic cœpit.

Rex Ingelle vale. cuius prodidit auſum
Plenum animi pectus: tibi mens in corpore regnat
Auſpicio patefacta ſuo/ nec defuit altum
Pectore conſilium/ ꝗꝗ taciturnus ad horam
Extiteris. nam damna morę probitate rependis
Torporemq; animi redimis virtute potenti.
Fac age fundamus reliquos: nulluſq; periclum
Effugiat quod quiſq; pari ratione meretur:
Cedat in auctorem facinus: premat artificemq;
Culpa relata ſuum. cęſorum corpora curru
Excipiāt famuli. promptuſq; cadauera lictor
Efferat officiis merito caritura ſupremis:
Et buſtis indigna tegi. non funebris illis
Pompa roguſve pium tumuli condonet honorem.
Putida ſpargantur campis: auiumq; terenda
Morſibus, infeſto maculent rus vndiq; tabo.

Tu quoq; rex ſęuam ſiquid ſapis effuge nuptam
Ne lupa conſimilem ſibi fœtum gignat: & ex te
Bellua conſurgat proprio nocitura parenti.
Dic Rotho perpetue timidorum irriſor an vltos
Frothonem ſatis eſſe putas, qui funera ſeptem
Vindictę vnius impendimus: ecce feruntur
Exanimes. qui non rebus ſed imagine tantum
Imperium coluere tuum. fraudemq; parabant
Obſequio. ſed ne ſemper ſpes illa ſubibat
Q; ſolet ingenuis ſua reſpondere propago
More ſecutura ſortem quam ſanguine traxit.
Nunc ergo Ingelle / melius q̃ tempore lapſo
Lethrarum dici dominus Danięq; mereris.
Imberbis quando ductum auſpiciumq; ſequebar
Militię rex Hako tuę: laſciua peroſus
Ingenia & luxum, nil præter bella colebam,
Exercens animũ cum corpore: mente prophanum
Omne relegaui: ſtomachoq; placentia fugi:
Fortia complexus animo. namq; arma profeſſus
Aſpera veſtis erat cultuſq; parabilis olim.
Rara quies. ſomniq; breues. labor ocia longe
Propulit: & parco fluxerunt tempora ſumptu.
Non vt nunc quidam quibus inſatiata cupido
Ingluuie cæca viſum rationis inumbrat.
Horum aliquis veſtis operoſę tegmine cultus
Molliter alipedem flectit: ſparſamq; renodat
Cæſariem, & laxos patitur fluitare capillos:
Diſcere ſæpe foro: turpiq; inhiare lucello
Gaudet. & hoc ſtudio vitam ſolatur inertem,
Venali celebrans commiſſa negotia lingua.
Vi violat leges: & ferro iura laceſſit:
Obterit innocuos: alieno paſcitur ęre:
Stupra gulamq; colit, riſu conuiuia mordax
Inſequitur, ſic ſcorta petens vt ſarculus hęrbam.
Occidit ignauus dum prælia pace quieſcunt
In media ſi valle cubet: teſtudine nulla
Tutus erit qui fata timet. fors vltima viuum
Quenq; rapit. latebra letum depellere non eſt.
Aſt ego qui totum concuſſi cladibus orbem
Leni morte fruar: placidoq; ſub aſtra leuandus
Funere: vi morbi defungar vulneris expers!

De volu-
ptate.
Carpit ſu-
perbos.

Finis Sexti.

✗ Ingialdus filium reliquit, non Olavum, ut Saxo, sed Hræreeum Suauggrauabaug, qui natus 444. patri successit 456, genuit Frodium VI. 492, regnavit annis 56. +512. æt. 68. p. 238:/ In Lethrense regnum non succes{sisse colligitur ex Hrolfi Krakii Vita, quæ Halfdanum totius Daniæ Regem fuisse, eoq; sublato, Frothonem totam ejus hæreditatem invasisse, tradit. Interea in alia Daniæ parte Hræreeus imperasse videtur, et Lethrensis ditio post mortem Hrolfi Krakii ad posteros ejus, et nominatim Hræreum Slaungrauabaug, rediisse. Londnama Hrolfum, Ingialdi filium nominat, scalamq; generationum ab eo ducit, sed justo breviorem. L. 3. C. 6 p. 285.

V Synchronismus inter Frodium V Danum, et Egilem Tunnicidam ac Ottarem Vendilcrakam, Suecos. fol. 36. — Svanne

VI. Synchronismus inter Helgum et Hrolfum Krakium Danos, et Adilsem, Eystenumq; Sueciæ reges. f. 36. 65.

Saxonis Grammatici

Principium Lib. Septimi.

Olauus rex xxxv. — f. 57. o.

INgello quatuor filios fuiſſe, ex iiſdemqꝫ trib⁹ bello cōſūptis, Olauū ſolū poſt patrē regnaſſe: perita rerū prodit antiquitas. quē quidam Ingelli ſorore editū: incerto opiniōis arbitrio perhibēt. Huius actus vetuſtatis ſqualore cōſperſos parū iuſta notitia poſteritas appræhēdit: extremū dūtaxat prudentiæ eius monitū memoria vēdicauit. Quippe cū ſupremis fati viribus arctaretur: Frothoni & Haraldo filiis conſulturus alterū terris: alterū aquis regia ditione præeſſe: eāqꝫ poteſtatis differētiā non diutina vſurpatione ſed annua viciſſitudine ſortiri iubet. Ita regnādi inter eos conditione æquata: prior Frotho maritimarū rerū regimine potitus crebris piraticæ damnis deformis euaſit. Infortunii cauſa recētia nautarꝫ cōiugia fuere: domeſticas thori voluptates externis militię laborib⁹ ꝑferētiū. Interiecto tēpore natu minor Haraldus maris dominationē ſortit⁹: vacuū cōiugio militē legit, fraternę fruſtratiōis euentū metuēs. Fortuna delectui reſpōdit. Quippe tā glorioſum piratā egit, q̃ frater inglorīū geſſerat. Quę res fraternā ei inuidiā peperit. Quinetiā eorū coniuges Sygne & Vluilda: quarū altera Suetię rege Syuardo, altera Karolo gothiæ pręfecto orta fuerat, crebra nobilitatis cōtētione rixātes: alternos maritorū ſoluere conuictus. Quo euenit vt Haraldus & Frotho rei familiaris ſocietate cōuulſa: cōmunē partiētes ſuppellectilē: plus muliebris rixæ iurgiis q̃ fraternę charitatis officiis īdulgerēt. Sed & Frotho fratris claritate deformem ſe fieri cōtēptūqꝫ ſibi ſtrui iudicās: a quodā familiariū occultę eū interfici iubet. ꝙ quē ętate vinceret: ab eo ſe virtute ſuperari videret. Quo pacto ne ſcelus a cōſcio ꝓderet: inſidiarū miniſtrū tacite trucidādū curat. Poſt hęc vt innocentię ſibi fidē pareret: notāqꝫ ſceleris euitaret: quiſnam rerū caſus inopina germanū clade ſuſtulerit: lati⁹ īueſtigari p̃cepit. Sed neqꝫ tot artib⁹ ꝑficere potuit: quo minus eū tacita vulgi notaret opinio. A quo Karolus poſtmodū ꝗs Haraldū occidiſſet rogatus: diſſimulāter ab eo notę rei quęſtionē agi reſpōdit. Quo dicto mortis cauſam adciuit, Frothone exprobratum ſibi latēter parricidiū iudicāte. Poſt hęc Haraldus & Haldan⁹ Haraldi filii ex ſygne Karoli filia ſuccepti: cū ad necem a patruo quęrerētur: ab eorū tutorib⁹ callidior ſeruādorū pupillorū ratio excogitata eſt. Nam truncos luporū vngues ſubtellibus annectētes: contiguū penatibus ſuis lutū: obfuſamqꝫ niuibus humū crebris decurſibus exarare cœperūt: ferini inceſſus ſpeciem præbituri. Poſt hæc trucidatis ancillarū liberis eorūqꝫ corporibus fruſtatim diſcerptis: lacera paſſim membra diſiiciūt. Itaqꝫ requiſitis adoleſcētibus: nec inuentis: fuſi reperiūtur artus: ferarū veſtigia demōſtrātur: tellus cruore delibuta conſpicitur. creditū eſt pueros lupina ingluuie conſumptos. nec cuiq̃ fere de tam manifeſto lacerationis argumento dubitare conceſſum. Cuius ſpectaculi fides pupillis præſidio fuit. Qui mox a tutoribus caua concluſi ilice ne vllum vitæ eorum indicium ederetur: diu ſub canum ſpecie nutriebātur; latrantū quoqꝫ eis vocabula indita quo minus latētium opinio vulgaretur. Solus Frotho mortis eorum fide repudiata: latebræ locum ex perita augurii fœmina cognoſcere inſtitit. Cuius

Frotho rex xxxvi. Haraldus rex. xxxvii.

Fratrū per vxores diſcordia.

Haraldi cędes.

Ars noua.

Canum ſpecie nutriti.

14 Ingald. f. 57.
15. Halfdan II. Ingialdi frater f. 65. n. 397. r. 412. genuit Hroarem 444. Helgium 446. cæsus a fratre Frodio 447. æt. 50 regni 25.
16. Frodius V. Frodii IV filius n. 407. r. 416. Cæsus à Hroare et Helgio fratris filiis 460. ætat. 53. regni 46. L. 3 C. 1 p. 234
17. Helgius Halfd. II filius V. f. 15 b. n. 446. r. 460. gen. Hrolf Krake 486. +494. æt. 48 regn. 34.
18. Hrolfus Krakius. fol. 16. n. 486. r. 494. +522. æt. 36. regni 28.
19. Hroar, Helgonis frater. fol. 15 b. n. 444. r. 460. Genuit Valdarem munificum 470. vendidit partem regni fratri Helgeo + extra patriam.
20. Valdar Munificus n. 470. r. 495. Gen. Haraldum Grandævum 493. + 512. ætat. 42. regn. 17.
21. Haraldus Grandævus n. 493. r. 512. gen. Halfdan. disertum 529. + 561. æt. 68. regn. 49.
22. Halfdan fol. 65. L. 3 C. 2. p. 235 ol.

Olaus p. chr. 102 — Frotho & Haraldus p. chr. 112

Frodius, postquam occisi fratris imperium invasisset, ut in regni possessione se confirmaret, Hroarem et Helgum, Halfdani filios, infantes ad necem quæsivit: sed eorum Nutritius, Reginus, apud amicum iis latibulum procuravit. Frodius magos conduxit, qui eos investigarent, cumque nihil proficerent, fatidicæ mulieris opem accivit, quæ tamen a sorore principum annulo aureo corrupta conticuit. Tandem Frodius a juvenibus nocturno incendio absumtus. Hæc Vita Krakii. Halfdanus Saxoni Haraldus est, Reginus Regno, regii juvenes Haraldus et Haldanus. Cætera conveniunt. L. 3. C. 6. p. 286.

V. f. 15 b. Helgius Olufæ Saxoniæ Reginæ stuprum vi intulit, atque ex ea filiam Yrsam suscepit. Hæc a patre Helgio generis illius inscio, rapta et impregnata est; ex incesta hac copula natus Hrolfus. Yrsa, cognationis certior facta, digressa est ab Helgio, qui id adeo ægre tulit, ut hominum commercio renunciaret. Helgius et Hroar primo una regnarunt, sed hic, per matrimonium cum Ogne, Nordrii Regis filia, Northumbriæ regnum nactus, dimidiam Daniæ partem fratri Helgio pro bonis mobilibus vendidit, inter quæ armilla omni æstimatione major erat. Postulavit hanc Hrocus, Helgii ex sorore Signya nepos, et, negante Hroare, visendi tantum copiam nactus, arreptam in mare projecit, et ea propter a Hroare pede mutilatus est: Hrocus, hanc contumeliam ulturus, Hroarem improvisum classe oppressit, et occidit, uxorisque illius conjugium postulavit. Illa

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

VII. et ultimus Synchronismus inter Ivarem Vidfadmium Danic. et Ingialdum astutum Suecos reges. fol. 64. b. Torf. L. 3. C. 2. p. 224. 225.

carminũ tanta vis erat: vt rẽ quãtalibet nodorũ cõſertione ꝑplexã: e lõginquo ſoli ſibi conſpicuã ad cõtactũ euocare poſſe videret. Hæc Regnonẽ quẽdã occulte circa illos educationis officiũ pegiſſe, eoſq; tegẽdæ rei gratia caninis cẽſuiſſe nominibus aſtruebat. Qui cũ ſe inuſitata carminũ violẽtia latibulis egeſtos incantãtis obtutibus admoueri cõſpicerẽt: ne tã horrẽdæ coactionis impio ꝓderent: gremiũ eius accepti a tutoribus auri incuſſione perfundũt. Quæ recepto munere, repẽtina morbi ſimulatione par exanimi cõcidit. Pergr̃etibus miniſtris cauſam tã ſubiti lapſus: inſcrutabilẽ filiorũ Haraldi fugã exiſtere memorabat: quorũ eximia vis etiã atrociſſimos carminũ tẽperaret effectus. Ita paruulo cõtẽta beneficio: maius a rege p̃miũ p̃ſtolari paſſa nõ eſt. Poſt hæc Regno ſuã ac pupillorũ opinionẽ populari ſermone crebreſcere exptus in Feoniã vtroſq; deuexit. Vbi a Frothone captus, adoleſcentes ſe cuſtodia ꝓſecutũ fateť: p̄caturq; regẽ pupillis quos patre priuauerit parcat. Nec ſe duplici parricidio obiectare felicitatis loco ducat. Quo dicto ſæuitiã eius in ruborẽ cõuertit: pollicituſq; eſt: ſiqd ab eis in patria nouareť: ſe regi indicia delaturum. Ita pupillis incolumitate parta: metu liber: multos ãnos cõfecit. Qui cũ adulti Syalandiã petiuiſſent: vltionẽ patris ab amicis exſequi iuſſi: nõ ſe ac patruũ annua luce potituros vouerũt. Quo cõperto Regno pacti memoria cõcitatus: noctu regiã petit: ſeq; ꝓmiſſæ rei indicẽ venire tacite aſſerit. Dormiẽtẽ tamẽ ad vigilias euocare paſſus non eſt: eo ꝙ Frotho excitationis ſuæ pœnas ferro exigere ſolitus fuerat. Tanti quõdã regiũ ſomnũ ĩportuna fruſtratione prũpere exiſtimatũ eſt. Id Frotho mane ex vigilibus expertus vt animaduertit Regnonẽ inſidiarũ nũtiũ attuliſſe: cõtracto milite ſæuitia fraudẽ p̄currere ſtatuit. Nec aliud Haraldi filiis auxilio: ꝗ furoris ſimulatio fuit. Nã cũ ſe ex improuiſo occupari conſpicerẽt: perinde ac furiis acti lymphantibus morẽ gerere cœperũt. Quos cũ Frotho mente captos putaret ꝓpoſitũ remiſit, deforme exiſtimãs ferro petere, q ferrũ in ſe cõuertere viderẽtur. A qbus ꝓxima nocte incẽdio cõſumptus dignas parricidii pœnas pepẽdit. Quippe regiã adorti: reginam in primis lapideo obruere cõgeſtu: igne deinde penatibus applicato Frothonẽ in exciſi dudũ ſpecus anguſtias & opacos cuniculorum receſſus obrepere coegerũt. Vbi dũ clauſus deliteſcit: vapore & fumo ſtrangulatus interiit.

Magica vis.

Frothonis exitium.

PErempto Frothone cũ Haldanus ternos circiter annos patriæ p̄fuiſſet: Haraldo fratri regnandi iure pfunctorie tradito: ølandiã eiq; finitimas ĩſulas quas a Suetiæ cõplexu ſinuoſus aquarũ diuellit anfractus piraticis populať iniuriis. Ibidẽ ſubductis hyeme nauigiis ac vallo cinctis expeditioni triẽniũ dedit. Poſt hæc Suetiæ manus iniecit: eiuſq; regẽ bello cõſumpſit. Cui⁹ nepotẽ Ericũ, patrui vero ſui Frothonis filiũ pugna poſtmodũ exceptur⁹: poſtq̃ pugilẽ eius Haquinũ hebetãdi carminib⁹ ferri peritũ didicit: eximiæ magnitudinis clauã ferreis conſertã nodis: tunſionis vſibus adaptauit: p̃inde ac p̃ſtigii vires ligneo robore debellaturus. Deinde cũ cæteris cõſpicuo virtutis habitu p̃mineret: inter acerrimos hoſtiũ procurſus obnupto galea capite, ſcuti inops libratũ clauæ robur in obiecta clypeorũ munimina geminæ manus ope torquebat. Nec erat vllũ tantę ſoliditatis obſtaculũ: qđ non fruſtratim adactæ molis impulſus obtereret. Quo euenit vt occurſantẽ ſibi in acie pugilẽ acriori geſtaminis impactione ſubrueret. Victus tamẽ & in Helſingiã fuga delapſus Vitolfum quẽdã olim Haraldo militantẽ ſautii corporis

Haldanus rex. xxxviii.

Suetiæ ſubactio. v.

De claua Haldani.

Quæ de hoc Haldano Saxo scribit, partim ad Halfdani II tempora, partim ad Halfdani primi, partim ad Haldanum grandævum Hringarikia regis filium pertinent. L. 3. C. 7. p. 303–5. f. 56 b

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Cura̅ petiturus acceſſit. Hic in caſtris maiore ætatis pte co̅ſupta: ta̅de̅ in huiꝰ ꝓuin
ciæ ſolitudine̅ poſt triſtia ducis fata co̅ceſſerat: ibiq; ruſticæ vitę cultu co̅ſueta mili
tiæ ſtudia relaxabat. Qui ꝙ hoſtilibꝰ ſæpe telis petitꝰ fuerat: no̅ infima̅ mede̅di pe
ritia̅ aſſidua vulneru̅ ſuoru̅ curatio̅e co̅traxerat. Si qs vero opera̅ eiꝰ bla̅dime̅tis ex
poſceret: hu̅c medelæ loco occultæ læſionis noxa afficere ſolitꝰ erat: aliqua̅to ſpecio
ſius b̅n̅ficia minis q̃ adulatione expoſci iudica̅s. Ide̅ Erici milites penatibus ſuis oc
cupandi Haldani cupidine i̅mine̅tes ita vide̅di officio ſpoliauit: vt ꝓpinquas ædes
nec proſpectu capere: nec certis poſſent veſtigiis indagare. Adeo luminu̅ vſum nubi
lus qda̅ error obtuderat. Cuiꝰ opa Haldanꝰ viriu̅ integritate̅ adeptus: accito Tho
rone co̅ſpectioris i̅genii pugile: Erico bellu̅ denu̅tiat. Que̅ cu̅ ꝓductis e diuerſo copiis
militu̅ numero p̄ſtare co̅ſpiceret: occultatam agminis pte̅ iter ꝓpinquos viæ fruti
ces delitere p̄cepit: hoſte̅ ꝑ anguſtiora ſemitæ co̅pe̅dia gradie̅te̅ i̅ſidiis co̅ſumpturꝰ.

Præſtigiæ.

Q̄d p̄uide̅s Ericus: explorata ꝓgredie̅di facultate: ſeceſſu vte̅du̅ putauit ne ꝓpoſito
ince̅de̅s tramite hoſtiu̅ dolis inter p̄ruptos mo̅tiu̅ vrgeret anfractus. Igit apud con
ualle̅ arduis mo̅tiu̅ iugis vtriq; co̅ſepta̅ mutuis viribꝰ pugna co̅ſerit. In qua Halda
nus inclinata̅ ſuoru̅ acie̅ co̅ſpicatꝰ: freque̅te̅ ſaxis rupe̅ cu̅ Thorone co̅ſce̅dit: indeq;
erutas moles in ſubiectu̅ hoſte̅ deuoluit. Quaru̅ po̅dere & ruina acie̅ in occiduo co̅
ſtituta̅ oppreſſit. Quo euenit: vt victoria̅ qua̅ armis amiſerat: cautibꝰ recuperaret.
Ob cuiꝰ facti virtute̅ Biargra̅mi cognome̅ accepit. Q̄d vocabulu̅ ex mo̅tiu̅ efferita
tis nu̅cupatio̅e co̅pactu̅ videt. Igit apud Sueones ta̅tꝰ haberi cœpit: vt magni Thor
filius exiſtimatꝰ: diuinis a populo honoribꝰ donaret, ac publico dignꝰ libamine ce̅
ſeret. Sed quonia̅ ægre deuictoru̅ i̅genia qeſcere ſolitu̅ eſt: & i̅ vetitu̅ ſemꝑ ſubactoru̅
obluctat improbitas: Accidit vt Ericus du̅ fugę damnis conſulere ſtudet: ſubiectas
Haldano ꝓui̅cias atte̅taret. Sed ne Daniam qde̅ ab hoc ſęuitiæ genere i̅mune̅ reliqt
ꝑ q̃ dignu̅ exiſtimans eius laceſſere patria̅/ per que̅ ſua abactus fuerat. Ita du̅ iniu
ria̅ inferre q̃ repellere maluit: Suetia̅ armis hoſtilibꝰ liberauit. Quippe cu̅ Haldanꝰ
Haraldu̅ fratre̅ ab eo tribus deuictu̅ p̄liis: quarto occiſum cognoſſet: amitte̅di i̅ꝑii
metu relictis Sueonu̅ agris patria̅ repetere coactꝰ eſt. Ita Ericus, quo faciliꝰ Suetiæ
regnu̅ deſeruit: hoc celeriꝰ recepit. Que̅ ſi fortuna æque in retine̅do regno, ac recu
ꝑa̅do i̅ſtruere voluiſſet: nequa̅q̃ Haldano pre̅de̅du̅ dediſſet. Cuiꝰ captionis modꝰ
hic erat: reuerſus i̅ Suetia̅ Haldanꝰ occultata ꝑ i̅ſidias claſſe: binis obuia̅ Erico naui
giis ꝓficiſcit. A quo denis petitꝰ: variis nauigatio̅is reflexibꝰ ad occultu̅ ſuoru̅ ag
men relabit. Que̅ longius inſeque̅te Erico Danica po̅to claſſis emergit. Circu̅ue̅tus
itaq; Ericꝰ oblatu̅ ſibi ſub ſeruie̅di co̅ditio̅e ſpiritu̅ tepudiauit: luce̅q; libertati p̄fer
re no̅ paſſus: mori q̃ obſeq p̄optauit: ne vitæ cupiditate ex libero ſeruꝰ euadere vi
deret: Aut que̅ nuꝑ fortuna æquaſſet: nouo famulatꝰ officio coleret. Adeo ſalute̅ de
decore mercari virtꝰ ignorat. Co̅peditꝰ igit & ad loca feris ꝑuia relegatus: i̅dignu̅
ta̅ta animi maieſtate exitu̅ habuit. Haldanꝰ gemini regni imperio potitꝰ opinionis
ſuæ titulu̅ tribꝰ honeſtatis gradibꝰ decorabat. Erat em̅ co̅de̅doru̅ patrio more poe
matu̅ peritia diſertus: nec athletica minꝰ virtute q̃ regia poteſtate co̅ſpicuus. Au
die̅s au̅t vegetioris ingenii piratas Toko̅e & Anu̅du̅ circu̅poſitis imminere ꝓuin
ciis, maritima pugna te̅tatos oppreſſit. Nihil em̅ veteres claritate magis expetendu̅
ducebant: qua̅ non opu̅ fulgor: ſed armoru̅ induſtria peperiſſet. Itaq; ſeditiones am
plecti: inſtaurare lites, ocia faſtidire, paci militia̅ anteferre, virtutu̅ no̅ reru̅ æſtima
tione cenſeri: plurimu̅ voluptatis in p̄liis: minimu̅ in co̅uiuiis reponere clariſſimis

Haldani virtus.

Ericus captus.

Erici mors.

Haldani excellētia.

Priſcorum ſtudia.

Ivar, quod hoc inconsulto se factum esset, expeditionem in Russiam suscipit, sed in itinere prodigioso somnio excitatus, ob praeceps undis insiliens, submergitur. Haraldus Hildetan, confestim e Russia redux, rex Daniae salutatur, natus annos 15. Fragm. pugn. Brauall. Haraldus Daniam, Sueciam, et Northumbriam rexit. L. 3. C. 8 p. 307-13.

quondã viris curæ extitit. Sed neq; diu Haldano ęmulus defuit. Nã Syualdus qdã claro admodũ loco natus/apud Sueonũ cõcionẽ Frothonis ac cõiugis eius exitio flebiliter memorato/tantũ Haldani odiũ pene oĩbꝰ ingenerauit: vt plurimorũ ſuffragiis nouarũ rerũ licẽtiã aſſeqret. Nec ſolo vocũ fauore cõtẽtꝰ adeo plębis aĩm ambitionis artibꝰ occupauit: vt omniũ fere manꝰ ad regiũ ĩſigne capiti ſuo ĩprimẽdũ adduceret. Hic ſeptẽ filios habebat tãto veneficiorũ vſu callẽtes: vt ſæpe ſubitis furoris viribꝰ inſtincti ſolerẽt ore toruũ infremere: ſcuta morſibꝰ attrectare: torridas fauce prunas abſumere: extructa q̃uis ĩcẽdia penetrare: nec poſſet cõceptꝰ demẽtiæ motus alio remedii genere q̃ aut vĩculorũ ĩiuriis aut cædis hũanæ piaculo tẽperari Tãtã illis rabiẽ/ſiue ſæuitia ĩgenii/ſiue furiarũ ferocitas inſpirabat. Quibꝰ auditis Haldanus (vt erat circa piraticã occupatꝰ) expedire militibꝰ dixit: vt q in exteros hactenꝰ deſæuierĩt: nũc ciuiũ viſceribꝰ ferrũ adigãt: ereptiq; regni ĩiuriã ꝓpulſent qui dilatãdi curã gerere cõſueuerũt. Quo imminẽte Syualdus miſſis ad eũ legatis iubet ſi famã factis ęquaret: & tãtꝰ re eẽt quãtꝰ opinione cẽſeret: ſe ſuãq; ſobolẽ pugna ſolꝰ excipiat: priuatoq; ꝑiculo publicũ redimat. Eo deinde reſpõdẽte legitimæ dimicatiõis formã duorũ numerũ excedere nõ debere: nil mirãdũ inqt Syualdꝰ hominẽ cœlibem proleq; vacuũ oblatos detrectare cõgreſſus cui inops caloris natura deforme corporis animiq; frigus incuſſerit. Nec liberos ab eo diuerſos exiſtere: quẽ ſuæ generatiõis auctorẽ habuerĩt, ꝙ ab ipo cõmune naſcẽdi pĩcipiũ traxerĩt. Ita ſe ac filios vniꝰ hoĩs loco cẽſendos eẽ: qbus veluti vnũ corpꝰ a natura tributũ videaẽ. Cuius cõuitii rubore ꝑmotꝰ Haldanꝰ ꝓuocatiõi parere cœpit, tã cõtumelioſam cœlibatꝰ exprobrationẽ egregiis virtutis opibꝰ pẽſaturꝰ. Cũq; ꝑ opacã forte nemoris indaginẽ graderẽ: hęrẽtẽ obiter quęrcũ humo radicitꝰ eruit: ſoliſq; ſpoliatã ramis ĩ ſolidã clauæ ſpẽm trãſformauit. Quo geſtamĩe fretꝰ: tali carmẽ breuitate cõpegit.

Syualdꝰ nouis rebꝰ ſtudet.

Veneficorũ potẽtiæ.

Hi fuere Berserki, quorum indolem et horrenda facinora vide ap. Steph. p. 154.

Probitas Haldani.

En rude quod gerimus obnixo vertice pondus
  Vulnera verticibꝰ exitiumq; feret.
Sed neq; frondoſi geſtamen roboris vllum
  Omine Gøtenſes horridiore premet.
Ardua comminuet nodoſi robora colli:
  Et caua ſylueſtri tempora mole teret.
Claua quidem ſæuum patriæ domitura furorem:
  Nulla magis Suetis exitialis erit.
Oſſa domans, laceroſq; virum libranda per artus
  Impia prærupto ſtipite terga premet.
Cognatos preſſura lares: fuſura cruorem
  Ciuis: & in patriam pernicioſa lues.

His dictis Syualdũ cũ ſeptẽ filiis attẽtatũ acerrimas eorũ vires eximia clauæ mole fruſtratꝰ: exitio tradidit. Ea tẽpeſtate Harthbenus qdã ab Helſyngia veniẽs/raptas regũ filias ſtupro fœdare gloriæ loco ducebat: illũ ꝑimere ſolitꝰ: a quo pagẽdę veneris vſu ꝓhibereẽ: illuſtres nuptias humilibꝰ p̃ferẽs: tãtoq; ſe clariorẽ exiſtimans quãto ſplẽdidiores cõcubitꝰ ꝑ vim aſſeq potuiſſet. Nec vltionẽ effugit q ſe ei cõparatione virtutis æquare p̃ſumeret. Tãta vero corporis magnitudine erat: vt .ix. cubitis ꝓceritatis eiꝰ dimẽſio tendereẽ. Huic duodecim athletæ cõtubernales fuere: qbus officio erat quoties illi p̃ſaga pugnę rabies ĩceſſiſſet: vĩculoꝝ remedio oborti furoris impetũ ꝓpulſare. Ab his Haldanus Harthbenũ, eiuſq; pugiles viritim ĩpetere

Syualdi filiorũq; cædes.

Harthbenꝰ.

Longitudo Harthbeni.

iuſſus, nō ſolū certamē ſpopōdit: ſed etiā victoriā ſibi īgēti verborū fiducia ꝓmiſit. Quo audito Harthbenꝰ repētino furiarū afflatu correptꝰ: ſummas clypei ꝑtes morſus acerbitate cōſumpſit: igneos vētri carbones mādare nō deſtitit: raptas ore prunas in viſcerū ima trāſfudit: crepitātia flāmarū pericula percurrit. Ad poſtremū oī ſæuitiæ genere debacchatꝰ, in ſex athletarū ſuoꝝ ꝑcordia furēte manu ferrū cōuertit. Quā inſaniā illi pugnādi auiditas an naturæ ferocitas attulit: incertū ē. Haldanū deīde reſidua pugilū manu ꝑtiuit. A quo miræ grāditatis malleo cōtuſus: vita ac victoria caruit: deditq́ꝫ pœnas & Haldano quē ꝓuocauerat, & regibꝰ quorū ſanguine ꝑ vim potitꝰ fuerat. At quoniā Haldano fors inopinas pugnæ cauſas porrigere cōſueuit quaſi nūq̄ viriū eiꝰ expimētis cōtēta: accidit vt Egtherus Fynnenſis piratico Sueones moleſtaret īcurſu. Quē Haldanꝰ ternis adortus nauigiis, nā & ei totidē eē cōperat: cū nocte ꝑliū finiēte debellare nō poſſet: poſtera die ex ꝓuocatiōe ſecū decernētē opꝑſſit. Deīde cū Hatheri Reguli filiā Thorildā a Grimone eximiarū viriū athleta ſub duelli cōminatiōe expeti cōpiſſet, edictūq́ꝫ a patre eēt potiturū ea q pugilē amouiſſet: q̄q̄ ad ſenectutē cœlebs ꝑuenerat: nō minꝰ Reguli ꝓmiſſiōe q̄ athletæ ꝑtulātia cōcitatus Noruagiā ꝑtit. Qua inita cūctas agnitionis ſuæ notas adulterina oris illuuie reſpergēs: vt pugnę locū acceſſit: prior enſem deſtrigit. Quē ad hoſtilē ſciēs obriguiſſe cōſpectū: humi deiecit. Alioq́ꝫ vagina ſubmoto Grimonē appetēs, extremos loricæ nexus cū occidua clypei ꝑte ꝑſecuit. Qđ factū Grimo admiratione ꝑſecutus: vetulū inquit acriꝰ dimicātē nō memini: ſtatimq́ꝫ ferrū exerēs obiectā gladio parmā ꝑnetrabili ſectione cōuulſit. Cuiꝰ īmorātē ictui dextrā Haldanus nihil hęſitās obuia ferri celeritate corripuit. Ille nihilominꝰ læua gladiū ſtringēs, feriētis femur trāſegit: mutilati corporis vltionē exiguo vulnere ꝓſecutꝰ. Victor Haldanꝰ victo reſiduū vitæ pecunia redimēdi poteſtatē fecit: ne ībelli & māca miſeras animæ reliq̄as deformiter adimere videret. Quo facto tātū ſe pene in ſeruādo hoſte egit: quātū geſſerat in vincēdo. Cuiꝰ victoriæ p̄miū Thorildæ nuptiis aſſecutus: filiū ex ea Aſmūdū ſuſtulit: a quo ſe Noruagiæ reges originē duxiſſe magni æſtimāt: ab Haldano ſolēnē generatiōis ſuæ ſeriē retexētes. Poſt hęc cū Ebbo pirata plębeii gn̄is ad ſplēdida coniugia capeſſenda virtutis fiducia cōcitatus, Sygruthā Gothēſiū regis Vnguini filiā poſtularet: ac p̄terea Gothici regni dimidiū in dotē expeteret: ſuꝑ matrimonii admiſſione cōſultus/cōſenſū falſo ſpondēdū monuit: ſeq́ꝫ nuptias fruſtraturū ꝓmiſit. Quinetiā ſedēdi locū ſibi inter cōuiuarū diſcubitꝰ aſſignari p̄cepit. Probāte cōſiliū Vnguino oēm regiæ dignitatis ſpeciē ꝑegrina corporis deformitate corrūpens, noctuq́ꝫ nuptiis ſuꝑueniēs occurrētibus formidini fuit maiorē hūano hitu virū adueiſſe mirātibꝰ. Qui mox vt regiā ītrauit circūſpectis oībꝰ q̄rit qs ꝓximū regi diſcubitū occupauerit. Ebbōe deīn futurū Vnguini generū eiꝰ lateri cōiūctū dicēte, ꝓ ſūmā verboꝝ iracūdiā ꝑcōtaē, q̄ veſania q̄buſve furiis eo petulātiæ adductꝰ ſit: vt deſpicabiles gn̄is ſui ſordes eximię nobilitatis ſplēdori miſcere præſumat/ ruſticaſq́ꝫ manus regiæ genti inſerere audeat! nec id quidem expetere contentus/etiam alieni regni conſortium captare videatur! Deinde eum ferro ſecum decernere iubet non prius voto q̄ victoria potiturum. Quo nocturnum monſtris certamē/diurnū hoībus cōgruere reſpōdēte: ne tꝑis excuſatione pugna abnui poſſet lunę ſplēdore diē ęq̄ri ꝓhibuit. Taliter adactū pugnæ Ebbonē cōuiuio in ſpectaculū verſo ꝓſtrauit: nuptiaſq́ꝫ exeq̄s mutauit. Qui interiectis ānis in patriā decedēs cū ſine liberis eēt/regias opes Vnguino teſtamēto legauit eūq́ꝫ regē cōſtituit.

Harthbeni furioſitas.

Cædes.

Egtheri infeſtatio & cædes.

Grimonis immanitas.

Thorildæ nuptiis potitꝰ Haldanus Aſmūdū genuit.

De genealogia & origine regum Noruagiæ.

Ebbo.

hic poſtmodum ab æmulo cui Regnaldo nomen erat bello oppreſſus filiũ Syualdũ reliquit. Huius filia Syritha adeo ſpectatæ pudicitiæ erat: vt cũ ob formæ pulchritudinẽ ingenti procorũ frequentia peteretur: ad neminẽ ex eis inſpectandũ adduci poſſe videretur. Cuius cõtinẽtiȩ fidutia a patre cõiugẽ depopoſcit: q delenimẽtorũ dulcedine mutuũ eius cõſpectũ impetrare quiuiſſet. Olim ſiqdẽ apud nos puellarũ cõtinẽtia magnoꝑe viſus ꝑtulãtiã edomare ſolebat: ne mẽtis integritas oculorũ libertate corrũperet̃, affectabaturq; vt cordis caſtimoniã, oris modeſtia fateretur. Tũc Otharus qdã Ebbonis filius ſiue geſtarũ rerũ magnitudine, ſiue comitatis & facũdiæ fidutia accẽſus: ꝑtinacius poſtulãdæ virginis ignibus æſtuabat. Cuiꝰ obtutũ oĩbus ingenii neruis emollire cõniſus cũ demiſſum oculorũ eius habitũ nulla penitus arte flexiſſet: inuictȩ ſeueritatis ꝑſeuerãtiã miratus abſcedit. Eiuſdẽ rei cupidus gigas cũ æque ſe effectu vacuũ aĩaduerteret: fœminã ſubornat: q̃ cũ obtẽta virginis familiaritate eius aliquãdiu pediſſequã egiſſet: hãc tãdem a paternis procul penatibus q̃ſita callidius digreſſione ſeduxit: quã ipẽ mox irruẽs ĩ arctiora mõtanæ crepidinis ſepta deuexit. Opinant̃ alii ꝙ fœmineã mẽtitus effigiẽ cũ inſidioſa artis protractiõe domeſticis puellã ædibus abduxiſſet: ꝑtes demũ raptoris ĩpleuerit. Q đ vt cõꝑerit Otharus indagãdæ virginis gratia mõtis penita ꝑſcrutatꝰ iuẽtã oppſſo gigante ſecũ abduxit. Adeo aũt gigãtea ſedulitas puellæ cȩſariẽ nexili comarũ aſtrictione reuinxerat: vt pilorũ ꝑplexa cõgeries criſpata quadã cohȩrẽtia teneret̃: nec facile p̃ter ferrũ qs poſſet cõſertos criniũ extricare cõplexus. Denuo igit̃ variis rerũ irritamẽtis aggreſſus puellarẽ in ſe ꝓuocare cõſpectũ: cũ diu torpẽtes nequicq̃ oculos attẽtaſſet: ꝓpoſito parũ ex ſentẽtia cedẽte, cœptũ reliquit. Sed neq; puellã ſtupro violare ſuſtinuit: ne ſplendido loco natã obſcuro cõcubitus genere macularet. Quȩ cũ varios ſolitudinũ anfractus diutiꝰ errabũda ꝑcurreret: cõtigit vt ad ſylueſtris cuiuſdã ĩmaniſq; fœminȩ tuguriũ ꝑueniret. A qua paſcẽdi caprarũ gregis officio deputata: cũ denuo ꝑ Otharũ libertatis auxiliũ ĩpetraſſet: talibꝰ eiꝰ tẽtat̃ allogis.

Num meis mauis monitis adeſſe
Et pares votis ſociare nexus
Q̃ gregi præſens: olidiſq; curam
Ferre capellis?

Impiæ dextram dominæ refelle
Et trucem præceps fugito magiſtram:
Vt rates mecum ſocias reuiſens
Libera degas.

Linque commiſſæ ſtudium bidentis:
Sperne caprinos agitare greſſus:
Et thori conſors refer apta noſtris
Præmia votis.

O mihi tantis ſtudiis petita
Torpidos rurſum radios reflecte
Paululum motu facili pudicos
Erige vultus.

Ad lares hinc te ſtatuam paternos
Et piæ lætam ſociabo matri:
Si ſemel blandis agitata votis
Lumina pandas.

Quam tuli clauſtris toties gigantum
Confer antiquo meritum labori:
Et graues rerum miſerata niſus
Parce rigori.

Quare etenim cerebroſa adeo demẽtire cœpiſti vt alienũ ductare pecus: & in monſtrorũ famulitio numerari p̃optes: q̃ pari cõſenſus aptitudine mutuũ thori ꝓmouere cõtractũ? Illa nihilominꝰ ne pudicæ mẽtis cõſtãtia: ad externos titubaret aſpectꝰ luminũ habitũ ĩmoto palpebrarũ rigore cõtinuit. Quãtæ porro pudicitiæ ſæculi illius fœminas extitiſſe putemꝰ; q̃ ne ad leuẽ qdẽ oculorũ motũ maximis amatorũ irritamẽtis adduci potuerũt? Cũ ergo Otharꝰ ne gemini qdẽ beneficii meritis virgineũ in ſe viſum cõcitare quiuiſſet: pudore & ægritudine fatigatꝰ claſſem repetiit.

Syualdus rex. xxxiiii.

Syritha pudiciſſima.

Otharus Syrithæ procus.

Priſca pudicitia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Cunqꝫ Syritha more priſtino decurſis late ſcopulis: in Ebbonis forte ſedes erronea ꝑueniſſet: nuditatis & inopiæ rubore egētiū ſe filiā aſtruebat. Animaduertēs aūt hāc Othari mr̃ q̃uis marcore illitā: inopiqꝫ cōtectā amiculo: a generoſis pullulaſſe ramalibus: honorato ſedēdi loco ſuſceptā reuerēda ſecū comitate detinuit. Nobilitatē qppe virginis index forma ꝓdebat: & vultu genꝰ interp̄te reſultabat. Quā vidēs Otharus: cur vultū peplo obſcuraret inq̄rit. Cuiꝰ animū certiꝰ exptur ꝰ: nupturā ſibi fœminā fingit: eiuſqꝫ thorū cōſcēdēs lucernā Syrithę geſtādā cōmittit. Quæ cū abſumptis pene lychnis admoto propius igne p̄meret: tātū patiētię ſpecimen p̄buit: vt manū abſqꝫ motu cōtinere viſa: nullā ardoris moleſtiā ſentire crederet. Externū qppe æſtū cohibebat interior: & pruritātis animi feruor aduſtę cutis incēdiū tēꝑabat. Quæ demū ab Otharo manui cōſulere iuſſa, placidos in eū obtutus verecūda luminū erectione cōuertit: ſtatimqꝫ ſemoto nuptiarū figmento genialē thorū nuptura cōſcēdit. Cūqꝫ poſtmodū Syualdus cōp̄hēſū Otharū ob illatū filiæ ſtuprū ſuſpēdio cōſumēdū duxiſſet: cōtinuo Syritha raptꝰ ſui caſibꝰ explicatis, nō ſolū eū in regis gratiā reduxit: ſed etiā patrē ad eius ſororē matrimonio ſibi copulādā adduxit. Poſt hæc inter Syualdū Regnaldūqꝫ exq̄ſitæ ꝓbitatis militibus vtrobiqꝫ delectis: apud Syalandiā p̄liū agitur. In quo cū triduo mutuis cædibꝰ exacto ob ſummā vtriuſqꝫ partis virtutē incerti victoriæ ꝓcurſus exiſterēt, Otharus ſiue diutinę pugnæ tędio: ſiue gloriæ æmulatione correptus: cū mortis cōtēptu cōſertiſſimos hoſtes irrūpit: Regnaldoqꝫ inter fortiſſimas militū acies obtrūcato: ſubitā Danis victoriā ꝑeperit. Inſigne hoc p̄liū maximorū procerū ignauia fuit. Adeo ſiqdē rei ſummā ꝑhorruit: vt fortiſſimi Sueonū. xl. terga fugæ dediſſe dicātur. Quorū præcipuus Starcatherus nulla ſęuitia rerum aut ꝑiculorū magnitudine quati ſolitus: neſcio qua nūc obrepente formidine ſociorum fugam ſequi q̄ ſpernere præoptauit. Crediderim hunc metum ei diuinis viribus iniectum: ne ſupra humanā fortitudinē virtute ſibi præditus videretur. Adeo nihil perfecti mortalium felicitas habere cōſueuit. Tunc hi omnes maximi piratarum Hakonis quaſi quædam belli reliquiæ ad eū delapſæ commilitium amplectuntur.

Patientiæ exemplum mirandū.

Othari virtus.

Starcatheri fuga. f. 78 b.

¶ De Sigaro rege a quo villa Syerſted nomen accepit.

Sigarus p. 177.

Poſt hęc Syualdo filius Sygarus ſuccedit: cui filii Syualdus, Alf, & Algerus fuere: filiaqꝫ Sygne. E qbus Alf cæteris animo formaqꝫ p̄ſtātior piraticis incūbebat officiis. Cuiꝰ etiā inſignē cādore cæſariē tātꝰ comæ decor aſperſerat vt argēteo crine nitere putaret. Eodē tēpore Gothoꝝ rex Syuardus filios habuiſſe fert Wemūdū et Oſtenū, filiāqꝫ Aluildā: q̄ tātā verecūdię fidē ab ipſis ꝓpemodū incunabulis p̄ferebat: vt os peplo iugiter obnuptū haberet: quo minꝰ formā ſuam alienæ libidinis irritamētū efficeret. Huic pater in arctā admodū cuſtodiā relegatę viꝑā anguēqꝫ educādos cōmiſit. Pudicitiā eius adultorū tandē reptilium cuſtodia vallaturus. Neqꝫ enim facile thalamus inueſtigari poterat quem tanti diſcriminis peſſulum obſerabat. Statuit etiā vt ſiquis eius aditū fruſtra tentaſſet: protinus amputandū caput: paloqꝫ refigendū p̄beret. Ita annexus ꝑtulantiæ metus cōcitata iuuenum ingenia caſtigabat. Tunc Alf Sygari filius: rem hoc illuſtrius quo periculoſius tentandam exiſtimans: proci titulum profeſſus: animalia propter virginis cōclaue excubātia debellare iubetur: ꝙ edicti ratione eorū victori virgineus deberet amplexus. Quorū vt acrius aduerſum ſe rabiē excitaret: cruēta corpꝰ ꝑelle cōtexit.

Sygarus rex. xli.

Alfi præſtantia.

Syuardus Gothorū rex. xlii.

Aluildæ verecūdia.

Alfi victoria in viperam & anguem.

Qua ſuccinctus: mox vt ſepti valuas ſubiit torridã calibẽ forcipe compħẽſam: hian
tis viperæ faucibus ĩmerſit: eãq; exanimẽ ꝓſtrauit. Anguẽ deinde ſinuoſa volubili-
tate ꝓlapſum inter medios rictus telũ iaculatus abſumpſit. Cũq; pacti cõditione cõ
nexũ victoriæ pignus expeteret: refert Siuardus hũc ſibi generũ acceptari: in quẽ fi
lia ſolidũ optionis arbitriũ cõtuliſſet. Cũq; ſola puellæ mater proci votũ difficulter
exciperet: mẽtẽ filiæ ſecreto ꝑluſtrat alloquio. Qua procũ ĩpẽſius ob virtutẽ laudãte
cõuitiis eã acrius lacerat: ꝙ eliſis pudicitiæ neruos ſpecierũ illecebra caperet: omiſ
ſaq; virtutis cẽſura adulãtibus formæ blãditiis laſciuæ mẽtis intuitũ exhiberet. Ita
Aluilda ad Danici iuuenis cõtẽptũ adducta virili veſte fœmineã ꝑmutauit: atq; ex
pudica admodũ puella ferocẽ piratã agere cœpit. Cõpluribus quoq; eiuſdẽ voti pu
ellis in cõmilitiũ adcitis, eo forte loci ꝑuenit: vbi piratarũ agmen amiſſi bello ducis
interitũ deplorabat. A qbus ob formæ pulchritudinẽ piraticæ princeps creata: ma-
iores muliebri virtute res edidit. Quã Alf crebris nauigatiõis laboribꝰ inſectari co
natus: in Blacmãnorũ forte claſſem hyeme incidit. Quo tẽpore dẽſatis aquarũ co-
actibus tãta glaciei moles naues corripuit: vt eis nulla remigãdi vis ꝓceſſum ſtrue
re potuiſſet. Cũq; frigoris diuturnitas tutiorẽ cõcluſis ſpõderet ĩceſſum: iubet Alf
ſuos cõcretũ pelagi ſinũ caligatis tẽtare veſtigiis, calceorũ lubricitate depoſita: gla
ciale planũ firmiꝰ ꝑcurſuros. Quos Blacmãni ſuccincta pedũ agilitate fugæ cõſule
re rati: inita cũ eis pugna: vacillãtibus nimirũ ceſſere veſtigiis: vtpote quorũ ancipi
tes gradus ſubiectis plantis lubricũ impellebat. Dani vero cruſtatũ algore pelagus
paſſu tutiore parmẽſi: ĩfirmos hoſtiũ eliſere ꝓgreſſus. Quibꝰ deuictis: nauigationẽ
in Finniam vertũt. Vbi cõtractiorẽ forte ſinũ ingreſſi: miſſis q rerũ habitũ explora
rẽt: paucis nauibus portũ occupari cognoſcũt. Aluilda quippe eaſdẽ fauciũ angu-
ſtias prior claſſe petiuerat. Quæ cũ ignotas eminꝰ puppes adeſſe cõſpiceret ꝓpeti re
migio velox in eorꝝ defertur occurſum, irrũpere hoſtẽ ꝗ opperiri ſatiꝰ iudicãs. Tũc
Alf ꝓhibẽtibꝰ ſociis plures naues paucioribꝰ attẽtari: indignũ reſpõdit: vt Aluildȩ
quis ꝑferat paucarũ puppiũ obiectu ꝓcurſus ſui ſtudia deturbari ꝑfatus paruæ rei
momẽto magnorũ operũ titulos reſpergẽdos non eſſe: nec parua Danis ammiratio
fuit: vnde hoſtiũ corporibꝰ talis formȩ decor, tãtaq; mẽbrorũ aptitudo ſuppeteret.
Vt ergo naualẽ cõmittere pugnã cœperũt iuuenis Aluildæ prorã inſiliens in pup
pim vſq; facta reſiſtẽtiũ ſtrage progreditur. Cuiꝰ comes Borcarus decuſſa Aluildȩ
galea, mẽtiq; eius lenitate cõſpecta animaduertit oſculis nõ armis agendũ eſſe te-
lorũq; rigore depoſito blandioribus hoſtẽ officiis attrectandã. Igitur Alf quã terra
mariq; tot obſtãtibus periculis indefeſſo labore quæſierat ſupra ſpem offerri gaui-
ſus cupidius apprehenſam virilẽ cultũ in muliebrẽ cõuertere coegit: ex qua poſtmo
dum filiam Guritham procreauit. Sed & Borcarus Aluildæ comitem Gro nomi-
ne matrimonio cõplexus filiũ ex ea Haraldum ſuſcepit: quẽ ſequens ætas Hyldetan
cognominauit. Et ne quis hunc bellis ſexum inſudaſſe miretur quȩdã de talium fœ
minarum conditione, & moribus compẽdio modicæ digreſſionis expediam. Fuere
quõdam apud Danos fœminæ quæ formam ſuam in virilẽ habitum conuertentes
omnia pene temporũ momenta ad excolendã militiã cõferebãt, ne virtutis neruos
luxuriæ contagione hebetari paterentur. Siquidem delicatum viuendi genus per-
oſæ corpus animũq; patientia, ac labore durare ſolebant: totãq; fœmineæ leuitatis
mollitiem abdicantes: muliebre ingenium virili vti ſæuitia cogebant. Sed & tanta
cura rei militaris notitiã captabant: vt fœminas exuiſſe quiuis putaret. Præcipue

Aluida piratică exercet.

Glaciẽ calcandi aſtus. f. 42. b.

De Aluilda

Aluilda victa.

cf. Stephan. p. 155. Diverſam de Haraldi parentibus relationem vide fol. 73. b. sed vera, omnibusq; Islandorum memoriis consentanea vid. f. 65 b.

Fœminæ Danicæ & earꝝ mores. cf. Steph. p. 156

Torf. Ser. Reg. 3.

vero quibus aut ingenii vigor, aut decora corporum proceritas erat id vitæ genus incedere conſueuerāt. Hæ ergo perinde ac natiuæ cōditionis immemores, rigoreq́ blanditiis anteferētes/ bella pro baſiis intētabant, ſanguineq́ nō oſcula delibātes armorū potius q̄ amorū officia frequētabant: manuſq́ quas in telas aptare debuerāt, telorum obſequiis exhibebant: vt iam nō lecto, ſed leto ſtudētes ſpiculis appeterent quos mulcere ſpecie potuiſſent. Nunc a diuerticulo ꝓpoſitum repetā. Veris initio cum Alf, & Algerus repetitis piraticę operibus varia pelagus nauigatione tētarēt in Hamundi Reguli filios Helwin Hagbarthum & Hamūdū centenis incidere nauigiis. Quibus illato prælio cū feſſas cæde dextras ſola crepuſculi caligo dirimeret noctu militi fœdus imponitur. Q đ poſtero die perpeti inuicē iure firmatū eſt: tāto vulnere heſterna pugna vtrobiq́ ſuſcepto: vt nulla renouandi certaminis facultas exiſteret. Ita quos par virtus exhauſit neceſſitas in pacē coegit. Per idē tēpus Hildigiſleus claro Theutonū loco ortus formę & nobilitatis fiducia Sygnē Sigari filiā poſtulabat. Apud quē maximū ei cōtēptū obſcuritas peperit/ ꝙ fortitudine vacuus aliena probitate fortunā inſtruere videret. Præcipue eandē in amorē Hakonis magnaliū eius ſpectata deflexit opinio. Quippe maiorē fortiū q̄ molliū reſpectū agebat nec formæ, ſed operū inſignia mirabatur/ ſciēs omne decoris blādimentū ſola virtutis æſtimatione ſordeſcere: nec æqua illi lance cōferri. Sūt eñ puellæ quæ potius amatorū claritate q̄ ſpecie capiūtur/ quaſq́ nō oris, ſed mētis habitū æſtimantes in alternū copulę votū ſolus animi reſpectus accēdit. Hagbarthus vero cū Sigari filiis Daniā petens, iiſdēq́ ignaris ſororis eorū alloquio potitus, tandē eā ad clandeſtini concubitus promiſſionē fide ſibi obligandā adduxit. Quæ poſtmodū forte pediſſequis inſignes procerū titulos cōferētibus Hildigiſleo Hakonem ꝑtulit: in illo nihil præter ſpeciē laudabile reperiri/ in iſto oris liturā animi flore penſari teſtata. Nec eum ſimplici laudationis genere extuliſſe contenta/ tali concētu vſa perhibetur.

Hildigiſle⁹ procus.

Hagbarthus.

Hagbarthi et Signe historiam ad tempora Frodii tranquilli supra fol 36 esse referendam patet et ex iis quae supra ad fol 56. a ex Snorrio sunt annotata; Nam 1. Hakius, Saxoni Haco et Hagbardus, a Snorrio fratres fuisse dicuntur, quod idem Saxo tradit. 2o idem Hakius vel Haco, quem Snorrius Roeborum Regem facit, a Saxone Daniae tyrannus, et Hamundi Reguli filius audit. 3o Starkadus Haki comes ab utroque scriptore hic memoratur. 4. Hakonem Hiberniam bello tenuisse Saxo refert, cui licet Snorrius verius Sveciam substituat, adeo tamen constans sibi est Saxonis relatio, ut evidens sit de uno et eodem hic sermonem esse. 5. In Scotiam Haconem concessisse et ibi biennio post fatis functum tradit Saxo, cum quibus Snorrius in tantum consentit, quod Sveciam vivo Hagbardo occupatam, biennio eum tenuisse perhibeat. Idem probant Frodii tranquilli, Daniae, Hugleici Sveciae Regis, et Sigaris, Signiae, quae Hagbardum suspendi curavit, patris genealogia, p. 279 a Torfaeo adductae, quibus in Addend. p. 499 Starkadi genealogiam addit, accurata fere generationum aequalitate harum omnium personarum synchronismos ad oculos ponentes. cf cap 5. p 277 – 279. plura vide supra fol: 67. b. et infra fol: 70. b.

V. Stephan p. 156.

Hic candoris inops prima probitate relucet:
Vultum vigore metiens.
Nam damnū rigidæ redimit mens ardua formæ:
Mendamq́ vicit corporis.
Corde micat ſpecies: facies feritate iuuatur:
Ipſo rigore præcluis.
Hæc candore beat mentem: ſed mente colorem
Morum ſeuerus arbiter.
Huic pretium non forma facit: ſed fortior auſus
Armiſq́ parca claritas.
Aſt illum capitis decor approbat & nitor oris:
Vertexq́ crine fulgidus.
Sordet inane decus formæ: confunditur in ſe
Fallax decoris dignitas.
Diſparibus ſtudiis virtus, ſpecieſq́ reguntur:
Hæc perſtat: illa deperit.
Importat vitium vacuus color: hunc leuis anni
Fluxus gradatim diſſipat.
Aſt probitas meliore loco ſua pectora firmat
Nec lapſa prorſus excidit.

Stephanius legit mentium; Ejus interpretationem, satis tamen intricatam, consule p. 156. Forsan: Haec (sc. pedisequa) beat mentem condae, i. animum ex forma estimat, sed morum severus arbiter formam mente, i. e. fortitudine metitur.

Steph. feliciter restituit: Species, virtusque p. 157.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Exteriore bono vulgaris fallitur aura:
Rectiqꝫ normam negligit.
At mihi cenſura virtus potiore probatur,
Spreta decoris gratia.

Quæ vox ita ad aſtantiũ aures delapſa,vt Hagbarthus Hakonis laudari vocabulo
putaret.A qua cũ Hildegiſleus Hagbarthũ ſibi ꝑlatũ dolẽter tuliſſet,Bolwiſũ quẽ
dam luminibus captũ muneribus illicit:qui Sygari et Hamundi filios ad amicitias
odio ꝑmutandas adduceret.Rex quippe Sigarus ſenũ duorum:quorũ alter Bolwi *Senũ duorꝫ diſpar ſtudium.*
ſus erat conſilio cuncta fere gerere cõſueuerat.Horũ tam diſcors ingenium fuit:vt
alter inimicitiis diſſidentes in gratiã reducere ſolitus eſſet/alteri curæ foret amici
tia iunctos odio ſequeſtrare/et ſimultatũ peſtes alternis vẽtilare diſſidiis. Primum
itaqꝫ Bolwiſus apud Sygari filios Hamũdi ſobolem pleno obtrectationis mẽdacio
lacerabat/affirmans eam nunꝗ fida pace ſocietatis iura ſeruare ſolitam:bello potiꝰ
ꝗ fœdere cõtinendã.Itaqꝫ iuuenum pactione ꝑrupta Alf et Hamũdus, Hagbartho
ꝓcul agẽte,Sigari filiis Alf et Algero prælium inferentibus apud portũ,qui Sinus
Hamũdi dicitur/opprimũtur.Quos Hagbarthus poſtmodũ integris viribus ſup-
ueniens in vltionẽ fratrum bello conſumpſit. Hiſdigiſileus ambas nates telo traie- *Hiſdigiſileus vulneratꝭ natibꝰ fugit.*
ctus/elabitur.Quæ res inſectandorũ riſu Theutonum occaſio extitit : ꝙ opprobrii
nota plagæ deformitas nõ careret.Poſt hæc Hagbarthus muliebri corpus cultu in
ſtruẽs tanꝗ Sigari filiam fraterna clade nõ læſerit,ſolitarius eam acceptæ ꝓmiſſio-
nis fiducia repetit/plus ſecuritatis ex ipſius fide,ꝗ ſuo facinore formidinis contra-
hens.Adeo libido periculum contemnit. Et ne ꝓfectioni cauſa deeſſe videretur,pu
gnacem Haconis famulam profitendo legationẽ eius ad Sigarum perferre ſe dixit.
Cunqꝫ noctu inter pediſſequas cubitũ reciperetur/pedeſqꝫ ei ab ancillulis lauandi
officio ꝑtergerent,interrogatus/quid hiſpidis adeo cruribus eſſet, manuſqꝫ parũ
blandi contactus haberet? hoc modo reſpondit.

Quid miri tenerũ nobis dureſcere ſubtel:
Et longos hirto crure manere pilos?
Cui plantas toties ſubiecta reliſit harena:
Et vepres medium corripuere gradum?
Nunc ſaltu nemus experior/nunc æquora curſu/
Nunc mare/nunc tellus/nunc iter vnda mihi.
Sed neqꝫ ferratis concluſum nexibus vber:
Aut iaculis ſolitum/miſſilibuſqꝫ premi.
Ad tactum veſtro potuit molleſcere ritu,
Quas chlamydis tegmẽ aut toga læuis habet.
Nec colus aut calathi,ſed cæde madentia tela
Officium noſtræ compoſuere manus.

Cuius affirmationem Signe conſentaneo diſſimulationis genere proſequi non mo
rata/par eſſe refert manus vulnera ſæpius,ꝗ vellera:pugnam ꝗ penſa tractantes cõ
ſentaneam officio præferre duritiem: nec tractabili fœminarum mollitudine ener
uem lęuitatis ſpeciem alienis contactibus exhibere.Quippe eas partim bellico labo
re/partim nauigandi conſuetudine duratas eſſe.Neqꝫ enĩ bellatricem Haconis ver
nulam muliebribus inſeruire negotiis:ſed iaculandis haſtis/torquendiſqꝫ miſſilibꝰ
oblitam cruore dexteram afferre conſueuiſſe.Quamobrem mirãdum nõ eſſe plan-

tas ingenti itinerum emēſione duratas quaſq; decurſa toties littora ſcabris lapidū fragmentis obtriuerint calloſo rigore lenteſcere: nec parem earum teneritudini contactum præ ſe ferre: quarū veſtigia digreſſus expertia aulicis iugiter liminibus includant. Quā quū Hagbarthus ꝑinde ac honoratiorē cubādi locū habiturus thori ſociam recepiſſet, inter mutuę voluptatis colloquia talibus ſenſim orſis cōpellat.

Si captum genitor tuus Me triſti dederit neci,
Nunquid coniugii fidem Tanti fœderis immemor
Poſt fatum repetes meum? Nam ſi ſors ea ceſſerit,
Haud ſpero veniæ locum: Nec parcens miſerebitur
Vlturus ſobolem parens. Nam fratres necui tuos
Priuatos ope nautica: Et nunc te patre neſcio
Acſi nil prius egerim Votis illius obuiam
Communi teneo thoro. Dic ergo Venus vnica
Quam voti ſpeciem feres Complexu ſolito carens?

Ad hec Sygne.

Me crede tecum care velle commori
Si ſors exitii prætulerit vicem:
Nec vlla vitæ prorogare tempora,
Quum te mors tumulo triſtis adegerit.
Nam ſi ſupremam forte lucem clauſeris/
Lictorum rabido ſubditus auſui,
Quocunq; leto præfocetur halitus:
Morbo ſeu gladio gurgite vel ſolo:
Omnis petulcæ labis ignes abdico:
Et me conſimili deuoueo neci:
Vt quos idem fœdus thori reuinxerat
Idem ſupplicii contineat modus.
Nec hunc necis ſenſura pœnas deſeram,
Quem dignum Venere conſtitui mea:
Qui prima noſtri carpſit oris oſcula
Et floris teneri primitias tulit.
Nullum puto votum futurum certius/
Si quid fœminea vox fidei gerit.

Quæ vox ita Hagbarthi aīm vegetauit: vt plus voluptatis in eius ꝓmiſſo, ꝗ ꝑiculi in ſua digreſſione reponeret. Qui quū ab ancillulis ꝓditus a Sigari lictoribꝰ oppugnaretur, diu ſe ſtrenua pugna defendit/cōpluresq; ex eis in aditu trucidauit. Compræhenſus tandē et ad cōcionē ꝑductus, diuerſa plæbis ſuffragia exꝑtus eſt. Siqdē cōplures ſuppliciū ab eo tā grauis iniuriæ exigendū dicebāt. Sed Bilwiſus Bolwiſi frater/aliiq; ſententiæ potioris auctores, potius ſtrenua eius oꝑa vtendū, ꝗ crudelius in eū cōſulendū monebāt. Tūc ſubiens Bolwiſus iniqua affirmabat conſilia, ꝗ regē quū vltione vti debeat, ignoſcere iubeant: et iuſtū iracūdiæ motū indigna miſeratione deleniant. Quo eñ pacto Sigarū circa hunc parcendi/miſerendive ſtudio
Hagbarthꝰ addicitur morti. moueri poſſe: a quo nō ſolū gemino filiorū ſolatio ſpoliatus: ſed etiā corruptæ filiæ cōtumelia reſpſus videat? Quā ſniam maiore cōcionis ꝑte ſuffragiis ꝓſequēte/damnat Hagbarthus/ſtipeſq; eū excepturus erigit. Quo euenit vt q prius nullū pene

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

triſte ſuffragium habuerat, omnium ſæuitia mulctaretur. Quem regina mox porrecto poculo ſitim lenire iuſſum tali minarum inflictione ſollicitat.

Nunc inſolens Hagbarthe Quem morte dignum concio
Adiudicauit omnis Sitis fugandæ gratia
Ori dabis bibendum Cypho liquorem corneo.
Ob hoc metum refutans Vitæ ſupremo tempore
Audacibus labellis Letale liba poculum:
Quo potus inferorum Mox applicere ſedibus:
Iturus in recluſam Ditis ſeueri regiam:
Patibuloqꝫ corpus/ Orcho daturus ſpiritum.

Tunc iuuenis oblatum appræhendens poculum/tale fertur intuliſſe reſponſum.

Hac guſtum capiam manu ſupremum:
Extremæ quoqꝫ potionis hauſtum:
Qua natos tibi ſuſtuli gemellos.
Iam non eliſios inultus axes
Non impune truces adibo manes:
Nam noſtro prius hos peracta niſu
Clades tartareis recluſit antris.
Hæc veſtro maduit cruore dextra/
Hæc proli teneros ademit annos:
Quam luci tua procreauit aluus:
Cui tunc nec funebris pepercit enſis.
Infamis mulier/furenſqꝫ mente,
Infœlix genitrix et orba natis,
Sublatum tibi nulla reddet ætas:
Nec tempus redimet/dieſve quæuis
Demptum letifero rigore pignus.

Ita mortis comminationem interfectorũ a ſe iuuenum exprobratione vltus reiecto in reginam poculo os eius ſparſo meri liquore ſuffudit. Interea Sygne deflentes famulas an ſibi cœptorum ſociæ fieri paterentur/interrogat. Illæ quicquid dominæ voti incederet ſuis ſpondent effectibus exequendum. Promiſſioni fides adiecta eſt. Deinde lachrymis ſuffuſa quem vnice thori conſortem habuerit/fato inſequi velle ſe dicit: iubetqꝫ mox vt ſignum e ſpecula datũ eſſet, faces thalamo ſubdi: deinde laqueos ex peplis fieri/hiſdemqꝫ fauces pulſo pedum fulcimine ſtrangulandas præberi. Aſſentientibus quo minorem mortis metum haberent/ merum propinat. Poſt hæc Hagbarthus ad montem, qui poſtmodum ab ipſo vocabulum traxit/ſuſpendio conſumendus adducitur. Tunc experturus amaſiæ fidem/amiculum ſuum a lictoribus ſuſpẽdi præcepit: voluptati ſibi eſſe præfatus, ſi propinquæ mortis inſtar alicuius ſpectaculi imagine puidiſſet. Quo impetrato ſpeculæ cuſtos id circa Hagbarthum peragi ratus/cõcluſis intra aulam puellis conſpecta denuntiat. Quæ mox datis incendio tectis/ſubiecta pedibus robora depellentes, gulas laqueis obtorquẽdas dederunt. Igitur Hagbarthus regiam igni implicatam conſpiciẽs/ac notum conflagrare cubiculum, plus lætitiæ ſe ex amicæ fide q̃ mœroris ex propinqua morte ſentire perhibuit. Quinetiam aſtantes ad necem ſibi inferendam hortatus: in q̃ paruo momento fatum poneret huiuſmodi carmine proteſtatur.

Sygnes ſuſpendium.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Ocius o iuuenes correptus in aera tollar
   Dulce mihi nupta ē poſt tua fata mori.
Aſpicio crepitus et tecta rubentia flammis:
   Pollicituſq; diu pacta reuelat amor.
En tua non dubiis completur pactio votis:
   Quum vitæ mihi ſis/interituſq; comes.
Vnus erit finis:vnus poſt fœdera nexus:
   Nec paſſim poterit prima perire Venus.
Felix qui tanto merui conſorte iuuari:
   Nec male tartareos ſolus adire deos.
Ergo premant medias ſubiecta tenacula fauces:
   Nil niſi quod libeat pœna ſuprema feret.
Quum reſtaurandæ Veneris ſpes certa ſupſit
   Et mors delitias mox habitura ſuas:
Axis vterq; (iuuat) gemino celebrabit̄ orbe:
   Vna animi requies:par in amore fides.

Ecce enim oblatum libens diſcrimen accipio,quū ne apud manes quidem amor ipe pticipis ſui complexum deperire patiatur.Et cum dicto lictorū opa laqueo pfliga tur.Et ne cuiq̄ antiquitatis veſtigia pſus exoleuiſſe credantur/prædictæ rei fides præſentibus locorū indiciis exhibetur:quum et Hagbarthus pago vocabulum ex tinctus intulerit:nec longe a Sigari oppido locus pateat:vbi plano paululum agger elatior veteris fundi inſtar ptuberantis fumi ſpeciē demōſtrat. Sed et quidā Abſaloni trabem ſe eo loci reptam vidiſſe narrauit:quā agreſtis vomere glebam rimat⁹ offendit.His auditis Hako Hamundi filius quū in vltione fratrum arma ab Hiberniensibus in Danos tranſlaturus videretur,ab Hakone Syelandico Vvigeri filio/ Starchateroq; deſeritur:quorū poſt Regnaldi necem ad id vſq; tempus auxiliis vtebatur.Alter ſiquidem familiaritatis/alter originis intuitu mouebat̄/ diuerſaq; ratio par ambobus ſtudium peperit.Hakonem nāq; ab inuaſione patriæ pietas deturbauit:q cæteris aduerſum exteros bellum gerentibus ipſe cum ciuibus præliatur⁹ videretur. Starcatherus vero q Sygari ſenilis hoſpitio vſus fuerat,hoſtem agere ſuperſedebat:ne bene meritum iniuria afficere putaretur. Tantū em̄ quidā hoſpitalitatis gratiæ deferunt:vt ad moleſtiam eis inferendā adduci non poſſint,quorū ſe quandoq; humanitatis officia expertos meminerint. Sed et Hako plus damni in fratrum nece,q̄ pugilum defectione reponens,in portum q Danice Herwig/latine Exercituū ſinus dicitur,claſſe collata/militem exponit/pedeſtremq; aciem inſtruit Quo loci nunc oppidum ab Heſberno conſtructum munimine ſuo præſidiū accolis facit/aditumq; barbaræ feritatis eliminat.Deinde ſparſis trifariam copiis geminam nauium partem,paucis remigio deſtinatis,ad Suſam amnem præmittit: quæ per obliquos aluei flexus ancipiti nauigatione pgrediens / peditibus ſi res poſceret ſubſidium miniſtraret. Ipe cum reſiduis pedeſtri itinere facto ſylueſtribus maxime locis:ne cerneretur,inceſſit.Quæ via crebris quōdam occluſa nemoribus:nūc partim aratris apta tenui fruticum raritate prætexitur.Et ne pgreſſis in planū arboreum deeſſet vmbraculum,ramalia ab eis incidi geſtariq; præcepit.Præterea neqd pperantibus oneri foret,veſtium partem ac vaginas abiici/nudoſq; gladios deferri iuſſit.Ob cuius facti memoriam æternum monti /vadoq; cognomen reliquit.Ita bi

Hagbyr danice vocat̄.

De amne Suſa.

nas vigilum ſtationes nocturna ꝓgreſſione fruſtratus quũ in tertiã incidiſſet, mox
ſpeculator inſolitum facti contemplatus euentũ, acceſſo Sygari cubiculo ſtupendæ
rei nuntium afferre ſe dixit: ꝙ frondes ac frutices humano more gradientes aſpice
ret. Tunc percontatus rex quantũ nemoris diſtaret aduẽtus: vt ꝓpinquum eſſe co
gnouit, hoc monſtro fatum ſibi portendi ſubiunxit. Quo euenit vt ſucciſorum fru
ticũ palus letalis publico nuncuparetur eloquio. Igitur locorũ anguſtias veritus re
licto oppido conſpectiorẽ ſoli planiciem prælio hoſtes excepturus petiuit. Idẽ apud
locum qui vulgo Vvalbrunna/latine cadauerũ vel ſtragis puteus appellatur, geſta
infœliciter pugna/protritus extinguitur. Tunc Haco victoria in crudelitatem ver
ſa tanto facinore fortunã ꝓſequi cœpit: vt ꝓmiſcuæ cædis auidus/nihil conditioni
aut ſexui deferendũ putaret. Sed neq; miſerationis aut verecundiæ reſpectui indul
ſit: quo minus fœmineo ferrum cruore reſpergeret/matreſq; cum liberis communi
ſtragis ſæuitia violaret. His auditis Syualdus Sigari filius quũ paternis hactenus
penatibus inhæſiſſet, vltoris partes executurus exercitum contrahit. Igitur Haco
multitudinis concurſu conterritus, cum tertia agminis ꝑte in Her wig claſſem re=
petens, maritimo ſibi diſceſſu cõſuluit. Cuius collega Haco cognomine Faſtuoſus
plus fidutię in recenti victoria, q̃ metus in Haconis abſentia reponẽdum exiſtimãs
mortemq; fugæ pręferens, reſiduũ tutabatur exercitum. Itaq; reductis pauliſꝑ ca=
ſtris apud villam Axelſtadã naualẽ diutile præſtolatus occurſum venientiũ tardi⁹
ſociorũ ſegnitiem cauſabatur. Nõdũ eñ ad deſtinatum portum immiſſa amni claſ
ſis appulerat. Adeo aũt Sigari clades Syualdiq; charitas ꝓmiſcuos plæbis animos
incitabant: vt vterq; ſe bello ſexus impenderet: nec certamen crederes fœmineis ca
ruiſſe præſidiis. Poſtera luce Haco/Syualduſq; cõgreſſi, biduum extraxere pugna.
In qua rebus atrociſſime decertatis, vtroq; duce ꝓſtrato, Danorum reliquias victo
ria decorauit. Nocte vero prælium inſecuta ad cõſtituti portus receptaculum claſ
ſis Suſam rimata peruenit. Cuius alueum quondã remigiis ꝑuium/nunc ſolidiori=
bus elementis concretũ anguſtię limitant: vt vetãte cõſtrictionis inertia rarus pup
pium admittatur ingreſſus. Diluculo nautæ ſociorũ cadauera conſpicati, funeran
di ducis gratia collem ſpectatæ magnitudinis extruunt: quẽ vſq; nunc opinione ce
lebrem Haconis buſtũ fama connominat. Quorũ multitudinem Borcarus cũ Sca=
nico repente equitatu adueniens/neci implicuit. Conſumpto hoſte vacuas remigio
rates inſtruens Hamũdi filium Anhela pręceps celeritate perſeqtur. Cuius cõgreſ=
ſu habito, contigit Haconem rebus infœliciter geſtis metu præcipitẽ in Scotthorũ
patriã ternis euolare nauigiis. Vbi decurſo biennio defungitur. Talia rerum/bello
rumq; diſcrimina adeo regiã apud Danos gentem exhauſerant: vt hanc ad ſolã Iu=
ritham Alfi filiam/Sigari vero neptem redactã eſſe conſtaret. Qui quũ ſe conſuetę
nobilitatis regimine defectos viderent, regnũ popularibus tradunt: creatiſq; ex plę
be principibus Oſtmaro Scaniæ/Hundingo Sialandiæ ꝓcurationẽ attribuunt. In
Hanonẽ Fioniæ dominiũ conferunt. Penes Roricũ atq; Haterũ Iutiæ ſummam diſ
creta poteſtate conſtituunt. Qꝫ ne lateat quo regũ poſteritas ſatore ſuccreuerit, oc
currunt quædam neceſſario pauliſꝑ perſtringenda digreſſu. Ferũt fortiſſimũ Sue=
tonum Gunnarum olim ob grauiſſimas cauſas Noruagiæ infenſum laceſſendæ ei⁹
licentiam precibus impetratam maximis exaſperaſſe periculis: ac primũ in Iather
prouinciam ꝓpoſitos effudiſſe decurſus. Quam partim flammis/ꝑtim cędibus im=
plicans omiſſis rapinis tantũ obſitos cadaueribus calles ac fuſas cruore ſemitas per

Vvalbrũde Sigari exit⁹

Haconis crudelitas.

Syualdus rex. xlii.

Villa Axelſtade: quæ dicitur Roſkildia.

Haconis cędes.

Apud Eſkilſſo.

Hacõis buſtum.

Principes loco regum creãtur ex plębe.

Gunnari geſta.

meare gaudebat. Nam quū cæteri iugulis abſtinere/prædāq; magis q̄ cædem affe-
ctare ſolerent, hic ſpoliis ſæuitiā anteponēs/funeſtū animi libitum humanis potiſſi
mum cladibus exercebat. Cuius atrocitate ꝑmoti incolæ, ꝓpinquū periculum pu-

Regnaldus Normāniæ rex.

blica deditione ꝑueniūt. Sed et rex Normānorū Regnaldus vltimæ ſenectutis au-
dito tyrāni ſtudio, filiā Drotā facto ſpecu claudendā curauit/aptūq; ei ꝓuiſis in lō-
gū ſumptibus famulitiū tribuit. Sed et gladios exquiſita fabrorū opera decuſatos
cū regia ſupellectile pariter antro mādauit: ne ferri vſum, quē ſibi inhabilem vide-
ret, hoſti capiendū relinqueret. Et ne cōſpicua caueæ pateret elatio, ſolidiori terræ
tumorē æquabat. Ad bellum deinde ꝓfectus/quū ſenilibus membris in aciē deſcen-
dere nō poſſet, comitum innixus humeris alienis fulta gradibus veſtigia ꝓferebat.
Igitur prælio cupidius q̄ fœlicius geſto conſumptus, grauē ruboris cām patriæ re
liquit. Vt eñ Gunnarus deuictæ gētis ignauiā inuſitata conditionis deformitate

Canis ꝑficitur victis Normānis.

mulctaret, rectoris loco canē eis præponi curauit. Quo facto qd aliud eū aſſequi vo
luiſſe putemus, q̄ vt plenus ſuꝑbiæ populus inſolentiā ſuam manifeſtius puniri co-
gnoſceret/dū obnixos latranti vertices inclinaret. Et neq̄d cōtumeliæ deeſſet, ſatra
pas ꝓcurauit: q̄ ſub eius titulo priuata ac publica negotia tuerentur. Cuius etiam
iugi cōſtantiq; cuſtodiæ diſtinctos ꝓcerū ordines applicabat. Statuit inſuꝑ vt ſiqs
aulicorū ducis ſui deſpicabile duxiſſet obſequiū/varioſq; diſcurrentis inceſſus ple-
nis venerationis obſequiis inſequi ſuꝑſediſſet, membrorꝫ clade ſupplicia lueret. Sed
et geminū genti vectigal impoſuit/vnū autumnalibus copiis/alterū vernali tp̄e per
ſoluendū. Ita Noruagienſium tumore exploſo obtentū eſt: vt liquidius faſtus ſui de
trimēta cognoſcerēt, quē caninis adactū obſequiis viderēt. Audiēs aūt regis filiam
longinquis occluſam latibulis, oīmibus ingenii neruis ad eā inueſtigandā cōtendit.
Quo euenit vt dū ip̄e quoq; luſtrandi inter alios officio fungeret̄ ſubterranei mur
muris ſonū dubia ꝓcul aure colligeret, tunc ſenſim ꝓgreſſus certiorē humanæ vo-
cis habitum depræhendit. Cunq; ſubiectā pedibus humū ad ſolidum fodi iuſſiſſet,
ſubito patente cauea cuniculatos animaduertit anfractus. Trucidatis itaq; famu-
lis dū detectos antri aditus tueri cupiūt, puella cū repoſitis inibi ſpoliis cauo extra
hitur: quæ rerū admodū ꝓuida patrios duntaxat enſes ſecretioris cuſtodiæ tuta-

Drota a Gūnaro rege Suetiæ opprimit̄: et Hildigerū parit.

mento tradiderat. Hæc a Gunnaro ſtuprū pati coacta, filium ꝓcreat Hildigerum.
Cui tanta paternæ crudelitatis æmulatio fuit: vt cædiū ſemꝑ appetēs, et humanis
ſolum intentus excidiis immenſa fundēdi cruoris cupidine ſuſpiraret. Igitur ob in
tolerabiles ſæuitiæ mores a patre ꝓſcriptus/moxq; ab Aluero tyrannide donatus
finitimos bellis ac cædibus implicando omne ætatis tp̄s armis exegit: nihilq; exilii
cōditione ex cōſueto crudelitatis habitu remittēs/animū cum loco mutare paſſus
non eſt. Interea Borcarus Regnaldi filiæ Drotæ matrimoniū ꝑ vim a Gunnaro oc

Drota Borcaro nubit.

cupatū exꝑtus, cōiuge eū/vitaq; priuat/ac ſibi Drotā connubio ſociat. Quæ etiam
ægre nuptiis aſſenſa nō eſt, ꝙ parētis vltorē iure cōplexura videretur. Neq; eñ lu
gentis patrē filiæ eius interfectori voluptuoſus poterat obtēperare conſenſus. Hu

Haldanus rex. xliiii.

ius Bōcariq; filius Haldanus fuit: cuius iuuētæ initia ſtoliditatis opinione referta
fuere: ſequens vero ætas fulgentiſſimis operū inſignibus illuſtris euaſit/maximiſq;
vitæ ornamentis inclaruit. Adoleſcens pugilem ingenuæ famæ, ꝙ ab eo pueriliter
obludens colapho ꝑcuſſus eſſet, geſtamine qđ in manu habebat petitum oppreſſit.
Quo facto futuros operū titulos auſpicatu præteritæ vitæ contemptū in ampliſſi
mum ſequētis fulgorē cōuertit. Ea quippe res bellicorꝫ eius inſigniū magnitudinē

augurata eſt. Ea tempeſtate Røtho Rutenorum pirata patriam noſtram rapinæ et crudelitatis iniuriis profligabat. Cuius tam inſignis atrocitas erat: vt cæteris extremæ captorum nuditati parcentibus, hic etiam ſecretiores corporum partes tegminibus ſpoliare deforme non duceret. Vnde graues adhuc/immaneſq; rapinas Røthoran cognominare ſolemus. Sed et torquēdi interdum hunc ſupplicii modū adhibere ſolebat: vt dextris eorum pedibus terræ tenacius affixis, læuos curuatis de induſtria ramis annecteret: quorum ſalacitas medii corporis diſtractione recurreret. Quem Fioniæ rex Hano dū ſpecioſos ſibi titulos cōciſcere cupit/ maritimis viribus oppugnare conatus, fugam vno comitatus ingreditur. In cuius exprobrationem ꝓuerbium manauit/In proprio plus lare Hanonē valere. Tūc Borcarus vlteriorem ciuium iacturam inſpectare non paſſus, Røthoni ſe obiicit: quorū vt mutuum bellum/ita etiam exitium fuit. Eadē pugna Haldanum grauiter affectum fama eſt aliquādiu ſuſceptis oblanguiſſe vulneribus: e quibus vnum euidētius ori inflictum habebat. Quod adeo cicatrice conſpicuum erat: vt cæteris medela recreatis, patentiori quadā lentigine teneretur. Obliſam quippe labelli partem ita verrucæ vitium vlcerabat: vt eius rimoſa tabes carnis excremēto ſarciri nequiret. Quæ res ei plenum contumeliæ cognomen impreſſit: quū potius vulnera aduerſo corꝑe excepta laudem q̃ dedecus afferre ſoleant. Adeo maligna virtutum interpres vulgaris interdum exiſtit opinio. Interea Alfi filia Guritha quū regiam ſtirpem ad ſe ſolam redactam animaduerteret/neminemq; cui nuberet nobilitate parem haberet nuncupatis votis voluntariā ſibi caſtimoniam indixit: cōcubituq; carere q̃ ex plæbe maritum adſciſcere ſatius duxit. Quinetiam cauendæ iniuriæ gratia conclaue ſuum electo pugilum agmine tutabat. Ad quā quū Haldanus ſemel forte veniſſet/abeſſentq; pugiles: quorū ipſe fratrem impubis extinxerat: oportere eā, inqt, ſoluto virginitatis cingulo, caſtimoniæ rigorē rebus ꝑmutare venereis: ne ita pudicitiæ votis indulgeat: vt lapſa regni gubernacula copulæ ſuæ beneficio reparare contemnat. Se ergo nobilitatis ſplēdore cōſpicuū nuptialibus ab ea votis reſpici iubet: ꝙ ob dictam cām voluptati aditū datura videatur. Ad hæc Guritha adduci ſe nō poſſe retulit: vt regiæ nobilitatis reliquias inferioris ordinis viro copulare ſuſtineat. Nec generis obſcuritatem exprobraſſe contenta, etiam oris deformitatem improperat. Haldanus geminum ab ea ſibi vitium obiectari ſubiunxit/vnū ꝙ ſanguine parum niteret/alterum ꝙ rimoſi oris iacturam inexpleta cicatrice præferret. Ideoq; non prius ſe poſtulandæ eius gratia rediturum, q̃ vtranq; notam parta armis claritate terſiſſet. Obſecrat quoq;/ne cui thori conniuentiam præberet, anteq̃ reditus/interituſve ſui certitudinem nuntio cognouiſſet. Quem athletæ fratre iampridem ab eo ſpoliati Gurithæ locutum indigne ferentes, diſcedentem equis inſectari conātur. Quo viſo, commilitibus latebram petere iuſſis, ſe ſolum pugiles excepturum dicebat. Morantes aſſeclas imperioq; obſequi deforme ducentes minis abigit/præfatus non cōperturā Gurithā pugnā a ſe formidine detrectari. Mox quęrcu ſucciſa/atq; in clauæ habitū redacta, ſolus cū .xii. manū cōſeruit/ eoſq; ſpiritu ſpoliauit. Quibus ꝑemptis tā præclari oꝑis titulis nō cōtentus, maioris edendi gratia auitos a matre gladios recepit: quoꝝ alter Lyuſingus/alter HWytingus ob collimati acuminis nitorem vocabulum habuit. At vbi inter Aluerum Suetiæ regem/Rutenoſq; bellum flagrare cognouit, e veſtigio Ruſciam petit: oblatoq; incolis auxilio, ſumma cum omnium dignatione ſuſcipitur. Sed nec procul Aluerus

Røtho pirata.

Hano Fionius.

Haldani vulnus.

Gurithæ propoſitū.

Haldanus xii. pugiles cædit quęrcu.

De duobus gladiis Haldani.

agebat: breui locorum traiectu paruulam internectente diſtantiã. Cuius miles Hildigerus Gũnari filius Rutenorum pugilibus ad ſecum dimicandum ꝓuocatis cũ Haldanum offerri animaduerteret/eiuſq; ſe fratrem eſſe nõ ignoraret, pietatẽ fortitudini prætulit: ſeq; ſeptuaginta pugilum oppreſſione conſpicuum cum homine parũ ſpectato manũ cõferturũ negauit. Iubet itaq; eũ minorũ ſe rerũ experimentis metiri/ac deinde æqua viribus ſtudia conſectari. Hæc aũt nõ virtutis diffidentia: ſed integritatis ſeruandæ gratia aſtruebat: quũ nõ ſolum acerrimus/verũ etiã hebetandi carminibus ferri peritus exiſteret. Quippe quũ ab eius patre ſuum oppreſſum meminiſſet: affectuſq; geminos/vnum paternæ vltionis/alterũ fraternę charitatis haberet, prouocatione cedere q̄ maximo implicari ſcelere ſatius duxit. Cuius loco alium Haldanus athletam depoſcens/exhibitum iugulat: moxq; ei etiã hoſtiũ ſuffragio virtutis palma decernitur/omniũq; fortiſſimus publica ꝓclamatione cenſetur. Poſtera die duobus in pugnam petitis, ambos obtruncat. Tertia luce ternos expugnat. Quarta quatuor ſecum congreſſos exuperat. Quinta vero quinos expoſtulat. Quibus oppreſſis quũ ad octauam ſimilibus pugnæ et victoriæ incrementis peruentum eſſet: vndecim ſimul admiſſos proſternit. Cui Hildigerus ꝙ op̄m ſuorũ titulos virtutum eius magnitudine æquatos videret, congreſſum vlterius negare non paſſus: quum ab eo obducto panniculis ferro mortificum ſibi vulnus inflictum animaduerteret, abiectis armis humi decumbens tali fratrem voce compellat.

Collibet alternis deuolui fatibus horam:
Et ferro pauſante ſolo ſubſidere paulum:
Alternare moram dictis animoſq; fouere:
Reſtat propoſito tẽpus: nam fata duorum
Fors diuerſa tenet: alium diſcrimine certo
Sors feralis agit/alium potioribus annis
Pompa decuſq; manẽt/et agendi tp̄is vſus.
Sic ſibi diuiduum partes diſcriminat omen.
Danica te tellus: me *Sueticus* edidit orbis.
Drot tibi maternum quondam diſtenderat vber:
Hac genitrice tibi pariter collacteus exto.
En pia progenies trucibus concurrere telis
Auſa perit: ſudo pro nati ſanguine, fratres
Illata ſibi cæde ruunt dum culmen auentes
Tempore deficiunt/ſceptriq; cupidine nacti
Exitiale malum ſocio ſtyga funere viſent.
Ad caput affixus clypeus mihi *Sueticus* aſtat,
Quem ſpecular vernans varii cęlaminis ornat/
Et miris laqueata modis tabulata coronant.
Illic confectos proceres/pugileſq; ſubactos,
Bella quoq;, et noſtræ facinus ſpectabile dextræ
Multicolor pictura notat: medioxima nati
Illita conſpicuo ſpecies cęlamine conſtat:
Cui manus hæc curſum metæ vitalis ademit.
Vnicus hic nobis hæres erat: vna paterni
Cura animi/ſuperoq; datus ſolamine matri.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Sors mala quæ lætis infauſtos aggerit annos:
Et riſum mœrore premit/ſortemq; moleſtat.
Lugubre enim ac miſerum eſt deiectam ducere vitam/
Et triſtes ſpirare dies/omenq; dolere.
Sed quæcunq; ligat Parcarum præſcius ordo:
Quæcunq; arcanum ſuperæ rationis adumbrat.
Seu quæ fatorum ſerie præuiſa tenentur,
Nulla caducarum rerum conuerſio tollet.

His dictis quum ab Haldano ob tam ſeram fraterni vinculi confeſſionē inertiæ dā-naretur, iccirco ſe ſilentio vſum eſſe dicebat: ne aut pugnam detrectando ignauus/ aut committendo ſceleſtus exiſtimari poſſet. Talibus excuſationis verbis intentus extinguitur. Sed apud Danos Haldanum ab Hildigero ꝓſtratum rumor ediderat Poſt hæc Gyuritha (quæ regii ſanguinis ſola apud Danos ſupererat) quū a Siuaro Saxonicæ gentis nobiliſſimo poſtulari cœpiſſet/latenterq; ei Haldanum præferret conditionē ꝓ eo intulit ne ſuum prius cōnubium peteret, q̃ Danorum regnum mē-bratim diuiſum in vnū corpus redigeret: idq; ſibi ꝑ iniuriam ereptum armis reſti-tuiſſet. Quod fruſtra tentante Siuaro, omnibus arbitris pecunia ab ipo corruptis, tādem ei deſpōdenda cōceditur. Quod Haldanus apud Ruſciam per negotiatores expertus, tanto ſtudio nauigationi incubuit: vt nuptiarū tempus aduentu præcur-reret. Quarum prima die regiam petiturus præcepit: ne comites prius a conſtitu-tis ſibi mouerentur excubiis, q̃ ferri ſtridorem eminus aure ꝑciperent. Cumq; cōui-uis parum cognitus coram virgine cōſtitiſſet/ne vulgaris eloquii nuditate pluribꝰ intellecta depromeret, in hunc modum abſtruſa carmen ambage compegit.

Patris ſceptra relinquens Nil figmenta verebar
Commenti muliebris Aſtus fœmineive:
Vnum quando duoſq; Tres ac quatuor et mox
Quinos indeq; ſenos Poſt ſeptem ſimul octo
Vndenos quoq; ſolus Victor Marte ſubegi:
Sed nec tunc fore rebar Probri labe notandus
Promiſſi leuitate/ Pactis illicibuſq;.

Ad hæc Gyuritha.

Fragili moderamine rerum
Animus mihi pendulus hæſit
Trepida leuitate pererrans:
Tua fama/volatilis/anceps/
Variiſq; relatibus acta/
Dubium mihi pectus inuſſit:
Teneri tibi temporis annos
Gladio periiſſe verebar:
Poteram ne reſiſtere ſola
Senioribus atq; magiſtris
Prohibentibus iſta negari
Thalamoq; monentibus vti!
Manet/et Venus/et calor idem
Socius tibi/parq; futurus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Nec ab ordine ſponſio ceſſit
Aditus habitura fideles.

Neqꝫ em̄ vlla adhuc te fefellit ꝓmiſſio q̄q̄ ſola multiplicis ſuadelæ conſilia detrecta re non poſſem/et in iugalis copulæ receptione monitis obuiare cenſoriis. Necdũ re ſponſum virgo cõplebat/et iã ſpõſũ Haldanus ferro tranſuerberat. Nec vnũ oppreſ ſiſſe contentus, maximã cõuiuarũ partem obtruncat. In quem quũ Saxones ceſſim ebrietate labantes irruerent, a ſuperuenientibus eius vernaculis trucidantur. His geſtis Gyuritha potitur. Quã quũ ſterilitatis vitio obnoxiam animaduerteret/ma ximãqꝫ prolis creandæ cupidinem haberet, cõciliandæ ei fœcunditatis gratia Vp ſalam petit: reſponſoqꝫ monitus ſuſcitandæ ſobolis cauſa fraternis primũ manibus parentare: poſtq̄ oraculo paruit, optatæ rei ſolatium impetrauit: ſiquidẽ filium ex Gyuritha ſuſcepit: cui Haraldo vocabulum aptauit. Cuius titulo Danorꝫ regnum principum iniuriis laceratum ad priſtinum dominationis habitũ reuocare conat⁹, dum bello apud Syalandiã geſto Weſetum præcipuæ opinionis athletam in acie oppugnat, occiditur. Quo viſo Gyuritha quũ prælio ob filii charitatem ſub virili habitu intereſſet, eundem fugientibus ſociis cupidius dimicantem ad ꝓpinquũ ne mus humeris deportandũ curauit. A cuius inſectatu plurimũ hoſtes laſſitudo pro hibuit: quorũ aliquis dependentis pigam ſagitta confixit. Igitur Haraldus plus ru boris ſibi q̄ opis materna cura allatum exiſtimauit. Qui quũ eximiæ formæ/præci puæqꝫ magnitudinis eſſet/coæuiſqꝫ robore et ſtatura præſtaret, tãtã Othini (cui⁹ oraculo editus videbatur) indulgentiam exptus fuerat: vt integritatis eius habit⁹ ferro quaſſari nõ poſſet. Quo euenit vt vulnifica aliis tela/ad læſionem ei infligen dam inhabilia redderent. Nec præmii inops beneficiũ fuit. Animas quippe ei quas ferro corporibus eieciſſet, pollicitus ꝑditur. Idem in monimentũ patris eius res ge ſtas apud Blekygiam rupi/cuius memini/ꝑ artifices mandare curę habuit. Poſt hęc quũ Weſetum apud Scaniã nuptias acturum audiret/eaſqꝫ ſub egentis ſpecie peti uiſſet, finito noctiũ cõuiuio, omnibuſqꝫ mero ac ſomno ſopitis, nuptialem thalamũ trabe pertudit. Cuius buccam Weſetus ita abſqꝫ vulneris inflictione fuſte quaſſa uit: vt binis eam dentibus vacuefaceret. Quorũ iacturã poſtmodũ inſpata molariũ eruptio ſarciebat. Hic euentus Hyldetã ei cognomẽ impoſuit: quod eũ quidam ob eminentem dentium ordinẽ aſſecutũ affirmant. Illic occiſo Weſeto Scaniæ domi nium adipiſcitur. Inde Hatherũ apud Iutiã oppugnatũ extinxit. Cui⁹ occaſum per pes oppidi vocabulum indicat. Poſt hæc Hundingo/Roricoqꝫ ꝓſtratis Lethram oc cupat, diſtractumqꝫ Daniæ regnũ in priſtinũ corpus reformat. Deinde Wicarorꝫ regẽ Aſmundũ a ſorore natu maiorẽ regno ſpoliatũ comperiens pendẽte bello tan ta fœminæ petulantia cõcitatus, ſola naue Noruagiã Aſmũdo opẽ laturus accedit Cõmiſſo prælio purpurea amictus lacerna/mitraqꝫ auro variata/capillitiũ redimi tus, in hoſtẽ ꝓgreditur: ita armorũ loco tacita fortunæ cõſcientia fretus: vt cõuiua li potius, q̄ bellico cultu inſtructus videret. Sed nec apparatui ingenium reſpondit Inermis ſiqdem ac regiis duntaxat inſignibus ornatus/cœtus anteibat armigeros/ expeditãqꝫ pugnãdi copiã feruẽtioribus belli ꝑiculis obiectabat. Directa nãqꝫ in eũ ſpicula acſi retuſi acuminis eſſent nocuo caſſabant effectu. Cumqꝫ cęteri præliantis inermitatẽ aduerterẽt, impreſſione facta, ad eũ acrius impetendũ pudore cogũtur. Quos Haraldus corpe integer/aut ferro cõſumpſit/aut fugã arripere coegit: ſicqꝫ regnũ Aſmundo ꝓſtrata eius ſorore reſtituit. A quo oblatis ſibi victoriæ præmiis

Sterilitas Gyurithæ.

Haraldi ortus.

Mors Haldani.

Haraldi genius.

Haraldus Hyldetan rex. xliiii.

hadarſſløff

Haraldus Hyldetan diviſas Daniæ partes colligit,

Conf. Schöning Norg. Rig. Hiſt. I Deel p. 377.

ſolā gloriæ mercedē ſufficere dixit: tantūq; ſe in repudiādis muneribus geſſit/ quā=
tū egerat in ꝓmerendis. Quo facto nō minorē omnibus cōtinētiæ ſuæ, ꝗ fortitudi=
nis ammirationē incuſſit/ claritatē ſe, nō pecuniā ex victoria ꝑcepturū teſtatus. In=
terea rex Sueonū Aluerus decedit, Olauo/ Ingone/ et Ingeldo filiis relictis. Quorū
Ingo paternæ hæreditatis titulis nō cōtentus, ꝓferendi imperii gratia Danis bellū
denuntiat. Cuius euentū Haraldo oraculis explorare cupienti, ſenex præcipuæ ma
gnitudinis/ ſed orbus oculo obuius extitit: q hiſpido etiā amiculo circūactus Othy
nū ſe dici, bellorūq; vſu callere teſtatus/ vtiliſſimum ei centuriandi in acie exercit⁹
documentū porrexit. Iuſſit igit̄ vt terreſtribus bellum copiis editurus, vniuerſam
aciē in tres turmas diuideret: quarū vnāquāq; vicenarii rōne denſaret: mediā vero
xx. virorū numero reliq̄s porrectiorē extēderet: quā etiā in coni ſiue pyramidis acu
mē digerēs alarū receſſus vtrinq; ſecus diſcretis ābagibus obliquaret. Cuiuſlibet ve
ro turmæ ſeriē hac ratione cōtexeret: vt a duobus frons inchoās cōſequētibus locis
vnitatis duntaxat incremēta recipet. Et quidē in ſecunda linea tres/ in tertia quat=
tuor: eodēq; modo poſterius ordinādos, habita cōgreſſione ſtatueret: ſicq; cōſequē=
tes gradus idem ꝓportionis tenor inſtrueret: donec coniunctionis extremitas alas
ęquaret: cornu vero quodlibet denis ab eo ordinibus formaret̄. Poſt has itē turmas
inſtructā iaculis iuuentutē admittat. A cuius tergo grandęuorū cohortē adhibeat
quæ labātes ſociorꝶ vires veterana quadā virtute firmaret. Deinde funditorū alas
gnarus locorū ſupputator annecteret: q poſt ſodalium agmina conſiſtentes, emin⁹
hoſtem tormētis inceſſerent. Poſt quos cuiuſlibet ætatis aut ordinis hoīes abſq; cō=
ditionis ęſtimatione paſſim adciſceret. Cęterū poſtremā aciē ternis adinſtar primę
cornibus interſtinctā/ ſimiliq; graduū ꝓportione digeſtā explicet. Cuius tergū ſu=
periori cōiunctū agmini ipm̄ auerſæ frontis obſtaculo tueret̄. At ſi nauale forte
præliū incidiſſet, ꝑtem claſſis ſecerneret: quæ eo ꝓpoſitos inchoante conflictus mul
tiuola rates hoſticas reflexione circūdaret. His diſciplinæ militaris rōnibus inſtru
ctus/ Ingonē/ Olauūq; bellū parātes, anticipatis apud Suetiam reb⁹, oppreſſit. Quo
rū fratri Ingeldo ſub aduerſę valitudinis ſimulatione belli inducias ꝑ legatos poſcē
ti poſtulata conceſſit: ne virtus quæ mœſtis rebus ꝑcere didiciſſet, humilis ac iacē=
tis fortunæ temporibus inſultaret: a quo poſtmodū raptæ ſororis iniuria laceſſit⁹
quū diu bellis eū ancipiti victoria fatigaſſet, in amicitiā adciuit/ ſociūq; ꝗ hoſtē ha=
bere ſatius duxit. Poſt hæc quū inter Olauū Throndorū regem virgineſq; Sticlam
et Ruſilam regnū bello decertandum audiret, fœminea admodū præſumptione ꝑ=
motus clam arbitris eū acceſſit/ cultuq; quo dentiū ꝓlixitatem obnuberet ſumpto,
pugnā virginibus intulit. Quarū vtraq; ꝓſtrata binis portubus affine earū voca=
bulis nomē reliquit. Tum vero cōſpectiſſimū virtutis argumentū exhibuit. Quip=
pe ſubarmali tm̄ ſubucula frętus, inermem telis thoracem oppoſuit. Igitur Olauo
victoriæ ſibi præmium offerente beneficium repudiauit: ſicq; fortitudinis an conti
nentiæ maius ſpecimen dederit, incertū reliquit. Deinde Freſicæ gentis athletam
Vbbonē nomine Iutiæ fines crebra populariū ſtrage vaſtantem adortus/ quum ar
mis ſubdere non poſſet, milites ad eum manibus capiendū hortatus/ humi proſtra
uit, vinctūq; compedibus tradidit. Ita quē paulo ante grauiſſimam ſibi cladem alla
turū putauit/ deformi expugnationis genere ſupatum obtinuit. Quē ſorore ei in
matrimonium data militem nactus finitimos Rheno populos tributo ſubmiſit: mi
litemq; ex eius gentis fortiſſimis legit. Quo frętus bello Sclauiam preſſit/ eiuſq;

Alueri Sueonū regis mors.

Senex fatidicus.

Acierū inſtructio.

Olauus Throndorꝶ rex.

De Vbbone Freſico.

Sclauorum ſubactio. vii

Britanniæ ſubactio quarta.

duces Duc/et Dal ob virtutem capi potius,q̃ occidi curauit. Quibus in commilitiũ receptis,Aquitanniã armis perdomuit:moxq; Britanniã petens,Humbrorum rege ꝓſtrato,promptiſſimos quoſq; deuictæ iuuentutis adciuit. Quorum præcipuus Orm cognomento Britannicus habebatur. Hac rerum fama athletas e variis orbis partibus accerſitos in mercenariam manũ redegit. Quorum frequentia actus adeo regnorum oĩm motus nominis ſui terrore cohibuit:vt eorũ rectoribus mutuum conſerendæ manus auſum excuteret. Sed nec quiſq̃ maris dominationẽ abſq; eius nutu vſurpare præſumpſit. Quippe quondã in Danorũ republica diuiduum terræ et pelagi imperiũ fuit.

Ingeldi mors.

Interea apud Suetiã moritur Ingeldus Ringone/ quem ex Haraldi ſorore ſuſtulerat/paruulo admodũ filio relicto:quẽ Haraldꝰ paterno regno datis ei tutoribus pręfecit.

Haraldi ſub.l.annorũ pace exercitium.

Ita ꝓuinciis/prĩcipibuſq; ꝑdomitis quinquaginta annos in otio habuit. Quoꝝ quiete ne militum animos in deſidiã reſolui pateret̃, aſſidue eis cauẽdi/inferẽdiq; ictus rationem a gladiatoribus perdiſcendã conſtituit. Quorum ꝗdam inſigni dimicationis arte callentes aduerſæ frontis ſupcilium infallibili ictu ferire ſolebant. Quo ſiquis recepto verſilitate palpebræ timidius cõniueret,mox aula eiectus ſtipendiis defungebatur. Hiſdẽ temporibus Olonem Syuardi filium Haraldi ſorore editum in Daniã e Noruagiæ finibus conſpiciendi auũculi cupido perduxit. Quẽ quia primũ in Haraldi clientela habitũ/poſt bellum vero Sueticũ Danicarũ rerũ imperio potitũ cõſtat, ꝓpoſito pauliſp attinet quæ de eius opibus memoriæ ſunt ꝑdita/receſere.

Origo Olonis Vegetii

Igit̃ Olo tertiũ ætatis luſtrũ apđ patrem emenſus,quantũ animi corpiſq; dotibus inclaruerit incredibile reddidit. Præterea adeo viſu efferus erat:vt qđ alii armis/ipe oculis in hoſtẽ ageret:ac fortiſſimũ quemq; vibrãte luminũ acritate terreret. Cui quũ nũtio delatũ eſſet Gũnonẽ Thelemachiæ ducem cũ filio Grimone nemus Ethaſcog,qđ et fruticibus prædenſum et vallibus q̃maxime opacũ erat,ꝑ latrociniũ obſidere: facinoris indignatione cõmotus,cũ cane et equo parabilem a patre armaturã depoſcit/iuuentã damnans, quæ debitũ virtuti tp̃s inertia dilabi pateretur. Quibus impetratis prædictã ſyluam arctiſſime ſpeculatus,hominis veſtigia niui altius impreſſa cognoſcit. Quippe latronis inceſſũ pruina greſſu violata ꝑdiderat. Qua duce vſꝰ ſupato mõtis cliuo præcipuæ granditatis amnem offendit. Quo priſtinã humani veſtigii ſpeciem auferente,traiectu vtendũ cõſtituit. Verũ ipa aquæ moles rapidiore lapſu præcipites agens vndas/difficultate tranſitũ negare videbat̃. Siqdem occultis cautibus frequens oẽm aluei tractũ ſpumeo quodã volumine turbidabat. Sed ex animo Olonis ꝑiculi metũ feſtinationis cupido detraxerat. Igit̃ vbi domitus virtute timor/ contẽptũq; temeritate ꝑiculũ: nihil qđ animo libitum foret actu difficile ratus,ſtridulos equo vortices ſupauit. Quos emenſus in anguſtias paludibus vndiq; ſecus ambitas incidit. Quarũ interna facile peti præiecti aggeris obſtaculum non ſinebat. Transquẽ leuato equo frequẽs ſtabulis repagulum animaduertit. Vnde egeſto equorum grege/ſuum inducere cupiẽs a Tokone quodã(ſeruus hic Gũnonis erat)adeo aduenam inſoleuiſſe dolente acrius impetitus,oppugnantem ſolo clypei fruſtrabatur obiectu. Quem ferro opprimere deforme exiſtimans,appræhenſum/artuatimq; cõfractum/tecto quo præceps exceſſerat/tranſuerſum iniecit. Qua ignominia Gunno ac Grimo ocyus incitati,diuerſis elapſi poſticis pariter in Olonem cum contemptu ætatis eius ac virium ruunt. A quo letaliter vulnerati quum corporis admodum viribus deficerentur,Grimo ſupremi vix ſpiritus potens / ac toto pene vigo

re defunctus carmen hoc extremo vocis ſingultu contexuit.
Simus nempe licet corpore debiles/
Elapſuſqꝫ cruor robur obhauſerit:
Quum nunc elicitus vulnere ſpiritus
Vix ſenſim lacero pectore palpitet,
Diſcrimen moueo temporis vltimi:
Per nos intrepidis clareat auſibus:
Ne conflictum aliquis fortius editum/
Pugnatumve magis dixerit vſpiam.
Et certamen atrox arma gerentibus
Quum per buſta caro feſſa quieuerit,
Famæ conciliet præmia perpetis.
Prima hoſtis ſcapulas ſectio comprimat/
Et ferrum geminas abripiat manus:
Vt quum nos ſtygius Pluto receperit,
Olonem quoqꝫ par exitus occupet:
Et commune tribus funus inhorreat:
Vna trium cineres vrnaqꝫ contegat.

Hactenus Grimo. Cuius inuictum pater ſpiritum æmulatus: vt fortiſſimam filii vocem mutua adhortatione proſequeretur/ſic cœpit.

Qꝫq̄ defectis ad ſummum ſanguine venis/
Extet in occiduo corpore vita breuis,
Taliter extremæ vigeat contentio pugnæ:
Vt laudem noſtri non ſinat eſſe breuem.
Ergo humeros hoſtis et brachia framea primum
Impetat: vt manuum debilitetur opus.
Sic commune tribus dabitur poſt fata ſepulcrum:
Et ſocios cineres par tribus vrna teget.

His dictis ambo genibus nixi (nam fati ꝓpinquitas vires hauſerat) cōminus cum Olone confligere ſummopere niti: vt perituri morte hoſtem æquare poſſent/flocci pendere fatum dummodo eum a quo occidebātur ſocio amplecterentur occaſu. E qbus Olo/alterū ferro/alterū cane cōſumpſit. Sed ne ipſe quidē incruentā geſſit victoriam: quū hactenus integer tum demū aduerſo vulnus corpore ſuſcepiſſet. Qđ ſedulo cane perlinctus recuperata corpis firmitate, mox ad vulgandā victoriæ ſuæ fidem ipſa latronū cadauera patibulis ingeſta latius inſpectanda cōſtituit. Cæterū caſtro potitus quicqd inibi prędæ repperit clandeſtinæ cuſtodiæ traditum futuris vſibus aſſeruauit. Ea tempeſtate Scati et Hiali fratrū inſolens luxus eo petulantiæ ꝓrepſit: vt excellentis formæ virgines parentibus ereptas cōcubitu violarēt. Quo euenit vt Eſam quoqꝫ Olaui Wermorū reguli filiam raptui deſtinantes patri māda rent: ſi illam externæ libidini famulari nollet, per ſe / aliūve quempiam pro tuenda prole decerneret. Quod quū Olo nuntio comperiſſet, oblata pugnæ facultate gauiſus Olaui penates agreſtium cultum mutuatus accedit. Vbi quum inter extremos diſcubitu frueretur mœrentem regis familiam conſpicatus, eius filio de induſtria

Scati et Hialli violētia Olauꝰ wermorū rex.

Conf: Schöning Norg: Rig: Hiſt. 1 Deel p. 292.

Juxta Snorronem Olavus ille absque dubio est Olafus Lignarius, Ingialdi astuti Sueciæ regis filius, qui, patre combusto, fol. 65b. Vermelandiam occupavit primus, eoque, quo gaudet, nomine insignivit. Ita Saxo vel inscius Islandorum monumentis accinit, Haraldum Olafo æqualem faciens, id, quod sequens Schema ulterius confirmat.

Ivar Vidfadmi — Audur prædives — Filia — Olo Vegetus
Harald Hilditan
Ingiald astutus — Olafus — Esa

L. 3. c. 8. p. 316. Add. p. 504

ꝓpius accerſito quidita cæteri luctuoſa facie eſſent/ingrit. Quo ſororis ſuæ pudicitiam ni cuiuſpiam defenſio ocyus intercederet ꝓxime per acerrimos pugiles pro ſanandam dicente, ꝑcontatur rurſum qd præmii recepturus foret q̄ ſalutem ſuam pro virgine deuoueret. Super quo Olauus per filium interrogatus, filiam ꝓpugnatori ceſſuram reſpondit. Quæ vox præcipuã Oloni ſubeundi diſcriminis cupidinẽ attulit. Conſuerat autem virgo hoſpitum vultus propius accedẽdo q̄curioſiſſime prælato lumine cõtemplari: quo certius ſuſceptorum mores cultumq; perſpiceret. Eandem quoq; creditum ex notis atq; lineamentis oris conſpectorũ ꝑpendiſſe proſapiam/ſolaq; viſus ſagacitate cuiuſlibet ſanguinis habitum diſcreuiſſe. Quæ quũ Olonem ſcrutabundis aggreſſa luminibus cõſtitiſſet inuſitato oculorum eius horrore perſtricta, pene exanimis concidit. At vbi ſenſim redditus vigor/ ſpirituſq; liberius in ea re cœperat rurſum iuuenẽ cõſpicari conata, lapſo repente corpore ceu mente capta ꝓcubuit. Tertio quoq; dum clauſam deiectamq; aciem attollere nitit̃, non modo oculorũ motu/certe etiã pedum regimine defecta, ſubito lapſu decidit. Adeo vigorẽ ſtupor hebetat. Quo viſo Olauus cur toties caſum corꝑe præbuiſſet interrogat. Qua ſe truculento hoſpitis vſu ꝑculſam teſtante / eundemq; et regibus ortum/ etſi raptorem vota refelleret ſuis ꝑq̄ dignum amplexibus aſſerente, rogat̃ a cunctis Olo: nam os pilleo obnuptũ habebat: diſcuſſo velamine cognoſcendi capitis notas præbere. Tum ille cunctis mœrorem deponere/ animũq; procul a dolore habere iuſſis, detecta fronte auidius omniũ in ſe oculos eximiæ pulchritudinis ammiratione deflexit. Flaua quippe cęſaries/nitentiq; capillitio erat. Cæterum pupillas ne viſentibus formidini forent, palpebris arctius obſtringendas curabat. Credere res repente animis ſpe meliorum erectis tripudiare cõuiuas/diſſultare aulicos/ſummamq; ægritudinem effuſa mentium hilaritate conuelli. Igitur ſpe metum leuante altera cõuiuii facies: nec quicq̄ initio par aut perſimile fuit. Ita benignum vnius hoſpitis promiſſum cõmunem omnium formidinem propulſabat. Inter hæc Hiallus et Scatus cum decem vernaculis ſupuenientes tanq̄ puellam illico ſublaturi tumultuoſo cuncta clamore miſcebant/regem ni filiam in expedito ſiſteret, euocantes in pugnam. Quorum debacchationem ꝓtinus Olo ſpõſione certaminis excipit, cõditione adiecta, neq; furtim tergum dimicantis inceſſeret: ſed aduerſis tm̃ pugna cõgreſſibus ſtaret. Deinde gladio Løgthi dicto ſolus duodecim ꝓſtratis maius adoleſcente opus edidit. Cęterum pugnæ locum inſula dabat ſtagni mediũ tenens: vnde non longe vicus abeſt, qui cladis huiuſcemodi monimentum Hialli et Scati fratrum vocabula coniuctim referens/præbet. Igitur puella ſibi in præmium victorię data quum filium ex ea ſuſtuliſſet, Omundum repetendi patris licentiam a ſocero nactus poſtq̄ patriam a Thorone regulo per Toſtonem Victimarium et Leotarum cognomine præditum oppugnari cognouit, ad conſerendam cum eis manum ſolo ſatellite muliebriter culto contentus/perrexit. Cumq; non longe Thoronis ædibus abeſſet, ſuum/comitiſq; ferrum cauatis baculis cõdendum curauit. At vbi regiam ſubiit verum oris habitum adulterina ſpecie ſupprimens, obtritum annis hominẽ ſimulabat. Apud Syuardũ vero ſe Egentium regem fuiſſe/ filiiq; eius Olonis odio ꝑtinacius actum exulare dicebat. Quem mox aulicorũ plæriq; regis nomine conſalutantes genibus nixi manus ei per ludibrium offerre cœperunt. Quibus ille qđ ioco geſſerant ratum habere iuſſis/ferro quod baculis incluſum geſtabãt erepto, regem inuadit. Itaq; pars Olonem iuuare/ iocum pro ſerio ducere: nec fidem per ludi

De gladio Olonis.

brium præſtitã violare. Complures voti vanitate reſciſſa a Thoronis partibus ſtare. Igitur anceps inteſtinumq; prælium oritur. Deniq; Thorone non minus ſuorũ q̃ hoſpitis armis oppreſſo, Liotarus letaliter ſautius victorem Olonem tam ingenio viuidum q̃ acrem operibus iudicans, Vegeti cognomento donauit: eundẽ fraudis exemplo qua circa Thoronem vſus fuerat periturum vaticinans: Indubitanter quippe domeſticis occaſurum inſidiis. Et cum dicto repẽte exanimatus eſt. Itaq; ſuprema morientis vox futurum victoris exitum augurii ſagacitate complexa dinoſcitur. His geſtis Olo non prius ſe patri reſtituit, q̃ pacem eius penatibus reportauit. A quo recepta pelagi dominatione. lxx. maritimos reges nauticarum virium certamine conſumpſit. Inter quos Biruillus et Huiruillus: Thoruillus quoq; Neſ/ et Oneſ/ Reduarthus/ Randus atq; Erandus præcipui noſcebantur. Cuius rei fama ac titulo pugiles, quorum omne fortitudini ſtudium inhiabat accenſos ad firmandam ſecum ſocietatem frequentes adduxit. Quinetiam effrenati ingenii iuuenes claritatis cupidine concitatos ſtipatores adciuit. Inter quos Starchaterum ſumma dignatione ſuſceptum familiarius q̃ vtilius colebat. His viribus inſtructus ita finitimorum regum petulãtiam opinionis ſuæ magnitudine caſtigauit: vt iiſdem gerendorum inuicem bellorum manus curam audaciamq; detraheret. Poſt hæc ad Haraldum profectus ab ipſoq; maritima prælatione donatus, tandem Ringoni in commilitium delegatur. Eodem tempore Bruno quidam omnium Haraldi conſiliorum vnice particeps ac conſcius habebatur. Huic ipſe et Ringo quoties ſecretiore nuntio opus habebant/ mandata credere conſueuerãt. Quem familiaritatis gradum educationis et crepundiorum cõſortione adeptus fuerat. Quo fluminis cuiuſdam aquis inter aſſiduos profectionum labores aſſumpto: Othinus eius nomine et habitu ſubornatus inſidioſæ legationis cura arctiſſimam regum concordiam labefactauit: tantaq; inimicitias ſerentis fallacia fuit, vt amicitia ac neceſſitudine vinctis mutuum odii rigorem ingeneraret: quod abſq; bello ſatiari non poſſe videretur. Primum apud eos tacita adoleuere diſſidia: donec vulgatis vtrinq; ſtudiis / arcanus in publicum liuor erumperet. Denuntiatis itaq; inimicitiis colligendis belli inſtrumentis ſeptem anni ceſſere. *Sunt* qui Haraldum non liuoris impulſu/ aut regni æmulatione: ſed induſtrio quodam/ ſpontaneoq; conatu clandeſtinas exitii cauſas quæſiuiſſe teſtantur. Quum enim ob ſenectam/ ſeueritatemq; ciuibus etiam onuſtus exiſteret, ferrum morbi cruciatibus anteponens, ſpiritum in acie q̃ lectulo deponere præoptauit/ conſentaneum præteritæ vitæ operibus exitum habiturus. Itaq; quo mortem ſuam clariorem efficeret/ inferoſq; comitatior peteret, complures fati conſortes adciſcere geſtiebat/ futuræ cladis materiam vltronea belli inſtructione molitus. His ergo de cauſis tam propriæ, q̃ alienæ necis auiditate correptus vt par vtrobiq; ſtrages incideret, pares vtrinq; copias inſtaurauit/ aliquanto fortius Ringoni robur applicans, quem victorem ſupereſſe maluerat.

Olo. lxx. maritimos reges extixit.

onustus: onerosus, ut Stephanius explicat ex loco Valerii Maximi, prout in Codice Absalonis Archi-Episcopi habetur. p. 166.

Explicitus eſt Liber *Septimus.*

Saxonis Grammatici

Incipit Liber Octauus.

Sueticum bellum.

Iſtoriã belli Suetici Starcatherus: q et eiuſdẽ prælii præcipuũ columen erat/ primus Danico digeſſit eloquio/ memoriæ magis q̃ literis traditũ. Cuius ſeriem ab ipſo ꝓ more patrio vulgariter editã/ digeſtãq; latialiter cõplecti ſtatuens, in primis p̄ſtãtiſſimos vtriuſq; ꝑtis ꝓceres recenſebo. Neq; eñ mihi multitudinẽ cõplectendi cupido inceſſit: quã ne præciſe q̄dem numerus capit. Et prius eos q ab Haraldi ꝑtibus ſteterãt: mox q ſub Ringonis ſtipendiis egerant/ ſtilo retexam. Igit̃ ex ducibus q ad Haraldũ coierãt clariſſimi noſcitant̃ Suen/ ac Sambar/ Ambar/ et Elli/ Rati/ Fionicus/ Salgarthus/ et Roe: quem barbæ prolixitas cognomento inſignem effecit. His accedunt Skalc Scanicus/ et Alf Aggi filius. Quibus iunguntur Oluir lat⁹ et Gnepia vetulus. His annumeratur Gardhſtãg oppidi cultor. Cui adiiciuntur neceſſarii Haraldi Blend vltimæ Tyles incola/ ac Brandmicæ cognomen habens. Hiſdem ſociantur Thorny cum Thoruingo/ Tatar atq; Hialto. Qui quidem nauigio Lethram aduecti inſtructis ad bella corporibus/ ingenii quoq; virtute pollebãt: proceritatis habitum animorum exercitiis ęmulantes. Quippe ſpicula arcuum balliſtarũq; tormentis excutere ac plærunq; viritim cum hoſte decernere. Poeſes quoq; patrio ſermone contexere promptiſſime calluerunt. Adeo animum cum corpore impenſa exercitatione coluerant. E Lethris autem prodiere Hortar/ Borrhyq;. Præterea Belgi cum Begatho. Quibus adiecti ſunt Bari ac Toli: Atſle oppido cũ Hacone genã ſciſſo ſub Hetha/ Wiſnaq; ducibus tũmi velificator exceſſerat. Quarum muliebri corpori natura virilem animum erogauit. Webiorgam quoq; eodem ſpiritu prędítam/ Bo Brami filius/ et Brat iutus belligerandi cupidine proſequuntur. His agglomerantur Orm Anglicus/ Vbbo Freſicus/ Ary altero caſſus lumine: Alf et Goter. Poſt quos Dal corpulẽtus/ et Duc Sclauicus recenſentur. Wiſnam vero imbutam rigore fœminã/ reiq; militaris apprime peritam Sclaua ſtipauerat manus. Cuius præcipui Barri ac Gnizli ſatellites agnoſcuntur. Cæteri vero ex eadem cohorte corpus clypeolis tecti prælongis enſibus/ aeriiq; coloris parmulis vtebant̃. Quas belli tempore/ aut in tergum repellentes/ aut impedimentorum gerulis dantes abiectis pectorũ munimentis/ expoſitiſq; ad diſcrimen omne corporibus/ diſtrictis Martẽ mucronibus intenderunt. E quibus Tolcar atq; ymi præcipui claruere. Poſt quos Toki Iumenſi prouincia ortus cum Otrito: cui agnomen iuuenis erat, illuſtris agnoſcitur. At Hetha promptiſſimis ſtipata comitibus armatam bello centuriam afferebat. Cuius primi fuere Grimar/ ac Grenzli. Poſt Hoſger/ Liuicus: Hama quoq; et Hunger Humbli/ Biariq; regũ fortiſſimi memorantur. Hi p̄ſæpe duellis fœliciter geſtis inſignes late victorias edidere. Itaq; memoratæ virgines nõ modo comiter: ſed etiam pugnaciter cultę, terreſtres in aciem copias ductauere. Igitur centuriatim Danicus confluxit exercitus: ſeptem reges pari ingenio: ſed diſpari voto. Alii Haraldo: pars Ringoni præſidio fuerunt. Præterea in partem Haraldi

Bellatores Haraldi.

Hedeby.

Hetha dux

Wiſna.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

concesserāt: Hømi & Høſa. Thulhim Haſtinuſq; & Hythin gracilis: Dahar quoq; cognomento Grenſki. Sed & Haraldus Olauo genitus patre. Ex Hatica vero prouincia Har atq; Herlewar cum Hothbroddo: cui Effreni cognomen erat: Danicis militauere caſtris. At ex Imica regione Humnehy, & Haraldus adueniunt. Quibus applicant a ſeptentrione profecti Haki Bemoniſq; filii Sygmundus & Serker. Horum omniū clientelam rex liberali familiaritate coluerat. Nam primis apud ipſum honoribus habiti: cultos auro gladios, opimaq; bellorum præmia perceperūt. Aduenerant & editi Gandal ſene: quos Haraldi familiares clientela vetus effecerat. Igitur frequens Danica claſſe pelagus Sialādiam Scaniæ veluti interſito ponte committere videbatur. Quas quidem prouincias intermeare cupientibus conſertiſſimo nauium globo pedeſtre compendium exhibebat. Sed ne improuidis bellum Sueonibus pararetur: mittuntur ab Haraldo, qui Ringoni palam inimicitiarum mandata perferrent: ipſamq; ſequeſtrę pacis direptionem vulgarent. Hiſdem pugnæ locum præſtituere iuſſum. Igitur qui Haraldo militauerant hi fuere quos edidi. At ex parte Ringonis computantur Vlf, Abgi, windar, Eyil luſcus, Gotar, Hildi, Guti, Alf patre genitus. Stur robuſtus, Sten, wienicæ paludis accola. Applicantur hiſdem Gerth Alacer, Gromer, wermicus. Poſt quos ſeptentrionales Albiæ finitimi ſupputantur. Saxa, Fletir & Saligothus, Thord nutabūdus, Throndar naſutus, Grundi, Othi, Grinder, Toui, Coll, Byarchi, Hogni īgenioſus Rokar fuſcus. Hi ſiquidem multitudinis collegium aſpernati in vnam ſe aciem a cætera cohorte ſecreuerant. Præter hos Rani: cui Hyld pater erat: & Lyuth Guthi: Sueno quoq; ſuperne tonſus: Rethyr accipiter, & Rolf vxorius numerantur. Quibus conglobantur Ring Athylæ filius Haralduſq; Thothni editus vico. His annectuntur walſten wicenſis Thorulf ſpiſſus, Thengil procerus, Hunſol we, Bir wil pallidus, Burgar, & Scumbar. At e Thelemarchia fortiſſimi venerant: quibus animi plurimum: faſtus minimū erat. Thorleuar pertinax, Thorkill Guticus, Gretir iniquus irruptionumq; auidus. His ſuccedūt Haddir durus, & Roldar articulus. E Noruagia vero memorantur Thronder, Thrønſki, Thoki moricus, Rafn candidus, Haſwar, Biarni, Blihar cognomento ſimus, Biorn e vico Soghni, Findar maritimo genitus ſinu: Berſi quoq; apud Falu oppidum creatus. Syuardus verris caput. Ericus fibulator, Alſten, Harki, Ruthar, Rawi, Erlingar, cui Colubra cognomentum erat At e Yathrica prouincia prodiere Od Anglus, Alf multiuagus, Enar protuberans Ywaruſq; cognominatus Thruwar. A Tyle autem venere Mar Ruffus: eo videlicet pago, qui Mithfrithi dicitur ortus, educatuſq;: Grombar annoſus. Gram Brundelucus. Grim ex oppido Skierum. Apud Scaha Fyrchi quidem prouinciam ſatus Deinde Berhgar vates aduertitur: cui Brahi & Rankil comites adhibentur. At Sueonū fortiſſimi hi fuere. Ar, Backi, Keclu, Rarll, Croc agreſtis: Guthfaſt, Gummi e Gyſlamarchia. Qui quidem Frø dei neceſſarii erant, & fidiſſimi numinū arbitri. Ingi quoq;, & Oly, Aluuer, Folki patre Elrico nati: Ringonis militiam amplectuntur viri quidem manu prompti: conſilio vegeti: proximaq; Ringonem familiaritate complexi. Iidem quoq; ad Frø deum generis ſui principium referebant. Inter quos & Simundus aderat ex Sigtim oppido forenſis quidem athleta emptionumq; ac venditionum contractibus aſſuetus. Huic additur Froſty cognomento crucibulum. Cui ſociatur Alf elatus e vico Vpſala. Idem & iaculari promptus & in acie præire ſolitus erat. At Olonem. vii. reges manu, conſilioq; promptiſſimi ſtipa-

Bellatores Ringonis.

Athyla.

Olonē. vii. reges ſecuti

V. f. 76. b. # Rognvaldum quidem, alias Radbardum, insignem heroa, Hringo militasse tradit Fragmentum [illegible] sed de genere eius nihil affert, nec Islandi ullum Regnaldum inter Sigurdi Hringi consanguineos recensent. Interim collatis antiquitatibus Islandicis cum Saxone, Rognvaldum hunc Hringi vel patruelem vel amitinum fuisse satis tuto colligitur Genealogia hac certo. Vid. fol. 78. b.

uere Holty videlicet & Hendill, Holmar, Leuy, & Hama. Quibus Rēgnaldus Ruthenus, Rathbarthi nepos aſcribitur. Præterea Syualdus. xi. ſalum paronibus ſulcat. Leſy Pannoniorum victor Bracteatam auro Liburnā lintheo excipit Thririkar vero inſtar draconis tortuoſas habente proras nauigio vehebatur. Thrygir quoq; et Tor wil diuiſim nauigantes duodenas ductauere puppes. Cæterum in tota Ringonis claſſe nauium duo milia quingentæ repertæ ſunt. Guttonica vero claſſis in portu cui Garnū nomen, Sueticum opperiebatur. Itaq; Ringo terrenum ductabat agmen. At Oloni naualibus præeſſe copiis imperatum. Igitur Gothis obuiam Suetis veniendi inter Wic & Werundiam locus cum tempore denuntiatur. Cernere tū erat late proris exaratum mare proſpectumq; pelagi explicata malis carbaſa præſtruebant. Et iam claſſis Suetica proſpera nauigatione vſa Danis adhuc aduerſo laborantibus cœlo maturius belli locum petiuerat. Vbi Ringo expoſitas claſſe copias ſimulq; quas ipſe terreno ductarat itinere gregatim in aciem dirigere parat. Quæ vbi campis laxius explicari cœperant cornu alterum in Werundiam extrahi compertum eſt. Quā multitudinem rex locis ordinibuſq; confuſam equo circuiens in fronte promptiſſimos quoſq; & præſtantiori armatura cultos ſub Olone Regnaldo Wiuilloq; ducibus collocat. Deinde veluti flexu quodam in duo cornua reliquam aciem cogit. E quibus dextrum Vngonem cum Elrici filiis, Trigonemq; tueri iubet. Ad læuum Leſoni parere iuſſum. Cæterum alas globoſq; maxime Curetū Eſtonumq; conſertior turma texuerat. Vltima funditorum acies ſtabat. Interea claſſis Danica ventorum indulgentia aſpirante. vii. dierum continuam nauigationem emenſa Calmarna oppidum ſubiit. Mirareris late ventis velificatum mare: cœlūq; ex oculis intenta antennis linthea eripiebant. Nam Sclaui ac Liui, Saxonumq;. vii. milia claſſem auxerant. At per ſolidum proficiſcentibus Scanienſes quod locorum periti eſſent duces ac præuii deſtinantur. Igitur vbi præſtolantibus Suetis Danicus ſupuenit exercitus Ringo ſuis quoaduſq; Haraldus aciem centuriaſſet, patienter conſidere iuſſis: non ante ſigna canere præcepit q̃ regem propter aquilas curru compoſitum aſpexiſſent præfatus ſperare ſe facile collabi aciem poſſe: quæ cæci ductamine niteretur. Præterea Haraldum ſupremo ætatis tempore alieni imperii cupiditate correptum: non minus mente captum q̃ luminibus fore, nec opibus exſatiari poſſe qui ſi annos reſpiciat tumulo pene contentus eſſe debeat. Suetis itaq; pro libertate, pro patria, ac liberis dimicandi neceſſitatem incumbere hoſtem temeritate atq; inſolentia ſuſcepiſſe bellum. Præterea ex parte aduerſa per paucos Danos eſſe Saxones complures, aliaſq; effœminatas gentes in acie ſtare. Ob quod cogitare debere Sueones Noricoſq; quantum Germanos ac Sclauos ſeptentrionales ſemper turba præſtiterit. Spernēdam ergo aciem fore quæ potius lubrica hominū colluuione q̃ ſoli militum robore contexta videatur. Nec parum ea oratione militū animos accendebat. At Bruno Haraldi loco aciem ſtatuere iuſſus: Cuneo frontem molitur: Hetham vero in dextero latere locat: Haconē Lęuo pręficit. Wiſnam aquiliferam facit. Igitur Haraldus curru eminens q̃ potuit celſa voce beneficia ſua iniuriis a Ringone rependi queritur. Ab illo ſibi bellum inferri qui regnū ſuū munere adeptus fuerit. Ita Ringonem nec ſenis miſereri, nec auunculo parcere: proprioſq; motus cunctæ neceſſitudinis aut beneficentiæ reſpectui præferre. Iubet itaq; meminiſſe Danos vt exteris ſemper victoriis inclaruerint: vt finitimis imperare poti⁹ q̃ obſequi cōſueuerint, hortaturq; ne tantæ gloriæ decus deuictę gētis inſolētia labe

Numer⁹ nauium Ringonis.

Acierū claſſiūq; Sueticarū inſtructio.

Claſſis Danica. Calmeren.

Ringonis concio. Haraldus ſenio cęcus.

Danicę aciei iſtructio. Haraldi q auunculus Ringonis & Olonis oratio.

factari ſuſtineant: nec imperium qđ ſibi iuuenta florenti pepererāt ſenectute cōfecto
demi permittant. Deinde canentibus lituis ſumma vtrinq; vi cōſeritur bellū. Cre-
deres repēte terris ingruere cœlū, ſyluas cāpoſq; ſubſidere, miſceri omnia, antiquū Acre pliū.
rediiſſe chaos, diuina pariter & humana tumultuoſa tēpeſtate cōfundi, cunctaq; ſi-
mul in perniciem trahi. Nam vbi ad teli iactum peruētū, intolerabilis armorū ſtri-
dor incredibili cūcta fragore compleuit. Vapor vulnerū repentinā cœlo nebulam
intēdebat, dies effuſa telorū grandine tegebatur. Nec parū in acie funditorū opera
valuit. At vbi pila manu aut tormētis excuſſa cōminus gladiis, ferratiſq; clauis de-
cernitur. Tum vero plurimū ſanguinis periclitatum eſt. Igitur feſſis manare ſudor
corporibus cœpit, mucronūq; crepitacula eminus exaudiebātur. Illic Starcatherus Starcathe-
qui belli huius ſeriē ſermone patrio primus edidit, prior in acie dimicans Haraldi rus.
proceres Hun & Elli, Hort, ac Burgha a ſe proſtratos, abſciſſamq; Wiſnę dexteram
cōmemorat. Cæterū Roa quendam cū duobus aliis Gnepia & Garthar a ſe in acie
vulneratos occubuiſſe declarat. Hiſdem Scalki patrē tacito nomine applicat. Idem
fortiſſimū Danorum Haconem a ſe in terrā prorutū: ſeq; ab eo ita mutuo vulnera-
tum teſtatur: vt exſertū thorace pulmonem ceruicēq; mediotenus ſciſſam, manum
quoq; vno trūcam digito gerens excederet bello: diuq; hiſcens plaga nec cicatricis
capax, nec medelæ habilis videretur. Eodē teſte puella Wegthbiorg in hoſtē dimi- Wegth-
cans Soth pugilem acie ſtrauit. Eandem athletarum cædibus imminentem Thor- biorg.
killus Thelemarchiæ ortus emiſſo per chordam ſpiculo traiicit. Tanta enim vi pe-
riti arcuū Guttones neruos intenderant: vt clypeos quoq; iaculis tranſuerberarēt:
nec alio efficacior cædis extitit cauſa: Loricas, Galeaſq; perinde ac inermia corpora
ſagittarū acumina penetrabant. Interea Vbbi Freſicus prōptiſſimus Haraldi miles Vbbi.
ac præ aliis habitu corporis inſignis præter .xi. quos in acie vulnerauerat .xxv. dele
ctorum pugilum īterfecit. Ii omnes Sueti ſanguine fuere, vel Gothi. Deinde primā
aggreſſus aciē conſertiſſimos hoſtes inſilit, palanteſq; metu Sueones hac illac haſta
gladioq; diſpellit. Et iam pene res in fugam ceſſerat: cum Hagder, Rolder, & Gretir
æmulatione virtutis Athletam adorti publicā perniciē priuato redimere periculo
ſtatuerunt. Verum cōminus inſtare veriti ſpiculis procul agendū curabant. Sicq; De morte
crebreſcentibus iaculis eminus Vbbo confoditur nemine propius cum ipſo manū Vbbonis.
conſerere præſumēte. Centū quadraginta quatuor ſagittæ prius pectus præliantis
obſederant q̃ lapſis corporis viribus ſolo poplitē daret. Tum demū per Throndos,
eoſq; qui Dala prouinciam colunt ingens de Danis clades accepta eſt. Nam ſumma Dala.
ſagittariorū vi recruduit bellū: nec alia res noſtris pernicioſior fuit. At Haraldus
cum defectam lumine ſenectam ageret triſte ſuorum murmur exaudiens intellexit
ſuperiorē hoſtibus arriſiſſe fortunā. Igitur vt erat falcato curru vectus Brunonem
aurigæ per inſidias officio fungentem qualem Ringo in centurianda acie tenorem
habuerit cognoſcere iubet. Qui paulum ſoluto in riſum vultu corniculata illum
acie præliatum reſpōdit. Quo audito rex trepidare animo cœpit, ac per ſummam
ammirationem percontari quo Ringo talem ordinandi agminis doctrinam aucto-
re cōtraxerit, maxime cum Othynus diſciplinæ huius traditor ac repertor exti-
terit: nec ab ipſo quiſpiam præter ſe nouum hoc rei bellicæ documentū perceperit.
Ad quod ſilente Brunone ſubiit regem Othynum hunc eſſe olimq; familiare ſibi
numen impræſentiarum dandæ vel ſubtrahendæ opis gratia verſiformi corporis
habitu tegi. Cui mox ſupplicare obnixius cœpit vti Danis, quibus ante clementer

De posteris Haraldi hæc Torf. Add. p. 505-7.

Haraldus Hilditan Daniæ Rex n. 585. +735 ætatis 150. A quo geniti

Eysteinus, Illrada v. Asturus, post patrem in Suecia regnavit, a Ragnare Lodbrochi filio occisus. Betlius alicubi nominatur. De progenie ejus nihil constat, nec qua ratione in Suecia regnavit. Hringo, qui Haraldo successit, sceptrum excipere non potuit. Post eum for San Ragnaris tributarius, certe amicus fuit. Natus 700, patre 115um annum agente, +773, ... Ragnaris filio, ... [illegible]
Her- vora Saga

Hræregus Slaungvanbaug, avi nomen et cognomen gerens. Ab hoc genitus
Thorulfus Vogenefus, cujus filius
Vemundus Ordlokar. Cujus filius
Valgardus, a quo progeneratus
Hrafnus, Stultus per antiphrasin dictus, qui inter præcipuos Islandiæ conditores numeratur

Solgius, juxta Biornum de Scharoza in Collectan. Groenland.
Hrolfus de Ani
Biornus
Eyvindus Austmannus
Helgius Macer, inter primos Islandiæ incolas recensetur

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Mors Haraldi.

Cæsorũ procerum numerus.

Ringo rex xlv.

affuerit ſupremam quoq; victoriam tribuat, complementumq; beneficii origini exæquaret: eidem ſe proſtratorum manes muneris loco dedicaturum pollicitus. At Bruno nihil obſecrantis precibus motus repente excuſſum curru regem arietauit in terram, ereptamq; cadenti clauam in ipſius caput detorſit, proprioq; eum geſtamine interfecit. Iacebant circa currum regis innumera extinctorum corpora, rotarumq; faſtigium congeries funeſta vincebat. Temonem quoq; cadauerum cumulus exæquauerat. Nam in acie Ringonis ad duodecim milia proceres exanimati ſunt. At ex parte Haraldi præter popularium ſtragem ad. xxx. milia proceres corruerunt. Cuius Ringo nece cognita dato ſigno laxare aciem ſuos, bellumq; remittere iubet. Deinde ſequeſtra pace fœdus cum hoſtibus ferit. Fruſtra pugnam abſq; duce protrahi monitis. Poſt hæc Suconibus paſſim inter promiſcuas cadauerum ſtrues Haraldi corpus exquiri præcepit: ne regium funus debitis fraudaretur inferiis. Igitur reuoluendis interfectorum corporibus: auida plæbs iniicere operam cœpit. In hanc curam dimidium diei extractum eſt. Tandem cum corpore reperta claua Haraldi manibus parentandum ratus equum quem inſidebat regio applicatum currui: aureiſq; ſubſelliis decenter inſtratum eius titulis dedicauit. Inde vota nuncupat, adiicitq; precem, vti Haraldus eo vectore vſus fati conſortes ad tartara antecederet. Atq; apud præſtitem Orchi Plutonem ſociis hoſtibuſq; placidas expeteret ſedes. Deinde rogum exſtruit Danis inauratam regis ſui puppim in flammæ fomentum coniicere iuſſis. Cumq; ſuperiectum ignis cadauer abſumeret mœrentes circuire proceres, impẽſiuſq; cunctos hortari cœpit vti arma aurũ & quodcunq; opimum eſſet, liberaliter in nutrimentum rogi ſub tanti taliterq; apud omnes meriti regis veneratione tranſmitterent. Cineres quoq; peruſti corporis vrnæ contraditos Lethram perferri, ibiq; cum equo & armis/ regio more/ funerari præcepit. Tali parentationis cura iuſtis auunculo perſolutis: Danorum ſibi fauorem conciuit, odiumq; hoſtium ad gratiam deflexit. Poſt hæc a Danis vti Hetham regni reliquiis præficeret exoratus ne repente recidiuæ hoſtium vires coaleſcerent Scaniam a Daniæ corpore abruptam in Olonis præfecturam ſecreuit Syalandiam vero reliquoſq; regni fines Hethæ duntaxat parere iuſſit. Ita in poteſtatem Sueticam fortunæ varietas Danicum redegit imperium. Et hic quidem belli Brauici finis.

Hetha regno præficitur. xlvi.

Olo rex xlvii. regnũ occupat.

At Sialandenſes qui Haraldo duce vſi fuerant cum adhuc prioris fortunæ ſpecies animis oberraret fœmineis parere legibus probroſum rati Olonem accedunt: poſtulantes ne clariſſimi regis militiæ aſſuetos, muliebri iugo obnoxios habere pateretur. Præterea ad ipſum ſi defecturos ſe pro conditionis eorum deformitate tollenda arma ſuſciperet, pollicentur. Nec ſegniter Olo ſupplicantibus affuit tam auidæ maieſtatis memoria q̃ militum inuitatus obſequio. Igitur Hetham ad ſe venire iuſſam cunctis præter Iutiam dominationis ſuæ partibus cedere: ante minis q̃ armis coegit, ipſamq; Iutiam ne fœminę liberum regni vſum tribueret, vectigalem effecit: filium quoq; procreauit: cui Omundo vocabulum poſuit. Cæterum crudelitati intentus tam impium regem agebat vt ſuperior reginæ cõtẽptus cũctis pœnitentiã pareret: quibus regnũ eius rubore fuiſſet. Duodecim duces ſiue patrię calamitatibus moti: ſiue Oloni ob aliã olim cauſam infeſti inſidias capiti eius præparare cœperunt. Ex his fuere Lennius, Atyla, Thottus, & Vithnus: qui q̃q̃ apud Sclauos præfecturam gerebat, Danos tamen origine cõtingebat. Cęterum ad peragendũ facinus parũ viribus atq; ingenio fręti pecunia Starcatherum adciſcũt.

Oloni parantur inſidię a xii. ducib⁹.

Ille vt rem ferro exequeretur adductus vtentē balneis regem ſuſceptis cruenti mi=niſterii partibus attentare conſtituit. Quo lauante ingreſſus mox acri ipſius viſu lu=minūq; continua mobilitate vibrantium fulgore perſtrictus occulto metu hebeta=tis artubus veſtigium preſſit, relatoq; pede manū propoſitūq; ſuſpendit. Itaq; qui tot ducum tot pugilum arma protriuerat vnius inermis viri aciem ferre non po=tuit. At Olo ſane vultus ſui conſcius obtecto ore accedere eum propius & quid af=ferat edere iubet: quippe quem vetuſtas conuictus & longa familiaritatis experien=tia ab inſidiarum ſuſpitione alieniſſimū faciebant. At ille deſtricto mucrone proſi=liens tranſuerberat regem, nitentiſq; aſſurgere iugulum ferit. Centum & viginti auri libræ in præmio reponebantur. Poſt modum pœnitentia ac pudore percul=ſus tanta animi acerbitate commiſſum facinus luxit vt ſi mentionem eius incide=re contigiſſet a lachrymis temperare non poſſet. Adeo culpæ atrocitatem reſi=piſcens animus erubeſcebat. Præterea aliquot ex his quorum inſtinctu vſus fue=rat in ſceleris a ſe commiſſi vindictam occidit: & cui facto manum tribuerat præ=buit vltionem.

Olonis oculorū acies. — *Olonis cædes.* — *Pœnitentia Starcatheri.*

CAeterum Omundum Dani Olone ortum creauere regem: plus parentis eius nobilitati q̄ meritis deferendum putantes. Hic poſt q̄ maturuit in nullo paternis operib⁹ deſectior extitit. Siquidem res ab Olone geſtas, aut æquare, aut tranſcendere curæ habuit. Præerat eo tempore aliquantæ Normannorum genti Ringo: cu=ius filiam Eſam Omūdo matrimoniū circūſpicienti inſignis cō=mendauerat fama. Verum poſcendæ eius ſpem ſingulare, Ringonis ſtudium minu=ebat. Is quippe ſolum ſpectatę fortitudinis generum affectabat: tātum gloriæ in ar=mis reponens quantum cæteri in opibus ſitum autumant. Igitur Omundus vt eo claritudinis genere illuſtris euaderet: laudemq; ſibi fortitudinis conciliaret viri=bus votum impetrare conatus claſſe Noruagiam accedit, Ringonis regnum hære=ditatis nomine tentaturus. Excipit amice illum Iathrię Regulus Oddo qui Ringo=nem certiſſimū patrimonii eius inuaſorem aſſereret: ſeq; ſæpius ab eodem iniuriis laceſſitum defleret. Itaq; Ringone interim apud Hyberniam piraticam exercente prouinciam propugnatore vacuam adortus: præteritis popularium rebus peculia=ria Ringonis bona rapinæ tradidit: eiuſq; neceſſarios interfecit. Nam Oddo quoq; Omundo manum iūxerat. Inter omnia autem facinora quæ varie ac multipliciter geſſerat nūq̄ quibus multitudine copiarū præſtaret, vim inferre ſuſtinuit: memor ſe fortiſſimo parēte editum virtute nō numero bella gerere oportere. Interea Rin=gonem a piratica reuertentē adeſſe cōtigit. De cuius reditu edoctus prægrāde mo=liri nauigium cœpit. Vnde tanq̄ e munimēto ſuperne hoſtem telis appeteret. Huic Atylonis Scanici filii Homothus ac Thola remiges adeiſcūtur. Quorū alter guber=natorē agere: alter prorę præeſſe iuſſus. Nec Ringoni in his excipiēdis ingeniū aut ſolertia defuit. Quippe exiguā copiarū partē oſtendēs: a tergo hoſtē incurſandū cu=rauit: de cuius aſtutia Omundus per Oddonē certior factus: qui in inſidiis cōſtitu=tos opprimerēt mittit: Atylone Scanico Ringonē excipere iuſſo. Is imperio proni=us q̄ felicius obſecutus fractis bello rebus, acceptaq; ſtrage victus refugit in Scaniā. Igitur Omundus reparatis per Oddonem viribus pugnaturam pelago claſſem ex=plicat. Quo tempore Atylo bellum Noruagicum ex ſomniorum viſis haud dubie

Omundus rex. xlviii. — *Ringo.*

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſpeculatus redimēdæ fugæ gratia q̄ celerrime nauigationē orſus Omūdū p̄lio pro
pinquū grata ſocietate ꝓſequitur. Cuius Omūdus opera frętus pugnā tā feliciter q̄
fidēter ingreditur. Nā habito per ſe cōflictu victoriā quā in ſuis amiſerat recupera
uit. Quē Ringo mortifico vulnere perſtrictus exanguibus contēplatus oculis ma-
nu vt poterat mota (nā vox liguā defecerat) accerſitū fore ſibi generū obſecrat, io-
cunde ſe fatū excipere aſſerens: ſi tali filiā cōnubio reliquiſſet. Nec reſpōſo exceptus
extinguitur. Cuius exceſſum Omūdus lachrymis ꝓſecutus Omothū: cuius fidā in
bello operā expertus fuerat: alterius filiarū Ringonis cōnubio donat. Alterā ipſe cō
De Thrōdo et Ruſla. plectitur. Eodē tēpore Ruſla virgo ſtrenuis militiæ operibꝰ muliebrē animū ſup-
greſſa apud Noruagiā cū fratre Throndo crebros de rerū ſumma cōflictus habue-
rat. Hæc Omūdū Noruagiēſibus præeſſe nō ſuſtinēs in omnes Danorū dedititios
decreuerat bellū. Qđ Omūdus nūtio expertus ad hūc tumultū cōprimēdū prōptiſ
ſimos deſtinat. Quibus ſuperatis Ruſla ſuperbiā ex victoria nacta animū ſpe immo-
dica raptū ad ipſam rerū Danicarū ſummā potiēdā intēdit. Primū igit̄ Hallandiæ
partes adorta ab Omotho & Thola a rege trāſmiſſis excipit̄, victaq; bello refuga cō
ceſſit ad claſſem. Cuius. xxx. ſolæ rates cęteris ab hoſte captis fugā nauigatione car-
pſerunt. Euitantē Danos ſororē armis excipit Throndus: a qua victus totoq; exerci
tu ſpoliatus Dofrinas alpes permetiēdo neminē fugæ comitē habuit. Ita quę paulo
ante Danis ceſſerat mox fratre ſuperior: fugā victoria mutauit. Quo cognito Omū
dus ingenti Noruagiā claſſe repetit: primūq; Thelemarchiæ populū per Omothū
et Tholā clandeſtino cōpendio miſſos aduerſum Ruſlæ dominationem erexit. Quo
euenit vt Ruſla regno per populares exacta, apud inſulas: quas ſpe ſalutis acceſſerat
ſuperuenientibus Danis terga ſine prælio daret. Cuius fugā rex impenſius perſecu
tus interceptā pelago claſſem internicione deleuit: incruentāq; victoriā ac ſpecioſa
ſpolia cū ſummo hoſtiū diſcrimine retulit. At Ruſla perpaucis elapſa nauigiis inci-
tatiori fluctus remigio perſulcabat. Quæ dum Danos declinat fraterno trucidatur
Ruſlæ exitus. occurſu. Adeo efficaciorē vim nocēdi incircūſpecta ſolēt habere pericula: & quę mi
nus metuūtur mala plęrūq; inſtātibus grauiora gradus efficit. At rex Throndo ob
interfectionē ſororis p̄fectura donato: cæteris vero ſub penſione coercitis in patriā
Thorias & Bero piratæ. redit. Ea tēpeſtate Thorias ac Bero prōptiſſimi Ruſlæ milites apud Hyberniā pira
ticū munus edebant. Hi cognita dominæ nece quā ſe olim vlturos iureiurando p-
miſerant Ringonē auide petitū duelli prouocatione ſollicitāt. Qđ abnuere quondā
probroſum regibus habebatur. Veterū enim claritudo principū ex armis potius q̄
opibus æſtimabatur. Subeunt igitur Omothus & Thola q ſe ꝓuocatores regis pu-
gna excepturos offerrēt. Quibus Omundus impēſe laudatis primū eorū operā ad-
mittere vitādi ruboris gratia recuſauit. Ad vltimū crebris ſuorū p̄cibus exoratus
aliena manu fortunā experiri ſuſtinuit. Quo certamine Beronē occubuiſſe: Thoriā
grauiter affectū pugna exceſſiſſe ꝓditū eſt. Quē rex primo e vulneribus recreatum
mox in fidē acceptū, ducē Noruagiæ creat. Deinde cū cōſuetū a Sclauis per legatos
Sclauorum ſubiugatio viii. tributū exigeret: nō ſolū legatorū cædibus: ſed etiā vi Sclauica apud Iutiā laceſſitꝰ
vii. reges vno certamine ſuperauit: ſolitūq; tributi ius victoria cōfirmauit. Interea
Starcatherus prolixa iam ætate defeſſus cum caſtrorum ſtipendiis, ac gladiatorio
Starcatheri exitus. munere emeritus haberetur: ne ſenii vitio priſtinum gloriæ decus amitteret: egre
gium fore putauit ſi voluntarium ſibi conciſceret exitum, fatumq; proprium ma-
turaſſet arbitrio. Itaq; qui toties excellentes ediderat pugnas incruenta morte

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

defungi ignobile ratus: vt ſpecioſo obitu p̄teritæ vitæ claritatē augeret maluit ab ingenuo quouis interfici q̃ ſerū naturæ iaculū operiri. Adeo quondā rei bellicæ deditis morbo oppetere probroſum exiſtimatū eſt. Itaq; cū & corpore inualido & defectis perſpicuitate luminibus eſſet, diuturnioris vitæ morā peroſus emēdi in ſe percuſſoris gratia, aurum qđ pro Olonis interfectione meruerat collo appēſum gerebat: non aptius ſe violatæ maieſtatis iniuriā expiaturū ratus q̃ ſi idem ſuæ qđ Olonianæ necis extiterat præmiū effeciſſet: aurūq; qđ pro aliena clade tulerat damno propriæ ſalutis impenderet. Hunc quippe vſum ſceleſtiſſimi p̄tii pulcherrimū credidit. Itaq; gemino cinctus enſe totidē baculorū amminiculo vacua viriū veſtigia tutabatur. Quo viſo populariū quidā geminū gladiorum vſum ſeni ſuperuacuū ratus, donari ſibi alterū per ludibriū petiuit. Quē Starcatherus ſpe petitionis facta propius accedere iuſſum detracto lateri mucrone tranſuerberat. Qđ Hatherus quidē cuius patrē Lennonē Starcatherus olim parricidii pœnitētia adductus occiderat: dum canibus feras inſequeretur aſpiciens omiſſo venationis officio duos e comitibus iniiciendi metus gratia concitatis vehemēter equis in ſenē impetū dirigere iubet. Qui dū procurſu edito refugere cupiūt Starcatheri baculis intercepti morte ſupplicia luerunt. Quo ſpectaculo Hatherus admodū perterrefactus propius equo aduolat: agnitūq; ſenē, ſed ab eo minime recognitus: An gladiū vehiculo permutare vellet iterrogat. Refert Starcatherus quondā pœnas ſe ab irriſoribus exigere ſolitum: nec vnq̃ impune ſibi a procacibus inſultatū. Sed neq; iuuenem ex oris notis defuncta viſu acies deprēdere poterat. Itaq; carmen qđ indignationis ſuæ magnitudinem patefaceret in hunc ſubtexuit modum.

Vt ſine regreſſu pronas agit alueus vndas
Sic ætas hominū curſim labentibus annis
Irreditura fluit. præceps ruit orbita fati:
Quam generat finem rerum factura ſenectus.
Illa oculos hominū pariter greſſuſq; relidit.
Eripit os animūq; viris famæq; nitorem
Paulatim premit, & claros oblitterat actus:
Occupat occiduos artus: fruſtratur anhelę
Vocis opus, vegetāq; premit torpedine mentē
Dum paritur tuſſis: dum pellis ſcabida prurit:
Dens ſtupet exeſus: ſtomachus faſtidia gignit:
Euacuat iuuenile decus: marcore colorem
Oblinit: & picea crebras ſerit in cute rugas.
Obturit egregias artes: monimenta priorum
Obruit & titulos antiquæ laudis adurit.
Demolitur opes: pretium virtutis & vſum
Carpit edax trāſuertit res & ab ordine turbat.
Ipſe ego q̃ noceat didici damnoſa vetuſtas:
Viſu æger vocis modulis, & pectore rauci:
Cūctaq; in aduerſam fluxerūt cōmoda ſortem.
Iamq; minus vegetum corpus fulcimine tutor
Flaccida ſubiectis innixus membra bacillis.
Lucis inops moderor veſtigia fuſte gemello

Et virga monſtrante ſequor compendia callis
Stipitis auſpicio potius q̃ lumine fiſus.
Nemo mei curam celebrat,nec in agmine quiſq̃
Solamen veterano adhibet niſi forſan Hatherus
Aſſit & infracti rebus ſuccurrat amici.
Ille ſemel quēcūq; pio dignatur amore
Integer incœpti ſtudio conſtanter eodem
Proſequitur primoſq; timet peruellere nexus.
Ille etiam bello meritis bene præmia crebro
Digna refert:animoſq; colit:largitur honorem
Fortibus:& claros donis veneratur amicos.
Spargit opes,laudiſq; ſuæ cumulare nitorem
Dapſilitate ſtudet multos ſuperare potentes.
Nec minor ad Martem pietatem viribus æquat
Belligerare celer,labi piger,edere pugnam
Promptus/& vrgenti tergum dare neſcius hoſti.
At mihi ſi recolo naſcenti fata dedere
Bella ſequi,belloq; mori:miſcere tumultus:
Inuigilare armis: vitam exercere cruentam.
Caſtra quietis inops colui,pacemq; peroſus
Sub ſignis Gradiue tuis diſcrimine ſummo
Conſenui:victoq; metu pugnare decorum:
Turpe vacare ratus:crebras committere cædes
Egregium duxi,& ſtrages celebrare frequentes.
Sæpe graues bello reges concurrere vidi
Et clypeos,galeaſq; teri, crudeſcere campos
Sanguine,loricas affixa cuſpide rumpi.
Vndiq; thoraces admiſſo cedere ferro.
Luxuriare feras inhumato milite paſtas.
Hic aliquis forte egregii conaminis auctor
Marte manuq; potens medium dū pugnat in hoſtem
Intentam capiti loricam diffidit : alter
Caſſide perfoſſa,ferrumq; in vertice merſit.
Hic gladius ſæpe dextra bellantis adactus
Tegmine diſciſſo capiti deſtrictus inhęſit.

¶ Contra Hatherus huiuſmodi carmen habuit.

Vnde venis patrias ſolitus ſcriptare poeſes
Infirmo dubium ſuſpendens ſtipite greſſum
Quoue ruis Danicæ vates promptiſſime muſæ!
Roboris eximii caſſus decor excidit omnis.
Exulat ore color animoq; amota voluptas.
Deſtituit fauces vox & raucedine torpet.
Deſeruit corpus habitus prior,vltima cepit
Illuuies,formæq; notas cum robore carpſit.
Vt ratis aſſiduo fluctu quaſſata fathiſcit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Sic longo annorum curſu generata ſenectus
Triſte parit funus: defunctaq; viribus ætas
Occidit/et primæ patitur diſpendia ſortis.
Quis vetuit te note ſenex iuuenilibus vti
Rite iocis/agitare pilam/morſa nuce veſci?
Iam ſatius reor vt rhedam qua ſæpe veharis
Venditor enſis emas/facilemve in frena caballum:
Aut pretio leue curriculum merceris eodem.
Aptius inualidos ſua quos veſtigia fallunt
Excipient iumēta ſenes: rota proficit illi
Orbibus acta ſuis, cui planta vacillat inanis.
At ſi forte caues caſſum venundare ferrum,
Ereptus tibi te perimet ni væneat enſis.

¶ Ad hæc Starcatherus.

Improba verba ſeris facili temeraria labro
Auribus inconcinna piis: quid præmia ductus
Qui gratis præſtandus erat per munera quæris?
Nempe pedes gradiar: nec turpiter enſe relicto
Externam mercabor opem: natura meanti
Ius dedit/et propriis iuſſit confidere plantis.
Cur cui debueras vltro dux eſſe vianti
Ludibrio inſultas/ſermone procaciter vſus?
Quæq; olim geſſi memori digniſſima fama
Dedecori tribuis: meritum quoq; crimine penſas?
Quid riſu inſequeris vetulum pugnare potentem/
Inuictoſq; meos titulos et ſplendida facta
Probro adigis/famoſa terens et fortia carpens?
Qua probitate petis indignum viribus enſem:
Haud latus hic imbelle decet/dextramve bubulci
Agreſtem ſoliti calamo deducere muſam:
Procurare pecus/aruis armenta tueri.
Nempe inter vernas ollæ vicinus obunctæ
Cruſtula ſpumantis patinæ bulligine tingis/
Craſſi adipis macrum perfundens vnguine panem:
Iuſq; tepens furtim digito ſitiente liguris,
Doctior aſſuetam cineri proſternere Gallam/
Indormire lari ſomnos celebrare diurnos.
Sedulus officium nidentis obire culinæ:
Qꝫ bello fortem iaculis aperire cruorem
Auerſans lucem latebræ ſordentis amator/
Mancipium ventris miſerabile: parq; putaris
Sordida cum ſiliquis lambenti farra catello.
Hercule non tunc me ferro ſpoliare petebas:
Quando ter Olonis ſummo diſcrimine nati
Expugnator eram. Namq; agmine prorſus in illo

Aut gladium fregit manus/aut obſtantia fudit.
Hæc grauitas ferientis erat. Quid quando Curetum
Littus/et innumera conſtratum cuſpide callem
Primus ligniferis docui decurrere plantis!
Nãqꝫ aditurus agros confertos murice ferreo
Armabam laceros ſubiecto ſtipite greſſus.
Hinc mecum egregiis congreſſum viribus Hamam
Enecui: mox cum Rino duce Flebace nato
Obtriui Kyrios/vel quas alit Eſtia gentes/
Et populos Semgala tuos. Poſt hæc Thelemarchos
Aggreſſus, caput inde tuli liuore cruentum
Quaſſum malleolis/armiſqꝫ fabrilibus ictum.
Hic primum didici quid ferramenta valerent
Incudis/quantumve animi popularibus eſſet.
Theutonici quoqꝫ me pœnas auctore dedere
Quum natos Suertinge tuos Frothonis iniqua
Cæde reos domini vindex ad pocula ſtraui.
Nec minus hoc facinus, quando pro virgine chara
Vno ſeptenos necui certamine fratres
Teſte loco: qui me ſtomacho linquente pereſus
Non parit arenti rediuiuum ceſpite gramen.
Moxqꝫ ducis Kerri bellum nauale parantis
Vicimus egregio confertam milite puppim.
Inde dedi leto Wazam/Fabrumqꝫ procacem
Multaui natibus cæſis/ferroqꝫ peremi
Rupibus a niueis hebetantem tela Wiſinnum.
Quatuor hinc Leri natos/pugileſqꝫ peremi
Biermenſes/gentis Hibernæ principe capto.
Duflinæ populabar opes/ſemperqꝫ manebit
Noſtra Brawellinis virtus cõſpecta tropheis.
Quid moror! excedunt numerum quæ fortiter egi/
Quodqꝫ manu geſſi ad ſolidum celebrare recenſens
Deficio: ſunt cuncta meo maiora relatu:
Vincit opus famam: nec ſermo ſuppetit actis.

Starcatherus ſibi cædẽ ꝓcurat.

f. 78b. 79a

¶Hæc Starcatherus. Tandem quũ Hatherum Lenno patre ortum mutuo ſermone exptus fuiſſet/aĩaduertens iuuenẽ ſplendido loco natũ, feriendũ ei iugulum præbuit/hortatus ne a parentis ſui interfectore pœnas exigere vereretur. Hæc facientem auro, qđ a Lennone recepat, potiturũ eſſe ꝓmittit. Et vt eiuſdem in ſe vehemẽtius animum efferaret, huiuſmodi exhortatione vſus eſſe traditur.

Præterea Hathere priuaui te patre Lenno.
Hanc mihi quæſo vicem referas/et obire volentem
Sterne ſenem/iugulumqꝫ meum pete vindice ferro.
Quippe operam clari mens percuſſoris adoptat:
Horret ab ignaua fatum depoſcere dextra:
Sponte pia legem fati præcurrere fas eſt:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Quod nequeas fugere, hoc etiam anticipare licebit.
Arbor alenda recens/vetus excidenda: miniſter
Naturæ eſt quiſquis fato confinia fundit:
Et ſternit quod ſtare nequit. Mors optima tunc eſt
Quum petitur/vitæꝗ piget: quum funus amatur:
Nec miſeros caſus incommoda proroget ætas.

Hæc dicens exertam crumena pecuniam ꝓmit. Hatherus aũt tam fruendi æris, q̃ paternæ vltionis capeſſendæ cupidine cõcitatus/obſecuturum ſe precibus nec præmia repulſurum ſpopondit. Cui Starcatherus cupide enſe præbito ꝓnam poſtmodum ceruicem applicuit: ne timide ꝑcuſſoris opus exequeretur/aut ferro muliebriter vteretur hortatus, præfatuſꝗ ꝙ ſi peracta cȩde ante cadaueris lapſum caput ac truncum medius interſiliret/armis innocuus redderetur. Quod vtrum inſtruendi ꝑcuſſoris/an puniendi dixerit, incertum eſt. Fore enim poterat vt ſaltantem eximii cadaueris moles obrueret. Igitur Hatherus adacto vegete gladio ſenem capite demutilauit. Q đ corpori auulſum impactumꝗ terræ glebam morſu carpſiſſe fert̃ ferocitatem animi moribundi oris atrocitate declarãs. Percuſſor tamen promiſſis fraudem ſubeſſe veritus/ſaltu non incautus abſtinuit. Quem ſi temere ꝑegiſſet, forte lapſi cadaueris ictu obrutus/occiſi ſenis pœnas proprio funere ꝑſoluiſſet. Verũ ne tantum athletam buſti inopem iacere pateretur/corpus eius in campo, qui vulgo Rølung dicitur/ſepulturæ mandandum curauit.

Syuardus I. r. p. chr: 341.

Syuardus rex. xlix.

4 fol. 79. Syvardum Islandi eque ac patrem ejus Omundum ignorant. Butilus nec Syvardi frater fuit, nec (f. 83) Rex Daniæ, sed Saxoniæ, Sigurdo Hringo coævus; Neptem ejus Aslaugem Ragnar Lodbrock uxorem duxit Torf. p. 325. Cf. fol. 83.

Mundus autem (vt accepi) pace integra ſumma cum tranquillitate deceſſit, duobus filiis et totidẽ filiabus relictis. E qbus maximus natu Syuardus fratre Butho adhuc tenero regnũ hæreditate cõſeqtur. Quo tp̃e Sueonũ rex Gøtarus alterã Omundi filiarũ ob eximiæ pulchritudinis famam infinito amore cõplex⁹ Ebboni cuidã Sibbonis filio poſtulandæ virginis gr̃a negotium legationis imponit. Is officio prudẽtius adminiſtrato, gratũ de puellæ cõſenſu nuntiũ retulit. Iamꝗ nihil voto præter nuptias deerat: quas Gøtarus apđ alienos agere metuẽs ꝑ Ebbonẽ quo prius legato vſus fuerat ſpõſã ſibi trãſmittẽdã efflagitat. Is quũ ꝑua admodũ familia comitatus Hallandiã præteriret/ad agreſtẽ vicũ ſe ꝑnoctãdi gr̃a cõtulit: in quo duorũ fratrũ habitationes aduerſas medius amnis ſecreuerat. Et hi qdẽ cõſuetudinẽ iugulãdi quos hoſpitaliter recepiſſẽt habebãt/liberalitatis ſpecie latrociniũ obſcurare callẽtes. Trabẽ eñi in modũ præli oblongã/eandẽꝗ ferri acumine præditã arcanis qbuſdã vinculis in excelſa domus ꝑte ſuſpẽderãt: quã nocturno tp̃e ſubductis nexibus demittẽtes/ſubiectoꝝ capita deſecare ſolebãt. In quẽ modũ cõpluriũ vertices penſili mole præciderãt. Igit̃ Ebboni ſuiſꝗ poſt epulas abũde ꝓbitas penes focũ miniſtri thoꝝ extruũt: vt applicatas igni ceruices inſidioſæ trabis impulſu demeterẽt. Quibus abſcedẽtibus Ebbo impenſũ capitibus machinamẽtũ ſuſpiciẽs/ſocios ſimulato ſomno corꝑa tranſponere iubet/ꝓfat⁹ ꝑq̃ ſalutarẽ eis loci variationẽ exiſtere. Fuere aũt inter eos qdã ab Ebbonis cliẽtela extranei: q ſpretis q̃ cæteri exequebant̃ monitis, immoti vt cuiꝗ iacẽdi loc⁹ obuenerat/cubuerũt. Sub opacã vero noctẽ ab inſidiarũ miniſtris pendulũ machinamẽti pondus impellit̃. Q đ nodis qbus inhærebat excuſſum/magnaꝗ vi ſolo adactũ ſubiectos exitio tradidit. Igit̃ q facinoris exequẽdi curã habebãt quo certius rei euẽtũ diſcerẽt, illato lumine Ebbonẽ: ꝓpter quẽ maxime rẽ adorſi fuerãt/prudẽter peri

Fratrũ Hallãdicorum ſcelus.

culo occurriſſe cognoſcunt. A quo ꝓtinus impetiti ſanguine pœnas dederūt. Ebbo
quoqꝫ ſuis ꝑ mutuā ſtragē amiſſis, frequētē cruſtulis glacialibus amnem inuēto for
te nauigio ſuꝑat: Gøtaroqꝫ cladis ſuæ potius, q̃ legationis euentū declarat. Quā rē
Gøtarus a Syuardi inſtinctu ꝑfectā iudicās, iniuriarū vindictā armis exequi parat
Quo Syuardus apud Hallandiā expugnatus, ſorore ab hoſtibus capta, conceſſit in
Iutiā. Vbi Sclauorū vulgus pugnā ſine principe auſum acie ſuꝑauit / tantū gl'iæ ex
victoria nactus quantū ex fuga dedecoris traxerat. Verū hiſdē quos ductu vacuos
debellauerat paulopoſt ducē nactis pugna apud Fioniā ceſſit. Aduerſum quos idē
tidē in Iutia prælíatus infœlicē pugnæ euentū habuit. Quo euenit vt Scania / Iutia
qꝫ exutus, media dūtaxat regni veluti quaſdā exeſi corꝑis ꝑtes ſine capite retineret
Iarmericus ex eo genitus cū ſororibus admodū ꝑuulis præda hoſtibus fuit: quarū
Iarmericus captus.
altera Noruagienſibus / altera Germanis, ꝙ venalia quōdā ſolebāt eſſe cōnubia, pre
tio venditata eſt. Itaqꝫ Danorū regnū fortiſſime ꝓpagatum tātis etiā maiorū titu-
lis illuſtratū / tot victoriis auctū / ob vnius viri inertiā ex ſummo nitore fortunæ et
florentiſſimo rerū ſtatu eo ignominiæ ꝑuenit: vt penſionē quā prius exigebat, exol
Dania fit vectigalis.
ueret. Syuardus aūt ſæpius victoria caſſus / ac deformiū fugarū reus / poſt tot maio
rū decora in tā erubeſcēdo patriæ ſtatu cōfuſa regni gubernacula geſtare nō ſuſti-
nēs: ne diuturnior vita ad extremā gloriæ iacturā ꝑtingeret, ſpecioſum ſibi fatū pu
gna parere ꝓperauit. Quippe memorē calamitatis aīm deponēdæ ægritudinis cu-
pido ſalutis faſtidio cruciabat. Adeo demēdi ruboris ſtudiū lucē ei inuiſam effece-
rat. Igitur cōꝑatis pugnæ copiis, Simoni cuidā ſub Gøtaro Scaniā ꝓcurāti bellum
apte denūtiat. Quod obſtinatis temeritatis viribus executus, occiſo Simone, ꝑ ſum
mā hoſtiū ſtragē vitā finiuit. Patria tamē præſtādæ pēſionis onere liberari nequit.
Interea Iarmericus apud regē Sclauorū Iſmarū cū coæuo ſibi collacteoqꝫ Gunnone
cōiectus in carcerē captiuus degebat. Quo demū erutus atqꝫ exercendi ruris cultu
Iarmericus rem ruſticā exercet.
ræ applicatus ruſticū opus exequit̃. Ob cuius ꝓmptiſſimā adminiſtrationē ad rega
liū mancipiorū magiſteriū transfert̃. Eo quoqꝫ ſynceriſſime geſto, in neceſſariorum
regis gregē aſſumit̃. Vbi quū ſe iuxta aulicorū ritū egregia morū amœnitate geſ-
ſiſſet, breui in amicorū numerū trāſlatus primū familiaritatis locū obtinuit. Ac ve
luti q̄buſdā meritorū gradibus fretus ab infima ſorte ad ſpectatū honoris faſtigiū
Iarmerici ſucceſſus.
cōceſſit: et ne ſegnē eneruēqꝫ iuuentā ageret, militaribus ſe ſtudiis aſſuefecit / natu-
ræ dotes induſtria cumulans. Grata oībus Iarmerici indoles erat: ſoli reginæ ſuſpe
ctū adoleſcentis ingeniū fuit. Fratrē quoqꝫ regis fato functū repentinus rumor edo
cuit. Cuius corpus Iſmarus ampliſſimo funere elaturus quo maior exequiarū pom
pa fieret, regia comitate cōuiuiū inſtruit. At Iarmericus alias cū regina familiaris
curā ſortitus ad fugā, cuius facultatē regalis abſentia ꝑmittere videbat̃, circunſpi
ciendā acceſſit. Animaduertebat eñ ſe etiā inter opes poſitū miſerabile regis māci
piū fore / et quaſi alieno beneficio precariū ſpm̃ poſſidere. Præterea q̄q̄ primis apud
regē honoribus vteret̃ / libertatē delitiis ꝓferendā exiſtimās, viſendæ patriæ noſcē-
diqꝫ gn̄is eximia cupiditate flagrabat. Sciēs aūt ꝙ regina neqꝫ captiuorū elabi poſ-
ſet cōpetentibus prouidiſſet excubiis: quo viribus peruenire nequibat / arte aſſurgē
dū ꝓcurat. Fiſcellā itaqꝫ byblo ac vimine textā / qua agreſtes inſtar hominis forma-
ta aues ariſtis deturbare cōſueuerāt / viuo cane cōpleuit. Quā etiā detracto ſibi cul
tu quo veriſimilius humani repræſentaret imaginē / texit. Deinde priuatum regis
ærarium demolitus / egeſtam inde pecuniam notis ſibi tm̄ recondidit locis. Interea

Gunno abſentiam ſocii ſimulare iuſſus, illata in regiam fiſcella/ impulſoq; ad latran
dum cane: percontanti qdnam hoc eſſet reginæ, mente captū clamitare retulit Iar
mericum. Illa ad aſpectum ſtatuæ ſimilitudinis errore deluſa/ inſanum æde eiici iu= Arx Iarme
bet. Tunc Gunno platam foras ſtatuam perinde ac furentem ſociū lectulo tradit. rici.
Sub noctem vero vigiles epularū hilaritate ac vino ꝓuehit largiore / abſciſaq; dor=
miētium capita quo turpiore eos morte cōſumeret/ inguini ſociauit. Excitata ſtre=
pitu regina cauſamq; eius diſcere cupiens/ concita fores petiuit. Sed dum caput in= Reginæ cæ
cautius exerit, improuiſo Gūnonis enſe confoditur. Quæ quū mortificum vulnus des.
expta corrueret, reflexis in occiſorem luminibus/ Nullius, inqt, obtentu fraudis ſi
incolumi mihi viuere licuiſſet, his finibus impunitus excederes. Ad hūc modū cre
bras in ꝑcuſſorem minas moribunda profudit. Poſt hæc Iarmericus vna cum Gun
none præclari facinoris ſocio tabernaculū in quo rex fraternas cōuiuio celebrabat
exequias, cunctis temulentia victis admoto furtim incendio/ cōplet. Quo latius fu=
ſo quidā ebrietatis ſtupore diſcuſſo, immiſſis equis depræhenſos periculi inſequun
tur auctores. At iuuenes primum iumentis quæ receperant vecti: ad vltimum hiſ=
dem prolixiori curſu debilitatis pedites dedere fugam. Iamq; pene occupatis am=
nis remedio fuit. Pontem enim quem ante morādi perſecutoris gratia præciſis ad
medium trabibus non modo onerum impatientem: ſed etiam ruinæ ꝓpinquū effe=
cerant: prætergreſſi in opacam de induſtria voraginē conceſſerunt. Quibus immi
nētes Sclaui dū parū ꝓſpecto ꝑiculo equis improuidi pontē onerāt, deſidētibus ta=
bulatis excuſſi, præcipitant̃ in flumē. Sed dū enando ripā appetunt, a Gunnone et
Iarmerico obſtantibus intercepti merſi aut interfecti ſunt. Ita iuuenes egregia cal=
liditate vſi non vt fugitiua mancipia: ſed quaſi præditi conſilio ſenes, maius ætate
ſua facinus ediderunt/ quod acute conceperāt efficaciter adimplendo. At vbi in lit
tus ventum, rapto quod fors obtulerat nauigio, in altum procedunt. Quos qui in
ſequebantur barbari nauigare cōſpectos vociferando reuocare conati regnaturos
ſi redeant ſpondent: ꝙ publico veterum inſtituto regum percuſſoribus regnorum *
Buthlus r. p. chr. 346. ſucceſſio decreta fuerit. Diu recedentium aures pertinax Sclauorum clamor pro=
miſſis pellacibus exurdabat. Ea tempeſtate Buthlus Syuardi frater Danis perfun= Buthlus
ctorie præerat. A quibus venienti Iarmerico regnum tradere coactus ex rege pri= rex. l. f. 82
uatus euaſit. Eodem tempore Gøtarus Sybbonem ſtupratæ ſororis inſimulatū oc=
Iarmericus r. p. chr. 351. cidit. Cuius nece affines permoti ad Iarmericum eiulabundi decurrūt: ſeq; in vltio Iarmericus Cf. foll. 82. 83b. 84, et hic ad Sign 4 infr.
nem ꝓpinqui Gøtarū cum eo oppugnaturos ꝓmittūt. Nec parū ꝓmiſſa ſoluerunt rex. li.
Nam eorū auxiliis oppreſſo Gøtaro Iarmericū Suetia potiri contigit. Qui quum
duarū gentiū impio fungeret̃, ante dn̄ationis fiducia Sclauos prælio tentat. Quorꝫ Suetiæ ſub
xl. captos applicatis totidem lupis laqueo adegit. Quē ſupplicii modū olim parrici= * actio ~~ſexta~~. quinta
dis debitum ob hoc circa hoſtes pagere voluit: vt quantæ in Danos rapacitatis ex= f. 50. a.
titerint, ex ipſa atrociū belluarū cōmunione videntibus cōſpicuum foret. Subacta
quoq; regione præſidia locis opportuna diſponit. Inde ꝓfectus Sembonū/ Curetū/
cōpluriumq; Orientis gentiū cladē exercuit. Qua regis occupatione Sclaui datā ſi Sclauorum
bi defectionis materiā iudicantes/ interfectis q ab ipo præſides cōſtituti fuerāt/ Da= ſubactio no
niam depopulati ſunt. Quorū claſſem Iarmericus forte e piratica rediens interce= na.
ptam deleuit: eoq; facinore priores victoriarum titulos decorauit. Cæterum opti= Decima.
mates eorū primo tibias loris traiectos/ moxq; immaniū taurorū vngulis alligatis/ *
moloſſiſq; inceſſentibus raptim in cœnū/ voragineſq; ꝑtractos lachrymabili ſpecta=

4. Iarmericu, qui ad Daniæ Reges minimè pertinet, Bicconis, et Suanhildæ (f. non Swawilde) historiam Vita Ragnaris Lodbroch, et Sæmundi Edda hoc modo exequitur. Sigurd, ab occiso serpente Fafnere, Fafnisbani dictus, ex Brynhilde Budlina, Saxoniæ Regis sorore, Aslaugem, Ragnaris Lodbroch postea uxorem, susceperat. Deinde Gudrunam, Giukii, Regis ad Rhenum, filiam ducens, ejus fratri Gunnari Brynhildem repudiatam nubere fecerat. Gunnar Sigurdum per insidias tollit, instigante Brynhilde, quæ simul violentas sibi manus intulit, ejusdem cum priore marito rogi particeps futura. Gudruna postea nupsit Brynhildis fratri, Budlii Saxoniæ regis filio Atlio, qui cum Giukungos, Gudrunæ fratres, Gunnarem et Hognium, per varios cruciatus necasset, Gudruna proprios filios, ex Atlio susceptos, patri epulandos apposuit; occiso deinde marito, aulam ejus incendit, seque in mare præcipitem dedit, sed undarum æstu ad peregrinum littus incolumis delata, regnanti ibidem Ionaco nupsit, et ex eo tres filios Hamderem, Sorlium, et Erpum suscepit. Iormunreccus Potens (sis Saxoni Iarmericus:) filiam Gudrunæ

culo cōſumpſit. Ea re hebetati Sclauorū animi ſumma cum trepidatione regis im‐
periū coluerunt. Iarmericus itaq; tot gētium manubiis locupletatus vt tutū præ‐
dæ domicilium cōpararet, in editiſſima rupe mirifico opere ædem molitur. Agge‐
rē collatis glebis extruit: fundamentū crebris coniicit ſaxis: ima vallo: tricliniis me‐
dia: ſumma ꝓpugnaculis cinxit. Secus vndiq; iuges excubias fixit. Quatuor portæ
magnitudine præſtantes: a totidē plagis irreſtrictos aditus dabant. In huius dom⁹
magnificentiā oēm opum ſuarū apparatum cōgeſſit. Ita domeſticis rebus cōpoſitis
rurſum in externas cupidinē vertit. Igitur nauigatione cœpta, quatuor fratres ge‐
nere Helleſpōticos obuios pelago factos/piraticæq; admodum ſtudiis aſſuetos ma‐
ritima pugna attentare nō diſtulit. Quatriduo geſta ſororē eorū cū medietate tri‐
buti quo victos onerauerant pactus/præliū reuocauit. Poſt hæc Liuorum regis fi‐
lius Bicco captiuitate quā ſub memoratis fratribus ducebat elapſus Iarmericum: a
quo olim fratribus ſpoliatus fuerat, iniuriæ haud oblitus acceſſit. Apud quem beni‐
gnius habitus breui arcanorū oīm arbiter ſingularis euaſit. Hūc vt ſuis ꝑ omīa tra‐
ctabilem monitis ſenſit, in res q̄maxime factu deteſtabiles cōſultantē adduxit. Atq;
ad ſcelera flagitiaq; cōmittēda cōpellit. Adeo nocēdi artē obſequii ſimulatione ca‐
ptabat. Præcipue eū aduerſum eos quos ſanguine ꝓxime cōtigiſſet armabat. Ita fra‐
ternā vltionē: quia viribus nequibat, fraude exequi pertentabat. Quo euenit vt rex
virtutū loco vitiorū ſordes amplexus ob ea quæ ꝑfidi monitoris impulſu atrociter
geſſerat/cōmunibus in ſe locum odiis daret. Aduerſum quē etiā Sclauorū tumul‐
tus exoritur. Cuius ſopiendi gratia duces eorū captos traiectis fune tibiis equis in
diuerſa raptātibus præbuit lacerādos. In hūc modū cōſumpti pricipes corpum ſuo‐
rū diſtractu ꝑtinacis animi pœnas dederūt. Quæ res Sclauorū obſequia in ſuo ſta‐
tu æquali ac ſolida ſubiectione cōtinuit. Interea qui ex ſorore Iarmerici apud Ger‐
maniam orti/educatiq; fuerant auito nomine freti in auunculum arma ſuſcipiunt
æque ſibi regnum atq; ei debere certātes. Quorū munitiōes rex apud Germaniam
machinis demolitus, oppidis compluribus/aut obſeſſis/aut captis/nonnullis etiā ſo‐
lo æquatis incruentā ad ciues victoriā reportauit. Occurrūt Helleſpōtici pactis ſo‐
rorē nuptiis offerentes. Quibus celebratis rurſum Bicconis inſtinctu Germaniam
petens/captis bello ſororiis laqueo ſpm̄ eripere nō dubitauit. Optimates quoq; con‐
uiuii ſimulatione contractos eodem exemplo conſumendos curauit. Interea Brode‐
rus/quem olim rex ex alio ſuſtulerat matrimonio/nouercæ curam ab eo ſuſceptam
plenis ſanctitatis excubiis celebrabat. Quem Bicco apud patrē inceſti crimine ac‐
cuſatū ne falſo inſimulaſſe videretur, ſubornatorū teſtimonio inſecutus eſt. Cumq;
Broderus accuſationis partibus plene exhibitis defenſionis præſidia afferre nō poſ‐
ſet/pater ab amicis in conuictum ferri ſententiam iubet/minus impium ratus ſu‐
mendam de filio vindictā alieno q̄ ꝓprio delegare iudicio. Quem cęteris ꝓſcriptio‐
ne dignū decernentibus/Bicco triſtiorem de capite eius ſententiā ferre nō veritus
a nefarii ſtupri auctore pœnam ſuſpendio capiendam eſſe ꝓnūtiat. Quem nequis a
paterna crudelitate profectam putaret, eundem laqueo affixum a miniſtris ſubie‐
cto aſſere excipiendum percenſuit: vt quum hi feſſas oneri manus ſubducerent, per‐
inde ac rei perēpti iuuenis forent/ Regemq; parricidii crimine ſua culpa liberū face‐
rent. Præterea niſi pœna accuſationem ſequeretur, paternæ eum ſaluti inſidiaturū
aſtruxit. Adulterā vero Swauildā quo turpius e vita excederet, pecudum vngulis
proculcari debere. Paruit Bicconi rex / adactumq; ſuſpendio filium ne ſtrangulari

Arx Iarmerici.

Sclauorum ſubactio. xii

Nouū commentū Bicconis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

poſſet a circūſtantibus tabulati ope alleuandum curauit. Igitur innoxiū vinculum
parum cōpreſſis faucibus ſolam pœnæ ſpeciem præ ſe ferebat. Reginā vero firmiſſi
mo nexu humo aſtrictā eq̄nis obterendā calcibus præbuit. Hāc tantæ fuiſſe pulchri
tudinis fama eſt: vt ipis quoq; iumētis horrori foret artus eximio decore præditos
ſordidis lacerare veſtigiis. Quo argumēto rex innocentiā cōiugis declarari conie=
ctans: accedēte erroris pœnitentia falſo notatā feſtinat abſoluere. Aduolat interea
Bicco ꝗ ſupinā iumēta diris deturbare carminibus, nec niſi pronam obteri poſſe fir
maret. Quippe eam formæ ſuæ beneficio ſeruatam ſciebat. In hunc modum colla=
tum reginæ corpus adactus iumentorum grex crebris alte veſtigiis fodit. Hic SWa
uildæ exitus fuit. Interea canis cui Broderus aſſueuerat ſeu quibuſdam queſtubus
aggreſſus regem deflere domini ſupplicium videbatur. Eiuſdemq; illatus accipiter
intimas corpori plumas roſtro detrahere cœpit. Ex cuius nuditate rex ſumptis or
bitatis auſpiciis omen intercepturus præpropere qui filiū laqueo detraherent/mit
tit. Perimplumem em̄ auiculam futurum ſe/ni cauiſſet/abſq; liberis augurabatur.
Liberato clade Brodero, Bicco delationis pœnas exoluere metuens, nuntiare Hel=
leſponticis pergit SWauildam a viro nefaria ſtrage conſumptam. Quibus vlciſcen
dæ ſororis gratia nauigantibus ad Iarmericum reuerſus/parari bellum ab Helleſ=
ponticis indicat. Rex mœnibus q̃ acie tutius dimicandū exiſtimans, in eam quā ex
ædificauerat munitionem confugit. Vbi ad ferendā obſidionē cōmeatibus penitio
ra ꝓpugnacula armatis implebat. fulgentes auro cetræ/ circūpenſiq; clypei ſupre=
mum ædis ambitū adornabant. Contigit aūt vt Helleſpōtici prædæ ꝑtitionē actu
ri magnā ſuorū manum peculatus inſimulatā occiderent. Igitur ꝙ tantā copiarum
ꝑtem inteſtina clade cōſumpſerant, aulæ expugnationē ſuis altiorē viribus rati/ve=
neficā, cui Guthrune erat vocabulum/cōſulunt. Qua efficiente regiæ ꝑtis propu=
gnatores ſubito oculis capti in ſe ipſos arma cōuertunt. Quo viſo Helleſpōtici ap=
plicata teſtudine primos portarū aditus occupāt. Deinde conuulſis poſtibus/irru=
ptaq; æde cæcas hoſtiū phalanges obtruncant. Eo tumultu ſupueniēs Othinus/me
dioſq; p̄liantiū globos appetēs/Danis quos paterna ſp pietate coluerat/adēptū præ
ſtigiis viſum ſupera virtute reſtituit. Helleſpōticos vero corpa aduerſū tela carmi
nibus durare ſolitos crebro ſilice cōuerberādos eſſe ꝑdocuit. Ita vtrūq; agmen mu
tua cæde cōſumptū interiit. Iarmericus vtroq; pede ac manibus ſpoliatus trūco in
ter exanimes corpe rotabatur. Cui Broderus parū idoneus ſucceſſit in regnum.

P Oſt hunc regnat Syualdus: cuius filius Snio ſeneſcente patre ſtre
nuū piraticæ opus cōplexus patriæ res nō ſolum ſeruauit: ſed ēt
diminutas in priſtinū habitū reuocauit. Idem tyrannide ſuſcepta
Eſkilli atq; Alkilli pugilum inſolentiam cōprimendo Scaniam a
Danicæ iuriſdictionis integritate ſubmotam ad ſocietatem pa=
triæ victoria reduxit. Tandē filiæ Gotthorū regis mutuo amore
perſtrictus, cōueniendæ eius copiam clandeſtinis nuntiis tentat. Qui a patre puel=
læ intercepti ſuſpendioq; cōſumpti/improuidæ legationis pœnas dederunt. Quo
rum Snio vltionem exigere cupiens quū Gothiam hoſtiliter aggreſſus fuiſſet/rege
eius cum copiis occurrente, prædictorū pugilum ꝓuocatione rem ꝑ athletas gere=
re iuſſus/hanc duelli legem edidit: vt alteruter regū pro varia athletarum fortuna
aut ꝓprium perderet/aut alienū lucraretur imperiū/victiq; regnū in victoriæ præ
mio reponeret. Quo euenit vt Gothorū rex ꝓpugnatorū ſuorum infortunio ſupe

SWauildæ ſpecies et cædes.

Canis & accipitris dolores.

Guthrune venefica.

Othini opitulatio.

Broderus rex. lii.
Syualdus rex. liii.
Snio rex liiii.

ratus regno Danis cedere cogeretur. Cuius filiam Snio quũ in Sueonũ regis cõnubium paterno impulſu cõperiſſet adductam, quendã obſoleto habitu ꝑ itinera publica ſtipem petere ſolitum ad eam vſq; tentãdam tranſmiſit. Qui quũ egentiũ more ꝓpinquum liminibus diſcubitum habuiſſet, viſa forte regina exili vocula ſuccinens/Amat, inquit/te Snio. Illa allapſum auribus ſonũ diſſimulanter excipiens nec viſu nec gradu relato ꝓcedit in regiã, atq; eueſtigio regreſſa obſcuro et vix aures offendente ſibilo/Amantem, inquit, me redamo. Eo dicto veſtigium extulit. Quam egenus mutui amoris vocem ediidiſſe gauiſus die poſtera foribus aſſidens præſente domina conſueta ſermonis breuitate, locum ait voto ſuppetere cõuenit. Illa rurſum argutæ vocis induſtriam colligẽs ſumma cum diſſimulatione diſceſſit. Paruo poſt percontatorem prȩteriens Bøcherør breui ſe ꝓuenturam aſſeruit. Hunc quippe locum fuga petere deſtinauit. Qua de re egenus certior redditus ſolito percontationis acumine competens promiſſo tempus cognoſcere perſeuerat. Illa vero nec aſtu inferior/nec ſermone lucidior q̃ breuiſſime potuit, hyemis initium nuncupauit. Cæterum ſtipatores eius qui leuem amatoriæ vocis iactum exceperant, plenum calliditatis ingenium extremæ ſtoliditatis delitamentũ eſſe credebant. Quæ quũ Snio certius ex egeno cognoſceret, reginã ſublatis mariti opibus lauandi ſimulatione digreſſam nauigio deportandã curauit. Poſtea vero ſȩpenumero inter ipſm ac Suethiæ regem/altero iuſtas repetente faces/altero illicitas tueri ꝑſeuerante, ancipiti euentu variaq; victoria dimicatum eſt. Ea tempeſtate per ſummam cæli intẽperantiã agrorum vbertate corrupta ingens annonæ caritas incidit. Cumq; oborta victualium raritate grauis plæbẽ inedia laceraret, rex quonã modo tꝑis difficultati ſuccurreret anxius/quũ aliquanto maiorem bibuloꝝ, q̃ edaciũ impenſam animaduerteret, frugalitatem populo intulit: cõuiuiorũ vſum abrogans nequa ex fruge potio pararet̃ edixit: acerbitatẽ famis ſuꝑflui hauſtus interdicto pellẽdã/atq; a ſiti abundantiam eſus mutuandam exiſtimãs. Tunc ꝗdam petulantioris gulæ proſcriptam bibendi conſuetudinẽ deflens altum calliditatis genus cõplexus nouã voluptati licentiam repperit/ac publicã cõtinentiæ legem priuata intemperantia ſoluit/delitiarum vſum a ridiculi opis acumine mutuatus. Vetiti em̃ liquoris guſtu minutim liguriendo vſus deſiderium ebrietatis expleuit. Quam ob rem cõuentus a rege integerrimum ſe frugalitatis obſeruatorem aſſeruit/vtpote auiditatẽ hauſtus moderatæ ſumptionis ingenio caſtigantem: affixamq; ſibi culpam ſorbitionis titulo tueri perſeuerauit. Deniq; adiecto minarum terrore nõ modo bibere, verum etiam pitiſſare ꝓhibitus: conſuetudini tamen imperare nõ potuit. Vt em̃ tanq̃ licite illicitis frueretur/nec gulam alieno ſubiectam haberet imperio, madefactis potione cruſtulis capace liquoris offula veſcebatur: cupitamq; crapulam lento guſtu ꝓuexit: interdictum ſatietatis modum haut ſecus ac licitum cõſecutus. Adeo pertinaciſſima gulæ rabies ſalutem pro luxu deuouens/nec regia ꝗdem cõminatione deterrita, ad omne periculum ſpernendum temerarium ſolidauerat appetitũ. Secũdo quoq; perinde ac violatæ cõſtitutionis reus cõuenitur a rege. Sed ne tunc quidem facti defenſionem abiecit/nequaq̃ a ſe regalibus inſtitutis obuiam itum eſſe contendens/aut decretam edicto continentiam ſuis ꝓfanatam illecebris: præſertim quum lata frugalitatis lex ita parſimoniæ formam tradiderit: vt potandi magis, q̃ edendi liquoris facultas inhibita videretur. Tum rex obteſtans deos per cõmunem iurare ſalutem, tale quid deinceps audentem capitaliter eſſe plexurũ. Ille mortẽ temperan

Mendicus procatur.

Annonæ caritas.

Ceruiſiæ vſu interdictum.

Bibacis aſtus.

tia leuiorem, vitāq; q̄ luxū deponere tolerabilius ratus rurſum aquis excoquit frugem, detoſtoq; liquore cum ſe nullā vlterius excuſandæ cupiditatis defenſionē obiecturum ſperaret: palam potioni indulgendo ad calicū vſum libera fronte conuertit aſtuq; in audaciam verſo, regiā animaduerſionē operiri q̄ frugi fieri maluit. Interrogante ergo rege cur toties rei interdictæ licentiā vſurpaſſet: deſideriū hoc inquit rex non tam auiditas mea q̄ habita in te beniuolentia peperit: funeribus enim regiis inferias cōuiuio perſoluendas memineram. Itaq; ne epulū quo tuæ peragantur exequiæ ob fermenti inopiā ſolenni potionis vſu careat induſtria potius q̄ ingluuie ductus prohibiti liquoris tēperamento prouidi. Te autē ante alios inedia periturum, prioreq; buſto opus habiturū non ambigo: cū ob hoc inuſitatā parcitatis legē tuleris, ꝙ defuturā tibi primū alimoniā verearis. Tibi quippe nō aliis conſulendo nouū auaritię auctorē agere ſuſtines. Tā vrbana hominis cauillatio iram regis in ruborē conuertit. Qui cū publicæ ſalutis decretū in ludibriū ſui recidiſſe conſpiceret omiſſo cōmunis vtilitatis conſilio reuocauit edictū ſententiāq; ſoluere q̄ ciuiū offenſam contrahere maluit. Cūq; (vt dixi) ſiue parū compluta humo ſeu nimiū torrida torpentibus ſatis: ac parce fructificantibus campis inediæ languor defectā eſcis regionem attereret: nullūq; parū ſuppetētibus alimētis trahendæ famis ſupereſſet auxilium: Aggone atq; Ebbone auctoribus plæbiſcito prouiſum eſt vt ſenibus ac paruulis cęſis: omniq; demū imbelli ętate regno egeſta robuſtis dūtaxat patria donaretur nec niſi aut armis, aut agris colendis habiles domeſtici laris paternorūq; penatium habitacula retinerēt. Quorū mater Gambaruc id ad ſe deferētibus filiis cū a ſceleſti decreti auctoribus ſalutē in crimine repoſitā animaduerteret: damnata concionis ſentētia neceſſitatē parricidio redimi oportere negabat, propius honeſtati conſiliū fore aſſerēs, animorūq; ac corporū virtuti expetibilius: vt ſeruata erga parentes ac liberos pietate patria exceſſuri ſorte deligerētur. Quæ ſi ſenes inualidos obtuliſſet robuſtiores ſe eorū loco exilio offerrent, eiuſq; pondus pro debilibus perferendū ſua ſponte ſuſciperent. Cæterum indignos eſſe vita qui illā ſcelere & ſacrilegio comparare, parenteſq; ac prolem tam iniquo ſentētiæ genere perſequi ſuſtinuiſſent: charitatis loco crudelitatis officia peracturi. Poſtremo cunctos male patriam demereri apud quos parentū aut liberorum amori proprii ſpiritus charitas præponderaret. Huic voci ad concionē relatæ plæriq; ſuffragiis aſſentiebātur. Igitur omniū fortunis in ſortē coniectis qui deſignabātur extorres adiudicati ſunt. Quo euenit vt qui ſponte neceſſitati parere noluerāt fortunæ iudicio obſequi cogerētur. Primū itaq; Blekingiā aduecti, ac deinde Moringiā prænauigantes ad Gutlandiam ſe appulerunt, vbi & Paulo teſte auctore Frig dea Longobardorum vocabulū: quorū poſtea gentem condiderūt tradūtur adepti. Tandē ad Rugiā ſe applicantes, deſertiſq; nauigiis ſolidum iter ingreſſi cum multā terrarum partē emenſi, armiſq; depopulati eſſent: poſt editas late ſtrages poſtremo petitis in Italia ſedibus priſcū gentis vocabulum ſuo nomine permutarūt. Interea Danorum tellus rareſcente cultorū opera ſulcorūq; veſtigiis ſitu obductis ſylueſtrē induit vultū: & quaſi natiui ceſpitis amœnitate depoſita informi ſuccreſcentiū nemorum denſitate perhorruit. Q̄d præſens quoq; camporū eius facies prodit. Quæ enim olim feracia frugum iugera fuerant: eadem nūc arboreo ſtipite conſerta viſuntur. Atq; vbi olim cultores terram altius verſantes vaſtas diſſipauere glebas, illic nūc enatū nemus ſeruantia adhuc veteris culturæ veſtigium rura cōplectitur. Quæ niſi cultore vacua ac diuturno ſitu vaſta

Edictum crudele.

Longobarдorū origo.

Frig.

Longobardorum vocabulum.

manſiſſent, nequaq̃ vnius ruris glebam inter factos aratro ſulcos tenaceſq; arborū radices partiri potuiſſent. Colles quoq; quos in plano humādorū cadauerum cura veterum labor extruxerat, præſens ſyluæ congeries occupat. Cernere etiam eſt crebros petrarum aceruos ſyluarum ſaltibus interſitos: quas toto quondā rure diſperſas ne proſcindendis vbiq; ſulcis officerent coniectis in ſtruem molibus ruſtica cura ſublegit: malens exiguū agri perdere q̃ totum difficile reperire. Vnde ex eo ꝙ tunc exercẽdorum liberius aruorum gratia agreſtium labor egerat prioris æui populus poſtero numeroſior extitiſſe perpenditur: qui breuibus agellis contentus agreſtem operā citra veteris culturæ veſtigia cohibet. Itaq; præſens ſæculi vultus capax quōdam ariſtæ ſolum: nunc gignendis glandibus idoneus agreſtem ſtiuam ac cereales culmos conſita arboribus facie ſe permutaſſe miratur. Et hæc quidē de Snione q̃ veriſſime potui digeſta ſufficiant.

Byorn rex lv.
Haraldus rex.lvi.
Gormon rex.lvii.

HVic ſuccedit Biorn. Itemq; poſt ipſum Haraldus rerū aſſequitur ſummā. Cuius filio Gormoni inter priſcos Danorū duces: nō infimæ laudis locū rerū ſtrēnue geſtarū titulus tribuit. Hic enim nouū audaciæ genus complexus hæreditariū fortitudinis ſpiritū ſcrutandæ rerum naturæ veſtigiis q̃ armis excolere maluit: vtq; alios regū ardor bellicus: ita ipſum cognoſcendorū mirabilium quæcūq; vel experimento dephenſa, vel rumore vulgata fuerāt præcordialis ſtimulabat auiditas. Cūq; eſſet externa atq; inuſitata viſendi cupidus experiendā præ cæteris duxit Geruthi cuiuſdā ſediū acceptam a Tylēſibus famā. Incredibilia enim ab eis ſuper opū inibi cōgeſtarū magnitudine iactabātur: ſed iter omniū refertū periculo ac pene mortalibus inuiū ferebatur. Ambitorē nāq; terrarū oceanū nauigandū, ſolem poſtponendū ac ſydera: ſub Chao peregrinandū, ac demū in loca lucis expertia, iugibuſq; tenebris obnoxia tranſeundū, expertorū aſſertione conſtabat. Sed in iuuenili animo circūſtantis periculi metum: nō tam prædæ q̃ gloriæ cupido calcabat: multum ſibi claritatis acceſſurū ſperante ſi rem admodū intētatam auderet.

Geruthi ſedes & opes.

Thorkillus

Trecētis idē cū rege votū nūcupantibus auctorē famę Thorkillum itineris ducem aſſumi placuit: vtpote locorū gnarum peritūq; adeundæ regionis eius. Is officio nō recuſato aduerſum inuſitatā nauigandi maris ſæuitiam firmiore ſtructuræ genere nodiſq; crebrioribus ac conſertioribus clauis præparāda iubet nauigia ſolidari: eadēq; magnis repleri cōmeatibus ac bouinis ſuperne tergoribus claudi, quæ intrinſeca nauiū ſpatia ab incurſantium vndarū aſpergine tuerētur. Inde tribus dūtaxat Liburnis nauigatio tēditur vnaquaq; centenos capiēte delectos. At vbi in Halogiā ventū ſecūdis flatibus deſtituti varia pelagi iactatione dubiis nauigationis caſibus agebātur. Tandē per ſummā alimētorū inopiā etiā pane defecti exiguæ pultis vſu traxere famē. Interiectis diebus eminus perſtrepentē procellæ fragorem perinde ac ſcopulos inundātis exaudiūt. Igitur intellecta telluris vicinia agilitatis eximiæ iuuenis ſpeculandæ rei gratia cacumen mali cōſcendere iuſſus: p̄rupti ſitus inſulā in conſpectu eſſe denūtiat. Læti omnes regionē quæ ab eo ſignificabatur auidis inſequūtur luminibus: attēte promiſſi littoris p̄ſidiū expectātes. Cuius tandē aditū nacti in editiorē ſoli partē per obſtātes cliuos p̄altis callibus enitūtur. Tūc Thorkillus ex armentis quæ in maritimis frequētia diſcurrebāt, ſupra qđ ſemel leniendæ fami ſufficeret negat eſſe tollēdū. futurū enim ſi ſecus agerēt vt a diis loci p̄ſidibus diſcedēdi

potētia priuarētur. At nautæ magis prorogādæ ſatietatis q̃ ſeruādi imperii cupi-
diores incitamēto gulæ ſalutis conſiliū ſubiecerunt exhauſta nauiū gremia cæſorū
gregū corporibus onerātes. Qui ideo captu perfaciles extitere ꝙ ad inuſitatos viro
rū aſpectus firmato pauore mirabūdi cōuenerāt. Nocte inſequēti mōſtra littori in-
uolātia, ac toto concrepātia nemore cōcluſas obſedere puppes. Quorū vnū cæteris
grandius ingēti fuſte armatū ꝓfundū paſſibus emetiebatur. Idē ꝓpius admotū vo-
ciferari cœpit: nō ante enauigaturos q̃ fuſi gregis iniuriā expiādo viris ꝑ nauiū nu
mero traditis diuini pecoris damna penſaſſent. Cuius minis obſecutus Thorkillus
vt vniuerſorū incolumitatē paucoꝝ diſcrimine tueret̄ tres ſorte denotatos exhibu
it. Quo facto optato vēto excepti in vlteriorē Byarmiā nauigāt. Regio eſt ꝑpetui fri Byarmia.
goris capax, p̄altiſq; offuſa niuibus: ne vim qdē feruoris perſentiſcit æſtiui: inuiorū
abūdās nemorū: frugū haud ferax, inuſitatiſq; alibi beſtiis frequēs. Crebri in ea flu-
uii ob inſitas alueis cautes ſtridulo, ſpumātiq; volumine ꝑferūtur. Illic Thorkillus
ſubductis nauibus tēdi in littore iubet: eo loci ꝑuētū aſtruēs vnde breuis ad Geru-
thū trāſitus foret. Prohibuit etiā vllū cū ſupueniētibus miſcere ſermonē. Affirmās Geruthus.
monſtra nullo magis nocendi vim q̃ aduenarū verbis parū comiter editis ſumere.
Ideoq; ſocios ſilētio tutiores exiſtere: ſe vero ſolū tuto ꝓfari poſſe q prius gētis eius
mores habitūq; ꝑuiderit. Crepuſculo appetēte inuſitatę magnitudinis vir nomina
tim ſalutatis nauticis interuenit. Stupētibus cūctis Thorkillus aduētū ei⁹ alacriter
excipiēdū admonuit. Guthmūdū hūc eſſe docēs Geruthi fratrē cūctorū illic appli- Guthmundus.
cantiū piiſſimū inter pericula ꝓtectorē. Percōtātiq; qd ita cæteri ſilentiū colerent:
refert rudes admodū linguæ eius ignoti pudere ſermonis. Tū Guthmūdus hoſpi-
tio inuitatos curriculis excipit. Procedētibus amnis aureo ponte ꝑmeabilis cernit̄.
Cuius tranſeūdi cupidos a ꝓpoſito reuocauit docēs eo alueo humana a mōſtruoſis
rerū ſuc̄creuiſſe naturā, nec mortalibus vltra fas eſſe veſtigiis. Subinde ad ipſa du-
ctoris penetralia ꝑuenitur. Illic Thorkillus ſeductis ſociis hortari cœpit vt inter tē
tamentorū genera quæ varius obtuliſſet euētus induſtrios viros agerēt, atq; a pere
grinis ſibi dapibus tēꝑerātes ꝓpriis corpora ſuſtentāda curarēt, diſcretaſq; ab indi-
genis ſedes peterēt eorū neminē diſcubitu cōtingēdo. Fore enim illius eſcæ partici
pibus inter horridos mōſtrorū greges amiſſa cunctorū memoria ſordida ſemꝑ cō-
munione degendū. Nec minus miniſtris eorū ac poculis abſtinēdū edocuit. Duode
cim filii Guthmūdi egregia indole, totidēq; filiæ p̄clui forma circūſtiterāt mēſas.
Qui cū regē a ſuis dūtaxat illata delibare cōſpiceret: beneficii repulſam obiiciēs in-
iurioſum hoſpiti q̃rebatur: nec Thorkillo cōpetēs facti excuſatio defuit. Quippe in
ſolito cibo vtētes plærūq; grauiter affici ſolere cōmemorat, regēq; nō tā alieni obſe
quii ingratū q̃ ꝓpriæ ſoſpitatis ſtudioſum cōſueto more corpus curātē domeſticis
cœnā opſoniis īſtruxiſſe. Igit̄ haud quaq̃ cōtēptui imputari debere qđ fugiēdę peſtis
ſalutari gereret̄ affectu. Vidēs aūt Guthmūdus apparatus ſui fraudē hoſpitū fru-
galitate deluſam cū abſtinētiā hebetare nō poſſet pudicitiam labefactare cōſtituit
oībus ingenii neruis ad debilitādā eorū tēꝑerantiā inhians. Regi eīn filiæ matrimo
niū offerēs: cæteris quaſcūq; e famulitio peterēt potiēdas eſſe ꝓmittit. Plæriſq; rem
approbātibus, Thorkillus hūc quoq; illecebrarū lapſum ſicut & cęteros ſalubri mo
nitu p̄currit: induſtriā ſuā inter cautū hoſpitē ac lętū cōuiuā egregia moderatione
partitus. Quatuor e Danis oblatū amplexi ſaluti libidinē p̄tulerūt. Qđ cōtagium
lymphatos inopeſq; mētis effectos priſtina rerū memoria ſpoliauit. Quippe poſt id

factũ parũ animo conſtitiſſe tradũtur. Qui ſi mores ſuos intra debitos tẽperantiæ
fines continuiſſent herculeos ęquaſſent titulos, giganteam animo fortitudinem ſu
peraſſent, perenniterq; patriæ mirificarũ rerũ inſignes extitiſſent auctores. Adhuc
Guthmundus propoſiti pertinacia dolũ intendere perſeuerãs collaudatis horti ſui
delitijs eo regem percipiendorum fructuũ gratia perducere laborabat blandimẽtis
niſus illecebriſq; gulæ cautelæ conſtantiã elidere cupiens. Aduerſum quas inſidias
rex Thorkillo/vt prius/auctore firmatus ſimulatæ humanitatis obſequium ſpreuit
vtendi excuſationem a maturandi itineris negotio mutuatus. Cuius prudentiæ
Guthmundus ſuam in omnibus ceſſiſſe conſiderans ſpe peragendæ fraudis abiecta
cunctos in vlteriorem fluminis ripam tranſuectos iter exequi paſſus eſt. Progreſſi
Oppidum terribile.
atrum incultũq; oppidum vaporanti maxime nubi ſimile haud procul abeſſe ꝓſpe-
ctant. Pali propugnaculis interſiti deſecta virorũ capita præferebant. Eximiæ fero-
citatis canes tuentes aditũ prę foribus excubare conſpecti. Quibus Thorkillus cor-
nu abdomine illitum collambẽdũ obiiciẽs incitatiſſimã rabiem paruula mitigauit
impenſa. Superne portarũ introitus patuit. Quẽ ſcalis æquantes arduo potiuntur
ingreſſu. Atræ deintus informeſq; laruæ conferſerãt vrbem. Quarũ perſtrepentes
imagines aſpicere horridius an audire fuerit neſcias: fœda omnia: putidũq; cœnum
Geruthi regia.
adeũtiũ nares intolerabili halitu fatigabat. Deinde cõclaue ſaxeum cui Geruthum
fama erat pro regia aſſueuiſſe reperiunt. Cuius arctam horrendãq; crepidinem in-
uiſere ſtatuentes repreſſis gradibus in ipſo pauẽtes aditu conſtiterunt. Tunc Thor
killus hærentes animo circũſpiciens cunctationẽ introitus virili adhortatione diſ-
cuſſit: monens tẽperaturos ſibi ne vllã ineundę ædis ſupellectilẽ tametſi poſſeſſu io-
cũda aut oculis grata videretur, attingerent: animoſq; tam ab omni auaritia auer-
ſos q̃ a metu remotos haberẽt. neq; vel captu ſuauia cõcupiſcerẽt, vel ſpectatu hor-
rida formidarẽt: q̃q̃ in ſumma vtriuſq; rei forẽt copia verſaturi. Fore enim vt aui-
dę capiendi manus ſubita nexus pertinacia a re tacta diuelli nequirẽt, & quaſi inex-
tricabili cũ illa vinculo nodarẽtur. Cæterũ cõpoſite quaternos ingredi iubet. Quo
rũ Broderus & Buchi primi aditum tentant. Hos cũ rege Thorkillus inſequitur.
Cæteri deinde cõpoſitis gradiũtur ordinibꝰ. Aedes deintus obſoleta per totũ ac vi
teterrimi vaporis offuſa cũctorũ, q̇bus oculus aut mens offendi poterat, vberrima
cernebatur. Poſtes longęua fuligine illiti: obductus illuuie paries: compactũ e ſpicu
lis tectũ inſtratum colubris pauimẽtum: atq; omni ſordiũ genere reſperſum inuſi-
tato aduenas ſpectaculo terruerunt. Super omnia perpetui fœtoris aſperitas triſtes
laceſſebat olfactus. Exanguia quoq; monſtrorũ ſimulacra ferreas onerauerant ſedes
deniq; cõſeſſuũ loca plumbeæ crates ſecreuerant: liminibus horrendæ ianitorũ ex-
cubiæ præerant. Quorum alii conſertis fuſtibus obſtrepẽtes, alii mutua caprigeni
tergoris agitatione deformẽ edidere luſum. Hic ſecũdo Thorkillus auaras temere
manus ad illicita tendi ꝓhibẽs iterare monitũ cœpit. Procedẽtes per fractã ſcopuli
partẽ/nec procul in editiore quodã ſuggeſtu ſenẽ pertuſo corpore diſciſſæ rupis pla
gæ aduerſum reſidere conſpiciũt. Præterea fœminas tres corporeis oneratas ſtru-
mis ac veluti dorſi firmitate defectas iũctos occupaſſe diſcubitus. Cupiẽtes cogno-
Fabuloſa Thoris vltio.
ſcere ſocios Thorkillus qui probe rerum cauſas nouerat docet Thor diuũ Gigan-
tea quondã inſolentia laceſſitũ per obluctantis Geruthi præcordia torridam egiſſe
chalibẽ: eademq; vlterius lapſa conuulſi montis latera pertudiſſe: fœminas vero vi
fulminũ tactas infracti corporis damno eiuſdem numinis attentati pœnas pepen-

diſſe firmabat. Inde digreſſis dolia. vii. zonis aureis circũligata panduntur: quibus
penſiles ex argento circuli crebros inſeruerant nexus. Iuxta quæ inuſitatæ belluæ
dens extremitates auro præditus reperitur. Huic adiacebat ingẽs bubali cornu ex-
quiſito gemmarum fulgore operoſius cultum: nec cęlaturæ artificio vacuum. Iuxta
qđ eximii ponderis armilla patebat. Cuius immodica quidem cupiditate ſuccenſus
auaras auro manus applicuit ignarus excellentis metalli ſplendore extremã occul-
tari perniciem, intẽtiq; prædæ fatalem ſubeſſe peſtem. Alter quoq; parũ cohibendę
auaritiæ potens inſtabiles ad cornu manus porrexit. Tertius priorũ fiduciã æmu-
latus: nec ſatis digitis temperans oſſe humeros onerare ſuſtinuit. Quę quidẽ præda
vti viſu iocũda ita vſu probabilis extitit. Illices enim formas ſubiecta oculis ſpecies
exhibebat. Armilla ſiquidem anguem induens venenato dẽtium acumine eũ a quo
gerebatur appetiit. Cornu in dracone͂ extractũ ſui ſpiritũ latoris eripuit. Os enſem
fabricans aciem præcordiis geſtantis immerſit. Cæteri ſocię cladis fortunam veriti
inſontes nocentiũ exemplo perituros putabãt: ne innocentiæ quidẽ incolumitatem
tribuẽdam ſperantes. Alterius deinde tabernaculi poſtica anguſtiore͂ indicante ſe-
ceſſum quoddã vberioris theſauri ſecretariũ aperitur: in quo arma humanorũ cor-
porũ habitu grandiora pandũtur. Inter quæ regiũ paludamentũ cultiori cõiunctũ
pilleo ac mirifici operis cingulũ viſebantur. Quorum Thorkillus ammiratione ca-
ptus cupiditati frenos excuſſit propoſitã animo tẽperãtiã exuens, totieſq; alios ĩfor
mare ſolitus ne proprios quidẽ appetitus cohibere ſuſtinuit. Amiculo enim manũ
inſerens cæteris cõſentaneũ rapinæ auſum temerario porrexit exemplo. Quo facto
penetralia ab imis cõcuſſa ſedibus inopinatæ fluctuationis mõ trepidare cœperũt.
Subinde a fœminis cõclamatum: æquo diutius infandos tolerari prædones. Igitur
qui prius ſemineces expertiaq; vitę ſimulacra putabantur, perinde ac fœminarum
vocibus obſecuti e ſuis repente ſedibus diſſultantes vehementi incurſu aduenas ap
petebant. Cætera raucos extulere mugitus. Tum Broderus & Buchi ad olim nota
ſibi ſtudia recurrentes: incurſantes ſe lamias adactis vndiq; ſpiculis inceſſebant, ar-
cuſq; ac fundarum tormentis agmen obtriuere monſtrorum. Nec alia vis repellẽ-
dis efficacior fuit. Viginti ſolos ex omni comitatu regio ſagittariæ artis interuen-
tus ſeruauit. Cæteri laniatui fuere monſtris. Regreſſos ad amnẽ ſuperſtites Guth-
mundus nauigio traiicit, exceptoſq; domi cum diu ac multum exoratos retentare
non poſſet, ad vltimũ donatos abire permiſit. Hic Buchi parum diligens ſui cuſtos
laxatis continentiæ neruis virtute qua hactenus fruebatur abiecta vnam e filiabus
eius irreuocabili amore complexus, exitii ſui connubium impetrauit: moxq; repen
tino verticis circuitu actus priſtinũ memoriæ habitum perdidit. Ita egregius ille
tot mõſtrorum domitor, tot periculorũ ſubactor vnius virginis facibus ſuperatus
peregrinatum a continentia animũ miſerabili iugo voluptatis inſeruit. Qui cum
abiturũ regem honeſtatis cauſa proſequeretur: vadũ curriculo trãſiturus altius de
ſidentibus rotis vi orticũ implicatus abſumitur. Rex amici caſum gemitu proſe-
cutus maturata nauigatione diſceſſit. Qua primũ ꝓſpera vſus deinde aduerſa quaſ
ſatus periclitatis inedia ſociis, pauciſq; adhuc ſuperſtitibꝰ religione͂ animo intulit.
atq; ad vota ſuperis nũcupãda cõfugit: extremæ neceſſitatis ꝑſidiũ in deorũ ope cõ
ſiſtere iudicans. Deniq; aliis varias deorũ potẽtias exorãtibus, ac diuerſæ numinũ
maieſtati rem diuinã fieri oportere cenſentibus: ipſe Vgarthilocum votis pariter
ac propitiamentis aggreſſus proſperã exoptati ſyderis tẽperie͂ aſſecutus eſt. Domũ

Spectacula noua.

Miracula incredibilia.

Lamiæ vincuntur.

Buchi ducit filiã dæmonis.

Vgarthilocus deus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ueniens cũ tot maria ſe totq; labores emẽſum animaduerteret feſſum erumnis ſpi-
ritum a negotiis procul habendum ratus petito ex Suetia matrimonio ſuperioris
ſtudii habitũ ocii meditatione mutauit. Vita quoq; p ſummũ ſecuritatis vſum ex-
acta ad vltimũ pene ætatis ſuæ finem prouectus cum probabilibus quorundam ar-
Animarũ immortalitas. gumentis animos immortales eſſe compertum haberet, quaſnam ſedes eſſet exuto
membris ſpiritu petiturus: aut quid pręmii propẽſa numinũ veneratio mereretur
cogitatione ſecum varia diſquirebat. Hæc voluẽtem ſubeunt quidam parum beni-
gni in Thorkillum animi docentes diuino opus eſſe conſultu, tantæq; rei certitu-
dinem humano altiorem ingenio, nec mortalium cognitu facilem, cœleſtib⁹ expetẽ-
dam oraculis. Quãobrem propitiandum eſſe Vgarthilocũ neminẽq; id Thorkillo
aptius executurum. Fuere quoq; qui eundem inſidiarum reum, ac regii capitis ho-
ſtem deferrent. Qui cum vltimo ſe periculo deſtinari videret criminationis aucto-
res profectionis comites expetiuit. Tum qui inſontem notauerant periculum alie-
no capiti præparatum in ſe ipſos recidiſſe cernentes conſultum reuocare tẽtabant.
Sed fruſtra regias aures implentes etiam pauoris increpiti Torkillo duce nauigare
coguntur. Ita excogitatis in alterum malis in auctorẽ plęrũq; adigi neceſſe eſt. Qui
cum ſe ineuitabili diſcriminis neceſſitate diſtrictos animaduerterent, nauigiũ tau-
rinis obſtructum coriis prouiſis abunde commeatibus impleuerunt. Quo euecti eo
Regio ſolis expers. peruenere loci vbi regio ſolis inops ignara ſyderum, nec diurni luminis capax per-
petuæ noctis ſpecie caligabat. Cũq; diu ſub inuſitata cœli facie nauigaſſent: tandem
Ignis inopia. incidente lignorum inopia foculi nutrimentis defecti, nec ſuppetente decoctionis
officina crudis famem obſoniis propulerũt. Verum complures veſcentium vltimã
peſtem ab indigeſtæ dapis ſatietate traxerunt. Primũ enim paulatim ſtomachis in-
uſitato partus edulio langor irrepſit: deinde latius manante contagio, vitalia mor-
bus appetiit. Sicq; anceps vtriuſq; intẽperantiæ malum vt inedia grauem ita gulã
quoq; ſuſpectam effecerat: cum nec veſci tutum, nec abſtinere cõmodũ noſceretur.
Igitur omnem ſalutis ſpem abiicientibus vt neruũ tunc facilius rumpi ſolitum eſt
cum arctius tẽditur: patrociniũ inopinatæ cõmoditatis affulſit. Subito enim ignis
haut procul emicare conſpectus exhauſtis trahendæ vitæ fidutiam ingenerauit.
Quem Thorkillus tãq̃ diuinitus datum remedium colligere ſtatuens: quo ſibi cer-
tiorem ad ſocios reditum ſtrueret cacumen mali infixæ gemmæ fulgore ſignauit:
littore deinde potit⁹ ſubiicit oculis anguſti aditus, arctarũq; faucium ſpecum. Quẽ
Aquili i ſpecu reperti. comitibus foris præſtolari iuſſis ingreſſus duos eximiæ granditatis aquilos conſpi-
catur corneis naribus contracta quæ fors obtulerat igni nutrimẽta præſtantes. Cæ-
terum deformis introitus, obſoleti poſtes, ater ſitu paries, ſordidum tectũ, frequẽs
anguibus pauimentum non oculum magis q̃ animũ offendebant. Tum gigantum
alter ſalutatum eum rem conatu pręarduam orſum eſſe dicebat, inuſitati numinis
adeundi cupiditate flagrantem atq; extra mundani climatis cognitionem inueſti-
gabili ſcrutatione complexum. A ſe autem propoſiti itineris ſemitas cogniturum ſi
tres veridicas ſentẽtias totidem prouerbiis compræhenſas expromeret. Tũ Thor-
Thorkilli ꝓpoſitiones. killus. non me hercule incõptiorẽ naribus familiam peruidiſſe cõmemini. Sed neq;
locum quo minus libẽter degerem attigi. Item. Illum mihi pedem potiorem ſtatuo
qui prior exitum capeſſere quiuerit. Gygas Thorkilli prudentia delectatus prouer-
biorum veritate laudata docet ad inops graminis ſolũ, altiſq; obfuſum tenebris in
primis eſſe migrandum. Ante autẽ q̃ deſtinatus poſſit locus accipi nauigationem

V. quæ Stephan. de gemmis in tenebris lucentibus affert p. 934, et impr[illegible] Thuani [illegible] L. 6, quem in plerisq. editionibus desiderari [illegible] Grammius Act. Soc. Hafn. T. 1. p. 214.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

quatriduo pertinaci remigio pertrahendã. Illic viſendũ fore Vgarthilocum tetros
horrendoſq; ſpecus ſordida manſione complexum. Thorkillus magnopere ſtupens
ꝙ et longa & periculoſa nauigatio imperabatur, ſpe tamen dubia præſentem metũ
vincente foculum expetiuit. Et gigas ſi ignem inquit deſideras neceſſe eſt alias tres
ſententias ſimilibus prouerbiis edas. Tum Thorkillus. Conſilio tametſi exilis id au-
ctor ediderit obſequẽdum eſt. Item eo temeritatis proceſſi, vt ſi regredi quiuero ſa-
lutem meã nulli magis q̃ pedibus debeam. Rurſum: ſi in præſentiarũ receſſu libere
fruerer vlterius a reditu temperandum curarẽ. Inde perlato ad ſocios igne: auræ in-
dulgentiam nactus quarto die ad propoſitum portũ appulit: Aggreſſuſq; cũ ſociis
terram apud quã continuæ noctis facies alterni luminis viciſſitudinẽ fruſtrabatur
ægre proſpectum capientibus oculis inuſitatæ molis ſcopulum cõſpicit. Cuius per-
luſtrandi cupidus a comitibus foris ſtationẽ peragẽtibus: extuſum ſilicibus ignem
opportunũ contra dæmones tutamentũ in aditu iuſſit accẽdi. Poſt hæc prælato per
alios lumine arctis cauernæ faucibus corpus ſubiiciens inter crebros ſerpentũ alla-
pſus ferreorũ vndiq; ſedilium frequentiã contemplatur. Inde placidior aquæ moles
ſubiectoq; ſabulo molliter influens conſpectui obuerſata eſt. Qua tranſita paulo de-
uexiorem ſitu ſpeluncã aggreditur. Ex qua item atrum obſcœnũq; conclaue viſen-
tibus aperitur. Intra qd Vgarthilocus manus pedeſq; immẽſis cathenarũ molibus
oneratus aſpicitur. Cuius olentes pili tam magnitudine q̃ rigore corneas æquaue-
rant haſtas. Quorũ vnũ Thorkillus annitentibus ſociis mento patientis excuſſum
quo promptior fides ſuis haberetur operibus aſſeruauit, ſtatimq; tanta fœtoris vis
ad circũſtantes manauit: vt niſi repreſſis amiculo naribus reſpirare neqrent. Vixq;
egreſſu potiti ab inuolantibus vndiq; colubris conſpuũtur. Quinq; dũtaxat Thor-
killi comitum cæteris veneno cõſumptis nauigiũ cum ductore cõſcendunt. Immi-
nent efferi dæmones, & in ſubiectos venenata paſſim ſputa coniiciunt. At nautȩ p̃-
tentis coriorum vmbraculis illapſum reſpuere virus. Hic cuiuſdã forte proſpicere
cupiẽtis tactum veneno caput perinde ac ferro reciſum ceruici exemptũ eſt. Alius
ocellos vmbraculis exercẽs: ſub eadẽ vacuos luminũ orbes retulit. Alius exerta ma-
nu tegimen explicans: eiuſdem tabi vi truncũ ad ſe brachiũ reuocauit. Igitur cæte-
ris propenſiora ſibi numina: ne quicq̃ deprecantibus: Thorkillus vniuerſitatis deũ
votis aggreſſus: eiq; cũ precibus libamenta defundẽs, mox prioris cœli vſum ac per-
ſpicua rerũ elemẽta proſpera nauigatione collegit. Iamq; aliũ ſibi orbem atq; ipſum
rerũ humanarũ aditũ perſpicere videbãtur. Tandẽ ad Germaniã Chriſtianis tunc
ſacris initiatã appulſus: apud eius populũ diuini cultus rudimẽta percepit. Vbi ſo-
ciorũ manu ob inuſitatũ aeris hauſtũ propemodũ cõſumpta, duobus tãtũ quos ſors
vltima præterierat comitat⁹: reditũ ad patriã habuit: verum illitus ori marcor ita
habitũ corporis, ac priſtina formæ lineamẽta confudit: vt ne ab amicis quidẽ potu-
iſſet agnoſci. At vbi deterſa illuuie: notitiã ſui viſentibus reddidit: eximiam regi co-
gnoſcendæ legationis auiditatẽ ingeſſit. Sed necdũ æmulorũ obtractatione ſopita:
fuere qui regẽ cognitis quæ Thorkillus afferret: ſubito deceſſurũ aſtruerẽt. Auxit
affirmationis fidẽ: eiuſdẽ rei falſa ſomnii p̃dictione ſuggeſta credulitas. Igitur qui
noctu Thorkillũ opprimerẽt: regis imperio ſubornãtur. Cuius ille rei vtcũq; indi-
ciũ nactus clam cũctis relicto cubili magni ponderis lignũ ſubiecit: eoq; facto ſubor-
natis truncũ cȩdẽtibus regiæ fraudis cõmentũ eluſit. die poſtero regẽ corpus curã-
tem aggreſſus: ignoſco (inquit) ſæuitiæ tuæ, erroriq; veniã tribuo: qui proſperum

Altera tria Thorkilli dicta.

Tria miranda.

Vgarthilocus.

Ugarda-Lock. V. Adam et Stephanium p. 185.

Nota.

Thorkillus Chriſtian⁹ efficitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

legationis nuntiũ afferenti pœnã pro gratia decreuiſti. Itaq; te ſolũ: pro quo caput tot ęrumnis deuoui: tot periculis contudi: quẽq; operũ meorũ gratiſſimũ penſatorẽ ſperaui: acerrimũ virtutis punitorẽ iuueni. Verũ vltionis partibus p̄termiſſis interno animi tui rubore (ſi tamẽ vllus ingratos pudor afficit) lęſionis meæ vindice ſum contẽtus. Nec immerito te omnẽ dæmonũ rabiẽ: aut belluarũ ſæuitiã ſuperare coniecto: ꝙ tot mõſtrorũ inſidiis erutus a tuis immunis eſſe nõ potui. Rex cũcta ex ipſo cognoſcere cupiẽs, fatiſq; arduũ obſtare iudicãs: euentuũ ordinẽ exponere iubet. Cũq; per cętera auidis referentẽ auribus excepiſſet poſtremo recenſitã numinis ſui mentionẽ ſiniſtra opinione colligi paſſus non eſt. Exprobratã enim Vgarthiloci fœditatẽ exaudire nõ ſuſtinẽs: adeo indignitatis eius vicem doluit: vt impatientem dictorũ ſpiritũ inter ipſa narrantis recitamẽta deponeret. Itaq; dum vani numinis cultũ cupide fouit: vbinã verſus eſſet miſeriarũ carcer agnouit. Cuius quoq; oliditas quẽ Thorkillus perinde atq; operũ ſuorũ magnitudinẽ teſtaturũ: capillitio gigantis excerpſerat: in circũſtantes effuſa: compluribus exitio fuit.

Gormonis mors.

Cf. fol. 85 b. Hic mira perſonarum, nominum, geſtorum, temporum, ditionumq; confuſio. Legatur Gotrici vita a Verelio 1664 edita. Fuit Gotricus Veſtrogothiæ regulus Carolo Magno ſeculis aliquot antiquior. Cum hoc nihil commune habet Gothofredus p. lin. 5 a fine: Caroli Magni hoſtis nempe circa annum Christi 800 vixit, Ragnari tempore inferior p. 333. Cf. fol. 89 b. Cf. Externorum Scriptorum loca a Stephanio adducta p. 185. 186.

Gotricus lviii.

Gotricus Largus. v. p. ch. 705.

DEfuncto Gormone Gotricus ex eo genitus regnat. Hic nõ armis modo, ſed etiã liberalitate conſpicuus: incertũ fortior: an clemẽtior fuerit, adeoq; ſeueritatẽ mãſuetudine caſtigabat: vt alterã altera repẽdere videretur. Eodẽ tẽpore rex Noruagiæ Goto a Berone & Reſone Tylenſibus petitus: Reſonẽ cultius ac familiarius habitũ magni põderis armilla donauit. Quo q̃dã aulicorũ cõſpecto, magnitudinẽ doni impẽſiori laude cõplexus: neminẽ Gotoni parẽ humanitate firmabat. At Reſo q̃q̃ gratiã beneficio deberet: tamen immodici laudatoris tumidã vocẽ approbare nõ paſſus: Gotricũ ei p̄tulit. Vt enĩ vanã aſſentatoris affirmationẽ obtereret: abſenti liberalitatis teſtimoniũ reddere, q̃ p̄ſentẽ beneficii datorem falſo palpare maluit. Partim quoq; ingratitudinis argui q̃ inanis iactantiæ laudẽ aſſentiẽdo proſequi: regẽq; veritatis ſerio mouere: q̃ adulationis mẽdacio fallere: aliquãto pretioſi⁹ duxit. At Vluo dictas in regẽ laudes: nõ ſolũ pertinaciter affirmare ſed etiã experimẽto proſequi perſeuerans: pignus cũ negante proponit. Cuius conſenſu Reſo in Daniã pergens Gotricũ ſella poſita ſtipendia inter milites partiẽtẽ inuenit. A quo quiſnã eſſet rogatus: vulpeculæ ſibi nomen eſſe reſpondit. Cũq; riſu quoſdã: alios ammiratione cõpleſſet: & vulpem inquit Gotricus ore prædã excipere cõuenit. Ac mox detractũ lacerto torquem accerſiti labris inſeruit. Quẽ Reſo confeſtim brachio applicans: id cũctis auro præditũ oſtentabat, reliquũ vero perinde atq; ornamẽti inops occultius habuit: eoq; acumine ab inuictę munificẽtiæ dextera cõſentaneũ priori munus accepit. Q̃d ei non tam precii magnitudo iocundũ, q̃ litis initę victoria faciebat. A quo cum rex de pignoris poſitione cognoſceret fortuito magis q̃ de induſtria munificus erga ipſum extitiſſe gaudebat, plus ſe voluptatis ex datione q̃ accipientem ex munere ſentire teſtatus. Igitur reuerſus Noruagiam Reſo cõcertatorem pignus exſoluere recuſantem occidit: filiãq; Gotonis captiuã Gotrico potiendam adducit. Cũq; Gotricus: qui & Godefridus eſt appellatus tranſfuſis in exteros præliis, famam ac vires felicibus propagaſſet auſpiciis: inter cætera factorũ monimenta: hanc quoq; Saxonibus tributi legẽ indixit: vt eorũ duces quoties apud Danos regni mutatio obueniſſet: centũ equos niueos ſuffecti regis initiis dedicarẽt Q; ſi nouũ Saxonibus ducem variata rerum ſucceſſio peperiſſet: is quoq; prædictæ

f. 17 a.

Tributum Saxonibus rependendũ victis xii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

penſionis obſequio poteſtatis principium Danicæ maieſtatis titulis inclinaret: quo
et gentis noſtræ fateret imperium/et ſubiectionis ſuæ ſolenne præberet indicium.
Nec Germaniæ quidem oppreſſione contentus, per Refonē legationi addictū Sueo
niam tentat. Quē Sueones aperta vi necare veriti, latrocinium auſi incuſſo lapide, *Refonis cædes.*
dormiētem cōſumpſerunt. Quippe molarem ſupne pēſum, reſciſſis vinculis, ſubie
cti ceruicibus illabi fecere. In cuius noxę expiationem actum eſt: vt ſinguli facinoris *Sueonū ſubactio. vi.*
auctores biſſena auri talenta/e plæbe vero quilibet vnam eiuſdem generis vnciam
Gøtrico perſolueret: Vulpeculæ penſionem vocabant. Accidit interea vt rex Fran
corum Karolus contuſam bello Germaniam non ſolum chriſtianiſmi ſacra ſuſcipe *Carolus magnus.*
ſed etiam ditioni ſuæ parere compelleret. Quo comperto Gøtricus finitimas Al-
biæ gentes adortus, Saxoniam ſuſceptum Karoli iugum cupidius amplexantem: ac
Romana arma Danicis præferentem ad priſtinum regni ſui titulum reuocare ten-
tabat. Quo tempore Karolus victricia trans Rhenū caſtra receperat: ideoq; ab ad- *Actum A° 782. Steph. p. 186.*
uenæ hoſtis congreſſu pinde ac fluuii interſtitio vetitus/temperabat. Quem quum
ob res Gøtrici comprimendas iterato tranſmeare ꝓponeret, a Leone Romanorum
pontifice in vrbis tuendæ præſidium accerſitus mandato paruit: filio vero Pipino *Pipinus.*
gerēdi aduerſum Gøtricū belli partes commiſit: vt dū ipſe in longinquum hoſtem
ageret/hic contra vicinum ſuſceptum pugnæ negociū ꝓcuraret. Oportebat enim
vt gemina curarum anxietate diſtractus/ſparſa manu aptum vtriq; remedium ꝓ-
uideret. Interea Gøtricus ſpecioſam ex Saxonibus victoriā referens, contractis de-
nuo viribus/ac frequentiori copiarum robore compato, non in Saxones modo/ve- *Subiectio Saxonū. xiii*
rum in omnem Germaniæ populum amiſſæ dominationis iniuriam vlciſci conſti-
tuit. Ac primo quidem claſſe Freſiam domat. Quæ prouincia admodum ſitu humi
lis: quoties ſæuiente oceano obiecta fluctibus æſtuaria prumpuntur, totam inunda
tionis molem patentibus campis excipere conſueuit. Huic Gøtricus non tam arctā *Freſii ſubacti tributū pendunt.*
q̃ inuſitatam pēſionem impoſuit. De cuius cōditione et modo ſummatim referam.
Primum itaq; ducentorū. xl. pedum longitudinem habentis ædificii ſtructura diſ-
ponitur/biſſenis diſtincta ſpatiis: quorum quodlibet vicenorum pedum intercape-
dine tenderetur/prædictæ quantitatis ſummam totalis ſpatii diſpendio reddente.
In huius itaq; ædis capite regio conſidente quæſtore, ſub extremam eius partem ro
tundus e regione clypeus exhibetur. Freſonibus igitur tributum daturis mos erat
ſingulos nummos in huius ſcuti cauum coniicere: e quibus eos duntaxat in cenſum
regium ratio computantis eligeret, qui eminus exactoris aures clarioris ſoni crepi
taculo perſtrinxiſſent. Quo euenit vt id ſolum æs quæſtor in fiſcum ſupputādo col
ligeret: cuius caſum remotiore auris iudicio perſenſiſſet. Cuius vero obſcurior ſo-
nus citra computantis defeciſſet auditum/recipiebatur quidem in fiſcum, ſed nul-
lum ſummæ præſtabat augmentum. Compluribus igitur nummorū iactibus quæ
ſtorias aures nulla ſenſibili ſonoritate pulſantibus/accidit: vt ſtatā pro ſe ſtipem ero
gaturi/multam interdum æris partē inani penſione cōſumerent. Cuius tributi one
re per Karolum poſtea liberati ꝓduntur. Cumq; Gøtricus tranſcurſa Freſia ac re-
uerſo iam Roma Karolo in vlteriores ſe Germanię prouincias effundere ſtatuiſſet
proprii ſatellitis inſidiis circunuentus, ferro domeſticæ fraudis interiit. Quo audi *Gøtrici cædes.*
to Karolus effuſo gaudio exultauit/nihil eo caſu vnq̃ fortunæ ſuæ iocundius obue
niſſe confeſſus.

Explicitus eſt Liber Octauus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Cf. fol. 88b. Ex Francorum Scriptoribus et Adamo Bremensi constat Godefrido immediate successisse Hemmingum, adeoq; Olavus hic excluditur. Caeterum ut Godefrido infra Ragnarem locus est, ita multo magis Hemmingo. Quam Saxo, hic l. 10, inter Hemmingum et Ludovicum primum pacem initam scribit, hanc meliores notae Scriptores inter Hemmingum et Carolum Magnum conclusam affirmant. Et sane res has Saxo parum concinne tractat. Godefridum Carolo terrorem incussisse ait fol. 89. lin. 2 à fine, deinde Hemmingum pacem cum Ludovico composuisse, hic l. 10, et iterum Ragnarem, Godefridi pronepotem Carolum profligasse, fol. 91. lin. 9, quae non cohaerere, cuilibet manifestum. L. 3. C. 8. p. 333.

Saxonis Grammatici

Eiuſdem Saxonis Grammatici viri diſertiſſimi De rebus Danicis Liber Nonus incipit fœliciter.

Olauus rex lix. (V. Steph. p. 187. col. 1. Genealogiam horum Principum vid. ap. Stephan. p. 188. col. 1.)

Olauus Gøtrici filius patre mortuo regnat. Hic paternæ vindictæ ſtudio ciuilibus patriã bellis implicare ſuſtinuit/publicã pietatẽ priuato affectui ſubiiciendo. Cuius extincti corpus collis Olaui titulo celeber ꝓpe Lethram cõgeſtus excepit. (Olaus r. p. ch. 810.) Huic ſuccedit Hemmĩgus cuius dignũ memoratu opus nõ repperi/niſi ꝙ pacẽ cum Cæſare Ludouico iuriſiurandi firmitate cõpoſuit. (Hemmingus r. p. Chr. 811.)

Hemmig⁹ rex.lx. (V. Steph. p. 187. col. 1)

Et forte cõplura tẽporũ eius inſignia q̃q̃ præclara extiterint, vetuſtatis liuore tegũtur. Poſt hos Siuardus cognomẽto Ring: quẽ eiuſdem noĩs pater Noruagiæ dux olim ex Gøtrici filia ſuſcepat/ Scanis/Sialandiſq; fautoribus regnat. Nam conſobrinus eius Ringo/ idemq; Gøtrici nepos Iutiam occupabat. Igitur vnius regni diuidua poteſtas/tanq̃ vtraq; parte ob paruitatem ignobili/non ſperni modo, ſed etiam laceſſi ab exteris cœpit. Quos Siuardus maiore odio q̃ regni æmulum inſecutus/peregrina bella ciuilibus præferẽdo/quinquennio periculis patriæ defenſionem ſuam opponere perſeuerauit. Elegit enim vulnus tolerare domeſticum, quo promptius ſanaret externum.

Syuardus rex.lxi. (Hic Syvardus idem cum Ringone de quo fol. 78b. — 24 Harald. f. 73. b. 25. Sigurd Hring filius Randveri nat. 610, qui filius erat Audvero et Radbarti Russiae Regis: p. 680 c. 735. genuit Regnarem Lodbrok 720. † 750. aet. 170 regni 15. 26 Ragnar f. 90. L. 3. C. 2. p. 240.)

(Regnerus r. p. 815. hic Sivardus ... Sigurdus Ringo ad a. p. Ch. 812. Regenfridus et Haraldus Kladius qui apud Frisios mortuus 836.)

Quamobrem Ringo dominationis eius occaſione ſuſcepta, vniuerſum imperii ius in ſeipm transferre conatus, foris excubias peragentem/intus lacerare ſuſtinuit. Prouincias ſiquidem quæ ab ipſo poſſidebantur inuadens/communis patriæ defenſionem ingrata mente penſabat. Igitur ex Sialandicis quidam Siuardi ſtudioſiores quo ſynceriorem abſenti fidem gererent, filium eius Regnerum vixdum cunis erutum/regis nomine cenſuerunt/non ꝙ ipſum regimini intempeſtiuum neſcirent, ſed vt tanti pignoris ductu aduerſum Ringonem torpentium ſociorum animos excitarent. Audiens aũt Ringo Siuardum interim ab expeditione regreſſum, Sialandenſes magna manu petitos ni ſe dederent, ferro perituros edixit. At Sialandici quibus aut rubor/aut periculum imperabatur viribus ob paucitatem diffiſi, deliberãdæ rei inducias popoſcerunt. Quibus impetratis quũ nec Siuardi gratiam colere liberum/nec Ringonis amplecti videretur honeſtum, diu inter metum pudoremq; ſolliciti iactabantur.

Ringo. (Circa de hisce Regibus temporibusque fuse, operose et solide tractat Gram ad Meurs. vid. p. 94 seqq. 109. 113.)

Regneri oratio.

Qua in re ne ſenibus quidem conſilio ſuppetente, Regnerus tunc forte concioni præſens/Breuis, inquit, arcus ſubito ſpiculum iacit: ego vero tametſi puerili auſu maiorũ ora præcurrere videar/ignoſcendũ erratis veniãq; immature editis ꝑcor. Verũ prudẽtiæ monitor tãetſi deſpicabilis videat reſpuẽdus nõ eſt. Docili qppe aĩo ſorbenda eſt vtiliũ diſciplina. At qm̃ vt deſertores ac trãſfugas notari turpe, ita ſupra vires audere temerariũ eſt: et vtrobiq; par culpa ſubeſſe cõuicitur: ſimulata tranſitione petẽdus eſt hoſtis: ideq; quũ primũ facultas obuenerit, opportuna deſertione linquendus. Satius ergo erit aduerſarii irã obſequii figmẽto ꝓcurrere, q̃ negatione eundem in noſmetipſos acrius inceſſendos armare. Quid enim fortioris imperium detrectantes agimus, niſi ꝙ ipſi in iugulum noſtrum arma ſponte præſtamus? Sæpe inuolutioribus ſtudiis efficaciſſima fraus alitur. Aſtu illa-

Vid. f. 90a. De Ragnare Lodbroke, ex vita ejus Torfaeus L. 3. C. 19. p. 345 seqq. haec habet: Sigurdi Hringi filius fuit Ragnar, qui quam primum per aetatem licuit, piraticis studiis incubuit. Eodem tempore Herraudus Comes, Gothiam regens, filiae Thorae Borgarhiorti lipadem, vel serpentem, dederat custodem, circumflexu suo totum virginis palatium ambientem, integrumque bovem una cœna devorantem. Hoc monstrum Ragnar villosis vestibus, pice illitis, indutus, occidit, et Thora potitus, Eiricum et Agnarum filiamque Olufam ex ea suscepit. Uxore mortua ad piraticam rediens, prope Promontorium Lindisnes in Norvegia incognitae formae virginem, sed pauperrimam, et capras pascentem, Kracam nomine, duxit, eamque, post progeneratis cum ea Ivare exosse, Biorno ferrei lateris, Huitserco, et Rognvaldo, ob generis vilitatem fastidire cœpit, Eysteinique Sueciae regis filiam Ingibiorgem ambivit. Kraca vero se patre Sigurdo Fafnericida, matre Brynhilde Budlina, Saxoniae Regis filia, satam prodidit, et vero nomine Aslaugam vocari, et mox filium serpentis imaginem in oculis habentem, indubium stemmatis testimonium (ita praedixerat) enixa est, qui Sigurdus Ormögiör dictus est. Ragnare matrimonium cum Eysteini filia animo excutiente, hic se contemptum ratus, ira in eum exarsit. Interim Ragnaris filii piraticam exercent. Rognvaldus in prima expeditione

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Svaning:

queanda eſt vulpes. Cuius conſilii ſalubritate / et fluctuantium ciuium cunctationem diſcuſſit / et hoſtilibus caſtris noxiũ robur adiecit. Concio quoq; infantiæ eius non facundiam minus q̃ ingenium mirans, egregiæ indolis decretum habitu annorum excellentius cupide amplexata eſt. Nec rubori fuit defectis cõſilio ſenibus puerilibus obſequi monitis: quæ q̃q̃ a tenero manaſſent, integerrimo diſciplinæ pondere redundabant. Auctorem vero conſilii inſtanti periculo obiicere veriti / educationis gratia Noruagiam tranſtulerunt. Breui poſt conſerta pugna Ringonem Syuardus aggreditur. Quo occiſo ipſe immedicabili plaga perſtrictus paucis interiectis diebus ex vulnere deceſſit.

Ringonis et Syuardi cædes. V. Steph. p. 188. b.

Regnerus r. p. Chr: 815

CVi Regnerus in regnum ſuccedit. Quo tempore rex Suetiæ Frø interfecto Noruagienſium rege Syuardo coniuges neceſſariorũ eius ꝓſtibulo religatas / publice cõſtuprandas exhibuit. Quo Regnerus audito, auitæ vltionis ſtudio Noruagiam petiuit. Eo veniente matronæ complures: quæ corporum ſuorum ludibria / aut nuper paſſa fuerant / aut in proximo pudicitiæ periculum verebãtur, viriliter cultæ cupide caſtris eius adproperare cœperunt / ꝓfitentes ſe fatum contumeliæ prælaturas. Nec erubuit futurus muliebris improperii vindex aduerſum auctorem turpitudinis, quarum ignominiam vlciſci venerat / auxila mutuari. Inter quas affuit et Lathgertha perita bellandi fœmina: quæ virilem in virgine animum gerens, immiſſo humeris capillitio, prima inter ꝓmptiſſimos dimicabat. Cuius incomparabilem opam admirãtibus cunctis: quippe cæſaries tergo inuolare cõſpecta fœminam eſſe ꝓdebat. Regnerus aui interfectore proſtrato, de puella quam in acie præuiam prænotauerat cõmilitones plurimũ percontatus eſt / vnius fœminæ viribus victoriam ſibi conſtitiſſe profeſſus. Quam quũ illuſtri inter barbaros loco natam cognouiſſet, per internuntios ꝓcari perſtitit. Illa legatione tacite ſpreta, conſenſum ſimulat. Cumq; datis fallaciter reſponſis anhelanti proco potiendi voti cõfidutiam attuliſſet, adiectum vrſo canẽ in ædis ſuæ veſtibulo religari præcepit / cõtra omne amatoris ſtudiũ per obiectas belluas proprium tutatura cõclaue. Regnerus vero fauorabili nuntio recreatus nauigium ſcandit / emenſuſq; fretum, comitibus apud Gølerdal (id valli nomen eſt) ſubſiſtere iuſſis, ſolitarius puellę penates accedit. Vbi exceptis a belluis alterã telo traiicit / alteram faucibus appræhenſam obtorto gutture ſtrangulauit / virginemq; victi periculi præmiũ habuit. Ex cuius matrimonio geminis filiabus: quarũ nomina memoriæ ꝓdita non ſunt / filioq; Fridleuo ſuſceptis triennium feriatus eſt. Cuius ob recentes nuptias reditu deſperato, Iuti gens inſolens Scanis in ſocietatem contractis Sialandos: qui Regneri fidem propenſiori charitate colebant, bello laceſſere tentant. Quo comperto Regnerus tricenas inſtruit puppes / ventiſq; nauigationi parentibus, Scanos apud Whiteby vicum bellum auſos obtriuit: exactaq; hyeme cum Iutis ꝓpe Lym Fiorthinum eius regionis fretum habitantibus ſecundis euentibus dimicauit. Tertio item ac quarto Scanis / Halandiſq; fœlici auſpicio domitis, in Thoram Herothi regis filiam nuptiarũ amore conuerſo, ſibi ac Lathgerthæ repudium interiecit. Damnabat enim coniugis fidem: quam olim in perniciem ſuæ ſummæ ferocitatis belluas admouiſſe meminerat. Interea rex Sueonũ Herothus ſyluas forte venatione complexus, repertas a comitibus angues filiæ detulit nutriendas. Illa paterno ocyus obſecuta præcepto

Regnerus Lodbrog rex. lxii.

25. Sigurd. f. 89. b.
26 Ragnar Lodbroch n. 720. r. 750. genuit Sigurdum Ringo ... 770. + 790. ætatis 70. regni 40. Vid. p. 89b. ad calcem
27. Sigurd Ringo ... f. 94. b c. 3 f. 2. p. 240.

Lathgertha

Lathgerthę mira fortitudo.

Regneri robur in angues.

Limfiord. Sine dubio error librarii! Neque enim Saxo, Danicæ lingua satis gnarus Limfiord vel Sinum Limicum, Lymfiorthinum vertisset.

Herothus. Vid. Rythmos Islandicos ap. Steph. p. 188 col. 2.

occisus. In bello contra Eysteinum Agnar occubuit, Eirikus captus et occisus est. Ivar, ejusque fratres, Eysteinum occidunt, Germaniam populantur, Wifilsburgum (ad Murtanum lacum in Helvetia) solo æquant, tandemque Lunam, (Hetruriæ oppidum ad Macram fluvium) occupant. Hic, sene quodam Lunam a Roma longissime distare innuente, domum redierunt. Interea Ragnar, dissuadente uxore, infelicem in Angliam expeditionem suscipiens, captus ab Ella reges, et in carcerem viperis scatentem detrusus est. Exitum ejus Aslaugis, sub titulo Krakumal, carmine celebravit. Filii Ragnaris vindictæ cupidine cum Ella pugnantes in fugam versi sunt. Ivar in Anglia remansit, et tantum agri pactus est, quantum taurino posset circumdare tergo, ibique Londinum condidit. Postea fratres advocat, a quibus tandem Ella victus, supplicio figurata in dorso aquila perimitur. Ivar Angliæ dominium obtinuit. Huitserkus, Biornus, et Sigurdus per varias terras arma circumtulere. Primus eorum in Russia cæsus est. Nunc progenies Ragnaris ad notiora tempora deducenda, nempe ex (1) Olufa, (2) Biorno, et (3) Sigurdo.

Verte

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

fol. 90. Ragnar Lodbroch duxit Thoram Borgarhiort

Olufa, quæ nupsit Heinari de Canibus, Duci Angliæ.

Olafus Tryggvinus Norv. Rex. A°. 1000.

viperеum genus virgineis manibus educare ſuſtinuit. Quinetiam curæ habuit vt integrum bouis cadauer earum quotidie ſatietati ſuppeteret / ignorans ſe priuato pabulo publicam ſuſtentare perniciem. Quæ quũ adultæ peſtilentiſſimo alitu viciniam vrerent, rex inertis operæ pœnitens/potiturũ filia qui peſtem amouiſſet/edixit. Quo non minori fortitudinis q̃ libidinis incitamento frequens iuuentus adducta, periculoſam gnauiter operam erogabat. Cuius rei ſummã Regnerus ab intermeantibus exptus, laneum a nutrice ſagulum/villoſaq; admodum fœmoralia: qb⁹ inflictos anguiũ morſus elideret/expetiuit. Nã vt munimenti gr̃a referto pilis cultu vtendũ credidit: ita agilitatis cauſa tractabilem ſumpſit. Cumq; nauigio Suetiã appuliſſet, incidente gelu aquis de induſtria corpus iniecit: humefactamq; veſtem quo minus penetrabilis redderetur, brumæ durandam præbuit. Qua amictus ſalutatos comites ad fidem Fridleuo ſeruãdã hortatus, ſolus ꝓcedit ad regiam. Qua viſa enſem lateri nectens/dextræ telum inſerit amentatũ. Procedenti inuſitatæ magnitudinis obuius allabitur ſerpens. Huic alter grãditate par prioriſq; prolapſum inſecutus arrepſit. Qui iuuenẽ mõ caudæ voluminibus quatere/mõ ptinaci vomitu ac veneno cõſpuere decertabãt. Interea aulici tutiora complexi latibula pinde ac pauẽtes puellulæ rem eminus inſpectabant. Ipſe rex pari metu pterritus in anguſtũ cũ paucis conclaue refugerat. At Regnerus gelati cultus duritie fretus, non armis mõ: ſed et iã amictu virulentos fruſtrabat̃ aſſultus: ſoluſq; duarũ rictũ ptinaci ſpiritu virus in ſe ꝓfundẽtiũ infatigabili cõgreſſione ſuſtinuit. Quippe morſus clypeo/venenum veſte reſpuit. Ad vltimũ excuſſum manu telum ſtrenue inceſſentiũ ſe beluarũ corpibus adigit: eoq; vtriuſq; præcordia lacerãs fœlicẽ pugnæ euẽtũ habuit. Cuius cultum rex curioſius contemplatus quũ hirtũ atq; hiſpidũ animaduertiſſet præcipue tamẽ occiduę veſtis horrorẽ/maximeq; incõptam braccharũ ſpeciẽ eludens, Lothbrog eũ p ludibrium agnominauit. Quem etiã vt ex laboribus recrearet cũ amicis epulaturũ accerſit. Ille prius reuiſendos ſibi quos reliquerat arbitros aiebat. Profectuſq; eoſdem futuræ epulationis gratia nitidius cultos adducit. Ac demum peracto conuiuio præfixum victoriæ pignus accepit. Ex qua Rathbarthum Dun/ Warthnumq; egregię indolis pignora ꝓcreauit. Hiſdem Syuardus/Biornus/Agnerus/Iuaruſq; natura fratres adiecti ſunt. Interea Iuti ac Scani inſopibili ſeditionis face ſucceſi, abrogato Regneri titulo, Haraldo cuidam rerum contribuunt ſummam. Aduerſum quos Regnerus legatis Noruagiam miſſis quum amica precaret auxilia, Lathgertha priſtini amoris pertinaciore hauſtu exuberans cum viro ac filio nauigationem arripuit. Centum ac viginti nauium claſſem ei a quo olim repudio acta fuerat, exhibere ſuſtinuit. Qui etiam vniuerſę opis egenum ſe iudicans, ab omni ætate præſidium mutuari curauit: robuſtiſq; imbecilles agglomerans/fortium cuneis ſenum/puerorumq; partes inſerere non erubuit. Igitur apud campum qui latialiter Laneus dicitur in primis Scanorum res obterere orſus/graue cum factioſis bellum habuit. Vbi Iuarus ſeptimum agens annum inſigni pugna edita puerili corpore grandæuum robur exercuit.

Iuari pueri virtus.

Syuardus vero dum hoſti vim aduerſo corpore ingerit, humi collapſus prono vulnus excepit.

Syuardi vulnus.

Quæ res inſpectantibus ſociis grauiſſimam circunſpiciendæ fugæ ſolicitudinem attulit: nec Syuardum modo: ſed et oĩa fere Regnericæ partis arma deiecit. Verũ hunc attonitarum mentium lapſum Regnerus virili opera hortatuq; firmauit: paratoſq; vinci victoriam conari perpulit. Lathgertha quoq; teneris membris incomparabilem ſortita ſpiri-

Genealogia Regum Sueciæ, prout illam, varia tionibus illustratis emendatam sistit Torfæus, et cum circumstantiis temporum conciliare nititur, ita se habet:

Ragnar Lodbroch n. 720 + 790.

Sigurdus Serpentioculus

C. 3. C. 2. p. 241. & Cap. 10 per totum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

tum trepidantis militiæ ſtudium ſpecioſo fortitudinis exemplo contexit. Militari namq; diſcurſu inopinatorum terga circumuolans/ſocialem metum in hoſtilia caſtra conuertit. Ad vltimum laxata Haraldi acie, atq; ipſo per ſummam ſuorũ ſtragem fugato quum domum ex acie reuertiſſet, ſpiculo quod toga occultauerat noctu mariti iugulũ attẽtauit: totiuſq; potẽtiæ eius ac nõis ſummã inuaſit. Inſolẽtiſſimus namq; fœminæ ſpiritus abſq; viro regnum gerere, q̃ fortunæ eius communicare iocundius duxit. Interea Syuardus oppido quod in vicinia erat allatus curandum medicis corpus præbebat. Quibus ad ſummam vſq; deſperationem prouectis dum vulneris immanitas adhibita fomentorum genera fruſtraretur, quidam ſtupenda magnitudine ægri lectulum adire conſpectus / ſi ſibi illorum quos armis oppreſſurus foret animas dedicaſſet, protinus incolumitate gauiſurũ promittit. Nec nomine quidem ſuppreſſo, Roſtarum ſe dici ſubiunxit. Animaduertens aũt Syuardus paruulæ promiſſionis impendio ingens comparari beneficiũ poſſe, penitus cupide paruit. Tunc ſenex attrectatæ tabis liuorem repentino manus auxilio diſpulit ſubitamq; vulneri cicatricem intendit. Poſtremo pupillas eius puluere perfundens abiit. Qui maculis repente coortis eximiam vermiculorum ſimilitudinem obſtupeſcentibus oculis ingenerauit. Crediderim huius miraculi auctorem futuram iuuenis ſæuitiam euidentiori luminum teſtimonio prodere voluiſſe: ne pſpicacior corporis pars ſequentis vitæ præſagio vacua maneret. Quem anus quæ potionibus eius præerat vermiculatas ore notas præferre conſpiciens / inuſitato iuuenis horrore permota ſubito lapſu decidens/linqui animo cœpit. Quo euenit vt Syuardo ſerpentini oculi vulgatum late cognomen accederet. Interea nuptã Regneri Thoram violentus morbi caſus abſumpſit. Eaq; res amantiſſimo coniugis viro infinitam ægritudinis moleſtiam peperit. Quã optime negotio diſcutiendam ratus/ſolatium ab exercitio mutuari/doloremq; labore temperare conſtituit. Militiam itaq; detrahendæ ægritudinis/pariendiq; ſolaminis gratia meditatus, ſtatuit vt vnuſquiſq; paterfamilias quem inter liberos contemptiſſimum duceret: aut ſi quem pigrioris operæ/ac minus ſpectatæ fidei ſeruũ haberet: ſtipendia ſibi meriturum offerret. Quod edictum tametſi parum propoſito competens videretur, inualidiſſimos Danicæ gentis aliarum nationum fortiſſimis præſtare docuit: magnumq; iuuentuti profectum attulit/delectis certatim ſocordiæ notam abſtergere cupientibus. Præterea vt omnis controuerſiarũ lis ſemotis actionum inſtrumentis/nec accuſantis impetitione/nec rei defenſione admiſſa/duodecim patrum approbatorum iudicio mãdaretur/inſtituit. Cuius legis beneficio temeraria litiũ cõtractione ſummota/improborum calumniæ ſufficienter obuiatũ exiſtimãs/arma in Britanniam erexit: regemq; eius Hamam Hellæ nobiliſſimi iuuenis patrem pugna pſtrictũ occidit. Inde Scotiæ ac Petiæ inſularumq; quas auſtrales vel meridianas vocant ducibus interfectis Syuardo ac Rathbartho filiis vacuas gubernatore puincias in poteſtatem addixit. Noruagiam quoq; principe ſuo violenter exutã Fridleuo parere præcepit: eundemq; Orchadibus proprio duce defectis præferre curauit. Interea Danorum quidam pertinacioris erga Regnerum odii obſtinatis ad rebellandũ animis Haraldi quondam profugi ptibus aduoluti, proſtratam tyranni fortunam attollere conati ſunt. Qua temeritate inſolentiſſimos belli ciuilis aduerſũ regẽ ſpiritus excitauerũt: externiſq; liberũ domeſticis implicuere periculis. Ad quos cõſtringendos Regnerus cũ inſularium Danorũ claſſe pfectus, rebellium agmen eliſit: Ha

Lathgerthę facinus.

Roſtarus.

Præſagium Syuardi.

Delectꝰ nouus.

Lex Regneri bona.

Subactio Anglorum et Scotorũ ſeptima.

Danorũ rebellio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

tandemq; Haraldus apud Maguntiam 826 baptizatus et ab Imperatore Ludovico in regnum restitutus est. (Narratio hæc intra annos 776 et 826 consistit, sed si soli, quos assignavit Author anni computentur, et, quos non expressit, prætereantur, nihilominus ad annum 834 pervenitur. p. 390.)

De Regenario quodam refert Aimonius, quod auspiciis Horici Regis Danorum civitatem incursaverit, posteaq; gloriatus, quod devastaverit monasterium D. Germani, continuo collapsus per triduum expiraverit. Quem Regenarium eundem cum Ragnare Lodbroche censet Pontanus L. 4. ad Annum 845. Parisiorum

raldūq; ſupati exercitus ducem fuga in Germaniā actū honorem improbe partum
impudenter abiicere cōpulit. Captiuos quoq; ſimplici morte afficere nō cōtentus,
tortos necare maluit: vt qui ad deſerendam impietatē adduci non poterant: ne ſpi-
ritum quidem niſi per ſummā pœnarum violentiā deponere ſinerentur. Cæterū la-
tifundia eorum qui cū Haraldo ꝓfugerant ſecum ſtipēdia pagentibus partitus eſt:
eo patres punitiores iudicās: ꝙ ad liberos quos ſuo iudicio repuliſſent, charioribus
patrimonio ſpoliatis, honorem hæreditatis ſuæ tranſlatum viderent. Sed ne ſic qui-
dem vltionis ſatietate ꝑfuſus/ inſuꝑ Saxoniā ꝙ eā aſylum hoſtiū/ Haraldiq; ꝓfugiū
crederet/ oppugnare cōſtituens, implorato filiorū auxilio, Karolū tūc forte illis im-
perii ſui finibus immorantē offendit. Cuius quū interceptis vigilibus ꝑiectas feſel-
liſſet excubias/ atq; ob hoc cætera factu leuia duceret/ conatuq; ꝓmptiora ſperaret,
ſubito diuina futuri muliercula tanq̄ cæleſte quoddā oraculū/ aut diuinæ volunta-
tis interpres ſalutari regē prædictione ꝓmonuit: aduentātiſq; periculi malū fœlici
vaticinio præcucurrit/ Syuardi claſſem ad Sighnini fluminis fauces appuliſſe denū-
tians. Impator attēte accepto monitu hoſtilem interpretatus aduentū/ ſignificatos
ſibi barbaros pugnæ oppoſitu cōſtringēdos curauit. Qua in Regnerū habita nō ſi-
militer vt diſcriminis cautelam hauſit belli actū impleuit. Itaq; infatigabilis ille to-
tius pene Europæ domitor ſereniſſimis/ ampliſſimiſq; victoriis tantam terrarum
partem emenſus/ tot ciuitatum/ tot gentium victorem exercitum auerſis bello pe-
ctoribus vnius ꝓuinciæ paruula manu profligatum aſpexit. Cumq; Regnerus one-
ratis tributo Saxonibus de morte Heroddi certū e Suetia nūtiū accepiſſet/ liberoſ-
q; ſuos Sorli ſuffecti regis calūnia auitis bonis exutos cognoſceret, Biorni/ Fridleui
atq; Rathbarthi collegiū apꝑcatus (nā Regnaldus/ Withſercus/ et Ericus: quos ex
Suanloghā ꝓgenuerat, nondū habilem armis ætatem impleuerāt) Suetiam petiit.
Cui occurrens cum exercitu Sorlus publice an priuatim dimicādi optione facta ſin-
gularem deligenti conflictum Scarchdhum ſpectatæ audaciæ pugilem cum ſepte-
na filiorum manu ex prouocatione pugnaturū admouit. Cū quibus Regnerus tri-
bus filiis in certaminis ſocietatē aſſumptis, vtroq; exercitu inſpectāte cōgreſſꝰ, ago-
ne victor exceſſit. Biornus vero ꝙ integer hoſti cladem ingeſſerat/ tanq̄ a ferrei late-
ris firmitate ſempiternum vſurpauit agnomen. Qua victoria Regnerus omnis pe-
riculi ſuperandi fidutiam nactus, Sorlum cum vniuerſis quas ductauerat copiis im-
petitum occidit. Cumq; Biorno ob conſpicuæ fortitudinis meritum Suetica præ-
latione donato aliquanto bellorum interſtitio quieuiſſet/ cuiuſdam forte mulier-
culæ amantior factus, quo promptiorem ſibi potiendæ eius aditum ſtrueret/ patrem
ipſius ampliſſimo beneficentiæ cultu officioſiſſime captandum curauit. Sæpe enim
numero accerſitum ad epulas plurimæ comitatis officiis proſequebatur. Nam et
venientem aſſurgendi reuerentia/ diſcumbentemq; proximo ſibi cōſeſſu veneratus
eſt. Sæpe etiā donis: interdū benigniſſimo recreauit alloquio. Qui quū tātę honora-
tionis cām a nullo ſuo merito ꝑfectā aīaduerteret, cogitatiōe varie deflexa, ex amo-
re filiæ ſuæ tacitā principis liberalitatē deſcendiſſe cognouit/ libidinoſum propoſi-
tum humanitatis nomine colorantis. Quā vt exactiſſimum amantis ingenium fru-
ſtraretur, tanto impenſius obſeruandam curauit: quanto eam latentioribus ſtudiis
ac peruicatioribus modis ambiri comperit. Verum Regnerus certiſſimo cōſenſus
eius nuntio recreatus, villam in qua aſſeruabatur acceſſit: nihilq; amori inuium
putans/ in vicino quendam ruſticæ vitæ ſolitarius hoſpitio petiit. Mane com-

Vaticiniū mulierculæ

Saxonū ſubactio. xiiii.

Regneri victoria.

Sueti ſubacti ſeptio.

Regneri amores.

Polidorus Vergilius L. 4 refert, Lothebrocum quendam Danum, patrem Agneri et Hubonis, Edmundo Angliæ regi familiarem et ob scientiam aucupandi percarum, a servo regio, invidiâ moto, occisum esse. Regem veniam negasse homicidæ, qui, in Daniam fugiens, Agnerum ad ultionem paternæ necis stimulaverit. Agnerum vero Edmundum captum obtruncâsse. Bromton p. 804 eum Lothebrocum nominat, filiumq; Inquarem, quem cum fratre Hubba St. Edmundum Orientalium Anglorum regem 870, vel, ut alii, 866 occidisse ait, Hubbam verò 873 ab Alvredo rege cæsum esse. Inguarem 877 in Anglia occisum scribit Dunelmensis. Hinc corrigendus Radulfus de Diceto, tradens, Hinguarem et Hubbam circa 895 Angliam vastasse.

Adam. Brem. L. 1. C. 33: Qui reges Danorum tempore Rimberti Archi-Episcopi (: sedit a 865 ad 888 :) tempore fuerint, ex gestis ejus non liquet. In historia Francorum Sigafrid cum fratre Haldan legitur, qui cum Ludovico Cæsare pacem ad Egdoram juraverint. Erant et alii reges Danorum vel Nordmannorum, piratæ, Galliam infestantes, Horich, Orduig, Godafrid, Rodulff, et Inguar. Scriptum est in gestis Francorum: Crudelissimus omnium fuit Inguar, filius Lodparchi, qui Christianos ubique per supplicia necavit. Torf. L. 3. C. 11 per totum.

Ex hactenus à pag. 896 allatis apparet, plures fuisse Ragnares Lodbroches. Antiquissimus, oportet, ille fuerit, cujus filius condidit Londinum, f. 96, quippe quod jam sub Nerone maximè celebre fuit. Tacit. Ann. L. 14. Diversus ab hoc, et junior, alter, inter quem, et Jormunrecum affinitas intercessit, f. 83. Vixit enim Jormunrecus ab anno Christi 266 ad 376. Sed cum hi duo sint dubiæ fidei, primus isque verus, erit Sigurdi Hringi filius, Daniæ Monarcha, natus A°. Chr. 720. Altius evehi nequit propter Synchronismum Ingialdi astuti, Ivarisq; Vidfadmii, tum Haraldi Hilditannis longævitatem, et bellum Bravallense, cui pater ejus interfuit. Quo minus deprimatur, obstant nepotum ejus genealogiæ f. 906. eorumque cum Sutiæ regulis Synchronismi. Quin et sequentia ex Nornagesti historia monstrant Sigurdum Lafursbaur vixisse ante Carolum Magnum: Helgius Hundingsbaur frater fuit Sigurdi Lafursbaur, et Hundingum cum tribus ejus filiis Eyulfo, Herraudo, et Hiorvardo, occidit. Reliqui tres filii, Lyngvius, qui inter eos primas tenuit, Alfus, et Hemmingus, Hispaniam et Galliam vastârunt. [illegible] ... Ergo in tempore non parum hallucinatus est Autor Catalogi regum Daniæ Islandici, qui statuit, Sigurdum Ring, Ragnaris patrem, regnasse

Gr. ad M. p. 102
Steph. p. 190 col. 1
Gr. ad M. p. 103
Steph. p. 190 col. 2

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

mutata cum fœmini s veſte amicæ laneum opus explicanti muliebriter cultus aſtitit: virgineoq; operi rudes artificii manus callide ne ꝑderetur admouit. Nocte vero votis virginem amplexatus indulſit. Cumq; matureſcente partu temeratæ pudicitiæ facinus tumidiore puellæ gremio ꝑderetur, incertus pater cui ſe filia polluendam dediſſet/ ignoratum ſtupri auctorem ex ipſa maxime cognoſcere perſeuerauit. Qua ſe neminem præter pediſſequã lecti participem habuiſſe pertinacius affirmante, rem regi cognoſcendã mandauit. Ille inſontem famulam inuſitata criminatione notari non ſuſtinens/ ꝓprii ſceleris profeſſione alienæ innocentiæ fidem facere non erubuit. Qua humanitate/ et muliebris calumniæ ꝑtes reppulit/ et ne ridiculus rumor apud improbas aures ſereretur effecit. Præterea gignendũ ex ea filiũ ſui ſanguinis eſſe/ ꝙq; eum Vbbonem nuncupari vellet adiecit. Qui quũ aliquatenus excreuiſſet, teneræ ætatis ingenio maturæ diſcretionis habitum appræhendit. Matris eñ dilectionem ꝙ excellenti ſe thoro miſcuiſſet/ amplexus: venerationẽ patris ꝙ ad obſcuriorem iuſto copulam deſcendiſſet/ abiecit. Poſt hæc Regnerus expeditionẽ in Helleſponticos parans, vocataq; Danorum concione ſaluberrimas ſe populo leges laturum ꝓmittens: vt vnuſquiſq; paterfamilias ſicut ante quem minimi inter liberos duxerat militaturum exhiberet: ita tunc valentioris operæ filium aut ꝓbatioris fidei ſeruũ armaret/ edixit. Quo facto omnibus quos ex Thora procreauerat filiis præter Vbbonem aſſumptis, Helleſpõtum eiuſq; regem Dian variis cõtuſum bellis laceſſendo perdomuit. Ad vltimum eundem creberrimis diſcriminibus implicatum extinxit. Cuius filii Dian et Daxon olim Rutheni regis filias maritali ſorte complexi, impetratis a ſocero copiis, ardentiſſimo ſpiritu paternæ vindictæ negotium rapuerũt. Quorũ Regnerus immenſum animaduertens exercitum/ diffidentia copiarum habita, equos æneos ductilibus rotulis ſuppoſitos ac verſatilibus curriculis circũductos in cõfertiſſimos hoſtes maxima vi exagitari præcepit. Quæ res tantũ ad laxandam aduerſariorum aciem valuit: vt vincendi ſpes magis in machinamento, q̃ milite repoſita videretur. Cuius intolerabilis moles quicquid impulit obruit. Altero ergo ducum interfecto/ altero fuga ſublapſo vniuerſus Helleſponticorum ceſſit exercitus. Scithæ quoq; Daxon arctiſſimo materni ſanguinis vinculo contingẽtes/ eodem obtriti diſcrimine referuntur. Quorum ꝓuincia With ſerco attributa: Ruthenorũ rex parum viribus fidens/ formidoloſa Regneri arma fuga præcurrere maturauit. At Regnerus cæteris prompta ſibi deditione ſubſtratis, quũ quinquennem ꝓpemodũ piraticam expleuiſſet, Biarmos nuꝑ deuictos inualida ſubiectionis fide palam imperium detrectãtes inuenit. Qui quũ aduẽtũ eius cõpertũ haberẽt, carminibus aggreſſi cælũ/ ſollicitatas nubes ad ſummã vſq; nymborũ violentiã impulerunt. Quæ res Danos aliquãdiu nauigatione ꝓhibitos alimẽtorũ facultate defecit. Eoſdem quoq; ſubito remiſſa tempeſtate æſtuoſiſſimi feruoris flagrantia torruit. Nec ea quidem peſtis cõcitati frigoris magnitudine tolerabilior extitit. Itaq; anceps geminæ intẽperantiæ malũ viciſſim affecta corpa immoderata vtriuſq; ſtatus acceſſione corrupit. Cæterũ laxi vẽtris ꝓfluuiũ cõplurimos exanimauit. Ita Danorũ plæriq; dubia cæli q̃litate cõcluſi/ paſſim aborta corporũ peſtilẽtia deceſſerũt. Cũq; ſe Regnerus adulterina magis q̃ vera aeris vi ꝑpeditũ aĩaduerteret, vtcũq; nauigatiõe ꝑducta in Curoꝝ Sẽborũq; regionẽ acceſſit. Qui maieſtatẽ eius ꝓinde atq; honoratiſſimi victoris amplitudinẽ ĩpẽſius venerati ſũt. Quo beneficio rex magis aduerſ⁹ Biarmorũ inſolẽtiã efferat⁹ ſpretæ maieſtatis ſuæ vin

Vbbo naſcitur.

Edictũ nouum.

Helleſpõti ſubactio.

Stratagema nouum

Scithę victi

Biarmorũ rebellio: et magica peritia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Finni.

Regnerus Romanorũ victor a Finnis affligit.

dictam inopinato petiuit aſſultu. Quorum ignoti nominis rex ſubitanea hoſtium irruptione pculſus/ſimulqꝫ conſerendæ cũ ipſis manus fiducia vacuus, Matullũ Finmarchiæ ducẽ perfugio petiit. Cuius peritiſſima ſagittariorum opera fretus Regneri apud Biarmiam hiberna pagentem impune lacerauit exercitũ. Quippe Finni lubricorũ ſtipitum celeri allapſu curſum intendere ſoliti, arbitraria velocitatis potentia rapiũtur/ꝓmptiſſimaqꝫ ꝓpinquitatis vel abſentiæ facultatẽ obtinere credunt. Mox em̃ vt hoſtẽ læſerint, eadẽ celeritate qua ſubeũt auolant: nec ꝓcurſu languidius reditum tentant. Itaqꝫ et vehiculorũ et corporũ agilitate inſtandi/fugiendiqꝫ expeditiſſimam obtinẽt poteſtatem. Credendũ eſt tunc Regnerũ fortunæ ſuæ imbecillitatẽ admiranter tuliſſe, quũ ſe olim Romani culminis triumphatorem ab inermi inconditoqꝫ agmine ad vltimũ vſqꝫ diſcrimen abripi peruideret. Itaqꝫ q̃ ſplendidiſſimum Romanæ militiæ decus/maximiqꝫ ac sereniſſimi ducis inſignes copias excellenter obtriuerat, agreſtis et ignobilis vulgi ſordidiſſimo atqꝫ tenuiſſimo apparatui ceſſit: Iſqꝫ cuius bellicã antea claritatem fortiſſimæ gentis vis hebetare nequerat, deſpicabilis populi puulam manũ ſuſtinere nõ valuit. Quo euenit vt ea manu qua clariſſimã orbis pompam ac grauiſſimũ militaris roboris inſtrumentũ fortiſſime contudit: qua tot peditũ/tot caſtrorũ/tanti equitatus fragorẽ aptiſſime ſubruit, vilem obſcuramqꝫ plæbeculã furtim et quaſi p latrociniũ inceſſere ſuſtineret: illuſtremqꝫ gloriã ſuam palam atqꝫ interdiu partam nocturna fallacia maculare nõ erubeſceret/manifeſtæ fortitudinis loco clãdeſtinas amplexatus inſidias. Quæ res vt ope deformis/ita exitu vtilis fuit. Nec Finnorũ q̃ Caroli fuga parcius gratulatꝰ eſt/plus ſe virium in nudiſſima plæbe, q̃ in inſtructiſſimo milite repperiſſe cõfeſſus. Siqdem grauiſſimã Romanorũ armaturã q̃ leuia pannoſæ gentis ſpicula tolerabilius ferre potuit: vbi Biarmorũ rege interfecto, Finnorũ vero fugato, Regnerus ſaxis rerũ geſtarũ apices præ ſe ferentibus hiſdẽqꝫ ſupne locatis æternũ victoriæ ſuæ monimentũ affixit.

Vbbo regnum affectat.

Interea Vbbo p auum ſuum Heſbernũ ad ſacrilegam regni cupiditatem adductus, abiecta paterni reſpectus verecũdia, capiti ſuo regiũ arrogauit inſigne. Cuius quũ Regnerus inſolentiã ex Suetiæ ducibus Kelthero/Thorkilloqꝫ cognoſceret, Gothiã verſus ꝓpere nauigationẽ exercuit. Quos Heſbernus Regneri ꝑtibꝰ ſingulari fide deuinctos expertus, præmio ſollicitatos regis deſertores efficere laborabat. Illi non flexo e ſententia ꝓpoſito, ex Biorni arbitrio ſuum cõſiſtere retulerunt: confeſſi Sueonũ nemĩnẽ quod ab eius placito deſtitiſſet auſurũ. Nec ſegniter ipm̃ Heſbernus beniguiſſimis legatorum alloquiis captauit. Qui ſe perfidiæ q̃ bonæ fidei ꝓpiorẽ fore denegans/piiſſimi patris amori improbiſſimi fratris gr̃am anteferri pq̃ nefariũ iudicabat. In ipſos vero legatos pinde ac grauiſſimi criminis hortatores laqueo animaduertit. Sueti quoqꝫ de reliqua legatorũ turba pari clade noxię exhortationis pœnas ſumpſerunt. Igitur Heſbernus occulto clãdeſtinoqꝫ paratui parũ proſperũ ratus cõſtare ꝓgreſſum/adcitis palam copiis manifeſte procurrit ad bellum. At præfectus Iutiæ Iuarus neutram ſacrilegæ pugnæ partẽ pietati propinquam autumans, impium bellum voluntario præcucurrit exilio. Regnerus vero Heſbernum apud ſinum qui latialiter viridis appellatur aggreſſus occidit/exanimiſqꝫ abciſum caput prora excipi mãdans, terribile factioſis ſpectaculum edidit.

Vbbo plurimos fudit.

Vbbo vero profugio vſus: itemqꝫ patrem reuocato apud Sialandiam bello adortus dum laxata ſuorꝫ acie vndiqꝫ ſolus impetitur, tantũ aduerſi agminis fudit vt hoſtilium cadauerum excremento perinde ac munitione firmiſſima circũactus,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

facile prouocantium inhiberet acceſſum. Ad vltimū frequentioribus hoſtium globis obfuſus, compræhenſuſq; publicis vinculis onerandus abſtrahitur. At ille immenſa vi extricatis reciſiſq; catenis: inditos ſibi nexus diſiicere ac lacerare adorſus: nullis obitum modis effugere potuit. At vbi Iuarus tumultum patriæ factioſi ſupplicio diſcuſſum comperit: Daniam petiit. Quem Regnerus ꝙ inter ſæuiſſimas parricidiorum procellas integerrimū ſe pietatis cultorem geſſerat: ampliſſima veneratione ſuſcepit. Interea Daxon Withſercum Suetiæ principantem: diu nequicq̃ ſuperare conatus: tandem factæ pacis commento circūuentum aggreditur: conuiuialiter ab eo exceptus armatum ſubornauit exercitum: qui ſimulata mercatione in vrbem rhedis aduectus: hoſpitis domū nocturno laceraret aſſultu. Cuius latrocinii manum tanta Withſercus ſtrage perculit: vt hoſtilium corporum cumulo circūfuſus: niſi ſcalis ſuperne admotis compræhendi nequiret: duodecim quoq; comites eius pariter ab hoſte capti: facta ſibi repetendæ patriæ poteſtate deuotis pro rege capitibus alienum participare periculum q̃ ſuum abiicere maluerūt. At Daxon egregię Withſerci formæ miſeratione permotus orientem ſpecioſiſſimæ indolis florem conuellere paſſus non eſt. Cui non tantum ſalutem: ſed & filiam dimidio regni ſui dotatam in matrimonium obtulit. Ac decori incolumitatem q̃ fortitudini pœnam afferre maluit. Ille vero precariæ vitæ vſum animi magnitudine floccipendēs: impunitatem perinde atq; paruulum aliquod beneficium reſpuit: mortis ſententiā ſua ſponte complexus/ præfatus Regnerum in vindictam filii remiſſius exacturum ſi eum in eligendo mortis genere proprio vſum arbitrio comperiſſet. Cuius temeritatem ammiratus hoſtis ea fati ſpecie qua ipſe in ſe animaduertiſſet: conſumendum eſſe promittit. Quam libertatem iuuenis ingentis beneficii loco ſuſcipiens: vinctum ſe cum ſociis cremari petiuit. Nec ſegniter Daxon auidis fati precibus obſecutus: pro beneficio optatæ mortis ſupplicium erogauit. Quo audito Regnerus obſtinato ad moriendum luctu: non modo mœrorem induit, verum et per ſummā animi ægritudinem: lectulo corpus affixit, doloremq; cōceptum gemitu patefecit. Quem coniunx virilem ſupergreſſa fidutiam imbecillitatis increpitum virili adhortatione firmauit: reuocatumq; a mœrore animū: arma impenſius celebrare perdocuit: affirmans fortiſſimū patrem cruentos filii cineres: iuſtius armis q̃ lachrymis expiaturum. Monuit quoq; ne muliebriter lugens: tantum ſibi ignominiæ fletu pareret: quantum antea claritatis virtute contraxerat. Ad hanc vocem veritus Regnerus ne priſtinos fortitudinis titulos effœminato mœrore cōtereret: diſcuſſo mœſtitiæ habitu, depoſitiſq; doloris inſignibus: promptiſſima vindictę ſpe iacētem reuocauit audaciam. Adeo interdum ab inualidis fortia roborantur ingenia. Iuaro ergo Regni tutelam deferens, Vbbonemq; priſtinæ gratiæ redditum paterna charitate complectens: traiecta in Ruſciam claſſe: compræhenſum Daxon catenarumq; pœna coercitum: apud Vtgarthiam cuſtodiæ relegauit. Siquidem tunc Regnerum aduerſus chariſſimi filii interfectorem clementiſſima animi moderatione vſum eſſe cōſtabat: cum ad cōcupitæ vltionis ſatietatem exilium ſontis, q̃ necem ſufficere maluit. Qua quidem humanitate magnus Ruthenis iniectus eſt rubor: vlterius aduerſus eum ſæuiendi regem quem ne iniuriarum quidem acerbitate ad infligendam captiuis mortem impellere potuerunt. Eundem quoq; Regnerus breui in gratiam reductum patriæ reddidit: pollicētem ſe ei annuo nudatum pedes: cum duodecim patribus diſcalciatis ſuppliciter tributa pēſurum. Enimuero in captiuū

Vbbonis mors.

Withſerci virtus.

De magnanimitate Withſerci.

Supplicium dirum.

Regneri dolor.

Daxon capitur.

m.v

ac ſupplicem leniter animaduertere, q̃ cruentam ſecurim diſtringere: ſuperbaq; ceruicem ſedulo mulctare ſeruitio: q̃ ſemel elidere ſatius duxit. Inde profectus filiũ ſuũ
Erik verhat. Ericum ventoſi pillei cognomen habẽtem Suetiæ præfert. Vbi Fridleuo atq; Siuardo apud ſe ſtipendia merentibus: Normannos Scotoſq; duobus aliis falſo regis nomen arrogaſſe comperiẽs: in primis
Noruagiæ ſubactio. Noruagicæ rei vſurpatorẽ ſuſtulit: eãq; Biorno fruendam tradidit. Deinde eo atq; Erico accitis Orcades populatus: ad vltimũ Scotorum finibus appulit: eorũq; regem Murial triduano exhauſtum prælio interfecit: verum filii eius Dunuat, atq; Rathbarthus pugna ſpectabiliter edita ab hoſte
Subactio Scotorũ viii. necati: ſanguine ſuo cruẽtam patri victoriam pepererũt. Cũq; in Daniam reuerſus coniugẽ Suanlogam interim morbo cognouiſſet abſumptã: protinus ſollicitudini remediũ ſolitudine quæſiuit: ægreq; mentis luctum intra penatium ſuorum clauſtra cohibere paſſus non eſt. Verum hanc mœroris acerbitatẽ Iuari regno pulſi repentinus detraxit aduentus.
Galli Iuarũ pellunt. Quippe Galli fugato eo in Hellam quendam Hamonis filium falſam regis contulerant poteſtatem. Quo duce Regnerus perinde atq; locorum perito vſus, edita claſſe portum, qui Noruicus appellatur, acceſſit: vbi expoſitis copiis Hellam Gallicana virtute ſubnixum: poſt extractam in triduũ pugnã fugæ amantem effecit: eaq; res creberrimo Anglorum, rariſſimo Danorum ſanguine conſtitit. Cumq; ibidem Regnerus annũ victor expleſſet conſequenter excitis in
Regneri ſucceſſus. opem filiis Hiberniam petit: occiſoq; eius rege Melbrico Diſlinam Barbaris opibus refertiſſimã obſedit, oppugnauit, accepit. ibiq; ãnuo ſtatiuis habitis: mediterraneũ fretum pernauigans ad Helleſponticum penetrauit interiecta regionum ſpacia clariſſimis emenſus victoriis: continuæ felicitatis progreſſum nuſq̃ interpellante fortuna. Inter hæc Haraldus quorundam aſtipulatione Danorum Regneri militiam
Haraldus occupat regiũ nomen. languidiore ſtudio comitantiũ: recidiuos patriæ tumultus incutiẽs: regii nominis vſurpator emerſit. Qui Regneri ab Helleſponto redeũtis armis exceptus cũ rebus infeliciter geſtis exhauſta domeſticæ opis præſidia animaduerteret: Lodouicũ Maguntiæ conſtitutũ auxilia petiturus acceſſit. At Lodouicus ſummo amplificãdæ re
Lodouici iperatoris pietas. ligionis ardore confertus: conditionẽ Barbaro intulit opẽ ſpondendo ſi Chriſti cultum exſequi conſenſiſſet. Nullam enim poſſe aiebat animorũ interuenire cõcordiã diſſona ſacra cõplexis. Quamobrẽ petitorẽ opis primũ religionis cõtubernio opus habere: neq; magnorũ operum conſortes exiſtere poſſe: quos ſupernæ venerationis formula diſparaſſet. Qua ſententia & ſalutem hoſpiti, & ſibi pietatis præconiũ peperit. Haraldum enim ſolẽni lauacro vſum conſequẽter Saxonicis roborauit auxiliis.
Harald⁹ fit Chriſtian⁹. Quibus is fretus, in territorio Sleſuicenſi dicandam deo ædem ſollicita moliebatur impenſa. Hic itaq; ſanctiſſimi tenoris ſpecimẽ a Romanis ritibus mutuatus: profanato perfidorũ errore delubra diruit: victimarios proſcripſit: flaminiũ abrogauit. Atq; incõditæ patriæ Chriſtianiſmi ſacra primus intulit: reiectoq; dæmonũ cultu diuinũ æmulatus eſt. Supremo quicquid ad cuſtodiã religionis attinuit: ſcrupuloſiſſima cura ſeruauit. Sed non tam efficaciter, q̃ pie rẽ auſpicatus eſt. Superueniens enim Regnerus: ĩductaq; per eũ ſacra temerans: vera religione proſcripta, priſtino
Harald⁹ fit apoſtata. adulterinam loco reſtituit: ac ſuo cerimonias honore donauit. Haraldus vero profugus fortunã ad ſacrilegiũ tranſtulit. Nam vt pcipuũ inchoatæ religionis ſpecimẽ
Hellæ ſæuitia. ita primũ neglectæ ſpectaculum fuit: atq; ex ſplendido ſanctitatis auctore, infamis eiuſdem deſertor euaſit. Interea Hella ad Hibernos collatus omnes qui ſe Regnero propiore fide deuinxerant ferro ſuppliciiſq; mulctauit. Quem Regnerus claſſe ad-

ortus: iuſta omnipotentis animaduerſione manifeſtas detractę religionis pœnas pependit. Compræhenſus enim atq; in carcerem coniectus: noxios artus colubris cōſumendos aduertit. Atq; ex viſcerum ſuorū fibris triſtem viperis alimoniam præbuit. Cuius adeſo iocinore cum cor ipſum funeſti carnificis loco coluber obſideret: omnē operum ſuorum curſum animoſa voce recenſuit: ſuperiori rerum contextui hanc adiiciēs clauſulam: Si ſuculæ verris ſupplicium ſciſſent: haud dubio irruptis haris afflictū abſoluere properent. Quo dicto Hella adhuc nōnullos filiorū eius viuere interpretatus: quieſcere carnifices, amouerịq; viperas iubet. Cūq; ſatellites peragendæ iuſſionis gratia accurriſſent: Regnerus imperiū regis funere ſuo præceſſerat. Quem quid aliud q̃ duas inter ſe fortunas partitas eſſe dicemus. Alteram quæ ei incolumē claſſem, propenſum imperiū, præcipuas piraticæ vires adiiceret: alterā quæ claritatis ruinam, cōmilitonū necem, acerbiſſimū vitæ exitum irrogaret: cum ipſum carnifex venenatis belluis circūfuſum eo corde qđ aduerſus omne diſcrimen immobile geſſerat: aſpides exſatiantem videret. Itaq; ex ſpecioſiſſimo victore ad miſerabilem captiui ſortem deductus: ne quis nimiū fortunæ credat edocuit. Quē caſum Iuarus dum forte lūdos inſpectaret: accepit. Sed nihilominus vultum in eodem habitu continens: ſolitoq; nulla ex parte infractior: non ſolū nūtiatam parentis cladem doloris diſſimulatione ſuppreſſit: ſed ne ſtrepitum quidem exoriri paſſus attonitum rumore populum Theatro diſcedere vetuit. Itaq; neq; oris hilaritatē depoſuit: ne ceſſato ludo ſcænam interrumperet: neq; oculos a publico plauſu ad priuatam mœſtitiam flexit: ne ex ſummo tripudio repēte in vltimū prolapſus mœrorem, potius calamitoſi filii, q̃ iocabundi ducis partes egiſſe videretur. Siuardus vero eodem nuntio accepto: propior paternę charitati, q̃ priuatæ paſſioni: haſtile qđ forte in manu habebat altius pedi ſtupefactus immerſit: triſtitiæ ſalebra corpoream negligente moleſtiam: vt enim animi vulnus patientius ferre potuiſſet: corporis partem grauius afficere ſtuduit. Quo facto ſimul fortitudinem mœroremq; detexit: fortunam ſuam inter calamitoſum filium, conſtantemq; partitus. At Biornus inter teſſerarum iactus delato ad ſe paternæ mortis nuntio tanta vi correptum manu calculum preſſit: vt tabulæ quoq; cruorem digitis extortum infunderet. vbi nimirum fortunæ iactum ipſa quam verſabat alea leuiorem eſſe didicit. Qđ audiens Hella hunc trium parentis obitum fortiori animi robore ſuſtinuiſſe iudicauit: qui nihil pietatis eius funeri pſtitiſſet: ideoq; ſibi Iuari ſuſpectiſſimam haberi virtutem. Iuarus vero petitis Angliæ partibus cum claſſem ſuam conſerendi cum hoſte belli impotentem animaduerteret: aſtum audaciæ præferens Hellam acumine tentat, ſpatium arui quantum equino tergore complecti potuiſſet in ſequeſtræ pacis pignus expoſtulans. Et quidem quod petiit impetrauit. Rex enim paruo preces ſtare autumans: a tanta hoſte exiguum magnæ rei loco expeti gratulatus eſt: ratus perq̃ breue tergus paululum ruris occupaturum. At Iuarus corio in exiles admodum corrigias ſciſſum extracto: habilem exædificandæ vrbi agrū implicuit. Igitur Hella prodigalitatis pœnitentia ſuccedente magnitudinem corii ſera æſtimatione collegit, diuiſam cuticulam rectius q̃ incolumem menſus. Quam enim exiguum ſoli cincturam credidit: ampliſſima iugera latius occupantem aſpexit. Iuarus vero conditæ vrbi abundæ ſuffecturos obſidioni commeatus inuexit. Ab inedia perinde atq; hoſte defenſam haberi cupiens. Interea Siuardus ac Biornus cum quadringētarum nauiū claſſe superuenientes: bellum regi manifeſta prouocatione ſignificant. Idq;

Mors Regneri.

De duplici fortuna.

Fortunæ ludus.

Iuarus rex lxiii.

Siuardus.

Biornus.

Iuari aſtus in petendo aruo.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſtatuto tempore executi: comprænenſi ipſius dorſum plaga aquilam figurante affici iubent: ſæuiſſimũ hoſtem atrociſſimi alitis ſigno profligare gaudentes. Nec vulnus impreſſiſſe contenti, laceratam ſaliuere carnem. Taliter perempto Hella: Biornus ac Siuardus regna ſua reduces expetiuere. Iuarus Angliam biennio tenuit. Interea Dani perſeuerantiſſima bellum factione complexi: Siuardo cuidam atq; Erico regia gente creatis publicam detulere tyrannidem. Quos Regneri filii communiter mille ſeptingentarum nauiũ claſſe apud Sleſuicum adorti: ſemeſtri deleuere pugna. Colles indicio manent, nec minus is apud quem belligeratum eſt, ſinus Siuardi funere inclaruit. Iamq; præter Regneri filios regius propemodum interierat ſanguis. Exinde Biorno atq; Erico domum reuerſis Iuarus atq; Siuardus, quo tenaciores rebellibus frenos imponerent: in Dania reſederũt Agnerum Angliæ præferentes: qui repulſa prouocatus Anglorum opitulante Siuardo contemptricem ſui prouinciam incolis vacuefaciendo tenacia ſitu iugera cultore carere: q̃ inſolentem alere maluit, pinguiſſimaq; inſulæ rura: teterrima vaſtitate perfundens: deſertæ q̃ ſuperbæ regioni imperitare ſatius autumauit. Poſt hæc Ericum apud Suetiam Oſteni cuiuſdam malignitate ſublatum vlciſci cupiens: dum alienæ vindictæ arctius incumbit: ſuum hoſti ſanguinem erogauit. Dumq; cæſi fratris pœnas auidius expetit proprium: fraternę charitati funus impendit.

Helli ſupplicium. Subiectio Anglorũ octaua. Siuardi tumulus. Erici cædis vltio. Agneri cædes.

TAq; Siuardus ſummis totius Danicæ concionis ſuffragiis paternum appræhendit imperium. Hic autem poſt editas late ſtrages domeſtica claritate contẽtus: toga q̃ armis illuſtris haberi maluit: omiſſoq; caſtrorum cultu: ex acerrimo tyranno exactiſſimum pacis cuſtodem agere cœpit: tantum decoris in ocio atq; vacatione conſtituens: quantum ante in victoriarum frequentia repoſitum autumabat. Adeo autem ſtudiorum eius mutationem fortuna fauorabiliter proſecuta eſt: vt ſicut ipſe neminem: ita nec ipſum quiſq̃ hoſtiliter laceſſeret. Idem fato functus Ericum admodum infantulũ naturæ magis q̃ regni aut pacis hæredem habuit: Quippe Ericus Haraldi frater tenerrimã eius ætatulam ſpernens: irrupta cum ſeditioſis patria: regium occupauit inſigne: nec erubuit laceſſita legitimi ducis infantia: adulterinam arripere poteſtatem: hoc ſe regno indigniorem comprobans q; imbellem eo ſpoliare ſuſtinuit. Igitur illũ ſceptro ſeipſum virtutibus exuit: & dum armis incunabula appetit: omni pectus virilitate nudauit. Neq; enim vbi cupiditas ambitioq; flagrauit: conſanguinea charitas ſedem habuit: ſed hanc inhumanitatẽ ſupernæ vltionis ira penſauit. Inter ipſum nãq; ac Guthormum Haraldi filium ſubito tanta clade cõfectum eſt bellum: vt eorum vtroq; cum innumeris aliis interempto: regia Danorum ſtirps atrociſſimis exhauſta cædibus: ad vnicum ſuperioris Siuardi filium redigeretur.

Siuard⁹ rex lxiiii. Ericus tyrannus.

HIc conſanguineorum iactura regnãdi fortunam adeptus: vtpote propinquorum nece q̃ incolumitate felicior: relictis aliorum exẽplis per auiti negocii veſtigia decurrit. Repente nanq; ſtudioſiſſimus piratici muneris executor apparuit. Et vtinam in abolẽdo Chriſtianiſmi cultum temerarium Regneriani ſpiritus non egiſſet hæredem. Siquidẽ religioſiſſimũ quẽq; aut ſuppliciis inſequi:

Ericus rex lxv. ipſius.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

aut rebus exuere, exilioq; mulctare perſeuerauit. Sed fruſtra principium cauſe cuius exitū probem. Laudabilior enim eſt vita: cuius initiū turpe, ſpecioſus finis abripit, q̄ cuius probabile exordiū in culpas flagitiaq; decurrit. Siquidē Ericus ad ſalutares Anſgarii monitus ſacrilegȩ mentis errore depoſito quicquid per eiuſdē inſolentiā cōmiſerat expiauit: tantūq; in excolenda religione ſe geſſit: quantū egerat in aſpernanda. Itaq; non ſolū ſanioris diſciplinæ hauſtum docili animo traxit: verū etiam primęuas maculas finali puritate perterſit. Hic filium Kanutū ex Guthormi filia eademq; Haraldi nepte progenitum ſuperſtitem moriens dereliquit.

Erici conuerſio. Aduentus ſancti Anſgarii.

HVius infantia manente regni pupilliq; tutor expoſcitur. Verum quoniam huiuſce muneris aduocationem præſtare plæriſq; vel inuidioſum, vel arduum videbatur: ſortitione virum legi placuit. Prudentiſſimi nāq; Danorum in tam excellenti negotio arbitrario delectu vti pertimeſcentes: plus alienæ fortunæ q̄ ſuis ſententiis permiſerunt. Electionis euentum fortuito magis q̄ ſolido conſilio delegantes. Quo euenit vt Ennignupus quidam ampliſſimæ atq; integertimæ virtutis tam oneroſæ functioni humeros ſuos ſubmittere cogeretur: decretaq; ſorte amminiſtrationem ingreſſus, nō minus vniuerſorum res q̄ ſingularia regis incunabula tueretur. Vnde & ei quidam parum annalium periti medium in faſtis locū tribuunt. Cūq; Kanutus decurſis adoleſcētiæ ſpatiis ab annis virilitatem traxiſſet: amotis qui ſibi beneficium educationis impenderant: ex pene deſperato adoleſcēte auctor inſperatæ probitatis euaſit. Hoc vno deflendus ꝙ abſq; Chriſtianæ religionis inſignibus e vita ad mortem tranſitum habuit.

Kanutꝰ rex lxvi.

SEd mox ad filium eius Frothonem rerum ſumma conceſſit: cuius fortuna armis belloq; alita/eo felicitatis exceſſit: vt ꝓuincias quæ a Danis quondam defecerāt priſtino adactas iugo/vetuſtis alligaret obſequiis. Qui etiam ſeipſum apud Angliam iampridē Chriſtianiſmi peritam ſolennibus aquis humectandum exhibuit. Cæterum priuatam ſalutē ſuam in publicam exhuberare cupiens: ab Agapito qui tunc ciuitatis Romanȩ ſacris præerat Daniam diuinitus erudiri petiuit. Qđ anteq̄ votis exſequeretur abſumptus eſt. Nam fatis ſuis Romanæ legationis prȩcucurrit aduentum animo certe q̄ effectu ſuperior: tantūq; ſupernæ compenſationis ob pietatis propoſitum aſſecutus: quantum cæteris præſtatur ex opere.

Frotho. vi. rex. lxvii. Chriſtianꝰ.

HVius filius Gormo cui ꝙ ex Anglia oriundus extitit: Anglici cognomen inceſſit: patre extincto promptiore fortuna q̄ diuturniore apud inſulam regiam adeptus eſt arcem. Dum enim Daniam diſponendæ eius gratia petiſſet ex Anglia: longam paruuli ſeceſſus iacturam expertus eſt. Quippe Angli libertatis ſuæ fortunam in eius abſentia reponentes: publicam a Danis defectionem moliēdo: præcipitem rebellandi fiduciam induerunt. Sed quo eum Anglia inuidentius ſpreuit: hoc Dania fidentius coluit. Itaq; dum ad duarum prouinciarum vtrāq; auidas imperii manus porrexit: altera potitus: alterius irreuocabiliter dominationem amiſit. nihil vnq̄ fortiter pro ipſius recuperatione conatus. Adeo difficile prægrandia continentur imperia.

Gormo. iii. rex. lxvii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

✠. Saxo f. 96. b. Thyram Adelsteini Sororem facit; Non itaque Ethelredi, sed Eadvardi Senioris filia erat. Sed hoc non melius consistit. Eadvardi enim pater Alfredus uxorem duxit vicenarius 868 (Simon Dunelm.) Edelwitham, matrem Eadvardi (Pol. Verg. L. 5.) Eadvar- Scaning dus 901 ad Sceptra pervenit. Thyra vero jam 865 nasci debuit, ut adeo nunquam filia Eadvardi, imo vix soror, certe non legitima esse potuerit. Peperit enim Knutum vicenaria 885, Haraldum 895, Septuagenaria, cum maritus Gormus moreretur 935. Nata igitur erit A°. 865. Torf. C. 6. Vei ejus Patris Haraldi Chronologiam V. f. 96. b.

De Haraldo parum sollicitus est Torfeus. p. 438.

Haraldus iiii. rex. lxix.

Harald: regn: coep: 898

POſt quem filius eius Haraldus Daniæ regnator inceſſit. ob hoc quidem obſcurioris apud poſteros memoriæ, egregiorūq; operum monimentis vacuus: q; regiarum opum ſeruator magis q̃ propagator extiterit.

28. Hordaknut f. 95 a

29. Gormo Grandaevus n. 830. r. 840. genuit Haraldum Blaatand 895. +935. aetat. 105 regni 95.

30. Harald f. 96. b

L. 3. C. 2. p. 240.

Gormo. iiii. rex. lxx. impius.

Gorm. 900.

Cf. fol. 99.

POſt hūc Gormo arcem obtinuit: ſemper infenſi erga religionem animi: chriſticolarum perinde, ac teterrimorum hominū reſpectum extinguere cupiens. Omnes huiuſce normæ participes vario iniuriarum genere fatigatos: quibus potuit calumniis inſequi non quieuit. Quinetiam vt priſcum delubris cultum reſtitueret templum in fundo Sleſuicenſi a religioſis conditum tanq̃ ſacrilegum aliquod impietatis domicilium: ab imis fundamentorum partibus demolitus eſt: quos ſuppliciis non attigerat ſacræ cellæ ſtrage puniens. Hic tametſi proceritatis habitu eximius putaretur: parum reſpondentem corpori animū geſſit. Ita enim mores ſuos intra regnandi ſatietatem continuit vt ſeruata potius q̃ aucta maieſtate gauderet: ſatiuſq; tueri proprium: q̃ alienum inceſſere duceret: magis de acquiſitorum cuſtodia, q̃ acquirendorum incremento ſollicitus. Hic a maioribus coniugalia ſacra celebrare permonitus: Anglorum [et supr.] regis Hedelradi filiam Thiram nuptiali ſtudio inſecutus eſt. Illa vt erat grauitate atq; induſtria ante alias præſtans: conditionem pro eo attulit: non ante ſe ei nupturam præfata, q̃ Daniam ſub dotis nomine recepiſſet: eoq; pacto intercedente Gormoni deſponſa nocte qua prima genialem thorum conſcendit: ſponſum perſeuerantiſſimis precibus aggreſſa in triduum ſe virilis concubitus expertem dimitti petiuit. non ante rebus veneriis indulgere conſtituens: q̃ matrimonium creandis liberis efficax futurum aliquo per quietem præſagio didiciſſet: itaq; ſimulatione continentiæ matrimonii experientiam interpellabat cognoſcendę poſteritatis propoſitum pudicitiæ ſpecie tolerando, commerciumq; libidinis diſtulit verecundiæ figmento fortunam propagandæ ſucceſſionis explorans. Alii eam vt temperantia ſua thori ſocium Chriſtianiſmi ſacris adciſceret: maritalis lecti blanditias detrectaſſe coniectant. verum q̃q̃ iuuenis amori eius flagrantiſſimo animo inhæreret: alienæ tamen continentiæ q̃ propriæ voluptati obſequi prætulit: ſpecioſiuſq; nocturnis motibus imperare: q̃ lachrymoſa amicæ vota repellere arbitratus eſt: profectas ab induſtria preces pudicitiæ propinquas autumans: euenitq; vt qui mariti partes agere debuerat: pudicitiæ cuſtodem præſtaret: ne in capite nuptiarum ſtuproſæ mentis nota afficeretur quaſi plus libidinis viribus, q̃ propriæ indulſiſſet verecundiæ. Cæterum ne in conceſſum virginis amorem libidinoſo complexu præripere videretur: vicina latera, non ſolum alterius complexibus exuit: ſed etiam deſtricto mucrone ſecreuit. Atq; ex cubiculari lecto ſuum, ac ſponſæ diuiduum cōtubernium reddidit: ſed voluptatem quam gratuita humanitate diſtulit mox læta ſomnii ſpecie delibauit. Quippe profuſo in ſomnū animo exiſtimauit duos alites coniugis ſuæ genitali parte prolapſos: ſed alterum altero grandiorem corpora ſuperne librantes pręperi cœlum volatu petere: exiguoq; tempore interiecto reuerſos, ſuis altrinſecus manibus inſediſſe. Secundo quoq; ac tertio paruula quiete recreatos propaſſis alis aeri ſe crediſſe. Tandemq; minorem ex his ad ſe pennis cruore oblitis comite vacuum [f. 96] remeaſſe. Ea opinione attonitus vt erat ſomno preſſus indicem ſtuporis queſtum edidit. Ac totos penates tumultuoſo clamore compleuit. Quam ſpeculationem eo

Gormus, Hordaknuti filius, grandaevus, verus monarchiae restaurator. Jutiam, a Ragnaris Lodbrokis temporibus a Dania divulsam (: f. 93 :) subegit. Tradit Trygguini vita, illum ibidem Regem Gnupam occidisse, a[#]lium regem Sifrafrallium devicisse, omnes Reges, ad Slesvicum usque sibi subjecisse, magnam partem Vandaliae occupasse, multa proelia contra Saxones gessisse. Ab hoc tempore Danicorum regum series indubia est, et Danis Islandisque eadem. Chronologia quoque certior esse incipit. Torf. L. 3. C. 16. p. 445.

Hactenus Torfaei Series.

Gormus Hordaknuti filius, grandis robustus, formosus, sed sapientia cum majoribus non comparandus, uxorem ambivit Thyram, Haraldi Klacii Holsatiae Comitis filiam vel neptem, et, cum manu haud modica ipse eo profectus est, si repulsam pateretur, virginem vi rapturus. Haraldus filiam, quam se sapientiorem ipse fassus est, consulit. Ejus jussu Gormus revertitur, et per tres noctes somnia observat, quae deinde Thyra, ei sponte se jungens, mira sagacitate explicat. Vidit nempe prima nocte tres albos boves, secundâ tres rubros, tertiâ totidem nigros (cornibus quâvis nocte crescentibus:) fruges et herbas depascere; et in mare, unde exierant, refluente receptos esse, ultima vice cum fragore maximo. Hoc somnia Thyra ita interpretata est: Per albos boves tres nivosas hyemes, per rubros, tres nive carentes, sed humore segeti noxias, per nigros, tres utrisque graviores, et morbis infestas, per reditum in mare; merces opesque ad exteros avehendas, per cornua facultates multorum imminuendas, denique per fragorem pugnas Principum, sanguine Regi quam proxime conjunctorum, indigitari, sed hoc post fata ejus demum incidere, eo, quod somnium hoc novissimum fuerit, nec se ei nupturam fuisse, si visio hoc inter primas fuisset. Provisum deinde Thyrae consilio, ut ingens quotannis frugum copia navibus inveheretur, adeo ut, grassante ubique sterilitate, non modo abundarent Dani, sed et vicinis subvenirent. (N. B. Multa hic ex historia Josephi mutuata:) Hinc Thyra Danabot (: emendatrix :) dicta. Peperit Gormo Knutum, Dana-Ast (: delicias :) dictum, quem pater impense amavit, enutritum apud Haraldum, avum maternum, et Haraldum, matri magis carum, sed ob irrequietum ingenium civibus minus acceptum. Torfaei Trifolium. Cap. 9.

Thira virago fidelis.

Prodigiū.

percontãtibus famulis explicante. Thira felicem ſe prole futuram autumans omiſſo differendarum nuptiarum propoſito: caſtimoniam quam cupide precata fuerat: auidius remiſit. Cœlibatumq; ad Venerem transferens: ſponſo gratam ſuimet potiendæ copiam tribuit / continentis animi virtutem admiſſi concubitus ſatietate penſando: præfata minime ſe ei nupturam fuiſſe, niſi ex his adumbratæ quietis imaginibus certiorem fœcunditatis ſuæ fortunam hauſiſſet. Itaq; vt vafro ita inuſitato conſilio pudicitiæ ſimulatio in futuræ prolis agnitionem tranſiuit: nec fors opinionem eius fruſtrata eſt: breui enim Haraldi atq; Kanuti felix ꝓle mater apparuit: qui cum virilem attigiſſent ætatem: exerta claſſe effrenatam Sclauorum inſolentiam domuerunt: nec Angliam quidem immunem ab hoc vexationis genere reliquerũt: quorum Edebrandus ingeniis delectatus / illatam a nepotibus vim voluptatis loco habuit, ampliſſimi beneficii nomine teterrimam amplexatus iniuriam. Multo enim amplius virtutis in eorum fortitudine q̃ pietate repoſuit. Ideoq; ab infeſtis laceſſi: q̃ ab ignauis coli ſpecioſius duxit. Tanq̃ ex ipſo fortiſſimo indolis habitu futurum virilitatis eoꝝ ſpecimen peruideret. Non enim ambigere potuit quin extera quandoq; impetituri eſſent: qui materna tam audacter exigerent. Adeo autem iniurias officiis antepoſuit, vt pręterita filia Angliam iiſdem teſtamẽto legaret auitum nomen paterno præferre non dubitans. Nec imprudenter: quoniam aliquanto ſpecioſius mares q̃ fœminas regni vſum decere nouerat: imbellis filiæ ac fortiſſimorum nepotum conditionem ſeparandam exiſtimans. Quo euenit vt Thira filios ſuos paternorum bonorum hæredes non inuidenter exhæres ipſa conſpiceret. prælationem enim eorum honorabilem ſibi magis q̃ contumelioſam fore arbitrata eſt. Iidem crebris piraticæ quæſtibus locupletati: ſumma cum fiducia ſpes ſuas ad iniiciendum manus Hiberniæ promouerunt. Cuius rex, Duflina quæ prouinciæ caput habebatur obſeſſa: cum paucis admodum ſagittariæ artis peritis coniunctum vrbi nemus ingreſſus: Kanutũ magna cum militum frequentia nocturnis ludorum ſpectaculis interpoſitum inſidioſo fraudis circuitu vulnifica procul ſagitta petiuit: quæ in aduerſum regis corpus incidens mortificum ei vulnus intorſit. Veritus autem Kanutus ne periculum ſuum hoſtes effuſo gaudio inſequerentur: atq; ob hoc cladis ſuæ fortunam diſſimulanter haberi cupiens voce ſupremos anhelitus reddente: ludos abſq; tumultuatione peragi iubet. Qua arte prius Danos Hiberniæ potitores: q̃ ſuum Hibernis exitum notum reddidit. Quis autem extinctum non plangeret: cuius diſciplina militum ſuorum victoriæ conſilio q̃ ſpiritu diuturniore ſuffecit! Salus nanq; Danorum in vltimas anguſtias deducta: ac pene deſperationis periculis implicata: quia morientis ducis iuſſui paruit: breui quos timuit triumphauit. Quo tempore Gormo ad vltimum ætatis ſuæ finem prouectus ingentem annorum ſeriem luminibus captus exegerat: ſenectam ad vltimos humanæ conditionis terminos prorogando: magis de filiorum vita, & incrementis: q̃ reliquo ſpiritu ſuo ſollicitus. Tanta autem maioris filii charitate tenebatur: vt a ſe occidendum iuraret qui prior ipſius exitum nuntiaſſet. Cumq; forte Thira haud dubium de eiuſdem exitio nuntium accepiſſet nemine id Gormoni palam inſinuare audente: præſidium calliditatis amplexa: caſum quem ore prodere timuit: opere explicauit. Maritum nanq; regio cultu exutum: tetriore circundedit, aliaq; doloris inſignia per quæ cauſam luctus aperiret, admouit: ꝙ antiqui talibus inter exequiarum actiones vti conſueuerant. Acerbitatem mœroris habi-

Haraldi & Kanuti natiuitas & geſta.

Sclauorum ſubactio xv.

Angliæ ſubactio. ix.

Kanuti cædes.

Hiberniæ ſubactio.

tus aſperitate teſtantes. Tunc Gormo. En mihi inquit Kanuti fatum publicas! Et Thira id ipſum (ait) tuo potius q̃ noſtro declaratur augurio. Quo dicto marito mortem / ſibi viduitatis cauſam præbuit: nec ante filium q̃ coniugẽ planxit. Itaq; dũ viro nati fortunam exprimit: alterum alterius funeri ſociauit: amborũq; exequias paribus proſecuta lachrymis: huic coniugales / maternos illi planctus impendit: q̃q̃ tunc temporis magis ſolatiis erigenda: q̃ cladibus obtergenda fuiſſet.

Explicit Liber Nonus.

Eiuſdem Saxonis Grammatici Sialandici viri diſertiſſimi Liber Decimus Incipit.

Haraldus rex.lxxi.

Efuncto Gormone Haraldus hæreditariæ dominationis fortunam conſpicuæ fortitudinis operibus proſequi cupiens: traiecta in orientem piratica: circumpoſitum laceſſiuit oceanum. Sed abſumpto interim Hedelrado: q̃q̃ ſedulos quæſtuoſi negotii fructus decerperet: aliquanto plus tamen in auito fato amaritudinis: q̃ ex tyrannide voluptatis accepit. Dum enim eum fortuna cumulatius barbaris ditauit opib⁹: Anglicis exuit: externaq; donatum præda, domeſtica atq; hæreditaria ſpoliauit. Siquidem Hedelradi filius Adelſtenus patris teſtamẽto perterritus indignationem ſuam literis quibus Haraldus hæres ſcribebatur oppoſuit reciſſoq; parentis arbitrio / proprium æmulatus eſt. Igitur Noruagiæ rex obtuſi cordis homini ampliſſimæ rei ſummam ceſſiſſe ingemens potiendæ eius ſpe armata inſulam claſſe petiit. Cuius cum ſe Adelſtenus viribus minorem animaduerteret: conficiendæ pugnæ fidutia vacuus: bellum ad obſequium tranſtulit: beniuolentiam hoſtis quem armis propulſare nequiuerat: officiis capeſſere cupiens. Non ſolum enim regem amiciſſimo vultu, benigniſſimoq; excepit alloquio: ſed etiam quo ſalubrius patriam armis hoſtilibus liberaret: filio eius Haquino admodum tenero educationis impenſam pollicitus: regnum ſe pariter teſtamento legaturum promittit. Quam rem maxime vt Noruagicis armis aduerſum Haraldum vteretur oblatu dignam putauit. Eius namq; ferociam pertimeſcens orbitatem ſuam gratuito hærede ſolari: q̃ violentum expectare ſatius exiſtimauit. Rapuit hoſtis cõditionẽ præceps: propoſitãq; pactionẽ amplexus / tantum de offerẽtis humanitate p̃ſumpſit: vt filium proprio ſpiritu chariorẽ inexploratæ eius fidei credere non dubitaret. Poſt hæc Haraldus reductis ab oriente copiis q̃q̃ ad impetẽdũ auſiculi factũ præcipuis iuris viribus inuitari poterat: nihilominus impunitam eius ambitionẽ diſſimulatę indignationis patientia p̃terire ſuſtinuit: iuſtiſq; operibus pie carere: q̃ crudeliter potiri maluit. Poſt paululum vero tẽporis Haquinus audito paterni fati nuntio / cum proficiſcendi gratia velis nauigationem inſtrueret: Magno ſuperuenientis Adelſteni impetu reuocatus pauliſper omiſſo ventorum vſu propius littori nauigium egit. A quo poſt cætera morum documenta, quibus quotidie informabatur: noui quid accepturum ſe ratus: ne inter epulas obſcuro ſe vultu gereret:

ſed magis in circũſpiciendis amicis hilari oculorũ habitu vteretur audiuit. Quem enim Adelſtenus compluribus aliis honeſtatis pręceptis imbuerat: etiam aptos conuictui mores ignorare paſſus non eſt. At cui parentis mors Noruagiam ceſſit paulo poſt pręceptoris occaſus angliam patefecit. Veritus ergo Haraldus ne iniuriarũ tolerãtia quę hactenus conſanguineę charitatis reſpectui dabatur / deinceps in ignauię verteretur opprobriũ / & quod moderationis eſſet: vitio applicaretur: Noruagicę rei turbatione primã Haquino iacturã inferendam cõſtituit: domeſticis eius viribus debellatis / externas facilius obterendas exiſtimans. Cum itaq; res barbaras regia executiõe tractaſſet: in Daniam reuerſus occurſu Haraldi Gunnildę filii aduerſus eundem Haquinũ auxilia petentis excipitur: pollicentiſq; ſe tributa daturũ: ſi danicę opis beneficio efficacia partium ſuarum adiumenta ſumpſiſſet. Enimuero inter acerbiſſimos rerum caſus clementiſſimã regis humanitatẽ expertus eſt. Heuindo enim atq; Karlholſtho pugnæ adiutoribꝰ receptis, lx, nauium claſſe donatus petiti pręſidii compos abſceſſit: euenitq; vt plus ſpei in auxilio danorũ q̃ metus in ſua aduerſitate reponeret. Igitur nauigationẽ remenſus / aduerſus hoſtem naualis pugnę copia non ſuppetente: terreſtrem exercuit, in qua Heuindus Haquinum vt in primos pręliantiũ globos progrederetur hortatus: ipſum clarius ſui indiciũ exhibentem: inuſitatę magnitudinis ſecuri petiit: attigiſſetq; ni ſatellitum quidã adactum regi ferrum proprii corporis periculo fefelliſſet. In quem Heuindus tanta vi deſtrictæ bipennis aciem egit / vt ferrũ medio corpori elapſum nullum inter artus obſtaculũ reperiret. Quod cum terrę altius illapſum: genibus nixus abſtrahere conaretur: ab Haquino interfecti militis corpus cõſcendente perfoditur. Incertũ ergo vter alteri plus pietatis impenderit: ille enim ſalutis ſuæ impendio regis fatum repulit: iſte ſeruatoris ſui cladem ſpecioſiſſima vltione pẽſauit: cuius beneficio fatũ effugerat, exitium vltus. Et quid huius militis opera clarius: qui alienę incolumitati q̃ ſuæ propior voluntarium pro duce ſpiritũ erogauit: priuatęq; mortis obiectu ne publica ſociorum ſalus periclitaretur effecit! Interea Thoraluus quẽ Haquinus ad exturbãda hoſtiũ terga in inſidiis collocauerat: ſuperueniens edito in aciem impetu Karlholſtho mortem / Danis fugam inflixit. Enimuero cęterorũ fortunã vnius inclinauit occaſus. Haquinus autem palãtes pertinacius vrgere veritus / effuſas ſociorum habenas ſalutari conſilio reuocauit: ne qua improuidi militis incuria effici poſſet, vt in victricem victę partis fortuna recideret. Igitur ęquales ambarum partium ſtrages parem vtrobiq; belli ſucceſſum effecerat. Nã etſi altera victoriæ propior vibebatur: cladibus victã ęquabat. Repetente vero claſſem Haquino incredibile memoratu monſtrum incidit, Iaculum nãq; vago antipitiq; diſcurſu ſuperne inter auras oberrare conſpectum: non minore intuentes metu: q̃ ammiratione compleuit. Siquidem in diuerſas partes dubiis reflexibus agitatum: figendi vulneris locum exploratius proſpicere videbatur. Quod miraculum cunctis immani ſtupore proſequentibus: incertiſq; quidnam res tam inuſitata portenderet: ſubito caſus in ſolius Haquini caput ſuſpectũ omnibus periculũ tranſtulit. Arbitrãtur quidã matrem Haraldi Gunnildam procurato maleficiis ſpiculo victi filii pœnas a victore ſumpſiſſe. Haraldus itaq; inſperato hoſtis exitio regnãdi fortunã adeptus: triennio ꝓmiſſum Danis bonæ fidei vectigal exhibuit. Ea tẽpeſtate Sturbiornꝰ Suetici regis Biornonis filius a patrui Olaui filio Erico regno ſpoliatus: petẽdi auxilii gratia ad Haraldũ cui Thyra mater extitit cũ ſorore Gyritha ſupplex migrauit, tãtoq; apud

De pdigio.

Haquini cędes.

n

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

eum paratiorem amicitiæ locum repperit : quanto illi eiuſdem ſororis ſuæ matrimonium liberalius permiſit. Poſt hæc Haraldus armis Sclauia potit⁹ apud Iulinū nobiliſſimū illius prouinciȩ oppidum Sturbiorno duce cōpetentia militum præſidia collocauit. Quorū piratica egregio animorū robore celebrata/ac finitimis paulatim tropheis alita: eo demū ferocitatis exceſſit : vt continuis nautarum cladibus ſeptētrionalem repleret oceanum. Ea res plus danico imperio q̃ vllum terrenȩ militiæ negotium attulit. inter quos fuere. Bo. Vlff. Karlſhefni. Siualdus aliiq; cōplures. quorum prolixam enuntiationem tedio q̃ voluptati propinquiorē ſtilo ꝓſequi ſuperſedeo. Inter hæc Sturbiornus vltionis aculeo laceſſente: acceptam iniuriā pēſare cupiens: Haraldo in opem accito: memorem damnorū iram aduerſus inuiſam,

Otho cæſar

Erici dominationē deſtrinxit. Cuius rei gratia Haraldus hallādiā proficiſcēs: theutonicæ irruptionis nuntium: quæ a cæſare Othone gerebatur accepit. Igitur alienæ rei impetitionem q̃ propriȩ defenſionem languidiore ſtudio proſecutus : externæ pugnæ propoſito domeſticæ curam antepoſuit : reflexoq; in Iutiam curſu : ad opem oppreſſis ferendam præcipiti celeritate contendit. Sed eo ſuperueniente: cæ-

Lymfiord.

ſar Iutiam vtpote regio ductu vacuam nullo reſiſtente permenſus cum lymici finus obiectu tunc temporis Wendalam aquis claudentis: vlterius excurrere vetaretur. coniecta in vndas lancea, non ſolum iter ad eydoram reflexit/ verū & ſimillimū

Othſwnd.

fugæ reditum habuit. Siquidem haſtam cuius vſum habebat: maritimos in fluctus relinquendi monumenti gratia iaculatus: ſuum freto vocabulum indidit. Verū vt impetu grauis: ita exitu vanus apparuit. Haraldus quippe ardentiſſimo curſu abſcedentes hoſtium reliquias inſequutus: Epponem extremi agminis ducem cum iis

Sturbiorni cædes,

quos repperit/trucidauit. Interea Sturbiorn⁹ contumelioſa militum adhortatione compulſus : fortunam ſuam temere ſociorum fortitudini credidit/inq; proprium exitium ruens regiarum partium reditum ſtolida præceſſit audacia. Bellum enim prȩpropere auſus: rebus Sueonum per incuriam laceſſitis occiditur. Et ſane hoſtilibus gladiis vltro iugulum ſubiicit : quiſquis in vrgenti aliquo diſcrimine magis

Thyræ munimentum,

alienæ temeritati, q̃ propriȩ obſequitur prouidentiæ. Poſt hæc Thyra quo patriam a clandeſtinis exterorum irruptionibus tutiorem præſtaret : quantum a Sleſuico

Dannewyrcke.

ad occidentalem oceanum patet: vallo foſſaq; proſcindere aggreſſa eſt. Superq; iacto aggere tenaciſſimi operis terrenum molita eſt munimentum. Cui poſtmodum Waldemari regis Abſaloniſq; danicȩ gentis antiſtitis: conſimilis erga patriam pietas murum cocti lateris ſuperiecit: vti potius veteris valli occiduos lapſus ſolidior nouæ molis ſtructura reficiceret: q̃ debilem eius ſitum crebrior in poſterum ruina ſubmitteret. Siquidem priori munitione fundamenti loco vſi imperfectū fœmineæ virtutis propoſitum virili prudentia compleuerūt. tanto excellentius opus edentes quāto ſe muliebri nouerant induſtria clariores. Eadem quoq; cū ſub ſpecie fœminæ virilem animū gereret, Scaniam Suetica dominatiōe compreſſam prȩſtādi tributi onere liberauit. Itaq; hinc muro inde armis hoſtem repellens diuerſis patriæ finibus par tutelȩ beneficium peperit. Interea defuncto apud Noruagiam Haraldo fi-

Haquini rebellio.

lius eius Haquinus patriam hȩreditariȩ penſionis ignominia exuere cupiens cum Haraldum auditis quæ Cȩſar apud Iutiam geſſerat germanicis diutile bellis implicandum ſperaret/palam detractandæ ſtipis audaciam præbuit/ plus ſpei ac fiduciȩ

Haraldus rex chriſtianus efficit.

ex Saxonicis armis q̃ ſuis viribus capiens. Verū Haraldus rebus cū imperatore cōpoſitis: cōſortium catholicȩ religionis amplexus diuinam humanāq; pacem regno

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſuo conciliauit. Sicq; Haquinum conceptę inaniter ſpei irritum reddens: ſeipſum errore, patriam pręliis liberauit. Comperta vero Haquini defectione tanto in Noruagicæ iuuentutis contumaciam aſperius animaduertendum putauit: quãto eam aduerſum ſe ceruicem inſolentius extuliſſe cognouit. Miſſa igitur aduerſus hanc iulinę piraticæ manu / Bo atq; Siualdo ducibus cõtemptus ſui vltionem mandauit. Quorum Haquinus: perſpectis copiis cum intolerabile rebus ſuis onus imminere cognoſceret: excipiendi eius materia non ſuppetente: tanq̃ humanæ opis diffidentia: diuinam amplexus ſuperos inuſitato piaculo propitiandos curauit. Duos ſiquidem pręſtantiſſimæ indolis filios hoſtiarum more aris admotos potiendę victoriæ cauſa nefaria litatione mactauit. Nec ſanguinis ſui interitu regnum emere dubitauit. Patriſq; nomine q̃ patria carere maluit. Sed quid hoc rege ſtultius? qui geminã chariſſimorum pignorũ ſtragem incertis vnius pugnæ euentibus impendẽdo fortunam belli parricidio petere, & orbitatem ſuam muneris loco diis bellorum fautoribus erogare ſuſtinuit? Quo euenit vt Dani manum cum eo nauali certamine conſerentes: quocunq; militaris diſcurſus impetum contuliſſent infeſtam nymbi vim qua tanq̃ ab hoſte lęderentur exciperent. Cæterum cohorti imbris maleficium, ita noſtrorum vertices inuſitatis grandinis ictibus conuerberauit: vt eorum oculi veluti quibuſdam nymborum ſpiculis laceſſiti proſpiciendiq; penitus facultate defecti, grauiorem ab elementis pugnam q̃ ab hoſte ſentirent. Accidit ergo vt Noruagienſes cœli q̃ ſuis viribꝰ feliciores Danos diſtrictam aduerſum ſe numinum iram haut dubie ſentientes: ante fuga q̃ cædibus implicarent. Inter quos karlſhefni ac Siualdus a victoribus capti, q̃q̃ dimicando ſpecioſiſſimam rei militaris operam ediſſent: aliquanto tamen plus laudis in vinculis q̃ prælio meruerunt. Haquinus enĩ celeberrimã danicę iuuentutis fortitudinem exploratius noſſe cupiẽs: duos qui captiuorum patientiam plenius experirẽtur admouit. Tantum enim virium animis eorum a natura inſitum eſſe fama fuerat / vt etiam receptis in vultum ictibus: ne leues quidem ſuperciliorum nutus ederẽt / atq; aduerſus omne percuſſoris irritamẽtum in eodem animũ habitu continerent. Cuius experientię gratia prior Siualdus ingẽti ſatellitis fuſte percuſſus: oculos motu vacuos prębuit. Quinetiam eo minus fortunę ceſſit: quo miſerius virtutis ſuę experimentum habuit. Nec minus in reliquo mentis robur apparuit. Karlſhefni enim alium diſtricta ſecuri capiti ſuo imminentem pulſu pedis humi proſtrauit. applicatumq; ceruici ſuę ferrum manibꝰ ferire conantis excutiens, vt erat vinculatus arripuit: queq; lapſu affecerat, capite ſpoliauit. Enimuero vt ſtrenuo ita impigro niſu periculum audacia pręcucurrit. Neq; enim captiui virtꝰ inter vinculorũ ſtridorem vigore ſuo exui potuit, quin & inter grauiſſimas contumelias: eo clariorem fortitudinis ſuæ experientiam prębuit: quo incitatiorẽ fortunę aduerſum ſe fremitũ ſenſit. Sed nec illi aut mortis propinquitas aut cathenarũ cõtumelia quo minus liberũ fortitudinis opꝰ ederet, obſtare valuit. Quorũ conſtãtiam ammirans tyrãnus: vt vtroq; potius bono milite vteretur q̃ in vtrũq; animaduerteret: remiſſionẽ pœnę, dũmodo partes ſuas fide atq; amicitia colerent pollicetur. Illi vero violentũ obſequiũ vitę reſpectui erogare indecorũ putãtes vtpote alienæ fidei q̃ proprię ſaluti propiores: cõditione inſolẽtius ſpreta: turpi pacto progandi ſpiritꝰ beneficiũ expetere noluerũt. Quo viſo Haquinus ne patientię punitor magis q̃ pbator exiſteret: virtuti eorũ incolumitatẽ tribuendã putauit. Haraldum vero duos ex Gerytha filios ſuſtuliſſe memorię proditum eſt. Quorum

Piaculum nouum.

De malitia Haquini.

Dani victi.

Virtus danorum captorum.

Haquinus virtuti concedit.

Haraldi proles.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Haquinus dux fortis.

maior Haquinus excellentiſſimę indolis habitu / ac feliciſſimis naturæ incrementis / fratris Suenonis fulgorem ſuppreſſerat. Idem Sembos aggreſſus cum militum animos periculoſi belli reſpectu aliquanto infractiores animaduerteret: quo melius fluctuantibus fugę ſpem demeret, ignem ſubductæ claſſi ſubiecit. eoq; neceſſitatis durамento imbecillitatis ignauiã reppulit. effecit enim vt nauigiorũ facultate defecti reditũ victoria ſtruendũ aĩaduerterent. Itaq; quo ęquiore animo ſeipſum claſſe ſpoliauit: eo tutiore hoſti ſpolia detraxit. Miſerta eſt tunc profecto fortuna danici ducis: a nauigiorum iactura nautarum præſidia mutuãtis: cum ſummam claſſis inopiam opem victorię cerneret. Igitur vt prudenti ita perículoſo conſilio ſalutarẽ miniſtrauit euentum.

Stratagema.

Potiti enim Sembia dani necatis maribus fœminas ſibi nubere coegerunt, reſciſſaq; domeſticorũ matrimoniorũ fide: externis auidius inhærentes ſuam cum hoſte fortunam cõmuni nuptiarum vinculo partiti ſunt. Nec immerito Sembi ſanguinis ſui cõtextum a danicę gentis familia numerant. Adeo enim captiuarum amor victorũ animos cæpit: vt omiſſa redeundi cupiditate / barbariem pro patria colerent. Alienis q̃ ſuis coniugiis propiores.

Dani vaſtauerũt Sembiam.

Poſt hæc Thyra danicę maieſtatis caput abſumpta eſt. Cuius corpus Haraldus ampliſſimo funere elatum magno cũ omniũ plãgore nõ longe a patris tumulo ſepulturæ mãdauit. Neq; enim tã acri iactura cuiuſq̃ penates mœroris expertes eſſe poterant, priuato funere publicam patrię fortunam exſpiraſſe credentes. Vbi nunc quoq; ſacrariũ perſpicere eſt / duorum cõiugum ſocialibus buſtis interſitum.

Thyrę mors.

Nec ſilentio implicandũ quod ſequitur Toko quidam aliquãdiu regis ſtipendia meritus officiis quibus cõmilitonum ſtudia ſuperabat complures virtutum ſuarum hoſtes effecerat. Hic forte ſermone inter conuiuas temulentius habito: tam copioſo ſe ſagittandi vſu callere iactabat: vt pomũ quantũcunq; exiguum baculo e diſtantia ſuperpoſitũ prima ſpiculi directione feriret. Quæ vox primũ obtrectãtium auribus excepta / regis etiam auditum attigit. Sed mox principis improbitas patris fidutiam ad filii periculũ tranſtulit: dulciſſimum vitę eius pignus baculi loco ſtatui imperans. Cui niſi promiſſionis auctor primo ſagittę conatu pomũ impoſitum excuſſiſſet: proprio capite inanis iactantiæ pœnas lueret. Vrgebat imperium regis militem maiora promiſſis edere alienę obtrectatiõis inſidiis parum ſobrię vocis iactum carpentibus. Itaq; ex dictis etiam non dictorum effectui obligabatur. Euenitq; vt conatus ſuos ad id quod minus præſumebat erigeret: & quod parum profeſſione coluerat, plenius experientia celebraret. Neq; enim ſolida virtus tametſi detractionũ laqueis implicata: iuſtam animi fiduciam abiicere potuit. Quinetiam eo certius quo difficilius experimentum accepit. Exhibitũ itaq; Toko adoleſcentem attentius monuit: vt ęquis auribus / capiteq; inflexo q̃patientiſſime ſtrepitum iaculi venientis exciperet. Ne leui corporis motu efficaciſſimę artis experientiã fruſtraretur. Præterea demendę formidinis conſilium circũſpiciens: vultum eius ne viſo telo terreretur auertit. Tribus deinde ſagittis pharetra expoſitis prima quã neruo inſeruit ꝓpoſito obſtaculo incidit. Cui ſi fortuna caput adoleſcẽtis obieciſſet, haut dubie in patris periculũ nati pœna reciperet, ſpiculiq; error percuſſorẽ percuſſi exitio ſociaſſet. Virtutẽ ergo patris an ingenium filii impenſiori ammiratione ꝑſequar ambigo. Quorũ alter artis ſuę prudentia parricidiũ cauit / alter corporis animiq; patientia ſibi ſoſpitatẽ peperit, patri pietatem ſeruauit. Enimuero iuuenile corpus ſenilẽ animũ roborauit, tantũ fortitudinis in expectando iaculo exhibens / quantũ peritię pater in emittendo præbuerat.

Toko ſagittator optimus.

895. v. 900. Haraldus Blaatand naſcitur.
920. Haraldus a patre Gormo in partem regni aſſociatur. Cædes Akii. Palnatokius naſcitur.
935. Gormus Rex Daniæ moritur. Item Filius ejus Knutus Dana Aſt, Gulharaldi pater.
940. Suenus naſcitur
943. Trimus Haraldo ſiſtitur, ſed non agnoſcitur.
948. Suenus baptizatur, juxta Adamum Bremenſem, adoptatus receptus, et iterum rejectus
952. Cædes Gullharaldi, quæ ad determinandum Haraldi mortis tempus facit.
955. Latrocinia Sueni tribus annis durant.
958. Primus inter Haraldum et Suenum conflictus. Haraldus fugit ad Slavos. Jomsburgum ædificatur. Suenus regnat biennio.
960. Haraldus reſtituitur, Palnatokii ope, qui ad eum deficit et Suenum capit, cum quo poſtea redit in gratiam
976. Akio, Palnatokii filio, cui nuptias conſiſaverat Suenus, filius Vagnus naſcitur.
985. Pugna apud Borgundarholm, ubi Haraldus a Palnatokio interficitur.
988. Adaldagus Archiepiſcopus, cujus temporibus hæc geſta Adamus Bremenſis refert, moritur. 991. Palnatokius moritur.

A°. 968 baptizatum Suenonem ſtatuit Gram. ad Meurſ. p. 157

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Itaq; conſtantiæ ſuæ beneficio, ne ſibi ſpiritus: patri ſalus eriperetur effecit. Interrogatus autem a rege Toko cur plura pharetræ ſpicula detraxiſſet cum fortunam arcus ſemel duntaxat experimento proſequi debuiſſet! vt in te (inquit) primi errorem reliquorum acumine vindicarem: ne mea forte innocentia pœnam: tua impunitatem experiretur violentia. Quo tam libero dicto & ſibi fortitudinis titulum deberi docuit & regis imperium pœna dignum oſtendit. Sed iis neceſſitatum procellis erutum paulopoſt par mali tempeſtas implicuit. Haraldo enim eius ſe artis qua Finii niuales ſaltus peragrant peritiorē iactanti: Toko in conſimili genere laudis ſuam auſus cōferre virtutē: apud collam rupem editæ profeſſionis experimentum prębere compellitur. Sed quod minus exercitio celebrauerat: plenius a virtute mutuatus eſt. Eminentis enim ſcopuli cacumine conſcenſo exiguo ſe fuſti credidit, lubricaſq; plantis tabulas adaptando, rapidum in præceps vehiculum egit. Cuius præcipiti raptu in præruptos ſilices actus: nihilominus debitum eius regimen intrepida manu continere ſuffecit. Neq; illi aut periculi magnitudo/aut vllus animi ſtupor quo minus firmo ſe corpore contineret officere potuit. Exterruiſſet aliū conſpecta pręcipitii immenſitas: atq; anteipſum periculi ingreſſum plena metus hebitudine confeciſſet. Tandē illiſo cautibus vehiculo cui inſiſtebat excuſſus, fortuito fuſtium fragmento ſolidum incolumitatis præſidiū reperit, fatoq; alioqui propinquius felici naufragio inſperatam ſalutis anchoram apprehendit. Enimuero acrius cliuo impactus perfracti vehiculi dāno tutum curſitandi euentum habuit. Niſi enī impetum eius inuia petrarum robora vaſtęq; voragines interpellaſſent/haut dubie procurſum ſubiectū rupi pelagus excepiſſet. Vbi a nautis exceptus inuiſo regi triſtiorem fortuna ſua famā reliquit. Vehiculo quoq; fragmenta a nauigantibus inter vndas reperta falſo periculi eius fidem auxerant. Ipſe vero ſuſpectam Haraldi pręſentiam reputans ꝙ virtuti ſuę pręmiorum loco pericula proponi cognoſceret: ſtudiorum ſuorum exercitia ad filii eius Suenonis militiam contulit. Poſt hæc Haraldus totam regni claſſem exerens: ne paruo apparatu magnę molis pondus aggrederetur, iunctis hominū boumq; copiis inuſitatę magnitudinis ſaxum Iutico littore repertum quo matris tumulum inſigniret, abſtrahi iuſſit. Interea qui cum Suenone claſſi præerant Haraldi imperium tum quia diuino cultui fauorem tribuerat: tum quia inuſitatis plæbem oneribus adigebat peroſi: Quendam compoſitum & ſubornatum qui Suenonem an arma aduerſus patrem ſummere: regnoq; potiri vellet: callide percunctaretur inducunt. Quo mandato Sueno ad regnum parricidio petendum adductus, percunctanti grates habuit. libenterq; ſe patrię dignatione vſurum reſpondit. Quo accepto maiores exploratam eius cupiditatem ſecurius amplectentes: occultis animorum commentis audacter euidentiam præbuerunt. Enimuero quod clandeſtinis motibus texerant apertius exſecuti, continuo regem cum publica acclamatione decernunt. Inter hæc Haraldus circa tractum lapidis occupatus: quendam ſuorum e claſſe ſuperuenientem arctius percunctari cœpit: An tantā alias molē mortali manu tentatā cōſpexerit. Ille ſe maioris pōderis ductū humanis viribus effectū recēter oculis ſubieciſſe cōmemorat. Q̄d rege crebris percūctationibus ꝓſequente: Nuper inquit cū dania tibi ſubduceret̃ intererā: ipſe vter oneroſior tractus extiterit penſes. Ita Haraldus cū alieno iudicio cœpti gloriā q̄rit: erepti regni nuntiū accepit. Pœnituit tūc regē pecudalib⁹ iugis humanas alligaſſe ceruices. Nā cū omiſſo vehendæ molis ꝓpoſito tractū ſaxi in belli apparatū conuer

Tokonis libertas in reſpondēdo.

Kulden i, Skone.

Dani ab rege iugo adacti.

Sueno rex lxxii.

Sera Haraldi pœnitentia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

tere voluiſſet: grauiſſimum militis ſupercilium expertus eſt. Exercitus namq; tam probroſi officii contumelia laceſſitus: pro quo iugum tulerat/arma capere recuſauit. Neq; enim maieſtatis imperio aut prece adduci potuit: vt eius capiti incolumitatem quæreret: qui omnium ceruices erubeſcenda iuſſione damnaſſet. Nõnulli tamen popularis ſententiæ expertes inter publicæ conſternationis procellas conſueta ſe erga regem charitate geſſerunt. Quibus adiutoribus vſus dum filii conatus armis elidere nititur: acrius ſanguinis ſui viribus oppugnatur. Siquidem bello a Suenone victus, fugam ſuam Sialandię credidit: contractiſq; ex ea viribus: rurſum conſimilem fortunæ habitum nauali ex certamine retulit. Iamq; domeſticis exuto copiis: externa manus imploranda reſtabat. Igitur relicta patria Iulinum danicis armis refertum: vtpote fidiſſimum militię ſuę gremium exilio petiuit. Interea Sueno nondum paterno odio pietatem violaſſe contentus: conciliandæ ſibi plębis gratia effuſis impietatis habenis delendorum ſacrorum curam/animo pertinacius ſumpſit: omniq; diuinitatis cultu patria eiecto victimarios templis/aris libamenta reſtituit. Quem rurſum pater mixtis danorum Slauorumq; copiis, apud helgenes littus aggreſſus: diem pręlio tam fugæ q̃ victorię alienus extraxit: in quo defatigati exercitus nectendæ pacis gratia poſteram lucem colloquio tribuunt. Cum forte Haraldus creandæ compoſitionis fiducia licentius euagatus in anguſtiores nemoris partes cõceſſit. Vbi cum exinaniendi ventris gratia arbuſtis inſideret/a Tokone iniuriarũ ſuarũ vltionẽ ſitiente ſagitta vulnus excepit: ideq; ſautius a ſuis Iulinum relatus: celerem vitæ exitum habuit. Corpus eius Roſkildiam miſſum apud ſacrarium nuper ab ipſo conditum ſolẽnem ſepulturæ locum recepit. Ingrata enim olim bonorum ſuorum patria piiſſimi ducis opera ſera animaduerſione complectens: quod minus vitæ eius præſtiterat: funeri plenius deferendum putauit. Omnibuſq; humanitatis neruis exequiarum cultui inſiſtens, cuius ſpiritũ ſuperbe oderat/clementer cineres amplexata eſt.

Haraldus vict⁹ exulat

Suenonis impietas in chriſtianitatem.

Haraldi cędes.

DEfuncto Haraldo Sueno proſperam ſibi in diuina ſæuiendi occaſionem veniſſe gauiſus: totam religionis ſtirpem ab radice conuulſit: eoq; auctore Dani ſuſceptum diuinitatis cultum repetita ſuperſtitione mutarunt: hoc liberius erroris ſui recurſum complexi: quo certius amariſſimum eius repræhenſorem accidiſſe cognouerant. Quam temeritatem vindex contemptus ſui diuinitas nõ parua rerum acerbitate penſauit: auctorem eius triſtiſſimis fortunę viribus inſecuta. Ipſum namq; deſerendæ religionis ducem: per q̃ grauiter affectum violentiſſimis caſibus implicare non deſtitit: lætiſq; ſucceſſibus ſpoliatum, amarum vitæ vſum experiri coegit. Quippe a Iulini oppidi accolis piratica daniam inceſſentibus captus facta ſibi redimendi poteſtate: corpus ſuum auro ſemel, argento bis rependendum promiſit. Ea ſumma a Danis ob deſerta ſacra nimio eum fauore proſequẽtibus attributa patrię reſtitutus: nihilominus oculos denſiſſimis ignorantiæ tenebris obfuſos conſpicuę lucis radiis admouere contempſit. Enimuero plenum nequitię portentũ paternoq; animo parũ reſpõdens: ab eximio eius ſplẽdore in profundũ caliginis ſecedere nõ erubuit. Sed cui ꝓpria dãno labes extitit: aliena vſui benignitas fuit. Idem ſecundo conſimili fortuna affectus nobiliũ liberis vadib⁹ pro ſe datis prioriſq; ſummę pactiõe interpoſita redẽptiõis pręſidiũ ĩpetrauit. Sed cũ ꝓmiſſum

Suenonis regis. lxvi. impietas.

De Suenonis prima captione.

De ſecũda captione Suenonis.

ęs ex proprio fiſco ſoluere nequiret: omnibus qui pro ſalute eius filios proprio ſpiri
tu chariores prędes dederant: nunc publicę: nūc priuatim ſaltus ac nemora vendi-
tabat eorūq; pretiū protinus captiuitatis ſuę auctoribꝰ numerauit. Enimuero Sca-
ni ac Sialēdenſes cōmunes ſiluas publico ęre cōparauerūt. Apud Iutiā vero nō niſi
familiis propinquitatis ſerie cohęrētibus emptionis cōmunio fuit. Eo tēpore pira-
ticę vſus noſtris creber: Sclauis perratus extitit. qui ob hoc latiꝰ ad eos manare cœ
pit: ꝙ Iulini oppidi piraticæ ſtudiis aduerſum patriā vſi eo maxime danis quod ab
ipſorū ingeniis traxerant nocuerunt. Quem incurſationis morē noſtris annis Wal-
demari regis maximiq; pontificis abſalonis: ꝓpenſæ pro ciuibus excubię domuerūt.
Quorū ſtrēnuo interuentu tranquillus terris cultus geritur: tuta aquis nauigatio
celebrat̄. At Sueno oporeſſionū ſuarū vindictā ſitiens: maximeq; Iulinū perinde ac
ſceleſtiſſimi cōtubernii domiciliū armis euertere cupiens: Sinū quo Møen inſula a
falſtria ſecernitur: Regia claſſe cōpleuit. Qui cū ſe mox in Sclauorū effuſurus pro-
uinciam videretur: qui Iulini cōſtiterāt audacter callidi impetū hoſtis arte pręcur-
rendū duxerūt. Nam cū muniēdę claſſis gratia nocturnas a danis circuiri, vigilias
noſſent: delectos remiges ſubornauerūt. Qui mane anticipato vigilū more ſimula-
toq; ab excubiis reditu: frequentē liburnis portū breui lintre ꝑmēſi cū ad regis vſq;
nauigiū proceſſiſſent: eſſe gubernator dixit quod ſecretius eū noſſe admodū opor-
teret. A quo rex noctu exploratę rei nūtiū afferri ratus: detracto nauigii tegmine:
capiteq; exerto, veluti familiaris colloquii gratia accliue vocāti corpus ꝑbuit. Quē
vt ille inſidiis opportunū animaduertit: ſubito ceruicē eius perq̄ violēto amplexu
corripuit. liburneq; detractū apparitorū ope myoparoni ſuo iniiciendum curauit.
Nec ſegniter fugā nautę cōcitatis remorū ictibus expetebāt. Ita præſidiū ſtrennuæ
calliditatis amplexi: quod armis nequibāt, inſidiis promouerūt. Igitur qui paulo an
te in maieſtatis faſtigio fulſerat: tunc barbarorū miſerabile mancipiū cōtumelioſo
ludibrio fortunę effectus: Neſcio patris maior: an religionis iniuria prouinciā quā
parentis exilio violauerat: miniſtrā carceris vltricēq; parricidii ſenſit: patriā quā ſa
cris ſpoliauerat: etiā opibus exuere neceſſe habuit. Neq; enim ocius a ſuis iuuari po
terat vtpote quibus primū detrahenda nauigiis tegmina: aptandi foris remi: extol
lendęq; vndis anchorę fuerant. Ceſſit igitur expeditio fraudi. Nec barbariem abſq;
regio ductu petere auſa: ſoluta claſſe domeſticis militem littoribus reddidit. In qua
fortunę violentia Sueno virili defectus auxilio: fœmineum expertus eſt. Nam cum
exhauſtis regni opibus ne aurū quidem redēptioni eius ſuppetere videretur: tan-
ta ei matronarū humanitas affuit: vt detractis aurium inſignibus / cæteroq; cultu:
certatim digeſtam pondere ſummā explerēt. plus cōmodi in ſalute pricipis q̄ amœ
nitatis in ornamentorū ſuorum ſpecie reponētes. Adeo in liberādo eo vterq; ſexus
vniꝰ humani voti curā habuit. Ita matronalis ſtolę publicū culmen priuatis faculta
tibus emere voluptati magis q̄ oneri fuit. Neq; em̄ eius capiti incolumitatē publi-
cę ſtipis impēdio petere dubitatū eſt: qui primꝰ deſerēdæ religiōis cōſtātē ſe geſſiſ-
ſet auctorē. Enīuero ignara ꝑditiōis ſuę patria: ſummū ſcelꝰ, ampliſſimis beneficiis
repēdere pietatis loco duxit, parentis ac numinis violatorē indebito gratulationis
officio ꝓſequuta: quodq; pœnis expiandū fuerat: obſequiis penſans. Quāto em̄ Ha-
raldi odio tenebat̄ tāta Suenonis charitate flagrabat. auctorē religiōis faſtidio: aſp-
natorem beniuolentia inſequendo. Ita populus ſacrilegi animi probator: religioſi
punitor: quātum in patris ſanctitatem contemptus: tantum in filii labem honoris

Tertia Suenonis captio.

De indulgētia mulierū

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Hęreditatꝭ ius fœminis datum.

Nihil impedit, quò minus Sueno conditor hujus legis agnoscatur; Sed occasio inter fabulas referenda, cum fragili de cupiditate regis fundamento nitatur, et similia apud alias gentes exstent commenta, ut apud Sternhook p. 186, immo recentius de Alberto Suecia rege ap. Mareschalum Thurium in Vit. Obotrit: cap. 90. Gr. ad Meurs. col. 160.

cõgeſſerat. cultūq; eius quia ſacrorū morē abrogauerat: copioſā fauoris indulgētia proſequutꝰ: ter regē a piratis captiuū interpoſita munerū pactione receperat. Nec illi quidē ad pręmia matronarū obſequio exſoluēda ingrata mens fuit. Nā fœminis deinceps participādarū hęreditatū ius a quibus ante lege repellebātur indulſit. Vt autē argētū priori ſummę debitū cõtraheret: agros ac latifundia vęnire iuſſit. vtq; ab exteris ipe vęniit: ita vęnalē ſuis patriā fecit. Ita neſcio in acie miſerior an felicior fuerit: q̃ quātū eius corpori detraxit: tantū ſenſui pepcit. opeſq; artuū cõſūptiõe ſeruauit. Cęterū barbari nõdū rebꝰ eū exuiſſe cõtēti: truculētiꝰ affectū iurare etiā irā remiſſurū cõpellūt. gemina miſerū pactiõe torquētes. Sed alterā exhibere difficile: alterā admittere turpe. Opes em̄ hoſti fundere neceſſitati cõuenit: iniurię vero reſpectū abiicere: pœnaſq; impunitate penſare: vicinū rubori beneficiū eſt. Siquidē vt violētię cedere infirmū: ita vindictā eius abdicare probroſum. Quippe ſupra vires cogi q̃ virībꝰ remiſſe vti ſpecioſius. Nec ſegniter exuēdę captiuitatis cupidꝰ ſacramēto omittēdę vltionis exhibito ꝓpoſitæ cõditiõis partes admiſit, hoſtēq; nõ minꝰ fruēdę ſecuritatis beneficio q̃ auri impēdio locupletauit, hoc magis ſeruilē ſe exhibens quo turpius libertatē impetrare ſuſtinuit. Tantū autē trāſfugarū erga patriā charitas valuit vt cū regiā danorū ſtirpē ad vnicū Haraldi filiū redactā eſſe cognoſcerēt: quo minus alienis ſūma cederet / ſaluti ipſius parcēdū exiſtimarēt. Quāobrē opes eiꝰ nõ exitū ſitientes, egeſtatē ſuā cenſu ſolari q̃ ſanguine maluerūt. Nec tamē erga deſertorē ſacrorū principē diuinę correptiõis aculei quieuerunt. Nā Suetiam quoq; danorū rebus infeſtā fecere. Cuiꝰ rex Ericus agnomē a victoriis mutuatꝰ per Haraldū iāpridē latā Stybiorno aduerſus Sueones opē memorię ſubiiciēs: ꝑq̃ grauiter in Suenonis caput exarſit. Vtq; ſui vindictam perageret: exercitū in daniam traiecit: expugnatiõe filii parentis noxam penſare cupiens. Q̄q̄ enim eum arctiore materni ſanguinis nexu contingeret: iram tamē affinitati prętulit: eo quidē fidentius ꝙ Suenonis fortunā ſępius ęgram atq; fractam, ac crebris detrimentorū incurſibus laceſſitā: ſuam iugiter in ſummo felicitatis cardine verſatam nouerat. A quo Sueno bello Scanico victus: relicta excellentis pulchritudinis filia Thira auiæ nomen referente: quæ qua matre orta fuerit ignoro: Olauum Thirgonis filiū Noruagię regimē gerentem exilio petiuit. eo quidē ampliori ſpe ꝙ patrem eius iampridē regno exactū Haraldi ſuccurſu reſtitutionē impetraſſe meminerat. Is q̄q̄ regio nõdum titulo cenſeretur: regiis tamē partibus pleno ꝓcurationis officio fungebatur. Quo beneficio q̄q̄ obligatus eſſet Olauus: nihilominus debitā patris eius meritis gratiam referre negligēs: profugum ac ſupplicē ſpreuit. Omniaq; momenta petitæ opis abnegans: nullū pene miſero ſuffragiū præbuit. Neq; enim exuli ſuccurrit: nec aſpernatur illum a ſe repelli, a cuius parente ſuus patrię redditus fuerat. Cuius repulſę Sueno cõtumelia ſuggillatus: ad Anglorum pręſidia cõuolauit. Quorum rex Ethuardus ętate admodū tenera auxilii petitorē ambitiõis nota perculit: exiſtimās non tā opem a ꝓfugo peti q̃ exilii ſimulatiõe regnū a callido repeti: fortunęq; inopiā argumētū aſtutię reputās obſeratis exulē auribꝰ auerſatus eſt. Adeo paterna felicitas ſuſpectā nati miſeriā fecerat. Ita maligni animi ducibꝰ ſpes ſuas ꝓceſq; fruſtrātibus in Scotiā profectꝰ / clemētiā quā in aliquāto mitiore gente nõ reperit: apud efferata barbarorū ingenia ſenſit. Adeo em̄ volubilis fortunę varii atq; ancipites motꝰ exiſtere cõſueuerūt vt interdū humana mēs vbi ſperatis fallitur, īſperata facilꝰ aſſequat. Hac fortunæ ſęuitia Sueno ad āplectēdā religiõis charitatē adactꝰ, abſtractos

Steph. p. 207. col. 1.

Fuit Gunhilda Burislavi, Slavorum Principis, filia. Steph. p. 207. col. 1.

De miſeria Suenonis.

Steph. p. 207. col. 1. Edwardum jam 979 interemptum (: col. 162:) confugere Sueno non potuit. Porro quod de exilio Anglo Scoticoque adfertur, merum commentum est, quod non nisi a Saxone hausit Hector Boethius, et ab hoc Buchananus. E contra

Suenonis ad pietatē conuerſio.

de fuga Suenonis apud omnes anglicos scriptores antiquos altum est silentium, ex quibus planum est, Suenoni inter causas incursionis in Angliam fuisse otium, quo domi fruebatur. Fecerat primo incursiones quasdam in Saxoniam, quibus Otto III Imp. obviam ivit, deinde post frequentes ab anno 988 in Angliam irruptiones, tandem cum affine Olao Norvegiæ Rege famosam in hoc regnum expeditionem A° 994 suscepit. Gr. ad Meurs. col. 163. 164.

caligine oculos, ſalutari lucis contemplatione ſuffudit. Nam cum duos maxime reatus ſuos parricidium atq; ſacrilegium totidẽ grauiſſimis ſuppliciis captiuitate atq; exilio abunde mulctatos animaduerteret: piam neglectę ſalutaris diſciplinę verecũdiam egit, cõuerſoq; in curam ſacrorũ animo vtriuſq; delicti contagium plenis pœnitentię lachrymis expiauit. Quinetiam cunctis circa ſe rite peractis, lauacri vſum promptiſſimo religionis tenore percepit. Cuius quanta prius labes extiterat: tantũ poſtea robur ac columen euaſit. Nec ſegniter pœnitentię beneficio permulſa deitas, propitii numinis fauore priſtinum ei fortunæ ſplendorem cõciliauit: amorq; ipſius ſeptimo decedente Erico, promptum regni introitũ ſtruxit. pro exilio patriam / pro paupertate ampliſſimũ decus, ac ſummã largita potentiã. Nam Erici filius Olauus cum matre Syritha Suetiã repetiuit: ibiq; degens regnum materno arbitrio ſubiectum habuit. Ita Sueno eodem pene tẽpore & religioni paruit: & patria potitus eſt. Ne autem quorum fauorẽ impietate contraxerat: ſanctitatis irritamento odia in ſe repente traiiceret: publice diſſimulata religione priuatim exhibita, pium mentis habitum texit. Itaq; diuerſi motus hiſdem p̄cordiis incluſi ſumma formido ac ſanctiſſima deuotio animũ eius perplexa cunctatione diſtractum ad vltimã pene hæſitationem redegerant. Hinc eñ perdendi regni: inde lędẽdi numinis metus pectoris eius munimentũ ancipiti periculo vulnerabat. Faſtiditę ſiquidẽ religionis vltorẽ deum: plębem cultę vindicẽ metuebat. Quę tam diſſona ſtudia attentiore animi comparatione expendens, plus diuini q̃ humani timoris viribus indulgendum prouidit. Priuatim itaq; maiores aggreſſus clandeſtina ammonitione ſacris ritibus ſubiicere p̄ſeuerabat: diſſerendi officium qđ a literis doctrinaq; non traxerat, rudi atq; impolito ingenio proſecutus: adeo p̄ceptoris partes, quas ſolertia ac cõſuetudine parũ cõplexus fuerat: a fundãdę religionis cupidine mutuabat̃. Verũ medelę ſalubritatem ab incolumi capite quæſitam: ab aridis atq; indignantibus mẽbris euomi crederes. Neq; eñ amator veterũ populus docilem inuſitatis animũ prębere ſuſtinuit. Quin etiam externi cultus tędio patriũ ęmulatus eſt. Igitur cupido ſed inefficaci ſerendæ religionis auctori numinis ſui illuſtrator deus Popponẽ ingenio ac ſanctitate cõſpicuum p̄cipuaq; literarum ſcientia excellentem p̄clari operis conſortem adiecit. Hic Danorũ concione publice apud portum cui glaciei frequentia agnomẽ peperit, habita: cum eos ne fana excolere vellent ſermone flectere nequiret: euidẽti indicio certiſſimũ aſſertioni ſuę argumentum prębuit, doctrinęq; fidem conſpicuo ſanctitatis miraculo publicauit. Percõtatus eñ an monitis ſuis obſecuturi eſſent: ſi ad flagrãtis ferri tactum manum eius lęſione vacuam conſpexiſſent: vniuerſis haud dubie parendum reſpondentibus, cãdentem ferri laminã chirothecę formã habentem expediri iuſſit, eiq; brachium cubito tenus inſeruit. Ac protinus per omnes interrite circũlatam ante principis pedes excuſſit, dextrãq; nulla ex parte corruptam in eodem incolumitatis coloriſq; habitu religioſę omnium ammirationi conſpiciendam monſtrauit. Quo tam mirifico ſpectaculo alioqui inexorabiles ſtudio ſuo conſentaneos reddidit: effecitq; vt periculum non impedimentũ monitorum eius eſſet: ſed experimentũ. Enimuero ipſam rerũ naturam audacis voti cõſtãtia ſuperauit. Quinetiam ea miraculi celebritate externũ genti noſtrę religionis ſpiritum ingenerauit. Quo euenit vt Dani abrogata duellorũ cõſuetudine, plęraq; cauſarum iudicia eo experimenti genere conſtatura decernerent: controuerſiarũ examẽ rectius ad arbitriũ diuinũ q̃ ad humanã rixam relegandũ putantes. Quãobrem Poppo a maximo ponti-

Suenonis p̄plexitas.

Poppo rem chriſtianã iuuat.

Miraculũ.

Steph. p. 207. col. 2.

Danorũ ad fidẽ cõuerſio & morũ mutatio.

cf. fol. 46. b.

De Poppone jam Adami Bremensis ætate res in incerto fuit. Variant alii Scriptores quoad locum, hominem ipsumque miraculum. Witichindus et Dithmarus, ceteris ob ætatem et auctoritatem præferendi, clare indicant, miraculum hoc, regnante Ottone M. sub ipsis Haraldi oculis contigisse, nec christianam religionem primum tunc introductam, sed correctam et confirmatam fuisse. Witichindus, qui ante Haraldum obiit, refert, altercationem in convivio, Rege presente, exstitisse, Danis affirmantibus, Christum quidem Deum, sed Deos alios ipso esse majores, clerico vero Poppa, qui postea Episcopus fuit, testante, Christum cum Patre et Spiritu Sancto unum verum Deum, idola vero dæmonia esse, Utque hoc signo confirmaret, ingentis ponderis ferrum jussu Regis portasse. Tum vero Haraldum decrevisse, Christum solum colendum esse. Consentiunt Ællothus et Sigebertus, qui hoc ad a. 966. refert. Minus liquet, num certo episcopatui Poppo præfuerit, et quis ejus promotor, Cæsar an Haraldus. Gr. ad Meurs: Col: 165. 166.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Steph. p. 207. col. 2. [illegible] A° 948 [illegible]

Steph. p. 208. col. 1.

Aruſieñ. pmuſepatus / Sleſuciẽſis ſecundus. / Ripenſis tertius. / Roſkildenſis quartus.

fice bremenſi Adaldago apud Aruſiũ honorẽ gerendi pontificii vitæ atq; operibus ſuis per q̃ debitum impetrauit. Eodem officii nomine Harico Sęuiſcus: cũ Leſdago Ripę ceſſerunt. Gerbrandus Roſkildię claruit. Adeo religioſiſſimi principis exactiſſima ſanctitas chriſtianiſſimi cultũ nouis ſacerdotiis auxit/cellis atq; ſacrariis decorauit. Prius eñ quatuor hic religionis domicilia externis ſacrorũ contenta pręſulibus, domeſticęq; p̃lationis expertia, fortuito magis q̃ ſolido pontificum ordine nitebãtur. Nec minus Noruagia Bernardi ex Anglia profecti ſaluberrima ammonitione profecit.

De Olaui ſupſtitione.

Cuius regi Olauo tanta ſumendorũ auſpiciorũ annotãdorũq; ominum cura acta eſt: vt etiã aquarum ſacrarũ liquore perfuſus: cum partẽ religioſę diſciplinę rudimenta ſorpſiſſet: nullo tamen ſanctitatis exemplo: nullius auctoritate doctrinę quo minus augurium monitus conſectaretur, futuraq; per pullarios diſceret: vetari poſſet. Itaq; ſanctitate vacuus, necnõ inanem eius vmbrã cõplexus, ſuſceptã religionis ſpeciẽ fucoſa ſupſtitione dãnabat.

Saxo forte secutus est Adamum lib. 2 c. 29. qui hæc de Olafo: Adfirmant eum peritum augiriorum, et in avium prognosticis spem posuisse, quare etiam cognomen accepit, ut Olaph [illegible] diceretur [illegible]

De Suethica chriſtianitate.

Cõſimilis eiuſdẽ põtificis induſtria Suetię regem Olauum ad chriſtiana ſacra p̃ductum Iacobi nomĩe venuſtauit: morum profectui/decus vocabuli tribuens.

Vnno Bremeñ. epũs. / Lundeñ. / Gerbrãdus

Vtrum autẽ idem rex ab eo: an a Bremenſiũ pontifice Vnnone/ſacrorũ vſum diſciplinãq; perceperit/parum cõperi. Eo tẽpore Lundẽſes/ſacrarium moliti: ſub Gerbrando Roſkildię p̃ſule rem diuinã domeſtici templi religione geſſerunt. Cęterũ Vnnonis corpus Byrce oppidum veteri fama inclytum Bernardi Lundenſe hypogęum tenet. Interea rex Noruagię Olauus adhuc cælebs: fruendę claritatis, potiendęq; Danię cupidine inſtinctus. quo facilius voti ſe compotem redderet: petitis Syrithę nuptiis: Sueticas partib[9] ſuis vires applicare curauit. Ne ergo Sueno duorũ regum iunctis copiis geminum patrię latus incurſandũ pręberet, per q̃ callido conſilii genere vſus: duos peruicacioris animi ſatellites ſubornauit/qui ſimulata dãnatione Olauũ ſupplices petiuerunt. A quo exulum more indulgentius habiti: cum poſt aliquãtę familiaritatis vſum propoſito licentius vtendum animaduerterẽt: Suenonis vituperio: thyrę cõmendationẽ impenſioribus verbis ſociare cœperunt. quãtum patris mores conuicio: tantũ filię ſpeciem laudibus inſecuti. Adeo falſum proſcriptorũ nomen complexi mendacii noxam beniuolentię ſimulatione texerunt.

Olaui in Syrithã dolus.

A quibus Olauus probabilis formę irritamento virginẽ petere per ſuaſus: legationẽ preces ſuas Suenoni porrecturã inſtruxit. Qua aditus Sueno: petitas proco nuptias pollicetur. Quo nuncio Olauus ad ſummã vſq; gratulationẽ euectus: matronali ſtolę: illibatas pudicitię faces p̃ferendas exiſtimabat, virgineũq; adulatus amplexum: adoleſcentiam ſuã intra viduitatis gremium obterere paſſus non eſt. Igitur quãtum alteri contẽptus: alteriq; venerationis deferret: aperuit. Syrithã nãq; colloquii ſimulatione celebriter accerſitam: nauigium conſerendi ſecũ ſermonis gratia ſubintrare petiuit.

Syrithę periculum.

Cuius p̃cibus regina quo verecundię munimento tutior fieret: aliquandiu reluctata: ad extremũ imperio ceſſit. Igitur vix atq; ęgre obtẽperanti lignũ penſilibus vncis ſubnixum: pontis loco ſcandendę puppis gratia ſternitur. Quod cũ regem aditura conſcenderet/eodem per inſidioſos ſubducto p̃ceps fluctibus obuoluta eſt. Nec contenti nautę ampliſſimã maieſtatem vltimo dedecore confudiſſe/quo clarius libidinoſum ei animũ exprobrarent: inflicti caſus turpitudinẽ: clamore ſub hinnitus ſpecie edito perſecuti ſunt.

Noruagicę gentis ſugillatio.

Hæc eſt noruagica humanitas: dolis ac deriſione inſtructa: quæ ſplendidiſſimę fœminę fidẽ probroſis inſidiis circũuenire: matronale decus contumeliis proculcare: amorẽq; ignominia repẽdere nõ erubuit. Et ſane quiſquis ei populo humanitatẽ atq; obſequium erogat: ingratis be-

Knytlinga Saga

Steph. p. 208. col. 1.

Syritha, vel rectius Sigridis, Storrade v: imperiosa dicta primum conjux fuit Erici victoriosi Regis Svecia, ex quo filium habuit Olavum, deinde Haraldum Granskium Norvegia Regulum et Vicevaldum Russia, Regulos ipsam ambientes, et convivio exceptos, una nocte concremavit. Convenit postea de nuptiis inter eam et Olaum Trygvinum, Norvegia Regem, qui cum nulla Sigridem persvasione ad abjurandum paganismum adducere poterat, chirothecam in os ejus impegit, et caniculam ethnicam se ducturum negavit. Unde Sigridis offensa brevi post Svenoni Regi Dania nupsit. Duxerat interea Olavus Thyram Svenonis sororem, quæ maritum Burisleifum Vandaliæ Regem, cui invita a fratre elocata fuerat, deseruerat, ut paternas sponsæ hæreditates in Dania et Vandalia repeteret, acerrima navali pugna die 9. Nonas Septemb. a. 1000. congressus est cum Svenone, privigno ejus Olavo Svecia Rege, et Erico Haconis Sigurdii filio, comite Norvegiæ apud insulam Svoldurem haud procul Gryposvaldo, in qua subito disparuit. Olavus Trygvinus post Danos et Svecos profligatos, tandem ab Erico devictus, in undas prosiliens [illegible] Norvegia, post hoc prælium, inter victores in tres partes divisa permansit, donec eam post 16 annos, Olavus Sanctus, Haraldi Granskii filius, sibi vindicaret. Gram: ad Meurs: col: 169. 170. Duxerat vero Sveno Sigridem (ex qua prolem virilis sexus nullam habuit) non ante 995. repudiata prius conjuge Vandalica Misiconis filia, Burisleifi nepote, ex qua ei Canutus et Haraldus nati sunt. Unde patet error Torfæi, Islandis suis nimis pertinaciter adhærentis, qui Canutum patre moriente, decennem tantum fuisse vult, nec in Angliam ante exstinctum triennio post Ethelredum devenisse. Sive enim annum 1014 aut 1012 juxta Anglos, sive 1009 juxta Islandos, Svenoni emortualem facias, Canutus, utpote 999. vel serius natus, non amplius erit Vandalicæ illius, sed potius Sigridis filius. Quid? quod Anglici uno ore testantur, Canutum expeditionis paternæ in Anglia fuisse comitem, et cum pater moreretur, in Lindeseya cum classe stetisse. Ibid: col. 173.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

neficiũ pręſtat. At regina pene periculo pręſocata, magno cũ Sueonum rubore ęgre
littori reſtituta eſt. Tandẽ recepto ſpiritu impudicitiã ſibi a rege exprobratam iudi-
cans: ruborẽ periculi tacita ferre nequiuit, opprobrii deformitatẽ minis quibus po-
tuit inſecuta. Neq; eñ duabus grauiſſimis calũniis periculo ac rubore affecta laceſ-
ſiti pudoris irritamẽtum ęquo animo tolerare ſuſtinuit, vtpote quę ex integerrimæ
maieſtatis regina ad inſolentis proci plenũ ignominię ludibrium redacta fuerat. Ita
verſuti ducis acumẽ ammirabilis vaframẽti inuolucro tectum, vires quibus Olauũ
exuit ſibi ſagaciſſime conciliauit. Continuo nãq; petitę in matrimoniũ Syrithæ: eo
benigniorẽ animũ quo Olauo infeſtiorem expertus eſt. Nec inerter ruborẽ cõiugis
negata mox proco filia vindicauit. Interiecto tẽpore Kanutum ex Syritha ſuſcepit.
Ita Olauus duobus ſplendidiſſimis coniugiis deſtitutus dum alterũ temere reſpuit
ab altero turpiter repelli meruit: vtq; hoc repulſa, ita illud inſolentia perdidit. Ve-
rũ quia Suenonẽ parũ proſpere bella gerere ſolitũ nouerat: facta nõ virium eius, ſed
fortunę ęſtimatione, inſtructoq; nobilis famę nauigio armis vltionem exequi parat.
Contra Sueno adcita priuigni manu, maritimo hoſtẽ certamine excipit. In quo Ola
ui ſagittarius Enarus, magno corporis artiſq; robore pręditus / tãto rigore mirifici
arcus tormẽtum intenderat: vt excuſſum ab eo iaculum, nulla rerũ duritia ſiſteret:
quo minus citato motu, vniuerſum penetraret obſtaculum. In malũ nauigii incidẽs
lignũ violẽtia ſua ꝑuium habuit. Eodẽ interiecto regis clypeo tabulę ratis illapſum
vix inter vndas ĩpetus ſui finẽ repperit. Itaq; grauius hoſtẽ ſolus q̃ tota ſociorũ ma-
nus afficere valuit. Cæterũ adeo certo ictu deſtinata feriebat: vt quicquid impete-
bat offenderet. Quo euenit: vt Sueno tormenti monſtro territus plus metus in vni
co ſtipite: q̃ tota hoſtium claſſe reponeret. Cunq; ſolũ in eius corruptione remediũ
animaduerteret: nõ tam ſagittarium q̃ artis ſagittarię inſtrumẽtum ab eius rei pe
ritis impeti iubet, violata arcus fortuna tutius bellum gerere cupiens. In quo dele-
ctis certatim tela congerẽtibus, vnũ forte arcui impactum / artificem ingenio, hoſtẽ
victoria ſpoliauit. Cunq; late ruptionis eius fragor obſtreperet: ſtupẽs Olauus quid
nã eſſet cõminutũ interrogat. Cui Enarus conuulſam inquit abs te noruagiã puta.
Plus nãq; opis in arcu q̃ exercitu poſitũ iudicabat: futurũ pugnæ exitum abſciſa
reſponſi ſagacitate cõplexus. Nec ſecus q̃ p̄dixerat accidit. Fractio nãq; arcus inſe-
cutã Noruagienſium cladẽ ominata eſt. Vt autẽ Olauus hoſtiũ manus arbitrario fa
to p̄curreret, mortẽq; ſibi ipſe cõciſceret: armis onuſtus pręcipiti ſaltu profundũ pe
tiit, tanq̃ vita feliciter exceſſurus ſi nõ auiditate lucis victorem intueri cogeretur.
Cũq; Sueno hoſtiũ vires in ſuã redactas poteſtatẽ vidiſſet: quos armis ad fugam in-
clinauerat oratione ad obſequiũ flectere cupiens, inſignẽ rei bellicę ſucceſſum ad blã
ditias tranſtulit: victorq; cũ victis paciſci deforme non duxit. Nec Noruagiam ſibi
ſubieciſſe contentus petita Anglia pactũ cũ Adalſtano habuit: vt eo decedente regis
bonis ac nomine frueretur. † Iiſdem tẽporibus Popponi Rimbrandus: Henrico Mar-
cus: pontificii religione ſucceſſit. Pro Leſdago Fulbertus ſacerdotio fulſit. Poſt quẽ
Othincarus albus ſplendidiſſimo loco natus infulas ſumpſit. Cuius liberalis in deũ
animus ne paruula quidẽ ſibi ſumma retenta, ampliſſimũ patrimonium neceſſariis
templorũ vſibus erogauit, cellaſq; ante id rei familiaris inopes vberrimis agris ac la
tifundiis locupletes effecit. Adeo vt excellentiſſimę totius Iutiæ ciuitates quicquid
pene prędiorum poſſident: a religioſa eius donatione perceperint. Itaq; propior pu-
blicę deuotioni q̃ priuatę facultati, ſolideq; magis q̃ fluxę laudis appetens: momẽta-

Syritha Suenoni nupta. Kanutũ duorũ peperit.

Ditmarus Merſ. l. 7. Uxorem Sveni, filiam Sciuis Miskewonis sororem successoris Bogislai fuisse tradit, quo certe qualis fuisse matrem Haraldi et Kanuti Magni. Sed nec abhorret, eam postea expulsam fuisse in quo Knytlinga Encomiastes consentire videtur. Torf. C. 21.

Enari ſagittarii monſtruoſa virtus. Steph. p. 208. col. 2.

Olaui ſubmerſio. Steph. p. 208 col. 2

Subactio Noruagiæ vi.

Epi noui.

Knytlinga-Saga cap. 6.

Steph. p. 209 col. 1.

Othincari pietas. Steph. p. 209. col. 1.

† Prima Svenonis in Angliam expeditio, quam ipse per se obivit, rectissime refertur ad 994, tanto minus occasui Olavi Trygvini postponenda, cum hic ipse comes et socius Svenonis in illa expeditione fuerit. Cogitavit forte Saxo de alia expeditione Jomsvicensium in Norvegia, duce Sigvaldio Palnatokii successore, qui ab Hacone comite navali pugna victus est a. 994. Accenderat Jomsvicenses bene potos ad fidem super hac expeditione obstringendam Sveno, ut simul dolum Sigvaldii, a quo captus fuerat, et defectionem Haraldi, ulcisceretur, et ab utriusque viribus mutua clade attritis securitatem sibi stabiliret, adeoque tunc primum in Angliam vela vertit, cum non esset, quem domi formidaret. Gram: ad Meurs: col: 171.

neo rerũ impẽdio mẽſuras animi delicias cõparauit:ſeq; patrimonii q̃ religionẽ rei familiaris inopem eſſe maluit. Ad eũ hæreditatis ſuæ honorẽ transferens:a quo pia dona perpetuis bonis rependẽda cognouerat. Nec poſſeſſionẽ ſacris impendiſſe contẽtus:vt omnes virtutis partes ac numeros exſequeretur:etiam rerũ beneficiis virtutum adiumenta ſubtexuit. Siquidem Syalandiam & Scaniam officio pię eruditionis aggreſſus:mirificũ ſacri dogmatis auctorem agere cœpit. Ac ne parcius animi q̃ corporis officium amminiſtraret:tantũ ſe in amplificanda religione geſſit:quãtũ egerat in locupletanda pro quo patrimonium erogauerat:etiã morte paratus occũbere. Cæterũ Sueno ſenilis aię laboribus feſſus:diuinis rebus ĩfatigabilem vltimi tẽporis curam tribuit:nec ſpiritu q̃ religione diuturnior fuit. Siquidẽ oĩ humana cõcuſſione vacuus in ipſo perfectiſſimę vitę fulgore deceſſit. Hunc igitur duæ inter ſe diuiſere fortunę, quem varia ſors in ludibria ac decora alterna vice traiecit: regno illius captiuitatẽ:captiuitati exilium ſubſtituendo. Quis eñ crederet illum a maximo ſolio ad ſclauorũ peruenturum catenas? Quis rurſus exiſtimaret a ſclauicis vinculis ad regni rediturum inſignia? At tamẽ ex rege captiuus:atq; ex captiuo rex eſt factus. Ita nunc miſerrimis nunc feliciſſimis par, diuerſo conditionis habitu:geminã vtriuſq; fortunę menſuram ęquauit.

Knytlinga Saga cap: 6.

Suenonis lxxii. bonus exitus. *Steph. p. 209. col. 1.*

Quidam Angli 1012 alii 1014 mortuum tradunt, Islandi modo 1006, modo 1008 vel 1009. Sufficit et Pontanus Anglos sequentem. sed Knutum M. 24 annis Angliæ, 7 Norvegiæ imperasse consentiunt, quamvis eum 1036 mortuum statuant; id quod cum Islandorum rationibus convenit. Rex enim fuit Knutus M. 1009. Triennio in Dania mansit 1012 in Angliam trajecit. Consentit Emmæ Encomiastes, nec dissentit Saxo, qui Slavos subactos, antequam Knutus in Angliam trajiceret, refert. Trif. C. 21.

Kanut⁹ durus rex lxxxiii.

Canutus magnus 1015.

MOrtuo Suenone Angli ac Noruagienſes ne rerũ ſummã alieno imperio ſubiectã haberent:reges ex ſuis legere/q̃ a finitimis mutuari ſatius rati:abrogato Danici nominis reſpectu: Eduardum atq; Olauum in maieſtatis faſtigio locauerunt. Quorũ pręualidum robur kanutus Danorũ ſolio functus inter rerum initia aggredi veritus:ne tamen regnandi vſum intra patrię metas clauſum haberet:diſſimulata magis q̃ omiſſa paterni ĩperii recuperatione, primũ ſclauię ac ſembię:perinde ac debilioribus regnis ferrum iniicere ſtatuit. Quarũ alteram Sueno tametſi graues iniurias paſſus/obſtante religionis vinculo concutere formidabat:altera ab Haquino oppreſſa:abſumpto eo rebelles Danis manus exercuit. Solerter igitur a Danici regiminis ſucceſſore ꝓuiſum eſt:vt in hac paterni grauaminis:in illa defectionis noxam puniret. Neq; eñ ignorabat bonæ ĩdolis habitum ad maiorẽ virtutem capeſſendã leuiori rerũ conamine roborari, ideoq; in ipſo militię tyrocinio : adoleſcentiam ſuã aliquo ꝑclaro opere auſpicari cupiuit. Nec eo quidem ſegniores deſertoribus manus intulit:ſed neſcio an ideo prõptiores:quia ſtrenua ingenia quo plus experimenti ſumũt:hoc ad inſignẽ operã edendam maiore auſu proficiunt. Cuius propoſiti compos ſpes ſuas duabus ſplendidiſſimis victoriis alitas tertiã ab Anglis expetere docuit. Quod vt promptius expediretur Olauũ Noruagię potitorẽ cũ fratre Haraldo : tectis diſſimulatione odiis aduerſum defectionis ſuę conſortẽ armauit. Eñiuero vt prudẽter /ita periculoſe hoſte in hoſtem vſus ambitione cõiunctos armis diuiduos fecit. Igitur Danorũ Anglorũq; exercitibus acerrima pugna cõſertis: Tymmo genere Syalandicus cũ hoſtili ĩpetu ſocię partis aquilas admodũ inclinatas videret, leuẽq; & quẽ ſors obtulerat ramulum haſta ſuſtulit, eoq; vexilli loco vſus atq; in eũ vociferatus modũ quo Kanuti milites mutuę adhortationis gratia acclamare cõſueuerãt, aduerſas in fugã turmas fœlix anteſignanus auertit. Itaq; nõ tã ſigni q̃ animi virtute ſalutarẽ ſuis aquiliferũ geſſit, nutãtẽq; Danorũ fortunã ad victoriã vſq; ne laberẽt erexit. Nec ſolũ fortitudinẽ ipſe pleniſſimã prębuit:ſed etiã ex ſociorũ animis pene ꝓfugã reuocauit. Cuius facti decus poſtmo-

Sclauorum ſubactio xvi.

Tymmonis anteſignani virtus:

Verosimile est, Saxonem hic intelligere Haraldum Canuti fratrem, non autem alterum illum, Olavi uterinum (de quo sol.). Vult enim aliquid simultatis inter Canutum et Haraldum germanos, apertius vero dissidium inter Canutum et Olavum, ob affectatum Norvegiæ regnum, intercessisse. Quod omne Steph. p. 209. col. 2. tamen sopitum prior tantisper voluerit, donec utriusque usus opera recuperasset Angliam. Encomiastes Emmæ refert, causam repentini discessus Canuti ex Anglia fuisse, ut jus suum in Daniam contra Haraldum vindicaret, omnia tamen placide inter fratres acta esse. Credibile est, brevem Haraldi vitam effecisse, ut à Saxone et plerisque omnibus in serie Regum sit omissus. Gram: ad Meurs: col: 175.

dũ cognomine vſurpauit inſupq́ꝫ virtutis titulo honore primipili a rege donari meruit. Nec puduit Danorũ partes ſplẽdidiſſimo aquilifero defectas plębei hoīs ductũ vt obſcurũ ſpecie ita p̃clarũ euẽtu recreatis animis ſalutis p̃mium cõſectari. Igitur Eduardus cõtuſis ſuorũ animis: ĩtolerabilẽ Danici exercit⁹ ſpiritũ aīaduertẽs: quia manũ nõ poterat: pactũ cũ hoſte cõſeruit: vt quoad ip̃e viueret: Kanutũ dimidii regni cõſortẽ haberet: extinctus oīm bonorũ hęredẽ reliqueret. Ita victor a victo extudit / vt is ſibi cõſortionẽ imperii viuẽs cederet: totũ moriẽs teſtamẽto legaret. Eodẽ tẽpore Alwinã ab Olauo adamatã / Kanutus eximia matronę ſpecie delectatus / ſtupro petiit. Igit̃ Olauus ſiue quia cõcubinę facib⁹ ſpoliatus: ſiue quia ꝓmiſſa Angliæ parte p̱ Kanutũ fraudatus fuerat: priuatã offenſam publicę militię p̃tulit, peractiſq́ꝫ ſtipẽdiis, ira pariter ac dolore ĩſtinctus Noruagiã rediit: nõ incõgruũ ei⁹ deſertorẽ agere ratus, a quo plena turpitudinis iniuria vexatus fuerat. Septenis poſtmodũ interiectis annis quidã tricliniũ in quo Kanutus epulabat̃ ingreſſi / totius Angliæ regẽ ſalutare cœperũt. A quibus rex ſibi ictũ cũ Eduardo fœdus p̱ inuolucrũ exprobrari ratus: nihil eius ſe pudere reſpõdit. Sed neq́ꝫ ab ira animũ neq́ꝫ vultũ a rubore cõtinuit: ꝓfectas a ſcelere voces ludibrio propinquas exiſtimãs. Tum illi funeſtũ miniſteriũ incauto cõfeſſionis officio proſecuti: Eduardũ ſua interemptũ opera iactitabãt, eo ſe regi placituros rati: quo ſummã ipſius offenſam accẽderãt. In quos rex perinde ac maieſtatis inſidiatores: p̃parati p̃mii loco: ſuſpendio protinus animaduertẽdũ curauit, deterrimũ opus deformi vindictę ſpecie puniẽs. Q̃q̃ em̃ ſe acri ęmulo liberatũ cognoſceret: ſceleri tñ pœnã q̃ vtilitati gratiã referre maluit. Memorãt alii Eduardũ / clandeſtino Kanuti imperio occiſum, eiuſdẽq́ꝫ iuſſu pœnã a maleficis / gratia deinde ſuſpitionis exactã. Vt em̃ innocentię ſuę fidẽ aſtrueret, ſeq́ꝫ ei culpę affinẽ fuiſſe negaret: grauius in ſceleratos cõſulendũ putauit. Ea tamẽ res primum regis apud domeſticos fauorẽ quaſſauit. Qui cũ Anglorũ rebus obtentis nectendã cũ finitimis amicitiã decreuiſſet: Normãnię p̃fecti Roberti filiã Immã matrimonio duxit, eiuſq́ꝫ fratri Rykardo ſororẽ Eſtrithã cõiugio potiẽdã permiſit. Igit̃ ex Imma Kanuto, Gunnildaq́ꝫ ſuſcepta: duorũ populoꝝ concordiã cõmuni ſanguinis vinculo ſtabiliuit. Cæterũ quo promptius habilẽ expeditãq́ꝫ clientelã contraheret ſplendidis militiã tyrociniis auxit: ampliſſima fortibus ſtipẽdia proponẽdo, nõ tam numero q̃ robore militũ venerabilius ĩperii ſui decus futurũ exiſtimans. Itaq́ꝫ militaris alacritas cuius maxime p̃miis honos alitur: certatim ĩ eius cõtuberniũ defluebat. Cuius munificẽtię gratia Vluonẽ quendã e Suetia accerſitũ: dolis magis q̃ viribus inſignẽ in militarẽ ordinẽ allici cõtigit. Cuius quoniã incidẽter mentionẽ egi: ortũ ſummatim diſſerã. Cuiuſdã patriſfamilias in agro Suetico filiã liberalis formæ cũ ancillulis luſum egreſſam: eximię granditatis vrſus deturbatis comitibus complexus rapuit: exceptãq́ꝫ vnguibus prę ſe leniter ferẽs, ad notam nemoris latebrã deportauit. Cuius egregios artus nouo genere cupiditatis aggreſſus amplectendi magis q̃ abſumendi ſtudiũ egit: petitãq́ꝫ laniatui prędã in vſum nefarię libidinis vertit. Continuo em̃ ex raptore amator effectus, famẽ concubitu ſoluit. Ardorẽq́ꝫ gulę veneris ſatietate pẽſauit. Quoq́ꝫ eã indulgẽtius aleret crebris incurſationibus vicinũ acrius inceſſabat armẽtum, nec niſi lautioribus ante veſci ſolitã ſparſis ſanguine dapibus aſſuefecit. Adeo em̃ captiuę ſpecies efferatã raptoris ſęuitiã fregit: vt quem ſanguinis ſui cupidũ extimeſcebat: amoris auidũ experiretur: paſtumq́ꝫ ab eo perciperet: cui fore protinus alimonia metuebat. Quo nõ penetrat / aut quid nõ excauat amor! cuius ductu

Toſto Comes, et Gyda, Sancti Edvardi Confeſsoris uxor. Gr: ad Meurſ: col: 174.

Knytlinga Saga cap: 16.

Knytlinga Saga c: 16.

Knytlinga Saga, cap: 9.

Knytlinga Saga cap: 11.

Anglorum ſubactio decima.

Eduardi cędes.

Aīaduerſio pręclara.

Kanuti ſuſpectũ facinus.

Edmundum voluit dicere; ſed meliores Hiſtorici Anglici Canutum ne ſuſpectum quidem hujus ſceleris reddunt. Gr. ad Meurſ: col: 177.

Normãnię p̃fecti filia.

Steph. p. 210. col. 1.

Sveno ex prima uxore Gunhilda Vandalica, præter Canutum Magnum et Haraldum, procreavit Thyram ſeu Gydam, Erico comiti Norvegiæ nuptam. Ex altera Sigride Eſtritham, qui primis nuptiis conjugem habuit Richardum Normannum, alteris vero Ulfonem Comitem

Vluonis ortus.

Vrſus amator puellę.

Vir nomine Biorn Steph. p. 210 col. 1.

cui Svenonem, poſtea Regem Daniæ, et Biornum peperit.

Godwinus (: vid: fol. 104. b. lin: 8. à fin:) Comes, ſtirpe et natione Anglus, duxit ſororem Canuti non nominatam, et poſtea Gytham, Ulfonis Comitis ſororem, quorum inter plures liberi fuerunt Haraldus II. Rex Angliæ

Amoris vis

Steph. legit: excogitat. p. 210. col. 2.

etiã apud efferatã beluarũ rabiẽ gulę irritamentũ libidinis imperio cedit. Tandem
gregis poſſeſſor exhauſti pecoris inopia ꝓuocatus:obſeruatione adhibita circũuen-
tã canibus beluã curſu ac clamore vehemẽtius vrgere ꝑſtitit:fugacẽq; ſectatus,eo
forte loci quo puella ſeruabat̃ acceſſit.Siquidẽ domiciliũ eius inuiis paludibus clau-
ſum pplexa ramoꝝ ſeries cõtinẽti frondiũ vmbraculo texerat. Vbi mox fera a retia
riis circũuenta ac venabulis occupata cõfodit̃. Vt ergo duplicis materię benigna ar
tifex natura nuptiarũ defor mitatẽ ſeminis aptitudine coloraret:generationis mon
ſtrũ vſitato partu edidit: ſilueſtrẽq; ſanguinẽ humani corporis lineamẽtis excepit.
Nato itaq; filio paternũ a neceſſariis nomẽ imponit̃. Qui tandẽ agnita ſuę veritate
propaginis:a patris ĩterfectoribus funeſta ſupplicia exegit.Cuius filius Thrugillus
cognomine Sprageleg nullo ꝓbitatis veſtigio a paternę virtutis imitatione defecit.
A quo Vlfo genitus:originẽ ingenio declarauit.Auitũ aĩo ſanguinẽ repſentans.Cę
terũ vt ad diuerticulũ quo exceſſi redeã:Olauũ cũ Haraldo fratre Danis atrociter ĩ
minẽtem kanutus claſſe ex Anglia petitũ ad ſocerũ Gerithaſlauũ Orientaliũ ducẽ
exilio migrare cõpulit,recuperataq; noruagia rediẽs:Rikardũ acerrimũ vxoris oſo
rẽ effectũ pṗria exegit:ſed & ſororẽ Syalandię redditã regiarũ partiũ functione dona
uit.Interea abſumpto Sueonũ rege Olauo:ſuccedit. Omũdus a vitę diuturnitate co
gnomẽ ſortitus.Cuiꝰ fato Olauus noruagiẽſis repetẽdę patrię fiduciã nactus:cõtra
cta Sueonũ ope noruagię ſummã audaci vſurpatione corripuit:ꝙ kanutũ fraternę
opis caſſum ac celeberrima viriũ pte defunctũ aduerteret.Idẽ ignarũ iuris populũ:
paſſimq; & agreſti more viuentẽ legibꝰ ſalubriter editis ad melioris vitę habitũ pdu
xit:quarũ vetuſta monimẽta plębs norica pſenti veneratiõe cõplectit̃.Nec minus in
deũ venerabilis memorabili exemplo ſeruatę religionis ĩclaruit. Nã cũ prima feria
cultello fuſtẽ per ĩcuriã ſecuiſſet/atq; ab his q proxime cõſtiterãt:ſolutę a ſe religio-
nis fuiſſet ammonitus:cõtinuo dexterã ſuã ꝙ eius miniſterio lapſę mẽtis errorẽ cõ-
pleſſet exoſus:ſparſas repẽte ſcindulas legit,factoq; ex eis foculo: ſubiectã palmã cre
mãdam pbuit:fortuitũ culpę modũ ſolido cruciatus genere puniẽs.Adeo ſcrupulo-
ſo cultu leuia quoq; religionis momẽta ſeruauit/cuius detractę triſtẽ a ſeipſo pœnã
exigere cunctatus non eſt.Nam cũ reos pœnas apud inferos manere pſuaſum habe-
ret:leui admodum cruciatu grauiorem pcurrere ſtatuit,manũq; ad pſentes pœnas
ꝑferẽdas patiẽtię duramẽto firmare/ꝗ animã futurarũ metu ſuſpẽdere tutius du
xit.Ita ne cęteri a diuinitatis cultu auocarent̃:ne ſibi ꝗdẽ ignoſcendũ putauit: & qđ
pie diſſimulare licuit,ſuppliciter expiauit.Cumq; pſidio negligẽtię errorẽ tueri poſ
ſet:ne qua religioni fraus fieret pœnitẽtiam magis repſentare curauit,pœnãq; cor-
rectionis ſuę fidẽ:ꝗ impunitatẽ delicti teſtẽ eſſe maluit.Ita prudẽtia ac deuotione in
ſtructiſſimus propior publicæ religioni:ꝗ priuato reatui fuit. Cuius facti circũſpe-
ctiſſima ſanctitate æternã cognomine memoriã vſurpauit. Ab eodẽ quoq; pauperi-
bus protectio,pupillis tutela,ſacerdotali ordini veneratio,detrimẽtorũ violẽtia la-
ceſſitis ſubſidia pbebantur.Pręterea ex gremio eius veluti quodam munificẽtię fon
te cõplura alia virtutũ ſpectacula manauerũt.Hæc hactenus/quia publico cultu cõ
ſecrata pietas priuatę laudis egena non eſt.At Vlfo ob virtutis ęmulationem graui
bus in kanutum odiis efferatus:quia tuto inimicitias gerere nequibat: quo effica-
ciores inſidias necteret:inſtrumentum doli ſimulatione officii texit. Suetis eñ aſſi-
due Scaniã irrumpẽtibus:primus ad conſtringẽdam rem proficiſci popoſcit,impe-
tratiſq; petiti miniſterii partibus:Eſteritham quęcũq; imperaſſet exequi:litteris ſi-

Vrſi ſilueſtris progenies.

Olauus ſanctus & eius geſta.

Vlfonis fraudes.

Knytlinga Saga c:17.

l. defectum. Steph. p. 210. col. 2.

Steph. p. 210 col. 2.

Aliter hoc refert Torfæus Hist. Norv. Tom: 3. lib: 2. cap: 37. hoc modo: Anno 1025. Canutus per legatos ex Anglia Norvegiam ab Olavo repetiit, offerens ei tamen regium titulum, si tributa pendere vellet. Abnuente Olavo, Canutus autumno in Daniam venit, hoc præcipue agens, ut Olavum Sveciæ Regem a foedere Norvegi abduceret; sed irrito labore. Reversus igitur in Angliam, vere anni 1026. filium Hardecnutum decennem in Dania reliqvit, sub tutela affinis sui Comitis Ulfonis. Ille, ut sub nomine Hardecnuti summam ad se potestatem traheret, communicatis, ut creditur, cum Emma consiliis, fictas in conventu publico literas recitat, quasi à Canuto in hunc sensum scriptas; ut Hardecnutus Rex Daniæ declararetur. Igitur sacramentum ei ab universo populo dictum est. Sed Olavo Norvegiæ Salandiam, et Anundo Sveciæ Rege Scaniam infestantibus, Canutus redux fraudem detegit, filium jubet vanum regii nominis titulum deponere, Ulfonique ignoscit, accepto in obsidem filio ejus Svenone, et sub conditione, ut se cum copiis auxiliaribus et instructa classe accederet. Gramm: ad Meurs: col: 179.

gnatorio anulo impreſſis iuberi petiuit. Quibus acceptis: continuo matrimonium eius poſtulare aggreſſus: rei bellicę mandatum ad nuptiarũ preces tranſtulit, libidinoſumq; q̃ ſtrenuum legationis miniſtrũ agere ſatius duxit. Quã rem Eſtritha arcano fratris imperio cõſentaneam rata: perſeueranti repugnare paſſa nõ eſt. Ita verſuti ducis animus impulſu capti odii inſtinctus corrupto legationis officio linguæ volubilitate qua plurimum valuit: fratris ac ſororis credulitatẽ nefariis perfidię laqueis circũuentã oppreſſit, bellũq; aduerſus Daniã ꝓfeſſus: ſtructis callide dolis audacter euidẽtiam p̃buit. Et ne Kanutũ in Dania vltorẽ opperiretur: declinandę vindictę gratia in Suetiam ſibi cum coniuge tranſeundũ ꝓuidit. Vbi inuadendę Danię propoſitum pertinacius animo voluens: Omundo, Olauoq; conſilii participibus factis: alteri maritimis Syalandiã copiis: alteri Scaniã terreſtribus impetendam proponit, ipſe ſe claſſem e Suetia ducturũ promittit. Cuius rei molitione detecta Haquinus quidã e villa Stangby: amãtiſſimus regis: arrepta q̃ celerrime nauigatione Kanuto cuncta ex ſe cognoſcẽdi copiam tulit, eaq; humanitate quanta principis ac patrię charitate teneretur / aperuit. Rex tantæ conſpirationis nuntiũ exercitu ſubſecutus ne rumoris auctorem p̃mio vacuum p̃teriret: fidẽ nuntii ꝙ & longam & periculoſam nauigationem egerat: p̃mii loco duum iugerũ agri Scanici donatione penſauit. # Interea Olauus claſſe ſua apud inſularum vnam acquieſcere iuſſa: habili expeditoq; nauigio Syalandiã petiit. Vbi accerſitum concionis nomine populum ad deditionẽ q̃ potuit diſertiſſimo prouocabat eloquio, modo vniuerſorũ modo ſingulorũ compoſitis blanditiarum figmentis animos demulcendo: eam demum tutiorem potentiam credens: quæ pace magis q̃ pręlio conſtitiſſet. Igitur a maiorum quodã aſtu benigniſſimę reſpõſionis exceptus ſimulatum plębis fauorem ſpe eximia complectebatur. Tandem inter varium plębis tyrãniq; ſermonem ſpeculatorum vnus ex maritimis ſuperueniens grandia terris vela propinquare narrabat. Igitur fluctuantem Olauum: ſenior regis aduentũ operiens: interrito ſe animo gerere cohortatus conſuetã littoribus mercem aduehi p̃dicabat: non aliam premendi inimici occaſionem aptiorẽ futurã ratus: q̃ ſi odiũ beniuolentię ſpecie ſuppreſſiſſet, ſpemq; eius vano ſermone protrahere potuiſſet. Secũdo quoq; pari nuntio accepto concionãtis metũ cõſimili affirmatione diſcuſſit. Tum demũ Olauus aſſertionem eius ſuſpicione inſecutus emiſſum in littus ſpeculatorẽ explorare iubet: Kanutus ne eſſet: an negociatorũ aliqui veniẽtis exercitus ſpeciem p̃buiſſent. Quo reuerſo ſeq; frequẽs claſſe pelagus proſpexiſſe perhibente, continuo ſenẽ mendacii damnãs colloquium ſoluit. Ille nihilominus vera ſe omnia retuliſſe contẽdens eos aduentare dicebat: a quibus Daniam ferro comparare quis poſſet. Olauus vix fuga vſus pertinaci remigio ſociam repetit claſſem. Subinde Kanutus portũ claſſe complexus: victum labore remigẽ nocturna quiete firmauit. Vbi ab incolis Omundum terreſtri agmine Scaniam Vluonem nauali fluuium Helgam occupaſſe cognoſcit. Ipſe igitur Omundum excipit: claſſem ad opprimẽdos qui ad amnẽ appulerant mittit. A quo cũ nauium duces Omũdum apud ſtangam montem inſigni pugna obrutum comperiſſent: ipſi quoq; conſentaneã fortitudinis operam edere cupientes / ne rege audacter agente ignauum geſſiſſe militem viderentur / quo promptius in eã quã hoſtes occupauerant inſulam traiicerent aliam eidem vicinam ingreſſi: medium amnis ſpacium contabulatis molibus ſternunt. Illic ſiquidem fluuius latius manantibus aquis: amnis modum excedens: ingentis ſtagni ſpeciem p̃bet. Tum Vluo ſuos ne hoſtem cœpto deturbarẽt ammo-

Pugna illa non terreſtris, ſed navalis, commiſſa eſt apud urbem, cui hodie no#men Chriſtianſtad. Strategema, per quod bona pars claſſis Canuti periit, legi pot. eſt apud Torfaeum Hiſt. N. #Tom 3. Lib: 2. cap: 38. qui ſimul memorat, Ulfonem tunc laboranti claſſi Danicæ egregie ſuccurriſſe. Acta ſunt hæc a. 1027. Sed Svecis domum regreſſis, coactus eſt Olavus ſub finem anni in Ruſſiam ſe recipere, eiusque fuga Canutus Norvegia ſine ſanguine potitus eſt. Reverſus demum Olavus a rebellibus Nidroſienſibus acie cæſus eſt 4. Cal: Auguſti. 1030. Gr: ad Meurſ: col: 180. 181. 182.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

nitos:traiicientem telis eminus ac ſagittis inceſſere iubet. Futurũ taliter inquiens: vt ipſe ſua ſibi manu vltimã fati ſemitã strueret. Progreſſo vero longius opere velu ti noſtros tranſitu prohibiturus/in aduerſa ripa Phalangem explicat. Quo viſo Da ni traiiciendi cupidiores effecti frequẽtes onerauere pontem. Vbi dum conſerti/ſed in q̃ periculoſum iter progrederentur ignari:bellum inſtanter appetunt:ſubito de-

Danorum ſubmerſio.

ſidente congerie inter vndas auidum pugnæ ſpiritum depoſuerunt. Siquem vero (vt in eo diſcrimine accidere ſolet)ſemel ad ſummum fluctus retulit:protinus alte-rius amplexibus implicatus in profundum periturus abſtrahebatur. Ita dum mixti atq; alius alii cohærentes inuicem opem exigunt mutuo ſibi exitium pepererunt:& quem ſalutis quis auctorem petiit/infœlicem fati comitem habuit. Neq; eñ armorũ pondere preſſi:tutum natandi euentum aſſequi potuerunt. Ita Vluo Danorum de-ceptor magis q̃ victor:aliena temeritate qđ propriis viribus nequibat obtinuit:cer tiſſimam hoſtium virtutẽ ſalubrius cunctatione pugnę q̃ impetu proculcando. Cu-ius facinoris inſecuturam metuẽs vltionem ꝙ ſibi hinc claſſem obſtare,inde regem imminere cõſpiceret:ſalutis obtinẽdę cõſilium vt viribus difficile:ita arte prõptiſ-ſimũ repperit. fugam nãq; diligentius animo circũſpiciens cum vnicum eius diuer ticulum in claſſis deſertione reſtare animaduerteret:noctu maioribus nauigiis reli ctis,in proximã ripam vniuerſum ſcaphis traiecit exercitũ,ſicq; clandeſtino ſeceſſu vſus potitũ latebris agmen abducit. Diluculo Dani ſocię cladis vltionem auidius ſi tientes:dũ in hoſtium nauigia ruunt, eadẽ propugnatore vacua reperiunt. Rex la-cu luſtrari iuſſo merſorũ corpora vncis aut euerriculis capta/apud Aſum cõtiguũ

Olaui cędes.

amni oppidum ſupmis procurauit officiis. Olauum vero per noruagienſium quoſ-dã pecunia a ſe correptos domeſtico bello opprimendum curauit. Ita egregii animi

Kanuti ſex regna.

dux ſuorum auaritia laceſſitus quos foris propugnatores habuit:domi percuſſores inuenit. Cuius frater Haraldus cõſimilem gentis perfidiam veritus adito bizantio ſuſpectam patrię fidem longinquo declinauit exilio. Igitur Kanutus ſex ꝑpollẽtium regnorum poſſeſſor effectus:eximio ſui fulgore etiã romanum illuſtrauit imperiũ.

Henricus imperator duxit Gunnildam filiam Kanuti.

Eniuero eius principi Henrico filiã Gũnildam nuptũ tradidit: eundẽq; paulopoſt Italica cõſternatione perculſum auxilio proſecutus:priſtinę fortunę preſſa rebelliũ cõſpiratione reſtituit. Inde reuerſus Haraldũ natu maiorẽ Anglię: Danię Kanutũ: Noruagię Suenonẽ:quẽ ex Alwiua ſuſtulerat:abſq; vlla maieſtatis ſuę diminutione prefecit. Nam etſi tres prouincias totidẽ filiorũ regimini tradidit: nihilominus cõ mune ſibi trium imperiũ reſeruauit,neq; ſummã penes alium conſiſtere voluit. Prę terea teneris adhuc ducibus in officiorũ tutelã fortiſſimorũ præſidia ſociauit. Poſt

De ortu Suenonis ſecundi.

hęc Heſtridha filiũ Suenonẽ enixa:ſobolis interceſſu viro fratris gratiã cõciliauit. Beniuolentiã eñ quã Kanutus perfidis Vluonis meritis denegauit:conſanguineæ ſibi prolis reſpectui tribuendam putauit. Quinetiam ſororem Anglorum Satrapæ Godewino nuptiis iunxit:gentem genti animis atq; affinitate conſerere cupiẽs. Ex qua Haraldũ, Biornonẽ, Toſtonẽq; ortos memoria proditum habem⁹. At Cæſar, ex

Magnus.

Gunnilda filiũ ęque fortuna ac vocabulo Magnũ ſuſcepit:a quo illuſtrium theuto-nicorũ imagines,ſplendidaq; germanię lumina ſucceſſionis ſerie pullulaſſe produn

Guthſcalcus.

tur. Eo temporis Guthſcalcus ſclauicus eximię indolis adoleſcens cõmilitium regis ſtipendia meriturus acceſſit. Is Apribigneuo patre chriſtiani cultus amantiſſimo deficientemq; a religione Sclauiam nequicq̃ reuocare conante:præter nationis ſuæ morem percipiendæ literarum diſciplinæ gratia/doctoribus traditus: vt eum a

Saxonibus potiendæ Sclauiæ cupidis interemptũ cognouit:efferatum ingeniũ leni ſtudio miteſcere paſſus non eſt.Repente enim armis ſcolã mutauit:& ne alienigeni ingenii exercitatione patrios ritus pigrius proſequeretur:literarũ cultũ in tyrociniũ vertit:omiſſoq; doctrinę ſtudio ſtrenui vindicis q̃ ignaui diſcipuli partes agere maluit:audacter q̃ induſtrie animo vti ſatius autumans.Itaq; naturæ magis q̃ præceptoris monitis obſecutus:parta tandem vltione: Kanuti commilitium expetiuit. Ita adoleſcentis mens in ipſo doctrinæ limine ſæuitiæ ſtimulis intercepta ſtudioſæ rationis elementis ingenitum ſanguini ſuo rigorem expugnare nõ potuit. Eodem tempore apud Daniam ſacrorũ antiſtites aliis alii ſucceſſiſſe tradũtur. Nam Gerbrando ſubſtituitur Auaco: Otkynkarus iunior Ripeñ.pontifex creatur. Cæterũ Kanutus tria præmemorata regna circuiens: clientelam ſuam ſex miliũ numerum explẽtem:ſexaginta nauigiis cultius apparatis: eorũq; quolibet cẽtenos armatos capiente diſtinxit.Eãdem æſtate pro tuendo imperio excubãtem hyeme contuberniis diſcretam alere conſueuit. menſibus ſtipendia nouabantur. A quo Vluo tempore quo rerum auctor nobiſcum immortalitatem ſuam partiri voluit: annuo feriarum circuitu repetito:apud Roſkildiam cõuiuialiter accerſitus:poſtq̃ induſtriam temulentia vicerat:merſæ nuper militiæ cladem nocturnis laudum ſuarũ cantibus celebrabat.A quo rex ſuorum ſibi pericula palam exprobrari iudicans vehementis iræ procurſum aduerſum cõtumelioſum eius carmen deſtrinxit: indignũ ratus eo conuiuanti:cuius ductu ſe fortiſſimis propugnatoribus ſpoliatum cognouerat. Igitur Vluo inter ipſa menſæ ſacra ab aſtantibus interfici iuſſus: præcipitis linguæ iuſta ſupplicia pependit.Ita dum aliena fata parum ſobrie meminit,ſua cecinit:ſiccatoſq; cupide calices proprii ſanguinis liquore cõpleuit.Merito enim ex tam petulanti ingenio amaritudinem potius q̃ voluptatẽ percipere debuit. ꝙ gloriæ ſibi loco arrogaſſet ductu ſuo præcipuis regis viribus vltimam inceſſiſſe iacturam.Quo peracto Kanutus violatæ neceſſitudinis iniuriã ac ſororis viduitatẽ duarum prouinciarũ attributione penſauit:quas eadem poſtmodũ ſacroſanctæ trinitatis ædi: præcipua apud Roſkildiam veneratione cultæ decimarũ nomine partiẽdas curauit. Iãq; frequens ad Kanutũ miles defluxerat:animis,q̃ impẽſis oneroſior. Plęriſq; enim amplior virium q̃ morũ grauitas inerat: quiq; ſe ſplendidius bello geſſerãt obſcurius pacis decora intuebantur.adeo vt qui foris inſignes extarent:domi ignobiles viderẽtur:vixq; eadẽ & honeſta & acria ingenia reperiebãtur.Igitur complures ad vim & rixam vſq; in aula pernicioſi eſſe cõſueuerant.Quos cum rex natione, linguis,ingeniis:q̃ maxime diſſidentes animaduerteret:quippe variis ac perplexis inuicem affectibus vrgebantur:nam petulãtia alios:alios inuidia:quoſdã etiam ira vexabat:quo minus ſeditioſe ſe gererent:ſaluberrimũ caſtrenſis diſciplinæ tenorẽ: qua tantæ varietatis diſcordiam rumperet:debitãq; militi maturitatem mõſtraret:exactiſſimis edidit ĩſtitutis.Itaq; circũſpectiſſima eiuſdẽ deliberatio Oponis Sialandici,cæteros prudentia atq; auctoritate præſtantis,monitis perſuaſa:ne externa forte domeſtico crimine turbarẽtur:ſocialis odii tempeſtatẽ repreſſit:legeſq; ſeueriſſime cauẽdo ſeditioſum militiæ ſpiritũ veluti fraterna quadã charitate coercuit. Atq; vt audacię comitatẽ adiiceret:fortiſſimo militi ſpecioſiſſimũ moris habitũ ingenerauit: clientelam ſuã effręniũ ac litigioſorũ conuictu tãq̃ erubeſcenda aliqua ſentina vacuefacere cupiens. Vt ergo improborũ frequentiã a curiæ valuis repelleret:ſtatuit vt incapeſſendo diſcubitu ordine quo quiſq; militaris muneris aduocationẽ ſortitus fue

Pontifices Danici.

Familia quotidiana Kanuti.

Vluonis inſolentia.

Vluonis ſuppliciũ.

Militaris diſciplina.

Lex Kanuti

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

rat vteretur:locaq; antecelleret:qui prior obſequio foret. Adeo militiæ vetuſtatem
honore menſæ rependi par duxerat:ne promiſcuis ſedendi locis cõfuſa meritorum
ſeries videretur. Eũ vero qui cœna inita aliqua mora interpellãte tardior ſuperue-
niſſet:inter conſidẽtes excipi oportebat. Qui ſi tã arcto ſe cõceſſu iũxiſſent vt ob ni
miã eorũ frequẽtiã qui ſuperuenerat ſeſſum recipi nequiret:qui eius loco inſederat
exſurgens proximũ occupabat:eouſq; inuicẽ ſe aſſurgẽdi officio venerãtibus:donec
laxato totius cõſeſſionis ordine:legitimũ recipiẽdo ſpaciũ patuiſſet:menſaq; qui po
ſtremus reſidebat abſcederet. Si quis vero alieno diſcubitu vti per inſolentiã perſe-
uaraſſet: qui eo ſpoliatus fuerat proxime circũſedẽtibus iniuriæ querelam detulit.
Hiſdẽq; teſtibus in concionẽ productis aduerſus reũ actione cõtendit:effecitq; vt q
cedere iuſſus cõtumaciter ſuperſediſſet:cõtumelioſe ſtipẽdiis amoueretur. Ter ta-
mẽ regi tali culpa affectis neceſſitatem pœnæ remittẽdi fas erat. nec aliter q̃ vt tot
gradibus quis diſcubitu indignior fieret:quot vicibꝰ ſodalẽ dignæ ſedis negatione
ſpreuiſſet. Ita enim legis temperamentũ inter ſeueritatẽ ac manſuetudinẽ mediũ/ri
gori clementiã ſociauit:vt nec pœnitẽtiã repelleret,nec impunitatẽ exceſſui daret.
Q; ſi quarto ſe quis eodẽ reatus genere maculaſſet:diſcreto a milite loco, mẽſæ alie
nus fiebat:cõmilitonũ nemini catino aut calice cõmunicabat. Neq; enim ter veniã
experto vlterius ignoſcendũ putabat:quia ſua iã noxa pœnã meruit qui ſe ea toties
affecit. Adeo contumaciã cõtẽptu mulctari placuit. Valuit enim apud regẽ ſpretæ
militaris dignitatis indignatio:cũq; qui parẽ venerari neſciret:parũ ſuperiori dela
turũ eſſe exiſtimatũ eſt. Eodẽ pœnæ genere in minutos quoſq; animaduertebatur
exceſſus. Vt ſiquis aliũ cõuicio inſecutus fuiſſet:aut potione per cõtumeliã reſper-
ſiſſet. Cæterũ rex maritimã ſæpius q̃ terreſtrẽ militiã agere cõſueuerat. Igitur quo
ties equitatu opus erat : milites equis omnibus vacui ꝓ aſſeruãdis equis alternis vi
cibus excubabãt. Qui vero adaquãdi tẽpore ita ſodalis equo vſus fuiſſet vt ipm̃ cõti
nue/nec modo ſuũ,modo illius viciſſim inſidẽdo premeret:p̄dictũ pœnæ modũ ex-
pleuit. Tãto em̃ ſtudio rex verecũdiã a ſuis ſeruari voluit:vt etiã paruulo impudẽ-
tiæ exceſſu deuios,caſtigationis remedio coercẽdos putaret. Qui vero tribus faſci-
culis in ſtabulũ coniectis equo ſuo cõmunis pabuli ſpicã alieno ſtipulã admouiſſet:
iuxta priorẽ formulã militia,aut turpiter vti:aut deformiter excedere cogebat. Ac
ne qs ſocio flumẽ tranſequitãti/ita equo cõcurreret:vt ad ipm̃ turbulẽtior vnda de
flueret:pari induſtria cautũ. Adeo ſcrupuloſa cura paruula quoq; ſocietatis officia
pẽſabant. Ei vero q ſtationi addictus/ita ſe ſomno oneraſſet:vt veſtes aut arma dor-
miẽti detrahi poſſent:cõſimile vindictæ genus mulctæ nomine irrogabat. Neq; em̃
regio ꝓfuturus impio putabat: quẽ priuatus torpor publico excubiarũ officio ſub-
mouiſſet. Verũ aduerſus grauiora p̄fractior actio cõſtituta fuerat. Siqs em̃ cõmili-
tonũ ſuorũ quẽpiã,manu,ferro,vel fuſte læſiſſet:aut ſi qcq̃ violẽter eius manibus ex
torſiſſet,comãve alieni capitis violaſſet:poſtremo ſi maieſtati ĩſidias ſtruxiſſet: abũ
deq; de facto teſtiũ aſtructione cõſtaret:tãq̃ capitalis criminis reus/cliẽtela amotus
militari munere defungebat. Is nãq; q grauiter ab eo affectus fuerat: ĩ primis regẽ
ſella poſita ius militi dicere poſtulabat. Deinde reũ vt in cõcionẽ veniret:tertio ci-
tatorũ ordine ꝓuocabat. Vnũquẽq; bini dũtaxat cõmilitones explebãt. A quibus ſi
reus in q̃ſtionẽ publicã deducẽdus rẽ familiarẽ poſſediſſet:domi ſemel: bis in curia
apud diſcubitꝰ ſui locũ p̄ſens abſenſve poſtulari ſolebat. At ſi fundo careret:eo loci
vbi in aula accubare cõſueuerat:ter ſpõſione ꝓuocãdꝰ fuerat. Cõcione inita q ꝓuo-

cauerant ſyncere ſe reũ poſtulaſſe: nihilq; in ea cauſæ dictione fauoris aut offenſæ
reſpectui indulſiſſe iurabãt: ſimulq; & citatorũ, & teſtiũ ꝑtib⁹ inſeruiebãt. Cõſequẽ-
ter in reũ principalis facti teſtimoniũ a duobus denũtiãdũ reſtabat: iuramẽto ꝓfari
iuſſis: nec actoris amore, nec rei odio qcq̃ ſe ꝑter oculis aut auribus explorata dictu-
ros. Nã in q̃ſtione læſæ maieſtatis ꝓpẽſior auditui fides haberi cõſueuerat. Cæterũ
teſtimoniũ in oculis reponebãt. Præterea obiecta defenſionis ꝓſidio repellere nõ lice
bat. Siqdẽ teſtiũ criminatio, neq; alieno patrocinio, neq; ꝓpria cuiuſq̃ repulſione ſub
rui poterat. Tantũ quippe auctoritati ipſorũ põdus inerat: vt aſſertionis eorũ fidẽ
eleuare ꝓxima ſacrilego demẽtia putarẽt. Ita reus aduerſum teſtimonii fulmen nec
culpã nec innocentiã vllo argumẽto tueri potuit. Sed neq; ei ſi ſponſione ꝓuocatus
fuiſſet reſtipulatione vti licuit. Rationẽ teſtiũ diſtricta iudicũ inſequebãt auctoritas
reum veluti euidenter noxiũ: nihilq; iam ꝓ ſe recuſantẽ: honore, opibus, patria: atq;
omni demũ militari functione damnantiũ. Hoſtibus eius honos atq; impunitas ad-
iudicabãtur. Iuxta in præſentẽ abſentẽq; ſententiæ ferebãtur. Sua nulli lõginquitas
præſidio eſſe poterat, quo minus & accuſatio teſtibus: & damnatio ſentẽtiis inſtrue
retur. Quarũ vtraq; plene partes ſuas exhibente reo defenſionis amplecti ꝓſidiũ nõ
licebat. Tũ demũ rex cognitione ſuſcepta, an ea cæteris pronũtiatio placuiſſet inter
rogat. Ipſe enim auditoris tantũ partẽ exequens militiæ iudicationis mãdauit arbi-
triũ: deforme ratus damnare viros, quos ipſe fouiſſet. Quapropter in eos quorum
egregia opera vſus fuerat aſꝑe pronũtiare veritus: quæſtionẽ ad ſe delatam ad cu
riæ cognitionẽ relegauit: ſilentiũq; moderationis ſuæ fidem q̃ ſentẽtiã ſeueritatis
teſtẽ eſſe maluit. Cũq; demũ exaudita militũ reſponſione totius concionis ſuffragia
iudicationi conſentanea noſcerẽtur: qui damnatus fuerat interrogari ſolebat: terre
no an maritimo ſeceſſu fugã petere decreuiſſet. Ita rex proſcriptione ſuos q̃ nece pu
niri maluit: delectũq; fugæ ne violentiã repſentaret indulſit. Q; ſi reus mari ſe cre
dere delegiſſet eo cõmilitonũ frequẽtia proſequẽdus: dataq; naue, remigiis, cõmea-
tu: vaſculo egerendis aquis idoneo tam diu in littore operiẽdus fuerat: donec remi
ſi eis nauigatio gereretur: vel ſi velis: antennæ extra cõſpectũ abiiſſent. Tum deniq;
qui profugerat ſuperiori ab omnibus ſentẽtia repetita, amariſſimorũ maledictorũ
verberibus laceratus: triſtiſſimis totius militiæ ſuffragiis damnabatur. Qui ſi tẽpe
ſtate in littus relatus fuiſſet: cõtinuo vt hoſtis habitus violatę ſocietatis pœnas ꝑen
debat: diſcrimẽq; capitis eius funeſto damnationis incurſu cupide a cõmilitonibus
expetebatur. Ita nõ periculoſa minus q̃ ignominioſa ſontiũ euitatio fuit. At ſi mili-
tiæ munere defunctus terra ꝑfugere maluiſſet: ad nemus vſq; pari militũ cura co
mitandus erat: cũctis tã diu in eius abitu expectãtibus: quouſq; procul ipſum abeſſe
cognoſcerẽt. Ac tũc demũ magno cũ totius militiæ fragore ter valide edendus cla-
mor: cũctaq; ſtrepitu miſcẽda fuerãt: ne fugiturus vllo ad eos errore referri poſſet.
Tũc demũ diſtricta etiã inexorabilis omniũ ſeueritas cũctis ſolẽni iure cõpletis: ne
de indemnato ſuppliciũ ſumere videretur: ſupmã reo damnationẽ intẽdit: effecitq;
vt qui ſe a ſpecioſo militiæ cõuictu abruperat: turpiter vagã vitã proſcriptus exige
ret. Ita militaris diſciplinæ rei iudicialis ignominiæ grauitate in abiectiſſimorũ cõ
ditionẽ relegabãtur. Adeo enim rex cõtumeliã ſontiũ non ſanguinẽ ſitiebat: vt eos
probroſo caſtigationis genere q̃ cruẽto punitiores putaret. Siquis aũt ei poſtmodũ
cõmilitonũ vno telo aut comite ſuperior obuio ꝑperciſſet: ipſius ſe cõtumeliæ par-
ticipẽ ꝓbuit: cuius culpã vindicta proſequi formidauit. Tale noxiis quoties a curiæ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

moribus degeneratū fuerat: militiæ munere defungendi ius erat. Adeo quōdā ca-
ſtrenſis notæ dedecora iudiciali repellebātur vmbone. Q; ſi reus ab auctore teſtimo
nio ſuperari nequiret: ſex ſecū cōmilitonibus in iuſiurādū accitis: culpæ quæ obii
ciebatur alienū ſe fuiſſe mōſtrabat. At ſi cōmilitonū quis ei quē militiæ cōſortē ne-
ſciſſet iniuria per ignorātiā affeciſſet: ad cōciliādā errori ſuo fidē p̄dictū ſodaliū nu
merū in ſacramenti ſocietatē cōtrahere debuit. Cæterū ſolēni iure cōuictos: ac ſupe
riori modo damnatos felicitas deficiebat: occupabat aduerſitas. Eo quidē certius ꝙ
triū regnorū pōtifices aduerſum taliū tranſgreſſionū reos ſolenni execratione vſos
eſſe cōſtabat. Ita diſciplinæ ius geminū amplexa columē: partim regio: partim reli-
gionis p̄ſidio nitebatur: vt humanā ſentētiā diuino crederes iudicio cōprobari. Cu
ius rigor diſcordias rupit, ſimultates finiuit, ſeditiōes extinxit, pacatiorēq; regi mi-
litem reddidit. Poſtmodū vero ſeueritati eius ſiue ob inertiā, ſiue ob clementiā prin
cipū pecuniariæ mulctæ tēperamentū acceſſit. Quo tamē ſola ligni percuſſio caruit:
ꝙ eo canes quis abigere ſoleat. Adeo maiorum verecundia ſummā in ictu probroſo
cōtumeliā reponebat. Contigit autē vt ipſe rex ſua primus lege caderet: iuriſq; fir-
mamentū qđ eatenus ſyncerū, atq; incolume ſteterat: parū ſobrius proprii militis
occiſione laxaret. Cūq; ſe legibus quas ipſe tulerat euidēter noxiū animaduerteret:
pœnitētiæ acerbitate correptus: vocata militum cōcione, regia ſella deſcendit: inq;
omni conſpectu ſupplex humi demiſſus milites cōmiſſi ſceleris pœnas ſuo arbitrio
exigere iuſſit: libenter ſe decretā ab eis pœnā ſuſcepturū promittēs. Cūq; factū ma-
ieſtatis nomine tueri poſſet, militari ſe animaduerſioni ſubſtrauit: humilitatēq; mā
ſuetudinis ſuæ documētū q̄ vires elationis indiciū eſſe maluit. Illi concione lachry-
mantes egreſſi, deliberatione inita triſtē de rege ſentētiā ferre vt minus honeſtū ita
parum vtile peruiderūt: nō ignari ſine eo eſſe ſe vacuū ſpiritu corpus: prædā quibꝰ
ante imperaſſent futuros. Poſtremo vniuerſum rei militaris ſtatū eo pœnā ſubeūte
conuelli, inq; vnius omnes proſcriptione damnari: lapſum eius ruinā ſuam, damna
tionem, cōmune omniū periculum fatebātur. Igitur in tam ardua re ſentētiæ dubii
creditoq; ſibi iudicio æquo leuius auſteriuſve vti veriti: proprio regem arbitrio de
creuere mulctādū: exiſtimātes plꝰ nutui maieſtatis q̄ priuatorū ſentētiis deferēdū.
Emendabile enim credidere delictū: qđ impetu magis q̄ induſtria noſceretur admiſ
ſum. Igitur ex eo iudicem ſtatuūt: pœnāq; p̄ſtolanti impunitatis potētiā largiūtur.
Et pulchre quidē factā ſibi iudicandi poteſtatē ipſius arbitrio reddiderūt: ne diffi-
cillimū negotiū temere iacta pronūtiatione finirēt: vel cōmilitonis vltionē placide:
vel regis ſuppliciū crudeliter expetētes. Ita ſalus regis pene ſuo ſcelere euerſa: tēpo-
ris difficultati donata eſt. Adhæc ſatis graues eū delicti pœnas dediſſe arbitraban
tur: qui ſe in tāto fortunæ faſtigio tam ſuppliciter abiicere ſuſtinuiſſet. Tum demū
venerabiliter exceptū: atq; ex ancipiti reo ſecuri iudicis partibus inſeruire iuſſum:
ſellæ reſtituerunt. Rex culpam ære redimi debere conſtituit. Cūq; alias homicidio-
rum crimen quadragenis nūmi talentis expiari ſoleret: ipſe ſibi trecenta ac ſexagin
ta mulctæ nomine numeranda deſcripſit. Huic ſummæ. ix. talenta auri doni nomi-
ne adiicit: eandemq; mulctæ ſpeciem conſimilis culpæ reis: lege perenniter irroga-
uit. Totius vero pecuniæ partem regi primam: alteram militibus, tertiam interfe-
cto ſanguine cōiunctis adiudicauit. Cūq; ipſe in præſentiarū tam regis q̄ rei partes
exequi debuiſſet: aſcriptā ſibi portionē ſacrorū præſidibus egeniſq; diuiſit: deū per-
inde ac cōmunē omniū principē pio munere propitiandū exiſtimans. Egit humanū

Rex tranſ-
greſſor le-
gis ſuæ pœ
nitentia du
citur.

Mulcta quā
ſibi rex in-
didit.

iudicem reũ liberalem veniæ genus, abſolutionis ſpem, debito emẽdationis ordine
complectẽdo. Cæterũ eo viuẽte militaris mos æque violatore atq; expiatore caruit.
Igitur dũ ſic ſeditioſis occurritur mens militũ a litigiis aberat. In exequẽda enim vl
tione nõ ſanguinis, nõ neceſſitudinis vinculo parcebatur: quo minus damnationis
partes legitimo rigore ꝓcederẽt. Nũc vero ſolutis hebetatiſq; priſtinis militiæ ner
uis grauiora inter cõmilitones q̃ exteros dedecora pariũtur: cũ & omnis aduerſum
improbos actio ſileat: & qui culpæ punitor eſſe debuerat: patronus exiſtat: nec ſit q
diſſolutos militiæ mores perfractius rigidiuſq; cõſtringat. Hanc itaq; militaris diſ
ciplinæ conſuetudinem diuturna vſurpatione firmatam noſtri temporis principes
abrogare minime erubeſcendum duxerunt. Vbi enim domeſtica quies ſeditionum
fluctibus agitatur: priſcæ conſuetudinis forma conuellitur. Quippe aduerſum ef-
frenes, cõcitatiq; ingenii tyrones ſeueritate potius q̃ nimio fauore ac profuſa indul-
gentia vtendum eſt. In quem modum Kanuti induſtria pro adminiſtrandis milita-
ris diſciplinæ negotiis ſyncere ac valenter excubuiſſe cognoſcitur. Præterea militi
regem, vel regi militem: non niſi pridie Kalen. Ianuarias abdicandi fas erat. Eiuſ-
dem quoq; poſtmodum obſeruantiæ grauitas ab aula regum in aliquanto obſcurio
ris familiæ conuictum prorepſit: diuq; ſuperioris diſciplinæ etiam apud ſupparis
conditionis viros imitatio valuit. Interea Suenonem tutelæ tunc Noruagiæ vacã-
tem caſus abſumpſit: moxq; ad patrem prouincialis miniſterii ſumma conceſſit. Vt
autem Kanutus a Richardo ꝙ ſororis ſuæ repudium egiſſet, atq; aduerſus vxorem
ſeuerius æquo maritali ſupercilio vſus fuiſſet: tanq̃ a coniugalia ſacra contumelio-
ſe tractante pœnas ſumpturus, ac thori genialis iniuriam repulſurus: in Norman-
niam magna ſe claſſe traiecit. Vbi cum paulo poſt triſte quoq; de Haraldi fato nun
tium accepiſſet: propior publicæ expeditioni q̃ priuato affectui agmen eadem qua
prius celeritate promouit: neq; animo aut officio quo minus cœpto inſiſteret: remiſ
ſior fuit: ſed neq; oculos ad ſingularem luctum a generalis militiæ contemplatione
deflexit: adeo rerũ ac temporis ſtatum inter fortem patrem ac ſtrẽnuũ ducem egre
gia animi moderatione diuiſit: nec minus in tolerãda filii morte q̃ in hoſtium appe
tẽda perſpicui roboris ſpectaculum præbuit. Cuius impetũ Richardus Siciliã petẽs
fuga præcurrere maturauit. Interea Kanutus ob grauis militiæ labores aduerſa va
litudine preſſus cũ ſe corporis firmitate defectũ / ac mox ſpiritu caritutũ animad-
uerteret: cõuocatos proceres nõ niſi bello cõfecto domos reuerti iuſſit: haut dubie
victoria potituros: ſi funebri eiꝰ lecto humeros in acie ſubieciſſent: atq; ĩter primos
prędiãtiũ globos ducis noĩe corpus ſuũ exanime ꝑtuliſſent. Idq; fugato hoſte quo cla
rius cinerũ ſuorũ monimẽtũ extaret: apud Rothomagũ ꝓmiſſa indigenis libertate
ſepulturę mãdarẽt: facile vſuros cõditione Gallos: ſi illico hoſtẽ finibus ſuis exceſſu
rũ cognoſcerẽt, paruoq; impẽdio grãdi patriã metu liberare quiuiſſent. O immen-
ſam perituri regis induſtriã: quę ſuis in vltimas rerũ anguſtias deuolutis / diſciplina
q̃ ſpiritu viuidior affuit. Enimuero ſuperſtitũ ſalus decedentis ingenio ſtetit. Nam
corpus eius funebri lecto a militibus in acie perlatum ad Danorum vſq; victoriam
veluti viua adhortatione profecit: vt non minus extincti q̃ ſuperſtitis fortunæ põ-
dus ineſſe crederes. Cui mox ſepulturam diſceſſuros ſe pacti a Rothomagenſibus
expetiuerunt. Rapuere conditionem hoſtes: cineribuſq; eius in vrbe ſua acquieſcen
di locum dederunt. Ita milites ſuſcepti monitus ratione / pugnã pactionẽ ſepulturã
atq; exequias proſecuti: fato functũ humeris ſuis regẽ in acie pertulerũt: victoreſq;

Indulgẽtia pœnę & vindictæ.

Suenonis mors.

Haraldus biennio post Canuti mortem in Anglia regnavit. Gr. ad Th. c. 190

Richardi fuga.

Richardus jam 1028 mortuus. Verior vide ap. Pontanum p. 159 et Rap. Thoyras p. 414.

Knytlinga Saga cap. 18. 19.

Kanutus apud Rothomagũ ſepultus eſt.

Meyer p. 213 col. 2 Fabula. Decessit Canutus apud Scaftesburiam in Anglia d. 12 Novembris 1035 v. 1036. Wintoniæ in vetere monasterio sepultus. Gr. ad Theod. col. 191.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Kanuti prę conia.

funerato eo ſumptis tantum commeatibus/ad propria reditum habuerunt. Hunc Kanutus exitū habuit: quo nemo noſtrorū regū tametſi plura alii victoriis illuſtrauerint:ſplendidior fuit. Adeo enim operū eius magnitudinē propitię famę fides auxerat:vt quos rerum geſtarū gloria pares habuerat amplitudine claritatis excellat. Cūq; aliorū ſplendorē ignorātiæ obſcuritas,ac vetuſtatis rubigo ꝑederit:huiꝰ decus longa famæ vſurpatione ſubnixū ꝑpetuis memoriæ fructibꝰ reuireſcit. Siqdē ſanctitate ac fortitudine inſtructiſſimus non minus religionē q̃ regnū ꝓferre curæ habuit. Quippe cum bellicis late titulis inclaruiſſet,placidiore ſtudio vſus, ex fiſco ſuo cōpluribus in locis priuatorū clericorū cōuictu inſtituto,cellularū frequētiam nouis cōuēticulis auxit:ſacrorūq; venerationē quā maximā ſemper exhibuerat:regiarū opū impēdio ſtipēdiis multiplicauit: monachalē quoq; ordinē vberiorē reliquit: ne ferociæ ꝓpior q̃ pietatis officiis videret: æquā ſibi vtriuſq; laudē adiicere cupiēs. Cuius ſtudii induſtria ad tantū claritatis lumen acceſſit:vt cū fortiſſimorū regū bellica virtus antiquitate exoleuerit: eius famā gloriæ quæſtu opulentiſſimā tenaciſſima poſteritatis agnitio cōphēderit. Interea Sueno Eſtrithæ filius expectato apud Angliā Kanuto quo plenius incolis auſum defectionis excuteret:militiā præſidiis ſparſit:ne libera monimentorū occupatione ſuſpectas Anglorū vires armaret. Vt aūt Noruagienſibus mortis Kanuti nūtius adfuit:continuo pudore externi obſequii Danicū derectantes imperiū: ad Olaui filiū Magnū, cui bonitas ſua cognomini erat:deficiūt. Eiq; regnū imponūt. Quippe ſpectata patris ſanctitas popularīū ei fauorē conciliauerat: Neq; enim parenti gratiā impēdiſſe contēti:in filiū quoq; fauorē extēderāt. Interea Kanutus haut leuius Noruagicæ perfidiæ q̃ paterni fati rumore perculſus vereri cœpit ne ſi finitimorū bello intenderet ex dilatione rerū Anglia per abſentiā careret:ideoq; minoris regni defectionē tolerare:q̃ maiori conſimilis auſus locū tribuere:cōſultius duxit: leuiori malo ſolā grauioris formidinem præpōderare iudicās. Itaq; diſſimulata iniuriarū offenſa cōditione defectorem aggreditur:iureiurādo pactus eius,qui prior decederet ſuperſtiti regnū eſſe ceſſurū:ne priſcā regnandi cōſuetudinē noua regnorū partitio laceraret:rerūq; quondā iunctarū diuiduā efficeret ſummā. Adeo enim Daniam Noruagiāq; vnius eſſe regiminis affectabat:vt alterā alteri ſubiici q̃ vtrāq; ſeparatim regnū gerere pręoptaret:patriæq; exteros imꝑitare:q̃ patriā ſine exteris imperiū gerere mallet. Quę nimirū cōditio eo ſtoliditati propior: quo fortunæ ſubiectior:alterutri aut ſplendidū imperiū,aut ſordidā paritura fuerat ſeruitutē. In hāc pacti fidē vtraq; pars ſacramēto cōuenit. Deinde Angliā ꝓfectus cū cūcta Suenonis induſtria pace pleniſſima cōꝑiſſet Eduardū fratrē,quē eiuſdē nominis pater ex Immæ matrimonio ſuſtulit in regni ſocietatē adciſcit:non ꝙ fraterno illū affectu coleret:ſed vt eius ambitionē munificētia ac liberalitate ꝑcurreret,regniq; ꝑte potitū totū cupere ꝓhiberet. Itaq; nō tā veneratiōe charū q̃ populariū ambitione paterniq; generis auctoritate ſuſpectū/cōſortē imꝑii facit. Verū Eduardo humilior origine animꝰ fuit. Siqdē obtuſi admodū cordis obſcuriorē indolis exꝑiētiā ꝓbuit. Kanutus cū biēnio regnaſſet defungitur. Cuius Suenō ꝓpinquitate fiſus relictis apud Angliā ꝓſidiis Daniam nauigatione contendit retinendæ inſulę ſpem,non ſolum in Godouini filiis quibus ſanguine admodū cōiunctus fuerat reponēs: ſed etiā ex ipſa cōſortis ſui ſtoliditate deſidiaq; præſumens. Qđ audiens Magnus:Daniam ꝑinde ac ſibi mutuæ pactionis lege debitā,ipſiuſq; Kanuti teſtamēto legatam ęquis populariū animis occupat

Monachos in Daciam primus aduexit. (Steph. p. 213 col 2.)

Sueno.

Magnꝰ ſancti Olaui filiꝰ rex Noruagiæ.

Kanutus rex. lxxiiii.

Magnꝰ rex lxxv.

Sepultus in Monasterio veteri in Winchester cum patre. Chr. Saxon. Gr. ad Meurs. c. 195. 196.

Nihil in monumentis Anglicis vel Norvagicis invenitur, quod persuadeat, aliquid autoritatis in Anglia fuisse Suenoni, qui vix Hardecanutum vivum, et in Anglia regnantem, conspexit. Illi enim e Suecia, ubi a Patris nece per 12 annos exsulaverat, reduci, regni militares copiæ, nec ad colligenda Danorum studia favor, aderant. Adde, quod Danorum in Anglia habitantium ferocia, propter necessitates cum indigenis intercedentes, multum remiserat. Fieri interim potuit, ut Suenoni bona verba ab Eduardo et Godwino data fuerint, et spes obtinendæ post illum successionis ostensa, ut docte statuit Adamus L. 2 C. 57. et 3. C. 12. Gr. ad Meurs. c. 197.

Suenoniſq; cognationis rationē edenti priſtinā fœderis cōditionē opponit. Nec dubitauit alieniſſimū ſibi ſanguini ſuo regnū legati titulo poſtulare. Sed & Dani pacti cui ſe ſacramento obligauerant ratione permoti cōſtantius religionis q̄ familiaritatis fidē præſtandā putabant: ideoq; facta cōpetitorū æſtimatione, alienū domeſtico prætulerūt: curioſius fœderis pignus q̄ debitā regno proſapiā intuentes, fideiq; ſuę q̄ patriæ reſpectui propiores. Igitur alienigenæ partes religioſo fauore cōplexi pręteritā Kanuti familiā regū ſuorū ſanguinē repulſæ deformitate cōfundere q̄ iuriſiurandi vinculū perrūpere maluerūt: ſuffragiorū iura nō adulationis, ſed fidei intuitu pōderantes: ſeq; plus religioni q̄ regno debere cōfeſſi. Adeo ꝓmiſſionē ſuā ſequeſtram periurii fieri noluerūt. Quāti igitur roboris fuiſſe tūc inter ciues iuſtitiā credimus: cū inter diuerſæ nationis viros tantū viriū poſſediſſe cernamus? Et vtinā adultæ iam religioni ea apud noſtros vis, authoritaſq; conſtaret: quā iter antiquos tenera atq; eneruis habuerat. Contra Sueno ſubiectā ſtoliditati conditionē reputās temerariū conſobrini pactū nequicq̄ reſcindere cupiebat: perq̄ ſtultū argumentādo quibus ante imperitaſſent obſequi: inq; vnius iuramēti imprudētia cōmunē deponere libertatē: atq; ex fulgenti imperio repēte in humillimā cōcedere ſeruitutē. Sed religioſa populariū ſentētia ſuperabat, quorū arbitrio pacti non ſanguinis habitus æſtimabatur.

Danorū fides in iureiurando.

Verū vt Magni votis Danica fides reſpōdit: ita Suenonis crudelitatē Anglica perfidia circūuentā oppreſſit. Nā poſt eius ab Anglia ꝓfectionē Godouini filius Haraldus ſpe īproba toti⁹ Angliæ regnū cōplexus ꝑcipato cū incolis cōſilio Danicū vt erat per ꝑfidia diſtribut⁹ exercitū cōpluribus ſepatim vicis vno eodēq; tēpore magnifico cōuiuiorū apparatu ꝑ obſequii ſimulationē excipi iuſſit: meroq; ac ſomno ſopitū noctu per inſidias trucidādū curauit. Ea nox paruulo tēporis momēto vetuſtā Danorū dominationē, diuq; maiorū virtute elaboratū finiuit īperiū. Sed neq; id poſtera noſtris fortuna reſtituit. Ita Anglia dominādi ius ignauia perditū ſcelere recuperauit. Igitur Haraldus Danicæ oppreſſionis, ſimulq; domeſticæ libertatis auctor Eduardo ſummā facta nō animi eius, ſed ſanguinis æſtimatione permittit: quatinus ille nominis ipe rerū vſurpatione regnaret: & quo nobilitate peruenire nō poſſet: potētia vallatus aſſurgeret. Eduardus vero ſola generis auctoritatē nō prudētiæ rōne munitus vano maieſtatis obtētu prauorū ingenia, maiorūq; petulātiā nutriebat: titulo rex patriæ cōditione miſerabilis procerū verna cōtētus ꝙ alii fructū ipſe vmbrā tantū ac ſpeciem occupaſſet. Ita Anglorū inter ſe ſummā nomen atq; potentiā diuiſerunt: tituliq; ius ac rerum dominiū veluti diuerſis ab inuicem gradibus differebant. Sed nec Haraldus alienū ſpecie regnū geſſiſſe contētus propriam claritatis imaginē affectabat. Igitur Eduardo ipſum quoq; nūcupationis decus inuidit, omniaq; regni inſignia in ſe ipſum transferre conatus cupiditati aditū ſcelere petiuit: occiſoq; rege tituli qui ſolus ſibi deeſſe videbatur gloriā occupauit. Interea Sueno tametſi rara fautorū ope ſubnixus belli cum Magno fortunam experiri decreuit: cūq; paucis & incōpoſitis aduerſus multitudinē manū cōſerere cūctatus nō eſt. Igitur in Iutia prius maritima deinde equeſtri pugna ſiniſtris cōgreſſus auſpiciis: vtraq; victus conceſſit in Fioniam: nec armis maior q̄ agmine fuit. Cūq; ſe omni auxilio deſertū: nec hoſtium tantū, ſed etiam ſuorum cōtemptu perfuſum videret: Sialandiam, Scaniāq; prætergreſſus Suetiam maternę neceſſitudinis fiducia petere cogitabat. Quem Magno terra mariq; pertinacius inſequente in Iutiam ſe repēte Sclauicus effudit exercitus. Quorū irruptio dubiū victori effecit: fugacem

Danorum cædes per fraudem.

Quomodo Angli receſſerunt a Danis.

Nota de Anglis.

Knytlinga Saga c. 21.

Knytlinga Saga cap. 21.

Knytlinga Saga cap. 22.

Knytlinga Saga cap. 22.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ne hoſtem pellere an imminentē excipere debuiſſet. Quidā enim gentis illius nobi-
liſſimus.xii.filiis maritimis prædonibus apud Daniā ſpoliatus Iutorum fines ferro
orbitatē vlturus inuaſit. Quāobrē Magnus perſeuerantiſſimis populariū precibus
cōmittendi prælii auctorē agere poſtulatus: omiſſo æmulo a domeſtico hoſte in ex-
ternū arma conuertit: & quaſi priuatæ affectionis oblitus publicā induit: ne ſuas q̄
regni partes curioſius egiſſe videret. Nec dubitauit alienigeni ſanguinis dux ſum-
Viſio Magni. ma adhuc fluctuāte in ſeipſum dubię poteſtatis trāſferre periculū. Nocte vero quā
belli dies inſecutus eſt: quietē eius certe prædictionis ſpecies adumbrauit. Quippe
ſomnū capienti imago cuiuſdā obuerſata prædixit hoſte eū ſuperiorē futurū: inq;
aquilæ nece victoriæ fidē auſpiciaq; ſumpturū. Expergefactus rex viſionis ordinem
die poſtera magna cū omniū admiratione vulgauit. Sed & ſomno omen cōſentaneū
fuit. Progreſſo nāq; exercitu aquilā quæ in quiete demōſtrata fuerat cōminus con-
ſidere conſpectā: pernici equo aduolans haſta petiuit: fugāq; alitis veloci iaculo præ
cucurrit. Itaq; nouitate rei ad ſpem victoriæ ſpectatores erexit. Arripuit igit̄ omen
exercitus: atq; fortuito aquilæ occaſu certiſſimā hoſtiū ruinā interp̄tatus eſt. Cūcti
Aquilæ caſus. quippe euentū ſomnio congruiſſe cernētes perinde atq; ſecuri rerū in fortunam ſuā
acceptæ rei præſagium referūt: & quaſi indubitatā vincendi ſortem: pari mentium
alacritate præſumunt: quos eo audaciæ ipſa auſpicii religio prouehebat: vt iam ſibi
victoriā ante oculos præponentes: abſq; reſpectu periculorū certatim in præliū pro
ſilirent. Quibus primā pugnandi occaſionē corripientibus, eodēq; euentu quo omi
Sclauorū ſubactio xix. ne dimicantibus: cędūtur funditus Sclaui: victor Magnus felici pugna popularibus
percharus euaſit: eorūq; propenſiore ſubſidio roboratus ad proſequēdū regni æmu-
lum redit: eo quidem inſtantius ꝙ rerum ſucceſſus quo plus ſibi gratiæ peperit: hoc
magis Suenonis fauorem abſumpſit: auerſoq; vulgi animo magnopere reſiduū eius
debilitauit auxilium: nec ſolum contrahēdarum virium ſpem ſuſtulit: ſed etiam cō
Guthſcalci ſucceſſus. tractas excuſſit. Quinetiam Guthſcalcus Sclauicus inter cęteros qui infelicis eius
militiæ ſtipendia deſeruerant: diu ſe ſub alienis auſpiciis rem infeliciter geſſiſſe cō-
ſiderans cum domino nihil ſpei relictum animaduerteret: militem exuens defecto-
rem agere non erubuit: ſuāq; experiri fortunam q̄ alienam ſequi tutius duxit: vt cū
regem meliora ſperaturum diffideret: paternæ ſaltem neci vltionem non negaret:
conſilio reſpondit euentus. Siquidem geſtis varie bellis Sclauiam ſuę ditionis effe-
cit: vtq; externis rebus infractus ita domeſticis inuictus apparuit. Nec quæſitæ do
minationis felicitate contentus: Saxoniam poſtmodū parētis necem vltus obtriuit:
paruæ glorię regnū, aut diuitias reputans: ſi non vltionem opibus adieciſſet. Adeo
autē Magnus ob vindictam finiū ſuis charus haberi cœptus eſt: vt omniū conſenſu
boni cognomine cenſeretur: quodq; aliorū moribus tribui aſſolet: fortunę laudibus
impetraret. Sueno vero deſperatis iā rebus in Scaniam (vt dixim⁹) p̄fectus Suetiā
(nam paternū inde genus traxerat) reuiſere proponebat. Quem Magnus cōcitato
animi impetu ſubſecutus cum oppidū Alexthathiam præteriret deturbato per oc
De morte Magni. curſum leporis equo trunco, cuius præacuti forte ſtipites eminebant adactus extin
guitur: corpus eius Noruagiam relatum Throndemi in regiorum monumentorū
area ſepulturā poſſedit. Ita Suenoni anguſtiſſimis fortunæ caſib⁹ implicato omniq;
mortalium ope defecto præſidium ſupernę pietatis affulſit, regnūq; quo illū fortu-
næ iniquitas ſpoliauit, eiuſdem beneficium reddidit.

Explicit Liber Decimus.

Incipit Liber Vndecimus.

Sueno fili⁹ Eſtrith. rex lxxvi.

POſt hæc Daniæ ſtatus variis rerũ caſibus fluctuatus eſt. Quippe Sueno ſummã ſucceſſu magis q̃ viribus capit. Sed neqꝫ ad reſtituendam Danici nominis fortunã qcq̃ eius ſuſceptione ꝑfecit. Nã adeo nec fauore fœlix/nec imperio efficax fuit: vt ſubiectorũ animos veteris offenſæ acerbitatem redolentes ad ſyncerum ſui cultum adduceret: aut ira abſtractos ad placidiorẽ mentis habitũ inclinaret. Tanta ſiqdẽ mole in Danorũ præcordiis prioris odii reliquiæ cõſederunt: vt priuatos motus reipublicȩ vſibus anteferrẽt: honorẽqꝫ patriæ ſua deperire ſocordia, q̃ ſuſcepti ducis auſpiciis reſtitui præoptarent. Neqꝫ ẽm facile propagata odiorum ſementis ſtirpitus interit: quippe vt gratiæ in odium deflexus facilis: ita odii ad gratiam difficilis eſſe tranſitus conſueuit: raroqꝫ animus quẽ ſemel grauiter faſtidiuit, ſyncerae fidei ſtipendiis excolit: aut cũ quo vehemẽtes primum inimicitias geſſit, affectuoſe poſtmodum in gratiã redit. Cuius impotentiæ vis a ſimultatis ardore profecta/arcaniſqꝫ ȩmulationis flammis alita/nõ ſolum gerendarũ præclare rerũ ſpem ſuſtulit: ſed etiam magnifice geſtarũ gloriam corrupit. Verum ea res vt nouæ maieſtatis cõceptũ/ita prioris fideliter cultæ indiciũ edidit: ſimulqꝫ recentis iniuriæ crimen et priſtinæ fidei perfectionẽ exhibuit. Principio regni Suenonis Roſkildenſium ſacrorum antiſtes Anachus moritur. Sufficitur wilhelmus quo Kanutus maior et ſcriba et ſacerdote vſus fuerat/genere quidem Anglus/ſed omniũ virtutũ partibus ac numeris abunde inſtructus: idemqꝫ põtificaliũ ſacrorum apprime peritus. Ad cuius vſqꝫ tpa Scaniæ genti religionis priuilegio Roſkildenſis præſidebat auctoritas. Ab eo viro diuiduum eſſe ſacerdotium cœpit. Cuius Scania veluti alteram partẽ adepta/protinus inter coniuncta admodum oppida nouam muneris potentiam partita eſt. Nã Lundia Dalbiaqꝫ ꝓtinus ſuſceptũ inter ſe ſacrorum diuiſere primatum/geminaqꝫ eiuſdem dignitatis vſurpatione certarũt. Nam alteri Henricus/Eginus alteri ſacerdos acceſſit. Verũ Henrico ob immoderatum potionis vſum abſumpto/pontificatus eius vniuerſum ius/om̃iaqꝫ honoris inſignia ad Eginũ Lundenſium præſulem cõceſſerunt: ac veluti in vnũ corpus vtraqꝫ ſacerdotii ſumma confluxit: q̃q̃ merito in ebrioſi antiſtitis fato ſobrius ciuiũ honos expirare nõ debuit. Sed in gregis ꝑniciem ſordida paſtoris intemperantia redũdauit: innoxiaqꝫ ciuitas poti põtificis temulentiam deponendi ſacerdotii cãm habuit. Ita alterũ inimica bibendi cupiditas abſtulit/alterum ſalutaris cõtinentiæ diſciplina ꝓuexit. Indignũ populari nedum pontifice exceſſum: cuius plenã ignominiæ ſortem omnis æui deriſus pleno cauillationis ludibrio proſeqtur. Ita bibulus prȩſul cãdorẽ ſacerdotii turpiſſimis gulæ maculis obſoletum, quẽ viuendo corruperat/moriendo conſumpſit: humaniqꝫ calicis cupido hauſtu diuini vſum amittere meruit. Cumqꝫ ordini gloriam deberet, notã intulit/pro virtutis cõciliatore ꝑbri auctor effectus. Nec immerito q aliis cõtinẽtiæ et frugalitatis ſpecimen exhibere debuerat,

De morte Anachi primi Roſkildenſiũ epi. Wilhelmi epi iſtituta. De Lundia et Dalbia. Dalbienſis episcopat⁹ ceſſatio ob potũ epm.

Prȩſul bibulus.

tam indecenti fato violatæ ſobrietatis pœnas pendebat. Huius memoria Danicis annalibus non paruæ eſt verecundiæ: qm̃ ridicula morte cõſumptus priuatũ obprobrium publico rubore ꝑfudit. Hoc loci ſplendida Haraldi memoria tempeſtiuã ſui exhibet mẽtionẽ. Qui quũ fratre caſſus ſalutẽ ſuam intra patriã tueri nõ poſſet fugã Byzantio credidit. A cuius rege homicidii crimine damnatus, domeſtico draconi lacerandus obiectari præcipitur. Nihil em̃ eius morſu ad necandos reos valentius ducebatur. Cui in carcerem eunti ingenuæ fidei ſeruus vltro ſeſe damnationis comitem obtulit. Exuit vernam vt ſociũ ageret: mortemq; excipe q̃ domino deeſſe maluit. Vtrũq; is qui cuſtodiæ præerat curioſius obſeruatũ per os antri inermem excuſſumq; demiſit. Itaq; nudato miniſtro Haraldum verecundiæ gratia lintheo tantũ diſcinctum excepit. A quo clam armilla donatus / piſciculis pauimentũ inſtrauit: vt haberet draco in quo primæ famis ꝓcurſum effunderet: reorũq; carceralibus tenebris obfuſi oculi vel paruulam perſpiciendi copiam ipſo ſquamarũ nitore capeſſerent. Tunc Haraldus lecta cadauerũ oſſa anguſtiis telæ cõſertioris implicuit: hiſdẽq; in vnũ globũ coactis veluti clauã effecit. Cũq; allapſus draco in obiectam pq̃ auide prædã irrueret, dorſum eius veloci ſaltu cõſcendens / cultellũ tonſoriũ: quẽ ſecum forte tectũ attulerat, vmbilico qui ſolus ferro patebat / immerſit. Sectionẽ enim rigidiſſimis ſquamis obſitus ſerpẽs cætera corporis p̄te ſpernebat. Hũc cultellum Waldemarus rex res geſtas cognoſcẽdi ac referendi cupidiſſimus rubigine exeſum: vixq; ſecãdi ſufficiẽtem miniſterio familiaribus ſæpe mõſtrabat. Sed neq; Haraldus ob ſeſſionis eminẽtiã ingenti belluæ ore corripi / dentiũve acumine noceri aut caudæ voluminibus elidi poterat. Miniſter vero cõpacto geſtamine vſus / cõuerberatum belluæ caput ad ſanguinẽ et necẽ vſq; crebris ictum põderibus contundebat. Quo cognito rex vltione in animi rationẽ verſa fortitudini ſuppliciũ remiſit: ſalutemq; animoſitati tribuendã putauit. Nec pœnã remiſiſſe contentus, addidit charitatem. Nauigio em̃ ſtipendioq; donatos abire permiſit. Cumq; crimini ſupplicium deberet, fortitudini pepercit: virtutemq; colere q̃ culpam punire maluit. Reuerſus Haraldus Noruagiã occupat: eaq; potitus arma in Daniã transfert.

Haraldus frater ſancti Olaui ad beſtias damnatus. Serui fides. Mors Draconis.

Igitur Sueno contractis Iutis cupidius q̃ conſideratius apud Dyurſam fluuium totam Noruagienſium manum aggreſſus / vt claſſe ita bello quoq; inferior fuit, copiarum numero reſpondente fortuna. Siquidem tam infœliciter q̃ temere dimicauit. Maxima Iutorum pars ferri metu flumen inſiluit: præreptoq; hoſtis officio, ſua vi q̃ aliena conſumi tutius duxit. Itaq; quod ab hoſte timebat / ſibi ipſa cõciuit: inq; gemino fati delectu vnda, q̃ armis perire maluit. Igitur dum alterum mortis genus timide declinauit / alterum cupide compræhendit: dumq; aduerſarium refugit, hoſtilem in ſe ipſa crudelitatem exercuit / tanq̃ ſpiritum placidius aquis q̃ aeri redditura: ac violentiorem exitum ferro, q̃ fluctibus expertura: ita neſcias viriliter mortem / an effœminate petiuerint: incertumq; vtrũ fati cupidis ignauia / an virtus inceſſerit: quoniã tam vehemẽs animi æſtus fortes ne an timidi ſpiritus ſui raptores extiterint ambiguæ exiſtimatiõis eſſe fecit. Breui poſt dux victi agminis Sueno Scaniæ / Syalandiæq;: ac prætera quarundã inſularum viribus recreatus, Viſzan fluuium claſſe corripit: eadẽq; ſupuenienti Haraldo obuiam in altum ꝓcedit. Cumq; Dani paucitatẽ ſuam hoſtilis frequentiæ cõparatione pẽſaſſent, raritati cõſertione ſuccurrendũ rati / digeſta in ordinẽ nauigia tenaculis ſociare cœperũt: quatinus cõtinẽti nexu cohærẽs claſſis expeditius opi inuicẽ ferendę iter ſterneret: cũctiſq; hac

Iutorũ ſtrages.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

neceſſitate duratis, tam fugæ q̃ victoriæ indiſſolubilis cõmunio foret: nec cuiq̃ a tāta collegii firmitate dilabendi fas eſſet: adeo imbecillitatem neceſſitate roborandā duxerũt. Hic nobis Aſlace Skyalmonis candidi remex ob immenſam bellicæ virtutis gloriā literarum præconiis inculcādus occurris. Danis ſiquidē aduerſum Noruagienſes maritimo certamine decernētibus nõ contentus, clariſſimā pugnā intra ꝓprium edidiſſe nauigium/ omibus corꝑis tui munimentis præter ſcutum abiectis cõfertiſſimam hoſtium ratem inſiluiſti: quercuq; quā in gubernaculi prius colligamentũ excideras viribus fretus hoſtiũ corꝑa cõuerberaſti: eiuſq; crebris et vegetis ictibus quicq̃d obuiũ fuerat obtriuiſti: ingentiq; verberũ fragrore ſtupētes præliātiũ animos a ꝓpriis ꝑiculis ad tuæ virtutis ſpectaculum deflexiſti. Quinetiam fortiſſimos vtriuſq; agminis bellatores opis tui ammiratione ſuſcepti certaminis immemores reddidiſti: pugnæq; ac periculoꝝ oblitis auidius te intuendi, q̃ ſeipſos tuēdi ſtudium incuſſiſti: ita vt ꝓmptiſſimi quiq; neglecto diſcriminis ſui negotio, plus te viſo ſtuporis, q̃ ex dubia ſalute formidinis caperēt. Itaq; fortius fuſte, q̃ cæteri ferro rem geſſiſti: cũctaq; intolerabili modo cõminuens. Hinc Danicis/ inde Noruagicis oculis incredibilem niſi ſpectareris opam edidiſti. Adeo aũt ſociorũ paucitatem hoſtiũ multitudini coæquaſti: vt diſparem viribus pugnā in noctē vſq; par belli ſucceſſus extraheret: numeroq; diſſimiles copias fortũa ꝑſimiles reddidiſti. Poſtremo quũ oēm nauis remigē ꝑtim fuſte/ ꝑtim fluctibus obruiſſes: cõpluribus ſed leuibus plagis ꝑſtrictus ex tot hoſtibus ammirabilē ſolus victoriā retuliſti. Quæ res veri fidem excederet, ſi nõ Abſolon auctor ſuis eā relatibus tradidiſſet. Verũ Danis nullam viriũ acceſſionē circũſpicientibus Noruagiēſibus inſpatus domeſtici ducis aduentus affulſit. Quo viſo Scanienſes contuſis debilitatiſq; animis noctu ne res ſtrepitu ꝓderet̃ claſſis ſocietatē ſoluere: reciſiſq; vinculis ac ꝑrupta nexum cõſortione a cætero agmine intempeſta ſe nocte ſubducũt. Deinde tacitis remorũ ictibus fugā adepti, furtiuo diſſeſſu fluminis diuerticula q̃bus exceſſerant/ repetebāt: ibiq; relictis nauibus paſſim ꝑ auia ꝓfugere/ merito omis Danicæ ætatis cõuitio lacerandi. Cuius fugæ deformitas auctoribus q̃maxime erubſcēda ad poſteros quoq; ꝓbroſa deſcendit. Luce redita Sueno fugitiuæ admodũ claſſis pudore ꝑculſus, ꝑtinaciſſima reſiſtendi virtute fortunā ſuam armis q̃ fugę credere maluit. Igitur q̃q̃ et claſſis/ et militũ numero inferiorem ſe cerneret, exiguas bello reliquias applicat / virtute ſua ſociale probrum abluere cupiens/ bellaq; animorũ q̃ numeri robore fortius geri iudicans. Sed peſtiferum temere initi certaminis exitum exꝑtus eſt: quippe numero victoria paruit. Skyalmo Candidus: cuius nutu ſuo tempore totius Syalandiæ vires regebantur/ grauiter aſtrictus/ immenſaq; hoſtiũ multitudine cõcluſus/ capitur nõ ꝙ timide præliatus: ſed quia labente ſanguine viribus prorſus vacuus extitit: tātumq; eius apud victores amplitudini donatũ eſt: vt alias captiuis ꝑcere inſoliti, ſaluti ipſius cuſtodiæ præſidiũ adhiberent. Quippe tam cõſpicuæ dignitatis virum ferro aggredi paſſi nõ ſunt. Neq; eñ præſens illi fortuna præteritæ venerationem adimere valuit. Sed hanc cuſtodiæ vim apud Caprinũ Lacũ ꝓfunda nocte decepit. Cæterum Haraldus non cõtentus Danorum vires duabus exhauſiſſe victoriis/ iiſdem hoſtili ſtudio frequentius imminebat. Cuius quũ Sueno inſtanter motibus vrgeretur, laceſſitæ patriæ defenſionem maiore fiducia, q̃ fortuna parabat. Tertio tamen bina prius clade afflictus fortunā ſuam publicis armis committere verebatur: qui iam rem Danicam duarum pugnarum temerariis ingreſſibus a ſe confractam

Aſlaci mirāda virtus

Steph. p. 216. col. 2.

Scanieñ fuga.

Skyalmus Candidus capitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

videbat. Interea minores Godouini filii regni æmulatione maiorẽ peroſi volunta-
rio ſeceſſu/inuiſam eiꝰ dominationẽ vitarunt: vltroqꝫ exilii tenebras ferre, q̃ frater
næ intra patriã fortunę ſplendorẽ cõſpicere maluerũt. Ad vltimũ Haraldũ Norua
giæ regẽ obſequii ꝓmiſſiõe cõueniũt/ſuam patriæqꝫ ſubiectionẽ polliciti: ſi ſumma
ꝑ eũ potiri quiſſent. Rapuit oblationẽ exulũ auida dñationis ambitio: Angliæqꝫ lit-
toribus Noruagicã claſſis aduehit. Eodẽ forte tp̄e Normãnorũ dux pari impetu di
uerſum inſulæ latus aggredit. Cuius rex Haraldus inter geminas hoſtiũ partes an
ceps quã priorẽ exciperet/aliquãdiu liberum vtriqꝫ ꝓcurſum reliquit. Quam ipſius
cunctationẽ Noruagienſes timori cõſentaneam rati, neglectis corporum munimẽ
tis, perinde ac ſecuri periculorum validius prædæ incubuerunt. Sed dũ incautius
ruũt ſparſi/palanteſqꝫ ab Anglis nullo negotio trucidati ſunt. Ea res victoribus ma

Angli vincunt et vincuntur.

xima quæqꝫ audendi fidutiam miniſtrauit. Sed mox temere credente audacia Nor
mãnos adorti, infœlici pugna recentis victoriæ titulum ꝑdiderunt. Neqꝫ vllum vi
cti regis veſtigiũ extitiſſet, niſi poſtmodum ab agreſtibus obſcuro ſolitudinis loco
reptus proderetur. Cuius filii duo cõfeſtim in Daniã cũ ſorore migrarunt. Quos
Sueno paterni eorũ meriti oblitus, conſanguineæ pietatis more excepit: puellamqꝫ
Rutenorun regi Waldemaro: qui et ipſe Iarizlauus a ſuis eſt appellatus, nuptum de
dit. Eidem poſtmodũ noſtri temporis dux vt ſanguinis: ita et nominis hæres ex fi-
lia nepos obuenit. Itaqꝫ hinc Britãnicus/inde Eous ſanguis in ſalutarẽ nr̃i prĩcipis

Sueno extincto Haraldo glorioſe r̃gnat.

ortũ cõfluens, cõem ſtirpẽ duarũ gentiũ ornamentũ effecit. Extincto Haraldo: cui
ſcelera mali cognomẽ adiecerãt, Suenonis regnũ quod ante admodum claudicaue-
rat, ꝑinde atqꝫ acerrimo hoſte vacuũ ꝓſperioris fortunæ gradibꝰ incedebat/oppreſ
ſumqꝫ Danię gubernaculũ plena ꝓſperitatis vela ſoluebãt. Hic quũ liberalitate illu
ſtris/beneficentia celiber/cunctiſqꝫ humanitatis ꝑtibus ꝑfectiſſimus haberetur, etiã
ſacrarum ædiũ condendarum/ornãdarũqꝫ curam intentiſſime edidit: rudemqꝫ ad
huc ſacrorꝫ patriã ad cultiorẽ religionis vſum perduxit. Verũ hũc morũ candorẽ
ſola libidinis intemperãtia maculabat. Cõpluriũ nãqꝫ illuſtrium puellarũ caſtitate

Filii Suenonis nothi.

delibata, vt nullum ex matrimonio/ita complures ex pellicibus filios ſuſtulit. E qui
bus fuere cum Gormone Haraldus/cum Suenone Omundus. His acceſſere Vbbo
et Olauus/ Nicolaus/Biorno/atqꝫ Benedictus paterno q̃maxime, materno minimũ
ſanguini reſpondẽtes. Cõſimilis copulæ obſcuritas Kanutũ et Ericum maxima pa-
triæ ornamenta ꝓgenuit. Sed et filia Siritha quæ poſtmodum Guthſtalco Sclaui-
co cõiunx acceſſit/in ſequentibus referenda, pellice pariter orta proditur. Tandem
rex animũ ſuum ab illecebris luxuriæ et immoderato Veneris vſu retractũ/genia-
lis thori caſtitate cohibere conſtituit. Vt ergo multorũ pellicatuũ experientiam li-
centi nuptiarum vſu/vniuſqꝫ matrimonii lege redimeret/nec talibus vlterius cubi
culis maieſtatis ſuæ vigorem abſumeret, Gutham Suetico rege genitam ſanguine
coniunctam ſibi legitimæ prolis cupiditate complexus, ſimulata coniugii religione
collegit/eiuſqꝫ coitum pro matrimonio habuit. Ita vt dum ad coniugalia ſacra ce-
lebranda animum induxit, eorum nomine flagitium colorauit: dumqꝫ ab vno ſe cri
mine retrahit/in aliud repente prouoluit. Sed tolerabilius ꝙ alieni ſanguinis, q̃ ꝙ
ſuæ ꝓpinquitatis copulam vſurpauit: q̃q̃ vterqꝫ huiuſce Veneris vſus impudici-

De Egino et Wilhelmo epis.

tiæ crimini ſit obnoxius. Quam rem Eginus et Wilhelmus intactam præterire paſ-
ſi non ſunt. Quippe regẽ a tam illicito thalamo fruſtra conantes abſtrahere: moni-
tiſqꝫ dirimendi contractus perſeueranter aggreſſi, aduerſum inceſtuoſam eius libi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

dinem debitæ repręhenſionis amaritudinem deſtrinxerunt. Cumq; correptioni in-
ſiſtentes nihil ſe ea profeciſſe cognoſcerent, apud Bremenſium antiſtitem iniuſtas
eius nuptias accuſantes / maiori pontificio caſtigationis arbitrium reliquerunt. A
quo quum rex per ſacram ac ſalutarem ammonitionem inceſti reus ageretur, diſci-
plinæ minas oppoſuit: ſeq; ferro correptionis inſolentiam repreſſurum edixit. Itaq;
vexationis impatiens, plus crudelitati ſuæ q̃ ſacroſancti iuris viribus indulgendū
putauit: religioniſq; q̃ nuptæ deſertor eſſe maluit. Quę res ab Hamburgēſibus ma-
ritimi pi̱culi metu ad Bremenſes pōtificiū tranſtulit. Hæc voluentē Wilhelmus p-
poſitū exequi monitis ſuis paſſus nō eſt. Sanctitate em̄ cōſilii cōſentaneū furori im-
petum ab eius pectore ſubmouit: maximaq; doctrinæ ſuæ pſeuerantia ſtudiū eius a
ſententia reuocauit. Itaq; repēte ſanior affectus regis animū occupauit. Saluberri-
mo nāq; præceptoris imperio reſipiſcere coactus, cōtinuo iniuſti cōcubitus nexū re
ſcidit: depoſitoq; ſtuproſæ mētis ardore / nuptā repudio ſubmouit. Nec ſolū ira abſ-
tinuit, ſed ēt ab illicita cōnubii vſurpatiōe mētē ſtraxit. Gyutha quoq; p̄nos pena
tes repetēs ſuſceptis viduitatis inſignibus cū ſumma morū ſynceritate conſenuit:
caſtitatēq; votis pfeſſa, virilis concubitus experientiā abdicauit. Et quia iniuſto ſe
thoro maculauerat, nullū vlterius ſibi iuri eſſe pmiſit. Sācītatis ſiqdem amplexa p
poſitū / reliquū vitæ tp̄s cælebs exegit: ingentiq; pudicitiæ ſeueritate illiciti concu-
bitus noxā licentis euitatione penſauit. Sed nec inerti ocyo eff luere paſſa quotidia
na conſuetudine exquiſita ſacrariorū ornamenta fingebat: inq; eandem operam cō
tinuam ancillularum curam cogebat. Inter quæ chlamydem ſacerdotalem ſubtili-
bus ſigillis excultam / precioſæq; materiæ impenſa ac mirifici operis arte elaboratā
Roſkyldenſi ſacrario doni nomine largita eſt. Alia quoq; cōplura diuini cultus inſi
gnia ſacrorū vſibus opata eſt. Sueno vero ſacrorū amminiſtratores q̃maxime con-
uerſatione probabiles cōtrahebat. In qbus q̄q̄ ſcientiam veneraretur, morū tamen
curioſius habitum intuebatur / indignum ratus literarum ſuauitati ſummum fami
liaritatis conſortium tribui. Adeo igitur honeſtatis ſcholam literarum rudimen-
tis præponderare credebat: vt in agendo clericorum delectu virtutis potius, q̃ ſciē
tiæ elementa penſaret / lateraq; ſua fidis q̃ doctis obſequiis vallare mallet. Suenonē
quoq; Noruagicæ regionis virū cunctis virtutis ptibus ac numeris inſtructiſſimū
ſed parū iuſta notitia literarū monimenta cōplexū in ius familiaritatis adciuerat.
Hic ex præfectura ad ſacerdotiū tranſlatus tāetſi Latinæ vocis pœnuria premeret
domeſtici ſermonis opibus abūdabat. Quē cæteri ingeniis ſuis ob virtutē qua ipſis
præſtabat a rege p̄ferri vidētes, pridicula impitiæ exprobratione ſcurriliter cauillā
dū duxerūt. Rē em̄ diuinā acturo deriſus gr̄a affectū litura codicē ſubiecerūt. Qui
quū ſalutē regi votis libello expreſſis ſolenni verborū precatione debuiſſet expoſce
re, ipm̄ famuli noīe deſignaturus, vitiata ab æmulis pagina, muli appellatione fœ-
dauit. Neq; em̄ lituræ errorē correctionis beneficio redimere nouerat. Igit̄ circūſtā
tes lectoris impitiā iocabūdo cachinnorū anhelitu pſecuti / immodico ora riſu ſolue
rūt: ipo quoq; ioci irritamēto religio in ludibriū abiit. Finita actione rex amotū arę
libellū cōplex⁹, cū et ipm̄ inuida manu corruptū et recētis lituræ veſtigia cām iner
ter fuſæ p̄cationis aſpiceret, inuidæ ſocietatis aīos deteſtat⁹ inſultātiū fraudē coar
guit: ipoſq; obtrectatiōe vitioſiores, q̃ Suenonē īſcitia cōprobabat. Eūdē quoq; bre-
ui irriſoribus ſuis imperitiā exprobraturū adiecit. Deīde ſcholā eū petere hortat⁹
ſumptum ſe amminiſtraturum pmittit. Neq; hac re qcq̄ de cōſueta eius familiari-

Gyuthæ viduitas ſancta et opera pia.

Sueno ſacerdos īdoctus ex præfectura electus.

Suenoni intētata fraus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

rate decerpſit:ne inuidiæ reſpõdiſſe potius q̃ obſtitiſſe videref.Profect⁹ Sueno effi
caciſſie liberaliũ artiũ ſtudiis opatus eſt. Quippe lr̃arũ qbus parũ inſeruierat docu
mẽta ſumere cupiẽs ꝑcipiendæ earũ diſciplinæ gr̃a,omiſſa domeſtica/ꝑegrinæ ſcho
læ erudiẽdũ ſe dedit:aĩmq; doctrinæ capaciſſimũ excolẽs/Latino ſe ſermone aſſueſe
cit.Cuius ſtudiis abũde inſtructus,vocabulorũ vim ad ſumma quæq; Grãmaticæ
rõnis elemẽta animi docilitate ꝑcepit:abſciſoq; ruſtici rigoris crimine, facũdiã ſuã
ingenii exercitatione politiorẽ effecit.Itaq; flagrãtiſſima diſcendi cupiditate clarũ
ſciẽtiæ magiſteriũ retulit:breuiq; morarũ ꝓceſſu quos impitiæ deriſores habuit,in
genii ãmiratores inuenit.Primũ inter oẽs Wilhelmus apd̃ regẽ familiaritatis locũ
occupauerat:eiuſq; gr̃æ mutua aĩ viciſſitudine reſpõdebat.Etẽm ab ip̃o cæteris im
pẽſius cultus/charitatis dignationẽ ſingulari fide penſabat.Horũ fidei rex tanq̃ tu
tiſſimis obſequiis latera ſua cingenda cõmiſerat. Sed et ſequẽs caſus in antiſtite ſe-
ueritatis pulcherrimũ:in rege certiſſimũ moderationis documentũ exhibuit. Ipſe
nãq; ſacro circũciſiõis ꝑuigilio ſolenni magnatũ cõuiuio feriatus, cũ quorũdã prin
cipũ clãdeſtina obtrectatiõe parũ honorate de ſe habitũ cõperiſſet ſermonẽ/occultã
eorũ ꝑfidiã temulentiæ laſciuiis detectã exiſtimãs,iræ aculeis actus miſit q ip̃os ma
ritimo tp̃e intra Trinitatis ædem oraturos cõfoderent/tanq̃ in ſacris penetralibus
aptiſſimus humanarũ cladiũ locus exiſteret.Itaq; actũ erga cõuiuas facinus ſacrile
gio duplicauit:ip̃mq; pietatis domiciliũ crudelitatis officinã effecit : neq; loci/aut
tp̃is quo minus cupiditati indulgeret/reſpectum habuit.Qua in re antiſtes/templi
(vt par erat) violatione permotus,in primis diſſimulanter excepit : neq; indigna-
tionẽ ſuam vlla ex parte ſtipatoribus patefecit/opportuno vindictã tp̃e ꝓ̃biturus
Nam quũ rem diuinã põtificali more ꝑagere debuiſſet,nõ ſolum aduentantẽ regẽ
occurrẽdi veneratione excipe ſuſpẽdit:ſed etiã ſacrariũ ſubire cõniſum a primis ei⁹
liminibus abſq; reſpectu familiaritatis ſacerdotii inſignibus ornat⁹,baculo quo vte
batur excluſit/ſacrorum penatium aditu indignum iudicans:quorum religionem
nõ ſine graui pacis rubore ciuili ſanguine maculaſſet:ſuppreſſoq; dignitatis nomi-
ne nõ regem eum/ſed humani cruoris carnificem appellabat.Nec reum obiurgaſſe
cõtentus,aculeum virgæ eius pectori infixit : armatumq; duritia animũ imperati
parricidii pœnitere perdocuit.Enĩuero priuatæ ſocietati publicæ religionis vere-
cundiã prætulit/nõ ignarus alia eſſe familiaritatis officia/alia ſacerdotii iura:qbus
ſeruorũ æque ac dominorũ:neq; ingenuorũ parci⁹,q̃ ignobilium flagitia vindicari
par eſt.Cumq; abunde foret repulſam egiſſe,etiã execrationẽ adiecit:nec dubitauit
in præſentẽ damnationis quoq; ꝓferre ſententiã. Itaq; mirifica audacia dubiũ reli-
quit forti⁹ illũ manu ne,an voce pulſauerit:quẽ grauibus admodũ cõtumeliis ꝓcul
catum prius linguæ/deinde dextræ repulſa mulctauit:inq; pectore quo virtutẽ an-
te coluerat/vitiũ cõtudit.Neq; enĩ in tam euidenti ſcelere longũ vltionis tp̃s expe
ctãdũ putauit/facilius origini atq; incunabilis culpæ,q̃ vlterioribus eius incremẽ-
tis occurrẽdũ exiſtimãs:ne mora alitũ crimẽ diuturnitatis tractu cõualeſceret. Igi
tur vt regẽ impotentiæ et temeritatis incurſus tranſuerſum in facinus egit : ita an
tiſtitem ad exercendam vindictam profecta a religionis æmulatione ſeueritas con-
citauit.Enimuero fortiter vindicata religione,et debitã ordini ſuo fidem/et alienæ
temeritati ſalutarem reddidit diſciplinã. Ne enĩ ſolenniũ officiorũ tutelam omit-
tere videref,veluti indulgẽtiæ oblitus/ſeueritatẽ exercuit:neq; ſanctitatis inimico
amicus exiſtere aut aſſentatoris potius q̃ põtificis ꝑtes præſentare ſuſtinuit. Cæte

Sueno magiſter rediit Wilhelmus episcop⁹ regi charus.

Regis facinus. -tutino

Epiſcopi ſeueritas in regem.

Steph. p 218. col. 1

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

rum ſpecie hoſtem reuera amicum exhibuit: quia fida concordiæ pignora ac ſynce-
ra familiaritatis ſtipendia potius iuſti rigoris, q̃ iniqui fauoris examine pondera-
bat. Quapropter manſuetiſſimum ingenium ſuum depoſita ad tempus clementia
auſteritati ſubiecit: meritoq; ad firmandam religionis diſciplinam aliquid a crude
litate ſibi pauliſper mutuãdum putauit. Quamobrem infeſto militum concurſu pe
titus, applicatos ceruici ſuo gladios animi firmitate contempſit: tantumq; ſe in de-
ſpiciendis periculis geſſit: quantum egerat in prouocandis. Tãto animi robore prȩ
ditus: tamq; generoſi ſpiritus abundantia inſtructus diuinæ charitatis munimen-
to ſuperior humani timoris viribus apparuit. Cuius rex inhibita nece quũ eum nõ
temeraria offenſa: ſed publicæ ſeueritatis fiducia concitatum animaduerteret: con
ſciẽtiæ rubore pfuſus, ſceleriſq; q̃ repulſæ pudore ægrior, continuo regiam repetit:
quietãq; frontem cõtumelioſe correptus exhibuit: nec ipſa quidẽ generoſȩ indigna
tionis verba inuitus audiuit. Deinde regia veſte depoſita obſoletam accepit/ mœro
remq; deformitate cultus, q̃ ſplendore cõtumaciam teſtari maluit. Neq; enim tam
triſti põtificis ſententia perculſus, regalis magnificentiæ cultum geſtare ſuſtinuit.
Sed abiectis regiæ maieſtatis inſignibus, inſigne pœnitentiæ ſagulũ ſumpſit. Quin
etiam ſimul cum veſte potentiam exuit: atq; ex ſacrilego tyranno fidus ſacrorũ ve-
nerator euaſit. Siquidem nudatis pedibus ad atrium regreſſus/ in eius ſe aditu pro
ſtrauit/ terramq; ſuppliciter oſculatus, dolorem: qui ex contumelia acerrimus infli-
gi ſolet/ verecundia ac moderatione compreſſit. Neq; enim continuo repulſæ vindi
cem egit: ſed pudore ac pœnitentia culpam cruenti imperii redemit. Exulaſſe hu-
ius animum in nequitia/ non habitaſſe credimus: quem vt primo temeritas tranſ-
uerſum in facinus egit: ita poſtmodum æquiſſima moderationis temperies rexit.
Quanta enim manſuetudine pectus eius inſtructum fuiſſe putemus: qui pontifi-
cem palam ſeuereſſimis ſacerdotii viribus aduerſum ſe vſum non ſolum impuni-
tate donaret: ſed etiam humillima veniæ petitione venerari ſuſtinuit: gratiamq;
tam pudoris patrocinio, q̃ pœnitentiæ beneficio meruit. Diuina ſiquidẽ obſequio/
non viribus propitianda nouerat: ideoq; atrocitatem ſceleris verecunda mœroris
acerbitate penſabat. Quinetiam paruulo pudoris irritamento magnopere confu-
ſus/ excitatam ignominia virtutem rubori imperare coegit: quantũq; violentiæ re
ligioni crudeliter imperãdo incuſſerat, tantum venerationis vehemẽter animo cõ
tuſus exoluit. Sed dum taliter ſe gerit, inuſitatã ſacerdotalis auxilii clementiã exp-
tus eſt. Interea antiſtes inchoamẽto pſallendi facto/ primaq; cõcentus pte edita quũ
Græcȩ precationi ſolennẽ rite gloriã ſubnectere debuiſſet, ex ſtipatoribus ſupplicẽ
foribus regem adeſſe cognoſcit. Igitur ceſſato cantu/ cleroq; cõticere iuſſo/ fores re-
petens quũ regẽ qd ita ſe gereret pcõtatus fuiſſet, atq; ille criminis cõfeſſione facta
religioni ſeſe ſatiſfacturũ promittens/ ſacerdotalis ſubſidii veniam poſtulaſſet, cõti
nuo execratione remiſſa iacẽtẽ amplexus/ abſterſis lachrymis/ depoſitiſq; doloris in
ſignibus/ et cultũ et animũ regium reſumere iuſſit: nõ licere inquiẽs priuatũ mœ-
rorẽ publicis intereſſe tripudiis. Neq; enim eum humiliorem dignitate ſua vultũ
gerentẽ/ aut ſupplicẽ liminibus aduolutũ intueri ſuſtinuit: ſed benignioribus ver-
bis recreatũ priſtinã veſtem: qua maieſtatẽ ſuam cõcinniorem efficeret/ corpori re-
ponere cultioremq; progredi iubet/ ſatis graues eũ pœnas religioni dediſſe ratus
qui ſe tam demiſſe agere, tamq; ſuppliciter pſternere ſuſtinuiſſet. Deinde impera-
tis pœnitentiæ rebus cantores quorũ frequentia ſolennitas agebatur/ in occurſum

Regis pœnitentia.

Regis recõciliatio.

Κυριε ελεησον. Steph. p. 218. col. 2. Gloria in excelſis. Steph. p. 219. col. 1.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

eius quo ornatius reciperetur ꝓcedere iuſſit:ſtatimq; venerabiliter exceptum,cun
ctis lætitia ouantibus,ad aram vſq; ꝑduxit.Ita prioris violentiæ ſpeciẽ honeſto co-
mitatis genere temperauit:repulſæq; deformitatẽ ſpecioſo penſauit obſequio.Nec
minus in pœnitentia venerationis,q̃ auſteritatis in admiſſo repoſuit. Quinetiam
adhuc mœrenti ſollicitudinem detraxit/fiduciã adiecit/priuatæq; triſtitiæ ſalebrã
publica gratulatione diſcuſſit.Itaq; quod in potentis viri ſcelere pollutum fuerat,
religioſa ſeueritate expiatum eſt.Sed et populus maximo plauſu tam ſpectatã in re
ge verecũdiã cõprobabat/plus pœnitentia pium, q̃ imperio ſceleſtum euaſiſſe con-
ſeſſus. Peregerat iam pontifex ſeueri ac pii vindicis partes: inq; eodem rigoris et

Regis moderatio.

clementiæ experimento ſe geſſit:nec parcius veniam q̃ vindictam exhibuit. Quip-
pe cuius contumaciã ſeuere reppulit/indulgenter modeſtiã coluit: ſicq; pietati iu-
ſtitiam contemperauit:vt nec ſperneret ſupplicem/nec reciperet inſolentem. Qua
in re paterni affectus habitum pleniſſime repræſentauit:ꝙ parẽtis more correptio
nem blandiciis ſubſecutus:neq; aut elatum amplecti/aut demiſſum aſpernari ſuſti-
nuit.Poſt hæc omiſſa altaris ſacra repetens,ſummo patri regię expiationis gloriam
ſuccinit:eoq; ſerenius gaudium ſubiit,quo tetrior luctus cauſa præceſſit. Rex ipſe
biduum quiete peragens/tertio demum die regio cultu ornatus inter ipſa miſſæ ſa
cra excelſam ædis partem conſcendit,ſilentioq; per præconem venerabiliter acto,
corã oĩbus ſemet grauiſſima accuſatiõe ꝑſtrinxit,acerbũ religioni vulnus inflixiſſe

Regis pœnitentia.

Steffnes herent.

confeſſus. Deinde collaudata antiſtitis indulgentia:ꝙ tanto crimini tam repente
ignouerit:ſeq; iuſſu etſi non manu reum celerrime ſacrorum vſibus reſtituerit:pro
tam cruenti imperii expiatione muneris loco Steffnicæ prouinciæ dimidium aris
a ſe conferri publicat.Nec erubuit multorum auribus ſingularem flagitii ſui com-
mittere notionem.Ea res inextricabilem regni/ſacerdotiiq; cõcordiam operata eſt
Quippe rex non ſolum antiſtitẽ in eodem amicitiæ gradu habuit: ſed etiam maio-
ribus dignitatis incrementis donauit:plus officiis eius ad gratiã,q̃ contumeliis ad
iracundiã cõcitatus:quẽ non priuata ira/ſed publicæ religionis iniuria aduerſum
ſe ꝓuocatum videbat.Hic eñ mirificam illius ſeueritatẽ:ille ſanctiſſimã huius mo-
deratiõe beniuolentiæ conſtantia ꝓſequebatur.Sed et vterq; quotidianis votis ne
tantæ animorũ cõcordiæ diuiduum fati tempus intercederet/exoptabat.Itaq; ſum
mę venerationis officia certatim mutuis ſibi ſtudiis impendebant: adeoq; eximiam

Kanuti Suenonis filii indoles.

ſocietatis fidem honoris viciſſitudine nutriebant:vt potius inter eos amicitiæ pa-
ritas,q̃ ſuperioris ad inferiorem familiaritas cerneretur. Veniam nunc ad Kanu-
tum Suenonis filium:q propitiæ fortunæ beneficio ſummis naturæ dotibus cumu
latus,magno cum indolis experimento ætatem animo præcucurrit. Quippe con-
tracta iuuentute Myoparonũ piratica monſtra ꝑdomuit:Sembicis atq; Eſtonicis il
luſtrem trophæis adoleſcentiam egit: nouiſq; viriũ gradibus paterni roboris fun-
damenta tranſcendit.Quæ victoria futurũ eius dominiũ ominata eſt .Pro amplifi
canda tuendaq; patria iuges excubias geſſit:rerũq; quarũ ob infirmam adhuc æta
tem vix ſpectator eſſe potuit/auctor haberi præſumpſit.Quinetiã iuuenile corpus
continuo vſu ad bella impigre conficienda/armaq; viriliter ſuſtinenda firmabat: fa
maq; eius bellica vi in tantũ claritatis exceſſit:vt rediuiuum magni Kanuti ſpiritũ
fortunamq; ſimul cũ nominis videretur cõmunione ſortitus:adeo vt nullus eũ pa-
terni regni ſucceſſione potiturũ ambigeret.Neq; eñ virtute iam maturus,honori
intempeſtiuus videbatur.Sed nec liberalitatis ſpecies eius adoleſcentiæ defuit. Cu

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Knytlinga Saga cap: 25.

ius fratrē Haraldū natu maiorem obtuſi admodum cordis inter iuuētæ initia per
petuus inertiæ ſopor oppreſſum tenebat. Tandem Suenonem vltima pene ſenectu-
te confectum apud Suddathorp Iuticarum partium oppidum febri implicatū ad-
uerſa corporis valitudo corripuit. Qui quum peſtifero humore graſſante fatalem
cordi dolorē imminere cognoſceret, paruulas adhuc extremi ſpiritus reliquias tra
hens, a pñtibus ſe Roſkyldiæ ſepeliri petiuit. Nec miniſterii eorū miſſo contentus
ſacramento fidē exegit. Siquidē loci illius religio regibus vetuſto more exculta vt
viuis ſedē, ita fato functis ſepulturā pſtare conſuerat. Iāqꝫ regis corpus ab iiſdē am-
plo funere elatū Syalandiā vſqꝫ ꝑuenerat, quū primū Wilhelmus in occurſum eius
veniēdi mādata ſuſcepit. Nec moratus ad vrbē curſu feſtinato cōtēdit: inqꝫ ipa tri-
nitatis ęde accerſitis q terrā ad ſolidū foderēt, prius regi, deinde ſibi tumulū extrui
iubet. Quā vocē foſſoribus potius a mœrore, q̃ induſtria ꝑfectā putantibus, extin-
ctiſqꝫ, nō viuis tumulo opus eſſe dicentibus, ſuum anteq̃ regis funus ab eis excipiē-
dū aſſeruit, nō ſe voto fraudandū inquiēs, quo cū eo cōmori ſemper optaſſet. Eoſdē
ammiratione ſtupentes imperiū deliramēto cōſentaneū exiſtimantes ad obſequen-
dū pœnā, ni paruiſſent, cōminatus adduxit. Ita adhuc expte morbi corpore mortis
certitudinem præſumebat. Deinde citato equo in occurſum exequiarū cōtendens
quū ad nemus forte Topſhøgicū ꝑueniſſet, duabus miræ ꝓceritatis arboribus ſec⁹
iter cōſpectis vtrāqꝫ præcidi, inqꝫ vſum lecti funebris aptari præcepit. Illi ſibi rega-
lis feretri cōſtructionē præcipi rati, imperiū exequūtur. Cōpactū deinde vehiculū
præſtātibus robore equis imponunt. Cūqꝫ pontifex ſyluā prætergreſſus regium in
vicino funus adeſſe cognoſceret, aurigam cōſiſtere iuſſit. Ac ꝓtinus veluti laxamē
ti gratia amiculum quod habebat exuit, eiqꝫ humi expanſo ſeipſum præcipitem ſu
periecit. Deinde erectis ſupne palmis, ſiquo rerū auctori ſeruitio placuiſſet, vitam
a ſe finiri petiuit. Sane abſqꝫ vlla fati cunctatione amicū morte inſequi, q̃ vita deſe-
rere præoptauit. Hæc fatus veluti in domeſtico lectulo acquieſcens extinguitur. O
immenſam cōcordiam, quæ ſupſtite ſpiritu iucūdior fuit. Quem famuli longā ad-
modū cubandi morā egiſſe mirati quū nequicq̃ erigere iacentē vellent, exanimē re
pererunt. Igitur recēs omnibus inopinati funeris luctus exoritur. Ipe vero a ſuis fe
retro exceptus atqꝫ ante regē elatus vt fato poſterior, ita funebri pompa prior exti
tit. Viris nāqꝫ funebri Suenonis lecto humeros ſubiicientibus, ipe equis ſubuectus
veluti qdam exequiarū eius auriga pręceſſit. Prior vero ſacrario allatus verā præſa
gii fidē retulit. Qua tā admirabili fati ſorte potitus ſe regis cultū charitati, q̃ fortu
næ erogaſſe ꝓdocuit. Exeqis impēſius actis amborū corpa cōiūctis admodū tumulis
occludunt̄. Hæc ſunt venerāda amicitiæ ſtipēdia: quæ quū e duobus eius cōſortib⁹
alter excidit, reliquo vitæ dulcedine faſtidita, mortis appetitū ingenerāt. Poſt hæc
Sueno Noricus quē ſupra ſignificaui cōmunibus cleri ſuffragiis ſacerdotiū ſumit.

Haraldi inertia.

Suenonis mors. 1074. IV Kal. Maji Steph. p. 219. col. 1.

Wilhelmi ꝓpheticus ſpiritus.

Tops orr. nunc Taaſtrup

Mors Wilhelmi epi.

Steph. p. 219. col. 2.

Sueno Noricus fugit epiſcopatu.

Knytlinga Saga cap: 26.

REgiæ vero ſucceſſionis delectū anceps populariū ſententia ꝓtra-
ctabat. Maior nāqꝫ Danorū pars memor quantis ꝑ Kanutum ad
huc priuatæ fortunæ ꝑiculis obiecta fuerit, grauiora ſi regnū in-
dueret verita: maligna virtutis interpres, quod gloriæ eius ac-
creſcere debuerat, iniquiſſima meritorū æſtimatione damnabat:
eleuatis virtutū præmiis clariſſima eius opera repulſæ turpitu-
dine rependendo. Igitur vt hunc negociorum metu peroſa: ita Haraldum ocii cu-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

piditate cõplexa/audaciæ hebetudinẽ prætulit:ignauumq; ſibi regem maluit imperare q̃ fortem. Quãobrem egregiæ indolis claritate contempta,negatũ virtuti culmen vitio tribuere nõ erubuit:repulſa fortitudine/inertiã honoribus inſecuta. Verum hunc ingratæ mentis habitum fucoſa rationis ſpecie colorabat/ Haraldũ pinde ac natu maiorem ipſo naturæ iure regno debitum certans. Genus affectionis inuſitatum:hunc virtus inuiſum:illum vitium ꝓbabilem fecerat. Soli Scanienſes iuſta animi inclinatione ꝓuecti/Kanuti ꝓbitate culta, Haraldi deſidiam reſpuebant. Igitur yſoram habendi delectus gratia cõuenit. Ibi quidem ingens oceani vaſtitas

Yſoræ ſinus ſtatus.

oſtiis admodũ anguſtis excipitur: furenſq; fretũ coactu littorũ in arctas fauces terra cõpellit. Mediũ ſinus harenę tenẽt obſcura nautarũ celantes pericula:nam vt abiens eas æſtus apit,ita rediens claudit. Orienti Scania/cætera vero occidẽti claſſis appulerat. Hic fratres apud ſuos qſq; fautores diuerſis in locis cõcionati ſunt. Tũc

Haraldi oratio.

Haraldus vocato aſſenſorum cõcilio/ne quaq̃ cõtumelioſam ſibi fratris prælationẽ videri refert, ſi non eum dignitate poſteriorem ſors ipſa naſcendi feciſſet/maiorẽq; a minore ſuperari ridiculum eſſet. Qui etſi virtuti maturior videret,ſe tamẽ naturæ ordine/ætatiſq; priuilegio vincere. Præterea indignũ fore ciuium illi vexationem/obiectamq; periculis patriam ſuffragari debere: ſuæ vero prouectioni ſeruatam in om̃es clementiam obeſſe:nec ita merita ab eis ęſtimãda fore:vt miſerias ſuas gratia fœlicitatis repulſa penſare cupiant. Nam ingratorũ hanc maxime viciſſitudinem eſſe. Adhæc ſi ſummam aſſequatur, impias ſe leges abrogaturum/blandas placidaſq; pro eorum arbitrio laturum promittit. Tanti igitur tamq; optati com-

Haraldus rex. lxxvii.

modi promiſſorem concio peſtiferis eius blandiciis inuitata/regem appellat/paternum illi regnum deferens:cuius inertiæ cõtemptus magis q̃ vllus honos aut gratia referri debuerat. Itaq; populi fauor orationis ſuauitate pręreptus/plus fallacibꝰ eius ꝓmiſſis,q̃ inuictæ Kanuti fortitudini præſtitit. Igitur fraternæ cõtẽtionis certamẽ varia aſſentatione ſubnixũ ſine arbitris aut iudicibus/ſolis ꝑtiũ ſuffragiis gerebatur. Verũ Haraldus imperitæ multitudinis errore ſuffultus,mox per legatos fratri mandat/ne decretã maiori ſummã ambiat:eumq; honore ſibi poſtponat, quẽ naſcendi ſerie priorem ſciat:neue regnum maiorum virtutibus illuſtratum domeſticæ atq; inteſtinæ diſcordiæ bello corrumpat/nec ꝑnicioſa ſeditione diuiduos patriæ motus incutiat:ſed potius clauſum ambitioni animum gerat:abiectaq; temeritate cõpetitoris ſui/ſuffragatorem agere nõ erubeſcat. Adiectæ monitis minæ/mãdataq; non tam blandiciis pacis,q̃ belli irritamentis inſtructa. Præterea plæroſq; fraternæ partis fautores legum emendatione/liberioriſq; vitæ iocunditate promiſſa/per ſubornatos in gratiam ſuam ſollicitãdos curauit. Ita a Kanuto vulgi animos partim ſpes/partim metus auertit. Ipſe deficientibus a ſe copiis,tribus duntaxat roſtratis nauibus in anguſtiſſimas Scanici maris fauces elabitur:regno carere iuſſus cuius ipſe incolumitatem protexerat/terminos auxerat. Vbi fraterna legatione regni cõmunionem ſpondente reuerti monitus:ſpretis mandatorum blandiciis, Sue-

Kanuti geſta.

Haraldi leges.

tiam fugibundus intrauit/ꝑq̃ ſtultum ratus eius ſe promiſſis infracta fortuna credere,cuius eadem adhuc vigente minas acceperit. Mox perinde atq; iniuriarum oblitus intactis patriæ rebus bellum aduerſum Orientales viuẽte patre cœptũ enixe proſequitur. Haraldus habito in octo dies concilio,quod promiſſis complexus fuerat/rebus ꝓſequi monitus:vt regia maieſtate popularẽ excoleret. In primis aduerſum ꝓuocationẽ reſtipulandi ius edidit/prioreſq; defenſionis ꝑtes q̃ accuſationis in

ſtrumẽta cõſtituit. Reo ſiquidẽ actoris ius in refellenda accuſatione cõceſſit/quã an tea teſtiũ fide ſubnixã defenſionis præſidio repellere nõ licebat. Quod ius vſurpatione firmatũ vt familiare libertati, ita religioni peſtiferum euaſit. Ipſa nãq; defendendi poteſtas nõ armorũ/non teſtium vſu: ſed ſola ſacramenti fide ſubnixa, multorũ conatus votorũ cupiditate periurio polluit: ſed et funditus ſingulariũ cõgreſſionum vſum euertit. Poſteris nãq; ſuſceptas cauſarũ cõtrouerſias ſatius iureiurando viſum eſt expedire, q̃ ferro. Verũ alterũ religiõis intuitu/alterũ ſalutis reſpectu periculoſius. Quẽ morẽ Dani ptinaciter retentũ ad hoc vſq; tp̃s obſtinate vſurpant adeo vt vita magis, q̃ eo carere cupiant, ſalutemq; ſuã ꝑ ipſius obſeruatione deuoueant. Haraldus vero ſolis ſacrorum officiis deditus, latarum a ſe legũ ſeueritate neglecta, impunitas omniũ noxas enerui legum indulgentia præteribat: omĩaq; ſtatuti iuris munimenta cõuulſit: ignarus plus deo ſynceram regni amminiſtrationẽ q̃ inania ſuperſtitionis momenta placere: ſeuerũq; iuſtitiæ cultum ſupuacua precũ adulatione gratiorem exiſtere. Præterea diuinũ plenius ꝓpitiari numen, vbi iura q̃ thura ꝓmuntur: plus ſcelerũ q̃ pectorũ contuſionẽ ꝓbare: libentius criminũ q̃ genuum flexus aſpicere: nullamq; victimam vindicatæ pauperum libertati præferre. Q̃q̃ enim regum maieſtas rite religioni intendere debeat, aliquanto tamen ſpecioſius interdum tribunalia, q̃ aras excolere poteſt. His omiſſis rex ſola ſacrorum charitate conſpicuus, iniquiſſimos actus profuſa animi tolerantia ſuſtinebat / pauciora experimentis proſecutus, q̃ promiſſis complexus fuerat. Noxas non venia modo ſed etiam licentia ꝓſequebatur/tamq; inopem iuris patriam reddidit, q̃ antea promiſſis diuitem fecit. Sed neq; a regiis moribus habituq; degenerare deforme ducebat, regnando biennium emenſus, defungitur.

Kanutus ſãctus rex. lxxviii.

QVo mortuo Kanutus fraternis ſuffragiis in regni faſtigiũ reuocatus, orientale bellum qđ in adoleſcentia orſus/in exilio auſpicatus fuerat: accepto ſolio potius amplificandę religionis, q̃ explendæ cupiditatis gr̃a totis viribus innouãdũ curabat/cũ incremẽtis fortunæ etiã claritatis augmentũ appræhendere cupiẽs. Nec ante manũ ab incepto retraxit, q̃ Curorũ/Sembonũq;/ac Eſtonũ funditus regna deleſſet. Deinde ſublato hoſte nuptias circunſpiciens/finitimaq; coniugia obſcura ac dignitate ſua minora reputans, præfecti Flandriæ Roberti filiam Ethlam in matrimoniũ aduocauit: ex qua filius ei Karolus obuenit. Cumq; magnatũ inſolentia ſolutos hebetatoſq; priſci iuris neruos aſpiceret omnibus ingenii modis ad reparandã patrii moris diſciplinã conniſus, probatioris iuſtitiæ cultum ſeueriſſimis edidit inſtitutis/contuſumq; et labentem æquitatis tenorem in priſtinũ habitum reuocauit. Nõ ſanguini/nõ neceſſitudini/quo minus iuſte ſe gereret/indulgentiã habuit: nullius amicitiæ aut familiaritati impunitatẽ iniuriæ tribuit. Sed oĩa antiquæ cõſuetudinis momenta præcurrens, labefactatũ iuris vinculum tenaciſſimo nexu aſtrinxit/ac paternæ ſeueritatis veſtigia ſollicitus vſurpauit: eoq; ſtudio grauiſſimas maiorum offenſas contraxit. Sacris decus ſuum reddebat. Sacerdotia gerentes gratiæ nutrimentis proſequebatur. Cumq; ab inerti et rudi populo parum iuſtam pontificibus venerationem haberi conſpiceret: ne tanti nominis potitores inter priuatos relinqueret, decreti circumſpectioris induſtria principum eis cõſortionem indulſit/ipſiſq; primum inter proceres locũ pindeac ducibus aſſignauit, auctoritatem honore concilians. Prouidit em̃ ne tanti officii

Roberti Flandriæ pfecti filiã duxit.

Sacerdotũ honoratio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

pōdus æquo minor veneratio caperet/inq; ſumma religionis arce poſiti infima cul
tus conditione vileſcerent. Nec ſolum pontificibus dignitatis incrementa donauit
ſed etiam priuatorum clericorum ordinem benigniſſimis decretis adornare ſtude
bat. Nam quo cumulatiorem eis honorem redderet, literatorum controuerſias vul
garis fori conditione exemptas ad eiuſdem ꝓfeſſionis iudicium relegabat. Iiſdem
religionis reos obiecta repellere nequeuntes/pecuniaria mulcta puniendos permi-
ſit. Quibus etiam in omnia quæ aduerſum diuina committerentur animaduerſio-
nis arbitrium tradidit/cunctaſq; huiuſce generis actiones ſacerdotali iudicio deſti
natas a publico foro ſecreuit: ne honore impares conditio æquaret. Quāobrem di-
gnitati pondus adiecit/decuſq; priuato faſtigio excelſius eorum reſpectui ineſſe vo
luit. Quo effectum eſt, vt Danorū nemini niſi regi aut pontificibus, eiq; qui potiſſi
mus regni ſucceſſor aduertitur, domeſticis quēq̄ liceat actionibus poſtulare. Idem
populares adhuc ſacrorum rudes decimarum religioni aſſuefacere conabatur. Sed
propoſiti irrita ſuaſio fuit. Quippe maturitatem rerum capere nouelli cultus ru-
Sueno ædificationem Roſkyldeñ perficit. — dimenta nequibant. Interea Sueno Roſkyldenſis templi ædificationem a Wilhelmo
cœptam ſaxeo opere proſecutus: quū perfecto ſacello ſolas locādi pulpiti anguſtias
quo minus dedicatio perageretur obſtare cōſpiceret, condendi eius gratia Wilhel-
mi monumētum ſummouit, cinereſq; mauſoleo erutos eo loci vbi nunc acquieſcūt
Somnium. — transferendos curauit. Nocte igitur quam dedicationis dies inſecuturus putabat
ſacriſtæ ſomnium capienti quidam ſacerdotii inſignibus decoratus per quietē præ
cepit/Suenoni ſufficere diceret, ꝙ in exædificando ſacrario Wilhelmi ſibi merita vē
dicaſſet/ac gloriæ ſuæ alieno labore partam arrogaſſet impenſam: ne cuius famam
aucupatus fuiſſet, etiam cineres ſubmoueret/eoſq; a Kanuti regis corpore ſepara-
ret. Cuius facti pœnas haud dubie ab ipſo violationis auctore: niſi vitæ eius ſancti-
tas obſtitiſſet/expetendas fuiſſe: nunc vero in ipſas ſacrarii ꝑtes ab eo conditas vlci
ſcendum: ſeq; oēm operis eius molem funditus euerſurum. Monuit quoq; neqs ſuū
de cætero tumulum attentare præſumeret/præfatus neminē qui cineres eius loco
ſuo ſubmouerit impune laturum. Deinde baculo tectum impellere/totamq; operis
molem diruere viſus: ſomnii fidem ædis excidio cōprobauit. Quippe ſacrariū repē
te ab imis fundamentorum ſedibus cōuulſum excidit: adeoq; res viſioni conſenta-
nea fuit: vt eodē tēporis momento ruina ſomnii comes incederet/nocturnaq; vnius
opinio omnium oculis interdiu ſubiecta clareſceret. Tantū autem rei miraculum
extitit: vt ne collapſum quidem ſacrarium cuſtodem oppreſſerit. Nam neq; petra-
rum pondere, quæ vndiq; congerebantur eliſus/neq; vlla collapſæ molis importu-
nitate quaſſatus, tutum quietis vſum habuit: q̄q̄ cubile eius cadenti materiæ conti
guum fuerit. Attoniti fragore ciues, ruinæ præſentis ammiratione cōcurrunt: cu-
ſtodemq; excidio periſſe creditum, mediis lapidum coagmentis incolumem egredi
cernunt. Quæ res oīm in eum oculos religioſa vulgi ammiratione cōuertit. Incer-
tum vtrum templi lapſus an ſacriſtæ ſalus plus viſentibus ſtuporis attulerit. Nec
paruulum viſioni auctor eius ab imminenti lapidum mole defenſus præbuit argu-
mentum. Qui quum antiſtiti nocturna Wilhelmi mandata prompſiſſet, ſubridens
præſul nil ſe mirari inqt vitæ eius ſeueritati fati habitū reſpondere: ſuæ nihilomi-
nus ſollicitudinis fore/collapſas ædificii partes reficere. Quāobrē diu poſtmodum
intactus Wilhelmi tumulus māſit donec nr̄is eū tꝑibus Hermānus maioris ſacrarii
præſes Arnfaſtuſq; ſcholæ miniſterio functus conniuente yſaac ruralis ſacerdotii

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

pręposito parabilem magis et inter cęteros cultiſſimū aduertētes Aſcerianę ſepul-
turæ gratia aperiri iuſſerunt. Porro foſſa ad ſolidum humo, incorruptam antiſti-
tis togam inter adeſa ſolo oſſa reperiunt. Quibus ſublatis tanta fragrantiæ vis ſi-
ne vllo auctore ad circūſtantiū nares veluti e beato quodā vnguentorum fonte ma-
nauit: vt nemo cælo potitum ambigeret, cuius cineres tam mira terreſtriū odorū
ſuauitas pſudiſſet. Ipſas vero contrectantium manus tanta odoramenti pertinacia
aſtrinxit: vt ipſum triduo balneis ac lauactris attentatum abolere nequiuerint. Nec
tamen ſanctitatem cinerum, vt decuit, venerati/in extremam eos monumenti par-
tem applicandos curabant. Sed neqꝫ præſumptioni impunitas affuit. Siquidem ſa-
crilegi conſilii auctores peſtiferum audaciæ ſuæ exitum experti ſunt: tantūqꝫ quiſqꝫ
ſupplicii retulit, quantum violandi buſti ſententiæ impendit. Hermannus namqꝫ
ſub Abſolone ſacerdotali concilio aſſidens/ſacrum naribus ignem excepit. Cuius vi
non ſolum corporis firmitate: ſed etiā vocis officio ſpoliatus, elinguis ac mutus an
te triduum graſſante latius ardore deceſſit/dignus ea corporis parte puniri, qua di
uinam ingratus fragrantiam hauſerat. Nec leuiorem Arnfaſtus exceſſum habuit.
Qui quū impotentium neruorum hebetudini mederi vellet, potione per incuriam
ſumpta, quo ſalutem cōciliare debuerat/languorem inſtruxit. Sed et rupti tandem
iocinoris partes fruſtatim egeſtas vomitu protulit: quas a medico pelui exceptas
maximus Pontifex Abſolon dum ad viſendum eum humanitatis officio veniſſet/
aſpexit. Quo præſente æger hic ſe ob violatos Wilhelmi cineres ꝑpeti ꝓteſtatus/ma
nifeſtas neglecti imperii eius pœnas pependiſſe dicebat/ſeqꝫ ſua cū tota re familiari
religioni pollicitus trimeſtri languore habito per ſummā animi pœnitentiā expira-
uit. Miſerandos duorū exitus tertius temeritatis auctor aſpiciens, ſeqꝫ ſilibus ſup-
pliciis ꝓpinquum veritus, fati inclementiā pietatis officio præcucurrit. Nā in æde
Mariæ magno rei familiaris impēdio ſacrarū virginū cōuictū inſtituit/eiſqꝫ quoad
vixit pudicitiæ diſciplinā ingenerauit. Nec tn̄ oēm ꝑſus vindictam effugit. Diuti
no namqꝫ vitiati pulmonis languore conſumptus interiit. ita primo fati celeritate
correpto, reliquos a diuerſis corporis ꝑtibus profecta peſtis tarditate ad vltimā ta-
bem redactos abſumpſit. Igitur tantū vnuſquiſqꝫ pœnæ ſumebat/quantum in vio-
landa antiſtitis ſepultura auctorem egerat. Quia em̄ ſalubritatem ſuam prudentię
munimento tueri noluerunt, cladem culpę præcipitio contraxerunt. Ne autē Sue-
no promiſſam templi refectionem negligentius exequi videretur, cœptam Roſkyl-
denſis ſacrarii fabricam ad finem vſqꝫ perduxit. Cuius excolendi gratia coronam
arte/impenſaqꝫ operoſiſſime elaboratam in eius ornamentum appendit/exiſtimans
regias opes potius ſacrorum ſplendori, q̄ humanæ auaritiæ ſeruire oportere. Egy-
nus quoqꝫ hiſdem ferme temporibus opitulante Rege Laurentianæ ædis inchoa-
tum a ſe opus explicuit. Quibus Rex dedicari iuſſis, mirificam dotis nomine mu-
nificentiam erogauit. Nam in æde Laurentiana annua cantorum ſtipendia ponti-
ficis ſubſidio fultus/inſtituit. Ipſe em̄ partim ex fiſco ſuo/regiſqꝫ latifundiis/partim
antiſtes ex antecollatis templo beneficiis quotidianos eorum ſumptus exhibuit: tā
taqꝫ inter ipſos religioſi certaminis alacritas fuit: vt vter in deum venerabilior fue
rit/incertum extiterit. Prima itaqꝫ dedicationis die Rex ſolenniter altaria vene-
ratus, quartam regii numiſmatis/quartam ſuæ in ciues exactionis/quartam æſtiui
cenſus portionem ei: qui pro tempore loci antiſtes extiterit/muneris loco perpetuo
iure poſſidendam cōceſſit. Nec parcius priuata clericorum iura tutatus, ab eis qui-

Wilhelmi reliquiarum odor.

Vindicta violati ſepulchri diui Wilhelmi

ſacrarii rus excolunt vniuerſum pene regiæ penſionis ius aſcriptis chori miniſtris deferendum curauit. Cæterum detractæ expeditionis pœnas/ac violatæ pacis vindictam/eorumq; qui propinquis vacui deceſſiſſent hæreditates, regii duntaxat iuris eſſe voluit. Itaq; non minorem in edendis templorum priuilegiis, q̃ præſtandis beneficiis auctorem egit. Et vt legibus ſuis æternitatem conciliaret, eas conuellere conaturos antiſtitum execrationi ſubiecit. Cuius edicti poſtmodum a multis temere pertentati/vetus adhuc ratio perſeuerat. Rex vero quũ in omnibus ſancte ſe induſtrieq; geſſiſſet, præcipuæ religionis charitate conſpicuum præbuit: nec vnq̃ remotos ab exactiſſimo eius cultu oculos habuit. Qui quũ fratrum ſuorum turbam iuueniliter intemperantem patriæ admodum onuſtam videret/largis vberibuſq; ſtipendiis alitam, vno duntaxat Olauo Sleſuici partibus præſidente in clientelam aſſumpſit: ac publicum pondus priuato leuauit impendio. Tandem Danorum nomen armis in deſidiam cadentibus a paterni auunculi temporibus obrutũ animaduertendi nouandarum rerum cupido ſubrepſit. Vtq; eius animum certius repræſentaret/non contentus ſtudia ſua orientalibus decoraſſe victoriis, Angliam infœlicitate amiſſam hæreditatis duxit nomine repetendam. Recolebat enim bellicam maiorum gloriam: cumq; opibus imperii fines nullo magis q̃ Anglicis creuiſſe titulis/maioremq; eis ex vnius inſulæ, q̃ totius orientis ſpoliis inceſſiſſe ſplendorem. A quorum imitatione deficere ſtolidi ac degeneris animi eſſe / ſatiuſq; regno carere q̃ inter paruulæ telluris anguſtias incluſum maieſtatis vſum habere. Vt ergo negociorum conformitate maiorum fortitudini reſponderet/operamq; eorum ſtudiis conſentaneam ederet/atq; auiti nominis gloriam æquaret, omniũ quæ paterna corrupiſſet inertia refectionem ſuæ cõmendabat induſtriæ: parentemq; peroſus, auum æmulatus eſt. Primum igitur occultum Olauo conſilium prodit: eoq; idipm hortante, rem deinde popularibus aperit. Alacris omnium aſſenſio fuit. Sed quem Rex ſibi fraternæ charitatis viciſſitudine reſpondere crediderat, latenter æmulum habebat: inſidioſæq; eius adũbrationis ignarus, affectũ referri ſibi / quem ipſe impenderet/æſtimabat. Quem etſi prudentia ſecus monuit, ſanctitas tamen malignam de fratre ſuſpicionẽ referre ꝓhibuit: ne conſanguineã fidẽ temere dãnare: inq; fraudis metu hoſtes ac neceſſarios iuxta ponere videret.

Olaui infidelitas.

Verũ Olauus affectatione regni pietatis erga germanũ oblitus, ꝑfidiſſimi pectoris habitũ ſumma fidei ſimulatione tegebat: vulgatũq; regis ꝓpoſitũ nõ ſolũ adulationibus fouit: ſed etiã hortamentis inſtruxit: nõ ꝙ potẽtiſſimũ regnũ ab eo recuperari poſſe ſperaret, ſed vt imperatæ rei difficultatẽ in odiũ imperãtis cõuerteret. Enimuero fratris aĩm faſtidioſe æſtimans, piiſſimũ eius amorẽ parricidali fraude penſabat. Nã quũ eũ ꝙ neglectã ante ſeueritatẽ nouis legibus reſtituiſſet ciuibus inuiſum aĩaduerteret, quo odiũ eius cumulatius redderet, qđ publice diſpliceret/priuatim exeq; ſtimulabat. Et ne ſolus inſidias volueret, lecta ſocietate clandeſtinæ cõiurationis cœtũ inſtruxit. Nec fruſtra ingeniũ fuit. Quippe primores/quorũ violentia regiis ſanctionibus retuſa fuerat, parricidalis cũ Olauo ꝓpoſiti conſortium habuerunt. Kanutus vero omnium animos gloriæ magis, q̃ ſceleri intentos exiſtimans, imperata claſſe Lymici maris oris aduehitur: a quo breuiſſimus in oceanum tranſitus patet/quondam nauigiis peruius/nunc vero interiecta harenarum mole præcluſus. Hic rex fraternũ diu præſtolatus aduentũ nauigãdi cũctatione exercitus alacritate eſt excuſſus. Nã Olauus reddita tarditatis ratione/veniendi moram in dies extraxit/ commẽtumq;

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

caſſandæ expeditionis exagitans/alimenta pſidiæ mendaci impedimentorū ſimula
tione quærebat/eo moram trahere cupiens,donec aut regem ſine eo proficiſcentem
interim ipſe regno priuaret:vel tarditate ſuſpenſum exercitū deſtitueret:rexq; vel
deſertorū impunitate deſpicabilis/vel pœna cūctis inuiſus euaderet.Ita et fratrē et
dn̄m aduentus ſui cunctatione ludificans,tam vafræ/tāq; inſidioſæ rōnis cōmento
generoſi ac fortis propoſiti molitionem ſubruere conabatur.Nec eum callida con=
ſilii ratio fefellit.Nam tota a rege claſſis faſtidita eius expectatione defecit.Rerum
enim quæ a fratre gerebantur ignarus/morantis aduentū ſæpenumero mādatis ex
egerat:quum tandem de eius perfidia certior factus,claſſe præſtolari iuſſa,Sleſui=
cum lectiſſima manu feſtinato contendit:ibiq; fratrem inopinatum et attonitum in
tercepit.Deinde productum/accuſatumq;/nec obiecta valide propulſantem perin=
de ac conuictum/impotentemq; defenſionis compediri a militibus iubet. Qui inde
bitam regio ſanguini contumeliam ſuis manibus amminiſtrandam negabant. Cu=
ius tanta apud ipſos veneratio fuit:vt ex eo ortos morte,q̄ vinculis mulctare mal=
lent/tolerabilius rati quod communis cōditio admittit,q̄ quod ſeruile ſupplicium
exigit.Sed et gentis noſtræ verecundia ſummam in vinculorum pœna turpitudi=
nem reponere conſueuit:hiſq; affici omni fato triſtius ducit / ingenuas mentes pro=
broſo,q̄ cruento ſupplicio punitiores exiſtimans:tantoq; alterum altero ſpecioſius
cenſens,quantū naturæ habitus a fortunæ vitio diſtare creditur. Mandatam mili=
tibus operam communis frater Ericus exequitur, plus iuſti imperii q̄ iniqui ger=
mani reſpectui tribuendū:nec ſanguini parcendum dum vitia puniūtur exiſtimās
Quippe quem virtus defecerit/nullam ſtirpis reuerentiam obtinere / animiq; labe
fœdum omnem generis infuſcaſſe ſplendorem.Igitur nō tam fratris nomen,q̄ par=
ricidæ propoſitum intuebatur.Adeo ſanguinis pretium euileſcit,quū ſe moribus
ignobilem fecerit. Poſt hæc rex Olauum cathenis coercitum/ nauigioq; in Flan=
driam relegatum carcerali cuſtodiæ mandandum curauit. Cuius captionem con=
iurati parum fama aut nuntio experti,quo callidius exercitum ſoluerent/inertem
regis moram abſentiamq; cauſati/claſſem clandeſtino monitu circunuentam do=
mos abire iuſſerunt. Quam rem ſiquis palam exhortatus fuiſſet,publicatis bonis
aut in exilium agi/aut capitali ſupplicio affici lege merebatur. Quam ob rem defe
ctionis incentoribus tutiſſimum viſum:vt ſine vllo auctore ipſe ſibi populus deſer
tionis licentiam vendicaret:ne tam priuatum diſceſſionis crimen q̄ publicum ha=
beretur. Tantum autem apud improuidam multitudinis temeritatem inſidioſa
magnatum ratio valuit:ꝙ plæbs non minus eorum auctoritate,q̄ moræ tædio ad=
ducta/fidentiſſimam reuertendi libertatem acciperet. Cuius facti rex cognitione
ſuſcepta,dolorem prius/deinde lætitiam egit. Siquidem iniuriam in religionis ha=
bitū formauit:mulctæq; noīe primā exigendarū decimarū occaſionē corripuit/ læ=
tatus ꝙ ei vtiliſſimā ꝓpoſiti rationem opportunitas conciliaſſet: ſuoq; dedecore ſa
crorū decus inſtruere cupiens.Cumq; magnates Olauū quē ſibi factionis ducem fu
turum ſperauerant,a fratre interceptum audiſſent,propoſita fraude defecti,ſum=
mam eius diſſimulationem egerunt. Itaq; Rex accerſita poſtmodum concione,
docet quantum Danicis armis militaris ſemper diſciplina profuerit:maiorum im=
periis a minoribus ſemp obtēpatū fuiſſe:regū auctoritatē popularibus inniti ſuffra
giis:principū famā nullo magis q̄ militū fide creuiſſe: eorumq; nullius momēti im
perium eſſe,ſi non plæbeiis ſubſiſtat auxiliis. Sibi vero nuper ignotam regibus

Vincula regib⁹ immo omibus Danis olim ignominioſa viſa.

Olauus in Flandriam relegatur.

Steph. p. 221. col. 1.

cõtumeliã obueniſſe inuſitatę defectionis auctores hebetudinē audaciæ prætuliſſe. Auiditate ocii ſpecioſiſſimæ rei negociũ ſubruiſſe. Adiecit quoq; quãta pecuniæ ſũma ob impiũ deſertionis crimē damnari meruerint gubernatorũ ſingulis quadragena nummum talenta/terna remigum vnicuiq; mulctæ loco numeranda proponens. Nemine collationem abnuente, promiſſa æris ſolutio eſt. Quo cognito remittere ſe Kanutus illam exactionem: ſi ſacerdotibus decimas erogare voluiſſent/edixit. Tunc concio petita conſulendi licentia, pauliſper a rege deliberatura ſecedit: An propoſitis ſatiſfieri conditionibus oporteret/vtraq; exhibitu difficilis æſtimata. In ſoluendo namq; ære complures inopia afficiendos credebant. Decimarum vero penſionem omni æuo celebrandam æternam debitoribus infligere ſeruitutē. Igitur quaſi in triſtium rerum cõtextu minus aſpere delectũ facturis acerbior viſa cui comes diuturnitas affuiſſet. Nam quum altera ſe tantũ/altera poſteros quoq; puniendos aduerterent, præſentē inopiam perpetuo muneri prætulerũt. Itaq; tpm æſtimatione facta/quo ſibi tantũ q̃ pro poſteris pœnã crearent/culpã redimere præoptãtes, ſemel ære, q̃ ſemꝑ libertate defici maluerũt: iure elicitũ/dedecore vacuũ: ꝑſuaſione extortũ/ꝓbro obnoxiũ rati. Quietiã annuã alienis frugē depēdere ignominiæ/nõ religioni attinere cenſebãt. A ꝗbus quũ rex deteriorē cõditionis ꝑtē approbari videret, ſimulata pecuniæ exactione, ſeptētrionales Iutiæ ꝑtes ingreſſus/Toſtonē cognoīe Peculatorē/eiuſq; collegã Hortã colligēdæ pēſionis q̄ſtores īſtituit/mulctæ metu decimarum religionē differere cupiens. Iiſdem defectorum res æſtimatis poſſeſſionũ pretiis, intactas dimittere iuſſum. Qui mandatũ immitius ac iuſſi fuerant executi/iniqua plæbē exactione pulſabant. Quã rē ęmuli regis in populariũ cõcilio deplorãtes, calumniã mēdaciis exaggerabãt. Veris quoq; maiora fingētes/inuiſos cunctis reddidere quæſtores. Quippe militũ opus non regis imperiũ iudicabant: nec iubentis/ſed iuſſi ſtudium intuebãtur. Quorum inſtinctu multitudo quæſtores adorta/cõmunē iniuriã publica cõſternatione cohibuit/magis quid fieret, q̃ ꝗd fieri iuſſum eſſet inſpiciens. Nec eorũ cædibus ſatiata, in regē quoq; veſana ꝓrupit. Qui impetũ eius opportune ſua ratus abſentia declinandũ/Sleſuicũ conceſſit: ibiq; cõiugem cũ filio cõſtitutam ſi res ſiniſtre ceſſiſſent, ꝓfugere in patriam iuſſit/nullum inter perfidos præſidium habituram. Siꝗdem intempeſtiuũ regno hæredē domeſticorũ arbitrio relinquere verebat̃. Igitur Wandali ſolam ſibi in armis libertatem reſtare credentes/fugæ eius perinde ac victores inſultare cœperunt. Qui quũ imminentibus Iutis et vetera auxilia deficere cerneret/nec noua temporis anguſtię cõtrahi ſinerent: quo tutior ſeceſſu foret, Fioniã petit/ſalutē inſulæ p̄ſidio quæſiturus: vbi nihilominus indignam religioſiſſimo ſpiritu ſuo violentiã exꝑtus eſt. Hinc em̄ Iutis aucta ſęquiendi fidutia cõcitatã multitudinis temeritatē exacuit: hinc graſſādi p̄ſumpta libertas triſtē regi ꝓcellã inflixit. Sane populares pœnæ metu cœptũ omittere veriti, ꝑſeuerantiã ſceleri exhibendã duxerũt. Neq; em̄ bis læſũ pœnã noxiis remiſſurum credebant. Ideoq; eius exitiũ ſitiētes, ardentiſſimo odio ſanctiſſimi viri necem petebant. Ac veluti veniæ deſperatione cõpulſi/hoſtē tollere q̃ vltorem experiri maluerũt. Nec ſuis eum finibus exegiſſe cõtenti/Fionia quoq; ꝓpellendũ decernũt. Iamq; rex accepto traiectionis nuntio, Syalandiã emigrare ſtatuerat cum Blacco quidam primam ipſius familiaritatem adeptus/ſed nihilominus eum occulte peroſus ſimulatæ fidei cõſilio hortatur fugæ parcat/Othonienſis pāgi præſidia expetat: nec fœmineo more latebram circunſpiciat. Se interim plæbis acta ſpe

Wãdali Kanutum ꝑſequuntur.

culaturum: blanditiasq; iræ eius oppoſiturum promittit. Q; ſi plæbis animũ mi-
tigare nequiſſet: tanto ante id regi pronuntiaturum: quantũ fugæ occupandæ ſat
eſſet. Conſilio obtemperatũ eſt. Tũc Blacco omiſſa legatione/ſiniſtris plæbem moni
tis palpitans cõciliandæ gratię loco/odiũ regi impẽſius ſtruit: Hortatur q̃ celerri-
me calumniæ auctorẽ occupent: nec fugacem elabi permittãt: oppreſſionũ vindices
tyrannũ nõ regem faſtidire cõmemorat: carere culpa: qđ honeſtatis æmulatione cõ
mittitur: patriæ tutores perinde ac pietatis miniſtros parricidio exui: priuatũ ab-
eſſe crimen vbi publicæ libertatis vindicta peragitur. Pręterea miſerrimos cœpti ir
ritos: cõpotes feliciſſimos fore. His atq; cõſentaneis modis ſollicitato in regis necẽ
populo aduerſum immerentis caput funeſtos omniũ conatus erexit: eaq; actione cõ
ſternatam amentia plæbẽ veluti furiali quadã face ſuccendit: ſtatimq; impetus cre-
uit vbi hortatorẽ habere cœpit. Neq; enim temeritati eius conſtantiã ſuam obiecit
ſed publicæ ſeſe dementiæ auctorẽ aſcripſit. Igitur incitatior ſeditionis procella pe
ſtifera eius cõcione deferbuit: grauiorq; tẽpeſtatis incentorẽ nacti tumultus erupit.
Inde reuerſus pacatiorem populi animũ nuntiat: facile conſternationis procellam
acquieſcere: ſi res iram mutuo deponere, reiſq; pœnam remittere voluiſſet. Quem
rex fidum legationis miniſtrũ ratus: regalis magnificentiæ conuiuio excipit: mali-
gnũq; ſuæ pietatis interpretem donis proſequitur. vtrobiq; gratia perfidiæ habita
eſt. Nam Blacco alterna partes vice ſubiens corrupto legationis officio/pro media
tore proditorẽ agere cœpit. Atq; ex ſpeculatore ſceleris hortator euaſit, ſiniſtre re-
gis falſo plæbis animũ interpretatus. Ita pellacis viri mendaciũ legationis titulo in-
uolutũ: regem pariter ac populum fefellit: hunc ne imminentẽ vitaret: illum ne par
ceret expectanti. Eũdem die poſtera rex prioribus paria pollicentẽ ad ſpeculanda ſe-
ditionis acta dimittit: cõmunẽq; hoſtem inter ſe & vulgum creandæ pacis auctorẽ
aſſumpſit. Nec ſolita legato perfidia defuit. Cuius peſtiferis monitis inſtincta plębs
vehemẽtius aduerſum regis caput cõſternationẽ deſtrinxit. Kanutus interim quo-
tidianis ſacrorũ ſolẽnibus aſſuetus: ne quid religioni præponeret: Albani ædem ſa-
crã pro ſe deprecaturus accedit. Quippe precibus deum q̃ hoſtẽ armis ne quid cha-
ritati detraheret: aggredi præoptauit: vbi dũ religioni vacando/officia ſanctitatis
exequitur, conſternatę multitudinis corona armis ſacrariũ clauſit. Quotquot ergo
ex militibus hoſtem præcurrere poterãt: periculi conſortiũ affectantes: regem pete
bant: eius in ſe ipſos diſcrimen tranſfũdere cupiẽtes. Cũq; ſalutẽ ſeceſſu conſequi
poſſent: periculum præſentia quæſierũt: morteq; clari q̃ fuga tuti fieri maluerunt.
Quanta porro humanitate clientelam hanc abundaſſe credemus: quæ ne infelicem
domini fortunam desereret: periculo ſeſe qđ vitare licebat oppoſuit, inq; magna fu
giendi copia ſalutẽ regis q̃ ſuam tueri ſatius duxit. Benedictus quoq; fraternitatis
nexũ fide imitatus: in tẽplo cũ fratre cõmori deſtinauerat. Ericus vero ſeorſum ab
hoſte cõcluſus cũ ſolus multitudinẽ ſuſtinere neqret ꝑ medios hoſtiũ globos ferro
ſeceſſum molitus erupit. Tunc nemine religioſæ pacis domiciliũ violẽter irrumpe-
re præſumẽte: primus Blacco cũctantibus cæteris ferro valuas petiuit: ductuq; ſuo
eandẽ cunctis licentiã tribuit. Ita ſe nõ ſacrilegii modo/ſed etiam publici parricidii
ducem auctorẽq; exhibuit. Qđ videns plæbs concitato ſeditionis motu templũ ag
greditur: eoq; irruptione facta diuinos lares, ac ſanctiſſima penetralia ſacrilega tẽ-
peſtate fœdauit. Verũ Blacco in ipſo quẽ irruperat aditu trucidatus: datis parrici
dii piaculis: violati ſacrarii pœnas pependit: mors eius interfectoris exitu vindica-

Blacconis perfidia.

Hunc Alnothus ed. Meurs. Piperonem, sed in A. SS. Pipero(n)em Breviarium vero Lundense Piperonem nominant. corruptum sine dubio nomen ex eo, quod in Knythinga habetur nempe Eymundo Bifra, qui et regem propria manu occidit. Jr. ad. th. c. 221. 222.

Steph. p. 221. col. 2

Knytlinga Saga cap. 47.

Knytlinga Saga c. 48.

Knytlinga Saga cap. 54. 55.

Knytlinga Saga cap. 54.

Knytlinga Saga cap. 56. 58.

Blacco trucidatur.

Steph. p. 221. col. 2

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ta eſt. Itaq; alterius fato ſcelus : alterius pietas cauſam præbuit. Crediderim tunc pium cruorē parricidali permixtũ ſeparatis fluxiſſe meatibus, atq; ſine vlla riuulorum cõmunione hinc ſacrũ inde ſceleſtũ ſanguinē diuiduis alueis inceſſiſſe. Benedictus liminibus irruptorē excipiens: dũ foribus acrius propugnat occiditur. Rex ipſe inter cruētos imminētis violentiæ ſtrepitus fiducia cõſciētiæ eundē mētis habitũ tenuit, neq; religioni parcius q̃ ſi periculũ abeſſet vacauit, ne plus ab eo timoris q̃ cõſtantiæ viribus indulgeretur. Sed ne extrema quidem eius hora ſanctitatis ſtudio vacua fuit. Nam cũ parietē vndiq; a popularibus ꝑfringi (quippe ligneus erat) ideoq; ꝓpinquā ſibi necē inſtare animaduerteret : accerſito ſacerdoti factorũ arcana cõfeſſus: ꝑ ſummā mœroris acerbitatē ꝑteritæ vitæ culpas abſoluit: præmiũq; ſibi pœnitētiæ ſalubritate cõciuit. Tantũ enim in innocētia ſua fiduciæ repoſuerat: vt mortē nõ ꝑiculo oppreſſus refugere: ſed metu vacuus appetere videret. Quinetiā propaſſis vtrinq; brachiis ante arā fati ſecurus occubuit: vbi dũ victimæ more ꝓſtratus ꝑcuſſorē expectat: immiſſæ ꝑ feneſtrā lanceæ mortifico iactu cõfoſſus, piũ mortis ſacrificiũ edidit: profuſoq; militũ ſanguine, ſuũ ad vltimũ erogauit. Eñiuero crebris vndiq; telis ꝑtitus: corpus immobile tenuit: nec ante loco quo cubabat exceſſit, q̃ feretro mādaretur extinctus. Ex cuius ſanctiſſimis vulneribus plꝰ gloriæ q̃ cruoris effluxit. Quippe ꝑſentis vitæ exitu initiũ melioris accepit: Hoſtili iudicio punitus: diuino ſeruatus. Felix eorũ parricidiũ q quē terreſtriũ virtutũ orbe exemerant: cœleſtiũ vſibus applicabāt: caducaq; & fragili potētia ſpoliatũ: ſolidę atq; æternæ felicitatis compotē ſtatuerũt. Sed & clandeſtina eius virtus ꝑlucidis poſtmodũ experimētis enituit. Hæc audiēs regina patriā cũ filio impubere repetit, geminis poſt ſe relictis filiabus: ex quibus Ingertha Folconi Sueticæ gentis nobiliſſimo nupta: Benedictũ, Kanutũq; filios habuit: hiſdēq; mediantibus, Birgerum qui et nunc extat Suetiæ ducem cum fratribus ſuis nepotem accepit: verum ex Ceciliæ matrimonio Ericus Gothorum præfectus Kanutum cũ Karolo procreauit. Ex quibus generoſiſſimarum imaginũ numeroſa poſteritas clara propinquitatis ſerie cohærens emerſit. At populus ꝑempto rege exultans qđ ſcelus deflere debuerat inſultatione proſequi voluptatis loco reputabat. Qui cũ parricidio pietatis cauſam prætexeret: idq; tyrannicidii nomine coloraret: militē ſuũ Deus mercede fraudari non paſſus arcanam ſanctiſſimi viri innocentiam manifeſtis publicauit indiciis: eximioq; vitæ eius ſplendore etiam clara mortis ornamenta conceſſit. Sane ad coarguendam parricidarum malitiā puniti merita miraculoſis prodidit argumētis: ignotāq; vulgo virtutem mirifico rerum fulgore detexit. Quorum plæbs ammiratione perculſa virtutis inuidiam egit: cõſpicuāq; ſignorum experiētiam diu nequicq̃ infuſcare tentauit. Veteris nāq; inuidiæ fremitu, ac priſtinis odii viribus pertinacius excandeſcens: adduci non poterat vt diuinis honoribus coleret: quem ob ſcelus a ſe interfectum putaret: rem cœlitus declaratam humanis argumentis abnegare conādo. Q̃z q̃ enim damnatos a ſe mores cœleſti iudicio cõprobatos videret: ad diſſimulandam tamen, occultandamq; miraculorum fidem iuſtam cædis cauſam fingebat: firmāq; facti tuitionē retinens, ſententiæ ſuæ perſeuerantiſſima propugnatrix exiſtere non erubuit. Nec vita regem ſpoliaſſe contenta: etiam fati laudibus exuere conabatur: cuius lucem extinxerat: famam quoq; ſepelire conniſa. Sed humanis tenebris diuinus ſplendor inuolui non poterat. Quippe miraculorum nitor dubietatis caliginem clara rerum luce pellebat. Nam ſanctitatis eius medela varias imbecilli-

Marginal notes: Kanuti pietas. — Paſſio ſancti Kanuti. — Generatio Elthlæ filiæ comitis Flādriæ. — Vulgi pertinacia. — Miracula diui Kanuti.

tatũ affectiones remediorũ ſalubritate proſecuta eſt. Cumq; obtractantiũ liuor crebreſcẽtibus ſignis virtuti cedere cogeretur: nec fidẽ vlterius fruſtrari quiuiſſet in facti tamẽ defenſione perſiſtens: ſanctitati quidẽ aſſenſit: ſed eã nõ tam ex præteritæ vitæ meritis q̃ vltimi tẽporis pœnitẽtia profectã aſtruxit. Ita & iuſtã facto cauſam prętexuit, & vita caſſum honore donauit. Siquidẽ digne regẽ periſſe: ſed piũ lachrymis euaſiſſe dicebat: intẽtionẽ eius auaritiæ q̃ religioni propiorẽ exiſtimans. Cuius erroris nõ paruas poſtmodũ pœnas pepẽdit. Sed & poſteri paternã redolẽtes inuidiã ſanctitatis eius formã nõ moribus: ſed lachrymis imputãt, p̃ſentiq; incredulitati p̃terito ſeſe errori implicãt. Neq; adduci poſſunt vt ipſius beatitudinẽ depoſito odio ſyncere æſtimẽt. Verũ ſacra eius oppidulo orta toto pene terrarũ orbe fulſerunt: cultuſq; ipſius primũ a ciuibus exceptus: paulatim in cõmune prorepſit. Cuius tã vitæ q̃ miraculorũ virtutẽ priuatim Othonienſibus venerandã publica eam religio cõſecrauit. Sed & cœleſtẽ eius ſpiritũ ad hoc vſq; tẽpus felix ſignorũ fortuna proſequitur. Hinc eſt q; Kanutus diuini iam animi immortalitati potitus: vt terreſtribus patriã patrociniis attollere ſtuduit: ita cœleſtibus protegere non deſiſtit: ideoq; ſanctitas eius gloriæ & celebritatis fructu opulẽtiſſima: ſplendidũ in faſtis locũ obtinet. Quinetiã ſalutares effectus ſuos quotidianis amminiſtrat indiciis: malitiãq; patriæ, beneficiis penſat. Nam virtutũ eius inſignibus: omnis ætas Danica gloriabitur. Talibus illuſtrationis radiis ſanctorum fatis claritas erogatur, cũ cœleſti beneficio mortalis liuor opponitur.

Explicit liber Vndecimus.

Olaus Hunger regnare coepit a.p.chr: 1086.

Incipit Duodecimus.

Nterfecto Kanuto Iuti iniquæ ſocietatis pertinacia ſingularẽ Olaui gratiam amplectẽtes creari eum regẽ alacerrimis petiuere ſuffragiis. Hunc ſibi plurimũ gratiæ relaturũ ſperantes: cui tanto regnũ diſcrimine quæſiuiſſent. Neq; eius fratribus hũc honorẽ eximio Kanuti amore ſuſpectis: erogandũ duxerunt. Igitur pecunia pacta: Nicolaum cõmunẽ tam præteriti q̃ futuri regis Germanum: vadem pro eius redemptione dederũt: receptoq; regnũ impoſuẽt. Nec paruũ Nicolaus fraternæ charitatis ſpecimen edidit. Siquidẽ fraternas induere cathenas ſuiſq; vinculis Germano regnũ emere non dubitauit. Q đ audiens Ericus contumeliæ memor quã ei cõmunis fratris iuſſu inflixerat: vltionis metu cum coniuge Botilda quæ Vluoni Gallitiano ex filio Thrugoto neptis obuenerat: Suetiã petiuit: Dani vero collato certatim ære pro ſponſoris reditu pactã creditori pecuniã numerarũt. Quẽ Flandrenſi cuſtodia liberatũ infeſta parricidis fortuna veluti cladem aliquã noſtrorũ abũdantiæ ac ferſtilitati iniecit. Nã cũ Dani noui regis initiis applaudẽtes priſtinæ ruinæ procacius inſultarent: criminoſis ſemper infenſa diuinitas ne diu ſcelus impunitate floreret: petulantiã pœnuria rependere voluit, cõmuniq; inopia publici parricidii victa exegit piacula. Vt enim nõ in ſingulos modo: ſed in vniuerſos animaduerteret: ſumma

Olauus rex. lxxix.

Knytlinga-Saga cap: 64.

Knytlinga Saga c. 75.

Knytlinga Saga cap: 68.

Annonæ charitas in Dacia.

aeris intẽperantia Annorum quibus Kanutus regnũ geſſerat numerũ adæquauit: cœleſtiq; robore humana vi maiorẽ edidit vltionẽ. Quippe verni æſtiuiq; tẽporis feruore ſatum omne coaruit: autũnale vero adeo pluuiũ fuit: vt ſiquid locorum humilitate paluſtrive madore: alitum ſuccreuiſſet, perſeueranti imbriũ inundatione decideret. q̃q̃ cõtrarium cœli habitũ humanæ cõmoditatis ratio flagitaſſet. Igitur opportuno ſolſtitium humore caruit: eundẽq; ſine modo profuſum ſiccum amans ſextilis excepit. Tunc plane camporũ facies cœleſtibus imbribus inundata: late patentis ſtagni ſpeciẽ præbere conſpecta eſt: ita q̃d æſtas ægre genuit, Autumnus oppreſſit: tãtaq; temporum intemperies extitit: vt nec imber æſtum leniret: nec æſtus imbris illuuiem temperaret. Quinetiam agreſtes aquis cãpos tegentibus: ſupernãtia ſpicarum capita demetentes nauiculis excipiebant: ac deinde putres ariſtarũ reliquias fornacibus igni percalefactis exſiccandas mandabãt: ſicq; eas molæ ſubiiciẽtes: quia panem præſtare non poterant: in vſum pultis vertebant. Quãobrem tanta ciborum pœnuria inceſſit: vt maxima populi pars alimentorũ inops inedia cõſumeretur. Ea res locupletes inopia, pauperes morte mulctauit, maioreſq; ære, minores ſpiritu ſpoliauit. Nam diuitum populus non ſuppetẽtibus alimentis auro argẽtoq; ſalutarem comparauit impenſam: pauperũ vero gregem tam cenſus q̃ dapis inopẽ horrida paſſim fames abſumpſit. Rex ipſe ad vltimam tabem redactus: plurima fruge latifundia permutabat: agriſq; vænire iuſſis: alimẽta poſſeſſionũ pretiis comparabat. Nobilibus in eundẽ vſum ingenuitatis inſignia erogare: rubori nõ fuit. Enim uero abunde ſeges finitimis erat: vt priuata gentis, nõ publica terrarum vltio videretur. Quæ tã dira clades conuictũ populi animũ ſanctitatẽ: quã antea detractauerat fateri coegit. Deq; celſitudinis eius contẽptoribus veneratores effecit. Sane tam euidẽs pœna: aliis fruge abũdãtibus: Danis priuatim ingruẽs, & parricidarũ noxã: et perempti innocentiã: liquido argumentata eſt.

Sueno pontifex.

Hanc peſtẽ Sueno pontifex: cuius ſumma apud Danos auctoritas erat: populo parricidii pœnitere permonito inceſſurã prædixit. Quippe in plæbẽ pius, in deũ venerabilis habebatur: religionẽq; attentiore cura: conciones p̃ſtantiore facũdia celebrabat: ita fauore omniũ occupato: arcẽ inter noſtros auctoritatis, atq; eloquẽtiæ faſtigiũ poſſidebat. Subiectorũ mores: non ſolũ dictis, ſed etiam ſereniſſimis operũ informabat exẽplis: nec voce q̃ mẽte cõcinnior fuit.

Templorũ a Suenone ĩſtructio.

Idẽ perfecta trinitatis æde: in exædificãdo eius ambitu Kanutum religioſi operis ſociũ habuit: nec minorẽ in extruendis Mariæ ſacrariis operã geſſit. Quippe vnũ in vrbe, alterũ Ryngſtiadis enixe molitus: tertium Michael Slagloſæ cõdidit. Adeo ſe ſanctorũ penetraliũ ſingulari cultu flagrare mõſtrauit. Nec domeſtica ſanctitate cõtẽtus/augmẽtũ eiꝰ foris petere arrepto peregrinãdi labore cõſtituit.

Sueno Hieroſolymam viſens Rhodi moritur.

Cũq; Hieroſolymã p̃ficiſcẽs Bizãtiũ peueniſſet: cõtracta varii generis ornamẽta cũ ſacrorũ cinerũ reliquiis in neceſſarios vſus domeſtici tẽpli remittẽda curauit. Sed cuius Grȩcia pietatẽ vidit, mortẽ Rhodos aſpexit.

Aſcerus fit epiſcopus.

Iiſdẽ fere tẽporibus abſumpto Richaldo: Aſcerus morũ generiſq; ſplẽdore eximiꝰ Lundenſi potiť ſacerdotio.

Olauus cõtemnitur.

Olauus cũ bis pene luſtrũ regnãdo cõdidiſſet: inter cõtinuas rei familiaris anguſtias: nihil regali magnificẽtia dignũ exequi poterat. Sed & finitimi facto pauptatis eiꝰ cõtẽptu famelicũ ferro inceſſere ruboris loco duxerũt: rati inediã armis obrui nõ oportere: neq; diuinitus afflictũ humanitus premi: aut cœleſtiũ vindictã mortaliũ viribꝰ exagitari. Cui eñ inuidioſum exiſteret regnũ cõtẽptiſſima tot annis inopia p̃fligatũ? Cũ rex diuinũ natalẽ celebrãs: pane ĩ domo nõ ſuppetẽte ieiunos circũquaq; penates

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

aſpiceret: erubeſcēda menſarū inopia magnopere cōfuſus obducto manibus capite ſuffuſoq; lachrymis vultu/ per ſummā animi ægritudinē tēporis difficultatē gemitu pſecutus eſt. Sane tantulā dapē tot cōuiuis apponi defleuit: cōtēptiſſimā famem honoratiſſimę lucis ignominiā iudicans. Qui mihi alienā ſpecie: ſuā re vera deplorаſſe videt̄ inopiā. Deinde ſupplicatione habita ſuperna contuitus auctorē omniū deū vt ſi qd iræ aduerſus populū cōcepiſſet ſuo nō eius periculo ſatiaret orauit: infeliciſſimū patrię ſtatū difficillimū tēporis habitū ęſtimās. Quippe tā inops epularū cōuiuiū quo famē inſtruere potius q̄ pellere videret̄ principū oculis ſubiicere erubeſcebat. Nec difficiles numinis aures habuit. Siquidē celerē fati viā obtinuit: ſibiq; mortē: ſalutē patriæ ſi qua modo parricidis virtus ineſt: pia prece cōciuit: ingenuoq; viuendi pudore maximę cladis pœnā auertit. Itaq; memoriæ eius ſpecioſius depoſita vita q̄ geſta aſcribi poteſt: q fatū patriæ finiēdi ſpiritus cauſam habuit. Porro quātū charitatis erga ſuos cordi inſitū haberet aperuit: cū & eorū mala pprio capite luere vellet: & cōmune periculū ad ſe ſolū redūdare depoſceret. Nempe quia ſuā pro ciuiū ſalute deuouit: pii animi titulo fraudādus nō eſt. Fortuna ſiquidē famem cum auctore ſuo pari funere extulit: inediāq; ſatietate mutauit.

Finis Olaui.

Ericus rex

HVic Ericus natu proximus e Suetia reuocatus / magno omniū fauore ſufficitur. Huius ætas periclitanti populo labentis annonæ ſubſidia reparauit: ſegeſq; tēpeſtiui imbris beneficio viſitata cōualuit. Nā regnāte eo agrorū habitus ad tantā vbertatē exceſſit: vt ſinguli cuiuſlibet Annonę modii totidē denariis permutarent̄. Sed & cōtinuis regni ipſi⁹ annis eadē agris vbertas inceſſit. Quo euenit vt nō ſolū ex morū, ſed etiā tēporū placidiſſimo vſu: boni cognomē acciperet. Tūc plane pœnuriæ copia: inopię ſucceſſit abūdātia. Hui⁹ viri virtutes ſummatim cognoſcere: tędio nō ſit. Nā pter ingētia animi decora, ſingularibus naturæ incrementis euectus ammirabili corporis magnitudine eo proceritatis exceſſerat: vt cæterorum vertices humeris ſuperaret: nec lōgitudini incōcinna ſoliditas fuit: vt totam eius compagem exactiſſimo naturæ ingenio excultam elaboratāq; putares: quæ corpori granditate conſpicuo conſentaneum virium habitum conciliauit. Igitur vt corpore nullum: ita nec robore parem habuit: cū ſtaturæ laude egregia quoq; vigoris ornamēta ſortitus: haſtæ aut lapidis iactu ſedens ſtantes vincebat: neq; illi ſitus quo minus fortitudinis ſuæ experientiam ederet officere potuit. Eodem corporis ſitu ex robuſtiſſimis duos lucta aggrediebatur: dūq; alterum attrectaret: alterum genibus compreſſum vrgebat. Nec ante deſtitit: q̄ prius hunc, deinde illum pedibus ſubiiciendo: amborum manus poſt terga vinciret: nec minori robore funiculorum certamen exhibuit. Quippe vnū dextra, alterū ſiniſtra cōtinēs eorum extrema quatuor præſtātibus robore ex aduerſo diſtrahenda cōmiſit. Quibus eū nequicq̄ ſede ſua detrahere laborātibus: ipſe funem vtrinq; modo dextra/modo læua corripiēs: ingenti fortitudine effecit: vt aut tenētibus reſtim excuteret: aut eoſdem ad ſe magnopere renitentes appelleret: funēq; ducere nequeuntes ſequi cogeret. Eidem quoq; ſpecioſiſſimus vocis habitus fuit. Siquidem cōciones nō ſolum præſtanti facūdia: ſed etiā tāta pronūtiationis amplitudine celebrabat: vt in actionibus: nō ſolū a pſentibus, ſed etiā a procul poſitis liquido exaudiretur. Pręterea ad cōciliandā ſibi popularium beniuolentiam in extrema actionū ſuarum parte mandati loco ſubnectere conſueuerat: vt viri coniuges ſuas ac liberos/necnon & ſeruos

Annonæ vilitas.

Ericus Eyegod.

Erici magnitudo.

Fortitudo Erici.

Erici facundia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

cū primū domos rediſſent: ſub eius titulo cōſalutationis officio ꝓſequerētur: ſuū ſe cuiqꝫ illius ſeruaturū ꝑmittēs, cōmunēqꝫ cūctis in exhibēdo ęquitatis cultu: debito rē affirmās: verū hūc corporis eius animiqꝫ fulgorē: ſola libidinis vis tetris intēperātiæ maculis obſcurabat. Siqdē cōiugalis copulæ tędio veneris vſum pellicū cubiculis intētū habuit. q̄q̄ ei fortuna vxorē forma ac moribus conſpicuā ſociaſſet. Nec defuit Botildæ tolerabūda mens ad inſolētiā mariti ſuſtinēdam. Puellas ſiqdē quas ab eo adamari ꝑſenſerat maternæ dilectionis officiis ꝓſequebat: eaſqꝫ quo prōptius mariti ſtudiis indulgeret: quoad vixit inter pediſſequas habuit. Quarū vt formam quoqꝫ cōcinniorē efficeret: ſępenumero capitis earū cultū ꝓpriis manibus exhibebat. Cūqꝫ abunde foret irā abieciſſe: addidit charitatē: & quia ſua ſpecie nō potuit: aliena marito placere voluit: viriqꝫ in eis affectū colere: q̄ læſionis ſuæ vindictā agere ꝓ̄optauit: ne clariſſimū ducē turpitudinis reū ageret. Etenim amoris ſui raptrices officiis q̄ odiis inſequi ſpecioſius duxit. Itaqꝫ non ſolū mariti flagitiū diſſimulatione texit: ſed etiā abſqꝫ reſpectu pellicatus odiū merētibus: gratiā erogare ſuſtinuit: veneratione cōtēptū: obſequiis iniuriā pēſans: eoqꝫ facto clariſſimū muliebris patiētiæ exēplū præbuit. Quinetiā ſingulari moderationis beneficio poſteritati inſignē nominis ſui memoriā cōmēdauit. Fuere Erico filii, Haraldus, Kanutus, & Ericus: ſed prim⁹ cōcubina: ſecūdus matrimonio, terti⁹ adulterio ortus proditur. nec māſuetudinis ſpiritus regis fortitudini defuit: q vt crudelitatis alien⁹: ita ſocordia vacuus mediū inter deſidiā ferociāqꝫ tēperamētū teneret. Eiuſdē quoqꝫ ſeueritas benigniſſime popularibus affuit: ne em̄ potētū auaritia ęquitatis vinculū labefactaret petulātiaqꝫ iuris hebetudinē pareret: inſolētię rigorē oppoſuit: & quo plus a peruerſis loco deſtitit hoc magis ꝑ imperiū nocuit. Quippe cū a populariū oppreſſoribus parū ꝑ abſentiā timeretur: eoſdē ſubita ſatellitū manu interceptos ſuſpendio conſumēdos curauit. Quo facto quid aliud q̄ iniuriæ pōdus arborea lance pēſauit? Quāobrē maioribus formidoloſus: minoribus ꝑcharus euaſit: cū hos paterna indulgētia: illos regia ſeueritate īſequeretur. Filias quoqꝫ cōplures ex cōcubinatu habuit: quarū vnā Haquino cuidā Beronianæ necis vltionē pollicito præmii nomine nuptū dedit: frater ſiquidem Erici Bero Holſatiis Dytmerſiſqꝫ ſubactis: eo loci vbi Wermūdi filiū Vffonē: cū duobus Saxonicæ gentis lectiſſimis manū duelli nomine cōſeruiſſe proditū eſt, munitionē inhibendæ defectionis cauſa molitus: vallo foſſaqꝫ inſulam cinxit. Cuius dominationē populariū quidā priuatim peroſus: concionātis latus haſta transfixit. Ea tēpeſtate Sclauorū inſolentia diu Danicæ rei miſeriis alita quippe magis ociis Olaui prouecta q̄ vllis eius negociis retuſa fuerat: piratica noſtros acerrime laceſſebat. Sed & Autonē quēdā ſplendidiſſimo loco natū: falſtriam e Sialandia petentē: moriqꝫ q̄ intercipi præoptantē occidit. Enūuero ingenita Danico ſanguini virtus captiuitatis ſortem omni fato triſtiorem exiſtimat. Quā rem Skialmo candidus: frater hic Autonis erat: in celeberrimis Danorū cōciliis querelarū frequētia ꝓſecutus extudit: vt auctoritate eius motū vulgus: vni⁹ necē omniū manu vlciſcendā decerneret. Adeo quippe regia maieſtas popularē euexerat: vt ei decernēdarū expeditionū ius eſſet: armiſqꝫ publicis, nō imperiū principis: ſed plębis arbitriū præſideret. Præterea Alli & Herri Scaniæ oriundi: ſed eius vſum facinoribus demeriti: Iulinū certiſſimū Danorū profugiū ꝓſcriptorū titulo petiuerūt. Cuius enixe negocia cōſectātes maritimiſqꝫ patriā latrociniis inceſſentes: rē Danicam atrocius profligare cœperunt. Tunc Danica iuuentus Iulinū adorta fractos obſi-

Glorioſa patientia Reginę Botildæ.

Skialmo cādidus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

dione ciues:quotquot intra mœnia piratas habebant:cũ pecunia pactionis nomine
præbere coegit. Quibus noſtri in poteſtatem acceptis, læſæ patriæ pœnas crudeliſ=
ſima mortis ratione expetẽdas duxerũt. Nã quo violẽtiore eos morte conſumerẽt:
reuinctis poſt terga manibus palis primũ affigẽdos curabant:deinde ventriũ caua
cultro rimati nudatis extis primaq; viſcerũ parte protracta/cætera ſtipitibus expli=
cabant:nec ante ſuppliciũ remiſerunt q̃ tortos extis funditus aluo egeſtis horridæ
rapacitatis ſpiritũ profundere coegiſſent. Qđ ſpectaculũ vt ſpecie triſte: ita re no=
ſtris perq̃ vtile extitit. Non ſolũ enim reis pœnã inflixit: ſed etiã cęteros cõſimilem
cruciatus cauſam vitare ꝑmonuit. Itaq; non minori viſentibus documẽto q̃ affli=
ctis ſupplicio fuit. Nec ſemel quidẽ Ericus Sclauici roboris amplitudinẽ preſſit, &
neruos debelitauit:ſed iterũ ac tertio effrenata gẽtis illius ingenia tãto tẽpore retu
dit: vt nulla eum vlterius piratici æſtus procella pulſaret. Interea defuncto Egino
Aſcerus clariſſimo inter lutos loco natꝰ Lundenſe ſacerdotiũ ſumpſit. Forte autem
Hamburgenſis antiſtes ob inanes & falſas ſuſpitiones Ericũ execratione mulctãdũ
cẽſuerat. Qđ veritus rex appellatione ſententiã p̄cucurrit:Romãq; e veſtigio peti=
uit:vbi cauſæ ſuæ examine diligẽtius habito/põtificis accuſationẽ potẽter reppulit
cũctiſq; defenſionis partibus actore ſuperior rediit. Nec cõtẽtus efficaciſſimũ cau=
ſæ dictionis ſuę ꝓpugnatorẽ egiſſe:aduerſarię partis odio ꝑnetraliũ ſacrorũ decus
externo ſacerdotio ſubiectũ habere paſſus nõ eſt. Quãobrẽ Romã regreſſus:tũ ſe tũ
etiã patriã ac domeſtica ſacra Saxonica p̄latione liberari ꝑtiuit:ne religionis ratio
ne exteris admodũ obſequi cogeret:aut eius diſciplinã ab alienigenis petere neceſſe
haberet. Nec difficilẽ curiæ cõſenſum habuit. Quæ ne clariſſimũ virũ repulſa affi=
ceret:tũ dignitatis,tũ etiã fatigationis eius intuitu mota:ꝑtitioni annuit, ſeq; re=
gnũ ipſius ſummi ſacerdotii inſignibus adornaturã ſpopõdit. Atq; ea ꝓmiſſorũ ſpe
regẽ a ſe exhilaratũ dimiſit. Sed triſtioris fortunæ qđ ſequit̃. Reuerſus nãq; Ericus
cũ more regio domi in ꝓpatulo cœnitaret:inter alios quẽdã muſicæ rationis ꝓfeſſo
rẽ adeſſe cõtigit. Qui cũ multa ſup artis ſuæ laudibus diſputaſſet:inter cætera quo
q; ſonorũ modis homines in amentiã,furorẽq; pertrahi poſſe firmabat. Quinetiam
tantas fidibus vires ineſſe dicebat vt perceptis earũ modulationibus aſtantes mẽte
cõſtaturos negaret. Cũq; an eiuſmodi vſu calleret interrogatus/ peritiã fateretur:
tum precibus regis/ tũ etiã minis effectũ p̄ſentare cõpellitur. Qui cũ nec vecordiæ
metu,nec periculi p̄dictione imperantẽ auertere potuiſſet: ne furori nocẽdi mate=
ria ſuppeteret : primũ æde armis vacuefacta complures extra auditum citharæ in
ambitu collocandos curauit:oriẽte veſaniæ ſtrepitu fores erumpere : ereptãq; ma=
nibus ſuis citharam capiti illidere iuſſos:ne vlterior eius modulatio ſuperueniẽtes
quoq; mẽte captos efficeret. Monuit quoq; pręſto eſſe qui furẽtium veſaniæ valẽter
occurrerẽt:ne lymphantes demẽtia in rixã verſa/mutuis ſe ipſos viribus interime=
rent. Obtemperatũ conſilio eſt. Igitur armis domo egeſtis,clauſtrorũq; cuſtodia ob=
ſeratis:fidibus operã dare exorſus:inuſitatæ ſeueritatis muſam edidit. Cuiꝰ prima
ſpecie p̄ſentes veluti mœſtitia ac ſtupore cõpleuit. Qui poſtmodũ ad petulantiorẽ
mentis ſtatum vegetioribus lyræ ſonis adducti: iocabundis corporũ motibus ge=
ſtiẽdo:dolorem plauſu permutare cœperũt. poſtremo ad rabiem & temeritatẽ vſq;
modis acrioribus incitati:captũ amentiæ ſpiritũ clamoribus prodiderunt. Ita ani=
morũ habitus modorũ varietas inflectebat. Igitur q in atrio melodiæ expertes cõſti
terant: regẽ cum admiſſis demẽtire cognoſcũt: irruptaq; æde furentem complexi

Sclauorũ xix. ſubactio.

Aſcerus primus archiepiſcopus Lundẽſis.

Muſices inã ſolens laudator.

Muſicę vis.

Knytlinga Saga cap. 73.

Knytlinga S. cap. 74.

Regis furor.

cõpræhẽſum cõtinere nequibãt. Quippe nimio captu furoris inſtinctus/eorũ ſe valide complexibus eruebat. Naturæ ſiquidem ei⁹ vires etiam rabies cumulabat. Victo itaq; colluctantium robore procurſum nactus conuulſis regiæ foribus arreptoq; enſe quatuor militum continẽdi eius gratia propius accedentiũ necem peregit. Ad vltimũ puluinarium mole quæ vndiq; a ſatellitibus cõgerebantur obrutus: magno cũ omniũ periculo cõprehẽditur: vbi vero mẽte cõſtitit: ſeſe primũ militiæ iuſta perſoluit: vt autem acrioribus expiationis modis pœnitẽtiam ederet: redimẽdæ noxæ gratia religioſæ peregrinationis ꝓpoſitũ amplexatus eſt: Iudæaq; diuinæ viſitationis memoria venerabilẽ adire cõſtituit. Cui⁹ ſtudii ſanctitatẽ cum diu tacitus animo reuoluiſſet: tandẽ iis maxime quos ob excellẽtẽ corporis habitũ profectionis ſuæ conſortes deſtinabat inſinuat. Quibus rem dolenter ferẽtibus idipſum apud celeberrima patriæ concilia publicauit. Qđ cũ in Wibergica quoq; cõcione vulgaſſet attonita multitudo perinde ac patrẽ amiſſura foret ingemuit: abſentiã ei⁹ pernicioſam patriæ futurã vociferans: inq; eo remorando tota plæbs vnius plorabũdi amici vultũ habuit. Ad vltimũ lachrymis ſuffuſa ſupplicem ſe eius genibus aduoluit: magnopere deprecans: ne magis priuati voti q̃ publici cõmodi debitũ intueretur: eũq; plus deo ſyncera regni ãminiſtratione: q̃ exilio placiturũ affirmãs. Ille precibus cõcionis voti religionẽ oppoſuit: eiuſq; titulo ꝓpoſiti pertinaciã tuebatur. Nec populo ad refellẽdã excuſationis rationẽ cõſilii ſagacitas defuit. Redimẽdi nãq; voti gratia tertiã ſe rei familiaris partẽ egentibus erogaturã promiſit. Sed ne ſic quidẽ tenaciſſimã ſanctitatis eius perſeuerãtiam labefecit. Negabat enim rex honeſtatẽ culpa redimi poſſe: ſeq; alieni æris interuẽtu voto liberũ fore: futurũ aſſerens ſi cõditione vteretur: vt & ſe periurii, & patriã paupertatis periculis implicaret. Malle vero proprio ſumptu profectionẽ inſtruere: q̃ aliũde impẽſarum neceſſaria mutuari: ne alieno grauamine ad peragẽdum deuotionis propoſitũ vteretur. Itaq; ſeductos maiores de ſubſtituẽdo interim procuratore conſulere cœpit. nõ quia prudẽtia fallebat: ſed ne præteritis aliorũ cõſiliis/ſuo indulſiſſe videretur: priuatã ſentẽtiam publicæ præferẽdo. Quo audito principes id ſe cõſultoris optioni permittere reſpõderunt: nec hac quidẽ in re de eius induſtria dubitaturos cuius ſummã in aliis ſolertiã didiciſſent. Tunc rex Haraldũ filiũ quẽ præſtantior ætas honori tempeſtiuũ effecerat: regis partibus perfunctorie donat. Scialmoni vero candido ſplendidiſſimæ atq; integerrimę dignitatis viro: cui non ſolum totius Sialandiæ, ſed etiã Rugiæ vectigalis a ſe factæ procurationẽ detulerat: peragẽdæ circa Kanutũ educationis officium mandat. Ericũ autẽ obſcuriore loco natũ hebetiore quoq; cura complexus/ minoris potentiæ tutoribus applicauit. Quibus diſpoſitis vt granditatis ſuæ ſpeciẽ conſentaneo corporũ habitu minueret praeceriſſimos quoſq; peregrinationis participes legit: ſicq; alienæ ſtaturæ ſpectaculo/ſuæ miraculũ temperauit: ne ſingularis eius magnitudo viſentibus exteris ludibrio foret. Nec piger Botildæ ad conſectanda mariti ſtudia animus fuit. Quẽ quidẽ eodẽ voto: ſed diuiduo thoro ſecuta: profectionis meritum pudicitia cumulauit. Sed neq; Ericus patriæ quã deſeruit curam ãbiecit. Ne enim Dani ſub externo pontifice ſacrorũ munera celebrarent: miſſis ad curiam legatis in ornamentũ domeſticæ religionis maximi ſacerdotii inſigne expetendum curauit. Nec eum Romanæ promiſſionis fides fefellit. profectus enim a curia legatus qui ſacri inſignis prærogatiua noſtræ gentis ſacerdotiũ adornaret: cũ celeberrimis Danorũ vrbibus inſpectis cuncta curioſiſſime colluſtrando/ non minorẽ perſo-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

narũ q̃ ciuitatũ reſpectũ egiſſet. Lundiæ ob egregios Aſceri mores/tũ ꝙ ad eã e fini
timis regionibus terra mariq; tranſitus abunde pateat/hunc potiſſimũ honorẽ de-
ferendum exiſtimauit. Nec ſolũ eã Saxonica ditione eruit: ſed etiã Suetiæ/Norua-
giæq; religionis titulo magiſtrã effecit. Nec parũ Dania Romanæ benignitati de-
bet: qua nõ ſolum libertatis ius: ſed etiã exterarũ rerũ dominiũ aſſecuta eſt. Interea
Ericus petitã nauigio Ruſciã terreſtri ꝑmẽſus itinere magna Oriẽtis ꝑte tranſcur
ſa, Bizantiũ veniebat. Quẽ imꝑator nequaq̃ vrbe excipe auſus/extra mœnia tende
re iuſſum hoſpitalitatis officiis ꝓſequebatur/ratus religionis ſimulatione dolũ in-
tendi. Siqdem famam eius ac magnitudinẽ ſuſpicione inſecutus/impenſis eũ q̃ mœ
nibus fouere maluit. Adhæc Danos ſumma a ſe familiaritate cultos eadem ſuſpicio
nis occaſione notabat/ꝑinde ac maiorẽ patrii regis q̃ ſtipẽdiorum ſuorũ reſpectum
acturos. Inter cæteros eñ qui Cõſtantinopolitanę vrbis ſtipendia mererẽtur/Dani-
cæ vocis homines primũ militiæ gradũ obtinent: eorũq; cuſtodia rex ſalutẽ ſuã val-
lare cõſueuit. Nec imꝑatoris Ericũ opinatio fefellit. Verũ re diſſimulãter habita ve
nerandorũ ſacrorũ gratia ciuitatis introitũ expetiuit/ꝑfatus maxime ſe eo loci cele
brãdæ religionis amore ꝑductũ. Imꝑator collaudato petẽtis ſtudio poſtero ſe die po
ſtulationi reſponſurũ ꝓmittit. Interea q ex Danis Gręcorũ militiã ſecuti fuerãt im
peratore adito regẽ ſuũ cõſalutandi ꝑtãtem efflagitãt: ꝑmiſſiſq; ſegregatim egredi
iuſſũ: ne ſil' oĩm aĩos vna regis hortatio caperet. Subornauerat eñ Imꝑator vtriuſq;
vocis ꝑitos, ꝑ quos eorũ Ericiq; colloquia diſceret. Primũ itaq; cõſalutato rege cõſi
dere iubent. Tũ ille fari exorſus/docet Danos Gręcorũ ſtipẽdia merẽtes iãdudũ ho
noris arcẽ virtutib⁹ impetraſſe/indigenis exules imꝑitare/ m̃ltoq; foris q̃ domi fœ
liciores exiſtere. Adhæc Imꝑatorẽ eorũ fidei capitis ſui cuſtodiã credere: eumq; pręe
latiõis vſum nõ tã ex eorũ meritis, q̃ ex illorũ q ante eos Græcorũ militiã coluiſſẽt/
virtute ꝓgenitũ. Quaptopter magnope eis curandũ eſſe: ne plus temulentiæ q̃ ſo-
brietatis ſtudiis indulgerẽt/ſuſceptæ militiæ melius affuturi, ſi neq; ſe vino/neq; re
gẽ ſollicitudinibus oneraſſent. Fore aũt ſi frugalitatis normã deſeruiſſẽt: vt militiã
ſegnes/ iurgia alacres exequerẽtur. Monuit quoq; ne manũ cũ hoſtibus cõſerturi,
maiorẽ vitæ q̃ virtutis curã agerẽt: neue mortẽ fuga ꝑcurrerent: aut ſalutẽ ſuam
ignauię ꝑſidio tuerẽt: ꝓmittens ſe cũ primũ in patriã rediſſẽt, fidelem eoꝝ operam
bñficiis pẽſaturũ. Q; ſi viriliter dimicãtes ſpm̃ in acie ꝓfudiſſent, ꝓpinquos eoꝝ ac
neceſſarios honore ꝓſecuturũ. His itaq; cõſentaneis modis vniuerſos affatus/ꝓpen
ſam Danorũ fidẽ Græciæ conciliauit. Cuius rei imperator per ſubornatos certior
factus, falſo Græcis ſapientiæ prærogatiuã aſcribi inquit: ꝙ ducis fidem notaſſent,
cuius gentem totius alienam perfidiæ cognouiſſent. Siquidem probatiſſimo popu
laris conſtantiæ experimento regiæ fidei habitus æſtimari poterat. Cumq; eum re-
ligioni potius q̃ fraudi intentũ aſpiceret, vrbe exornari iuſſa/ac plateis cultius ſtra
tis, dextera manu venerabiliter exceptum ad curiam et palatium vſq; magno cum
omni tripudio triumphantis more perduxit: et cui ſuſpicionem immerenti inflixe-
rat, honorem quo maior ab homine præſtari non poterat/ erogauit. Quinetiam ei
perinde atq; honoratiſſimo hoſpiti regiam ceſſit: eaq; nemo deinceps imperatorũ
vti voluit: nequis ſe maximo viro tecti communione æquaſſe videretur: hoſpitiiq;
reuerentia perpetuum hoſpitis monumentum exiſteret. Quinetiam accerſito qui
ſtaturam eius menſuræ parilitate compræhenderet / ſtantiſq; et ſedentis habitum
q̃ diligentiſſime coloribus cõplecteretur: tantæ magnitudinis ammirationem per-

Primatus Lundenſis eccleſiæ.

Eric⁹ Bizãtiũ appulſ⁹.

Dani Cõſtãtinopoli merere ſoliti.

Erici ad Danos exhortatio.

Ericõ impẽſus honor.

enni ſpectaculo repræſentandam curauit. Et ne tantũ hoſpitẽ indonatũ dimitteret

Reliquię in Daniam re portatæ.

cõplacita poſtulare præcepit. Quẽ quũ facto opum contemptu ſacros potiſſimũ ci
neres exoptare cognoſceret, honorandis oſſium reliquiis donat. Ille religioſum mu
nus cupide amplexatus/idipm imperatoria bulla aſſignatũ Lundiam/Roſkyldiãq;
deportandum curauit. Et ne ortus ſui locum veneratione vacuum ſineret, Slanga
thorpiam cum Nicolai ſacratiſſimis oſſibus diuini patibuli particulam tranſtulit.
Quippe et oppidi illius templum molitus: et eo loci vbi nũc aram videmus/matre
editus proditur. Præterea oblatum ab impatore magni ponderis aurum ſpreuit ac
repudiauit: ne poſtpoſito cõtinentiæ ſtudio, Græcas opes appetere videret. Quem
mox Impator iniuriæ reum agere cœpit/affirmans ſe non donum contemptu ab eo
fuiſſe pſuſum: abiectiſq; precibus vnico notæ irritamento oblatis verecunde eũ vti
coegit. Et ne rex accipientis potius, q̃ erogantis partes agere videretur, humanita
tis eius officiis mutua liberalitate reſpondit. Sed donis eius precium nouitas fecit:
barbarumq; munus hoc Imperatori charius, quo Græciæ rarius fuit. Deinde pira
ticis ab ipſo nauigiis/commeatuq; donatus, Cyprum contendit. Cuius inſulæ natu

Cypri natura.

ra adeo quondam tumulorum impatiens fuit: vt mãdata ſibi interdiu corpora/pro
1105. xima nocte reiiceret. Hic rex febri implicatus quum vicinum ſibi fatum adeſſe co
gnoſceret, apud celeberrimam Cypri vrbem corpus ſuum funerari petiuit/ præfa
tus tellurem aliorum cineres reſpuentem/ſuos quietius habituram. Igitur pro vo

Sepultura Erici.

to tumulum nactus, corporis ſui beneficio vetuſtam humi indignationem repreſ
ſit: eamq; humanis ante cadaueribus reluctantem/non ſolum ſuæ, ſed etiam alienæ
ſepulturæ patientem effecit. Coniugem quoq; eius idem peregrinationis labor fini
uit. Iamq; tota regis ſtirps Suenonis ad tres tm̃ filios/ Suenonem/ Nicolaum/et Vb
bonem redacta fuerat. Nam vt ex ſupra poſitis liquet, Kanutum/Benedictum/atq;
Beronem ferrum abſtulit: cæteros morbus abſumpſit. A diſceſſu vero Erici bieniũ

Sueno regni affectator morit.

interceſſit/anteq̃ Dania certum mortis eius nuntium accepiſſet. Igitur Sueno na
tu ab Erico ſecundus tantopere regnum ætatis fiducia affectabat: vt nequaq̃ com
munem patriæ ſententiam duceret expectandam: vocataq; Wibergum cõcione, pu
blici delectus arbitrium vnius prouinciæ iudicio præcurrere non extimeſceret. Et
fortaſſis morum ſuorum obſcuritatem perſpicaciori cenſuræ committere vereba
tur. Ideoq; faſtigium paucitatis conſenſu rapere, q̃ fortunam ſuam incerto multi
tudinis decreto ſubiicere maluit: partiumq; ſuffragiis occupare, quod vniuerſorũ
erat ſententia tribuendum. Sed dum citato equitatu curſum ad Wibergicæ concio
nis locum dirigit/corporis firmitate defectus, quo lenius cõmodiuſq; ferretur/car
pento ſe excipi iuſſit/affirmãs hilariter obiturum, ſi ſaltem ſub regis titulo triduũ
exegiſſet. Neq; enim neruorum hebetudo /aut membrorum tarditas feſtinabundæ
mentis curſum reflectere potuit. Sed ob morbi magnitudinem huius quoq; vſum
peroſus, miniſtris properare iuſſis, lecticam popoſcit / præfatus nil ſe curaturum, ſi
rex a populo ſalutatus, ſpiritum in concione deponeret. Enimuero inſopibilis ambi
tionis calor imbecillitate ſuperari non potuit. Sed dum aduerſæ valitudinis imme
mor ſupra vires concionem appetit, nõ regno fatũ/ſed fato regni titulũ pcucurrit.
Reſtabat igiť vt circa Nicolaũ/ Vbbonẽq; delectus pagereť. Nã Harald9 ſumma ſi
bi populariũ odia iniquiſſima regni amminiſtratione pepetat. Quippe pcuratione
in calumniã verſa, tam fœde ſe/tamq; deformiter geſſerat, vt abiecto iuſtitiæ cultu
rapinis ac latrociniis teterrimã in ſubiectos potentiã exerceret: plæbemq; omni in

iuriæ genere fatigaret. Quo euenit: vt cuncti ſordidiſſimã eius dominationẽ poſi,
nequaq̃ regnum oppreſſori deferendum putarent/indignũ rati iniurias ſuas obſe=
quiis, anguſtias honore rependi. Cunctis ergo Iſoram coeuntibus quũ ob ętatẽ Vb
boni ſumma decerneretur, Nicolaus ſolus qui id ægre laturus putabatur/maximo
fauore concionis ſuffragia cõprobabat: ꝙ Suenonis filii ꝓ ętatis habitu regni inter
ſe ſucceſſionẽ verſare conſueuerint/ſempq; minorem maior honoris huius hæredẽ
habuerit. Vbbo vero parum ſolertiæ fiſus, veluti ſecordiæ conſcientia tanto oneri
humeros ſuos ſubiicere recuſauit/vegetioris ingenii fratrem eo munere digniſſi=
mũ aſſeuerans. Eñuero animi ſui imbecillitatẽ ꝓprio q̃ alieno iudicio metiri pru=
dentius duxit. Sed mihi quidẽ vitandæ præſumptionis gratia humilius, q̃ verius
de virtute ſua ſenſiſſe videtur: cui melius reſpuẽdo regnũ, q̃ amplectendo cõſuluit.
Eo quidẽ honore dignior: ꝙ oblatũ ſibi fraternæ prudentiæ cedere non erubuit. Et
quidẽ Dani parũ iuſta æſtimatione tam modeſtam eius verecundiã ꝓſecuti, igna=
riq; prudentem virũ fugiendi oneris rationem inertiæ ſimulatione quæſiſſe, quem
perſeuerantia ſupare debuerãt/negligentia præterire ſuſtinuerunt. Quis eñ men
tis cõpos huius refertũ induſtria pectus ignoret, qui ſe intra priuatum fortunæ ha
bitum cõtinere, q̃ dignitatis incremẽta cura ac ſollicitudine quærere præoptauit.

Explicitus eſt Liber Duodecimus

Incipit Decimuſtertius.

IGitur Nicolaus ſuſcepto regno adeo aĩm — *Nicolaus rex. lxxxi.*
ab omni faſtu auerſum habuit: vt nihil ex
priſtina manſuetudine ſua decerperet, to=
tamq; præteritæ vitæ cõſuetudinem reti=
nens/cũ fortuna animũ mutare paſſus non
eſt: ne potius fortunæ mores, q̃ morib9 for
tunã ſubiicere videret. Præterea ne patriã
ſumptuoſa clientela ac voracibus oneraret
impenſis, quotidianã militiam ſuam ſex tã
tũ aut ſeptẽ clypeis ob exturbanda latroci
nia cõtentã habuit: nec petulantiorẽ regẽ,
q̃ militẽ egit. Duxit autẽ Margaretã patre
Ingone Sueonũ rege: mr̃e vero Helena na=
tam: cuius caſtitatẽ rex Noruagienſiũ Ma
gnus cõiugio delibauerat. Qui quũ ſedulo Sueones adort9/in Hallandenſes etiã ar
ma ꝓferret, inopinata eorũ irruptione ꝑculſus/vt erat calciamentis vacuus ꝓbroſũ
ad naues recurſum habuit/eiuſq; fugæ deformitatẽ etiã cognomine vſurpauit. Cu — *Magni fuga.*
ius manũ Ingo ſaluti ſuæ ꝑniciter imminentem ferre nequiens, merendæ pacis gr̃a
filia ei in matrimonium tradita, ꝑiculum beneficio repulit. Ex hac itaq; Margareta
Magnus ꝓlem nõ ſuſtulit. Nicolaus infœlicibus ſobolem auſpiciis ꝓpagauit. Cuius
filius Ingo initio adoleſcentiæ effrenis equi laſciuia excuſſus/eiuſdemq; vngulis ar
tuatim obtritus/ſplendidiſſimũ ſanguinẽ luteis viarũ ſordibus erogauit: triſtiſſi= — *Ingonis fa=tum.*
moq; fati genere cõſumptus/ſparſis viatim mẽbris, lacerũ humi cadauer iacuit. Pæ
dagogus qppe eũ equo aſſueſacere cupiẽs, habenas manu cõtinere ꝑmiſit: quarũ re=
gimini intempeſtiuus adoleſcens pede ſubſelliis inhærente, cõtiguũ ſolo corpus ha
buit, Magnus vero fœlicioribus naturæ q̃ fortunæ incrementis euectus, teterrimũ

conſanguineæ cædis piaculum edidit/atq; ad notiſſimũ fidei exemplum euaſit.Cui
mater amplior em propinquorũ fauorem affinitatum beneficio creare cupiẽs Hen-
rico Regnaldi fratris Kanuto Ingiburgam ſororis filiam coniugio copulauit.Pater
na vero bona in ęquales admodum portiones partitione redegit/vnam ſibi/cæteras
nuptis (quas præfatus ſum) diuiſionis parilitate contribuens.Hinc Danorũ/Sueo
nũq; diſſenſio orta:ac deinde cõpluribus inimicitiarũ incrementis coalita: ad hoc
vſq; tempus veteris odii tenaciſſima pſeuerat. Præter hæc Ingritha Vbboni cuidã

Margareta regina.

poſtmodum denupta Nicolao ex pellice nata ꝓditur.At Margareta nõ ſolum diui
narũ ædiũ opes latifundiis auxit,ſed et totis viribus ad augendũ eorũ ſplendorem
incubuit.Sacerdotaliſq; cultus inopiam exquiſito ornamentorũ genere pmutauit.
Eĩnuero quo rem diuinam ornatiorem efficeret,pallas/ laticlauias/ cæteraq; ſacer-
dotii inſignia cõdere/atq; ſacrorũ vſibus erogare curæ habuit.Hẽricus vero Guth
ſkalci ex Siritha filius maternis a Nicolao bonis indigne ſpoliatus tam acrẽ eorum
repetitorem agere cœpit:vt Danis infatigabiliter imminens/ipm intra Sleſuici fi-
nes ad tuendam ſalutem ſuam ſtatione et excubiis vti cogeret. Interiectam Albiæ
Sleſuicoq; prouinciam cultore vacuefecit.Cuius rei vlciſcendæ gratia Nicolaus ex
cita claſſe,Liutcham appellit,Eliuo Sleſuicẽſis præfecturæ viro equeſtres obuiam ſi
bi copias ductare iuſſo.Necdum enim Dani externas obequitando pugnas confice
re nouerant.Verum præfecti leuitas pecuniæ ab Henrico pactione corrupta,cupi-
dius quæſtum,q̃ imperium intuebaẗ. Itaq; Nicolaus Sclauicis in campis vacuam
equis phalangem explicat.Tũc Sclaui pedites obequitando laſſare, q̃ cum tota acie
manum conſerere tutius rati,nunc alas/nunc cornua circũuolando/ eademq; varie
iaculis inceſſendo obliquis hoſtem inſultibus lacerabãt.Procurſu namq; in eum di-
recto fuga referebantur/nec recurſum ſegnius q̃ impetum edebant:noſtrorũq; ma-
iore mole q̃ pernicitate ſibi imminentium ex aduerſo congreſſum vitantes,reiectis
habenis,aduerſos premebant.Terribilem bello virtutem furtim et quaſi inſidiarũ
latrociniis attentantes.Ita laxata/debilitataq; Danorũ acies quia rem in plano pa-
rum fœliciter geſſerat,vicini montis editum occupauit:ſalutem ſuam quam armis
tueri nequibat,loci præſidio munire cupiens: eoq; potita/verticis beneficio ſubie-
ctum hoſtem ſecura conſpexit.Die poſtera ne loci, q̃ ſuis viribus munitior videre-
tur,ancipitem campi fortunam repetere q̃ certo montium tutamento gaudere ma
luit. Sed equeſtris militiæ ſpiritum pedeſtris ferre non potuit. Quo euenit: vt
amiſſũ pugnæ decꝰ recupare nitẽtes,priſtinæ cladis ignominiã poſtera cumularẽt
Crediderim hãc pugnæ fortunã ab inſtrumẽtorũ magis,q̃ aĩoꝝ inopia ꝑfectã:quia
dũ fortitudinis ſpiritꝰ parũ curioſe prima militiæ cõmoda circũſpexit,non metus
ſed inertiæ pœnas pepẽdit/ſuaq; potius negligẽtia q̃ alienis viribꝰ ꝓculcatus occu

Haraldi vulnera. Kanuti vulnera.

buit.Haraldus re fortiter geſta adeo grauiter affectus ꝓdiẗ:vt gradiẽdi inops cly-
peoq; a ſuis exceptus alienis manibus caſtra ſeq̃reẗ.Kanutus quoq; ꝑ ſũmã vulnerũ
acerbitatẽ pedum firmitate defectꝰ,ꝓmptiſſimã militis fidẽ exptꝰ eſt.Qui ne dñs
ab hoſte intercipeẗ,ꝑiculum eius ſuo diſcutere nõ dubitauit.Sociis namq; de indu
ſtria fugere iuſſis/ipẽ corpis ſimulatione curſum lentius agẽs,imminẽti ſibi Sclauo
manus obtulit vinciẽdas:eiuſdẽq; ꝓpius obeq̃tãtis habenas corripiens, lata a ſociis
ope,equo barbarũ ſpoliauit.Quo potitꝰ ꝓtinꝰ eo ſũmã Kanuti imbecillitatẽ adiu-
uit.Igiẗ vt callidę/ita ꝑiculoſę fortitudinis fœlix exitꝰ fuit.Subeunte crepuſculo nr̃i
infœlicem pugnæ euentum ſortiti,reliquias ſuas vnico repetiti verticis præſidio

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

tuebantur. Cibo quoq; et potione defectos pręter vulnera ac laſſitudinē etiā alimē
torum inopia lacerabat. Igitur ad vltimam pene tabem redacti quū et pericula vn
diq;/et nuſq̄ auxilia circunſpicerent: quippe et Scanienſiū tēpeſtate detinebatur ad
uentus/et Elinus pecunia ab Henrico corruptus, reddita tarditatis ratione, copias
ducere ſuperſedebat/humanæ opis deſperatione ad cœleſte præſidiū cōfugerūt/ab=
ſumptæq; ſpei ſuæ reliquias in dei, q̄ hoīm fortitudine reponere maluerūt. Poſtera
vero die qua Laurentianæ vigiliæ ſacra recolebanẗ/diuinā potētiā nullo melius, q̄
frugalitatis voto ꝓpitiandā rati, cōcione lugubriter habita, lucē qua vel priuatum
Laurētii/vel publicū ſanctorū ſolenne ꝑcurrim⁹/ſiue quā diuinę paſſionis memorię
dedicare cōſueuimus: annuo tpm volumine repetitā ab oīm Danica ætate cōtinē=
tiſſima ieiunii religione excolendā ꝓmittūt. Qđ votū publicæ neceſſitatis exigen=
tia nuncupatū exactiſſima poſteritatis cura firmauit/indignū rata ſtatā a maiori=
bus cōtinentiā ſtomachi impatiētia atq; eſcarū auiditate cōuellere. Diluculo vero
noſtrorū acies cēturiatis globis naues repetere adorſa, Scanienſes nuꝑ claſſe adue=
ctos obuios habuit. Quorū aduētus beneficio recreata/ipſos ꝑinde ac corpore et vi=
ribus integros ne terga ab equitatu inceſſerenẗ/curare iubet. Deinde cōpoſito gra
dū agmine ꝓmouēs quū forte limoſam obiecti lacunaris voraginē traiicere debuiſ=
ſet/neq; eā vllo cōpēdii deflexu vitare quiuiſſet, peragrare adorſa: ſed mox paluſtri
cœno tenacius implicata, ac deſidentis luti illuuie præpedita/cōfuſo trāſitionis im
petu ſimilem fugæ tumultū edebat. Maior pars labili paludis mole peſſundata, pe=
corū more ab hoſtibus trucidabaẗ. Ita trāſmeādi auidis improuidaq; et cęca feſtina
tione ruētibus impedimentū ꝑiculo fuit. Tandē ægre in littus reditū/diſceſſūq; eſt.
Cūq; Sclaui ꝑinde ac victoria fręti verbis viriū ſuarū laudē ꝑ ſe ferentibus Danicas
vituperio inſequerenẗ/et quaſi illarū imbecillitati fortitudinis ſuæ iactātia ꝓcaci⁹
inſultarēt, Hēricus q ꝓbe noſtrorū animos nouerat/diuerſa ſe, inquit, hoſtiū robur
æſtimatione cōplecti: quippe regis eorū in equo præualido exemplū liquere. Qui ſi
vires ſuas ſciſſet, oīe equitis imperiū ſperneret. Quas qm̄ ignorat, facile inſidētis
arbitriū patitur. Ita Nicolaum ſi viribus ſuis fidem haberet/cuncta ꝓſpere: diffidē
tem vero nihil fœliciter executurum. Poſt hæc Elinus ꝙ patrię fortunam vendita=
uerit a rege perfidiæ damnatus: non ſolum præfecturæ beneficio, ſed etiam patri=
monii rebus ignominioſe exutus, vltima inopia ſordidiſſimi lucri pœnas perſoluit
At Henricus ob ſuperioris pugnæ ſucceſſum audaciæ incrementis euectus, litto=
rales Danos piratica laceſſendo/nō ſolum Eidoræ finitima: ſed etiā cuncta Sleſuico
Valloq; quod Danoꝝ opus vocamus interiecta vaſtabat. Ipſam interdū vrbē illatis
clam per nauigia copiis improuidā aggrediebatur. Itaq; poſt exactū Elinum adhuc
finibus illis prouiſore vacuis creberrimę exterorum violentiæ etiam domeſtica
furta acceſſere: tantoq; ciuitas intus q̄ foris acerbius vrgebatur: quanto ad nocen
dum occulta manifeſtis proniora noſcuntur. Aeque ciuis vt hoſtis formidabatur.
Quippe Freſones cum Holſatiis ac Dytmerchis impunitatis ſpe ob præfecturæ va
cationem concepta/dies latrociniis/noctes furtis emetiebantur: et vbi faſtigia neg=
bant, imas ædium partes ligonibus adorti/cuniculis cuſtodem fallebāt. Nec minor
æditouorū in aſſeruādis rebus cura flagrauit. Equi intra repagulū ne furtim abſtra
hi quirent, ferro compediebanẗ. Aediū excubitores vberioris cautelę gratia/valuis
affixi iacebant. Nec ſerarum clauſtris contenti, etiam foſſa aditus obfirmabant. Ita
graſſante latrocinio quidam ingenuæ ſtirpis plurimorum paupertatem partarum

Dani vigi=
liam ſancti
Laurentii
oīm ſancto
rū et para=
ſceuen ie=
iuniis cole=
re ꝓmittūt

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

nequiter opum incrementis obolitam cernẽs/abſq; reſpectu verecũdiæ eadẽ ample
cti animũ induxit/clariſſimãq; indolem ſuam ſpe lucri incitatã ex ſummo nobilita-
tis faſtigio in obſcœniſſimã atq; ꝓfundiſſimã turpitudinis ſentinã abiicere non eru
buit. Ita ſanguinis decore indecenter vſus/vires generis ad ſcelerũ licentiã tranſtu
lit: et quod virtutibus nutrimentum eſſe debuerat, vitiis obtentui fecit. Siquidem
nulli facta eius aperta criminatione inſequẽdi audacia fuit: tãtoq; ꝓpenſior delictis
impunitas habebatur: quãto cõſpectior delinquẽtis noſcebat̃ auctoritas. Ea tẽpeſta
te miſſi a Kanuto q pecuniã quã ẽducator eius depoſiti nomĩe cõſeruauerat, in Fio
niã e Sialandia tranſferrent: quũ ab vtroq; littore æque diſtante nauigio ꝓcul pira
tas imminere cõſpicerẽt, expẽſam fune crumenã vndis occultauere. Poſtremo quũ
ſe parũ potẽtes remigii aĩaduerterent, fugæ diffidentia implicati, reciſo tenaculo/
vetuſtas regũ opes harenis, q̃ hoſtibus relinquere maluerunt. Quã rẽ Nicolaus in
Sialãdiã ex Fionia traiiciens tãetſi eminus ſpecularet̃/ periclitantibus præſidio fo-
re nequiuit/ꝙ exiguis et inhabilibus ad remigiũ nauigiis vteret̃. Poſtea quũ Kanu-
tũ iocundũ præ ſe vultũ ferentẽ cõſpiceret, oris hilaritatẽ increpans ob recentẽ aui
ti paterniq; æris iacturã/dolere ei admodũ expedire dicebat. Ille nihil hac ſe moueri
fortuna dicebat: ſed eius beneficio ſummã liberalitatis occaſionẽ accepiſſe reſpõdit
vt eñ ante nihil ex paternarũ opũ cumulo decerꝑe auſum, ita deinceps acceſſuras
abunde erogaturũ. Maximũ quppe auaritiæ nutrimentũ diuitias eſſe: quas quiſqs
aſſeruare intenderit, humanitati vacare nõ poſſit. Qua voce ſe pecuniæ, ſed eã regi
imꝑare monſtrabat. Cuius rei pręcipuũ extitit documentũ quod ſequitur. Quũ ob
creberrimas acerrimaſq; finitimorũ excurſationes nemine Sleſuicenſis præfecturæ
beneficiũ etiã oblatũ reciꝑe audente/Kanutus tã periculoſum a patruo honorẽ nõ
opũ cupiditate/ſed fiducia virtutis expeteret: neq; gratis eũ impetrare quiſſet, ven
dita patrimonii ꝑte, formidoloſum aliis munus pretio aſſecutus eſt: eam demũ quę
ſtuoſam eſſe militiam ratus, qua gloriæ et claritatis ſtipendium potuiſſet acquiri.
Ita rex extimeſcendũ ignauiæ decus virtuti venale fecit: emptor vero plus lucri in
militiæ, q̃ opũ agitatione repoſuit. Principio ſiqdẽ ꝑceptæ poteſtatis Henrico ꝑ le-
gatos mandat libẽter ſe cũ eo de pace acturũ, ſi primũ et damna Iutiæ emendatione
penſata/et ſpolia ab ipſo reſtituta fuiſſent. Quibus ꝓfectis ipſe interim ꝑinde ac re-
ſponſi præſcius nõ ſolum ſuorũ/ſed etiã eorũ quos ex finitimis amicos habebat ma
nu contracta legatorũ reditũ armis ſubſequi ſtatuit. Hẽricus ſe neq; cũ Danis ami-
citias geſturũ/neq; a maternæ hæreditatis petitione ceſſaturũ reſpõdit. Quo acce
pto Kanutus rurſum ad eũ legatos mittit/oẽm ſequeſtræ pacis cõmunionẽ publice
reciſuros. Quorũ Henricus irriſa legatione Kanutũ impatienti ſeſſoris equo ꝑſimi
lem ait/ſe vero petulantiæ eius fręnos iniicere curaturũ. His auditis Kanutus, vt
magno impetu, ita minimo tumultu noctu iter ingreſſus/ferriq; et prædæ abſtinẽs
quo minus aduentus eius prouideretur, diluculo ad Henrici munitionem perue-
nit. Ille tam ſubitæ irruptionis incautus, nec arma capere/nec ſe præſidio tueri pa-
rat: ſed protinus vicinum mœnibus flumen equo attentans, vnico aquæ interſtitio
hoſtem fefellit: lætatuſq; eſt ꝙ ſalutem ſuam amni q̃ oppido credere maluiſſet. Quẽ
quum Kanutus vlteriore iam ripa potitum aſpiceret, an maderet per ludibriũ per
contatus eſt. A quo ecõtrario quid ita incederet interrogatus, veniſſe ſe (inquit)
vt promiſſa ab eo lora recipiat. Ille minas ſibi quas nuper intenderat reſponſi vr-
banitate exprobratas intelligens, ignominiam ioco proſequutus, Adeo mihi

Thesauri merſio.

Opum deteſtatio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

inquit calciũ viribus obniti videris: vt ne tangi quidem cõtinerive queas. Tũc Ka
nutus prius caſtrũ: deinde cæteræ regionis culta vaſtauit. Secũdo quoq; nouatis co
piis oẽm Sclauiã ſtrage atq; incendio implicauit: nec ſolum patriã hoſte, ſed etiã ho
ſtem robore vacuefecit: adeo vt prius ꝓuocare ſolitũ ne ꝓprię quidẽ tutelæ ſufficiẽ
tem relinqueret. Poſtremo quũ totas Henrici vires prudentia ſua ac fortitudine de
bilitaſſet, ſanguinis quo illum proxime cõtingebat natura actus/ vt publice hoſtem
ita priuatim amicum egit. Semel nãq; dimiſſo exercitu viginti duntaxat equitibus
comitatus, ad locũ in quo Henricum diuerſari didicerat/ curſum direxit, pręmiſſis
qui ſuæ ei ſalutationis mãdata ꝑferrent. Henricus falſo hoſtem ſibi blandiri inquiẽs
ꝓtinus vbinã eſſet ꝑquirere inſtitit. Quibus eũ in porta adeſſe referẽtibus/ ipſe nũ-
tio attonitus, menſam ad quã forte prandendi gratia diſcumbebat/ vi manus diſcu
tere parat. Tunc legati pręſentiã ducis a pace ꝓfectã iurantes/ cõceptũ falſo metum
affirmationum ſuarum perſeuerantia diſcuſſerunt. Quibus vt Henricus fidem ha
buit/ fugæ meditationem amoris indicio caſtigauit. Enimuero tabulæ innixus ſuf-
fuſo lachrymis ore infœlicem Daniam futuram dum tali viro caruerit/ aiebat: ſe ve
ro amicitiam eius ſyncęra amodo fide culturũ. Hunc nimirũ conſanguineus amor
et ſuæ infœlicitatis obliuiſci/ et hoſtis virtutẽ fateri coegit: vtq; ꝓpriæ fortunæ im
memorẽ, ita alieni laudatorẽ effecit. Deinde præſentem amplexatus/ haud parcius
lachrymas q̃ epulum præbuit. Quippe præſentẽ eius manſuetudinẽ q̃ præteritas
noxas attẽtius intuens, frequẽtiæ dãnorũ vnius beneficii indulgentiã antepoſuit.
Sed neq; Kanutus ꝓfectũ a pietate mœrorẽ ingratus excepit. Qui etiã plus in creã
da pace q̃ fruenda dape voluptatis reponẽs/ et quaſi mediatoris ꝑtes agere exorſus,
Henricũ auunculi gratiam expetere iuſſit: ac demũ cõſenſum eius ꝑſeuerantia am
monitionis obtinuit. Siquidẽ Henricus rem maternã/ cuius repetẽdæ cauſa aduer-
ſa Danis arma tulerat, pretii pactione interpoſita, Kanuto in poſſeſſionem aſcripſit
eandẽq; Kanutus ad regẽ cõditionẽ qua accepat tranſtulit: ac deinde receptã ab eo
pecuniã Henrico numerauit. A quo etiã poſtmodũ ad cõuiuandũ accerſitus excipi
tur affirmãte priori eius aduẽtui minus, q̃ decuit impenſe ſeruitũ. A quo etiã Hen
ricus nuper ſe vita atq; incolumitate donatum iudicans, Sclauiam ei iuriſiurandi
firmitate legauit. Huic acceſſit ꝙ ad gerẽda cũ Theutonicis bella/ quibus præcipue
Sclauia vexabaẗ/ filiorũ virtutibus diffidebat: maluitq; maturũ fortitudine hære-
dem circũſpecta arbitrii ſui libertate cõciſcere, q̃ ſub naturali ſed inualido patrimo
niũ exteris ꝑuadendũ relinquere. Hæc offerẽtẽ Kanutus impietatis ſibi notã imme
rentiũ liberorũ cõtemptu pariturũ affirmat: ſeq; tã iniuſtis eius ꝓmiſſis vſurũ ne-
gat. Poſtremo ꝑſeuerantiſſimis Hẽrici ꝑcibus ſupaẗ/ ꝓpoſiti rõnẽ a natorũ ſecordia
mutuantis. A quo etiã impatoris gratia ꝙ Sclauia in eius beneficio reponi videreẗ
admodũ egere ꝑmonitus, equũ ei calces auro cõfixũ muneris loco trãſmiſit: donũq;
per ſe habile inuſitatis vngularum ornamentis accipienti venerabilius reddidit.
Crediderim tunc Imperatorem plus laudis in dantis induſtria, q̃ dono repoſuiſſe:
quum primi precii metallum quo cõtemptibilius habitũ, hoc glorioſius videret ob
latum. Abſumpto Henrico legatã ſibi ꝓuinciã nullo refragãte poſſedit. Interea Ha
raldus quũ nec domi clarus/ nec foris celeber haberetur/ virtutis inopiam quęſtuũ
copia leuare cupiẽs, refertũ nequitia aĩm in imã turpitudinis voraginẽ egit. Ad ra
pinas et furta mãcipiis vtebaẗ. Seruorũ labores latrociniis applicabat. Satellitũ cul
tui viciniæ ſpolia: ſumptui impendebãtur armenta. Aeſtatẽ piratica pariter ciuib⁹

Sclauorum ſubactio. xx

Haraldi vitia.

atq; exteris inſidioſus exegit. Cæterũ quo Roſkyldiæ damnoſius immineret/aduerſam ei munitionẽ erexit: quã et ſordidiſſimæ clientelæ frequentia cõpleuit. Itaq; ruris opima populatus, pari vernarũ maleficio ciuilia lacerabat. Qui clam noctu meritoriis ſeſe tabernis ſubiiciẽtes, cõplacitas aĩo merces impune tollebãt. Aliis interim diſtrictos hoſpitũ iugulis gladios applicantibus/interitũq; minantibus, ni iniuriæ patientiã prębeãt. Ea furti violẽtia ſummã ciuitatis opulentiã ad vltimas rei familiaris anguſtias redegit. Talibus calũniæ ſtimulis laceſſita ꝓuincia, accenſis indignatione animis, vltrices dãnorũ manus Haraldi bonis iniicere aggreſſa/ſpolia ſpoliis/rapta raptis vlciſcitur. Neq; eñ ſibi aliena corripere, ſed ꝓpria reſumere videbatur. Ipſe tuto terras tenere nequiens/cõſternatæ multitudinis impetũ nauigio vitauit. Quẽ Kanutus alieni rapaciſſimũ ac vitioſiſſimis vbiq; lucris incũbentẽ aſpiciens/aui pſilẽm aiebat om̃igenis alitũ pẽnis nidũ cõpaginãti ſubito vẽtorꝫ turbine diſiiciẽdũ. Ita Haraldũ prædonẽ oĩm effectũ/oĩbus prædã ex ſe daturũ/aliorũq; ſpolia ſuorꝫ indubitãter ꝑiculo luiturũ. At Erico modeſtũ erga populares ingeniũ erat. Qui quũ debitã ſibi paternæ rei portionem expeteret, ab Haraldo fratre repellitur negante adulterio ortum ad hæreditatis cõmunionẽ pertingere. Ea re, vt par erat, motus/acerrimum bonorum eius peruaſorem agere cœpit/fraterniſq; ſpoliis iniurias ſuas vlciſci probitatis loco duxit. Cæterũ Aruacũ rapta congeſſit/ſordido neglectoq; loco ſplendidas opes cõplexus. Quẽ Haraldus noctu ibidẽ inopinatũ adortus poſtq̃ fuga delapſum cognouit, moræ copia nõ ſuppetente/circa prædã hærere metuẽs, tecto faces ſubiecit/refertamq; ſuis opibus ædẽ flammis abſumere, q̃ raptori intactã dimittere maluit. Quo cõperto Kanutus ꝑfectas a cõtemptu lites cõpeſcere cupiens/metuenſq; ne degenerati patris fulgor in filiis exoleſceret, vtriq; Sleſuicum venire diſtrictius mãdat: ſi ſupſedeant ꝑte corporũ ſpoliandos minatur. Pręſentes deinde fraterne coarguens/curioſa animi inſpectione æquiſſimã inter eos patrimonii ꝑticipationem ꝑegit: Ericoq; ac Haraldo in paterna bona eundum iudicauit. Eodem tp̃e Henrici Suenonis filii cõiunx mariti cõuictũ ingenti peroſa faſtidio aliena veſte ſumpta, ſuis ſe penatibus intempeſta nocte ſubduxit. Apud quã iuuenũ quidã (vt fama eſt) plurimã obſequio familiaritatẽ adeptꝰ, callide effecit: vt ad ſuũ eam amorẽ ꝑduceret. Deinde ne res amborũ ꝑiculo ꝓderetur/muliebriter allectam viriliter cultã/furtiue deuexit. Quã vir eius fortuitis ſubſecutus indiciis apud Alaburgiam in cultu familiari depræhenſam, amatore delapſo/domũ reduxit. Verum hanc ignominiã a clandeſtino Kanuti cõſilio ꝑfectã ratus, integerrimi viri innocẽtiam tacitis ſuſpicionis motibus inſecutus/inſontẽ notabat. Interea Sueticarũ partiũ rege abſumpto/Gothi ſummã: cuius omne penes Sueones arbitriũ erat/Magno deferre auſi/alieni priuilegii detrimento dignitatis ſibi incrementa quęrebãt. Quorum Sueones auctoritate cõtempta, veterẽ gentis ſuæ prærogatiuã in aliquãto obſcurioris popl̃i inuidia deponere paſſi nõ ſunt. Igit̃ antiquæ dignitatis ſpeciẽ intuẽtes, titulũ iiuſta collatiõe ꝑ̃reptũ/nouo regis electu caſſarũt. Qui mox a Gothis trucidatꝰ, morte Magno imperiũ ceſſit. At Magnꝰ incidẽtẽ ſibi nuptiarũ cupidinẽ/Polanorũ ꝑ̃ſidis Bokiſclaui filiã poſtulãdo/cõpleuit. Qua ſibi ꝑ internũtios deſponſa, mox Sclauię excitã ꝑ̃no impio claſſẽ admouit. Rex cuius Vartiſclauus diutinas cũ Danis/Polaniſq; inimicitias geſſerat. Hic Nicolaus vrbẽ Ornã oppugnare adorſus obſidionẽ pactiõe redimere coegit. Inde Iulinũ nauigans/ Bokiſclauũ magna manu inſtructum obuium habuit. Cuius copiis auctus, celerem oppidi expugnationem

Henricus Skateler.

peregit. deinde relicto victoriæ ſocio allatã filio ſpõſam abducit. Vartiſclauus rem
Sclauicam intolerabili vaſtationis onere feſſam conſpiciens: pacem colloquio petit.
Quo parum proſpere habito pari ſupplicatione apud Strelam diſcedentes aggre-
ditur: vbi cum pacis pignoribus frȩtus/nauigium regis ab ipſo inuitatus intraſſet:
maligno ſatellitum inſtinctu: captiui more habitus regredi prohibit⁹ eſt. Quã rem
Kanutus in concione querela proſequutus: magnopere regẽ monere cœpit: ne plus
alienæ perfidiæ viribus q̃ propriæ indulgeret temperantiæ: ne ve hoſtem fidẽ ſuam
ſecutum captione implicans vt eum libertate ita ſeipſum perpetuo famæ ſplendore
priuaret. Fore enim ni captiuũ omitteret: vt priuatum crimen publicus patriæ ru-
bor exiſteret. Itaq; efficaci perſuaſione vſus, & amicum oppreſſione & dominũ infa
mia liberauit. Quæ tam iuſta Kanuti ſentẽtia totius concionis ſuffragiis cõproba-
ta: magnũ alienæ inuidiæ irritamẽtũ præbebat. Dimiſſa claſſe nuptialia ſacra apud
vrbẽ Ripam agi placuit. Illuc ſiquidem frequens nauigiis portus oppido ſplendidã
mercium varietatẽ importat. Vbi cum Kanutus in veſte Saxonica cæteris cultior
progrederetur: Henricus obfuſis inuidia oculis alieni cultus ſplendorem ferre ne-
quiens: orta inter ipſos altercatione/latus eius aduerſum gladios oſtro tutũ fore ne
gauit. Quẽ Kanutus nullo magis ouillis ſecurũ tergoribus reſpõdit. Laceſſitũ veſtis
ſuæ fulgorẽ vrbano ruſticitatis opprobrio ſpecioſius q̃ minis aut cõuitiis vltus. Ita
q; exprobratam ſibi externi cultus æmulationẽ, domeſtici cauillatione proſequi cõ-
tẽtus extitit. Idem poſtmodũ orientis partes piratica peruagatus: cum ſpecioſa do-
mũ ſpolia retuliſſet: ideoq; ſe dignitatis incrementa accepturũ ſperaret pro gratia
accuſationẽ expertus eſt: culpatus a rege ꝙ in re Suetica prædam egiſſet. Cuius ope
ram valenter editã conſimili probitatis genere æmulatus Magnus inter cætera tro
phȩorum ſuorum inſignia inuſitati ponderis Malleos quos Iouiales vocabãt: apud
inſularum quãdam priſca virorum religione cultos in patriam deportandos cura-
uit. Cupiens enim antiquitas tonitruorũ cauſas vſitata rerum ſimilitudine cõpræ
hendere Malleos quibus cœli fragores cieri credebat: ingenti ære complexa fuerat
aptiſſime tantæ ſonoritatis vim fabrilium ſpecie imitandã exiſtimans. Magnus ve-
ro Chriſtianæ diſciplinæ ſtudio paganã peroſus, & phanum cultu, & Iouem inſigni
bus ſpoliare ſanctitatis loco habuit. Et adhuc quidẽ eum Sueones perinde ac cœle-
ſtium ſpoliorum raptorẽ ſacrilegum autumant. Sed vtinã initiis eius exitus reſpõ-
diſſet. Verum plæriſq; Magnũ ſanguine vel neceſſitudine contingẽtibus Kanuti in
uiſa felicitas erat. Nihil enim adeo inuidiæ faces q̃ pariũ impar virtus excitat. Sed
præcipue æmulum ei Henricum genialis thori contumelia faciebat. Margareta aũt
benigniſſima conſanguineæ charitatis alitrix, conſilii ſui tranquillitatem cõcitatis
iuuenũ ingeniis opponebat: ſaluberrimaq; diſciplinæ moderatione inſidioſam petu
lantium rabiem temperabat. Quæ cum intercutis humoris vitio immodico tibia-
rum turgore premeretur: neq; letiferã morbi rabiẽ medicamẽtis leuare quiuiſſet:
ad vltimã pene tabem redacta/Kanutum egregiȩ indolis fiducia aduocat: impẽſeq;
hortatur patriæ pacem, propinquorũq; concordiã fidei ſuæ beneficio foueat: tuta-
mento ſtabiliat: tantũq; ſe in rebus domeſticis gerat quãtum egerat in externis. Ad
iecit quoq; exiſtere qui regiæ familiæ charitatẽ odio diſiicere niterẽtur: ſe vero ple-
nis ſalubritatis monitis peſtiferos talium inſtinctus preſſiſſe. Ille deum ſimplicitatis
ſuæ teſtem affirmat: ſeq; omne vitæ tempus innocentia ac fide exacturũ periculo-
rũ procellas excipere: q̃ infligere malle promittit: odiaq; beneficiis repẽſurũ teſtat.

Kanuti laudata ſententia.

Knytlinga Saga cap: 91.

Kanuti vafrum reſpõſum.

Malleoli Iouiales. Priſca ſuperſtitio.

Vulgò adhuc lapides, in ſpeciem mallei formatos, Tordenſtenes vocamus, e nubibus fulgure facto decidere plebs credit

Magni religio.

Margaretȩ hortatio.

Illa promiſſionis beneficio delectata: tantæ fidei ſecurã æquo ſe animo obiturã aſſeruit. Quæ vt iuuenilis inuidiæ fluctus viua cohibuit: ita conſumpta laxauit. Nã ab eius fato iuuẽtutis impatiẽtia primã propoſiti ſceleris licentiã mutuata eſt. Sed & Henricus præter cõmunẽ ſimultatẽ etiã priuata Kanutum indignatione peroſus: iniectos malignitati ſuæ frænos audaci impietate diſcuſſit. Vbbonem quoq; ꝑfectũ et Haquinũ filium quo firmius dolũ strueret: promptiorẽq; ſceleri aditũ cõciliaret inſidiarũ participes facit. Hi tres eximiũ Kanuti fulgorẽ virtutis æmulatione pertęſi: graue mẽdacii incitamẽtum aduerſum excellẽtẽ eius claritudinẽ deſtrinxerũt. Itaq; ſplendidiſſimũ patriæ lumen denſiſſimis tenebris inuoluere cupiẽtes: nihil eũ regis vitæ tẽporibuſq; deferre: ſed ipſius exitum præpropera ambitione præcurrere: iamq; regiã ſibi potẽtiam arrogare dicebãt. Mouit regẽ tanti cõtemptus opinio: denũtiataq; concione / Kanutum iubet accerſi. Qui cũ prior præſtitutũ frequentiæ locũ adiſſet: ſuperueniẽti patrio Theutonicæ comitatis more: pallio vacuus obuiã accurrit: equoq; deſcẽdentẽ continẽdę ſellæ miniſterio veneratus eſt. Tũc Nicolaus fari in cõcione exorſus: docet Suenonis filios in regni geſtione ætatis ꝑcipue reſpectũ egiſſe: ſucceſſionis habitũ ætatis ordine diſpẽſaſſe: dominãdi ius in annorũ prorogatiua conſtituiſſe: neq; minori maiorẽ honore ꝑcurrere licuiſſe. Quamobrẽ ſeſe vt natu minimũ: ita etiã regno poſtremũ fraternæ moderationis exẽplo nullã fortunæ violẽtiam intuliſſe: expectatorẽ beneficii eius non raptorẽ fuiſſe: neq; ad intẽpeſtiuũ ætati culmen manus præpropera porrexiſſe cupidine. Kanutum vero parum priorum exempla ſecutum: violato ſpecioſiſſimę cõſuetudinis habitu: regni ius cum re necdum queat appellatiõe præcerpere: ſingulare nominis inſigne celerius q̃ iuſtius occupare: iamq; a ſuis falſo regis titulo cenſeri non erubeſcere: cõſultius acturum ſi regnandi fortunam: non in ſuorum adulatione: ſed in extantis adhuc regis occaſu reponere: maturũq; præſtolari decus: q̃ intempeſtiuũ præcipere mallet. His atq; cõſentaneis modis regiæ ſibi nuncupationis inſigne eripi querebatur. Tunc exurgens Kanutus diu vultũ humi intentũ habuit: dicẽdiq; exordium aliquãtiſper ſudore & ſuſpiriis præcucurrit. Tandẽ & oculos, & animũ leuans: gladiiq; vt mos eſt capulo innixus: peccant inquit pater qui moderationem tuã ſupra quod aut maieſtati, aut ætati debes exaſperant: quiq; pacatiſſimæ mẽtis tuæ ſerenũ, mẽdaciorum procellis incitant: obtrectationũ ſibilis vexant. Sed onuſtũ mihi valde eſt ꝙ integerrimã animi tui tẽperãtiã aliquid ab alieniſſima tibi iracundia mutuatã, & quaſi ſiniſtro rationis ductu tranſuerſam ferri conſpicio. Reiice quæſo nugarum auctores mẽdaciter obſtrepentes: falſæq; huiꝰ criminationis figmẽtum reſpue. Neq; enim iniurioſo tibi nomine cenſeri ſuſtineo. Herum me mei: nõ regem appellãt. Itaq; cum a Sclauis dominus ſalutari cõſueuerim: ſiniſtri tantæ comitatis interpretes alienæ vrbanitatis occaſione inſimulationis materiã aucupãtur: ipſiq; venerationis officia negligẽtes: etiã aliorũ iuſta criminãtur obſeqa. Ego vero nõ regnũ (vt aiſti) vocabulo vſurpo: ſed tẽperata nominis dignitate faſtuoſum ſalutationis decus fugio: inuidẽdum honoris faſtigiũ ſperno. Ita abſq; omni maieſtatis tuæ præiudicio barbara circa me reſultat humanitas. Meã vero inter alienos venerationẽ indigne ferunt: qui & mihi lucem: & fidum lateri tuo militẽ eripere geſtiunt. Hos æque tui vſus ac mei capitis hoſtes iudico. Eſto vocari me regem. En filium tuũ Magnũ nuper apud Gothiã regii cultus & nominis inſignibus potitũ comperimus. Mihi quoq; ſi par apud Sclauiam fortuna fauiſſet: certe binis regũ obſequiis vti iocũdũ ducere debueras: idẽq;

Kanuto inſidiæ intentantur.

Nicolaus Kanutum criminat.

Kanutus ſe purgat.

Aliter Helmoldus l. 50. p. 121. Accidit ut Canutus, rex Obotritorum venerat Slesvich, habiturus cum patruo Nicolao colloquium. Cumque Rex senior sedisset in throno, indutus cultu regis, Canutus adsedit ex opposito, gestans et ipse coronam regni Obotritorum; sed cum Rex videret nepotem sibi nec assurgere, nec osculum ex more dare, transiit ad eum, oblaturus salutationem cum osculo. Cui ille occurrens ex medio, sese per omnia patruo adaequavit. Quod Canuto lethale odium conscivit. Gr. ad H. c. 243.

tuæ qđ meæ fortunæ incremētum exiſtimare. Proprio nāq; parta negotio tuo q̃ ala
cerrime ſubiectarē faſtigio: foretq; vt inde ſeruitiorum fructū decerperes: vnde alio
qui damnorum aduerſa perferres. Itaq; plus amoris q̃ odii in mea fueras felicitate
repoſiturus. Adde ꝙ ꝓ tua ac patriæ incolumitate excubare omni ſorte lætiꝰ, omni
ſtudio ſpecioſius duxi. Ipſe an efficaciter militauerim: noſti. Littora Dani ſi placet
excolite: æquoribus ædes quātalibet propinquitate iungantur. ipſi vndas cauete a
maritimis: ego vos a pręedonibus præſtabo ſecuros. Et ſi veri cōfeſſorē agere nō eru
beſcis: ipſe iampridē Sleſuici conſiſtēs, ſalutē tuam aduerſum Saxonū excurſationes
iugibus excubiis vallare neceſſe habuiſti. Eo ſi nūc diuertere libitum eſt: liberas me
tu noctes exigere poteris. Præterea anguſtias regni tui ſola Daniæ poſſeſſione con-
tētas inuſitatis terminorū augmentis explicui. Quos prius infenſos habueras: nūc
in tributū acti: tuo per me famulātur imperio. Itaq; quarū ego rerum ſementē ieci:
tu fructū abſq; negotio meſſuiſti. Et quidē impēſam ad militē, emolumētum ad re-
gem redundare par eſt. Et ne vlterius priuatæ militiæ facta proſequar: etiā in publi
ca: aduerſo pro te vulnera corpore excepi. Et tamen ſic de te meritum ſuſpitione: &
querimonia cauſabundus aggrederis: veteriſq; militis tui promptiſſimā fidem &
certiſſimā innocētiam notare deforme non ducis. His ne ergo operibus merui: vt ad
uerſum me æmulationē tuam in concione deſtringeres? Hæc ne ex labore p̄mia: ex
militia ſtipendia decerpam: vt cuius beneficentiā ſperabam: indignationē experiar?
Aliena a te ſit ingrati hæc animi labes: vt operum meorū beneficiis inuidia/ atq; ob
trectatione reſpondeas. Verū totā hanc inſimulationis vim ab inuidia profectā: nō
tuæ/ſed tuorum malignitati imputandam exiſtimo. At in regni faſtigio collocatos
difficiles accuſatoribus aures præbere conuenit. Diu paternū hoc imperium gere:
feliciterq; & nominis & regni inſignibus vtere. Hæredem tibi quē natura dedit: for
tuna concilier. Ego vero in quocūq; me fortunę habitu continuero: nūq̃ celſitudinē
tuā fide vel obſequio colere ſuperſedebo. Permulſus oratione rex placidiorē oris ha-
bitum induens: offenſam falſo inſtinctu conceptā in ipſa repente concione depoſuit.
execratus eos qui ſimplicitatē eius ſcurriliter attentaſſent: ſeq; deinceps aduerſum
huiuſmodi criminationū ſuſurros aures obſeraturum promittit. Cūq; Henricus — *Henrici per fidia.*
omnē obtrectationis ſuæ molem prudētiſſima Kanuti reſponſione ſubuerſam vide
ret: familiaribus regem minis aggreditur: ſumma illū regni affectatione teneri in-
quiēs: incertāq; Magno regni potitionē futuram: ſi populo iudice de ſumma ſecum
foret cōtrouerſiam habiturus. Quippe Kanutum cæteræ nobiliū turbæ populariū
ſuffragiis pręferēdum. Quamobrē debere patrem ſucceſſionis ius proprio potius q̃
alieno mandare iudicio: deſtinatūq; hæredi locum æmulo vacuefacere: dum filii re
bus conſultum eſſe velit. Itaq; ſapere eum ſi ſuſpectam Kanuti fortunā ferro præ-
currere ſtudeat. Hæ voces ſæpius laceſſiti regis animū ſollicitudinibus implicatū
grauiori q̃ ante ſuſpitione torſerunt. Tunc Magnus perinde ac fortunæ ſuæ conſu — *Knytlinga Saga cap: 92.*
lendi, tollendiq; æmuli/a patre licētiam nactus: accitos qui ſe ſuperius Henrico ſce- — *Cōiuratio i Kanutum.*
leſtiſſimi conſilii collegio ſociauerant iurare coegit: fidū ſe cōmiſſi ſilentiū acturos.
Adiectus eſt his Haquinus cognomine & genere Iutus: neq; voci eius vlla ex parte — *# Norvegus fuit. V. f. 1196. l. 18 a fine Knytlinga Saga cap: 78.*
diffiſum eſt: q̃q̃ Kanuti ſororē in matrimonio habere noſceretur. Igitur coniurati
diu ſecū taciteq; luſtrantes quibus periculorū procellis, quove exitii pondere diui- — *Verſutia impia.*
nū Kanuti caput obruerēt: peſtiferi conſilii laqueos: humi decubando nectebāt: vt ſi
rē caſu detegi contigiſſet: nūq̃ ſtando, ſedendove ſaluti ipſius inſidiatos ſe eſſe tuto #

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

iurare quirent: ꝓſidioq; ſitus innocentiæ ſibi munimẽtum conciſcerent: ignorantes verborum artificio iuramentum edentẽ: periurio obnoxium fore. Quorum fucoſa atq; errabunda ſimplicitas: plus criminis in vocis q̃ actus impietate repoſuit: nõ in manuũ ſed labiorum temeritate religionis violationẽ conſtituẽs. Cum autem Haquinus lutus cœpti modeſte ſermonis exitum: Kanuti næ ſaluti inſidioſum aduerteret: protinus collegio ſe peſtiferæ cõſpirationis abrupit: conclaueq; exceſſit: ne latronis potius q̃ neceſſarii partes egiſſe videretur. Igitur a cõiurationis authore ne iuriſiurandi vinculũ ꝑrumperet/ monitus: neq; fautorẽ conſilii, neq; proditorem ſe futurũ reſpondit: q̃q̃ ſatius eſſet immerẽtis ꝑiculũ indicio ꝓcurrere: q̃ ſilẽtio tolerare.

Haquinus cõiurationi renuit.

Vt autẽ Magnus inſidiarum cõtextum familiaritatis ꝓſidio obſcuraret: cũctãq; ſuſpitionis notam calliditatis acumine vitaret: ante omnia cõſultum duxit: vt cum eo cuius ardentiſſime cruorẽ ſitiebat: fictã amicitiæ æqualitatem iuriſiurandi pactione conſereret: perinde ac religionis pondere propinquitatis vinculũ aſtricturus. Et vt cunctã malignitatis notã ſanctitatis ſimulatione ꝓcurreret: nihilq; ꝑfidum aut obſcurũ voluere putaretur: iniquiſſimã molitionẽ ſuã inſidioſa religionis adumbratione cõtexit. Quippe cõtracta apud Syalãdiã nobiliũ frequẽtia: Kanutoq; circa diuinũ natalis ſolenne conuiuãdi gratia Roſkyldiã vocato: ſacræ ſibi ꝑegrinationis amorẽ inceſſiſſe ꝑhibuit. Præterea cõiugis ipſum ac liberorũ tutorẽ ordinat: eiq; pleniſſimã rei familiaris ſuæ cuſtodiã mãdat.

Magni perfidia.

Et forte tũc Ingiburga cõſilii cognitionẽ conſciorũ indiciis apphẽderat: ſtatimq; virũ vt ꝓparatas capiti ſuo vitaret inſidias: miſſis literis monẽdum curauit. Ille nũtiũ non tã a dephẽſionis certitudine q̃ a muliebri pauore profectũ exiſtimãs: monitionẽ reſpuit: ſeq; nõ minus fidei in Magni q̃ vxoris præcordiis reponere dixit. Quẽ ſi fortuna æque ac coniunx conſilio inſtruere voluiſſet: obiectos ꝑfidiæ laqueos cõſultius vitaſſet: neq; credulitatẽ ſuã alienæ malignitatis hamis implicãdã ꝓbuiſſet.

Kanuti integra ſimplicitas.

Interea magnatibus apud Roſkyldiam: quatuor ſolẽniũ dies cõtinuo feriatis: Kanutus ac Magnus, publico iã conuẽtu ſoluto: ſacri tẽporis reſiduũ diuiduo peregere cõtubernio. Eodẽ forte tempore quidã Kanuto admodũ ſanguine cõiunctus: in eius cõſpectu diſſidentẽ ſecum militẽ fuſte ꝑcuſſum interemit: atq; ob id curia abire iuſſus: Magnũ petiuit. Prouidẽs autẽ Magnus: ne ꝑ eũ vllũ cõſilii ſui indiciũ ad Kanutũ manaret: nocte qua ad deteſtabile carnificis miniſteriũ peragẽdũ cõtẽdit: cæteris ſe ſequi iuſſis: ſolũ hunc priſtina Kanuti familiaritate ſuſpectũ comitẽ recuſauit. Conſilii deinde participes iureiurando obſtrictos fidẽ facere compulit: ſilẽtio ſe cuncta tecturos. Poſt hæc militem latebra claudit: inſidiaſq; circũſpecta locorũ obſcuritate diſponit. Mox Kanutũ apud oppidũ Haralſtadium/ ab Erico Falſtriæ ꝓfecturæ viro domi exceptũ: per cõiuratorũ quẽdam genere Saxonẽ/ arte cantorẽ/ ſine arbitris ſibi obuiũ venire iubet. Occurſus locũ apud citimũ villæ nemus denuntiat. Ille nihil in re doli ſuſpicatus: duobus tantũ militaris ordinis viris totidẽq; Equiſonibus in comitatũ aſſumptis: armis vacuus equũ petiuit: neq; lateri ſuo ferri munimẽtũ adciſcere curæ habuit. Quẽ cũ e famulis quidã gladio vacuũ incedere vetuiſſet: nequaq̃ ſe in ſalutis tutelã ferro opus habere reſpondit. Tantũ enim fidutiæ & pacis in Magni ſocietate repoſuerat: vt in occurſum eius ne enſe quidẽ vtẽdum putaret. Monitore vero ne ferrũ omitteret inſiſtente: ægre gladium ſumpſit. Tunc cantor ꝙ Kanutum Saxonici & ritus & nominis amantiſſimũ ſciſſet/ cautela ſenſim inſtruere cupiens: cum iuriſiurandi religio quo minus id ageret obſtare videretur: quia liquido nephas ducebat:

Cantoris fides.

Cantilena haec Saxonica fuit, et invenitur in Germanico libro, Heldenbuch P.3, quod Rosarium Wormatiense inscribitur, unde quaedam deprompta esse possunt, quae in sylloge Vellejana habentur, continente cantilenas secc. 14 et 15 confictas. Gr. ad ch. c. 245.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſub inuolucro rem prodere conabatur, integritatem ſuam inter fidū arcani, & pium
innocentiæ ſeruatorem partitus. Igitur ſpecioſiſſimi carminis contextu notiſſimā
Grimildæ erga fratres perfidiam de induſtiria memorare adorſus: famoſæ fraudis
exemplo ſimilium ei metū ingenerare tentabat. Sed nullis monitorū ambagibus ſe
curitatis eius columē quaſſare potuit. Tantū quippe fidei in Magni propinquitate
repoſitum habebat: vt ſalutē ſuam periclitari: q̄ ipſius amicitiā notare mallet. Quē
cantor certioribus adhuc indiciis aggredi perſeuerans: loricæ quā ſub veſte geſta-
bat: ſumma detexit. Sed ne eo quidē ſuſpitionis irritamēto refertum fortitudine pe
ctus: ignauia aſtringere valuit. Ita ſolidæ induſtriæ ſatelles fidem ſuam & periurio
vacuam: & innocētia plenam præſtare voluit. Iamq; Kanutus primos ſyluæ aditus
ſubibat: cū a Magno occiduū arboris truncum inſidēte: falſa oris hilaritate: & fictis
oſculorum blandimentis excipitur. Cuius vt aſtrictum amplexibus pectus ferro te-
ctum agnouit: qd ita eo cultu eſſet perquirere inſtitit. At ille diſſimulandæ fraudis
cupidine munimenti rationem referre cupiens: eſſe virū inquit vitæ ruſticæ cuius
populari penates vellet. Kanutus & rei atrocitatem, & temporis religionem ſancte
æſtimans: quippe epiphaniæ ſacra gerebantur: ne priuata ira publicum ſolenne ma
cularet orabat. Quo/neq; ſe vltionem remiſſurum, neq; propoſito ceſſurum iurāte:
ipſe ſatiſfactionis iuſta promittere: ſuamq; pro eius correctione ſponſionem offerre
cœpit. Obſtrepentibus deinde qui inſidiis addicti fuerant: oculos in partem circūfe
rens: quid ſibi militum hæc manus velit interrogat. Cui Magnus: iam de regni ſuc
ceſſione & rerum ſumma agendum reſpondit. Tunc Kanutus vt patris eius maie-
ſtas diu lȩtis fortunæ velis proſperum curſum teneat: exoptat. Tempeſtiuam vero — Paſſio ſan-
talium mentionem incidere negat. Hæc dicentis verticem exiliens Magnus obiur- — cti Kanuti
gantis more corripuit. Igitur Kanutus patēte iam dolo manū capulo inſerēs: vagi- — ducis.
na ferrū abſtrahere conabatur. Iāq; gladiū mediotenus deſtrinxerat cū eū Magnus
capitis media diffiſſum exanimat. Cæteri coniuratorū proſtratū crebris confodere
cuſpidibus. Sanguis eius terræ redditus ſalutarē fontis ſcatebram perpetuis vſibus — Fons mira-
mortaliū amminiſtrat. Cuiꝰ cæde cōperta Skyalmonis filii: qbus multa ad eū ex edu — culoſus.
cationis cōmunione familiaritas erat: petitū ilico regē vt ipm in Roſkyldēſiū monu
mētorū area tumulari patiat̄ exorāt. Ille loci copiā negare: ciuitatē tāti mali aſpe-
ctu exaſperādā dicere: eoſq; a qbus funebris Kanuti pōpa duceret̄: indignationē ſuā
aduerſum inuiſam Magni p̄ſentiā acrius deſtricturos. Quapropter exequias potiꝰ
ſeditioſum pugnæ ſtrepitū: q̄ piū hūanitatis obſequiū habituras. Hic mihi pauorē
ſpecie: reuera odiū exhibuiſſe videt̄: curaſſeq; ne ſpecioſo occiſi funere tetrior īterfe
ctori labes accreſceret. Reuerſi q regi ſupplicauerāt: miſerādū amici corpus tenui — Knytlinga Saga cap. 92.
funere Ryngſtadiū extulerūt. Nec diuina laborātibꝰ beneficētia defuit. Siqdē locū — Alter fons.
in quo pauſantibus gerulis funebris eius lectus cōſtiterat: repētino fontis ortu ſi-
gnauit. Aliis quoq; cōpluribus rerū indiciis ingens ſanctitatis eius ſplēdor eluxit.
Facinoris fama, promiſcuū patriȩ lamētū exciuit, omniq; penates plāgore cōpleuit.
Populus eīn cū calamitoſum de nece eius nūtiū accepiſſet: protinꝰ cōuiuiorū quȩ ea
tēpeſtate gerebant̄: hilaritate depoſita: morē tēpori īpenſum mœrore mutauit: inq;
eo lamētādo: vterq; ſexus vnius gemebūdi amici vocē habuit. Cuius funus publico
luctu elatū: quantus eius amor omniū animis inſitus eſſet: indicio fuit. Itaq; cuiꝰ vi
tam patria charitatis officiis excoluerat: morti quoq; teſtes grati animi lachrymas
erogabat: vt Kanutū eiulatibꝰ: ita raptorē ſpūs eiꝰ validiſſimis execratiōibꝰ īſecuta.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Magni inſolentia.

Magnus vero ob impię cædis euētum profuſo in gaudium animo: Roſkyldiā repetit: regnūq; quaſi ſublato iam æmulo ſpei firmitate complexus: erubeſcēdam facinoris fortunā tripudio proſequi deforme nō duxit. Quinetiā ſanctiſſimis Kanuti vulneribus quibus plenas pœnitētiæ lachrymas debuerat: voluptate ex facinore cōcepta: per ludibriū inſultare ſuſtinuit. Ne aūt ſanguis cœlo terraq; egregie meriti propagine vacuus interiret: hæredē deus extincto ſubiecit. Nam octaua poſt hæc luce:

Naſcitur ſancti Kanuti ducis filius.

Ingiburga Kanuti conceptū ex eo marē enixa proditur: cui & materni aui nomen inditur. Tunc Haquinus quē ſuperius Sunniua ortū ſignificaui: cūq; eo Petrus matre Botilda natus, & filii Skyalmonis facinoris atrocitatē/graui querelarū cōtextu proſequuti: indignā amici necē in populariū vbiq; conciliis deplorabāt: aduerſum iniquiſſimū percuſſoris actū vulgi irā erigere cupiēdo. Quinetiā tunicā eiꝰ crebris foraminibus abſumptā omniū oculis in cōcione ſubiiciebāt. Nec parum luctuoſam eorū actionē laceræ veſtis irritamentū adiuuit. Quippe cōpluribus ingētē vltionis cupiditatē tam fœdæ lacerationis ſpectaculū ingenerauit.

Kanuti ducis ſigna.

Sed & ſanctitas Kanuti crebris ſignorū indiciis prodita: ac diuinis vulgata miraculis: incredibili cladis eiꝰ conqueſtoribus adminiculo fuit. Haraldus quoq; interdū declaratā apud Ryngſtadium concionē: maiore regni ꝗ vltionis affectatione petiuit: ibiq; triſtiſſimā fraternæ necis querelā peregit. Ericus vero inſularū a Kanuto præfectura donatus: ſola vindictæ meditatione ſollicitus æſtuabat. At Nicolaus popularis inimicitiæ metu periculoſum cōcionis aditū ſuſpicatus: ſuāq; vel filii copiam multitudinis viribus offerre nō auſus: Lundēſiū antiſtitis Aſceri conſiliū aduocat. Quo edoctus Magno Roſkyldis relicto: Ryngſtadiū petit: ſperans ſe per abſentiā filii pacatiorē plæbis frequentiā reperturū. Verū quia habēdā in collibus concionē tuto petiturus nō videbatur: in oppido acquieſcere: ꝗ incertam populi fidē diſcrimine ſuo tētare maluit.

Magni dānatio.

Cūq; Kanuti fratres fatū eius apud concionē pari fuiſſent querimonia ꝓſequuti: populus lachrymoſa eorū actione permotus/tam innocui ſanguinis carnificē publica damnatione mulctauit: ſentētiāq; ſuā aduerſum tā pii ſpiritus opp̄ſſorē deſtrinxit. In regē vero priſtina adhuc fortuna venerabilē: tāꝗ de eius incertā cōſenſu ſeueriꝰ cōſulere paſſus nō eſt: ne noxā & innocētiā in æquo ponere videret. Itaq; patriæ parētē honoris pariter eius atq; ætatis æſtimatiōe verecūdius habita: ab hoc animaduerſionis genere immunē reliqt. Orta tādē de regis abſentia mētione ſubitis cōſternationis furiis incitatꝰ: laxato cōcionis ordine: intra ſuos eū penates opprimere geſtiebat: ꝑſtatus iuſte regē ab his adiri: quos prior ipſe petere noluiſſet: ꝑſertim cū præſentiā ſuā cōcioni quæ per eum vigere debuerat: in vicinia cōſtitutus negaſſet. Qđ cū rex ex his quos ad cognoſcendas concionis voces direxerat accepiſſet: Aſcerum emittit: qui reuerētiā & nobilitati ſuæ: & ſacerdotio debitā iræ vulgi irrūpētis opponeret. Ille plæbis in occurſū cōtēdēs/cōſpecto Erico/dexterā habenis eiꝰ equo delapſus inſeruit. Quē diu ac multū vt irā cōceptā temere/remitteret p̄catꝰ: ꝓ Magni facinore decretā lege correctionē: ꝓ patris eiꝰ innocētia ſtatutā defenſionis iuſtitiā promittebat. Quinetiā detracto pileo cōſternatæ multitudini capitis ſui maieſtatē obiecit. Tātū aūt eius apud Ericū p̄catio valuit: vt regi nō modo ſalus: ſed etiā in ꝓximo petēdæ cōcionis licētia deferret. Qꝫꝗ eñ populus ardētiſſimo ſtudio in Kanuti vltionē ferretur: auctoritatē tamē antiſtitis quæ inter Danos ampliſſima erat: ante oculos p̄ponens: plus eius p̄cibus ꝗ ſuis ſententiis indulgendum putauit. Itaq; rex concione ſine filio petita: non aliter defenſionem ſibi conciliare permiſſus eſt: ꝗ

vt ſe Magni præſentiã vitaturũ: eũq; domo ac patria exceſſurũ: nec ante receptam
a populo veniã reuerſurũ iuraret. Cæterum ne vulgi irã exaſperaret: diuiduũ cum
eo concilium habuit: internuntiis partium mãdata geſtantibus. Arbitrii ſiquidẽ
regis facultatẽ exilii qđ Magnus apud Gothiam cuius rex eſſet agere poterat intu
entes conditione vtendũ monebãt: futurum rati: vt interim in omniũ animis odii
eius habitus exoleſceret: ipſeq; prolixioris abſentiæ beneficio mitiorẽ patriæ ſentẽ=
tiam reperiret. Populũ quippe exilii eius miſeratione mouendũ, iram quã ſceleri in
flixerat: pœnitẽtiæ remiſſurũ ſperabant. Ita pacato popularium motu: rex Iutiam:
Magnus Gothiã exilii ſpeciẽ ꝑbiturus petiuit. Huius pactionis obtrectatores amici — Magnus in
regis fuere. Quippe qui Magno occidendi Kanutũ cõſiliũ dederãt cõditionis habi= — exiliũ abit.
tũ exſecrantes: teterrima ſibi ratione regẽ cõſuluiſſe dicebãt: ſatius affirmantes vt
ipſe rerũ ſummã deponeret: q̃ vnicũ filiũ & in ſpem regni procreatũ: ob leues agre=
ſtium minas exilii deformitate damnaſſet. Quamobrẽ oportere Magnũ reuerſionis
ius paterno potius q̃ populari arbitrio ſubiectum habere: citiſſimoq; reuocationis
beneficio patriæ & propinquis inconſulta plæbis malignitate reſtitui. His vocibus
irritatus Nicolaus: miſſis qui Magnũ accerſerẽt: abdicatã eius cõmunionẽ inimica
religioni charitate repetiit. Nec penſi duxit cũ cõtẽptu periurii damnatã ſangui=
nis ſui ꝑſentiã amplexari. Cuius indulgẽtiæ temeritas procellã Magni diſceſſu pa=
catam: reditu concitauit. Enimuero Ericus ac Haraldus Nicolaum: cui eatenus in
demnitatẽ detulerãt: vtpote voce ſacrilegũ: cõſilio parricidã: deteſtabili filio dãna=
tionis cõſortiõe iũxerũt: ſcelere pares pœna æquãdos exiſtimãtes. Neq; eñ vlterior
iurationi eius fides habita eſt: q̃ iam ꝑpropera filii reuocatione cõſpicuũ cũctis ꝑiu
riũ edidiſſet. Verũ ne populus regio ductu vacuus regẽ inceſſeret ſub certis ſignis
militare cõſtituit: fragiles conatus & ꝓpoſiti irritos iudicãs quos nulla auſpicia ꝓ=
curaſſent. Itaq; regẽ ex cõſueta potiſſimũ familia petiturus ꝑterito Haraldo/ Erico — Haraldus
ꝙ huic ſtirpi affinis eſſet/ & nomẽ, & regias vires ſuffragiis detulit. Siquidẽ facilẽ — reiicitur.
ex his electionẽ morum inæqualitas faciebat. Nõ ſolum enim auaritia Haraldi: ſed
etiã libido flagitiis obſita / a regno repelli meruit. Huic coniugalia ſacra ſpernenti
frequens concubinis cubiculum extitit. Quippe matrimonio non contẽtus: genia=
lem thorum pellicum vſu pollutum habuit. Quarũ partus ſingulis incunabulis ex=
cepti: & in aula liberis matrũ officiis educati: triſte nuptæ ſpectaculũ fuere. Igitur
ob inuiſos parẽtis mores: ſuſpecta quoq; poſteritas erat: nec ſolũ prȩſens patris: ſed
etiã futura liberorũ metuebatur impietas: ꝙ filiorũ affectus paternis ſoleant inge=
niis reſpõdere. Eapropter cũcti ab Haraldo oculos auertẽtes: benignis Ericũ animis
reſpicere maluerũt. Ipſe vero plus propriæ moderationi q̃ alieno fauori indulgẽdũ — Erici mo=
exiſtimans: oblatum a popularibus honorẽ ſumere recuſauit: ornamẽtum eius viri= — deſtia.
bus quȩrere: regnũq; armis præcurrere cupiẽs. Igitur & vltioni ſtudẽdum: & impe
rio ante partã victoriã abſtinẽdũ putauit: ac primũ Iutiã imparatæ expeditionis vi
ribus petit. Quẽ cõtexta acie ꝓcedentẽ thoro Riparũ antiſtes cõpoſitis perfidiæ cõ
mẽtis excepit: ſummã regis innocẽtiã ꝑdicans: eũq; iurationis ſuæ tenorẽ deinceps
executurũ promittẽs. Verbis deinde magnã præ ſe excuſationẽ præferẽtibus/ pre=
ces de pace multiplicat. Ericus obſecrantis animũ ſimpliciter æſtimans: ſecuritate
ex eius mendacio concepta: continuo reuocatis aquiliferis: ſubſiſtere copias iubet.
Cuius mora Nicolaus ex ſpeculatorib⁹ cognita: ꝓfuſos in otiũ hoſtes nullo negotio
fugauit. Ita dux antiſtitis cõmẽto ludificat⁹: ſtolidȩ credulitatis ſuȩ pœnas pepẽdit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Cũq; ob hoc datũ ſibi iuſtũ belli titulũ animaduerteret: ſed ob rerũ anguſtias regio apud Yſoram nomine inſigniri nequiret: Syalandiã reuerſus: eius Scaniæq; ſuffragiis recuſatũ prius honorẽ accepit: omniq; diſſimulatione reiecta: acrius in fratris vltionẽ erigitur. Inde literas ad Lothariũ facit: amici necẽ vlciſcať orat: parricidii a Magno pœnas expetat: eũq; in ſocietatẽ belli tũ precibus: tum etiam ꝓmii pactione ſollicitat. Imperator maiore potiẽdi regni q̃ exigẽdæ vltionis cupiditate perductus ſecus Iutiæ mœnia gradũ Romano militi ſtruxit. Etenim ꝓpoſiti ſpem: nõ tã in viribus ſuis q̃ in interno diuiduæ regionis motu repoſuit. Cui ſe Ericus apud Sleſuicum claſſe obuiũ dedit. At Magnus vtriuſq; hoſtis aduentũ accurata valli munitione ꝓcurrens: validũ portis ꝓſidiũ applicuerat. Interiectis diebus Nicolaus citeriora valli immẽſo Iutorũ agmine circũfudit. Cuius tantæ copiæ erãt: vt imperator acie manũ cũ eo conſerere formidaret. Sed neq; claſſe Erici ad copias ſuas in vrbẽ traiiciendas vti ꝓſumeret. Cũq; nec aggerẽ oppugnare: nec militẽ nauigiis mãdare tutũ duceret: inaniter tẽpus a ſe teri conſpiciẽs: pacis cõditiones excogitauit: quibus ſpecioſam ſibi ſoluẽdæ obſidionis rationẽ conciſceret. Ericũ itaq; cui integerrimã opis ſtabilitatẽ ſpoponderat auerſatus: pactũ cũ aduerſæ partis principibus habuit: vt obſidioni ipſe parceret: Magnuſq; Romani imperii militẽ ageret. Qui cupide conditione vſus ſupplex Lothariũ veneratus eſt: ſed inſidias parabat obſequio. Ille ex pacto copias trans Eydoram recepit. Quo accepto Ericus Cæſarẽ nauigio petitũ per ſummã Theutonicę perfidię execrationẽ exprobratione leuitatis inſequitur: futurũ affirmãs: vt Magn⁹ tali ſe circa ipſum fide gereret: qualẽ nuper in excolẽda/ Kanuti ſocietate ꝓbuerat. Nec vana aſſertio extitit. Imperatore ſiquidem Eydoram remẽſo Adolfum extremos ab eo curare iuſſum: Magnus ꝑ inſidias adortus: non ſolũ copiis ſpoliauit: ſed etiã arma deformiter abiectãtẽ nando fugam capeſſere coegit. Ericus imperatoris ope defectũ ſe vidẽs: per ſummã animi ægritudinẽ orientalia repetiuit. Superueniũt legati a Magno rege Noruagiẽſiũ miſſi maiorẽ Kanuti filiã: ſed nõdũ nuptiis tẽpeſtiuã eius coniugio petituri. Quorũ legationẽ Ericus cõtrahendarũ viriũ ſpe fauorabiliter habuit: excepit alacriter cupiens finitimorũ auxilia affinitatis beneficio cõparare. Ipſe quoq; bellis otiũ iuterpellãtibus: adhuc cõiugio vacuus: nouercã Magni Noruagienſiũ quõdã reginã: vtpote dignus hac nuptiarũ viciſſitudine fauẽte eiuſdẽ priuigno: ſuſcepit vxorẽ. Hybernis itaq; per quietẽ exactis: recidiua belli tẽpeſtas efferbuit. Nã Nicolaus occaſiuũ Daniæ militẽ cõtrahebat. Ericus Chriſtierni ſplendidiſſimo inter Iutos loco nati ꝓmiſſis euectus: oriẽtis auxilia pugnæ cõparat. Is Magni odio a Nicolao deficiẽs: enixe ſe Erico affuturũ ſpopõderat.

Petrus Roſkyldenſis epiſcopus.

Petrus vero Roſkyldenſiũ pontifex Ericũ corpore: Nicolaum animo comitabatur: metu alterũ: alterũ charitate cõplexus. Sed Haraldi fauor inter luborẽ & odiũ varie fluctuatus eſt. Vt enim Nicolai caſtra verecunda pudoris meditatione vitabat: ita fratris ꝓlationẽ peroſus/ militiã eius inuidia detrectabat. Itaq; partes eius cũ duobus ſpectatæ indolis filiis/ ſpecie magis q̃ beniuolẽtia proſequebatur. Neq; enim ei parcius aduerſum germanũ: a quo ſe in regni petitiõe ſuperatũ videbat: q̃ in fratris interfectorẽ odiũ erat. Interea Chriſtiernus neceſſariorũ manu cõtracta: acie regem aggredi ſtatuebat. Cuius Nicolaus nõ ſolũ defectione: ſed etiã hoſtili molitione cõperta: copias quas aduerſum hoſtes cõtraxerat/ inter naualẽ terreſtrẽq; partitur exercitũ. Quinetiã Chriſtiernũ acie excipere parat: Magnũ claſſe ꝓfectũ Erico obuiũ deſtinat. Iã vero Ericus ad inſulã: cui Syra nomẽ, appulerat. Quo ignorato Magnus

aura q̃ euẽtu ꝓſperiore ab Aruſia ſoluit/nauigiiſq; aliis alia præcurrentibus/ſparſa
incõpoſitaq; claſſe ꝓceſſit. Cuiꝰ Ericus aductu p̃cognito/ſcafa exceptus, nũc ſingu-
los/nũc vniuerſos claſſis ſuæ magiſtros/maximeq; Petrũ et Haraldũ / quorũ dubiã
ſuſpectãq; fidẽ habebat/impẽſioribus pugnæ hortamẽtis ſollicitat. Neq; eñ repẽte
cũ tota Magni claſſe manũ cõſerere cupiebat: ſed nauigia vt cuiq; celeritas curſum
dederat accedentia ſigillatim nautarũ internicione vaſtauit. Quorũ Magnus emi-
nus pericula ſpeculatus, cõfeſtim demiſſo velo, nauigiũ ſuũ anchoræ q̃ auræ crede
re præoptauit/diſiectãq; pelago claſſem lituo recinente cõtraxit. Igit̃ ignauis fugã/
fortioribus pugnã appꝛhendentibus, Ericus cũ nauiũ numero præſtaret, arctiſſimo
earũ cõtextu hoſtẽ cõcluſit/ac veluti claſſe claſſẽ obſedit/atrocitatẽq; pugnæ auge-
bat neceſſitas. Cũq; Iutenſes neq; victoriæ facultatem/neq; fugæ copiã fortunæ ſuæ
ſuppetere viderẽt, duci q̃ ſibi cõſulere p̃optãtes/ſalutẽ eius ꝓpriis ſeruauere ꝑiculis
Quippe cõſertiſſimȩ claſſis cuneũ irrũpentes/quia victoriã Magno præſtare nõ po
terant, victo fugã quærebãt. Nã eidẽ Mioparonẽ ingreſſo veluti quandã elabẽdi ſe-
mitã ſecuris periculorũ animis extruebãt. Quo dilapſo nihilominus pugnandi ꝑti-
naciã retinẽtes/aut morte/aut captione finiuere bellum. Cũq; victores ſpoliis deui-
ctæ claſſis incũberent/inter egeſtã nauigiis prȩdã quendã velo implicatũ cõſpiciũt
Cuius ex deformitate latebræ formidinẽ æſtimãtes ꝓtinus ob ignauiã eum laqueo
cõſumpſerunt: vti fœdo mortis genere ſpm̃ redderet: quẽ pugnæ fortiter impende
re dubitaſſet. Interea Chriſtiernus manu cũ Nicolao infœliciter cõſerta, ꝑ ingentẽ — Chriſtiernꝰ capitur.
ſuorũ ſtragẽ capitur/et in oſtii Sleſuicenſis ergaſtulũ relegat̃. Ericus vero recentis
pugnæ ſucceſſu elatus/ſed eorũ quæ circa Chriſtiernũ gerebant̃ ignarus, potiendȩ
Iutiæ ſpe mare Lymicũ claſſe cõpleuit. Vbi quũ expoſitis incaute copiis/et Chriſti-
erni fugã et regis aduentationẽ nũtio didiciſſet/plus amici fortuna cõcuſſus, q̃ pro
pria recreatus, recepto milite reuerti maturauit. Ex cuius agmine cõplures tardiꝰ
nauigia repetentes, ab imminenti regis exercitu trucidant̃. Hũc euẽtũ ſecutus Ha — Haraldi defectio.
raldus ad Nicolaum occultis ſe ꝓmiſſionibus inuitantẽ defecit. Plus ſiq̃dem indi-
gnationis ex Erici dñatione, q̃ iræ ex Kanuti internicione cõceperat/ eiq; frater fra
tris oppreſſore onuſtior erat. Quinetiã Magnus vt lætũ hoſtilis militiæ incremen-
tum: ita triſtem ſuæ defectũ aſpiciens, fraterni cõmilitii ſocietatẽ labefactare tenta-
bat. Haraldũ itaq; quẽ Erici ꝑtes dubia fide ſecutum nouerat/ꝓmiſſis dignitatis in
cremẽtis vrgebat. Nam et Haraldus q̃q̃ iram obſequio tegeret, incitatiore odio ad
uerſus Ericũ, q̃ Erici impugnatorẽ ardebat. Itaq; nõ ſolũ eius arma deſeruit, ſed ẽt
quo validiorẽ Nicolao opẽ ĩpẽderet/caſtellũ qđ ĩ Roſkyldenſi ſuburbio molitꝰ fue-
rat, ĩpẽſiore munimẽto vallauit/ĩuidiã ſr̃na ꝑlatiõe cõceptã/ꝑfidia defectiõis exſa-
tiãs. Idẽ cũ Ericꝰ magna Sialãdẽſiũ manu ꝑ obſidionẽ clauſiſſet/valliq; firmioribꝰ
obſtaculis conatus ſuos admodũ interpellari videret, a Saxonibus q̃ Roſkyldiæ de-
gebãt tormẽtoꝝ artificia mutuatus/domeſticas vires externis cumulauit ingeniis
Quippe noſtri rerũ adhuc militariũ rudes raro taliũ vſu callebant. Primũ itaq; ſa- — Machinamenta bellica.
xum parũ vegeto iactu machinamento egeſtũ/citraq; valli ꝓpinquitatẽ collapſum
ludibrio caſtrenſibus fuit. Siq̃dem irriſa tormenti vi, vlteriores eius impulſus irri-
tos augurabant̃. Secundũ incitatius actũ ac mirifico cuidam tecto ſuꝑne impactũ
pondere et incuſſu ſuo funditus penetralia tranſuerberauit/ ædemq; magno cũ fra
gore colliſit. Quæ domus fundamenti loco lignea tantũ baſe ſubnixa/eidemq; ve-
lut cardini imminens/leui attactu quamlibet in ꝑtem circumagi poterat. Quo viſo

Haraldus fidutiã quam ex primi iactus defectu cõcepat, in ſecundi ꝓceſſu depone-
re coactus: quũ neq; ſe domi obſidionẽ laturũ/neq; foris auxilia accepturũ ſperaret,
noctu maritima aggeris ꝑte ꝑfracta/ꝙ ab hoſte negligẽtius obſideret/ equos ꝑ præ-
rupta demiſſos pedes cũ ſuis inſequi cœpit. Cũq; totis in caſtris tumultus exoriret

Haraldi callida euaſio.

citato acriꝰ equo/comitibuſq; vt Haraldo occurreret de induſtria vociferari iuſſis/
nõ Haraldꝰ ſed Haraldi inſequutor creditus, inter medios ꝑſtrepẽtiũ globos facilẽ
fugæ meatũ habuit. Itaq; nõ minus fictæ fugientiũ voces, ꝗ tꝑis habitus hoſtiũ ex-
iſtimationẽ fefelliſſe credunt. Fuere tamẽ ex Theutonibus ꝗ hũc in ipſo fugæ ꝓcur-
ſu ſagittis a ſe cõfixũ aſſererẽt. Ita vafri ingenii dux obſidionẽ arte/ꝑiculum callidi-
tate fruſtratus, repta rate Iutiã petit. Quẽ Nicolaus ꝑinde ac ꝑtibus ſuis in Syalan
dia ꝓpugnantẽ nõ ſolũ regali beneficẽtia ꝓſecutus, ſed etiã primis inter amicos ho
noribus veneratus eſt. Nec tamẽ ſuſpicione vacua familiaritas fuit. Quippe et re-
pẽtina fratris deſertio/et ſubitaneus trãſfugæ notabat aduẽtus. Interea Sueones ꝙ

Suetiæ rex impoſitus Suerco.

Magnũ domeſticis bellis occupatũ audierãt, Suerconẽ quendã mediocri inter Sueo
nes loco natũ regẽ cõſtituũt/nõ ꝙ illũ tantoꝑe diligerent, ſed quia externi hoĩs im-
periũ recuſarent/ceruices indigenã ferre ſolitas ꝑegrino duci ſubmittere formidã-
tes. Hic Suerco Vlwildã Noricã quã Nicolaus in matrimoniũ emortua Margare
ta recepat/amatoriis primo legationibꝰ ſollicitatã/mox viro furtim abſtractã ad ſuũ

Caroli regis Suetię ortꝰ

vſq; connubiũ ꝑduxit. Cuius coitu ꝓ cõiugio vſus, Karolum ex ea/ ꝗ et poſt ipm in
Suetia regnabat/ſuſcepit. Per eadẽ tꝑa diui Kanuti filia iãpridẽ regi Noricorũ de-
ſponſa ꝑ legatos ab eo in Daniã miſſos nuptura deducit. Peractis hybernis Nico-

Ericꝰ a Nicolao victꝰ.

laus diutinã deficientis a ſe regni vlciſci cupiens iniuriã, crebra Iuticarũ partium
claſſe Syalandiã appulit. A quo Ericus apud Werã pontẽ grauiſſimo prælio ſupa-
tus cũ vxore quodã Noruagiæ regina/filioq; ꝑuulo Suenone/quẽ ex pellice ꝓcrea
uerat, neceſſitudinis fidutia Magnũ petiuit / eiuſq; hũaniſſimã ꝑrio hoſpitalitatẽ/

V. fol. 128. b.

mox dolũ atq; fallaciã exptꝰ eſt. Interea Nicolaus Haraldi Theutonicorũ ſupplicia

Theutonũ ſupplicium ab Haraldo

exigẽtis precibus inclinatus, Roſkyldiã irrupit/cõpræhenſoſq; in vrbe Germanos
incentoris arbitrio mulctãdos dimiſit. Quos Haraldus tũ quia tormentorũ opifi
ces/tũ quia de falſa nece ſua gloriantes audierat, extrema nariũ ꝑte præciſa, defor-
mes reddidit. Percõtatus an Haraldus eorũ fuerit iaculis interfectus. Tunc quidã
ex his applicatũ ori ſuo cultrũ aſpiciens, ꝑcendũ ſibi ꝙ doctus eſſet aſſeruit. Haral-

Aſtus ſutoris theutonici.

dus hoĩem literarũ ꝑitum exiſtimans, reuocato lictore ad epiſtolas ꝑductũ ipſas (vt
fieri aſſolet) ſolenniũ nuncupatione verborũ dedicare præcepit. Cui captiuus ſuen
di ſe/nõ ſacrandi ꝓfeſſorem reſpõdit. Haraldus hoĩs acumine delectatus, impuni-

Haraldus Hybernicꝰ.

tatẽ aſtutiæ tribuit/iramq; quã deceptus abiecerat, correctus repetere erubeſcebat
ne errorem ſupplicio emendare videret. Per eadẽ tꝑa Haraldus Hybernicarũ par-
tiũ oriundus florentiſſimũ Noruagiæ ſtatũ veluti fulmen aliquod ac tempeſtas in
cuſſit. Qui quum ſe Magno Hyberniæ populatore procreatum aſtrueret, affirma

Mirũ experimentum.

tioni ſuæ fidem diuini examinis argumẽto præſtare iuſſus/ſuꝑ candentes laminas
nudatis plantis (nã id ab eo experimentũ poſcebatur) inceſſit. Hiſdemq; nulla ex ꝑ
te corruptioribus cõplures Noruagienſium liquido incolumitatis miraculo ad aſ
ſertionis ſuæ credulitatem perduxit. Ex cuius gremio omnis Noruagicorũ bellorꝫ
lues manauit. Interea Nicolaus ꝑ inſidias æmulum opprimere ſtatuens, Magnum
Noricũ in eius necem mercedis pactione ſollicitat. Ille lucri irritamẽto latrone cor
ruptior/hoſtiſq; ex hoſpite effectus, impenſioris obſequii ſimulatione curam Erici

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

exactiſſima ſatellitũ cuſtodia vallauit/officiiſq; fallaciã texit.Erycus vero ꝑ reginã
cuius patruus erat inſidias obſequio ſubeſſe doctus,amicis quos in Lalandia habe=
bat ꝓpoſitũ regis cũ remedii precatione denũtiat.Nec ſegnis Lalandenſibus ad opi
tulandũ animus fuit.Solo ꝗppe nauigio Noruagiã petẽtes/occulto nũtio aduentũ
ſuum Eryco ſignificãt.Qui ꝙ Noruagienſes ſummã in potionis magnitudine vo=
luptatẽ habere nouerat,applicatã ſibi cuſtodiã temulentia ludificandã putabat.Igi
tur ſtipatorũ ſobrietatẽ crapulæ delectamẽto adorſus,inſtaurata comeſſatione cre
bris cuſtodes poculis attentabat.Quibus vt bibẽdi cupiditatẽ augeret,irritamen=
tũ ebrietatis aleã cyphis interſerit.In qua poſito cũ ꝗbuſdã pignore decertans/etiã
ꝓſperũ teſſerarũ iactũ inerti luſu de induſtria ꝓſequebat̃:vti colluſores fortuna lu=
cri illectos ad laſciuiendi cupiditatẽ/ludendiq; ꝑſeuerantiã incitaret.Poſtremo per
inde ac ꝓlixioris vigilię tædio fatigatus/cubitũ exceſſit/ſacerdotẽq; exilii ſociũ alee
ꝓ ſe curatorẽ reliquit.Ille rem ſobrie ꝓſequutus,temperãtiã eorũ multiplicatis po
culis quantulacũq; reſtabat/ſubuertit:interq; mero ac ſomno ſopitos mediũ cuban
di locũ habuit.Interea Ericus ꝑrupta cubili ꝑte cũ cliẽtela ac cõiuge furtiuo ad ma
re diſceſſu ꝑuenit:reptaq; in littore nauigia:quo tutius fugã caꝑet,in ſentinis ꝑfo=
randa curauit.Hæc tractãti ſuccurrit filiolũ hoſpitio dormientẽ fuiſſe relictũ.adeo — Erici in fi=
obliuiis aĩm feſtinatio implicat.Quippe quo occupatius/hoc negligẽtius humanũ — liũ charitas
eſſe ingeniũ cõſueuit.Q꞉ꝗ vero ꝓ̃ſtolationi ꝑiculum ineſſe nõ dubitaret,ſanguinis — et effugiũ.
tñ ſui curã deformiter abiicere paſſus nõ eſt.Miſſis igit̃ ꝗ adoleſcentẽ exciperent,
tarditatis moleſtiã eximia filii charitate cõtempſit.Quo allato in altũ ꝓceſſit.Dilu
culo ꝗbus Erici cura mãdata fuerat pulſatis hoſpitii foribus,an heſternã adhuc te=
mulentiã diſcuſſiſſet/interrogãt.Nemine vero reſponſum edẽte/taciturnitatis ad=
miratione crebris idip̃m clamoribus ꝓſequũtur.Tandẽ ſilẽtio attoniti,cõuulſis ia=
nuis/vacuã hoſpitibus ædẽ inueniũt.A ꝗbus vafre ſibi illuſum vociferãtes/ euentũ
dño trepidi nũtiant.Qui ꝓtinus petito littore,detractiſq; in altũ nauigiis,fugacẽ
intercipi iubet.Quæ quũ vitiatis lateribus vndarũ plena cõſpiceret,ſubducta refi=
ci curauit.Iiſdemq; rurſum in mare detruſis/ad accelerandã nauigationẽ/velo pari
ter ac remis incubuit.Adeo ꝓmiſſum in mortem Erici præmiũ affectabat.Interea
Ericus grãdem pelagi ꝑtem emẽſus,magno hoſtẽ interuallo præceſſerat:ideoq; fa=
cile ab inſequẽtibus occupari nequibat.Cũq; Magnus nauigationẽ diutile geſtã ꝓ=
poſiti irritã animaduerteret,reuocato remigio domũ reuertit.Ericus vero fidiſſi=
mã ſibi Lalandiã repetens,intercepti Vbbonis ſuſpendio,quẽ Nicolaus minorũ in=
ſularũ præfectũ creauerat,clarũ reditus ſui indiciũ dabat.Audito deinde regem di
uini natalis dies Lundiæ feriari debere/aduentũ eius petita Scania præcucurrit/to
tãq; regii apparatus impenſam p̃ripuit.Quod audiẽs in Sialandia rex/alimẽtis pu=
blica adminiſtratione cõtractis ꝓcedere ſupſedit.Aeſtate vero præter Scaniã omni
Danica claſſe cõtracta,ad Fotam ſinũ appulit/pedeſtremq; ꝓpter littus aciẽ ſtatuit
Quæ quũ centuriatis parumper ordinibus conſtitiſſet,aduentante Erico excitum
equorum vngulis puluerem in ſpeciem nebulæ eminus exhalare cõſpiciens/ paula=
tim ad naues gradum retulit.Sed inter eundũ aduentantis equitatus fragore ꝑcul
ſa/inceſſum ad fugam cõuertit.Quam ſuꝑueniens Ericus fortuna/nõ prælio ſupa
tam impune cecidit/incruentamq; deo parricidium vindicante victoriam habuit.
Magnus cum aliquanta fortiũ manu cedere veritus,cæteris terga obuertentibus/ — Magni vir=
aduerſo hoſtem corꝑe repellebat.Quippe quũ fugã parũ liberam cerneret,animo= — tus.

ſum ſibi cõciſcere exitum, mortemq; ſuam pugnãdo clariorẽ efficere egregium du
xit. Quinetiam ne priſtinum fortitudinis ſuæ ſplendorem obtereret, fatũ q̃ fugam
amplecti maluit. Poſtremo vt inſigni pugna/ita multa aduerſariorũ ſtrage edita, ſu
Magni cædes. per ꝓſtratorũ a ſe cadauerũ ſtruem vna cũ Petro pontifice Roſkyldenſi cõſumptus
occubuit: quẽ vt fati comitẽ, ita tumuli quoq; conſortem habuit. Nicolaus admoto
ſibi per villicũ equo/nauem petiuit. Maior fugientiũ pars cõpræhenſa ꝑ foros naui
gia cõſcendere cupiens, ingenti quadã mole merſabat. Igitur qui primi introrſum
Miſerandũ ſpectaculũ. euaſerant, tardiorum manus nauigiis inſertas abſq; ſocietatis reſpectu ferro trun-
cantes/ferociores in ſuos q̃ in hoſtes fuere. Calamitoſa nimirum illa facies erat: quũ
pendulis nauigia brachiis amplectentes/hinc hoſtis vrgeret/inde ciuis repelleret.
Quo experimento quantum quiſq; ſalutem ſuam alienæ præferret, fortuna detexit
Taceant nugaces adulantiũ voces: quæ ſpiritũ amicorũ proprio chariorem aſtrue-
re non erubeſcunt. Crediderim hanc victoriã humanis parum viribus partam: ſed
deo piiſſimi viri interitum vlciſcente cõceſſam. Neq; bellum aliud crebriorem pon
Mors epiſcoporum. tificum cruorem abſumpſit. Quippe Petrus Roſkyldenſis/ et Henricus Sueticarũ
partiũ pontifex/omneſq; Iutię/ præter vnũ antiſtites hoc prælio oppreſſi tradũtur
Magni Saxonici fides In cuius apparatu Magnus Saxonis filius Erici miles ſingulare fidei ſpecimen edi-
dit. Nam quum Nicolaus maritima Sialandiæ loca nequis ad Ericũ tranſiret a mi-
litibus obſeruari iuſſiſſet, ꝑ Stethinnenſis promontorii prærupta a ſatellitibus fu-
Magni Norici in vxorẽ crudelitas. ne demiſſus, noctu ſcapham cõſcendit/eaq; Scaniã petens/gratã Erico opem attulit
Poſt hæc Magnus Noricus nudati cõſilii ſui cõiugem arguens, reiectã a ſe Erico re
miſit/dignam repudio ratus, quæ coniugali charitati conſanguineũ prætuliſſet af-
fectum. In cuius contemptum temerata matrimonii religione ſeipſum nuptiis ſpo-
liare triſte non duxit. At Nicolaus fuga Iutia elapſus/ et tanq̃ ad fortunæ ludibriũ
reſeruatus, æſtimato pariter et orbitatis ſuæ/et ætatis habitu, nõ vt ſibi ſucceſſorẽ
ſed vt æmulo hoſtem relinqueret/Haraldum regni poſt ſe declarat hæredem. Dein
de Sleſuicenſes ob Magni iampridem facinus infenſos ad habitum pacatæ mẽtis re
ducere cupiens/de cõponenda ſecum pace ſollicitat: eoſdẽq; et ætatis ſuæ et fortu-
næ miſeratione acturos exiſtimans/ſumẽdorum obſidum gratia oppidum intrare
conſtituit. Rurſum quum caput ſuum inexploratæ fidei ciuibus obiicere dubitaret
Beyonis cuiuſdam ſummam inter oppidanos auctoritatem gerentis hortatum ſe-
cutus/ſalutem ſimul cum ſuſpicione depoſuit. Portas ſiquidem de induſtria patefa
ctas ingreſſus/vt pium cleri, ita ferocem plæbis occurſum repperit. In excipiendo
namq; eo diuiduum ciuitas animum habuit. Clericis quippe eum ſacræ proceſſio-
nis officio venerantibus, cætera vici pars vt hoſtem excepit. Qui quum inter pla-
teas aduerſis ſibi ſignis obuiam iri conſpiceret, amicis vt in ædem Petri cõfugeret
exhortantibus/aulam petiuit. Et ne cruenta corrixatione diuini fœdarentur pena-
tes, regia ſeſe q̃ templo tueri maluit/paterno in lare quietius obiturum præfatus.
Nec defuit militibus prompta mens ad eius ſalutem ſuis cladibus defendendã. Diu
Nicolai regis cædes. ſiquidem intactum eum animoſis corporum ſuorum obiectibus ſeruauerunt. Neq;
triſte duxerunt pro tuenda illius incolumitate ſuam vltimis implicare periculis
Quorum Sleſuicenſes primũ ſanguine profuſo/ad vltimum et regiũ abſumpſerũt.

Explicitus eſt Liber Decimuſtertius.

Incipit Liber Decimuſquartus.

INterea Ericus deſtinata in Iutiam claſſe quũ ad Syram inſulam appuliſſet,nuntium de regis oppreſſione ſuſcepit.Et forte in ea rerum colluuione Ericus ac Bero natu inter Haraldi filios primi deſerto patre fidelius ſe q̃ fœlicius Erico iunxere.Iidẽ noctu clãdeſtina patris legatione petiti/ſilenter accepta geſſerũt At Ericus nihilominus legatiõis indiciũ nactus/expiendæ eorũ fidei gr̃a aliquãdiu ignorantiæ ſimulatione ſilentiũ egit. Quibus ſecretũ paternũ tegere ꝑſeuerantibus/quum ſe nullam ex eis arcani cognitionẽ ſuſcepturũ putaret,deſpato voluntariæ cõfeſſionis indicio,vocatos in mediũ vehemẽti ꝑfidiæ exprobratione pulſabat: ꝙ rẽ a patre mãdatã parũ lucide ꝑtractaſſent.Interrogati quoqꝫ quã ad eos pater legationẽ habuerit/cõſultos ſe qd agere eũ potiſſimũ expediret:vt ad Noruagiã exularet reſpõdiſſe dicebant:ideoqꝫ nõ ante cõſiliũ fateri voluiſſe,q̃ ei a cõſultore obtempatũ agnoſcerẽt Quorũ affirmatio q̃q̃ vera eſſet/fidẽ nõ habuit:ꝙ inuita potius q̃ vlt ronea videretur.Igitur eorũ expiri Ericus aſſerta cupiens,ambos arctiſſima apud caſtrũ Sleſuicenſe cuſtodia aſſeruari p̃cepit:vti veritatis cognitione ſuſcepta,aut innocẽtiȩ præmiũ/aut reatui pœnã referret.Cui poſtmodũ idem forte caſtellũ intranti/memorati iuuenes cõpeditis ſemet inceſſibus obtulerũt/ſupplicesqꝫ eius genibus aduoluti,p̃tentis innocẽtiæ meritis,captionis remedia flagitabãt.Quorũ Ericus vt fortunæ miſertꝰ,ita fidei gratulatus:qppe fuga pr̃is filiorum affirmationẽ adiuuerat: ſicut erat mero ꝑcaleſactus/et calamitati lachrymas dedit,et veracitati ſalutẽ promiſit. Quod quũ forte Chriſtiernus ex aulicis cognouiſſet,antelucano tempore petẽti ſacrariũ Erico obuius factus/heſternæ eum temulentiæ laſciuia cõcitatũ intemperate munificũ extitiſſe ridebat:ꝙ Daniã hoſti dono dare ſuſtinuiſſet. Rationẽ quoqꝫ dicti lucidiore ſentẽtia ꝑſecutꝰ/Fore,inqt, vt Haraldi filiis maior vinculorũ ſuorũ q̃ abſolutionis reſpectꝰ inceſſeret/odiũ liberatori ꝓ gratia relaturis.Quid eñ aliud Ericus eorum ſaluti parcentẽ agere,q̃ Haraldo robuſtorum iuuenum auxilia reſeruare?His vocibus inclinatus Ericus,a promiſſo ſuo q̃ ab amici cõſilio recedere maluit:profectamqꝫ a crapula indulgentiam ſobria animaduerſione caſſauit.Huic clæmentiæ ſtudiũ in crudelitatis exhortatione deponere rubori non fuit. Itaqꝫ quorũ ſpes ad vitã intenderat,ſalus aquis cõſumpta eſt.Eodẽ tp̃e Noruagiæ primoribus Magnũ Haraldo:q ęque rege genitus eſſet,dimidiũ regni cedere poſtulãtibus:eoqꝫ hoĩem ignotis ortum parẽtibus admittere recuſante/in agro Fridleuino ferro certatum eſt.Interea Haraldus repetita Iutia Vrnicæ concionis ſuffragiis rex eſt declaratus.Quo cõperto Ericus nauigiis glacietenus (nam gelu vndã durauerat) in altum vſqꝫ pertractis/Iutiam tacite petiuit/Haraldũqꝫ apud Scypetorp vicũ noctu cũ ſupſtitibus filiis interceptum/diluculo conclaui extractum abſqꝫ reſpectu fraternitatis capitali ſupplicio affecit. Ex quibus Olauus clauſum armis cubiculum videns,mutata cũ fœminis veſte,ſalutarem inter hoſtes egreſſum habuit. Ea tempeſtate Haraldus Noruagia pulſus/vt ab Erico aliquid virium contraheret,in

Ericꝰ Emũdi rex.lxxxii

Filiorũ Haraldi neces.

Concio Vrnica Haraldũ creat regem Iutiæ. lxxxiii.

Mors Haraldi.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

f. 130. b.

Daniam peruehitur. Quē Ericus ob relictū ab eius æmulo matrimonium ſupplicē
recepit/oblatumq; ſibi ſpecioſū pugnæ titulum gauiſus, auxiliis eū ꝓſequi ſtatuit.
Haraldus aūt excepta liberalitate/nullam animi fere dotem adeptus, crebra corpo
ris virtute pollebat. Cuius viribus frætꝰ apud Helſyngam oppidum pignore cum

Haraldi mōſtroſa celeritas.

Erico poſito/an cū lectiſſimis eius equis curſu cōtendere potuiſſet: duobus in certa
men admiſſis vtroq; metā prior tenuit. Geminis ſiqdem inter currendū bacillis in
nixus, crebris corpus ſaltibus cōcitabat. Aliud quoq; inuſitatæ agilitatis ſpectacu-
lum edere cōſueuerat. Sępe etēm inter nauigandū puppi exiliens/in prorā ꝑ exerta
remorū capita decucurrit: indeq; curſu in aliud nauigii latus reflexo, ꝑ reliquos re
morū ordines locū quo exceſſerat/repetiuit. Qui ſi parē animi virtutem a natura
traxiſſet, nequaꝙ ſe inter amplexus pellicis æmulo obruendū dediſſet. Huic Ericus
tametſi opitulari vellet, Sclauis domeſticam pacem interpellantibus, animū opere

Eq primū maritimæ expeditioni additi.

comitari nequiuit. Igitur omiſſis amici rebus, propriis curam iniecit: cōtractaq; ad
uerſum Rugiā claſſe/quo gnauius bella conficeret, maritimæ Danorū expeditioni
primus equos adiecit/quaternos ſingulis nauigiis mandās/eūq; morē diligēs poſte-
ritatis cura ſeruauit. Claſſis eo numero digeſta/mille et centū nauigiis frequens re
ꝑta eſt. Quibus Dani ad Rugiā appulſi/vrbē Archon aduerſum ſe valido præſidio
firmatā inueniunt. Quam ne finitimorū auxiliis iuuari ſinerent, tractū qui Archo
nenſium fines ꝓpemodum Rugia abſciſos cū continenti cōmittit/ligonibus conci-
ſum in vallum opacæ admodū altitudinis redegerunt. Tuitio eius Hallendenſibus
credita/iiſdemq; Petro parere iuſſum. Quos Rugiani quęſito ꝑ vada trāſitu, noctu
inopinatos adorti/cōpluribus cæſis/a cætero repellunt̃ exercitu. Igitur Archonen-
ſes quū nec vires cōſerendi belli haberent/neq; locum ad cōtrahenda auxilia ſuppe
tere cernerent, neceſſitate victi, ſalutē et in Chriſtiana ſacra trāſitionē pacti, ſtatua

Simulacrū Rugianorū

quā venerabant̃ retenta/Danis ſe tradunt. Erat ēm ſimulacrū vrbi præcipua ciuiū
religione cultū/crebriſq; finitimorum officiis celebratū: ſed falſo ſacri Viti vocabu
lo inſignitū. Quo aſſeruato oppidani veterem ſacrorū morē penitus abrogari paſſi
non ſunt. Primum itaq; ſolenni ritu prolui iuſſi, ſtagnum maiore pellendæ ſitis, ꝙ
initiandæ religionis ardore petentes / ſub ſpecie ſacrorum feſſa obſidione corpora
refecerunt. Datur Archonenſibus pariter rerum diuinarum antiſtes: qui et eis
cultioris vitæ formam perſcriberet/et nouæ religionis rudimenta cōtraderet. Sed
poſt abſceſſum Erici cum antiſtite pulſa religio. Siquidem Archonenſes abiecta ob
ſidum charitate, priſtinum ſtatuę cultum repetentes/qua fide diuinum ſuſceperūt
prodiderunt. Poſt hæc Ericus ordinatis in Dania rebus, amici curam importunita
te omiſſam, accepta rerum tranquillitate/reſumpſit: iuuandiq; gratia eius vrbem

Alii Aſſylo magno.

aſylo, Magno deuotam primo diripuit: mox igni ſubuertit. Interiecto anno Haral-
do eidem opem iterato poſcenti/vniuerſam Daniæ claſſem pro ſupplemento tranſ

Magnꝰ Noricus capit̃

miſit. Collato bello viribus Magnus inferior capitur. Quem Haraldus vita frui
permiſſum/oculis ac genitalibus carere præcepit: ne aut luminū voluptate regnū
appeteret/aut Veneris vſu vltricē ſui ſobolē ꝓcrearet. Cæcatus igit̃ caſtratuſq; cū
interrogaret̃ quē ex ſuis pœnā ſecū oculorū ſubire vellet, paucos ea re delectari re-

Amicitiæ ſpecimen.

ſpōdit. Tūc qdā et forma ei ſimillimꝰ/et militiā eiꝰ ſingulari fide cōplexꝰ/ne ex tāta
cliētela deeſſet, ꝗ cū dn̄o cōpati vellet/vltro ſe ſupplicio obtulit/ꝓfatus vt videnti ſi
millimū: ita luminibus orbato futurū. Qui quū virtute venerationē meruerit, apd̄
improbos pœnā perſenſit. Magnus vero non tam animi virtute ꝙ corpis debilitate

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Knytl. S. cap. 99. cõtinẽtiæ religionẽ amplexus, de ſceptrato cucullatus euaſit. Interea Eric⁹ q̃ſitã ar- Magnus fit monachus.
mis pacẽ iuſtitię ornamentis excolere cupiẽs, cõditas a maioribus leges/ac tũc pene Erici leges.
ingẽti bellorũ tẽpeſtate ſubuerſas ad priſtini vigoris habitũ reuocauit: vtq̃ fortitu-
dine fuerat: ita iuſtitia inſignis apparuit. Irrogatas minoribus iniurias ſupiorũ ſup-
pliciis pẽſabat/nihilq̃ familiaritati aut neceſſitudini pcẽs/aut ferro/aut laqueo incõ-
ſultã maiorũ auaritiã caſtigabat. Quo ſtudio et principũ odia/et plebis obſequia cõ-
traxit: euenitq̃ vt et potẽtibus formidoloſus/et popularibus pcharus exiſteret. Idẽ
Knytl. S. cap. 99. rerũ a ſe geſtarũ virtutẽ tãtis laudibus pſeq cõſueuerat: vt veri interdũ fidẽ exce- Somniũ ſatellitis.
deret. Semel quoq̃ Erici ſalus ſatellitis eius ſomnio ſeruata pdit. Nam quũ ex freto
Sleſuicenſi Sialandiã petere ſtatuiſſet, qdam nautarũ p quietẽ exiſtimauit p inculta
montiũ iuga laſciuo admodũ equo ſe puehi/eoq̃ curſum citãte inter valliũ opaca
pcipitatũ crebris noctuarũ vnguibus laniari. Qđ quũ mane p iocũ ſodalibus retu-
liſſet, Ericus ea viſione veluti piculi pmonitus/ne eũ nauigationis comitẽ haberet,
in aliud ſe nauigiũ cõtulit/eoq̃ tutus ſociis naufragio pereũtibus pmãſit: lætatuſq̃
eſt q̃ ſalutẽ ſuam alienæ rati, q̃ ppriæ credere maluiſſet. Forte aũt inter ipm/Roſ-
kyldenſemq̃ põtificẽ Eſkyllum inimicitiæ primũ/mox ſeditiones adoleuere. Qua Eſkyllus
in re antiſtes Petri Botyldæ filii collegiũ nactus, auctoritate quã primã inter Sialã- Roſkyldenſ
denſes habebat/in regis eos odiũ cõcitat/viribuſq̃ publicæ cõſternationis adiutus epus Ericũ
Sialandiæ eum terminis pellit. Quo exacto puincialem populum in ſocietatẽ factio- pellit.
nis ſub titulo libertatis adciſcit: a ſuſpectis obſides petit. Solos vero Skyalmonis fi-
lios ſeditionis cõſortium detrectantes ad populare cõciliũ euocat / et ni ſtatuta die
obſides tradant/bonis carituros minatur. Illi vero ad concionẽ peruecti, nec minis
victi/nec bonorũ pœna mulctati/ſolidũ tenuere ppoſitum. Sed vt ad eos impunitas
redundauit, ita ad Eſkyllum pœna cõceſſit. Rege eñ cum Iutica claſſe reuerſo/pa-
tris ac patrui interuentu vſus, vicena auri talẽta mulctæ nomine perſoluit. Petrus
Knytl. S. cap. 105. vero fatis ſuis vltionem prĕcurrentibus, pœnam quę a rege parabatur/effugit. Per
eadem tempora decedente Aſcero Lundenſi, de noui antiſtitis ſuffectione diuiduũ
regis ac populi ſuffragium fuit. Siquidem Scanienſes ob egregia Aſceri merita Eſ-
kyllum arctiſſima ei cõſanguinitate iunctũ/ne potificiũ a familia diſcederet, ſuffra-
giis amplectũtur. Rex vero rubore fugationis ammonitus/neq̃ ſuorũ in Eſkyllo de- Cõtẽtio de
decorũ oblitus, Rikonẽ Sleſuicenſemq̃ q nuper Albero ſucceſſerat/q̃ in potiendo re- epiſcopatu
gno familiari eius opera vſus fuerat, eorũ arbitrio præferebat. Nec tamen hæc vo- Lundenſi.
Knytl. S. cap. 103. ta palam ad litem et controuerſiam progreſſa fuerant, Scanis metu ſententiam oc-
cultantibus. Eodem tempore Plogus quidam claro inter Iutos loco natus tametſi
regis militiam profiteretur, latentes capiti eius inſidias comparabat. Ad quem Ry-
pam veniens/militiæ titulo ſtipendium poſtulabat. Quo recepto, datum ſibi cla-
dis eius præmium reputabat, Et forte Ericus inter quoſdam populares acrius diſſi-
dentes regali iudicatione componere rogatus, publica id concione exequi ſtatue-
bat. In qua quum Plogus cuidam ex plæbe de ſe querenti ſatiſfacere iuberetur, di-
cendi ſimulatione facta nõ ſine lancea pgreſſus, auditum ſibi præberi petiuit. Sta-
bat aũt et rex haſtæ innixus/turbantiq̃ ſilentiũ populo manu ne obſtrepet innuebat
Quẽ Plogus loricam veſte tectam gerere exiſtimatum diu curioſis ſpeculatus ocu- Plogi facinus.
lis/vt inermem depræhendit, lancea tranſuerberauit. Et ne timidius dicere q̃ face-
re videret, regẽ a ſe pſtratũ vociferans/cæteros ad militũ internicionẽ hortat. Auli- Erici regis cædes.
cis itaq̃ paſſim metu dilabentibus, Ericus Hagni filius: cui ex patientia cognomen
iiii

Left margin (handwritten): Hæc diſtincta et poſtea Knytl. S. cap. 102. — In conventu Ruddingen ...

Handwritten note: De cædis circumstantiis vide Knitling. Cap. 103. etc. Ceterum Ecclesiastici in magnam suspicionem Regicidii veniebant, imprimis Episcopus Ripensis, Nothelius. Vid. Jo. Laurent. Amerinum Episc. Ripens. in Serie Episc. Metrica, vergente sec. XVI, ms. ap. Jo. ad. M. col. 265. Occisus est 1139. Et anno praecedente 1138 Ericum Emunu de Anglia invadenda cogitasse referunt Auctaria ad Chronic. Anselmi Gemblacensis, ed. Miræo Antwerp. 1608. 4°. Ibid. col. 266.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Erici Haq=ni filii faci=nus.

obuenit:egregiũ fortitudinis exẽplum ꝓbuit. Diu ſiqdẽ exanime regis corpus gla=dio ꝓtexit:ſociiſq; in fugã lapſis,ſolus ex tot cõmilitonibus intrepidũ mẽtis habitũ tenuit/dignus vt ei in regnũ ſucceſſor fieret,ꝓ quo etiã extincto pugnã gerere ꝑſti=tiſſet.Iamq; vacantẽ Daniæ poſſeſſionẽ nemo ſanguinis/virtutiſve fiducia aut pete re/aut rapere præſumebat. Quippe Sueno Erici/Kanutus Magni/et Waldemarus Kanuti filius nondũ regno tempeſtiui fuere.Chriſtiernus vero Waldemarũ pater=nã cuius vltionẽ adiuuerat/regno digniſſimũ prædicabat.Quẽ honorẽ mater mul tis et grauibus ꝑiculis obſitũ,ac vix quidẽ adultis geſtabilem ꝑniciosũ ꝑuulo fu=turũ aduertẽs,poſcenti puerũ Chriſtierno tradere recuſauit /maioribus id munus deberi præfata.Poſtremo ꝑtinacius inſiſtentẽ iureiurando obſtringit in regẽ eũ eli=gi nõ paſſurũ.Quo Chriſtiernus ad populũ et cõcionẽ vſq; ꝑlato/patris eius benefi cia memorat:vt domi leges et iura ſtabilierit:vt foris hoſtẽ repreſſerit:vt furtis ra piniſq; patriã vacuefecerit:vt Daniã pene exhauſtã et exanguẽ Sclauiæ magiſtram reddiderit:vt etiã vnicuiq; ꝑ vĩ amiſſa ad integrũ reſtituerit: vtq; cũctis his opibꝰ ſanguini ſuo regnũ deferri meruerit. Verũ cũ filius eius nondũ maturos impio an nos accepit/neq; Danis ſub auſpiciis puerilibus rem gerere militarẽ expediat,virũ debere circunſpici:q vſq; ad ꝓuectã pupilli ætatẽ tutorio regnũ nomine ꝓcuraret. In qđ munus aptius neminẽ q̃ Ericũ ſuꝑioris Erici ex filia nepotẽ:q; audacia ac pie tate præſtaret/maternũq; genus ex regibus duceret/adciſci poſſe/adulto rerũ ſum=mam pupillo ceſſurũ.Ita Erico et populi fauor/et pueri maieſtas vires regias dedit.

Ericꝰ Lam rex.lxxxiiii

Hic præter ſolam animi fortitudinẽ nihil a natura dotis accepat: ſicut prudẽtia va cuus,ita parũ amœnus eloquio.Cæterũ adeo ſalutis ſuæ ꝓdigus eſſe cõſueuerat:vt bellũ cõmiſſurus ne ſingulariter in hoſtẽ ꝓcurreret,arctius a ſuis obſeruari ſoleret Tunc Eſkyllus cognito regẽ apud Iutiã deceſſiſſe,repente in Scaniã maioris ſacer=dotii affectatione ꝑuehitur.Ericus vero infectũ antedeceſſoris ꝓpoſitũ circa Ryco nẽ explere cupiens/pontificalis ei dignitatis incrementa tribuere geſtiebat.Scaniẽ=ſes aũt vltima quæq; ꝑpeti,q̃ pontificiũ in nouã transferre familiã præoptãtes/bel=lum aduerſum regẽ decernũt.Quo ille cognito ne multorũ inimicitias vnius viri fãiliaritate cõtraheret,ꝓpoſito ſuo cupide ceſſit/Eſkylloq; ſedẽ mutare ꝑmiſſo, Ry konẽ Sialandiæ præſulẽ mediantibus cleri ſuffragiis/creat.Interea Olauus Haral=

Olauus Ha raldi filius.

di filius Noruagia reuerſus,patrimoniũ ſuũ inter bella ciuilia a patruo occupatũ hæreditatis titulo repoſcit.Cuius petitioni Ericus illam antiquitatis legem oppo=ſuit:qua reis patriæ bonorũ pœna decernitur.Patrẽ ſiqdem eius peregrino milite aduerſum patriã vſum/decretã hac lege ſententiã incurriſſe.Igitur Olauus perin=de ac iuſtũ belli titulum accepiſſet,cupidius oblatã ſeditionis occaſionẽ amplectit. Siqdẽ acceptã repulſæ cõtumeliã ad nouarũ rerũ licentiã trãſtulit/deq; priuati pa trimonii repetitore totius regni inhiator euaſit. Verũ diſſimulato odio ꝑ inſidias regẽ opprimere ſtatuit.Quẽ in Arna Lundenſi hoſpitio diuerſantẽ noctu adortus, primũ a vigilibus clandeſtinũ eius aduentũ ſpeculatis excipitur. Qui mox reflexis equis ſepultos ſomno milites clamore eminus in arma cõcitant/primiq; portas tue ri parant.Auxiliis deinde ſuꝑuenientiũ ſociorũ adiuti,hoſtilem repulere conatum Olauus ꝑinde ac ſuo ꝓpoſito victus,in Suetiã cõtendit:ſed mox Erico Scania exce=dente reuertit/cõcionẽq; in valle Arnenſi ſub edicto cõtractã liberioris vitæ ꝓmiſ=ſis aggreſſus/regium ſibi nomẽ illecto populariũ fauore conciuit. Quod indigne fe rens Eſkyllus,bellum ei Lundenſi manu cupidius q̃ ꝓſperius infert. A quo ſuꝑatus

Eſkylli i re gem fides.

Handwritten marginalia (right margin): Steph. S. cap. 104 — cap. 105 — cap. 106

Handwritten marginalia (left margin): cf. Gradk. c. 270 (e) — Vidit Huitfeldius 117 litteras authenticas 1140 scriptas, ubi Rex, hunc praesens vocatur Ericus tertius, unde concluditur Ericum bonum eo tempore existimatum fuisse Regum ejus nominis primum, Ericum Emund vero secundum, adeoque duos seculo IX florentes, et Annal. Francor., Acta Ansgar., et Adamo Bremensi memoratos, quorum Saxo unum f. 946, Sueno Agg. nullum profert, vel ignoratos ... vel ut Jutiae tantum imperantes, praeteritos. cf. f. 194. ... c. 125.

primũ mox in vrbe ad quã ex prælio confugerat obſeſſus: poſtremo neceſſitate vi-
ctus: obſidibus datis, fideꝗ ſub ſacramẽto promiſſa ſalutẽ paciſcitur. Sed poſtmodũ
ex Olaui diſceſſu competentẽ fugæ copiã nactus: Erici charitatẽ & obſidũ ſaluti/ &
iuriſiurandi religioni/ ſpecioſa temeritate ꝑpoſuit, neꝗ neſas duxit extortum ſacra
menti vinculũ voluntariæ amicitiæ cultu conuellere. Cuius affectum atꝗ conſtan-
tiam rex ad ſe in Syalandiam venientis ampliſſimi ruris vicorũꝗ complurium da-
tione pẽſauit. Verum Scania impẽſius Olauũ fouente, ipſe veluti in antiſtitis fuga
per abſentiam victus: reparandæ fortunæ gratia ad littus more gentis Landora ap-
pellatum expeditionis nomine crebra claſſe peruehitur. Cuius loci ſuſpectã admo-
dum fortunam habebat: fabuloſæ cuiuſdã opinionis credulus: qua reges id littus
aggreſſi in annũ duraturi negantur. Sed dum per præſentiã fata metuit: abſens vi-
ctoria caruit. Siquidem tellure perinde ac fatali malo abſtinens: neꝗ ferri: ſed ruris
violentiam in metu reponens: copias in aciem dirigit, eaſꝗ Eſkyllo proferendas cõ
mittit. Qui pontificalium ſacrorum q̃ rei militaris peritior: perſimilem priori for-
tunam expertus: triſte regi ſpectaculum fuit. Cuius mali intuitu diſcere Ericus mo
neriꝗ poterat: plus viribus ſuis duces: q̃ fœmineis debere figmentis. Quibus ſuper
ſtitionũ laqueis: quove credulitatis errore animũ tunc eius obſeſſum putemus: cũ
ipſe qui alias adeo manu ſtrẽnuus exiſtere conſueuerat: vt ne temere in hoſtẽ ſe mit
teret: a militibus contineri neceſſe haberet: tunc veluti metu pugnam detrectans:
in vicino ſe per abſentiam ſuperari conſpiceret! Qua victoria Olauus veluti ipſum
iam Ericum deleſſet ſupra modum erectus: pontificales opes æque ac regias abſꝗ
reſpectu religionis inuadit: & in contumeliam Eſkylli: a quo bis ſe prouocatũ me-
minerat: cuidam eiuſdem nominis ſacerdoti pontificii geſtionem aſſignat. Deinde
tanq̃ vniuerſas æmuli vires ſuperiore prælio contudiſſet omnibus corporum mu-
nimentis apud Lundiam relictis: alias locorum & metu, & armis vacuus proficiſci
tur. Quo accepto rex contractis vndiꝗ leuibus & quæ fors obtulerat nauigiis: no-
ctu e Syalandia traiecit exercitum: amicis e Scania nauigationi ſuæ ductum emi-
nus ſcintillarum ſilicibus excuſſarum ſplendore præbentibus: fortiſſimos quatuor
Olauianæ militiæ viros domi interceptos aquis obruendos curauit. Adulterinum
pontificem a veri ſacerdotii ſacramentis exutum ſuſpendio finiuit. Arma deinde
hoſtium gratã militibus pręda occupauit. His deniꝗ vſus Olauũ apud Glumſtorp
vicum conſerto prælio ſuperauit. Qui in Gothiam confugiens: interiectis diebus
per Blekingiam reuertit: itemꝗ ab Erico fugatus cum ad montium anguſtias per-
ueniſſet: eorum præſidio fretus proxime inſequentes deleuit. Partem quoꝗ exerci-
tus in oſtium terga traiecit: eaꝗ manu prope modum Lundenſes abſumpſit. Super
hæc omnia fugam capeſſit. Deinde veluti rebus in Scania parum feliciter proueni-
entibus bellum in Syalandiam tranſfert: fortunam loco mutare cupiens. Vbi ab in-
colis Rykonis ductum ſecutis apud Bythingam amnem bello victus: in Hallãdiam
excurrit. Ex qua rurſum Syalandiam petens cum ex agreſtibus antiſtitem in vico
Ramløſa moram habere cognoſceret: noctu tacitus in vicinia manſit. De cuiꝰ cubi
culo certior per matutinum eius officium factus oſtio militem inuehi iubet. Ad cu-
ius tuitionẽ procurrentes cubicularii in limine trucidãtur. Antiſtes ipſe extremæ
neceſſitatis periculis obſeſſum ſe videns: religione ſaluti poſtpoſita: ceruicem ſcuto
ſubiecit: adituꝗ hoſtem inſigni pugna prohibuit: clericis interim qui & epiſtolarũ
eius & anuli curam habebant: conuulſas pene ianuas admoto puluinorum cumulo

Fabuloſus loci geniꝰ.

Epi virtus.

reprimentibus. Igitur ædem Olauus quia armis non poterat: flammis attentabat.
At pontifex enſe q̄ igni conſumi ſpecioſius ratus conſerendi cum Olauo ſermonis
pacem efflagitat: benignaq; eius promiſſione firmatus/ exſerto foribus capite tru-
Epi cædes. cidatur. Igitur Olauus vltionem parricidio conſecutus cupide in littus decurrit:
vtq; nauigia tacitus deſeruit: ita concitus eadem repetiuit: ante fuga & nauigatio-
ne vſus q̄ rex nuntium facti qui tunc in vicinia morabatur acciperet. Quo cognito
Romanus antiſtes acerbiſſima aduerſus eũ execratione vſus cæteris per Europam
Olauo inter- pontificibus ſimiliter in ipſum pronuntiandi detulit poteſtatem. Mandatum quo-
dicit̃ ſacris. q; ad vniuerſos Iutiæ pontifices dedit: vt ſententias aduerſum ſacrilegam eius im-
pietatem debita animaduerſione deſtringendas curarent: indignum vſu ſacrorum
exiſtimans qui celebrem eorum miniſtrum oppreſſerit. Ericus vero comperto Ola-
uum Hallãdiam petere feſtinato poſt eũ peruehitur. Cuius aduentu Olauus apud
Aryſtadium nuntiato vicini pontis beneficio fugæ conſuluit: eoq; poſt tergum ab-
rupto: in proxima ripa tutus conſedit. Pauci ex militibus eius quibus ob virtutem
aut torporem fuga tardior erat: a ſuperuenientibus occupati funduntur. Tunc In-
gimarus quidam vetus Erici miles: æmulum eius non bellorum impendio: ſed leui
inſidiarũ momento tollendũ ratus: illectuſq; ſiue p̃mii ſpe/ ſiue gloriæ cupidine trãſ
fugæ titulo Olauũ petiuit: eũq; tranſitionis ſimulatione ſecutus: tandẽ in publico
pergentẽ equi pernicitate fretus: telo traiicere deſtinauit: cõpleſſetq; votũ: ni Ola-
uus repẽte equo delapſus: imminẽs iaculũ induſtria corporis declinatione vitaſſet.
Deinde citatũ acrius equũ/ dũ incautius fugę cõpendiũ quęrit/ in paluſtre cœnũ p̃ci
pitẽ agit: eiuſq; voraginibus implicatus opprimitur: p̃poſito parũ reſpondẽte for-
tuna. Poſt hæc Ericus nuptiarũ ſollicitat⁹ affectu Bremorũ antiſtitis Harwici ger-
manã vxorẽ duxit natu quidẽ nobilem: ſed nõ tã pudicitia q̄ parẽtela conſpicuam.
Cuius inſtinctu vetera regũ latifundia in eos maxime quorum forti opera aduerſ⁹
Olauũ vſus fuerat: dono cõtulit: neq; regiis opibus quo minus ſuſcepta pro ſe peri-
cula repẽſaret: pepercit: quaſi ad hoc tantũ eas recepiſſet vt in alios largitione tranſ
funderet: totaſq; ſtipẽdii loco militibus erogaret. Poſtremo æmulũ apud Thiutam
amnẽ cũ maiore copiarũ parte bello deleuit. Verum non eadẽ virtute peregrina ac
domeſtica bella cõfecit. Expeditiones enim quas aduerſum Sclauos ductabat: nõ tã
timori eis q̄ ludibrio fuere. Adeo enim apud eum inertia omnia ſolutaq; fuere: vt
ne a viro quidem edita putarẽtur. Infimi cuiuſq; in ſoluenda militia arbitriũ ſeque
batur. Sæpe lixarum redeundũ vociferantiũ clamorem ſecutus: claſſem dimiſit. Ob
cuius mollitiẽ animata Barbarorũ atrocitas/ nõ ſolũ eũ foris peruagantẽ contẽpſit:
ſed etiã domi conſiſtẽtẽ inuaſit. Qui cũ in Fyoniam forte e Syalandia nauigatione
cõtẽderet: piratas poſt tergũ imminere cõſpiciẽs: auide petito littore: armamẽtiſq;
omnib⁹ in prædã relictis: nõ ſine rubore & metu nauigio ceſſit. Interiectis annis cũ
apud Syalandiã febri ſe implicatũ ſentiret Fyoniã vſq; cuius erat oriũdus cõceſſit
ſpiritũ vbi acceperat redditurus. Illic deſp̃ato lãguoris remedio quia corpori nõ po
terat: ſpiritui cõſulere cupiẽs: regiã veſtẽ cuculla p̃mutat: vocataq; militũ cohorte
palã regno renũtiat. Creditũ eñ eſt: & a ſacrorũ peritis traditũ nihil abolẽdis piacu
Ericus fit monachus. lis pœnitẽtiæ religione valẽtius reperiri. Tũc Elyuus a vico Wiſingo qui & ipſe ęgro
cũ aliis aſſidebat: cũctos de creãdo rege circũſpectis eẽ ſuffragiis iubet: vtpote præ
ſenti iam militia liberos. Quæ vox vitã regis quãtulacũq; reſtabat abſumpſit: ægre
ferentis adhuc viuo ſibi ſucceſſorem inquiri.

Lutgardem. De hoc matrimonio et foemina ipsius fatis vide Alb. Stad. p. 165 a. Meibom. Chron. Marienthal. p. 350. et Pontan. p. 216. Gr. ad ch. p. 269.

Knytl. S. cap. 106.

Eylerus Comes de Ustorp v. Brotorp, hodie ... Cf. Huitfeld. et Gr. ad ch. p. 269.

Helmoldus libr. I. C. 67. Sentiens Ericus appropinquare diem mortis ſuæ, adhibito Magnatum conſilio Sveinum deſtinavit ad regnum; Waldemarum vel Kanutum hereditate paterna juſſit eſſe contentos. Gr. ad eh. c. 271.

Kngtl. S. cap: 107.

DEfuncto Erico ambiguũ plæbis de regno ſuffragium fuit. Quippe Kanutus in Iutia: Sueno apud Syalandiam Magni alter/alter ſuperioris Erici filius: ingenti ambitu regnũ ꝑtebãt. Siquidem hũc paterna illum auita merita venerabilem faciebant. Suenone itaq; Sialandenſium ſuffragia ambiente: ac plæriſq; ꝑtitionem eius fauorabiliter accipiẽtibus: Olauus cognomine Balbus priſci moris æmulatione permotus: cunctos qui regium ei nomen tribuerẽt: ipſumq; ſi reciperet execratus: adduci ſe poſſe negabat: vt in hanc vocẽ incõſulta patrię maieſtate ꝑcurreret: aut regium honorẽ priuato præter publicũ regni cõſenſum deferret. Siquidẽ electionis locum Sialandiam eſſe. Ius vero penes popularis arbitrii cõmunitatẽ conſiſtere memorabat. Hæſitãtibus cũctis: atq; a ſentẽtia aliquantulũ cedẽtibus: Steno quidã ſpreto veterũ ritu Suenonẽ occultis a ſe promiſſis aggreſſum regio prim⁹ nomine cẽſuit. Maiorẽq; cõcionis partẽ ad ſimilẽ vocis auſum induxit. Itaq; ſententiã eius proſecutũ vulgus: qđ arbitrio ſuo paulo ante ꝑmittere verebatur: pari mox ſuffragio cõprobabat. Eodẽ quoq; auctore populus Sialandenſis creatũ a ſe regẽ finitimorũ cõſenſu fulciri cupiẽs: Iacobo Colonis filio ſingularis facũdię viro legationem compoſitã & ſubornatã cõmittit: qui Scaniẽſes adulatione dignitatis ad ſocietatẽ electionis impelleret. Idem Suenoni comes in Scaniã datus: accepta dicẽdi copia: docet noluiſſe Sialandos quicq̃ ſuper regio delectu ſentẽtiis ſuis præter Scanicũ arrogare cõſenſum. Sed hũc ſequi in cũctis q̃ ꝑcurrere malle: ſine eo nihil magnę rei executuros. Verũ Suenonis inſitam animis charitatẽ habere: eũq; ſibi in regẽ dummodo Scanica allubeſcant ſuffragia exoptare: quẽ p̄ter propriæ indolis claritatem/ etiã patris auiq; merita cõmendarẽt. Meminiſſe deinde monet: vt ſoli cæteras Danorum vires obtriuerint: vt patri eius ad extremã pene deſperationem redacto: nihilq; præter interitum pręſtolanti imperium dederint: obſecratq; humanitate qua illum exceperant: filium proſequãtur. Ita Sialandenſiũ affectum indicans: ſed factũ reticẽs: omniũ Suenoni ſuffragia conciliauit: quos ad hunc fauorẽ non ſolũ Sialandenſium legatio: ſed etiam proprię eorum virtutis memoria concitabat. Kanutus quoq; eodẽ a Iutis honore prouehitur: indignãtibus Suenonem temeraria geminæ concionis audacia regium occupaſſe vocabulũ. Inde Sialandiam potiendæ eius libidine iiſdem frætus accedit. Poſt hæc maximũ pontificem Eſkillum/ eundẽq; Suenonianæ partis fautorem occultis ad defectionẽ promiſſis impellit: quibus incẽſus antiſtes Kanuto per internũtios mandat: claſſe Scaniam petat: ſeq; belli ſociũ pollicetur. vt autem occaſionem ſibi tranſitionis conciſceret: ac lubricum fidei ſuæ rationabilis cauſæ titulo coloraret: acceptas a Suenone iniurias fingit: & quaſi cũ eo cõtrouerſiã initurus: cõtractis colloquii ſimulatione militibus: Lundiam quæ & Suenonem habebat petiuit. Vbi dũ compoſitionis negotia falſo geruntur: Kanutum ex iis quos ad ſpeculãdum eius aduẽtum præmiſerat: adeſſe cognoſcit. Nec colloquiũ ſoluere moratus: ignotum cæteris conſilium ſuũ eadẽ hora repẽte detexit. Siquidẽ elatis ſignis præcipiti in littus equitatu contẽdit. Cuius aduẽtum Kanutus nauigatione præcurrẽs/ littori copias mandare noluit: ſed in altũ nauigia reiiciens damnata promiſſoris fide Sialandiam reuertit. Ita præſens conſilium non cedẽtibus ex ſententia rebus fortuna deluſit. Sueno vero properantem ab vrbe pontificem ſubſecutus: reuertentem bello ſuperat: captũq; quia publica cuſtodia non ſuppetebat in excelſam Laurentianæ ædis partem attollit: eiq; templum ergaſtulo fecit. Eapropter

Locum electionis Sialandiã eſſe.

Sueno rex lxxxv.

Kngtl. S. cap: 108.

Kngtl. S. cap: 106.

Eſkillus capitur.

Chronicon Lundenſe p. 5, captum a Suenone Rege, ſuſpenſum fuiſſe in Sporta ſub teſtudine refert. Magn. Matthiæ p. 36 ſuper teſtudinem collocatum ait. Huitf. factum refert ad 1149. Gr. ad M. c. 271.

execrationis (quæ ſuprema pontificum vltio eſt) cenſuram metuens: non ſolū eum captione eruit: ſed etiam agreſti vico/ magnaq; Burgūdæ inſulæ parte: quo ſynceriorem eius fauorem impetraret: donauit. Poſt hæc ſine ipſo apud Slangetorp ruralem Sialandię villam bellum cum æmulo facit: eūq; cruentiſſimo prælio ſuperatū inſula pellit: victor in Scaniā redit: Kanutus in Iutiā refugus ceſſit. Per eadē tēpora Romanus antiſtes Barbaricæ tempeſtatis procella rem diuinā pene obrutā euerſamq; conſpiciens, datis per Europā epiſtolis vniuerſos Chriſtianæ credulitatis hoſtes ab eius cultoribus oppugnari præcepit. Singulæ autem catholicorū prouinciæ confinē ſibi Barbariem inceſſere iubebantur. Ne ergo Dani priuatæ militiæ rebus publicæ religionis officia detrectarēt: ſumptis ſacræ peregrinationis inſignibus imperiū amplectuntur. Igitur Kanutus ac Sueno inuicem obſidibus datis, depoſitiſq; inimicitiarū exercitiis rei melius gerēdę gratia pacē pro tēpore ſtatuūt: reuocatūq; a ſuis viſceribus ferrū ad ſacrorū vindictā conuertūt. Diſcordiā itaq; a regni æmulatione profectā ſociæ expeditionis fœdere caſtigātes: iūctis viribus Sclauiā petūt: Germanis ex cōdicto diuerſam eius inuadētibꝰ plagā. Iuti Kanuto duce/ Hetbiēſes Suenone hoſtilē occupāt portū. Superueniūt extremi Sialandēſes ac Scani: priorēq; claſſem prout cuiq; locus patebat ſua circūincludunt. Occurrūt in littore Saxones et ipſi vindicādæ religionis cupiētiſſimi: militiæ ſocii Danis futuri. Mox Dobinum inſigne piratica oppidū: ab vtroq; circūſidetur exercitu: omni Danica multitudine præter paucos claſſis cuſtodes nauigia reliquēte. Quorū raritate cognita rugiā primā obſeſſis opē inimicę claſſis oppreſſione porrigere ſtatuūt. Mox Scanos quos ordo proximos offerebat adorti: ferme omnes fuderūt. Iutis iocundā eorū cladē ducētibus: neq; ſocios cōputātibus quos duce a ſe diuerſos nouerāt. Sed & forēſis nōdū pugnæ memoria exoleuerat: & recēs partiū odiū æſtuabat. Adeo quos priuatæ iræ agitant: publica nunq̄ cōmunio fœderat. Aſcerus vero Roſkildenſis ꝗ claſſis a rege curā acceperat/ ſuo repēte nauigio ꝑ ignauiā cedēs mercatorū cymba aduectꝰ cōſcēdit: eoq; latebrā nactus: quos ſpecioſo pugnæ exēplo ad fortitudinē incitare debuerat: deformis fugæ ſpectaculo territabat. Primū autem Scani ne timidioribus fuga ſuppeteret: cōmunibus vinculis arctius naues in claſſem ſociāt: mox victi nexus induſtrie procuratos fortuitis ruptionibus lacerant: parſq; ferro periit: pars necem ſibi inter vndas pręcipitio maturauit. Cūq; Rugiani complures ob magnitudinem naues captu difficiles animaduerterēt: multitudinis ſpecie metum eis ingerere cupientes: claſſem ſuā abductis cæſorum nauigiis duplicant: eadēq; perinde ac remigum plena tentoriis inſtruūt vacuitatē vmbraculis obſcurātes. Vſi ſunt & alio nō minore mentiēdę claſſis ingenio: noctibus enim tacita nauigatione in altū ꝑgētes diluculo referūtur imaginē recētis claſſis, & ſupuenientiū auxiliorū effigiē p̄bituri. Sed crebro id agētiū fruſtra calliditas fuit. Interea Danis obſidionē arcētibus: eorū claſſis piratico bello nūtiatur oppreſſa. Hac fama reuocati correptis nauiū reliquiis Rugianos reſiſtere formidātes: portu ꝓpellūt: ſociorūq; ſtragē fuga hoſtiū vlciſcūtur: ob interfectorū cadauera parū adhuc nauigabili ponto. Suenoni vero naui qua venerat ſpoliato ſuā cedere Kanutus Liburnicā voluit: ſed ſuſpecta æmuli humanitas erat: oblatūq; notabatur obſequiū. Nā cū eiꝰ partes incolumes: ſuaſq; ꝓpemodū exhauſtas videret: alieno nauigio reditū experiri fiſus nō eſt. Sleſuicū deuectus interiecto tēpore prior Kanuto Sialandiā occupat. Roſkildiāq; mœniū inopē receptaculi gratia vallo foſſaq; cōplectit. Cuius cuſtodia Ebboni mādata: in Scaniā pergit.

Borgen Holm.

Stratagema.

Hoc prælium brevi insecutum est illud apud Torstentorp. f. 135. l. 24. utrumque habitum A° 1150. Gr. adh. c. 272.

Eugenius III. Steph. p. 234. col. 2.

Helmoldus L. 1. C. 65 refert, ad annum 1148, principes, hortatu S. Bernhardi, tres simul cruciatas expeditiones decrevisse, in Orientem, Hispaniam, et Slaviam; de qua tertia sic, C. 62, tertius signatorum exercitus devotaverunt se ad gentem Slavorum, Obotritos et Luticios ulturi mortes Christicolarum, præcipue Danorum. C. 65. Danorum exercitus additus est iis, qui obsederant Dubin — Considerantes, quia Danorum exercitus segnius ageret, facta eruptione, percusserunt ex iis multos — ad ultimum conventio talis facta est, ut Slavi fidem Christianam reciperent, et laxarent Danos — relaxaverunt inutiles, retentis, quos sertio robustior servaverat ætas, neque baptisma servaverunt. Cf. Knytl. C. 108. In Auctario Gemblacensi Miræi p. 207. hoc notabile occurrit ad a. 1148. Dani et Westphali et Saxonum Duces consenserunt, ut Slavorum gentem delerent, aut cogerent Christianam fieri. Et, cum ad arma ventum fuisset, Teutonici, accepta pecunia, vendiderunt Dacos, cœptisque prælio se subtrahentes, multa millia Dacorum occidit Slavorum gladius. Gr. adh. c. 272.

Knytlb. cap. 107. 108.

Knytlb. cap. 108.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Kanutus vero Scanienſiū damnis benigne ſecū a fortuna actū exiſtimās: eāq; tantū
ſibi viriū addidiſſe: quantū æmulo depreſſiſſet reputās: ne res eius ꝓxima clade cor
ruptas/ ocio recreari permitteret: Sialandiā tā ſibi ꝗ̄ hoſti diuidua ope familiarem
Iutis pręcipue fratus ingreditur: ei potiſſimū ceſſurā ratus a quo primū occupata
fuiſſet. Vbi cōperto Roſkildiā deciuiſſe: portaſq; ſibi Ebbone filio Skialmonis aucto
re clauſiſſe: Sunonem quēdā ſola loquacitate inſignē/ nec tā conſilio gnarū ꝗ̄ amœ
nū eloquio: qui eā ad deditionē hortaretur p̃mittit. Is cū ad oppidū peruenīſſet: pri
mū ante vallū laſciue/ & diſcurſim obequitans: mox cōpoſiti volubilitate ſermonis
propugnaculis inſiſtentes aggreſſus: legationis mandata facundius ꝗ̄ felicius expli
cabat. Quem Ebbo de induſtria blandis ac mitibus verbis excipiens: emiſſis deditio
nis ſimulatione iuuenibus prendēdum curauit. Quorum vnus paulatim ei propior
factus: ius fræni violētius occupat: cæteriſq; equū a tergo pulſantibus: captum ciui
bus ligatum adducit. Is primo compedū pœna coercitus: poſtmodū ſuperueniente
Suenone luminibus ſpoliat⁹ improuidæ exhortationis pœnas pepēdit. Hæc audiēs
Kanutus potiendæ vrbis diffidētia: in Iutiam reuertit: vtq; rerū cōmoditas affuit:
Sialandiam ſpe reparandæ fortunæ/ parte qua maris anfractibus interluitur inopi
natam intrauit: improuidam quoq; Roſkildiam capit: & penates Ebbonis ad Sueno
nem elapſi incēdio diruit. Vnde ne impēſarum inopia arctatus diſcederet: publico
ſtipēdio alimentorū ei ſubſidia decernūtur. Par Scaniēſibus circa Suenonē affectus
inceſſerat. Ne enim labente ſumptu veluti ciborū pœnuria afflictus arma deſerere
cogeretur: publicæ eū collationis cōmeatibus ꝓſequūtur. Tāta inter partes virtu
tis & gloriæ æmulatio fuit. Interea nobiliſſimi Iutorū/ & in rebus bellicis ſingulari
militiæ laude cōſpicui/ duab⁹ Suenonē Liburnicis petiuerūt. Quorū virib⁹ ſuccin
ctus aſſumpto Eſkillo: manū in Sialādiā traiecit: ac ꝓpe Thorſtam vicū bello cū Ka
nuto cōcurrit. Vbi inclinata ſuorū acie timidiorū fugā ſecut⁹: fortiorū victoria re
uocat: & dū vinci credidit: victor repētinus euaſit. Kanutū vero ſui/ ſiue ꝙ tenera
adhuc ætate eſſet, ſiue quia belli eū implicare periculis nollēt/ in aciē deſcēdere paſſi
nō ſunt: pro duce pugnæ ſpectatorē effectū. Interiectis diebus Waldemarus diui
Kanuti fili⁹: armis tūc primū ꝑ ętatē matur⁹: ſed paterna in Kanuto merita peroſus
Suenoni ſe iūgit: in eius caſtris militiæ Tirociniū habiturus. Cuius fauor plurimū
Suenoni viriū cōciliauit. A quo paternę p̃fecturæ dignitate donat⁹: Kanutū quēdā
Henrici filiū ſub Kanuto Magni filio eiuſdē beneficii titulis inhiantē crebra belli cō
greſſione perdomuit. Nec minor ipſis mediocris rei ꝗ̄ regibus ſummæ æmulatio
erat. Semꝑ autē ad Waldemarū victoria redūdauit. Erat aūt Kanutus inſignis facū
dia ſed moribus effuſiſſimus. Sueno & fortunæ fauore: & viriū incremētis accinct⁹
in Fioniā excedit: mox æmulū apud Iutiā perſecuturus: vbi ab exule quodā Ethlero
ſollicitatus bellū in Holſatios parat: abūde minora ad traiiciēdum nauigia p̃mittē
te. Incolæ ſiquidem quo tranſitus impeditior foret: pontē conuulſerant. veniētibus
Eidoram: ꝓmiſſoris incuria binas tātū nauiculas exhibuerat. Quarum altera Sue
no ſuos p̃cedere cupiens: ſaniore militū ſentētia reuocatur: rogatus ꝓpoſitū hoſtiū
aliena traiectione p̃noſcere: neq; ꝓpriis rem periculis explorare. Siqdē haud procul
eis latebrā eſſe: partē copiarū quantā a ſe ſupandā crediderint irrupturis. Nec falſa
prædictio fuit. Holſatii quippe vicinis ſe ſaltibus occultātes: patiēter primorū adi
tū præſtolantur: tranſuectiſq; quos a ſe capi poſſe cōſiderēt: ꝑcurſu facto omnes aut
neci aut captioni ſubiiciūt: ꝗ̄ꝗ̄ Danis in propulſando periculo animus nō deeſſet: vt

Suno loquax.

Suno capitur.

Roſkildia improuide capitur.

Waldemarus Tiro.

pote qui nec fugere poſſent,& in regis oculis pugnã edere neceſſe haberent. Ita noſtros ad virtutẽ capeſſendã & ſalutis deſperatio,& præſens ducis incitabat aſpectus Quorũ periculis exturbati ſcafarũ magiſtri:circa palos medio amne defixos hærebant:neq; reſiduos tranſuehere:neq; tranſlatos referre auſi. Itaq; nec regi ad ꝓcedẽdũ,nec victis ad reſiliendũ opi fuere.Interea Kanutus ſumptuoſis militiæ impenſis oneratus:nec minorẽ occidẽtis humanitatẽ inuenit:q̃ oriẽtis nuper expert⁹ fuerat. Siquidẽ agreſtium placide tractatorũ ſtipendia cõtraxit tali Iutorũ beneficio vſus:quale pridẽ apud Sialandios acceperat:huius Sueno cõgreſſu vitato:Scaniã reuiſit exiguis militiæ reliquiis integrã æmuli manũ attẽtare formidãs. Interiecto tẽpore receptis pretio captiuis ſecurus Iutiã adiri cõſtituit: peragranti Fioniam Ebbonis e vita nũtiatur exceſſus.Cuius fato deiectus:relatis in Sialandiam copiis p̄ſens belli propoſitũ deſerit,militẽq; plangere q̃ æmulũ inceſſere maluit. Adeo eñ familiariter eo vſus:vt nihil in foro:nihil in caſtris/abſq; ipſi⁹ amminiſtratione curaret:inq; priuatis ac publicis negotiis prorſus ex eius arbitrio ſentẽtiaq; pẽderet. At vbi recens funeris mœror exoleuit bellum nouaturus per Fioniam in Iutiam decurrens:Wibergenſes regiorũ vectigaliũ immunitatẽ pactos ad bella pro ſe ſuſcipiẽda perduxit.Huc Kanutus magnis oriẽtis viribus ſuccinctus aduehitur: victor haud dubie futurus ni ſuadẽtibus amicis equeſtrẽ militiã pedeſtri mutaſſet.Siquidẽ optimates eius ſupiorũ bellorũ ammoniti:qbus rem infeliciter equitãdo geſſere/ ne fugæ facultas ignauos abriperet:neceſſitatẽ ſibi iferre tẽtãtes:equorũ amminicula ſubmouẽda duxerũt.Kanutũ cũ paucis equitibus peditũ mediũ faciũt belli merita æſtimaturũ, nec alias Sueno rebus ſuis impenſius diffidebat. Vt autẽ hoſtes vltro militiæ expedimentis exui vidit:ſumma ſpe extremã deſperationẽ mutauit: neq; enim ignorabat equitatu vacuos lẽtam & ignobilẽ militiam edituros: pluſq; ſibi præſidii demere q̃ duramẽti cõciſcere.Et ne ei ſimilis manus deeſſe videretur:Wibergenſes vtpote rei equeſtris ignaros/pedeſtri p̄lio militare p̄cepit: nõnullos inter ſagittarios & funditores diſpertit.His leuia tormẽta ſaxaq; iactilia ꝓ armis fuere.Proxime eis ab vtroq; latere equites iũgit: mox hoſtiũ terga preſſuros. Cõmittẽdi taliter p̄lii p̄cipuus auctor ei Waldemarus extabat:corpus annis tenerũ/animũ induſtria p̄ualidũ habẽs. Is ſiqdẽ pedites peditib⁹ opponẽdos:latera autẽ & terga ab equitibus inceſſenda docuerat.Kanutus dupliciter inſtructi hoſtis cõſiliũ ex apparatu cognoſcẽs:opportunitatẽ inſidiis negare diſpoſuit.Quib⁹ vt copiã demeret: neq; ſuos a tergo circũueniri pateret:op⁹ impetu ratus/totã manũ in cõſertiſſimos pedites inducit:eoſq; paſſim & varie reſiſtẽtes pene oẽs oppreſſit: nec ea tñ virtute periculũ ꝓpulit.Quippe Sueno vtrinq; ex latere aduerſarios,partito equitatu circũuolat:deturbatiſq; equis quos retro aciẽ fugæ metu locauerat:ancipiti incurſu cõcluſos exagitabat. Q đ vbi videt Kanutus trãſuerſis aciẽ principiis inſtruit,reuocatãq; a peditibus pugnã: ad equites tranſtulit.Quippe a tergo inſtantibus ora aduertere neceſſe habuit.Sueno vero cum & armis diffideret:& equorum pericula formidaret: tranſuerſis eos præliis fatigare:non manũ cũ eis acie conſerere: nõ pugnandi copiam facere: ſed incerto Marte ludificatos/ æſtu ac laſſitudine ſuperandos curabat: eos grauiſſime adortus qui cõmuni acie longius excedentes:audacius ſemet propulſandis obiecere periculis. Variis igitur irruptionibus laceſſiti: crebroq; impetu & obliquis cõcurſibus lacerati:tandẽ viriũ inopia ad tantã corporis laſſitudinem peruenerunt:vt præter communẽ belligerandi morem in ipſo certaminis ardore ſeſſione pauſarent. Cũq;

Ebbonis mors.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

nec ad fugam, nec ad pugnam vis vlla ſuppeteret: dũ ſollicite ſalutis præſidia circũ-
ſpiciunt: oppidũ cuius paulo ante incolas fuderant: cõpoſita acie paulatim accedere
tutiſſimũ ducunt: ſubſidii loco hoſtiũ tectis vſuri. Eo igitur ſeruatis ordinibus in-
ceſſum emouent: procuratis qui a tergo curarẽt: hoſtẽq; retrogradi pellerẽt. Tanta
plærũq; neceſſitatis fidutia eſt. Tũc Barcho quidã promptiſſimus Suenonis miles
ab aduerſariis vndiq; circũuẽtus: innumeram manũ ammirabili ſolus virtute ſuſti-
nuit. Tandem obfuſis ſudore oculis pulſo clypeo ambas bipẽni manus inſerere: pro-
miſcue cædẽ facere: hoſtes ac ſocios iuxta/ferire: nulli propius inſtanti parcere. Quo
viſo Waldemarus cui multa ſecũ ex veteri cõuictu familiaritas erat: memoria priſcę
charitatis euectus equo ocius aduolat extremis amici rebus adeſſe cupiens. Quem
Barcho aduerſariũ ratus: relata bipenni inſtãtem appetit. Sed Waldemarus ꝑrepto
eo ictum ocior anteuenit. Manubrio ſolo ſcapulæ eius vehemẽter impacto ferrũ ex-
cidit. Vix hominẽ inter tot arma, tot hoſtes obnixius cõtranitentẽ ſeruare potuit.
Diu tandẽ obluctatum abducit: inuitũq; ſaluti reſtituit. Qui poſtꝗ̃ ſe ab amiciſſimo
ſalutari captione pertrahi videt: libenter quidem eius opem excipere dixit: ſed non
ita vti hac velle vt captiuorum more clunes equi ſequendo: fœdum de ſe ſpectaculũ
faciat. verum ex parte Kanuti alii confeſtim fugam facere: pars oppido latebrã quę-
rere: nonnulli per medias eius plateas erũpere: Kanutus ipſe per anguſtiſſimas vici
partes: equo vectus eripitur. Occupati qui in vicũ profugerãt: & in vnã ædiũ capti-
ui tradũtur. Ad quos introgreſſo rege Helias Ripenſis antiſtes circũſpectis omni-
bus: hortulanũ regi æmulandũ aiebat: qui vtilibus hęrbis incremẽta cõciliat: noxiis
locum vacuefacit. Qđ dictũ ſpecie horridũ: ſiquis altius mẽte perſpiciat ſumma in-
duſtria procuratũ fateatur neceſſe eſt. Abciſe enim rem, ſed copioſe diſſeruit. Cui ſi
Sueno obſecutus fuiſſet: profecto omnẽ æmuli fidutiã ſepeliſſet. Qui licet iniuria-
rum nomine vindictã a captis exigere potuiſſet: ad mitiorẽ tamẽ ſententiã ingenita
ſibi pietate deflexus: plæriſq; redimẽdi copiã fecit: alioſq; ſacramẽto, alios ſpõſione
in fidẽ acceptos: morte mulctare paſſus nõ eſt. Ex quibus binos dũtaxat peculiaribꝰ
flagitiis obſitos: alterũ quia tetrã latrociniis vitã egerat: alterũ ꝙ optime de ſe me-
rentẽ virũ per inſidias dormiẽtẽ oppreſſerat: capite pœnas ſoluere iuſſit: in neutro
belli: in vtroq; ſceleris negotiũ puniẽs. Cõplures ex ſuperioribus tributæ ſibi ſalutis
immemores: acceptũ ab hoſte beneficiũ repetita Kanuti militia neglexerũt: eiſq; pri-
ſtina fides recenti charior erat. At Kanutus ab Alaburgo Liuthuſiũ petẽs: apud vi-
tricũ Suerconẽ exul aliquãdiu demoratꝰ eſt. Huc ſiquidẽ occiſo Magno Kanuti ma-
ter cõiugio obuenit. Tũc vero laceræ Danorũ res diſiectæq; fuere: cũ interius ſocia-
li bello flagrante: exterius piratica peſtis ingrueret. Cuius ꝓpulſandæ cauſa Sueno
toti Sclauiæ bellũ crebrius ꝗ̃ proſperius inferebat. Neq; eñ tãta illi in præliis perſe-
uerantia: quãtus furor atq; impetus fuit. Nam cũ receptui conſulere debebat: tã aui-
de littus repetere cõſueuit: vt par fugæ reductio videretur. Neq; ſuorũ ei res curæ
fuere: dũmodo prior ipſe nauigiũ rapuiſſet. Quæ regis ignauia tantam Sclauis au-
daciã dedit: vt crebro copias eiꝰ reuertẽtes opprimerẽt. Ipſe quoq; Wibergã adhuc
munimẽti expertẽ: quo tutiori ſibi receptaculo foret: terreis mœnibus clauſit: ma-
gniſq; eã ſtipendiis inſtruxit. At Kanutus apud Suetiã primũ vitrico optatus: mox
onuſtus haberi cœpit: ita vt pro comparandis alimentis quicquid illic prædiorum
poſſederat vẽditaret. Neq; enim vlla gens exules aut prõptius recipit: aut facilius
reſpuit. Sed & filiꝰ Suerconis Ioannes: vt plurimũ ſtrẽnuꝰ: ita parũ facetus irriſorio

Barchonis virtus.

Quomodo Wibergam clauſit mœnibus.

Suetica gẽs exules prõpte recipit facile contemnit.

Plures in Russiam fugisse scribunt, ut Chr. Siall. ad 1152 p. 27. Annales Ludewig. No. 12 p. 213. nihilque verisimilius, cum in Russia vitricum haberet Vlodomirum Regem, cui mater Rikiza, post mortem Magni, nupserat. (: Cf. et corrig. f. 136. l. 13 a fine :) Add. Knytl. c. 108. Gr. ad eh. c. 273.

carmine:fugam eius prælia〈q〉 retexuit: & quaſi cantilenæ ſpecie pudibũdi hoĩs verecũdiã laceſſiuit:vt eñ hoſpitẽ rubore & cõtẽptu perfunderet:fortunã ipſius ludibrio laceſſere cœpit:aſperſiſ〈q〉 iocis,& ignominioſo verborũ genere: ignauiã ei belli〈q〉 triſtes exprobrabat euẽtus. His Kanutus opprobriis irritatus:nauigio cõmeatu〈q〉 empto plurimũ in auunculis & materna fiſus neceſſitudine:Poloniã profugit. Quem illi maternæ rei nomine regni conſortionẽ appetere rati: cæteris in locis admiſſum:munimẽtis excipere paſſi non ſunt. Ad vltimũ eũ ne placida ſatis fronte cõſpiciũt:inſontem notantes cum propinquo charitatẽ deberent. Augebat hunc metum recẽs maioris eorum fratris depulſio. Ita〈q〉 receptus quidẽ:ſed nullã (vt dixi) vrbium intrare permiſſus:ad pręfectũ Saxoniæ Henricum peruehitur. Apud quẽ minorẽ ſpe ſua fortunã expertus: Hamburgenſem antiſtitem Hartuicum accedit: iampridem Danis iuridictioni ſuę exemptis infenſum. A quo humaniſſime habitus belli〈q〉 tandem ſubſidia mutuatus:domeſticorũ militum fidem tacita legatione ꝑtentat. Reſpõſum eſt omnes ad eũ ociſſime trãſituros: datã〈q〉 Suenoni fidem priſtina mutaturos. Qua promiſſione ſecurior factus:peregrina manu Iutiam intrat. Sed et ſuis nec humanitas Suenonis: nec obſidum charitas: nec periurii reſpectus: quo minus ad eum ſigna referrent obſtaculo fuit. At Sueno vbi de eius aduentu cognouit:virium diffidentia apud Wibergam recẽtibus a ſe munimẽtis excultã obſidionẽ ferre conſtituit. Vbi ad ſuſtentandã ſumptuũ neceſſitatẽ bona eorũ qui ad Kanutũ conceſſerant:rapinis exhaurit:prædatu〈q〉 ſtipendia contrahit. At Kanutus ex proximæ pugnæ euentu:vrbem oppugnare diffiſus:formidata locorũ fortuna: procul mœnibus caſtra conſtituit: operiri volens quoad æmulus protelatis diebus alimentorũ egeſtate vexatus:aut turpiter fugã:aut temere bellũ arriperet. Ea Kanuti ſpes Suenoni victoriæ fuit. Eodem tempore Bruno quidam qui & Kanutum ipſe e Saxonia ſecutus fuerat: ſiue Suenonis inſtinctu corruptus: cum quo vetuſta ſibi ſocietas erat: ſiue delati belli tædio ſatiatus impetrata vtcũ〈q〉 licentia cum aliquot Ripam
1151 ſeceſſit. Sueno vero cum rem familiarem magnis in vrbe ſumptibꝰ exhauſiſſet:ne〈q〉 trahendi diutius belli materiam circũſpiceret: audendum aliquid cum periculo ratus:noctu magnis itineribus tacitus ad hoſtium caſtra contẽdit:eoſ〈q〉 mane diuina curantes:improuidos irrumpit. Quibus repentino metu ꝑculſis:vt cui〈q〉 animus erat:aliis fugam,aliis arma capere negotiũ fuit. Medius horũ interfluebat riuus occultis voraginibus frequẽs:ſed vno dũtaxat vado meabilis:qđ Suenonianis incognitum,Kanuticis notũ prior loci inſpectio fecerat. Exiguus idẽ & obſcurus olim: nũc belli inclytus fama. Igitur qui irruperãt ignorãtia loci inuias riui ꝑtes aggreſſi:ꝑcipitatis equis ĩprouidi ĩpetus pœnas dedere. Experti periculũ eminꝰ inſtãt: fundiſ〈q〉 ac iaculis ꝓuocãt cõgreſſum ꝓhibẽte lacuna. Tũc Saxones oſtẽtãdæ virtutis auidi:

Waldemarꝰ ſancti Kanuti ducis filius.

ne rebus locus officeret eqs vadũ inſiliũt. Waldemarus poſtꝗ ad loci eqtabile videt tãꝗ hoſtes trãſitu ꝓhibiturꝰ/eo fręno cõuertit:aduerſo〈q〉 cũ eis equo cõcurrẽs:ĩpactã vni lanceã ingenuo militãdi more ꝑfregit. Sed cõtra ĩ ipſo gurgite ita quaternis ſimul haſtis excipit:vt equꝰ in clunes cõſideret. ipſe tamẽ ob egregiã eqtãdi peritiã ſella ꝑelli nequiret. Quintã inter frõtẽ galeã〈q〉 defixã:adacto capulo colliſam auulſit His malis liber / arrepto equo cũ paucis vadũ ſupat: & ne ſecuturis anguſtias faceret: ꝓcul riuo ſecedit:ibi〈q〉 facta acie pugnã capeſſit. Quinetiã totã hoſtiũ turbã quo ad oĩs ſociorũ ꝑmeaſſet exercitꝰ:parua manu ſuſtinuit, Suenoni〈q〉 certiſſimꝰ auctor victorię fuit. Quo opẽ ferẽte:Kanuti ꝑtes fugã fecere. Grandẽ qppe ex ſuperioribus

Knytl. S. cap. 108.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

prelíis metũ hauſerant eorũq; memoriam abiicere nequeuntes: ęgris ſemper infra-
ctiſq; animis erãt. adeo eñ Ranuticorum animos res aduerſę corruperãt: vt maiore
fortitudinis parte defecti / perſeuerãter hoſtẽ ferre nequirẽt: nimioq; timoris captu
hebetatis animis faciles ſemp in fugã exiſterent. Saxones vero qbus agitatio milita-
ris familiarior erat / equeſtri exercitatione vſi / crebro equorũ reiectu victoribus ĩſul-
tabãt, ita fugã moderãtes: vt eã nõ ſine ordine & regimine dirigere viderent̃. Prom-
ptiſſimus horũ Folradus eo ꝑlio cadit, neq; captorẽ reperire quiuit, q̃q̃ obrutus prẽ-
di ſe plurimũ ꝓcaret̃. Cęteri interdiu male fugientes oppido nocte mãſerũt: vbi a fu-
gę ꝑſecutoribus intercepti, hoſpitio necant̃. Cõdixerãt eñ victores nemini parcere
deuictorũ: tũ Saxonũ odio: tũ quia ꝓximo bello captos & a ſe redimẽdi poteſtate do-
natos: denuo hoſtes expti fuiſſẽt. Kanuto Saxonia refugio fuit. de cui⁹ fuga Ripẽſes
vti acta erat ab intermeantibus edocti, quo plus victori placerẽt cõfeſtim Brunonẽ
capiũt Suenonis in breui iudicio ꝑſentãdũ. Quẽ Sueno oblatũ aliquãdiu familiari⁹
habuit, mox donatũ abire ꝑmittit. Quę res ei apud cõterraneos ſuſpicioni primum
mox cladi atq; exitio fuit. Fuere eñ interfectorũ propinqui q crederẽt eũ pecunia a
Suenone corruptũ ſocioꝝ ſalutẽ iniquiſſimo ſubuertiſſe cõſilio: declinati belli argu-
mẽto doli cõiecturã trahẽtes, neq; aliud beneficẽtiam regis, q̃ fraudis ꝓmium extitiſ-
ſe putãtes. Cui cũ de ꝑfidia diem dixiſſent, omnẽq; accuſatiõis ſuæ vim validiſſima
eius defenſione eluſam viderẽt: inuictũ foro inſidiis occupãt. Sueno perinde ac priua-
tis iã periculis liber: ad publica ꝓpulſanda animũ induxit. Locis marinis natura mu-
nitis, cõplura agreſtiũ ꝓſidia cõdidit. Bina caſtra, alterũ in Fionia, ĩ Sialãdia alterũ
ꝓpter fretũ molit̃, q̃ piratis timori, incolis vero receptui forẽt. Sed a Sclauis vtrũq;
cõuulſum ꝓdit̃. Bellũ cũ ipſis magna apud Fioniã virtute geſſit. Quorũ copias ita
cecidit: vt plęriſq; militũ palmas ferro pręroſas habẽtibus, media digitorũ caro cru-
deſceret. Eo tempore ꝓpter incurſus qui a maritimis crebri ꝓdonib⁹ edebant̃: apud
Roſkildiã Wethemãno auctore piratica cœpit. cuius hæc diſciplina hi mores fuere. Roſkildeñ. piratica.
Nauigia piratę magis idonea ſibi viſa abſq; poſſeſſoris ꝑmiſſu aſſumẽdi poteſtatẽ ha-
bebãt: octaua acquiſitorũ parte naulũ daturi. Nauigationẽ orſuri, apud ſacerdotes
pręteritę vitę piacula deplorabãt: eorũq; religioſa animaduerſione puniti / perinde
ac ſtatim deceſſuri, diuina altaris libamẽta ſumebãt, cũcta proſperi⁹ ceſſura rati, ſi
rite deũ añ bella placaſſent. paruo viatico ſumpto, onera & ĩpedimẽta vitabãt arma-
tura ac cibo ſimpliciter cõtenti, nihilq; qđ nauigationẽ moraret̃ amplexi. multę illis
vigilię, multaq; ꝑſimonia erat. Remorũ manubriis cõſidẽdo innixi ſomnũ carpebãt.
Quoties ꝓpter littora illis nauigatio erat: eadẽ ante ſpeculatorib⁹ ꝑluſtrãda mãda-
bãt ne qđ ĩcõpertũ forte vel ĩprouiſum occurreret. Inſulas ad quas vẽto afflarent̃ pe-
tebãt: miſſis q loca ꝓcellis auerſa percurrerẽt: q ꝑegrina claſſis trãquillis ſoleat por-
tub⁹ delectari. Crebrũ eis cũ hoſte certamẽ: ſed vbiq; facilis, ac pene ĩcruenta victo-
ria fuit. Prędã ex ęquo ptiebãtur: nec maior gubernatoris portio q̃ priuati remigis
erat. Chriſtianos quos expugnata claſſe captiuos reperãt: amictu donatos ad ꝓpria
dimittebãt. tãta eis ĩ cõterraneos hũanitas erat. octogenas & binas piraticas puppes
varie & viciſſim cœpe, nunq̃ ipſi claſſẽ vigĩti duab⁹ frequẽtiorẽ hñtes. Stipẽdiis de-
fecti ĩpẽſas a ciuib⁹ cõtrahebãt ꝓmii loco ꝓdę dimidiũ recepturis. Hic piraticę cul-
tus vt dixi Roſkildię cœpt⁹: ab vrbis gremio etiã ad agreſtes manauit, ab oĩ ferme
Sialãdię pte ſubſidia mutuatus. Enĩuero anguſtus primũ ac tenuis magna breui in-
crementa contraxit. Sed neq; ante redditã terris pacem vlla ex parte remiſſior fuit.

Friſia mi=
nor ſpectat
ad Daciam
De ſitu Fri
ſię.
Cõmendat
Friſiam.

Interea Kanutus Friſiam minorem quę & ipſa Danicarum eſt partium cum paucis
exilii comitibus petit. Diues agri prouincia eſt pecoribus opulens. Cæterum confi=
nis occeano patet humilis, ita vt eius interdũ ęſtibus eluatur. Qui ne irrũpant: val=
lo littus omne pręcingitur: qđ ſi forte perfregerint inundãt campos: vicos & ſata
demergunt. Neqꝫ enim illic locus natura alius alio editior exſtat. Plęrunqꝫ agros ab
imo conuulſos alio loci traiiciunt, locum eorum occupante lacuna, in quorum con=
ſederint præſidiis poſſidendos. Inundationem comitatur feracitas. Gramine tellus
exuberat: torrefacta in ſalem gleba decoquitur. Hyeme continuo celatur ęſtu, ſtagni
ſpeciem prębentibus campis: vnde & in qua rerum parte locanda fuerit: pene ambi=
guum natura fecit: cum alia anni parte nauigationis patiens / alia aratri capax exi=
ſtat. Incolę eius natura feroces, corporibus agiles, anxiam & grauem armaturã con
temnunt / ancilibus vtunt̃, miſſilibus dimicant. Agros ſcrobibus cingunt, ſaltus con
tulis edũt. Penates in editum ſubiecto glebarum aceruo prouehũt. Hos a Friſonum
gente conditos nominis & linguæ ſocietas teſtimonio eſt. Quibus nouas quærenti=
bus ſedes, ea forte tellus obuenit. Quã paluſtrẽ primum ac humidam longo duraue
re cultu. Adminiſtratio deinde prouincię ſub noſtris regibus eſſe cœpit. A qua Ka=
nutus cũ forte pręſidium implorasſet: prompto omniũ fauore ſuſcipitur, pollicitus
ſe eis aliquid de conſuetæ penſionis onere laxaturum. Auidi promiſſionis Friſi in=
tuitu exilis ꝑmii, immani ſe negotio onerant. Ac primum mœnia propter Mildam
fluuium: quis eum recipiant condunt. Tantulo ſtipendio ingens militia ſtetit. Sue=
no reditus eius opinione accepta / Iutis in equitatum digeſtis a Sialandis & Scanis
claſſem adciſcit. Ex qua non nullas naues Sleſuici ſubductas ad Eidoram vſqꝫ ſolo te
nus pertrahendas curauit, ne ea pars hoſtibus elapſui foret. Quæ res ei impendio
magis q̃ vſui fuit. Inde cum copiis ad recens oppidum pergit. Id inter paludes am=
nemqꝫ ſitum natura q̃ opere munitius erat. A latere ei Milda fluuius fuit anguſtis
alueis, ſed placide manantibus aquis. Quod quia rex ob anguſtias exercitu circum=
uenire non poterat: locis ex copia idoneis caſtra defigit. Deinde cæſis virgultis quę
nemus proximũ offerebat ad peragrãdas paludes conſtramenta fieri iubet: quibus
cum opportunum foret: velut pontibus vterentur. Interea quidam ex Friſica iuuẽ=
tute, ſiue morę impatientes: ſiue vegetioribus animis virtutis iactãdę cupidi: pro=
uocandi gratia / riuum qui inter caſtra medius erat conſueta arte tranſiliunt, va=
gumqꝫ eminus hoſtem inceſſunt. Nec laceſſentibus obuii defuerunt. Complures ex
vtroqꝫ agmine huic ſe certamini ingerunt, ſuorum quiqꝫ pericula propulſuri neu=
tris communis fortunæ negotium patienter inſpectare valentibus. Itaqꝫ paulatim
creſcente pugna, adeo omnium huc animi confluxerunt: vt ex eo belli pręſultu / to=
tius victoriæ ſumma pẽdere videretur. Quo viſo filius Thorſtani Petrus omnium
regis archanorũ particeps: non ignarus Friſicę temeritatis: cõfeſtim armari exerci
tũ, pręſtolariqꝫ caſtris paratum iubet. Huius rei inſcii Friſones tota amnẽ manu re=
pente tranſuolant: rati ſine paratu regem in caſtris eſſe. Ita audacius q̃ prudentius
omnis eorũ irrupit exercitus: inopinatum hoſtem opprimere auidus. Sed Suenonia
nis non ſegnius occurſantibus: ad notas ſibi refugere paludes. Quas mox equites fa
ctorũ a ſe pontiũ ſtramẽtis vſi facile ſuperãt: tranſlatiqꝫ fugã acerrime perſequunt̃.
Aliud quoqꝫ ferro ſibi cõpendiũ ſtruunt. Nã tãta in fugiẽtes ſtrages exercita eſt: vt
conſtratis cadaueribus amnis mox a victoribus permeari potuerit. Fuſis friſonibus
Kanutus cum paucis exilii ſociis eques elabitur. Reliquis fugę expertibus oppidum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

receptui fuit. Cui Sueno Kanutum ineſſe ratus: obſeſſos q̃ poterat infenſus aggredi tur: ſperans obtentione eius totius belli finem futurum. Sautios integris mutat: feſ ſis requietos ſuccedere iubet: diurno prelio nocturnũ ſociat: omniq; inſtantia curat ne laſſis quies remedio fiat. Addebat obſeſſis animũ recens captiuorum occiſio: nec cuiq̃ a victore toties leſo venia ſperabatur. Cõtra rex ſi pugnã remitteret: neq; mox oppido potiretur: Freſos auxilio obſeſſis futuros timebat, ideoq; perſeuerãtiore prę lio opus ducebat. Sic metus vtrinq; pugnandi pertinaciam fecerat. Nec interdiu di micaſſe contenti: noctem quoq; bello contribuunt. Tunc vero anceps prelium erat. Cum forte Waldemarus clamore cominus orto Freſos inſtare ratus: in partem qua ſtrepitus exaudiebatur cum ſignis accurrit, ſocioſq; perq̃ ſtrenue repugnantes erro re noctis eluſus oppreſſit. Ita fortiſſimi animi dux temporis habitu circũuentus qui bus opem ferre decreuerat: cladem atq; exitiũ irrogauit. Oppidani aſſiduis plagis & continua laſſitudine exhauſti, nullumq; pugnę ſupplementũ habentes, cũ nec vi res nec vulnera vllo momenti ſpatio recreare quiuiſſent, deſperatis rebus dedidere ſe regi. Cuius fidem atq; clementiam: vltra ac rati fuerant: experti ſunt. Tum vero rex & in Plogo qui Ericũ occiderat: ſingulare pietatis ſpecimen dedit. Neq; eñ a pa tris interfectore pœnas exigere voluit: plus deditionis moribus: q̃ vltionis aculeis debiturus. Cęteros quoq; nec morte nec captione mulctatos abſq; redẽptione dimit tit: præfatus ſe eorũ obſequia ac odia iuxta ęſtimaturũ. Nihil eñ iis proſpere ceſſu rum qui toties mobili fide & ſacramẽto fuiſſent. Dimiſſi cũ duce exilium amplectun tur. Id eñ gratiæ apud ſuos Kanutus habebat: vt nulli vnq̃ fortuna eius faſtidio eſ ſet. At Freſones mulctę nomine duo milia librarũ regi cũ obſidibus pendũt. Poſt hęc ſiue rubore fugę ſiue naturę ſtoliditate cõpuncti Waldemarũ obſecrant, precetur re gẽ bellum cũ eis hac lege iteret: vt victor ęquã priori ſummã recipiat, victus ex vete ri penſione quantũ Kanutus ſpoponderat remittat. Ille p̃cantium temeritatẽ incer toſq; pugnę euentus ſolertius ęſtimans, extremę demẽtię voces conſilii ſui ſalubrita te cohibuit, perq̃ ſtultũ affirmando victos a victore noxias belli conditiones expete re. Interea Kanutus apud Germaniã Fridericũ Romano recenter imperio functum auxilii imploratione ſollicitat: promittens ſe patriæ procurationẽ in eius beneficio repoſiturũ. Imperator cui & ſumma naturę calliditas: & maxima proferẽdi imperii cupiditas eſſet: tantũ alieni ĩ ditionẽ ſuã redigere auidus: Suenonẽ veteris amicitiæ & cõmilitii monitũ promiſſo honoris incremento ad colloquendũ ſibi ſimulatione charitatis inuitat: eximiã ſibi viſendi eius cupidinẽ inceſſiſſe ſignificãs: ſed Romanę maieſtatis amplitudinẽ quo minus eũ accedat obſiſtere. Quippe Sueno adoleſcentię tẽpore militaris rei perdiſcẽdę gratia: Conradi Cæſaris clientelã ingreſſus: cũ Fri derico: adhuc priuatę fortunę: quẽ & ætate & ĩgenio ęquabat: diu ſodalitatis officia geſſerat. Itaq; nõ q fallaciſſimi hominis cõmẽtis crederet: aut æmulo aſylũ demere vellet: ſed vt ſola ſe germanis fama cognitũ etiam ſpectandũ ſubiiceret: pręſentemq; famę ſuæ miratoribus exhiberet: cultiore pompa inſtructus mandatum exequitur. Nec parũ glorię apud curiã magnificẽtia clientelę & apparatus oſtentatione cõtra xit, totiuſq; ĩ ſe germanię oculos ob virtutis ammirationẽ cõuertit. Merſburgũ op pidũ theutonicę nobilitatis frequẽtia cõpletũ ĩgreſſus, ab ĩpatore primũ venerãter hĩtus: mox vario accuſatiõis genere vexatus: diſparẽ p̃miſſis fidẽ exptus eſt. Cui de mũ cõditiões huiuſcemodi p̃ferunt: vt ĩperatoris ipſe: ei⁹ vero Kanut⁹ renũtiata re gni affectatiõe militẽ ageret: bñficii iure Sialãdiã receptur⁹. Alioqui: ĩpatoris vires

Obſeſſio dura.

Waldemari erratum.

Plogo p̃cit rex.

Kanut⁹ ad imperatorẽ confugit.

Friderici fraus.

Sueno olim de familia Cõradi imperatoris.

Kanuto obtentui fore/expeditamq; cum eo manum in Daniam eſſe mittendam quę
vel Suenonis pręcurreret reditum:vel confeſtim impugnaret aduentum.Sueno in
re tam anxia:aut periclitandum ſibi:aut parendum fore cognoſcens:ſimulata aſſen
ſione:paterna bona quibus in Sialandia abundabat:tanq̃ peculiaria a conditionis te
nore ſublegit/ne violandę pactionis omnis domi deeſſet occaſio.Quod quia germa=
nico iuri familiare erat : admiſſu facile fuit. In hoc Kanutus pacti parum credulus
Waldemarum qui cum Suenone aderat:ſponſorem efflagitat:fidem eius integrita=
temq; tutiſſimum rerum ſuarum pignus exiſtimans. Neq; enim alium ex regio co=
mitatu pari conſtantia pro capite ſuo excubiturum putauit. Ille Suenonianę perfi=
dię cōſcius cum vanam ac lubricam compoſitionis fidem aduerteret:ne alienam in
ſe labem recidere pateretur:ſponſionem pertinacius abnuit. Tandem rege compel=
lente,vix atq; ęgre vadimonium dixit:pręfatus ſe ſi Sueno pactum perrūperet: Ka=
nuti partibus acceſſurum:probata vtrinq; conditione diſceſſum eſt. Reuerſus ī re=
gnum Sueno:deq; æmulo comitem nactus:remiſſis e veſtigio literis:fidem Cæſaris
aperta fraudis exprobratione damnauit,initaſq; cum eo pactiones obſequii negatio
ne ſubuertit,in eas ſe conditiones fallaciter adductum affirmans,in quas Danicorū

Nemo regū Daniæ Cæſari homagiū pręſtitit.

adhuc regum nemo conceſſerit.Præterea Kanuto iuſta petenti,prouinciali dunta=
xat amminiſtratione conceſſa:regios penates a cætera ſe conditione ſecreuiſſe dice=
bat:fraudatus pacto Kanutus:vadem ſollicitat. Qui cum regem deſerere:vel ſpon=
ſionem corrumpere,ęque fœdum putaret:vtrobiq; famę periculum contemplatus:
mutare pactum:q̃ euertere maluit,ſtatuens vt cum rex Sialandiam commeatui ſuo
neceſſariam duceret : aliud pro ea Kanuto ſtipendium aſſignaret : nec fructu par=
cius:nec ſpatio contractius:nec honore defectius. Aſſenſus conditioni rex:triperti=
tam Kanuto pręfecturam conſtituit:eiq; in Iutia,Sialandia/ac Scania,peculiare be=
neficium tradit : intercisam loco dominationem minus ſolidæ poteſtatis geſturam
exiſtimans:Huius rei Kanutus Waldemarum denuo pręde m expoſcit.Quem velut
antea repugnantem Sueno condendi fœderis auidus:ſponſionem iterare coegit:ne
gans ſi pacto obuiam iſſet:eius Kanutive defectionem ęgre laturum.Hoc fretus pi=
gnore Kanutus:cupide conditionibus fruitur.Igitur Sueno perinde ac bellorū me=

Sueno ī ſuperbiam lapſus ritū Alemānorꝝ ęmulat⁹ eſt

tu ſolutus in ſuperbiam lapſus:patrios mores ꝙ parum ſibi viderentur exculti, tan
q̃ agreſtes & inconditos : petita a finitimis vrbanitate mutauit , ſpretoq; Danico
ritu germanicum æmulatus eſt.Nam & cultum ſaxonicum ſumpſit / & ne eo inui=
dioſius vteretur:militum ſtudia ad ſimilem veſtis vſum adduxit : ruſtici moris tę=
dio comptioris famulitii grege,palatium inſtruens. Quinetiam epulandi ruſticita
te depulſa:externas menſis comitates adciuit.commeſſationumq; ritus cultiore mi
niſterio gerendos inſtituit.Nec ſolum cultum nouauit : ſed etiam edendi bibendiq;
facetias tradidit.Idem ſtudii in nouanda clientela,aſciſcēdiſq; ſatellitibus geſſit.Ho
nores quippe nobilibus demptos:hiſtrionibus deferebat , magniſq; & illuſtribus vi=
ris a latere ſuo ſepoſitis : in eorum locum turpium & effœminatorum familiam
ſubrogabat : vt abiectu maiorum,minorumq; prouectu:prorſus eximias potentiæ

Suenonis auaritia.

ſuæ vires oſtenderet : ditatiq; fortunam ſuam beneficio regis , non generis im=
putarent . Nec inſolentiæ eius auaritia defuit . Siquidem lucroſa ſibi illorum
fata , quorum bona auxiſſet conſtituit , pupillorumq; parentibus e mortuis expi=
lator euaſit . Neq; nephas duxit eorum liberos ægeſtati ſubigere : quorum ope=
ra / regni opes ipſe ſuſceperit . Ipſos quoq; milites prius a ſe locupletatos , ad vilem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

paupertatis ſtatum beneficii ſui pœnitentia adductus reiecit. Quinetiam ingentis clientelę voracitate compulſus prouincialia miniſteria, impenſaſqꝫ ab agreſtibus: arctius exigere cœpit. Itaqꝫ dum militum luxui conſulit: plębis fauorem amittit. Prætera controuerſiarū iura eatenus ſacramenti religione ſubnixa ad palęſtras & palmas athleticas relegauit, iudiciumqꝫ rationis ſpeculationi debitum, in ſola corporū exercitatione conſtituit. Et ne quid faſtui deeſſet in communibus ſuggeſtis concionari faſtigio ſuo indignum ducebat. Quāobrem ęqua vulgarium alloquia contēnendo / editioribus locis occupatis: ſuppoſitę plębi ſuperne ius dicere conſueuit. Crebræ quoqꝫ ei cum Lundenſi pontifice ſimultates maiore fructu ꝗ iactura fuere. Ea tempeſtate Karolo Hallandiæ præſide prouinciam egreſſo: coniugem eius ſororemqꝫ viduā Suerconis filius Ioannes excellentis earum pulchritudinis opinione corruptus ad libidinis cōmercium raptas in Suetiam vſqꝫ deuexit. Quibus tam contumelioſe vſus proditur: vt eas in ſtupri vices noctibus euocaret alternis: īgenuę pudicitię fœminas, obſcœniſſima fœditate proculcans: neqꝫ aut huius matronalem thorum, aut illius cęlibem caſtimoniam: quo minus voluptatum ſuarum ignibus indulgeret reueritus. Ad vltimum patrię & populo tantę temeritatis facinus exſecrante: vtranqꝫ remiſit. Quod flagitium Sueno perinde ac cōmune probrum in omne Sueonum regnum vlciſci ſtatuit: publicum ruborem communibus armis ſubmouendum exiſtimans. Sed nuptiarum apparatu pręuentus: quippe Saxonum Satrapę Conradi filiā nuper deſponſam vxorem ducturus erat propior priuatę copulę: ꝗ publicę vindictę militiam retentabat. per hanc Sueonem in peregrinos ritus adductum falſa plæbis opinio referebat, eiuſqꝫ ſuper conſuetudinum nouitate conſilium accuſabat. Per eadem tempora Nicolaus vrbis Romæ cardinalis Britānicum permenſus oceanum: Noruagiam Lundenſium adhuc ditioni parentē immunitate conceſſa, maximi pontificatus titulis inſigniuit. Quod in Suetia quoqꝫ legationis poteſtate peragere cupiens: Sueonibus & Gothis de vrbe, & perſona tanto muneri idonea concordare nequeuntibus: certamini decus negauit, rudemqꝫ adhuc religionis barbariē ſummo ſacrorum honore dignatus non eſt. Verum inſpecto temporis habitu cum per oceanum reuerti hibernę nauigationis metu in periculis duceret: Daniam reditui ſuo percommodam arbitratus, offenſam eius ex Noruagię promotione contractam beneficii deliniamento ſedare conſtituit. Eſkillum igitur mādatis aggreſſus / plus nouę dignitatis ꝗ veteris amiſerit: recepturum promittit: definiens ſe ereptę Noruagię damna / Suetici primatus munere penſaturum. Rapuit promiſſum Eſkillus cupideqꝫ legati copiam flagitat. Qui veniens apud ipſum futurū Suetici ſacerdotii inſigne depoſuit. Dandum ei ī quem concors Sueonum Gothorumqꝫ ſuffragium cōueniſſet. Statuit quoqꝫ vt quicunqꝫ maximi Sueonum pontifices creandi eſſent. pallio a curia dato: per Lundenſem inſignirentur antiſtitem, eamqꝫ ſedē perpetuo vererentur obſequio. In hoc priuilegio dato confirmationem a curia adciſcēdam promittit. Quod effectu perfacile fuit. Siquidē Romā reuerſus: decedente Eugenio maximus pontifex ſubrogatus eſt, peregitqꝫ publicę religionis prę̄ſul qđ priuatæ legationis miniſter annuerat. Qui mox vſurpatione poſterorum firmatus: ſub hoc vſqꝫ tempus, antiqui tenoris obſeruatione perfruitur. His peractis Nicolaus nondū Dania egreſſus: Suenonem Suetica meditabundum bella Romana induſtria a propoſito reuocare conatus: locorum difficilium, inopis regni infructuoſæ victoriæ habitum prætendebat. Siquidem eius militię negocium ingens: fructus exiguos fore:

Raptus.

Hic habuit Noruagia Archiepiſcopum.

De primatu Archiepiſcopi Lundenſis.

Conſilium Nicolai legati.

priusqꝫ ei cum vaſtis,& immanibus ſcopulis:q̃ cum hoſte certandum. Quo victo ni-
hil præter ignobilem prædam,& ſordida ſpolia victoribus occupandum. Poſtremo
cum Stolidam regis perſeuerantiam conſilii ſui ſapientia ſuperare nequiret: iner-
Similitudo araneæ.
tiam eius facetiſſime cauillatus eſt. Nam araneam eum æmulari dicebat/ quæ tela-
rum figmentis cum diſcrimine vitæ:& viſcerum ſuorum egeſtione conſertis: quid
niſi Scarrabeos putres & vilia prenderet animalia? Cuius exempli euidentia araneę
regem: militiam telæ: victoriam venatui conferebat. Ita auidum ducem exiguæ
rei cupiditate ſeipſum viribus exinanientem inutili bello delectari monſtrabat. Cu-
ius Sueno dignitatem potius q̃ monitum veneratus, abeuntemqꝫ eum ad regni fi-
nes vſqꝫ commeatibus proſecutus: deſtinati olim belli ſtudium animo reuocauit:
quippe quem magis potiendę Suetię cupido:q̃ aut iniuriæ dolor:aut pudoris irrita-
mentum accenderat. Maximam ſiquidem inuadendę eius opportunitatem/tum ob
ſenium imbelliamqꝫ Suerconis:tum ob factiones inter eundem & plæbem recenter
ortas:nam Ioannem agreſtes cōcionantem occiderāt:arbitrabatur. Spe quoqꝫ tam
rata victoriam complectebatur, vt ante militiæ exordiū inter milites ſuos Suetica-
rum iura prouinciarum: tanq̃ belli præmia partiretur. Duo quoqꝫ ex proceribus
eius ad opinionem vnius Suetice virginis libidinis æmulatione correpti:magnis in-
ter ſe iurgiis diſſidere cœperunt. Cuius nuptias rex in beneficio ſuo reponere par
æſtimans:capta Suetia fortiori connubium pollicetur. Quo promiſſo libidinis ęmu-
lis magnum virtutis certamen ingeſſit. Tanta apud Danos fruendæ Suetiæ fidutia
fuit. Interea Suerco belli metu crebras ad eum de pace legationes direxit:ſed nullis
conditionibus ad eam impetrandam aſſurgere valuit. Igitur fruſtra fatigari ſe vi-
dens:non ſe prelio offerre:non arma:nō expeditionem parare:ſed ignotos locorum
receſſus quærere,ſummamqꝫ belli Sueonibus credere. Vt autem Sueno difficillimo-
rum itinerum euitaret anfractus:inſtrumentum belli hyemis expectatione ſuſpen-
Hyeme bellat i Suetiā
dit:ab aſtrictis glacie paludibus profectionis compēdium petiturus. Hyberni itaqꝫ
temporis beneficium nactus:expeditiora legit itinera, rapiniſqꝫ & incendio Finniā
prædabundus aggreditur. Occurrunt indigenę ſupplices, patriam ſeqꝫ dedentes:
nec ſic ſe ſubtraxiſſe contenti:etiam commeatibus prebitis:hoſpitalitatis eum obſe-
quiis proſequuntur. Poſt hæc Werendiam intrat. Vbi ab incolis neqꝫ Marte neqꝫ de-
ditione exceptus:flammis omnia ferroqꝫ peruadit:viris ac fœminis paſſim ſolitudi-
num inacceſſa petentibus. Sed & prealtę niuium moles totis ferme campis inceſſe-
Horrendū frigus.
rant:frigoriſqꝫ tanta vis erat:vt vberibus admoti infantes, algore hebetatis mem-
bris inter ipſa lactis alimenta decederent,matreſqꝫ ſimili fato propinquę,extincta pi-
gnora moribundis complexibus attrectarent. Dani quoqꝫ eadem aeris inclementia
afflicti:non in caſtris noctes exigere/non militares excubias obſeruare:pars foco ſi-
bi pars tecto conſulere,aeris non armorum ſęuitiam in metu reponere, cuncti plus
cœlum q̃ hoſtem cauere. Werendenſes autē quo ad regis gratiā paciſcerētur,iter in-
tercipere cupientes:cęſis minoribus truncarū arborū coaugmentis faucīū quas per
meaturus eſſet:anguſta precludunt. Tantis ſiquidem circūiacentium rupiū anfra-
Calliditas Sueonū in cędendis ſiluis.
ctibus claudebantur:vt abſqꝫ ingenti diſpendio a latere preteriri nequirent. Quo-
rum auſu rex inter cœnitandum accepto/morę omnis impatiens / diſcuſſis menſis,
equum inuolat:militibuſqꝫ adeſſe iuſſis,ad rupem concitus fertur, indigne ferens
cœptorum ſuorum curſum vilibus agreſtium obſtaculis retardari. Rogatus a Ni-
colao quodam iræ parcere, incertamqꝫ admodum rem curioſius explorare inter-

ꝑellanti ſe vxoratum quemq; timidiſſimum eſſe reſpondit, ad eius nuptias alludens qui ducta coniuge poſtridie militiam ingreſſus fuerat. Ille ob contumelioſam monitorum ſuorum repulſam ira percitus: facturum ſe breui qđ Sueno non audeat ſubintexuit: exprobratāq; ſibi ignominiam, inuicem in eum reiecto meticuloſitatis opprobrio vindicauit. Quæ vox ab iracundia profecta celerem ipſius obitum ominata eſt. Vbi vētum ad fauces: delapſi equis milites, q̄q̄ tenui armatura eſſent/ꝙ eis feſtinationis ardor ꝑiculorum contemptum ingeſſerat: arboream ſtruem oppugnare cœperunt: indigenis qui ad eam defendēdam conuenerant/ingenti pacem clamore poſcētibus. Tunc Nicolaus acceptam a rege contumeliam conſpicuę probitatis operibus demere cupidus, ne magis vxorius q̄ ſtrenuus videretur: dum conſerta truncorū robora obſtinato ad pericula gradu ſuperare conať: ab agreſtibus e ſtrue tanq̄ ex muro ꝓpugnātib⁹ caput haſta traiectus opprimiť. Similis aliorū conat⁹ ſaxis fudibuſq; repelliť. Sueno ꝓpinquitate noctis, impetuſq; ꝓproperi pœnitētia reuocat⁹: ſigno receptui dato ꝓpter aggerē caſtra cōſtituit: luce poſtera maiore vi ac paratu prælíū exequuturus. Verū hoſtibus noctu ſibi diffugio conſulentibus, mane vacuū propugnatoribus iter nullo negocio ſuperauit. Werendos deinde reſiſtendi fiducia defectos: in fidem accepit. Igitur cum plęraq; ſibi ex voluntate reſpondere cognoſceret: fœlicibus fortunæ experimentis euectus: i omnem ſe Suetiam effundere ſtatuit. Sed nimietas frigoris equorumq; ex aſperitate itinerum inopiaq; pabuli coorta debilitas proceſſum negabant. Tunc qui ex equitibus ad pedites redacti fuerant: commilitonum equos ſuis oneribus inſtrauere: eoſq; prę ſe onuſtos agentes ignaro rege domum dilabebantur. Qui tandem furtiuum militiæ diſceſſum expertus: clandeſtinam eius elapſionem data reuertendi licentia pręcurrit, ſtatimq; compendiaria ad Scanicam via curſum reflexit. Igitur Karolus cum Kanuto fratre receptorum obſidum fiducia ſpem liberæ tutæq; reuerſionis pręſumens, cum Hallandiæ propemodum confiniis acceſſiſſet a Finnenſibus inſidias hoſpitalitate tegētibus conuiuio exceptus: maiorem noctis partem commeſſationibus extraxit. Temulentia grauis in horreum annona vacuum, pariter ſe & comites ſobrietate exutos cubitum recepit. Quibus altiore ſomno ſpirantibus: Finnēſes foris valuas obiicibus obſerantes: igni ſparſere tectum. Iamq; maior eius cōflagrauerat pars: priuſq; ædes in cinerem prope collapſa fuerat: q̄ preſſos mero ſenſus vis ardoris expūgeret. Poſtremo propiore flammarum feruore correpti: dum nudi valuis erumpere geſtiunt: forinſecus eas obcluſas cognoſcunt. Vrgebat intus incendium: foris hoſtis vetabat egreſſum. Sed præſens pœna ſequentis metum leuabat, inſtantiſq; mali periculum futuro triſtius ducebatur. Quo euenit vt Dani ferro q̄ flammis opprimi præoptantes: validius conniſi præiecta foribus clauſtra conuellerent: vtq; vnum periculorum effugerent: in aliud ruere non dubitarent. Egregiæ indolis pueri quos ſibi in clientelam Karolus reſpectu propinquitatis adciuerat: abſq; ætatis miſeratione ſub Nicę amnis glaciem nudatis corporibus barbarorum ludibrio merſi in eodem alueo fatū ac tumulum recepere. Ita paucorum agreſtium fraude maximę expeditionis labor exinanitus eſt. Interiecto tempore, plębs Scanica a principibus diffidens, concione lecta in Arnam vallem armata ſucceſſit. Quoties enim in ea prouincia intolerabilia vulgi onera ducebātur: publica vi iniuriis occurrebatur. Adeo cū intolerabilis plæbis ſeruitus duciť publicis armis libertas expetitur. Veritus ergo rex ne is tumultus ad grauiores regni motus progrederetur, coercendi eius gratia

Vxoratum timidiſſimum foris eſſe.

Nicolai facinus.

Suenonis ſucceſſus.

Finneñ. dolus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ad Scaniam e Syalandia traiiciens:militaris manus fiducia agreſtium concionẽ ac-
ceſſit.Inermis ipſe equitibus vtebatur armatis:vt vim metuere potius q̃ ſtruere vi
deretur.Cedente de induſtria vulgo coronam ingreſſus:multis & grauibus queri-
moniis exceptus eſt:ſed obſtrepẽte multitudinis clamore,defenſionis poteſtatem di
cendive copiam impetrare nequiuit,flagitandi ſilentii gratia dextram vulgo obten
dens crebros lapidum iactus excepit.Adeo conſternationis furor in contemptũ ma

Tokonis in dicẽdo fœlicitas.

ieſtatis exarſerat.Tũc Toko matre Sygne ortus,vir natu & facũdia , iuxta nobilis,
primaq; regis amicitia prędıtus:in medium vulgi ſe proripit,obtentaq; omnium ta
citurnitate:imperitum concionis fragorem.doctę vocis auctoritate compreſſit . ita
ſuã temperans actionem:vt & præfectorum partes diſſimulãter protegeret/& ma-
nifeſtum patrocinium impertiret.Reuerſis ad propria agreſtibus:Rex tantę contu
melię deformitatem ſumma indignationis moleſtia proſecutus:complures Scaniæ
vicos exuſſit,eamq; ferme totam perinde ac maieſtatis ream : rapinæ ſubiecit.Ipſos
conſternationis auctores ſpiritu:vel bonis priuauit:factioſos paupertate aut morte

Contra innocẽtem ſęuit.

mulctandos iudicans.Nec Tokonem cuius ſalutari eloquio vſus fuerat:tametſi lin-
guæ eius beneficio vulgi iram vitaſſet mulctę expertem reliquit:plębem aduerſum
ſe occulto eius conſilio concitatam affirmans.Ita ſęuiſſimis iracundię furiis prouo-
catus:odia ac familiaritates iuxta penſabat.Ea Suenonis irruptio Kanuto nouanda

Occultum dei iudiciũ timendum

De conſideratiõe Waldemari & Kanuti.

rum rerum ſpem fidutiamq; reſtituit.Sed hunc auſum pręcipue Suenonis ac Wal-
demari concordia caſtigabat.Nam quantum regis odium:tantam ducis apud om-
nes gratiam intuebatur,alteriuſq; flagitia:alterius virtute redimi denotabat.Arbi
tri quoq; Kanuti prius ſodalem regi q̃ ocium eripiẽdum rati,eius cum Waldemaro
concordiam connubii affinitate componendam duxerunt . Cuius efficiendi gratia
vterinã Kanuti ſororem Sophiam : apud Waldemarum eximia pulchritudinis lau-
de de induſtria proſequebantur.Sed Waldemarus quo minus ad hãc copulam intẽ-
deret:inopiam virginis obſtare dicebat.ꝙ patre Ruteno procreata:nullorũ in Da-
nia bonorũ hęres exiſteret.Q̃q̃ eñ ſuaſoribus tacite pareret: plus ſe tamen pauper
tatem puellę fugere,q̃ ſpeciem ammirari fingebat.Igitur a Kanuto totius patrimo-
nii ſui parte tertia ſpõſalium loco promiſſa:puellam deſpondit,eamq; matronę cui-
dam Hotildę ad vſq; maturam thoro ętatem educandã cõmittit. Quãobrem negle
ctum ſanguinis vinculum:ac diu funeſtis odiis laceratum:tanta animorum integri
tate refectum eſt:vt nulla veterũ inimicitiarũ macula quas vel ipſi vel eorum parẽ-
tes geſſiſſent:nouę ſocietatis habitum:infuſcaret.Quorũ amicitia quo inuicem pu-
rior:hoc regi ſuſpectior extitit.Sed eos & tacite cauit:& palam offendere metuit:ꝙ
maximam a ſe virium partem cum Waldemaro migraſſe cognoſceret: cuius fortu-
nę ſuam incumbere non dubitaſſet.Itaq; licet amborum fidem notaret,ſuſpitionem
tñ ne odium proderet obſcurauit.Illi regię diſſimulationis haud inſcii: accepta cõ-
meandi licentia:quaſi bona ſua apud Suetiam inuiſitaturi:regem eius Suercone ac-
cedunt . Re autem vera Kanuto Suerconis filiæ poſtulandæ negocium fuit . Quo-

Suerco filiã cum regno deſpondet Kanuto.

rum pręſentiam Suerco tanta affectione amplexatus eſt:vt pręteritis liberis futurę
affinitatis ſpe hęredes eos nuncupare proponeret.Quod votum ei ſiue filiorum in-
ertia:ſiue excellentis proci nobilitas inſeminabat.Reuerſi itaq; hoc inuiſiores regi:
quo hoſti concordia iunctiores fuere.Kanuto deinde in Iutiam digreſſo/ Waldema-
ro vero Ringſtadium inuiſente : Sueno poſt eum contentius pergit : conuentumq;
diu perfidię & ꝓditionis probris euerberat.negãti confictas a ſe literas tradit tanq̃

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ab amicis porrectas:ſed titulo de induſtria vacantes:quæ eius ac Kanuti initam cũ Suercone concordiam nuntiarent. Quo cõmento Waldemarus/q̄q̄ irę parciſſimus eſſet ſupra modum accenſus: linguã nimio indignationis hauſtu repletã in contumeliam arguentis effundere nõ dubitauit:ꝑfidiæ quoq; in eũ exprobratiõe reiecta/ non iam redargutiõe/ſed cõuitio agebat, egregios operũ ſuorũ labores nugaci mẽdaciorum obiectu penſari vociferans. Adeoq; regem reſpõſi ſui libertate permouerat:vt tentus ab eo eſſet: niſi milites operam ſuam in eius captionẽ negaſſent. quorum fauor impenſius ipſum q̄ regem excoleret. Quã iniuriam poſtea apud Iutiam querimonia proſecutus:graues regi inimicitias peperit. Inde cũ Kanuto magna totius Iutię claſſe in Sialandiã receſſit, non ꝙ bellum regi inferre ꝓponeret ſed vt nouis cõditionibus tutiorem eius circa ſe fidem efficeret. Quo apud Sundby maritimum vicũ cum armatis obuio:diali colloquio de cõcordia actum. Compoſita pace/ rex cõcubia nocte Roſkildiam reuertit. Interea Sclauorum expeditio ad orientales Sialandię partes inuſitatę multitudinis claſſe nuntiatur ingreſſa. Qui quoniã rus ante vaſtarent, cuncta prędæ vacua prætergreſſi inopinatam aggredi Roſkildiam ſtatuũt. Igitur ne fumi indicio proderẽtur:incendio penitus abſtinebãt. Accedebat eorum audacię ꝙ ex ſpeculatoribus ocioſam vrbem regemq; procul ex ea ꝓfectum acceperant. Quo nuntio inſtructi intacto rure eam cõtentius petebant. Ex quibꝰ nõnulli perniciorib ꝰ equis ſuburbiũ prope liminaq; ciuitatis acceſſerãt. Rex ipſe dum nocturnam vigiliam ſopore auidius redimit:ſero paratu tanti diſcriminis nũtium excipiebat. Primus ex Danis Radulphus equeſtris militię apprime peritꝰ prõptioris equi beneficio in hoſtem occurrit. Sed cum ſolitarius eſſet:nũc euitando hoſtes, nunc perſequẽdo:opem ab exercitio mutuatus eſt. Quoties inculta camporũ offenderat:ob armaturę molem ęgrius fugam cõficiebat. Nam Sclauos ſimili põdere vacuos liberior equorũ pernicitas adiuuabat. Quo viſo plus viribus equi/q̄ velocitati confiſus:curſum ad cultiores agros de induſtria dirigere cœpit. Igitur caballi quibus vires parũ ſuppeterent, officiente ſtipula præſtantem robore equũ imitari non poterant. Ita dũ agilitatis equinę certamẽ ad viriũ conamẽ tranſtulit ab inſtãtibus occupari nequiuit. Quippe denſior ſeges plus vilium iumentorũ q̄ robuſti animalis curſum debilitauit. Interrogatus quis eſſet? mercatorẽ reſpondit. per cõtãtibus quaſnam merces haberet? reſpõdit arma quibus equos cõmutare ſoleret. Sed & eũ quem inſideret hoc ſibi mercimonio obueniſſe ſubiũxit. Regẽ quoq; Roſkildię eſſe rogatꝰ/aſſeruit. illis eũ neceſſarios ſuos allocuturũ vrbe nuper exceſſiſſe dicentibꝰ: egreſſum quidẽ eum ſed reuerſum aſtruxit. Quod quia cũ ſpeculatorũ affirmatiõe non cõueniebat:in mẽdaciis duxerũt. Idcirco autẽ Radulphus circa regis ſtatũ veris vtendum putauit: ꝙ ſiqua a ſe veraciter ederẽtur:cõtrario modo hoſtibus crediđit exiſtimãda. Interea regii equites, vt quiſq; apparatu velox ac manu ſtrenuus erat Radulpho admixti in vnã cohortem ſe receperant: incurſaturi ilico hoſtem ni Radulphus intuitu paucitatis auxilia ſociorũ expectãda duxiſſet. Tãtam eis victorię certitudinẽ aſſidua bellorũ fœlicitas ſuggerebat. Cõtra Sclaui reuocatos a prędа ſocios in aciem corrogant. Radulphus vbi primũ excitati pulueris indicio regẽ affore deprędhendit:ſuperuenientis auxilii fidutia prælium facit. Cedentibus Sclauis cum pedites necarẽtur : equites ſeorſum in globũ cõtracti prius velut ex cõſulto terga vertebant:mox imminentẽ a tergo regem, equitũ eius paucitate cõſpecta, cõuerſi fugarunt. Quos Radulphus intermiſſa peditũ ſtrage cũ ſuis adortus:in ve

Rex Sueno ꝑdit ſuſpitionẽ cõtra Waldemarꝫ

Sclauorum irruptio.

Radulphi equitis ſtrenuitas.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Notat cupiditatē Sclauorum.

rā & pręcipitē fugam coegit. Sed ab iiſdem longius inſectādis/ꝙ equis pręſtarēt reuocatus: admixta regia cohorte ferrū ad pedites retulit. Fugientibus tanta adhuc prædandi cupiditas inerat: vt occiſorū arietū corporibus pellem curſitando detraherent. Quantū in illorū pectoribus auaritię clauſum putemus: qui inter extrema pericula abiectis armis ignobilem prędam & vilia fugę impedimenta quo meliꝰ ſibi cōſulerent, deſerere paſſi nō ſunt! Pauciſſimi ex eis in littus elapſi per lubricū pelagi nando nauigia petiuerunt. Nonnulli fuga cupidius inita: cęco metu vndas aggreſſi paſſim exanimati ſunt, præcipitato in mare ſpiritu/quē ab hoſte ſeruare ſtuduerant. Interea Sclauorū equites velut ex abdito prouolātes: victoriam regi e manibus per inſidias eripere conabantur. Igitur Dani: dū ad finem pugnę peruētū autumant: prælīū iterant. Quorū virtute victi Sclaui: fuga auidius ſumpta adeo ſalutem ſuam ferro ſubtrahere geſtiebant: vt per maritimę rupis ardua ſemet cū equis effœminato pauore præcipitātes: vitam finirent: & inter ſcopulos ſpiritū deformi corporum ruina deponerent: quem audacter in acie profundere dubitaſſent. Abducēdis igitur nauigiis ob ingentē nautarū ſtragē ęgre remigia ſuppetebāt. Iiſdem

Wandalorū incurſationes.

tēporibus effuſis piraticæ habenis a Wandalicis finibus Eidoram vſq; oēs per orientem vici incolis vidui: ruraq; culturę expertia iacuere. Sialandia ab ortu & meridie marcida ſitu vaſtitate torpebat. Siquidem agreſtiū inops patrię loco prædonibus fuit. Fionię nihil reſiduū pręter paucos incolas piratica fecerat. Falſtria ſpacio q̄ virtute contractior incolarū fortitudine paruitatis dāna penſabat. Quippe tributarii ignara iugi: aut pacto hoſtē: aut viribus ſubmouebat. At Lalandia tametſi Falſtriæ granditate pręſtaret: pacē tamē penſione petebat. Cætera vaſtitas occuparat. Itaq; non armis: non vrbibus confiſū: anfractus ęquorū: quo minus piratas admitterent: prælongis palis ac ſudibus exſtruebantur. Aduertens igit̄ rex nutantes patriæ res: & iam pene collapſas: ſe ꝓpriis viribus a piratica vindicare negre: hērici ducis cuiꝰ inſignes ea tēpeſtate vires fuere/aduerſum Sclauos opem pecuniis promerendā putauit. Cui millequingentas argenti libras mercedis nomine pollicitus: publica collatione ſummam expleuit. At Henricus cuius vęnalis magis q̄ vtilis amicitia eſſet, pecuniam aſſecutus: vel quia noluit: vel quia nequiuit: parū ſtabiliter in promiſſo ſe geſſit. Ita rex nō accepta pace dum patrię rebus cōſulere quærit: miſeriā eius dedecore cumulauit. Quæ res aduerſum eū populariū iram acrius deſtrinxit: deforme ducentiū pacem cenſu nō armis exquiri: cōmuneq; patriā regis vitio eſſe deceptā.

Sueno Steph. p. 237. col. 2

Sueno inſidias ſtruit Waldemaro.

Igitur Sueno deſperatis malorū remediis a piraticis periculis ꝓpulſandis ad ciues vſq; cauēdos curam retorſit. Renouatiſq; ſuſpitionibus Waldemarū occupare animū intendit, tanq̄ altero ſibi onuſtorū ſublato/facilius reliquū aggreſſurus. Quod inſidiis q̄ bello commodius gerēdum ratus: perinde ac cōiugis dotem exquiſiturus ad ſocerū iter inſtaurat: interq; delectos comites Waldemarū profectionis ſequacem adciſcit: quia domi eum tuto relicturus non videbatur: in carcerē Conrado ſeruādum tradere cupiens. Quem dolum Waldemarus amicorum ſibi cōplurium literis indicatū venienti Sleſuicū regi memoratis quæ pro eo fideliter ac ſtrenue geſſerat cum exprobratione perfidię palam obiecit. Neganti in eum a ſe crudeliter eſſe conſultū: ſuſceptos apices abſciſis indicū vocabulis oſtendit. Meminiſſe deinde monet: vt p̄cipuā ei bellicorū manū conciliauerit/vt corpore aduerſo diras ꝓ eo plagas acceperit: vt ſecum maiorē ſemp victorię partem traxerit: egregiiſq; meritis ſuis gratiæ loco dolū ac fallaciam erogari cōqueritur. Comitatū nihilominus pollicet: pre-

Conradum Marchionem Misniæ cuius filiam Adelheidam duxerat Sueno. Steph. p. 237 col. 2. Conradum Comitem de Marchionem de Within vocat Helmold. L. 1. c. 84. [illegible] c. 283.

Waldemari querela.

fatus ſciturũ eum peracta fraude nequitiã ſibi nõ aſtũ effectui fuiſſe. Contra Sueno
ſuſpicionem leuare ſumma diſſimulatione tentabat. Neq; enim ad deponendã per=
fidiam: tantę fidei meritis adduci poterat. Irreuocabilis itaq; propoſiti pertinacia:
Stadiũ aduectus: a pręſule Bremorũ Hartuico domo ſuſpicitur. A quo cũ vlterio= Hartuicus
ris viæ ducem expoſceret: non impetrato Waldemarũ quem ei perfamiliarem ſcie= bremenſis
bat: preces iterare cõpellit. Quo pontifex clam vocato regii cõſilii cõmentum ape= epiſcopus.
rit: cõfeſſus ſe de induſtria negare: quod ei perniciosũ aduerteret. vt autẽ regi ſa=
tiſfacere videretur: diſſimulata poteſtate / ductũ ab Henrico / ꝙ potentia ac dignita=
te pręſtaret cõmonet expetendũ: verũ has preces ſuo Suenoniſq; & Waldemari nũ=
tio cõmittendas. Quibus Henricus auditis cum & regis dolum calleret: & Walde=
maro cõſulere vellet: quod a ſocero cõmodius accipere poſſet fruſtra Suenonẽ a ſe
flagitare reſpondit. Abductũ deinde Waldemari legatũ ꝗ noxia mittenti precetur
edocet: ipſumq; ni redeat: apud Conradũ extrema paſſurũ denũtiat. Igitur Sueno=
nis nuntius collegarũ vtroq; dimiſſo: Conradũ accedens: nũtiat ſuſpectos regẽ ha=
bere propinquos: quos pridem inimicitias exercentes cõnubii recentis affinitas cõ
cordes effecerit. E quibus vnum ei fraudulenter accitum in comitatum ceſſiſſe: quẽ
apud ipſum nouarum rerum metu vinctũ haberi cupiat. Pręterea procedendi gra
tia profectionis ei debere pręſtari ductorem. Quęrente Conrado quo pacto regem
ęmulus comitaretur: fidem eius ſecutum aſſeruit. Tunc conradus Suenonis conſi= Cõradi im
lium execratus: dedecere ſenem ſe inquit / quod iuuenis fugiſſet admittere. Nempe peratore di
deforme vetulo eſſe de integritatis duce perfidię fautorem euadere: notãq; quã ea= gnũ dictũ.
tenus cauerit: ſub vltimum tempus ſibi cõciſcere. Malle igitur ſe generum filiamq;
cum nepote ex ea ſuſcepto cruci ſubfixos videre: ꝗ fidei & ſynceritatis opinionem
tot annis ſeruatam extremę ętatis infamia corrũpere: alienęq; fraudis propoſitum
impiiſſimi fauoris proſequi nutrimento. Tum demum affuturum ſe / ſubſidiaq; la=
turum: ſi gener omiſſa fraude: palam quos metuat: impetat. Ad huius vocis nuntiũ
Sueno rubore perfuſus vlterioris vię tutatore negato: in regnũ reuertit breui mo=
rarum proceſſu Kanuto et Waldemaro Wibergi moram habẽtibus occulto traiectu
in Fioniã e Sialãdia acceſſit: cõfiſus inopinatos prędi poſſe: detecto dolo mãdat vtri
q; allocutum ſe eos non occupatum veniſſe: ſuſpitiones deponant quas falſo cõcepe
rint. Illi indiciis dolum pręcurrentibus eius de ſe propoſitum ſpeculati: nihilq; iam
bonę ſpei ex regis promiſſu capientes: Iutorum ſuffragiis regium ſibi nomen cõciſ
cunt. Tunc rex apud othenas (nam eo forte loci diuerterat) cõtractis in regiam mi Kanutus
litibus: nunc ſingulos nunc vniuerſos arctius percõtari cœpit qua fide pręſens bel= rex. lxxxvi.
lum ingredi vellent. Reſpondentibus alacriter: non contentus ſimplicitate promiſ=
ſi: ſacramento fidem efflagitat. Illatis ſacris / Suno ſiue vetuſta Waldemari charitate
ſiue priuato iniuriarum dolore permotus: regia ſolus excedit. Emiſſi qui eum reuo
carẽt: cauſam tam ſubitę egreſſionis efflagitant. Rogatus regredi ob paternę villę Sunonis
ereptionem conqueritur. Rex reſtitutionem promittit. Suno: ſeram hanc iuſtitiam integritas.
inquiẽs: in aduerſis vſurum ſe negat: quo ĩ proſperis fraudatus fuerit. Quamobrẽ
potioris partis amplexu ſolitariam tranſitionem non veritus: ab iniurioſo ſibi rege
ſalutari cõſilio deciuit. Itaq; iuſtum defectionis titulum ſecutus: Waldemarum aui=
tę paternęq; familiaritatis reſpectu tranſfugio petiuit. Cũq; Sueno roborata ſuorũ
fide in Sialandiã rediiſſet conſequenter ab æmulis Iutorũ claſſem mutuatis impeti
tur. Qui tunc forte Roſkildię ſitus: Eſkillũ ſępe dictum antiſtitem: pręſidiaq; Scano

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Petri conſilium.

rum accerſit. Quibus pręſentatis: Petrũ cui pater Thorſtanus erat: omniũ cõſilio-
rum ſuorũ arbitrum: qualiter rebus cõſulendũ eſſet interrogat. Is cõſultantẽ olim
regem qualiter tuto regnare poſſet iuſſiſſe fertur: vt aut equeſtrem plæbeiũqꝫ ordi
nem: quo ſe tutius aduerſum æmulos gereret: beneficiis impenſioribus coleret. aut
ab iis ſaltem ad ꝓpinquos placendi ſtudium transferret / eoſqꝫ ſola cõtentus ſpecie
reuera reges exiſtere pateretur. Si neutrũ egiſſet: haud dubiũ / quin breuem regni
vſum habiturus eſſet edocuit. Rex vero neqꝫ ſalubritatem conſilii: neqꝫ ſapientiam
reſponſi debita animi ſententia proſecutus: vtiliſſimos monitus deliramentorũ lo-
co habuit. Enimuero obfuſum iracũdia animũ ſalutaris æſtimatio ſubire nequiuit.
Concepti itaqꝫ furoris impatiens: quoad vnum ſibi ſcutum ſuppeteret: id ſe Petro
oppoſiturũ iurauit. Tum Petrus, meũ ſemꝑ inquit pro te clypeum geſſi: ſed vereor
ne cito cunctis ſcutorũ tuorũ copiis opus habiturus ſis. Quod rex auare dictũ exi-
ſtimans percõtatur num adhuc ſatur eſſet? Reſpondit ſaturum ſe, ſed vereri ne ſa-
tietatem parũ ſalubris digeries ſequeretur. Tunc quoqꝫ quid facto opus eſſet roga-
tus: in Scaniam migrandũ edocet. tutiores illic vires. in Sialãdia pauciores amicos
ꝗ hoſtes eſſe. Pręterea Iutos haud facile inſecuturos: forenſis adhuc pugnæ memo-
ria trepidos. Sinautẽ in Scaniã præuenerint gentis aduerſum eum auxilia contra-
cturos: Quam ſi petere ſupſediſſet: ad æmulos defecturã non dubitaret. Quẽ Sue-
no ſecus æſtimaturũ inquit: niſi Waldemarũ: cuius cõcubinarii filii pædagogũ age-
ret penatibus ſuis parſurũ ſperaret. Aliorũ vero bonis ſi patriã hoſti ceſſiſſent nul-
lum peculiaris amicitię beneficiũ præſidio futurũ. Ita alieno cõſilio ſpreto / propriũ
amplexatus: Roſkyldię hoſtẽ opperiri cõſtituit. Rareſcentibus alimentis regios vi
cos complures cõparandi ſumptus gratia venditabat. Tandem multi ruris abſum

Eſkilli conſilium.

pto precio: cum exercitũ nimiis impẽſis oneroſum dimiſſurus videretur: Eſkillus
defectionem prouidẽs artem excogitauit qua periculũ ad fructum cõuerteret. Pri-
mũ enim ampla defectionis pręmia ab aduerſariis occulte paciſcitur. Mox cũ cõter
raneis regem accedens: alimentorũ inopiam querit. dimittat precatur quos paſce-
re nequeat. Pręſertim pietatis ac neceſſitudinis iura violaturos. ſi in ciues ac ꝓpin-
quos ex aduerſo cõtractos pugnatũ iſſent. His dictis tanꝗ defenſionis ratione reddi
ta: cũ cohorte Scanica regia excedit ſubiungente Suenone: dignũ eum qui defectio-
nis pœnas capite lueret. Sed hunc regis furorem ſanior arbitroꝝ ſententia propu-
lit: imminẽtis belli auſpicia ſcelere & ſacrilegio prohibentium eſſe ſumenda. Iamqꝫ
rex maiore exercitus parte delapſa: fugam meditabũdus cum reliquiis copiarũ Fal
ſtriam verſus cõtentius pergit. ignorantibus etiam arbitris quo ꝓpoſito tam remo
tas ab vrbe partes accederet. Quẽ vbi de fuga cogitare compertũ milites habuere:
ne ſine prælio vinceretur: orantes victoriam ſi redeat ſpondent. Præterea ſcire iu-
bent eos ſibi milites eſſe qui crebro parua manu ingẽtes hoſtiũ copias ſuperauerint
neqꝫ paucitatẽ vereri debere, quã toties in ſuis victricem aſpexerit. Quinetiã vltimi
dedecoris eſſe fortunam ſuam ante fugę ꝗ bello permittere: eoſqꝫ qui vinci poſſent
vltro victores efficere: alieno metu ꝗ ſuis viribꝰ fortiores. Monẽt deinde ne ex ſtre-
nuo rege timidus militũ deſertor euadat: ne vniꝰ fugæ dedecore tot victorias ſuas

Perſeuerantia Danorũ

maculare ſuſtineat. Cuius perſeuerãtiam a propoſito reflectere nequeũtes: amaris
eum conuitiis inſequũtur. Nec deformitatẽ ei peregrinationis exprobraſſe contẽti
etiam cõtumelię dãnationem iunxerunt. Deinde mutua ſemet adhortatione firmã
tes: bello hoſtibus occurrere ſtatuunt. Fore eñ vt eorũ multitudo paſſim ac diſſo-

lutę inſtandi cupiditate procurrens: ſparſum militię genus ſequendo: facile a pau-
cis intercipi poſſet. Præterea arma ſibi & equos ſuppetere nihilq; tot viris in vnius
meticuloſi ducis abſentia nocuiſſe fortunam. Ita ſibi fortitudinis robur ingeneran
tes regii dedecoris notam militari ſpiritu redimere geſtiebant. diu itaq; expecta-
to hoſte: nec viſo: Petrus ſoluendũ agmen, ſalutiq; cõſulendũ / ammonuit. perꝗ ſtul-
tum affirmans prælium abſq; duce capeſſi. Quippe Iuti Suenonẽ de induſtria ceſ-
ſiſſe rati, inſidiarum metu, tardius incedendũ duxerunt. Tunc Sialandenſes ꝙ indi
genę eſſent: cæteros cõmilitonũ ductu ac cõmeatibꝰ proſequebãtur nec cuiꝗ ex tã-
to grege pniciosus ad patriã reditus extitit. Sed eorũ poſtmodũ plęriſq; paci tranſi-
tio fuit. Nã & fides regibus data & amicitia pariter obſequio quęſita: † Wlf / & Thor-
biornus ſpectatę in regẽ fidei cum hoc venię genus in probris ducerẽt, domi ſuę cõ-
pręhenſi ſuerconiq; regi in cuſtodiã traditi / exilio capita ꝗ hoſti dedere maluerũt.
Horum ſiquidẽ excellentis cõſtãtię animꝰ plus glorię in vinculis ꝗ libertatis in de-
fectiõe cõſtituit. At Sueno cõtinuato apud ſocerum exilio † trienniũ emẽſus ipſo de-
functo ſaxonũ ſatrapæ Henrico datis vadibus pecuniã pollicetur ingentẽ ſi regno
per eum reſtitui poſſet. Pactus præmiũ dux cũ ad aggerem quã Danorum ſtructu-
ram appellant ſummis viribus perueniſſet: tranſitu per eũ qui portę pręerat pecu-
nia corruptũ obtẽto / obſidione cenſum a Sleſuicẽſibus extudit. Tũc Hartuicus bre
morũ pontifex qui & ipſe poſt Henricũ expeditionis auctor extiterat: meruiſſe eum
(inquit) qui portã patefecerit cũ pecunia ſimul quã pactus eſſet ſuſpẽdi: quatenꝰ ad
horrorem cõſimilis facti in eodẽ laqueo proditor & ꝓditionis præmiũ cõſpiceren-
tur. Illic Sueno peregrinã claſſem prędatus direptas rutenorũ merces ſtipendii lo-
co militibus erogauit. Quo facto non ſolũ aduenarũ in poſterum frequẽtiam detur-
bauit: ſed etiam ſplẽdidam mercimoniis vrbem ad tenuem anguſtũq; vicum rede-
git. Saxones deſertũ ab incolis rus nullo reſiſtente permenſi: hoc longius quo licen-
tius ruebant. Nã auſtrales Iuti paucitatis ſuę metu in ſeptẽtrionalẽ partẽ quę mul-
titudine pręſtabat elapſi / ſub ſpecie fugę bellum parabant. Et qui prius auxilia Sue-
noni ſpopõderant alienorũ viribus ſuccincto ſuccurſum negabant / ne peregrinam
manũ aduerſum patriã iuuiſſe viderẽtur. Eadẽ fere tẽpeſtate Suerconem regẽ ſer-
uus qui cubiculo eius pręerat noctu dormientem occiderat. Quod ſcelus diuinitas
haud ſegnius ꝗ iuſtius vlta eſt. Nam paruo poſt tẽpore Magnus qui occulta regnã
di cupiditate ſeruo peragendi facinoris auctor extiterat, in eo conflictu quo filium
Suerconis Karolũ quem patre ſpoliauerat regno etiam exuere geſtiebat, ſceleratæ
machinationis pœnas morte perſoluit. Ea res Kanutũ ſolandę matris gratia Suetię
ſuperiora petere coegit. Interea Waldemarus apud Sialandiã theutonici motus opi
nione ſuſcepta ad Iutiam cõcitus tendit / remiſſo coęuo atq; collacteo ſuo Abſalone
qui reuertẽtis a Suetie Kanuti poſt ſe maturaret aduẽtũ. Tãtũ autẽ eiꝰ apud Iutos
pręſentia valuit: vt & fortibus fiduciam afferret & ignauia torpentes ad bellũ pro
patria ſuſcipiendũ erigeret. Idem Hẽricũ nobilẽ inter Saxones virũ cum quo iãpri-
dem affinitatẽ / data ei in matrimoniũ cognata iunxerat, per internũtios occultius
obſecrat. vti veteris amicitiæ cauſa ad procedendũ ſocios incitet / duciſq; reditum
modis oĩbus interpellet breui ſe cum exercitu ſuperuẽturum denũtians. Tãtam illi
fiduciam & numerus militũ & alacritas dabat. Huius tumultus nuntio Kanutus e
Suetia reuocatus cũ delectis Sialandiã intrat extẽplo Iutiam petiturus. Sed cũ co-
ortę tẽpeſtatis magnitudine tranſitu prohiberetur / afflicti mora milites Waldema-

Proditoris merces.

Sleſuici deſtructio.

Suerconis cędes.

Magni mors.

† Knytl. S. cap. 110.

† tres menſes. Knytl. S. cap. 110. Hepl. p 237 col. 2.

rum pacem cum hoſtibus pepigiſſe/idq; ſe per agreſtiū quēdam recenti nuntio cognouiſſe fingebāt. Hoc famę cōmento Kanutus audito ingrati animi labem exprobrat parum honeſtū de eo ſermonē habētibus qui ſuū cōmuni periculo caput obiecerit: hortaturq; ſi dignis eum laudibus ꝓſequi nolint ſaltē linguas ab indigna ipſius obtrectatiōe cohibeant.

Heſbernus

Heſbernus ſolus Skyalmonis cādidi ex filio nepos idēq; Waldemaro ob pueritię & educatiōis ſocietatē percharus trāſfretare ſe velle dixit/ quę apud Iutiam gererētur Kanuto renūtiaturꝰ. Igitur vt ſtrenuā ita periculoſam nauigationem fœliciter emēſus & quaſi cum ipſa rerū natura luctatus/ſequentium elementorū rabiem incredibili remorū certamine ſuperauit. Nuntiatur interea ſaxonibus totius Iutię vires ad Waldemarū coiſſe tantaq; hoſtes manu eſſe vt ſine periculo & clade excipi nequeant. Hac dux fama attonitus Henricū quē apud Waldemarum affinitatis iure magnę familiaritatis locum habere nouerat/ vbinam regulus eius degeret ſimulato ioco perquirere inſtitit. Quo latebras eum ac ſolitudines circūſpicere reſpondente dux eludi ſe ſentiens a ficta & ludicra ad ſeriā & ſollicitā interrogationē cōuertitur. Repugnātem illum cōmiſſaq; tegere perſeuerantē per debitam Romano imperio fidem orat obteſtaturq; vt quæ ab hoſte parari ſciat/indicio pręcurrat: neq; qđ ciuibus pernicioſum aduertat ſilētio contegat. Hac Henricus adiuratione permotus verū eſſe qđ rumor docuiſſet aſſeruit. Bellum ſiquidē præ manibus eſſe quale prius experti nō fuerint: ſuperſtiteſq; recordationē eiꝰ perpetuo narratu proſecuturos. Formidoloſa cūctis Henrici affirmatio fuit. Idem an hoſtes expectandi eſſent cōſultus omniū animos ad pręliū virili exhortatione ꝓuexit. Ita fidē ſuam inter amici preces & ducis imperiū partitus vt nec huius mādatum negligeret nec illius ſalutē ſilētio falleret. Quā ſententiā publico metu refutāte cupidus reuerſiōis exercitus occaſionē a tēpore mutuatus eſt. Ne enim ob piſciū raritatē veris quod imminebat ſtatū ſolēneq; ieiunium ſolueret, remeandi ſibi neceſſitatem impoſuit: omniq; ſimulatiōe cōpetentiū alimētorū cauſabatur inopiam ignauiæ ſtudiū religionis nomine colorando. Quod quidē in eorū abſeſſu luce clarius fuit. Iter eñ quod ſemenſtri ſpacio venientes confecerant triduo remenſi ſunt multa poſt ſe onera multaq; impedimēta nimia feſtinationis cupidine relinquētes. Tunc reuerſus Heſbernus Kanuti expectationē ſummis ambiguitatis curis implicitam certo rerū nuntio abſoluit. Paruo poſt tēpore vi Sclauica tanta apud Fioniā clades incidit vt ſi ſecundā huic ſimilem accepiſſet, cultu vacua māſiſſet/ reſq; eius non afflictæ modo verū etiam perditę fuiſſent.

Saxones vltroneam fugā captāt.

At Sueno non cōtentus ſemel Saxonibus ſupplicaſſe iterato ad Henricū decurrit/ perq; Sclauos eius ditioni parentes in patriā ſe peruehi laborabat. Quorū claſſe tranſlatus in Fioniam lętis ciuibus ad vrbem Othenas ſe contulit ſalutē ſuam aduerſum innumeros paucorū ꝑſidio defenſurus. Sed & pax immunitaſq; per Sclauos eius fautoribus promiſſa. Igitur ſiue impetrandæ pacis ſiue amplectendæ maieſtatis intuitu tanta tuendi colēdiq; eius apud inſulanos cura flagrauit/vt paſſim ad ipſius præſidium virorū fœminarūq; turba concurreret/egregium reputantium aduerſum eos qui rerum ſumma potirentur infractam regis reparare fortunā. Ad hanc cū Kanuto Waldemarus aduerſum Fioniam terra mariq; cæteras regni copias contraxere. Quarum multitudine facile Fionienſium paucitatem oppreſſiſſent niſi Waldemarus miſeratione reliquiarum afflictis inſulę rebus parcendum putaſſet: ne poſt nouę cladis calamitatē populi reſiduum exhauriendo plus patriæ q̃ hoſti nocuiſſe videretur. Itaq; æmulum cū

pernicie tolerare q̃ debile patriæ mēbrum quaſſare ſatius ratus / expeditionem ad
concilium tranſtulit. Nam auctore eo res in colloquium verſæ / condictūq; vt Sue-
no cum aſſcripta ſibi clientela Lalandiā concederet / ibiq; ꝓpemodū ſolitarius dege-
ret quo ad inter ipſum & duces de pace plenius cōueniret. Die poſtero Othenas la-
uandi gratia repetens Kanuto ob inſidiarum metum balnea cōmunicare nō auſo a
Suenone eius amicitiā ambiente elatis obuiā ſacris religiōe ꝓceſſionis excipitur. In
Albani deinde ędem ab ipſo ꝑducitur / arbitrorum nemine pręter Abſalonē admiſ-
ſo. Tum Sueno intra ſacellū reſidēs: ſiniſtra mihi inquit iam pridē Waldemare for- Suenonis
tuna cōſortium tuę familiaritatis inuidit / q̃q̃ & animū bene de te ſemꝑ geſſerim: & oratio.
a patris tui interfectore mens non ſolū vltionē exegerit: ſed etiam ſuſcepto aduer-
ſum patruū bello ſalutē tuam inter parricidales manus ſine cuiuſq̃ pręſidio conſti-
tutam plenis pietatis armis ab exitio vendicauerit. Poſt quē Ericus iunior ne paren-
tis mei cui diutius militauerat cœptū excidere pateretur, vt regni ita tui quoq; cu
ram arripuit. Tertius ego pueritię tuę ꝓpugnator acceſſi. Nec mea parcius q̃ prio-
rum opera ſeruatū te ſcito. Pro capite tuo nōdū in ætatem ꝓducto aduerſum hunc
cuius fidem nunc ſocietatēq; exoſcularis arma ſuſcepi. Quæ niſi fœlicius auſpicat⁹
fuiſſem filio Magni immerens pœnas luiſſes. Qui niſi me tertiū extimeſceret haud
quaq̃ te ſecūdum pateret̄. Dum viuo vitā tibi aduerſus eius inſidias ꝓrogo. Extin-
ctus vt meū ita tuum quoq; diem finio. Igitur eo tutius ad opem tuam decurrerim
quo plus eā beneficio meo debere cognouerim. Et nunc charitatis tuæ fidutia arbi-
trum te pacis in me faciendæ conſtituo. Cōtentus ero qua me cūq; ſorte donaueris
tātum apud exteros calamitatis ꝑpeſſus vt priuatus aut egens intra patrię fines de
gere / q̃ exul denuo cenſeri malim. Arbitror quoq; vt cum ſingula iuſtius ęſtimaue-
ris inter ꝓbra ducturus ſis potius parentis tui interfectore q̃ vltore ꝓcreatū exco-
lere. Hæc & ſimilia replicantē Waldemarus interpellare nō dubitans: fruſtra meam Waldemari
(inquit) Kanutiq; cōcordiam caſſare pergis / cum & ipſe paternę culpæ affinis non- reſponſio.
fuerit & mihi in eius expiationem olim iuſta ꝑſoluerit. Q; autē vlterius tibi milita
re non tuli / non meæ leuitatis ſed tuę perfidię crimen reputa. Nonne olim me pere-
grinationis tuæ comitem in carcerem ſocero necandū tradere ſtatuiſti? Atqui niſi
prauitatem tuam eius honeſtas viciſſet inter vincula moriturus abieram. Quoties
meam / quoties Kanuti ſalutem per inſidias attentatā fraudulentis conſilii niſibus
obruere voluiſti? Qualiter autē pares ferre poteris quos milites habere paſſus non
es? Verum ne cū repræhēſione ꝓpinquū auertere videar / res tuas aduerſum caput
meum reſtaurare tentabo: plus miſeratione fortunæ tuæ q̃ credulitate promiſſio-
nis inductus. Quā humanitatē cum ſcelere & fallacia repenſaueris ſimplicitatē no-
ſtram artib⁹ tuis circūuentam ne exiſtimes / ſed potius fidē pietatēq; periculis locū
dediſſe. Tunc Sueno verbis in ſimulationē cōpoſitis perfide ſe acturū negare: ſin-
cera fide eorum amicitiam expetiturū ꝓmittere: pręſertim cum nec ſibi nec liberis
conſulturus videatur. Eo enim ſe morbo eſſe vt annum vix cōficere queat. Pręterea
ſine filiis eſſe quibus regnum parare debeat. Quid igitur niſi culpam & ignominiā
perfidia quęſiturum? Malle itaq; q̃tūuis triſtes fortunas excipere q̃ maximo famæ
dehoneſtamento ſceleratam ſui memoriam per totum terrarū orbem diſiicere: bre
ueſq; regni fructus æterna famæ turpitudine comparare. Dimiſſo Waldemaro La-
landiam ipſe conceſſit: vbi paucitate ſatellitum non cōtentus, nouos quotidie ſtipa-
tores adciuit: clientelęq; grandib⁹ incremētis auctus colloquii diem hoc tutior quo

fortior opperiebatur: tāq̄ pacem cum ęmulis ex pari facturus. Tempore prænomi-
nato Kanutus & Waldemarus cum omni danica nobilitate Lalandiam aduehūtur.
Tunc Waldemarus ꝙ Suenonem familiarius frequētare ſoleret cum paucis ad eum
viſitandū contendit / Kanuto fidem perpetua ſuſpitione damnāte. Cum quo Sueno
Kanutum pariter adeſſe ratus ſubornat ex ſuis qui iurgantiū more rem in ſtrepi-
tum ſeditionēq; cōuerterent ęmuloſq; pariter ferro violarent. Quem vbi ſine ſocio
venire cōſpexit conſiliū reuocauit parū proficuā alterius ſine altero oppreſſionem
exiſtimās. Waldemarus cognitis inſidiis ſed diſſimulatis multa Suenonis adulatio-
ne vexatus cū ab eo die poſtero ad familiare colloquiū expeteretur: nō aliter annuit
q̄ vt vterq; ſolitarius adeſſet. Eo nāq; corporis habitu erat vt cum nemine viritim
cōgredi dubitaret. Militibus itaq; ꝓcul abeſſe iuſſis inuicem collocuti proximo die
concilium aduocant. Tunc Sueno ſiue cognationis fiducia ſiue tegendę fraudis ſtu-
dio Kanuto cōſentiente Waldemaro cōpoſitionis arbitriū tradit ꝓbaturum ſe quę-
cūq; per ipſum taxarētur affirmans. Igitur Waldemarus ipſis ſibiq; regii noīs vſur-

Knytl: S. cap: 112. De diuiſione regni.

patione decreta trifariā totius regni orbē partitus Iutię magnitudinem nō minus
incolarū multitudine q̄ ſpaciis abundantē in vnā portionē ſecreuit: in altera Sialan-
diam ac Fioniā: in tertia Scaniā cū attinentibus prouinciis locauit. Cunq; penes ip-
ſum vt partitionis ita optionis quoq; poteſtas exiſteret: primā ſibi / ſecūdā Suenoni
indulſit priorq; Iutiam ipſe delegit. Tunc Sueno cui poſt ipſum optio debebatur ne
medium inter ęmulos locum acciperet Scaniā popoſcit. Ita minores inſulę duorum
electione pręteritæ Kanuto ceſſere. Fides pacti ſacramento cōponitur vt religionis
metu perfidia pelleretur. Deinde manus ad cælum tendūtur auctor rerum in cau-
tionem vocatur. Nec cōtenti cōcordię pignus humanis ſtabilire cōſiliis deū ſimul
& pactionis pręſidem & temerationis vltorē efflagitant. Pōtifices quoq; cēſurę ſuæ
partibus interſertis iis qui pactū rupiſſent execrationis ſententiā intentabant. Prę-
terea condictū delatores mutuo prodi debere ne mendaciorū obſcuritate ſincerita-
tis habitus corrūperetur concordięq; quaſſaretur integritas. His ita cōpoſitis Ka-

Knytl: S. cap: 113.

nutus in Sialādiam cuius iam poſſeſſionem adeptus fuerat Waldemaro comitante
præcedit: Suenonem breui ſubſecuturum hoſpitio ſuſcipere cupiens. Quem poſtri-
die Ryngſtadio ſuſceptum expertꝰ dum in eius occurſum bonę fidei ſtudio perge-
ret: Ryngſtadiæ religionis prælatum cum Radulfo equite theutonico obuium ha-
buit: affirmātem nuntiatum fuiſſe Suenoni cum armatorum multitudine eum ve-
nire. Hauſit ergo cum ſuſpitione cautelam argumentoq; perfidiæ ſumpto concio-
nem quæ eo forte die magna popularium frequentia gerebatur: declinato Sueno-
ne petiuit: Waldemarus vero apud quem fides ſuſpitioni præponderabat pacti fi-
dutia Suenonem conſtantius q̄ cautius petebat. Stabant milites regis gregatim
armati Kanutum & Waldemarum dūmodo pariter affuiſſent necare iuſſi. Com-
perta alterius abſentia Sueno reuocatis ſatellitibus multa venientem gratulatione
proſequitur. Percunctātem illum cur nullo diſcrimine impendēte comitibꝰ vtere-
tur armatis: quid rumoris acciperit edocet. A quo cōpluribꝰ perfidię probris lace-
ratus cōſiliū ꝓpoſitūq; ſuum ſumma animi diſſimilatione ſuppreſſit. Roſkildiā de-
inde Kanuto cui illic hoſpitalitatis ius erat inuitante procedens / nocte per ludos &
cōmeſſationē exacta diluculo Thorberni vicū haud ꝓcul vrbe ſitum cū paucis pe- *Knytl: S. cap: 114.*
tiuit perinde ac paruulę filię quę illic educabatur cernēdæ charitate perductus. Fe-
runt tūc vxorem Thorberni dixiſſe, mirari ſe eū in hanc conditionis vilitatem ad

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ductum: vt quod totum geſſerat/eius tertia parte contentus habere ſuſtineat. Qđ
dictũ ab indignatione profectum Suenoni ingens irritamentum facinoris fuit. Ve-
ſpera appetente mittũtur a Kanuto q cœnatum eũ accerſerent. Quos Thorbern9
pq̃ iocunde excipiens/quũ ſup regis mora rogaretur, debilitatem capitis ex balnea-
rum fumo et vapore contractam tarditatis eius cauſam aſtruxit. Sueno vero quum
expectationis ſuæ excuſationem afferre vellet, cum filia admodum paruula infanti
libus blandimentis iocatum ſe dixit. Diſcors cauſæ redditio percontatoribus nota
bilis fuit. Quorum hortatu vrbem repetens/inter cõſortes quaſi per ætatẽ honora
tior medio ſedendi loco receptus eſt. Menſis poſt epulas amotis, quũ munitioribus
poculis paſſim et varie diſcurrentibus conuiuii hilaritas augeretur, calculorum lu-
dum popoſcit/gloriatus ſe eius apprime peritum: ꝙ exul hoc maxime iocunditatis
genere delectari conſueuerit. Quod dictum iactantiæ ſimile reuera acerba calami-
tatis recordatio fuit. Sed tabulato non ſuppetente ne luſui quidem vacatum eſt. In-
ter cætera cantor Germanicus fugam Suenonis / exiliumq; cantilena cõplexus/va-
rias ei cõtumelias formatis in carmen conuiciis obiectabat. Quem ob hoc acrius a
conuiuis increpitum Sueno diſſimulata moleſtia fortunas ſuas liberius recinere iu
bet/pq̃ libenter ſe poſt ęrumnas malorum meminiſſe cõfeſſus. Crepuſculo appeten-
te/illatiſq; ex more luminib9/miles Suenonis Thetleu9/q paulo ante cõuiuio egreſ-
ſus fuerat/ reuerſus in regiam /occaſionem edendi facinoris oculis/animoq; tacitus
perluſtrabat. Cumq; pauliſper attonito ſtupẽtiq; ſimilis conſtitiſſet, Kanutus eum- Inſidiæ Sue
propaſſo in terram amiculo ſedere ſibi proximum iubet. Ille tantæ eius dignationi nonis.
gratias habens, ęde excedit: eueſtigioq; regreſſus exiguo capitis motu Suenonẽ ac-
cerſit. Quem ſigni tam latentis ignarum Kanutus a Thetleuo vocatũ edocet. Cui
quum Thetleuus exurgenti paululum inſuſurraſſet, quotquot Suenoniarum par-
tium affuere eis in colloquium admixti, collatis in orbem capitibus, nemini remo-
tiorum exaudienda tractabant. Tunc Kanutus perinde ac inſidiarũ præſcius/Wal-
demarum brachiis attrectatum oſculo petiuit. Cauſam blandimenti quum minime
ſic ſe alias gerere conſueuerit ab eo/cui oſculum tulerat interrogatus/ſuppreſſit. In
terea Sueno relictis in ęde militib9, per poſticũ in conclaue diuertit/ præeunte pue
ro luminis gerulo. Mox in Kanutum et Waldemarum a ſubornatis ferrum diſtrin- Mors Kanu
gitur. Sed Waldemarus ocyus ſede exiliens/manum amiculo obuolutam non ſolum ti.
applicatis capiti ſuo gladiis obiecit, ſed etiam Thetleuum acrius in ſe ruentem pe-
ctoris impulſu humi præcipitauit. Cum quo pariter et ipſe collapſus/femur q̃grа-
uiſſime ſautiatus eſt. At vbi primum pedib9 ſe excepit, recepti vulneris immemor
dum perruptis obſtantium globis foribus exiliret/quidam obſcuro loco obuius ar- Waldemari
repta cinguli ipſius penſilia retentare eum conatus/abrupit. Interea aliis (ne noctis effugium.
errore facinus impediretur) feneſtras reſerantibus/Thetleuus humo reſiliens Ka-
nutum dexteram gladio obtendentem a fronte confodit. Excipit ſemianimem Ab-
ſalon Waldemarum eſſe ratus: fluidumq; cruore caput manibus ac ſinu complexus
inter ipſos armorum ſtrepitus ſalutem ſuam, q̃ regis curam negligere præoptabat
reliquiis ſpiritus adhuc in eius pectore palpitantibus. Tandem Kanutum a ſe te-
neri cultus indicio expertus/permixtum mœrori gaudium habuit. Dobicus vir-
prima audacia dum regis necem in auctores vindicare conatur/occiditur. Itaq; no
ctis obſcuro neminem diſcerni patiente/in eos qui valuas propius acceſſiſſent/ſtri-
cto ferro proruebatur: quia tenebrarum acceſſio hoſtes ne/an cõmilitones adeſſent

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

incertum fecerat. Igitur Conſtantinus: qui primo inter Kanuti neceſſarios loco fue rat ne exitu prohiberetur, Abſalonem in cuius iam gremio / complexuq; Kanutus ſpiritum depoſuerat / ad vnum oſtiorum accedere quo tutior ſibi in reliquum pro curſus pateret / tacite poſtulabat: parenteq; eo ſeorſum elapſus ab iis qui foris ver ſabantur exceptus opprimitur. Abſalon vero propior eius petitioni, q̃ ſuæ ſaluti Kanuti corpore reuerenter amoto, ſecurus periculorum in armatos progreditur: crebraſq; eorum interrogationes confeſſione ſui nominis abſoluere dignatus non eſt. Itaq; conſtantia taciturnitatis adiutus, ſalutarem inter hoſtes egreſſum habuit Cui Radulfus medio ponte obuius tam tetri facinoris non auctores modo, ſed etiã conſcios execrabatur / ab eius ſe culpa alieniſſimum proteſtatus. Hunc Petrus co gnomine Thema magno ſecutus impetu per ludibrium Abſaloni comminando diſ ceſſit. At ille ad auſtralem atrii portam / quo Trinitatis ædes ambitur progreſſus infeſto ſatellitum occurſu præripitur. Cuius caput gladiorum multitudine circun

Abſalonis periculũ et euaſio.

fuſum quidam forte cum aliis ſuperueniens non ſolum ferri / corporiſq; ſui pio vin dicauit obiectu, ſed etiam quendam a pectore eum confodere geſtientem pœnas ſi bi ſi non deſiſteret daturũ minatus / ſalutare ei diffugium cõciliauit. Abſalon quoq; tempeſtiua corporis declinatione percuſſorem euitans / tunica qua latus eius pro xime tegebatur, telum excepit. Ita ne Danicæ reparationis ſpes penitus elaberetur futurum patriæ columen fortuna ſeruauit. Inde digreſſus quum in Ramſø vicum nocturno itinere perueniſſet, attonitum ſolitario eius aduentu villicum nuntiatis quæ Roſkyldiæ inciderant / pene exanimem reddidit. A quo vegetiore equo dona tus primum ſororem, quam Petrus quidam in matrimonio habebat: deinde matrẽ petiuit. Quæ quum ex eo Kanutum occiſum / Waldemarum vero grauiter affectũ cognoſſet, plus mœroris ex eorum clade, q̃ ex filii incolumitate voluptatis contra

Waldemari conatus.

xit. Interea Waldemarus duos duntaxat e ſuis caſu comites aſſecutus, greſſum fe moris debilitate negatum vitæ cupiditate prouexit. Igitur incedendi vſum vulne re debilitatum a neceſſitatis violentia mutuatus eſt. Adeo corporis dolores animi metus extenuat. Deinde ſequacium ope equo impoſitus in eum forte vicũ caſu du ctante peruenit: ad quem fortunæ eius nuntius Abſalon paulo ante præceſſerat. Quem poſtq̃ ex villico recenter ad matrem diſceſſiſſe cognouit, præuiis locorum peritis poſt eum contendit. Adeo corpoream ipſius debilitatem duratrix infirmita tis humanæ neceſſitas confortabat. Illic procurato vulnere / femoreq; faſcia circum

Infinita pro indicatiuis

ligato / noctis reliquias exegit. Diluculo Sueno collectis ciuibus nocturnis ęmulorũ inſidiis appetitũ ſe queri: amiculũ, qđ de induſtria confoderat oſtendere: Kanutũ et Waldemarum hoſpitalitatis violatores / piuros / latrones / parricidas appellare: gra tias deo replicare: ꝙ amborum facinus alterius nece propulerit. Auxilia aduerſum ſuperſtitem implorare. Aſſertis eius / quia fraus in propatulo fuerat / fides delata nõ eſt. Deinde ne Waldemaro maritimæ fugæ locus ſuppeteret, totius inſulæ nauigiis confodi iuſſis / ſolitudines quoq; quibus eum irrepſiſſe crediderat / exquiſitius inda gandas curabat. Igitur Waldemarus tribus duntaxat comitibus frætus, non per ab dita nemorum / aut inacceſſa paludũ: ſed per tenues admodum ſaltus errabat / tu

Vaframentum pium.

tiora ratus loca, quæ minus hoſti ſuſpecta fuiſſent. Heſbernus quoq; cũ aliquot pro cul in planiciem mittitur: qui ſe patentioribus interdum campis Waldemarũ ſimu laturus oſtenderet. Complures quoq; duce eo variis in locis multitudinem ſuam re giæ tranſitionis ſimulatione conſpiciendam præbebant. Cumq; demum Iutiam ac

cedi placuiſſet, familiaris ei faber nauigium: quo in eam traiiceretur/reficere iuſſus
metuens ne Suenoni pœnas daret/operam ſuam ſub ſpecie coactionis extorquendā
perdocuit. Igitur Heſbernus officinam eius agreſtium frequentia completam in-
greſſus, in primis eum fictæ precis commento ſollicitat. Refectionem abnuenti inii-
cit/manus nexumqꝫ deducit/abſtractus artificium præbuit. Itaqꝫ ſub iniuriæ ſimu-
latione et amico vtiliter paruit/et apud Suenonem ſibi impunitatem ſalubriter cō-
ciliauit. Tunc armamentis/commeatibuſqꝫ per Heſbernum exhibitis/ Waldemarus *Waldemari*
noctu cum ſuis nauigationem orſus, coorta ſubito tempeſtate, inuſitatam maris ſæ- *in nauigan-*
uitiam expertus eſt. Ipſis quoqꝫ militibus immanium vndarum aſpergine prolutis *do periculū*
tātū algoris inceſſit: vt ſingulis corporis ꝑtibus hebetatis/ne velum ꝗdem ad naui-
gationem cōmodum circumferre potuerint. Præterea tāta nymbi vis antennā im-
pulit: vt inter vndas effracta decideret: nec minus hymbriū q̄ fluctuū moles naui-
gium onerabat. Gubernator omnia freto permittens abiecto regimine qua proram
deflecteret ignarus/ſolum venti imperium expectabat. Aer quoqꝫ crebris internitē-
tium fulminū ignibus micans, ingenti nubiū fragore cōcrepuit. Tandē per ſummā
nymborum rabiem inſulæ cuidā errore nauigationis appulſi/detractū vndis naui-
giū: quod ancora retentare nequiret/circūſtantium arborū ramis in foros detortis
quo minus lapſum collideretur/tenacius aſtrinxerūt. Eadē nox Sclauos ad Hallan- *Sclauorum*
diam mille quingētarū nauiū claſſe appulſos naufragio obruit. E ꝗbus quotquot vi- *naufragiū.*
ui in littus euaſerant ferro ꝑiclitati ſunt. Diluculo Waldemarus āminiſtrato ꝑ Heſ-
bernū viatico, militibus abunde firmatis, ſecūdo mari in Iutiā ꝑuenit. Vibergū ꝓ-
greſſus/Suenoniſqꝫ dolum ꝓ cōcione cauſatꝰ, oīm aīos ad mœſtitiā lachrymoſa for-
tunæ ſuæ narratione deflexit. Cuius aſſertioni nō minus miſerationis, q̄ fidei vul-
neris præſentia cōciliauit. Itaqꝫ neſcias miſerior plaga an fœlicior fuerit. At Sueno
fugæ eius opinione accepta, refectis nauibus quas ante quaſſauerat / expeditionē in
Iutiā parat. Tūc mater Abſalonis et ſoror egregiū virilis induſtrię facinus edidere- *Matris et*
Siꝗdem vt regis trāſitū morarent̄, nauigia ꝗbus traiicere deſtinabat/nocturno tpe *ſororis Ab-*
diſſecāda curarūt. Quarū Sueno refectioni diutius immoratus/quū redintegratis *ſalonis faci-*
oībus in Fioniā ꝑueniſſet, Waldemarus ocyus æmulo occurrendū exiſtimās/primis *nus.*
eū Iutiæ liminibus ꝓhibere cōſtituit. Quo cognito in Sialandiā ſe cōtulit: eiuſqꝫ et
Scaniæ pplo ꝑ edictū cōtracto, priuatis armis publica miſcet auxilia. Interea Walde-
marus incertū belli ſuſpicatus euentū, repetito Vibergo, nuptias agit: tū vt eos fa-
cilius ſibi, ꝗ Kanuto militauerāt, adciſcerēt/tū ne pulcherrimæ ſpōſæ caſtitatē hoſti-
bus forte delibandā ſeruaret. Deinde expeditione coire iuſſa Randruſiū petit/Sialā-
diā: ꝙ Suenoni receptaculo eſſet, armis attētare cōſtituēs. Ex Suenonis quoqꝫ mili-
tia cōplures ob immane eū ſcelus ꝑoſi/Waldemaro ſe iungūt/tāti facinoris reatū au-
xiliorū fomentis ꝓſequi nefas ducētibus. At Sueno ꝗ bellū inferre q̄ excipe ſpecioſiꝰ
duceret, magnitudinē aī ſui intra vnius inſulæ fines concludere nequiēs, nauigiis e
Fionia/Sialādiaqꝫ petitis, ad Iutiā appulit: iiſdemqꝫ intra Dyurſø fluminis alueū re-
cipi iuſſis, cū ꝓmptiſſimis equitū ſub dubia oppidanorū fide Vibergū cōceſſit. Q̄d
quū Waldemarus ꝑ tranſfugarū quendā exꝑtus fuiſſet, auxiliaribus qua poterat ce-
leritate cōtractis, ad exturbandā hoſtiū claſſem Saxonē et Iuriſium cū naualibus co-
piis mittit. Quorū auctoritatibus moti Sialandenſes, nauigatione reflexa, plus pro-
pinquorū monitis q̄ regis impio tribuēdū putarūt/eiuſqꝫ deſertores, q̄ horū hoſtes
exiſtere maluerūt. Verū Fionienſes apud quos plus regis, q̄ priuatorū reſpectus va-

luit:ſpreti monitus pœnas vapulando luere:pulſatiq; dedere fugã,quã ſoſpites abnuerunt. Nec quicq̃ Sueno malorum ægrius tulit. Poſt hæc Heſbernus hoſtium cõſilia cognoſcere iuſſus/ quũ ꝓpe Wibergũ ſuſceptę ſpeculatiõis gr̃a ꝑueniſſet,Suenonis Randruſiũ petẽtis obuiũ cõtemplat̃ exercitũ.Igit̃ ne res diligẽtius q̃ fortius explorare videret̃,præcedentiũ quoſdã effuſius obeq̃tãtes/haſta validius appetitos militari virtute ꝓſtrauit.Quorũ equos potitus comitũ ope/ꝑ deuium abſtrahẽdos curauit.Tũc Suenoniani ꝓpinquas hoſtium copias arbitrantes,armatura propere ſumpta/lectiſſimiſq; equorũ cõſcenſis bello ſe præparãt. At poſtq̃ inæqualia loca ꝑmenſis ꝓſpectũ planicies dedit,ſolum cõtuẽtes Heſbernũ poſt eũ ꝓmptiſſimos dirigũt.Quibus ille volucri fiſus equo tãto ſemet interuallo ſurripuit:vt interdũ quieti deſcẽdendo cõſuleret.Cũq; inſecutores fruſtra ſe eius occupatione inhiaſſe cõſpicerẽt,alloquiũ ipſius ſub fidei ꝓmiſſione eminus vociferãdo depoſcũt.Negat eoꝝ ſe colloquia ſuſcepturũ Heſbernus:ꝙ lubrica fide ſerotinis eſſe tꝑibus cõſueuerint/facetiſſime eis ꝑfidiã quã recenter Roſkyldiæ patrarãt obiectãs. Ex q̄bus Petrũ duntaxat cognomine Thema antiquæ ſocietatis fidutia accepta fide ꝓpi⁹ accedere paſſus/quũ ſuꝑ Waldemaro pluribus rogaret̃/reliqui inter ſe equis de induſtria cõcurrentes inſidias ei ſub exercitationis ſimulatione tendebãt.Tũc Petrũ Heſbernus q̄d animi ſociis eſſet aduertere poſtulat.Ille fidẽ ſuam cõmilitonũ ꝑfidia quaſſandã veritus/obuerſa haſta cõfixurũ ſe:q in Heſbernũ irruiſſet/exclamat. Quorũ fraudem Heſbernus ꝑ anguſtos diuerticuli receſſus præpropere põtis cuiuſdã tranſitu præcucurrit/intẽtaſq; lateri haſtas cuſpidis ſuæ fruſtrabat̃ obiectu. Quũq; eos identidem dignis ꝑfidiæ cõuiciis affeciſſet,ꝓcul inde diſcedens obuios forte cõmilitones de hoſtiũ inſecutione edoctos ꝓpinquis viæ fruticibus occultauit:ac protinus ipſe equo diſſiluit.Qui vero in eius captionẽ intenderãt nõdũ hac ſpe depoſita curſum dirigere ꝑſeuerabãt.Quibus ille ꝓcul cõſpectis equũ inſilit/eiuſq; latera crebris de induſtria verberibus attundendo ficto curſum labore cõfecit. Igit̃ inſequẽtes cõceptã intercipiendi eius ſpem maiori conamine ꝓſequẽtes acrius equos vrgere cœperunt/haud dubie ab hoſtibus capiendi niſi inſidiantiũ q̄dã expectationis impatiens per nimiã occurſandi cupidinẽ ocyus latebris erupiſſet. Itaq; ex vnius ꝓcurſu datũ ſibi inſidiarũ indiciũ exiſtimãtes ad ſocios impigre relabebant̃/aliena impatiẽtia q̃ ſua ꝓuidentia fœliciores.Ita Heſbernus niſi ſociorũ imprudẽtia vetuiſſet,calliditate ꝑfidiã vltus fuiſſet.Per quẽ Waldemarus hoſtes imminere cõperiens/nondũ ſe cõmittẽdi belli viribus abundare cõfiſus:iunctũ vico pontẽ:ne eis ꝑuius foret:partim diſcindi iubet.Itaq; et tutũ militi munimentũ/et opportunũ cõtrahendis viribus ſpatiũ ab amne mutuatus eſt.Cũq; nec Suenoni tranſeundi facultas/nec Waldemaro obuiandi volũtas ſuppeteret,ꝓmptiſſimi tamẽ iuuenũ reliquiis pontis præter imperiũ occupatis/iaculis miſſilibuſq; certantes magna fortitudinis experimẽta dedere.Quippe quia congreſſionẽ locus negabat/ad aliquanto mitius pugnæ genus iuuenilium animorũ laſciuia decurrebat.Waldemarus tandẽ gerendi fidutiam belli quotidianis copiarũ incremẽtis adeptus/amne alias ſuꝑato hoſtẽ appetere ſtatuit.Nocte vero quã belli inſecutus eſt dies/frẹnatos ſtare equos/paſtuq; penitus arceri præcepit:ne ſatietate graues curſu hebetes forent. At Sueno caſtris ſata complexus ex ipſa agrorum vbertate abunde equos refici iubet/ignarus ſtomachi ſarcinam curſui impedimento futuram.Cumq; Waldemarus exercitu in aciem digeſto procederet,cohortem armis ſigniſq; fulgentem e latere conſpicatur. Quam primo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

hoſtilem ratus/ex ſpeculatoribus cognoſcit ſocios eſſe quos metuat. Quibus in aciē receptis fidentius in hoſtem tendebat. Adeo quippe copiis creuerat: vt ne a decima quidem exercitus parte ſignorum ordines proſpici potuiſſent. Tunc quibus a Suenone commiſſa ſpeculatio fuerat reuerſi/immodicas hoſtiū vires edocent: fatigandam ante multitudinem/ꝗ̄ ſuſtinendam eſſe. Fore enim vt multum ex eius numero copiiſq; dies detraheret. Cuius conſilii ſalubritatem Suenoni admodum gratam Achonis cuiuſdā Chriſtiarno ꝓcreati temeritas reppulit. Siquidem aut pugnaturum regem aut a militibus deſerendum eſſe dicebat: quippe qui ita ſibi cōſulere nolint: vt rem familiarem proprio ſpiritu chariorem hoſti impune potiendam relinquere cupiant. Adhæc memorem eſſe iubet, quoties exigua manu ingens victoriæ decus acceperit. Itaq; ſi animos ſuorum non numerum metiri velit, plus fidutiæ ex eorum paucitate ꝗ̄ metus ex hoſtium multitudine concipiēdū fuiſſe. Præterea aciē contemni potius ꝗ̄ metui debere: quam non militum robur/ſed vulgus inerme con ſtruxerit. Hac exhortatione regem ſalutari conſilio depulſum pernicioſe parere coegit. Ex parte Waldemari iuuentus ferrugineis ſuccincta tunicis dextrum aciei latus confecerat. Quam Suenonici ob eximiam ferri ſimilitudinem vario loricarum genere exultam rati in eam cohortem exercitus ſui cuneum deſtrinxerunt. At vbi ſpecie deceptos ſe vident, ab his ad regiam phalangem inſultum transferunt. Illud quoq; memoratu dignum: ꝙ Waldemari exercitum tam crebri coruorum greges interuolaſſe produntur: vt complures ſe erectis militum haſtis feriēdos obiicerent. Medius acies interequitabat cantor: qui parricidalem Suenonis perfidiam famoſo carmine ꝓſequendo/ Waldemari milites per ſummā vindictæ exhortationē in bellum accenderet. Cōgreſſuris ſepes frugum ambitrix obſtabat: quam neutro equitatu propter palorum eminentia acumina traſcendere præſumēte/Waldemari pedites diſiicere aggreſſi, pugnę principium ediderunt. Qua Suenonici leui negotio victi ęgre fugam moliebātur. Quippe equi nocturno adhuc pabulo onuſti perſeuerāter curſum intendere nō valebant: ꝙ ſaturitatis moles citam eis laſſitudinem ingerebat. Primipilus ipſe et equo in hoſtem conuerſus/ſparſoſq; fuga ſocios ad pugnā capeſſendam hortatus: tandem circunſpectis nuſꝗ̄ auxiliis ſignum humi defixum ſiniſtra complexus/dextra propius accedentes obtruncat. Ad vltimum memorabili pugna edita, circumfuſæ multitudinis viribus laceſſitus obruitur. Sueno cū paucis ad paluſtria forte fuga perueniens quum luto deſidente equi veſtigia mergerentur, pedes iter arripere conabatur. Sed ne ſic quidem cœno onus ferente/etiam arma depoſuit. Poſtremo ꝗ̄ꝗ̄ ſuorum humeris anniteretur, ſuprema victus laſſitudine comitibus aufugere iuſſis, in arboris vnius radice conſedit. Adeo quippe eum vires defecerant: vt ne gradum quidem alieno ſubnixum adminiculo proferre potuerit. A quo quidam ſuorum per ignauiam diſcedere omni fato triſtius ratus ab agreſtibus indagandæ prædæ gratia ſuperuenientibus ante pedes Regis appetitus occubuit. A quibus et Sueno captus/quum quis eſſet interrogaretur, Regis ſcribam profitebatur. Agnitus tandem/equoq; ob reuerentiam maieſtatis impoſitus/ſiue metus ſiue ſpei inſtinctu Waldemaro ſe præſentari poſcebat. Hæc orantis caput agreſtium quidam ſubito aduolans ſecuri præcidit. Corpus eius nullis funeris impenſis honoratum/ignobili ſepulturæ popularium cura mandauit. Vluonem bello captum/ Wibergiq; cuſtodiæ traditum Heſberno duntaxat quo minus puniretur obſtante/ capitali ſupplicio Kanuti milites affecere/ſanguine

Achonis importuna adhortatio

Pugna acris.

Coruorum miraculum

Primipili virtus.

Mors Suenonis.

Vluonis ſupplicium

Thetleui vecordia. eius ducis ſui manibus parentãdũ putantes. Prenſus quoq; Thetleuus quũ ad ecu-
leum abſtraheretur, primo culpam apud captores excuſare ꝑgebat. Poſtremo quũ
ſine effectu preces eſſe cognoſceret, adeo effœminate ſe geſſit: vt virum exuere vi-
ſus ne lachrymis quidem abſtineret aut planctu/muliebremq; animũ virili corpore
clauſum confiteretur. Itaq; prius dedecore/deinde morte mulctatus/ geminam in-
Magno venia data. terfecti a ſe principis manibus pœnã pſoluit. Magnus vero poſterioris Erici ex pel-
lice filius: qui et ipſe Suenoniani nominis acrior q̃ iuſtior defenſor extiterat/ quum
captus vltima ſe paſſurum arbitraretur, ſupra vota propitiam victoris clementiã
expertus eſt. Quem Waldemarus ſibi a captoribus præſentatũ/ſub reſpectu cogna-
tionis non ſpiritu modo: ſed etiã honoris ac poteſtatis incrementis donauit. Cũq;
abunde eſſet impunitatem tribuiſſe/etiam liberalitatem adiecit: ne diſtrictum vlto
rem agendo/plus iræ q̃ neceſſitudini indulſiſſe videretur. Itaq; tametſi iniuriæ ſup
plicium deberetur, propinquitati ſalus tributa eſt. Igitur non minus in aduerſario
affinitatem, q̃ in fautoribus fidem atq; obſequium veneratus/hoſtem amicis præ-
mio æquauit. Buryſium etiam vt ſanguine ſibi/ ita animo obſequioq; coniunctum
ꝙ optima ipſius opera aduerſum Suenonem vſus fuerat/tum opibus/tum etiam ho
noribus proſecutus eſt. Cuius fratrem Kanutum pari munificentia ad præfecturæ
faſtigium recenter euexerat. Tum vero qui Kanuticæ militiæ comites fuerant nõ-
dum hoſtium cladibus contenti communiter regem adeunt: vt eos qui Suenoni in
terficiendi Kanuti conſilium dederant proſcriptione proſequeretur/orantes. Inter
cæteros aũt Thorberni pœnã cupidius expetebãt: q̃q̃ is quũ apud Randruſii pontẽ
dimicaret̃, pñtibus quorũ cõſilio Kanuti cædes cõmiſſa fuerat/huic ſe pfidiæ affinẽ
Waldemari prudentia. negabat/auctores eius acerrime deuouẽs. At rex metuens ne ſi tot gẽtis ſuę nobiles
exilio mulctaret/Kanutũ/Buryſiũq; dubia fide ſuſpectos pſcriptorꝝ aduerſum ſe ar
mis inſtrueret/veniã ſontibus q̃ æmulis opẽ afferre maluit. Ad vltimũ inſtantium
pſeuerantia victus/ne a Kanuti interfectoribus remiſſius vltionẽ exigere videret̃,
pſcripturũ ſe quos iuſſiſſent pmiſit/nec alio pacto patriæ redditurũ, q̃ ſi eorũ preci
bus reuocarent̃: quorũ ſententiis exilio adacti fuiſſent. Sciebat eñ facilem humani
animi ab odio ad gr̃am deflexũ exiſtere: ac plærunq; mortales affectus cũ ipſa rerũ
varietate conſentire. Nihil eñ in his tã aſperũ repiri, quod tempus aut caſus lenire
nõ poſſit. Ceteris eiuſdẽ gregis vt iiſdẽ potius bonis militibus vteret̃ q̃ in eos aĩad-
uerteret exoratus ignouit: tãtoq; ſe eius amicitia ppiorem exhibuit / quãto ipos ab
Waldemarus rex. I. lxxxvii. illius parricidalis cõmenti cõſciẽtia remotiores agnouit. His ita cõpoſitis vt regni
initia ſtrenuis militiæ operibus auſpicaret̃/ patriãq; tot annis piratica laceratã/ac
ferme tertia ex pte ad ſitum et vaſtitatẽ vſq; redactã iniuriarũ vltione reficeret, pu
blica claſſe Maſnet inſulam bellum Sclauis facturus/accedit. Vbi dũ populũ in con-
cione exhortaretur, ſeniores qbus p roſtris dicendi mos erat/ claſſem tuto pceſſu-
ram negabant. Nam et ſuos cõmeatibus defici/et hoſtes cõpertũ regis habere pro-
poſitũ. Aucupãdæ ergo opportunitatis gr̃a dilatu opus exiſtere quoad melior gerẽ
dæ rei facultas incideret. Cæterũ nõ puæ temeritatis eẽ aduerſum puidos et pmu
nitos armorũ experiri fortunã. Præterea in eã claſſẽ Danicũ penitꝰ coiſſe robur: qđ
ſi periclitari cõtingeret, pfecto Sclauos vnius victoriæ beneficio Dania potituros.
Nã ſi res parũ ex ſentẽtia cederẽt, nõne patriã penitus in eorũ funere periturã! Mi-
nime igitur vni prælio tantæ nobilititatis vires impẽdere debere: dũ mõ victrices
parũ gloriæ/victæ dedecoris plurimũ ſint laturæ. In hãc ſniam totius cõcionis ſuf-

fragia conſonabant. Cuius arbitrio rex expeditionem remittere coactus, propoſi=
to ſuo celerius q̃ cupidius ceſſit. Apud quem Abſalon in nauem regreſſum deſidiã
eius eludens facetiſſime cauillatus eſt. Nam quum ſolutæ expeditionis cauſam per
quireret/dixiſſetq; rex ne tot fortes periculo obiectarentur/Ergo, inquit, cum igna
uis et ignobilibus cœptum exequere/aut proficue victor futurus/aut parum dam=
noſe vincendus, quum nullo in momento vilium internicio ponenda ſit. Ita lepidi
ingenii adoleſcens indignationem ſuam ad inertiæ exprobrationem ſub ioci ſpecie
conuertit. Quæ tam faceta eius vrbanitas tacitum regis cõuicium fuit. Per eadem
tempora Aſcero Roſkyldenſiũ antiſtite decedente ſuper ſubrogando pontifice plæ
bis a clero ſuffragia diſſidebant. Eadem etiam tempeſtate diuidua Roſkyldenſis po
puli cõiuratione quũ mutuis cædibus ciuitas exundaret, aduenis partim cæſis/par
tim vrbe eiectis/non contenta indigenarum ſodalitas alienigenę coniurationis par
tes protriuiſſe/etiam in eum: qui regium numiſma amminiſtrabat, non tantũ ædes
eius ſolo æquando, ſed etiam bona omnia diripiendo veſaniam ſuæ conſternationis
exercuit. Tunc rex ob maieſtatis ſuæ contemptum acrius ciuitati infenſus/quũ ad
excidium eius magna prouincialium manu niteretur, miſſis ad ſe deprecandum le
gatis ne armis/quæ pro patria ferre debuerat, aduerſum patriam vteretur/incolu=
mitatem vrbi ſuſcepta pecuniæ pactione donauit. Quã continuo placida mente in=
greſſus, Trinitatis ædi inſeruientium penates intrauit/eorum de creando pontifi=
ce ſuffragia ſuo proſecutus aſſenſu. Q̃ʒq̃ aũt ei in eccleſia a maioribus cõdita ac do
tata iuris aliquid competere videretur, nihil ſe tamẽ aduerſum eã/aut illicita affe=
ctatione/aut inſolita cõſuetudine præſumpturũ dicebat/ſacris ſiqdem legibus cau=
tum noſſe: ne clerus peculiare eligendi ius regali imperio obnoxiũ habeat. Itaq; prę
ſentiam ſuam haud quaq̃ impedimento futuram, quo minus electoribus libera ſuf=
fragiorum arbitria maneant. Tunc clerus religioſam eius iuſtitiam ſummis gratia
rum actionibus proſecutus, concilio exceſſit/delectum curioſius habiturus. Cumq;
tres ſpectatæ opinionis viros: quibus quartus ob virtutẽ Abſalon adiiciebatur cir
cumſpexiſſent, vt ex eorũ numero potiſſimus aſſumeretur Waldemarus tacita ſin=
gulorum ſuffragia in vnius tabulæ ſegregata volumina referri iuſſit/ſinceriorem
electionis habitum ratus: ſi vniuſcuiuſq; voluntas ante manu q̃ lingua proderetur
euenitq; vt omniũ ſcripto in vnam coeunte ſententiam, honoris culmen Abſaloni
decerneretur. Qui mox antiſtes creatus non minus piratam ſe, q̃ pontificem geſſit
parui æſtimans intus religionem tueri/ſi foris eam periclitari pateretur. Neq; eñ
minus ſacrorum attinet cultui publicæ religionis hoſtes repellere, q̃ cerimonia=
rum tutelæ vacare. Itaq; pontificalibus tectis maiore ex parte ſolo æquatis quo pa=
triã firmioribus vallaret excubiis, maritimã aſſidue ſtationẽ peragens / habitatio=
nis vſum interdum a ſyluis/frondibuſq; mutuari ſolebat. Cuius tam humilis man=
ſio conuulſos patriæ penates erexit. Eloquentiæ quoq; eius præſidia Sialanden=
ſes ſalutaria ſenſerunt. Nam domeſticas conciones ad vim et rixam vſq; litigioſas
moderatione ſua ad pacatiorem habitum perduxit. Tantaq; facundiæ eius orna=
menta fuere: vt eos ſemet ſtoliditatis damnare cogeret, qui eum inertem/elinguem
q; crediderant. Nec penſi duxit duratos gelu fluctus hybernis ſulcare nauigiis: ne
vllum anni tempus ſalutaribus vacaret excubiis/aut inſignis eius erga patriã pie=
tas neceſſitati cedere videretur. Itaq; non minus patriæ Parentem, q̃ Pontificem
egit/militiæ et religionis ſociato fulgore conſpicuus. Prima illi pridie q̃ Palma=

Abſalonis lepidum cauillum.

Abſalõ Roſkyldeñ eṗs creatus mira geſſit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

rũ ſolenne inſtaret/apđ Borlundã vicũ aduerſum Sclauos cõgreſſio extitit. Nũtia-
ta namq; eorũ irruptione clientela duntaxat ſua, quæ decem et octo militũ nume-
rum explebat/inſtructus aduerſum quatuor et viginti nauium copias /vt piculoſo,
ita fœlici certamine dimicauit. Cõpluribus ſiqdem aduerſæ partis equitũ fuſis pe-
dites ferme oẽs oppreſſit. Nec in tanto diſcrimine quempiam ex ſuis præter vnum
amiſit/pontificatum et militiam pulcherrima victoria auſpicatus. Paucos ex hoſti-
bus arma ſpoliaq; fugæ liberius ineundæ gratia per ignauiam abiectantes iũcta cã-
pis ſylua ſeruauit. Eodem anno ciuitas Aruſyenſis acerrimis piratarum incurſib⁹
afflicta proditur. Tunc quoq; Falſtrẽſibus paucitatem ſuã aduerſus infinitam Scla
uorũ claſſem publica munitione tuentibus, quũ forte pincerna regis ad alia nego-
cia obeunda in eam prouinciam miſſus cõmuni obſidione premeretur, prouincia-
lium quidam arbitris regis ſegnitiem exprobrãdo dixiſſe fertur/priores reges in ta
lis/præſentem vero in prima pedum parte calcaribus aſſueuiſſe. Quod dictum pin
cerna deſidiæ conſcientia prouocatus/maligna animi interpretatione regiis auri-
bus modo quo nõ debuit inculcauit: et quod ſuæ contumeliæ erat in maieſtatis op-
probriũ tranſtulit. Alia quoq; haud leuiori criminatione aduerſum Falſtrẽſes aſpe
ratum regis animum inflammabat: vnius præcipitis linguæ vehementiam vniuer
ſorum excidio mulctare cupiens. Siquidem impiiſſimam eis proditionis noxam af-
fixit/quaſi conſiliorum omniũ aduerſum Sclauiã cõceptorũ indicia ad eam tranſ-
mittere ſolitis: familiaritatemq; quã interdũ cõciliandę ſibi ſalutis gratia ad hoſtes
habebant in crimen deducens/obſequia timori potius q̃ charitati erogabat/perfi-
diæq; deputabat. Nã et captiuos a Sclauis ſibi cõmiſſos in cuſtodia aſſeruare/ et plę
runq; patriæ arma metu potius q̃ beniuolentia adducti / lato hoſtibus nuntio præ-
currere conſueuerant: ſcilicet vt ſalutem ſuam/quam viribus protegere nequibant
ſaltẽ beneficio munirent. Huius itaq; peſtifera rex exhortatione corruptus, reliqas
Falſtriæ ferro penitus exhaurire cõſtituit. Atq; ad id pagendũ Sialandiæ duntaxat
miniſterium ſufficere credidit. Abſalone ergo Orientalibus inſulæ copiis præeſſe
iuſſo, Occidentales ipſe ductare ſtatuit/ingentibus paſſim/exiguiſq; nauigiis exer-
citum traiecturus. At Sialandenſes/ꝙ cum Falſtrẽſibus diutinas ac vehementes in-
imicitias geſſerant/acceptas iniurias communibus armis penſare cupientes/vltro
imperium obſequio præcurrebant/lætati Regem ſibi aduerſum æmulos belli du-
cem/auctoremq; futurum. Sed hunc eius errorem ſiniſtris monitis concitatũ fortu
næ violentia fœlici remedio ꝓcucurrit. Nã quũ rex magnis viribus ſuccinctus, iter
ingredi vellet/apud Ryngſtadiũ ſubita febri implicitus Abſalonem remiſſis copiis
ocyus ad ſe venire iubet. Ita peſtiferæ Regis molitioni opportuna valitudinis con-
quaſſatio remedio fuit. Nec minus Waldemari innocentiæ, q̃ inſontis populi ſalu-
ti, miſſo cœlitus languore, conſultum. Q; porro tunc non ſolum deformem / ſed
etiam miſerabilem rei Danicæ ſtatum fuiſſe credendum eſt: quum foris hoſtilibus
intus regiis armis appeteretur! Quis vero diuino numine effectum ambigat: ne
patriæ Imperator futurus in ipſo pene fulgoris ſui primordio regnũ / qđ ex hoſtiũ
manibus erepturus erat/obrueret! quia patrię habenas tenẽti difficillimo morbo q̃
maximo facinori implicari ſatius fuit. Itaq; lãguore indies acrius graſſãte/ Abſalon
ꝓ ſalute regia votis excubare nõ deſtitit. Ad vltimũ veluti remedii deſpatione pfu-
ſus/quũ vnicũ in virtute diuina auxiliũ reſtare aĩaduerteret, ad eã ꝓpitiandã ſum-
ma cũ examinatione vota ꝓ ægroto nuncupaturus acceſſit: diuinãq; rẽ ſacerdotali

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

veſte amictus rite peregit: ſacrificia deinde legitimis verbis confecta ad ægrū detu-
lit, ac pene exanimi delibanda porrexit. Quibus ille refectus cōtinuo oborto ſudore
bonæ valitudinis habitum recuperauit. Antiſtes tamē adhuc de eius conualeſcētia
dubius lāguore ex moleſtia cōtracto repēte corporis firmitate defici cœpit. Ac niſi
cœleſte remedium affulſiſſet ſpes tantę indolis in ipſo ortu ſuo occubuiſſet. Sed nec
illi ſanitatis alienatio impedimento fore potuit: quo minus curam regis quā ſoſpes
geſſerat æger exſequeretur. Ratus ſiquidē emēdatam ipſius valitudinē triſti nun-
tio corrumpi poſſe: affectionē ſuam ei nuntiari prohibuit ne ſubita animi triſtitia
implicatus in priſtinam peſtē relaberetur. Soſpitate reddita ambo tam exitialis pro
poſiti interpellatori deo ſaluberrimæ ammonitiōis grates ſoluebāt, erroriſqꝫ eos nō
ſine rubore pœnitentia ſubiit: cogitatæ impietatis effectum diuinæ animaduerſio-
nis beneficio ſublatum eſſe gaudentes. Salubriori itaqꝫ ſentētia animū amplectente
a ciuiū periculis ad hoſtes vſqꝫ laceſſendos ſtudium traduxerūt. Tūc rex Abſalonis II.
Petri/Sunonis/& Heſberni/qui potiſſimū conſiliis eius præerāt prudētioribus mo-
nitis informatus: citiore q̃ maiore exercitu, occultoqꝫ magis incurſu q̃ aperta claſſe
expeditionis in hoſtem agēdæ conſilium cepit: cum multo facilioris ſit negotii in-
opinatos q̃ prouidos oppugnare: & plærūqꝫ præualidæ multitudinis ſententia ſalu
taribus maiorū iuſſis obniti ſoleat: apud quā plus viriū Sclauici nominis terror q̃
regium poſſideret edictū. Idcirco autē perpaucos huius rei arbitros adciuit: qꝫ ſci-
ret quæcūqꝫ ferro geritur/publicis viribus/ſed priuatis cōſiliis amminiſtrari opor-
tere. Et quoniā de Sialandenſium nihil obſequio dubitabat: Scanicæ claſſis ducem
agere præoptauit. Cūqꝫ nondum integra valitudine Scanienſes Lundiæ contractos
expeditionis ſollicitaret edicto/maximus pōtifex Eſkillus (nam ei cæteri proloquiū
deferebāt) negabat in expedito naues eſſe: quibus tam ſubito iuſſum peragetur.
Cūqꝫ rex obtēperantibus gratiam/ſuperſedentibus iram ſe repenſurum dixiſſet: tā-
taqꝫ propoſiti cupiditate perfuſum: vt vnico proficiſci nauigio q̃ expeditionem re-
mittere mallet: Eſkillus indubitatæ voluntatis eius firmitate comperta/non ſolum
cōſilium probauit, ſed etiam qui regi comites deeſſent admodum execratus: ſua eū
naui impenſaqꝫ excepit. Iampridē enim regem expeditionū diſſuetudo nauigio ſpo-
liauerat Poſtremi Lalandenſes ac Falſtrici in claſſem coire iuſſi ne longa præſciētia
edocti furtim ad Sclauos imperatæ rei indicia deferrent. At vbi Landorā claſſe per-
uētum, rex ſpectādi exercitus ſui auidus in campo copias explicare cōſtituit, vt to
tas vires oculis ſubiiciendo an ea manu tuto bellū cōmiſſurus videretur aſpiceret.
Ab huius littoris continēti longior harenæ tractus breuibus abſciſus curuatis an-
fractibus portū nauigiis facit: humilis ita vt veniēte æſtu lateat: abſcedēte viſatur.
Nam vadoſus ei⁹ introitus diffuſiore ſpatio opacę altitudinis vndas includit. Sed
quoniā hunc locum cūcti Danorum regis vaniſſimi erroris delirамēto ſuſpectum
perinde ac fatalem cauere conſueuerāt: proximo portu vniuerſi agminis apparatū
curioſiſſime contēplatus eſt: adhibitis qui militiæ rudes rei bellicæ documentis im-
buerent: quatinus vires ſuas potius ſolida oculorum fide q̃ cęco æſtimationis augu
rio metiretur. Huic militiæ ſpeculationi quatuordecim diebus intentos maior cō-
meatuū pars ocio cōſumpta defecerat. Egreſſis portu tranquilla toto mari nauiga-
tio incidit. Sed vt taciti improuiſiqꝫ appellerēt remigiis eā q̃ velis inſtruere malue-
runt: Abſalone cum ſeptē nauibus pręmiſſo: qui Rugyani littoris excuſſius indaga Simulacrū
ret acceſſum. Siquidē Arcon oppidū venuſto ſimulacri cuiuſdam cultu inclytum: Arconeñ.

ignaris incolis incēdio tētare, cunctoſq; eius præſidium petituros ex improuiſo op-
primere ſtatuerunt: munimētum quidē habitatore vacuum ferarūq; dūtaxat clau-
ſtris firmatum exiſtimantibus indigenis parū humanæ tutelæ egenū qđ pſentis nu
minis excubiis eſſet vallatum. Summa vero contractæ claſſis ordine digeſta ducen
Claſſis cclx. nauium. tarum & ſexaginta nauiū numerum reddebat. Abſalon exſequendæ ſpeculationis
gratia cum propemodū ad Rugiam perueniſſet indicantibus nautis, cognoſcit re-
giam nauem ſubito remigium velo mutaſſe, miratuſq; quid ita cætera claſſis ince-
deret: quæ paulo ante velis quo occultior nauigatio gereretur: abſtinēdum condi-
xerat, poſtq̄ eam a ſtatuto declinare cognouit: & ipſe non ſuppetētibus propoſiti ſo
ciis per ſummam animi confuſionem puppim vltimus vertit, regēq; Mønēſium in
portu receptum mœſtior q̄ libentior comes petiuit. Quippe quia cœpti comitibus
deficiebatur indignatus optimam gerendæ rei facultatē omitti/cum & aeris fauor
et militum arridebat alacritas ab inchoata nauigatione ægre proram auertit. Hūc
Petrus Suno & Heſbernus cū quib⁹ rex conſilia ſua participare ſolebat, rate egreſ
ſum excipiētes tam deformem regis ab vtili illuſtriq; conſilio defectionē anxie que-
rebantur. Quos tandē rex obuiam ſibi venire iuſſos vbi triſtes animaduertit ammi
rans cur eo vultu eſſent: viſum ſibi inquit ne tarda & intēpeſtiua nauigatio profer-
retur curſum eius ad inſulam fuiſſe flectendum/mane cūcta cōmodius exſecuturo.
Quippe dies labori: noctes quieti familiares exiſtere. Cūq; nullum ab amicis reſpō-
ſum daretur taciturnitatis ammiratione permotus proferre eos quæ ſentiant impe
rat. Illi quæ inuicē cōtuliſſent Abſalonem proponere iubent. Tum ille: quid miri eſt
(inquit) ſegnes hæſitare voces quas ingenti mœroris pondere obrutas quaſi fauce
obcluſa latens animi ſtrangulat ægritudo! Enimuero vicem tuam ad ignominiam
vergere conſpicientes interno mentis luctu perfundimur. Quippe imperii ius ob-
ſequio mutas: pareſq; quibus præeſſe debueras/ vtiliſſimis conſiliis ſpretis eorum
monita conſectando qui in æquo ponunt: pulcher ne rerum tuarum curſus an de-
formis exiſtat. At poſtq̄ ſine collega aut æmulo regnare cœpiſti: altera nunc expe-
ditio geritur: nec illius remiſſio q̄ huius fœdior apparet. Siquidem ſumma rerum
opportunitate contempta paruulas commeatuū reliquias habentes ocioſis nauiga
tionis exceſſibus excuſabilem reuerſionis titulum quærimus: & cum nullis vrgea-
mur obſtaculis ignauiam noſtram neceſſitatis nomine cenſeri cupimus. Hiſcine
patriam operibus vindicandam: talibus ve regnum ingeniis auſpicandum duxiſti!
Si vero maris ſæuitia nauigationē interpellari contigerit: quid ſupereſt niſi vt ne-
ceſſitatis imperio cogente domos inglorii petamus: teterrimis effœminatę mentis
opprobriis inſectandi! Hæc & ſimilia tum moleſtiæ ſtimulis/tum fidutia familiari-
tatis euectus per ſummam verborum acerbitatem apud regias aures eloqui nō du-
bitabat. Q̄q̄ autem rex aduerſum dictorum eius libertatem acrius exarſiſſet: tamē
ne monitorem impudentius auertere videretur magnitudinem iræ quam vultu te
ſte cōceperat/ moderatione ſua ad leue & tolerabile reſponſum deflexit: dicendo cō
plures operum ſuorum teſtes extare/nihilq; tam fortiter ab Abſalone geſtum quod
ſi nondū virtute æquauerit adhuc factis æmulari non poſſit. Nec plura eloqui paſ-
ſus cymba nauigium repetiuit ſubiungente Abſalone haud quaq̄ eum vtilia ſuadē
ti ſuccenſere debere: cum aliquāto ſatius ſit apertis amicorum monitis inſtrui q̄ oc
Tēpeſtas ſæua. cultis amaræ ſugillationis morſibus obtrectari. Poſtera nocte concitatum acrius
mare eo tēpeſtatis exceſſit: vt regia claſſis non portu/non anchoris quo minus ſpar-

ſa pelago diſiiceretur retentari potuerit: nulla ex parte remiſſior eodem aeris ha-
bitu quatriduo perſeuerauit. Quæ res iram regis aduerſum Abſalonem accenſam
magnopere deliniuit. Sed ꝙ iam corde ſalubre depræhenderat voce fateri erubeſce
bat/pudore ſerum animi eius intellectum celante. Nam interim nulla ad amicos cõ
munione habita poſtridie prædictos viros forte littori inſiſtẽtes acceſſit: comitibuſ
q; propius accedere vetitis concitationẽ animi ſui (inquit) tametſi diſſimulatione Waldemari
vti vellet iracundis oris notis proditam eſſe dicebat parũ quidem ammiratione di- prudẽs ora
gnũ/cum conſultantis vocem monitis potius q̃ contumeliis excipi deceat. Quædã tio ad ami-
tamen ab eis ſapientius q̃ tempeſtiuius dicta/ quæ ſi ante triduũ prolata fuiſſent in- cos.
gẽtis mali materiam præcurrere poterãt. Seras quidem monitoris partes eſſe/ quæ
rem dum in arbitrio eſt negligẽtius obeunt exactam ſollicitudine proſequũtur. In-
emendabilia autem corrigere velle proximũ amentiæ errorem eſſe. Fruſtra igitur
ſe conuitiis attentatum fuiſſe cum & irreuocabiles præteritorum euentus exiſtãt:
et plærũq; animi commotio parum cum ratione conſentiat. Orturæ vero tẽpeſta-
tis ſæuitiam abſq; cœleſtium monitis humano præſagio compręhẽdere nequiuiſſe:
neq; quin ea delictorũ pœnas lueret dubitare. Quamobrem aut naturæ ignorantiã
aut improuiſæ neceſſitatis violentiam vitio ſibi verti non oportere. Omiſſis igitur
præteritorum querelis ad tẽpeſtiua rebus cõſilia animũ operãq; deuocare par eſſe.
Malle enim ſe ſpiritum ſpecioſo exitu q̃ expeditionem deformi reditu finire. Tunc
Petrus Abſalonis ſententiam aliquanto leniori monitorum genere proſecutus do-
cet neminem regum fidas amicorum voces infenſis auribus excipere conuenire: cũ
ſæpe clari illuſtreſq; viri ſpreti ſalutaris cõſilii pœnas pernicioſa morte pepẽderint.
Cæterum aura dum faueat vtendum eſſe ꝙ eius anceps incertaq; varietas exiſtere
ſoleat. Suſtinendum itaq; donec tempeſtatis immẽſitas ad tolerabilem remigiis ha-
bitum concidat. Adhuc enim tridui commeatus ſupereſſe/exiguoq; traiectu hoſtes
accedi poſſe. Qꝛ ſi præſenti alimentorum ope deficerentur: alia armis eſſe poſcẽda.
Oportere ergo mox vt vndas remigio habiles viderint, ſparſam ocius vniri claſſem
inceſſuramq; ſociali remigio progredi. Quippe nauigationem omnem hoc alacrio-
rem: quo æquabiliorem exiſtere. Rex monitore laudato Abſaloni ſpeculandæ tempe
ſtatis officium mandat/ſibi cum primũ eam remigii patientem aduerteret/indica-
turo. Abſalon cupide præcepto qđ ſuis monitis extuderat obſecutus: nocte poſtera
aura ſenſibiliter impetum remittente euentu gauiſus antelucano tempore peractis
diuinis ad regem peruenit, nuntiando tempeſtatem ex parte collapſam poſſibilem
quidem profectioni: ſed difficilem fore: nec niſi ſumma cum remigii difficultate na
uigationis capacem exiſtere. Reſpondente rege moras eſſe rumpẽdas per ludibrium
ſubtexuit pulchre ſe operam impenſuros ſi nauigationis medietate confecta vnde
ſoluerant ſint reuerſuri. Cuius dicti procliuitas tametſi ioco mordacior videretur
ingens regi capeſſendę virtutis præbuit incitamentum lepida tamen irriſione non
caruit ſubiungente rege reuertentem ſe ex eo quæ in Sclauia gerantur poſſe cogno
ſcere. Principio claſſis lætam alacremq; nauigationem pleno fidutiæ remigio pro-
ferebat. Nam intra propinquæ telluris anfractus auræ vis quæ aperto mari licen-
tius incumbebat latẽtium vndarum habitum aſperare nõ poterat/ terreni tractus
obſtaculis vndiq; ſecus incitatiorem fluctuum allapſum arcẽtibus. At vbi in altum
dirigi nauigia cœpere intolerabili pene tempeſtatis occurſu excipiebantur. Anti-
ſtes ne fortiſſimos monitus ſuos parum iuſto conatu proſequi videretur/ ingenuo

pudore firmatus perſeuerantiſſima remigii obluctatione quaſi cum neceſſitate cer
tabat,regemq; virtutis æmulatione prouectum cœpti ſui comitem exiſtere coegit.
Itaq; lenta & inhabilis ac pene inconceſſa nauigatio hinc ſæuiẽte mari/inde claudi=
cante remigio fuit. Ea freti repugnantis violentia regiam nauem aduerſis vndarũ
molibus implicatam:per ſummam procellarum aſperitatem laxatis prope modum
compagibus diſiũgi coegit. Quo viſo rex tũ vitandi periculi/tum etiam cõplendæ
nauigationis gratia: tutiore excipi cupiẽs Ingimari Scaniẽſis ratem propius adeſſe
iuſſam: enſem dextra ſignũq; lęua corripiens vt temerario ita proſpero ſaltu inuo=
lat:eãq; remis acrius citari iubet.Eſkyllum virtutis pertinacia aliquãdiu ſubſequi
conatum:affectũq; regis q̃ debilitatem nauigii ſui propẽſius intuentẽ partim regiæ
vocis prohibitio,partim referta periculo neceſſitas reuerti compulit. Eo viſo com=
plures reuerſionis occaſionem ab erroris ſimulatione mutuari ignauia docuit.Qui
bus tamen erroris commẽtum patrocinio fore nõ debuit: cum regem nauigiũ non
iter mutaſſe tranſlati ſigni indicio liquere potuerit. Nonnulli quoq; conquaſſatio=
ribus nauigiis inuiti relabebantur ꝙ hiſdem compagum firmitate defectis cõcitati
maris incurſum ſuſtinere nequibant.Qui vero procedere perſeuerabant vt viribus
corporis laboris continuitati ſufficere poſſent edẽdi nauigãdiq; pariter officio fun
gebantut. Ne enim nauigationis curſum vel paruula remigii intermiſſio morare=
tur dextra remos læua cibos tractabant. Exigua claſſis pars Abſalone duce virtu=
tis & gloriæ æmulantior inuſitatæ tempeſtatis ſæuitiam incredibili remorum cer=
tamine ſuperauit, obluctatũq; pelagus infatigabili permẽſa nauigio hora anteluca=
na ad inſulam Hythim ipſa quoq; neceſſitate ſuperior appulit. Tunc Abſalon ne
quid inexcuſſum omitteret per Wethemannũ piraticæ operibus clarum officio ſpe=
culationis addictum & portus hoſtilibus nauigiis vacuos ad Rugiam nihil hoſtile
metuentem cognoſcit.Nam armenta ſecuris cuſtodibus propter littus errantia in=
opinatos incolas eſſe fidem fecere.Rex languido remigio ſeram nauigationẽ emen=
ſus obtento portu protinus in Abſalonis nauem ſe contulit, fatigatũq; tędio ac vi=
gilia corpus ſomno excepit. Reliquiæ quæ cum eo fretum ſuperauerant annumera
tæ ſexaginta dũtaxat nauigiorum claſſem explebant. Duo tunc Hallandenſes natu
q̃ animis nobiliores paucitatem ſuam ĩdubitato periculo oblatam rati nauigio quo
cõmuniter vtebantur,Abſalonem petebãt:ſeq; præpropero regis alloquio opus ha
bere dicentes:poſtq̃ ſomno eum acquieſcentem audierant ocius excitari poſcebant.
Abſalon ſalutarem eius quietem importune rumpendam negans/quæ afferrent re
gem ex ſe cogniturum affirmat.Tum illi conquaſſationem nauigii/inopiam cõmea
tuum/longinquitatem reditus prætẽdentes/optimam ſibi nauigationis facultatem
proſperantibus ventis incidiſſe dicebant,ꝙ quibus aduerſis ægre proceſſerant:ſecũ
dis facile reuerti poſſent.Quamobrem eorum ſe beneficio vti malle q̃ caſſam & inu
tilem expeditionem agẽdo aut nauigii vitio aut inediæ malo perire. Quos Abſalon
non ſolum deformitatem propoſiti ſpecioſo conſilio mutare:ſed etiam quo minus ſe
probris obiicerent honeſto ſilentio ſupprimere iubet:ne tam pudendę voces alienis
auribus exceptæ inexpiabilem eis timiditatis notam inurerent. Itaq; eneruis & ef=
fœminati animi trepidationem falſo cauſarum commento colorare eos aſſeuera=
bat docendo facilia refectu nauigia fore, & opima commeatuum ſupplementa per
prædam late patentem leui negocio conciſci poſſe.Cęterum ipſos famam & opinio=
nẽ ſuã grauiſſimo crimine corrupturos,ſi regem apud hoſtes in tanta ſuorũ pauci=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

tate ſine reſpectu pudoris deſerere ſuſtinuiſſent. E quibus alter domi ſe negotia re-
gia quæ ſumma cum celeritate exſequi neceſſe haberet manere ſubtexuit. Contra
Abſalon ſimulationem eius quia blandimẽtis nequibat minis diſcutere cupiens eos
qui in expeditione ſoluenda plus arbitrio ſuo q̃ regiæ indulſerint reuerentiæ non
tãtum bonorum: ſed & lucis ac ſpiritus ereptionem patria lege meritos aſtruebat.
Sed ne ea quidem periculi denuntiatione quo minus fauentem nauigationi vẽtum
velo colligerent imbecillitatem eorum durare trepidationemve corrigere potuit.
Diſcedentes itaq; execratione & conuitio per ſummam verborum acerbitatem in-
ſequi perſeuerauit. Quod cũ experrectus rex ex Abſalone cognoſceret tam impudẽ
tes & improbos deſertores pœnas ſibi luituros iurabat. Conſcenſa deinde inſula ac-
cerſitos nauigiorum rectores agendorum percontatione ſollicitat. Compluribus
vt redeatur expedire viſum q̄ tuto hoſtem laceſſere nequeant. Placituram rex ſibi
ſentẽtiam affirmabat niſi ea res & grauis patriæ rubor & ingens hoſtiũ incitamen-
tum exiſteret. Nam & eos Danicæ expeditionis præſentiã ex caſtrorũ veſtigiis cõ-
perturos & clandeſtinã eius reuerſionẽ timiditati dũtaxat imputaturos. Huius rei
cauſa periculo ſe q̃ rubori patere malle: haud quaq̃ proram niſi laceſſito hoſte verſu
rum. Præterea ſe eorũ qui ſimulata nauiũ fragilitate defecerant ignauiam æquatu
ros/ſi quos labore vicerant virtute nõ ſuperarẽt, domoſq; impẽſa male nauigatione
repeterẽt. Tũc Wethemannus incautas Rugiæ res recẽti ſpeculatione expertus ad-
mouẽdas littori copias ſuadet: ſi ignari incolæ fuerint impune prædã cędẽq; factu-
ras: ſin prouidi confeſtim abſq; diſcrimine redituras. Vtro autẽ modo ſe gerant per
arantium morẽ deprendi poſſe aſſeuerabat: qui cum primã diurnæ operæ partem
exegerint quo ad laborandum fiant vegetiores ſopori ſe proſternere ſoleant. Hunc
vero non niſi metu vacuis altaq; ſecuritate firmatis obrepere ſolitum. Cæterum ne
mine talium dormiente reperto pręcautę gentis indicium accipi. Quem rex pirati-
co potius muneri conſentanea q̃ magnitudini ſuæ conuenientia docuiſſe dicebat.
Nunq̃ enim Danorum reges a Sclauis fugatos memoriæ proditũ fuiſſe: ſed ne ſe q-
dem primũ regiã dignitatem hoc deformitatis genere maculaturũ. Tunc Gneme-
rus Falſtricus q̃q̃ alias vegetioris q̃ ſapiẽtioris animi æſtimaretur ſiue ingenio ſuo
ſiue regis fortuna monente ſummã omniũ hæſitationẽ ancipiti ſtudio fluctuantem
ſalutari exhortatione diſcuſſit/ incertãq; conſilii concionẽ ad ſuã ſentẽtiam perdu-
xit: affirmando temeritatis eſſe exiguã manũ cũ immẽſo hoſte conſerere. Cæterum
Barcam prouinciã a Rugia breui freto diſcretam ob paruitatẽ ſui quocũq; paratu
eſſet populatu perfacilẽ fore. Deniq; regẽ quieſcẽdi gratia cubile petere, exhauſtaſq;
vigiliis vires & attritũ curis animũ ſomno reficere iubet veſpere quo minus proui
ſus irrũperet claſſem applicaturũ. Præterea vadoſi fluminis anguſtias intraturos
ſparſam nauigationẽ tacito cõficere remigio iuſſit: ne aut obſtrepẽtiũ remorũ fra-
gor ſecuritatẽ incolis demeret: aut ipſimet impactis harenę nauigiis circa ĩcertę al-
titudinis vada diutius hęrere cogerent. Cętera ſe exploraturũ ꝓmittit. Rex cupide
cõſilio obſecutus veſpere ſigno nauigationi dato deſtinatum amnẽ occupat. Cuius
expeditius permeandi gratia ternis nauigiis iunctis claſſem incedere iubet ne con-
fuſa fluuialibus tardaretur anguſtiis. Cui Gnemerus rate obuius opportunitatẽ
inuadendæ gentis aucupatus interceptos incolarum ſpeculatores adducit. Lætus
eo rex diluculo peragratis ſyluis rura ac vicos hoc acrius quo latentius irrupit: in-
colaſq; adhuc ſomni ſecuritate torpentes/repentina incurſione protriuit. E quibus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

complures perſtrepentis equitatus fragore perculſi patrios duces aduentare crede-
bant. Sed hunc eorum errorem adacta repente corporibus iacula diſcuſſerunt. Cō-
plures eorum exertis per oſtia capitibus/ Kazymarus ne an Bugiſclauus aduenta-
ret rogabant. Quorum percontatio propriis eorum funeribus excepta eſt. Anti-
ſtes cum parte copiarum longinquam regionis plagam diuerſo complexus itinere
eo locorum peruenerat, vt a regia cohorte eximiæ paludis interiectu diſtaret. De
cuius admodum inceſſu dubius ne direptos a ſe vicos exuri pateretur illuſtri con-
ſilio prouidit. Tandem procul ignes a rege editos conſpicatus ſibi quoq; conſimilis
facti poteſtatē ſuppetere confeſtim illato tectis incendio declarauit, ſociiſq; ſui pro-
ſperitatem excurſus reſperſo flammis rure nuntiandam curauit. Cumq; prædam
abunde actam exiſtimaſſent: iter ad naues remenſi q̃q̃ grandi inuicem a ſe interſti-
tio diſceſſiſſent veſtigia tamen ſua quo minus clandeſtinos reditus captaſſe vide-
rentur/ neue alter alterum impetuoſa feſtinatione præcurreret mutuis ignium fu-
migiis prodiderunt. Interea Skyalmo quidam cognomento barbatus in aſſeruan-
dæ claſſis officium relictus ne hoſtili remigio præueniente amnis exitu prohibere-
tur ad mare nauigia reducit. Vbi dum Rugianorum nauali incurſatione petere-
tur in paucas rates totius claſſis præſidium tranſfert inſtructioribus q̃ frequentio-
ribus nauigiis hoſtibus occurrere præoptans. Quibus obuia nauigatione fugatis
ne ſociorum reuerſio tardius nauigiis exciperetur omiſſa fugitantium inſecutione
portum reuiſit. Iterato laceſſitus eodem auſu inuaſoribus reſtitit. Sed & complu-
ries attentatus crebra hoſtium irritamenta occurſationis perſeuerantia ſuperauit.
Ita pertinaci magis q̃ acri incurſatione vexatus opportuna hoſtem agitatione pre-
mebat. Inter hæc regi in littus ſuperuenienti non paruæ ammirationi fuit: naui-
giis cuſtodia vacantibus abeſſe Skyalmonem: quem tandem ab agitatione redeun-
tem cętero proſecutus exercitu Rugianos fugam a remigio mutuãtes velorum in-
tenſione proſequitur. Sed interuallo præceſſionis & volucritate nauigationis adiu-
tos inſtando magis q̃ occupando vexabat. Tunc quendam vicinæ ratis rectorem in
anteriorem nauigii ſui partem fortitudinis ſimulatione progreſſum aſpiciens/ ver-
biſq; magnam præ ſe laudem ferentibus proſecutus ad vltimũ quæcunq; viro forti
erogarentur egregie & laudabiliter impenſa aſſeuerabat. Ad vltimum vento obli-
quante prohibitus quantum velis emenſus fuerat conuerſa nauigatione remorum
obſequio penſat. Sed quo proſperiorem velificandi/ hoc difficiliorem remigii vſum
habuit. Itaq; Danis aduerſa cum mari nauigatione certantibus Sclaui quos loco-
rum habitus non fallebat: ignotum noſtris profundum compendiaria nauigatione
ſulcantes ſubito fugã in inſidias vertũt. Quos Abſalon per occultos pelagi receſſus
proſilire conſpiciens ſociis metu nauigationem citantibus ſubſequi q̃ antecedere
maluit prępuiæ claſſis terga plenis pietatis excubiis tutaturus. Pudet referre qđ ſe-
quitur. Maxima Danorum pars rubore poſthabito q̃q̃ hoſtes imminere conſpice-
ret deſerto rege velis malos onerare ſuſtinuit. Rex cum paucis admodum nauigiis
relictus aliquanto deſertores ægrius q̃ hoſtes ferebat. Tunc etiam militem quem
paulo ante in prora aſtantem probauerat breuitatem veli ſui quo maior nauigatio-
nis curſus exiſteret pannorũ additamētis producere cōſpicatus laudē cōuitio mu-
tauit amorē timidis erogatum imprudēter impēſum affirmans. Ita abſq; ſupremæ
neceſſitatis diſcrimine veræ ac ſolidæ fortitudinis habitum explorare promptum
non eſt. Enauigantium diſceſſio: nō clamore, non ſignis, deniq; nullo exhortationis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

genere reuocabilis fuit. Adeo omniũ aures pauor concluſerat. Cũq; rex intermiſſo
pauliſper remigio a præſentibus quid factu opus potiſſimum eſſet inquireret cun-
ctantibus cæteris Abſalon inſulam Hythim petendam: Ibiq; ſecunditatem aeris ex-
pectandam hortatur. Qđ Petrus fieri oportere non ſine rationum aſſertione nega-
bat: ꝙ perſeuerante tempeſtate: nec reditum, nec ſupplementum claſſis habituri vi
derentur: Sclauis aduerſum ſe quotidiana copiarum incrementa ſumpturis. Pan-
denda igitur vela, eãq; nauigationis ęqualitatem habendam eſſe vt naues volucri-
tate præſtantes complicata velorum parte tardiores operirentur: & quas celerita-
te præcurrerent ſocietatis iure conſequi debeant. Ita ſtrennua Abſalonis adhorta-
tio eximiæ Petri prudentiæ ceſſit. Vterq; ſiquidem annis ſuis ſimilia cogitabat. Ille
etenim iuuenili animo condigna: hic canis ſuis conſentanea proponebat. Ita ſeptem
ſolis nauigiis ex omni Danorum claſſe reſiduis Sclaui multitudine fræti incitatiſſi
mo remigio acerrimoq; clamore cum contemptu paucitatis irrumpunt. Sed maio-
re impetu q̃ audacia rem exequebantur. Quippe cum primũ excepere ſagittas: pro
pius ferre remos auſi non ſunt. Paulo poſt deſtrictorũ enſium laminis nũc ceruices
ſuas nunc ſcuta pulſare cœperunt / rati ſe Danos hoc minarum genere territuros.
Remigium deinde magno clamoris ſtrepitu proſecuti horribiles late ſonos edebãt.
Hic quoq; procurſus priori perſimilis fuit. Obuiis nãq; Danorum miſſilib⁹ repulſi
continuo remigium retulerũt. Tertio vt hoſtem apparatu terrerent contactos ſole
clypeos aqua perfundere, genibuſq; ſuperpoſitis in pugnæ vſum extricare cœperũt
veluti indubitatũ noſtris prælium illaturi. At tum demũ ſeu cupiditate prædæ ſeu
vi pudoris accenſi vehementius nauigia concitant. Quæ ſpecies vt initio acris ita
exitu inanis apparuit. Telorum enim obiectu velut ante deterriti inuictam pauci-
tatis conſtantiã vlterius laceſſere deſtiterunt: q̃q̃ Danorum prouocatione admodũ
ſibi inſultari conſpicerent. Rex cum ad aſpectum patriæ perueniſſet concidẽte pau
latim vẽto tam remiſſam & languidam nauigationem agebat: vt q̃q̃ propaſſo velo
vteretur / eo fere loci diem opperiretur / vbi noctẽ ingreſſus fuerat. Sed cum Zephy
ris deficeretur proceſſum a remigio mutuatus eſt. Tandẽ obuiam Eſkilli ratem in-
greſſus Scaniam repetiuit. Qui nouiſſime eum proſecuti fuerant: Sialandiæ parti-
bus aduehuntur. Tunc Petrus Ranonis eloquẽtiſſimi viri imperitam calliditatem
eludere cupiens: non ſolum nexos, ſed etiam remiges ſuos vt prædæ ſpeciem auge-
ret in eminenti nauigii parte conſtituit captiuorũ imaginẽ præbituros. Quẽ cum
Rano Liburna prætereuntẽ videret: diſſolutionẽ nauigii ſimulare deſiderans: ſenti
na aquã egeri increpitis acrius remigibus iubet. Tunc quodã reſpondẽte eo triduo
ſentinã aqua vacaſſe non rite inquit Petrus remiges tui quibus te reſponſis excipe-
re debeant callẽt. Tunc Rano paucis intra Petri nauigium remigio occupatis oci-
oſæ iuuentutis multitudinẽ exerto capite conſpicatus: prædã exiſtimabat quietiſq;
ſuæ pœnitentia permotus non ſimiliter ſibi vt Petro fortunam affuiſſe dicebat: ꝙ
naufragii periculo interpellante expeditionis comes exiſtere nequiuiſſet. Autumno III.
rex crebra Sialandẽſium ac Scanorum, rara vero Iutenſium manu prouinciam Ar-
con vrbi confinẽ adortus / cũ ingẽti præda acta ad littus reuerteretur: Rugiani repe
tentẽ naues exercitum hiſdẽq; ſcandẽdis intẽtum a tergo per inſidias circũfundere
geſtiẽtes magnis viribus in inſulam e continenti traiiciunt. Per idẽ tempus coorta
nebulæ vis ſpiſſam cœlo caliginẽ intendit. Quæ res incertos viæ Danos atq; errore
nebulæ implicatos aliquãdiu ſubſiſtere coegit. Crediderim hunc aeris habitum pro

Petri & Ranonis cauillia.

pitiæ fortunæ interuẽtu futuræ eorum victoriæ paruiſſe. Iamq; Sclaui quia nubiũ
obſcuritas proſpicere nõ ſinebat: caliginis errore protracti in medios ferme hoſtes
inciderant, cum ſubito diſcuſſa ſole nebula exercitus propemodum conſertos aſpi-
ceres. Tunc Priſclauus olim e Sclauia profugus equo prouolans adeſſe Barbaros:
factãq; Danis optatæ pugnæ copiam nuntiat/exhortans omnes inuictã Danici no-
minis æmulari virtutẽ. Reſponſum a rege eſt reperturos hoſtes qui fatum fugæ p̄-
ferre cupiant. Igitur Dani quorum animos præceps belli cupido exagitabat: pręter
vſitatũ pugnæ morẽ confuſis copiarum ordinibus conſpectos hoſtes incurſare cœ-
perunt. Nec tardior victoria ꝙ impetus fuit: pugnam fuga præcurrẽtibus Sclauis.
In quo procurſu duo regii milites ita inter ſe fortuitis equorum impulſibus cõcur
rerunt: vt vterq; excuſſus proſterneretur. Super quos rex corruente equo ita præ-
Regis lapſus. cipitatus eſt vt lęuus eius cubitus pertuſo clypeo terræ altius infigeretur. Abſalon
itaq; erigendi eius gratia deſcẽdere cupienti manu ne ſubſiſteret innuit feliciter ſe
lapſum reputans ſi modo hoſtium cladibus attolleretur. Sed his euẽtus triſtior ſpe-
cie ꝙ omine fuit. Regis nanq; lapſus hoſtilis ruinæ præſagium edidit. Quippe ſupe
rati ſine prælio Barbari impune obterebãtur. Quorum magna pars ſinũ per quem
traiecerat auidius repetens ſalutẽ in vndis quam quęrebat amiſit: nec minor flucti
bus ꝙ ferro periclitantium numerus extitit. Pars quo tutius hoſtem vitaret ore te
nus de induſtria aquis corpus immerſerat. Nec hoc quidẽ auxilii genus quo minus
a Danis in eadem vada deſcendẽtibus interimerẽtur: latebram eis præſtare potuit.
Cũq; cæteris intra aquam proſtratis vnus adhuc occultũ pedibus ſaxum cõplexus
ſocię ſtragi ſupereſſe videretur: Abſalon militibus ad opprimẽdum eum deſcẽdere
profunditatis metu cũctantibus: nõ hic inquit ea proceritate eſt quã veſtra milites
æquare non poſſit. Neq; enim vadabiliorem ſibi ꝙ nobis gurgitẽ occupat. Quã vo-
Strenuitas Eſberni. cem frater eius Eſbernus exhortationis loco ſuſcipiens ꝙꝙ Barbarum latentis ſaxi
beneficio vti non dubitaret: ſaluti fraternæ ſuæ volũtatis imperium p̄tulit. Aliiſq;
renuẽtibus aquas hoſtili cruore infectas armis onuſtꝰ intrauit. Cũq; emiſſa in Bar-
barum lancea ſolum repetere vellet vndis verticem inuolutus profundo ſe excipiẽ-
te demergitur, periſſetq; niſi ſociorum pręſentia auxilio fuiſſet. Enimuero Olauus
vndis eum abſtrahere cupiens ſtimulatum calcaribus equũ in illud profundũ egit
exceptũq; brachio leuare conatus pene ſella pronus excutitur. Igitur vrgente fato
ſuæ ꝙ alienæ ſaluti propior extitit, ſibiq; cœptam amici curã poſtponẽdo cõſuluit.
Cuius propoſitum Nicolaus quidam fortius ꝙ felicius æmulatus nõ tẽperauit quo
minus concitato equo gurgitem peteret. Sed ab incepto ſe pari periculo reuocatus
abſtinuit. Igitur equitum ope defecto peditum opera ſeruari contigit. Cũq; littori
reſtitutus fuiſſet extinctus ab intuentibus putabatur adeo illapſus corpori humor
anhelitum occultabat. Tãdem ſociis corpus ſuũ diutius agitantibus vomitu vndã
egerere cœpit. Cuius onere liberatus ſuſpicere magis ꝙ eloqui valuit. Itaq; qui ad-
erant corpus eius frigore obſtupefactum applicatæ veſtis fomento proſequebãtur.
Quibus percalefactus non oculorum modo, ſed etiam vocis vſum recuperauit. Cæ
terum ipſo die adeo exſanguis permanſit: vt vix eum funebris oris notæ deſererẽt.
Danici equitis virtus. Nec ſilentio oblitterãdam alterius Danici equitis virtutẽ exiſtimo. Qui cũ nemine
ſociorũ comitante fugam hoſtium auidius ꝙ cautiꝰ inſecutus fuiſſet: Barbaris qui
effugerant vt ſe eis capiendũ præberet rogantibus ſpreta prece equo deſiliuit mor
tẽq; dimicans ꝙ deditus lucẽ amplecti maluit. Igitur ingẽti hoſtiũ caterua ad ſe op-

primendū nitente quotquot ꝓpius acceſſerant interfecit. Ac ſine vlla ſpecie metus pugnās ſuꝑ factā a ſe ſtragē plenis gloriæ vulneribus corruit. Itaqꝫ nō ſolum innumeros fati comites habuit, ſed etiā ſuperſtites fortitudinis ſuę ſpectaculo attonitos reliquit. Cuius excellenti virtute tantū ꝓmotū eſt: vt deinceps Sclaui manū cū Danis acie cōſerere nō auderent. Anno poſtero Danis expeditionē parātibus Rugyenſes ob recentē cladem ſuſcipiendi belli fidutia defecti/ Domborū quendā præſtāti facundia ad pacē ab ipſis petendā decernūt. Quo abſalon excepto nauigiū eius expeditionis ſibimet vſui vertit: nautis vero quoad reuerteretur hoſpitia cū impenſis expedienda curauit/ ipſoqꝫ Domboro ſecū aſſumpto regiæ claſſis cōuentū petiuit. Siq̄dem legatos hoſtiū expeditionis tꝑe ſuſceptos ad reditum vſqꝫ eius mutua Rugienſium/ Danorūqꝫ cōſuetudine retentari fas erat: ne ad ſuos exterarū rerū nuntii reuerterent̃ ſpeculatiōis potius, q̃ legationis officia pacturi. Sed cōtrariæ tēpeſtatis ꝑſeuerātia nauigationē morāte cū Iuti labētibꝰ alimētis expeditionē ſoluturi viderēt̃, eorū egeſtati Sialandenſes ac Scani impenſis liberaliter cōmeatibus affuerunt ne tanta virium ꝑte maligno neceſſitatis obſtaculo fraudarent̃. Fioniēſes vero tametſi cōmeatibus abundarēt, ne minimā quidē eorū ꝑtem ad ſuſtentandā ſociorū inopiam cōtulerūt. Quod videns Domborus pacem quā ante ſupplex petiuerat ſub æquis tm̄ cōditionibus offerebat. Cæterū Abſalonis apud regem interuentū poſcebat: a quo oblationē ſuam liquida fide ꝓſequi rogatus, pignoris loco lapillū ſe aquæ iniecturū aſſeruit. Siquidē icturis fœdus barbaris religioni erat calculum in vndas coniicere/ ſeqꝫ ſi pacto obuiam iſſent, merſi lapidis exemplo perituros orare. Sed cōtra poſcente obſides Abſalone/ fucoſaqꝫ ſuꝑſtitionum mendacia in rebus ſeriis recipienda negante, haud quāq̃ Domboro mutua petendorū obſidū fidutia defuit. Qđ Abſalon indigne ferens/ Rugianos nō ſolum obſides Danis, ſed etiā pecuniā cū ſupplemētis claſſis tranſmittere ſolitos aſſeuerabat: quū Dani nihil tale Rugianis vnq̃ a ſe cōceſſum/ ſolutūve meminerint. Tūc Domborus/ Si ſapiētia, inq̄t, qua te prædi-

Facundia Dombori.

Fœderis barbarorū ſpecies.

Superſtitio barbarica.

IV.

Knytl. S. cap. 120.

Concio Dōbori Sclaui.

tū exiſtimas viges, quæ a me ꝓponenda ſunt docili animo excipies/ tenaci memoria appræhendes. Quiſqꝫ rite ſe gerit circa tria tꝑa maxime cogitationē expendit / ex iiſdem duo leuiori cura cōplectens/ tertii præ cæteris habitū intuetur. Siquidē prę terita meminit / futura ꝑſpicit/ præſentia colligit. Stolidus vero inter ſpem futuri/ memoriāqꝫ præteriti præſentiū facultatē omittere/ et qđ in manibus retinet excutere cōſueuit. Quo pacto tu quoqꝫ vaniſſimis ſollicitudinis ambagibus implicatus adeo ſcrupuloſa cura præteritorū imagines recolis/ futuroſqꝫ meditaris euentus: vt ad ea quæ præ manibus ſita ſunt/ et oculis obuerſantur aſpicere nequeas. Quippe dū prioris ęui recordationi animū inſeris, fœlicitatis eius exēplo futura metiris teqꝫ ſpem ex memoria adeptū q̄d inſtans ætas afferat/ præterit. Fateor olim Danos gente noſtra potitos/ ſed præſens fortunæ benignitas iiſdem nūc fauoris blandimētis ꝑtes noſtras ꝑſequit̃, q̄bus quondā veſtras excolere cōſueuerat: ſortēqꝫ nr̄am ad hanc fœlicitatis ſummā ꝑduxit: quā veſtræ quandoqꝫ rei ſtatus attigerat. Quippe quanto vobis inferiores extitimus/ tanto nunc viribus ſucceſſuqꝫ præſtamus: eo rerum fortuna ductāte ꝓgreſſi, quo Danicæ quondā ꝓſperitatis incrementū exceſſerat. At dū temere votis extenderis/ noua ac recentia ſtolida vetuſtatis ſimulatione prætergrederis/ eiſqꝫ me cōditionibus adigere conaris: quas ꝑ præſentium habitu præſtare potius, q̃ poſtulare debueras. Fines veſtri armis et exercitibus veſtris miſerabiliter obtriti/ ſitu marcidi/ culturæqꝫ inopes iacēt/ noſtrarū diffuſio partiū vix

alendæ quam genuit multitudini ſufficit:et tamẽ quos omnifariam potentiores ad
uertis,nõ ſupiores modo/ſed etiam pares habere faſtidis.Tunc demũ tributi nos ex
actione ſollicita/quũ et ſortem noſtrã ſucceſſibus æquaueris/et eã malis quibus tua
Abſalonis reſponſio.
nunc premitur adactam cõſpexeris.Hæc Domborus.Sed Abſalon diſſimulato indi
gnationis cõceptu,paucis eum reſponſis excipiens/ad regem quæ acceperat pfert.
Verum pertinax freti ſæuitia nauigationem interpellando finem expeditioni fecit
V. Rex q̃q̃ ſuperius Sclauos ſecundis ſucceſſibus attentaſſet,plus tamen negotii in eo
rũ expugnatione,q̃ vt ppriis viribus exequeretur aduertẽs/Saxoniæ ſatrapã in ar
morũ militiæq; collegium ingentis præmii pollicitatione ſollicitat.Ille tũ ampliſſi-
mæ mercedis captura/tum etiã potiẽdorũ finitimorum ſpe inuitatus,expeditionis
ſocietatẽ ſpopondit.Sed ſupius Waldemarũ rex Noricus per ſummũ amicitiæ cul-
tũ nauigio dracone ſimulante donauerat.Quod Abſalon mira arte effigiatũ Roſ-
kyldenſi remige exornare/et ad conuentũ vſq; Danorũ dirigere iuſſus, quũ in por-
tu Iſørenſi parũ ſecundantibus ventis voto diutius moraretur,nihil ægrius tulit/
q̃ q alíis in expeditionem proficiſcentibus tardior ipſe ſupuẽturus videretur,q cæ
teros et velocitate apparatus/et pcinctu nauigationis alias pręcurrere cõſueuerat
Itaq; quũ mente/tædio/et pudore ſopita in puppi iaceret, futurã maris tranquilli-
Abſalonis viſum.
tatem nocturnis imaginibus ſpeculatus eſt.Exiſtimauit em̃ ab homine ſe accerſi/ac
ceſſoq; littore cum Burgalanenſi pontifice Tokone aliquãdiu ſpatiatũ/iuſſumq; ab
eo quæ audiret ſagaci mente cõpræhendere/et tenaci mandare memoriæ. Tokonẽ
deinde melos quod in diuini natalis puigilio rite recini aſſolet/ſemel iterũq; et ter-
tio replicuiſſe/ipmq; ad ea quæ canerentur ſollicitis auribus eſſe iuſſiſſe.Expgefact9
adeo præſentes viſorũ imagines animo repræſentabat:vt rem verã nõ ſõniũ fuiſſe
arbitrarer̃.Et quia craſtinæ egreſſionis opem p quietẽ ſibi pmiſſam meminerat,tã
certã cõmodæ nauigationis ſpẽ aĩo pſumpſit: vt cõſcenſa cymba q̃q̃ nihil adhuc tẽ
peſtati detractũ erat/malũ regię nauis:cui Aſtradus præerat, ocyus attolli iuberet
cibũq; cape pperaret.Epulanti ſupuenit Aſtradus indicãs tẽpeſtatis occaſum/et qd
nã fieri expediret interrogans.Iuſſus eſt illico erecto nauigii malo fauces Iſøricas pe
netrare/eiſq; præteritis inſulam qua vẽtus iuberet ambire.Qđ eo exequi pgente,ex
peditionaria claſſis quæ in eundẽ forte portũ appulerat ſubito tranqllitatis inceſſu
gauiſa/velorũ vſũ nauigationis auida pparabat. Verũ effectus minor impetu fuit.
Siqdẽ mõ orientẽ/mõ occaſum icerto ventorũ flatu ludificata viciſſim petebat: na
uigationẽq; mutabilis auræ varietas optato curſu fraudabat. Diuinit9 cõſultũ cre
deres:ne aut ſolitaria Abſalonis nauigatio/aut aliis inceſſu tardior haberer̃. Qđ ẽt
ipius liquido cõprobauit aduẽtus.Siqdem adnauigãte eo omniũ nubiũ errore diſ-
cuſſo/certus pelago flatus incubuit/tantaq; ppitii venti ſtabilitas incidit : vt naui-
gatio quæ ante dubiis velis incertum curſum tenuerat,cõtinuo pſperitatis ordine
frueretur.Ita naturæ rerũ temperies: quæ ſe cæterorũ vſui inuiderat,Abſalonis re
ſpectui tributa eſt.Qui etiã quũ nauẽ regis ſibi creditã validis tẽpeſtatis incremẽ-
tis cõtuſam/extremoq; naufragii piculo ppinquã aduerteret,cõtinuo in littus ſub-
ductã neceſſariæ trabis vinculo refecit:lacerãq; ac pene cõfractã priſtinæ firmitati
reſtituit.Sed et prarum eius cacumina quo cultior incederet,aureis apicibus texit
Quo rex apud Manſuetã exceptus,Polã puinciã comite claſſe petebat.Itaq; cõmu-
nibus ſed diſcretis viribus alterũ Sclauiæ latus Dani inuaſerãt/ alterũ Theutones
lacerabant:interdũq; exercitus alter ab altero inuicẽ ſpectari poterat.Cũq; Theuto

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

nū forte ſatellites petendi pabuli gr̄a latius euagatos Sclaui ꝑ inſidias adorti inter-
emiſſent, eqtes recētis iniuriæ vltionē audaci calliditate q̄ſierūt. Siqdem militię in-
ſignibus occultatis/loricisq; qbus corpus munierāt familiari ac ſordida veſte tectis
pabulantiū more fruges metere aggreſſi, Sclauos Nucleto duce ad ſe opprimendū
ex abdito ꝓuolantes ocyus aſcēſis equis/falceſq; gladiis mutātes, trucidauerūt. Ca-
put Nucleti abſciſſum ac pilo affixum/ſicq; in caſtra ꝑlatū gratū vtriuſq; exercitus
oculis ſpectaculū prębuit. Qđ quū filio eius Priſzlauo/q ad Danos & chriſtiani rit⁹
amore/et paganæ ſupſtitionis odio patria pulſus tranſierat, cœnitāti nuntiatū fuiſ-
ſet/aliquātiſp manū ab eſcis retractā demiſſo capiti ſubiiciens, dei cōtemptorem ta-
li exemplo interire par eſſe dicebat: reuocatoq; a cogitatione aīo/cōſuetā oris ac mē-
tis hilaritatē cœnæ cōſortibus exhibebat. Magnus potētia/ſed maior diuini cultus
memoria. Neq; em̄ ſibi parentē iudicabat, quē publicæ religionis æmulum nouerat
Itaq; ambiguæ æſtimationis eſſe potuit/vtrū magis fortē animū geſſerit, an piā vo
cem emiſerit. Sed neq; patriæ plus ſolito miſertus/eā ductu et incitamētis ſuis dua
rū gentiū prædā exiſtere coegit. Interiectis diebus Henricus Waldemaro ſermonis
inuicē cōferēdi gr̄a ſe accedenti/cū Abſalone ſolo in tabernaculum ſuū ꝑducto epu-
lum ꝓbuit ingenti magnatū frequentia amminiſtratorū officio fungente, Quæ cœ
na licet multigena ciborū varietate ſplenderet, aliquāto tn̄ plus luxus in obſequiis
q̄ epulis habuit: ꝓſertim quū gloriæ nō vſui ſeruiret. Clientela vero ſeorſum diſcu
bitu excepta. Poſt reditū ſuū Waldemarus nouarū rerū caſibus ſollicitat⁹ intēto ad
ſciendū animo/vbinā Hēricū neceſſariæ collocutionis gr̄a obuiū habere poſſet/atq;
ad id negociū explicandū prudēti viro opus aſſeueraret, alii ſibi claudicare equos/
alii parum cultis vngulis eſſe fingebant. Cūctis itaq; metū excuſationis aſtutia ꝓte-
gentibus/nemineq; tam ꝑiculoſam legationē ſuſcipe audēte, Abſalon forte lignis ex
more per ociū cæſis e nemore ſupueniens interrogatuſq;/an regiarū partiū legatū
agere vellet: iturū ſe pollicetur. Igitur legendorū comitū optionē habere iuſſus/po-
tiſſimū neceſſarios ac ſanguine ſemet cōtingētes aſciuit/cōſanguineā fidem alienæ
præferendā exiſtimās. Priſzlauus quoq; potētiſſimi Sclauorū principis Nucleti fi-
lius/quē ꝙ Waldemari ſororē in matrimonio haberet/chriſtianęq; diſciplinæ ſacris
initiatus eſſet/pater iamp̄ridē ꝓinde ac inſidias ſibi nectentē cōſpectu ſuo ſubmoue-
rat/localis peritiæ fidutia ꝓpoſitæ viæ cōductorē agere pollicetur. Huic ſiquidē tū
rex ob bonæ fidei experientiā/tū ob cōnubii affinitatē magnā nobilium inſularum
partem fruēdam cōceſſerat. Profectus Abſalon/affatuſq; ducē quū apud eū ꝑnocta-
re rogaretur, regē anxia ſuorū expectatione ſollicitū longioris morę interpoſitione
moleſtari oportere negabat. Præterea claſſem ſine portu eſſe aſſeuerabat vndiq; vē-
torum impulſui patentem. Cumq; feſtinationis ratione reddita propinqua nocte
equos abiturus ſcandiſſet, quidam claro Saxonum loco natus vltro adito duce pe-
rituros Danorum legatos niſi comitatiores abſcederent/querebatur. Obiurgare
quoq; eum vehementius auſus: ꝙ illuſtrium virorum paucitatem tot ingruenti-
bus periculis incomitatam a ſe dimittere ſuſtinuiſſet. Reuocatis itaq; comitum of-
feruntur auxilia. Sed non minorem ſe Abſalon in reuocando comitatu geſſit, q̄ in
pernoctationis egerat obſequiis reſpuendis/glorioſius ratus ſuam ac ſociorum ſa-
lutem dubiis caſibus credere, q̄ alienis armis protegere. Cumq; haud procul tento
riis abeſſet, Priſzlauus omnibus fręnos ſuccutere iuſſis/Si meo, inquit, ductu res ex
pedienda foret, comitum ſupplementum noſtra paucitas non refugiſſet. Siquidem

Nucleti cædes.

Priſzlaui in patrē & religionem diuerſus aīus

Epulum ab Hērico datum.

Priſzlaui prudens et aīoſa ōro.

aduerſum pericula abundare induſtriæ potius argumentum eſt, q̄ timoris indiciū
Hoc enim probabilior eſt fortitudo,quo minus cū ſtoliditate conſentit. Illa vero re
præhenſionem meretur/cui vires temeritas amminiſtrat. Sed nunc exigere ꝑq̄ de=
forme eſt,quod paulo ante oblatum acceptare contempſimus.Reſtat igitur vt vni=
cam ſalutis viam in pectorum ac virium noſtrarū fiducia reponamus/ſpemq; ex de
ſperatione certiſſimā capiamus. Aemulanda itaq; Danici ſanguinis et nominis vir
tus/omniq; ſtudio enitendum:vt aut nobis victoria reditū/aut ſpecioſa mors æter=
num famæ pariat monimentum. At minime dubium quin de trāſitu noſtro hoſtes
equina fecerint veſtigia certiores/nec magis ambiguū eorum reditum inſidiis exce
pturos eſſe,quorum aduentū adeſi callis indicio peruiderunt.At mori vobis com=
militones q̄ capi præſtat.Capti em̄ occiſi parentis mei pœnas perinde ac eius inter
fectores crudeli morte pendetis/fratreſq; mei paternis manibus per ſummā crucia
tuum acerbitatem noſtro ſanguine parentabūt. Aliquāto ergo ſatius eſt ꝓpriæ vir
tuti ſpm̄ impendi,q̄ alienæ violentiæ miſerabiliter puniendū relinqui.Hæc nō pro
prii periculi metu/ſed veſtræ potius charitati cōſulendo monuerim. Eo em̄ ſangui
ne oriundus ſum,quem nulli Sclauorū attentandi vnq̄ auſus inceſſit.Per p̄rem vos
optimū maximūq; per quem illud Danorū celebre cūctis gentibus nomen obſecro
obteſtorq;:ne fiduciæ et fortitudini imbecillitatem atq; ignauiam præferatis. Hæc
Priſzlauus.Deniq; læta omniū acclamatione exceptus/nihil ſe de victoria ambige=
re aſſeuerauit,cui militū alacritas præſagio fuiſſet:præſertim quū omnis Sclauorū
irruptio ſpecie,q̄ re formidabilior exiſtere ſoleat.Circa inceſſum vero id ordinis ob
ſeruari debere:vt iuuenes parū armati medium inter milites equitandi locum tene
rent/eorū vtrinq; præſidiis muniendi.Cęterū militarium turmarū per binas acies
diſtinctarum alteram ab altera auxiliis inuicem tutandā eſſe. Quippe geminæ co=
hortis ſpecie hoſtiū animos labefactari poſſe. Præterea clamabundos incedere/va=
riiſq; cantibus obſtrepe iubet/fiduciamq; quæ plærunq; multitudini ineſt/ſimulatu
ros.Nec fortunæ expers cōſilium fuit.Siquidem in portum eis vbi claſſis acquieſce
bat nullo inceſſente ꝑductis rex expectātis more ſollicitus/ꝓlixamq; legatorū abſen
tiam cura ac mœſtitia ꝓſecutus,dolorem ex temeraria ſuorū emiſſione contractū/
religioſæ lectionis officio leniebat.Quibus rediſſe cōpertis,ſoporis blandimētis ob
triſtitiā dilatis ocyus aditū dedit.Inde ad Gudacrā amnem nauigatione diſceſſum
Cuius vadoſus aditus haud quaq̄ magnarū nauium capax extabat/exiles duntaxat
tranſmittere ſolitus.Itaq; rex ꝓpter fauces fixa ancora ſedē nauigio cōciuit magni
tudinem eius paruitate amnis admittere nequeunte. Habilior claſſis et quam flu=
uiale profundum ferre poterat Abſalone duce anguſtos amnis attētabat anfractus
Quo auctore eo loci peruentum/vbi gurges ingentis ſtagni diffuſior ſpeciem præ=
ferebat.Has faucium anguſtias barbari crebra claſſe præſtruxerant/hoſtem tranſi=
tu prohibituri.Quos noſtri deturbare geſtientes ꝓfunditatis ignari imperitæ na=
uigationis errore vadoſis locis affixere puppes.Quas dum profundo defectas ad lo
ca nauigatu facilia reiicere cupiunt quū minus remigio liceret, paſſim in vada deſi
liunt:manibuſq; foros complexi/remorum vices corporum viribus exequuntur.In
quos Sclaui nauigiis ſuis tanq̄ propugnaculis vtendo ſuperne tela librabant. Nec
ſic eos attentaſſe contenti/et ipſi ſaltim in vada delapſi cōminus dimicandi locum
petebant.Sed noſtris ſtrenue occurſantibus pari celeritate deſerta ac repetita ſunt
nauigia.Ante alias binæ Priſzlaui rates ſubiere ſtagnum. Quarum alteram qui va

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

do inſtiterant tam frequentes inſiluere: vt media fractis penitus lateribus findere-
tur. Quippe dum auidius ſe ingerunt, multitudinis onere mediam rupere puppim
Subſequente claſſe deſerta fugientiũ barbarorũ nauigia capiũtur. Vicorũ quoq; ri
pæ iunctoꝝ incendia paguntur. Noctu redeunte Abſalone rex adhuc inſomnis diu
tinã eius moram angore et vigilia proſequebat̃. Quo excepto gauiſus liburna ſua
ꝙ ob granditatẽ nauigationis inhabilis videretur: domum remiſſa in aliquanto mi
norem ſe contulit/ eaq; ad lacum deuectus Sunonẽ binis inſtructum nauigiis in lon Roſtockſeñ
ginquos paludis receſſus prædatum mittit. Vrbem quoq; Roſtock oppidanorum ſtatua puſta
ignauia deſtitutã nullo negocio puſſit. Statuã etiã quã gentis ꝓfana credulitas pin
de ac cæleſte numen diuinis honoribus ꝓſequebat̃ incendio mãdauit. Poſt hæc Hẽ-
ricũ cum exercitu ſuo cõſerendi ſecũ ſermonis gr̃a venientem præꝑato ponte traie
cit. Eodem tp̃e Nucleti filius Priſzlauus ripa altera ſupueniens/ quũ fratrẽ Priſzla-
uũ Bernardo: cuius manu Nucletũ occidiſſe fama fuerat/ nauigio cõmunicãtẽ aſpi
ceret, cõuitio laceſſiuit/ impietatẽ obiiciens: ꝙ cum parentis ſui interfectore amice
cõuerſari ſuſtinuiſſet. Cõtra Priſzlauus bene de ſe meruiſſe eum/ ꝑ quẽ patre ſacrile
go careat/ affirmabat. Sed neq; ſe eius filium cenſeri velle, quẽ maximi ſceleris parẽ-
tem extitiſſe cõſtaret. Interea dũ hæc gerunt̃ ſubito fama ꝑtulit Rugianã, Pomera-
nãq; claſſem ex diſpoſito cõueniſſe/ Danos amni includere auidam. Igitur rex ꝑ Hẽ
ricum neceſſariæ diſceſſionis ammonitus ne ſe locorum anguſtiis implicari patere
tur/ ꝓtinus amne exceſſit. Cumq; Sclauicę collectionis famã nulla adhuc indicia cõ
firmarent/ inſidiarum ſuſpicione permotus, hoſtium calliditati inuicem occurrere
ſtatuit. Qui in occultos littorũ ſinus collati/ ſi rex rura diriperet/ claſſis eius incur-
ſandæ copiã explorabant. Quos vt opportunitatis ſimulatione ꝓtraheret, Magno
cuidam exurendorũ littoralium vicorũ curã demãdat, militibus intra nauigia la-
tere iuſſis/ ſciens ꝑfecto Sclauos ab vniuerſo Danorũ exercitu incendiũ pagi puta-
turos/ ſicq; ꝓmptiorem exercendarũ inſidiarũ auſum capturos. Nec ſecus ac ratus
eſt/ hoſtile ꝓpoſitũ fuit. Quippe Magno oppidis facem ſubiiciente Rugiani vniuer
ſas Danorum vires eo negocio occupatas exiſtimantes/ auidius edendi ꝓpoſiti fidu
ciam rapuerũt/ perinde ac eorum claſſem defenſoribus vacuam reperturi. Sed quo
rundam regis imperium ignorantium occurſu maturius excepti incurſandi ſtu-
dium repente fuga mutarunt. Quos cætera Danorum claſſis certatim magnis re-
migii niſibus inſecuta/ velocitate nauigationis æquare non potuit. Cũq; releuandæ
laſſitudinis gr̃a ęſtũ vmbraculis leniret, Lundenſiũ põtifex cæteris portũ tenẽtibus
ſupueniẽs, poſtq̃ medio ferme diei tempore nauigia velaminibus obducta cõſpexit
cunctis ſegnitiẽ exprobrans/ His, inqt, tumulis cõmilitones quũ animi exercẽdi ſint
corpora ſepelire gaudemus! Quo dicto militibus diurnæ quietis ruborem ingeſſit
et regẽ deſidia obſeſſum torpẽtes militiæ ſuæ vires excitare perdocuit. Qui etiã ad
pontificis vocem modeſto indignationis genere ꝑmotus/ ſimulq; iuſta deſidiæ ſuæ
repræhẽſione cõmonitus cito hos tumulos relinqui poſſe aiebat: ſtatimq; diſcuſſis
tegminibus hoſtile ſolum petere properauit. Poſt hæc circa auſtralem inſulæ plagã
prædæ in biduum actæ. Inde Walungiam nauigatum. Vbi nuntiato Rugianorum
occurſu quũ quidã e Danis haſtã ſuam quo cõmodius ea in acie vteret̃ in cõſpectu
ſociorũ aliquanta parte curtaſſet, cæteri ipſius factũ ſecuti cõgeſtis in vnum locum
putaminibus, ingentem breui cumulum extruxerunt. Sed interim apud hoſtes pa-
cis nõ belli ſtudia agitabant̃. De qua acturus Dõborus ad Danos dirigitur. Quib⁹

Dombori oratio.

ad naues digreſſis ignẽ in littore accendit: cuius indicio ſe legationem afferre mõ-
ſtraret. Sed Abſalon neqꝫ eum naue exciperet vetuit: ne pax quã petere venerat/ in-
uicem a Danis affectari videretur. Ita Domborus aliena rate non habita, propria
claſſem petiuit/ Abſalonemqꝫ per interpretem aggreſſus vt ſe inter regẽ et Rugia-
nos faciendæ pacis auctorem exhiberet orabat/ obſequiũ cum obſidibus ſpondens.
Contra Abſalon ꝑinde ac eorũ quæ ab ipo poſcebant ignarus, reſponſionis loco de-
ſertas Danoꝝ inſulas numerabat/ earũ ſolitudinem nuꝑ ſibi ab ipo exprobratã acri
memoria ꝓſecutus. Domborus oꝛonem ſuã parum cõpetentibus reſponſis excipi ꝑ
interpretẽ cognoſcẽs/ Ratione, inquit, non vacat pontificũ optime/ ꝙ tuam cæteris
opem in aduocationis petitione præferimus. Siquidẽ eo nũc iuſtius ad tui nois opi-
nionem votis decurrimus: ꝙ quondam ad ꝓmerendam Danorũ concordiã aui tui
præſidiis nitebamur/ eius nutu ꝑinde ac regalibus edictis cõtenti fuimus. Quia ve-
ro filiorũ eius nemo ſupereſt/ ſupplices ad nepotis genua manus tendimus: ne extra
cõſuetę familiæ ſeriem auxilia circũſpexiſſe videamur. Nec pari induſtria in fratre
tuo prætereundo, ꝗꝗ natu præſtet, vſos nos eſſe cõſtat. Tibi em̃ auctoritatis præro
gatiuã honores, nõ animi, nec ætatis priuilegia/ ſed dignitatis ornamẽta/ cõciliant.
Ante vero ꝗ pacẽ domeſticã bellis ciuilibus fœdaretis, cõſtantẽ Danorũ imperio fi
dem præſtitimus. At poſtꝗ in veſtra Republica ſeditioſa ſuffragia adoleuere/ regni
qꝫ affectatores armis inſtruere cœpiſtis, ꝓpriæ libertatis ꝗ alienæ factionis ſtudio-
ſiores euaſimus/ noſtriqꝫ nominis ꝗ pietatis deſertores eſſe maluim⁹. Sed et bellum
vobis inferendo qd aliud ꝗ ingeniis veſtris finiendarũ ſimultatũ cãm præbere ten-
tauimus/ idqꝫ efficere: vt noſtra arma excepturi, mutua cõcordia indigeretis? Itaqꝫ
ſecures veſtras ciuili ſanguine madentes in noſmetipos cõuertimus: bellaqꝫ veſtra
alienis ꝗ patriæ pernicioſa fore maluimus. Siquidem aduerſarios veſtros ſpecie re
uera amicos egimus/ charitatiſqꝫ ꝑtes hoſtilitatis ſimulatione præbuimus. Etem̃ cõ
cordiã vr̃am magis ꝗ ſpolia pyraticã a beniuolentia ꝓfectam exercendo quæſiuim⁹
Et nunc quidem opera noſtra cœptorũ deuiis ac parricidalibus bellis abſtracti me-
rito tanti beneficii auctoribus gratulari debetis. Cur ergo cunctis inter nos amice
compoſitis ſoli cõmunionis veſtræ ianuas intrare nõ poſſumus: quarũ ipſi clauſtra
reſerauimus/ aditũ patefecimus? Cur ea factorũ nr̃orũ prudentia delicti vr̃i ſaluber
rima correctrix / a viris ſapientia claris parũ grata ęſtimatione colligitur? Cumqꝫ fi
niſſet adhuc Abſalone vaſtatas Daniæ ꝓuincias ſupputãte/ Nil factu eſt, inqt, ꝙ ho
mines patrocinii tui indigos ab illius clæmentiæ ſinu repelles: quam nemo ſupplicũ
vnꝗ difficilem habuit. Etem̃ repulſi identidem tuis genibus aduoluemur/ puerorũ
perſeuerantiam imitaturi: qui quo atrocius iratæ matris verberibus lacerant/ hoc
auidius eius gremiis allabi nituntur. Qꝫ ſi parum ſupplicii de nobis ſumptum cre-
ditis, iram veſtram quoad libet cladib⁹ noſtris impune exſatiare poteritis. Vaſten
tur licet agri/ exurant vici/ euertant vrbes/ trucidentur populi / precibus vobiſcum
nõ armis agemus/ pro bello veniã quęſituri. Si ſanguinẽ ſititis, vltro iugulũ gladiis
veſtris feriendũ præbebimus. Si ſeruitiũ affectatis, qđ deditione maius præſtare po
terimus? Quis aũt tam efferæ mentis, qui eius oblatoribus parcere præſto non ſit?
Extremæ aũt dementiæ eſt velle laboribus adipiſci, qđ ocyo poſſit acquiri. Scio aũt
illud tibi ſuccurrere: ꝙ priore colloquio patriæ tuæ vaſtitatẽ inter ꝓbra poſuerim
ideoqꝫ te tam ꝑtinaciter eius ſolitudines æſtimare: ne prius de pace agatur, ꝗ toti-
dem apud nos vr̃is armis effectæ fuerint. Ego vero iampridem ſapiẽtibus monitis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

inſipienter vſus aduerſarii ꝑtes ſecus ac expediret edocui/ ignarus ꝙ auditori tam attento præceptor extiterim. Nā rē puerilibus deliramentis cōſentaneā dixiſſe ſatius fuerat. Quod vero locutū me nūc pœnitet/te etiā audiſſe piguit. At ſi tunc intellectu digna tuis auribus deprompſi, quæ nūc quoq; dicturus ero pari mentis ratione ſuſcipito/eodē ingenio pn̄tia hauriens, quo prioris alloquii documenta ſumpſiſti. Quo maiorē de nobis ſtragem egeritis/hoc minorē ſubiectorū numerū militiæ veſtræ reſiduū facitis. Quid ergo aliud cladē nr̄am exercendo agitis, q̄ ꝙ viſcera vr̄a viribus exinaniendo cōſumitis? Q; ſi parū adhuc nos punitos ducitis, hoſtibus veſtris bello ꝓterendos obiicite/aut morte noſtra vindictæ ſatietatē ſumpturi aut victoria rebelles ſub iugū miſſuri. Victi nāq; parū mœroris/ victores multū alacritatis vr̄is animis ingereremus. Vtralibet ergo fortuna veſtris ſucceſſibus obſequeret. Præterea ſi nos armis laceſſere ꝑſeuerabitis, caſus efficere poterit: vt ſtragē noſtrā alicuius veſtrū fato luatis: cuius capite totius Rugię ſubiectionē emiſſe difficile fuerit. Talibus Abſalon monitis inuitatus Rugianorum vota apud regem ſua prece compleuit. Rex acceptis obſidibus redit. Eodem fere tempore de vrbis pontificatu controuerſia inter cardinales orta varie prouinciarum ſuffragia ferebantur Nam Gallia Alexandro obtentui fuit. Germania, auctore Cæſare, Octauiani partibus obſecuta eſt. Sed iuſtior/religioniq; propior Gallorum ſequacitas fuit. Quod poſtq̄ in Dania percrebruit, Lundenſis pontifex / qui et ipſe prædictæ expeditionis comes fuerat/ne feruente religionis tumultu depoſito fraudaretur, pecuniam quā in Gallia collocauerat per miniſtros reportandam curabat. E quibus vnus monachicæ profeſſionis apud Stadium oppidum inter cœnitandū ligneo forte calice nō ſuppetente, aureo quem in cuſtodia habebat arrepto, nitidius q̄ tutius cœnam exegit. Cuius facti irritamento iis quorum hoſpitio receptus fuerat, tacitam latrocinii cupidinem miniſtrauit. Maioris namq; pecuniæ conſcium animaduertebant, quem præſtantiori poculo priuatas menſas exornantem videbant. Cæterum hoſpitii reuerentia palam facinus exequi veriti: qm̄ intra penatium limina hoſpitalitatis ſacra violare nefas ducebant: in Holtſatiam eum ſubſequendo ſarcinis exuerunt. Quo Eſkyllus dum ab expeditione reuerteretur audito, regem ſuper earum recuperatione ſollicitat/ratus auctoritate eius reſtitutionē a prædonibus fore. Nec iam precibus ſed pactione agendum exiſtimans/ portionem pecuniæ dummodo per eū reddita foret/in præmium pollicetur: tantoq; eius auxilium inſtantius expetebat, quanto eum in annuendo tardiorem aduertit. Rex petitionum eius perſeuerantia fatigatus/ægre operam pollicet: ꝙ et raptor incertus/et pecunia reptu difficilis videretur. Cæterum eam requiſitu promptiorem, ſi a potentibus q̄ ſi a plæbeis occupata fuiſſet/arbitrabatur. Igitur antiſtitem Sleſuicū ſecum petere iubet. Vbi dum forte per iocum inter familiares amiſſoris auro bibentis iactantiam eluſiſſet, interfuere qui Regis dicta ſiniſtre excipientes clandeſtini ſermonis mordacitate pontifici illuſum putarent. Quorum obtrectatione Eſkyllus ad deſerendam regis amicitiā adductus eo dementiæ ꝓrupit: vt opes quas amiſiſſet ab eo obtētas ſuſpicaret/ eumq; rapinæ ſibi inflictæ conſcium aſſeueraret. Ita ſe cōceptæ veſaniæ moles falſo regis conuitio patefecit. Igitur neſcias vtrū antiſtes inſaniæ maioris/ an rex patientiæ fuerit. Quorum alter integerrimum virum teterrima ſuſpicione notare ſuſtinuit: alter conſcientiæ puritate ſyncerus aduerſū innocētiæ ſuæ criminatorē æquolentius iram diſtrinxit. Inter hæc Occo/cui ſupioris ſciſmatis cōtagio deponēdi pō

Controuerſia in vrbe Romana.

Monachi aureo calice bibentis imprudētia

Eſkylli ſuſpicio mala

tificatus cauſam præbuerat/tanq̃ recepta ab Octauiano dignitate cõciliato regis fa
uore Sleſuicenſem ſedẽ ſacrilego occuparat regimine. Quẽ Eſkillus catholicæ ptis
æmulatione inter rei diuinæ actionẽ cũ ſuis fautoribus execratus/magnopere regẽ
permouit. Ita cõtentione paulatim ad inuidiam ſimultatemq; progreſſa accito apd
Sialandiã Abſalone querimoniam ſuam a rege tũ ſpretam/tũ etiã irriſam cõquerit
Quippe eum erga pecuniã amiſſam parum honeſta cõſcientia eſſe/ reſtitutionẽ in
facultate habere ſi velle ſuppeteret. Quinetiã cũ Occone ſciſmaticarũ partium co-
mite criminoſum iunxiſſe collegium/inq; eius excolenda ſocietate catholicæ pacis
aduerſariis execrabilem obtentũ præbere. Quãobrem ſe belli aduerſum eũ ſuſcipiẽ
di infinita cupiditate flagrare. Sępe eñ numero cõſimilia auſum potiuſq; prçeſſe re
gibus q̃ obſequi ſolitũ. Præterea ad hoc audendũ ſe non infimis amicorũ præſidiis
abundare. Veritus Abſalon palam tanti viri ſentẽtiam obiurgare temperato reprę
henſoris officio/impatientiæ eius errorem modeſto genere caſtigationis excepit/re
gis integritatem deformi notatu pq̃ indignam iudicando/eiuſq; cõſcientiam colla
tis innocentię rationibus ab omni ſuſpicionis turpitudine alieniſſimam comprobã
do. Cæterũ non tam catholicarum partium odio,q̃ eius regiſq; litigio Occonis ſuſ
ceptionem imputandã docebat. Adhæc ſi litem ingrederetur,quos auxiliares ſpe-
rauerit/hoſtes ſenſurum. Quippe hoĩes inter aduerſa plærunq; parũ iuſta conſtan-
tia amicitias colere. Sibi potius ad ipm legati partes mandari precatur diſcordiarũ
pericula compoſitionis officiis auertere tentaturo. Eſkillus tanti conſilii documen
to parum ſalubriter æſtimato,percontationibus eum fatigat: num ſibi in eam rem
auxilium ſit laturus,quem non tam gerendorum arbitrum , q̃ belli ſociũ depoſcat
dicendo iam non ſe conſultorie cum eo,ſed precarie agere. Abſalon antiſtitis ſubli-
mitatem regis charitati cõponderãs/Quem,inquit,me tibi iam pridem iuriſiurã
di religio fidei debitorem effecit: malo ſimplicitatem tuam verioribus monitis ob
iurgare,q̃ blandioribus fallere: ne rebus in perniciem vergentibus vacuum promiſ
ſorem egiſſe videar. Sed neq; ceruicem meam eouſq; ſponſionis titulus obnoxiã fa-
cit: vt amantiſſimum mihi herum: cui tum fidei/tum etiam amicitiæ ſtipendiis ob
ligor,neglectis charitatis officiis/attentare ſuſtineam. Præterea reges de rerũ ſum
ma certantes laceſſere iampridem haud difficile fuit. Huic vero quum regnum ſi-
ne æmulo gerat/vim inferre temeritas eſt. Quem ſi cõmunibus viribus adorti fue
rimus,communis iacturæ pericula ſentiemus. Sed tuos quidem conatus ſæpius cõ
ſimilia auſos res ipſa minore cum vituperio admittit: meum vero facinus nullis ex-
cuſationis præſidiis nixum hoc magis repræhenſionem meretur: q̧ ſummam beni-
uolentiam pruptis amicitię vinculis iniquiſſima præſumptione rependerem. Eſkyl
lus ſpecioſiſſimis ſapientiæ reſponſis ad ſummũ iræ ſtridorem euectus,p ſacrã obe-
ditionis religionẽ eũ adiurat/mãdata ad regem ferenda ſuſcipiat. Abſalon mãdato
rũ latione pmiſſa,reſponſorum nuntiũ abnuit: q̧ inter illuſtres viros inimicitiarũ
auctor haberi nolit. Huic Eſkyllus ægre legatione credita, Gerardum Eſromenſis
domus prælatum aſſociat/ſciturum an Abſalon fidus mandatorum miniſter exiſte
ret. Quorum tanta aſperitas erat: vt non ſolum ſimultates augere: ſed etiam amici
tias odiis cõuellere potuiſſent. Hãc auſteritatẽ Abſalon quoad licuit temperare co
natus,ſpecioſo verborũ delinimento truces mandatorũ ſñias caſtigabat. Rex audi-
ta legatione præter morem accenſus/Eſkyllum ſuperiorum regum cruorem com
bibere ſolitum nunc et ſuum ſitire reſpondit: multaq; in hunc modum per ſummã

Verba Wal demari in archiepm Eſkyllum.

verborum aſperitatem remãdanda curauit. Quibus Eſkillus ex Gerardo cognitis impatientiam metu mutauit. Tantũq; pauoris ſurrepſit quãtum prius furoris inceſſerat. Igitur euitandi periculi gratia longinquas Werundiæ partes acceſſit/ſalutem ſeceſſu non bello quæſiturus. Tunc rex vrbem in ſolido Letricæ paludis ab eo conſtructam obſidione tentat: captu quidem difficilem ꝙ & naturæ præſidio munita & commeatibus affatim inſtructa fuerat. Cuius cuſtodes animis q̃ mœnibus debiliores expugnationem deditione præcurrere cupientes/ni pax ab Eſkillo q̃citiſſime cum rege cõponeretur nepote eius qui apud Eſrom educabatur obſide dato vrbem ſe tradituros promittunt. Pactus conditionem rex adoleſcẽte ſuſcepto obſidionem amouit. Hæc cum Eſkillo nuntiata forent/reſpondit maiorem ſe vrbis q̃ nepotum ſollicitudinẽ gerere, haud quaq̃ huius incolumitati, illorum capita prȩlaturũ. Igitur rex iterata obſidione aliam ſibi munitionem per quã obſeſſis arctius immineret ædificat: quoniã in abſentem aduerſariũ ſæuire nõ licuit aduerſum nominis eiꝰ defenſores acerrimos iræ ſuȩ conatus exacuens. Maxima ſiquidem potiendi caſtelli ſpes in hyemis auxilio reponebatur: aditũ quẽ vnda negaret glacie paratura. Interhæc iuuenis parum cognitus a quibus neſcio ſubornatus literas adulterinis notis obſignatas tanq̃ ab Eſkillo tranſmiſſas Gerardo obtulit: iubens vt per eum obſeſſis porrigerẽtur. Quas illo continuo nulla doli ſuſpitione concepta per familiariũ quẽdam vrbi inferẽdas curauit. Harũ ſeries habebat maiore Eſkillum nepotis q̃ vrbis charitate teneri: parũq; ſibi milites placituros ſi rei ignobilis curam pertinacius gerendo nobiliſſimi adoleſcentis ſalutem periclitari paterẽtur. Quamobrem iubere ſe exitium eius maturata deditione præcurri. Qđ vero ſuperiore mandato tutelã vrbis incolumitati nepotis præferẽdam decreuerit: iræ non deliberationis fuiſſe præceptum. Perlectis literis oppidani liberandi obſidis conſilium circũſpiciebant. Incertum quis commẽti huius auctor extiterit: regem tamẽ compluriũ ſuſpitio notauit.

Literæ adulterinæ.

Interea rex erecto magnæ arboris trunco admotum obſidem defenſæ vrbis pœnas ſuſpendio ſibi luiturum ſimulabat. Quo audito Gerardus cũ domeſtico religioſorũ cœtu ad regẽ proceſſit: ei eiulabundis vocibus deprecans municipii ſibi ingreſſum permitti, ſuppliciũq; quoad inde reuerteretur differri. Rex alieniſſimã ſibi crudelitatem ſimulanter amplexus: tandẽ rogatui ceſſit/præfatus ni vrbe potiretur obſidẽ periturũ. Conuẽtis oppidanis Gerardus quid mandati literis receperint perquirit. Vt cognouit adoleſcentis capiti deditione conſulendum iuberi/parẽdum hortatus effecit: vt oppidani ſua ac rerũ incolumitate pacta vacuũ regi municipiũ traderẽt. Ita religioſiſſimi ſpiritus circũuẽta ſimplicitas finẽ prælio fecit. Hæc audiẽtem Eſkillum nihil ęgrius vnq̃ tuliſſe proditum eſt. Qui tamen poſtmodum præmiſſa pacis legatione in Scaniam reuerſus eodem præcipitio mẽtis ad recuperandam regis amicitiam procurrit: quo ad deſerẽdam prolapſus fuerat. Siquidẽ beneficia quæ ſuperiores reges ſacris ædibus religioſa liberalitate detulerant: regiæ poteſtati prȩter fas potiẽda reſtituit. Qđ parũ licite geſtũ poſtera regum vſurpauit auctoritas. Inde ne ſciſmatis contagio implicaretur Hieroſolimitanæ peregrinationis iter ingreditur ſatius ratus a ſuis penatibus q̃ a Romanæ amicitiæ liminibus exulare. Eodem tempore Chriſtiarnus quidam adhuc priuatæ ſortis anteq̃ Maguntiæ pontifex creatus eſſet Daniam legationis titulo petiuit: qui eam exhortationibus ſuis ad ſocietatem Octauianæ factionis impelleret. Cæterum multæ adulationis conatibus aliqua ex parte regis conniuentiam aſſecutus: obſeratas Eſkilli aures habuit. Interea

Chriſtiarnꝰ legatꝰ Octauiani antipapæ.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Nicolai Razi ſcelus.

Nicolaus quidam Razi filius recenter Sleſuicẽſium ſatrapa cõſtitutus, cum eorum antiſtite Eſberno inimicitiis vehementius geſtis per ſummũ temeritatis excurſum celeberrimũ eius fundũ ſpecioſiſſimo ſpoliauerat ædificio. Q đ cum plauſtris deuehendum mandaſſet a militibus Eſberni deportationẽ inhibituris occiditur. Cuius facti pœnas Eſbernus dare metuens perinde ac curiam petiturus vltionẽ exilio vitauit. Sed dũ apud Saxoniam moraretur morbo periclitatus eſt. Q đ audiens Otho ſedem quã olim falſo antiſtitis titulo occupauerat: Octauiani nixus auctoritate recuperat.

VI. Poſt hæc Rugianis ex pacto comitatũ præbẽtibus caſtellum Waloguſtum obſidetur a rege. Q đ q̃q̃ in Sclauia ſitum foret, a cõmuni tamẽ eius ditione ſecretũ propriis ducibus regebatur. Ab hui⁹ incolis Pomeraniæ ſatrapa Bugiſlacus in auxilium euocatus, pacis magis q̃ belli conſilia circũſpexit. Quã etiam pro eis apud regem hoc modo compoſuit: vt non ſolũ ipſi regi parerẽt: ſed etiam ex piratis ſui fluminis oſtiis excedere ſuſtinerẽt: eãq; pactionẽ obſidibus firmarẽt. Illic forte Rugianis ad concionẽ vocatis cum Bernardo quodam Henrici filio, qui q; neptẽ regis in matrimonio habebat, duobus eum nauigiis ſecutus fuerat: iurgiũ incidit. Interrogati enim ab eo cur illuſtriſſimi Saxoniæ ducis gratiam amplecti ſuperuacuũ ducerent, cũ ſe nullo in momẽto Saxonici nominis reſpectum ponere reſpondiſſent: quid virium duci eſſet breui agnituros ſubiunxit. Tunc quidã principis quẽ tanti æſtimaret potẽtiam floccipendẽtes: Bernardi percunctationẽ ac minas ludibrio inſectabãtur. Ea altercatione per regẽ ſedata Maſco quidã inter Rugianos natu atq; auctoritate præſtantiſſimus luminibus orbatus, ſed ingenii ſagacitate perſpicuus, nec annis q̃ animo viuacior

Maſconis oratio.

Concitatioris (inquit) petulantiæ equis mos eſt, quo arctius retinẽtur: hoc vehemẽtius habenas tendere. Laxẽtur itaq; Saxonibus freni ne retẽtationis nimietate rumpãtur. Siquidẽ & nobis ipſorum, & ipſis noſtra per q̃ nota eſt virtus. Quæ vox apud ducẽ vulgata inter eũ ac regẽ ſimultatũ ſeminariũ fuit. Per idem tẽpus ſciſmaticorum legatio cõfictis iuſtitiæ argumẽtis Danorum ſuffragia pertẽtabat. Quorum rex aſſertionis dubius cognoſcendæ veritatis gratia ſcribam ſuũ Radulfum origine Britannũ lingua q̃ animo promptiorẽ ad Cęſarem deſtinat: a quo per ſummã venerationis ſimulationẽ exceptus: non minus ab Octauiano honorificentiæ expertus eſt. Ita vt inter eos quaſi quoddã culturæ eius litigiũ atq; officiorum contẽtio foret. Octauianus tamẽ cui iniquiſſimorũ ſuffragiorũ cõſenſus auctoritatis vmbrã tribuerat/Cæſarem quẽ maieſtate anteire videbatur: etiã adulãdi comitate vincebat: nam ſacerdotẽ qui cum Radulfo quotidie ſacras preces decurreret prouidit, ne diuina ab eo ſine ſocio parum celebriter agerẽtur. Nec officiis eum coluiſſe cõtẽtus/obſequiis beneficia ſociauit. Siquidẽ in re diuina agẽda anuli vſum ei indulſit: põtificalis ordinis inſigne aliquãto obſcuriori gradui tribuẽs. Ita neſcias dãtis an accipientis beneficiũ ridiculoſior dementia fuerit. Huius audita legatione Cæſar dolenter ſe diuiduæ religionis ſtatũ ferre aſſeuerabat: neutri tamen parti acclamaturũ/quoad publicũ eccleſiæ decretũ acceperit: tunc demũ ei quã vniuerſorũ ſentẽtia probauerit aſſenſurũ. In cuius rei ſpeculationẽ nuper a ſe totius Italiæ maiores concilii nomine contractos fuiſſe: Octauianũ æquitatis fidutia cauſam ſuã humiliter generalis eccleſiæ iudicio ſubſtrauiſſe: Rodlandũ vero prauitatis conſciẽtia retuſum: nõ ſolũ contumaciter ſuperſediſſe: ſed etiã dixiſſe maiorem ſe eſſe q̃ vt cuiuſpiam cenſurę parere debeat. Cuius controuerſiæ finiẽdæ gratia terrarum reges ſecum adeſſe oportere/ publicæ religionis negotiũ cõmunibus ſtudiis inſpecturos.

E quibus pene omnes in aduerſæ partis præſidiū conceſſiſſe: ſibi vero neminē ex his ſuffragiorum ſocietatē præbere. Quamobrē ſe magnopere prudentiſſimi Danorū regis alloquiū affectare/ partium ſuarum moderationē eius potiſſimū ſentētiæ cre= diturum. Quippe quē animi virtus & generis ſanctitas tantæ rei iudicē depoſcant. Præterea attendēdum eſſe quātum pietatis opus ederet: ſi tot animarū ſalutē anci= piti iudicio fluctuantem ſentētiæ ſuæ ſagacitate ſeruaret. Super hæc omnia ſi tam religioſi itineris laborem ſuſcipiat: ſe ei in præmiū fatigationis vnam ex Italiæ pro= uinciis cum totius Sclauiæ præfectura daturum. Talibus Radulfum Cæſar horta= mētis aggreſſus: non pauciora literis quas per eum in Daniam deſtinarat cōplexus eſt. Regreſſus inde Radulfus Cæſaris Octauianiq; charitatē in regē vberrimā præ= dicabat. Rex promptius q̃ prudētius familiaris aſſertione ſuſcepta, nec tā religioni conſulere q̃ exterarum gentium mores cognoſcere auidus/ petendi Cæſaris cupidi= nem concipit. Ea tempeſtate Bernardus quidā ab Octauiano legatus in Daniam p= fectus pontificum ſuffragiis inhiabat. Verū paucorū fauore exceptus vt vniuerſos aſciſceret datis per prouinciā epiſtolis conciliū ſimulat. Q đ tenui frequētia habitū maiore ludibrio q̃ gloria celebrauit. Eo rex apud Sleſuicū dimiſſo eximiis Cæſaris illectionibus captus Abſaloni in inſulis excubanti propoſitū aperit, eūq; viæ comitē depoſcit. Tunc Abſalon fidē Cęſaris aſtutiāq; damnādo, fallaces eius promiſſiones fideli ſpe excipiēdas negabat. Quinetiam ſine religionis violatu familiaritatis eius vſum haberi non poſſe ꝙ ſciſmaticæ factionis acrior q̃ iuſtior defenſor exiſteret. Se vero tum commeatuum inopem: tum etiam longinquæ peregrinationis laboribus imparem memorabat. Rex quoad ſibi cōmeatus ſuppeterēt ei non defuturos reſpō= dit. Abſalon quātiſcūq; commeatibus abundaret haud quaq̃ ſe ſalutem ſpiritus ſui neglecturum affirmat. Rex non ſe minus animæ ſuæ ſtudioſum teſtatus/ ob hoc ma xime eius comitatum affectare reſpondit: vt ſi iuſtitia poſceret per eum ab Octauia næ partis ſocietate faceſſeret. Adhuc Abſalone profectionem abnuente publicæq; religionis hoſtes adeundos negante: hactenus eum a ſe præ cæteris cultum aſſeue= rabat. Cuius ſi nunc ope deficeretur ſe nihil vlterius ex eo cōmodi ſperaturū. Tunc Abſalon exprobratam ſibi ab eo ingratæ mentis labem iudicans/ Ad deſerendā (in quit) tui nominis amicitiam nullis corporis periculis adduci potero. At cū de ani= mæ negotio agitur humano timori diuinū præferre fas eſt. Ego vero tametſi circū ſtantia damna peruideam tamē vt animę tuæ veſtigium ab errore prohibeam meā periculis implicare non metuam. Tunc rex aſſumpto eo viros genere & honeſtate iuxta nobiles. ſ. e Sialandia Sunonem & Eſbernum: e Fionia Takam & Eſgerum co= mites aſciuit. Buriſius dūtaxat ne quid interim in patria nouaret/ ex neceſſariis aſ= ſumptus: nec defuere quos ex Iutia profectionis participes legeret. Attingentibus Eidoram principis Holtſatiorum Adulfi ignotus eques obuius extitit: interroga= tuſq; an ipſos proſecuturus veniſſet/ dominū ſuū huius rei præſtandæ gratia tranſ= itum eorum in vicino præſtolari denuntiat: cuius ductui fidendum vetantibus ar= bitris rex perinde ac ingenuo duce frętus/ primus pontem equo tranſgreditur pro= fectionis auiditate metum pariter monituſq; contemnens. Hunc cæteri ſubſequen= tes ſententiam ſuam q̃ regem deſerere maluerunt. Procedentes paulułum Adulfus excepit, ſalutatumq; regem benigniſſimis verbis, amiciſſimoq; vultu proſequitur. Cui cum occurſum ſuū ob vetera odia onuſtum magis q̃ gratum ſentiret/ vt iram obſequiis flecteret apud Ekeho oppidum ſuis eum impēſis excipere ſtatuit. Sed re=

Rex Waldemarus iuit ad Cæſarē.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ge beneficium ſpernente ne quis ei neceſſaria venditaret edixit. Tunc Danis dome-
ſticos cibos ſumentibus confectas epulas per miniſtros inferendos curauit: ſicꝗ de
mum verecundia ſuperatos munificentia ſua vti coegit. Interrogatus tandem an
regis proceſſum tutari poſſet: poſſe ſe quidem quo ad Bremam veniatur aſſeruit.
Albia pertranſito cum Bremam verſum contenderetur: Eſbernus profectionis ſto
liditatem animaduertens q̃ꝗ vanum iter carperẽt non ſegniter contemplatus fra-
trem Abſalonem, alioſꝗ Danicæ nobilitatis proceres conſilio illuſtres clam cæteris
accerſitos obſecrat/regem arrepti itineris emenſione prohibeant: ꝙ præſertim ſine
duce conficiat, neꝗ eum tam periculoſi propoſiti executorem exiſtere patiantur.
Quod Abſalon inane tentatu iudicans propoſito regem ceſſurũ negabat: dicendo
monitorem non ſolum operam perditurum, ſed etiam ſenſurum quantum odii per
tinax error piæ monitioni referre ſoleat. Tunc Eſbernus tametſi me (inquit) gra-
uiſſimas monitorum pœnas eueſtigio daturum prænoſcerem quę ad regis ſalutem
pertinere depræhenderim ſilentio diſſimulare non paterer. Adeſtote ergo mecum
et in regis ammonitionem ſi linguam abnuitis aures præbete. Enimuero cum ho-
neſtatis periculum obuerſatur: offenſam principis vtilia ſuadendo q̃ amicitiam in-
aniter blandiendo contrahere malo. In his etenim melius ex repræhenſione ira per-
cipitur, q̃ ex adulatione gratia conciliatur. Abſalon haud fratrem rege faciliorem
intelligens cum neutrum a propoſito reuocabilem cerneret fratris tamen adeundo
rege ſocium geſſit: ſiquid iræ ex dictis eius conciperetur mitigaturus: cæteris ne in
tereſſe quidem tutum ducentibus. Tũc Eſbernus Mirari ſe inquit: quo impetu rex
tantum iter duce vacuus ingrederetur: ſuam autẽ patriæꝗ ſalutem in vnius Cæſa
ris perfidis præcordiis depoſiturus: videri enim ꝙ liberam gentis ſuæ ceruicẽ, nul-
liſꝗ Barbarorum obſequiis aſſuetam per fœdam & ignobilem ſeruitutẽ miſerabili
Theutonicorum iugo ſubigere cupiat. Quid autẽ ſtultius eſſe q̃ nullo impendente
periculo vltro ad deditionem procurrere, ſummãꝗ libertatẽ extrema ſeruitute mu
tare: inſuper regno precario q̃ potenter præeſſe malle! Itaꝗ Cæſarem cum Daniam
ſuæ ditionis effecerit miraturum ꝙ tam validam gentẽ ante promiſſis ſuperauerit
q̃ armis tẽtauerit. Rex paucis iram exprimere ſolitus/ quippe raras voces turbatus
edere conſueuerat. Et ſi te (inquit) adeo metus perurgeat vt viæ comes eſſe nõ au-
deas: me quidem trepidationis tuæ ſocium non habebis. Virtute enim q̃ familia co
mitatior ſine te propoſitum exſequar: nec adduci potero vt teterrimis ignauiæ tuæ
monitis conſentire ſuſtineam. Ita ſalutares Eſberni monitus regiæ feſtinationis im
petus aſpernatus eſt. Quos ſi imitari voluiſſet ſupplices Cæſari manus deformiter
non dediſſet. Adeo quem temeritatis incurſus tranſuerſum abripit rectæ rationis
æſtimatio deſerit. Ingreſſos Bremam ciuitatis antiſtes omnibus humanitatis nu-
meris inſtructiſſimus clementiaꝗ & liberalitate conſpicuus impenſioribus hoſpita
litatis officiis proſequendos ſuſcepit. Idem de ductu dando ſollicitatus comitandi
ſibi regem nõ ductandi fas eſſe reſpondit. Complures quoꝗ Saxoniæ principes quo
tutius curiam peterent: regiis ſe ſodalitatibus deuinxerunt. Adeo vt de Danorum
familia ac grege exiſtere putarentur. Itaꝗ creſcente eius comitatu cum multitudo
ſpeciem hoſtilis exercitus reddere videretur perterrefacti incolæ cum vxoribus ac
liberis diuinis ſemet penatibus intulerunt: a ſacrarum ædium hoſpitiis auxiliũ quę
ſituri. Eo comperto rex præmiſit qui gentis trepidationẽ pacis denuntiatione cor-
rigerẽt: ſibiꝗ commeatuũ emptionẽ fieri iuberent. Cum ad vrbem Methis veniſſet

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

oppidanis/ob aduenarum frequentiam emẽdorum pretia aggrauantibus iniuriam ſenatui conqueſtus effecit: vt neceſſaria tum ſibi, tũ etiam comitatui tolerabili pretio venderentur. Igitur ſynceritatis & iuſtitiæ eius rumore increbreſcente Germanicæ matres paruulos ſuos in eius aduẽtum offerẽdos curabant, ratæ eos regio cõtactu perinde ac cœleſti aliquo beneficio feliciora naturę incrementa ſumpturos/ac proſperioribus educationis auſpiciis nutriẽdos: nec minus ſuperſtitioſi agreſtes qui iaciẽdorũ ſeminũ grana quo melius adoleſcerẽt: dexteræ eius diſiicienda præbebãt. Quo curiam ingreſſo pręſes Saxoniæ Henricus veteris amicitiæ recordatione caſtra ſua maiore ex parte eius aduẽtui ceſſit, hoſpitalitatẽq; ei ſuis ſumptibus erogauit. Die poſtera Abſalon cum Radulfo miſſus apud Cæſarẽ latinæ vocis admodum rudẽ per interpretatũ Colonienſis antiſtitis mandata proſequitur. At Cæſar in primis morã regis tarditatẽq; cauſatus iniurioſum ꝙ ante nõ venerit aiebat/ aſſerẽdo eum ob regnũ qđ Romani imperii beneficio gerat ſibi ſeruitiorũ debitorẽ exiſtere. Tũc Abſalon decuiſſe (inquit) Cæſaris fidẽ vt hæc potius ante itineris ingreſſum regi ꝓponeret ad qđ tantis eũ ꝓmiſſionib⁹ impuliſſet. Cæſar ſimulata ammiratione per quẽ regi ꝓmiſſa feciſſet, interrogat. Abſalon demõſtrato Radulfo, hic eſt (inqt) qui credulã regis ſimplicitatẽ promiſſorũ tuorũ cõmẽtis illexit: eoq; negationẽ Cæſaris repellere non audente ſeriẽ totius promiſſionis ediſſerit. Inficiante id Cæſare reducem regi dari depoſcit. Ille plus ſe negotii eius reditui tributurum ꝗ aduentui impenderit negat. Simili modo die poſtero regis legatio excepta. Quo agnito rex ſalutaris monitus ſpreti pœnitentia afflictus tametſi mucronem ceruici ſuæ applicatum aſpiceret, ante ſe eam ferro ꝗ patriã ſeruituti ſubiecturum aſſeuerabat. Aeſtuãte eo opiſq; modum impenſius diſquirente Abſalon liberationis viam a ſe repertam profeſſus non amplius illic regi ꝗ in patria trepidandum aſſeruit. Siquidem trans pontem quo Gallorum regnũ a Germanico ſecerneretur venationis ſimulatione ſępius eum obequitare debere, ac demũ cũ conſuetudine ſuſpitionẽ viciſſet, cũ potiore familiæ parte aliquod e finitimis Galliæ oppidis petere: haud dubitaturũ quin a rege Francorũ ornatius in patriã dimitteretur. Cuius cõſilii executionẽ Cęſar arte præuenit. Siquidẽ vim regi inferre veritus cũ eius famulatũ coactionib⁹ impetrare nequiret/beneficio mercari tentauit. Vniuerſos quippe Germaniæ principes ſacramẽto adactos iurare compulit ſe eius ditioni Sclauiã ſubſtraturos. Q; ſi parũ perficerẽt ſeipſum id cum primũ ex Italia reuerteretur exſecuturũ ſpopondit: eaq; fraude ad obſequia ſibi paciſcenda ambas regis manus pertraxit. Cæterum ei non curiã cõmuni principũ more petere: non in Romani imperii præſidium copias ductare ſolaq; ſpecie/non re Cæſari parere cõceſſum. Filio vero poſt eum proximæ regnaturo liberũ fore paternas cõditiones abiicere ne ad omnẽ Danorũ gentẽ hæreditariũ manaret obſequiũ. Cuius ſeruitii pudorẽ minuere videbat/ Gallorũ ditioni in cõſimili famulatus genere Britãniæ regis inclinata maieſtas. Poſt hæc Octauianus vocato cõcilio ꝗ iuſtis ſuffragiis in adipiſcendo ſacerdotio vſus fuerit loquacius ꝗ verius aſtruere conabatur. Rodlãdũ vero honorẽ quẽ oblatũ repudiaſſet vetitũ occupaſſe, ſeq; cauſam ſuã generali põtificũ cognitioni inſpiciẽdã præbẽte: illũ impietatis cõſcientia canonicæ diſcretionis iudiciũ formidare. Præterea ad conciliandos ſibi põtificum animos eorum dignitatẽ benignis decretorũ ſanctionibus adornauit, haud prius Romanã ad ſedem prouocandũ conſtituẽs, ꝗ ſi lis ipſorũ pronuntiatione finiri non poſſet. Finiente eo Cæſar prouinciarum reges huius controuerſiæ finiendæ

Alemanorũ de Danico rege eſtimatio.

Verba Abſalonis.

Britannus rex Gallo ſubditus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

gratia ad colloquiũ a ſe inuitatos dicebat,eorũ ſententiæ repugnare nefas ducturo.
Quos ideo non adeſſe ꝙ in Romani imperatoris iniuriam Romę pontificem creare
cupiãt/alienæ ciuitatis ius ſuis ſuffragiis amminiſtrare conãtes. Poſt hæc Regnal=
dus Coloniæ vrbis antiſtes religionis cauſam dicere adorſus,quãto iniuriæ põdere
Romani imperatoris æquitatem prouincialium regum temeritas attentaret argu
mentando demõſtrare pergebat.Nam ſi controuerſiam in eorum ciuitatibus de põ
tificatu ortam Cæſar ſuis ſuffragiis finire vellet:haud dubie id grauiũ iniuriarum
loco ducerent:cum ipſi ſimile in vrbe Roma perpetrare conentur.Quam aſſertionẽ
tam valido rationis præſidio ſubnixã putauit vt nunc latialiter nunc Gallice Ger=
maniceq; fando ternis actionem vocibus iteraret.Sed quantum hac oratione gentis
ſuæ fauorem illexit tantum noſtræ ſuffragia deturbauit.Aſſenſis itaq; pontificibus
cum Octauianus qui ſibi falſum victoris nomen inſcripſerat/accenſis luminibus ad
uerſum Alexandrum, eiuſq; ſuffragatores ſolenni execratione vſurus videretur:
Waldemarus hortante Abſalone ne ſacrilego eius facinori intereſſet concione exceſ
ſit: aduerſæq; partis iuſtitiam æmulatus præſentis curiæ errorem q̃ abſentis recti=
tudinem poſtponere præoptauit.Cuius egreſſum ſecut⁹ Abſalon,cum ab Octauia=
no ſuperſedere rogaretur:ab eius veſtigiis ſe cui⁹ comitãdi gratia aduenerit nullo
iure prohiberi perdocuit:eoq; reſponſo execrabili pontificum collegio liberatus ne
ſciſmatis errore laberetur effecit.Die poſtero Octauianus Liuonem Othonienſium
electum vehemẽter ab Abſalone prohibitum falſa pontificis vnctione proſequitur.
Inde ad oppidum Biſuntium conceſſum eſt. Vbi equorum pabulo non ſuppetente
regeq; emendæ eius facultatẽ ſibi non fieri conquerente/ Cęſar eum qui ſtabulo prę
erat/neceſſaria Danis expedire præcepit.Qui mox eorum ſatellitib⁹ ſecum eductis
in vico eminus ſito quibus egerent capienda demonſtrat. Qui cum earum conſue=
tudinum ignari equorum alimenta ab oppidanis inermes depoſcerent,voceſq; ſuas
ſagittis ac iaculis repelli conſpicerent, depoſitis precibus pręlium ordiũtur.Capto
itaq; vico cum latius crebreſcente fumigio facem oppidis ſubiectam agnoſcerent,ſi
milia ſibi licere rati confeſtim expugnationi incendium addiderunt.Quæ res incre
dibili regem angore permouit. Interiectis diebus cum Cæſar quem vindictæ mo=
dum a Maguntinis proprii pontificis interfectoribus exigere deberet: in concione
perquireret:Waldemarus iterata ſuperiore querela equis annona defectis vęnalium
alimentorum ſubſidia poſtulabat.At Cæſar circũiacentẽ prouinciam coniugis ſuæ
patrimonium eſſe teſtatus:fruſtra eum emptu affectare dicebat qđ raptu petere li=
cuiſſet.Contra Waldemarus regem ſe non prædonem eſſe proclamans: commeatus
latrocinio quæſiturum negabat,aut qđ domi iniquum duxerit apud exteros appro
baturũ.Qꝫq̃ enim eiuſmodi violẽtia neceſſitate excuſabilis videretur/permiſſis vti
paſſus nõ eſt:ne domeſticę ęquitatis mãſuetudinẽ peregrina auſteritate corrũperet.
Cuius ſanctitatẽ vniuerſi Germaniæ principes maximo plauſu cõprobãtes,ſeq; mu
tua ammiratione inuicẽ cõtuẽtes/ beatos aiebant quos tãti viri integritas regẽdos
curaret.Qua laude tacitum morũ ſuorũ vituperium ediderunt.Dimiſſo itaq; rege
Cæſarem Henricus hortari cœpit redituro regi impenſas expediat:neq; eum hoſpi
talitatis ſuæ expertem dimittat cuius patria quaſi cõmune aduenarum hoſpitium
exiſtere ſoleat. Qđ Cæſar facile pollicitus parum executus eſt.Pontifex vero Magũ
tinus humanitatis ſpecimen maioribus experimentis q̃ promiſſis exhibuit: gemi=
næ pernoctationis impenſis regium iter excipiens. In Henrico quoq; crebris regem

Waldemari iuſtitia.

Henricus laudat Daciam.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

commeatibus proſequēte clarum amicitiarum indicium patuit. Lodouicus autem
Thuringiæ princeps: non ſolum liberalitate vacuus: ſed etiam habendi cupiditate
refertus impudenti precatione effecit: vt equus regis ſibi daretur. Poſt hæc Adol=
ſus Holſatiorum præfectus Abſalonis officio primū amicus regis mox miles ſolen=
ni fidei datione effectus: obſequiorum principium officiis hoſpitalitatis expleuit.
Ita patriæ parens proſperum reditū emenſus exoptatam aduētus ſui copiam ouan=
tibus ciuiū animis obtulit. Inſignem hunc annū filii eius Kanuti ex ſophia Suſcepti= Kanutus 1163 Knytlinga Saga cap: 93.
natalis effecit. Qui etiam pontificali Abſalonis miniſterio ſtato lauacri tempore re= naſcitur.
generationis ſacramenta ſuſcepit. Qđ religioſæ executionis officium Sueorum du=
cis Guthormi qui neptem Waldemari eorundem regi Karolo deſponſam abducen=
di cauſa legationem attulerat, præſentia venuſtabat. Per idem forte tempus Nor=
uagienſium legati regem pętiuerant obſecrantes vt Noruagiæ regimen tot ciuili=
bus bellis corruptum ac teterrima tyrannorū dominatione diſtractum: iãq; exſan=
gue & ruinæ propinquū eius occupatores inceſſendo tentaret. Et quoniam externa
noſtris hoc loco connexa ſunt: quædam de re Noruagica ſummatim cognoſſe faſti=
dio nō ſit. Siuardus quidam ſummæ audaciæ poſt multa & præclara facinora bellis Siuardus
edita ab Haraldo Hybernienſi cuius hoſtis extiterat interceptus cum naui in alto Noruagic⁹
mergendus veheretur: quaſi funus ſuū inferiis præceſſurus empta de induſtria po=
tione remiges onerauit. Quibus exhilaratis gubernandi poteſtatem ſupremi bene=
ficii loco popoſcit. Ea re impetrata nautas impēſius edere remigium hortatus cum Mirabile
vehementiſſimū nauigii curſum animaduerteret proiecto gubernaculo pręceps vn factum. Hepl. p. 242. col. 2.
das inſiluit/ priuſq; ſe littori q̄ concitata ratis impetum correxiſſet reſtituit. Ita &
ſuo acumine & hoſtium ſocordia ſeruatus, periculoq; cui deſtinabatur ereptus, Ha
raldum amandi gratia noctu caſtra latenter egreſſum in amplexu pellicis per inſi= Hepl. p. 243. col. 2.
dias interfecit: dantem pœnas: et ſibi quem ceperat, & Magno quem regno lumi=
nibuſq; priuauerat. Igitur vt belli titulum appræhenderet ipſum protinus Ma=
gnum monachalibus ſeptis abſtractum tametſi virilibus careret virum induere
perpulit, deiectamq; regis fortunam ad priſtinum regni faſtigium erigere ſtatuit:
ne deeſſet cuius auctoritate & titulo bellum aduerſum Haraldi ſobolem ſuſcipere=
tur. Huius itaq; nomine & auſpiciis frętus cum tribus Haraldi filiis Ingone & Si=
uardo, & Oſteno paternum regnū affectãtibus nauali certamine dimicauit. In quo
partim cæſis/partim fugientibus ſociis incredibili & pręſtantiori humanis viribus Siuardi for=
fortitudine ſolus aliquãdiu nauigium ab hoſtibus vindicauit. Ad vltimū complu= titudo.
ribus eorū proſtratis omniq; ſuperſtitū multitudine ad ſe vnū opprimendū vndiq;
concurrēte ſingulari nandi peritia frętus q̄q̄ hibernū tēpus inſtabat armis milita=
ribus tectus profundo ſe credidit. Atq; ſub vndis quas hoſtium cruore cōſperſerat/
enatans: dubium effecit maioris audaciæ ſpecimen in puppi præbuerit; an inter vn
das agilitatis ediderit. Siquidem Loricam qua corpus munierat quo liberius ena=
ret cum reliqua armatura ſub vndis ſibi detraxit: ac demum cum capeſſendi ſpira=
culi gratia fluctibus emerſiſſet a quodam familiari ſuo per habitum hoſtibus indi=
catus tunicam qua ſe prodi ſuſpicabatur rurſum corpus aquis occultando depo=
ſuit. Sed cum ne ſic quidem proditoris notitiam fefelliſſet: ad extremum ſupre=
ma ſe veſte nudauit: nec adhuc tamen indice ludificato cum ſolus ex ſociis ſuper=
eſſet, ſeq; hæc omnia quæ & callide/ & animoſe tentauerat fruſtra expertum a=
nimaduerteret: tandem fati ſimulatione profundo diutius immorans inſidia=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

toribus an viueret dubium reliquit. Ad vltimū cum humanæ reſpirationis conſuetudine ſuperne aerem capeſſere debuiſſet cuiuſdam forte nauigii gubernaculū pertinaciſſimis brachiorum amplexibus appræhendit, eiq; aliquandiu tacitus inhęſit. Plura tamen elapſionis genera animi firmitate tentaſſet, ſi non eum hiberni frigoris ſæuitia obſtupefactum corporis robur deſeruiſſet. Tādē cuiuſdam altum curioſius contemplantis indicio depræhenſus intercipitur, interceptus vincitur, & in concionem hoſtili ſententia damnandus abſtrahitur. Vbi nemine ſacerdotum adhibito/ qui delictorum eius confeſſionem exciperet, eam aſtantibus modo quo licuit explicauit: præfatus ſe emendationem ab eis decretam pœnitentiæ nomine præbiturum: memor ſane ſacerdotali copia non ſuppetente, & ad priuatorum cognitionē commiſſa referre licere. Magno quoq; quem Haraldus Hybernienſis patrem adſciuerat ſe genitū memorabat. A cuius generoſiſſimo ſpiritu etiam inter adhibita ſibi ſupplicia nō deciuit. Primo ſiquidē verberibus affectus, ac deinde malleorū ictibus artuatim contuſus/ ſcilicet vt a cunctis corporis partibus pœnæ exactæ viderētur: non gemitū, non ſuſpiriū edidit: non ſupplicē aut triſtē vocē emiſit. Deniq; nullum doloris indiciū præbuit: ſed quaſi in ocio pſalterium relegens inter ſacras preces & ſolenniū verborum nūcupationē ſpiritū poſuit. Felices profecto religionis alumni forent: ſi cuncti eo animo mortē amplecterētur quo eam vir bellicus amplexatus eſt.

De cōfeſſione Siuardi.

Siuardi nobilis exitus.

Fuerit ille inſidioſus: pacē patriæ corruperit: bellūq; ciuibus intulerit: fortitudini tamē eius impunitas ab hoſtibus donāda fuerat. Sed homines vindictæ cupidi plus ſuas vlciſci moleſtias: q̄ alienæ virtutis inſignia venerari meminerant: nec in viuū ſæuiiſſe contenti tanq̄ parum eius exitio ſatiati mox extinctū patibulo ſuffixerunt: eadem crudelitate fatum premētes qua ſpiritum torſerant. Nihilq; a ſe actum exiſtimantes ſi ſæuitiam ſuam ſaltē ab vmbris & cineribus continuiſſent. At Magnus eodem pręlio quod a Siuardo ſub eius auſpiciis geſtum fuerat periclitatus eſt. Quē prius oculis deinde vita priuatum bis luce defunctū crediderim. Poſt hæc ſumma penes Haraldi filios fuit. E quibus Ingo dūtaxat iuſto matrimonio ortus fratribus quorum alter Noruagica, alter Hiberniēſi pellice editus fuerat: vt ingenuitatis ita et morum ornamētis præſtabat. Erat enim omnibus honeſtatis numeris inſtructiſſimus: cū eorū alter auaritiæ maculis reſperſus: alter luxuriæ ſordibus obſitus haberetur. Sed infantiæ ſuæ tēpore per incuriā nutricis forte ſinu delapſus: ita humo inflictus eſt: vt confracto dorſo reliquū vitæ tēpus gibbo oneratus exigeret. In quo quidē homine excellētis animi venuſtatē: corporis deformitate affecti ludibrio fœdatā putares: neq; diſcernere queas/ maius fortunæ beneficiū receperit: an opprobriū ſenſerit. Cōtigit autē vt eius ſatellites apud Berginū oppidū iurgio cū Siuardi militibus habito/ cum ſocii ab eis occiſi pœnas inſtantius expetunt: nō interfectores modo: ſed ipſum Siuardum ſæuiſſimę conſternationis furiis cōcitati: per vim & ſeditionē appeterēt: eūq; in ædē fugere coactū conuulſis tabernaculi clauſtris raptū trucidarēt: homicidiū ſpecie: reuera coniugū ſuarū prius ab ipſo conſtupratarū cōtumeliā vlciſcētes. Cuius rei nūtio Oſtenus cū claſſe Berginū peteret per obuios accepto: petendi fratris q̄ cauēdi cupidior: nihilominus ad eū ꝓceſſit. A quo cū debitā ſui regni partē negari animaduerteret: paucis eū affatꝰ diſceſſit: vultuq; fidē ꝓmittēs: ſed perempti fratris exēplo perire metuēs: fugæ ſe q̄ noui ſceleris auctoribus offerre maluit. Quē Siuardi interfectores priori facinore parū cōtēti: Ingonis æmulū iudicantes: naualē fugā terreſtri mutare cōpulſum: ſed eā ob nimiā corporis ſaginā

Ingo.

Steph. p. 244. col. 1

Siuardi alterius cędes.

lentius exequentē propter littus peditē occiderunt, duobus regni ꝑtícipibus ſubla tis, a ſuperſtite dignitatis et ſtipendiorū incrementa ſperantes. Quorum ſceleſta fa mes in tantorū ducū cladem eſuriens/vixq; gemino exatiata parricidio/ab Haquino quodā paternæ cædis vltionem petente poſtmodū vindicata eſt. Siqdem trium fortuna ad vnū Ingonem ꝑ vim et facinus redacta nō ſuſtinuerūt Amundus Simonis filius/et Philippus/aliiq; cōplures inſignis induſtriæ viri regnū ei qđ ꝑtim proprio/ꝑtim alieno ſcelere quęſiuiſſet/tutū intentatūq; ꝑſiſtere. Indignū quoq; cōpluribus viſum: vt homini ridiculas corꝑis notas habenti liberū regnandi locū militū ſuorū cōciliaret impietas. Quapropter Haquinū quē dixi factionis ſuæ ducē creantes/eiuſq; tyrociniū regio noīe venuſtātes/bellū aduerſum Ingonē decernūt: et quaſi Siuardi vel Oſteni manes vlturi/crebro pugnā cū hoſtibus ineunt. Verū plurib⁹ cōtinuis prælíis ſubacti/in Suetiā tandē cū pupillo diffugiūt. Quos Ingo ꝓpe Sialādiā fugādi ſtudio ſubſecutus, magna hoſtiū ꝑte ꝓpinquas pelago ſyluas petēte/ Abſalonē ꝑ legatos ſollicitat/eos ꝗ in littoralia nemora ꝓfugerant/pręndēdos curaret. Qđ Abſalon honeſtate ſua ac dignitate indignū iudicans/parū precibus obtēpauit. Appetēte hyeme ꝗ cū Haquino ꝓfugerāt patriā repetere adorſi/tanq̄ fortunā loco mutaturi: prælio in hyberna glacie cōſerto, Gregoriū ſummæ poſt regē dignitatis virū/manu et cōſilio ꝓmptū: in quo ſpes et fiducia Ingonis quaſi quodā cardine nitebat/nō minus acumine q̄ viribus vſi/cū oībus copiis deleuerūt. Siquidē in eā glaciei ꝑtem: cuius firmitatē nocturnis exciſionibus debilitauerāt/prælii tꝑe ꝑtractos hoſtes ꝓfundū petere coegerūt. In quorū morte Ingo maximā ſpei ꝑtem depoſuit: nec ſecus aīo q̄ viribus fract⁹/exitioſum ſibi fidiſſimi fautoris Gregorii interitum ominatus eſt. Tandē inſtaurato bello ſed adhuc eodē aquarū habitu ꝑſiſtente/nihilo fœlicius Gregorio glacialis elemēti fortunā tentauit. Siquidē gelato mari in pugnę locū electo, dū eius duritia quaſi cāpoꝝ firmitate gauderet/q̄q̄ militū numero præſtaret/cū oībus pene copiis interemptus eſt/luenſq; pœnas ſeu admiſſi/ſeu tolerati parricidii fraternis vmbris piacula exoluit. Hoc bello quo nullū mai⁹ aut cruētius Noruagia habuit/vniuerſū regni illius columē ꝓpe modū a ſtirpe interiit. Huius cladis ſuꝑſtes Erlingus cū filio ſuo Magno admodū ꝑuulo/ ſed ad Waldemarū ortā materni gn̄is ꝓpinquitatē habente ad Iutiam appulit: ibiq; in ſumma regis dignatione verſatus/vberes exilii impenſas/et ampliſſima cōmeatuū inſtrumēta ꝑcepit. Interea Siuardus ꝗdā ꝑ ſummā cōmilitonū inuidiā fortitudinis præmiū recepturus/dux ab Haquino cōſtituit: idq; ęgre ferētibus cæteris ſummę ſeditioni locū dediſſet, ni Erlingus repēte e Dania ſuꝑueniens internę factionis certamē rūpendo nouū hoſtibus negociū peꝑiſſet. Quippe prędictū filiū ꝙ maternū genus cū priſcis Noruagiæ regibus cōmunicaret/regē cōtinuo noīauit: ne aut Hagno æmulus/aut Ingoni vltor deeſſet. Ita nouis rebus increbreſcētibus, Hagnus a Siuardo ꝙ ei impēſas belli negaſſet/deſerit: acieq; cū Magno cōgreſſus occiditur. Siuardus ad Suetiā dilapſus/dū interiectis diebus in patriā reuertit, ab Erlingi militibus interficitur. Quo euenit: vt obſcura et ignobili cæde ſpm̄ deponeret, quē honeſte in acie ꝓfundere noluiſſet. At ꝗ ex Hagni militia ſuꝑfuerāt, ꝑtim nouarū rerū cupiditate, ꝑtim hoſtiū fortunæ inuidia accenſi/Marci cuiuſdā alumnū optimū ſpei puerū in regē adſciſcunt: nec fœlicius q̄ ꝓxime fortunā tentarūt. Siqdem ꝑlio ab Erlingo obtriti/victoria pariter ac rege priuati, ad Karolū Suetię regē ꝓfugiūt/iꝑmq; belli ducē expoſcunt: cui cū Noruagiæ regibus etiā aliqua neceſſitudinis cōmunio videbat. A quo

Glacie occiſæ copiæ.

diu ꝓmiſſorum alacritate ꝓtracti/poſtq̃ eũ magis de ꝓprio regno ſeruando/ q̃ alie‑
no obtinẽdo ſollicitum cõpererũt,legatos ad Waldemarũ auxiliũ implorantes miſe
re. Tandẽ ipſi benignioribus reſponſis inuitati venere. Quos quũ rex ſupplices re‑
cepiſſet/ſeqꝫ per eos Noruagiæ petitione ꝓmiſſa ſedulo ſollicitari animaduerteret,
tantũ belli pondus ſola legatorũ adhortatione ſuſcipe ſtolidũ ratus/ prius popula‑
rium animos tacitis legationibus tentauit,Poſtq̃ eorũ mẽtes legatorũ vocibus con
ſentaneas repperit,abſqꝫ cunctatione expeditionẽ inſtituit.Quo audito Erlingus q̃
longiſſimo ſeceſſu potuit,abſtruſas Noruagię ꝑtes petiuit/ extremoſqꝫ patrię fines
fuga amplecti/q̃ primos armis tueri tutius exiſtimauit.Pauca ſiqdẽ nauigia/ſed ha
bilia/fugæqꝫ q̃ prælio cõmodiora parauerat.Quo euenit vt regis aduentus formi‑
doloſus Erlingi fautoribus/hoſtibus acceptabilis haberetur.Itaqꝫ Waldemaro cõſul
tationẽ cũ amicis habente,qdam poſtpoſitis omnibus hoſtes ocyſſime ꝑſequendos:
alii prius plæbis fauorẽ cõciliandũ/auxiliaqꝫ populariũ cõtrahenda docebãt.Sed ac
celerationis cõſilium tarditatis ſententiã ſupauit.Igit̃ Waldemarus ingentẽ regio‑

Waldemar⁹ a Wicẽſibus regis nomẽ capit.

nis ꝑtem ꝓſpere ꝑmenſus/magnaqꝫ plębis alacritate receptus,quũ ad vrbẽ Sarpam
veniſſet,nomẽ regiũ a Wicẽſibus ſibi decretũ ſuſcepit:ibiqꝫ cũ popularibus cõcionẽ
per ſummã verborũ cõcordiã habuit.Qꝫ ſi omiſſis aliis inſequẽdis hoſtibus operã
præbuiſſet,haud dubie regno Danico Noricũ cõiunxiſſet.Inde ad oppidũ Tunſber
gũ nauigatione ꝓgreſſus,paucis Erlingi ſtudioſioribus in editã rupẽ ſalutis cã con
fugientibus,religionẽ ſæuitiæ præferens/vicũ incẽdere paſſus nõ eſt:ne ſacras ędes
priuatis penatibus interſitas cõmunibus flammis abſumeret.Nemo tamẽ põtificũ
quorũ ea tẽpeſtate ingens apud Noruagiã auctoritas erat/eum adire ſuſtinuit: qđ
quidẽ eos potius patriæ,q̃ Erlingo tribuiſſe crediderim.Ormo vt quẽ regis germa
nũ cognominabant,petito Waldemaro ſalua fide quã Magno dediſſet/obſequia pol
licetur.Tandem ob inediã tractu temporis obortam quũ rex defectã impenſis expe
ditionẽ remitteret,Noruagienſium qui ad eũ tranſierãt multitudo pœnę metu cũ

VII. ipſo diſceſſit:diuqꝫ partim regiis/partim principũ impenſis exiliũ ſuſtentauit. Poſt
ea rex orientalium Sclauorũ ſibi virium fiducia rebellantiũ defectionẽ exꝑtus,cum
Henrico Saxoniæ ſatrapa belli ſocietate cõdicta/quo firmius amicitiæ necterent̃,fi
liam eius ex cõiuge poſtmodũ repudiata ſuſceptã adhuc incunabilis vtentem filio
Kanuto primũ ætatis annũ agenti ſponſam adciuit.Itaqꝫ Henrico terreſtri appara
tu exercitũ inſtruẽte,ipe in claſſem collatus quũ apud Rugiam perueniſſet, auxilia
ab incolis amicitiã ſuam dubia fide ſecutis/ꝑ Abſalonem cõtrahẽda curauit.Dein‑
de ne Henrico tardius occurreret/eũqꝫ ꝓmiſſo fraudaret , ad Penũ fluuiũ ocyſſime
nauigationis curſum direxit.Abſalon q̃q̃ adhuc Rugianorũ pactio paucorꝫ obſidũ
pignore niteretur,eorũ concionẽ ingreſſus/atqꝫ inter ipos honoratiſſimo ſedẽdi lo
co ſuſceptus/quũ legationis mãdata ꝓferret/eãqꝫ Danicæ vocis ignaris ꝑ interpre

Sclauorum mutabilis fides.

tem explicaret,accidit vt qdam e Rugianis adoleſcens Sclauico ingenio Dani mili‑
tis equũ ꝓ quo ſe preciũ numeraturũ fingebat/veluti inceſſus eius expiendi cã con‑
ſcendẽs,fugã tentaret.Quod quũ Abſalon ad ſe ꝑlatũ in cõcione ꝓponeret,vniuer
ſa populi multitudo magnũ fidei ſuæ crimẽ vnius hoĩs ꝑfidia allatũ iudicans/ſimi‑
lem furori impetũ cõfeſſa diſſiluit/auctoremqꝫ fraudis raptim inſequi properauit.
Igitur Abſalonis comitibus ad metũ et ſtuporem vſqꝫ ſubitũ vulgi cõcurſum mirã
tibus/pauci q adoleſcentẽ affinitate tangebant,plus priuata charitate q̃ publico ru
bore ꝑmoti/ſupplices Abſalonis genib⁹ aduoluũt/ equi reſtitutionẽ polliciti/ſi mo‑

do per eum ab incepto concio reuocetur. Quorũ Abſalon ꝑmixtas precibus lachry
mas miſeratus, miſſis qui plæbem pacarent, tumultũ cõpeſcuit/ cõſternationẽ ſeda
uit: equoqꝫ ꝓtinus reddito, militẽ ſuum ſtultitiæ damnauit/ ꝙ ꝑ inertiam et ſtolidi
tatem raptori ſe circũueniendũ dediſſet. Deinde gentis rege Tetiſzlauo claſſis ſup
plementũ pollicito, regẽ ſubſequi maturauit. Interea Hẽricus Holſatiorũ principẽ
Adolfum cũ Henrico Razaburgenſi/ præfectũqꝫ Swerini oppidi Gũcellinũ: qđ nup
a Saxonibus in poteſtatẽ redactũ ius et formã ciuitatis accepat: necnõ Regnaldum
quendã parũ origine liberũ/ opibuſqꝫ q̃ gñe clariorẽ cũ inſigni copiarũ ꝑte p̄mittit/
expeditũ ſibi tranſitũ paraturos. Quorũ ingreſſum Sclaui quũ ꝑtim fama/ ꝑtim ex-
ꝑimento cognouiſſent, cũ ꝑte hoſtiũ cõfligere q̃ vniuerſos aggredi maluerũt/ mul-
tum ex eorum robore: ſi pręuios oppreſſiſſent/ defluxurũ credentes. Cumqꝫ ſumma
cura ac flagrantiſſimo ſtudio ad eos opprimendos contenderent, dæmonem horrẽ
dæ formæ ſuperne verticibus imminentẽ videre. Quo monſtro tanq̃ diuinitus da
ti ducis aduentu firmati, ſumptis victoriæ auſpiciis, ex improuiſo hoſtiũ ſe caſtris
immergunt/ eoſqꝫ imparatos cõfodiunt. Adolfus et Regnaldus in ipſo caſtrorꝫ ad-
itu interfecti/ neglectæ militaris prudẽtiæ pœnas ſanguine ꝑſoluerũt. Quibus pri-
ma cæde ꝓſtratis Gũcellinus et Henricus mediis irruentiũ globis elapſi, correptis
aquilis ad ſe fugientium ſociorũ reliquias cõtraxere: ac demũ hoſtes prædæ incubã
tes audacter adorti, fugã victoria mutauere. Ita Saxones q̃q̃ iprouidi bellũ tẽtaſſẽt
maiorẽ cladẽ geſſerint an acceperint/ virtute dubiũ reliquere. Quo accepto Hẽri-
cus ſuorum cædibus (vt par erat) ꝓmotus, exigendæ vindictæ ſtudio ad obſidionẽ

Dæmõ horrendæ formæ viſus.

Deminæ vrbis quãtacunqꝫ potuit celeritate contendit. Quã poſtq̃ vltro ab incolis
obuſtam cõperit, vt vniuerſa ipſius monimenta ſubrueret/ reliquias mœniũ ſolo ex-
æquari præcepit. Et qm̃ in hoĩes graſſari non licuit/ tanq̃ a rebus mutis ſupplicium
exacturus/ vrbem Cozcouam ſimili incolarũ trepidatione deſertã/ cremandã cura-
uit. Walǿgoſtini quoqꝫ finitimarũ vrbium quarũ excidio terrebant̃ exemplũ ſecuti
clandeſtino traiectu fluminis cum vxoribus ac liberis municipiũ deſerunt/ pe nates
duntaxat rebus vacuos hoſtili ſæuitiæ relicturi. Quorum vrbem rex nullo negocio
interceptam/ militibus ac ſtipendiis inſtruit: eamqꝫ Wethemanno pyratæ curandã
committit. Ornenſes quoqꝫ plus ex aliarum vrbiũ fortuna timoris q̃ ex ſuis mœni-
bus fidutiæ capientes/ vt ſibi vicinarum ciuitatum quarum formidinem ſequeban
tur exemplo conſulerent, vrbem ne ab hoſtibus coli poſſet/ deſertam incendunt/ pe
nates ſuos igni q̃ hoſti relinquere præoptantes. Tunc rex ponte qui medium amnẽ
ſecare videbatur abrupto, ſublatiſqꝫ cæteris nauigationis obſtaculis, ad Stolpam vi-
cũ proceſſit: vbi et ducẽ poſtmodũ obuiũ habuit. Igitur ne Walǿgoſtũ eodem exem
plo deſertum quo captum poſt diſceſſum ſuum hoſtibus redderetur/ pręſertim Da
nos ſi eo fruerent̃, ſempiternũ Sclauiæ imperiũ habituros exiſtimãs, Abſalonẽ/ Bu
riſiũ/ Suenonẽqꝫ tũc Aruſii põtificatu inſignem/ eiꝰ municipes efficere ſtatuit: qbꝰ
et filiũ Chriſtophorũ ſociauit/ quo plus a cæteris in auxilio ſuo fidutiæ reponeret̃.
Qui quũ amicos et neceſſarios in muneris cõſortionẽ adciſcere iuberet̃, Sialandẽſi
bus dũtaxat Abſaloni ꝑſidii ſocietatẽ ſpõdẽtibus, reliq̃s ob imminẽtis ꝑiculi magni
tudinẽ: nec aĩus ad reſiſtendũ/ nec comites ſuppetebãt: q̃q̃ tota claſſis et alimẽta ſua
cũ eis cõmunicare/ et vicinas ſegetes publico officio ĩ eorũ horrea cõportare decre
uerat. Quippe fruges meſſore exercitu reſiduorũ vſibus adigi iubebat̃. Ita rex cõſi-
lii caſſus, cũ neqꝫ pugnãdi copia/ neqꝫ pactio vlla ab hoſtibus fieret/ vafro ingenio ex
cogitauit/ qualiter eos ad alterutrũ horũ ꝑſtandũ impelleret. Siq̃dem Abſalon taci

Deminę vrbis obſidio.

Walǿgoſtũ deſertũ capitur.

tis mãdatis præcepit:vt palos in amne defixos/cæteraq; nauigationis impedimẽta
magna remigũ cura ſublegeret/veluti toti claſſi tranſitũ paraturus.Ita demum flu
uio obſtaculis vacuefacto/quũ ꝓgreſſam claſſem anguſtior alueus excepiſſet , cõplu
res a Sclauis vtriq; ripæ inequitãtibus cõminus ſautiabant. Quã hoſtilis audaciæ

Petri Eliui virtus et fatum.

petulantiã Petrus Eliui filius animi virtute nõ ſuſtinens,ꝓtinus cũ remigibus na=
ue deſiliuit/hoſteſq; ſtrenue ꝓpulſatos ripa cedere coegit.Tandẽ comitum ignauia
deſertus,ſociorũ nauigationẽ fato ſuo incolumẽ præſtitit.Itaq; rex non ſolum exp=
tem metus ꝓgreſſum habuit:ſed etiã Henricũ cũ toto exercitu cõſertis arctius na=
uigiis tanq̃ ponte traiecit.Quo agnito Sclaui reliquarũ vrbiũ excidium formidan
tes,præcurrendi ꝑiculi ſtudio,pacis quã ante cõtempſerant/Waldemaro obſides of
ferebant:quos ſe Henrico nullo pacto daturos dicebãt. At rex ſine militiæ ſocio cũ
hoſtibus paciſci fraudulentũ exiſtimans,ꝑ Thorbernũ Henrico quæ ab hoſtibus of

Sclauiæ diuiſio.

ferrent/enuntiat.Quo ſe cõditionibus ab eo factis libenter vſurum aſſeuerante,pa
ctũ cum hoſtibus habuit:vt Waløgoſti dominio trifariam diuiſo,ꝑs vna Tetiſzlauo
reliqua Kazimaro/tertia Nucleti filio Priſzlauo vendicaret:pyratiſq; prædam Da
nicam appetere ſolitis,Peni fluminis oſtia clauderent:Henrico quoq; munitionum
quas apud Sclauiã obtinuiſſet/incolumis poſſeſſio ꝑmaneret. Poſt cuius diſceſſum
comites Kazimari exterorũ ſocietatem acrius peroſi/ſed viribus agere nõ auſi,Ru=
gianos aſſiduis furtis vexatos/ac ꝑ latrocinia ad paupertatem et inediam vſq; reda
ctos/cõmuni vrbe excedere cõpulerunt. Pyraticæ quoq; licentiã tribuere/modiſq;
VIII. cõpluribus ictũ fœdus rupere.Poſtmodũ Rugianis recepta ꝑ Henricũ fidutia palã
aduerſum Danos inimicitias ꝓfitentibus,rex nõ minorẽ in amico ꝑfidiã,q̃ in hoſti=
bus leuitatẽ exꝑtus,Arkon ꝓuinciã verna expeditione petitam incẽdio populatus
eſt.Inde ad portũ Por ab incolis vocitatũ curſum direxit.Siquidem ne cũ vniuerſis
Rugianis manũ acie confereret,ſeparatim eos adtentandos exiſtimãs,Abſalonẽ no
cturna nauigatione Ziudram p̃cedere iubet. Quẽ vt cõtinuo ſubſequeret , curioſe
diſceſſionis eius tp̃s a vigilibus obſeruari prçcepit.Quibus ſomni delitias imperio
præferentibus,Abſalon abſq; regio comitatu ꝓgreſſus/non ſolum Zyudrã, ſed etiã

Equitũ temerarius auſus.

agros vicoſq; ei cõfines/ꝑtim igni/ꝑtim ferro vaſtauit.Cuius eq̃tes duo contentio=
ne prius habita vter audacia præſtaret/quũ ad militarem oꝑam edendã fortitudi=
nis æmulatione pari impetu raperent/hoſteſq; cuidam forte ſtagno adactos cimbis
fugã petere animaduerterẽt,plus eis ꝑſequendis, q̃ ſuis ꝑiculis diſpiciendis intenti
ne alter alterũ virtute forte præcurreret/ambo cum cõtemptu ſpiritus ſtimulatos
calcaribus equos in ꝓfundum egerũt/armorũ haud memores:quorũ obruti ponde
re perierunt.Ita temeritatis vindex elementũ viris gloriæ q̃ ſalutis ſtudioſioribus
in exitium ſuum ruentibus,fatũ pariter ac tumulum miniſtrauit. Interea Abſalon
ꝓuinciã rapinis pariter/incendiiſq; ꝑmenſus/quũ ingentẽ prædã et opima ſpolia re
ferendo naues repetere ſtatuiſſet,magnã hoſtiũ manũ ſubſeq cõſpicatus,vltra bina
vada admodũ tranſitu difficilia de induſtria cedere voluit: vt eos formidinis ſimu
latione ꝓtractos/locorũq; tandẽ difficultatibus implicatos opprimeret.Quorũ pri
mũ Sclaui libero itinere tranſgreſſi circa reliquũ redeũdi diffidentia cõſtiterũt. Eo
dẽ fere momenti ſpatio duo pedites Sialandenſes ingentẽ prædæ faſcẽ geſtãtes/er=
rore locorũ in ip̃m pene Sclauorũ exercitũ inciderũt.Qui quũ a duobus eorũ eq̃ti=
bus appeterẽtur/q̃q̃ tuto vadũ tranſgredi poterãt/ne receſſum ꝑ ignauiã quærere
viderent,hoſtibus reſiſtere q̃ ſocios accedere maluerũt/deforme exiſtimantes/ab iis
quos numero æquarent,audacia ſuperari.Itaq; quo magis expeditos ſe redderent,

preſſo veſtigio, proiectoq; faſce, enſes deſtringunt. Quorũ conſtantiæ et virtuti for
tuna debitam incolumitatem conceſſit. Siquidem equitum neutro ꝓcedere audẽte
reſumpto faſce/cœptum iter carpſerũt. Cumq; rurſum Sclaui binos equites ad eos
opprimẽdos miſiſſent, eorũ incurſum eadem animi præſentia reppulere. Quo facto
tam hoſtiũ q̃ ciuium in ſe admirationẽ vertere: magnũq; illis suborẽ, his inter mẽ-
tũ et lætitiã hęſitantibus/peperere. A ſex tandẽ equitibus attentati, inuariabili mẽ-
tis habitu ꝑſtitere/tanq̃ hoſtiũ ignauiæ plenis fortitudinis animis inſultantes. Nec
defuit Abſaloni prompta mens ad opem eorũ virtuti fiduciæq; præſtandã. Siqdem
tot ſuorum equitum quot hoſtilium animaduerteret, eis ꝓ ſupplemẽto tranſmiſit.
Sclaui quoq; ſuorum paucitatẽ certatim numeroſis militũ præſidiis ꝓſequebantur
Itaq; ſupplemẽtis vtrinq; tanq̃ ex pari creſcẽtibus, equitibuſq; veluti ad militiæ ſpe
ctaculũ ediuerſo cõuenientibus, Sialandẽſes vlteriorẽ hoſtiũ petulantiã inſpectare
nõ paſſi, vniuerſa acie eis occurrũt. Quorũ fugã vadis impedientibus longũ inſeq
nequeũtes/maiorẽ equorũ q̃ hominũ ſtragem egerũt. Cumq; iter ad naues reflecte-
rent, remigũ ſuorũ aciẽ armis ꝑiter ac ſignis inſtructã obuiã habuerũt: quã ad auxi
lia ſociis ferenda fortuito nuntio monita virtus adduxerat. Hi ꝓfecto cũ Abſalone
victoriæ gloriam cõmunicauerunt: cui ſe ſponte virtutis ſocios obtulerũt. Interea
rex ſeris vigilum monitis excitatus, omiſſæ nauigationis morã præpropera feſtina
tione diſcuſſit. Qui quũ viſis Sialandenſibus populandi gr̃a ad littus appellere vo-
luiſſet, ab Abſalone nihil hoſtilis prædæ qđ eius rapinis pateat ſupeſſe ꝑdoctus, ma
gnope gratulatus eſt: ꝙ tam ꝑua manus nihilo languidius, q̃ ſi ipſe adeſſet rem pro
priis geſſiſſet auſpiciis. Hinc quũ alios inſulæ fines armis igniq; tentaſſet, domum
conceſſit. Rurſum circa autumni principia claſſe regreſſus, primã vaſtandis agris IX.
operã dedit: vt ſegete cõſumpta, incolas muniendarũ vrbiũ inſtrumento priuaret.
Quũ ad vrbẽ Arkon ſparſo militiæ genere ꝑueniſſet, oppidani fiducia viriũ portã
(quã vrbs vnicã habebat) egreſſi: ne virtutẽ ſuam intra mœnia cohiberent/obuiã
ꝓceſſerũt. Quos rex Danis ex cõſulto cedentibus/longius mœnibus amouere cona
tus, poſtq̃ ſperato cautiores aĩaduertit, incurſatos vrbem repetere coegit. Porta tñ
ne equi iaculis cõfoderent̃ abſtinuit. Tũc Sialandẽſis eques Nicolaus forma & vir- Nicolai Sialandeñ ſtre
tute præcipuus telo ꝑ portam iniecto quendã ex hoſtibus in aditu reſiſtentibus ex- nuitas.
animem proſtrauit/innocuuſq; reflexo protinus equo diſceſſit. Cuius facinus Thor
bernus inter præcipuos Sialandiæ equites numerandus pari audacia / ſed diſpari
fortuna æmulatus/quũ vnũ ex hoſtibus directa in globũ lãcea vulneraſſet/reditũq;
reflexis habenis tentaſſet, ita lapide ictus eſt: vt multus e capite cruor ꝓfunderetur
Quamobrẽ longa corporis debilitate contracta, ſerã incolumitatẽ ægre recuꝑauit.
Buriſius quoq; dũ nobilitatis ſuæ ſplendorẽ cõſpicuis virtutis opibus æquare nitit̃
ſimili audaciæ genere portæ ꝓpugnatores adortus, tam aſperũ ſaxi ictũ capite ex-
cepit, vt pene equo exanimis delaberetur. Cui corpis viribus carenti ſociorũ inter-
uentus ne ab hoſtibus opprimeretur auxilio fuit. Quo euenit, vt Rugiani haud q̃q̃
ſibi tuto extra mœnia dimicaturi viderent̃, intra q̃ tã obſtinatã hoſtiũ ꝑñtiã expie- Abſalonis i
bant̃. Inde ad ꝓuinciã Aſmodã tota claſſe cõceſſum. Abſalon q̃uũ et fortitudine et exercitu lo-
prima rei bellicę peritia vigeret, accedẽte exercitu primi agminis ducẽ/reuertente cus.
extremi comitẽ agere cõſueuerat/ſpq; Danicæ iuuẽtutis ꝓmptiſſimos ſeu p̃dæ/ſeu
gl̃iæ ſtudio ſodales habebat/rege dũtaxat cũ robuſtiore exercit⁹ ꝑte graui et cõpoſi
to militiæ gñe paulatim ꝓcedere ſolito. Itaq; pugnãdi copia nũq̃ accepta, magnã

regionis ꝑtem ꝑmenſus/tandē equeſtrem manū prædandi gratia ſpargi ꝑmiſit/pau coſq; ſecū in comitatu reſiduos habuit. Illic forte nuntio de ſociorū cōcluſione ſuſce pto: quā ſine ſuccurſu poſſe effugere negabant/eorū ſaluti quoad milites reuocaren tur adeſſe nō diſtulit: neq; ſibi comitū paucitatē quo minus cōcluſos peteret/obſta re ꝑmiſit. Sed ꝓtinus primipilo ſigna attollere iuſſo/pleno fiduciæ ſpiritu locum: in quo cōtinebant/acceſſit: eoq; feſtinationis ſigno peroſus prædam, equites ad ſe con traxit. Quē tanta fiducia ceperat: vt plus remedii in celeritate, q̃ in ſociis duceret. Cuius aduentū Sialandenſes: qui intra difficilium locorum anguſtias arctabantur, exꝑti/imminentis auxilii fiducia eos: a quibus obſidebantur/incurſare cœperūt: ne periculum aliena virtute ꝓpulſare viderentur. Itaq; Sclauis ꝑtim ſolido/ꝑtim aquo

Eſkylli eq̄tis celeritas

ſo itinere delabētibus, Eſkyllus animi et generis nobiliſſimus eques militaribus ar mis prægrauis/vnū ex eis inermem ꝑ paluſtria loca citato curſu fugientē pedibus inſecutus, illius veſtigiis limi mollitie ſubſidētibus, nec voraginū illuuie/nec armo rū onere depreſſus/facilem currendi euentū habuit. Quinetiā occupatū barbarum capite ſpoliauit. Ac tunc demū ne plantis q̄dem cœno infectis, ſolidā humū repetiit Quod factū religioſa ammiratione prædignū/nō pedū agilitate/ſed diuino benefi cio editū/potius cæleſti miraculo, q̃ humanæ virtuti imputare debemus. Poſt hæc vicis ꝑ militū manū vndiq; deflagratis, etiam ad Gorū ꝓmontoriū longinquæ ex

Sclauorum ſubactio. xxi.

curſationis incendia ꝓferūtur. Tūc ſe Rugiani cōtrahendi a Saxonibus auxilii ſpe fraudatos exꝑti, quatuor obſidibus præbitis, apud Strelam inſulam pacē a rege pe cunia quæſiuerunt. Itaq; principibus graues periculorū motus/et difficilia rei Da

Kanutus rex. xciii.

A° 1166. v. f. 171. b.

nicæ tp̄a attendentibus, filio Waldemari Kanuto regios honores decernere placuit qui nō ſolū paternæ maieſtatis futurus poſſeſſor: ſed etiā præſens dignitatis ſocius noſceretur: vt haberent ꝓceres ad cuius nomen titulumq; decurrerēt, ſiquid de re gis capite fortuna variaret. Quorū prudentia rex ac beniuolentia delectatus, ꝓba ta ſententia regni maieſtatē cū ſanguine ſuo participare/nō damnū honoris, ſed cla ritatis incremētū putauit/primatūq; voces ad regiū nomē filio deferendū cōcionā do ꝑduxit. Qua de re vniuerſi exercitus cōſenſu habito, Buriſius dūtaxat/ ſiue taci ta regni affectatione/ſiue rei nouitate ꝑmotus, nullam pene vocē ſuffragiis attulit. Qui quū ob hoc ſe regi ſuſpectū eſſe ſentiret, taciturnitatē ſuā non odii ſed amoris indicē affirmabat: ꝙ Daniæ regnū a pluribus amice ꝑticipatū eſſe memoriæ/et cre bra antiquitatis exꝑimenta ſint, inter patrē et filiū de rerū dominio bellū creuiſſe. Verūtamē ſe ſi regiæ voluntatis præſcius fuiſſet, ſilentiū nō acturū. Tacuiſſe vero ꝙ rem neq; ab ip̄o/neq; ab amicis præcognitā habuiſſet. Ea ſilentii excuſatione irā regis in diſſimulationem conuertit. Idem peracta expeditione cum cæteris Daniæ primatibus apud Roſkyldiam Kanuti miles ſolenni more fieri iuſſus, aliis imperio obtemperantibus id facere recuſauit: eaq; re magnam ſibi concupitę dominationis ſuſpicionē conciuit. Verū hunc imperii cōceptum quæſitis callide rationibus ꝓte gere ꝑſtitit/præfatus ſe extāte eo: cui primā militiæ fidē dederit, alius militē nō fu turū: nec adduci poſſe, vt priſtinū obſequiū recēti ꝑmutet/remq; tam patriæ cōſue tudini, q̃ honeſtati inimicā cōmittat: quippe quū nemo Danorū diuiduo famulat⁹ officio teneri ſoleat/ſoliſq; Saxonibus hūc ſeruitiorū morē ſtipēdiorū cupiditas fa ciat. Nā ſi inter duos vnius obſequiū cōmunicātes bellū incideret, amborū miles al terutrum iuuādo fidem vtriq; ſeruare nō poſſet. Nec regi ad iram mitibus reſpon ſis/placidoq; vultu tegēdā æqua ſimulatio defuit. Quē cū Hallandiā petēdo comitē

Knytl. S. cap. 121.

Knytl. S. cap. 120.

v. f. 164. a et b. Pater Burisii, si Islandis fides, fuit Henricus Skatelar, avus Sueno, Suenonis Estrithii filius; Mater ... Ingertha v. Ingerides, filia Regnvaldi, qui frater erat Margarethæ, Nicolai Regis uxoris, filius Ingonis, nepos Steinkilli Regis Sueciæ. Ingeridis ista nupsit postea Haraldo Gillio Regi Norvegiæ. Hæc Torfæus Norv. T. 3. p. 502. Sed in Cantilena Sylloges Petri Septimii p. 591. Burisius frater Reginæ Sophiæ, Valdemari I uxoris dicitur, nempe frater uterinus, germanus Canuti V, filius Magni, nepos Nicolai. Non raro autem ei geminum nomen datur, sc. Magni Burisii. Gr. ad M. c. 294. Alb. Stad. f. 191. b. ait ad ann. 1163. Venit Rex Daniæ Valdemarus, in cujus comitatu Dux Borius erat, quem postea submersit, quia regnum adfectavit. Idem fol. 165a scribit: Magnum Burizium Ducem Daniæ a Valdemaro Rege cæcatum et castratum. Refert Cantilena supradicta Burisium sororem Valdemari Christinam stuprasse. Quo scelere per Reginam patefacto, Rex, quem Sueno Aggonis in suos plus justo crudeliorem describit, sororem loris ad mortem cædi, Burisio oculos effodi, dextramque manum et sinistrum pedem amputari jussit, qui deinceps catena ferrea oneratus, ad cenobium Westervici missus, per 11 annos ibi vixit, sepulcrum Christinæ quotidie visitans, donec apud eandem sepeliretur. Falsum vero, quod Burisius Christinam ante stuprum Christinam in conjugem expetierit. Refert enim Albertus Stadensis f. 165a eum bene habuisse in matrimonio filiam Hermanni de Winceburg ex Liutgarde, olim Erico Agno, Daniæ Regi, nupta, et hanc marito cæcato, et castrato, in Saxoniam rediisse, ubi, truncato naso, a servo mutilata est, quo quidem Liutgardis soror erat Hartwici, Archiepiscopi Bremensis. Chronicon Ludewigii T. 12 p. 213. 1166 Burisius captus est, et oculis effossis castratus. Eadem Eric. Pom. ad 1167. Jo. Svaning. senior, absque dubio non sine autore: Burisius, oculis effossis, in paterna sua sede Twiss in vinculis servabatur, ut tamen in templum ire posset, ubi pristinis delicto juventutis emendabat. Demum senio gravatus Twiss in Monachorum Claustrum convertit. At hoc aliquot milliaribus a Westerwicensi dissitum est. Forte duo fuerunt Burisii, unus regni adfectator, Saxoni memoratus, alter Christinæ seductor, cujus historiam Saxo, in domus regiæ honorem, prudenter tacuit. Gr. ad M. c. 316.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

haberet tanq̃ inſidias ſibi nectentē/tacitus notauit. Quā vt effugeret/imꝑata ſe fa-
cturū ſpondebat/ſi potentiā eius rex beneficiorū incremētis extendere voluiſſet: et
ſicut ipſe regnū quod eatenus electio variabat/hęreditariū efficere geſtiret/ita quo
q; neceſſariorū ſuorum liberis ſuppares dignitates/et minores potentias ꝑpetua hę
reditatis lege fruendas tribueret. Itaq; præcipuā Iutiæ ꝑtem Abſalonis auxilio pa-
ctus, Kanuto ſupplex fore ſuſtinuit: haud quaq̃ tamē ſolidā regis amicitiā recupe-
rauit. Ea eñ regiæ iræ ꝑtinacia erat: vt ſemel accenſa funditus extingui nō poſſet.
Vere appetēte Abſaloni/Chriſtophoro/ et Magno ꝑticularis aduerſum Sclauos ex X.
peditionis ductus cōmittitur. Nā orientales Dani dūtaxat cū Fionienſibus claſſem
cōfecerant. Scanienſium vero penes Chriſtophorū ſumma: penes Aſalonē arbitriū
Knytl. S. cap. 122. cōſiſtebat. Quibus Tribuſanā adortis ꝓuinciā, Chriſtophoro tāq̃ iuniori inter Ab
ſalonis/Magniq; copias medius militandi locus decernitur: vt regii ſanguinis late-
ra fidis ſtipatoribus cingerent. Tāta aūt vicorū exuſtio fuit: vt idē adhucuſq; cultu
vacui p̄teriti incēdii magnitudinē p̄ntibus teſtent̄ indiciis. Abſalon quū repetēdæ
claſſis tp̄e extremos curaret, nūtiato hoſtiū ſuꝑuentu: q̄q̄ tanta vis frigoris erat vt
primi reuocari nō poſſent/quadraginta ſolis eqtibus ſtipatus, pri⁹ hoſtē q̃ vadū: ꝑ
quod erat rediturus/tentauit. Quibus fugatis lento itinere ad amnē cōceſſit. Quē
ſtructo ponte tranſgreſſus, poſt tergum opus abrumpere noluit: ne vlla timoris ve
ſtigia relinquere videret̄. Quū ad littus veniſſet, claſſem in aliū portū appulſam cō
perit. Tanta aūt hyberni frigoris ſæuitia extitit: vt nautæ equos pene frigore extin
ctos defoſſis humi ſpecubus cōderēt/nemoq; ex toto exercitu reperiretur, q pariter
vtrāq; manū neceſſariis vſibus aptare poſſet. Illic crebri angues ligonibus reperti Serpentes Sclauorum
magis ammirationi, q̃ metui viſentibus fuere. Nam algoris immenſitas vires eorū
ac ſpiritū hebetauerat. Scanienſes tunc ꝓſperantibus ventis diſceſſionis licentiam
adepti: mox iiſdem contrariis nauigatione prohibiti, tandē toti claſſi fauente cælo
Sialandenſes ac Fionios repetendæ patriæ comites habuerunt. Poſt hæc rex Petrū
et Selgretiū Chriſtophoro pædagogos aſciſcit: q adoleſcētiæ eius rudimenta ad ho XI.
neſtatis mores exequēdos plenis ſapientię documētis inſtruerent. Aeſtate deinde ex
peditionē inſtaurat. Quippe Walagoſtenſes dupliciter ictū fœdus corrupant. Nam
et Rugianos mœniū ſocios ꝑ furta vrbe eiecerant: et pyratis Peni fluminis oſtia pa
tere ꝑmiſerant. Igitur dum Lentitios peteret, ab Henrico miſſæ literæ ſuꝑueniunt
ammonentes: vt rex inſidias ꝓpinqui ꝑinde ac regnū affectātis caueret/indicāteſq;
Buriſyum cum Noruagienſibus opprimendi eius cōſilium habuiſſe. Iiſdemq; dum
expeditio reuerteretur occurſum pollicitis, aut ipm̄ regē/aut regiū nomē occupā-
dū duxiſſe. Cuius rei certiſſimū expimentū fore ſi reuertentē a Sclauis expeditionē
Noruagica claſſis exciperet. Eodē pene momēto ſuſcepta Noruagiēſiū epiſtola par-
ꝓditionis indiciū edidit. Qđ quū rex paucis arbitris ſuppreſſis indicū noībus ꝓdi-
diſſet, auxit rei ſuſpicionē/fideq; literis addidit Tokonis/Wendilenſiū pōtificis cōſē
tanea affirmatio dicētis, Buriſyi milites ab eo iurare coactos / qcqd ipſe auſpicaret̄
eē ꝓſecuturos. Re tamē diſſimulanter habita, ad locū cui nomē Oſtrøzno citata na
uigatione ꝓfectus: ꝓfligatis ꝓuincię rebus, vrbē Orthungā vniuerſa claſſe comitā
te repetiit. Illic Buriſio cū cęteris regni primatib⁹ accerſito, qdnā de eius inſidiis ac
cepit apit, eiq; ꝓditiōis crimē affigit. Quē ſe qcq̃ tale aduerſū eū excogitaſſe negātē
quoad nūtiorꝫ expimēta ſumeret̄ ſecū cōmorari p̄cepit: tūc demū ſi ſec⁹ ac nūtiatū
erat accideret, icolumē diſceſſurū. Ille cōtra nihil abſurdi⁹ aiebat q̃ vt capit ſui idi

Hæc ipſa de Chriſtophoro narrat Knytlinga Saga cap. 122.

cium incertis euẽtuũ argumẽtis cõmitteret. Qua voce ſe nõ ſolum regi: ſed etiam
arbitris ſuſpectũ effecit. Igiť ne remiges qdẽ ſuos reuiſere pmiſſus, ad vrbẽ Latren=
ſem cũ rege meare cõpelliť: vbi leni ſed firmę cuſtodię tradiť. Interea Erling⁹ & Or
mo Buriſii frater cũ nauali exercitu ſupueniẽtes/Iutorum claſſem in amne Dyurſa
reptam gubernatoribus vacuã facile debellant: ipiuſq; Buriſii intercepto nauigio,
ptinus ad vicũ: q Mercatorũ portus noĩatur/deproperãt. Quos Abſalon cũ Sialan
denſibus occurrẽs, etiã littorũ aſcenſu phibuit. Qui quũ cõptum haberet Norua=
gienſes plurimũ præſidii in arcubus ducere, puocandi grã cũ quindecim peditib⁹
in littus pgreſſus/vltro ſe eorũ ſagittis appetendũ præbebat/pfecto oſtendere cu=
piens, in q̃ puo præcipuã eorũ fidutiã poneret. Igiť Noruagienſes quo ppius littus
accederẽt/cimbas cõſcendũt. Ob quarũ trepidationẽ deſtinata certis ictibus ferire
nõ poterãt. Itaq; tela ptim in humũ/ptim in vndas innocua cadebãt. Ita artis ſuæ ef
fectu fraudati/noſtriſq; ludibrio habiti, ingẽti cũ rubore maiora nauigia repetunt.
Poſtea cũ Abſalone data acceptaq; fide, ſociale colloquiũ habuere. A quo diutius il
lic acqeſcere iuſſi/nõ prius obtemperauerũt, q̃ Abſalon fidẽ ſuã interpoſuiſſet ſe ni
hil inſidiarũ eis terra aut mari interim paraturũ. His finitis collocutores a ſe inui=
cem diſceſſere/die poſtero cũ paribus armis æquali comitũ numero cõuẽturi. Cũq;
Erlingus vno comitatior affuiſſet, Abſalon circũſpectis oĩbus/Miror te, inqt, Erlin
ge hominẽ ætate cõfectum/ac toties grauia expertum/nõ adeo ſapientẽ q̃ ſenem ex
iſtere. Nam quum tu ſcapha aduenerís/nos equis inſideamus/teq; nullo negocio (ſi
libeat) opprimere poſſimus: cur condicto comitatior aduerſum caput tuum rum=
pendæ pacis occaſionẽ fortioribus præbuiſti. Niſi aũt fides noſtra præſtaret, ſolutæ
cõditionis pœnas exitio pſoluiſſes. Tũc Erlingus inter metũ et ruborẽ circũſpectis
comitibus quũ verã Abſalonis aſſertionẽ aĩaduerteret, vnũ ex his obiurgare cœpit
q nõ rogatus comitandi rapuiſſet officiũ. Poſtq̃ diu excuſationis verba quæſierat,
vt ſiticuloſum recrearet exercitũ/paluſtris aquæ petendæ licentiam obſecrat. Cu=
ius rei pmiſſionem haud modici beneficii loco ducebat/ac protinus patriam repe=
tere properabat/lætus q ſibi incolumi Daniæ partibus excedere contigiſſet. Poſtq̃
regi inſidiarum fidem rerum experientia fecerat, Buriſium perinde ac maieſtatis
Captio Buriſii. reum inter vincula aſſeruari præcepit. Interea Erlingus extremũ Sialandiæ cõpoſi
ta claſſis applicatione cõplexus, dũ a ſacris miſſæ: quæ cõſueto religionis cultu peti
uerat remearet, Abſalonis equitibus clandeſtino itinere prũpentibus, improuiſam
palantium ſociorum ſtragem accepit. Nec minori Hallãdenſium virtute exceptus
apud Nyzem amnem vna rate/eiuſq; remigibus vniuerſis ſpoliatus abſceſſit. Eodẽ
anno deturbandæ pyraticæ gratia Abſalon inſulam maritimam nouo caſtelli fun=
damento cõplexus/exigui munimenti beneficio ingens patriæ præſidiũ attulit. Nã
et ſuſpectũ prædonibus ſitũ reddidit/et tutam vicini maris nauigationẽ incolis tri
buit. Verũ ne cõfeſtim Noruagienſis iniuriæ vindictã Danica virtus arripet, theu
tonicæ fidei lubricitas effecit. Quippe Henricus Bugiſzlaui Danorũ metu ad ſe de
currentis obſequiũ pactus/initã cũ rege ſocietatẽ tanq̃ ineptũ & ignobile vinculum
diſiicere pui habuit. Quinetiã apud Krempinũ fluuiũ in colloquiũ cũ eo deſcẽdens
queſtus eſt: q militẽ ſuũ Bugiſzlauũ corã ſe nõ accuſatũ bello laceſſat: quẽ ſi iniurio
ſum exiſtimet, pri⁹ accuſationibus q̃ armis aggredi debeat. Cõtra rex, negare ſe vl
lius potentiæ reſpectu ceſſaturũ: quo minus acceptas iniurias mutuis damnis repẽ
dere liberũ habeat. Ita perſtante cõtrouerſia, fœdus cũ colloquio ſoluitur. Hoc loci

memorabile Saxonici equitis dictũ ſtrictim percurram. Qui cũ forte ducis ac regis colloquiis intereſſet: eoſq; expeditionis negotia languidioribus verbis proſequi animaduerteret: quædã (inquit) de hero meo Hẽrico pſentibus referre habeo: quæ ſi adeſſe eũ ſcirẽ: tacere q̃ eloqui mallẽ. Qui cũ pupillus ꝓpinquorũ iniuria patrimonio priuaretur: nemine ſibi patrociniũ accõmodare volente/quatuor ſoli ex amicis paternorũ ipſius meritorũ reſpectu permoti: quorũ ego numero intererã: auerſantibus cæteris infantiã eius tutorio munere fouẽdã ſumpſerũt. Pro cuius ſalute & incremẽtis tũ votis tũ etiã officiis impẽſius excubabãt. Hũc tãdẽ humani auxilii diffidentia altaribus offerẽtes: religioſa voti nũcupatione ſanxerũt: ſi paternos honores diuina clemẽtia adipiſceretur: ſuſceptũ beneficiũ quoad viueret pagani nominis odio penſaturũ. Mox voti probator deus ingenui principis Conradi patrociniũ ei cõciliauit. Cuius opera paternorũ bonorũ hæres effectus q̃q̃ voti auctores exhortationis officia nõ omitterẽt: a bello aduerſum Sclauos cõtinuando: tũ auaritia, tũ etiã deſidia adductus abſtinuit: perceptã munificẽtiã ingrato æſtimãs animo. Tãta aũt cura monitoris partes exſequi voti nũcupationibꝰ fuit: vt cũ vnꝰ ex eis vltimæ ætatis ad inſpiciẽda ducis arcana inter arbitros admiſſus ſedulũ ſtertẽdi vſum haberet: excitatuſq; qd de re pſenti ſentiret a cõſidẽtibus interrogari ſoleret: maiorẽ præteriti voti q̃ iſtãtis negotii memoriã retinẽs: ductãdũ in Sclauos exercitũ reſpõderet. O immẽſam conſtantiã quæ ne in ipſo quidẽ ætatis occaſu ꝓmiſſi immemor eſſe potuit. Quis aũt mẽtis cõpos hãc religioſi cõſilii vocẽ ſenilis animi deliramẽtũ fuiſſe crediderit. Vereor aũt chariſſimũ mihi virũ amicorũ religione cõtempta ex ſummo fortunæ faſtigio in humilẽ priuatorũ ſortẽ extrema ruinę deformitate caſurũ. Ego vero ꝓmiſſi dudũ belli militẽ agẽdo: ternas aduerſo corpore plagas accepi. Quibus ſi binas ſub eodẽ militiæ titulo ſociaſſem ſupremi iudicii tẽpore diuina vulnera meis æquata audacibus oculis inſpectãda pſumerẽ. Quo dicto & tẽporaneam Henrici ruinã & ſempiternũ virtutis ſuæ pręmiũ auguratus eſt. Rex Scaniã ingreſſus: paruo poſt Saxonũ irruptione falſo nũtiata: Scaniẽſes equeſtri militiæ aſcriptos proprio ductu pſequit̃: imperataq; Sialandẽſibus nauigatione Slagloſam aduectus Abſalonem e portu Hulyuimmenſi accitũ multa gerẽdorũ cõſultatione ſollicitat. Pręterea ſe parũ veri rumoris credulitate fatigatũ ſignificat: expeditionẽq; falſo nũtio cõtractã remittit. Habebat aũt in clientela Abſalon: Arnoldũ Tylenſem, q ſiue ingenii acumine, ſiue cõiecturarũ ſagacitate ſæpenumero futura ad ſua vel amicorũ negotia ptinẽtia raro pſagio dephendebat. Nec minus antiqtatis q̃ diuinationis peritus: ſollerti hiſtoriarũ narratione callebat. Qui cũ Abſaloni delectãdi gratia ſupradictæ expeditionis comes exiſteret: breui eũ manũ cũ piratis cõſerturũ pdixerat vehemẽter ſe mirati teſtatus: quo pacto certamini interfuturus non ſit: pſertim cũ inſeparabiliter eũ comitari decreuerit. Cũq; rege res geſtas ex eo cognoſcere cupiẽte: diſceſſuro Abſalone quieſcere rogaret̃: ptinaciſſime pcibus obluctatus: nõ priꝰ rogatui ceſſit: q̃ rex operã ſe daturũ polliceret̃: vt cũ poſt Abſalonẽ prima luce dimitteret. Erãt aũt ſex nauigia Abſalonẽ comitãtia: e qbus tria quo cõmodius ignis alimẽta cõtraherẽt/in ſupiores maris anfractus cõceſſerãt: quę poſtmodũ æſtus ſubito regreſſu deſtituta/cœno paludis affixerat: Abſalone totidem reſiduis exteriora ſinus oſtia cõplectẽte. Qui cũ maritimo tẽpore vna cũ ſcriba ſuo religioſum pſallẽdi ritũ peragerẽt/tumultuatione eminꝰ audita/qdnã hoc eẽt cõcẽtorẽ diſpicere iubet. Quo nouẽ lõgas naues a ſe ꝓſpici referẽte: piratas eſſe nõ dubitãs: ſtertẽtes adhuc remi-

Equitis Saxonici dictum.

Arnoldi peritia.

Catalogus veterum Poetarum editus a Wormio Arnhaldum Thorvaldi filium vocat. Torf. Ser. p. 220.

ges alta voce cōpellat. Quib⁹ ſummo cū ſtupore exiliētibus, nec veſte/ſed armis cor
pora ꝓtegētibus: ocyſſime hoſtes ꝑtēdū hortatur: quorū iā tāta vicinitas ſētiebaẗ:
vt ab eis crebris ſilicibus cōtunderētur. Quinetiā Anchoræ vinculis rūpēdæ morę
gratia/diſciſſis: remigiū exerit. At Sclaui facile noſtris metū iniicere rati: ac veluti
ipſorū animos horridis vocibus hebetaturi: ingēti clamore edito obſtrepere cœpe-
rūt. Q đ poſtꝗ̄ fruſtra ſe conatos animaduertere, diffugiūt: eorūq; ratis vna cū vni
uerſis remigibus intercepta. Sed nec v̄rcinæ ſyluæ latebra ad ſe decurrētibus ſubſi-
dio fuit. Agreſtibus eā curioſius perluſtrādā curātibus. Ea tēpeſtate Eſbernus vrbē
Cōſtructio Kalundam molitus, noui munimēti præſidio portū hoſtili piratica liberum præſti-
Kalunburg tit. Ipſe quoq; & Inguarus & Olauus/vltro Abſaloni ſe infatigabili piratici muneris
executione iunxerunt. Eo tēpore res Danica circūquaq; difficillimis obfuſa ꝑicu-
lis crebris finitimorū inſidiis tētabatur. Hinc Noruagiēſibus: inde Sclauis, Saxoni-
buſq; ſibi ꝑniciē machinātibus. Quo euenit vt nulli hoſtiū audacter obuiādi fidutiā
haberet, metuens ne dū vnū repelleret: ab altero p̄meretur. Ea patriæ neceſſitudine
ꝑmotus Guthſcalcus qui & ipſe Sclauis: tū ob linguæ eorū ꝑitiā: tū ob paternæ
amicitiæ fauorē, ac proprii cōuictus aſſuetudinē ꝑfamiliaris habebatur: Abſaloni
tacite artē a ſe repertam inſinuat: qua eos repēte ex amicis Saxonū hoſtes efficeret.
Quippe ſe Sclauiā nō legationis ſed beniuolētiæ ſimulatione ꝑtere velle ſignificat:
tāꝗ̄ propriæ charitatis ductu vtilia amicis cōſilia largiturū. Fore enim vt hoſtium
credulitas callidis cōmētorū laqueis circūuēta/Danorum amicitiā abiecta Saxonū
donatione repeteret. Q đ ſtudiū maxime ſibi gētis illius moribus ꝑſuaderi dicebat:
quæ plærūq; temeritate niti: cūctaq; pronius ꝗ̄ prudētius exſequi ſoleat. Abſalon in
terdū priuatū acumē publicis viribus p̄ſtare ratus: laudata Guthſcalci induſtria ca
uēdū monet: ne qs eis ex parte Danorū falſo polliceaẗ: incorruptā patriæ fidē habe
ri cupiēs: memorq; eā, fortibus viris refertā, armis non mēdaciis bella meditari de-
bere. Ille primū Pomeranos aggreſſus: ſe priſcæ familiaritatis memoria: ac toti⁹ po
puli Sclauici charitate ꝑmotū: retūdēdæ eorū inertiæ cauſa aduenīſſe dicebat: q; ꝑ-
nicioſa ab eis vtiliū loco duci ꝑſpectū habeat. Siqdē animaduertere eos oportere: ꝗ̄
noxiæ dominationis iugū receperint: q̄q; iis obſequio pareāt: qui ipſos patria tādē
exuere cupiāt. Quippe Saxones quātū ex ipſorū finibus occupauerint: ꝓtin⁹ cultu
atq; habitatiōe cōplecti: nec pręda aut gloria cōtētos ꝓferēdi imperii cupiditate vi
ctorię lucra cōtinua poſſeſſiōe firmare. Quāobrē eos Nucletū vita/Priſclauū patria
ſpoliaſſe: Razaburgam, Illogam, ac Suerynā in toti⁹ Sclauiæ ruinā vallo foſſaq; cin
xiſſe. Danos vero diuerſo ſtudio bella gerere: nec hoſtiū fines: ſed mutuæ pacis com
merciū affectare: ꝓpriū tueri: ꝗ̄ alienū appetere cupidiores. Itaq; ſummoꝑe eos elabo
rare debere: vti Saxonicis p̄ſidiis patriā vacuefaciāt: omniq; Theutonū plębe regno
egeſta: amicitias cū Danis cōponāt: quos Saxonū hoſtes eſſe non ambigāt. Ita demū
eos ſempiternę libertatis beneficio patriā ornaturos. His monitis cōcitati Pomera
ni: loca a Saxonibus intra Sclauiā optēta ꝑuadūt. Illogā capiūt reliqs eorū munitio-
nibus defenſorū virtute ſeruatis. Et ne ducis inopes viderenẗ, Danorū regis titulū
profitenẗ. Ita Guthſcalcus duarū gētiū vires Daniæ imīnētes odiis ſequeſtrauit: pa
triāq; noſtrā vndiq; finitimorū armis obiectā ab impēdēte ꝑiculo pio mēdacii cō-
mēto ſeruauit. Cuius facinoris fama Guthſcalci reditū p̄currēte: Rex āmiratione
ꝑfuſus: poſtꝗ̄ ex Abſalone ꝑ quē res eſſet acta cognouit impēſius auctorē laudauit
Igiẗ Hēricus vt repudiatā regis amicitiā recuperaret: ſine qua Sclauos arcere non

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

poſſet: Henricū Razaburgēſem, & antiſtitem Lubeccēſem legatione onerat: filiā ſuā
minorē / filio eius in matrimoniū offerēs. Nā maior natu quę prius ei deſpōſa fuerat
morbo occiderat. Per eoſdē cōfirmādę oblationis gratia apud Bremenſem ꝓuinciā
tēpeſtiuus ducis occurſus ꝓmittitur. Quo rex legatorū adhortatione ꝑfectꝰ Gun-
cellinū obuiū habuit: qui ſub impedimēto aduerſæ valitudinis ducis abſentiā excu
ſaret: eūq; apud Eydorā celeriter aduēturū ꝓmitteret. Eo cū ventū eſſet: & ducis ꝓ
miſſa cōplentur: & militia aduerſum Sclauos paribus votis cōdicitur. Sed eo dimi XII.
nū petēte: rex Walogoſtū profectus omiſſa vrbis oppugnatione: finitima rura armis
percurrit. Oſni quoq; oppidi poſt recentē vaſtitatē parū reędificati incēdiū iterat.
Eodē vaſtationis genere diuerſa regionis loca petūtur. At Sclaui quia viribꝰ niti ne
quibāt: vtrūq; hoſtē ære atq; obſidibus placāt. Poſt hæc rex belli Noruagici medita- Noruagicū
tionē ad id vſq; tēpus rebus Sclauicis interpellatā: magna curarū parte liber ingre- bellum.
ditur. Quā veris principio copioſis patriæ viribus exſecutus: per ſummā Wicarorū
dignationē, nō modo liberos aditus: certe etiā lętos occurſus habuit. Nec hoſtis ſed
ducis more ſermone cū incolis habito: cōcionibus arma mutauit. Quorū beniuolē
tia adeo delectatus: vt hoſtiū obliuiſcerēt: ocyoſaq; ꝓcedēdi tarditate: eximiū Erlyn
go cōtrahēdarū viriū tēpus reliquit. Magnitudo exercitus eius lętos Wicenſiū ocu-
los in ſe cōuertit. Nauigatio quoq; eius gratis eorū luminibus aſpecta: liberos impe
trauit excurſus. Enimuero cōplures in anguſtias ꝑ quas claſſi ſeriatim meandū erat
multitudinis eius āmiratione ꝓtracti: quo certius nauigiorū numerū dephēderet:
nō nocēdi, ſed ſpectandi auiditate edita loca cōplebant. Tunſbergenſes quo cæteris
regē impēſius colerēt: finibꝰ ſuis exceptū honoratiſſimæ ꝓceſſionis officio venerati
ſunt: religione ſeruitiū cumulātes. Erlyngi milites q̄ ſuperiorē regis aduētū muni-
mēti illic ſiti fidutia ſpreuerāt: præſentē fugæ declinatione cauebant. Rex ſuperato
cliuo colluſtratę rupis cacumē miratus inexpugnabile loci p̄ſidiū cōprobabat / artis
opus trāſcēdēte natura. Fertur iterim Erlingū cuiuſdā ſinus anguſtias Danorū na
uigationi opportunas ꝓhibēdi trāſitus gratia crebris machinarū tormētis vallaſſe
plus locorū difficultati: q̄ ꝓpriis viribus in excipiendo hoſte cōfidētē. Quapropter
rex tarditatis ſuę diſpēdiū execratus / vocatos amicos celeritatis exhortatiōe ſollici
tat: erubeſcēdū moræ crimē operoſo feſtinationis impēdio redimēdū affirmat: ꝙ iā
comeatibus quaſi per ocyū & inertiā abſumptis: inaniter tēpus triuiſſe videanť. Ea
res diuerſo maiorū iudicio excepta eſt: variaq; ſentētia duces cōſiliū agitabāt: aliis
tormētorū magiſtros expoſitis in terrā equitibus deturbādos, obiectaſq; rates trāſ-
itu ſubmouēdas hortātibꝰ, aliis in tātas anguſtias ingēti claſſe temere procurrēdū
vetantibus. Quidā hoſtibus laxiore freto p̄teritis: regionē armis occupandā cenſe-
bāt. Protinus enim Erlingū, aut pugnādi, aut fugiēdi neceſſitate perſtrictū quęſita
locorū p̄ſidia relicturū: alii vero abſentis periculi p̄ſentē metū ridētes: nō ante deli-
beratione agendū docebāt: q̄ res ſe propius inſpectandam dediſſet. Hi celeri ꝓceſſu
vtendum hortantes: ocyoſæ nauigationis moras amputari iubebant. Ita cūctorum
ſententia variante. Nicolaus quidam cognomēto Bos natu q̄ virtute nobilior mi- Nicolai bo-
rari ſe inquit cur iuris ratione vtētibꝰ: inclytoq; ſolo natis amœniſſimę patriæ gre uis verba.
mio relicto tot inculta locorū ſpatia pererrare liberet: præſertim quibus nihil p̄ter
aſpera ſaxa: atq; inuias rupes occurreret. Eo ſiquidē dementiæ ventū eſſe: vt vltimę
erumnę ſummarū voluptatū loco ducantur. Nam ſi regem Noruagia potiri cōtin
gat fore vt plus laboris ex vtroq; regno: q̄ voluptatis ex altero ſit percepturus. Pręs-

tereã cũ iam labentiũ alimentorũ neceſſitas vrgeat ſi longius nauigatio proferatur haud quaꝗ̃ cõmeatꝰ reditui ſuffecturos. Hęc ab eo timidius ꝗ̃ prudẽtiꝰ dicta ſilẽtio probari videbant̃. Qđ dictũ Abſalon diuerſa a cæteris æſtimatione cõmẽſus: dimiſ ſis amicis ſolitariũ regẽ acrius obiurgare cœpit: ꝙ Nicolai ſentẽtiam ſumma repꝛ= henſione dignam taciturnitate probauerit: eãq; plenis contumeliæ reſponſis præ= damnare paſſus non ſit. Quæ enim ab eo per ludibrium dicta videbãtur: acerrima factionis incitamẽta fuiſſe. Cuius ſi comitatũ nullo in momẽto poſuiſſet, cũctaq; eo deſertore ꝗ̃ comite melius exequẽda dixiſſet: cæteros vnius rubore ꝑmotos / ſimilis opprobrii metu ſilentium acturos. Nũc vero cũ aut cõſenſerit: aut conſentire viſus fuerit: neq; palã eũ timiditatis exprobratione cõfuderit: breui cõplures licẽtiori im punitatis exẽplo ꝓtractos: ſimilibus monitis ſucclamaturos. Nec ſecus ac ꝓ̃dixerat accidit. Nam cũ principes omni ſtudio redeũdi cupiditatẽ proceſſui ꝓ̃ferrent: eãq; manifeſtis votis ꝓſequi nõ auderẽt: plæbẽ clandeſtinis incitamẽtis inſtinctã ſeditio ſis armauere cõſiliis. Ex qua ꝗdã petulãtioris audaciæ explorata Abſalonis audacia cuius in ꝓtrahẽda expeditione ꝑtinaciã cauſabãtur: nauẽ eius ſilicibus petiuere. Sed a remigibus mox excepti: ꝗ̃ꝗ̃ numero ꝓ̃ſtarẽt: terga vertere. Quorũ demẽtiã rex de bita animaduerſione ꝓſecutus non eſt: abũde eos hoc fugæ dedecore punitos exiſti= mãs. Inde ad ſinũ porturiã egregia Siuardi victoria inclytũ: vbi ſcilicet immunerã claſſem tribus ab eo nauigiis ſubactã ferũt velificatũ eſt. Illic e Iutenſibus aliqui ini= quiſſima gubernatorũ exhortatione prouecti: cõcione facta: remiſſionẽ expeditionis violẽta ſucclamatione poſcebãt. Ad quos cõꝓ̃hendẽdos milites ſub ignoto cultu miſſi aliquãdiu in eorũ cõcilio obſcurata ſui notitia cõſederũt. Tandẽ a circũſtãti= bus agniti veſte quã latẽdi gratia ſumpſere diſcuſſa: correptos ſeditionis auctores: obtorta gula ſecũ traxere. Qui cũ ad naues abducti fuiſſent: graues regi pœnas va= pulãdo dedere. Qui quo punitiores forẽt: viciſſim in vndas demittebant̃: iiſdẽq; ex= tracti: renouatis verberibus mulctabãtur. Poſt hæc eo loci ꝓceſſum vbi ſolſtitii æſti ualis tẽpore inuſitatæ claritatis noctes ſenſere: dieiq; tã ſimiles: vt minimũ tẽporũ

Noctes claræ in ſolſtitio æſtiuali.

diſcrimẽ videret̃. Ad quarũ lumẽ ſolis beneficio procuratũ leui cõtẽplatione exiles literæ legi poterãt. Illic Iutenſiũ magnates, quos aut metus / aut impatiẽtia ſtimula bat: regem apertis repetendæ patriæ monitis aggreſſi: inopẽ alimẽtorũ expeditionẽ dimitti iubebãt. Anno poſtero ſi animus in ſentẽtia mãſiſſet: nõ ꝑ prolixos Wicenſiũ partiũ anfractus: ſed e Wendilæ finibus directæ nauigationis cõpendio reuerſuram. Quorũ voces etiã querulũ inediæ vulgus adiuuit. Adeo vt nemo ex plæbe eẽt ꝗ nõ rerũ inopiæ citato reditu ſubueniẽdũ clamaret. Ita rex obſtrepẽte multitudinis im perio ꝓpoſito cedere cõpulſus: ſoluẽdæ expeditionis ſentẽtiã ꝓtulit. Et ne hoſtẽ oĩs incõmodi expertẽ relinqueret: ꝓ̃ſtãtiſſimis totius Noruagiæ nauigiis ſecũ abductis peregrina patriã claſſe ditauit. Ita quorũdã Iutorũ ĩpatiẽtia maxima victoriæ ſpes ſubruta eſt: quia ſi debita cœpto perſeuerãtia nõ deeſſet: res Noruagica ſub Danis mãſiſſet. Noruagiẽſis nobilitas quæ veniẽti regi comes extiterat: linquẽdæ patriæ

XIII. Rugianorũ defectio.

pudore reuertẽtẽ ꝓſequi ſupſedit. Interea dũ hæc gerũtur Rugianorũ ex regis lon= gius agentis occupatione fidẽtiũ defectio incidit. Qui cũ finita hyeme expeditionẽ aduerſum ſe deſtinari cognoſcerẽt: quẽdã conſpectioris ingenii ac facũdię politioris ſubornãt qui regis ꝓpoſitũ exquiſita adulationis arte ſubuerteret. Qđ cũ minime efficere quiuiſſet: reditu ſuo hoſtiũ aduẽtũ ꝓ̃currere noluit: ne aut ciuibus bellũ diſ ſuadẽdo ſuſpectus: aut cõcitando ꝑnicioſus exiſteret. Igitur Abſalonẽ vti ſe comitẽ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

pateretur orauit: quoad eius conſiliũ a ciuibus poſceret: ꝙ ſtolidæ mẽtis hominibꝰ
plus requiſita: q̃ oblata cõſilia placere ſoleant. Rex varias Rugiæ partes adortus: cũ
vbiq; prædæ nuſq̃ vero pugnæ materiã repperiſſet: fundẽdi ſanguinis auiditate p=
ductus/vrbẽ Arkon obſidione tẽtauit. Hæc in excelſo ꝓmõtorii cuiuſdã vertice col- Arkon.
locata. Ab ortu meridie & aquilone: nõ manu factis ſed naturalibꝰ p̃ſidiis munit̃: p̃ci
pitiis mœniũ ſpeciẽ p̃ferẽtibꝰ: quorũ cacumẽ excuſſę tormẽto ſagittę iactus æquare
nõ poſſit. Ab iiſdẽ quoq; plagis circũfluo mari ſepitur/ab occaſu vero vallo q̄nqua=
ginta cubitis alto cõcludit̃. Cuius inferior medietas terrea erat: ſup̃ior ligna glebis
interſita cõtinebat. Septẽtrionale eiꝰ latus fonte irriguo ſcatet/ad quẽ muniti callis
beneficio oppidanis iter patebat. Huiꝰ quõdã Ericus vſu violẽtius intercluſo: nõ le-
uius ſiti q̃ armis obſeſſos p̃mebat. Mediũ vrbis planicies habebat: ĩ qua delubrũ ma
teria ligneũ: ope elegãtiſſimũ viſebat̃: nõ ſolũ munificẽtia cultus: ſed etiã ſimulacri Formæ ſi-
in eo collocati numine reuerẽdũ. Exterior ædis ãbitus accurato cęlamine renitebat mulacrum.
rudi atq; ĩpolito picturę artificio varias rerũ formas cõplectẽs. Vnicũ in eo oſtiũ in
traturis patebat. Ip̃m vero fanũ duplex ſeptorũ ordo claudebat. E q̄bus exterior pa=
rietibus cõtextꝰ: puniceo culmine tegebat̃. Interior vero quatuor ſubnixus poſtibꝰ:
parietũ loco penſilibus auleis nitebat: nec quicq̃ cũ exteriore p̃ter tectũ: & pauca la=
quearia cõmunicabat. Ingẽs in ęde ſimulacrũ omnẽ humani corporis habitũ grãdi Simulacrũ
tate trãſcẽdẽs quatuor capitibus/totidẽq; ceruicibus mirãdũ ꝑſtabat: e q̄bus duo Rugianorũ
pectus, totidẽq; tergũ reſpicere videbant̃. Cæterũ tam ante q̃ retro collocatorũ vnũ Iani ſimile.
dextrorſum, alterũ lęuorſum cõtẽplationẽ dirigere videbat̃. Corraſæ barbæ/crines
attonſi figurabant̃: vt artificis induſtriã Rugianorũ ritũ in cultu capitũ æmulatã
putares. In dextra cornu vario metalli genere excultũ geſtabat: qđ ſacerdos ſacrorũ
eius ꝑitus annuatim mero ꝑfundere cõſueuerat. Ex ipſo liquoris habitu ſequẽtis
anni copias ꝓſpecturꝰ. Læua arcũ reflexo in latus brachio figurabat. Tunica ad ti=
bias prominẽs fingebatur: quæ ex diuerſa ligni materia createę/tã arcano nexu geni
bus iũgebãtur: vt cõpaginis locus nõ niſi curioſiori cõtẽplatione dep̃hẽdi potuerit.
Pedes humo cõtigui cernebant̃: eorũ baſi intra ſolũ latẽte. Haud procul frẽnũ ac ſel
la ſimulacri: cõpluraq; diuinitatis inſignia viſebant̃. Quorũ ammirationẽ cõſpicuæ
grãditatis enſis augebat: cuius vaginã ac capulũ p̃ter excellẽtẽ cęlaturæ decorẽ ex=
terior argẽti ſpecies cõmẽdabat. Solẽnis eidẽ cultus hoc ordine pẽdebat̃. Semel quo
tannis poſt lectas fruges ꝓmiſcua totius inſulæ frequẽtia ante ædẽ ſimulacri litatis
pecudũ hoſtiis: ſolenne epulũ religionis nomine celebrabat. Huius ſacerdos præter
communẽ patriæ ritum barbæ comæq; prolixitate ſpectandus: pridie q̃ rem diui= Superſtitio
nam facere debuiſſet ſacellum (qđ ei ſoli intrandi fas erat) adhibito ſcoparum vſu mirabilis.
diligentiſſime purgare ſolebat: obſeruato ne intra ædem halitũ funderet. Quo quo
ties capeſſendo vel emittẽdo opus habebat: toties ad ianuam procurrebat: ne vide
licet dei præſentia mortalis ſpiritus contagio pollueretur. Poſtero die populo præ
foribus excubãte detractum ſimulacro poculum curioſius ſpeculatus: ſi quid ex in=
diti liquoris menſura ſubtractũ fuiſſet: ad ſequẽtis anni inopiã ꝑtinere putabat.
Quo annotato præſentes fruges in poſterum tẽpus aſſeruari iubebat. Si nihil ex cõ
ſuetæ fœcunditatis habitu diminutũ vidiſſet: ventura agrorum vbertatis tẽpora
prædicabat. Iuxta qđ auſpicium inſtantis anni copiis: nunc parcius, nunc profuſius
vtendũ monebat. Veteri deinde mero ad pedes ſimulacri libamẽti nomine defuſo:
vacuefactũ poculũ recẽti imbuit: ſimulatoq; ꝓpinãdi officio ſtatuã veneratus/tum

ſibi tũ patriæ bona:ciuibuſqꝫ opũ ac victoriarũ incremẽta ſoléniũ verborũ nũcupa-
tione poſcebat. Qua finita admotũ ori poculũ nimia bibẽdi celeritate cõtinuo hau-
ſtu ſiccauit:repletũqꝫ mero ſimulacri dexteræ reſtituit. Placẽta quoqꝫ mulſo cõfecta
rotũdæ formæ:grãditatis vero tãtæ vt pene hominis ſtaturã æquaret:ſacrificio ad
mouebatur. Quã ſacerdos ſibi ac populo mediã interponẽs:an a Rugianis cerneret
percontari ſolebat. Quibus illã a ſe videri reſpõdẽtibus: ne poſt annũ ab hiſdẽ cerni
poſſet optabat. Quo ꝓcationis more:nõ ſuũ aut populi fatũ:ſed futura meſſis incre
mẽta poſcebat. Cõſequẽter ſub ſimulacri noĩe ꝑſentẽ turbã cõſalutabat: eãqꝫ diutiꝰ

Epulandi mos.

ad huius numinis venerationẽ ſedulo ſacrificii ritu pagendã hortatus: certiſſimũ
cultus ꝓmiũ/ terra mariqꝫ victoriã ꝓmittebat. His ita pactis reliquũ diei plenis lu-
xurię epulis exigẽtes: ipſas cõuiuii dapes:in vſum cõuiuii, & gulæ nutrimẽta ver-
tere:cõſecratas numini victimas:intẽperantiæ ſuæ ſeruire cogẽtes. In quo epulo ſo-
brietatẽ violare piũ æſtimatũ eſt/ſeruare nefas habitũ. Nummus ab vnoquoqꝫ mare
vel fœmina annuatim in huiꝰ ſimulacri cultũ doni noĩe pẽdebatur. Eidẽ quoqꝫ ſpo-
liorũ ac ꝑdarũ pars tertia deputabaẗ: ꝑinde atqꝫ eius ꝑſidio parta obtẽtaqꝫ fuiſſent.
Hoc quoqꝫ numẽ trecẽtos equos deſcriptos:totidẽqꝫ ſatellites in eis militãtes habe-
bat:quorũ omne lucrũ ſeu armis,ſeu freto quęſitũ ſacerdotis cuſtodiæ ſubdebatur.
Qui ex earũ rerũ manubiis diuerſi generis inſignia ac varia tẽplorũ ornamẽta cõfla
bat:eaqꝫ obſeratis arcarũ clauſtris mãdabat:in qbus ꝑter abundantẽ pecuniã multa
purpura vetuſtate exeſa cõgeſta fuerat. Illic quoqꝫ publicorũ munerũ ac priuatorũ
ingẽs copia viſebatur ſtudioſis beneficia poſcẽtiũ votis collata. Hãc itaqꝫ ſtatuã to-
tius Sclauię pẽſionibus cultã finitimi quoqꝫ reges nõ abſqꝫ ſacrilegii reſpectu donis
proſequebanẗ. Quã inter cæteros etiã rex Danorũ Sueno ꝓpitiãdi gratia:exquiſiti

Sueno rex poculo idolum donauit.

cultus poculo veneratus eſt. Alienigenæ religionis ſtudiũ domeſticæ ꝑferẽdo. Cuiꝰ
poſtmodũ ſacrilegii infelici nece pœnas ꝑſoluit. Alia quoqꝫ fana cõpluribus in locis
hic numẽ habebat:quæ ꝑ ſupparis dignitatis, ac minoris potẽtiæ flamines regebã-

Equꝰ idoli.

tur. Pręterea peculiarẽ albi coloris equũ titulo poſſidebat:cuiꝰ iubę aut caudę pilos
cõuellere nefariũ ducebaẗ. Hũc ſoli ſacerdoti paſcendi, inſidẽdiqꝫ ius erat:ne diuini
animalis vſus quo frequẽtior hoc vilior habereẗ. In hoc equo opiniõe Rugiæ Suan-

Suantouitꝰ ſanctus Vitus.

touitus (id ſimulacro vocabulũ erat) aduerſum ſacrorũ ſuorũ hoſtes bella gerere
credebaẗ. Cuiꝰ rei ꝑcipuũ argumẽtũ extabat ꝙ is nocturno tẽpore ſtabulo inſiſtens
adeo plærũqꝫ mane ſudore ac luto reſperſus videbaẗ: tãq̃ ab exercitatione veniendo
magnorũ itinerũ ſpatia percurriſſet. Auſpicia quoqꝫ ꝑ eũdẽ equũ huiuſmodi ſume-

Equi omina.

banẗ. Cũ bellũ aduerſum aliquã ꝓuĩciã ſuſcipi placuiſſet: ante fanũ triplex haſtarũ
ordo miniſtrorũ opa diſponi ſolebat:in quorũ quolibet binæ e trãſuerſo iũctę cõuer
ſis in terrã cuſpidibus figebãtur æquali ſpatiorũ magnitudine ordines diſparante.
Ad quos equus ductandæ expeditionis tempore ſolenni precatione ꝓmiſſa a ſacer-
dote e veſtibulo cũ loramentis productus:ſi propoſitos ordines ante dextro q̃ læuo
pede tranſcenderet:fauſtum gerendi belli omen accipiebatur. Sin læuum vel ſemel
dextro prætuliſſet petendæ prouinciæ propoſitum mutabatur: nec prius certa na-
uigatio præfigebatur/q̃ tria continue potioris inceſſus veſtigia cernerẽtur. Ad va
ria quoqꝫ negotia profecturi: ex primo animalis occurſu votorũ auſpicia capiebãt.
Quæ ſi læta fuiſſent:cœptũ alacres iter carpebant. Sin triſtia/reflexo curſu propria

Sortium vſus.

repetebant. Nec ſortium eis vſus ignotus extitit. Siquidem tribus ligni particulis
parte altera albis,altera nigris,in gremiũ ſortium loco coniectis:candidis proſpera

furuis aduerſa ſignabant. Sed ne fœminæ qdẽ ab hoc ſciẽtiæ genere immunes fuere
Quippe foco aſſidẽtes abſq; ſupputatõe fortuitas in cinere lineas deſcribebãt. Quas — Geomãtia.
ſi pares numeraſſent proſperę rei pręſcias arbitrabantur: ſi impares ſiniſtri ꝓnũtias
autumabãt. Huius igitur vrbis nõ magis rex munimẽta q̃ ritus euertere cupiens:
vniuerſę Rugię profanos cultus ei⁹ excidio deleri poſſe arbitrabat̃. Neq; eñ dubiũ
habebat: quin extante ſimulacro facilius gẽtis mœnia q̃ ſacrilegia domarẽtur. Itaq;
quo ocyus expugnationẽ ꝑageret: ingẽtẽ lignorũ materiã faciẽdis machinis oppor
tunã magna cũ toti⁹ exercitus fatigatione ꝓpinquis e ſyluis petẽdã curauit. Quib⁹
dũ artifices coaptãdis intẽderẽt: fruſtra his rebus operã dare aſſeuerabat ſperato ci
tius vrbẽ capturos. Interrogatus quonã id augurio deꝑheñſum haberet. Ex hoc po-
tiſſimũ augurari ſe dixit: ꝙ Rugiani quõdã a Karolo Cęſare expugnati: ſanctũq; Vi
tũ Coruegiẽſem religioſa nece inſignẽ tributis colere iuſſi: defuncto victore: liberta — Viti ſancti
tẽ repoſcere cupiẽtes: ſeruitutẽ ſupſtitiõe mutarũt: inſtituto domi ſimulacro qđ ſan — ſtatua.
cti Viti vocabulo cẽſuerũt. Ad cui⁹ cultũ cõtẽptis Coruegiẽſib⁹ ꝑẽſionis ſũmã trãſ
ferre cœperũt. Affirmãtes domeſtico Vito cõtẽtos: externo obſeq nõ oportere. Quã
obrẽ Vitũ veniẽte ſui ſolẽnis tẽpore eorũ mœnia turpaturũ: a qb⁹ tã ſimilẽ mõſtro
figurã acceperit. Merito nãq; eũ ab his ĩiuriarũ pœnas exigere debere / q venerabilẽ
ei⁹ memoriã ſacrilego cultu cõplexi fuerũt. Hoc ſe nõ ex ſomniorũ aut rerũ accidẽ
tiũ coniecturis: ſed ſola ꝑſagiẽtis animi ſagacitate colligere teſtabat̃. Ammirabilior
cũctis q̃ credibilior ꝓdictio extitit. Et quoniã inſula Archonẽſis quæ Withora dicit̃:
a Rugiæ cõplexu paruula freti interriuatione / q̃ vix fluminis magnitudinẽ æquare
videat̃ abrũpitur / ne eo loci vlla Archonẽſibus auxilia porrigerẽtur: miſſis q trãſitũ
obſeruarẽt: hoſtẽq; traiectu ꝓhiberẽt: cætera manu vrbis obſidionẽ arripuit. Ac pri
mũ operã tormẽtis vallo applicãdis exhibuit. Abſalon inter manipulos caſtrorũ lo
ca diſtribuere iuſſus: deſignãdi officiũ mẽſurato inter maria ſpatio exſequebat̃. In-
terea oppidani portã vrbis quo minor eã attẽtandi facultas pateret: ingẽti glebarũ
aceruo ꝑſtruxerãt: aditũq; coacta ceſpitũ cõpage claudẽtes tantũ ex eo opere fidu
tiæ cõtrahebãt: vt turrim quæ ſupra portã ſita fuerat ſignis tantũ aquiliſq; prote- — †Stuatira.
gerẽt. Inter quas erat †Stanitia magnitudine ac colore inſignis: cui rãtũ veneratio-
nis a populo Rugiano tributũ eſt: quãtũ omniũ pene deorũ maieſtas obtinuit. Eam
enim prę ſe ferentes: in humana diuinaq; graſſandi poteſtatẽ habebãt: nec quicq̃ eis
qđ libitũ foret illicitũ habebatur. Populari vrbes: aras demoliri: fas ac nefas in ęquo
ponere: cũctoſq; Rugiæ penates aut ruinis, aut incẽdiis euertere potuiſſet: tantũq;
ſuperſtitioni indultũ eſt: vt exigui panni auctoritas regiæ poteſtatis vires tranſcẽ-
deret. Plectentes ſigno perinde ac diuino geſtamini honorẽ habebãt: officiis damna
iniurias obſequiis rependentes. Interea variis inchoandæ obſidionis operibus inſi-
ſtente exercitu: aliiſq; ſtabula, aliis tentoria ad neceſſarios vſus militari procuratio
ne verſantibus: rege vero diurni caloris intemperantiam ocio atq; vmbraculis le-
niente: Danorum forte pueri plenis petulantiæ excurſibus: ad vallum perducti: cõ-
tortos funda lapillos in propugnacula iacere cœperunt. Quorum ingenio delectati
magis Archonenſes q̃ territi: ſimiles luſui niſus armis excipere erubeſcebant: ob — Puerorum
idq; eos ſpectare q̃ repellere maluerunt. Adoleſcentibus ſubinde puerorum cœ- — iaculatio.
ptum in conſimili prouocationis genere æmulantibus ſpectandi voluptate depo-
ſita ægre pugnam capeſſunt. Iuuenes quoq; noſtri relictis variæ occupationis of-
ficiis: ad auxilia ſociis ferenda concurrunt / equitibus iſta puerilium exercitiorum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

loco ducentibus.Ita res paruulis ac pene deſpicabilibus initiis cœpta/grandē haud leui in momēto ponēdi certaminis ꝓgreſſum accepit/paulatimq; puerilis ludi incitamētū ad ſeriū virilis pugnæ modū ꝓrepſit. Forte aūt egeſta portę humus in antri ſiue crepidinis formā ſubſidēte glebarū mole cōceſſerat:vaſtuſq; inter turrim & ceſpites hiatus patebat.

Iuuenis ignoti facinus memorabile.

Quē cū egregii animi ignotus iuuenis gerēdarū rerū ꝓpoſito opportunū animaduerteret:attingēdi eius opē a ſociis implorauit:quo ſi ipſorū auxilio ꝓceſſiſſet expugnationē illico ſubſecuturā: ſeq; victoriæ gradū facturū ſpondebat.Quibus quonāmodo iuuari poſſet ꝑcōtantibus: telorū cuſpides quis tāq̄ ſcalis euaderet: mediis ceſpitū locis immergi p̄cepit:eoq; negotio ſubuect⁹ poſtq̄ animaduertit:ita ſe vndiq; eius antri p̄ſidio vallatū vt ab hoſtibus lædi nō poſſet extruendi ignis gratia ſtramētū popoſcit.Interrogatus an accēdēdi eius materiā haberet ferrū ſibi ac ſilices ſuppetere reſpōdit:p̄monito:vt æſtuāte incēdio ab hiſdē deſcēſurus exciperet.Igitur foci nutrimēta circūſpiciētibus/fors materiā obtulit:forte eñ qdā ad neceſſarios vſus onuſtū ſtipula currū agebat.Qua direpta alius alii faſciculos iaciētes:eoſq; cuſpidib⁹ affixos iuueni porrigētes breui patulū repleuere cauū:turris deſertione tutos aditus dāte.Nā oppidanos partim rei ignorātia:partim turris inanitas fefellit:cui⁹ etiā ꝓminēs latitudo oppugnatorib⁹ ab vtroq; latere p̄ſidio fuit. Quæ cum repētino igne correpta cōflagrare cœpiſſet incēdii auctor facto victoriæ gradu excipiētib⁹ ſociis ſolo illabitur. Cōſpecto fumo oppidani improuiſo periculo attoniti:igni pri⁹ an hoſti reſiſterēt ambigebāt.Tādē collectis animis ſumma vi incēdio occurrūt:omiſſoq; hoſte bellū cū flammis gerere cœperūt:noſtris extinctionē prohibere conātibus : vt ex pari his reprimēdi incēdii: illis ꝓtegēdi cupido īceſſiſſe videret.Tādē aqua defecti flāmas lacte ſparſere:q̄ tāto vehemēti⁹ incēdiū cōcepere: quāto hoc liquoris genere ſępi⁹ ꝑfundebant.Ea res plurimū īcremēti īcēdio adiecit Orto deinde clamore rex ſpectādi gratia extra caſtra ꝓgreſſus: ſimulq; euētus āmiratione cōcuſſus:cū dubiū haberet : an ignis vllū expugnationi momētū adiiceret quid factu potiſſimū foret ex Abſalone ꝑq̄rere inſtitit.Ille regē ne ſe puerilibus cœptis inſereret:aut qcq̄ inexplorato negotio repēte aggrederet hortatus:magnopere rogare cœpit: vt ſibi primū an ignis potiēdæ vrbis efficax eēt: ſpeculari ꝑmitteret. Nec rē ꝑſcrutari cūctat⁹ clypeo dūtaxat ac galea tectus: portā acceſſit:iuueneſq; eā oppugnare conātes: hortari ad cōfouēdū īcēdiū cœpit.Qđ accēſis vndiq; nutrimētis euectū: poſtiūq; ac colūnarū roborib⁹ alitū:ligneū turris pauimētū abſūpſit.

Simulacri cōbuſtio.

Ac deīde ſūma corripiēs:ſingulare ſimulacri ſignū : aliaq; domeſticæ religionis īſignia cineri ęquit.Qđ poſtq̄ rex nūtiāte Abſalone accepit:eiuſdē monitu vrbē corona cingi p̄cepit.Ac ꝓtin⁹ ſella extra caſtra poſita:pugnę ſpectator cōſedit.Tūc qdā Danicæ militiæ fortiſſim⁹ adoleſcēs:dū ad ꝓpugnacula ante alios eximia capeſſendę laudis auiditate euadere niteret : letaleq; ictū corpore excepiſſet:ita collabēdo ſe geſſit vt nō fato opp̄ſſus ruere:ſed de īduſtria ſaltū edere videret.Qua virtute pulchrius dimicauerit an occiderit/incertum reliquit.

Pomeranorū virtus.

Pomerani quoq; ſub Kazimaro & Bugiſzlauo ducibus ſpectante rege dimicare egregiū rati:audaciſſima vrbis oppugnatione ſingulare virtutis ſpecimen ediderunt.Quorum excellēs opera grata ammiratione regis oculos permulſit. Ex oppidanis complures ancipiti periculo circunuenti: partim incendio, partim hoſtilium telorum impulſu proſtrati cadebant:incertūq; erat plus ignem an hoſtem metui opteret.

Pertinax vrbis defenſio.

Quidam vero ſalute poſtpoſita adeo obſtinatā ac perſeuerantē vrbis defenſionē egerūt:vt ſimul deflagrati aggeris

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

excidio obruerent.ſeqꝫ ſup mœniū ſuorū rogū ꝓiectos:cōibꝰ flāmis cremādos ꝑbe-
rēt. Tāta ſiqdē patrii munimēti charitate tenebant: vt eiꝰ ruinarū ſocii q̄ ſupſtites
exiſtere ꝑoptarēt. Ita deſꝑatis oppidanoꝝ rebꝰ/excidioqꝫ & morti ꝓpīquātibꝰ qdā e
ꝓpugnaculis excelſa voce clamitās, Abſalonis alloquiū poſtulabat. Quē Abſalon in
trāquilliſſimā vrbis ꝑtē/q̄ ſcilicet a cęde plurimū ſtrepituqꝫ diſtaret ſecedere iuſſū
qdnā afferret īterrogat. Ille vocis affectū manu ac geſtibꝰ ꝓſecutꝰ: bellica noſtrorū
oꝑa relaxari poſcebat, quoad oppidanis deditionē arripe liceat. Negat Abſalon vllā
oppugnationis remiſſionē fore: ni & ipſi pariter a ꝓhibēdo incēdio oꝑā retraxiſ-
ſent. Quā cōditionē barbaro cōprobāte:acceptas ꝑces illico regi porrexit:eoqꝫ ꝑti-
nus hac de re euocatos pugna prīcipes cōſulēte:barbari votis annuēdū ſubiūxit. di
cendo oppidanis graſſantis incēdii īpetū hoc difficiliꝰ/ quo tardiꝰ ſopituros. Qđ ſi
reprimere deſtitiſſent:etiā remoto hoſte victoriā igni daturos. Noſtros vero tāetſi
ocio īdulgerēt id ꝓpugnātiū flāmarū viribꝰ obtēturos qđ ne ꝓpriis qdē aſſequi va
luiſſent. Qꝛ q̄q̄ ad horā armis abſtineāt ocioſos exiſtimādos nō eſſe:ꝑſertim alieno
miniſterio ſine vllo ſui diſcrimine ꝑliantes. Probato cōſilio rex oppidanos ī fidē hac
lege recepit:vt ſimulacro cū oī ſacra pecunia tradito:captiuos chriſtianos ergaſtu-
lo liberatos:abſqꝫ redēptiōe dimitterēt: oīaqꝫ verę religiōis momēta danico ritu ce-
lebrāda ſuſciperēt. Quinetiā vt agros ac latifūdia deorū ī ſacerdotiorū vſus cōuer-
terēt:ſeqꝫ quoties res poſceret:danicæ expeditiōis comites exhiberēt:nec vnq̄ accer-
ſiti/regis militiā ꝑſeq ſupſederēt. Pręterea ānuatim ex ſingulis boū iugis quadrage-
nos argēteos tributi noīe pēderēt:totidēqꝫ obſides ī earū cōditionū firmamētū ꝑſta-
rēt. Quo audito/ppl's repētinis ſeditiōis facibꝰ inflāmatꝰ:hoſtiliſqꝫ ꝑdę ac ſāguinis
cupidꝰ:magnoꝑe q̄ri cœpit. ꝙ ꝓpīquę victorię ꝑmiis ſpoliatꝰ:nihil ex tāta fatigatio
ne ꝑter ictꝰ & vulnera retuliſſet:ꝙqꝫ ſibi de pene victo hoſte tot īiuriarū vltionē ꝓ-
prio arbitrio exigere nō licuerit. ꝑfatꝰ illorū ſaluti iā cōſuli:de qbꝰ tot ſpoliorū/tot
domeſticarū cladiū minimo negocio ſpecioſiſſima vīdicta accipi potuiſſet. Pręterea
deſerturū ſe regē ꝙ vrbē capi paſſus nō ſit/exiguāqꝫ pecuniā īgēti victorię ꝑtulerit
minitatꝰ ē. Talibꝰ rex obtrectatiōis ſibilis vexatꝰ/quo lōgiꝰ ſtrepitu abeſſet/prīcipes
extra caſtra ꝑductos deditionē vrbis an direptionē ꝓbēt ꝑquirit. A qbꝰ Abſalon qd-
nā ea de re ſētiret diſſerere iuſſꝰ munitionē qdē capi: ſed nō ſine diuturno obſidiōis
impēdio poſſe aſſeuerabat. Qꝛ q̄ eñ ſtudia ſua ſiniſtra vulgi īterꝑtatiōe exciperent:
malle ſe tñ apđ malignos eorū ęſtimatores ob ſalutares monitꝰ diſplicere:q̄ ſociorū
ſalutē tāta rerū vtilitate ſubuertere. Nā etſi ignis potiꝰ cęleſti miraculo q̄ vlla mor
taliū oꝑa accēſꝰ:ſuꝑiores aggeris ꝑtes/q̄ lignis humoqꝫ cōſtabāt:ꝓpemodū ī cineres
redegiſſet:īferiorū tñ ſolidiorē cōpagē incēdio nō ceſſurā:q̄ altitudine ſua haud fa-
cile hoſtiū incurſui pateat. Ad hęc oppidanos cūcta pene īcēdii loca luteis refeciſſe
figmētis:eoſqꝫ ꝑtim flāmaꝝ viribꝰ arceri:ꝑtim ꝑſidio muniri: quarū aſꝑitas nr̄is nō
minꝰ oppugnatiōis:q̄ illis defenſiōis īpedimētū īgerere videat. Pręterea ſi īcolumi-
tas arkonēſibꝰ negaret:fore vt cęterę rugianoꝝ vrbes neceſſitate ī virtutē cōuerſa:
hoc acriꝰ quo deſꝑatiꝰ rebellarēt. Quos ſi ī fidē recipi cōꝑeriſſent:facile eodē exēplo
ſalutis cōſilia circūſpicerēt. Cū ergo mltarū vrbiū expugnationē ſola expeditiōe cō
cludere:q̄ vniꝰ obſidiōi ꝑtinacius īhęrere ꝑſtantiꝰ ducat:deditiōis oblata reſpui nō
oportere. Sin cęteris ſecꝰ videat īuiolatos obſides mitti debere/ne paꝝ ſyncera fide
cū eis actū exiſtimari poſſet. Aut gētis nr̄ę ꝓmiſſiōi ꝑter ſolitū vlla lubricitatꝭ labes
accederet. Hāc ſnīam maximꝰ pōtifex Eſkillꝰ cōſentaneis ſuffragiis fraudare paſſꝰ
nō eſt:dicēdo plębē ꝑrībꝰ:nō plębi ꝑres obtēꝑare debere:neqꝫ par eē maiores minoꝝ

Knytl. S. cap. 122.

Cōditiōes pacis.

Abſalonis prouidū cōſilium.

Eſkilli cōſilium.

arbitrio cedere. Qui aũt optabiliorẽ victoriã acq̃ri poſſe: q̄ alienę religiõis pplm̃ nõ ſolũ tributis: verũetiã xp̃ianis ſacris ſubiectũ efficere. Sed etiã potiꝰ Arkonẽſiũ opa aduerſũ reliquos hoſtes vtẽdũ: q̄ cędibꝰ ĩhiãdũ monebat: q̃ppe ſubiugare hoſtẽ q̄ necare tãto ꝑ̃ſtãtius eẽ: quãtũ pietas a ſeueritate diſtare cognoſcit̃: inſup aliquãto ſatiꝰ fore / cõpluriũ munitionũ p̃ſidia pariter occupare: q̄ vnius obſidionẽ oĩm expugnatiõi ꝑ̃ponere. Ea monitorũ ratiõe ꝑmotos pricipes: tã ſuę q̄ Abſalonis ſentẽtię aſſenſores effecit. Rex quoq; eodẽ cõſilii vigore firmatꝰ infeſtas ppl̃i voces clauſis patientia auribꝰ reſpuit. Quibꝰ ad curãda corpora dimiſſis: Abſalon ſuſcipiẽdorũ obſidũ mãdatũ ãplexꝰ: partim liberorũ pignora recipiebat: ꝑtim parẽtes ĩ craſtinũ vſq; ꝓ liberis admittebat. Eodẽ ꝓximę noctis hora cõcubia quietẽ capiẽte: ĩgẽs barbari clamor ĩſonuit: guthſkalki quo Abſalõ apđ ſclauos ĩterp̃te vtebat̃ copiã flagitãtis. Qui hac voce excitꝰ: q̃dnã barbarꝰ afferret mutuo clamore ꝑquirit. ille poſtulato Abſalonis aditu: ꝓpiꝰ accedere ꝑmiſſꝰ / eũq; extra tẽtoriũ ad ſe ꝓgreſſũ ꝑ ĩterp̃tẽ alloquutꝰ, ĩpẽſiꝰ orare cœpit, ꝑmitteret ſibi karẽtinis arkonẽſiũ fortunę nũtiũ afferre / hortariq; vt ſimilibꝰ pactis exitiũ p̃currẽtes: ſuã atq; vrbis incolumitatẽ paciſci nõ differrãt / p̃fatꝰ ſe volũtatis eorũ indiciũ poſtridie relaturũ. Præterea ſe patre Littogo karẽtię natũ grazãq; dici aſſeuerabat: p̃ſentis vrbis nõ ciuẽ: ſed aduenã eẽ: nec ĩ eã ſpõte ꝓfectũ: ſed cũ aliis ĩter ſupplemẽta trãſmiſſum. Qđ ne fraudulẽter aſſerere putaret̃: debilitatũ vulnere lacertũ oſtẽdit: ſine cuiꝰ vſu ciuibꝰ opẽ ferre nõ poſſet. Abſalon ĩ hoĩe tã grauiter affecto: parũ momẽti hoſtiũ viribꝰ accedere iudicãs: ꝓuiq; ducẽs pugnæ an deditiõis hortator exiſteret petitionẽ eiꝰ ad regis arbitriũ relegauit. Ac ꝓtinꝰ waldemarũ e ſõno excitatũ cõſuluit. A quo rẽ arbitrio ſuo tractare iuſſus exſpectãti barbaro: oĩa a rege p̃ter tridui inducias cõceſſa reſpõdit: ſollicite ꝓuidẽs ne hoſtibꝰ lõgũ muniẽdę vrbis tẽpꝰ daret̃. Cęterũ inſequẽtis diei ſpaciũ ne oĩm ĩduciarũ exp̃tẽ dimitteret pollicet̃. Præfatus nĩ in littore qđ vrbi ſuę ꝓximũ foret: ſe cũ oĩ rugię primatu t̃pe p̃dicto obuiũ p̃buiſſet vlteriore pactiõis aditu cariturũ. Poſtero die Eſbernꝰ ac Suno: iubẽte rege ſimulacrũ euerſuri: qđ ſine ferri miniſterio cõuelli neq̃bat: auleis q̃bꝰ ſacellũ tegebat̃ abſtractis famulos ſuccidẽdi officiũ arripere iuſſos attẽtiꝰ monere cœꝑerũt vt aduerſũ tãtę molis ruinã cautiꝰ ſe gererẽt: ne eiꝰ põdere opp̃ſſi ĩfeſto numini pœnas luere putarent̃. Interea fanũ ĩgẽs oppidanoꝝ frequẽtia circũſtabat ſuãtouithũ taliũ ĩiuriarũ auctores ĩfeſtis numinis ſui viribꝰ inſecuturũ ſꝑãtiũ. Iãq; ſtatua extrema tibiarũ ꝑte p̃ciſa ꝓpĩquo parieti ſupina ĩcidit. Cuiꝰ extrahẽdę gr̃a Suno miniſtros ad eiuſdẽ parietis deiectionẽ hortatꝰ cauere iuſſit ne ſuccidẽdi auiditate ꝑicula ſua parũ diſpicerẽt: neu ſe labẽti ſtatuę ꝑ ĩcuriã ꝓterẽdos obiicerẽt. Ruinã ſimulacri nõ ſine fragore humꝰ excepit. Pręterea frequẽs ędẽ purpura circũpẽdebat nitore q̃dẽ p̃dita ſed ſitu tã putris vt tactũ ferre non poſſet. Nec ſilueſtriũ beſtiarũ inuſitata cornua defuere: nõ minꝰ ſuapte natura: q̄ cultu mirãda. Dęmõ in furui aĩalis figura penetralibꝰ excedere viſus: ſubito ſe circũſtantiũ luminibꝰ abſtulit. Igit̃ oppidani ſimulacro vrbe egerẽdo funes iniicere iuſſi cum id priſtinę religiõis metu ꝑ ſeipſos exſequi nõ auderẽt: captiuis exteriſq; quęſtũ in vrbe petentibꝰ vt illud eiicerẽt imꝑabãt: ignobiliũ hominũ capita diuinę irę potiſſimũ obiectanda ducẽtes. Quippe domeſtici numinis maieſtatẽ: quã tãto cultu proſequi cõſueuerãt: graues eueſtigio pœnas a ſuis violatoribꝰ exacturã putabant. Tum vero varię incolarũ voces exaudiebãtur. Aliis dei ſui iniurias lamẽto / aliis riſu ꝓſequẽtibus. Nec dubiũ quin ingẽs prudẽtiori oppidanorũ parti rubor inceſſerit ſimplicitatẽ ſuã tot annis tã ſtolido cultu deluſam cernẽti. Pertractũ in caſtra ſimula-

Dęmoniũ e ſimulacro exceſſit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

crū / ammirātis exercitꝰ cōcurſus excepit. Nec prius ſibi pricipes ſpectādi licētiā in=
dulſerūt: q̄ plębē viſendi ſatietas admonuiſſet. Reliquū diei ī obſidibꝰ qui pridie re=
māſerāt accipiēdis deductū eſt. Sed & ſcribę pricipū in vrbē mittūtur qui ſacerdo=
tali miniſterio rudē religiōis populū chriſtianis ſacris aſſueſacerēt: eiuſꝗ ſacrilegis
ſenſibꝰ ſanctitatis diſciplinā ingenerarēt. Veſpera appetēte oēs qui culinis pręerāt:
ſimulacrū attētatū ſecuribꝰ in exigua fruſta aptoſꝗ foculo ſtipites redegerūt. Cre=
diderim tūc rugianos priſtinę piguiſſe culturę cū patriū auitūꝗ numē qđ maxima
religiōe celebrare ſolebāt: igni deformiter applicatū cōcoquēdis hoſtiū alimētis fa=
mulari cōſpicerēt. Poſt hęc noſtri pariter & fanū cremādū & baſilicā lignis machi=
namētorū exędificandā curabāt: belli inſtrumēta pacis domicilio ꝑmutantes. Itaꝗ
qđ obterēdis hoſtiū corporibꝰ excogitauerāt ſaluādis eorū ſpiritibꝰ īpēdebāt. Dies
quoꝗ quo theſaurus Suantuitho votorū noīe cōſecratus a Rugianis traderet̄ pręfi
gitur. His expletis Abſalon granzę karētinēſis ꝓmiſſiōe ducibꝰ expoſita cūctiſꝗ eiꝰ
experimētū ſumi debere iudicātibꝰ cū trigīta nauigiis noctu / diſceſcit. Rege ſub pri
mā lucē inſequi monito. Tātus aūt karētinis arkonenſis expugnatiōis nūtio terror
inceſſerat, vt locū qui ab Abſalone p̄notatꝰ erat ante p̄fixū tēpus accederēt. Illic grā
za equo inſidēs voce eminꝰ miſſa: quiſnā claſſi pręeſſet rogabat. Quā poſtq̄ ab Abſa
lone ductari cognouit: grāzam ſe eſſe confeſſus regē Tetiſzlauū cū Iarimaro fratre
& vniuerſis Rugianę nobilitatis proceribꝰ aduenīſſe ꝑdocuit. Quos Abſalon inter=
poſita fide naue exceptos ac ꝑer oīa arkonēſiū exēplo deditionē pactos: ad regis aduē
tū vſꝗ detinuit. Quo ꝑ oīa pactiōibꝰ aſſentiēte: ſolo Iarimaro ex Rugianoꝝ optima=
tibꝰ aſſumpto vna cū Suenone Aruſienſi karentiā ꝑgit. Reliquos quo tutiꝰ vrbē pe=
teret ꝑ Eſbernū fratrē epulis allectos: nō ante reditū ſuū dimittēdos curauit. Tri=
gīta ſolos domeſticos milites ſecū habebat: quorū maiorē partē orātibꝰ karētinis ne
quid rixę ꝑ eiꝰ comites ī vrbe cōcitaret̄ remiſit: fidutiaꝗ q̄ familia abūdātior ad vr
bē cōtēdit. Hęc vndiꝗ ſecus voraginibꝰ ac lacunis vallata vnicū paluſtri ac difficili
vado aditū habet quo ſiqs incautis vię exceſſibꝰ aberrauerit in ꝓfundū paludis inci
dat neceſſe eſt. Hoc vadū emēſis: p̄tētus vrbi callis occurrit: hic ad portā ducit, me=
diuſꝗ vallū ac paludē interiacet. Itaꝗ karētini quo deditionē ſuā concinniorē effi=
cerēt: ſex miliū numerū explētes armati ſeſe portis effundūt: viāꝗ noſtrorū ꝓgreſ=
ſui opportunā ſuffixis humo cuſpidibꝰ diuerſa acie circūſtare cœpeřt. Quo aſpectu
ſtupentē Suenonē rogātēꝗ quidnā ſibi hoſtiū vellet excurſus: Abſalon metu carere
pręcepit: eoꝝ egreſſionē ab obſequēdi ſtudio ꝓfectā docēdo. Qui ſi nocēdi animū ge
rerēt: faciliꝰ intra vrbē facinꝰ exſequi potuiſſent. Quāta porro illū fidutia ꝑditū ęſti
memꝰ qui capitis ſui poteſtatē armati hoſtis ancipiti arbitrio tā facile credere non
dubitauit! Sed & milites eiꝰ exēplo firmati: nec vultu nec ordine mutato parē ꝓce=
dēdi cōſtātiā ſeruauerūt: plus ſpei in vniꝰ Abſalonis pręſidio q̄ metꝰ in hoſtiū mul=
titudine reponētes. Tranſgreſſos vadū viāꝗ vallo citeriorē aggreſſos karētini q ſe
hinc inde cēturiauerant: humi proſtratis corporibus perinde ac ſuperos: adorandi
officio venerati ſunt: exſurgēteſꝗ eorum veſtigia beniuolo ſtudio conſectari cœpe=
runt. Iocundus Abſalonis ingreſſus: auido egreſſionis populo extitit. Neꝗ enim vt
priuatæ rei legatus / ſed tanq̄ publicæ pacis miniſter excipitur. Inſignis hic vicus
trium præpollentium fanorum ædificiis erat: ingenuæ artis nitore viſendis. Iis
tantum pene venerationis priuatorum deorum dignitas conciliauerat / quantum
apud Arkonenſes publici numinis auctoritas poſſidebat. Sed & hic locus vt pacis

Karētina Vrbs.

Abſalonis fiducia.

Knytl. S. cap: 122.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

tempore deſertus:ita tunc frequentibus habitaculis conſertus patebat.Quorũ alti-
tudinis tres ordines fuere:infimo medii ſup̃miq; ponderibꝰ ſuſtentamentũ ꝓbente.
Quinetiã tantę cõſertiõis anguſtię fuere vt ſi tormẽtis ĩ vrbẽ lapides iacerẽtur: nu-
dam humũ in quã cõciderẽt nõ offenderẽt.Super hæc natus immũditiis fœtor cũ-
ctos vrbis penates aſꝑſerat: nec minus corpora q̃ metus animos cruciabat. Vnde
noſtris karentinos obſidioni reſiſtere nequiuiſſe conſpicuũ fuit.Neq; enim eorum
tam prõptam deditionẽ vlterius mirari voluerũt quorũ tam arctam neceſſitatẽ li-
quido ꝑuiderũt.Maius fanũ veſtibuli ſui medio cõtinebatur ſed ambo parietũ lo-
co purpura claudebãtur: tecti faſtigio ſolis dũtaxat columnis impoſito. Itaq; mini-
ſtri direpto veſtibuli cultu tãdem manus ad inferiora fani velamina porrexerunt:
Idolum nomine Rugiæuithus. quibus amotis factũ quęrcu ſimulacrũ / qđ Rugiæuithum vocabant / ab omni parte
magno cũ deformitatis ludibrio ſpectandũ patebat.Nã hirũdines quę ſub oris eius
lineamẽtis nidos molitę fuerãt:in eiuſdẽ pectus crebras ſtercorũ ſordes cõgeſſerãt.
Dignum numẽ cuius effigies tam deformiter a volucribus fœdaretur. Pręterea in
eius capite ſeptẽ humanæ ſimilitudinis facies cõſedere:quę oẽs vnius verticis ſupfi-
cie claudebant. Totidem quoq; veros gladios cũ vaginis vni cingulo appẽſos eiꝰ la-
teri artifex cõciliauerat.Octauũ in dextra deſtrictũ tenebat:hũc pugno inſertũ fir-
miſſimo nexu ferreus clauꝰ aſtrinxerat.nec manui niſi ꝑciſæ euelli poterat: quę res
trũcandę eius occaſio exſtitit.Spiſſitudo illi ſupra humani corporis habitũ erat:lõ-
gitudo vero tanta vt Abſalon ſupra primã pedũ partẽ cõſiſtẽs ęgre mentũ ſecuri-
cula quã manu geſtare cõſueuerat / ęquaret.Hoc numẽ ꝑinde ac Martis viribꝰ prę-
ditum:bellis pręeſſe crediderãt.Nihil in hoc ſimulacro iocũdũ viſentibꝰ fuit:linea-
mentis impoliti cęlaminis deformitate ſordẽtibꝰ.Iãq; famuli maxima cũ totiꝰ vrbis
exanimatione tibiis eiꝰ ſecures applicare cœꝑerũt. Quibꝰ abſciſſis comitãte ſono la-
pſus terrę trũcus impingit.Hoc viſo oppidani:dei ſui viribꝰ inſultãtes religionem
Poreuithꝰ. mutauere contẽptu.Nec eius excidio cõtentę ſatellitũ manꝰ ad Poreuithum ſimu-
lacrũ qđ in ꝓxima æde colebat auidiꝰ porrigunt.id quinq; capitibꝰ cõſitum:ſed ar-
Porenutiꝰ. mis vacuum fingebat.Quo ſucciſo Porenutii tẽplũ appetit.Hæc ſtatua quatuor fa-
cies repſentãs:quitam pectori inſertã habebat:cuius frõtẽ lęua:mẽtũ dextera tãge-
bat.Hęc famulorũ miniſterio ſecuribꝰ icta cõcidit. Has ſtatuas oppidani Abſalonis
edicto intra mœnia cremare iuſſi preces ĩꝑio opponere cœperũt orãtes miſereat
cõfertę vrbis.Nec incẽdio obiiciat:quorũ iugulo parcat. Nã ſi ignis ad vicina ꝓla-
pſus:vnũ e tabernaculis corripuiſſet:ob eximiã cõſertionẽ vniuerſa indubitãter cõ-
uelleret.Quapropter eas vrbe egerere rogati diu repugnauerunt:q; ſe mẽbrorum
quorũ miniſteriũ imꝑio exhibuiſſent numine pœnas exigẽte vſum amiſſuros me-
tuerent : contemptũq; religione excuſare pergebant . Ad vltimum Abſalonis mo-
nitu:dei qui ſibimet opitulari non poſſet potentiam floccipẽdere docti:ſpe impuni-
Dęmonum ſcelerata inſtituta. tatis accepta imperio ocyus paruerũt.Nec mirum ſi illorũ numinũ potentiã formi-
dabãt a qbus ſtupra ſua ſępenũero punita meminerãt. Siquidẽ mares in ea vrbe cũ
fœminis in cõcubitũ adcitis canũ exẽplo cohęrere ſolebãt.Nec ab ipſis morando di-
uelli poterãt.Interdũ vtriq; ꝑticis ediuerſo apꝑenſi inuſitato nexu ridiculũ poplo
ſpectaculũ ꝓbuere. Ea miraculi fœditate ſolẽnis ignobilibꝰ ſtatuis cultꝰ acceſſit:cre-
ditũq; eſt eaꝝ viribꝰ effectũ qđ dęmonũ erat pręſtigiis adumbratũ.Sueno vero quo
magis ſimulacra aſpernãda doceret ſup ea cũ a karẽtinis eiicererent ſublimis conſi-
ſtere voluit.Quo facto põdꝰ cõtumelia auxit.Nec minꝰ trahẽtes rubore q̃ onere ve-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

xauit domeſtica numina alienigenę pontificis pedibus ſubiecta cernẽtes. Dum hæc a Suenone gerũtur Abſalon tribus cœmiteriis in agro karẽtino dedicatis / veſpere karentinam rediit deletiſq; ſimulacris vna cum Iarimaro profunda nocte ad naues peruenit eũq; ſecum cœnitare coegit. Iamq; Abſalon ternas continue noctes abſq; ſomno exegerat. Adeoq; oculorũ eius aciem vigiliæ debilitauerant / vt pene videndi vſum extinguerent. Sequẽti luce ſcribę & qui priuata principũ ſacra tractabant: ſacerdotiorũ ornamentis donati: regenerandę per aquã prouincię miniſteriũ prębuerunt. Item baſilicas cõpluribus in locis moliti priuatæ ſuperſtitionis tuguria / publicę religionis domiciliis mutauerũt. Eodem die pariter accipiendis obſidũ reliquiis vacatum eſt. Quo tempore pomeranorũ duces qui Tetiſlauũ regno exuendũ: ſeq; rugianæ rei dominium in præmiũ militię recepturos putabant: poſtulata abeundi licentia: amicitias hoſtilitate mutarũt. Quæ res ipſis poſtmodum ac danis longam belli diſcordiam interiecit. Veſpere portu ſoluentes ſe ad proximã continẽti inſulam appulerunt: illic regi ſeptem æqualis magnitudinis arcæ conſecrata deorũ numini pecunia refertę a Rugianis allatæ ſunt. His peractis remittendæ expeditionis decretum vulgatur. Qua reuerſa Abſalon nouos ſacerdotes non ſolum ordinis ſui inſignibus verum etiam cõmeatib⁹ inſtructos reuocatis prioribus in Rugiam delegauit, ne alienis impenſis vtendo populũ quem ſacris documẽtis erudituri erant in exigendis vitæ neceſſariis onerarent. Nec prædicationis eorum miniſterio miracula defuere. Siquidem cõpluribus debilitate corporis reſolutis per eorũ ſalutares preces bonę valitudinis habitus recuperatus eſt. Quod potius lucrandę gentis reſpectu q̃ ſacerdotum ſanctitati diuinitus conceſſum videri poteſt. A quibus etiam detractę religionis ſupplicia varia membrorum ſtrage grauiter exigebãtur: vt manifeſte deum & cultus ſui præmium & contemptus vindictam afferre putares. Ibidem quoq; nuper clarum inauditi generis miraculum incidit. Matrona quædam a viro immerens adulterii inſimulata cum purgandę infamię gratia candenti laminæ dexteram obtuliſſet ſubito ferrũ quod exceptura erat perinde atq; innoxiæ manus contactũ fugiens neglecto pondere ſublime ſe extulit penduloq; motu gradientis fœminæ inceſſum comitans cum ante aram iactandũ erat inter religioſam aſtãtium ammirationem proprio impulſu humi decidit. Ea res & mulieris infamiã leuauit & viſentium animos religioni proniores effecit. Nec temere quidem pudicitiam ſuam tam ancipitis argumẽti iudicio credidit / cui corporis animiq; fidutiam certę ſynceritatis conſcientia miniſtrauit. Capta Rugia cum adhuc pyraticę labes cunctos maris noſtri receſſus fœdaret: ſollerti danorum inſtituto prouiſum eſt vt eorum claſſe recenſita quarta quæq; nauis aduerſum maritimos prædones quo ad temporum habitus ſineret excubandi officio fungeretur: ſicq; quorũdam aſſiduitas vniuerſorũ laborem abſolueret. Tantum enim commodi gens noſtra in paucitatis continua quantum in multitudinis interciſa militia reponebat. In quod munus potiſſimum iuuenes coniugiorum expertes legi placuit / ne militiæ ſtudium thori charitate torpeſceret. Iiſdẽ Abſalon & Chriſtophor⁹ duces addunt. Qui domeſtici freti liminibus nõ cõtenti etiã Rugiana littora ac leuticios ſcrutabãtur anfractus. Per idẽ tẽpus legati regis quos vt ſibi paternę aĩę ſanctitatẽ ſacris honorib⁹ venerari liceret Romã tranſmiſerat: cõſentaneas voto literas rettulerunt. Quibus cognitis rex oĩ Danica nobilitate ſub edicto Ryngſtadiũ euocata circa ſolẽne Ioãnis qđ ĩ ęſtiuo ſolſtitio colit & parẽti cęleſtes honores & filio regios celebrare cõſtituit

Miracula.

Rugię expugnatio peracta.

Expeditio ĩ pyratas.

Kanutus dux catalogo ſanctorũ aſcribit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

maxima claritatis incrementa accepturum ſe ratus / ſi vna eademq; luce ex iis alte=
rum ara / alterũ corona donaſſet: vt & huius infantiã regnũ reciperet & illius ſpi=
ritum publica religio cõſecraret. Sed neq; ſe vlla alia ex re tantũ voluptatis hauſtu=
rũ credebat q̃ ſi in filio maieſtatis ſuę inſignia viuus cõſpicere potuiſſet. Quinetiã
naues a propinqua ſtatione reuocatas lõginquã agere iuſſit quo citius ꝓfundę bar=
barię pyratas offenderẽt: ante feriam quæ Ioannis cenſetur participandę ſolẽnita=

Regis ad pyratas ſubigẽdos monita.

tis gratia reuerſuras. Diſcedentes quoq; præmonuit ne huius generis pyratas calli
dius q̃ fortius cõfligere ſolitos repẽte laceſſerent: & quibus id conſuetudinis ſit vt
hoſtili claſſe ſuperueniente nauigiis ſuis in littus ſubductis de induſtria citato cur=
ſu latebrã petant / hoſtibuſq; liberũ inſtandi locum tribuant. Sed mox vt eorũ naui=
gia ardenti remigum ſtudio paſſim littorib⁹ applicata cõſpexerint: improuiſo re=
curſu latebris erũpentes eadem brachiis per foros iniectis appræhenſa ſubducant
ſubductaq; nautis partim lapidũ partim telorũ nymbo obrutis ferro perfodiant ac
crebris foraminibus abſumãt. Hos itaq; tametſi fugere videantur auidius inſequẽ=
dos non eſſe / quorum non minus fuga q̃ impetus metui debeat: neq; terga præben=
tibus præpropere innitendum: ſed potius & littus compoſito nauigationis genere
petẽdum & in aciem iunctis patiẽter ordinibus deſcendẽdum. Hæc agẽtibus in ex=
pedito victoriam fore / ꝙ inermes illi nudiſq; pene corporibus dimicantes plus aſtu
q̃ apparatu niti ſoleant. His monitis incaleſcentes ſe in Olandiam appulerunt. Ve=
rum q̃q̃ Sueones ac Dani inimicitias gererent ne deſtinatam paganis cladem chri=
ſtianis infligerent inſulæ parcendum duxerunt religionis concordiam regnorum
odiis pręferẽtes. Hic ab indigenis permixtos Eſtonibus Curos propinquo in portu
pyraticam exercere perdocti: indicatum ſibi locum vt cuiq; nauigationis celeritas
ſuppetebat / cum contẽptu hoſtium regii monitus immemores certatim ſubintrãt.
Quo viſo ſpeculatrix Eſtonum ratis remigio in altum exceſſit: obuiaq; nauigatio=
ne diffugere q̃ ſocię claſſi viſorum nuntium afferre maluit. Quod reliqui pyrata=
rum experti ſubductis in continentem nauigiis de induſtria ſe propinquæ ſiluę fru
ticibus occultare cœperunt. Quorum commentum Sueno Scølingus & Nicolaus
Wendilenſis haud callide ęſtimantes vehementi remorum impulſu cõcitatis naui=
giis cum vniuerſis remigibus littus inſiliunt vbi protinus fallaci barbarorum re=

Dani a pyratis oppſſi

curſu excepti / diuq; cum iiſdem ſtrenue præliati neglecti regalis conſilii pœnas
exitio pependerunt. Quibus dum Touo lõgus & Eſgerus inſignes Abſalonis equi=
tes auxilio fore geſtiunt: quorum ſpiritum protegere ſtudent ſociantur funeribus.
Talibus ſociorum periculis Magnus Scanienſis irritatus magis q̃ territus diuerſo
littoris aditu ſimilem pugnę euẽtum habuit. Horum omniũ nauigia barbari prius
remigibus viduata mox ſecuribus perfoſſa profundo merſerunt. Has militum ſtra
ges Chriſtoforus contemplatus temperato remigii curſu terris nauem abſtinuit.
Quæ cum fluctuante prora littori latus aduerteret / tanta ſaxorum vi ab hoſte pe=
tita eſt vt remiges ſua tãtum corpora munire contenti: aliena attentare nequirẽt /
nec iam inferẽdis ictibus ſed vitandis vacarent. Hęc poſtq̃ Eſbernus aĩaduertit: ne
ſanguis regius fruſtra ſibi creditus videretur ſtrenua nauigatione cõtinentẽ peten
do mediis ſe iaculantiũ ſaxis immerſit oneratũq; periculis iuuenẽ ab imminẽti exi=
tio nauigii ſui interiectu ſeruauit. Quod protinus barbari magnis viribus appræ=

Eſberni virtus.

henſum vulneratis qui proræ pręerant in littus haud ſegniter pertrahendũ cura=
runt. Eſbernus cum ſe tribus ſpiculis balliſta emiſſis toties ictu fraudatum vide=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ret confracto tormento cuius vſum fruſtra tentauerat a puppi in proram armatus conceſſit ſoluſq; tot hoſtes aliquanto diei ſpatio mira animi corporiſq; virtute ſuſtinuit. Tandem ſilicibus adeo contuſus teliſq; ꝑſtrictus vt pedibus quoq; deficeretur ęgre puppi repetita cōſedit. Iamq; a comitibus deſertus nam cūcti pręter vnū pellente metu ꝓfundo ſe dederant / poſtq̄ barbaros nauigiū cuius iam latera dolabris perfregerant inſilire cōſpexit: virtutis priſtinę nō oblitus viribus recollectis ſemel iterūq; ac tertio exceptos fugauit: telaq; in ſe congeſta acerrime in hoſtem retorſit Auxilio ſibi vertēs quod in eius perniciem vis aliena cōtulerat. Ad vltimū hebetatis neruis laſſitudinis nimietate cōfectus cum potius debilitati q̄ hoſti cedens reſumendarū virium gratia paululū gradum referre cœpiſſet / tā grauem lapidis ictū capite excepit vt ante puppim pene exanimis collaberet. Quem cū barbari cōſcenſo nauigio iacentē obtrūcaturi cōcurrerēt: vnicus eiꝰ comes cū voce ſemianimē ſuſcitare nō poſſet: dextera cōpræhenſum erexit ſolaq; cōſiſtentis imagine ꝓpinquas hoſtium cateruas reppulit. Tanta quippe fortitudinis eius experimēta fuerāt vt aſpectu nō minus q̄ viribus hoſtem terrerēt. Poſtremo ſenſibus redditis comitem percunctatus cur nā ab eo fatigaret poſtq̄ nauigiū barbaris completū audiuit priſtino animi vigore pulſis oībus in ꝓram cōceſſit pugnaq; ſtrenue edita cū viribus propemodū abſumptis ad malū regredi vellet rurſum ſemianimis concidit periſſetq; ni eum Chriſtofori remiges ocius naue exceptū ſeruaſſent. Quę res cęteros in littoris acceſſione cautiores effecit. Eo nāq; ꝓſpectius abſtinentes eminus rem fundis iaculiſq; geſſere. Et quoniā rebus vlterius attētādis noctis ꝓpinquitas officere videbatᷣ: ſumpto differēdę pugnę cōſilio ne qua barbarorū ratis nocturno portꝰ egreſſu clādeſtina fuga dilaberetᷣ / excubiis obſeruādū duxerūt. Igitur barbari cū ſe tātę claſſis obiectu cōcluſos viderēt fortitudinē ex deſperatiōe capiētes / iam nō de fuga ſed victoria cogitare cœperūt. Itaq; partim ꝓpriis hoſtiūq; nauigiis quibus potiti fuerāt partim ſilueſtribus trūcis arboreiſq; molibus munitionē ad vrbis inſtar ædificant: binos habentē introitus arctos admodū anguſtiiſq; difficiles / quibus q̄s veluti poſticis ſubmiſſus irreperet: latera quoq; quæ ex nauigiis cōpegerant velis in multiplices ordines cōuolutis exterius imminebāt / ꝓpugnaculorū vſum a telarū cōſertionibus mutuātes. Pręterea aliis ſectos ſtipites figēdis ictibus exacuere: aliis littoralia ſaxa iactibꝰ idonea legere curę fuerat / & ne vlla ex parte remiſſis animis viderētur bacchātiū more cātu choreiſq; lætitiā ſimulabāt: Danis triſtē ſilētio noctē ducētibꝰ Tunc lucas Chriſtofori ſcriba nationis Britānicæ literis quidē tenuiter inſtructus ſed hiſtoriarū ſciētia apprime eruditus / cū infractos exercitus noſtri animos videret mœſtū ac lugubre ſilentiū clara voce prorūpens ſollicitudinē alacritate mutauit. Siquidē memoratis veterum virtutibus noſtros ad exigendā a ſociorum interfectoribus vltionē tanta diſſerēdi peritia cōcitauit: vt non ſolū mœſtitiā diſcuteret verū etiā cunctorum pectoribus fortitudinē ingeneraret: dictuq; incredibile fuerit quantū virium in noſtrorū animos ab alienigenę hominis ſermone manauerit. Diluculo redito paucis ad ꝓhibendam hoſtiū elapſionē relictis remoto ab eorū caſtris ſpatio littus cōſcendūt ne in ipſo apparatu repētinos ſupuenientiū paterētur incurſus. Itaq; cultius armatis in acie pręire iuſſis: ignobilibus quibuſq; ſubſequēdi locum attribuūt. At barbari nō per acies ſed paſſim munitione delapſi ingēti clamore edito in pugnam proſilire cœperūt exiſtimātes danos ſtrepitus viribus perterrefactos primo cōgreſſionis impetu ſuperādos. Tātus autē clamoris eorū horror increbruit

Lucę ſcribę ex hiſtorię narratione vtilitas.

vt in poſtrema acie collocatis non ſolum metum ſed fugam incuteret. Verum a prę
cedentibus ſecus ac rebantur excepti non minore impetu caſtra q̃ reliquerant repe
tebant. Complures ex eis cęſi/ſolus e noſtris Olauus guttur telo traiectus multoq̨
ſanguinis profluuio debilitatus ſemianimis in littus refertur. Primus Nicolaus Sti

Nicolai cędes.

conis filius vir genere & viribus iuxta ſplendidus/ defenſam a barbaris munitio-
nem irrupit: ſed in ipſo mox aditu vehemẽti fuſtis ictu except⁹ procubuit. Quem
Ako frater ꝓprii corporis obiectu protegere cupiens dirum in gutture vulnus ex-
cepit. Quorum fortitudinis veſtigia cæteri inſecuti facto irruptionis gradu cum
contemptu periculorum atrocius in hoſtem graſſantur. Quibus etiam qui excu-
biis præerant ſuperueniẽtes opem tulere/alii malis appoſitis munimenti faſtigium
trãſcendentes ferendi ſociis auxilii ſtudio hoſtilibus ſeſe globis immergũt. Tãta au
tem in barbaros ſtrages exercita eſt: vt ex ipſa eorũ multitudine ne cladis quidẽ nũ
tius ſuperſtes reperiretur. At noſtri prædæ participatione acta refectiſq̨ nauigiis
nobilium ſociorum cadauera/ſallientes ignobilibus ibidem tumulatis in patriã re-
ferenda curabant. Qua inita Waldemarum apud Ryngſtadium magna cum opti-
matum frequentia regio apparatu feriantẽ reperiunt. Vbi lundenſis pontificis mi-
niſterio cuius id exequendi officium erat & patris eius oſſa arę traduntur: & filius

Kanut⁹ cõſecratur.

ſeptem annos natus Kanutus rex cõſecratur regia in ſella purpera venuſtat̃. Qui-
bus debita religione celebratis Helgo põtifex Aſloenſis & Stephanus Vpſalenſis ab
Erlingo miſſi editiore loco occupato pacem Noruagienſibus benigno precabantur
alloquio. Quã a rege eo potiſſimũ die concedendam eſſe mõſtrabant/ quo & filium
diademate/& parentẽ altario honoratum vidiſſet: tantũ ꝙ excellenti eorũ facundię
tributũ eſt vt Erlingo familiaris colloquii aditus promitteret̃. Ad quem Eſburnus
poſcente Helgone nondũ reſanatis vulneribus legatus dirigitur. Erlingo & Iuaro
Noruagienſibus interim obſidum loco apud regem retentis. Multa illi in concione
Erlingus inſolenter/ hic multa Erlingo audacter reſpondit. Quo Erlingus domi
ſuæ detento Waldemarũ allocuturus Syalãdiam quatuor nauigiis Stephano Vpſa
lenſi comitatus accedit. Quem cum Abſalon nuper a regis in Iutiam proficiſcentis
comitatu magna claſſe regreſſus Iſørenſi in portu aduentantẽ videret: ſociis quicq̃
hoſtiliter conari vetitis ne ſuperuenientibus metus iniiceretur/tranquille eius na-
uigationem excepit: quem etiam maiore claſſis ſuæ parte dimiſſa/ad regem ꝑdu-
xit. Is cum prima colloquii die obiurganter exceptus de concordia deſperaret/ Ab-
ſalonẽ per Stephanum orat tuto ſibi diſcedere liceat. A quo timidius q̃ ſi in patria
foret ſentire prohibitus colloquium repetiuit pacemq̨ probatis conditionibus im-

Cõditiones fœderis noruagien̄.

petrauit. Enimuero cũctis Noruagienſium magnatibus in eandem ſacramenti for
mam obſtrictis/ iureiurando pollicitus eſt ſe filium regis Waldemarum admodum
paruulum educationis officiis proſecuturum: eundemq̨ prius Noruagię ducẽ de-
inde regni hæredem futurum ſi filius ſuus Magnus abſq̨ liberis iuſto matrimonio
ſuſceptis decederet. Quinetiã miles regis effectus quotieſcunq̨ res poſceret, ſexa-
ginta Noruagienſium naues in eius comitatũ expediendas promiſit. Cuius pactio-
nis tenorẽ Danorum fide laudata domi poſtmodũ in cõcione vulgauit. Quẽ Touo
deſcendentem reducendi Eſberni gratia proprio ſequebatur nauigio. In quo profe
cturus Eſbernus munificẽtia gentis arcuũ telorũq̨ donis honuſtus abſcedit. Cum
ad Oddam prouinciam perueniſſet ex eius ſpeculatoribus regem expeditione po-
meraneam petiuiſſe cognoſcit. Iidem ab eo interrogati an yllos recenter pyratas

vidiſſent / quadraginta ferme nauigia ad inſulam Syrā appuliſſe denuntiant, pręfa=
ti parū ſe noſſe negociatrix an pyratica claſſis exſtiterit. His auditis Eſbernus vt no
ctu inſcios pręteriret neglecto ſyderis habitu q̄ remotiſſime terras nauigando vita
re conſtituit / pyratico ſe conſpectui ſubducere cupiēs. Sed dum obſcuritatis auxiliū
expetit: ſubito collucētis lunę fulgore proditur. Nam Sclaui ſerena nocte conſpecto
velo obiecta claſſe nauigantem excipiunt. Quibus cōſpectis Eſbernus nautas arma
capere loricatoſqꝫ ſuis in locis conſiſtere hortatus reliquos ſecū in prorā perductos
ex vtroqꝫ nauigii latere ſpiculis hoſtem inceſſere iubet: vt ſalutem ſuā protegere ne
ceſſe habentes ſegnius alienā impeterēt. Pręcepit quoqꝫ cum primū claſſis obiectum
veli beneficio penetraſſent eodē defenſionis genere quo prorā inſtruxerant ſe duce
puppim cōmuniant / obſeruato ne quis pręter eum intra prœliandū fandi licentiam
vſurparet quo melius imperātis iuſſio exaudiretur: quē ſi ¢ occidere contigiſſet To=
uonis verterent īperium. Hic ſi periſſet Eſgero proloquium deferret. Quibus pro=
ſtratis minimū pugnę reſtaturū dicebat. Quo demū loricā ſumere volēte is qui gu
bernaculo pręerat quo ſe ſit protecturus inquirit cū vtraqꝫ manu circa gubernandi
officium occupata neutra neceſſariæ defenſionis vſibus aptare poſſit. Cui continuo
Eſbernus munimētum qđ erat ſumpturus tradidit ſeqꝫ q̄ gubernatorem hoſtibus
inermē offerre maluit. Quo facto vnius hominis corpus ferro, omnium vero mētes
audacia inſtruxit tātopere hoſtes a ſe contēni demonſtrās. Quibus iuxta Eſberni cō
ſilium obedienter ac ſtrenue geſtis poſtq̄ claſſis globū aciemqꝫ perruperāt: Primus
ſequētium Sclauorū incurſus vi telorū abigitur: Secundus aliquāto maiore conatu
editus pari modo repellitur. Tertio barbari tātam vnius nauigii virtutē mirati cū
quibus pręlient interrogant. Reſpondet Eſbernus fruſtra nomina rimari qui p̄dam
occupare non poſſint. Hunc vocis iactum expertus Ericus Iuriſii filius vir generis
clari ſed cordis obtuſi: quem forte Sclaui illic captiuum habebant / q̄ poterat clara
voce p̄dicauit Eſbernum ab eis capi non poſſe. Quo audito ſe ipſos niſi eo potirētur
inuicē execrati hoſtilis nauigii latera citra malum cōmunibus roſtris impellunt. In
quo cōflictu cōplures ex eis exanimati ſunt Syalandēſium nemine periclitato. Cūqꝫ
ventus cuius nō modicum auxilium erat aliquantulum ex priſtino habitu remitte
re videret / interrogatus a ſuis Eſbernus an velo remigiū adiicere oporteret: id fie=
ri prohibuit ne nauigationē metu conficere putarētur. Cunqꝫ barbaros identidem
firmatis animis pertinacius inſtare cognoſcerēt perſeuerantię eorum metu an ſilex
intra nauigium ſuppeteret percontatus / poſtq̄ haberi eum animaduertit malū con
ſcendi inqꝫ eius cacumine ignē extundi p̄cepit. Cuius facti acumine barbaros ſequē=
tem claſſem imitari putantes / ab vlteriore ſui inſectatione cohibuit. Cum velū ex=
tra proſpectum hoſtium eſſe crederet demiſſo eo domeſticum in portū remigio per
uenit. Ita nō minus ingenio ſuo q̄ ſociorū viribus adiutus partim a fortitudine / par
tim ab aſtutia pręſidinm mutuatus eſt. Interea rex Rugianorum claſſe auctus perqꝫ
oſtia amnis Zywinę pomeraniā ingreſſus Iulini oppidi ipſo intacto cōfinia populat.
Deinde ad fluuium Iulino caminoqꝫ iunctum vniformē principiis, oſtiis bipertitum
regia claſſe progredit. Cuius nauigationem crebra ſępium obſtacula a piſcatoribus
defixa difficilem faciebant. Pons quoqꝫ pręlongus Iulini mœnibus cōtiguus / media
amnis interciſione trāſitiue coarctabat: citra quē īpedimētis vrgētibus pernoctatū
eſt. Mane rex continētem aggreſſus ex aduerſo vrbis ī ripa auſtrali pontē diſiici iuſ
ſit. Nec minori Syalandenſibus piſcatoreas ſępes conuellere ſtudio fuit. Quos cum

Eſberni in periculo ſtrēnuitas.

Stratage-ma.

XIV.

Knytl. S. cap. 124.

Iulinēſes per occultum pōtis tranſitū cimbis prolapſi propellere niterent̃: Abſalon
qui ſimul cū rege ripam aſcenderat: Alienis nauigiis correptis opportunū eis præ=
ſidium attulit. In cuius clypeum cōiecta tela inania cadebāt ſociorū ſcutis immiſſas
cuſpides retētantibus. Cunq; eius nauigium huic ſpectaculo procul intētum hortā
te rege propius acceſſiſſet / repulſis hoſtibus ingētiq; pontis parte conuulſa cæteræ
claſſi nauigandi iter tribuitur. Quam cum oppidani prętereuntem ſcaphis inceſſe=
rēt: Abſalon & Suno / cymbas ſuas ſagittariis completas eis obiiciunt. Ancepſq; ex=
ercitatio erat nauiculis vario tormentorum genere decertantibus. Verum vt Iuli=
nēſibus oppidum / ita noſtris claſſis refugio fuit. Ad vltimū cedentes oppidanorum
Scaphę liberū claſſi progreſſum dedere. Quam cū Suno poſterius ſequeret̃ quendā
e Iulinēſibus inſolētius ripę incurſantē eiecto balliſta ſpiculo īteremit: eiq; mox aliū
ſubuenire conātem ſimili ictu proſtrauit. Quorū corpora totidē ocius accurrentes
humeris ſuis excepta celerrime deportarūt. Cūq; noſtros ob id factū vnus ex oppi=
danis ꝑinde ac ſociorū necem maledictis vlturus acerbiore cōuitio inſequeretur
proterue eū Guthſkalcus agere ꝑdicabat / ꝙ dona quæ in alios vltro collata cōſpexe
rit cōtumelioſa verborū violentia aſſequi cupiat. Nā cū duos eorū ꝑdites a noſtris
equites factos cōſpexerit: reliquos ſi propius acceſſiſſent, ſimilib⁹ equis eē donādos.
Quo dicto nō ſolum inſectatoris ꝑtulantiā cōtudit / verū etiam oppidanorum oīm
insolentiam proculcauit. Inde ad inſulam Criſztoam ꝑuentum. Cuius incēdio ab=
ſtineri rex vt annonę equorū alimētis neceſſarię ꝑceret edixit. Proxime ad vrbē Ca=
minū ꝑmeato amne ꝓceditur. Cuius ſeptētrionali prouincia armis incēdioq; va=
ſtata ꝑlium eius in ponte cōſeritur. Sub quē Sclaui ꝑ occulta vada repētes lanceis
inter rimas porrectis furtim noſtros vulneribus appetebāt. Cuius incōmodi fraudē
Danicarū illico Scapharū frequētia diſpulit. Pontis quoq; fragilitas excidium mini
tans amplius q̃ hoſtis ſęuitia in metu reponebat̃. Igitur omiſſa vrbis oppugnatione.
Cryſztoam reditur. Vbi reducendę expeditionis ſumma cū totius exercitus hęſita
tione cōſilium agitantes qua parte pontū repeterēt ambigebāt. Nam cū pomerano
rū lacus tribus oſtiis in fretū decurrat / duobus Penēſi videlicet & Swyznēſi longin
quitatis tędio faſtiditis ꝓpinquā Caminenſis exitus breuitatem adire placuit. Quē
Gero quidā regionis eius locorū peritus adeo vadoſum incertęq; ꝓfunditatis aſſe=
ruit / vt eum æſtus dūtaxat regreſſu ſuo meabilem faciat. Cuius cognoſcendi gratia
Abſalon cū tribus nauigiis miſſus contigui maris ſęuitia interpellante ꝓfunditatis
habitū excuſſe rimari nō potuit. Hic fluuius vbi lacu emanat cōtractiore alueo ſta=
gnat. Progreſſu vero ſuo ſupra amnis modū latitudinis incremēta ſuſcipiēs eximiā
paludē aut facit aut inuenit. Rurſum vbi pelago influit priſtinę cōtractionis mēſu=
rā reſumit. Q̃ꝫq̃ vero claſſis regia Abſalonis reditū opꝑiri deberet / nauigatiōis ar
dore pręcepti oblita / īperio feſtinationi poſthabito ad idem amnis diuerticulū pro=
currit. Ac ſeipſam proprio ductu difficillimis aluei locis inſeruit. Cuius cum Chri
ſtophorus terga cuſtodis more poſtremus tutaret̃: inſultātibus Sclauorū nauigiis
haud facilē fluuii ingreſſum habuit. Quod attētationis genus partim viribus ſuis
partim ſociorū auxiliis propulſauit. Cūq; rex eodem die Iulinēſis prouinciæ denuo
inuadēdę cōſilium agitaſſet: Abſalon concubia nocte opportuna aſcenſui loca ſcru=
tatus / vbi ſolidiorē fundi ſitum aduertit: illic aut palos fixit aut harūdines ripę iū=
ctas nodis ſignauit / poſteraq; luce eaſdē indiciorū notas ſecutus exponendis equiti=
bus facilē continētis aditum pręmonſtrauit. Qui cū Magnū Erici filium diurnę ex=

Camini oppugnatio.

Cryſztoā reditur.

Lacus profunditas.

Abſalonis ſollertia.

curſationis agēdeq; prędę ſociū haberet/eumq; incautius euagantē ab hoſtibus pro
ꝑe interceptū qq̄ a rege vicorū incendiis inſiſtente reuertēdi imperium accepiſſet/
charitatē obedientię prætulit: Magnūq; partim nauali/partim equeſtri hoſtiū mi-
litia arctiſſimo in loco concluſum/eueſtigio cōcitato agmine ſuperueniens imminē-
tis exitii periculo liberauit. Nec ingratus auxilii Magnus ſalutē ſuā ſe ei debere con
feſſus eſt. Ad hæc ingentes ſeruatori grates exſoluit, ſeq; etiā ſpiritū ſuum ſi neceſſe
foret eius ſaluti impenſurum promiſit. Verū Abſalon memor hanc opem a ſe latam
aduerſum regis imperium eſſe/ne triſtiorem eius vultum experiretur gratiam quā
contemptu lęſerat prędę obiectu recuperare cōſtituit. Igitur pecorū ordines præ ſe
agi captiuoſq; in caſtra pręcedere iuſſit/eoq; aſpectu permulſos regis oculos ī aduē
tum ſuum ſereniores effecit. Is namq; cognitis Abſalonis operibus ſpoliiſq; conſpe-
ctis irā quā contēptui inflixit virtuti remiſit: eūq; leui reprehēſionis genere venien
tē excipere cōtentus fuit. Repetita claſſe anceps educendę eius cōſilium fuit. Alii ſi-
quidē medias fauciū anguſtias ad cōmodū nauigationis ligonibus: patefacere/ſtri-
ctaſq; fluuii partes foſſorū opera ampliandas cenſebāt. Sed quia manifeſtum erat fu
turum/vt harenis maritimo ęſtu appulſis foſſa obſtrueretur/opus attentatū nō eſt.
Alii naues ſubiectis trabibus cōmuni vi in pontum pertrahendas duxere/equitatu
vtrinq; ripas tuēte. Rugianis ſolis ſex puulas rates hac arte educere cōtigit: cęteras
vero oneribus admodū impeditas diſiungi q̄ abſtrahi facilius fuit. Igitur cū noſtri
infinito procedēdi ardore aliquādiu fauces fruſtra tentaſſent/reuocante rege ęgre
cœpto ceſſerunt. Tanta omnes (Abſalonē excipio) hoc exitu vtendi auiditas ſtimu-
labat. Is nāq; explorato amne fauciū ꝓfunditatē nauigiis inacceſſam fore cōpererat
Interea Kazymarus imperita noſtrorum ſeceſſione gauiſus claudēdi amnis gratia
quinquaginta nauium claſſem eius principio obiiciebat/ratus nihil hoſtium fortu-
nę pręter mortē aut captionē reſidui fore. Inſignes ei ſagittarii Konō & Cirinus fue
re ab Henrico in Sclauorū auxilium Danorū odio miſſi. Bugiſzlauus quoq; cū eque
ſtribus copiis ſuperueniens/nauigiis in ſupplemētum fratri tranſmiſſis Iulinēſes ꝗ
cū noſtris acie nō cōflixerint ignauiā eis obiectando cōtēpſit. Quæ res adeo Iutēſiū
animos metu cōfecit: vt Abſalonē veluti cōcione circūdatū palam conuitiis aggre- Iuteñ. que-
di deforme nō ducerent/eius ductui imputātes qđ proprię feſtinationis impulſu cō relæ.
miſerant. Quinetiam muliebriter & quaſi per lamentū queri cœperunt/olim regū
conſilia ad illuſtriū virorū arbitrium pependiſſe: nunc in ſtolidiſſimi cuiuſq; moni-
tis ſentētiaq; cōſiſtere. Eniuero Danis eo loci peruentū eſſe: vn̄ reditus ſpes p̄ſumen
da nō ſit. Quāobrem pauca nauigia quibꝰ rex ac principes dilabi poſſent/publico co
namine extrahi oportere ne Danorū vires ac nomē vno tēporis momento funditus
collaberētur. Quā inſectationem Abſalon adeo patienter ac moderate tulit: vt nihil
ex cōſueto mentis aut vultus habitu deponere videretur. Idq; ſolum monere cōten-
tus fuit: vt eas tantū ad pręſens voces profunderēt quarum in futuro meminiſſe nō
pudeat. Huic forte obtrectationi Scorro Wagnonis filius interueniens primū ob cō Scorro
fuſas populi voces cuiuſnā rei mētio haberetur liquido exaudire nō potuit. At vbi Abſalonem
ceſſante iurgio remiſſoq; ſtrepitu Abſalonē maledico aſtantiū ſermone lacerari co- defendit.
gnouit: Deſipitis (īquit) cōmilitones, piiſſimi ac valētiſſimi viri īduſtriā tāq̄ ſcelus
aliquod aut flagitium obſcœna verborū petulantia proculcādo ignauaſq; & īdignas
fortibus voces in eius cōuitium muliebriter iaciendo. Neq; eñ ſtrenuam ac fortem
operā iniqua ęſtimatione penſare fas eſt. Ipſo ſiquidem ductore eas terrarum partes
armis luſtrauimus quas ne aſpicere quidē maioribus noſtris contigit. Et ſane prin-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

cipibus ductandi/militibus sequēdi ius cōpetit. Ergo nos propriis niti/alienis vero
imperiis regi conuenit. Neq; eñ ab eodem & defendi & ductari debemus. Quapro-
pter nos illi grates habere par est qui fortunas suas toties pro nostra ꝑda victoriaq;
deuouit/cuiusq; nūc fortissimo ductu eo necessitatis ꝑuenimus: vt salutem armis
protegere debeamus. Iam eñ patriam ac penates affectantibus ante hostium ocu-
los cōspicuum virtutis opus edere necesse est: reditūq; probitatis actibus impetra-
re. Has autem populi nostri querelas a summa animorū trepidatione ꝑfectas quis
dubitet? Sed pro dolor quid causę est ꝙ tot illustrium virorū pręcordia tam repente
fidutia defecit: ignauia occupauit? Quid nobismet ipsis nullo concutiente metū pa-
rimus: abiectaq; spe sine periculo trepidamus? Corporibus integri sumus/neq; ne-
xus neq; plagas experti. Dextris enses gestamus, nihilq; robori nostro inopia aut cla
des detraxit. Age tantā fortunę incolumitatē virili mentium robore prosequamur.
Meminerimus nos exercitatos nō ībelles fœminas eē/ & inter pœne inermes hostes
summa cū armatura versari. Certe si classis nostra aut naufragio aut incēdio peris-
set/nihil impedimēti esset quo minus per medios hostes patriam equis repeteremꝰ.
Mittite ergo trepidas ignauasq; voces muliebriter auribus tātę contionis inserere/
exsurgētesq; animis hebetatos fortitudinis neruos pristina virtutis fidutia recrea-
te. Talibus aliquādiu monitis insistens potius obtrectantiū ora cohibuit q̄ animos
correxit/depressitq; iurgiū exhortantis auctoritas ꝙ ei summa pietas ac ꝑcipua for
titudo maximā sociorū gratiam cōciliauerat. Interea Kazymarus classis nostræ po-
tiendę spe admodū incitatus simulandę fidutię gratia tentorio in ripa defixo aureis
argenteisq; poculis sibi ac militibus merū propinari constituit. Cuius insolentię fa-
stum fugatus postmodū rubore mutauit. Interea Waldemarus prīcipes a classis per
tractatione reuocatos/curatis corporibus ad se coire iubet. Quos cū intra nauigiū
suum frequētes adesse cognosceret: quid factu potissimum ducant inquirit. Quibus
responsum nō dantibus taciturnitatē miratus causam eius exponi præcepit. Tunc
quidā hęsitantibus cęteris pueros ei in cōsilium adhibēdos dicebat/quorū pręcipue
monitus sectari soleat: vt quos duces elegerat etiam reduces habeat. Qua voce Wal
demarus Absalonis sibi familiaritatē exprobrari cognoscēs/nō moris esse īquit for-
tes viros inuicē se muliebriter repræhendere quin potius vbi publicę necessitati cō
sulitur priuatas lites facessere oportere. Sed neq; hominē qui ab ipsis imperitię dam
netur si cōsultus fuerit responsionis ignorātia silentiū acturum. Intuensq; Absalo-
nē quid suadeat rogat. Ille consilium in expedito esse cū eo regi libitū foret vti pro-
nūtiat. Quę eñ aliis impedimēta atq; obstacula videātur/dispulsu facilia fore/neq;
aut nauium obiectum aut equitū incursum morari posse/quo minus ea parte egres-
sus pateat/qua aditus fuerat. Regem quippe expositis in cōtinētem equitibus prote
gendę classis gratia ad ipsas fauces secedere debere/eoq; nauigia non nulla loricatis
remigibꝰ instructa cæteris singulatim pręire & classem hostilem cū primū frequen
tium comitatus affuisset irrumpere. Ridētibus cūctis & an ipse præuius fore vellet
percontantibus: volo inquit ne fortius dixisse videar q̄ fecisse. Etenim audaciū con-
siliorū auctores quod ore suadēt manu prosequi cōuenit. Delectatus cōsilio rex Ab
saloni naues remigesq; quos posceret expediri præcepit: ac protinus ripam stipatis
equitibus petens ad amnis principium properauit. Quo Kazymarus eminus aduē
tare conspecto/relicto ocyus tabernaculo ad classem trepido cursu se retulit. Septe-
na delectu habito nauigia procurātur: eademq; loricato remige exornantur. E qui-

Kazymarꝰ opū ostētator futilis.

Absalonis animosum consilium.

bus bina Abſalonis fuere totidēꝗ Eſbernus ac Suno ductabāt. Reliquis tribus Thor
bernus & Olauus & Petrus Thorſtani filius præerant. Cunꝗ Abſalon cætera claſſe
ſeriatim ſubſequi iuſſa nauigio primus incederet ignotum amnis diuerticulum in-
fenſo nauigationis compendio penetrauit. Cuius reliqua nauis gubernantis errore
ſubito vadis inſedit. Sed hunc deuiæ nauigationis exceſſum detruſa harenis puppe
remigum velocitas porrexit, ſtatimꝗ barbara claſſis ſeu ventis correpta paſſim di-
labitur. Cuius fugam Dani magnis ac lętis vocibus inſecuti / diſciſſum ſaxi vinculū
effuſo clamoris gaudio prędicabāt, deꝗ accuſatoribus Abſalonis veneratores effe-
cti / ingēti gratia ipſi relata / cōtumeliam laudibus redemerunt. Sed & eius animus
moderationis & conſtantię viribus prędirus mobilis vulgi adulatione extolli parui
habuit / tātūꝗ ſe in deſpiciendis laudibus geſſit: quātū in cōtēnendis vituperiis ege
rat. Tantulo negocio tam ingens periculum diſpulſum eſt. Bina Sclauica nauigia re
migū metu deſerta apud Criztoam a noſtris excepta ſunt. Tertium ſubſtantibus — Bugiſzlaui fuga.
aquę palis affixum ſociorum ſuccurſu ſeruatū eſt. Cumꝗ rex citatis equis Iulinū pe
tiſſet: Bugiſzlauus circa pontis refectionē ineundę vrbis ſtudio occupatus, cōſpectis
Danis operam fuga mutauit. Adeo illum ſubita animi trepidatio priſtinæ dictorū
ſuorū inſolentię obliuiſci coegerat. At rex cōfeſtim refecto ponte tanq̄ hoſtium ope-
ra cōſummaturus in auſtralem ripā equites traiecit / quo facilior exoneratę claſſi in
ter amnis conſepta progreſſus pateret. Quo poſtq̄ Abſalon ſubſequēter nauigia du
ctando peruenit: ne eadem Iulinēſes vt ſoliti erāt inceſſerent, inſtructam ſagittariis
ſcaphā conſcendit: eāꝗ medio inter vrbem & claſſem amne direxit. Verū oppidani
nimio timoris hauſtu perculſi / anxia cū deſperatione totius militaris fidutiæ vacui
mœnibus ſuis incluſi latebāt. Pertrāſitis impedimētis nauigiis equi redduntur: de-
feſſaꝗ remigio claſſis in portū colligitur. Cumꝗ Abſalon ac Suno cōſueto excuban
di officio poſtremū fixis anchoris locum cepiſſent: veriti ne eorū nauigia vento cir-
cūferente ſolido propius adacta nocturnę equitū irruptioni paterēt: cōſcenſis naui
culis quantū ripa a profundo diſtaret curioſa amnis colluſtratione explorare cœpe-
rūt. Interea quidā e Iulinēſibus mero ſolutus: ſed venuſta admodū clientela ſtipatus
ripam inſolentius obequitando petiuit: benigneꝗ eis Guthſcalco īterprete locutus
atꝗ obſides pacis poſtero die dandos pollicitus: reliquiis rerū parci / prędaꝗ abſtine
ri popoſcit. Quo diſcedere volente: equo inſolētius ab eo per iactantiā cōcitatus ſub
ito lapſu corruit / eumꝗ vehementi ictu humo inflictum pene exanimē proſtrauit.
Hūc ſatellites veloci accurſu iacētem attollere fruſtra conati ſunt, quippe cuius ſen-
ſus halitu īterc luſo magnitudine caſus ſopiti viderētur / noſtrorū vero ſagittis peti
ti capiendū hoſti herū liquerunt. Qui protinus a vernulis Abſalonis in ſcapham cō
iectus ad liburnā defertur: vbi viſu demū motuꝗ corporis recuperato inter ſuos ſe
conſtitutū exiſtimans aſſidētes oſculo amplexuꝗ petebat. Quo errore riſum ſpectā-
tibus ſuſcitauit. Interea rumor falſo diſperſus exercitū ſubit hoſtes impediendi exi-
tus ſtudio Swynēſia oſtia crebris occupaſſe nauigiis. Cuius opinionis fidem idē bar
barus rumorē falſitatis arguendo leuauit: prefatus excuſſum ſibi exploratūꝗ fore
Sclauicū robur Danico adæquari nō poſſe. Qꝫ ſi pomeranorū vires Polonēſibus ſo-
ciatę ferro cū Danis decernere debuiſſent / malle ſe tutiuſꝗ poſſe Danicas partes q̄
aduerſas fouere. Cæterū ſi Polanis ac Sclauis contra Danos dimicaturis etiam ſaxo-
nica acceſſiſſent auxilia / neſcire ſe quā partē victorię propiorem eſſet auguraturus.
Qua aſſeueratione noſtros ad capeſſendā cū hoſtium contēptu nauigationē alactio

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

res effecit. Tanta autem timoris vis Sclauorū animos hebetauerat: vt ne extremos
quidē ſicut olim conſueuerant inceſſere tutum ducerēt. Petrus quoqꝫ cognomento
Toddo cū nauigium ſuum palis illiſum rupiſſet eiuſqꝫ reficiendi cauſa abeuntem ſo
ciorū claſſem relinqueret/tēpus reparationi impenſum vt ſolitarius ita omnis peri
culi immunis exegit: refectaqꝫ puppe ſubſecutus ſocios nemine laceſſente per tutam
& liberā nauigationē ad claſſem peruenit. Adeo Sclauorū petulantiam priſtini me-
tus reliquię caſtigabāt. Ergo incōcuſſus peractę expeditionis reditus fuit. Reſiduū
XV. anni ocio tributum eſt. Interea Kazymarus & Burgiſzlauus Danicarū virium me-
tu Henrico ſe ſubdunt, regnumqꝫ ſuum hucuſqꝫ liberum Saxonici muneris faciūt.
Ergo dum ex hoſtibus alterū metuunt/alterius iugum ſumpſerūt, auxiliumqꝫ petē
do antiquę libertatis beneficium amiſerūt. Sed Waldemarus ſaxonicā opem fruſtra
a Sclauis petitā iudicans/vtroqꝫ hoſte contēpto/cū inſtructa claſſe Stitinū veterri-
mū pomeranię oppidū petit. Huius nauigationis p̄ceſſor Abſalon benigni erga Sti-
tinēſes animi ductorē habebat. Cuius fraude per Oddorę amnis diſpēdia abductus/
cęteris rectam & cōpendiariā nauigationē ſequētibus mutato ordine poſtremus ad
Stitinum. vrbē peruenit. Eſt autē Stitinū eminētis valli ſublimitate cōſpicuum/inſuper natu
Adagium. ra arceqꝫ ęqualiter munitū, vt inexpugnabile pene exiſtimari poſſit. Hinc mos pro-
uerbii ſumptus/eos qui ſe tutos inaniter iactant Stitini p̄ſidio nō defendi. Huius ta
men vrbis expugnationē Dani ſpe viribus maiore cōplexi/cū materiā eius partim
incēdii capacē animaduerterēt/cōſtructas virgis crates admodū breues ob iacula vi
tāda velut ſcuta prę ſe geſtabāt: iiſdēqꝫ freti ligonibus aggerē petere cœperūt/ tu-
tius intra cuniculorū latebras ignē ſparſuri. Rex interim oppugnationē orſus mu-
ralibus machinis omiſſis coronā admouit. Solis ſagittariis ac funditoribus excelſa
mœniū propugnacula appetere poſſibile fuit aditū faſtigio negāte. Fuere tamen ex
iuuenibus qui glorię ſtudio ſumma mœniū clypeis tantū protecti cōſcenderēt. Alii
cōtiguas ſolo portas contēptis propugnatorib⁹ cōminus ſecuribus tētant/minuſqꝫ
eis ꝗ ꝓcul agētibus periculi fuit: ꝙ tāta telorū vis in hoſtes vndiqꝫ cōgerebaꝰ: vt ab
iis nō niſi remotiores cerni impetiqꝫ poſſent. Quo euenit vt audacia ſalutē, ignauia
diſcrimē afferret: tutioreſqꝫ ꝓpinquitas ꝗ remotio p̄ſtaret. Econtrario Danorū ar-
mis nō magis propugnatores ipſi ꝗ cęteri intra vrbē populares opprimebanꝰ: anci-
piti iactu valli cōſepta trāſcēdētibus telis. Nulla res oppido magis aduerſum oppu
Watiſzlaui gnātium multitudinē ꝗ defenſorū paucitas nocuit: vtpote quorū bellicus labor ſuc
pietas. ceſſionis auxiliū nō habebat. Pręfectus vrbis Wathyſzlauus erat qui & ipſe Bugiſzla
uo & Kazimaro ſanguine cōtiguus habebaꝰ. Huius animus nihil pene cū ciuiū inge
niis cōmune ſortitus/tāto amplificādę, exornandęqꝫ religionis ſtudio flagrabat: vt
Sclauico ſanguine editū barbariſqꝫ moribus imbutū negares. Siquidē vt patriā ſu-
perſtitioni deditā ab errore cultus reuocaret/exemplūqꝫ ei corrigendi credulitatis
proponeret/monachalis vitę viris e Dania adcitis in latifundio ſuo cellā exſtruxit/
eāqꝫ multis & magnis ſtipēdiis locupletauit. Qui cū laſſatis pugna ſociis vrbem ca-
ptioni propinquā animaduerteret/hoſtiū ſęuitiā veritus offerēdę deditionis gratia
pacē petiuit/acceptaqꝫ fide protinus a pauoris cōſortibus funiculo ſubmiſſus regia
caſtra petere nō dubitauit. Quo viſo Danorū populus languidius pugnā exercuit
periculis ſuis regi pecuniā emi: ſeqꝫ ei⁹ cupiditate victoria pariter ac p̄da fraudari
cōqueſtus. Quo rex animaduerſo demēdę notę cupidine vrbē equo circuiēs milites
ad iſiſtēdū hortari cœpit. Poſtꝗ multo labore edito caſſam ac difficilē oppugnatio-

nē aſpexit reuerſus in caſtra Wartyſzlauū admittit. Cuius precibus motus dedēdi poteſtatē oppidanis indulſit: pecuniāq; quātā ęgre vniuerſa Sclauia exſoluere poſſet cū obſidibus pactus/ſtatuit vt vrbē Wartyſzlauus a ſe ī beneficiū receptam tanq̄ regiū munus cōſortio Sclauicę dominatiōis eriperet. Igit̄ reuocatis ab oppugnatione militibus neq; capi vrbē neq; diripi paſſus/ſignū ſuum propugnaculis affigi ꝑcepit receptę deditionis indicia ꝓbiturū. Illic cernere erat vallū ab imo in ſummū ita ſagittis vndiq; cōſitū vt harūdine cōcretū putaret̄. Quas noſtri ingēti ſtudio lectas pharetris reddiderūt. Poſt hęc nauigationē remēſi/capto Lyubino Rugiā reuehunt̄ & quoniā Rugianę piſcationis tēpus ſupuenerat/in cōmune cōſultū eſt eo loci tertia toti⁹ claſſis parte excubias ordinari/ne publicis alimētis petēdis hoſtilis viciniæ metus officeret. Huic manui Kanutus priſzlaui filius a rege pręeſſe iuſſus: deformiter īꝑio repugnauit: ꝓfatus ſe nihil ꝑter anguſtos Lalandię fines in Dania poſſidere/eoſq; tanti nō eſſe/vt pro iis tuēdis ſeipſum indubitato periculo obiicere cupiat. Cęterū id negotii iuſtius ad pontifices quos ſolos rex arbitros habeat ꝑtinere: qđ tā to indignius ad ſe referri quāto remotiorē a regis familiaritate gradū obtineat. Tā impudēti iuuenis reſpōſo percitus Waldemarus/exigua illū beneficia (ꝙ exiguis dignus ſit) accepiſſe reſpondit: de cętero ſe efficiente ſpoliandum magis honoribus q̄ beandū. Sed nec eū pōtificū familiaritatē inter ꝓbra ducere oportere/e quorū numero reꝑire facile ſit qui ꝓſens negotiū ſuo ductu finire nō abnuat. Ita Kanuto īꝑiū detrectāte Abſalonē accerſit/eiq; Kanuti reſponſionē exponit. Deinde an naues quibus ipm̄ pręeſſe oporteat inſtruxiſſet/perquirit. Cōtra Abſalon interrogato/ An ea res pontificū opera abſolui poſſet: ſuā cupidius offert prędicando cōſentaneum deſertioni opus fore/regem ꝑiculis relictum reditū affectādo dimittere. Quē Waldemarus ob reſponſi virtutē impēſioribus verbis laudatū/ Kanuti moribus diſſimilē prędicabat/ꝙ ille imperio parere nō audeat / hic iuſſum vltronea ſuimet oblatione pręcurrat. Regreſſus a rege Abſalon amicis e Syalandia denūtiat ne eo torpidius remāſuras naues inſtruāt/ꝙ ab ipſo ductari regiq; debeant. Primus Thorbernus incūctanter ſe comitē eius futurū reſpondit: cuius ſuccurſu quondā patriam exuli ſibi redditā eſſe meminerit. Petrus quoq; Thorſtani filius nō ſine magno rubore eū a ſe deſeri poſſe/quē & neceſſitudinis & matrimonii affinitate cōtingeret/ꝓdicabat. Cuius comitandi Suno nō minus ſibi q̄ ipſis debitū incūbere profeſſus eſt: ꝙ ei intima iunctus propinquitate noſcatur. Eſbernus quē ſolum fratrem habebat comitatu ſuo orbandū negabat. In hunc modū tota pene Syalādēſium claſſis cōdixit. Quo cognito rex nō ſolum ipſis ſed & Abſaloni grates habuit/qui ſibi tam propenſum ciuium fauorē virtutis meritis peperiſſet. Igitur Abſalon poſt regis diſceſſum ad tuendos Rugię fines relictus: nō tam tutam incolis euagationē q̄ ſecuram ipſi Daniæ quietē pręſtitit/Pomeranorū claſſe patrię terminis excedere nō audente. Huic Sueno Aruſienſis cum aliquāta Iutenſiū manu voluntarius operū comes ac ſocius fuit. Eo tempore princeps Rugię Tetyſclauus cū Iarimaro fratre ſuperueniens gratiis Abſaloni actis, tum ei/tum cętere claſſi ſuffecturos excubiis cōmeatus benigniſſime pręſtitit: eiſq; inter nauigia diuidēdis induſtrios ex noſtris viros ꝓfici poſtulauit. Sed Iutis allata paſſim & ſine diſtributione rapientibus/Abſalon hac munificētia vlterius vti noluit/excepto ꝙ halec e captura ſibi deferri conſtituit: ne obſequium iniuria rependeretur. Inde domū repetiturus apud inſulam Thynnā ſequacem Iutorum claſſem dimittit. Quorum incautior pars dum auſtralia Fioniæ latera præteruehitur

apud vrbem a Kanuto Priſzlaui filio cōditā/pyratis obuiis terreſtri ſibi fuga conſu-
luit/naueſq; ſuas metu deſerere:pudori nō duxit.Qua fama accenſus Abſalon con-
tracta ocyus claſſe magno ſcrutandi ſtudio loca quæ maxime pyratis familiaria no-
uerat indagabat.Igitur opacos inſularum anfractus & abſtruſos maris angulos aſſi-
dua nauigatione rimatus/miſeras captarum nauium reliquias triſtiaq; prædæ ve-
ſtigia repperit. Quarum inuentu vltionis auidior redditus diuiſa claſſe ſeparatim
luſtrationis officium peragi iuſſit:ipſe ad inſulam maſſuetam cum potiore Syalan-
denſium claſſe conceſſit.Iamq; pręuię nauigationis excurſu ſocię claſſis cōſpectu ex-
ceſſerat / cum forte quidam in deſtinato conſiſtens littore crebra pilei ventilatione
colloquium eius expetere videbatur.Quem magnę rei nuntium arbitratus incogni-
ta ex eo cognoſcendi cupidine velo poſito terram cymba petiuit. Agnitiq; eminus
hominis fidem prima voce damnauit ꝙ egreſſę nuper a Sclauis pyraticę parum eo
pręſcius fuerat.Is nāq; biſſenas nūmum libras annuatim mercedis loco pactus quo-
ties quatuor pluresve pyratici Mioparones Daniam petere ſtatuiſſent indicia ad
Abſalonem ſe delaturum promiſerat. Cuius non alia ſaluādi promiſſi ratio extitit:
ꝗ ꝙ ante pactionem ſecum initam pyratas profectos aſſeruit.Idem Abſalonem quor-
ſum tenderet percontatus vt comperit domos repetere velle/tunc deniq; expeditio-
nem ab eo ſolui cum inchoari debuerat aſtruebat. Iam quippe a Sclauis aduerſum
Daniam ingentem claſſem eſſe contractam.Q đ vt cognitū ſibi compertūq; fore ita
ambiguū extare quiſnā Danię partes hoc paratu petere deſtinauerit.Aeſtuāte Ab-
ſalone & quo ſe hoſtes effuſuri eſſent ꝑdiſcere cupiente explorationē promittit prę-
quiſito quo nuntium referre debeat.Abſalon promontorium mønenſe deſignat:ro-
gatq; tēpus quo obuiū mittere debeat.Ille diem ſextū definit. Nec diutile moratus
abſcedit priuſq; conſpectum fefellerat ꝗ comes Abſalonis claſſis appelleret.Noſtro-
rum ſiquidem p̄ſentiam peroſus repente dilabi curę habuit/ne re comperta prodi-
ti ciuium cōſilii morte aut exilio ſupplicia lueret.Nec rem Abſalon tacite habuit.Si-
quidē acceptū nuntium venienti ſociorū claſſi ſuppreſſo auctoris vocabulo publica-
uit:p̄fatus tūc a ſe domos repeti cum claſſem exeri ſatius foret. Ignaris cunctis quo-
nā id auctore cōpertū haberet/ tātāq; ei⁹ p̄ſcientiā ammirātib⁹ bifariā optione di-
uiſa deliberare eos iubet/aucta claſſe an contracto equitatu venturū hoſtē repellere
mallent.Qꝫ ſi neutrū probent vel littorum incolas quo minus pyratarū ſęuitię pa-
teant propriis relictis tutioribus recipi locis iubeant.Igitur magnates concordi ſen-
tētiarum voto neq; incertam hoſtium appulſionē equitatu excipere promptū / neq;
littorale vulgus ad interiora reiicere ſpecioſum ducētes,naualiter confligēdum de-
cernunt.Igitur portubus augēdę claſſis gratia repetitis remiges/velata nauigia di-
mittere iuſſi paſſim ad petēdos alterius expeditionis cōmeatus diſcurrere cœperūt
Abſalon ob nō nulla negotia Roſkyldiam ꝓficiſcit. Quē inde reuertētem hybernū
ſubito frigus excepit.Cuius tāta vis fuit:vt etiā aquas repēte cruſtaret.Cunq; Sya-
lādenſiū populares cōtractis alimētis onuſtos cōmeatibus currus nauigia repetēdo
ductarēt/tanta glacialis luti moles rotarū orbes implicuit / vt prorſus gyrare non
poſſent.Quippe ꝑtinax gelu veluti glutino quodā lignis limū aſtrinxerat. Quo eue-
nit vt curruum rectores iiſdē relictis iumēta oneribus ſubderēt : ipſiq; pedeſtrium
ductorum officia ſubirent.Quorum ocreas gelatæ ſordiū tabes ſupra ꝗ tibiæ ferre
poterāt onerabant.Hos cū Abſalon equo pręteriens miſeratoriis verbis ꝓſequeret
duraq; pro patria perpeti ꝑdicaret/reſpōderūt maioris erūnę eē captiuū pyraticis

in tranſtris conſidere/pluſqꝫ ſe ex præſenti labore voluptatis,ꝗ amaritudinis cape-
re.Igitur expeditionē orſus quū prope Mønā veniſſet,obuiū accipit: quē nuper ad
eiuſdem inſulæ ꝓmontorium nouarū rerū ex Sclauo cognoſcēdarū cauſa tranſmi-
ſerat.Illic accepit claſſem Sclauicā Swaldenſi in portu morantē petendæ Mønę pro-
poſitum gerere/in auſtrali ipſius littore equites/pedites in ſeptētrionali edituram.
Nauigia vero Kyalbyenſis ſinus anfractibus immiſſuram. Quā iccirco copias ſpar-
gendas duxiſſe:ne incolis vllus fugæ locus admitteretur.Quo cōperto optimū ar-
bitratus eſt tranquillo nauigationis genere Coztā petere:nec prius ab ea diuertere
ꝗ claſſis hoſtica ſe ipam ex cōſulto prędicti ſinus anguſtiis infudiſſet.Cui ſi inopina
te ſuꝑuenire nequeat:reliquas hoſtiū copias occupatu facillimas autumabat: qbus
nullus abſqꝫ nauigiis reditus pateat.Sclauis ſegnius agentibus,dilationem mirat⁹
Falſtriam petit:ibiqꝫ e tota claſſe bina nauigia legit:qbus hoſtiū actus ſpeculari prę-
cepit.Horū alterū Sialandenſibus/alterū Falſtrenſibus inſtruere iuſſum ſtatuto: vt
ſi eadem ab hoſte capi cōtigiſſet/reliquæ claſſis impenſis redemptio taxaretur. Qđ
audiens qui a Sialandenſibus in alterius nauigii regimen adcitus fuerat,operam ſe
daturū aſſeuerabat:ne redemptionis beneficium captiuitatis iniuria paciſci neceſſe
habeat.Quod nō ignauiæ cauſa officiū detrectando/ſed vigilantis induſtriæ fidu-
tia ſecuritatē præſumendo aſtruxit. Verū Abſalone Coztā regreſſo/Guemmerus
quidā cōuiuio Falſtrenſibus præbito,nauem quæ ſpeculandi gratia ab eis expediri
debuerat/epularū dulcedine retentabat.Siquidē humanitatis ſpecie fraudē occul-
tans,omniū ſobrietatē eximio potionis onere fatigatā/ad ſalutare Abſalonis impe-
riū exequendū lentam nimis/inhabilemqꝫ reddiderat.Is Guemmerus nimia Sclauo-
rum familiaritate corruptus,noſtræ gentis conſilia latenter eis ꝓdere cōſueuerat.
Eodē quoqꝫ tꝑe Sialandenſium claſſem corꝑe magis ꝗ animo ſecutus fuerat.Ad cu-
ius penates Sclaui iam portu Swaldenſi petendæ Falſtriæ ꝓpoſito egreſſi præmit-
tūt q ipſum ſuꝑ Danorū negociis ſecretius ꝑcontētur. Tunc vero Guemmerus ab
Abſalone in claſſem vocatus patrię excubias ſpecie/reuera inſidias exhibebat.Qua
de re nuntii per eius domeſticos certiores effecti,mature ſuis quæ acceperāt indi-
cant.Ea res Sclauicæ claſſis cœptum/ꝓpoſitumqꝫ fruſtrata eſt. Itaqꝫ cæteris rebus
omiſſis ad ſinum:quē viridem vocant/appellere cōtenti fuere. In cuius littore cru-
cē religioſa ab incolis cura cōſtructā excidere adorſi ſunt/inſigni ſtipitis ruina ma-
iorem pyraticæ gloriam habituri.Cuius ſactilegæ temeritatis ſupplicia poſtmodū
turpiſſima fuga/triſtiſſimoqꝫ naufragio pependerunt.Falſtrenſibus quoqꝫ heſterno
mero ſautiis ſuꝑueniſſent,ni Sialādic⁹ ſpeculator inter remos ægre delapſus ebriis
ſomnū clamore depreſſiſſet.Per quē Abſalon cognito hoſtiū occurſu, noctu Ingua- Bog ø.
rum et Olauum ꝓbatæ ſolertiæ viros leuibus nauigiis ex inſula Boka ad ſpeculan-
dum eorū conſilium dirigit.Quibus ꝓfectis eorundem reditū prēſtolare nō paſſus
abſceſſum ꝓſequi ſtatuit/præcurrēdos potius,ꝗ imitandos exiſtimans:ne longa nū-
tii expectatione cuncta tardius exequeretur. Meminerat ſiqdem moris eſſe Sclauis
exercitum ducturis antelucanos amare procurſus,rebuſqꝫ celeriter confectis,feſti-
nis ſtudere regreſſibus.Quos ne tardius aggrederetur,remigiū maturius inſtruit
vna ſpeculatoris/ac ducis partes acturus.Quem Sclaui diluculo conſpicati,aduen-
tanti cunctas nauiū ſuarum puppes opponunt, proris in altū auerſis perinde ac fu-
gæ non prælio cōſulturi.At vbi Sialandenſium ſignum enituit,vehementi remorū
conatu parem fugam intendunt/corpore viros/animo fœminas exhibētes:nec ęgre

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Abſalon fugientibus inſtitit. A quorũ inſecutione coorta ſubito tẽpeſtate ꝓhibitus
Falſtriã repetiuit. Tãta aũt vndarũ colluuio fuit: vt nauiũ queuis in aliã iactaretur
nec colliſioni leui opa ſuccurri poterat/ꝑiculo oẽs ęquę pulſante: periſſentq́ nr̃i niſi
tempeſtati cedere maturauiſſent. Igiꝰ Sclaui cũ remigio aduerſum vndarũ ſæuitiã
eluctari nequirent/veloq́ ſibi cõſulere vellent, tempeſtatis magnitudine euerſis na
uigiis mergebanꝰ. Quorũ ꝑiclitationis certiſſimũ indiciũ crebra pyratarũ nauium
fragmenta regionis noſtræ littoribus appulſa dedere. Bina ex iis nauigia remigum
virtute a fluctibus defenſa, in Iarimarũ Rugiæ principẽ inciderunt: q poſtmodũ al=
terũ ex iis Abſaloni præmii noĩe tranſmiſit/vtriuſq́ captionẽ ipſius negocio impu=
tans. Solennis hic dies Nicolai noĩe erat: cuius auſpiciis effectũ eſt: vt Sclauorũ ex=
ercitus ad hoc vſq́ tp̃s Daniã hoſtiliter petere auſus nõ fuerit. Iamq́ nr̃os reditũ in
tendentes (vt hyeme fieri aſſolet) repentinũ gelu cõcluſit. Q đ tantę violentiæ erat
vt ipam ſinus: in quo ꝑnoctabãt/ſupꝑficiẽ enata ſubito glacies occuparet. Huic tãta
ſoliditas inerat: vt ſpiſſitudinẽ eius vnico ictu tranſuerberare nõ poſſes. Cumq́ exi
mia glaciei moles portu egreſſuris obſiſteret, induſtria ꝓuiſum eſt: vt vnius nauis
præceſſu cæterarũ inſecutio expedireꝰ. Sed nec vna quæuis præeundi officio diutu
le fungi poterat: ꝙ ꝑtes carinarũ extrinſecę glacialium cruſtularũ acumine ꝑinde ac
ferri impreſſione exederẽtur. Quãobrem præceſſionis vices inter nauigia æquo or
dine diuidi curatũ eſt. Ita demũ ꝑ maritimos anfractus nauigatione ꝓtracta in ap=
tum pelagus ꝑuentũ eſt. Indeq́ ad ꝓpria cuiq́ remeatum. Iamq́ Abſalon tp̃m ſup=
putatione habita, vniuerſas p̃ntis anni partes ternis menſibus exceptis, pyratico la
XVI. bore emenſus fuerat. Poſtera æſtate apud Eydorã inter Henricũ et regẽ cõmuniũ
negociorũ agitatio, cõtractis vtriuſq́ ꝓuinciæ principibus, habebatur. Vere reddi
to Chriſtophoro ſolis præfecturæ ſuæ viribus ſuccincto, ꝓſpera aduerſum Brãme
ſeos expeditio fuit: qua pacta alia ꝓtinus regalibus iuſſis inſtruiꝰ. Hanc Abſalon et
Chriſtophorus ducũ noĩe ꝓſecuti/primi Manſuetã venere: q quũ rege tardius agẽ=
te rurſum/Brammeſeos aggredi ſtatuiſſent, aduehiꝰ Eſkillus inſigni Scanienſium
claſſe ſtipatus. Hic nuper Hieroſolyma regreſſus, barbã admodũ immiſſam longin
quæ ꝑegrinationis teſtẽ gerebat. Igiꝰ Abſalon ſiqd clam tãto viro experireꝰ vitio ſi
bi vertendũ exiſtimans/ꝑ Eſbernũ ei qd cupiat/indicat. Ille ſtudio Abſalonis impen
ſius laudato, orat ſociũ ſe ꝓpoſiti habeat/caniciemq́ ſuam iuuenilia quãdoq́ experi
ri ꝑmittat. Nec ſegniter ꝓmptiſſimis Scanienſiũ delectis Abſalonẽ ſecutus, cõmu=
ni nauigatione appulit Lalandiã. Illic noſtris obuiæ ſeptem Rugianorũ rates fuere.
Vnde quũ noctu ſoluiſſent, erroris metu peritũ nauigationis ex Abſalone depoſcit
quo recepto ꝓſpero curſu deſtinati portus compẽdiũ aſſecutus eſt. Abſalonẽ vero
noctis opacitas aliquãtis nauigationis exceſſibus errabundũ effecit. Sed nec Sialan
denſes erroris prorſus exꝑtes reliquit. Par ignorantia Rugiana quoq́ nauigia feſel
lit: et forte in eũ locum inciderant, ꝓpe quẽ Brãmeſiorum claſſis pyraticam actura
coierat. Cuius rei inſcii Rugiani quũ primũ lux affuit, noſtrorũ ſe copiis inſerũt/pa
remq́ cum ipſis militiam auſpicantur, paucis ad nauiũ pręſidia relictis. Quas Brã
meſii cõſpectui ſubiectas, dilapſis metu cuſtodibus, populanꝰ. Nec præda / ſpoliiſq́
contenti, bina ex iis nauigia præſtantioris fabricæ viſa/ſecum abducunt. Quæ quũ
ꝓhibentibus Sialandicæ claſſis cuſtodibus vlterius amouere nõ poſſent, ferro ptu=
ſa merſerunt. Vnicã hæc ꝓuincia vrbem habebat: quæ a danis rebus vacua reperta
eſt, incolis eidem defenſionẽ ſuam credere nõ audentibus, cuius deſertioni ꝑtim de

fenſorum/ꝑtim valli inopia cām præbuit: anteq̃ incolæ vocitabant ꝗ mœniū ſuorū
diffidentia cum cōiugibus ac liberis ad eccleſiam extra vallum ſitā certatim ſe con
tulerant/religionis q̃ belli præſidio tutiores futuri/paciſq; domicilio ꝑiculum vita
turi. Sed nec quiſq̃ e noſtris ad eorū bona manus porrigere auſus eſt: ne prędandi li
bido ſacrilegio implicaretur: q̃q̃ in ſacra æde iniquas opes attentare nefas nō eſſet.
Neq; em̄ religionis auctoritas eius detractoribus auxilio obtentuiq; fore debuerat.
Iāq; militāte Abſalone/Eſkillus neqđ cōſuetę religionis omitteret, primā ſacris ope
rā exhibebat. Cuius animo tātus hoſtiū cōtēptus inceſſerat: vt in exercitu toga nō
armis vteretur. Interea Hurna qdam et Marquardus: quē Adulfus Holſatiæ præ
fectus filio moriēs tutorem reliquerat, Danorū copiis ſuꝑbo ſermone cōtemptis, in
gentem Sclauorū/Saxonūq; manū cōtraxerāt. Forte aūt noſtris intermiſſo obequi
tandi labore/reſpirādi gřa aliquātiſper humi cubātibus/Eſkillus adeo ſe ætatis ma
gnitudine cōtuſum cōfractūq; aſſeuerabat: vt ne equū quidē ſine adiutore cōſcēde
re poſſet. At vbi hoſtes in cōſpectū venere, quouis iuuene ocyor equū inſiluit: ita vt
corꝑis eius robur nulla ex ꝑte quaſſatum putares. Adeo virtus ætati imꝑat. Itaq; ꝗ
dictis ſenectutē cauſatus fuerat, hanc poſtmodū factis iuuentā redolentibus decora
bat: quē in hāc virtutis diſſimulationē nihil præter virtutē adduxit. Eodē forte tꝑe
ex noſtris manus ꝑuula prædæ dulcedine a cæteris digreſſa, quum hoſtes militū nu
mero ſuꝑiores/et fuga vitare deforme duceret/et pugna aggredi nō auderet, inter
metū pudoreq; defixa/ſociorū præſtolabatur aduentū: inter quā et reliquas noſtri
exercitus copias paluſtribus aquis medius fluebat/vno tantū vado meabilis/riuus.
Quē Abſalon cūctāte primipilo primus equo trāſgreſſus, ſequētibus ſuꝑandę diffi
cultatis cōpendiū præmōſtrauit. Cuius rei ignari, hoſtes ſecurius q̃ cautius operie
bātur/Danicorū equitū aduentū editi montis interiectu celante. Igiť ꝗ prius a nr̄is
diuulſi fuerāt nō expectato ſociorū auxilio: quod ſibi tā ꝓpinquū cernebāt/ auide in
hoſtē ꝑcurrūt: ne bellū ꝓprio metu dilatū/aliena virtute expetere viderenť. Quorꝫ
Sclaui paucitate cōtēpta poſtq̃ maiorē hac aciē humilioribus locis relictis mōtis iu
ga ſuꝑare cōſpiciūt, terga vertentes ab iis quorū vires ſumma animi dictiq; petulā
tia laceſſiuerant, nullo negocio funduńt. Tantū ſemꝑ ludibrii inſolentiæ exitus af
ferre cōſueuit Tūc quidā ex nr̄is quos ex fugientibus occupabant/nuda haſtarū ꝑte
equis detrudere cōtenti, ob cōem religionē ferro ꝓſternere paſſi non ſunt: ne ꝑem
ꝑtorū cædes plus ꝑcuſſoris animæ noceret, q̃ gl'iæ ꝓdeſſet. Quā iniuriā beneficii lo
co a paſſis acceptā crediderim. Ingēti deinde pręda acta tam diu in littore ꝑſtatū eſt
quo ad Rugianorum nauigia: quæ Brāmeſii violauerant/reficerentur. Interea Hen
rico duce apud Bauaros agente vniuerſi Saxonū ſatrapæ gerēdi cū Danis belli cu
piditate: quod minimo cōficiendum negocio arbitrabantur/inſignē viribus exerci
tum amplificabant. Qui in itinere ꝓfugis occurrentibus/accipiunt Danos nō ruſti
ca aut ignobili armatura, ſed oꝑoſo ac militari inſtrumento bella gerere ſolere/tan
taq; in Chriſtianos clæmentiæ eſſe: vt fugientes colaphis, q̃ armis inſectari malue
rint. Nam aciem ſuam quū ab eis capi intercipiq; poſſet, equis nō ſpiritu ſpoliatam
auctorē vero victoriæ ſolum Sialandenſium antiſtitē extitiſſe. Id mirum ſatrapis vi
ſum: quorū vnus Guncellinus: cuius bellicæ virtutis experientia apud Henricū du
cem familiaritatis palmam creauerat/ de re præſenti a cæteris conſultus, Abſaloni
in maritimis occurrendum monebat: ꝙ cum vnius inſulæ manu dimicare magni
non ſit. Interrogatus ab iiſdem rurſum / an cum ipſo Rege manum tuto conſerere

Hurneñ nobilitas priſca: e qua Lago Vrne clariſſimus nūc Roſkildeñ ꝑſidet epiſcopus.

Danorū militandi modus.

poſſent: Ne id quidem Henrico duci ſine periculo audendum reſpõdit. Quo dicto
cunctantibus cunctis/Danicæq; virtutis impetum formidantibus, viam ſe tutio-
ris conſilii repperiſſe ſubiunxit. Nam quum vniuerſæ Danorum vires maritima
expeditione cõfluxerint/ſi interim Sleſuicenſium partes hoſtiliter peterentur, plus
diſpendii Danos q̃ foris inferant/domi eſſe paſſuros. Quo audito Bernardus Raza
burgenſis in eam prouinciam arma ſe tranſlaturum negabat: quam per regem be-
neficii iure poſſideat. Sed neq; Sleſuicenſium portas tametſi rex extrinſecus agat
adeouſq; defenſoribus carere: vt plane hoſti patere videantur. Nam earum cuſto-
diam ſexaginta Danorum milibus eſſe mandatam. Quod audiens Henricus, qui
Saxoniæ primatum vicario nomine adminiſtrabat/bellum a ſe Danis temere para-
ri proteſtatus eſt: qui pacis patriæq; charitate flagrantes/propulſandæ magis q̃ ir-
rogandæ iniuriæ gratia aduerſum inſolentiſſimos ſeruos/ teterrimoſq; latrones
Martem inducant. Quos quum innocentes inceſſere nefas habeatur/tartareas ſe-
des mereri, qui tam iuſtæ gentis cruore manus ſuas contaminare præſumerent.
His monitis decretum remittendæ expeditionis obtinuit, cunctis tam indignum
militiæ genus detrectandum cenſentibus. Igitur Guncellinus: qui bellicæ virtutis
operibus apud Henricum excellentem familiaritatis locum meruerat / quum ſen-
tentiam ſuam ſociorum arbitrio damnatam animaduerteret, pacificandum cum
noſtris ratus, Sunonem popoſcit: eoq; compoſitionis partes plenius exhibente, vſq;
ad Henrici ducis e Bauaria reditum/belli dilationem obtinuit. Rex deinde Ru-
XVII. giam aduectus, Sircipinenſem ſtatuit attentare prouinciam. Quam dum pete-
Paludis ret, eximiam vaſtæ cœnulentæq; paludis difficultatem offendit. Cuius ſuperficies
trãſeundæ tenero veſtita ceſpite/graminis quidem ferax, ſed veſtigii ita impatiens erat: vt plæ
difficultas. runq; calcantes obrueret. Nam limo funditus ſubſidente in luteas voragines/ſordi
damq; colluuiem prolabebantur: haud aliud progreſſuris iter patebat. Tunc equi-
tes extenuandæ difficultatis vitandęq; laſſitudinis gratia/arma ſibi detracta equis
imponunt: eoſq; præuii ductare cœperunt. Quos vt altius cœno obrutos ſuſtenta-
bant/ita quũ et ipſi ductando ſubſiderent, equorum comam amplexi / fulciebantur.
Riuulos quoq;: qui in ea palude crebri admodum diſcurrebant, nexis virgarum
compagibus/ſuperant. Tunc vero inſignis quorundam probitas fuit. Nam qui-
dam ex equitibus armis onuſti, ductis poſt ſe equis, paſſibus incedebant /agilitatis
fiducia onera abiicere recuſantes. Quorum factum hoc illuſtrius, quo inuſitatius
extitit. Sed et equi dum corpus lacunis immerſum auidius erigunt, interdum du-
ctores vngulis obruunt. Rex ipſe duorum militum humeris innixus, omnibus
præter proximam corpori veſtem reiectis, ægre limi molliciem ſuperat. Raro vnq̃
Danica vir- plus ſudoris Danica virtus expendit. Ingentem hoſtibus peragratæ paludis am-
tus. miratio ſtuporem inuexit. Neq; illis reſiſtere tutum ducebant, a quibus et ipſam
rerum naturam ſuperatam cernebant. Victor tantæ difficultatis exercitus haud
ſecus q̃ ſi hoſtem fudiſſet /alacer incedebat. Ingentes deinde ſyluas emẽſus, animad
uertit vicum apta nauigiis palude circundatum. Is aquarum natura q̃ arte muni-
tior erat: eaq; duntaxat parte vallum habebat, quam pons inter ipſum et continen-
tem porrectus tangebat. Hunc princeps vrbis Otimarus prohibendi aditus gratia
aduentante exercitu, vndis illico exæquare curauit, ſolis ſtipitum reliquiis inter
aquam manentibus. Quas noſtri ceu quædam alterius pontis iaciendi fundamen-
ta ſortiti, propinquæ villæ ſepibus applicatis, paulatim intermeandę paludis com-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

pendium moliuntur. Huius itaq; loci oppugnationem Rex hortante mœnium inopia aggreſſus, Abſalone cum maiore equitatus parte prædatum miſſo, quæcunq; exædificandi pontis inſtrumento opportuna animaduertit, ſummo negocio contrahit. Huius operis contextum verentes oppidani, contractis vndiq; ſudibus, ligneam turrim inſtituunt: cuius præſidio hoſtem tanq̃ arce vetarent: eiuſq; propugnaculis freti, noſtros promouendo operi, q̃ protegendo corpori intentiores, immiſſis ſubito funditoribus, inceſſere cœperunt. Contra, Dani ſagittis decernere ad orſi quia ꝓpius accedere nequibant, rem eminus tentant. Nec minus Otimarus noui pontis progreſſu territus, ſtagnum rate tranſgreſſus, Regem petebat. Ac prout noſtrorum operam, aut ſegnem, aut vegetem animaduertit, ita nunc parcius, nũc impenſius pacis ſupplicationes agebat: ſempq; pro oppugnationis habitu, deditionis verba concipiebat. Tunc vero remiſſior operis executio fuit. Sciebant enim milites ſi bellum reuocari deberet, pontem a ſe cõſeri nõ oportere. In quem tanta iam armatorum moles conceſſerat: vt ne locus quidem ſuppetandis: quæ ſtructuræ neceſſaria forent, ſuppeteret. Adeo vincendi auida multitudo, operandi anguſtias ſibi ipſa conciuit. Sed nec aliter allatæ ſepium moles, q̃ ſuper militum vertices eorundem manibus ductatæ proferri poterant. Nec inutilis ea neceſſitas fuit, quũ ſepes in altum libratæ non minus corporibus muniendis proficerent, q̃ aquis ſternendis prodeſſent. Eodem exemplo vulneribus ſautii referebantur. Tum vero rarior tenuiorq; pontis contextus fiebat, militibus plus eius incrementis, q̃ firmitati ſtudẽtibus. Et iam pene eundem inſulæ commiſerant: quum hoſtes partim arte, partim viribus fræti, nouo pugnandi genere bellum exaggerant. Siquidem haſtatas falces e turri directas ad militum noſtrorum ſcuta tendebant: eaq; pertinacius appræhenſa, præliantibus detrahebant. Obnitentes interdum violentiore tractu ponte excuſſos profundum petere cogebant. Cui malo ni maturius occurſum fuiſſet, Danorum iuuentus propemodum ſcutis vacua occubuiſſet. Nam ex noſtris quidam lignei vnci amminiculo iniecta ſibi falce potitus, eadem cæteras occupando, hoſtem ſubſidio ſpoliabat. Iamq; dies occiduus erat, quum Rex contiguæ noctis metu quid potiſſimum ageret incertus, ſeram oppidi captionem, futurumq; pontis incendium verebatur. Quis rebus quum ſe vrgeri animaduerteret, ne victo ſimilis magno cum ignauiæ rubore ab oppugnatione diſcederet, ad intuendas Otimari preces paulatim animum deflexit. Quem deſperationis errorem Abſalon cum ingenti præda ſuperueniens, conſilii ſagacitate mire diſcuſſit. Siquidem Regem, ſi ſe ignaro Otimari votis annueret execratus: interpretemq; ſecretius abductum, quæcunq; a barbaro pacifice tractarentur, contrario modo exponere hortatus, armatus in pontem deſcendit: militeſq; eum prohibendæ pugnæ gratia adeſſe ratos acrius inſtare compellit, prædam (ſi vincerent) eorum iuris futuram pollicitus. Grata militibus promiſſio fuit. Iamq; explicito opere alacres non ſolum telluris aditum, ſed et turris faſtigium occupant. Quam ſcalis, gradibuſq; adorti, fundunt: obuios reſiſtentes obtruncant. Tunc Herborthus eques Danicus, ne pontis anguſtiis officientibus, ac turba ſociorum obſtante tardior ſuperueniret, facilem ad hoſtes tranſitum nouo irruptionis genere quæſiuit. Etenim armorum onere retento, profundo ſe credidit: quoſq; gradu non poterat, incredibili nandi virtute præceſſit. Quod factũ æmulantibus cæteris, tenerã põtis cõpaginẽ militũ cõcurſus repẽte ſubſidere coegit. Cuiꝰ ruina Abſalonẽ quoq;

Otimari ſimulatio.

Abſalonis calliditas.

Pontis ruptio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

inter alios excuſſum peſſundedit. Qui quũ nãdi aſtu calleret/tametſi armis obſitus eſſet non ſolum inter vndas ſecurus emerſit, verum etiam alios eius artis ignaros ab imminenti periculo tutos præſtitit. Interea Sclaui non ſuppetentibus ad fugam nauigiis, doliis ſe cõmittere auſi: iiſdem pro rotunditatis habitu circumuoluentibus, ab inſequentibus occupantur. Qui nimirum ob inuſitatum nauigandi genus vt ſuis miſerabiles/ita noſtris ridiculi fuere. Itaq; ludibrio permixta eorum infœlicitas erat.

Vicꝰ captꝰ

Capto vico trucidantur mares/fœminæ captiuantur. Fuere etiam qui regi capiendi Otimari conſilium inſtillarent. Quem ne recentis victoriæ gloriam vnius hominis perfida captione corrumperet, inuiolatum dimiſit: hoſtiq; parcere, q̃ famæ nocere maluit. Cum omni deinde exercitu priſtinum iter remenſus, prius claſſem/mox patriam repetiuit. Poſtera æſtate Henricus Bauaria reuerſus, apud Eydoram ſolenne cum Danis colloquium habuit.

Henrici inſolentia.

In quo ob proſperos rerum ſucceſſus adeo ſe inſolenter ac tumide egit: vt medium pontis/ſicut ante conſueuerat/viſendi Regis cauſa/tranſgredi recuſaret: ne ſibi dignitate præſtare: quem peteret, fateretur: immemor prorſus illum paternum/auitumq; regimen gerere: ſibi alieni imperii præfecturam ceſſiſſe.

Waldemari regis modeſtia.

Quam inſolentiam rex adeo patienter ac moderate tulit: vt in eius occurſum exæquatis pontis ſpatiis/tanq̃ par non maior deſcenderet/honoratiorem ſe ratus/ſi cum indignãtis viri faſtu humilitate certaſſet. Siquidem præditus manſuetudine animus/celſitudinem ſuam citra debitam maieſtati venerationem ſubmittere, q̃ alienæ ſuperbiæ exemplo inſoleſcere maluit. Itaq; pace cum Henrico compoſita, Abſalon quum ſecus Stethinnenſe promontorium nauigationem haberet, leuibus ſaxis et ad iaciendum habilibus in eius littore lectitatis nauigium onerat/vſurus eis ad caſtelli tuitionem: quod in publico negociatorum portu condiderat. Quibus nauigio impoſitis, ad idem caſtellum poſtera die peruenit. Vbi quum munditiarum gratia balneis vteretur, animaduertit cuiuſdam nauis e ſeptentrione venientis mentionem foris ſtantium collocutione crebreſcere. Quam vt piraticam ĩtellexit, ſemiloto corpore veſtem popoſcit: nauemq; quam in portu velatam dimiſerat, remigibus lituo contractis, conſcenſam in altum dirigere curauit. Nicolaus quoq; qui clientelæ eius et ſtabuli curam habebat/aliud nauigium iampridem rimarum vitio peſſundatum, exhauſta ſentina, ad patientẽ nauigationis habitum celeriter perduxit. Sed Abſalon velo/Nicolaus remigio piratas petebat. Qui quum Abſalonis nauigationem ſuam ſuperare conſpicerent, callidũ fugæ cõmentũ amplexi/ſubmiſſo velo cõtrariã vento nauigationẽ remigio moliunt̃.

Piratarum ſtratagema

Id attẽtantibus Nicolaus rate obuius fuit. Quã aduerſa nauigatione petẽtes mira gubernatoris ſolertia fefellere. Nã cũ ad eius pene cõtactũ ꝑueniſſent, obliquato remigio in illud nauigii ſui latꝰ qđ ab hoſtibꝰ auerſum erat ꝑiter cõcurrere iuſſi reliqui ſe erigentis oppoſitu ꝑinde ac muro hoſtilia ꝗbus inceſſebantur iacula vitauere. Sic hoſte eluſo diuerticulum nacti, callidis nauigationis ambagibus receſſus petebant.

Fugę ardor

Quas tanta fugæ auiditas ceperat: vt quum ingens telorũ vis in eorũ nauigium effunderet̃/etiam manus ſagittis traiecti, manentibus ſpiculis, remigandi officia non omitterent. Adeo illos timoris magnitudo vulnerũ moleſtiã negligere coegit. Fuere etiam qui vndis impenſius obluctantes/vitam remigio finirent. Alii telis terga confixi, maiorem nauigandi, q̃ ſpicula propriis corporibus auellendi curam pręſtabant. Adeo illis minorũ vulnerum dolorem maiorum metus ademerat. Cũq; anceps diu nauigationis certamen fuiſſet: quod ex remigiorũ volucritate pen

debat noſtris tandem ſuperantibus occupantur. Tunc quidam ex eis indubitati pe
riculi metu ferrum expectare non auſi, in vndas deſiliunt/mortemqꝫ ſibi ipſi infer-
re, q̃ ab hoſte recipere maluerunt. Itaqꝫ plærunqꝫ timidos vnius periculi metus
in aliud præcipites iactare conſueuit. Maxima horum pars qui fluctibus abſtinue-
rant/ferro perempta eſt: q̃q̃ ignobile ſociorum fatum comitari nolentibus iure par
cendum videretur. Quorum capita corporibus auulſa propter Abſalonicæ vrbis
mœnia iiſdem ſtipitibus affixa ſunt, qui nuper aliorum piratarum a Sialãdenſibus
captorum ceruicibus onuſti fuerant. Ea res ingenti prædones pauore confecit. Plu
rimum ſiquidem ad extirpanda piratarũ latrocinia ſpectaculi huius atrocitas va-
luit. Gubernator ipſe cum paucis admodum remigibus captus/quũ falſam redem- Gubernato
ptionis ſpem animo præſumpſiſſet/ac forte putria ſociorũ capita cõſpicatus/ idem ris ſuperbi
ſe Danis facturũ dixiſſet, captiuitatis ſuppliciis cõſumptus eſt/pœnaſqꝫ nõ ſolũ ve- ſupplicium
teris piraticæ, ſed etiã recentiũ minarũ exitio pepẽdit. Per idẽ tp̃s Eſbernus et We-
themãnus opportunas patrię excubias multo nauigationis impendio ꝓſecuti/ſedu
lumqꝫ piraticæ opus ingreſſi, in ſeptem piraticos mioparones quatuor incidere na Miroci vir
uigiis. Tũc Mirocus pugil ſpectatæ audaciæ fortitudinis ſuæ motũ intra ꝓpriæ na tus.
uis ſpatia cõtinere nõ paſſus, Wethemãni ſe appetentis nauigiũ virtutis fidutia ſo-
litarius inſilit/cedentibuſqꝫ ꝑ ignauiã remigibus, neminẽ in eo præter Wethemãnũ
rebellem habuit. Quos Eſbernus rate præteriens riſu ꝓſequi contentus fuit: neqꝫ
aut hoſtem lædere/aut ciuem iuuare ſuſtinuit: ne pluribus aduerſum vnum opem
tuliſſe videretur. Progreſſus itaqꝫ Strumicũ athletam inſignis fortitudinis capit.
Sed nec prius Mirocus vt pedem referret vrgeri poterat, q̃ alius nauigii ſuꝑuenien
tis viribus arceretur. Cuius reſpectui tantũ venerationis a victoribus tributũ eſt:
vt quum captus ſupplicium mereretur/redemptionẽ acceperit: potiuſqꝫ in eo pro-
bitas honorata ſit, q̃ facinora punita. Ita quum impietati pernicies deberetur, forti
tudini ſalus donata eſt. Eodẽ tempore Eſkillus domeſticis ſupra vires negociis fati- Eſkillus ar-
gatus/dum quieti intentius conſuluit, proficiſcendi licentia a rege difficulter extor- chiep̃s Cla-
ta, nobile Galliarum cœnobium: quod Clarauallis nuncupatur/petiuit: ibiqꝫ priua- reuallẽ fit
ti more tranquillam vitam degens, aſperum patriæ conuictum voluntariæ perigri monachus. Aº 1178. Steph. p. 247 col. 2
nationis lenitate mutauit/iocũdiorem rerum vſum apud exteros, q̃ inter ciues ha-
biturus. Per idem quoqꝫ tempns Walagoſtenſes mœnium ſuorum anguſtias peroſi XVIII.
contractiora vrbis ſpatia propagare cœperunt. Nec incrementa adieciſſe contenti
noua defenſionis præſidia excogitabant. Siquidem frequentibus palis circa mœnia
defixis, quo minus hoſtis aditu potiretur/propinqua muris vada claudebant/pro-
fundiora fluenti loca aduolutis ingentibus ſaxis nauigiis inacceſſa reddentes. Cæ-
teros quoqꝫ meatus nauigationibus opportunos/aut lapidum coagmentis/aut alio
impedimentorum genere præſtruebant. His obſtaculis rex optato locorum acceſſu
ꝓhibitus, claſſem poſtera aduerſum Sclauos expeditione promotam/ Zuinenſibus
oſtiis inſerit/Iuliniqꝫ vacuas deſẽſoribus ędes incẽdio adortus, rehabitatæ vrbis no
uitatẽ iterata penatiũ ſtrage cõſumpſit. Nec ſolũ Iulini viciniã: ſed et cõfinia Cami
ni ipſo p̃terito populatus eſt: vt factu celerius, ita quoqꝫ hoſtibꝰ ꝑniciosius ratus/pa
tẽtẽ ruris vbertatẽ diriꝑe, q̃ dubia munimẽtorũ clauſtra pulſare. Nã Iulinenſes cũ
vrbis ſuæ recẽtes ruinas ferendæ obſidioni inhabiles cernerent, perinde ac viribus
orbati, deſerta patria, præſidium Caminenſe petiuerant / aliena amplexi mœnia,
qui propria tueri diffiderent. Ab his demum finibus exercitus noſter ad vr-

bis Oznæ ſolum dirigitur. Cuius mœnibus abſtinens viciniam irrumpit/certam agrorũ vaſtationẽ incertæ vrbiũ obſidioni præpõderare exiſtimans. Sed etiã idem aliquãto ſatius faciliuſq; reputabat pſequi diſpſos,q̃ vrgere munitos. Cui poſtmodũ compendiariæ nauigationis reditum circũſpicienti in commune prouiſum eſt/propinqui fluminis abſtruſos reſerare receſſus. Cuius oſtia quũ quondam nauigantibus peruia fuerint: nunc harenis obfuſa ad priſtinũ habitum foſſa redigi poſſint. Quam ſententiam conſiderata difficultatis magnitudo quaſſauit,Rege eximiam obſtaculi molem ligonibus penetrari moroſum ducente,vetanteq; negocium ſuſcipi,quod plus impenſæ q̃ vtilitatis afferre videretur.Igitur repetito Ozno,tormentiſq; propter vallum erectis,obſidio fingitur:cuiꝰ ſpecie deditio obtineretur. Quã

XIX.

ſimulationem ſpernẽtibus oppidanis/expeditioni finis imponitur. Aliam rege poſt ver poſterum exorſo/eiuſq; opinione finitimos terrente/quũ ſe Sclaui nec propriis viribus/nec peregrinis auxiliis aduerſum Danica arma abundare conſpicerent,delegatur Priſzlauus,qui bellum apud Danos deprecaretur. In quorum præparatam claſſem incidens/oblatæ pecuniæ pactione non ſolum profectionem prohibuit,ſed etiam pacem in biennium taxauit. Cæterum publicæ religionis conditiones barbaris ingeſtæ non ſunt: cuius profeſſores plæriq; eorũ principes exiſterent,vulgo ſacrorum ſocietatem damnante. Qui tametſi Chriſtiano nomine cenſerentur,titulum moribus abdicabant/profeſſionem operibus polluentes. Per idem tempus Hẽricus compoſitis in Bauaria rebus/quia Sclauis aduerſum Danos adeſſe non poterat,amicitiam Waldemari prius per internuntios petitam/ mox apud Eidoram colloquio obtentam callidius q̃ verius amplexatus eſt. Nam pꝛicaci eius ingenio nulla boni ſtabilitas ſeruiebat. Cum gente noſtra nũq̃ diutinas ac conſtantes amicitias gerere ſuſtinuit. Mẽtiri virtutem ducebat: bonarũ artium loco fallaciam amplectebatur: fidem ſimulatione colebat/honeſto vtile anteferendo. Aſſidue noſtros rupta turpiter ſocietate lædebat. Econtrario regem conſpicua animi integritas/ꝑpetuaq; in cunctis cõſtantia decorabat. Quid ergo miremur/ꝙ inter eius virtutes/ et Saxonicam leuitatem firma ſocietatis copula/aut ſolidum concordiæ vinculum contexi nõ poterat? Iiſdem fere temporibus Suerus quidam fabro patre genitus/ſacerdotii quod in Ferogia aliquãdiu geſſerat partibus abdicatis/Noruagiam petens,religionis munus militia mutauit/Oſteni cuiuſdam ab Erlingo proſtrati occaſione adductus: cuius agmini per deſerta fugienti fortuito obuius ducem ſe præbuit/reſq; aduerſum victores nauare cœpit. Et ne generis titulo carere videretur,originẽ mentitus/Haraldum Hybernienſem auum ſibi vendicando/Siuardo ſe ꝓcreatum confingit. Cuius etiam nomẽ filio: quem antea patris vocabulo vna appellauerat/aptauit. Et vt omnia prioris fortunæ momenta ſubrueret/proauiq; vocabulo in eo repræſentari crederetur,ſimulatæ proſapiæ decus/noui nominis ornamentis vſurpare ſuſtinuit/Magnumq; ſe in argumentum generis vocitari conſtituit. Quod tam impudẽs mẽdacium turbulento militum errrore/ credulaq; vulgi ſuffragatione protectum/ad totius Noruagiæ cruentiſſimã ſtragem/extremãq; perniciem penetrauit. Idẽ quũ adhuc priuatus Suetiæ ducẽ Birgerũ petiſſet,ſacerdoti cuius forte hoſpitio vſus fuerat/ſtolam præcipuum Diaconi inſigne/cum libro ſacerdotalia ſacra continente dono dediſſe fertur. Sed ne peregrinis vlterius immorer,ſtilum ad propria referam. Neq; me domeſtica ſcelera per idem tempus exorta diutius externis inſiſtere patiuntur. Siquidem Magnus Erici filius præſentis for-

Hẽrici praui mores.

Waldemari probitas.

Suerꝰ ſe regis filiũ mẽtitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

tunæ ſtipẽdiis nõ cõtẽtus: cũ Kanuto & Carolo qbus paterna cũ Waldemaro neceſ- Magni ĩ re-
ſitudo: maternus autẽ auus Eſkillus erat: aliiſq; cõpluribus in ſocietatẽ facinoris ac- gem conſpi
citis: opprimẽdi ꝑ inſidias regis cõſiliũ capere ſuſtinuit. A quo cũ Suenonis partibꝰ ratio.
militãdo bello Grathico captus fuiſſet: nõ ſolũ ſpiritu ſed etiã amicitiæ & familiari
tatis iure donatꝰ: atq; ex priuata fortuna ad eminẽtẽ dignitatis locũ ꝓuectꝰ fuerat.
Tantã victoris charitatem ſupplicii qđ meruerat loco expertus eſt. Cuius inſidiarũ
apparatus: hoc ſecurior: quo incredibilior extitit. Neq; enim facile regis animũ ſub
ire poterat: ab illo ſibi inſidias necti: cui quõdam ſalutem a ſe tributam meminerat.
Cum res diu latuiſſet indicium huiuſmodi fuit. Quidã Theutones inſidiarũ cõſcii
Magno clientelæ obſequiis deuincti cum forte negotiorum eius curam amminiſtrã De inſidiis
do Holſatiam peragrantes: cuiuſdam ſolitariam vitã degentis hoſpitio excepti fu- Magni &
iſſent: eiuſq; cubiculum a ſe medio tantum pariete diſcretum neſcirẽt: nocturno in- Caroli.
uicẽ ſermone effuſius habito: vehementer ſe mirari dixere: quo pacto rex inter tot
præparata ſibi inſidiarum cõmẽta mortaliũ adhuc luce fungeretur: quas Magnus
cum Karoli filiis eius capiti clandeſtino conſilio molitus fuerit. Has vero omnes ad
uerſum inſcium excogitatas: non fortuitis humanæ conditionis caſibus: ſed cõſtan
tibus diuinæ protectionis ſubſidiis eſſe diſpulſas. Siquidem Magnũ gladio dũtaxat
venabuloq; quo Tigres occupandi conſuetudinem habebat vtentem: petituro Sia-
landiam regi comitandi obſequiũ ad cuiuſdam vſq; vadi tranſitum exhibuiſſe: ibiq;
Kanuti qui pari armatura inſtructus (nã id genus in venationis ſectatoribus ſuſpe
ctum eſſe non poterat) cũ coniuratis eodem tempore ſuperuenire debebat: occurſu
fraudatum, facinuſq; ſine complice experiri non auſum: per ſummã propoſiti diſſi-
mulationem: cõſalutato rege propria repetiuiſſe. Poſt cuius diſceſſum Kanutũ regi
vadum tranſgreſſo obuiũ extitiſſe: turbatũq; conſortis abſentia: proſecutionis offi
cium ſimulaſſe. Aliquanto tamen eũ acrius auidiuſq; q̃ Magnũ propoſitum exequi
perſeueraſſe. Qui regem equites ad mare præmittere, ſtipantibuſq; fœminis mora-
bundum in littore conſidere: & inter extremos nauigium conſcendere ſolitum ag-
gredi conſtituerit: peregiſſetq; facinus: ni rex abſq; omnis humani indicii monitis:
benigniore cœleſtium cura compulſus: relictis ocyus pediſſequis: ratem præter ſo-
litũ ſcandere maturauiſſet. Karolum autẽ antea a coniuratis in Scaniã trãſmiſſum
fuiſſe ſi fratri propoſitum ex ſententia ceſſiſſet / ad extirpandam regis ſobolem ami-
corum auxilia contracturum. Sed ne ſic quidẽ Kanutum propoſito cedere voluiſſe
ꝙ apud Fioniam fruſtra tẽtatum: in Scania maiori cum opportunitate conſumma-
re ſperauerit. Waldemarũ ad Helſingorum vrbem præcurrere maturando: eũq; cũ Helſing-
primũ Scaniæ aduectus rate excederet: incautum opprimere moliendo: quem poſt borg.
diurna venationis exercitia: ꝓmiſſis arbitris eo loci paruula rate crepuſculo trãſire
ſolitum: non ignoraret. Quã machinationem fortuitis neceſſitatis præſidiis eluſam
fuiſſe: nam ratem quæ regem vehebat cũ forte glaciali impulſu procul a concupito
littore detorqueretur / militum eius aduentum præſtolantiũ ingenti cohorte exce
ceptam fuiſſe: eãq; manũ neceſſitati ſubuenire conatam: coniuratorũ inſidiis obſti-
tiſſe. Ita Kanutũ & Carolum bis propoſiti caſſos / loricas quas inuadendi regis gra-
tia ſub tunicis geſtabãt hoſpitiis reddidiſſe. Horum autem omniũ ammirationem
vincere: ꝙ Waldemarus vnius ex coniuratis ſibi perfamiliaris ſuſpectũ minime / fer-
rum vitare potuerit. Qui cũ regi per Rhedam aucupiũ exercenti: ſolitarius comes
aurigaq; exiſtere ſoleret: deficiẽtibus cõiurationis auctoribus: parricidale miniſte-

rium circa ipſum compræhenſa aue curru delapſus iuuandi accipitris curã intẽta
corporis inclinatione tractaret:ſua manu peragendũ promiſerat:fortunã tamen in
tanta tãq; facili inſidiãdi materia promiſſis parricidii partibus aditum nõ dediſſe.
Horum itaq; euentuũ miraculis liquere mortali manu regẽ perire non poſſe: cuius
ſalutem inter tot exitioſa,arcanaq; pericula:non induſtria humana:ſed cœleſtis p-
texerit diligẽtia. Hanc hoſpitum relationem a rerum ammiratione profectam: ere
mita perinde ac ſi diuinitus dati indicii myſterium veneratus:cuidam monachorũ
rectori ad ſe venienti memori narratione replicuit iuſſo horum indicandorum gra
tia ad regem tranſitum non differre. Quibus acceptis rex:cum ex diffinitione loco
rum:argumentiſq; temporum:necnon itinerum ſuorum circũſtantiis fidem aſſer-
tis habere cœpiſſet/non minus ſibi ſubſidii deum in prodendis inſidiis præſtitiſſe:
q̃ in fruſtrãdis tribuiſſet gratulatus eſt. Cuius rei ignorantia Karolus priſtina ad-
huc ſecuritate ſuccinctus ſiue tegẽdi parricidalis propoſiti calliditate:ſeu peragẽdi
deſperatione:Abſalonem ob cognationis fiduciam petitum:impetrandis ſibi a rege
prouincialis beneficii adiutorem depoſcit. Quo propinqui preces attẽtius exſequẽ
te:Waldemarus diſſimulata inſidiarum cognitione:ex fiſco ſuo ſe ſtipendia Karolo
ſoluturum promittit:quoad honoris ei impertiendi facultas incideret. Cũq; Roſ-
kildiam veniens in æde trinitatis optimæ maximæ/morem ſacris geſſiſſet: amo-
tis arbitris Abſalonem adeſſe præcepit: quo ſecum conſidẽte indicẽ aduocans:quæ
ſibi detulerit iterato exponere iubet. Ille propĩquitatis metu qua Abſalon a Kanuti
filiis cõtingebatur eloqui,veritus atq; os rubore perfuſus:aliquãdiu plenũ hęſitatio
nis ſilentium egit. Cuius taciturnitatis rex illico cauſam coniectans: hoc inquit te
metu Abſalonis fides liberat. Apud quem meæ reſpectum charitatis propriæ neceſ
ſitudinis affectioni præponderare non dubitem. Quo dicto ſenioris vocem verecũ-
da animi hæſitatione torpẽtem ad eloquẽda quæ iubebantur intrepidam reddidit.
Is itaq; relationẽ ab inſidiarum principio orſus: cunctaſq; earum partes veris nar-
rationis indiciis proſecutus:hoc nõ ſuæ ſed alienę compertionis fuiſſe teſtatur, ro-
gatum ſe tantum eadem regi referenda curare. Tunc rex eo ſecedere iuſſo:ductis al
te ſuſpiriis:priuatim apud Abſalonẽ, queri cœpit: nũq̃ ſibi vel cognationis ius:vel
beneficentiæ meritum obtentui fore potuiſſe:quo minus malis propinquorum arti
bus appeteretur. Quorum fraudem ſi diſſimulanter tolerare cœpiſſet: effectũ in-
ſidiis præbere poſſe: quæ tam potẽtum tãq; ſibi familiarium ſtudiis necterentur. Si
vero parum adhuc publicato facinore ſupplicia de indemnatis ſumere maturaſſet:
doliq; notitia a paucioribus ſumpta crudelius in æmulos conſuluiſſet: innoxia ca-
pita confictis criminationis partibus obruere videretur: inuidiaq; virtutis accen-
ſus ad communẽ generis ſui interitum variis inſimulationis modis exſurgere ne-
ceſſitudinis euerſor:affiniũq; conſumptor cenſendus. Igitur & patientiam pericu-
loſam & vltionem ſi præpropera foret:probroſam exiſtere. Ita ſe quem vindictæ mo
dum appræhendere debeat ignorare,cuius & ignominioſa acceleratio ſit & perni-
cioſa dilatio. Cæterum inſidiarũ periculis patere malle/q̃ in auctores facinus retor-
quere:ni mors ſua ad aliorum confeſtim exitium redundaret:quã liberorum ſuorũ
amicorũq; miſerabilis ſtrages: mox diſcordia ciuilis: ſæuaq; exterorum irruptio:
ac totius patriæ teterrima vaſtitas inſequeretur. Hęc & cõſentanea rex crebris an-
xiiſq; gemitibus proſecutus:quæ maxime ſibi conducant Abſalonẽ diſpicere iubet.
Ille ſe nihil a regis æſtimatione diuerſum perpẽdere refert:præfatus ipſum ex repẽ-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

tino vindictæ procurſu non leuius famæ diſpẽdium q̄ ſalutis ex dilatione capturũ. Quamobrem animaduerſionis ius diuino permittẽdum arbitrio/ qui potis ſit inſidias quas eluſerit publicare. Sed neqꝫ rem cuius multitudo conſcia ſit diutule vulgus latere poſſe. Hortatur deinde corporis ſui cuſtodiam conſuetis comitibus attẽtius mandet: iubeatqꝫ nunq̄ ſibi inermes aſſiſtere: nec magis ſalutem ſuam diurniſcorum officiis, q̄ nocturnis excubiis vallari curet. Sic enim coniuratorum aliquos: ſe proditos ſuſpicantes: repentinum propoſiti indicium edituros. Gratum Waldemaro conſilium fuit. Cuius Roſkildiam linquentis Abſalon comitem agens: ſollicitatur a Carolo petitionis ſuæ partes quas nuper apud regem egerit: iterare. Qđ exſequente eo: reſpondetur a rege: raram beneficii gratiam eſſe, qđ accipiens parricidio penſare ſtudeat. Præterea miram quorũdam ingeniis & fallendi pertinaciam & diſſimulandi ineſſe verſutiam. Se nihilominus cum primum Iutiam introierit inſidioſo militi munificum futurum: a quo potentiæ ius in id maxime vulgus affectari non dubitet. Iocunda Carolo promiſſio extitit: quã ſibi per Abſalonem expoſitam impenſiore gratiarum relatione proſequebatur: finxit enim oris hilaritatem: lætitiamqꝫ effuſius prætulit: quam non tam recipiẽdi beneficii q̄ implendi parricidii affectus progenuit: ꝙ ei regiæ diſſimulationis induſtria ſecuritatis incrementa tribueret. Huic poſtmodum forte materni aui Eſkilli per idem tempus a Gallia nauigantis appulſus/ vrbem Ripam cum Kanuto fratre petẽdi cauſã præbuit. Quorum Benedictus quidam ſolo patre germanus: ſed pellice editus regiæ clientelæ fortior q̄ fidelior comes: Waldemaro paucis poſt diebus q̄ Fioniã ingreſſus fuerat in propatulo prãdente, ſiue celandæ fraudis impatiẽtia adductus: ſeu parricidii qđ cogitauerat furiis concitatus: neglectis epulis cultrum quẽ forte prandendi gratia ſumpſerat: compreſſa manu: huc atqꝫ illuc actum: varia ancipitiqꝫ verſatione ſtringebat: perinde ac vſum eius ad inferendas plagas agitationis exercitiis prædiſcere cupiens. Interdum ferrum ſinu condebat: detectumqꝫ rurſum digitis inſerebat. Inter hæc aſſidue regem oculis deſtinabat: quibus nõ minus q̄ manui minarum ineſſe videretur. Cuius motibus amentię conſentaneis: Waldemarus per ſponſam filii Gerthrudem ob id muliebriter lachrymãtem oculos inſerere monitus: Nicolaum: qui regiæ menſæ præerat: q̄ poterat arcanis nutibus accerſitum: viſum ad inuſitatos Benedicti geſtus obliquare tacite iubet: amotiſqꝫ poſt epulas mẽſis cæteris ſibi propiorem conſiſtere: prædicti equitis ſi quas moliretur inſidias excepturum. Sed Benedictum tum ipſius regis, tum commilitonum plena ſtuporis contẽplatio ferrum vaginæ reddere coegit. Crediderim vero hunc animi æſtum eius pręcordiis diuinitus ingeſtum eodẽqꝫ auctore proditum facinus quo prohibitum eſſe. Tum demũ Waldemarus neglectum Abſalonis cõſilium pœnitẽtia proſecutus: deuocatis in cubiculum militibus inter quos & Benedictus aſtabat: rẽ mœſtam eiſqꝫ per q̄ maxime diſplicituram afferre ſe dixit: quam & prodere triſte ſit: & celare peſtiferum: nec ſe dubitare quin eadem in cõmune delata amicorum mẽtes triſtitiæ ſalebris ſit implicatura: tantoqꝫ eis plus amaritudinis incuſſura: quanto regem ſuũ propenſiore charitatis cultu contingerent. Siquidem quorundam conſpirationẽ de nece ſua habitã non dubiis cõiecturæ rationibus/ ſed veris conſciorũ indiciis, certiſqꝫ rerũ veſtigiis ſibi proditã eſſe: cuius auctoribus primã ſalutis ſuæ cuſtodiã credere conſueuerit. Nolle vero ſe eorum declarare vocabula ꝙ noxios reſipiſcẽdi induciis donare q̄ inſimulãdi ſtudio obruere mallet. Hortatur deinde maiore cum ſedulitate vallãdum

Benedicti Alemanni ſtoliditas.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſe curent: nec vſq̃ gladiis vacui incedentem comitari ſuſtineant: ſtipandiq; officia
hactenus per incuriam geſta deinceps elaborato famulandi ſtudio proſequãtur: tan
taq; id ſollicitudine peragant: perinde ac quiuis propriæ ſynceritatis certitudine
de aliena ambigere neceſſe habeat. Sed neq; ſe vniuerſos notabiles ducere: de quo-
rum grege complures ad mortem pro ſe excipiendam ſi res poſceret: paratiſſimos
ſciret. Tunc milites mutua fidei æmulatione conſciorum indiciũ flagitantes: a per-
fidis erga regem capitibus vindictam ſe exacturos promittunt: neq; aut neceſſitu-
dinis aut familiaritatis gratia tẽperaturos: quo minus ſanguinis eius cupidos pœ-
nas quas mererentur/perſoluere ſint coacturi. Ad hæc rex referre: fidei ſynceritate
contentos: vlteriores indicii partes expetere non oportere. Ita militum preces ab in
nocentiæ conſciẽtia profectas/ plenum moderationis reſponſum ceſſare compulit.
At Benedictus coniurationem a conſciis regi proditam ratus: eũq; his quos incau-
tos opprimere cuperet callidis ſimulationis ambagibus veniam polliceri: plærisq;
militiæ inſignibus relictis: Iutiam qua potuit celeritate petiuit: detectæ factionis
nuntio ad Magnum dimiſſo. Ita perfidum eius animũ mordax conſcientiæ crimen
regiæ manſuetudinis promiſſis fidem habere vetuit. Quæ res Magno proxima no-
cte nauigio Lubecam proficiſcendi: indeq; Henrici contubernium expetendi cau-
ſam præſtitit. Eodem nuntio Kanutus & Carolus per Benedictum accepto: tacite
Ripenſium vrbe egreſſi: conſcẽſa apud Randruſium naue præfectum Gothiæ Bir-
gerum propinquitatis fidutia petiuere. Adeo illos malignæ conſcientiæ vis ſecuri-
tate defectos: ſubito pauore quati coegit. Quorum profectionem Eſkillus: tum pro-
priam, tum nepotum fortunam miſerabilius queſtus infinitæ ægritudinis moleſtia
proſequebatur: ob cuius magnitudinem linguæ debilitate contracta: parum voca-
lis euaſit. Quem rex ad ſe Wibergi veniẽtem iocunda admodum fronte ſuſcepit: ne
quid ſuſpitionis in eius aduentu reponere videretur. Quam regis moderationem
pontificis prudentia æquauit. Supplicem enim pro nepotibus vocem mittere non
ſuſtinuit quo magis ſe ab inſidiarum ſuſpitione alienũ efficeret: neue eorum culpæ
affinis/quos precibus ſeruare cuperet, exiſtimari poſſet: conſultius arbitrando taci
turnitatis argumento malignitatis ſuſpitionem vitare: q̃ offenſam pro noxiis ſup-
plicando contrahere. Cui poſtmodum Scaniam profecto/opportuna medicorum in
duſtria debilitatæ vocis opem redintegrauit. At mẽtem eius ingẽti curarum æſtu
obſitam ægritudine vacare nepotum proprio ſpiritu chariorum fortuna paſſa non
eſt. Adeo facilius corporis q̃ animi diſcrimina vitãtur. At Magnus facinoris pudo-
re quam exilii cauſam haberet: Henrico pandere veritus: recõciliationis ab ipſo dũ
taxat remedia poſtulabat. Ille exulis vota auerſari impium ratus: epiſtola ad Walde-
marum tranſmiſſa: conceptæ erga Magnũ offenſæ remiſſionem efflagitat. Ad hæc
Waldemarus legatione q̃ literis reſpondere ſatius ratus: Henricum quẽ ſtabulo ſuo
præpoſuerat: Germanicæ vocis admodũ gnarũ in Saxoniã dirigi curat: apud eius
ducẽ Henricũ Magni perfidiã accuſaturũ. Quo audito/ Magnus rubore in audaciã
verſo q̃ poterat pertinaciter obiectis ſe affinẽ negare: & veluti in augmẽtũ innocẽ-
tiæ duello manum offerre: eodẽ acumine diſſimulationẽ amplexus: quo facinus mo
litus fuerat. Refert legatus nõ ob hoc ſe eo miſſum: vt accuſationis partes apud ex-
teros ferro proſequi debeat: ſed vt reum cauſam ſuã ad regis cognitionẽ transferre
defenſionẽq; patria lege decretã ſubire moneat. Tum duce quẽ defenſionis modum
aduerſum hoc criminationis genus lex Danica ſtatueret: rogante: penes ferrũ pur-

Eſkilli perplexitas.

Steph. p. 248. col. 2

gationis morem conſiſtere reſpondit. Tunc Magnus a duce rogatus: an tantum fi-
dutiæ in innocentia ſua reponeret: vt huius experimenti indicio ſpem defenſionis
petere auderet: Anceps id genꝰ nec ſemper miraculo prædítum aiebat: qđ plærūq;
et inſontes damnare, & noxios abſoluere ſoleat: fortuitoſq; maxime experimētorum
euentus habeat. neq; enim diuinam potentiam tanta mortalium cura flagrare: vt
quibuſlibet eorum votis rerum naturam cedere compellat. Suſpecta plæriſq; reſpō
ſio fuit. Tum duce quā a ſe opem ſperare debeat qui tanti criminis obiectionē pa-
triis inſtitutis refellere nollet/arctius perquirente: quid ageret incertus: aliquandiu
reſponſi cunctationem exhibuit. Tandem vlterioris profugii diffidentia adductus:
vltro regem aditurum ſe dixit: ſi ſibi quęcunq; cauſa exitum ſortiretur: impunita-
tis fides daretur. In cuius fidutiæ certitudinem ſtabularius ſponſionis ſuæ pignus
offerre cœpit: præfatus capitali crimine damnatis patriæ legis inſtituto dilabendi
inducias tribui: iiſdēq; e veſtigio ſupplicium irrogari nefas haberi. Qua Magnus
oblatione contempta: ſolam Abſalonis fidem ſe pignoris loco recepturum aſſeruit.
Quæ cū rex ex legato cognoſſet: epiſtola duci redditur: qua Magno ſub Abſalonis
obtentu/veniendi diſcedendiq; poteſtas promittitur. Quo euenit vt Abſalon prius
Magnum hoſpitio exciperet: q̄ vllum aduentus eius nuntium a rege ſumpſiſſet: li-
teras quæ pro eiuſdem receptione deſtinabātur nimio feſtinationis ſtudio præcur-
rentem. Quibus tandem per regem ſuſceptis ſollicitudinem improuiſi hoſpitis ple
nis fidutiæ promiſſis diſcutere curæ habuit. Quibus erectus Magnus: plus ſpei in
Abſalonis auxilio: q̄ metus in ſua noxa repoſuit. Quo euenit vt maiore formidinis
parte depoſita: propria repetere non dubitaret: nauigationem qua Iutiam petitu-
rus erat: neceſſariis vſibus inſtructurus. Quippe cauſam apud Aurusiam dicere iu-
bebatur. verum hoc ſecuritatis robur deprǣhenſa ſecretorum eius legatio quaſſa-
uit. Siquidem binas eius epiſtolas proditionis mandata geſtantes: a publicorum iti-
nerum obſeruatoribus intercipi cōtigit. Quas cum regi allatas ab intermeantibus Magni ꝓdi
expertus fuiſſet: formulā qua ſignatoria vtebatur: proprii ſcribæ negligentia amiſ- toris aſtu-
ſam confingit. Idq; non ſolum inter ſuos: ſed etiam apud Abſalonē ſimulatione pro tia.
ſequi curauit: opinionem ſerere cupiens adulterinas epiſtolas a formulæ repertori-
bus odio ſui fuiſſe compoſitas. Appetente cauſæ dictionis tēpore: binis nauigiis in-
ſtructus: Abſaloni Sialandiæ & Scaniæ magnatibus comitato obuius affuit. Quo
adito conſciētiæ ſtimulis actus: trepidationē fide maiorem pręteritęq; vitæ fortitu
dini indebitā exhibēdo: nullis ſe exhortationibus vt Iutiam peteret adducēdū iura
bat: plus a ſe metus in regis offenſa: q̄ opis in cuiuſpiā patrocinio reponi præfatus.
Præterea fortuitā ſigilli ſui amiſſionē cauſatus: æmulorū cōmēto occaſionē ex eiuſ-
dē inuētione nactorū inimicas regi literas ſuo noīe cōfictas aſſeuerabat. Sed Abſalo
ne tāetſi criminis acta ab eo cōfeſſio foret: nihil cōmiſſum quo minꝰ inuiolatus diſ-
cederet/cōſtātius aſſerēte: ſociali illū nauigatione ꝓſequit: plus amici monitis q̄ ꝓ-
prio pauori indulgens. Cui rex omni Danica nobilitate ſtipatus/apud villam Wiby
ſibi per Abſalonē oblato menſæ ſacra cōmunicare paſſus non eſt: ne conuiuam agē-
do offenſam deponere videretur. Quē die poſtero ad concionē vocatum ſuorum in Magni ac-
eum benignitate expoſita: maieſtatis reum agere cœpit: pietatē parricidio repende- cuſatio.
re auidum: qđ eius fuga non violēter ingeſta: ſed a ſolo conſcientiæ reatu profecta
recēter prodiderit. Ad hæc Magnus ſe nō cuiuſpiā delicti: ſed minacis nūtii per Be- Purgatio.
nedictū accepti impulſu dilabēdi conſiliū cepiſſe teſtatur: regiæ ſuſpitionis cauſam

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

e longinquo tutius ſpectaturus. Præterea mirari ſe quo pacto rex/propinquũ quem
omni familiaritatis iure proſequi conſueuerat: inaniũ ſuſpitionum ductu perſequi
ſuſtineat. Contra rex hoc eum ingratiorem quo meritorum ſuorum negligentiorẽ
aſtruere: & in perfidiæ argumẽtum ſupradictas ipſius epiſtolas/quarum altera clau
ſa, altera aperta obſignabatur in cõmune proferre. Quas etiam per præſentes ponti
fices circũferri: & an vero Magni ſignaculo obſitæ eſſent: curioſius annotari præce-
pit. Qđ inſpectantibus cunctis adulterinũq; eſſe negantibus: recitari eas in publico
iubet. Aperta Scanienſibus ſcribebatur: regem ſuper complurium oppreſſione calũ
niãs: cunctoſq; ad bellum cum eo gerẽdum exhortans. Magnum repetẽdæ libertatis
auctorẽ habituros. Clauſa ad Kanutum & Karolum eodẽ quo prior titulo mitteba-
tur: quæ eos res in Scania nouare moneret: Magnũq; idẽ apud Iutiam facturũ pro-
mitteret. Sic regem viribus cariturũ maiorum regni prouinciarũ auxiliis ad eum
cõmeare prohibitis. Perlectaſq; epiſtolas Magnus cũ reſpõſo excepturus putaretur
indice metus ſilẽtio vtebatur. Quinetiã tantũ ſtuporis animo contraxerat: vt voce
quoq; deficeretur: internæ ꝑturbationis notas confuſo oris habitu præ ſe ferẽs. No
tabilis viri taciturnitas fuit: quæ ne confeſſionis loco duceretur: prudens Abſalonis
interuentus effecit: miratu indignũ dicẽtis ad nouos criminationis obiectus homi-
nem defenſionis dubiũ pleno meditationis conſilio reſpondẽdi officia tardius exhi-
bere: protinuſq; eum dandi reſponſi gratia colloquio excedere: & quos velit ex ami-
cis in conſiliũ contrahere iubet. Quo dicto recreatus Magnus atq; ad ſpem labefa-
ctandæ accuſationis erectus acceptis cõſultationis induciis: Abſalonẽ cum Tuko-
ne Wendilenſium antiſtite ſeuocat. Is Tuko patri eius Erico diaconatus obſequiis
percharus habitus: deq; eius clientela ad pontificatum accitus fuerat. Cuius rei
grata recordatione Magni charitatem propenſius animo inſitam habebat. Quem
multum diuq; ob cogitati ſceleris immanitatem profectis a dolore conuitiis inſe-
cutus: reſpondente eo epiſtolas aliena fraude contextas: ſuperuacuum id purgatio-
nis genus aſtruxit: non ſolum ſcripturæ: ſed & ſtili modum quo ſcriba ipſius Lam-
bertus in dictandis epiſtolis vti ſoleat certiſſime recognoſcere p̃fatus. Cuius affir-
mationem Abſalone conſentaneis verbis proſequente: tantũ Magno deſperationis
inceſſit: vt eos an ſibi confeſſionis remedia amplecti liceret trepide percontaretur.
Tum Abſalon tametſi confeſſio periculo non careret: ad hanc tamen ante procurẽ-
dum q̃ de venia actum, excuſſumq; foret negabat: ſuadetq; vti ſtupore depoſito: per
ſe vel per amicum in poſterum diem induciarum facultatẽ audacter efflagitet: fir-
mato animo rem felicius expleturus. Quibus admiſſis rex præſentem nobilium ca-
teruam veſpere iter ingreſſus: ad Vnnonis locupletiſſimi viri penates ſecum perdu
xit. In qua profectione Abſalon a Magno admodum æſtuante quiſnam defenſionis
modus obiectis congrueret: curioſiore percontatione conſultus: nullam partẽ pro-
bro aut periculo vacuam agebat. Nam nec accuſationem tot rerum indiciis ſubni-
xam refellere promptum: nec purgationis partes detrectare ſyncerum: confeſſio-
nis vero exitum ancipitem fore quam nulla venię certitudo præcurreret: Ita verax
reſponſi dator conſultori ignorantiam prætendere: q̃ in dubiis certitudinem pro-
mittere: fidelius duxit. Tunc Magno omnia ſe veraciter relaturum: ſi veniam con-
feſſioni tribuendam ſperaret dicente: intrepide eũ ſibi ſecreta quæ vellet cõmittere
iubet/nullum eorum indiciũ ad regem ex ſe manaturũ præfatus. Tum illo omnem
inſidiarum ordinem patefacere cupiente: Abſalon narrationem admittere noluit:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ne eam ſacerdotali miniſterio confeſſionis loco recipere videretur. Suadet itaqꝫ Sunonem & Eſbernum: ſecum adhibeat: quos in rebus arcanis tegendis induſtrios ſciat. Quibus admiſſis Abſaloniqꝫ data fide pollicitis, abſqꝫ eius conniuẽtia nullam ſe præſentis arcani mentionem acturos: Magnus inſidiarum ſeriem a principio retexere orſus: non ſolum ſe cum his quorum crimen teſtis fuga prodiderat: iure notatum aſſeruit: ſed etiam complura ad regis caput pertinentia adhuc eius notitiæ parũ indita/apertiſſima confeſſione detexit: Eſkillũ (Aſceri hic filius erat) & Chriſtiernum patre Suenone natum: eiuſdem culpæ conſcios aſſeuerando: Chriſtierni fratrem Aſcerum cui in templo Lundenſi prima poſt antiſtitem dignitas ceſſerat: coniurationis conſilium ſciſſe potius q̃ probaſſe teſtatus. Confecto itinere poſtq̃ opportunum colloquio tempus occurrit: Abſalon cum Sunone & Eſberno regem paulisper ſine arbitris eſſe iuſſum contemplari cauſæ exitum monet, in qua nec accuſationem actori inſtruere expeditum: nec reo confeſſionem amplecti tutum ducatur. Qui ſi indemnatus abſcederet: complures ad innocentiam ſibi decernendam adduceret. Sin confeſſus venia careret: ſimplicitatis exemplo culpæ ſociis tegendæ eius documentum præberet. Igitur elaborandum vt ſpontanea ab eo confeſſio elici poſſet/quem teſtimonio inſequi promptum non eſſet. In hanc ſententiam perducto rege: & ſe pœnam confeſſioni remittere promittente: cum Magnus poſtera die in cõcione ab eo quid ſuper reſponſo deliberaſſet interrogatus fuiſſet: a cõiurationis initio orſus pudore poſthabito: omnem inſidiarum contextum: non ſolum conſcios/ſed etiam loca rerum ac tempora perſtringendo: vera narrationis ſerie proſequebatur: regem inter tot peruicaciſſimę artis ambages, non ſorte humana/ſed diuina opera ſeruatum affirmans: ſeqꝫ non aliud magis mirari q̃ ꝙ fraudem tanta familiarium arte compoſitam propitiæ fortunæ interuẽtus eluſerit, hominẽqꝫ tot ciuium dolis petitum caſus incolumẽ ſeruare potuerit. His dictis/genibus regis ſupplice vultu gemebundus aduoluitur. Quem rex præteritæ amicitiæ verecundia conſurgere iuſſum: ingratæ mentis exprobratione coarguit: illius per inſidias opprimendi cupiditate perfuſum: cuius a primæua ætate perpetuam charitatem expertus fuerit: a quo belli Grathici temporibus: non tantum ſpiritum ſibi datum: ſed etiam adiecta poteſtatis incrementa meminerit. Se enim non ſolum propinquitati ſupplicium remiſiſſe: ſed etiam munificentiam impẽdiſſe: eum vero cum fidem beneficio debuiſſet: perfidiam rependiſſe. Itaqꝫ meritorũ ſuorum obliuionẽ ab eo tam nequiter actam admirans: nec priſtinæ confeſſionis aſſertione cõtẽtus: an ſe per inſidias opprimere cogitaſſet inquirere perſeuerauit. Ille nec animũ ſibi nec arma nihilqꝫ qđ tanto facinori attinuit: excepto dei nutu defuiſſe ſubiũxit. delectatus rex tã audaci hominis reſponſo: veniã ſe confeſſioni tribuere: non familiaritatẽ reſtituere dixit: ne rurſum amicitiæ copia inſidiarũ irritamentũ exiſteret. Eũdem quoqꝫ tacita ad Kanutum Karolũve mãdata habere prohibuit: monitum ne culpam repetere velit cui diuinam potẽtiam tam conſtanter obniti perſenſerit. Ille ſe ſi quid tale cõmitteret: vlterioris veniæ remediis indignũ vocare: ne precibus quidẽ ſalutẽ deinceps tueri auſurum. Quo rex ſedendi locum repetere iuſſo protinus Suenonis filiũ Chriſtiernũ quẽ peracta Magni cauſa ꝑ ignorãtiã caſus obtulerat: iracũda admodũ accuſatiõe pſequit̃. Qui cũ ſe cõſortis indicio ꝓditũ accepiſſet defenſionis inops cõfeſſione veniã ĩpetrauit: nec ſolũ ſpiritũ/verũetiã bonorũ omniũ incolumitatẽ aſſecutus eſt: exilio dũtaxat pœnas dare coactus: ne prõptus ad crimẽ regreſſus ſuppe-

Coniuratiõ nẽ detegit Magnus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

teret. Ita moderatio manifeſtam militis culpam: extremūꝗ ſupplicium meritā: pro
ſcriptione inſequi contenta extitit. Taliter exacto concilio Magnoꝗ Fioniā reuerſo
Waldemarus inſulam ferarum gregibus abundantem more regio prædæ venaticæ
vacaturus ingreditur. Quo loci Abſalon & Aſcerus a maximo pontifice Eſkillo ob
veniam eius nepotibus conciliandam: quę Magni exemplo ſponderi videbat̄: trāſ=
miſſi inexorabilem regis animū experti ſunt: a quo demū Aſcerus an coniurationis
fautorem egiſſet rogatus: cognitioni ſe quidem affinem: ſed a conſenſu immunem
aſſeruit: nec tam odio regis q̃ delationis pudore, prodendiꝗ commiſſi verecundia
hæc feciſſe. Quē confeſſionis modum diuturni poſtmodū exilii cauſam habuit. Hu
ius legationis contemptum tam ægre Eſkillus tulit: vt variis corporis peſtibus cō=
tractis: grauib⁹ hyemem morbis exigeret. Qua finita Waldemarus Daniæ Suetiæꝗ
primoribus accerſitis regales filiæ nuptias exornat: quibus peractis Waldemarum

Eſkillus pō tificatu ab= ire parat.

Eſkillus ſecreta allocutione petitum enixe depoſcit: arcani quod ei committere ve=
lit intempeſtiuam confeſſionem non arguat. A quo poſtulata ſperare iuſſus: iam=
pridem deponendi pontificatus allatam ſibi cupidinem dicit, quem tanto oneri im
parem ætas viribus defuncta conſtituat: neꝗ enim in faſtigio ſe: ſed priuatū ac pro=
curatione liberum decedere velle præteritæ conuerſationis habitū monaſtica mu=
taturum. Quem cum rex verbis charitatē ſimulātibus propoſito prohiberet: idꝗ
ei ſine Romana auctoritate exequēdi fas eſſe negaret: habere ſe ſummi pōtificis epi=
ſtolas: per quas non ſolum abdicandi honoris licētiam: ſed etiam transferēdi in quē
vellet/ poteſtatem acceperit teſtatus eſt: huc accedere ꝙ ſe Romanæ legationis offi=
cio fungentem: ne ſedes ſucceſſore vacua habeatur: ſubrogationis curam exhibere
par ſit. Quod dictum rex/ Aſcerum ab eo pontificem adoptari ratus/ ſuſpitione in=
ſequi cœpit: nec dubius Kanutum & Karolum ſiquid vlterius aduerſum ſe conati
forent multum ab auo virium contracturos: cum diu verbis amicitiam præferen=
tibus egiſſet: ad poſtremū votis eius annuere ſe dixit: ꝙ Romanę ſententiæ decreto
obuiam ire nequeat: penes quā publicę religionis norma conſiſtat. Tum Eſkillus ho
noris abdicationē contractorum pontificum frequentia celebrari magni æſtimans:
profecturum ab vrbe regem precari inſtitit vti ipſos exacto menſe ſecum reducat/
quos non ſolum ſuæ renuntiationi: verūetiam noui antiſtitis creationi intereſſe ex
pediat. Quam rem prorſus ſilentio dignam exiſtere: ne cognita quēq̄ electionis me=
tu dilabi cogeret. Quo conceſſo ſtatam interim ſolēnemꝗ popularium concionem

Eſkilli in concione verba.

ingreſſus docet quantam ſubitorum charitatem faſtigio functus exhibuerit: q̄ꝗ be
niuolo ſtudio merita ſua publicus eorum fauor penſauerit. Iam vero ſibi re pontifi=
cali cedere in animo eſſe: cuius amminiſtrationi ſupremæ ætatis ſuæ habitum diſſi
dere cōſpiciat: ideoꝗ ſe eorum curam quā hactenus plenis pietatis officiis geſſerit:
diuino mandare præſidio, cunctiſꝗ ſibi militiæ fide deuinctis huiuſce generis nexū
remittere: ſuper hæc omnia alienis delictis veniam dare: propriis petere, vniuerſos
etiam diſceſſum ſuū piis precibus proſequi: votiſꝗ pro ſe excubare precatur: parem
ſe eis dignationem repēſurum pollicitus. Adeo autē miſerabiliter in concione egit:
vt eam lachrymis ſuffuſam dimitteret. Qua ſoluta Abſalonem Sialandia redeuntē
miſſis quibus exciperetur equis: penatum ſuorum hoſpitio vti compulit. A quo qd
ita plæbem mœſtitia affeciſſet rogatus: tum ſeniū ſuū, tum exilium nepotum digni
tatis ſibi patrięꝗ faſtidium afferre reſpondit. Huc accedere voti religionem qua ſe
dudum Bernardo Claraualleſi pōtificatu vltro ceſſurum, priuatāꝗ vitā & hono=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Eſkilli libe-
ralitas.

ribus defunctam acturum ſpoponderit. Die poſtero quũ prædicti prouinciarũ an-
tiſtites in ædẽ Laurentii matutine coiſſent, ornamenta ſacrarii armamentario ege-
ri/cõſpectuiq; ſubiici iubet, quantũ veteri altarium cultui/priſtinoq; ſacrorũ ſplen
dori noua ac religioſa liberalitate adiecerit/in propatulo oſtendere cupiens. Qui-
bus prolatis/voce ſuſpiriis permixta/ quantis charitatis impendiis pro ſubditorũ
pace ac ſtabilitate excubuerit: quot erumnis/quot periculis obſitum omne pontifi-
catus ſui tempus exegerit/edocet. Quem ob hoc ſe deponere ſtatuiſſe: ꝙ ætatis ſuæ
magnitudinem vlteriori eius functioni inhabilẽ ſentiat. Cuius orationẽ rex reſpõ-
dendi officio ſubſecutus, eum tametſi crebras cũ regibus ſimultates geſſiſſet/ponti
ficis partes laudabiliter executum affirmat. Suæ vero ſententiæ reſignationis eius
propoſitũ non placere: cui iam eo ætatis peruentũ ſit: vt malignitatis vltra notari
non debeat. Deinde eũ proprio motu /an ſuo cõpulſu paſtoris officium detrectaret

Verba Eſ-
killi archi-
epiſcopi.

fateri iubet. Tunc Eſkillus directis in aram manibus, iurare et præſentia ſacra teſta
ri ſe non odio regis/aut vllius iniuriæ ex eo receptæ violentia, ſed perituri honoris
faſtidio/perpetuiq; ſtudio huc propoſiti eſſe perductũ. Grata regi reſponſio fuit cu
pienti vera pontificis aſſertione calumniæ ſuſpicionẽ vitare. Rogat deinde an vnq̃
regia ſeueritate pœnas ab his exigere ſuperſediſſet/aduerſum quos ille pontificalẽ
cenſuram prior diſtringendã curaſſet: Quo nihil tale eum egiſſe fatente, graui me
tu liberatum ſe dixit/veritum ne ſubita antiſtitis abdicatio occultam apud cõplu-
res ſibi notam crearet. Romani deinde põtificis epiſtola: ſine cuius nutu rex digni
tatem ab ipſo deponendam negabat/in cõmune relegẽda profertur. Ea ſcribebatur/
Romanũ antiſtitem Lundenſi pontificalis miniſterii laxationem petenti: ꝙ eũ huic
muneri perutilem ſciſſet hactenus repugnaſſe: nunc vero precum eius perſeueran-
tia ſuperatum/ætati ipſius aſſiduoq; languori petitæ rei licentiam detuliſſe. Cuius
auctoritati rege refragandum negante/ſua ſede exurgens/virgam anulumq; præci
pua pontificalis ſacerdotii inſignia altario imponens/perfectam ſui muneris abdica
tionem agere proteſtatus eſt. Cuius facti miſeratione lachrymæ aſtantibus obortæ
ſuſpiriiſq; murmuris inſtar reddentibus ædes repleta. Igitur Eſkillus, qui regni cle
rum excuſſius noſſet/ſedis a ſe relictę ſucceſſorem a rege circunſpicere rogatus. Cõ
probata monitoris induſtria, aliam Romanæ dignitatis epiſtolam explicat: qua ſibi
legationis habenas tenenti ſubrogandi antiſtitis arbitrium mandabatur. Ea perle-
cta poteſtatẽ quã ſibi indulgentia Romana detulerat, ad eos quibus eligendi ius eſſe
conſuerit/tranſferre ſe dixit: ꝙ vltro iure ſuo cedere, q̃ alienum offendere malit: ne
eccleſiam pro cuius maieſtate tuenda ſemp̄ excubuerit, conſueto libertatis benefi-
cio fraudare videretur. Tunc iiſdem regi vti conſilium ſuum exponeret/obſecranti
bus: regeq; cleri poſtulationem ſub plæbis nomine: cuius ſe partibus proloqui refe-
rebat/conſentaneis precibus proſequente/ſententiam ſuam inter diuinam/ huma-
namq; charitatem fluctuari aſſeruit: quarum alteram tacẽdo/alteram loquendo of-
fendere poſſet. Dei namq; mentẽ exaſperaturum ſe eſſe, ſi illius quem huic maxime
regimini idoneum ſciſſet, indicem agere ſuperſediſſet. Si vero hominem huius offi
cii gnarum/pontificiſq; partes alibi laudabiliter executum/ſed et pro patria diffici-
lia audere ſolitum nuncuparet, familiaris et propinqui gratiam violaret: quem hu-
ius honoris oblationẽ auerſari nõ dubitet. Tunc cuncti quiſnam ab eo deſtinaretur
animo perpendentes/ſolam vocabuli certitudinem flagitant. Et ille Roſkildenſem
(inq̃t) antiſtitem mihi ꝓpinquitate/vobis opinione notũ deſigno. Igitur compluri-

bus bene eccleſiæ conſultum acclamantibus, exurgens Abſalon maiorem hunc fa-
ſcem q̃ vt humeris ſuis imponi debeat/refert: nullo ſe pacto ad deſerendam eccleſiã
adduci præfatus: quam anguſtiſſimis rei Danicæ temporibus ſuſceptam ad eminẽ
tem fortunæ habitum ſumma animi corporiſq; fatigatione perduxerit: cuiuſq; nõ
ſolum externum hoſtem armis ſubmouerit, ſed etiã veterem atq; hæreditariã pau-
pertatem fœlicibus opum incrementis mutauerit. Tum ii quibus ſuffragandi ius
erat ab Eſkillo taciturnę hæſitationis increpiti/et cuinã officii ſui partes cedere vel
lent rogati/paribus in Abſalonem votis ꝓnuntiant: adeoq; concordes ſuffragiorũ
voces miſere: vt nihil in his diuerſum aut dubiũ reperires. Nec oris officio contẽti
manu compræhenſum ad ſedem quã ei voce detulerant/vi ꝑtrahere conantur. Nã

Abſalon refugit primo Danorũ archiepiſcopatum.

primus Eſkillus iniectæ in eum dexteræ exemplo cæteris idem audendi fiduciã tri
buere videbatur. Qui etiã vt mos eſt concinere exorſi/celebrem electionis concor-
diam decoro pſallendi officio proſequuntur. Quorũ plenum venerationis concen-
tum populus ingenti plauſu tripudians, ſacro cantilenæ genere æmulabatur/glo-
rioſis clericorum vocibus aliquid honorificæ modulationis adiicere geſtiendo, per
ſonantibus aliis, deformem ſibi taciturnitatẽ exiſtimans. Adeo in eligendo eo tota
multitudo vnã beniuolę ſuffragationis vocem habuit. Ille vero trahenti ſe turbæ
ſummis corporis viribus obluctatus, complures robuſtiore impulſu præcipites hu
mum petere coegit. Ab iiſdem quoq; exuuiæ renitenti detractæ: iamq; res ad vim
et rixam vſq; progreſſa/ꝑmixtos ſtrepitu cantus exaudiri non patiebatur. Igit̃ Ab-
ſalon ad ſedem pontificali faſtigio cõſecratam pia plæbis violentia perductus, in ea
collocari paſſus nõ eſt: ne vlla ex parte cogentibus aſſentiri putaretur. Quamobrẽ
prius ab Eſkillo/mox a Waldemaro oblati ſibi diuinitus honoris ornamenta ample-
cti rogatus: ne præſentis eccleſiæ maieſtatem nouo et inaudito contemptu perfun-
deret/impetrata loquendi copia, ad appellandi officium procurrit. Cumq; preci-
bus obſecuturus putaretur, validiſſimum repugnationi ſuæ tutamentum adiecit.
Rapuiſſet alius oblatæ dignitatis beneficium/auideq; ſe tanti ſacerdotii tribunali-
bus ingeſſiſſet. Nicolaus Roſkildenſis chori ſenior ſuper irrogata antiſtitis violen-
tia parem appellationis vocem edere cunctatus non eſt. Tum Eſkillus aliquanto cõ
cuſſior, certiſſime ſe ſuffragatorum partibus affuturum dicebat/ſenſurum Abſa-
lonem ſua an illius vota plus momenti Romæ ſint habitura. Hinc miſſæ ſtudiũ da-
tur. Qua percelebrata, benedictionem Eſkillus Abſalonis miniſterio præſtari præ-
cepit. Hac vſurpatione eum electionis aſſenſorem efficere geſtiendo: ſe iam cunctis
pontificatus partibus defunctum huic miniſterio congruentia amplius exequi non
oportere præfatus. Quem Abſalon tametſi pontificalia depoſuerit, legationis ta-
men iure benedicendi prærogatiuam retinere dicebat: neq; ad inferioris potentiæ
viros debitum faſtigio ſuo munus relegare debere. Ea Abſalonis verecũdia ſenem
voti cupidum neglectæ dignitatis ſuæ meminiſſe coegit. Alio quoq; moderationis
genere repugnationis eius perſeuerantiam idem labefactare tentauit. Siquidem in
cubiculum deuocatum cum precibus ꝑflectere nõ poſſet, genibus nixus plenis ſup-
plicationis lachrymis aggredi conatus eſt. Profectu vacuus tertium irritamenti
modum: quo electi mentem ad ſuam ſententiam adduceret excogitauit: incertum
relinquens maior in cogente, an reſiſtente perſeuerantiæ conatus extiterit. Siqui-
dem equites ſuos numero et amplitudine inſignes ad eũ direxit militari fide ſe eius
partibus obligaturos. Quorum Abſalon famulatum repudians/ſe prorſus in hono

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

rem eorum obſequiis dignum conſenſurum negabat. Qua demum conſtantia eui-
ctus Eſkillus ne ſupellectilis: quam eccleſiæ relinquere ſtatuiſſet, obſcurior depoſi-
tio foret: eundem in arcanam veſtibuli partem abductum inſtantius hortari cœpit
vti ſaltem oculis eam ſubiicere dignaretur. Sed et hanc quoq; ſollicitationis ptem
ſuperiorum victor mire contempſit: ne qui gloriæ tentamenta calcaſſet, auaritiæ ir
ritamentis ſuccumberet. Quamobrem Eſkillus ira accēdi creditus, minus ſe bono-
rum q̄ cogitauerit (inqt) ſacris atq; domeſticis vſibus relicturum/ipſmq; tam ſtoli-
dæ pertinaciæ quandoq; damna ſenſurū. Aureo deinde poculo regem/Abſalonēq;
ſimili muneratus eſt. Pręterea neminem ex amicis indonatum reliquit/apud patriā
ſibi præclara liberalitatis monumenta creare cupiens. Varia quoq; membrorū de-
bilitate perſtrictus, ad poſtremum etiam igne (quem ſacrum vocant) quadam cor-
poris parte reſperſus abſcedere maturauit/perinde ac diuinitus iniecti ſibi ſuppli-
cii cruciamenta ſortitus. Quem quū Abſalon Scania excedentem caſtelli ſui hoſpi-
tio excepiſſet/ſeq; tanto pedum frigore teneri/vt noctu quietem capere non poſſet
conquerentem audiret, calidum laterculum ciſtula crebris foraminibus diſtincta
incluſum plantis applicuit: eoq; fomenti genere præfrigido ſeni patientem quietis
calorem reſtituit. Cuius medicamenti beneficium hoc Eſkillo gratius fuit, q̄ ab ar-
tificis charitate/non ſcientia aut profeſſione manauit. Qui quū Abſalonis nauigio
comitatuq; Sleſuicum perlatus fuiſſet, cyphum argenteum ab eodem ſibi pro mu-
nere oblatum ſuſcipere recuſauit/pręfatus ſe deinceps nullum inſignium vaſorum
vſum habiturum. Idem quū regem Sleſuicenſi in ponte obuium cōueniſſet, ita cor-
poris debilitate ſolutus eſt: vt a plæriſq; exanimis putaretur. Recreatus tādem, fre
tumq; rate tranſgreſſus/ac præſentes benignius exoſculatus inter flebiles amicorū
voces plorabundus/et ipſe curriculo per Abſalonem procurato quū prorſus equi-
tandi impatiens foret: quo mollius veheretur/imponitur. Cuius flentis diſceſſum
amicorum turba ipſum vlterius nō viſura pinde ac funus lachrymis proſecuta eſt.
Poſt hæc regis legati cum Lundenſibus cogendi Abſalonis gratia Romam mittun
tur. Qui primum Clareuallū profecti, reperti illic Eſkilli epiſtolam: cuius ea tempe
ſtate non mediocris apud curiam fauor vigebat/in adiumentum ſuæ petitionis ac-
cipiunt. Nec minus Abſalon ac Roſkildenſes legationibus curiam fatigant/electio-
ni quam Lundenſes confirmatum peragebant/plenis reclamationis ſententiis obni-
tentes. Interea proceribus apud Roſkildiam paſchali tempore feriatis / cōuiuioq; p
ſummam omniū hilaritatem exacto, per Thordonem Lundenſium præfectum regi
ſignificatum eſt/Thormerum quendam Magni nuntium nuper Gothia reuerſum
tanto itinere Scaniam eſſe tranſgreſſum: vt captionem celeritate vitauerit. Cuius
occupandi gratia Beltenſem tranſitum inſidiis eſſe vallandum: quem ab eo ocyus
adiri ambiguum non ſit. Rogatum ſuper his Magnum/pręſidiumq; negationis am
plecti conatum/rex tuto fateri poſſe promittit. Ille ſumma cum diſſimulatione obię
ctorum fidem leuare ſiquid huiuſmodi compertum foret/vlteriorem ſibi veniā ne-
gari precatus. Rex negatorum incredulus, Adulfo cuidam inſignis fidei ſed clerica
lis conditionis: q̄ propter Belticum littus habitaret/obſeruationis negocium man
dat, per ſatellites ad eum directos cultus et corporis notis: quibus prædictus Ma-
gni nuntius dinoſceretur expreſſis. Taliter captus Thormerus: ac coram rege ſup
mandatis: quorum eſſet gerulus/perquiſitus, poſt diutinæ negationis ambages quę
ſtionis metu credita ſibi ſecreta detexit/lignum compactile: quale more Danico in-

Eſkillus ſa-
cro igni cor
reptus abi-
re cogitur.

Magni nun
tius.

Danica ſcy
tale.

ter amicos ſigilli vim obtinet/a ſe epiſtolæ loco geſtari confeſſus: cuius dimidium a
Kanuto & Karolo pinde ac ſyngraphus haberetur. Cuius nequitiam rex vinculis
mulctare contentus, Abſalonis eum cuſtodiæ tradit. Igitur per Nicolaum ſtabuli
ſui præpoſitum Fionienſium militum eum ſequi iuſſorum auxiliis ſuccinctum Ma
gnum perinde ac denuo ſibi inſidioſum/pœnamq; perfidia meritum capiendum cu
Magnus capitur. rat. Qui in cubiculo nocte cõcubia circũuentus dũ priſtinę virtutis immemor ſalu
tem latebris / non armis circunſpicit, poſt aulæa repertus abſtrahitur. Ita neſcias
miſeriorem eum deformitas captionis, an captio ipſa reddiderit. Oblatus regi quũ
ſuper inſidiarum conſilio rogaretur, aliquandiu obiectis ſe affinem negabat. Tan⸗
dem conuincentibus eum captiui indiciis/diſſimulationiſq; materia non ſuppeten⸗
te, confeſſione crimen aperuit. Cuius mentem rubor neſcio magis an ſupplicii me⸗
tus affixerit. Hunc rex ad vrbē Laterenſem miſſum/ Thorberniq; cuſtodiæ tradi⸗
XX. tum/carcere q̃ morte mulctare maluit. Per idem tempus Sclauorum piratæ ſpolia⸗
tis Waldemari legatis, nauigium muneribus eidem a ſocero tranſmiſſis onuſtum ce
pere. Cuius repoſcendi gratia nuntiis ab eodem miſſis ſuperbe reſponſum dedere.
Qua iniuria Waldemarus (vt par erat) accenſus, Henricum in ſocietatem vltionis
ſollicitat, Rugianiſq; ꝙ hoſtilium locorum gnari eſſent in commilitium euocatis.
Per Suinam inuectus, Iulinum oppidum incolarum fuga deſertum incendio tentat
Henrico Diminum obſidione complexo. Qui quum expugnationem dubiam/diffi
cilemq; animaduerteret, amnē qui caſtra ſua a mœnibus diuidebat tranſuerſo de⸗
ductum alueo/remotiore curſu vrbem præterlabi coegit. Quo facto hoſtium mu⸗
ris ſummam defenſionis opem conciliauit/præſidium eius pro oppugnatione moli
tus. Ea re effectum eſt: vt actam æſtate obſidionem autumno inglorius ſolueret. Cu
Vrbiũ fortuitũ incendium. ius diſceſſionem fortuitum vrbis incendium ſubſecutum eſt, ſuis viribus tribuen⸗
te fortuna, quod Saxonicis deferre dignata non fuerat. Eadem benigniore Danos
lumine contemplata: eorundem miniſterio Cozcouam vrbem conflagrare permiſit
indigenas vero metu palantes ad loca paludibus obſita viriũ inopia confugere coe⸗
git. Quod Abſalon captiui cuiuſdam cum fratre minore/coniugeq; et liberis com⸗
præhenſi indicio expertus rogare eum cœpit, an ſuam ſuorumq; libertatē latentiũ
ciuium proditione mercari cuperet: Ille conditionem cupide pactus, ſeipſum terre⸗
ſtribus copiis petendam/paludem cincturum/fratrem vero nauigaturis ducē pro⸗
mittit. Sic eñ Sclauos ancipiti fuga implicitos nuſq̃ dilabendi materiam habitu⸗
ros. Ea palus a ſuperiore per anguſtum amnis diſcrimen abrupta/ minoribus dun⸗
taxat acceſſa nauigiis erat. Quibus dum Abſalon eam peteret, a captiuo errorem
ſimulante ductum minis extorſit/ſaltumq; meditantis ceruici nexum inferri præ⸗
cepit. Multi in eum ex Sclauis dum cimbis fugam capeſſunt/incidunt. Armenta ab
iiſdem inter mare paludemq; coacta a Sialandenſibus capta/ ac per totum exercitũ
diſtribui curata ſunt. Quæ res ei plus inuidiæ apud ſocios/q̃ gloriæ quæſiuit: ꝙ ab
vniuerſis capiendum erat, a ſolis Sialandenſibus occupari dicentes. Quo paludem
egreſſo, quidam ex nautis petulantioris linguæ ducem ſupplicio dignum per iocũ
dixere: ꝙ quum nauigationem præmonſtrare deberet, ignorantiam finxerit/ pro⸗
miſſumq; ſuum ſecutos ſimulato errore fallendos curauerit. Ille ludibriis pro ſerio
ductis, laqueo deſtinari ſe ratus/dum aquam e ſtagno tanq̃ munditiarum gratia pe
teret, vltro præcipitato corpore profundum inſiluit/anticipare fatum, q̃ expectare
præoptans. Qua temeritate dubium reliquit/perierit ne, an ſub vndis ſaluus ena⸗

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

uerit. Quibus rurſum (vt fieri ſolet) euomitus reſtim quã collo innexam habebat, manibus ne per eam attraheretur complicandam curabat. Merſus denuo viſentes eadem qua prius ambiguitate compleuit. Sed corpore eius tandem exanimi reperto, dubietatis quieuit contentio. In tantum autem illic exercitus noſter captiui pecoris gregibus abundabat: vt in iiſdem agendis quotidiana paſtorum opera vteretur. Quorum diſcurſum periculo vacuum generalis earundem partium vaſtitas efficiebat. Quam tanta incendiorum vis pepererat: vt hirundines quoq; tectis quibus habitare conſueuerant orbatæ/ gubernaculis nauium ac proris fœtũ procreaturæ nidos affigerent/domiciliorum vſum ab hoſtibus mutuantes. Poſt hæc Rex Henricum diutina Diminenſium obſidione ſuſpenſum alloquio petiturus, terreſtri itinere arrepto, vrbem Cozcoam a nemine defenſam igni implicitã reliquit. Cuius proceſſum tum amnis cuiuſdam profunditate inſignis: tum vlteriorum locorum difficultas indicata cohibuit. Hinc Regi in Caminenſium prouinciã tranſitus fuit: quã rurali magis populatione, q̃ vlla munimentorum oppugnatione permenſus, Camino duntaxat inaniter attentato, nauigia quis captiuum pecus veheret prendenda curauit. Hæc tam vber pecoris /opportunaq; commeatibus erat: vt exercitum noſtrum bimeſtri edulio aleret. Legatione deinde ad Henricum miſſa præſenti militiæ finem imponere iubet, illo obſidionem quã fruſtra geſſerit/ocyus ſoluturo. Quibus reſponſis acceptis interiacentia quæq; partim ferro/partim igni adortus, per ſummã hoſtilis rei populationem Walagoſtum accedit. Quo viſo Walagoſtenſes Zuliſtro duce extremã pontis ſui partem conuellere cœperunt: nequis hoſtium per eum irrumperet/ inhibituri. Cuius fragmentis pauci ex noſtris perinde ac ſcalis vtentes/amminiculantibus ſociis aſcenſu obtento, hoſtium vrbe exilienſium irruptione petuntur. Quibus ob paucitatem reſiſtere nequeuntibus, Hẽmingo excepto, omnes ceſſere. Abſalonis hic armiger erat/leuibus armis inſtructus/ ad diſcrimina ſubeunda promptiſſimus/ſemperq; ſe periculis immergere ſolitus. Qui dum ſe paruulo pedis regreſſu vrgentibus ſubtrahit, talis gladii quo cinctus erat longitudine offenſis, ſupinus concidit. Quo lapſu plus gloriæ q̃ incommodi expertus eſt. Nam inter crebras hoſtium haſtas, quibus acerrime petebatur/non tam ſuo q̃ fortunæ clypeo protectus/vt primum genibus ſe excipere potuit, diſtricto ferro propiorum tibias appetiuit. Quibus pauliſper cedere compulſis, ſublimis deſiliit/ſociorumq; tandem ex pudore fortitudinem capientium accurſu petitus, oppugnatores vrbem repetere coegit. Ita ad ſuos regreſſus ac toto corpore integer repertus, ammirationi viſentibus fuit. Igitur non ſolum fortitudini ipſius/ſed etiam fortunę veneratio tributa eſt. Ea tempeſtate Romani ſciſmatis controuerſia aſtipulante Cæſare Federico pertinaciſſimo Germanorum errore compluribus annorũ curriculis alita/veri põtificis Alexandri pedibus proculcata/ſuccubuit: diuiduũq; eccleſiæ ſtatum catholicæ concordiæ vinculum colligauit. Quo in tempore Regis Lundenſiũq;/necnon Abſalonis legati Roma regreſſi/læto patriam nuntio compleuerunt. Qui tametſi diuerſas atq; cõtrarias res petitione complexi viderentur, ea tamen Romani pontificis induſtria ſunt excepti: vt pars vtraq; ſibi pro votis conſultum gauderet. Nam et Abſaloni Lundenſem pontificatum aſſumere iuſſum: et Roſkildenſem adminiſtrare permiſſum. Ita geminum eccleſiæ regimen in eius iuſditionemq; conceſſit: alterum præcepto/alterum indulgentia ſortientis. O nouam et inauditam curiæ munificentiam/recuſanti pallium ingeſtum eſt: inſigneq; quod

Subactio Sclauorum xxii.

Incendiorũ vis.

Knytl: S. cap: 125.

Cozcoa incenditur.

Hẽmingi periculum et virtus.

Sciſma.

Abſalon fil' eps̃ Roſkildenſis et archieps̃.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

petentibus ægre præſtari ſolet, repugnanti violenter imprimitur. Dignos humeros, quibus tam præclarum onus imponeretur. Veniens ſiquidem Romanorum legatus Galandus Lundenſi clero Roſkildiam euocato, præſentem Abſalonem non ſolum literarum recitatione: quæ eum electioni parere iubebant, ſed etiam anathematis comminatione: quo ſe aduerſum eum (ſi repugnare perſeueraſſet) vſurum dicebat: electoribus aſſentiri/fidemq; obeditionis ſolenniter ab iiſdem recipere coegit. Quem poſtmodum Lundenſi in templo: pallio quod attulerat muneratus/die poſtero Ripenſium electum Homerum religioſo eius miniſterio pontificem conſecrari conſpexit. Ita legatione ſynceriſſime atq; integerrime geſta, hybernis exactis, Romam reuertit.

Explicitus eſt Liber Decimuſquartus
Incipit Decimuſquintus.

Oſt hæc Rex nõdum vltionis in rerum ſuarum raptores ſatietatem adeptus, expeditione eam petere ſtatuit. Quam dũ ſeptentrionalibus Iutis ſuperſedere iuſſis/ auſtrales immenſo ventorum flatu peterent, Sleſuicenſiũ antiſtes Fredericus perfectiſſimũ honeſtatis ſpecimen/dum veli magnitudine eximiam aurarũ molem/intolerabileſq; nauigationi notos cõplectitur: defecta gubernaculo puppe cum omnibus pene ſociis periclitatus/contractæ claſſis animos ingenti luctus acerbitate confecit. Cuius fato minus triſte non fuit: ꝙ ſociorum cadaueribus vltro repertis ſolum eius corpus impenſius perquiſitum/ante Spiritus ſancti ſolenne depræhendi non potuit. Cuius tempore Sialandico littori appulſum non odore triſte/nec aſpectu deforme compertum eſt prorſus: vt corruptela vacuum exiſtimares. Quo integritatis habitu ſanctitatem viri diuinitus declaratam crediderim. Nec minus veneratu dignum: ꝙ idem fruſtra ab amicis quæſitus/eius potiſſimum feſtum corporis ſui repertione clareſcere voluit, cui peculiaris cultus officio honorem habere conſueuerat. Tum vero inſignis Abſalonis gemitus erat præcordialis amici caſum lugentis.

Frederici ſubmerſio q apud Soram ſepultus eſt. Miraculũ in corpore epiſcopi.

XXI. Rex copiis apud Falſtriam obuius/vocata maiorum concione, prouiſum ſibi, inquit, paruula manu magnas hoſtium copias non laceſſere/eam militiæ conditionem habenti cui plurimum gloriæ vel opprobrii debeatur. Quamobrem ſe potius Abſaloni/Kanutoq; filio expeditionis ſummã committere: ſi bene rem gererent, aliquantulum laudis: ſi male, parum vituperii relaturis. Illi iuſſibus celeriter obſequuti Rugianorum etiam claſſe quanta ſubito contrahi poterat adiuti, inceſſata nauigatione Oſtroznam accedunt, in occupando hoſte non minus celeritate, q̃ audacia vſuri. Quorũ tam latens improuiſaq; irruptio extitit: vt plæroſq; Sclauorum domi inopinatos opprimerent/ꝓuinciamq; penitus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

incautam vaſtaſſent: ni incendio demũ ab inertioribus edito proderẽtur. Illic binis forte Sclauis nauigio fugam quærentibus quũ alterum a Gerimaro teli iactu proſtratum reliquus vlciſci cuperet, cognito ꝙ Rugianorum ducem appeteret/telo verecundius abiecto dilabitur. Tanta apud hanc gentem viris in faſtigio poſitis veneratio ꝑpenditur. Interea claſſis per Penum amnẽ allapſa: equis quos inter paſcua reperit captis, Walagoſtum progreditur. Cuius põte diſiecto/tranſituq; obſtaculis vacuefacto/ꝓpter mœnia ancoras iacit, oppidanis imꝑata adhuc tormẽta tractãtibus. Eadẽ obſidionis faſtidiis nauigationis diſpendia anteponẽs/tam vagum ſparſumq; militiæ genus ſecuta eſt: vt hoſtibus errore ludificatis vbinam maxime ſua tueri deberent, incertum relinquerent. Siquidẽ euitatis locis in quibus eos obuios habebat, defenſoribus vacua petebat. Quibus eadem accedẽtibus ex conſulto cedebat/et ad partes præſidio carentes militiam tranſferebat. Et ne vlla negociorum intermiſſio foret, peditibus remigio noctes/ſomno dies exigere: equitibus vero nocturnam requiem diurnis militiæ laboribus rependere/conſtitutum. Aduerſum quem excurſationis modum Bogiſzlauus et Kazimarus nihil in armis remedii ducentes, animaduerſo patriæ vaſtitatem noſtrorum non minus agilitate q̃ viribus inchoatam ſuo ductu propulſare non poſſe, emendæ pacis conſilium capiunt/quorum arma ferre non poſſent amicitiam mercaturi. Quibus acceſſis eorum ſe viribus impares cõfeſſi, præſentium finium iacturam inter damna ducere non ſimulant/ampliſſima Pomeraniæ deſerta nouis ſedibus cõplexuri. Ad hæc Nicolaus Falſtricus in riſum ſolutus ſiniſtre eos patriæ conſulere dixit: cuius inferiora Danis/ſuperiora Polanis finitimorum manu huc atq; illuc iactati cedere cogerentur. Quo dicto patriæ ſalutem circumſpicere moniti, centum libris nummum Abſaloni, ꝙ penes eum expeditionis arbitrium eſſet: totidemq; Kanuto promiſſis legatorum a ſe captorum dimiſſionem cum duobus milibus talentum: qua ſumma rapinam regi inflictam repẽdere pollicentur. Ad hæc Abſalon reſponſum moratus, ſeductis maioribus offerri conditiones ab hoſte dixit: quarum vſus ꝑniciosus patriæ, ſi gratus: contemptus vero commodior q̃ charior eſſet futurus. Siquidem pecuniam regi/pacem ciuibus/captiuis miſſionem/pacti nomine lucri fauori q̃ vtilitati propius emolumentum eſſe. Iiſdem vero pro nihilo ductis a bello non recedere ſaluberrimum. Iam em̃ Sclauorũ vires eo tenuitatis eſſe redactas: vt ſi pax deſit, deditionem ſequi neceſſe habeant. Ita ſe ſuis bellum an pacem probent deligendum relinquere: ne alieno conſilio præterito, proprium audacter ſecutus videatur. Reſpondetur, ei potiſſimum parti ſtudendum, qua publicus fauor poſſit acquiri. Hac ſociorum ſententia Abſalon vti compulſus, ne anxiam regis expectationem inopinata reditus ſui celeritate concuteret, ab Eſberno ſe præcurri iubet/ſpecioſum geſtorũ nuntiũ ꝑlaturo. Qui ꝓpter Hythim inſulã tẽpeſtatum aduerſitate coercitus, nõ ante tẽpeſtiuũ ꝑfectioni cælũ ſortitus eſt, q̃ Abſalon receptis obſidibus eiuſdẽ vẽti bñficio allaberet̃. Cuiꝰ p̄celerã di gr̃a nauigationẽ impẽſius cõficiebat. Qua forte rex inter venãdũ cõſpecta, p̃pro perũ poſteræ claſſis reditũ ammiratus, fugã ſuis infectã credebat. Quã ſollicitudinẽ falſo cõtractã cognitis ex Eſberno rebus, effuſiore gaudio ꝑmutauit/vtilius pace bellum cõfeſſus. Quẽ etiã hoſpitio benigniſſime exceptũ plenis hilaritatis officiis proſecutus eſt. Die poſtero claſſem non ſolum impenſioribus verbis laudatã: verũ etiã oſculis honoratam dimittit. Quo poſtmodum apud Iutiam diuerſante, Kanutus et Karolus petulantiore manu, q̃ validiore delecta, Hallandiam adorti exilii

proprio ſcelere contracti ſupplicium a patria ſumere conabantur. Qui dum Hal-
landenſium multitudine/quam ſibi fauturam ſperauerant/repellerentur, fatum fu
gæ anteponẽtes/ꝓpter nemus, quod Hallandiã a Gothia ſecernit / aciem ordinant
Vbi infœlicibus auſpiciis præliati, graues tentatæ patriæ pœnas dedere. Nam Ka
nutus crebris vulneribus exceptus, ab agreſtibus captus/eundem quẽ Magnus car

Kanuti ꝓditoris carcer.

cerem expertus eſt: ſupplicii ſocium ſortitus, quem facinoris conſortem habuerat.
Karolus mortifico vulnere obrutus, paruulo viæ exceſſu petito, fortem ſpm̃ inter

Caroli cædes.

molles arborum frondes depoſuit/fœlicior obitu, q̃ frater vita. Quorum patrimo-
nium Waldemarus lege quæ patriæ reos omnibus bonis damnat adeptus, inſpera-
ta; opum incrementa contraxit. Igitur Karoli corpus putre poſtmodũ ab indigenis
repertum documento fore potuit/aliena faſtigia cum propriæ cõtemptu fortunæ
concupiſcenda non eſſe. Poſt hæc Henricus ob exercitum Cæſari aduerſum Italos
negatum/grauem bello offenſam expertus/quũ tantæ rei molem viribus ſuis maio
rem cerneret: Waldemarum ſibi obuiam crebris nuntiis euocatũ, pertranſito ponte
cuius nunq̃ antea dimidium excedere conſueuerat/per ſummã mutuæ fidei exhor-
tationem obnixa auxilii petitione ſollicitat. Adeo ſuperbiæ neceſſitas imperat/fa-
ſtuſqꝫ infortunio domatur. Ad quod rex ſe nullo fidei debito cõpelli præfatus, ami-
citiæ tamen/quam olim cum eo iunxerit/ſi monitis ſuis obtemperatum foret, affu-
turum ꝓmittit. Igitur Henrico quænã hæc eſſent cognoſcere cupiente/Quũ terre
num, inq̄t, Imperatorẽ attentare inter ardua ducatur, multo cæleſtem laceſſere pe-
riculoſius: qui proprio nutu præter humanum amminiculum proſpera vel aduer-
ſa afferre mortalibus poſſit. Quem ſi Henricus iampridem a ſe pontificalium bono
rum rapinis offenſum congruis reſtaurationis officiis cõplacaſſet, victoriam men-
te præſumere poſſet/alioqui bellum temere conatur⁹. Qđ ſi infeſto deo cõmuniter
ab ipſis cõmitteretur, ambos hoſti victoriam ceſſuros. Neqꝫ eñ dubium fore, quin
caduca ac fragili potentia vſurus ſit/q̄ſquis diuinæ pertinaciter obuiare præſum-
pſerit. Igitur ſe non niſi expiato periculo commilitium præbere auſurum/publicæ
religioni, q̃ priuatæ amicitiæ propiorem. Tum Henricus multa a ſe pontificum bo
nis beneficii nomine extorta cõfeſſus: q̄bus ſi ſponte cederet, vltimæ paupertati ſub
iiceret/corraſæ attonſæqꝫ ceruicis homines tanti a ſe æſtimari negabat: vt vltro
opibus carere: pluſqꝫ eorũ iræ q̃ gloriæ ſuæ tribuere velit. Repulſæ tamen ſuæ ſi-
lentium ab ipſo geri precatur: ne in vulgus negatæ opis fama differeretur. Sic Re-
ge dimiſſo, promiſſi ab eo præſidii ſimulationem apud milites ne ad Cæſarem defi
cerent/exhibebat: hac ſpe eorum animos firmare cupiens. Regreſſis inde Danis mi

Prodigium murium.

rum dictu/et nouitate prodigium incidit. Siquidem vna noctium infinitus muriũ
grex e longinquo rure concurrens, triſti occentu edito, Sęleenſibus aquis ſua ſpon-
te ſubmerſus interiit. Quorum cadaueribus vento iactatis littus mane cõſtratum
apparuit. Quæ res vtilior incolis an mirabilior fuerit, incertum eſt. Eadem quoqꝫ
nocte Abſalonis quietem capientis exuuiæ a ſoricibus corroſæ certiſſimum futu-

Soricum omen.

ræ vexationis eius omen dedere. Cui Syalandiam regreſſo nuntiatur turbatis Sca-
niæ rebus/plæbem a primoribus diſſidentem aduerſum regios quæſtores publicæ
conſternationis impetum diſtrinxiſſe. E quibus Agonem ſplendidæ præfecturæ vi
rũ in cõcione Lundenſi plena temeritatis violentia probroſius contrectatũ: ac pro-
pe vulgi manibus diſcerptũ/ni in ædem diui cõfugiſſet Laurẽtii. Quã facẽ turbulẽ
tiſſimo multitudinis furore accenſam nõ niſi per Abſalonem extingui poſſe: cui fa-

ciliꝰ ſit oriẽtis q̃ adulti tumultus arma comprimere. Quamobrem oportere eum
citato Scaniam petere ſi rebus regis laborantibus digne conſultum cupiat. Qua de
re Suno & Eſbernus conſulti q̃ poterant diſſuaſoriis verbis profectionẽ damnabãt-
dicẽdo compertum ſibi tacita principum conſpiratione plæbẽ inſtinctam non aliud
hoc motu q̃ Abſaloni periculum petere. Sed Scaniẽſium legatis rem ſine eo ſedan-
dam negantibus iturum ſe vtcũq; fors tuliſſet reſpondit: etiam ſalutem ſuam ſi ita
res poſceret tot egregiis regis meritis impenſurũ. Igitur præmiſſis qui Scaniæ pri-
mores habendæ concionis cauſa ad vrbẽ Lundiam contraherent: extemplo ſe ven-
turum promittit. Nec Scaniam petere cunctatus/ patricio ſpiritu publico furori cõ
ſtantiam ſuam obiicere properauit. Plæbs ſiquidẽ acerrimis cõſternationis fluctibꝰ
cõcitata ciuilis iniurię querelas ſeditioſo accuſationis genere proſequebatur. Sed &
Thordonẽ concionari exorſum crebris ſibilis infeſtoq; clamore vexatum cœpto de-
ſiſtere coegit. Cæteris quoq; regiarum partium aſſenſoribus dicendi poteſtate ne-
gata ſolam Abſalonis vocem tranquillis auſcultationis modis exaudire ſuſtinuit.
Qui cum multitudinem imperitis clamoris iurgiis obſtrepentem ſalubriumq; mo
nitorum impatientẽ aduerteret: diuidendam ratus/ prouinciarum conciliis tripha
riam diſtribui iuſſis, cunctas ſe principũ culpas emẽdaturum edixit. A quo Thor-
do ꝙ eum ad tumultus vix ſedabiles parum veracibus mandatis euocaſſet increpi-
tus/ concitatæ plæbis dementiam a temulentia coortam affirmat, eiuſq; rei quoſdã
in concione ſtertentes fidem feciſſe. Quamobrem non in vrbe, ſed campo concionã-
dum fore: ne hominibus potionis auidis violandæ ſobrietatis acceſſus ſuppeteret.
Proxima Abſaloni cum auſtralibus concio fuit. Illic regiũ ſatrapam Petrum (Euari
hic filius erat) profectis ab inuidia accuſationibus aſperius q̃ verius laceratũ: quo
tutiorem ab hoc calumniæ genere præſtaret proximo ſibi ſedendi loco recipi iuſſit:
venerabiliq; vicinitatis ſuæ præſidio nequid in amicum atrocius conſuleretur pro
uidit. Poſtera luce per ſummam litium cognitionem exacta pleno æquitatis iudicio
cunctas querelarum partes abſoluit, cauſiſq; legitima diffinitione explicitis/ dele-
ctatam beneficio plæbem ad grates ſibi repẽdendas adduxit. Inde progreſſus indi-
genæ militis indicio cognoſcit ſeditioſo edicti genere cõcitatum populum apud al-
bum fontem concioni quatriduo vacaturum. Igitur tametſi Scanorum potiſſimis
ſtiparetur/ ad ſupplendum tamẽ arbitrorum numerum etiam Thordonem nuntio
vocatum/ quid ſibi ſuper popularium motu recens fama prodiderit edocet. Ille ver-
bis ſuſpitionem dementibus rumoris fidem leuare, nihilq; tale metuendum aſtrue-
re, cæteris aduerſum vim publicam res cautius gerendas monentibus. Ita ſententia
variante rerum dubiis indubitato Sygaſtham inſulam explorandi gratia adire col-
libuit. Illic Abſalon ante accepta certiore expertus nuntio conſternatam amentia
plæbem ꝙ ei ſe tuto obiecturus non videretur/ procuratis qui concionẽ accederent
per ſummam æquitatis promiſſionem delinire conſtituit. Qui cum omnia atrociſ-
ſimo multitudinis furore miſceri, ipſamq; auſu petulantiore inſtinctam effuſa ver-
borum licentia nobilitati inſultare cognoſcerent: acto mandatorum ſilentio maxi-
mum ſeditioni incitamentum dedere plus alienæ dementiæ q̃ propriæ legationis
officio tribuentes. Qđ perfidia an metu egerint dubium reliquere. E quibus Pe-
trus longus inſignis ſtaturæ ægre dicendi poteſtatem adeptus affirmare ſe tametſi
Miles Abſalonis eſſet reſpectum eius ciuium cultui non anteferre, populi maieſtatẽ
pontificis partibus priorem ducere/ plus publicæ charitati q̃ priuatæ debere. Cęte-

Plæbis furor.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

rum ad omnes vulgi actus imitandos propenſiore animo fore libertatem eius iam
quaſi naufragam ac periclitantem ne armis quidem protegere dubitaturum. Re=
ſponſum a concione eſt: ludificari plæbem quam Abſalon magnateſqꝫ rapinis vul=
gus affligere ſoliti de induſtria petere ſuperſediſſent. Quam vocem vniuerſis acer=
rimo clamore comprobantibus multitudo maximo fragore diſſiliens armata paſ=
ſim equos inuolat/ Abſalonis penates hoſtiliter petitura. Neqꝫ enim eo properanti
ſuccurrit illos a ſe lares incurſari quos toties ſibi munificos experta fuerat. Cuius
nuntiandi gratia legatorum iuniores telis quibus vndiqꝫ petebantur callidius eui
tatis citato Sygoſtham peruenere. Ea re concuſſi milites Abſalonis diuerſo conſi=
lio defenſionis auxilia circũſpiciebant. Alii pratis ſpatiantes equos colligere: pars
vadum prætentum inſulæ quod poſtmodum Abſalon lateritio opere vallãdum cu=
rauit/ cõtractis quas fors obtulerat quadrigis obcludere: pars ſaxa iactilia lectitare.
Tum Abſalon hortãte ſeniorum turba aut obſidioni animũ præparare aut primis
incurſantium ante nimiũ & intolerabilem multitudinis aduentum oppreſſis abſce
dere: neutram conſilii partem probare ſe dixit: ꝙ nec opportunos obſidioni comme
atus haberet: & ſe patrem potius q̃ prædonem exiſtere meminiſſet. Sed neqꝫ ſe pa=
cis ſtudium cuius condendæ cauſa aduenerit humano ſanguine polluturum: aut
pias paſtoris partes truculento percuſſoris officio mutaturum. Malle vero qui pri=
mi irrumperent innocue & ſine cæde deturbandos curare: facile fugam daturos ꝙ
nullo fulciantur imperio. Militibus deinde quempiam plæbeiorum violare prohi=
bitis primorum agmen propinquum collem acie occupantium prælata cruce ad=
ortus in proximũ nemus refugere coegit: compræhenſo ſeditionis auctore quẽ me=
mores iuſſorum equites armis, amictuqꝫ nudatum pulſare dũtaxat contenti fuere.

Abſalon cruce vincit.

E quibus vnus conſertiſſimis hoſtium globis laſciuioris equi petulantia adactus lo
co paluſtri ignorantibus ſociis concurſu populariũ interficitur. Ita Abſalon agre=
ſtium impetum eluſiſſe contẽtus nullo hoſtiliter imminente liberum repetẽdæ vr=
bis iter habuit: eiſdem auidiſſima inſulæ direptione irarum ſuarum procurſum ex
plentibus. Igitur patricii ſpiritus pontifex vt tranquillum ita ſalutare conſilium ſe
cutus pietatem ſæuitiæ præferendo, dum gregi parcendo conſulit plus gloriæ &
virtutis in innocentia ac moderatione q̃ læſionum ſuarum vltione conſtituit. Quo
enim ſe longius a ferri licentia retraxit: hoc religionis laudi propius admouit. Su=
peruenientibus deinde quos ad deleniendam concionem direxerat: eorum vocatio=
ne queritur ſimplicitatẽ ſuam huc diſcriminis eſſe perductam: percontatus cur im
prouidum ſe & imparatum ad res tanta difficultate implicitas ſecura mãdatorum
ſpecie pertrahere voluiſſent. Quibus ſe nihil tale ſuſpicatos dicentibus, culpãqꝫ ne=
gligentiæ confeſſione excuſantibus/ æſtimare eos quid nunc expediat iubet: præter=
itum errorem præſenti conſilio correcturos. Reſpondit nec armis ſe, nec auxiliis in
ſtructos contrahendi vtriuſqꝫ commodi cauſa domum digredi neceſſe habere: pa=
ratiores poſtridie reuerſuros. Ipſum interim exquiſito latebræ genere vti debere
probro cariturum qui tempori conſulat. Quod vtrum malignitate ingenii an in=
opia conſilii protulerint æſtiment, quibus ſequentia eorum acta cognoſſe faſtidio
non fuerit. Refert Abſalon honeſtiorem ſibi caſtelli quod in Sialandia haberet adi=
tum fore parum latebras exquirere ſolito. Quarum deformitatem peroſus Thor=
done nauigium præbente diſcedit. Neqꝫ enim claritatem ſuam obſcuriore loco co=
arctãdam putabat: cuius fulgorem per tot terrarum ſpacia cõſpicuis virtutis ope=

ribus diffuſum non ignorabat. Sialandiam ingreſſus Waldemarum apud inſulam
Samſam venandi ſtudio inſeruientem recepta ab ipſo epiſtola petere iubetur neceſ=
ſariis patriæ vſibus vacaturus. Vbi cum Sunone Eſbernoq; propoſitas negotiorũ
curas debita agitatione complexus: poſtremo apud regias aures Scanici tumultus
famam edidit, primuſq; ipſe perturbationũ ſuarum nuntium agere non exhorruit.
Aeſtuantem animo regẽ ſeditioſiſq; ſupplicia minitantem conſilii ſui delenimento
a propoſito retraxit: exigendæq; vltionis affectum primorum Scaniæ virorum be=
niuola vocatione differre docuit. Quos etiam illum apud Fioniam petituros ple=
nis humanitatis officiis proſequi non ſuperſedit. A quibus eundem precari roga=
tus ne Saxonem, Achonem, Sunonem, & Eſbernum homines extra Scaniam ortos
eius rebus præeſſe pateretur: affirmantibus finem ſeditioni fore/ quæ ob ſolam eo=
rum petulantiam cœperit ſi procurationem exteris attributam ad indigenas tranſ
ferri curaſſet. Inuidere eos regis potentiæ reſpondit: cuius in dandis beneficiis ar=
bitrium abrogare nitantur. Se vulgi ſæuitiam experiri q̃ regiarum rerum dominiũ
tot ſæculorum vſurpatione firmatũ inſidioſa prece ſubruere malle. Tum illi omnẽ
conſternationis rabiem in eius caput effundendam minati/ ſuperbius æquo reſpon Scanicæ plę
ſum dedere. Iiſdem a rege quidnam mitigandis Scaniæ rebus efficaciſſimũ eſſet in= bis furor.
terrogatis: ſolam eius epiſtolam quæ blanda aſperis certę moderationis tẽperamẽ=
to miſceret huic tumultui ſedando ſuffecturam dicebant. Quorũ inſtinctu rex plæ
bem Scanicam plenis minarum literis aggreſſus/ non parum nutrimenti publici fu
roris incẽdio addidit. Siquidẽ indignatus populus eũ aduerſum ſe concitatioribus
notis vſum/ aduerſum hunc ſcribẽdi auſum iram ſuã ſeuerius deſtringendo omnia
vectigalium iura ſolenniter abroganda curauit. Pontificales quoq; decimas execra
tus ſacerdotibus coniugia decernebat. Quorum etiam ſacra ſibi exploſo pontificis
miniſterio ſufficere prædicabat. Igitur in diuina pariter humanaq; graſſatus ma=
ieſtatis contemptum religionis iniuriæ ſociabat. Rex fruſtra minis inſtitiſſe ſe vi=
dens armis agere conſtituit: exactoq; meſſis tempore in traiiciendo milite magnis
nauigiorum copiis ſuccinctus Helſingum oppidum petit: Abſalone inter poſtre=
mos appellere iuſſo. Plurimũ illic vulgus piſcandi opportunitate contractum cre=
bris habitaculis occupauerat littus. Quod Abſalone viſo odium eius alimentorum
ſuorum ſtudio anteponens/ littorales & quos caſus obtulerat lapillos aduentanti
ipſius nauigio obiiciebat/ parum recolendo illum a ſe Scaniæ finibus pelli qui cun=
ctis Daniæ locis tutum habitationis vſum præſtiterat. Pars rege in concione reli=
cto per ſummũ maieſtatis contemptum ad mare decurrens/ Antiſtitis aduentum
pari iniuria excipiebat. O ingrata Scanienſium gens/ quæ pleno temeritatis furo= Ingratitudi
re tot commodorum tuorum auctori iniuriam pro gratia rependere rubori non nis deteſta=
ducis. Paſtoris parentiſq; tui nauigium improbiſſimis euecta furiis, finibus tuis tio.
prohibere: conaris cuius beneficio tibi piraticam toties ſæuitiam expertæ tuta la=
te nauigatio patet. Illi præſentem littoris aditum negas: cuius bellica virtus ne tu
quidem hac littoris ſede pellerere perfecit. Deſine ergo optimis ampliſſimi inte=
gerrimiq; viri meritis quaſi grauiſſimis inſultare delictis, erroremq; iniquo ani=
morum iudicio contractum veloci pœnitentiæ ſtudio redime. Nec patienter rex
tam contumelioſam eorum audaciam ferre potuit. Aeſtuantem eum equoſq; & ar=
ma poſcentẽ Aruſyorum pontifex Sueno medium complexus ne quid duri in plæ=
bem cõmitteret obſecrabat. Pietas illi an metus hunc auſum præſtiterit incertum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

eſt. Sed apud regis animũ continua Abſalonis charitate flagrare ſolitum venientis
amici pericula complectentis precibus præponderabant. Quo deſcendente qui na=
uigium infeſtauerant: ſumma cum innocentiæ ſimulatione repetitis tabernaculis
Abſaloni littus ceſſere. In quo poſtmodum diuiduum ei regiq; cum Scanico milite
colloquium fuit. Scanienſes apud quos rex ſopiendæ ſeditionis conſilium agitabat
Abſalonem aduenaſq; Scaniæ portioni præpoſitos remittendos monebant dicen=
do nihil ad publicam dementiam comprimendam eorum abſentia efficacius fore:
quæ non aduerſum regem, ſed in illorum plenos malignitatis actus exarſerit. Hu=
ius ſententiæ ſuffragatores Iutenſes milites fuere. Creditum eſt eos partim deci=
marum odio: quarum nuper Scaniæ Sialandiæq; ſolutio inoleuerat, partim metu
ex forenſis pugnæ recordatione contracto Abſalonis affectaſſe diſceſſum. Quam
eiuſdem equites honeſtiore animi iudicio execrati / tantum ſibi neceſſitudinum:
tantum generis, armorumq; robur eſſe dicebant, vt inuitis infeſtiſq; popularibus
herum ſuum abſq; regiorum militum amminiculo per cunctas Scaniæ partes a ſe
tuto libereq; circunducendum ſperarent. Quorum animoſis adhortationibus rex
ob pacem plæbi conciliandam / ignauos Iutenſium monitus anteponens vocato
Abſalone ſecreto / memorat quantam inuicem ſententiarum concordiam ſemper
geſſerint. Nunq̃ ſibi tam diuerſa ac rigida animorum iudicia fuiſſe quin ad poſtre=
mũ alter alterius arbitrio flecteretur. Orare deinde eum progreſſionis in Scaniam
propoſitum deſerat: Sialandiamq; repetere deforme non ducat: ſpecioſis aliquando
conſiliis vtilia prælaturus. Ad hæc Abſalon ne tunc quidem ſe veterem obſequen=
di morẽ relicturum præfatus, conſilio vſurum affirmat: q̃uis abſentiam ſuam mul=
tis & grauibus mẽdaciorum notis lacerãdam ſciat. Rex gratiis tantæ moderationi
impẽſius actis / equites eius in augmentũ comitatus depoſcit. Illi in plenos fidei cha
ritatiſq; fletus effuſi hunc ſibi ſupremi perpetuiq; dedecoris diem affirmant: huic
ignominiæ non propria ſed alienorum ignauia protractis: vt cui famulatus officia
debeant deſertionis probra perſoluant. Ita Abſalone per ſummã animorũ mœſtitiã
relicto regẽ proſequebãtur. Graues illi difficileſq; cũ plæbe conciones fuere. Vbiq;
enim cauſas armata dicebat animũ habitu oſtẽtatura. Quotidie Abſalonem falſo &
inaudito obtrectationis genere lacerabat. Hęc audiẽtes Iutẽſes occulto laudationis
ſtudio proſequebantur blanditiis fouẽtes qđ armis punire debuerant. Qua adula=
tionis deformitate maximũ ſeditioni irritamentum dedere. Rex finitis cõmeatibus
Scaniam relicturus lectos e plæbe viros componendi cum Abſalone gratia ad illud
Sialandiæ littus qđ ab Helſingo oppido vocabulũ tenet traiicere iubet. Vbi demũ
Abſalonis | Abſalon regi obuius factus compluribus innocentiæ teſtimoniis obiecta purgando
laus ab ĩno= | cunctas mendaciorum partes quibus abſens notatus fuerat adeo validis copioſiſq;
cẽtia & elo= | rationibus ſubruebat: vt criminatores reatum confiteri coactos ad veniam a ſe fla=
quentia. | gitandam adduceret: deq; accuſatoribus ſui veneratores efficeret. Nec parua
apud omnes eloquentiæ eius ammiratio extitit: compluribus qui aderant diuino
ore eum egiſſe dicentibus. Sed hæc omnia Scaniẽſium legati ad ciuiũ arbitrium re=
legantes diſcedunt: abſq; patriæ conſenſu nullum ſibi componendi ius eſſe teſtati.
Sed neq; eorum fida adhortatione populus Scanienſis ad deponẽdam conſternatio
nis ſuæ rabiem adduci potuit. Nam nec decimas pontificalibus vſibus ſolui curatũ
nec quicq̃ qđ ad præſtanda ſacrorum iura attinebat exhibitum. Quorũ infandam
ſacrilegamq; pertinaciam Abſalon proximo ſacerdotali conſilio per epiſtolã viſitato

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

cũctarum Scaniæ eccleſiarum obſeratione puniri præcepit. Cuius edicti præmonita plæbs per idem tempus ante ædem Laurentii in concionem armata deſcẽdit. Ad quam ſacerdotes binis ordinis ſui viris / qui pontificalis edicti rigorem exponerent miſſis / ſacrorum ceſſationem, diuiniqꝫ taciturnitatem officii ſi decimarum ſolutionem abnuere perſeueraſſet / minati ſunt. Delegantur totidem e plæbe mutuas ſacerdotio minas intentaturi. Ab his reſponſum eſt ſacerdotes alimẽta ſua plæbi nõ pontifici debere / quorum munere & beneficio neceſſariis vitæ vſibus inſtructi noſcantur. Quocirca aut diuinis inſeruiant, aut ingrati patria cedant: ſi neutrũ egiſſent: non ſolum honorum omniũ pœnam ſed etiam ſæua membrorũ ſupplicia recepturi. Ad hæc clerus reſponſo conſtantiſſime dato ſe neqꝫ mortis metu, neqꝫ paupertatis reſpectu quo minus antiſtitis ſui imperium perageret / ceſſaturum affirmat. Tam pia tamqꝫ religioſa cleri conſtantia euictum vulgus precibus minas mutando quo ad Abſalon conueniri poſſet ſentẽtiæ dilationem poſcebat. Ciuile ſiquidem bellum ſe excitaturum timebat / ſi in ſacerdotes ſibi nobilitate pares animaduertere ſtuduiſſet. Nam cum in Scania alienigenæ indigenis permixti ſacerdotia gererent: amplior tamen digniorqꝫ domeſticis reuerẽtia præſtabatur. Quo effectum eſt vt vtriuſqꝫ ordinis conſenſu mitterentur qui iuſtas animaduerſionis inducias flagitarent Haud ægre ab Abſalone obtentæ ſunt, plus clementiæ q̃ ſeueritati indulgendum putante. Multum ab eodem gratiarum ſacerdotalis cœtus conſtantiæ perſolutum. Nihilominus populus cum contemptu beneficii, regiorum, pontificaliumqꝫ militum penates publice diripere perſeuerauit. Appetente publici ieiunii tempore rex Scaniam eius Sialandiæqꝫ militia ſuccinctus Helſingi tranſitu petit: Fionenſium, Iutorũqꝫ comitatum ob præbita ab eis iamdudum ſeditioni irritamenta pertęſus. Abſalon ob chriſmatis confectionem pontificali officio adminiſtrandam Lundiam deproperat. Vbi paucos cum rege dies feriatus / vicino rure ſe excepit. Hac fama ſeptentrionalis Scaniæ populus cum Hallãdenſibus excitus more gentis miſſo per omnes ſtipite ſub ſpecie petendæ libertatis belli titulum fingit: eoqꝫ edicti genere exercitum conſtruit. Quem tanta dementia ceperat vt manum cum rege conſerere properaret: ſummi imperii vires laceſſere nullius negotii exiſtimando. Quo rex e plaga auſtrali regreſſus apud Dyſiam pontem, excepto oranti ſe Abſaloni fuſtibus q̃ armis agere mallet: cum viris ſibi non canibus confligendum reſpondit. Igitur non iræ aut furoris impulſu concitatus, ſed conſpicua animi induſtria ad corrigendam ciuium inſolentiam, metumqꝫ conſimilis audaciæ cæteris iniiciendum aliquid ab inuiſiſſima ſibi feritate mutuandum ratus / manſuetudinem ingenii ſui depoſita ad tempus clementia crudelitatis actus imitari coegit. In ponte res geſta eſt vtriſqꝫ tranſitum anticipare ſtudentibus. anceps diu prælium fuit. Inſignis illic agreſtium pugna extitit. Quorum aciem Abſalonis equites per ignoti vadi compendium irrumpentes repentinam victoriam edidere. Multi illic popularium: cæſi compluribus amnis exitio extitit. Ferrum vitantes aqua periclitati ſunt. Reliquiæ fuga ſeruatæ: ita nefarius ille cœtus diuino iudicio profligatus / ſacrilegi furoris pœnas exſoluit. Rex Lundiam regreſſus / orientalium partium armatam plæbem aduentare cognoſcit: vnius iam exercitus victor alterum excepturus. Cuius generalem conuẽtum pugnæ celeritate præcurrere monitus a Lundenſibus ſtipendiorum loco vectigalium laxationem poſcẽtibus aliquandiu retẽtatur. Quibus obtentis in proximũ campũ exceſſiſſe contenti: longius eũ ſub excuſatione

Tumultus popularis.

Cędes rebellantium.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

tuendæ vrbis proſequi ſuperſederunt. Id regi tardius hoſtes excipiendi cauſam præ
Gydingebro. buit. Getungam appellant pontem apud quem armata popularium corona conſe-
dit. Grandes illuc lapidum aceruos prohibendi pontis gratia vecors turba congeſ-
ſerat. Rex alio amnem vado tranſgreſſus ferro decernere ſtatuit. Sed plæbem non
tam præſentia regis arma q̄ dira recentis ſociorum cladis exempla terrebant. Miſ-
ſis igitur qui pontem a rege repeti precarentur ab armis ſe diſceſſuram promittit.
Præcipue regem Abſalonis in nimiam agreſtium ſtragē vitandam dicentis tempe-
ramēta flectebant. Repetito ponte ſupplices a ſeditionis auctoribus ad regis genua
manus tenduntur, cunctaq; famulandi officia auidius promittuntur. Cum de fide
ambigeretur iuſiurandum promiſſionibus additur. Sic vulgi collegio dimiſſo Lun
diam reditur. Scaniæ deinde giro pertranſito/obſides a plæbe recipiuntur. Ad reli-
qua facilis populus decimarum ſolutionem dūtaxat pertinacius abnuebat. Nihil
magis regi q̄ ad earum remiſſionem Abſalonem abducere curatum eſt. Summope-
re cauendum dicenti ne ſibi forte quod olim Kanuto Othonienſi decimarum iura
propagare nitenti acciderat/ eueniret. Abſalon quicq̄ ex conſueto ſacrorum iure de
cerpere non minus inglorium q̄ ſacrilegum ratus; conſtantius id ſe facturum nega-
bat: dicendo tametſi rex plæbis ſententiam fauore proſequeretur: ſibi impedimento
non fore quominus ab ea decimarum debitum exigere perſeueraret, neminē ad par
ticipanda ſecum pericula prouocaturus. Tutiſſimum igitur regi ſilentium fore ne
eccleſiæ opem ferendo/populari ſe ipſum odio implicet. Tam iuſtam, tamq; fortem
Abſalonis conſtantiam rex animo veneratus cum remiſſionem admittere nolit ex-
actionem deferre poſtulat: cōſilio poſtmodum effici poſſe qđ armis nequeat. Paruit
precanti Abſalon/præfatus ſe decimarum loco prioribus pontificum cōditionibus
non vſurum ne prorſus earum iura negligere videretur. Tam modeſta Abſalonis
Cæſar Saxoniæ principem tentat. promiſſio conſternationi remedio fuit. Summa poſtmodum Cæſaris in attentando
Saxoniæ principe calliditas patuit: non enim minorē expugnandi eius ſpem in acu-
mine q̄ viribus reponebat. In primis Waldemarum quem eidem certius affuturum
credebat aſtutia tentat. Siquidem binas eius filias totidem filiis ſuis: quorum alte-
rum ſucceſſioni imperii deſtinarat: alterum Sueuiæ ſatrapam conſtituerat per lega
tos in matrimonium poſtulabat: non q; ſanguini ſuo bonæ fidei nuptias quæreret:
ſed vt hoſtem amicis abundantem auxiliis ſpoliaret. Qđ callidius an impudentius
egerit ignorauerim. Ad illum enim falſas iungendæ affinitatis preces dirigere non
erubuit quem olim perfidiæ laqueis complicatum ad obſequia ſibi paciſcēda pertra-
xit. Amici regis intellecta fraude, hæc non matrimonii voto, ſed Henrici odio fla-
gitari dicebant. Tam veros Cæſarianæ calliditatis interpretes: ſola reginæ ſenten-
tia ſuperauit: ſanguinis ſui connubiis affinitatem cum Cæſare iungere glorioſum
ducentis. Quærente rege quantum ab eo dotis nomine exigeretur: legati ſe igno-
rare dixere, remq; ad Cæſaris arbitrium retulere. A quo reſcriptum eſt curandum
regi Lubecam petere cuncta ſecū illic cōmodius definituro. Obtēperatū rogatui eſt.
Interea Cæſar omnibus imperii neruis ad obruēdas Henrici partes conniſus/vrbes
eius paſſim ad ſe deficiētes in deditionē recepit. Defectionis cauſa non tam Cæſaris
amor q̄ Henrici odiū extitit. Is ſiqdē nimiis ac diuturnis felicitatis ſucceſſibus ela-
tus inq; ſummo fortunæ faſtigio nullū ruinæ incōmodum ſuſpicatus/ ſubiectas ty-
rānidi ſuæ ceruices inuſitata dominatiōis ſæuitia atq; intolerabili morū acerbitate
vexabat: nec hoſti q̄ ciui importunior exiſtere cōſueuerat. Igitur nō bello aut clade

Nempe Friderico, non Henrico, ut Huitfeldius, Pontanus, alii. De liberis Valdemari vide plura ap. Gr. ad c. 333 et 337. Thom. Gheysmer Compend. Hist. Danic. M.S. ad 1181. ib. c. 335.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſed fraude militũ & deſertione viribus amiſſis cum ſolas ſpei reliquias in Tranſalbianorum auxiliis haberet: Lubeco oppido relicto ꝙ ſe eius mœnibus parum tutum arbitraretur ſumma cum feſtinatione correptis nauibus in Stormariam intimũ fugæ ſuæ receptaculum penetrat. Huius prouinciæ præſes Adulſus apud ipſum profuſis charitatis officiis a puero alitus, feliciaq; naturæ pariter ac fortunæ incremẽta ſortitus, atq; ad ordinem militarem ſummis beneficentiæ ſtudiis prouectus tam fœdam educationis ſuæ mercedem exſoluit: vt inter omnes Henricianæ militiæ comites primus ſe defectoris nomine macularet. Poſt hæc a Cæſare nauigia quibus Albiam ſuperaret, ſagittariis & funditoribus completa per pronum amnis alueum immittũtur. Pari ſtudio claſſis exquiſito bellatorum agmine referta ad impediẽdũ Cæſaris traiectum ab Henrico cõtracta. Quæ poſtq̃ hoſtilium nauium multitudinem in conſpectu habuit: earundem numero perterrefacta propoſito per fugam deſerto Cæſari tranſitum ceſſit. Qui dum oppidum Lubecum obſidere cœpiſſet Bogyſzlauiq; & Kazymari fratrum vires admodum ſuſpectas haberet: vtriq; ſe potẽtiæ & claritatis incrementa daturum ſubornata legatione promittit: prouincias quas hactenus obſcure & ſine honorum inſignibus geſſerint Satraparum nomine recepturis. Iocunda Cæſaris toties ab Henrico læſis promiſſio extitit non intelligẽtibus ſibi ſub ſpecie beneficii deforme ſeruitutis iugum intendi. Interea Waldemarus claſſe luxu q̃ armis ornatiore Lubecum profectus occurrentibus ſibi Germanorum equitibus, eximiaſq; eius aduentui grates habentibus: nauigationem medio amne quoad poſſit proferre depoſcitur / quo breuius inter ipſum ac Cæſarem iter reſtaret. Quo facto poſtero die an Cæſarem medio itinere obuiũ affectaret a legatis rogatus, caſtra eius petere præoptauit / Romani imperii rectorem in re modica fatigare ſuperuacuum exiſtimando. Nec minor Cæſaris in excipiendo Waldemaro calliditas q̃ Waldemari in pẽtẽdo Cæſare moderatio extitit. Siquidem in primis eũ amplexu atq; oſculo decentiſſime veneratus: mox dextra honorabiliter appræhenſa depoſito amiculo per media caſtra perduxit / præconis more cunctos ei via cedere iubendo. Tentorium quoq; nimio multitudinis conſpiciendi regis auidæ concurſu collapſum planum campi petendo deſeruit. Vbi ſedandæ preſſuræ gratia diſtenta virga q̃ poterat celſa voce cunctos locis in quibus conſiſterent conſedere præcepit. Sed Waldemarus cum eius dignatione perinde ac quadam moderationis æmulatione contendens ſellam ſuam ſe expectaturum reſpondit: ne probato ſedendi vſu imperialis cathedræ honorem vſurpare videretur. Magnates honoribus eminentes non ordine aut ratione diſcretis ſedendi ſpaciis: ſed vt quenq; violentæ preſſionis caſus iactauerat, ſedilia habebant: fortuna non dignitate locorum vſum diſtribuẽte. Illic exaudire erat Theutonũ voces formam regis, ſtaturãq; mirãtium. Quos tanta viſendi eius cupiditas ceperat vt ſedendi humilitas obſtaret alter alterius cõſcenſis humeris productis illum ceruicibus inſpectarent. Hunc regem, hunc dominum, hunc imperio dignum referre / Cæſarẽ regulum homuntionẽq; vocare. Adeo Barbaris eum excellens corporis habitus venerabilem faciebat. Crediderim Cæſarem has militum voces diſſimulanter tuliſſe: ne regis laudibus offendi videretur. Quem poſt diutinam omniũ ammirationem paucis ſecum exſurgere iuſſis in proximum tabernaculum eodem comitatis genere deducendum curauit: quo venientem fuerat proſecutus. Illic eum ſeriis omiſſis aliquandiu beniuolo iocundoq; ſermone detentum: ad veſperam proſequente totius Germaniæ iuuentute diſcedere

Cæſaris & Waldemari coitio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

permiſit: luce poſtera apud ſyluam portui vicinam opportunioris colloquii gratia
præſentiam redditurum. Interea filios regiam nauem petere inq; ea ſub ſpecie luſi-
tandi morari præcepit. Chariſſimorum pignorum familiari conuerſatione in quã-
to regis aduentum poneret oſtendere cupiens. de quorum nuptiis cõdicto in loco
mentionem orſus maiori triginta milia talentũ: minori octo in matrimonii condi-
tionem depoſcit. Quæ res ſuſpecta Danorum maioribus fuit virgines nondum ad
nubendi ætatem prouectas fraudulenter ab eo poſtulari credentibus. Sed Walde-
marus maiorem ſummam ſuis opibus imparem arbitratus: minorem Vngariç re-
gis arcta ſibi propinquitate coniuncti fidutia pollicetur. Huic pactioni iureiuran-
do firmitas adiecta eſt: deſponſioniſq; vinculum ſacramenti religione conſtrictum.
His actis rex nauigia/Cæſar caſtra repetiit. Quo tempore Sclauorum ad ipſum re-
giæ claſſis metu nauigiis progredi non audentium legatis receptis diluculo naui-
gium regis paruo militum numero comitante eiuſdem cimba aduectus cunctis in-
opinatus aſcendit. Igitur rege exercitus ſui primores participandi colloquii gra-
tia contrahente: ſolum Rugiæ principem Iarimarum/ quem pridie compluribus
venerationis officiis inſuper regio nomine adulatus fuerat: φ eum Danis perq̃ fi-
dum non ignoraret/vocari paſſus non eſt. Habere deinde ſe dixit quod ad regem ſe-
creto referre cupiat: quem ob futurum mutui ſanguinis contractum non amicum
modo/verumetiam vnanimem habeat. Sclauos ſiquidem eneruandi gratia Henri-
ci a ſe promiſſionibus allectos eſſe: quas eodem expugnato minime exequi velit, me-
mor quid olim ſibi de ſubigenda Sclauia pollicitus fuerit. Orare deinde patiatur
ſe eam ad præſens ſui muneris facere: binis fratribus geminæ præfecturæ titulo ſpe
cioſius q̃ diuturnius tribuendam. Eandem quippe ſe ei profligato Henrico ſubiice-
re curaturum. Annuẽte rege poſteroq; die concionem petente: Bugiſzlauum & Ka-
zimarum datis ſolenniter aquilis Sclauiæ duces appellat: veterem atq; hæredita-
riam patriæ libertatem vanis atq; fucoſis dignitatum nominibus vẽditantes. Qui
ſi ſciſſent quanto oneri ſe exigui panni receptione ſubſternerent/ mortem beneficio
prætuliſſent: aut priuati in omne vitæ tempus degere maluiſſent. Sic ſub honoris
ſpecie grauiſſimis dedecoris probris implicati diſcedunt: ſeruitutem falſis dignita
tum inſignibus coloratã in patriam referentes. Illic quoq; Syfridus ſplendido Thy-
ringiæ loco ortus vnam Waldemari filiarum Cæſare aſtipulante deſpondit: regiaq;
naue deuectus Solennes Sleſuici nuptias habuit. Interea Sclaui caſtello qđ propter
Zuynenſia oſtia moliti fuerant hyberna maris exundatione peſſundato: bina alia
iiſdem in locis materia per hyemem contracta veris principio condiderunt: inex-
pugnabiles ſe fore rati ſi Penus amnis Walogoſto oppido Zuyna maritimorum prç
ſidiorum obſtaculis clauderetur. Quod rex ſero nuntio expertus cum ad viridem
portum impediendi operis gratia contractis copiis appuliſſet: ex Rugianis cogno-
ſcit conſummatas arces præſidiiſq; completas. Præcipue eum in his expugnan-
dis circunſpecta portuum inopia deſperare coegit. Tunc Kanuto filio/ tunc Ab-
ſalone, Sunone, & Eſberno vocatis refert: difficilem arcium oppugnationem ſi-
bi viſam: alienis eas auſpiciis/ q̃ propriis inceſſere præoptanti: ne ſtudiis parum
ex ſententia cedentibus rerum toties a ſe fœliciter geſtarum fulgor corrumpe-
retur. Igitur Kanuto/atq; Abſaloni oppugnationis curam imponit: præfatus
minus ruboris ex inefficaci illorum pugna q̃ ſua ad patriam redundaturum.
Si vincerent: non minori ſibi gloriæ fore/ q̃ ſi ipſemet victoriam edidiſſet. Sed

Sclauiæ duces libertate amiſſa.

*XXII.

Syfridus.

Abſalon Scanorum atq; Syalandenſium ductum pollicitus Iutos ſua opera ductan=
dos negabat. quos non ſolum imperii ſui/verum etiam adoleſcentiæ Kanuti contẽ=
ptum acturos ſciat. Nec eũ prædictionis augurium fefellit. Permotus dicto rex itu=
rum licet inualidum reſpondit. His curis aſtrictus morbo ex ſollicitudine cõtracto
in lectum decidit. Enimuero pręcordia eius diuiduæ paſſiones hinc vincendi cupi=
do hinc deſperatio torſerunt. Mane ducibus eum vt ſibi parceret orantibus: impe=
riumq; eius etiam abſentis ſe executuros ſpondentibus: vix atq; ægre cõſenſit vt ad
oppidum Worthyngum filio põtificiq; contradita belli ſumma diſcederet. Quibus
eodem in loco diutina ac vehementi tempeſtate detentis / ſeditioſæ Iutorum voces
toto littore exaudiebantur: tum commeatuũ alimentorũq; defectum cauſantium:
tum expeditionis militiæq; remiſſionẽ poſcentiũ. Quas cum Homerus Ripenſium Homerus
antiſtes quem præter religionis dignitatem ſingularis eloquentiæ claritas cõmen= Ripeñ.
dabat/copioſis facundiæ documentis delinire non poſſet/ poſtremo vim verbis an=
teponendam ratus/ quẽdam ex ſeditionis conſortibus ante tentorii ſui fores perti=
nacius obſtrepẽtem prendi vinciriq; curauit. Quæ res populi clamorẽ auxit/ſedi=
tionem accendit. Igitur patres plębis a rege cum contẽptu imperii diſceſſum veri=
ti cõmunicato colloquio expeditionem ab eo ſponte ſoluendam decernunt: temera=
riam eius delapſionem ſimulatæ licentię beneficio pręcurrendam putantes: ne ma=
gis proprio ductu finiri q̃ regio nutu remitti videretur. Quę ſi in pręripiendo re=
ditu proprię voluntatis motum ducis arbitrio prętuliſſet/euenire poſſe quod diuo
Kanuto ſolutę claſſis pœnas a patria exigenti contigiſſe ꝓdatur. Quã rem Kanuto
ſi patrem eius iam febri implicatum præſens morbus abſumeret regni ſucceſſionẽ
adimere poſſe. His conſiliis adductus Kanutus conuocatam claſſem facta reuerten=
di poteſtate dimittit: beneficii loco erogans quod plębis petulantiæ negare non po=
terat. Ita ſeditiõis periculo bellum omittere coactus/cum Abſalone Eſberno & Su=
none Worthingum adnauigat/paternæ febris exitum expectaturus. Igitur Walde=
marus per apertam cubiculi ſui feneſtram velorum reditum contẽplatus ammira=
tione rei morbi pariter atq; ęgritudinis incrementa contraxit. Sũma tamẽ vtriuſq;
diſſimulatione vſus filium ad ſe cum arbitris venientẽ tam hilari vultu admiſit vt
pene morbo vacuus putaretur. Quinetiam ſe minimo doloris ſenſu teneri dicebat/
corporis moleſtiam animi robore diſſimulare conando. Apud Abſalonem tamẽ re=
ligioſam culparum confeſſionem agere non oblitus/incertum mortis tempus ſacro
correctionis genere pręcurrendum credebat: ſeram atq; inutilem pœnitẽtiam iu=
dicans quæ emendationis odio nimiaq; peccandi perſeuerentia ad vltimũ vſq; ęta= Waldemari
tis terminum prorogatur. Pręterea locis monaſtica religione ſacratis dimidiũ pa= legata.
trimonii ſui/quę ad fiſcum regium pertinebant exceptis/teſtamẽto legauit. Sed cę=
teris bene de eius ſalute ſperantibus ſolus Suno ſiue ſomnii monitu ſiue alio mentis
oraculo doctus fatalem hanc regi febrem augurabatur: quonã modo filii rebus de=
cedente patre ſuccurri oporteret prouidendũ hortatus. Tantam ſiquidem in regis
funere luctus acerbitatem futuram/vt conſilium vllum aduerti nequeat. Eodẽ tem
pore Ioannes quidam religione Abbas medicinæ præſumptuoſior q̃ peritior ꝓfeſ= V. Th. Barth. Medicin. domest. Diss. 9 p. 419.
ſor/cuiꝰ opi plurimũ credebatur e Scania accerſitus aduenit. Qui morbo parũ pru
dẽter inſpecto ſoſpitatem regi conſtantius q̃ verius promittebat. Quem cum cibo
medicinali arte confecto reficiendum curaſſet/ cunctis cubiculo eiectis quietem ca=
pere iubet. Eũdem paulopoſt ſine voce eſſe compertum vt artuatim ſudore ſuffu=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſum inuenit. Accuratius operiri pręcepit lætum id profluuii genus: ac ſalutare teſtatus. Vtinam Sunonem potius mentis augurium q̄ medicum artis ſuę pręſagium fefelliſſet. Cuius promiſſum regis obitus inſecutus q̄ parum fidei ī medicorū opere reponi oporteat documento extitit. Ingreſſi mane cubiculum amici, defuncti regis corpus per q̄ ſimile ſpiranti reperiunt: adeo priſtinum habitum retinente vultu: vt nec rigore contractum / nec horrore mutatum cerneres: rubicundis oris notis viui hominis ſpeciem aſpectumq; reddētibus. Incertum an deceſſiſſet priſtini caloris habitus totis adhuc membris retentus / relinquere videbatur. Sero tandē pallore mortis fidem faciente mandatur feretro corpus: Ryngſtadiumq; funerandi gratia deuehendum curatur. Hic vicus non vetuſtate modo ſed etiam paternæ eius ſepulturæ titulo conſpicuus habebatur. Acceſſit luctui matrum miſerabilis planctus ſparſis comis funeri occurrentium / iterumq; ſe priſtinum ſeruitutis onus experturas dicētium: extinctum illum qui ciuium capitibus captiuitatem detraxerit: qui patriam pyratarum metu vacuefecerit: maritimaſq; ſedes perinde ac domeſticas a prædonum incurſu tutas præſtiterit. Agreſtes quoq; funebri ipſius pompa conſpecta ruſtico opere quo occupati erant relicto conſentaneis arua querelis replebāt. Cui etiā vt ſupremi officii decus pręſtarent / funebri eius lecto humeros / ſubiicere iocūdum ducebant: euerſam regis morte patriam miſeriſq; ſibi cōmune funus aut ſi quid funere triſtius eſt imminere plangentes. Pro cuius ſpiritu ſalutaria Abſalon vota geſturus inter ſolēnium verborum nuncupationem doloris impotēs non tēperauit ſibi quo minus aram lachrymis ſpargeret: vixq; ad rem diuinam peragendam vocis aut manus miniſterio ſufficere valuit. Quinetiam tantum ægritudinis animo contraxit, tamq; graui & periculoſa valitudine ſubito affici cœpit: vt pene vitam cum ſacrificio finiret. Incredibile videretur tantū virum tam inſigni luctus horrore confectum ſi non eius erga Waldemarum affectus fuiſſet notiſſimus. Sed fortuna altero patriæ lumine extincto reliquum perire paſſa non eſt: ne deeſſet cuius ductu Danię pedibus Sclauia ſubiiceretur / aut gens quæ ſub tātis ducibus ad excellentem honoris habitum prouecta fuerat / tutore vacua remaneret. Cuius lachrymis precum loco defuſis reſperſa altaria non paruulum promptiſſimę eius erga regem beniuolentiæ indicium præbuere, Iiſdem quoq; madefacta thura gratum deo odorem dediſſe crediderim.

Ryngſtadium.

Waldemari cōmēdatio

Abſalonis luctus.

Explicitus eſt *Saxonis* Grammatici de rebus Danicis. liber decimuſquintus.

Eiuſdem Saxonis Grammatici profeſſione / & natione Sialandeñ. viri & eloquentia & ſapientia clariſſimi. Incipit liber Sextuſdecimus.

Kanutus vulgo Sextus nominatur. Numerantur enim ante eum apud Saxonem 5 Kanuti. 1. Kanutus Erici I filius f. 95. 2. Kanutus Magnus f. 102. b. 3. Hardeknutus f. 107. b. 4. Kanutus Sanctus f. 114. 5. Kanutus Magni filius f. 142. Sed in diplomate Ecclesiæ Othenienſi 1184 dato diſerte habetur: Glorioſi Regis Danorum Kanuti [illegible] adeoque nullum dubium, qui Kanutus ch: ea ætate Primus ſit habitus, eius filius Hardeknutus, ſecundus, Kanutus Sanctus tertius, Kanutus vero Magni filius omiſſus ſit, quod parti tantum Daniæ imperitavit, ut et Kanutus ille primus, et [illegible] Hardeknutus [illegible] parens ſec. XII plane obſcurati. V. f. 132 b de [illegible] ad M. c. 347.

Eractis inferiis / corporeq; regio honoratiſſime funerato Kanutus monētibus arbitris feſtinatione qua regnū peti firmariq; oportuit: in Iutiam ſeceſſit: paternos ſibi milites obligaturus. Neq; enim illi nomen regium ambiendum reſtabat qđ vnctionis ſuæ tempore ſolēniter adeptus fuerat. In concione Wibergenſi beniuolos ciuium animos expert⁹ apud Verenſem tacita quorūdam ſimultate compreſſa / pari cæterorum fauore excipitur. Atq; ita patriæ conſenſu regni hęres efficitur. Interea Scanorum populus laxata ſibi priſtinę petulātię fręna regis morte gauiſus cladis apud Diſiam pontem peractę piacula a principibus exigere conſtituit: per quos chariſſimis neceſſitudinum ſolatiis orbatus fuerit. Sed & Acho quidam Tubbonis filius plenis temeritatis eloquiis flagrantiſſimam ciuilibus malis facem ſubiiciebat: extinctæ & iam pene ſepultę Scanicę ſeditionis reliquias ſuſcitando. Cuius mali īpediendi gratia Abſalon in Scaniam trangreſſus apud plenam malignitatis concionem oratione liberius q̃ efficacius habita a plebe deſeritur / factionis principes alium concionandi locum complexos petente. Quorum tam petulans ac pręceps audacia erat: vt equis inſidētes cunctā Scaniæ plębem ad eundem locum ſemeſtri ſpatio exacto quaſi tuendę libertatis gratia armatam redire ſub edicto iuberent. Quæ res Abſaloni Sialandiam repetendi cauſam prębuit. Ob cuius ſeceſſum popularis ſæuitiæ procurſus temeritatis incrementis euectus: inq; Thordonis & Eſberni penates effuſus: eoſdem prius rapinæ / deinde incendio ſubiecit. Complures quoq; Scanicę nobilitatis ſequētibus diebus ędes crematę. Siquidem factionis duces quo promptiore plæbis audacia vterentur / petulantiam eius principum bonis paſcendam curabant: dulcedine prędę & aſſiduis fatigationis pręmiis iocūdiorem atq; alacriorem eius operam redditurí. Igitur nobilium complures æqualium exemplo vim penatibus ſuis inferendam timentes: bona omnia amicorum cuſtodiæ mandabant. Pars fretum nauibus complexa ſe & opes vndis q̃ ędibus credere præoptabāt. Pars apud Abſalonē exulare ſolatii & lenimenti loco duxit. Cuius atq; Kanuti equites ſuam æque ac dominorum fortunam afflictari cernentes cum iniuriam armis propulſandam duxiſſent: ſeditionis principes fruſtra a ſe ſine duce res nouari ſuperiore tumultu experti / Haraldum quendam regii ſanguinis & obtuſi cordis impeditiq; ſermonis e Suetia adciſcunt: hominem prorſus regno imparem: cum in eo nihil præter generis nobilitatem natura aut fortuna commendabile reddidiſſet. Igitur maiore cum opprobrio talem virum Suetia miſerit / an Scania receperit incertum eſt. Quo rumore attoniti perculſiq; magnates prout ſe hoſtium aduentus fama variabat: dubiis Abſalonem legationibus fatigant / nunc opem eius tranſitumq; poſcentes / nunc eundem cum tota manu ſuperſedere iubentes. Nōdum enim Scanię partes

Kanuti lxxxviii. Geſta.

Steph. p. 251. col. 1.

Achonis ſeditio.

Haraldus ſueticus.

Steph. p. 251. col. 1. ubi cum Huitfeldio et Pontano aſſerit, eum originem duxiſſe ex proſapia Canuti Magni filii. Sed unde hoc noverant? Meurſius aperte Canuti filium, et T. XV. Nicolai pronepotem nominat. Id ſi verum, tres filios reliquit Canutus, S. Nicolaum de Aarhuus, Waldemarum Epiſcopum Sleſvicenſem, et hunc Haraldum [illegible]. Gr. ad M. c. 348.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Haraldus irruperat. Quos cum Kanuti Suetiæ regis eiuſdemq; Satrapæ Byrgeri
præſidiis vi rupiſſet: ad noui principis opinionem cupide congeſtum vulgus incre-
dibiles ei copias ſociabat. Quibus fretus Lundenſi vrbi portas ſibi claudenti excidiũ
minatus eſt. Igitur ex magnatibus complures alternis internuntiis contracti / for-
Lumme aa. tiq; inuicem cohortatione firmati: propter Luminam amnẽ caſtra cõſtituunt. Aliis
regiorum militum per ignorantiæ ſimulationem venire superſedentibus. Quos tã
tus pugnandi ardor ceperat: vt per ſummum nõ ſolum periculorum / ſed etiam po-
pularium contemptum / abſq; paucitatis ſuæ reſpectu vt queq; equi pernicitas adiu
uabat: ſine imperio aut ordine effuſis habenis in hoſtem contenderent. In quo qui-
Vẽti vehe- dem impetu maiorem venti (quem forte aduerſum habebant) q̃ hoſtium quos im-
mentia. petebant ſęuitiam experti ſunt. Ille enim magnitudine ſua clypeos curſitantibus de
cuſſit. Hi ne pectora quidem irrumpentibus obuertere auſi fuere. Ita popularium
acies numero hominum q̃ animis præſtantior incruentam de ſe victoriam dando /
plus pericli an ignominiæ ſenſerit dubietati ſubiecit. Enimuero quo expeditius fu-
gã qua pugnam præcurrebat intenderet ſeipſam ſcutis exuere non erubuit. Armo-
rum onus abiiciendo quorum vſus experiri confiſa non fuerat. Hac igitur partim
Haraldi fu- cæſa, partim capta: Haraldus cum Akone quem affectati regni auctorem habuerat
ga. Suetiam refugus petebat. At Lundenſes ſuſpenſis ad belli euentum animis in neu-
Lundẽn. fa- tram partem auxilia commodabant fauorem victoribus erogaturi. Qui rei ſucceſ-
ctiones. ſu conſpecto perinde ac victores victis inſultare cœperunt / cupiditate laudis & prę
dę alienis ſe virtutibus inſerentes: nec contenti popularium ſpecie bis bellum poten
tibus intuliſſe collecta cõcione tertium aduerſum eoſdem indicere grauati nõ ſunt:
ſuſcepti vulneris dolorem conſternationis furori permixtum communi nobilitatis
exitio penſaturi / tantamq; prouocandi perſeuerantiam ſiue pudore cladis, ſiue cupi
dine vltionis animis inſitam geſtantes. Neq; enim illos aut illuſtrium virorum re-
ſpectus aut vulnerum ſuorum memoria quominus ſeditionis ſtudia ſectarentur
domare potuit. Quod periculum cunctorum Scaniæ magnatum capitibus conti-
guum præproperus Abſalonis cum Syalandenſibus aduentus diſpulit. Siquidem
ſublatis vexillis deputatum concioni locum ingreſſus / non ſolum turbulentiſſimo
plębis propoſito obſtitit / ſed etiam leges quæ iniquiſſimis eiuſdem ſuffragiis cõuul-
ſę fuerant piiſſimo iudicii decreto ad priſtinæ auctoritatis habitum reduxit. Sed ne
Haraldi dã- q; Haraldum quo minus a magnatibus damnaretur abſentiæ patrocinium protege
natio. re potuit. Hunc certe bis a Scanienſibus mulctatum dixerim / ſemel armis / iterum
ſententiis. De quo quidem diſcernere arduum eſt ferro an ſuffragiis punitior fue-
rit. Plæbs quoq; nihil hoſtile auſa, armis ſumma cum propoſiti diſſimulatione de-
poſitis Abſalonis ſe turmis tranquillo concionandi more iungebant: ſingulis iudi-
ciorum ſuffragiis alacrius q̃ libentius ſucclamando. Ita terribilis illa ac diutina ſe-
ditio ſimul cum concione finem habuit: funeſto plæbis conatu vlterius aduerſum
principum collegium inſoleſcere non audente. Interea Kanutus excitati in Sca-
nia belli nuntio Fyoniam e Iutia petere coactus: Eſbernum Abſalone fratre nun-
tiandæ regiarum partium victoriæ gratia tranſmiſſum obuium accipit. Cuius
inopinato occurſu triſtia afferri ratus hærente animo deiectoq; vultu quicq̃ ex eo
cognoſcere verebatur. Poſtmodum non ſolum eiuſdem plena hilaritatis fronte me-
Froſteher- liora ſperare iuſſus, verũetiã iocunda ac libenti narratione de ſuorũ victoria doctus
rit. in Scaniã ouãs ꝓceſſit. Ac primũ eius ꝓuinciã Froſtã rapinę & ĩcẽdio opportunã ex

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

hibuit: vaſtaſſetq; ni Abſalonis erga illam ſtudium gerẽtis interuentu prohibere-
tur. Quo mediante effectum eſt: vt ab his qui in regem Haraldica factione delique-
rant: æra tantum pœnæ nomine exigerentur. O immenſam clementiam cuius be-
neficio hominibus euidenter noxiis maximi facinoris culpam paruulo cenſu redi-
mere licuit. Quo exemplo cæteri ad ſpem veniæ erecti mitiſſima Abſalonis opera
parem regis manſuetudinem experti ſunt. Egregium tunc Kanutus moderati ani-
mi ſpecimen dedit cum vltionẽ quã vniuerſorũ crimen meruit: vnius amici preci-
bus donauit. Indignum adoleſcentem cuius virtus externi principis acumine ten-
taretur. Compluribus enim Cæſaris legationibus curiam adire paternæq; amici-
tiæ ſucceſſionẽ expetere iuſſus/intercedente amicorum conſilio q̃ modeſtiſſime re-
ſcripſit excuſationis verbis a regnãdi nouitate quæſitis. Siquidem arbitris eius ex-
cuſſa atq; explorata Cæſaris calliditas erat. Hiſdem perfidiæ laqueis filii ſimplicita
tem circũuenire ſtudentibus, quibus olim patris credulitatem implicatam habue-
rat. Cui cum Cæſar erepturum ſe regnum aliiq; daturum plena minarum epiſtola
reſpondiſſet ſolum hoc reſcribere contentus fuit: quęrendum videlicet Cæſari eſſe
priuſq̃ ſibi regnum adimat qui Daniam in eius beneficio reponere cupiat. Qua re-
ſponſi libertate: non ſolum minantem eluſit, verumetiam plurimum a ſe fidutiæ in
ciuium animis reponi docuit. Apud quem Cæſar fruſtra monitis egiſſe ſe videns
Syfridum qui ſororem ipſius in matrimonio habebat ſubornat: quod literarum ſu-
arum inſtinctu nequibat/alienę vocis ſupplemento perſuaſum haberi conando: qui
vbi Daniam intrauit quanta regis charitate ob ſororis eius matrimonium tenere-
tur/quantiſq; Cæſar viribus eſſet expoſito Abſalonem, Sunonem, & Eſbernum:
qui ſoli ex amicis cum rege admittebantur: tum fidei quam Kanuto cuius tutores
exiſterent deberent: tum fidutiæ quam eiuſdem pater in eorum pectoribus repo-
ſuerat admonitos orare cepit: ne amicorum nomine hoſtes agendo creditum ſibi
pupillum annis & conſilio tenerum graue & intolerabile belli onus ſuſcipere iube-
ant: eumq; ſub titulo tuendæ libertatis regno exuant. Qui potius ſalutaribus il-
lum conſiliis formare curæ habeant Romaniq; imperatoris curiæ aſcribi deforme
non ducant. Reſpondet Abſalon de ſe dubium non eſſe quin vtiles ſi noſſet moni-
tus Kanuto libenter fuerit porrecturus. A quo ita Cæſaris amicitiam expeti velit:
vt proprię eius maieſtatis decus incolume ſeruaretur. Nam & Waldemarum Fre-
derici partes, amicitiamq; ſecutum nihil fide eius aut promiſſione fallacius reppe-
riſſe. Proinde Syfridum noſſe debere Kanuto Cæſariq; æquum regnandi ius eſſe:
neq; minore cum libertate hunc Danici regni q̃ illum Romani imperii guberna-
cula continere. Igitur indignante Syfrido, plenaq; minarum ac faſtus reſponſa fun-
dente: an tu (inquit) ex temetipſo Daniam penſas: eamq; vt Thyringam a Cæſa-
re cum volet q̃ facillime capi poſſe exiſtimas? Proinde abi imperatoriq; tuo perfer
Danorum regem ne minimam quidem obſequii partem dignitati eius ac nomini
delaturum. Dignum hoc contemptu dixerim qui propior alieno imperio q̃ pro-
priæ affinitati tam inuiſam Danicæ libertati legationem ſuo monitu adminiſtra-
re ſuſtinuit. His auditis Cæſar ſpernenti ſe regi: quia bellum nequiuit odium in-
flixit: animo non ferro contemptum vlturus. Spe tamen potiendæ Daniæ non o-
miſſa ciuilium in ea malorum motum expectandum putabat: ſeditione diuiduam
gentem minore cum virium ſuarum periculo oppugnandam ſperando. Quam op
portunitatem aliquandiu quæſitam a fortuna ſibi negari conſpiciens. Sclauiæ ſa-

Kanuti moderatio.

Cæſaris dolus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

trapam Bogiſzlauum quem nuper Kazimari fratris decedentis orbitas hæredem effecerat: crebris muneribus ampliſſimiſq; promiſſionibus in Danica bella ſollicitat. Cuius hortatui Bogyſzlauus pronius q̃ prudentius obſecutus: ſed bellum aduerſum Daniam palam atq; aperte profiteri nõ auſus primũ auunculi ſui Iarimari Rugiæ præfecti quæſitis ſimultatum cauſis hoſtẽ agere cœpit Cæſarianæ militiæ reſpectũ arctiſſimis affinitatis vinculis præferẽdo. Qua de re Kanutus per Iarimarum certior factus mitti curauit qui cauſam a Bogiſzlauo tã ſubitæ lęſionis inquirerẽt. Ille nõ regẽ/non Daniã a ſe lędi: ſed in iuiuriã a Iarimaro illatã repelli teſtatus cõmunẽ controuerſiã per vtriuſq; legatos armis interim depoſitis ad regis cognitionẽ referri depoſcit: eũdẽq; pacis inter ſe faciendæ auctorẽ flagitat verbis beniuolẽtiam ſimulãtibus ſimplicitatis fidẽ prętẽdere cupiẽs. Igitur rege nihil inſidiarum aut perfidiæ metuente cauſæ dictionis dies locuſq; decernitur. Apud inſulã deinde Samſam: non ſolũ huius negotii explicandi: ſed etiã iuris ciuilis emẽdandi gratia ingenti nobilitate contracta amborũ legatos excepit. Quorũ altercatione ſolẽniter audita cũ in Iarimarum cõplura loquacius q̃ verius obiectarẽtur ac propter principalium perſonarũ abſentiã ſentẽtia impediretur: a Bogiſzlaui legatis vltro iureiurando promiſſum eſt eũ cũ primũ regi placitũ foret in rẽ præſentẽ vẽturum/ita in eludendo rege non minore legatorũ q̃ eius a quo miſſi erãt calliditas verſabatur. Quorũ promiſſis Kanutus ſecurius q̃ cautius æſtimatis cõcilio ocius dimiſſo in Iutiam seceſſit: fortiſſimis quibuſq; Scanorũ ac Sialandẽſium tantã ocii tranquillitatẽ cauſantibus, ſeq; nimia iam quiete in deſidiã prouolui querẽtibus longo delitiarũ vſu enerues animos gerere, qui ſub rege Waldemaro totius ferme anni tẽpus multiplici rerum agitatione varioq; militiæ genere deducere cõſueuerint. Nã militaris roboris neruos ſicut ocio hebetari ac remitti ita negotio intẽdi excitariq;. Igitur acuẽdę virtutis gratia piraticam aduerſum Eſtones in cõmune decerni placuit. Inter hæc Bogiſzlauus hortãte Cæſare nõ ſolum patriis ac domeſticis viribus inſtructus, ſed etiã a finitimis late pſidia mutuatus aduerſum Rugiã quingẽtarũ nauiũ claſſem ingenti belli apparatu refertã contraxerat. Quibus copiis nihil hoſtiliũ viriũ obſtaturum ratus Bugiſzlauũ quẽdã legati nomine Cæſarẽ petere iubet qui tantũ a ſe exercitum aduerſum Daniã contractũ nuntiaret/vt dubitare non poſſit quin Kanutus reſiſtẽdi fidutia defectus/ q̃citiſſime Romano ſe foret imperio traditurus. Delectatus promiſſo Cæſar laudato Bogiſzlauo legatũ imperatoriis donis proſequitur. Iarimarus tam ſubiti inopinatiq; belli fama perculſus/Abſaloni in Sialandia ſe continenti magnitudinem periculi Rugianæ genti imminentis propinquitatẽq; denuntiat. Qui protinus feſtinatione quãta ſociorum expugnationẽ præcurri oportebat: accinctus, miſſis per Sialandiam epiſtolis omnẽ ætatẽ armis habilem in claſſem confluere iuſſit: minores rates maioribus, onerarias piraticis ſociauit. Plæbiq; demum ac nobilitati promiſcuũ corripiẽdarum nauiũ vſum conceſſit. Eodem edicti genere coniunctis Sialandię inſulis imperatũ. At Fionienſibus Scaniſq; ſextum intra diem præfixum portũ petere alioqui ſuperſedere iuſſum. Neq; enim vlteriores apparatui inducias conuenire. Adeo autem in his quibus expeditionis ſocietas mandata fuerat obſequendi ſollicitudo flagrabat: vt egregio alacritatis certamine conſtitutum ſibi tempus aut implerent aut præcurrerent. Kanutum vero tametſi nuntium in Iutia recepiſſet ingens locorum diſtantia denuntiati temporis anguſtiis permixta Abſalonici operis conſortem exiſtere non patiebatur. Sex ſolas naues Fionia

I.

Bellũ Sclauicum.

quatuordecim Scania cæteris tarditate impeditis tranſmiſit. Quarũ inſignis pau-
citas culpę obnoxia videri potuiſſet: ſi non longinquitatis patrocinio defenderetur.
Penthecoſtalis feſti peruigilium erat quando prenominatum ſinum abſalonica claſ-
ſis inierat. Eadem die nequid ſegnius aut cunctantius gereretur: Hythim inſulam
adnauigari curatur. Illic obuii Rugianorum nuntii præſtolandum docent quoad
ſciri poſſit in quam Rugiani ſoli partem hoſtilis irruptio tenderet. Iam enim Bo-
giſzlauo ad inſulam Coztam Rugiæ prætentam eſſe peruentum. Qui q̃q̃ hoſtilia
iã pene rura pulſaret non tẽperauit ſibi quo minus ſobrietatem effuſa crapulæ licẽ-
tia violaret. Tanta ſiquidem epularum indulgentia exercitum aluit ac corrupit: vt
conuiuium magis q̃ bellum amplexus videretur. Verum Abſalon nuntiorum mo-
nitis obſecutus, Hiſdem poſtera luce regreſſis Bogiſzlauumq; ex aduerſo Strelæ in-
ſulæ copias expoſiturum docentibus: q̃q̃ crepuſculum appetebat correpto ſigno
ociſſime littus Scapha petiuit. Gubernatorum deinde collegio per præconem vo-
cato nuntioq; q̃ breuiſſimo militibus edito ingenti cohortationis cura alacritate
exercitum repleuit quietem / ſuam certis victoriæ imaginibus adumbratam præfa-
tus. Nec alia militum reſponſio fuit q̃ pugnam ſe optare: quam ſi accipiant non du-
bitare quin vincant. Quem animorum calorem tum a longa vincendi conſuetudi-
ne tum etiam ab ingenita Danico ſanguini virtute traxerunt. digni qui vocis ſuæ
augurio non fallerentur. Igitur Abſalon incertæ nauigationis metu q; fretum du-
biæ profunditatis eſſet diluculum prẹſtolatus cum inde ſoluturus eſſet / aliq̃diu re-
tentus eſt harenis anchora altius inſidente. Quo euenit / vt ab vniuerſis infinitum
procedendi ardorem gerentibus relinqueretur. Sed neq; ſe ab exercitu præcedi in-
decens exiſtimabat: a quo plus hortationi ſuæ q̃ cunctationi tributum cernebat.
Quem merito his gratulatum crediderim qui iuſtæ celeritatis compotes q̃ violen-
tæ moræ conſortes exiſtere maluerunt. Quã tarditatis iacturam impedimento ſo-
lutus tanta remigii velocitate penſauit / vt pene prima nauigia occupauerit / diſpen-
dium caſu inuectum pręliandi cupidine redimẽdo. Hunc publicæ feſtinationis pro-
curſum miſſa a Rugianis ratis excepit: quæ aliquanto remiſſiore nauigatione vten-
dum doceret / quod Bogiſzlauo adhuc inſulam Coztam tenentem incertus irru-
ptionis locus exiſteret. Sed & Iarimarus ſeceſſum hoſtium domeſtico milite ſuccin-
ctus opperiebat̃. Igitur ceſſata impetus cura ad littus dreccenſe diuertitur. Illic af-
fertur hoſtes domum petiſſe nuntiis incidentis forte nebulæ errori deceptis. Idem
noſtris portum darſinum petere iuſſis Iarimari cum eis conſiliaturi Rugiano ex-
ercitu vallatum pollicentur occurſum. Quo loci adnauigato cum nec Iarimarus
nec quiſq̃ ex eius ſatellitibus repertus fuiſſet / placuit Nicolaum Falſtricum q;
Sclauicæ gentis linguam calleret explorandi hoſtium ſeceſſus gratia ad Iarimarum
dimitti. Quo abeunte cum Abſalon diuinæ venerationi vacaturus littus Scapha
petiſſet: repentino nuntio per Iarimari familiarem ſuſcepto cognoſcit pomeranicã
aduentare claſſem: quæ ſi nebulæ denſitas non obſtaret: cerni cominus poſſet. Igi-
tur reuocatis qui ſacra geſtabant cupide concitatã claſſem obuiam hoſti in altũ di-
rexit. Armis nõ precibus deo libamẽta daturus. Q đ em̃ ſacrificii genus ſceleſtorum
nece diuinę potẽtię iocũdius exiſtimemus! At pomeranis nõ tam hoſtile ſolũ repen-
te inuadẽdi q̃ Rugianorũ equitatũ defendendi littoris ſtudioſum variis nauigatio-
nis ambagibus ludificãdi ꝓpoſitum erat. Qui Danicã cõſpicati claſſem Borwegiũ
occidẽtalibus comitatũ Sclauis auxilii ſibi ferendi gratia aduẽtare credebant / aeris

nubilo noſtratum nauium numerum habitumqꝫ dignoſci non patiente. Neqꝫ enim eorum animos ſubire poterat: Danos per tot locorum ſpatia a Sclauia remotos intra tanti temporis anguſtias eo loco fuiſſe prouectos: ſpeculatoribus ob nimiam ſecuritatem excubandi officia parum curioſe gerentibus. Igitur Bogiſzlauus Rugianã claſſem appelli ratus a cẽtum & quinquaginta myoparonib⁹ circuiri deſyderat reliquam claſſem veluti in aciem iactis anchoris componit: naues quibus alimenta vehebantur aliquãto pyraticis præſtantiores inter ipſas & continentẽ admouit: armatę multitudinis ſpeciem vacua lignorũ effigie adumbraturus. Quo vultu deceptus Suno Bogiſzlauum auxilia a theutonibus mutuatũ credebat. Rareſcente tandem nebula: Abſalon ab exiguis hoſtium ſcaphis præteriri ſe videns ne omnes quidem tuto redituras per iocum aiebat. Igitur ſociis ingenti cohortatione firmatis in hoſtilem claſſem vt imperio ita ductu & nauigatione primus inuehit. Monitus a Sunone ne eam perinde ac germanicis roboratã auxiliis ꝑpropera feſtinatione inceſſeret: ſed temperato remigio militem armari iuberet: minime cũctandum aiebat / prę fatus eo iam loci concluſum hoſtem: vt nec bellum tuto cõſerere / nec fugam ſalubriter edere poſſet. Itaqꝫ nihil impedimento fore quo minus promptiſſimam ſibi victoriam eſſet ceſſurus. Eo deinde monitus iterante milites Abſalonis munimenta corporibus aptare cœperunt / parte remigium continuante. Quorum apparatus nimię ac perſeuerantis nebulæ beneficio hoſtem fallebat. At vbi propius ventum: Danorũ iuuentus vt cunctationis ita ſilentii impatiens ſublatis vexillis nõ tẽperauit ſibi quo minus concitatiſſimum pręliandi ardorem celſo cantilenæ genere proſequeretur. Abſalonis quoqꝫ ſignum nunq̃ ſine hoſtium fuga ſpectari ſolitum Sclauis pariter & Danorum præſentiam prodidit & confligendi diffidentiam incuſſit. Igitur ſumma cum trepidatione ſublatis anchoris cupide claſſem concitare cœperunt: quantum

Vincũtur Sclaui.

nauigationis longo temporis tractu protulerant exiguo horarum ſpacio remenſi. Innumeri quorum fugam aut nauium magnitudo aut anchorarum ſublatio retentabat profundum petendo fluctibus q̃ ferro vitam finire maluerunt. Horum rates eodem pene temporis momento refertas ac vacuas conſpicareris. Sed neqꝫ prolapſos natandi vſus ſeruare poterat ſubiectarum voraginum eluuie merſorum corpora tenacius appræhendente. Quantas igitur timoris vires exiſtimemus qui quos nimio ſui hauſtu repleuerit ne proprio quidem ſpiritui parcere compellit? Decem & octo nauigia nimię multitudinis in ſe cõfugientis concurſu rupta receptis exitio

Fœda meticuloſitas.

fuere. Paucis hoſtem opperiẽdi animus fuit. Illius vero etiam ridicula formido extitit qui ſociale exemplũ peroſus nexo ex rudentibus laqueo ſuſpendio ſe conſumere q̃ hoſti necandum prębere maluit. Q đ factum complures prius ammiratione / deinde ludibrio proſecuti / dulcedine ſpoliorum lentius hoſtibus inhęrere cœperũt. Quibus Abſalon pręteritis monitiſqꝫ ne prędam q̃ hoſtem inſequi mallent: ſeptem ſolis nauibus totam pene fugacium claſſem inſectari non deſtitit: illa nimirũ fidutia vſus qua toties ſibi hoſtium terga aſpicere contigit. Neqꝫ enim a palantibus in illa inſequentium paucitate numerus ſed virtus ęſtimabatur. Centum ferme nauium turba maritimæ fugæ diffidẽtia terreſtrẽ cepit: perqꝫ horridos ac deſertos ſaltus inermis attonitaqꝫ diſcurſum habuit. Iarimarum quoqꝫ hoſtilis ſanguinis q̃ prędæ auidiorem concitatior tuendæ patriæ cupido reddiderat. Quinqꝫ ac triginta nauigiis vehementi remigio concitatis / hoſtilis Abſalonem nobilitas deuitabat. Quæ cum ſeptem ſola ſibi inſtare animaduerteret / fugam ſuam non ſolum triſtem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

ſed etiam erubeſcendam rata bis nauigationi perinde ac pugnam confectura la-
xamentum dare conata eſt. Igitur Abſalon q̃q̃ ab amicis cęterę claſſis aduentũ oppe-
riri rogaretur nulla ex parte ceſſato remigio ꝓgredi perſeuerauit: plus hoſtiũ tre-
pidatione q̃ ſociorum auxiliis vtẽdum præfatus. Quo cognito Sclaui ſumma cum
exanimatione metum rubori prætulerunt/ naueſq; ſuas quo fugę habiliores eſſent
arma & equos in profundũ abiiciendo oneribus vacuefacere cœperunt. Acrius de-
inde cõuerberato pelago Penum amnẽ perſeueratæ fugæ receptaculum habuerũt.
Quos Abſalon eouſq; vacuo cũctatiõis remigio inſecut⁹ veſpera ad ſocios qui prę-
dę incubuerãt reuertit. Cuius ne particeps quidem fore ſuſtinuit gloriam ad ſe/ ſpo
lia ad milites redundare ſpecioſum ducendo. Igitur ex quingentarum nauium nu-
mero quinq; ac triginta delapſis decẽ & octo cõfractis cæteræ in Danorum poteſta
tem ditionẽq; ceſſere. Illa igiť dies quæ Abſalonis claritate obcęcatam hoſtium claſ-
ſem aut fugam aut exitium pati coegit: tot errores tot maritima diſcrimina finiuit
Syalãdicos portus ac Balticum fretum peſtifero pyratarũ incurſu vacuefecit: effe
ratam barbarorũ ſæuitiam iugi patientem reddidit: patriamq; noſtram vix liber-
tate ſua potientem Sclauię dominã effecit. Efficax & inuſitatum genus victorię quo
cunctas hoſtium vires funditus euerti cõtigit. Eadem vt Sclauici cruoris plena ex-
ſtitit: ita nullum Danici impendium habuit. Quatuor duntaxat ex Rugianis ſocio-
rum an hoſtium telis perierint incertum eſt. Die poſtero decem & octo Scanienſiũ
nauigia ſuperueniunt quos Abſalon non morę eorum ſed voluntatis ęſtimatione fa
cta prędam cum victoribus communicare pręcepit. Quid deinde Sclauis cõſilii fo-
ret cognoſſe cupiens callidum ſpeculationis genus amplexus: Bogiſzlaum ſub ſimu
latione benignæ & veteris amicitię perfidię per legatos arguendum curat nimiãq;
regis offenſam obnixo placationis ſtudio præcurri poſtulat. Ad hæc Bogiſzlauus
tantam receptę cladis diſſimulationem agere ſuſtinuit: vt laudata monitoris beni-
uolentia facturum ſe quod ab ipſo ſuadebatur promitteret. Tãtum autem timoris
Sclauorum vulgus ob priſtinam fugam animis inſitum habebat: vt etiam nouã vi-
ſa rate quæ legatos vehebat edere nõ erubeſceret. Poſt hæc Abſalon rerũ a ſe geſta-
rum famã illuſtri nuntio præcurri magnificum ratus: Tachonem claro Fioniæ lo-
co natum cum tentorio Bugiſzlaui quod ei portionis nomine ceſſerat remitti cu-
rat: nec ſolum victoriam ſuam regi indicaturum: ſed etiam fidem aſſertis celebrio-
ris prędę geſtamine facturum. Per eundem quoq; ne Sclauicę vires nouis copiis in-
ſtruerentur meſſis tempus expeditione præcurrendum hortatur. Quem Kanutus
Iutis Vibergica concione contractis: Abſalonici operis euentũ digno relationis of-
ficio repręſentare præcepit: expeditionis hortatore vſurus quem nuntii auctorem
habuerat. Quo facto omnium animis maximam educendæ claſſis curam ingenera-
uit. At Cæſar tantæ cladis nuntio recepto/ poſtq̃ ſolo Abſalonis ductu rem geſtam
cognouit: omnem non ſolum obtinendæ Danię ſpem/ verũetiam attentandę fidu-
tiam mẽte depoſuit: proprias vires dãnando: ꝙ alienis parum efficaciter vſus fuiſ-
ſet. Eandem victoriam Abſalon ſuam apud bizantium incredibili famæ velocitate
vulgatam: poſtmodũ ab equitibus ſuis tunc temporis in ea vrbe ſtipendia merenti-
bus accepit. Sed nouę frugis acceſſio labẽtibus hoſtium alimẽtis opitulata eſt. Hiſdẽ
ex regię profectionis cunctatione inſtruendorum frumento vicorum perq̃ vtile ſi-
bi laxamentum ſumẽtibus huius expeditionis opinione perciti Walogaſtenſes pro-
fundiora Peni amnis loca crebro lapide cõplent/ mœniũ ſuorum aditum nauigiis obſidetur.

Sclauorum ſubactio. xxiiii.

Speculatio callida.

Walogaſtũ obſidetur.

Knytl. S. cap. 129.

negaturi. Quas Abſalon hiſdem aluei locis egerere cupiens: trahendę ſecum iuuen
tutis gratia corpus aquis immergere nō dubitauit: easq; lapidibus vacuefaciendo.
quātum tranſmittendę claſſi ſatis erat: ad patientem nauigationis habitum ꝑdu
xit: q̃q̃ oppidani machinas ſuas tali temperamento libraſſent vt eadem amnis ſpa=
tia certis ictibus deſtinarent. Quibus obſtaculis tranſitu vacuefacto: facilem ſociis
petendę circū̃ſidendęq; vrbis aditum ſtruxit. Obſidione cœpta refixi ſub aquis ſtipi
tes quorum frequentia oppidum erat vallatū. nauigia propius appellere paſſi non
ſunt. Hanc oppugnationis difficultatē: Danorum iuuenes virtute ſuperare cupien
tes: non temperauere ſibi quo minus nauigiis a profundo remotis pedibus in aquā
deſcenderent: vadaq; gradu luſtrarent. Contra oppidani in ſubiectos cominus tela
iacere nauigiaq; tormētis procul inceſſere cœperunt. Quorum eximios iactus elu=
dere q̃ excipere ſatius exiſtimares. Anceps incertūq; vitatu ꝑiculū erat. pręgran=
dibus ſaxis in conſertas puppes cadentibus in fuga ac declinatione cautoq; corpo=
ris motu: magis q̃ in vlla armorum ope fruſtrādorū ictuum remedium ducebatur.
Abſalon mediotenus nauigii progreſſus egeſta tormentis robora: crebra corporis
declinatione fallebat. Quem barbarus forte præſidio egreſſus / poſtq̃ ex clypei notis
agnitum habuit, tormētorū præſidibus manu ſignificauit vt eum impeterent. Igi=
tur interrogatus a quodam an perſpectum haberet qualiter ipſum barbarus deno=
taret: curam ſui illius animo inſitam reſpondit. eodem ludibrio hoſtem & monito=
rem excipiendo. Intrepidi animi dixerim in medio ſalutis diſcrimine pericula ſua
iocoſo dicto proſequi voluiſſe. Adeo certiſſimū fortitudinis & conſtātiæ experimē=
tum neceſſitas tribuit. Expugnatione non procedente noua adoriendæ vrbis ratio
auctore Eſberno excogitata eſt. Siquidem inuſitatę magnitudinis nauigium variis
ignis nutrimentis completum ſolo ventorum remigio opportunis incendio mœni
bus adigēdum curabant. Quod latenti in vndis ſtipiti illiſum ſine vlla oppidanorū
iactura ꝓprię cū materię diſcrimine cōflagrauit. Ita exigui ligni īpedimēto ſpes in=
gentis victorię ſubruta eſt. Hoſtiumq; ſalus paruulo fortunę momento ab iminente

Bogiſzlaui dolus.

exitio protecta. Poſt hæc Bogiſzlauus in dedecorum ſuorum vltionem dolos men= *Knytl: S. cap: 129.*
te ſcrutatus Abſalonis colloquium ſimulata pacis affectatione per legatos poſcēdo
cum ingenti equitatu deſtinatum conuentui locum petiuit. Quem binis obuiam ſi=
bi nauigiis venientem vt continētem aſcenderet obſecrauit: cōmodius in tentorio
q̃ naui colloquēdum pręfatus. Obſequentē illum nauigioq; excedere volentē Erlin=
gus quidam illuſtri inter noricos loco natus horridioris ſomni narratione retinuit
haud dubie fraudem ſenſurū: ſi ſalutem ſuam hoſtibus crederet auguratus. Cuius
vocem Abſalon perinde ac diuinitus ſibi dati indicii miraculū veneratus: vocanti

Epiſcopi pręſtātia.

ſe Bogiſzlauo minorem a maiore peti non oportere perhibuit. Pontificem duci di=
gnitate pręſtare aſſeuerādo. Ita hoſti impotentiā obiiciendo fraudis materiam ade=
mit. Ille ſtricta nauis ſpacia cauſatus: repentino diſceſſu fallaciam detexit: Nam qui
alias vltro nauigiū Abſalonis ingredi conſueuit: nunc eius aditum perinde ac fa=
tale ſibi domicilium conſcientiæ malignitate confuſus exhorruit. Gauiſus Abſalon
ꝙ ſalutem ſuam ſomnio q̃ hoſti credere præoptaſſet ad claſſem ſe recepit. Igitur cū
exercitus noſter cōmunem agrorum vaſtationem vnius vrbis excidio anteponens:
exhauriendę prouincię conſilium cepiſſet / inq; pontis pertranſeundi anguſtiis hæ=
rerent: crebris oppidanorum myoparonibus inceſſuntur. Qui mox ſagittariorum
ab Abſalone, Regeq; miſſorum opera deturbati: infeſtandę cōmodius claſſis gratia

continenti ſe tradunt/noſtroſq; clamore nõ minus q̃ iaculis inſecuti, per ſummam
ignauiæ exprobrationem perinde ac victis inſultare cœperunt. Quo viſo reliqui ex
oppidanis paſſim correptis ſcaphis, mœnibus etiam quæ tuebantur deſertis, in ri-
pam ſe conferunt/relicta a Danis tabernacula prædaturi. Neq; enim regios equites
nauium tranſitum in terra opperientes/fumus tabernaculorum quæ Dani diſcedẽ
tes cremabant incendio ortus ab ipſis diſcerni patiebat̃. A quibus quũ inopinati at-
tonitiq; incurſarẽtur, pars in ſcaphas refugit/pars armis in ripa/aut aquis in amne
exitiũ habuit. Natãtes a ſagittariis interfecti/nauigãtes euerſi/iuſtas irriſis a ſe Da
nis pœnas luerunt. Ita Walagoſtenſes pauloante falſis noſtrorũ; opprobriis exultan-
tes/nũc ciuiũ in cõſpectu ſuo necatorũ miſeranda fata luctu proſequebãtur. Quod
Oznenſes fama expti, ſuburbanos penates ocyus cremãdos curant: ne iiſdem hoſtes Oznẽſ me-
ad mœniũ ſuorũ incendiũ vterentur. Igitur dum vltro ſe tectis ſpoliant, ingens vt tus.
bi ſuæ tutamentũ cõciliant: quo domibus tenuiores, hoc mœnibus tutiores effecti.
Rus Regi rapinæ extitit. Cuius ſententia Abſalon Iulinenſium finiũ/ arciũq; Zuinẽ
ſiũ expugnationẽ pagere iuſſus, Eſbernũ fratrẽ Zuinã cum cõmiſſę ſibi claſſis parte
præmittit: aut arces ipſas (ſi fors ſineret) capturum/ aut earum cuſtodibus quoad
ſe Iulino reuerti contigiſſet, fugam intercluſurũ. Quorum ianuæ venienti Eſberno
vacuæ patuere: propugnatoribus nimirum aduentum hoſtiũ furtiuo diſceſſu præ
currentibus. Ambæ itaq; incendio datæ. Qua de re Abſalon Iulinenſium rebus ab-
ſumptis non ſolum longinqui fumi contemplatione/verũetiã ſociorũ inde reuertẽ
tiũ affirmatiõe certior factus, ad Regẽ reuertit/ lætatus ſe magna curarũ parte fra
terna opera liberatum. Rex vicos neceſſariis vſibus abundantes captu difficiles fo-
re/vacuoſq; tantum a ſe penates exuri conſpiciens/remeare conſtituit, qui nunc de
ſertos inopeſq; lares adortus fuerat/exacto meſſis tempore referta copiis horrea cõ
ſumpturus. Cumq; non minus capiendarum vrbium difficultate/q̃ vacuarũ ædiũ
incendio fatigatus Zuinam amnem abducendæ expeditionis gratia petiuiſſet, exu
ſtarum arcium reliquias ſolo æquari iuſſit. Et vt omnia earundem monimenta de-
moliretur, etiam lapides fundamentis egeſtos in profundum iactandos curauit: q̃q̃
iidem recenti adhuc incendio torridi vix ſe manu contingi paterentur. Cuius la-
boris idem atq; expeditionis finis extitit. Autumno domi peracto, duodenis mili-
bus e Rugia contractis, Tribuſanam prouinciam ditioni ſuæ parentem peragrat.
Poſt hæc Cyrcipinenſium deuexam paludem paternæ militiæ æmulatione permẽ-
ſus, ad vrbem Lubekincã peruenit. Qua præterita dum Diminum petere ſtatuiſſet
in abundantem potione vicum incidit, Barbaris illic tanta animorũ ſecuritate con
uiuantibus: vt nullum prorſus hoſtilis aduentus formidarent impetum. Quantam
porro gentis illius intemperantiam pacis tempore extitiſſe putemus: quæ ne ho-
ſte quidem liminibus imminente/ quo minus vires ſuas ebrietatis illecebris labe-
factaret/abſtinuit! Itinere deinde noſtrorum ad naues conuerſo, conuellendæ præ
dæ/ſpargendiq; paſſim incendii gratia/Danica manus diſiicitur, mentem Regis
longinquæ viæ diſpendiis a petendi Dymini propoſito retrahentibus. Qui trigin
ta ſolos ſibi comites aſſeruaſſe contentus/quum ingentem Barbarorum cohortem
opimam villam tueri ſatellite nuntiante cognoſſet, Abſalonem ſuo forte vexillo
coniunctum dimidio cum præſentium equitum numero opem ſociis laturum di- Stratage-
mittit. Qui imperium amplexatus, obſcurandæ paucitatis gratia laxius mili- ma.
tem incedere iubet/ multitudinis inſtar confuſa agminum ſpecie præbiturus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Quinetiam vehementius irruptionem edere curæ habuit: quo plures inſequi cre-
derentur. Iamq; barbarorũ relicta villa, nemus tenentiũ manipulos contemplatus
quum ſe longe viribus inferiorem animaduerteret/ideoq; ſociorum augmentum ſi
mulare vellet, cõplures ex ſuis furtim diſcedere monitos/aperte ſubinde redire iuſ-
ſit: idq; ſæpenumero faciendum curauit. Igitur auxiliorum incrementa ſenſim reci
pere exiſtimatus, non ſuppetentibus qui prædam aſportarent, contractas vici opes
ingenti pyra conſtructa cremauit/flammis inſequendo quod vſui commodare non
poterat, etiam miniſtris incendii tantæ pecuniæ conſumptionẽ animi dolore proſe
quẽtibus. Ea re geſta ad Regem ſe retulit. Qui ꝓpter Lubynam ꝑnoctatione habi-
ta, deleta vicorum reliquiis, lacunã per quam arduo labore iter fecerat/ponte a Ru
gianis cõſterni curat: eamq; nullo pene negocio remenſus, cõſcenſis nauibus, in pro
ximum Peno amni portum peruenit. Vbi diutina ac vehementi tempeſtate vexatꝰ
Bogiſzlauum pacem a ſe per legatos petentem repulit/q̃q̃ iam labentibus alimẽtis
III. expeditionem remittere cogeretur. Exactis domi hybernis per Zuynam ingẽti cũ
expeditione regreſſus, Grotzuinã lacerat. Vbi quũ Iarimarus hoſtium occurſum
ex eorum lituo depræhenſum regi nuntiandum proponeret/idq; ab Abſalone niſi
iidem in conſpectũ veniſſent exequi vetaretur, ancipiti malo circumuentũ ſe dixit
qui ſiqd inopinati periculi ſe tacente ſociis incidiſſet, incuriæ damnari: ſin maturiꝰ
indiciũ afferret, timiditatis notari poſſet: quũ et præpropero nuntio vti ꝓbroſum
Prædæ cupiditas. et nimis lento deſidioſum videatur. Huius ꝓuinciæ præda parũ ſatiatos Pomera-
nicarũ opum fama ſollicitat: quæ vt eximiæ, ita intactæ prædicabant. Nulli tã lon-
ginquã militiam ingredi difficile viſum: q̃q̃ ꝑferendæ inediæ/ꝑagendæq; ſolitudi-
nis prædicebatur aſperitas, ardore prædæ periculorũ metum leuante. Imbellis po-
pulus vrbiũq; et armorũ inops regio ferebatur. Et qm̃ noſtris ꝓpoſitũ ex ſententia
cedere conſueuerat, pergendi cupiditas animos inflammabat. Nec fraudandos prę
ſentibus votis fœlicia tot ſucceſſuum experimenta ſpõdebant. In qua ꝑfectione pa-
bulo parum ſuppetente/nõ ſolum equos, verũetiam pedites cõmeatibus onuſtos at
tritæ labore vires deficiebant. Hæ res cõuertendi itineris/repetendiq; claſſe Iulyni
cauſam dedere. Illic rex adoriendi per inſidias Camyni cõſilium nactus/aperteq; eiꝰ
irruptioni latentem præferens, ductantibus locorũ peritis ꝑ ignotos ac deuios ſal-
tus, plenum difficultatis iter corripuit. Errantibus cæteris Sialandenſes ac Scaniẽ
ſes Alexandro (Abſalonis hic ſorore editus erat) primipilo vſi/Rugianiſq; ducibꝰ
rectã et compẽdiariam viam ſecuti, Camynũ venere: occupaſſentq; niſi incolas incẽ
dio cautiores feciſſent. Quorũ paucitatẽ Bogiſzlauus, qui in eodem tunc forte op-
pido moram agebat, effuſis manipulis irrumpendam ratus: Eſberno qui talium re-
rũ experientia vſuq; callebat: quo longius hoſtes vrbe euocarentur/de induſtria ce-
dendũ monente/diu terga præbentibus inſtitit. Ad poſtremũ intellectis inſidiis ef-
fuſius ruentes in aciem reuocat/tam improbum ab vrbe exceſſum amaræ repræhẽ
ſionis ſalebris inſecutus. Quod videns Eſbernus abiecta fugæ ſimulatione, ſigna ad
hoſtẽ reflexit: effecitq;: vt Bugiſzlauus caballo delapſus/pauido recurſu intra vallũ
confugeret/celeritate pedum ſalutem quæſiturus: quam aut armis aut equi veloci-
tate tueri fidutiam non habebat. Alexander illato portis ſigno, neminem a quo re-
pelleretur inuenit: tanta trepidatione captis hoſtibus, vt ne vrbis ſuæ quidem limi
na ab iniuria vindicare præſumerent. Qua gloria ſatiati Danorum iuuenes/pau-
latim in aciem ſe recipere, q̃ vlterius vrbi inſultare maluerunt: paucitatis æſtima-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

tione temeritatem domāte. Hunc iuuentutis procurſum rex reliquo milite ſubſe-
cutus propter muros equo deſcendit: expugnandę vrbis habitum curioſiore cōtē-
plationis officio luſtraturus. Quo reſidente vallūꝗ vexillis ſtipante: canonicę vitæ
clerici contuſi deiectiꝗ animi mœrorē pedum nuditate teſtantes / digeſta rite pro-
ceſſione cum inſignibus ſuis adueniunt: eoꝗ paternę ſanctitate admonito genibus
nixi ſacris ædibus abſtinendum precantur. orando ne diuinos penates humanis in-
cēdio iungat / neꝗ ita in hoſtes ſęuiat: vt publicę religionis domicilia cōſumat: Tot
ſuas: tot maiorū virtutes teterrimo facinore corrupturus. Adiectum ab iis eſt Bo-
giſzlauum regis tuto petendi gratia familiaris fidei patrocinium poſtulare: Reſpō
ſum a Kanuto, homines ſibi non deum inceſſendi propoſitum eſſe: vt iuſtū: ita alie-
num ſacrilegii bellum geſturo. Quibus ſi ciuitatis partem extra municipii mœnia
collocatam cremaret: eccleſias mortalium ædificiis permixtas cōmunibus flammis
implicandas dicentibus: iram precibus remiſit: hoſtileſꝗ lares inuiolatos relinque-
re / q̃ diuinos humanis iniuria æquare maluit. Illi vrbem precib⁹ ſuis donatā gauiſi
gratiis pro beneficio actis lętitia ouantes diſcedunt: eamꝗ ſacro concentus genere
proſequuntur. Bogiſzlauus quod petebat obtento / quęſitum Abſalonem die poſte-
ro obuiam ſibi cū Iarimaro venturum precatur, eoſdem faciendę cum rege pacis ar
bitros habiturus: quos tot colloquiis amicos expertus fuerat. Quem Abſalon frau-
de potius q̃ ſincera verborum fide agere ratus: negauit ſe intercedere quo minus
igni prouincia vaſtaretur: ne tantum iter expleſſe fraudi fuiſſe videatur. Ille nihil a
ſe extra municipii mœnia poſſideri confeſſus: ſacris tantum domiciliis eorūꝗ gra-
tia vicinis tectis abſtinendum orauit. Quod beneficium eodem voto petitum pro-
miſſumꝗ eſt. Reliquum lucis auidiſſima vicorum vaſtatione conſumptū. Bogiſzla- Cōditiones
uus præſentium periculorum impulſu promiſſum reuertendi tēpore ſectatus Ab- Bogiſzlauo
ſalone & Iarimaro dextras prębentibus ad regem perducitur ingentiſꝗ ſummę pe- datę.
cunia mulctæ nomine pacta: non alias pacis conditiones aſſequi potuit q̃ vt procu-
rationem hactenus patrimonii titulo amminiſtratam e manu regis: beneficii iure
ſuſciperet: libertatēꝗ ſeruitute mutaret / Rugianę gentis tributum obſequiis ęqua-
turus. Hanc pactionem obſidibus firmandam pollicitus diſcedit: redeundi comiti-
bus vtendo: quos adueniendi duces habuerat. Et ne venerationis expers dimitte-
retur: ab Abſalone conuiuio cū amicis exceptus, potu nimis auide ſumpto adeo vi-
res ſenſumꝗ exuit vt vix mente conſtare putaretur. Qua intemperantia amiſſę ma
ieſtatis oblitus: deflendę ſeruitutis loco: libertatis gaudia repræſentauit. Igitur ni-
mio ebrietatis hauſtu obſtupefactis neruis: naue egeſtus in tentorio collocatur. Ab-
ſalone quadraginta armatos ante tabernaculi fores excubare: nocturnęꝗ eius cuſto-
dię vacare iubente. Tanta ſiquidem apud Danos ſeruandorum hoſpitum ſedulitas
exiſtere conſueuit: vt eorum ſaluti perinde ac proprię ſtudere curaretur. Quo be-
neficio obligatus Bogiſzlauus: Sclauorum animos Danis applicando: debitam Ab-
ſalonis meritis gratiā retulit. Quib⁹ cū pulſo mane ſomno oculos īſeruiſſet: Dano-
rum fidem exoſculatus: aptiſſimoꝗ laudationis genere proſequutus: plus volupta-
tis ſe ex percepta Abſalonis humanitate q̃ amaritudinis ex patrię iactura ſentire di
xit. Igitur ad locum in quo milites eum præſtolabātur relatus: poſtero die Sclauicę
nobilitatis proceribus adductis / genibus annixus cum coniuge ſe & liberis ad pedes Sclauorū
regis ſuppliciter abiecit: veniāꝗ diutinę rebellationis precatus: obſidibuſꝗ ex par- deditio.
te datis, ex parte promiſſis: auitæ paternæꝗ procurationis ſummam beneficii loco xxiiii.

ſuſcipere nō erubuit. qđ patrimonii erat: alienæ largitionis indulgētia poſſeſſurus
Rex principis huc neceſſitatis miſeratione ꝑmotus: ſatis iā grauis eū ſibi pœnas de=
diſſe exiſtimauit / regnūq; ei⁹ in munere q̄ in vſu ſuo cōſtituere maluit: ac demū hu
mi iacētē erexit. Nec minus regē maternæ erga Bogiſzlaui filios neceſſitudinis re=
ſpectus tangebat. Ita Sclauicarū rerū dominiū aſſiduis Waldemari laborib⁹ negatū
paruulo Kanuti negocio contributum eſt. felici eius militia paternā ſupergredien=
te fortunam. Eodem temporis momēto ingenti nubium volumine colliſo per ſum=
mam vtriuſq; gentis exanimationem fracta crepuere tonitrua. Quo euētu Sclaui=
ci regni interitum portendi a coniecturarum ſagacibus exiſtimatum eſt. Bogiſzla=
ui quoq; animus conſtantię pignoribus refectus accepti beneficii memoriam ad vl=
timū vſq; vitæ tempus inuiolabili fide exhibuit. Adeo vt cum ſupremo morbo cor
reptus in lectulo laberetur: adhibitos amicos iureiurādo obſtringeret eos coniugē
ſuam ac liberos ad regem perducturos: eūq; diuidendi inter pupillos regni aucto=
rem habituros / & quod is ſtatuiſſet perinde ac teſtamēto cautum cuſtodituros: ni=
hil ſe de Danorum fide hęſitare teſtatus: quorum egregia toties experimēta ſuſce=
perit: Succurrebat enim illuſtri viro quātos fructus Rugianis conſtantis erga Da=
nos amicitiæ cuſtodia peperiſſet.

Tonitrua portētoſa.

Hactenus *Saxo* Grammaticus *Sialendeñ*. vir diſertiſſi=
mus. Quę accurata diligentia impreſſit in incly=
ta Parrhiſiorum academia Iodocus Ba=
dius Aſcenſius Idibus Martiis.
MDXIIII. Supputatio=
ne Romana.

Thormodi Torfæi Series Regum Daniæ, correcta ex ipſius Hiſtoria Norvagica P. I. L. 5. C. 33.

Reges Daniæ

Initium regni ante Chriſtum.

- Odinus.
- 60. Skioldus. n. in Aſia 80. †50.
- 50. Fridleif. n. 60. †23.
- 23. Frodius pacificus. n. 30. † p. C. 35.
- post Chriſtum 35. Fridleifus II. n. 1. †47.
- 47. Havar manufortis. n. 24. †59.
- 59. Frodius II. n. 44. †87.
- 87. Vermund ſapiens. n. 72. †140.
- 140. Olafus manſuetus. n. 122. †190. — N. N. — Danpus. — Drotta. n. 92.
- 190. Danus magnanimus. n. 172. †270.
- 270. Frodius III. trangvillus. n. 227. †310.
- 310. Fridleifus III. n. 274. †358.
- Halfdan I. n. 262. r. in Svecia 314. †324.
- 358. Frodius IV. vegetus. n. 350. †407.
- Olaus vegetus. n. 312. r. in Svecia 334. †344.
- 407. Ingiald. n. 388. †456.
- 412. Halfdan II. n. 397. †447.
- 414. Frodius V. n. 407. †460.
- Hrærek Hnoggambaug, Dynaſta. n. 444. r. 456. †512.
- 460. Helgo. n. 446. †494. — Olufa Saxonia Regina. — Sighya. — Hroar. n. 444. — Nordrius Rex Northumbriæ. — Ogne.
- Hroeus.
- Yrſa.
- 494. Frodius VI. Dynaſta. n. 492. r. 512. †548. — Skulda, Hiorvardi uxor. — Rolf Krake. n. 486. †522.
- Skure. Driſa.
- 495. Valdar munificus. n. 470. †512. — Heidreic Ulfham, Jutiæ Rex. — Hilde.
- 512. Haraldus Grandævus. n. 493. †561.
- 561. Halfdan III. Dynaſta. n. 530. r. 548. †570.
- Halfdan diſertus. n. 529. †580. — Gudrod. — Aſa.
- 580. Ivar Vidfadmi. n. 544. †600.
- Hrærek Slonguanbaug. n. 560. r. 570. †588.
- Audur prædives, nata 564. — Radbard Rex Ruſſiæ.
- Helgius acutus.
- Randver. n. 610.
- 600. Harald Hilditan. n. 585. †735. — Alf Rex Alfheimorum in Norvegia. — Gandalf. — Alfhilda.
- 735. Sigurd Hring. n. 680. †750. — Herraudus Comes Gothiæ.
- 750. Ragnar Lodbrog. n. 720. †790. — Thora Borgarhiort.
- Aslauga.
- 790. Biorn Jernſide, I. Regis Sveciæ. — Ivar Beinlos in Anglia. post. reg. 790. — Sigurdus Angvioculus. n. 770. †820. — Olufa. — Steinar de Canibus.
- 820. Adleic. — Eiric. n. 770. †808. — Hordaknut. n. 810. †840. — Harald Klak Comes Holſatiæ. n. 790. — Aslaugis. n. 790. — Helgius acutus. — Eiricus. — Biorn.
- 804.
- 840. Hroald Hrygg. — Refil. n. 773. †800. — Gorm Grandævus. n. 830. †935. — Thyra. n. 865. — Thyrnia. n. 816. — Sigurd Bildaſkall. — Audun Skækul, Islandus.
- 935. Biorn Byrdusmior. — Eiric. n. 790. †820. — 808. — Sigurdus Cervus, Rex Hringarixiæ. n. 810. †850. — Ikinga Kar. — Thora.
- Biorno de Colle. n. 812. — Haraldus Cæruldens. n. 895. †985. — Knutus Danaast. n. 865. — Eiric de Offraſtad. — Hallus.
- 985. Thordus de Hofdo inter primos Islandiæ incolas. — Eymund. n. 810. †848. — 820. — Aſtrid. — Ulfhild.
- Eiric. n. 830. †873. — 848. — Sven Tiuguſkegg. n. 940. †1009. — Olaf Tryggueſon, Rex Norvegiæ. †1000. — Aſta.
- Biornus. n. 812. †923. — 873. — Gullharaldus. n. 935. — Ragnildis. n. 833. — S. Olafus R. Norv. †1030.
- Olafus. n. 910. †970.
- Eiricus victorioſus. n. 906. †993. — 923.
- Styrbiornus.
- Olafus Skautkonnung. n. 982. †1022. — 993.
- Haraldus Pulchricomus, primus Norvegiæ Monarcha. n. 853.

Forniothus Finlandiæ Rex

- Forniothus Finlandiæ Rex, Odino Synchronus.
- Karius.
- Jocull.
- Snar.
- Thorrius.
- Nor. Norvegiæ Eponymus.
- Hraumus, à quo Hraumarixia.
- Hringus, à quo Hringarixia.
- Halfdanus Grandævus.
- Gramus Saxonis. — Lofo, Jutiæ Rex. — Budlius.
- Skylius. — Attil.
- Egder. — Verver.
- Hialmthier. — Lezus.
- Eylimius. — Budlius.
- Hiordiſa, Sigmundi, Franconiæ Regis, uxor.
- Sigurdus Fafners bane. — Brynhilda.
- Aslauga.

Reges Sveciæ

Init. Regni ante Chr.

- Niordius. n. 100. †20. — 30.
- Freyr. n. 82. †10. — 20.
- Fiolner. n. a. C. 43. † p. C. 14. — post Chr. 10.
- Svegder. n. a. C. 13. † p. C. 34. — 14.
- Vanland. n. 16. †48. — 34.
- Visbur. n. 38. †98. — 48.
- Domald. n. 70. †130. — 98.
- Domar. n. 108. †162. — 130.
- Dyggvi. n. 155. †190. — 162.
- Dagus. n. 170. †220. — 190.
- Agnius. n. 190. †260. — 220.
- Alrecus. n. 210. †280. — 260.
- Yngvi. n. 260. †300. — 280.
- Jorundus. n. 280. †312. — 300.
- Aunius Grandævus. n. 300. †448. — 312.
- Eigil Tunnicida. n. 400. †456. — 448.
- Ottar Vendilkraki. n. 410. †460. — 456.
- Adils. n. 450. †505. — 460.
- Eiſtein. n. 476. †531. — 505.
- Yngvar. n. 500. †545. — 531.
- Braut Omund. n. 520. †565. — 545.
- Ingiald aſtutus. n. 540. †580. — 565.
- Olaf Lignarius. n. 565. †640. — 580.

Reges Norvegiæ

Init. Regni

- Halfdan Albipes. n. 625. †700. — 640.
- Eiſtein. n. 630. †730. — 700.
- Halfdan Munificus. n. 710. †784. — 730.
- Gudrod Magnanimus. n. 760. †824. — 784.
- Halfdan Niger. n. 823. †863. — 841.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Duces Jutiæ.

N.N.

N.N. — Moalda Craſſa.

Init: regni. Kinricus. — Ivar Widfadmi.

738.-- Olafus Anglus Dux Jutiæ, n. 670. † 754.

754.-- Grimus Cineraceus. n. 690. † 756.

756.-- Audulfus. n. 710. † 758.

758.-- Gormo ſtultus, ἄπαις. n. 730. † 792.

× × ×
Arnfinnus Comes Holſatiæ,
cum propria ſorore

792.-- Prala - Knutr. n. 760. † 796.

796.-- Gormo. n. 778. † 828.

782. Godefridus Dux Jutiæ Legatos ad Carolum M. mittit.
810. Godefridus à proprio ſatellite interficitur.
812. Hemmingus Godefridi frater cum Carolo M. pacem componit.
812. Siegfried Godefridi nepos, et Hring, Haraldi nepos, mutuo prælio occumbunt.
813. Heriold et Reginfrid Hringi fratres Weſtphaliam domant.
814. Reginfrid in prælio contra Godefridi filios occiditur.
815. Ludovicus Imp. Herioldo contra eosdem opem fert.
825. Ludovicus cum Godefridi filiis pacem facit.
826. Haraldus Moguntiæ baptizatur. Anſgarius in Daniam venit.
846. Haraldus moritur, eiqve Harecus v: Ericus ſuccedit.
854. Ericus cruento prælio contra Gudurm, fratris filium,
cum tota regia ſtirpe occumbit.
854. Harecus ſolus ex Jutiæ Regum ſangvine ſuperſtes ab
Anſgario baptizatur.
873. Sigfrodus et Halfdanus, Hareci ſucceſſores, legatos ad
Ludovicum mittunt.
876. Normannorum expeditio in Galliam.

Synchroniſmus I.

Odinus patriam Syndicam, regionem Aſpurgenſium
juxta Strabonem, ad Boſporum Cimmerium in
Aſia relinqvens, Ruſſiam, Daniam, Norvegiam,
Sveciam ſubigit, filium **Skioldum** Daniæ præ-
ficit. **Niordus** in Aſia natus obſes Odino
datur, et poſtea Conſiliarius ejus intimus et comes
in ſeptentrionem profecto fuit. Odinô mortuô
Sveciæ præficitur.

Skiold arcem Hleidra condit. Uxorem ducit Deam
Geſionem, qvæ Sælandiam à Svecia aratro di-
vulſit.

Synchroniſmus II.

Frodius I. contuſis auri particulis cibos reſpergit. Annu-
lum aureum in campis Jellingenſibus exponit. Fiol-
nerem Sveciæ Regem ad convivium invitat, qvi in
dolio aqvæ mellitæ exſtingvitur.

Synchroniſmus III.

Danus Daniæ regno nomen dedit. Sororem ejus ex
alio patre Danpo procreatam **Domar** Rex Sveciæ
duxit, et ex ea **Dyggvinum** genuit.

Synchroniſmus IV.

Halfdan I. Saxoni **Danus, Aunium** grandævum, Sveciæ
Regem, devicit et in exilium abegit. Halfdanus viginti
annis Sveciâ potitus, moritur. Aunius poſt mortem Half-
dani redux ab Olio iterum regno pellitur.

Ingiald, Starchadi alumnus, Rex Lethræ. Regnum inter
filios Frodii IV. tripartitò dividitur.

NB. Torfæus p: 234. Ingialdum A.o 456. Halfdanum
verò 447. obiiſſe refert, ſed p: 285. ſcribit, Half-
danum poſt Ingialdum regnaſſe.

Halfdan II. à fratre Frodio nefariè occiditur.

Synchroniſmus V.

Frodius IV. Eigili Sveciæ Regi adverſus Conſiliarium
ejus Tunnium opem fert. Ottarem Eigilis filium
occidit. Halfdani filios Hroarem et Helgo-
nem ad necem qværit, ſed ab iis opprimitur.

Synchroniſmus. VI.

Helgo ex ſtuprata Oluſa Saxoniæ Regina
Yrſam gignit, qvam poſtea inſcius ducit,
et ex ea Hrolfum Krak procreat. Tan-
dem ab Adilſe, Sveciæ Rege occiditur.

Solvius de Niardeia Norvegus 10 annis in Sve-
cia regnat.

Hroar cum uxore Ogne, filia Regis Nordrii,
regnum Northumbriæ adeptus, partem im-
perii Danici fratri vendit, inter alia pro ar-
milla pretioſiſſima. Hanc cum Hrocus, ejus
ex ſorore Signya nepos, in mare abjeciſſet,
ab avunculo pede mutilatus est. Ulturus con-
tumeliam Hrocus Hroarem occidit, ſed ab
Helgio viciſſim opprimitur.

Hrolf Krake, à ſororis Skuldæ marito Hiorvardo
vita et regno ſpoliatur.
Status imperii Danici in polyarchicum tranſit.
Scaniæ præeſt Harecus et Haraldus Grandævus.
Lethræ regnat Frodius VI. Partem Sælandiæ tenet
Hreidar, et poſtea Hiorleifus. Jutiam gubernat Heidrecus.

Valdar, Harald et Halfdan Scaniæ præfuerunt. Halfdan
à fratre Gudrod occiditur. Ipſe Gudrod inſidiis uxoris
Aſæ, Ingialdi Sveciæ Regis filiæ, occumbit.

Synchroniſmus VII.

Helgo et Hrærec Lethræ regnant.

Ivar Vidfadmi Sveciam occupat, Ingialdo vitam volunta-
rio incendio finiente. Hrærecum generum ad necem fra-
tris Helgii inſtigat, et conſilio obſecutum occidi curat,
eaqve ratione Scaniæ antea Jutiæqve dominus, totam
ſibi Daniam ſubjicit. Bellum contra Ruſſos parans,
undis ſubmergitur.

Harald Hilditan avo materno ſuccedit. Occumbit in prælio
Bravallenſi contra Sigurdum Hring.

Sigurd Hring Sveciæ et Daniæ Rex Northumbriam occupat.

Ragnar Lodbrok villoſis veſtibus munitus ſerpentem occidit, qvi
Thoræ, Herraudi Comitis filiæ, cuſtos erat, eamqve uxorem ducit.
Piraticam exercet ſub Norvegia, ibiqve mulierem prima ſpecie igno-
bilem, ſed formoſiſſimam, Kraſkam, ducit. Hæc maritum, repu-
diare volentem, monet, ſe regio ſtemmate ortam, a Sigurdo Fafneri-
cida genus ducere, Aslaugem nominari, filiumqve ſerpentis imaginem
in oculis habentem parituram. Parit Sigurdum Angvioculum, gene-
ris argumentum. Ragnaris filii piraticam exercent et in Italiam irrum-
punt, Lunam occupant, ſed ad Romam, qvam longe nimis diſſitam credunt, non
pervadunt. Ragnar, filiorum famæ æmulus, Angliam invadit, ſed ab Ella
Rege ſuperatur et ſerpentum morſibus necatur. Filii Ragnaris, inſtinctu
unius, Ivaris qvippe Beinloſii, necem patris ulciſcuntur, Ellamqve cru-
deli ſupplicio afficiunt.

Ivar Angliæ potitur. **Biornus** Sveciam et utramqve Gothiam obtinet.
Sigurdus inſulas Daniæ, Scaniam, Hallandiam.

Gormo Grandævus Jutiam ſubigit, et monarchiam Danicam iterum reſtaurat.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3

54. b. cordis ale: lomsmerighus. f. 56. a. De Hugleiko vid. Hrolfs Saga

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 3